

**90
РОКІВ**

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**

ІНСТИТУТ АРХІВОЗНАВСТВА

**ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКОЇ АРХЕОГРАФІЇ ТА
ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВА імені М.С. ГРУШЕВСЬКОГО**

*Джерела з історії науки
в Україні*

**ІСТОРІЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ
АКАДЕМІЇ
НАУК
УКРАЇНИ**

1946–1950

ЧАСТИНА 2

ДОДАТКИ

КИЇВ 2008

ББК 72.4(4УКР)
УДК 061.12(477)(091)«1946/1950»

Історія Національної академії наук України. 1946–1950 : Частина 2. Додатки / упоряд.: Л.М. Яременко, С.В. Старовойт, О.М. Березовський, В.А. Кучмаренко ; редкол.: О.С. Онищенко (голов. ред.) [та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського, Ін-т архівознавства, Ін-т української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського. – К., 2008. – 716 с. – (Джерела з історії науки в Україні).

ISBN 978-966-02-5064-2 (Ч. 2)

Дана книга є продовженням першої частини збірника документів і матеріалів «Історія Національної академії наук України. 1946–1950». До цієї частини збірника включено «Додатки», що є науковими розробками колективу Інституту архівознавства НБУВ. Матеріали другої частини збірника сприяють заповненню джерельних інформативних прогалів, які не вдалося висвітлити документально в першій частині.

Книга розрахована на науковців, істориків, зокрема істориків науки, архівістів, викладачів вищих і середніх навчальних закладів та студентів.

Упорядники:

Л. М. ЯРЕМЕНКО, С. В. СТАРОВОЙТ, О. М. БЕРЕЗОВСЬКИЙ,
В. А. КУЧМАРЕНКО

Редакційна колегія:

О. С. ОНИЩЕНКО (голов. ред.), Г. В. БОРЯК, В. А. ВЕРГУНОВ, Л. А. ДУБРОВІНА,
В. С. ЛОЗИЦЬКИЙ, Н. В. МАКОВСЬКА, Л. В. МУХА, М. М. РОМАНЮК, П. С. СОХАНЬ,
Л. М. ЯРЕМЕНКО

Рецензент

І. В. Верба, доктор історичних наук, професор

Затверджено до друку ученою радою

Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського

- © В. А. Кучмаренко, Н. Д. Соколова. Регести протоколів засідань Президії АН УРСР (1946–1950), 2008
- © Л. М. Яременко, Т. В. Вересовська, І. М. Шихненко. Список дійсних членів та членів-кореспондентів АН УРСР, обраних у 1948–1950 рр., 2008
- © С. В. Старовойт, Т. В. Брязкало. Список наукових співробітників АН УРСР (1946–1950), 2008
- © Л. М. Яременко, Т. В. Варава, Л. І. Завалішина, Г. В. Индиченко, О. Ю. Кондратенко, Н. А. Порохницька. Список видань і наукових праць співробітників АН УРСР (1946–1950), 2008
- © В. А. Кучмаренко, Н. Д. Соколова. Список установ, що діяли у складі АН УРСР (1946–1950), 2008
- © Л. В. Шипко, Л. С. Герасименко, Н. А. Порохницька. Іменний покажчик, 2008
- © Ю. О. Бойко. Список аббревіатур та скорочень, 2008
- © Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Інститут архівознавства; Інститут української археографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського, 2008

ISBN 978-966-02-5062-8 (загальний)

ISBN 978-966-02-5064-2 (Ч. 2)

ДОДАТКИ

**РЕГЕСТИ ПРОТОКОЛІВ ЗАСІДАнь ПРЕЗИДІЇ
АКАДЕМІЇ НАУК УРСР
(1946-1950)**

1946

**Протокол № 1
засідання Президії Академії наук УРСР**

від 4 січня 1946 р.

1. Заслухали акад. О. В. Палладіна про план науково-дослідної роботи АН на наступне п'ятиріччя та вирішили затвердити план із внесенням до нього відповідних змін.

2. Заслухавши доповідь чл.-кор. Г. Й. Сухомела про роботу Постійної комісії по розробці проблем малих річок при Президії АН, доручили Відділу технічних наук АН скликати нараду науковців академічних та відомчих установ, а також Держплану УРСР, на якій заслухати доповідь від Інституту гідрології та гідротехніки й визначити тематику робіт Комісії.

3. Заслухавши повідомлення про затвердження Наркомфінансів СРСР кошторису АН на 1946 р. у сумі 57628 тис. крб.: 1) доручили Бюджетній комісії АН подати на розгляд Президії план розподілу коштів між установами Академії, 2) просити РНК УРСР збільшити бюджетні асигнування на 1946 р., 3) а) бюджетній комісії АН розподілити кошти на заробітну плату співробітникам Бібліотеки (Київ, Львів) за розбирання та описання книжкових фондів; б) на витрати за оренду приміщень; в) на виплату підйомних науковцям, запрошеним на роботу в АН; г) на наукові експозиції; д) на побутові витрати; е) на капітальні ремонти, 4)–7) структурно-штатній комісії АН доручили переглянути заявки інститутів на збільшення штатних розписів; директорам доручили дати обґрунтовані пояснення щодо необхідності збільшення посад. Вирішили просити РНК про збільшення кількості штатних стипендій аспірантам-докторантам та адміністративно-господарському апарату.

Поточні питання:

1. Затвердили Г.В. Карпенка на посаді вченого секретаря Президії АН.

2.^{*1}

3. З метою замовлення закордонного обладнання дозволили відрядження до Москви бригади у такому складі: М.М. Граціанський (голова), В. П. Комісаренко, Л. В. Цукерник та представника Інституту фізики АН, з працюючих у Москві.

^{*1} Далі у реєстрах протоколів засідань Президії АН УРСР упорядниками застережено опущені пункти: під ^{*1} – з розгляду фінансових питань; ^{*2} – з кадрових питань, крім тих, що стосуються академіків, членів-кореспондентів та керівного складу установ; ^{*3} – про присвоєння вчених звань; ^{*4} – пункти, що подані повнотекстово окремими документами у 1 частині збірника; ^{*5} – про зарахування до аспірантури.

4. Розглянувши питання про завершення робіт щодо налагодження діяльності Друкарні АН, відмітили відсутність лінотипів та цинкографічного цеху.
5. Доручили Відділу фізико-хімічних та математичних наук відкомандирувати до Білої Церкви групу науковців для участі у святкуванні 900-річчя міста.
6. Доручили Відділу суспільних наук подати на розгляд Президії план заходів з відзначення 90-річчя з дня народження І. Я. Франка.
7. Взяли до відома повідомлення акад. Д. К. Третякова про завершення роботи конференції з питань паразитології.
8. З метою повернення з Київського держуніверситету колекцій Інституту зоології АН вирішили утворити паритетну комісію, до складу якої ввели: від Інституту зоології проф. В. В. Совінського і Д. Ф. Руднева.
9. Взяли до відома постанову № 4178 Київського облвиконкому про передачу АН парку «Олександрія» у Білій Церкві та вирішили утворити комісію з організації заповідника «Олександрія».
10. Для аспірантів установ АН визначили терміни відпусток – з 25 січня до 9 лютого 1946 р.
11. ^{*2}
12. ^{*3}
- 13–14. ^{*2}
15. Звільнили проф. С.Ф. Морочковського від обов'язків заступника директора Інституту ботаніки, затвердили на цю посаду чл.-кор. Д. К. Зерова.
16. Надали акад. В.І. Лучицькому відрядження до Харкова з 5 до 20 січня.
17. Надали акад. Г. Ф. Проскурі відрядження до Харкова з 10 до 31 січня.
18. У зв'язку з урядовим відрядженням директора Інституту історії України чл.-кор. М.Н. Петровського, тимчасово виконання його обов'язків поклали на Ф.С. Лося.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 225, арк. 1–14. Копія. Машинопис.

Протокол № 2
засідання Президії Академії наук УРСР

від 1 лютого 1946 р.

Заслухали повідомлення акад. О.О. Богомольця про смерть акад. Д. М. Синцова та про нагородження Сталінською премією акад. М.О. Лаврентьєва, акад. К.К. Хренова, с. н. с. Інституту електроварювання П.І. Севбо.

1. 1) ^{*4}

2) З метою утворення в Україні спеціалізованих підприємств для виготовлення наукового устаткування, посуду та реактивів вирішили утворити такі комісії: а) комісію для розробки основних положень щодо утворення підприємств з виготовлення хімічних реактивів і посуду у складі А. І. Кіпріанова (голова), чл.-кор. Є.С. Бурксера та Ю.К. Делімарського; б) комісію для розроблення основних по-

ложень щодо утворення підприємств з виробництва наукової апаратури у складі акад. К. К. Хренова (голова), чл.-кор. Б. Д. Грозіна та С. В. Малашенка.

2. З метою проведення у Львові виїзної сесії АН вирішили: просити РНК УРСР про звільнення приміщень, які до війни належали АН, особливо для філії Бібліотеки у Львові; утворити у Львові відділи Інституту лісівництва і Ботанічного саду; зобов'язали директорів інститутів, відділи яких знаходяться у Львові, раз на квартал відвідувати відділи; просити РНК УРСР дозволити витратити на проведення сесії 500000 крб.; керсправами АН доручили вжити заходів для покращення роботи Львівської друкарні АН.

Поточні питання:

1. Взяли до відома лист акад. Ф. М. Колесси з подякою за підтримку у відзначенні 50-річчя Львівського етнографічного музею.

2. Дозволили Інституту гірничої механіки спільно з НК вугільної промисловості провести конференцію з проблем розвитку буровугільної промисловості УРСР; затвердили оргбюро конференції під головуванням чл.-кор. П.С. Кучерова.

3. Дозволили інститутам: органічної хімії та неорганічної хімії провести у травні–червні Українську конференцію з проблем хімії комплексних сполук; затвердили оргкомітет конференції під головуванням чл.-кор. Я.Н. Фіалкова.

4. На повідомлення Інституту машинознавства АН СРСР про скликання у жовтні 1946 р. Другої всесоюдної конференції з проблем тертя та зносу деталей в машинах, доручили Відділу технічних наук АН скласти відповідь.

5. На доповідь В.Г. Ткаченка про стан Видавництва АН доручили Редакційно-видавничій раді АН розглянути питання про черговість надісланих до друку матеріалів. Зобов'язали директорів інститутів посилити контроль за якістю підготовки до видання наукових праць співробітників.

6. Взяли до відома інформацію голови Відділу біологічних наук АН акад. Д.К. Третьякова про відзначення 2000-річчя з дня смерті Тіта Лукреція Кара.

7. Взяли до відома постанову РНК УРСР та ЦК КП(б)У про підготовку кадрів; затвердили п'ятирічний план підготовки аспірантів в АН та вирішили довести до відома РНК УРСР про істотні перешкоди щодо виконання наміченого плану.

8.^{*5}

9. На постанову РНК УРСР «Про впорядкування Уманського державного заповідника «Софіївка»» від 10 січня 1946 р. № 28, доручили с. н. с. Ботанічного саду О. Л. Липі спільно з Академією архітектури взяти участь у розробці проекту відбудови та впорядкування заповідника.

10. Заслухали інформацію акад. Л.А. Булаховського про проведення вечора, присвяченого пам'яті академіка АН УРСР О.Н. Соколовського.

11. Заслухали подяку від НК охорони здоров'я Молдавської РСР за експедицію з вивчення проблем курортів республіки, проведену науковцями АН.

12. На прохання Сербської АН про надсилку їй видань АН УРСР, доручили керівництву Бібліотеки АН провести заходи для підбору необхідної літератури.

13. Доручили директору Бібліотеки АН Ю.О. Меженку організувати обмін виданнями з науковою бібліотекою Латвійського держуніверситету та підготувати доповідь про стан і перспективи обміну зарубіжною літературою з бібліотеками СРСР.

14. Взяли до відома постанову ЦК КП(б)У та РНК УРСР про відзначення 75-річчя з дня народження Л. Українки та затвердили ювілейний комітет під головуванням О. С. Корнійчука.

15. Від імені Президії АН надіслали привітання заслуженому діячеві науки і техніки проф. М. А. Шателену з приводу його 80-річчя.

16. Для проведення святкування 70-річного ювілею акад. О. М. Динника утворили комітет під головуванням акад. О. О. Богомольця.

17. Вирішили відзначити 70-річний ювілей акад. Г.Ф. Проскури у квітні 1946 р. та затвердили ювілейний комітет під головуванням акад. О. О. Богомольця.

18. Взяли до відома лист Державної штатної комісії при РНК СРСР про заборону АН УРСР самостійно перерозподіляти штатні посади між установами.

19. Повідомили НК освіти УРСР про те, що в Бібліотеці АН відсутні підручники, необхідні для Ужгородського держуніверситету.

20. Затвердили відрядження віце-президента АН акад. О. В. Палладіна до Москви з 12 січня до 5 лютого 1946 р.

21. Дозволили чл.-кор. О. К. Котельникову працювати вдома у зв'язку з незадовільним станом здоров'я.

22. Доручили вченому секретарю Президії та головам Відділів надсилати до газети «Известия» повідомлення про діяльність АН.

23. На пропозицію Головного управління геодезії та картографії при РНК СРСР, доручили Інституту геологічних наук надіслати матеріали для видання учбових карт УРСР (фізичних, політичних й адміністративних).

24. ^{*2}

25–29. ^{*3}

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 225, арк. 15–36. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 3 засідання Президії Академії наук УРСР

від 15 лютого 1946 р.

1. Вирішили у травні 1946 р. скликати чергові Загальні збори АН, де заслухати: а) звіти про роботу АН у 1945 р.; б) питання про довибори дійсних членів та членів-кореспондентів АН УРСР з таких галузей знань: Відділ суспільних наук – музичний фольклор; Відділ фізико-хімічних та математичних наук – нелінійна механіка, астрономія; в) питання про затвердження директорів установ АН; г) проблематику АН УРСР на п'ятирічку; д) наукові доповіді. Відділам доручили провести попереднє обговорення п'ятирічного плану роботи АН; Плановій комісії доручили надрукувати російською мовою проект п'ятирічного плану робіт АН тиражем 200 примірників.

2. Вирішили провести виїзну сесію АН УРСР у Львові на початку червня 1946 р.

3. Підтримали пропозицію Відділу фізико-хімічних і математичних наук про виокремлення з Інституту геологічних наук Лабораторії палеонтології та утворення в її складі двох відділів – палеографії та палеоботаніки, а також просити РНК УРСР затвердити це рішення.

4. Заслухавши доповідь головного інженера АН І.І. Бурвікова про капітальне будівництво АН, доручили: 1) акад. О.Я. Орлову, з метою прискорення будівництва Астрономічної обсерваторії, зв'язатись з відповідними установами архітектури і встановити черговість будівництва приміщень; 2) директору Ботсаду акад. М.М. Гришку до 20 лютого 1946 р. перезаклучити угоду на проектування Ботсаду, закінчити проектування першої черги будівництва до 1 березня 1946 р., надати транспортні засоби, устаткування, матеріали, робочу силу та інші ресурси; 3) начальнику будівництва об'єкта № 2 С.Г. Сапожникову скласти план виконання будівельних робіт із зазначенням термінів та витрат; 4) акад. М. В. Птусі та директору Бібліотеки Ю.О. Меженку для будівництва Бібліотеки зайнятися питанням отримання приміщення коробки будинку під книгосховища (по вул. Тарасівській та Пушкінській); 5) просити РНК УРСР про швидкісну добудову під житло будинку № 42 по вул. Леніна; просити Міськраду Києва виділити 1 000 000 крб. для завершення відбудови будинку по вул. Челюскінців, 4 та по вул. Леніна, 42; 6) запропонували директорам установ АН скласти план будівельних робіт на 1946 р. у межах запланованих лімітів; зобов'язали директора Фізико-технічного інституту чл.-кор. К. Д. Синельникова подати звіти про будівництво корпусів Інституту; Керування справами – подати план ремонтно-будівельних робіт Карадазької біологічної станції; розпорядчому засіданню Президії АН доручили вирішити питання про доцільність передачі для Академії санаторію в Отузах.

Поточні питання:

1. Для розміщення замовлень АН у Німеччині вирішили утворити спеціальну бригаду під керівництвом акад. К. К. Хренова.

2. Заслухавши доповідь директора Бібліотеки АН Ю. О. Меженка про книгообмін виданнями АН, констатували незадовільний стан; вирішили передати питання книгообміну до Президії, а інститутам АН надали право самостійного книгообміну з зарубіжними установами.

3. Дозволили Бібліотеці АН надавати в користування вдома літературу дійсним членам (5 книг), членам-кореспондентам (3 книги) терміном на 2 місяці.

4. Вирішили провести засідання, присвячене 10-річчю з дня смерті акад. АН СРСР І. П. Павлова спільно з Товариством фізіологів, біохіміків і фармакологів.

5. Дозволили Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні при АН УРСР провести у березні 1946 р. конференцію з обміну досвідом роботи і питань складання хронології подій війни.

6. Вирішили просити РНК УРСР дозволити Президії АН та Київському відділу Всесоюзного хімічного товариства ім. Д. І. Менделєєва провести у травні 1946 р. конференцію з питань п'ятирічного плану розвитку хімічної промисловості спільно з представниками Держплану УРСР, НК хімічної промисловості СРСР, представниками великих наукових центрів і підприємств УРСР, а також виділити для цього 90000 тис. крб.

7. *5

8. Доручили Інституту ботаніки АН надіслати відповідь Кам'янець-Подільському ботанічному саду про недоцільність включення його до структури АН УРСР.

9. *2

10. Відділу біологічних наук АН передали для ознайомлення постанову АН СРСР про встановлення премії ім. І. І. Мечникова та золотої медалі.

11. Надали відрядження на два тижні акад. О.В. Палладіну до Ленінграда з 19 лютого 1946 р.

12. Надали відрядження чл.-кор. П.С. Погребняку до Москви з 26 лютого до 2 березня 1946 р.

13. Надали відрядження чл.-кор. Я.Н. Фіалкову до Москви на засідання Фармакологічного комітету 5 березня 1946 р.

14. Надали відрядження акад. М. О. Лаврентьєву до Москви з 17 до 27 лютого 1946 р.

15. Доручили Керсправами АН забезпечити обслуговування конференції з проблем шовківництва, що проходить в Інституті зоології 25 лютого 1946 р.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 225, арк. 37–50. Копія. Машинопис.

Протокол № 4 засідання Президії Академії наук УРСР

від 1 березня 1946 р.

1. Підтримали пропозицію директора Інституту археології акад. П.П. Єфіменка про утворення Археологічного комітету при РНК УРСР, вирішили звернутися до РНК з проханням затвердити пропозицію.

2. З метою покращення трудової дисципліни, вирішили за самовільні відлучення з роботи звільняти співробітників установ; доручили відділу кадрів АН провести перевірку дозволів на сумісництво та уточнення індивідуальних графіків відвідувань науковими співробітниками читальних залів і явок на роботу.

Поточні питання:

1. З метою збільшення площ приміщень Друкарні АН, вирішили надати перший поверх будинку Інституту ботаніки по вул. Чудновського, 2, перевівши його у будинок по вул. Леніна, 15. Утворили комісію під головуванням віце-президента АН М.О. Лаврентьєва для перерозподілу приміщень між інститутами АН.

2. Заслухавши доповідь проф. В.А. Мовчана про перспективи роботи Бюро науково-технічної пропаганди АН, констатували задовільну роботу Бюро (19 публічних науково-популярних лекцій; 549 лекцій у військових частинах, колгоспах і заводах; 401 науково-популярна стаття в журналах і газетах, 73 виступи на радіо; випуск науково-популярних брошур). З метою заохочення діяльності Бюро встановили 2 перші премії по 4000 крб. та 3 другі премії – по 3000 крб. за рахунок коштів, одержаних Бюро. Для розширення роботи Бюро включили до його складу акад. О.М. Динника (голова), проф. В. А. Мовчана (заступник), акад. Д. К. Третьякова, чл.-кор. Р. Є. Кавецького, чл.-кор. Б.Д. Грозіна.

3. На пропозицію директора Бібліотеки АН Ю. О. Меженка, вирішили утворити при Бібліотеці Центр мережі наукових бібліотек АН.

4. ^{*5}

5. Вирішили не припиняти прийом до аспірантури АН до осені.

6. Взяли до відома наказ Верховної Ради УРСР від 30 червня 1943 р. про приєднання Інституту гірничої механіки імені академіка М. М. Федорова.

7. Звільнили з посади вченого секретаря Відділу технічних наук Г. В. Карпенка в зв'язку з переходом його на посаду вченого секретаря Президії, призначивши на його місце докторанта АН УРСР О.М. Міляха.

8. Дозволили надрукувати російською мовою (для заводів) брошуру П. І. Севбо та В.С. Патона «Нові зварочні автомати Інституту електрозварювання».

9. Надали відрядження акад. О. М. Диннику та проф. О. М. Пенькову до Москви для участі у нараді АН СРСР з питань теорії міцності з 10 до 20 березня 1946 р. 10–11. ^{*2}

12. Затвердили редакційну колегію «Вістей АН УРСР» у такому складі: акад. Г. В. Курдюмов (відповідальний редактор), І. Н. Романенко (заступник), акад. Д. К. Третьяков, чл.-кор. Г. Й. Сухомел, чл.-кор. Є. С. Бурксер.

13. ^{*2}

14. ^{*3}

15. ^{*2}

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 225, арк. 51–62. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 5 засідання Президії Академії наук УРСР

від 15 березня 1946 р.

1. Констатували тяжкий стан з приміщеннями низки установ АН. Вирішили першочергово забезпечувати площами установи, основною роботою яких є експериментальні дослідження та звернутися до РНК УРСР з проханням збільшити асигнування на 1 000 000 крб. для термінових будівельних робіт в АН.

2. Взяли до виконання постанову РНК СРСР від 6 березня 1946 р. про введення нових ставок для наукових співробітників з 1 квітня 1946 р. Вирішили, що заступниками директорів можуть бути тільки особи, які мають ступінь кандидата наук.

Поточні питання:

1. ^{*5}

2–3. Підтвердили заборону видачі першого примірника книг з Бібліотеки АН.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 225, арк. 63–68. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 6
засідання Президії Академії наук УРСР

від 3 квітня 1946 р.

1. Заслухали та затвердили розміри ставок для всіх категорій наукових співробітників АН відповідно до постанови РНК СРСР від 6 березня 1946 р. про введення нових ставок для наукових співробітників.

Поточні питання:

1. Вирішили 25–28 квітня 1946 р. скликати чергові Загальні збори АН з таким порядком денним: 25 квітня – 1) відкриття сесії – акад. О. О. Богомолець; 2) Про роботу АН у 1945 р. – акад. О. В. Палладін; 3) Обговорення доповіді акад. О. В. Палладіна;

28 квітня – 1) Про п'ятирічний план розвитку народного господарства СРСР та завдання АН УРСР – акад. О. О. Богомолець; 2) Обговорення доповіді акад. О. О. Богомольця; 3) Обрання директорів установ АН.

Засідання Відділів АН за таким порядком денним: 25 квітня о 6 год. ранку – провести обговорення п'ятирічного плану науково-дослідних робіт АН; 26–27 квітня – обрання кандидатів на директорів установ АН; наукові доповіді.

2. Затвердили правила прийому на роботу в установи АН наукових співробітників; встановили, що м. н. с. на роботу приймати директорам установ, погоджуючи кандидатури з наступним затвердженням їх Президією АН; с. н. с. приймати за конкурсом з наступним затвердженням Президією АН.

3. Дозволили Бібліотеці АН здійснювати видання «Бібліотечного журналу».

4. Затвердили такий склад вченої ради Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка: акад. О. І. Білецький – голова, акад. О. Є. Корнійчук – заступник; члени ради – академіки П. Г. Тичина, М. К. Гудзій, Л. А. Булаховський; члени-кореспонденти – С. І. Маслов, П. М. Попов, доктори наук – А. П. Шамрай, Д. О. Тармарченко, кандидат наук Є. П. Кирилюк, голова МК – Й. Я. Куп'янський, парторг – Л. Г. Сокирко.

5. Затвердили такий склад вченої ради Інституту будівельної механіки: чл.-кор. Ф. П. Белянкін – голова, чл.-кор. М. М. Боголюбов – заступник, члени ради: доктор технічних наук А. Д. Коваленко, кандидати наук – М. Д. Жудін, С. В. Малашенко, В. Г. Чудновський, П. Г. Подчасов, В. М. Ярін, К. І. Коленчук, голова МК – в. о. с. н. с. І. М. Кисіль.

6. ^{*5}

7. Заслухавши постанову РНК УРСР про дослідження ДДТ та його застосування в Україні, доручили зайнятися цією проблемою Відділам: біологічних наук і фізико-хімічних та математичних наук.

8. З метою виконання постанови РНК УРСР про видання бібліотеки «Університет на дому», ввели до складу редакційної ради видання академіків: В. Є. Лашкарьова, Д. К. Третякова, О. М. Динника.

9. З метою розміщення замовлень на апаратуру для АН у Німеччині, вирішили звернутися до РНК УРСР з проханням прискорити підготовку необхідних документів для виїзду бригади співробітників АН під керівництвом акад. К. К. Хренова.

10. На прохання ТАРС щодо видання серії науково-популярних статей про досягнення та перспективи розвитку науки, доручили головам Відділів подати перелік статей для затвердження Президією АН.

11. Вирішили надіслати телеграму проф. Л.С. Бергу з нагоди його 70-річчя від дня народження та 50-річчя наукової діяльності.

12. На заяву доктора наук І.Т. Швеця про звільнення його від обов'язків директора Інституту енергетики, попросили його продовжити роботу до виборів директора Інституту.

13. Дозволили Лабораторії ґрунтознавства видавати збірник праць під назвою «Труди Лабораторії ґрунтознавства АН УРСР» в друкарні Харківського ордена Трудового Червоного Прапора сільськогосподарського інституту ім. В.В. Докучаєва.

14–15. *²

16. Вирішили ввести до складу оргкомітету конференції з проблем використання бурого вугілля заступника міністра з питань будівництва паливних підприємств СРСР А.Ф. Засядька.

17. *²

18. *³

19. *²

20. *³

21. *²

22. Для отримання коштів на переїзд співробітників на роботу у відділи інститутів АН у Львові, доручили головам Відділів подати уточнені списки до Президії АН для надсилання їх у РНК УРСР.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 225, арк. 69–77. Копія. Машинопис.

Протокол № 7 **засідання Президії Академії наук УРСР**

від 5 квітня 1946 р.

1. Заслухавши доповідь акад. А.І. Кіпріанова про п'ятирічний план проблематики науково-дослідних робіт Відділу фізико-хімічних і математичних наук, доручили головам бюро Відділів переглянути й уточнити п'ятирічний план проблематики АН.

Поточні питання:

1. Заслухавши пропозиції Комісії з розробки питань щодо організації виробництва хімічних реактивів та хімпосуду, вирішили надіслати пропозиції до РМ УРСР (М. П. Бажану).

2. Вирішили передати з Інституту зоології до Інституту археології Одеську палеонтологічну експедицію.

3. Будівництво Головної астрономічної обсерваторії та приміщення для Бібліотеки АН вирішили вважати першочерговим.

4. погодилися з пропозицією акад. Г.Ф. Проскури щодо відряджень для вивчення зарубіжного досвіду в галузі виробництва газових турбін (у США) та з пропозицією щодо звернення в РНК УРСР із проханням дозволити такі відрядження.

5. вирішили просити Державну штатну комісію при РНК СРСР про надання дозволу на відкриття посади заступника директора з наукової частини в Інституті історії України АН.

6. взяли до відома постанову РМ УРСР від 1 травня 1946 р. про виділення в окремий науковий заклад у структурі АН Державного історичного заповідника «Ольвія».

7. доручили голові Відділу біологічних наук акад. Д.К. Третьякову підготувати пропозиції щодо розгортання робіт Карадзької біологічної станції.

8. Відділу фізико-хімічних і математичних наук передали лист Інституту природознавства АН СРСР про допомогу в проведенні наукової сесії з питань вітчизняного та зарубіжного природознавства.

9. Передали Інституту електрозварювання лист Західносибірської філії АН СРСР з клопотанням про допомогу з боку Інституту.

10. На прохання акад. О.Я. Орлова вирішили преміювати вченого секретаря Головної астрономічної обсерваторії АН Ш. Г. Горделадзе та представника АН у Москві за роботу із забезпечення Обсерваторії необхідним устаткуванням.

11. ^{*2}

12. ^{*3}

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 225, арк. 78–85. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 8 засідання Президії Академії наук УРСР

від 12 квітня 1946 р.

1. Заслухавши доповіді голів Відділів АН про п'ятирічний план проблематики науково-дослідних робіт, вирішили: 1) план прийняти як попередній; 2) зобов'язати голів Відділів надіслати плани по одному примірнику Президенту АН та по одному примірнику Плановій комісії АН; 3) у плані зазначити відповідальних керівників та виконавців.

2. Заслухавши доповідь уповноваженого Президії АН про стан Львівських відділів установ АН, констатували, що директорами установ ігнорується рішення Президії про виїзд керівників до відділів; 1) доручили директорам виділити співробітників установ АН у Києві для роботи у Львівських відділах; 2) директору Інституту економіки акад. К. Г. Воблomu та відділу кадрів АН доручили виділити одного с. н. с. – доктора наук для роботи у відділі Інституту економіки та переглянути тематику робіт відділу; 3) вирішили 20–25 травня 1946 р. провести у Львові виїзну сесію АН, а її підготовку доручили бюро Відділу суспільних наук; 4) зобов'язали уповноваженого Президії АН одержати вантажні та легкові машини для обслуговування сесії; 5) провести у Львові ремонт головного будинку

Львівських установ; 6–7) Розпорядчому засіданню Президії доручили асигнувати на проведення сесії 50000 крб. та вирішити питання про зарплату заступнику уповноваженого Президії у Львові; 8) задовольнили клопотання чл.-кор. П.С. Погребняка щодо звільнення його з посади уповноваженого Президії АН у Львові та рекомендували замість нього чл.-кор. Г.М. Савіна; 9) вирішили звернутися до Львівського обкому партії та виконкому про надання допомоги відділам установ АН щодо ремонту приміщень та забезпечення транспортом; 10) для ознайомлення з господарською діяльністю відділів вирішили надати відрядження до Львова кер-справами І. І. Сільвестрову.

Поточні питання:

1. Затвердили положення про вчену раду Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні при АН та такий склад ради: К.З. Литвин (голова), Д.В. Гак (секретар); члени ради – академіки О.І. Білецький, К. Г. Воблий, Д.З. Мануїльський, М.В. Птуха, М.Т. Рильський, чл.-кор. М. Н. Петровський, д. і. н., проф. А. О. Введенський, начальник Держархуправління МВС П.П. Гудзенко, директор філії ІМЕЛ к. філос. н. Ф.Ф. Єневич, зав. оргінструкторським відділом ЦК КП(б)У А.М. Зленко, заввідділом персональних героїв Комісії героїв Радянського Союзу В.І. Клоков, заступник начальника Управління пропаганди ЦК КП(б)У І.Д. Назаренко, заввідділом фондів Комісії к. і. н. В. В. Руднев, зав. воєнно-партизанським відділом Комісії к. і. н. Ф. П. Шевченко, начальник Політуправління КВО генерал-майор М. Н. Санков.

2. До складу вченої ради Інституту історії України ввели к. і. н. Ф. П. Шевченка.

3. Взяли до відома повідомлення директора Інституту гірничої механіки чл.-кор. П.С. Кучерова про залучення Міністерства будівництва паливної промисловості СРСР до участі в конференції з питань розвитку буровугільної промисловості під керівництвом РМ УРСР, що проходить у вересні 1946 р. Зобов'язали директорів інститутів: гірничої механіки, органічної хімії, геологічних наук, енергетики, ботаніки забезпечити підготовку наукових доповідей.

4. ^{*5}

5. Взяли до відома повідомлення чл.-кор. П.М. Василенка про підготовку до святкування 900-річчя Білої Церкви.

6. Дозволили друкувати монографію «Електронна теорія в органічній хімії» акад. А. І. Кіпріанова російською мовою.

7. На рішення РМ УРСР вирішили передати до Комісії в справі культосвітніх установ при РМ УРСР експонати з дорогоцінними металами, що надійшли до АН у роки Вітчизняної війни.

8. Відділу суспільних наук передали лист Казахської філії АН СРСР про святкування 100-річчя від дня народження поета Джамбула Джабаєва.

9. Відмовили Д.Д. Копиці у звільненні його з посади заступника директора Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

10. Вирішили заборонити довготермінове перебування керівників установ АН поза межами місця розташування керованих ними установ.

11. ^{*2}

12. Надали відрядження чл.-кор. Б.Д. Грозіну до Москви з 12 до 20 травня 1946 р.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 225, арк. 86–96. Копія. Машинопис.

Протокол № 9
засідання Президії Академії наук УРСР

від 7 червня 1946 р.

1. На доповідь акад. О.І. Душечкіна про хід організації Відділу сільськогосподарських наук АН, вирішили просити РМ УРСР: 1) виділити для установ Відділу 60–80 кімнат; 2) надати приміщення під житло; 3) запланувати будівництво «Сільськогосподарського містечка» поруч із Сільськогосподарською виставкою; 4) для подання титульних списків РМ УРСР у січні 1947 р. зобов'язали директорів установ Відділу почати роботу з планування розташування головних корпусів, наукових лабораторій, вегетаційних будинків, інсектарії та ін.; 5) зобов'язали директорів установ Відділу скласти переліки необхідного обладнання; 6) звернулися до Київміськради про виділення 20 квартир до 1 вересня 1946 р. для співробітників Відділу, які пройдуть за конкурсом; 7) директору Інституту фізіології рослин і агрохімії доручили скласти пропозиції щодо виділення для експериментальної бази Інституту Білоцерківської селекційної станції «Роток»; 8) доручили чл.-кор. П.С. Погребняку подати пропозиції щодо мережі лісових заповідників та план науково-дослідних робіт; 9) вирішили просити РНК УРСР виділити приміщення для Інституту генетики і селекції у Харкові; 10) директорам установ Відділу доручили розробити програми робіт на експериментальних базах; 11) доручили акад. О.В. Палладіну виділити 3 кімнати Інституту біохімії у тимчасове користування Відділу сільськогосподарських наук; 12) утворили комісію під головуванням акад. М.М. Гришка, якій доручили провести облік майна установ Відділу біологічних наук для передачі його Відділу сільськогосподарських наук; зобов'язали передати окремі розділи роботи, відділи, приміщення і кадри: а) Інституту зоології – відділ патології, паразитології та екології; б) Інституту ботаніки передати відділ генетики і селекції ім. А.О. Сапегіна до Відділу сільськогосподарських наук; в) комплексну тему щодо живлення рослин, досліджувану акад. П.А. Власюком, передати в кінці року до Інституту фізіології та агрохімії сільськогосподарських рослин, а співробітників відділу і сам відділ фізіології живлення рослин та агрохімії передати негайно; 13) передати з Інституту ботаніки відділ селекції та генетики; 14) затвердили такий керівний склад інститутів: а) Інститут ентомології і фітопатології – заступник директора з науки – чл.-кор. Є.В. Зверезомб-Зубовський, заступник директора з господарства – Г.Д. Малашенко, вчений секретар – к. б. н. Д. Ф. Руднев, завідувач лабораторії загальної фітопатології – проф. В. П. Муравйов; б) Інститут фізіології сільськогосподарських рослин та агрохімії: заступник директора з науки – чл.-кор. П.А. Власюк, вчений секретар – к. с-г. н. В.П. Попов; в) Інститут лісівництва: заступник директора з господарства – Ф.В. Скориков, вчений секретар – к. б. н. А. І. Зражевський; завідувач відділу швидкорослих рослин – д. б. н. О. І. Журбін; 15) доручили Відділу сільськогосподарських наук подати на затвердження Президії склад вченої ради Відділу та просити Міністерство вищої освіти СРСР надати вченій раді право прийому до захисту докторських і кандидатських дисертацій з таких спеціальностей: рослинництво, фізіологія живлення рослин, ґрунтознавство, механізація сільського господарства, селекція і генетика, лісівництво, загальне хліборобство, ентомологія, фітопатологія, біохімія рослин; 16) акад. П.А. Власюка, у зв'язку з переходом у Відділ сіль-

ського господарських наук, зобов'язали передати в. о. директора Інституту ботаніки чл.-кор. Д. К. Зерову справи Інституту; 17) доручили фінансово-плановому відділу Президії розглянути бюджет установ Відділу сільськогосподарських наук.

2. Заслухавши інформацію акад. М.В. Птухи про сесію Відділу суспільних наук у Львові, констатували високий рівень підготовки сесії і доповідей на ній.

Поточні питання:

1. Доручили директору Бібліотеки АН Ю.О. Меженку передати Польській народній республіці 150 тис. томів книг з Філії бібліотеки АН у Львові.

2. На доповідь акад. О.О. Богомольця визнали за потрібне утворити Філософську комісію у складі Відділу суспільних наук.

3. Взяли до відома інформацію акад. А.І. Кіпріанова про проведення інститутами органічної та неорганічної хімії конференції з проблем комплексних сполук, в якій взяли участь понад 200 осіб і заслухано 23 доповіді.

4. Взяли до відома повідомлення акад. А.І. Кіпріанова про завершення республіканської наради науковців і працівників хімічної промисловості з проблем розвитку хімічної промисловості; висловили подяку акад. А. І. Кіпріанову за організацію наради; матеріали наради дозволили друкувати російською мовою.

5. Затвердили чл.-кор. П.П. Карпущіна на посаді с. н. с. Інституту органічної хімії.

6. Дозволили Інституту зоології будівництво віварію за рахунок коштів Відділу сільськогосподарських наук.

7. Визнали передчасним питання про перетворення Дніпропетровського ботанічного саду в Ботанічний інститут.

8. Запропонували Інституту зоології організувати нараду з обговорення результатів вивчення дії ДДТ; Плановій комісії АН та Інституту ентомології і фітопатології запропонували включити у план проблематики науково-дослідних робіт додаткові теми з вивчення ДДТ; відділ кадрів АН зобов'язали повернути з Головного санітарного управління до роботи в АН відомого токсиколога В. П. Борисова.

9. Вирішили клопотатися перед РМ УРСР про будівництво пам'ятника проф. О.К. Дорошкевичу та про надання його дружині О.О. Дорошкевич персональної пенсії; Видавництво АН зобов'язали надрукувати його докторську дисертацію «Українська проза Марка Вовчка».

10. Вирішили просити РМ УРСР дозволити відзначити 75-річчя акад. Ф. М. Колесси.

11. На запит Лабораторії машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки про закріплення за нею відповідних приміщень Інституту чорної металургії, вирішили розгляд питання передати розпорядчому засіданню Президії АН.

12. Встановили розміри посадових окладів: вченим секретарям зі ступенем доктора наук та зі ступенем кандидата наук, а також директору Карадазької біологічної станції.

13. Заслухали лист Товариства українців Канади з подякою від її з'їзду українців на привітання від АН УРСР.

14. Взяли до відома повідомлення РМ УРСР від 13 травня 1946 р. про незгоду на виділення зі складу Інституту геологічних наук Палеонтологічної лабораторії як окремої установи Академії.

15. Заслухали повідомлення РМ УРСР від 3 червня 1946 р. про відмову у клопотанні АН щодо організації постійного представництва АН УРСР у Москві.

16. На постанову РМ УРСР та ЦК КП(б)У від 22 травня 1946 р. про скликання науково-технічної конференції з проблем комплексного розвитку буровугільної промисловості України, вирішили опублікувати спільну працю інститутів Відділу технічних наук і Відділу фізико-хімічних і математичних наук «Буре вугілля» до 1 листопада 1946 р. російською мовою.

17. На лист Міністерства соціального забезпечення УРСР щодо введення до складу наукової ради Міністерства представників від АН, вирішили делегувати академіків М.Д. Стражеска, В.П. Філатова, К.Г. Воблого, чл.-кор. І.М. Іщенко.

18. Доручили акад. О.В. Палладіну організувати зустріч відомого мікробіолога із США проф. З. Ваксмана та ознайомити його з роботою інститутів: мікробіології, клінічної фізіології та ботаніки.

19. Призначили проф. І.Т. Швеця заступником директора з наукової частини Інституту енергетики; акад. С.О. Лебедева призначили зав. відділом електротехніки; зав. відділом газових турбін – акад. Г.Ф. Проскуру; зав. відділом теплотехніки – проф. І.Т. Швеця; зав. відділом загальних проблем енергетики – проф. А.В. Орловського.

20. Затвердили вчену раду Інституту ботаніки у такому складі: чл.-кор. Д.К. Зеров – голова, акад. М.Г. Холодний, члени-кореспонденти П. А. Власюк, Є.І. Бордзиловський, Я.С. Модилевський, Я.В. Ролл, д. б. н. М. І. Котов, С.Ф. Морочковський, А.М. Оксер, М.В. Клоков, П. Ф. Оксіюк, к. б. н. Д.Я. Афанасєв, Г.Ф. Бачуріна, М.А. Гурильова, представники парторганізації та МК Інституту.

21. Затвердили склад редколегії «Мікробіологічного журналу», відповідальним редактором призначили акад. В. Г. Дроботька.

22. Дозволили Відділу технічних наук звернутися до РМ з проханням про відрядження до США групи вчених для вивчення досвіду виробництва газових турбін.

23. Дозволили директору Карадазької біологічної станції проф. К. О. Виноградову відрядження до Ленінграда у червні 1946 р.

24. Підтримали клопотання Інституту математики про надання пенсії дітям померлої співробітниці Інституту В. К. Макєєвої.

25. Дозволили акад. А. І. Кіпріанову відрядження до Москви з 18 до 28 червня 1946 р.

26. *⁵

27. *²

28. *³

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 225, арк. 97–126. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 10
засідання Президії Академії наук УРСР

від 21 червня 1946 р.

1. Заслухавши звіт директора Інституту геологічних наук акад. В. І. Лучицького та висновки голови комісії з обстеження роботи Інституту акад. Г. В. Курдюмова, констатували правильний напрямок роботи Інституту – розвиток теоретичних робіт із загальної геології, зв'язки Інституту з іншими геологічними організаціями. Запропонували поглиблювати теоретичні роботи, використовуючи сучасні методи досліджень, публікуючи їх результати, покращити експедиційні роботи.

2. На інформацію директора Бібліотеки АН про стан бібліотечної справи в АН, вирішили просити РМ УРСР, щоб бібліотеки установ АН вважались філіями Бібліотеки АН як у Всесоюзній академії наук. Визнали, що більшість бібліотек установ АН не відповідають вимогам науково-дослідних бібліотек, тому вирішили просити РМ УРСР про виділення одного платного примірника друкованої продукції СРСР для розподілу його між бібліотеками установ АН; обмін науковими виданнями проводити через бібліотеки інститутів, а обмін зарубіжними виданнями зосередити в Бібліотеці АН. Звернули увагу директорів на необхідність контролю за роботою бібліотек та передплатою періодичних видань СРСР та УРСР. Директора Бібліотеки АН зобов'язали забезпечити керівництво мережею академічних бібліотек АН.

Поточні питання:

1. Вирішили надіслати до РМ УРСР перелік лабораторного обладнання, виміральної апаратури, випробувальних машин та приладів, необхідного установам АН.

2. Заслухавши доповідь голови Редакційно-видавничої ради акад. Г. В. Курдюмова, вирішили вважати неприпустимим заміну редакцією частин текстів або розділів робіт, що друкуються.

3. Звільнили чл.-кор. П. А. Власюка від виконання обов'язків директора Інституту ботаніки, поклавши їх на чл.-кор. Д. К. Зерова.

4–5. Вирішили просити РМ УРСР дозволити відзначення 75-річного ювілею акад. В. Г. Щурата; утворили для цього ювілейний комітет під головуванням акад. М. В. Птухи.

6. ^{*5}

7. Вирішили просити РМ УРСР надати приміщення під гуртожиток для аспірантів.

8. Схвалили проект доповідної записки до РМ УРСР про заходи, пов'язані з організацією Відділу сільськогосподарських наук.

9. Дозволили Інституту енергетики проведення понаднормових робіт з господарської тематики, яку виконують співробітники Харківської філії Інституту.

10. Вирішили видати друком «Довідник наукових співробітників АН УРСР».

11. Затвердили графік профвідпусток керівного складу Інституту гідрології та гідротехніки.

12. Дозволили Інституту енергетики передати штатні посади відділу газових турбін до Харківської філії Інституту.

13. ^{*2}
14. Ввели до складу вченої ради Інституту фізичної хімії к. ф.-м. н. О. З. Голіка та проф. В. А. Ройтера.
15. Доручили Бібліотеці АН та Видавництву АН надіслати видання АН УРСР за 1941–1945 рр. до Філії Бібліотеки АН у Львові.
16. До складу редколегії журналу «Вісті АН УРСР» ввели акад. Л. А. Булаховського.
17. Надали відрядження акад. М.В. Птусі до Москви для участі в сесії АН СРСР з 28 червня до 18 липня 1946 р.
18. ^{*2}
19. Надали відрядження чл.-кор. Я.В. Роллу до Ізмаїлу з 24 червня до 8 липня 1946 р.
20. Надали відрядження акад. О.В. Палладіну до Львова на 4 Український з'їзд фізіологів з 26 червня до 10 липня 1946 р.
21. ^{*2}
22. Доручили акад. О.В. Палладіну привітати від імені АН УРСР народного художника УРСР В.І. Касьяна з нагоди 50-річчя від дня народження та 30-річчя творчої діяльності.
23. Доручили РВР вжити заходів для прискорення видання наукової роботи «Буре вугілля УРСР».
24. ^{*2}
25. ^{*3}

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 225, арк. 127–145. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 11^{*6}
засідання Президії Академії наук УРСР

Протокол № 12
засідання Президії Академії наук УРСР

від 16 серпня 1946 р.

1. Заслухали звіт акад. Д. К. Третьякова – голови комісії з видання праць покійного Президента АН акад. О. О. Богомольця.
2. Вирішили звернутися до Управління кінематографії УРСР з клопотанням про випуск фільма, присвяченого пам'яті О.О. Богомольця; збір відповідних матеріалів доручили д. б. н. проф. Олегу Богомольцю.
3. Анулювали всі попередні дозволи науковим співробітникам на сумісництво по роботі. Дозволили працювати за сумісництвом членам-кореспондентам та докторам наук не більше одного професорського навантаження, а кандидатам наук –

^{*6} Протокол відсутній. У архівній справі помітка: «Взят для акад. [А. В.] Палладина и не возвращен».

не більше половини доцентського навантаження. Встановили порядок оформлення роботи співробітників АН за сумісництвом.

Поточні питання:

1. Взяли до відома інформацію акад. О.В. Палладіна про зроблену ним 29 серпня доповідь про роботу АН за 1945 р. у Раді Міністрів УРСР.

2. погодилися з пропозиціями Відділу біологічних наук про видання збірника праць, присвяченого пам'яті акад. О.В. Леонтовича.

3. На доповідь акад. Д.К. Третьякова про організацію Біологічної станції у Старосільському заповіднику АН, призначили тимчасово виконуючим обов'язки директора Станції М.М. Антонова та затвердили такий склад її вченої ради: акад. М.Г. Холодний – голова, члени ради: акад. Д. К. Третьяков, акад. В.П. Поспелов, члени-кореспонденти: Я.В. Ролл, П. С. Погребняк, вчений секретар ради – М.М. Антонов.

4. Затвердили склад вченої ради Львівського науково-природознавчого музею АН: проф. П.П. Балабай, чл.-кор. М.Г. Попов, проф. А.С. Лазаренко, професори: В.Б. Порфир'єв, В.О. Захваткін, кандидати наук: В.С. Івлєв, Т. Ф. Вільчинський, вчений секретар ради – І.П. Кодимський.

5. Затвердили акад. П.П. Єфіменка представником від АН в урядовій Комісії з охорони пам'яток культури і старовини при РМ УРСР.

6. Доручили Інституту зоології виділити представника для участі в нараді Інституту зоології АН СРСР.

7. Доручили Інституту економіки виділити представника для участі в нараді Інституту економіки АН СРСР.

8. Дозволили Інституту гірничої механіки утворити комісію технічної термінології у такому складі: акад. О.М. Динник – голова; члени: члени-кореспонденти П.С. Кучеров, О.М. Кузнецов та І.В. Соколовський – представник Видавництва АН.

9. Для святкування 10-річчя Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії вирішили скликати конференцію, на якій звернутися до РМ УРСР з пропозицією про скликання Другої республіканської наради лірників, кобзарів та казкарів.

10–14. *²

15. У зв'язку з відрядженням до Америки директора Інституту клінічної фізіології чл.-кор. Р.Є. Кавецького, виконання його обов'язків поклали на д. мед. н. О.О. Богомольця.

16. На період урядового відрядження до Москви голови Відділу суспільних наук акад. М.В. Птухи виконання його обов'язків доручили акад. К. Г. Воблomu.

17–18. *²

19. *³

20. *⁵

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 225, арк. 147–161. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 13
засідання Президії Академії наук УРСР

від 28 серпня 1946 р.

1. Заслухавши доповідь в. о. Президента АН акад. О. В. Палладіна про недоліки в роботі інститутів Відділу суспільних наук, вирішили: а) звернути увагу Редакційно-видавничої ради на погану редакторську роботу та доручили її голові акад. Г.В. Курдюмову розробити проект заходів для покращення роботи Видавництва; б) директора Інституту української літератури акад. О. І. Білецького зобов'язали подати до Президії проект заходів щодо якісного видання «Історії української літератури»; в) звільнили з посади вченого секретаря Відділу суспільних наук Є.П. Кирилюка, поклавши виконання його обов'язків на О.І. Кисельова; звільнили заступника голови РВР І. Н. Романенка, а його обов'язки доручили виконувати Ф.І. Лаврову; звільнили в. о. вченого секретаря Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії В.С. Денисенка, виконання його обов'язків доручили с. н. с. П.Д. Павлію.

2. Констатували, що 299 наукових співробітників АН не мають житла, у тому числі 14 академіків і членів-кореспондентів; житлове будівництво, яке АН проводить своїми силами, проходить дуже повільно; Київська міська рада забезпечує житлом вкрай незадовільно. Вирішили просити уряд надати АН під відбудову коробку будинок по вул. Леніна, 42, та відповідно до черги, надати квартири співробітникам Академії по вул. Челюскінців, 4 (20 квартир), 14 квартир повинна надати Міська рада; а для аспірантів пристосувати підвальне приміщення (на 300 осіб) в будинку по вул. Володимирській, 61. Постановили просити РМ УРСР та ЦК КП(б)У прискорити розв'язання житлової проблеми АН шляхом передачі в її відання будинку по пров. Музикальному, 5; повернути будинок по вул. Леніна, 42. Попередили директорів про заборону приймати на роботу співробітників, які не мають квартир.

3. Вирішили сплачувати додаткові кошти співробітникам центрального апарату Президії за великий обсяг і складність роботи.

4. Вирішили просити голову РМ УРСР М.С. Хрущова про розпорядження щодо виділення фонду німецьких марок для бригади наукових співробітників АН під керівництвом акад. К. К. Хренова для замовлення та закупівлі обладнання в Німеччині.

Поточні питання:

1. На доповідь директора Карадазької біологічної станції К. О. Виноградова, доручили розпорядчому засіданню Президії розглянути потреби Станції і вирішити їх.

2. Взяли до відома постанову РМ УРСР від 8 серпня 1946 р. про передачу АН парку «Олександрія» у Білій Церкві.

3. На виконання постанови РМ УРСР та ЦК КП(б)У від 10 серпня 1946 р. про поновлення академічного видання повного зібрання творів Т. Г. Шевченка, затвердили редколегію у складі акад. О.І. Білецького, акад. О.Є. Корнійчука, акад. М.Т. Рильського та акад. П.Г. Тичини, членів-кореспондентів С.І. Маслова, П.М. Попова.

4. На виконання розпорядження РМ УРСР від 20 серпня 1946 р. про доасигнування коштів АН з валютних фондів на передплату іноземної наукової літератури, доручили Бібліотеці АН реалізувати ці кошти.

5. Заслухавши лист міністра освіти Чехословацької республіки про запрошення акад. Л.А. Булаховського прочитати лекції в університетах міст Праги, Брно, Оломоуці, вирішили просити РМ УРСР дозволити наукове відрядження акад. Л.А. Булаховському.

6. Затвердили такий склад вченої ради Інституту ентомології та фітопатології: акад. В.П. Поспелов (голова), члени-кореспонденти Є. В. Зверезомб-Зубовський, П.О. Свириденко, доктори біологічних наук М. А. Теленга, С. Ф. Морочковський, І. Д. Білановський, М. В. Єрмаков, Н. Б. Медведєва, д. с-г. н. З.С. Голов'яноко, проф. В.П. Муравйов, к. б. н. Д. Ф. Руднєв – вчений секретар ради.

7. ^{*5}

8. Вирішили видати 3000 крб. на допомогу сім'ї покійного акад. М. М. Федорова.

9. Надали відпустку в. о. Президента АН акад. О.В. Палладіну, виконання його обов'язків поклали на акад. М.О. Лаврентьєва.

10. Надали відрядження акад. Г.Ф. Проскурі до Харкова на вересень 1946 р.

11–14. ^{*2}

15. ^{*5}

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 225, арк. 162–177. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 14
засідання Президії Академії наук УРСР

від 13 вересня 1946 р.

1. Заслухавши доповідь в. о. Президента акад. М. О. Лаврентьєва про реорганізацію роботи інститутів Відділу суспільних наук, констатували: 1) недоліки в організації роботи установ, як у якості наукових робіт, так і в їх тематичному спрямуванні; 2) вирішили всі наукові сили цього Відділу сконцентрувати у Києві, заклавши Львівські відділи установ Відділу; 3) з Львівської бібліотеки перевезти значний масив книг та архівів. Вирішили провести вибори дійсних членів і членів-кореспондентів АН УРСР, для чого доручили всім дійсним членам АН та директорам установ до 10 жовтня подати головам Відділів свої пропозиції; провести обговорення кандидатур на бюро Відділів, а висновки подати до Президії до 20 жовтня 1946 р.

Поточні питання:

1. Заслухали доповідну записку вченого секретаря Президії Г. В. Карпенка про потребу покращити вивчення іноземних мов науковими співробітниками; запропонували головам Відділів подати свої пропозиції з цього питання.

2. Вирішили просити РМ УРСР нагородити проф. Г.В. Пфейффера з нагоди 50-річчя його наукової діяльності.

3. *1

4–8. *2

9. *5

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 225, арк. 178–185. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 15
засідання Президії Академії наук УРСР

від 4 жовтня 1946 р.

1. Заслухавши доповідь віце-президента акад. АН УРСР Є.О. Патона про розміщення замовлень на лабораторне устаткування установ АН, 1) затвердили такі заходи: а) просити РМ УРСР виділити 200 000 марок готівкою та надати АН право розміщати в німецьких фірмах іменні замовлення; б) просити РМ УРСР збільшити бригаду АН у Німеччині за рахунок працівників апарату уповноваженого РМ УРСР у Німеччині Й. Т. Табулевича; в) просити Міністерство зовнішньої торгівлі СРСР виділити для АН обладнання з репараційного майна, що відходить до Москви; г) надати відрядження вченому секретареві Астрономічної обсерваторії Ш.Г. Горделадзе до Москви для одержання дозволу на замовлення астрономічного обладнання. 2) Для здійснення нагляду за виконанням замовлень, розміщених у німецьких фірмах, вирішили: а) утворити в Німеччині постійне представництво від АН з 2 осіб –М. Я. Назимка (Астрономічна обсерваторія), Федотова (Інститут будівельної механіки); б) призначити уповноваженого на базах у Бресті та Ковелі; в) при Президії АН утворити постійний центр для контролю та координації роботи комісії АН з репарацій та доставки репараційного майна; зобов'язали керсправами АН тримати постійний зв'язок з Техпромімпортом.

3) Вирішили відправити до Німеччини бригаду у складі В.П. Попова, М.Я. Назимка та С.В. Вельса для розміщення спецзамовлень у німецьких фірмах; відкликати з відрядження акад. К. К. Хренова.

4) Вирішили просити РМ УРСР залишити в Німеччині 2 автомашини в користуванні членів бригади.

2. Заслухавши доповідь І. І. Бурвікова про виконання плану капітального будівництва АН, констатували, що архітектурні майстерні не приділяли достатньої уваги проектуванню об'єктів АН, чим порушили терміни договорів щодо необхідності першочергового проектування Астрономічної обсерваторії, Ботанічного саду та установ Відділу технічних наук. Вирішили звернутись до РМ про дозвіл на додаткове виділення бензину для будівництва лабораторії Інституту ботаніки.

3. Вирішили затвердити проект зведеного кошторису АН на 1947 р. після внесення змін стосовно зарплати штатного та нештатного персоналу та уточнення директорами бюджетних коштів на виконання тематичних планів.

Поточні питання:

1. погодилися з рішенням бюро Відділу сільськогосподарських наук щодо доопрацювання проекту організації лісових заповідників.

2. Доручили бюро Відділу сільськогосподарських наук та Відділу біологічних наук розробити питання щодо організації експериментальної бази в заповіднику «Чорний ліс».

3. ^{*2}

4. Дозволили Інституту електрозварювання видавати «Наукові записки» російською мовою.

5. Дозволили друкувати російською мовою монографію чл.-кор. О. К. Котельникова.

6–8. ^{*2}

9. Затвердили редакційну комісію Лабораторій машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки в такому складі: чл.-кор. А. О. Василенко – голова, акад. С.В. Серенсен, чл.-кор. П.М. Василенко, проф. Б.М. Середенко, В.Н. Нагорний – учений секретар.

10. Запропонували Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії переглянути як склад вченої ради, так і спеціальності, за якими будуть прийматися до захисту кандидатські дисертації.

11. Затвердили вчену раду Інституту фізіології сільськогосподарських рослин та агрохімії у такому складі: акад. О.І. Душечкін – голова, академіки – М.М. Гришко, М.Г. Холодний, члени-кореспонденти – П.А. Власюк, В. Ф. Старченко, П.С. Погребняк, Я.С. Модилевський, доктори сільськогосподарських наук – Т.Т. Демиденко, А.Г. Михайловський, О. Ф. Тюлін, А.С. Оканенко, В.П. Муравйов, к. с-г. н. В.П. Попов – учений секретар.

12. Звернулись до Міністерства вищої освіти СРСР з клопотанням про відкриття в Інституті ентомології та фітопатології ради із захисту дисертацій зі спеціальності ентомологія та фітопатологія.

13–14. ^{*2}

15. ^{*3}

16. ^{*5}

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 225, арк. 198–214. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 16
засідання Президії Академії наук УРСР

від 18 жовтня 1946 р.

1. Заслухали звіти голів Відділів АН про вжиті заходи щодо сумісництва наукових співробітників установ Відділів.

2. На доповіді голів Відділів АН про перевірку результативності роботи наукових співробітників установ АН, доручили Плановій комісії та вченим секретарям інститутів зібрати відомості про виконання наукових тем кожним науковим співробітником та подати їх до Президії 15 листопада 1946 р.

3. Затвердили підготовлений РВР план видань на 1947 р.: Президія – 180 друк. арк.; Відділ суспільних наук – 200 друк. арк.; Відділ біологічних наук – 200 друк. арк.; Відділ фізико-хімічних і математичних наук – 190 друк. арк.; Відділ технічних наук – 190 друк. арк.; Відділ сільськогосподарських наук – 120 друк. арк.; Бюро наукової пропаганди – 50 друк. арк. Доручили РВР підготувати до видання збірник, присвячений 30-річчю Жовтневої революції, а також звернутися до РМ УРСР з клопотанням про надання відповідної поліграфічної бази.

4. Взяли до відома доповідь акад. В.О. Сельського про результати відрядження за кордон для придбання приладів та інструментів для АН.

Поточні питання:

1. Вирішили просити РМ УРСР дозволити передачу АН території городища Плісонецьке та урочища Монастирське для утворення археологічного заповідника АН.

2. Заборонили аспірантам Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії працювати на лекційних роботах у музеях.

3. Взяли до відома інформацію Керсправами І. І. Сільвестрова про оплату роботи вчених секретарів установ АН.

4. Вирішили повідомити відповідні установи АН про оголошення АН СРСР конкурсів наукових робіт на золоті медалі імені О.П. Карпінського, В.В. Докучаєва, С.М. Кірова та О.Є. Ферсмана.

5. *²

6. На клопотання Інституту лісівництва АН затвердили у його складі Чорноліську експериментальну базу в Чорному лісі Кіровоградської області.

7. Затвердили вчену раду Лабораторії машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки у такому складі: чл.-кор. А.О. Василенко – голова, академіки – М.М. Гришко, С.В. Серенсен, чл.-кор. П.М. Василенко, проф. Б.М. Середенко, к. т. н. М.І. Савицький, В.П. Куликовський, В. Н. Нагорний – учений секретар.

8. Затвердили к. т. н. М.І. Черняка на посаді заступника директора з наукової роботи Інституту будівельної механіки.

9. Затвердили к. с-г. н. В. П. Попова в. о. ученого секретаря Відділу сільськогосподарських наук.

10–11. *²

12. Надали відрядження директору Інституту лісівництва чл.-кор. П. С. Погребняку на Всесоюзну конференцію у Москву з 26 до 30 жовтня 1946 р.

13. Доручили директору Бібліотеки АН відібрати літературу в галузі соціально-економічних наук для Парткабінету АН УРСР.

14. Надали відрядження до Москви акад. Г.В. Курдюмову з 22 жовтня до 9 листопада

15. *²

16. *³

17. *⁵

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 225, арк. 216–226. Копія. Машинопис.

Протокол № 17
засідання Президії Академії наук УРСР

від 23 жовтня 1946 р.

1. Звернулися до РМ УРСР з проханням дозволити скликати 11 листопада 1946 р. позачергові Загальні збори, присвячені виборам Президента АН.
2. Доручили акад. О.В. Палладіну, акад. Є.О. Патону та вченому секретареві Президії Г.В. Карпенку підготувати на розгляд Президії порядок денний Загальних зборів.
3. Визнали за необхідне перетворити Філософську комісію в Інститут філософії АН; звернулися до РМ УРСР з проханням затвердити це рішення.
4. Затвердили такий керівний склад Філософської комісії: д. філос. н. М. Е. Омеляновський – голова, к. філос. н. М.Е. Овандер – заступник голови, в. о. ученого секретаря – М.С. Шлепаков.
5. Надали відрядження в. о. Президента акад. О.В. Палладіну до Москви на сесію Академії медичних наук СРСР з 24 до 31 жовтня 1946 р.
6. Попередньо затвердили план роботи Президії АН на IV квартал 1946 р.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 225, арк. 227–229. Копія. Машинопис.

Протокол № 18
засідання Президії Академії наук УРСР

від 1 листопада 1946 р.

1. Взяли до відома повідомлення акад. О. І. Білецького про заходи щодо якісної підготовки до видання «Історії української літератури» (складено проект, підібрано авторів) та доручили йому вжити заходів щодо своєчасного написання книги. Відділу суспільних наук доручили здійснювати постійний контроль за роботами.
2. Заслухавши доповідь голови Комітету по метеоритах при АН Є. С. Бурксера, ввели до складу Комітету акад. В. І. Лучицького; запропонували Інституту геологічних наук АН передбачити для Комітету у штатному розписі Інституту 2 посади (старшого та молодшого наукових співробітників); виділити у кошторисі Інституту 15 000 крб. для робіт Комітету; Бюро науково-технічної пропаганди запропонували організувати декілька лекцій про метеорити.
3. Вирішили скликати позачергову сесію АН на 11–12 листопада 1946 р. з таким порядком денним: 1) доповідь секретаря ЦК КП(б)У К. З. Литвина про стан і завдання ідеологічної роботи; 2) організаційні питання.

4. *2

Поточні питання:

1. Затвердили вчену раду Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії у такому складі: акад. М.Т. Рильський – голова, д. мист. н. Л. М. Ревуцький, к. арх. н. П.Г. Юрченко, к. і. н. Б.С. Бутник-Сіверський, заслужений діяч мистецтв П.О. Козицький, акад. О.І. Білецький, акад. Ф. М. Колесса, чл.-кор. П.М. Попов,

чл.-кор. Е.Г. Співак, акад. П. П. Єфіменко, чл.-кор. В.Я. Дашкевич, к. філол. н. заступник директора Інституту Ф.І. Лавров – учений секретар.

2. Вирішили просити РМ УРСР дозволити відрядження акад. О. В. Палладіну до Парижа на святкування ювілею Монтейля у 1947 р.

3. Звільнили К.З. Литвина від обов'язків голови Комісії по історії Вітчизняної війни на Україні та призначили І.Д. Назаренка.

4. Призначили акад. К.К. Хренова заступником директора з наукових питань Інституту електрозварювання.

5–7. *²

8. Затвердили к. біол. н. Г.Ф. Бачуріну в. о. вченого секретаря Відділу біологічних наук.

9. Затвердили в. о. вченого секретаря Філософської комісії В. Г. Мішеньова.

10. *⁵

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 225, арк. 230–243. Копія. Машинопис.

Протокол № 19

засідання Президії Академії наук УРСР

від 5 листопада 1946 р.

1. Затвердили список співробітників АН, яким дозволили працювати за сумісництвом установ АН.

2. На доповідь віце-президента АН акад. Є.О. Патона про розміщення репараційних замовлень на лабораторне обладнання у Німеччині (постанова РНК СРСР від 31 грудня 1945 р. та лист НК зовнішньої торгівлі СРСР від 2 лютого 1946 р.), констатували, що роботу завершено, замовлень зроблено на суму 6,5 млн. марок; вирішили відкликати бригаду під керівництвом чл.-кор. П.А. Власюка у складі М.М. Граціанського, К.А. Корнєва, Г. С. Писаренка та відрядити бригаду під керівництвом В.П. Попова для нагляду за виконанням замовлень, доручивши їй виконати замовлення на додаткові 4 млн. марок. Вирішили просити міністра зовнішньої торгівлі СРСР А.І. Мікояна дозволити відправку обладнання з Німеччини до Києва та провести закупівлю за готівкою репараційних замовлень на 500 тис. марок. Звернулися до міністра електропромисловості СРСР про надання АН електронного мікроскопа за рахунок репараційних замовлень. Підтвердили рішення про утворення у Києві спецгрупи для керівництва всіма замовленнями АН.

Поточні питання:

1. На виконання постанови РМ УРСР № 1859 про ліквідацію Львівських відділів Інституту української літератури ім. Т.Г. Шевченка, Інституту історії України та Інституту економіки, вирішили ліквідувати їх з 1 грудня 1946 р.; співробітників перевести до Києва та забезпечити їх житлом. Відділу суспільних наук доручили утворити групу співробітників для відбору у Бібліотеці Львова книг та перевезення їх і майна ліквідованих відділів до Києва.

2. Доручили Бібліотеці АН відібрати дублетні фонди літератури для комплектування бібліотеки Філософської комісії АН.

3. Зобов'язали Керування справами АН утримувати Філософську комісію за рахунок коштів Президії до затвердження її кошторису і штатів.

4. Вирішили заслухати питання про роботу Інституту економіки.

5. Заслухали повідомлення віце-президента акад. Є.О. Патона про подання установами заявок на імпорфтне обладнання до 10 листопада 1946 р. акад. А.І. Кіпріанову.

6. *²

7. Вирішили просити Голову РМ УРСР М.С. Хрушова про дозвіл на отримання зарубіжної наукової літератури. Відділам доручили скласти перелік потрібної літератури.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 225, арк. 246–268. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 20
засідання Президії Академії наук УРСР

від 22 листопада 1946 р.

1. Заслухавши звіт директора Інституту економіки акад. К.Г. Воблого про роботу Інституту, відзначили, що, як писала газета «Культура и жизнь» № 13 за 1946 р. та зазначалось у постанові ЦК КП(б)У, в науковій роботі Інституту є серйозні хиби та недоліки. Інститут не здійснив узагальнення практики соціалістичного будівництва, не проводив вивчення закономірностей розвитку соціалістичної економіки, не виконуються такі розділи наукової тематики, як «Народне господарство», «Економічна географія УРСР». Внаслідок відсутності відповідного наукового керівництва з боку дирекції і заввідділами, а також недостатньої наукової критики й самокритики, низка робіт Інституту мала хиби і була виконана на низькому теоретичному рівні. Не були встановлені творчі зв'язки з підприємствами, організаціями, радгоспами та науковими установами. Недостатньо займалися підготовкою наукових кадрів; в галузі економічних наук не було захищено жодної докторської дисертації. Значна кількість науковців мала великий відсоток педагогічних навантажень, що негативно вплинуло на виконання тематичного плану Інституту; незадовільне ідейно-теоретичне виховання наукових співробітників. З огляду на вищезазначене, Президія зобов'язала Інститут: 1) вжити заходів для реалізації вказівок ЦК КП(б)У та газети «Культура и жизнь» № 13 за 1946 р.; 2) основними завданнями Інституту вважати – наукове опрацювання проблем «Народне господарство УРСР за 30 років радянської влади», «Економічна географія УРСР» т. 2, т. 3 та складання бібліографії до цих робіт; 3) переглянути проект плану на 1947 р., зосередивши увагу на крупних монографічних проблемах та максимальному скороченні багатотемності; звернути увагу на розробку проблем політичної економії та узагальнення досвіду соціалістичного будівництва;

4) встановити контроль за якістю та термінами виконання наукових робіт; 5) звернути увагу на кваліфікацію наукових кадрів; 6) налагодити наукові зв'язки з відповідними відділами Держплану, міністерствами, підприємствами, радгоспами, колгоспами та науковими установами УРСР і СРСР; 7) покращити стан наукової критики та самокритики; 8) проводити заходи з ідейно-політичного виховання науковців; звертати увагу на підвищення наукової кваліфікації наукових співробітників і аспірантів; 9) вжити заходів для покращення трудової дисципліни; 10) віце-президенту АН акад. М.О. Лаврентьєву та керсправами І.І. Сільвестрову вжити заходів для розширення робочих приміщень Інституту та її обладнання; 11) І.І. Сільвестрову вирішити питання про забезпечення квартирою акад. П.І. Лященка.

2. Заслухали та взяли до відома інформацію голови бригади, що працювала у Німеччині, акад. К.К. Хренова про розміщення замовлень АН у німецьких фірмах.

3. Взяти до відома інформацію чл.-кор. Г.М. Савіна про підготовчі роботи з ліквідації Львівських відділів інститутів АН: історії, економіки, української літератури та про те, що до Києва готові переїхати 8 наукових співробітників (відділ Інституту історії – д. і. н. І.П. Крип'якевич; відділ Інституту української літератури – акад. М.С. Возняк, магістр філософії С.В. Щурат, д. філос. н. Я.Я. Ярема; відділ Інституту економіки – д. філос. н. В.П. Огоновський, д. філос. н. О.І. Степанів). Zobов'язали І.І. Сільвестрова забезпечити 8 співробітникам (без родин) кімнати в готелях на період переїзду; надіслати до Львова накази Президії про їх переведення на роботу до Києва; директорів вказаних інститутів zobov'язали надати відрядження до Львова вченим секретарям для відбору необхідної літератури і перевезення її до Києва. Упаковку і перевезення майна співробітників доручили керсправами АН у Львові Ю.О. Борисенку.

Поточні питання:

1. Доручили директорам інститутів, відділи яких у Львові ліквідуються, підготувати пропозиції щодо відкриття додаткових штатних посад.

2. погодилися на видання інформаційного бюлетеня у Львові після попереднього перегляду його РВР АН.

3. Запропонували інститутам АН подати кандидатури на Сталінську премію за роботи, що вийшли друком у 1946 р.

4. Взяти до відома постанову Київської міськради про перейменування вул. Виноградної на вул. ім. акад. О.О. Богомольця.

5. Взяти до відома та виконання постанову РМ УРСР від 15 листопада 1946 р. про запровадження нового українського правопису.

6. погодилися із пропозицією Інституту фізичної хімії АН про організацію в його складі лабораторії будови рідини; доручили штатній комісії АН передбачити штати для лабораторії.

7. Затвердили редакційну колегію збірника праць Інституту математики у такому складі: акад. М.О. Лаврентьєв (відповідальний редактор), чл.-кор. Є.Я. Ремез (відповідальний секретар), члени редколегії – акад. С.Н. Бернштейн, члени-кореспонденти – М.М. Боголюбов, М.Г. Крейн, Ю.Д. Соколов, Н. І. Ахієзер, д. ф.-м. н. Й.З. Штокало.

8. Дозволили Інституту чорної металургії друкувати другий том збірника праць російською мовою.
9. Взяли до відома лист Міністерства шляхів УРСР з подякою акад. К. К. Хренову за роботу з досліджень газопресового зварювання.
10. Затвердили редакційну колегію наукових записок Інституту електрозварювання у такому складі: акад. Є.О. Патон (відповідальний редактор), акад. К.К. Хренов (відповідальний секретар) та к. т. н. Б.І. Медовар.
11. Дозволили відрядження Президенту АН акад. О.В. Палладіну до Москви з 25 листопада до 5 грудня 1946 р.
12. *²
13. Дозволили відрядження акад. А.І. Кіпріанову до Москви на сесію Всесоюзного хімічного товариства з 6 грудня на чотири дні.
14. Дозволили відрядження до Москви акад. М.О. Лаврентьєву з 30 листопада до 10 грудня 1946 р.
15. Обов'язки голови Планової комісії АН поклали на акад. О. І. Білецького.
16. До перерозподілу обов'язків між членами Президії керівництво кадрами АН доручили акад. А. І. Кіпріанову.
17. Затвердили вчену раду Інституту генетики і селекції у такому складі: акад. В.Я. Юр'єв – голова, к. с-г. н. В.І. Дідусь, доктори біологічних наук І. М. Поляков, Л.М. Делоне, Т.Д. Страхов, Ф.П. Мацков, М.М. Кулешов, В.Г. Аверін, кандидати сільськогосподарських наук – П.В. Кучумов, С. К. Овечкін, М.М. Стрельнікова.
18. *²
19. *³
20. *⁵

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 225, арк. 272–287. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 21
засідання Президії Академії наук УРСР

від 11 грудня 1946 р.

1. На доповідь голови РВР АН акад. Г.В. Курдюмова про стан і реорганізацію видавничої справи АН, Президія констатувала, що директори установ та редколегії журналів і наукових записок, особливо Відділу суспільних наук АН, недостатньо уважно переглядали наукову продукцію співробітників установ, не виносили на розгляд вчених рад інститутів, а РВР не контролювала та не керувала видавничою діяльністю установ, що привело до випуску неякісної продукції («Нариси історії української літератури», «Наукові записки Інституту економіки»). Крім того, видавничий план АН виконано на 70 %, за 10 місяців, в основному, створено поліграфічну базу, але сучасних вимог вона не задовольняє. РВР має лише одного штатного вченого секретаря і не має приміщення. Виходячи з вищезазначеного, вирішили: 1) всю наукову продукцію попередньо розглядати на вчених радах установ АН; 2) до складу РВР ввести посаду вченого секретаря; 3) затвердили

редколегію РВР у такому складі: акад. Г.В. Курдюмов – голова, Ф.І. Лавров – заступник голови, члени редколегії: академіки – О.І. Білецький, А.І. Кіпріанов, М.В. Птуха, Д.К. Третьяков, Г.Ф. Проскура, М.М. Гришко, О.М. Динник, Л.А. Булаховський, В.І. Лучицький, члени-кореспонденти – Л.М. Славін, П.А. Власюк, Д.Л. Фердман, Я.В. Ролл, вчений секретар Президії Г.В. Карпенко, директор Видавництва В.Г. Ткаченко; 4) затвердили редколегію журналу «Доповіді АН УРСР» у такому складі: акад. Г.В. Курдюмов (відповідальний редактор), академіки – А.І. Кіпріанов, О.М. Динник, В.Є. Лашкар'юв, члени-кореспонденти – Д.Л. Фердман, П.С. Погребняк, проф. С.М. Гершензон; 5) вирішили клопотатися перед відповідними органами про перейменування журналу «Вісті АН УРСР» на «Вісник АН УРСР», затвердили такий склад редколегії вісника: акад. Г.В. Курдюмов (відповідальний редактор), члени редколегії: академіки – Д.К. Третьяков, Л.А. Булаховський, члени-кореспонденти – Є.С. Бурксер, Г.Й. Сухомел та фольклорист Ф.І. Лавров; 6) Відділам АН доручили подати Президії міркування про доцільність видання періодичних журналів установ АН; 7) поліпшити художнє оформлення видань АН; 8) збільшити штати Видавництва; 9) збільшити приміщення Видавництва та Друкарні; 10) затвердити положення про роботу РВР.

2. Заслухали інформацію Президента АН акад. О.В. Палладіна про сесію АН СРСР та про обрання академіками АН СРСР – М.О. Лаврент'єва, О.М. Динника, Б.Л. Ісаченка, членами-кореспондентами АН СРСР – академіків О.І. Білецького, Л.А. Булаховського, Г.В. Курдюмова, членів-кореспондентів – М.М. Боголюбова, Д.Л. Фердмана.

Поточні питання:

1. Вирішили утворити при АН Комісію по вивченню антибіотиків у складі академіків О.В. Палладіна, А.І. Кіпріанова, М.Д. Стражеска, Б.Л. Ісаченка, М.Г. Холодного, членів-кореспондентів – Я.Н. Фіалкова, Д.Л. Фердмана, Я.В. Ролла, П.В. Головіна, В.Г. Дроботька, проф. А.С. Оканенка, д. б. н. Г.М. Френкель, к. б. н. М.М. Підоплічка та представника Мінохорони здоров'я УРСР.

2. Вирішили провести святкування 70-річчя акад. М.Д. Стражеска та ювілею акад. О.В. Палладіна.

3. На клопотання Всесоюзного товариства культурних зв'язків з зарубіжними країнами, вирішили надати допомогу бібліотеці Варшавського геологічного інституту шляхом обміну видань АН.

4. Вирішили взяти участь у Всесоюзній нараді з проблем дослідження лікарських рослин та надали відрядження д. б. н. проф. М.І. Котову й к. б. н. Д.Ф. Лихварю до Москви.

5. погодилися з рішенням Інституту гірничої механіки АН УРСР, Інституту гірничої справи АН СРСР та Гірничого інституту про видання праць акад. М.М. Федорова.

6. Дозволили Інституту енергетики друкування «Збірника праць» російською мовою.

7. Вирішили просити Комісію по виданню праць акад. О.О. Богомольця при АН СРСР про включення до складу її редколегії чл.-кор. Є.О. Татарінова, чл.-кор. Н.Б. Медведєву та д. мед. н. проф. Й.М. Неймана.

8. Затвердили вчену раду Інституту лісівництва у такому складі: чл.-кор. П.С. Погребняк – голова, академіки М.М. Гришко, О.І. Душечкін, М.Г. Холодний, чл.-кор. Я.В. Ролл, д. с-г. н. О.І. Журбін, д. с-г. н. З.С. Голов'янку, вчений секретар Інституту та представники громадських організацій.

10. Затвердили редколегію «Наукових праць Інституту лісівництва АН УРСР» у такому складі: чл.-кор. П.С. Погребняк (відповідальний редактор), д. с-г. н. О.І. Журбін, вчений секретар Інституту, н. с. Д.Д. Лавріненко.

11. Затвердили редколегію «Наукових праць Інституту фізіології рослин та агрохімії» у такому складі: акад. О. І. Душечкін (відповідальний редактор), чл.-кор. П.А. Власюк, д. с-г. н. Т.Т. Демиденко, проф. А.С. Оканенко, к. с-г. н. В.П. Попов – відповідальний секретар.

12. Дозволили чл.-кор. Я.В. Роллу наукове відрядження до Ленінграда на нараду з проблем гідробіології.

13. *1

14. *5

15. *2

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 225, арк. 288–301. Копія. Машинопис.

**Протокол б/н
розширеного засідання Президії Академії наук УРСР**

від 12 грудня 1946 р.

1. На підставі ст. 36 «Положення про вибори до Верховної Ради УРСР» вирішили рекомендувати кандидатом до складу Центральної виборчої комісії для виборів до Верховної Ради УРСР акад. О. Є. Корнійчука.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 225, арк. 302. Оригінал. Машинопис.

**Протокол № 22
засідання Президії Академії наук УРСР**

від 20 грудня 1946 р.

1. Розглянувши тематичні плани на 1947 р. інститутів Відділу суспільних наук, доручили: а) Інституту української літератури скоротити кількість тем, виділивши найактуальніші проблеми; б) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії переробити план, зосередивши увагу на вузлових проблемах; в) решті інститутів Відділу – остаточно доопрацювати плани, враховуючи зауваження до планів вищезазначених інститутів.

Поточні питання:

1. Затвердили план роботи Президії на I квартал 1947 р. та встановили, що засідання проводяться раз на тиждень о 14 год., на засіданнях присутні: члени Пре-

зидії, вчені секретарі Відділів, бажана присутність всіх директорів, а запрошених директорів присутність обов'язкова.

2. Затвердили перелік питань, які має подати АН на розгляд Бюро РМ УРСР у I кварталі 1947 р.

3. Затвердили план заходів АН на виконання постанови ЦК КП(б)У щодо розгортання політмасової роботи на Донбасі; звернули увагу керівництва Інституту геологічних наук на відсутність його заходів; Відділу сільськогосподарських наук запропонували додатково включити доповіді Д.Д. Лавріненка, чл.-кор. А.О. Василенка, чл.-кор. П.П. Карпуніна; план заходів АН з політмасової роботи вирішили надіслати Сталінському та Ворошиловградському обкомам КП(б)У; розв'язання організаційних питань доручили Бюро науково-технічної пропаганди АН УРСР.

4. На прохання РМ УРСР про видання монографії чл.-кор. К.І. Татомира «Групповая разработка каменноугольных месторождений с проведением главных выработок в устойчивых породах» вирішили забезпечити видання праць, тільки після рецензії в Інституті гірничої механіки.

5. На клопотання Відділу технічних наук про передачу відділу механіки гірничих порід у Львові з Інституту гірничої механіки АН до Інституту будівельної механіки, вирішили розгляд питання відкласти.

6. Затвердили вчену раду Інституту історії АН у такому складі: чл.-кор. М.Н. Петровський – голова, к. і. н. Л.М. Іванов – заступник, к. і. н. Ф.Є. Лось – секретар, члени ради: акад. Д.З. Мануїльський, акад. П.П. Єфіменко, чл.-кор. С.В. Юшков, чл.-кор. Л.М. Славін, д. і. н. М.А. Рубач, к. і. н. Ф.О. Ястребов, К.Г. Гуслистий, д. і. н. І.П. Крип'якевич, к. і. н. В.А. Дядиченко, к. і. н. Ф.П. Шевченко та представник парторганізації.

7. Дозволили Лабораторії ґрунтознавства видати перший «Збірник праць» у друкарні Харківського сільськогосподарського інституту ім. В.В. Докучаєва. Відповідальним редактором збірника затвердили акад. О.Н. Соколовського.

8. Взяли до відома лист Міністерства земельних справ УРСР про звільнення чл.-кор. П.М. Василенка від обов'язків заступника директора Інституту механізації сільського господарства.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 225, арк. 303–309. Засвідчена копія. Машинопис; арк. 310–312 зв. Оригінал. Машинопис з правками вченого секретаря Президії Г. В. Карпенка.

Протокол № 23
засідання Президії Академії наук УРСР

від 27 грудня 1946 р.

1. Розглянувши та обговоривши тематичні плани установ Відділу суспільних наук, вирішили: 1) заборонити чл.-кор. Б.О. Ларіну звільнення з посади с. н. с. Інституту мовознавства; зобов'язали його виконати теми, які він взяв на себе у 1946 р.; вказали проф. М. К. Грунському на невиконання теми, запропонованої у

1946 р.; директору Інституту мовознавства акад. Л. А. Булаховському вказали на переваженість керівництвом дисертаційними роботами.

2) Обговорили та затвердили тематичний план роботи Інституту історії України на 1947 р. Запропонували 4 том видання «Історія України» закінчити значно раніше взятих зобов'язань.

3) Обговорили та затвердили тематичний план роботи Інституту археології на 1947 р. Запропонували звернутися до РМ УРСР з проханням про перенесення археологічного з'їзду з 1947 р. на 1948 р.

4) Обговорили та затвердили тематичний план роботи Кабінету для вивчення єврейської мови, літератури і фольклору АН на 1947 р.

Поточні питання:

1. У зв'язку з хворобою акад. М. Д. Стражеска, вирішили перенести святкування його 70-річчя з 30 грудня 1946 р. на лютий 1947 р.

2. Взяли до відома повідомлення чл.-кор. П. С. Кучерова про завершення проведення конференції з проблем бурого вугілля. Доручили РВР видати праці конференції.

3. Констатували, що Інститут генетики і селекції не може охопити такий широкий спектр досліджень у галузі генетики і селекції сільськогосподарських рослин та селекції сільськогосподарських тварин, тому запропонували звужити дослідження Інституту тільки в галузі сільськогосподарських рослин. Затвердили зміни в структурі Інституту: а) основні лабораторії – генетики, цитогенетики, морфогенезу ім. А. О. Сапегіна, методики селекції; б) допоміжні лабораторії – фізіології, біохімії, фітопатології; в) експериментальна база з 100 га орної землі. Затвердили штатний розпис Інституту.

4. Утворили комісію під головуванням акад. Г. Ф. Проскури для святкування 70-річного ювілею акад. Г. М. Кржижановського.

5. *1

6. Дозволили Інституту електрозварювання друкувати російською мовою монографію «Сварочные головки и питание их током» (Б. Є. Патон), «Сварка наклонным электродом» (Б.І. Медовар).

7. *2

8. Вирішили просити РМ УРСР про розпорядження щодо виділення Бібліотеці АН та бібліотекам наукових установ АН обов'язкового примірника друкованої продукції. Доручили директору Бібліотеки АН Ю. О. Меженку скласти перелік необхідних видань та бібліотек установ АН, яким необхідні ті чи інші видання.

9. Взяли до відома повідомлення акад. М. В. Птухи про його хворобу.

10. Взяли до відома запрошення Комітету в справах мистецтв УРСР оглянути виставку проєктів пам'ятників В. І. Леніну та Й. В. Сталіну.

11. *5

12. *2

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 225, арк. 313–325. Копія. Машинопис.

1947

Протокол № 1
засідання Президії Академії наук УРСР

від 7 січня 1947 р.

1. Після обговорення тематичного плану Інституту економіки вирішили: 1) уточнити, які теми є дисертаційними роботами; 2) внести до плану всі дисертаційні роботи та терміни їх закінчення; 3) зазначити, що у 1947 р. Інститут не зможе закінчити й передати до друку «Політекономію»; 4) зазначити в плані участь у розробках акад. П. І. Ляценка.

2. Обговоривши тематичний план робіт Комісії по історії Вітчизняної війни на Україні на 1947 р., вирішили план затвердити із зазначенням, що план відділу економіки військового періоду передбачає розробку тільки економічних питань періоду Вітчизняної війни.

3. Затвердили темплан Інституту енергетики на 1947 р., при цьому доручили бюро Відділу технічних наук, за участю директорів усіх установ Відділу, акад. М.О. Лаврентьєва та директора Інституту економіки акад. К. Г. Воблого, обговорити питання про доцільність поділу Інституту енергетики на дві установи. Констатували, що в Інституті гостро стоїть питання з лабораторною базою.

4. Заслухали темплан Інституту будівельної механіки на 1947 р. та обговорили питання про поділ Інституту на дві установи та передачу до Інституту математики відділу нелінійної механіки. Вирішили відділ нелінійної механіки залишити в Інституті, оскільки проблеми, що розв'язує відділ, органічно пов'язані з проблемами міцності в галузі машинобудування та будівельної справи, які досліджує Інститут; поділ Інституту на Інститут будівельної механіки та Інститут машинобудування вважати недоцільним.

5. Заслухали доповідь акад. Є.О. Патона про стан замовлень АН у Німеччині за рахунок репарацій; констатували якісну роботу бригади у складі акад. К. К. Хренова, чл.-кор. П. А. Власюка та Г. С. Писаренка з розміщення замовлень у німецьких фірмах (замовлено на 7 866 320 німецьких марок з лімітів на 10,5 млн., виділених АН урядом). Вирішили відрядити до Москви комісію у складі віце-президента акад. А.І. Кіпріанова, начальника репараційного відділу Б.О. Кінкулькіна для розв'язання таких питань: а) оформити репараційний ліміт 6,5 млн. марок, виділений РМ УРСР від 4 червня 1946 р.; б) закріпити за АН у Зовнішторгу всі наряди-замовлення, зроблені бригадою в Німеччині; в) з огляду на те, що ряд замовлень АН у Німеччині відхилено (фірми Цейса, Шотта), просити дозволу у союзного уряду на отримання цих приладів у Москві за рахунок коштів (2,6 млн. марок), не розміщених у замовлення; г) якщо у Зовнішторгу буде відхилено прохання про одержання приладів у Москві, одержати дозвіл на передачу заявок до репараційного управління СРСР (СВАТ); д) якщо розміщення замовлень СВАТ на радянській зоні окупації буде неможливим, одержати дозвіл на розміщення їх у зонах, окупованих союзниками (західних); ж) перевірити, що із замовленого АН вже прибуло до Москви у Зовнішторг; з) просити Зовнішторг відпустити бригаді, яка знаходиться в Німеччині, 200 000 марок готівкою для за-

купівлі приладів, що приймаються за репараційними замовленнями; і) у ЦК ВКП(б) одержати дозвіл на продовження терміну паспортів бригади АН у складі 7 осіб, з яких 3 повинні бути там протягом 1947 р.; к) взяти дозвіл в Управлінні тилу Міністерства внутрішніх справ СРСР на харчування членів бригади в Німеччині по 11 нормі (безкоштовно); л) просити А. І. Мікояна виділити позачергово 2 автомашини та 1,5 т пального на місяць у 1947 р. для бригади в Німеччині; м) просити РМ УРСР забезпечити комісію АН необхідними листами для вирішення вищезначених завдань.

Поточні питання:

1. Доручили директорам інститутів, що мають у своєму складі співробітників Львівських відділів установ АН, подати відомості про них до відділу кадрів АН для оформлення їх через ВКВШ у відповідних наукових званнях.

2. Взяли до відома інформацію Президента АН акад. О.В. Палладіна про дозвіл академікам і членам-кореспондентам виписувати закордонну літературу через книжковий відділ АН СРСР.

3. Вирішили поповнити президіальний фонд видань АН в кількості 50 примірників з кожного видання.

4. Для видання «Довідника АН УРСР» на 1947 р. утворили редколегію у такому складі: акад. Г.В. Курдюмов (відповідальний редактор), Ф. І. Лавров (заступник), вчений секретар Президії Г.В. Карпенко, зав. відділом кадрів А. І. Консевич.

5. Взяли до відома повідомлення оргкомітету наради з проблем лікарських рослин про перенесення наради на 1–5 лютого 1947 р.

6*²

7. Дозволили відрядження директору Інституту мікробіології акад. В.Г. Дроботьку до Москви на нараду з проблем антибіотиків.

8. Затвердили редколегію з видання праць Інституту ентомології та фітопатології АН у такому складі: акад. В.П. Поспелов (відповідальний редактор), члени редколегії: чл.-кор. Є. В. Зверезомб-Зубовський, проф., д. с. -г. н. З. С. Голов'яно, проф., д. с.-г. н. В. П. Муравйов, к. б. н. Д. Ф. Руднев (відповідальний секретар).

9. Проф. І. Т. Швецю надали творчу відпустку для закінчення докторської дисертації з 20 січня до 20 квітня 1947 р.; виконання його обов'язків поклали на к. т. н. П. Т. Марковського.

10. Дозволили наукове відрядження до Москви та Ленінграда чл.-кор. Г. М. Савіну з 20 січня до 10 лютого 1947 р.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 249, арк. 3–23. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 2 **засідання Президії Академії наук УРСР**

від 10 січня 1947 р.

1. Заслухавши тематичний план на 1947 р. Інституту чорної металургії, відмітили, що план великий; запропонували виділити актуальну тему, для виконання якої Інститут зможе замовити нове обладнання, зокрема, такі необхідні йому трансформатори. Темплан Інституту затвердили.

2. Заслухавши тематичний план на 1947 р. Інституту гірничої механіки, затвердили його в цілому та запропонували: а) у 1947 р. розробляти проблеми, що стосуються глибоких шахт; б) щільніше ув'язати проблематику з проблемами Донбасу та завданнями п'ятирічного плану; в) зняти з темплану Інституту тему чл.-кор. І. Я. Штаермана; г) враховуючи потребу в розширенні робіт у галузі теорії пружності, доручили бюро Відділу технічних наук розглянути питання щодо утворення окремого Інституту, який займався б широким дослідженням проблем технічної механіки.

3. Затвердили тематичний план на 1947 р. Інституту електрозварювання.

4. Затвердили тематичний план на 1947 р. Лабораторії швидкісних машин і механізмів.

5. Заслухавши повідомлення акад. О. В. Палладіна про надання установами АН звітів про роботу за 1946 р., констатували, що установи не подали звіти до 10 січня 1947 р. і зобов'язали терміново подати їх Плановій комісії АН.

Поточні питання:

1. Доручили чл.-кор. І. М. Францевичу написати російською мовою статтю про роботу Інституту чорної металургії в галузі порошкової металургії та підготувати умотивовану доповідну записку про необхідність утворення майстерні для робіт в галузі порошкової металургії; підготувати доповідну записку Президенту АН СРСР акад. С. І. Вавілову про роботи АН УРСР з проблем порошкової металургії та проблем АН, які потрібно розв'язати.

2. Доручили бюро Відділу біологічних наук та Відділу сільськогосподарських наук розглянути питання про експериментальну базу для установ Відділів у Голосївському лісі.

3. Дозволили Бібліотеці АН утворити госпрозрахунковий відділ зовнішніх робіт.

4. Надали відрядження акад. М. В. Луговцову до Москви з 12 січня 1947 р.

5. Взяли до відома повідомлення чл.-кор. Р. Є. Кавецького про повернення до виконання обов'язків директора Інституту клінічної фізіології.

6*⁵

7*²

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 249, арк. 24–41. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 3
засідання Президії Академії наук УРСР

від 17 січня 1947 р.

1. Затвердили тематичний план на 1947 р. Інституту гідробіології та гідротехніки.

2. Затвердили тематичний план на 1947 р. Інституту зоології зі змінами в назвах деяких тем; запропонували Інституту обговорити питання про написання праці стосовно фауни УРСР, а пропозиції подати на розгляд Президії.

3. Затвердили тематичний план на 1947 р. Інституту ботаніки з такими рекомендаціями: а) об'єднати теми «Історія флори і рослинності УРСР» та «Аналіз і походження флори УРСР та БРСР» з «Флора вищих рослин УРСР і суміжних територій»; б) першою проблемою у плані поставити проблему флори вищих рослин, другою – флори спорових рослин, третьою – рослинність. Зобов'язали Інститут встановити остаточний термін друку праці «Флора Української РСР».

4. Затвердили тематичний план на 1947 р. Інституту гідробіології, встановивши в ньому назву першої проблеми як «Біологія риб».

Поточні питання:

1. Вирішили видати друком загальноакадемічний збірник розміром 30 друк. арк.; у збірнику опублікувати статті про найбільші наукові досягнення АН; акад. О. І. Білецькому доручили намітити склад редколегії збірника.

2. Доручили віце-президенту акад. А. І. Кіпріанову спільно з Всесоюзним хімічним товариством ім. Д.І. Менделєєва та Управлінням в справах вищої школи СРСР організувати 2 лютого 1947 р. урочисте засідання АН, присвячене 40-річчю з дня смерті Д. І. Менделєєва.

3. Взяли до відома лист Інституту палеонтології АН СРСР про сесію вченої ради Інституту до 3-х роковин з дня смерті акад. О. О. Борисяка.

4. Взяли до відома рапорт чл.-кор. П.А. Власюка про повернення з Німеччини та про виконання службових обов'язків у Відділі сільськогосподарських наук.

5. Погодилися з проханням чл.-кор. П. А. Власюка про звільнення його від виконання обов'язків вченого секретаря Відділу сільськогосподарських наук.

6. Надали віце-президенту АН акад. М. О. Лаврентьєву відрядження до м. Артемівськ з 18 січня до 28 січня 1947 р. для виконання його обов'язків як депутата Верховної Ради УРСР.

7. Надали відрядження директору Інституту енергетики акад. С. О. Лебедеву до Москви з 21 січня до 15 лютого 1947 р.

8. Дозволили відрядження директору Інституту гідробіології чл.-кор. Я. В. Роллу до Москви з 18 січня до 30 січня 1947 р.; його обов'язки доручили виконувати акад. Д. К. Третьякову.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 249, арк. 42–53. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 4 засідання Президії Академії наук УРСР

від 24 січня 1947 р.

1. Затвердили зі змінами тематичний план на 1947 р. Інституту мікробіології; запропонували Інституту з'ясувати питання про тематику акад. Т. Д. Лисенка та підготувати до звіту про роботу Інституту в 1946 р. також питання про його структуру.

2. Затвердили тематичний план на 1947 р. Інституту біохімії.

3. Затвердили тематичний план на 1947 р. Інституту клінічної фізіології та запропонували внести деякі уточнення, зокрема, показати зв'язок між минулорічними та сьогорічними темами.

Поточні питання:

1. Вирішили скликати у лютому–березні 1947 Загальні збори АН, де заслухати тематичні плани на 1947 р. та звіти про роботу за 1946 р.; зробили зауваження Комісії по історії Вітчизняної війни на Україні, інститутам: української літератури, економіки, фізики, органічної хімії, гірничої механіки, лісівництва, ентомології та фітопатології, Полтавській гравіметричній обсерваторії, Фізико-технічному інституту та Бібліотеці АН про те, що вони не подали звіти про виконання тематичних планів у 1946 р.

2. Надіслали поздоровлення акад. М. Д. Стражеску з нагоди присвоєння йому звання Героя Соціалістичної Праці.

3. З метою вшанування акад. О.В. Корчака-Чепурківського з нагоди його 90-річчя утворили комісію під головуванням акад. Д.К.Третьякова.

4. Встановили регламент засідань Президії АН – кожної п'ятниці з 14 до 17 години.

5. З метою підготовки збірника праць Відділу суспільних наук, утворили редакційну колегію у такому складі: академіки О. І. Білецький (відповідальний редактор), М. Т. Рильський, К. Г. Воблий, Л. А. Булаховський, чл.-кор. М. Н. Петровський, д. філос. н. М. Е. Омеляновський, заступник директора Інституту історії Л. М. Іванов (відповідальний секретар); доручили редколегії до 31 січня розробити програму збірника, визначити авторів статей та термін завершення роботи.

6. Утворили редакційну колегію збірника статей з актуальних суспільних питань у такому складі: акад. О.В. Палладін (головний редактор), П.Т. Городній (відповідальний секретар), академіки – О. І. Білецький, А. І. Кіпріанов, Г. Ф. Проскура, Д. К. Третьяков, М. М. Гришко, професори – І. Т. Швець, М. Е. Омеляновський.

7. Заслухали і обговорили рішення бюро Відділу біологічних наук та Відділу сільськогосподарських наук у зв'язку з передачею експериментальної бази Інституту ботаніки в Голосієво до видання Інституту фізіології рослин та агрохімії. Вирішили: з цієї експериментальної бази для Інституту ботаніки виділити окрему ділянку, лишити частину будинку, що добудовується, та надати право на користування частиною вегетаційного будинку. Контроль за виконанням рішення доручили директорам названих інститутів.

8. На доповідь к. б. н. Б. В. Краюхіна про результати обстеження стану Карадазької біологічної станції, констатували, що Станція має виконувати самостійну розробку наукової тематики та бути експериментальною базою для інших науково-дослідних установ, разом з цим відмітили, що наукові кадри Станції дуже слабкі.

Доручили директору Станції проф. К. О. Виноградову спільно з відділом кадрів АН вжити відповідних заходів щодо укомплектування Станції науковими та адміністративно-господарськими кадрами; бюро Відділу біологічних наук зобов'язали: переглянути склад вченої ради Станції; обговорити проблематику наукових робіт на п'ятирічку; ув'язати тематику робіт установ Відділу з роботою

Станції; укомплектувати бібліотеку; затвердити редакційну колегію збірника наукових праць Станції; Видавництву – виділити ліміт на їх виконання; Керсправами АН – задовольнити заявки Станції на 1947 р.

9. На клопотання вченого секретаря Інституту економіки М. М. Середенка звільнили його з цієї посади; замість нього призначили к. е. н. В. П. Теплицького.

10. Підтримали постанову бюро Відділу суспільних наук про неможливість відкриття філії Бібліотеки АН при Республіканському домі партосвіти та доручили Бібліотеці АН з метою передачі провести розробку резервних фондів книжок в галузі соціальної економіки.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 249, арк. 54–79. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 5 **засідання Президії Академії наук УРСР**

від 31 січня 1947 р.

1. Затвердили тематичний план Інституту загальної та неорганічної хімії на 1947 р., виключивши з нього тематику Лабораторії силікатів. Вирішили ліквідувати Лабораторію акад. Б. С. Лисіна, звільнивши його з посади завідувача Лабораторії та запропонували проводити індивідуальні дослідження на базі лабораторії КПІ.

2. Затвердили тематичний план Інституту органічної хімії на 1947 р. та зобов'язали розширити тему щодо дослідження місцевих видів палива, відповідно до завдань п'ятирічного плану Інституту.

3. Затвердили тематичний план Інституту фізичної хімії АН УРСР на 1947 р.

4. Затвердили тематичний план Інституту фізики, зазначивши, що до плану не включаються теми відділу під керівництвом акад. О. І. Лейпунського.

5. Затвердили тематичний план Лабораторії металофізики на 1947 р.

6. Затвердили тематичний план Інституту математики, виключивши з нього тему д. мат. н. М. О. Кільчевського, замість неї включили тему чл.-кор. Н. І. Ахієзера.

7. Затвердили тематичний план Інституту геологічних наук на 1947 р.

8. Затвердили тематичний план Головної астрономічної обсерваторії на 1947 р.

9. Затвердили тематичний план Полтавської гравіметричної обсерваторії на 1947 р.

10. Вирішили опублікувати тематичні плани установ АН на 1947 р. до чергових загальних зборів Академії, організацію роботи доручили секретарю Планової комісії Є. М. Ємчук.

11. Обговоривши питання про виконання будівельної програми Академії в 1946 р., прийняли проект постанови та передали її на розгляд зацікавлених у будівництві: Ботанічного саду, Інституту фізики, Головної астрономічної обсерваторії та у відділ капітального будівництва АН.

Поточні питання:

1. Затвердили к. е. н. П.Т. Городнього вченим секретарем Відділу суспільних наук.

2. Затвердили розширений склад вченої ради Інституту будівельної механіки і, на прохання Інституту, вирішили звернутися до Міністерства вищої освіти СРСР дозволити новій вченій раді приймати до захисту докторські дисертації за спеціальностями: 1) теорія пружності та пластичності; 2) будівельна механіка і опір матеріалів; 3) деталі машин; 4) нелінійна механіка; 5) металознавство та дослідження металів; 6) електрозварювання.

3. Для відзначення 70-річного ювілею акад. В. І. Лучицького утворили комісію під головуванням акад. А.І. Кіпріанова.

4. Дозволили Ботсаду передати до Інституту лісівництва АН земельні ділянки (крім 2 га землі та дерев'яного будиночка) для організації експериментальної бази.

5–6.*²

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 249, арк. 70–81. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 6 **засідання Президії Академії наук УРСР**

від 14 лютого 1947 р.

Перед засіданням привітали Президента АН акад. О. В. Палладіна з обранням його депутатом Верховної Ради СРСР та Верховної Ради УРСР.

1. Затвердили тематичний план Фізико-технічного інституту на 1947 р.; вирішили надати відрядження одному з членів Президії до Харкова для ознайомлення з роботою Інституту та детального звіту на засіданні Президії.

2. Затвердили в цілому тематичний план Інституту філософії на 1947 р., запропонувавши директору Інституту зробити в плані відповідні редакційні виправлення. Відділу суспільних наук запропонували після виправлень розглянути план ще раз.

3. Затвердили тематичний план Інституту фізіології рослин та агрохімії на 1947 р.

4. Затвердили тематичний план Ботсаду на 1947 р., але дирекції запропонували уточнити формулювання тем.

5. Затвердили тематичний план Інституту лісівництва на 1947 р.; звернули увагу керівництва Інституту на бажаність включення до плану проблем щодо озеленення міст.

6. Затвердили тематичний план Інституту генетики і селекції на 1947 р.

7. Затвердили тематичний план Інституту ентомології та фітопатології на 1947 р.

8. Затвердили в цілому тематичний план Лабораторії машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки. Доручили голові Відділу сільськогосподарських наук провести нараду з представниками Відділу технічних наук з питання включення до теми Лабораторії розробку проблеми модифікованих чавунів.

9. Затвердили тематичний план Лабораторії ґрунтознавства на 1947 р.

10. Вирішили утворити комісію з проблем капітального будівництва АН та для розроблення проекту постанови Президії з цього питання під керівництвом віцепрезидента АН акад. Є.О. Патона.

Поточні питання:

1. Надали відрядження до Москви на сесію Верховної Ради СРСР акад. Є.О. Патону з 17 до 26 лютого 1947 р.

2. Взяли до відома заяву Президента АН акад. О. В. Палладіна про його відрядження до Москви на сесію Верховної Ради з 18 лютого до 1 березня 1947 р.

3. Вирішили провести весною 1947 р. спільну сесію Відділу історії та філософії АН СРСР та Відділу суспільних наук АН УРСР; в зв'язку з цим доручили Відділу суспільних наук провести підготовчу роботу та повідомити про рішення АН СРСР.

4. Скликання чергових Загальних зборів АН призначили на 25 березня 1947 р.; затвердили їх програму: 1) Тематичний план установ АН на 1947 р. 2) Звіт АН УРСР про роботу у 1946 р. 3) Наукові доповіді. Вирішили провести збори Відділів АН, де заслухати наукові доповіді.

5. Взяли до відома інформацію Президента АН акад. О.В. Палладіна про скликання наради президентів Академій наук союзних республік у квітні 1947 р., де слухатимуться звіти про наукову роботу академій у 1946 р. та про п'ятирічні плани їх наукових робіт.

6. Заслухавши лист Президента АН СРСР акад. С.І. Вавілова з повідомленням, що журнал «Вестник АН СССР» відкриває окремий розділ, присвячений академіям союзних республік, запропонували установам АН систематично готувати матеріали для журналу, концентруючи їх у вченого секретаря Президії для відправки до редакції «Вестника АН СССР».

7. Заслухавши повідомлення Президента АН СРСР акад. С. І. Вавілова про те, що Рада по координації наукової діяльності академій наук союзних республік передбачає видати «Довідник» академій наук союзних республік, доручили редакційній комісії з видання «Довідника» АН УРСР виконати переклад матеріалів на російську мову та надіслати їх до Ради до 1 березня 1947 р.

8. На пропозицію Всесоюзного географічного товариства утворити в Україні філію Всесоюзного географічного товариства або окреме Українське товариство, доручили бюро Відділу фізико-хімічних та математичних наук і Відділу біологічних наук подати свої міркування з цього приводу.

9. Утворили ювілейну комісію під головуванням О. В. Палладіна для розробки заходів до 30-х роковин Жовтневої революції.

10. Дозволили Інституту філософії скликати у березні 1947 р. наукову конференцію.

11. Доручили розпорядчому засіданню Президії АН протягом 2-х тижнів вирішити питання щодо кадрового поповнення ряду інститутів за рахунок вакантних посад установ АН.

12. *⁵

13. Прийняли до відома повідомлення Міністерства охорони здоров'я УРСР про згоду на пропозицію АН щодо утворення комісії з дослідження дії антибіотиків; вирішили ввести до складу комісії представника від Міністерства

проф. В. С. Деркача, чл.-кор. АМН СРСР проф. О. І. Черкеса, чл.-кор. АН проф. М. М. Сиротиніна, проф. С. М. Мінервіна, проф. С. С. Дьяченка і доктора А. М. Младенцева.

14. Вирішили повідомити Інститут математики АН про встановлення РМ СРСР премії ім. М. І. Лобачевського за кращі роботи в галузі математики.

15. Затвердили редакційну колегію «Медичного журналу АН УРСР» у такому складі: чл.-кор. Р. С. Кавецький (відповідальний редактор), академіки – М. Д. Стражеско, В. П. Філатов, В. П. Протопопов, чл.-кор. Н. Б. Медведєва (відповідальний секретар).

16. Вирішили просити РМ УРСР надати Бібліотеці АН статус Бібліотеки республіканського значення і передати їй кошти на будівництво; директору Бібліотеки Ю. О. Меженку доручили розглянути проект будівництва разом з архітектором Пащенком з метою зменшення розмірів будівлі (на переопрацювання проекту витратити 3 тис. крб.).

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 249, арк. 82–105. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 7 засідання Президії Академії наук УРСР

від 28 лютого 1947 р.

1. Затвердили проект розподілу бюджету АН між установами на 1947 р.; затвердили резервні суми в розмірі 3 млн. крб.; зобов'язали всі установи АН, відповідно до затверджених у бюджеті контрольних чисел, скласти кошториси видатків і затвердити їх у фінансово-плановому відділі Президії АН, якому доручили здійснювати контроль за використанням коштів установами; бюджетній комісії АН доручили розглянути та задовольнити заявки інститутів; вирішили просити РМ виділити додаткові кошти на виготовлення наукового обладнання.

2. Заслухали доповідь начальника капітального будівництва АН В. С. Бордоноса «Про виконання будівельної програми 1946 р. по капіталовкладенням установ АН УРСР»; констатували, що з асигнованих у 1946 р. 10,6 млн. крб. на капітальне будівництво витрачено 8,63 млн. крб. на відбудову житлових будинків (по вулицях Челюскінців, Леніна); планувальні та будівельні роботи у Ботсаду, відбудову основного корпусу Фізико-технічного інституту у м. Харків та ін.; по решті об'єктів, у тому числі Головної астрономічної обсерваторії, «Містечку Відділу технічних наук», проектні роботи не завершено через відсутність належної організації цієї роботи відділом капітального будівництва АН. У деяких випадках установи АН використовували кошти не за прямим призначенням; нерівномірно фінансувалось капітальне будівництво Держпланом УРСР. На планомірний хід будівництва вплинув і той факт, що уряд у п'ятирічному плані не передбачив окремо кошти на будівництво лабораторних, службово-виробничих приміщень та житлове будівництво в АН; плани проектних робіт постійно зривались архітектурними установами, керованими О.В. Власовим. Відмітили основні недоліки у капітальному будівництві таких об'єктів: Ботсад (непланованість будівництва, перевитрати коштів на оплату праці будівельно-монтажним управ-

лінням «Ботсадстрой»); об'єкт № 2 – відсутній підрядчик, а кошти витрачено на придбання обладнання; Головна обсерваторія – затягнуто проектні роботи. Вирішили: а) просити РМ УРСР та ЦК КП(б)У остаточно визначити суму асигнувань на капітальне будівництво АН; б) окремо у плані УРСР виділити кошти на капітальне будівництво в АН та здійснювати рівномірне його фінансування; в) збільшити асигнування капітального будівництва у 1947 р. на 2,6 млн. крб.; г) передати АН для самостійної відбудови житловий будинок по вул. І. Франка та по вул. Леніна, а також будівництво нового житлового будинку по вул. Леніна № 69.

2. Утворили Архітектурно-будівельну раду під головуванням акад. Є. О. Патона у складі акад. М.М. Гришка, керсправами АН І. І. Сільвестрова, двох дійсних членів Академії архітектури УРСР, представника Техноекспертної ради Київського міськвиконкому та начальника відділу капітального будівництва АН. На Раду поклали такі обов'язки: а) представництво в уряді УРСР з питань будівництва АН; б) встановлення черговості будівництва в АН; в) розгляд річних планів будівництва об'єктів; г) розподіл асигнованих коштів; д) затвердження проектно-кошторисної документації; е) затвердження завдань на проектування в межах асигнованих сум; є) контроль за використанням асигнованих на будівництво коштів; ж) розгляд та затвердження заходів, спрямованих на забезпечення будівельних процесів.

На відділ капітального будівництва АН поклали: а) планування черговості будівництва в межах фінансування; б) розроблення зведених річних та кварталних планів будівництва і проектування об'єктів; в) складання проектів розподілу коштів на матеріально-технічне забезпечення будівництва; д) контроль за виконанням планів будівництва; е) загальний технічний нагляд за будівництвом; є) складання титульних списків капітального будівництва; ж) звітність про капітальне будівництво в АН перед Держпланом.

Безпосереднє керівництво поточним будівництвом, контроль і відповідальність за здійснення будівництва поклали на директорів установ, які одночасно є начальниками будівництва: Ботсад – акад. М. М. Гришко; Інститут фізики – акад. О. І. Лейпунський; Астрономічна обсерваторія – заст. директора проф. М. Я. Назимко, «Містечко інститутів Відділу технічних наук» – проф. І. Т. Швець.

Вирішили просити РМ УРСР зобов'язати архітектурні майстерні О.В. Власова приділяти увагу на дотримання термінів проектування об'єктів капітального будівництва АН.

Поточні питання:

1. Привітали ініціативу вчених-географів Всесоюзного географічного товариства щодо утворення Інституту географії, одночасно вирішили повідомити, що в АН такий Інститут поки що не може бути утворений через відсутність достатньої кількості вчених-географів та відсутність приміщень; на пропозицію Товариства щодо утворення в Україні його філії, вирішили, що ініціативу в цьому питанні повинен взяти на себе Науково-дослідний інститут географії при Київському держуніверситеті ім. Т.Г. Шевченка.

2. На клопотання голови Відділу фізико-хімічних та математичних наук акад. А. І. Кіпріанова про дозвіл на видання «Українського хімічного журналу Академії наук УРСР», вирішили підтримати пропозицію та звернутися до

ЦК КП(б)У з проханням; затвердили редколегію журналу в такому складі: акад. А.В. Думанський (відповідальний редактор), акад. А. І. Кіпріанов, акад. О. І. Бродський, чл.-кор. Є. С. Бурксер, чл.-кор. І. М. Францевич, д. х. н. М. А. Валяшко.

3. Вирішили утворити Республіканську філію хімічного товариства ім. Д. І. Менделєєва.

4. Повідомили Управління репарацій, що АН замовила 4 дослідні машини Шопера з огляду на їх гостру потребу в багатьох установах АН.

5. Взяли до відома інформацію Інституту ботаніки про роботу з підготовки до видання 3-го та 4-го томів «Флори УРСР».

6. Заслухали доповідь директора Інституту гідробіології чл.-кор. Я. В. Ролла про планування науково-дослідної роботи на р. Дунай. 1) Утворили постійну комісію при Інституті для керівництва дослідженнями Дунаю у складі чл.-кор. Я.В. Ролла, акад. Д.К. Третьякова, проф. Ю.М. Марковського, старших наукових співробітників П.Й. Павлова, О. П. Маркевича, Н.М. Воістенського (Держуніверситет), Ю. К. Петрушевського (ВНІОРХ), чл.-кор. Д.К. Зерова, проф. В.М. Нікітіна (Інститут океанології АН СРСР), проф. В. Л. Гримаського (Кишинівська рибогосподарська станція). 2) Доручили Інституту гідробіології підготувати в Комітет по охороні заповідників при РМ УРСР записку про хижацьке знищення фауни у заповідниках. 3) Доручили Інституту гідробіології підготувати до розгляду на засіданні Президії план видання «Флори та фауни водних організмів УРСР».

4. Постановили внести до назви «Медичного журналу» додаток: «Заснований акад. О.О. Богомольцем».

5. Взяли до відома подяку від Загальнослов'янського конгресу в Белграді за привітання.

6. Затвердили редакційну колегію «Ботанічного журналу» у такому складі: акад. М.Г. Холодний, чл.-кор. Д.К. Зеров (відповідальний редактор), чл.-кор. Я.С. Модилевський, к. б. н. Г.І. Білик (секретар редколегії).

7-9^{*2}

10. Ввели до складу вченої ради Інституту економіки к. е. н. В. П. Теплицького.

11. Взяли до відома лист Міністерства земельних справ СРСР з подякою чл.-кор. А. О. Василенку за методичне керівництво над випробуванням німецьких, американських та вітчизняних зернозбиральних машин і комбайнів.

12. У відповідь на рішення директивних органів відрядили на роботу в Комісію по історії Вітчизняної війни на Україні таких наукових співробітників: О.П. Норець (Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії), О. Й. Ніколаєвську (Бібліотека АН), І. С. Квітницьку (Інститут української літератури ім. Т. Г. Шевченка).

13. ^{*6}

14. Заслухали інформацію директора Видавництва АН про утворення цинкографії при друкарні АН; доручили академікам М. О. Лаврентьєву та

^{*6} Пункт 13 у протоколі пропущено.

Г. В. Курдюмову подати на Президію проект розширення Друкарні.

15–16.^{*2}

17.^{*4}

18.^{*5}

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 249, арк. 105–131. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 8
засідання Президії Академії наук УРСР

від 24 березня 1947 р.

1. Заслухали доповідь Президента АН акад. О. В. Палладіна про розстановку та використання наукових кадрів (у деяких інститутах – по одному доктору наук; відсутні керівники в Інституті фізики та Головній астрономічній обсерваторії), що викликає потребу у довиборах дійсних членів та членів-кореспондентів; в установах АН 455 докторів наук; з 230 посад заввідділами – 110 займають кандидати наук, а 51 посада не заміщена; у 1946 р. майже половина наукових співробітників не надрукувала жодної праці; у 1946 р. аспірантуру закінчило 16 аспірантів, а захистило дисертації 6 осіб – всього по АН захищено 7 докторських та 56 кандидатських дисертацій; в установах Відділу біологічних наук – всього 10 докторів наук: в Інституті гідробіології – 1, мікробіології – 2, біохімії – 7; до складу АН у 1945 р. обрано 16 дійсних членів та 17 членів-кореспондентів.

Постановили: 1) Справою підбору, підготовки і розстановки кадрів займаються безпосередньо директори установ. 2) Висувати молоді наукові кадри. 3) Зобов'язали керівників Відділів і директорів установ дотримуватись рішень і постанов Президії про сумісництво. 4) Вченим радам інститутів при щорічних звітах заслуховувати питання про підготовку наукових кадрів. 5) Відділам протягом року аналізувати стан підготовки кадрів та підвищення кваліфікації. 6) Провести в 1947 р. атестацію завідувачів відділів і лабораторій окрім академіків, членів-кореспондентів та старших наукових співробітників, які звітуються перед відділами та лабораторіями. 7) Встановили, що атестацію проводять бюро Відділів АН до 1 липня 1947 р. 8) Затвердили Положення про атестацію завідувачів відділами або лабораторіями та старших наукових співробітників. 9–10) Визнали за потрібне провести вибори заступників голів Відділів і членів бюро Відділів на Загальних зборах Відділів на найближчій сесії. 11) Вирішили, що надалі вакантні посади слід заміщувати за конкурсом. 12–13) Зобов'язали керівників установ перевірити роботу кожного аспіранта та до 15 липня подати рішення бюро Відділу про відрахування або залишення аспірантів в аспірантурі. 14) Підтвердили, що посади заввідділами або лабораторіями можуть займати академіки, члени-кореспонденти, доктори наук або в. о. заввідділу (лабораторії) – кандидати наук, які виявили здатність до наукового керівництва. 15) Встановили, що посаду старшого наукового співробітника можуть займати доктори або кандидати наук з достатнім науковим стажем. 16) Визнали за потрібне розробити Положення про Відділи та утворили для цього комісію під керівництвом віце-президента акад. А. І. Кіпріанова у скла-

ді голів Відділів та вченого секретаря Президії. 17) Визнали за потрібне переглянути Положення про аспірантуру АН УРСР, для чого утворили комісію у такому складі: акад. О. М. Динник (голова), віце-президент акад. А. І. Кіпріанов, акад. Л. А. Булаховський та начальник відділу кадрів АН А. І. Консевич.

2. погодилися з пропозицією Інституту енергетики та висновками бюро Відділу технічних наук про розподіл Інституту на дві установи – Інститут електротехніки та Інститут теплотехніки.

3. На доповідь голови Структурно-штатної комісії АН І.П. Терещенка вирішили: 1) Затвердити скорочення штатів установ на 87 штатних одиниць. 2) Затвердити збільшення штатів установ на 242 одиниці: з них 87 за рахунок скорочення, 155 посад просити РМ УРСР відкрити за рахунок скорочень штатів у інших відомствах УРСР. 3) Затвердити зміну структури та номенклатуру посад і перерозподіл їх між відділами інститутів. 4) Просити РМ УРСР звернутися до Державної штатної комісії РМ СРСР з проханням про затвердження 155 додаткових штатних посад та зміну структури і номенклатури посад установ АН.

4. Дозволили Інституту гірничої механіки провести у квітні 1947 р. конференцію, присвячену пам'яті акад. М.М. Федорова.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 249, арк. 132–149. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 9 засідання Президії Академії наук УРСР

від 4 квітня 1947 р.

1. Заслухали звіт голови Планової комісії АН акад. О. І. Білецького про роботу установ АН за 1946 р. Запропонували головам Відділів додатково подати матеріали у Планову комісію про недоліки та причини недовиконання наукових тем. Для складання проекту постанови за звітом утворили комісію під головуванням акад. О. І. Білецького у складі голів і вчених секретарів Відділів.

Поточні питання:

1. З метою обміну досвідом впровадження наукових досягнень техніки у чорну металургію та встановлення головних завдань для дальшого розвитку металургійної промисловості й роботи науково-дослідних інститутів, вирішили просити РМ УРСР та ЦК КП(б)У дозволити скликати нараду з питань впровадження передової техніки в чорній металургії. Підготовку наради доручили Інституту чорної металургії та Управлінню справами АН (на проведення наради виділили 76 600 крб.). Вирішили просити Мінчормет СРСР фінансувати публікування матеріалів наради, а ЦК КП(б)У затвердити оргкомітет у складі: акад. М. В. Луговцов (голова), академіки – І. М. Францевич (заступник голови), члени-кореспонденти – М. М. Доброхотов, В. М. Свечников, Г. В. Курдюмов, В. Ю. Васильєв, Н. Ф. Лева, А.А. Рясной, О.О. Сігов (секретар) і представники Мінчормета. Затвердили редакційну колегію видання матеріалів наради в такому складі: голова – акад. В.М. Свечников, члени: Мельник (УВШ), М.С. Аранович (МЧМ СРСР), Б.М. Середенко, Н.Ф. Лева, А.Д. Готліб.

2. Дозволили Інституту мікробіології провести конференцію з питань гідробіологічних та іхтіологічних досліджень річок.

3. Розглянули питання про «Науковий бібліографічний збірник Бібліотеки АН УРСР» і вказали директору Бібліотеки Ю.О. Меженку на наявність в ньому недоліків, зокрема в статті проф. І.П. Крип'якевича та М.З. Суслопарова; заборонили друк «Збірника» та запропонували РВР змінити склад його редколегії.

4. Дозволили Відділу біологічних наук видати збірник праць покійного академіка АН УРСР О.В. Леонтовича до Всесоюзного з'їзду фізіологів у серпні 1947 р.

5. Затвердили вчену раду Інституту української літератури АН у такому складі: акад. О. І. Білецький – голова, академіки – М.К. Гудзій, П.Г. Тичина, члени-кореспонденти – С.І. Маслов, П.М. Попов, д. філол. н. Д. О. Тамарченко, А.П. Шамрай.

6. Затвердили редколегію з видання творів акад. О.О. Богомольця: чл.-кор. Є.О. Татаринів (відповідальний редактор), чл.-кор. Н.Б. Медведєва (відповідальний секретар), акад. Д.К. Третьяков, чл.-кор. Р.Є. Кавецький, д. мед. н. О.О. Богомолець та В.М. Ісакович.

7. погодилися з проханням Міністерства охорони здоров'я УРСР про перенесення будівлі лікарні ім. акад. В.Ю. Чаговця до с. Потужна Криниця.

8. Взяли до відома лист «Київпроменергомонтаж» з висловленням подяки співробітникам спектральної лабораторії Інституту фізичної хімії за надання допомоги.

9–10.*²

11. Взяли до відома повідомлення Відділення історії і філософії АН СРСР про проведення 15 травня 1947 р. виїзної сесії та доручили Відділу суспільних наук і Управлінню справами провести заходи з підготовки до сесії.

12. 1) Затвердили чл.-кор. Я. Г. Фейгіна на посаді заступника директора з наукової роботи Інституту економіки. 2)–12)*²

13.*⁵

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 249, арк. 150–161. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 10
засідання Президії Академії наук УРСР

від 18 квітня 1947 р.

1. Президент акад. О. В. Палладін проінформував про підсумки роботи Загальних зборів Академії, зазначивши, що відповідно до постанови Зборів, до 25 травня Відділи повинні завершити роботу над внесенням зауважень до тематичних планів своїх установ, визначити провідні проблеми з тим, щоб зосередити на них основну увагу та контроль, а Президія затвердити перелік цих проблем.

Загальні збори АН констатували серйозний недолік в роботі Президії і Відділів – поверховість розгляду і обговорення темпланів, зокрема в Інституті історії Украї-

ни, в Інституті літератури, те ж стосується тем наукових співробітників Є. П. Кирилюка, І.І. Пільгука, С.М. Шаховського. Загальні збори вирішили виключити з тематичного плану Інституту історії України тему проф. І. П. Крип'якевича; попередити вищезазначених співробітників Інституту української літератури про виключення їх тем з тематики Інституту в разі відмови виправити помилки в своїх роботах.

2. Заслухавши доповідь директора Інституту історії України чл.-кор. М.Н. Петровського, вирішили: максимально скоротити обсяг підготовленого до друку «Короткого курсу історії України»; до 1 липня 1947 р. закінчити редакторські роботи; бюро Відділу та дирекції Інституту остаточно визначити склад редакційної колегії книги.

Поточні питання:

1. Звільнили акад. А.І. Кіпріанова від виконання обов'язків голови Відділу фізико-хімічних і математичних наук у зв'язку з тим, що він є віце-президент АН.

2. Виконання обов'язків голови Відділу фізико-хімічних і математичних наук поклали на акад. В.Є. Лашкарьова.

3. Затвердили вчену раду Інституту зоології у такому складі: акад. Д. К. Третьяков – голова, акад. І.І. Шмальгаузен, чл.-кор. П.О. Свириденко, доктори біологічних наук – І.Д. Білановський, С.М. Гершензон, О. П. Маркевич, В.А. Мовчан, Б.Г. Новіков, М.А. Теленга, В. Г. Касьяненко, к. б. н. М.Д. Тарнавський – вчений секретар, В.В. Совінський, В.М. Артоболевський, представник парторганізації та представник профорганізації Інституту.

4. Заслухали заяву акад. Г.Ф. Проскури про дозвіл працювати лише в Лабораторії швидкісних машин і механізмів, звільнити від виконання обов'язків завідувача відділу газових турбін Інституту енергетики, а також перевести відділ до складу Лабораторії. Вирішили доручити комісії під головуванням акад. О.І. Білецького розглянути це питання і доповісти на Президії.

5. Затвердили вчену раду Інституту гідробіології в такому складі: чл.-кор. Я.В. Ролл – голова, акад. Д.К. Третьяков, чл.-кор. Л.Й. Рубенчик, доктори біологічних наук – М.В. Єрмаков, В.І. Владимиров, д. х. н. М. В. Товбін, кандидати біологічних наук Ю.М. Марковський – вчений секретар, М.Д. Білий, Б.В. Краюхін, директор Інституту рибного господарства О.Я. Хомчук, представник парторганізації та представник профорганізації Інституту.

6. Затвердили вчену раду Інституту біохімії у такому складі: акад. О. В. Палладін – голова, члени-кореспонденти – Д.Л. Фердман, В. О. Беліцер, Г.В. Фольборг, А.М. Утевський, І.М. Буланкін, доктори біологічних наук – М.Ф. Гулий, Е.Т. Сорені, д. мед. н. С.І. Винокуров, к. б. н. О.П. Чепінога – вчений секретар, к. б. н. Р.В. Чаговець, представник парторганізації Інституту; вирішили просити ВКВШ СРСР дозволити вченій раді присуджувати вчені ступені доктора та кандидата біологічних наук з фаху біохімії.

7. Затвердили редколегію збірника праць Лабораторії металофізики у такому складі: акад. Г.В. Курдюмов (відповідальний редактор), чл.-кор. В. І. Данилов, д. ф.-м. н. С.Д. Герцрікен, к. ф.-м. н. І.Я. Дехтяр.

8. До складу вченої ради Інституту економіки ввели чл.-кор. Я. Г. Фейгіна.
9. Доручили Ю.О. Меженку надіслати до бібліотеки Українського історичного кабінету в Празі видання АН УРСР.
10. Вирішили повідомити Міністерство зовнішньої торгівлі СРСР про відрядження до Румунії та Трансильванії для наукової роботи акад. В. О. Сельського і с. н. с., геофізика С.І. Субботіна.
- 11.^{*2}
12. Взяли до відома лист голови Всесоюзного наукового інженерно-технічного товариства машинобудівників (ВНТОМаш) з подякою акад. С. В. Серенсену за проведену ним велику громадську роботу.
13. Звернулися до Міністерства вищої освіти з проханням про попереднє погодження питання щодо проходження практики студентами вузів в установах Академії.
- 14.^{*5}
- 15.^{*2}

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 249, арк. 162–175. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 11 засідання Президії Академії наук УРСР

від 16 травня 1947 р.

1. Заслухали інформацію Президента АН УРСР про утворення Всесоюзного товариства поширення політичних і наукових знань, яке 12 травня провело перше установче засідання. Президент запропонував АН стати членом-фундатором Товариства. Доручили Бюро науково-технічної пропаганди АН розробити заходи і форми участі АН у роботі Товариства.

2. Затвердили зміни в тематичних планах установ АН на 1947 р.

3. Затвердили контрольні цифри набору в аспірантуру АН на п'ятирічку. Бюро Відділів доручили переглянути плани підготовки наукових кадрів, зазначивши можливі мінімальні та максимальні цифри кількості докторів та кандидатів наук на 31 грудня 1950 р.

Поточні питання:

1. Взяли до відома постанову РМ УРСР від 5 травня 1947 р. про утворення в складі АН науково-дослідних інститутів теплоенергетики та електротехніки. Вирішили розділити Інститут енергетики на два вищеназвані інститути. Основним напрямком роботи Інституту електротехніки встановили: підвищення ефективності і надійності роботи електричних систем, електроавтоматизація народного господарства та встановлення техніки, високочастотна техніка. Відповідно до завдання вирішили утворити таку структуру Інституту: 1) дирекція; 2) лабораторія акад. С.О. Лебедева; 3) лабораторія електростанцій та енергосистем; 4) лабораторія автоматики та електроапаратури; 5) лабораторія високочастотної техніки; 6) лабораторія електровимірювань; 7) електротехнічна майстерня; 8) бібліотека (тимчасово загальна для обох інститутів); 9) спецвідділ.

Основним завданням Інституту теплоенергетики встановили: комплексне використання енергоресурсів України, інтенсифікація процесів теплопередачі, парові та газові турбіни, реактивні двигуни. Відповідно до завдання, вирішили утворити таку структуру: 1) дирекція; 2) лабораторія газових турбін; 3) лабораторія теплових двигунів та установок; 4) лабораторія палива та промислової теплотехніки; 5) лабораторія теоретичної теплотехніки; 6) лабораторія № 1; 7) відділ загальних проблем енергетики; 8) теплотехнічна майстерня; 9) бібліотека; 10) спецвідділ; 11) адміністративно-господарський відділ. Харківську філію Інституту енергетики вирішили передати до Інституту теплоенергетики під назвою Харківська філія Інституту теплоенергетики; електротехнічну групу Харківської філії Інституту енергетики підпорядкувати Інституту електротехніки; кавітаційну лабораторію підпорядкувати Лабораторії швидкісних машин і механізмів; Львівський відділ Інституту енергетики передати Інституту теплоенергетики під назвою «Львівський відділ Інституту теплоенергетики». Тимчасово, до затвердження на черговій сесії АН, директором Інституту електротехніки призначили акад. С.О. Лебедева, в. о. директора Інституту теплоенергетики – проф. І.Т. Швеця. За Інститутом електротехніки залишили такі відділи та лабораторії Інституту енергетики (зі штатними співробітниками, лабораторним обладнанням та господарчим інвентарем): електротехнічний відділ, лабораторію електростанцій та енергосистем, лабораторію автоматики та електроапаратури, лабораторію височастотної техніки, електровимірвальну лабораторію, електротехнічну майстерню, бібліотеку. За Інститутом теплоенергетики залишили: теплотехнічний відділ, відділ газових турбін, відділ загальних проблем енергетики, лабораторію газових турбін, лабораторію теплових двигунів та установок, лабораторію палива та промислової теплотехніки, лабораторію теоретичної теплотехніки, теплотехнічну майстерню, спецвідділ.

Тематичний план Інституту енергетики розділили між обома інститутами; фінансування інститутів вирішили проводити з бюджету та за банківськими рахунками Інституту енергетики; зобов'язали бюро Відділу технічних наук посилити роботу в галузі використання газів.

2. Заслухавши доповідь голови Відділу сільськогосподарських наук, вирішили просити РМ УРСР: а) дозволити при Відділі утворювати комісії з проблем сільського господарства; б) передати для установ Відділу садибу по вул. Володимирській (1500 м²); в) для проведення дослідних робіт виділити земельні ділянки та житло в лісгоспах: Білоцерковському (Томилівське лісництво), Савранському (Савранська лісова дача), Чорноліському (Бодяна); г) для будівництва 3-х стандартних двоповерхових будинків на експериментальних базах, додатково виділити 1057 м³ лісоматеріалів та 500 м³ – для будівництва оранжерей і лабораторій; д) просити РМ УРСР зобов'язати Київміськраду виконати постанову РНК УРСР та ЦК КП(б)У від 20 жовтня 1945 р. № 1692 про надання установам Відділу 15 квартир; ж) для забезпечення експедиційних робіт виділити 20 автомашин (легкових, вантажних, автобусів); з) 9 тон бензину; і) зобов'язати Мінсільгосп взяти установи Відділу на першочергове постачання реманентом; к) Міністерство меблевої промисловості зобов'язати виділити для АН службових меблів на 300 тис. крб.; л) зобов'язати Держплан УРСР виділити для Лабораторії машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки по одному зразку нових марок сільсько-

господарських машин і тракторів; м) дозволити АН розпочати проектування будівництва містечка Відділу сільськогосподарських наук в Голосієво на території експериментальних баз Інституту фізіології рослин та агрохімії і Інституту лісівництва та виділити для цього 200 тис. крб.; н) зобов'язати Держсільгоспвидав за участю наукових установ Відділу видавати журнал «Вісник сільськогосподарської науки». Вирішили господарство «Феофанія» перетворити в науково-експериментальну базу інститутів Відділу сільськогосподарських наук та Відділу біологічних наук.

3. Затвердили програму конференції Інституту гідробіології, присвячену дослідженням біології та іхтіології річок, яка відбудеться у жовтні 1947 р.; дозволили Інституту витратити на проведення конференції 183 тис. крб.

4. На клопотання Інституту гідробіології включили до складу постійної комісії з дослідження р. Дунай чл.-кор. Є.С. Бурксера, д. х. н. М.В. Товбіна, кандидатів біологічних наук Кононова та К. К. Зерова.

5. Вирішили повідомити Академію наук СРСР про те, що: 1) до складу редколегії з видання наукових праць акад. О. О. Богомольця ще у 1946 р. від АН УРСР призначено членів-кореспондентів Є. О. Татарінова, Н. Б. Медведєву та проф. Й. М. Неймана; 2) бажано встановити аспірантські стипендії імені О. О. Богомольця при Інституті фізіології ім. І. П. Павлова АН СРСР.

6. Вирішили встановити пам'ятник на могилі О.О. Богомольця з чорного мармуру за проектом О. В. Власова.

7. Перенесли на наступне засідання розгляд питання про передачу житлових будинків АН УРСР по вулицях: Володимирській, 37 і 61 та Маложиитомирській, 16 до Київміськради.

8. Задовольнили прохання чл.-кор. В.Ф. Старченка щодо звільнення його від виконання обов'язків заступника голови Відділу сільськогосподарських наук.

9.^{*3}

10. За рішенням директора Інституту історії України М.Н. Петровського вивели зі складу вченої ради Інституту проф. І.П. Крип'якевича.

11.^{*2}

12. Затвердили редколегію книги «Короткий курс історії України» у такому складі: чл.-кор. М.Н. Петровський – відповідальний редактор, кандидати історичних наук – Л.М. Іванов, В.В. Руднев, Ф.О. Ястребов.

13.^{*2}

14.^{*5}

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 249, арк. 176–209. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 12
засідання Президії Академії наук УРСР

від 30 травня 1947 р.

1. Затвердили головні проблеми для дослідження у 1947 р. установами АН. Відділ фізико-хімічних і математичних наук:

Інститут математики: 1) Квазіконформні відображення плоских і просторових областей (керівник – акад. М.О. Лаврентьєв); 2) Нелінійні задачі в математичній фізиці (керівник – чл.-кор. М. М. Боголюбов).

Інститут фізики та Фізико-технічний інститут: 1) Фізика атомного ядра (керівники – акад. О. І. Лейпунський, чл.-кор. К. Д. Синельников); 2) Радіолокація (керівник – чл.-кор. К. Д. Синельников).

Інститут фізичної хімії: 1) Хімія ізотопів (керівник – акад. О. І. Бродський): а) застосування термодифузійного методу для концентрування важких ізотопів кисню та інших елементів; б) освоєння маспектрографа і розробка метричним методом ізотопного аналізу; в) пуск в експлуатацію колонки для фракціонування кисню; г) вивчення механізму типових реакцій органічних сполук ізотопним методом.

Інститут загальної і неорганічної хімії: 1) Хімія комплексних сполук; 2) Розробка технології рідкісних елементів (спецтематика, керівник – Ю. К. Делімарський).

Інститут органічної хімії: 1) Синтез і дослідження фізіологічно активних речовин (керівник – акад. А.І. Кіпріанов): а) синтез в ряді похідних тіазолу у зв'язку з тим, що тіазолове коло входить до складу деяких природних і синтетичних фізіологічно активних речовин; б) синтез в ряді оксифеназінів (спільно з Інститутом мікробіології); 2) будова і забарвлення органічних барвників.

Інститут геологічних наук: 1) Спецтематика (керівники – чл.-кор. Є. С. Бурксер і М. П. Семененко); 2) Петрологія Українського кристалічного масиву (керівник – акад. В. І. Лучицький); 3) Проблема нафти та природних газів УРСР.

Відділ біологічних наук:

Інститут ботаніки: 1) Флора вищих рослин УРСР і суміжних територій СРСР; 2) Фізіологія олігодинамічних явищ у зв'язку з ростом і розвитком рослинного організму (керівник – акад. М. Г. Холодний).

Інститут зоології: 1) Фауна УРСР і суміжних територій; 2) Закономірності еволюційного процесу.

Інститут мікробіології: 1) Біологічно активні речовини мікробного і рослинного походження.

Інститут біохімії: 1) Вуглеводний і білковий обмін в мускульній і нервовій тканинах; 2) Обмін в тваринному організмі.

Інститут клінічної фізіології: 1) Проблема фізіологічної системи сполучної тканини.

Інститут гідробіології: 1) Регіональне вивчення водоймів УРСР.

Головні науково-технічні проблеми: 1. Інститут зоології: 1) «Роль генетичних процесів в еволюції тварин» – включено в проблему – «Закономірності еволюційного процесу». 2. Інститут гідробіології: 1) Біологія водних організмів.

Відділ технічних наук:

Інститут будівельної механіки: 1) Міцність і стійкість конструкцій і машин. Інститут електрозварювання: 1) Автоматизація і механізація процесів електричного дугового зварювання металів.

Інститут чорної металургії: 1) Інтенсифікація процесів доменних печей; 2) Проблема високоякісних чавунів; 3) Проблема порошкової металургії.

Інститут електротехніки: 1) Підвищення ефективності і автоматизації роботи енергосистем.

Інститут теплоенергетики та Лабораторія швидкісних машин та механізмів: 1) Дослідження процесів у газових турбінах та реактивних двигунах.

Інститут гірничої механіки: 1) Комплексна механізація забойної групи процесів здобування твердих корисних копалин.

Інститут гідрології і гідротехніки: 1) Комплексне використання річок України.

Відділ сільськогосподарських наук:

Інститут фізіології рослин та агрохімії: 1) Розробка способів підвищення продуктивності і стійкості сільськогосподарських рослин. Провідні теми: а) Фізіологічне обґрунтування системи живлення сільськогосподарських рослин; б) Розробка способів підвищення ефективності органічних і мінеральних добрив та використання місцевих покладів фосфоритів; в) Розробка способів підвищення якості врожаю; г) Використання ростових речовин для підвищення врожайності культурних рослин; д) Розробка способів підвищення морозостійкості, посухостійкості і боротьба з поляганням.

Інститут генетики і селекції: 1) Розробка методики одержання нових високопродуктивних сортів сільськогосподарських рослин. Провідні теми: а) Розробка методів селекції високопродуктивних і зимостійких сортів ярової та озимої пшениці; б) Вивчення впливу факторів зовнішнього середовища на формування й закріплення стійкості озимої і ярової пшениці проти хвороб і несприятливих умов вирощування; в) Вивчення впливу умов вирощування на ефективність дальшого внутрісортового схрещування; г) Вивчення фізіології і біології процесів опилення й запліднення тютюну, пшениці та просовидних культур з метою підвищення їх продуктивності.

Інститут ентомології і фітопатології: 2) Вивчення закономірностей масового розмноження комах і патогенезу захворювань рослин для розробки методів боротьби зі шкідниками і хворобами сільськогосподарських культур. Провідні теми: а) Вивчення екологічних факторів, регулюючих розмноження комах; б) Удосконалення методів боротьби зі шкідниками; в) Розробка методів застосування ДДТ для боротьби зі шкідниками лісових насаджень; г) Вивчення стійкості картоплі до вірусних захворювань.

Інститут лісівництва: 1) Вивчення кругообігу речовин в системі ліс–грунт–атмосфера.

Лабораторія машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки: 1) Розробка основ удосконалення і створення нових високопродуктивних сільськогосподарських машин і тракторів.

Лабораторія ґрунтознавства: 1) Підвищення продуктивності ґрунту Середньої Наддніпряниці. Головні теми: 1) Ерозія ґрунтів і засоби боротьби з нею; 2) Колідно-хімічна технологія ґрунтів як новий метод виготовлення будматеріалів.

Ботанічний сад: 1) Розробка методів інтродукції і селекції нових для України рослин. Головні технічні проблеми: Інститут лісівництва: 1) Раціоналізація лісокультурної справи в УРСР; 2) Будівництво Ботанічного саду.

Відділ суспільних наук:

Інститут філософії: 1) Розробка проблем історії філософської і суспільної думки в Україні.

Інститут економіки: 1) Розміщення і спеціалізація сільського господарства. Провідні теми: а) Народне господарство УРСР за 30 років; б) Економічна географія УРСР т. 2 і т. 3.

Інститут історії: 1) Синтетичний курс історії України (з давніх часів до наших днів); 2) Формування робітничого класу і розвиток революційної боротьби на Україні. Провідні теми: а) Короткий курс історії України; б) Історія України, т. 4 (радянський період).

Інститут літератури: 1) Історія української літератури, т. 5 (радянська література); 2) Короткий курс історії української літератури з давніх часів до теперішнього часу; 3) Збірник «30 років української радянської літератури».

Інститут мовознавства: 1) Курс української літературної мови для вузів; 2) Українсько-російський словник.

Інститут археології: 1) Проблема походження східних слов'ян; 2) Історія і культура давнього поселення на території УРСР.

Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії: 1) Радянське образотворче мистецтво України за 30 років; 2) Радянська музика України за 30 років; 3) Короткий курс українського фольклору.

Доручили всім Відділам подати відомості про досягнення та винаходи до 2 червня.

Поточні питання:

1. Затвердили зміни в темпланах інститутів: економіки, літератури та Бібліотеки АН.

2. Вирішили не брати участі в 1948 р. у експедиції на Тянь-Шань.

3. Вирішили відновити видання «Українського хімічного журналу» при АН УРСР у Києві.

4. Затвердили план підготовки наукових кадрів на 5 років.

5. Взяли до відома повідомлення уповноваженого Президії АН УРСР у Львові чл.-кор. Г. М. Савіна про передачу уряду Польської республіки двох вагонів книжок (67 000 томів) з давньої бібліотеки «Осоленіум».

6. З метою розширення зарубіжного книгообміну і збільшення надходжень новішої іноземної наукової літератури, запропонували інститутам виділяти певну кількість своїх видань у Відділ книгообміну УОКСу.

7. На прохання Інституту філософії, зняли з друку роботу Б. М. Кедрова «Шляхи пізнання хімічної речовини» у зв'язку з тим, що цю роботу подано одночасно до двох видавництв.

8–11.^{*2}

12. Запропонували РВР АН вжити заходів для друку збірника на пошану акад. О. І. Білецького, включивши збірник до видавничого плану АН на 1947 р.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 249, арк. 210–228. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 13
засідання Президії Академії наук УРСР

від 6 червня 1947 р.

1. Заслухали звіт про роботу Карадазької біологічної станції і відзначили велику наукову роботу її колективу; дозволили друкувати «Праці» Станції російською мовою; затвердили такий склад редколегії: акад. Д.К. Третьяков (відповідальний редактор), чл.-кор. Я.В. Ролл, проф. К.О. Виноградов та доктор біологічних наук М.В. Єрмаков. Доручили: бюро Відділу біологічних наук підготувати проект нового складу вченої ради Станції; зобов'язати інститути Відділу активно використовувати Станцію як базу для науково-дослідних робіт.

2. Заслухали повідомлення Президента О. В. Палладіна про зустріч групи вчених АН (О. В. Палладін, А.І. Кіпріанов, М.В. Птуха, М.М. Гришко) у Секретаря ЦК КП(б)У Л. М. Кагановича, який зосередив увагу на народногосподарських завданнях АН і, в першу чергу, відбудові міст, сіл, заводів, проблемах енергетики та хімії. Звернув увагу на розпорошеність наукових проблем АН у тематичному плані на 1947 р. Зазначив потребу розмежування роботи між АН СРСР та республіканськими академіями (тобто АН УРСР не повинна ставити на дослідження проблеми, які може вивчати АН СРСР). Проте, це не стосується питань, де потрібен комплексний підхід до вивчення проблем. Підкреслив потребу в систематичній підготовці кадрів для АН (шляхом виконання наукових досліджень в установах АН науковцями вузів та галузевих науково-дослідних установ).

Вирішили доручити Плановій комісії АН внести зміни до темплану.

Поточні питання:

1. Надали відрядження акад. О. В. Палладіну до Москви з 9 червня 1947 р.

2. Дозволили чл.-кор. І. М. Францевичу взяти тимчасове звільнення для оформлення докторської дисертації.

3. Звільнили В.Н. Нагорного від обов'язків ученого секретаря Лабораторії машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки, доручивши їх виконання Я.І. Несвітському.

4–5. Дозволили акад. М. О. Лаврентьєву та акад. М. В. Птусі відрядження до Москви на сесію АН СРСР із 7 червня 1947 р.

6. *2

7. Надали відрядження акад. Г.Ф. Проскурі з 15 червня до 17 липня у Харків.

8. *2

9. Надали відрядження чл.-кор П.А. Власюку з 15 червня до 5 липня для проведення іспитів у вузах за наказом Міносвіти УРСР.

10. *2

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 249, арк. 229–240. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 14
засідання Президії Академії наук УРСР

від 20 червня 1947 р.

1. Вирішили поновити склад бюро Відділів АН, а саме:

Відділ хімічних і фізико-математичних наук – доручили тимчасове виконання обов'язків заступника голови акад. В. І. Лучицькому, а членів бюро Відділу – акад. А. В. Думанському та чл.-кор. Я. Н. Фіалкову;

Відділ біологічних наук – доручили тимчасове виконання обов'язків заступника голови чл.-кор. Я. В. Роллу, а членів бюро Відділу – чл.-кор. Д. К. Зерову, та чл.-кор. В. Г. Дроботьку;

Відділ технічних наук – доручили тимчасове виконання обов'язків членів бюро Відділу акад. С. О. Лебедеву та акад. К. К. Хренову;

Відділ сільськогосподарських наук – доручили тимчасове виконання обов'язків заступника голови акад. О. І. Душечкіну, а членів бюро Відділу – чл.-кор. П. С. Погребняку та чл.-кор. А. О. Василенку;

Відділ суспільних наук – в. о. членів бюро Відділу доручили чл.-кор. Я. Г. Фейгіну та чл.-кор. М. Н. Петровському.

2. Постановили: бюро кожного Відділу провести переатестацію завідувачів відділами установ та лабораторій АН до 1 жовтня 1947 р.

Поточні питання:

1. Дозволили Інституту геологічних наук витратити 5 тис. крб. на проведення робіт зі збору зразків метеоритів біля села Кримка Першотравневого р-ну Одеської обл.

2. Взяли до відома постанову РМ УРСР про дозвіл на проведення Академією конференції з проблем гідробіології та іхтіології річок у жовтні 1947 р. у Києві.

3. Заслухали лист Інституту електрозварювання щодо необхідності проведення конференції з питань автозварювання під шаром флюсу. Вирішили просити РМ УРСР дати дозвіл на проведення конференції у жовтні 1947 р. та зобов'язали фінансово-плановий відділ вирішити питання щодо фінансування конференції.

4. На лист Мінсільгоспу УРСР доручили Інституту зоології підготувати проект заходів щодо робіт з дубовим шовкопрядом.

5. Затвердили вчену раду Відділу суспільних наук у такому складі: акад. М. В. Птуха – голова; к. е. н. П. Т. Городній – вчений секретар; члени: академіки – Д. З. Мануїльський, О. І. Білецький, П. Г. Тичина, М. К. Гудзій, К. Г. Воблій, М. Т. Рильський, П. П. Єфіменко, М. Я. Калинович; члени-кореспонденти – М. Н. Петровський, С. І. Маслов, Я. Г. Фейгін, П. М. Попов, Л. М. Славін, Е. Г. Співак; доктори наук – М. А. Рубач, М. Е. Омеляновський, М. В. Бречкевич.

6. Взяли до відома повідомлення Відділу історії та філософії АН СРСР про перенесення спільної з Відділом суспільних наук АН УРСР сесії на вересень 1947 р.

7. Взяли до відома подяку акад. В. Я. Юр'єва за привітання від Президії з нагоди присвоєння йому Сталінської премії.

8. *2

9–10. Дозволили наукове відрядження з 23 до 29 червня у Москву акад. В. М. Свечникову та доручили в'яснити питання у Міносвіті СРСР щодо участі у методичній нараді Міністерства.

11. Дозволили проф. К.І. Макову сумісництво в Науково-дослідному інституті географії для організації відділу спелеології.

12–13.^{*2}

14. Вирішили просити Колектор наукових бібліотек СРСР надсилати по 6 обов'язкових примірників, що надходять від кожного видавництва СРСР до Бібліотеки АН УРСР, для розподілу між бібліотеками установ АН; доручили фінансово-плановому відділу для фінансування цієї роботи виділити 25 тис. крб.

15. Взяли до відома лист Чехословацького товариства кераміки про надсилку подарунку акад. П.П. Будникову з приводу обрання його членом Товариства.

16.^{*5}

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 249, арк. 241–250. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 15 засідання Президії Академії наук УРСР

від 14 липня 1947 р.

1. Заслухали повідомлення Президента АН акад. О.В. Палладіна про вшанування пам'яті акад. О.О. Богомольця.

2. На період відрядження на Міжнародний конгрес фізіологів Президента АН акад. О.В. Палладіна виконання його обов'язків доручили акад. О. І. Білецькому.

3. Призначили виконуючим обов'язки члена Президії акад. С. О. Лебедева.

4. Доручили акад. О.В. Палладіну виступити з доповіддю на сесії АН СРСР.

5. Взяли до відома інформацію Президента АН акад. О.В. Палладіна про установчі збори Всесоюзного Товариства з поширення політичних та наукових знань, що відбулися у Москві.

6. Вирішили візування договірної тематики установ АН проводити на Розпорядчих засіданнях Президії.

7. У зв'язку з зацікавленістю заводів та науково-дослідних установ СРСР у монографії «Розрахунок черв'ячних редукторів» к. т. н. Г.В. Карпенка, дозволили надрукувати її російською мовою.

8. Дозволили Інституту ентомології та фітопатології провести наукову конференцію з питань координації та планування у 1948 р. науково-дослідних робіт з вивчення шкідників та хвороб сільськогосподарських рослин і тварин.

9. Дозволили Інституту лісівництва АН провести конференцію з питань розгляду тематики науково-дослідних робіт у 1948 р.

10. На пропозицію голови Комітету по метеоритах акад. Є.С. Бурксера доручили Відділу хімічних і фізико-математичних наук подати пропозиції щодо штатного розпису названого Комітету та його фінансування. Вирішили тимчасово фінансувати Комітет через Інститут геологічних наук з коштів Президії – 20 000 крб.

11. Дозволили Комітету по метеоритах АН УРСР скликати у листопаді 1947 р. спільно з Комітетом по метеоритах АН СРСР об'єднаний пленум.

12. погодилися з пропозицією Інституту фізичної хімії спільно з Київським відділом Всесоюзного хімічного товариства ім. Д.І. Менделєєва провести Другу всесоюзну нараду з питань каталізу.

13. Дозволили Інституту клінічної фізіології АН та Інституту експериментальної біології та патології МОЗ УРСР провести конференцію з проблем гіпоксії.

14. Вирішили включити до тематичного плану Інституту ботаніки особисту тему чл.-кор. А.М. Криштофовича.

15–23.^{*2}

24. На заяву директора Бібліотеки АН УРСР Ю. О. Меженка про звільнення його з посади, доручили бюро Відділу суспільних наук вирішити питання про можливість його заміщення.

25. Затвердили чл.-кор. Г.В. Карпенка на посаді заступника директора з наукових питань Полтавської гравіметричної обсерваторії.

26.^{*2}

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 249, арк. 251–261. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 16 засідання Президії Академії наук УРСР

від 29 серпня 1947 р.

1. Заслухавши доповідь М.М. Гришка про підготовку до ювілейної сесії АН з нагоди 30-річчя Жовтневої революції, зобов'язали бюро Відділів подати до Президії проекти пленарних засідань, списки доповідей та перевірити стан підготовки до видання статей і науково-популярних брошур.

2. Акад. О.М. Динник повідомив, що за результатами іспитів до аспірантури зараховано 56 осіб (63 % – чоловіків та 37 % – жінок).

Поточні питання:

1. З метою утворення Кабінету-музею М.О. Грінченка в складі Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії, доручили вченому секретареві Відділу суспільних наук П.Т. Городньому підготувати проект рішення та штатний розпис Музею.

2. На клопотання РВР затвердили постанову Редакційно-видавничої ради АН з таким змістом: «Вважати необхідним розсилати друковану продукцію дійсним членам та членам-кореспондентам по Відділах. Членам Президії, вченому секретареві Президії та заступнику голови РВР надсилати всю продукцію, що друкується у Видавництві. Журнали «Вісник Академії наук УРСР» і «Доповіді АН УРСР» розсилати всім дійсним членам і членам-кореспондентам АН УРСР».

2. Зобов'язали РВР двічі на рік всім членам Президії, академікам і членам-кореспондентам АН надсилати проспекти видань за минулий період.

3. Взяли до відома лист Міністерства вищої освіти з відмовою надання вченій раді Інституту фізіології рослин і агрохімії права прийому до захисту докторських і кандидатських дисертацій.

4–5.^{*2}

6. Взяли до відома лист ЦНДІАТ з подякою проф. Б. М. Середенку за участь в організації наукового центру автомобільного транспорту УРСР.

7–9. *²

10. Затвердили перелік установ АН, в яких утворюються консультаційні пункти для пошукувачів ученого ступеня кандидатів наук:

суспільні науки – Інститут історії України, Інститут мовознавства, Інститут археології, Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії, Комісія по історії Вітчизняної війни на Україні;

фізико-математичні науки – Інститут математики, Інститут фізики, Фізико-технічний інститут;

хімічні науки – Інститут органічної хімії, Інститут фізичної хімії, Інститут загальної і неорганічної хімії;

біологічні науки – Інститут ботаніки, Інститут зоології, Інститут гідробіології, Інститут біохімії, Інститут клінічної фізіології, Інститут мікробіології;

геологічні науки – Інститут геологічних наук;

металургія – Інститут чорної металургії;

електротехніка – Інститут електротехніки;

гірничі науки, гірничі механіка та теорія пружності – Інститут гірничої механіки;

теплотехніка – Інститут теплоенергетики;

будівельна механіка – Інститут будівельної механіки;

хімічна технологія – Інститут загальної хімії.

11. *²

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 249, арк. 262–276. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 17
засідання Президії Академії наук УРСР

від 12 вересня 1947 р.

1–2. На пропозицію в. о. Президента АН УРСР акад. М. О. Лаврентьєва вшанували пам'ять директора Інституту економіки АН акад. К. Г. Воблого, який помер у ніч на 12 вересня 1947 р.

Призначили комісію з організації похорону у складі акад. О. І. Білецького, акад. Л. А. Булаховського, акад. М. М. Гришка, вченого секретаря Відділу суспільних наук П. Т. Городнього, вченого секретаря Інституту економіки В. П. Теплицького, представника від Київського університету ім. Т. Г. Шевченка І. Г. Підоплічка, заввідділу Інституту економіки М. М. Середенка. Похорони призначили на 13 вересня 1947 р. Звернулися до РМ УРСР із проханням видати постанову про увічнення пам'яті ученого.

3. Заслухали: 1) повідомлення директора Бібліотеки АН Ю. О. Меженка про стан дарованої академіком М. М. Криловим для Академії бібліотеки ім. М. М. Остроградського і Г. Ф. Вороного; 2) зауваження акад. М. М. Крилова щодо незадовільного зберігання бібліотеки та порушення дарчої угоди. Доручили

віце-президенту АН акад. А.І. Кіпріанову, вченому секретареві Президії Г. В. Карпенку, директору Бібліотеки Ю. О. Меженку прослідкувати за виконанням умов дарчого запису. Винесли подяку акад. М. М. Крилову за 10 000 крб., подаровані АН для поповнення вищеназваної бібліотеки.

Поточні питання:

1. Заслухавши доповідь вченого секретаря Президії Г. В. Карпенка про постанову РМ УРСР і ЦК КП(б)У від 22 березня 1947 р. щодо виконання завдань Й.В. Сталіна зі зрошення земель у засушливих районах півдня України, доручили Відділам: технічних наук, сільськогосподарських наук, фізико-хімічних і математичних наук розглянути питання про участь у розробці проблеми зрошення земель у засушливих районах півдня України.

2. *² Акад. М.М. Гришку доручили очолити наукову конференцію студентів м. Київ та виступити з доповіддю «Радянська наука і студентство».

3. До складу вченої ради Інституту органічної хімії ввели чл.-кор. Є. О. Шилова та к. хім. н. П. С. Пелькіса.

4. Надали творчу відпустку для завершення докторської дисертації к. т. н., вченому секретареві Інституту будівельної механіки Г. С. Писаренку.

5. Надали відрядження до Ленінграда директору Карадаської біологічної станції для захисту докторської дисертації.

6. Відмовили Інституту історії у наданні персональної ставки заступнику директора Інституту з наукової роботи Л. М. Іванову.

7. погодилися з клопотанням бюро Відділу технічних наук про публікацію 300 екз. брошури чл.-кор. І.М. Францевича «Литые и металло-керамические жаростойкие, коррозиостойкие и теплостойкие сплавы».

8–9. Кандидата хімічних наук Л.В. Цукерника затвердили на посаді заступника директора з наукової роботи, а кандидата технічних наук К. В. Хрущову-Карпенку затвердили на посаді вченого секретаря Інституту електротехніки.

10. На клопотання директора Інституту електрозварювання Є.О. Патона затвердили програму проведення конференції з питань електрозварювання.

11. *²

12. Надали відрядження акад. М.Т. Рильському до Азербайджану на свято на честь Нізамі.

13. *⁵

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 249, арк. 277–284. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 18 засідання Президії Академії наук УРСР

від 7 жовтня 1947 р.

1. Заслухали постанову ЦК КП(б)У «Про політичні помилки та незадовільну роботу Інституту історії України Академії наук УРСР». Виступив Президент АН акад. О.В. Палладін, який звернув увагу, що постанова має велике значення для лік-

відації недоліків у науковій роботі, поліпшення викладання історії. О.В. Палладін закликав звернути увагу на тематичні плани інститутів, контроль над ними з боку бюро Відділів, зауважив на необхідності поліпшення роботи РВР АН стосовно контролю над науковою продукцією. Також виступили з критикою роботи Інституту історії України акад. М. В. Птуха, акад. Д. К. Третьяков, чл.-кор. Я. Г. Фейгін, чл.-кор. М. Н. Петровський. Зокрема, М. Н. Петровський сказав, що для складання схеми і коротких тез з історії України утворено спеціальну бригаду під керівництвом вченого секретаря Інституту Ф. Є. Лося; великою проблемою, як він відмітив, є відсутність необхідних наукових кадрів.

Вирішили:

1) Зобов'язати директорів наукових установ АН на засіданнях вчених рад обговорити до 20 жовтня заходи, щодо поліпшення наукової роботи.

2) Зобов'язати директорів критично переглянути всі готові до друку праці та обговорити їх наукову цінність й тематичну спрямованість.

3) Усі підготовлені до друку праці обговорити на вчених радах установ та на засіданнях Відділів.

4) Директорам установ звернути увагу на якісний підбір рецензентів.

5) Провести реорганізацію РВР.

6) Переглянути склад редколегій видань як Президії, так і установ (журнали, наукові записки, збірники).

7) Ввести навчання науковців на семінарах з підвищення кваліфікації, ввести практику прикріплення молодшого наукового персоналу до керівного наукового складу.

8) Зобов'язати директорів наукових установ проводити конференції з методологічних питань у тій галузі науки, в якій працює кожна конкретна установа АН.

9) Систематично проводити в установах лекції для наукових співробітників з метою підвищення їх професійного рівня.

10) Зобов'язати Бюро наукової пропаганди розробити тематику популярних лекцій і доповідей і подати на затвердження Президії.

11) Зобов'язати бюро Відділів забезпечити постійний контроль за науковою роботою установ Відділу.

12) Президія в цілому і кожен її член, зокрема, відповідають за роботу АН.

13) На найближчому засіданні Президії заслухати доповідь директора Інституту історії України про роботу Інституту.

14) Бюро Відділу суспільних наук доручити перевірку наукової продукції установ Відділу, в першу чергу – Інституту літератури, Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії, і заслухати директорів цих установ на Президії.

15) Зобов'язати Бюро Відділу суспільних наук (голова акад. М.В. Птуха) та відділ кадрів АН (А.І. Консевич) накреслити заходи щодо підсилення науковими кадрами Інституту історії та інші установи Відділу суспільних наук.

16) Зобов'язати директорів наукових установ АН мобілізувати наукових співробітників АН на подолання недоліків і помилок, що є в роботі установ.

17) Підтвердити, що керівництво з боку Президії Відділом суспільних наук покладено на віце-президента акад. О. І. Білецького.

2. Заслухавши інформацію про стан підготовки установ АН до 30-річчя Радянської влади в Україні (доповідали голови Відділень АН), констатували: 1) що не всі заплановані ювілейні видання готуються за встановленими термінами; 2) запропонували ювілейній комісії та бюро Відділів за 3–4 дні з'ясувати стан підготовки до ювілею в установах АН та причини невиконаних завдань; 3) звернули увагу акад. О. І. Білецького на невиконання роботи з підготовки до видання запланованого збірника праць; 4) директорам установ запропонували до 11 жовтня надати назви доповідей, які будуть читати співробітники АН у Донбасі, Західній Україні і т. д.

Поточні питання:

1. Перенесли термін скликання гідробіологічної конференції з жовтня 1947 р. на 25–28 січня 1948 р.

2. Звернули увагу директорів установ АН на те, що статті, які мають друкуватися у збірниках праць, наукових записках, повинні попередньо обговорюватися на засіданнях відповідних відділів інституту та схвалюватися ученою радою інституту. На монографії, крім візи директора, повинна бути одна рецензія та постанова вченої ради інституту.

3. Взяли до відома наказ Міністерства вищої освіти СРСР про надання вченій раді Інституту будівельної механіки права приймати до захисту докторські та кандидатські дисертації.

4. Дозволили Лабораторії швидкісних машин та механізмів публікувати в 1947 р. «Збірник праць Лабораторії» для службового користування.

5. Дозволили чл.-кор. В. Г. Дроботьку відрядження з 12 до 20 жовтня до Москви на з'їзд мікробіологів.

6. Задовольнили прохання Відділу фізико-хімічних і математичних наук щодо дозволу викладати співробітникам Фізико-технічного інституту на півставки у вузах.

7. *5

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 249, арк. 285–302. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 19
засідання Президії Академії наук УРСР

від 17 жовтня 1947 р.

1. Обговоривши брошуру акад. Д. К. Третьякова «Правда і обман про людські раси», констатували, що в ній містяться теоретичні помилки. Виходячи з вищезазначеного, вирішили:

- 1) Визнати брошуру ворожою радянській ідеології і політично шкідливою.
- 2) Зазначили незадовільним редагування брошури академіком П. П. Єфименком.
- 3) Відзначили недоліки у видавничій роботі Академії.
- 4) Ще раз звернули увагу директорів установ АН на виконання вказівок Президії щодо контролю за якістю та методологічною витриманістю робіт, підготовлених до друку.
- 5) Запропонували директорам обговорити цю постанову Президії на вчених радах їх установ.

2. Заслухавши доповідь голови РВР Ф.І. Лаврова та виступи академіків А.І. Кіпріанова, С.О. Лебедева, О.М. Динника, М.В. Птухи, О.В. Палладіна та ін., констатували, що видавнича діяльність АН дуже погана. Незважаючи на ряд рішень Президії АН УРСР щодо видавничої роботи, з Видавництва АН вийшла низка робіт. Що були піддані критиці. Це роботи з історії України, української літератури, «Наукові записки Бібліотеки АН УРСР», робота М.Г. Холодного «Думки натураліста про природу і людину», Д.К. Третьякова «Правда і обман про людські раси». Головна причина недоліків редакційно-видавничої діяльності АН полягає у поганому керуванні, відсутності належного контролю, неякісному підборі рецензентів і редакторів. Рецензенти часто складали необ'єктивні відгуки на роботи, замовчуючи істотні недоліки в роботі (наприклад, рецензія акад. Д. К. Третьякова на книжку акад. М.Г. Холодного; акад. П.П. Єфіменка на книгу Д.К. Третьякова). Були випадки, коли до редагування запрошувались не фахівці в тій чи іншій галузях науки, з якої подавалась продукція. РВР під керівництвом акад. Г. В. Курдюмова погано контролюють зміст наукових робіт. За 8 місяців 1947 р. відбулося всього 6 засідань Ради. До останнього часу в АН УРСР існувала практика, при якій роботи академіків та членів-кореспондентів не підлягали рецензуванню і редагуванню.

Виходячи з такого стану речей, Президія ухвалила:

1. Всім директорам АН суворо виконувати § 3 «Положення про роботу РВР АН УРСР», в якому говориться: «За науковий зміст і якість як журналів, так і інших робіт, що подаються інститутами, відповідають редактори і, в першу чергу, директори інститутів, без візи яких жодна робота інститутів не може бути подана до друку».
2. Роботу РВР визнали незадовільною.
3. Визнали за доцільне доручити Президенту АН загальне керівництво роботою РВР та доручили акад. О.В. Палладіну підготувати пропозиції щодо реорганізації РВР.
4. Доручили Відділам АН та РВР після реорганізації РВР переглянути склад редакторів і членів редколегій інститутів, а також відповідальних редакторів журналів «Вісник АН УРСР» і «Доповіді АН УРСР».
5. Доручили РВР переглянути пункти Статуту АН стосовно РВР та «Положення про роботу РВР АН УРСР».

Поточні питання:

1. Затвердили делегацію АН УРСР на ювілейну сесію АН СРСР у такому складі: віце-президент АН акад. А.І. Кіпріанов, акад. В.Є. Лашкар'єв, акад. О.І. Душечкін, О.Н. Соколовський, В.Я. Юр'єв, члени-кореспонденти Ф.П. Белянкін, Б.Д. Грозін, М.В. Корноухов, Я.В. Ролл, Д.К. Зеров, П. С. Кучеров, Л.Й. Рубенчик, проф. М.Е. Омеляновський, с. н. с. С. В. Малашенко, Є.М. Ємчук. Попросили акад. О.В. Палладіна очолити делегацію, а керсправами забезпечити вагон на 21 жовтня для від'їзду делегації до Москви.

2. Доручили виконання обов'язків Президента акад. Є.О. Патону.

3. Рекомендували установам АН провести наукові конференції до 30-річчя Жовтневої революції. Відділам обговорити програму конференцій та план їх проведення.

4. Доручили виконання обов'язків директора Інституту економіки Я. Г. Фейгіню.

5. Дозволили Інституту електрозварювання видати окремим збірником «Праці» Всесоюзної конференції з проблем автоматичного зварювання. Запропонували включити це видання у план 1948 р.

6. Затвердили орієнтовний видавничий план по Відділах (ліміт на кількість друкованих аркушів): Президія – 250 арк.; Відділ суспільних наук – 320 арк.; Відділ фізико-хімічних і математичних наук – 190 арк.; Відділ біологічних наук – 200 арк.; Відділ сільськогосподарських наук – 130 арк.; Відділ технічних наук – 190 арк.; Бюро наукової пропаганди – 120 арк.

7. Вирішили просити РМ УРСР дозволити провести у 1948 р. конференції Інституту фізичної хімії – з питань каталізу; Інституту загальної та неорганічної хімії – з питань електрохімії.

8. Дозволили Інституту фізичної хімії друкувати збірник своїх праць з докладними резюме російською мовою.

9–12. Призначили в. о. заступника директора з наукової роботи Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні к. філол. н. І. К. Білодіда.

На посаду вченого секретаря Інституту мовознавства призначили к. філол. н. К.К. Цілуйка.

13. *5

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 249, арк. 304–320. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 20
засідання Президії Академії наук УРСР

від 14 листопада 1947 р.

Президент АН УРСР О.В. Палладін повідомив про смерть чл.-кор. П. Т. Ємельяненка.

1. Констатували, що книга М. Г. Холодного «Думки натураліста про природу і

людину» є викладом авторського світогляду «антропологізму», який потребує критичного аналізу.

Концепція автора суперечлива. Вирішили: 1) визнати книгу акад. М. Г. Холодного недоцільною для видання; 2) викликати М.Г. Холодного до Києва для обговорення книги; 3) зробити зауваження проф. М.Е. Омеляновському, що він вчасно не повідомив Президію про помилки книги.

2. Затвердили РВР у такому складі: голова – Президент АН акад. О. В. Палладін; заступники – акад. С.О. Лебедев та Ф.І. Лавров; члени РВР: акад. О.І. Білецький, акад. Г.В. Курдюмов, акад. М.М. Гришко, акад. В. Є. Лашкарьов; члени-кореспонденти – Д.Л. Фердман, П.А. Власюк, П. С. Кучеров, Я.В. Ролл, Ф.П. Белянкін, д. філос. н. М.Е. Омеляновський, к. філос. н. М.Е. Овандер, к. і. н. О.К. Касименко, к. е. н. П.Т. Городній, директор Видавництва В.Г. Ткаченко.

Новому складу РВР доручили переглянути статут і положення про РВР.

3. Заслухавши повідомлення Астрономічної ради АН, визнали, що ділянка у Голосіївському лісі, виділена під будівництво, цілком відповідає вимогам; вирішили негайно приступити до будівництва, доручили розпорядчому засіданню Президії АН визначити остаточні суми вартості окремих частин будівництва; підтвердили остаточну вартість всього будівництва – 37 млн. крб.

4. Заслухавши інформацію голів Відділів про стан підготовки до ювілейної сесії, зобов'язали директора Видавництва В.Г. Ткаченка забезпечити своєчасний випуск ювілейного збірника; директорів установ АН зобов'язали забезпечити явку наукових співробітників на засідання сесії.

5. Зобов'язали редакційну колегію «Російсько-українського словника» внести виправлення до «Передмови», керівництву Інституту мовознавства доручили вжити заходів щодо прискорення виходу з друку «Словника», а Відділу суспільних наук взяти це під свій контроль.

Поточні питання:

1. З метою зміцнення керівництва Інституту історії звільнили з посади директора Інституту чл.-кор. М. Н. Петровського, залишивши його керівником відділу археографії; в. о. директора призначили О. К. Касименка та ввели його до складу вченої ради Інституту і призначили її головою; М. А. Рубача звільнили з посади заввідділом радянського періоду, натомість, призначили к. і. н. П. А. Лаврова; к. і. н. К. Г. Гуслистого звільнили з посади заввідділом феодалізму, натомість, призначили к. і. н. І. Д. Бойко; до складу вченої ради ввели к. і. н. П. А. Лаврова та к. і. н. І. Д. Бойко.

2. Дозволили 24–26 листопада 1947 р. скликати об'єднаний пленум комітетів з проблем метеоритів.

3. Вирішили збільшити бюджет АН по таких статтях (нештатна зарплата) – до 2 млн. крб.; по ст. 11 і 12 – до 16 млн. крб.; по статті 15 (побутові витрати) – до 1,5 млн. крб.; преміальний фонд – до 500 тис. крб.; по ст. 13 (капітальне будівництво) – до 2 млн. крб. Доручили акад. М.О. Лаврентьєву вирішити у Москві питання про збільшення бюджету.

4. Заслухавши доповідь вченого секретаря Відділу сільськогосподарських наук про перетворення Лабораторії ґрунтознавства в Інститут ґрунтознавства, відхилили клопотання Відділу.

5. Затвердили вчену раду Інституту лісівництва у такому складі: чл.-кор. П.С. Погребняк (голова), акад. О.І. Душечкін, д. б. н. О.І. Журбін, кандидати біологічних наук – А.І. Зражевський, С.А. Самцевич, М. С. Шалит, вчений секретар Інституту Д.Д. Лавріненко, парторг Інституту.

6. погодилися з думкою бюро Відділу біологічних наук про недоцільність передачі відділу географії вищих рослин Інституту ботаніки у Львові до Інституту лісівництва АН УРСР.

7. Доручили бюро Відділу біологічних наук організувати рецензування робіт чл.-кор. АН УРСР М.Г. Попова.

8. Взяли до відома постанову РМ УРСР та ЦК КП(б)У від 1 листопада 1947 р. про складання генеральної схеми розвитку сільськогосподарської електрифікації України.

9. Вирішили привітати чл.-кор. Я.В. Ролла з 60-річним ювілеєм.

10. Взяли до виконання постанову РМ СРСР про реорганізацію докторантської аспірантури.

11. *²

12. *⁵

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 249, арк. 321–337. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 21
засідання Президії Академії наук УРСР

від 4–6 грудня 1947 р.

1. Заслухавши звіт акад. М.Т. Рильського, директора Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії про роботу Інституту, констатували: невиконання планів, низький рівень робіт через ліберальне ставлення з боку керівництва Інституту до співробітників, низький науковий рівень кадрів. Погано здійснювалась керівна робота завідувачів відділів (Б.С. Бутник-Сіверський); не відповідає своїй посаді в. о. заввідділом З.Е. Калина; окремі старші наукові співробітники не виконують плани робіт. Президія постановила: 1) роботу Інституту визнати незадовільною; вважати за необхідне зміцнити наукове керівництво Інституту; 2) оскільки Львівський відділ Інституту не укомплектовано кадрами, розглянути питання про доцільність його існування; 3) зобов'язали бюро Відділу суспільних наук посилювати контроль за роботою Інституту; 4–5) дирекції Інституту скерувати колектив на виконання плану 1948 р. та закінчення планів 1947 р., а також зайнятися питаннями підвищення наукової кваліфікації співробітників; 6–7) бюро Відділу та дирекції Інституту розглянути питання про організаційну структуру Інституту.

2. Заслухавши 1-й варіант тематичного плану роботи установ АН на 1948 р., відмітили, що він має низку істотних недоліків, а саме: не виділено провідні теми, розв'язання яких є першочерговим. Доручили бюро Відділів зосередити в планах

установ увагу на цих темах; виділити комплексні проблеми для взяття їх під особливий контроль; Відділу сільськогосподарських наук включити тему «Розміщення та спеціалізація сільського господарства України». Вирішили поновити роботу Ради по вивченню продуктивних сил УРСР АН УРСР. Розглянути питання про роботу тих академіків і членів-кореспондентів, які працюють за межами Києва.

Поточні питання.

1. *2
2. *5

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 249, арк. 338–350. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 22 **засідання Президії Академії наук УРСР**

від 12 грудня 1947 р.

1. Затвердили результати атестації завідувачів відділів, лабораторій установ Відділу біологічних наук.

2. На доповідь директора Інституту української літератури ім. Т.Г. Шевченка про стан підготовки до друку «Короткого курсу історії української літератури», констатували, що книга потребує доопрацювання і подачі до друку та переробки до 1 травня 1948 р.

3. Заслухавши питання про поновлення роботи Ради по вивченню продуктивних сил (яка зафіксована статутом АН УРСР), вирішили обрати тимчасово такий склад Ради (до затвердження Загальними зборами): голова – акад. А. І. Кіпріанов, заступники – проф. І.Т. Швець, чл.-кор. Є.С. Бурксер; члени ради – академіки: С.О. Лебедєв, А.В. Думанський, члени-кореспонденти: П.А. Власюк, А.О. Василенко, Д.К. Зеров, П.С. Кучеров, Г.Й. Сухомел, д. геол. н. К.І. Маков, к. ф.-м. н. М.В. Пасічник, к. х. н. О. З. Голік. Голові Ради доручили найти кандидатуру секретаря.

4. На розвиток постанови Президії АН від 6 грудня 1947 р. для опрацювання темплану АН на 1948 р. акад. О.В. Палладін доручив Плановій комісії АН провести засідання комісії за участю керівників Відділів та установ, виділити закінчені у 1947 р. роботи, що можуть бути передані для впровадження у народне господарство України.

5. Заслухавши інформацію голів Відділів про проведення ювілейної сесії АН, констатували, що вона пройшла успішно. Доручили РВР надрукувати цікаві доповіді у «Віснику АН УРСР».

Поточні питання:

1. Вирішили вважати за доцільне переведення Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів з Києва до Харкова, ліквідувавши у Харкові філію Інституту теплоенергетики.

2. Надали відрядження акад. О.В. Палладіну до Москви на сесію Ради по координації наукової діяльності академій при АН СРСР.

3. Надали відрядження з 13 до 19 грудня 1947 р. акад. Є.О. Патону на нараду з питань виробництва автозварювальних труб.

4. Вирішили всі видання АН УРСР надсилати до бібліотек академій союзних республік.

5. Підтримали пропозицію Відділу сільськогосподарських наук про організацію Українського ентомологічного товариства та затвердили склад його оргбюро, а саме: голова – акад. В.П. Поспелов, чл.-кор. Є. В. Зверезомб-Зубовський, чл.-кор. П.О. Свириденко, проф. В.Г. Аверін, к. б. н. Б.С. Денисьєвський, к. б. н. В.П. Васильєв.

6. Утворили ювілейний комітет під головуванням акад. В.І. Лучицького для відзначення 60-річного ювілею акад. Б.І. Чернишова.

7. Затвердили доктора біологічних наук О.П. Маркевича на посаді заступника директора з наукової роботи Інституту зоології.

8–9. Звільнили М.Д. Тарнавського з посади вченого секретаря Інституту зоології, затвердили на цю посаду к. б. н. І.Г. Безпалого.

10–16.*²

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 249, арк. 351–366. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 23
засідання Президії Академії наук УРСР

від 17 грудня 1947 р.

1. Заслухавши інформацію акад. М.М. Гришка про стан фінансування та проектування будівництва Ботсаду, затвердили генеральний кошторис на суму 78 561 тис. крб.; вирішили просити РМ УРСР проекти та генеральний кошторис затвердити і дати розпорядження Комунальному банку продовжити фінансування будівництва. Вирішили заслухати акад. М.М. Гришка та О.В. Власова про стан будівництва та про внесені зміни у проект будівництва і в генеральний кошторис.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 249, арк. 367–368. Оригінал. Машинопис.

1948

Протокол № 1
засідання Президії Академії наук УРСР

від 9 січня 1948 р.

1. Затвердили результати атестації завідувачів відділів та лабораторій установ Відділу технічних наук: Інституту чорної металургії, Інституту електротехніки, Інституту гірничої механіки, Інституту будівельної механіки, Інституту електрозварювання, Інституту теплоенергетики, Інституту гідрології та гідротехніки;

2. Затвердили результати атестації завідувачів відділів та лабораторій установ Відділу сільськогосподарських наук: Інститут фізіології рослин та агрохімії, Інститут лісівництва, Інститут ентомології і фітопатології, Ботанічний сад, Лабораторія машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки, Інститут генетики та селекції.

3. На виконання постанови Президії АН УРСР від 12 грудня 1947 р. Лабораторію проблем швидкісних машин і механізмів з 1 лютого 1948 р. вирішили перевести з Києва до Харкова, приєднавши її до філії Інституту теплоенергетики АН УРСР. Філію Інституту перейменували в Лабораторію проблем швидкісних машин і механізмів. Науковий склад, майно та бюджет Київської лабораторії передати до Харкова. Затвердили структуру Лабораторії, зобов'язавши директора Лабораторії акад. Г.Ф. Проскуру в місячний термін уточнити штатний розпис та план наукових робіт. Звільнені Лабораторією приміщення у Києві передати у розпорядження установ Відділу технічних наук. У Києві тимчасово, до закінчення наукових робіт у 1948 р., залишити групу гідропередачі та лабораторію електротехніки. Лабораторію у науковому відношенні приєднати до Інституту електротехніки АН УРСР.

4) Звільнили проф. Г.В. Карпенка від виконання обов'язків директора Харківської філії Інституту теплоенергетики, призначивши тимчасово на цю посаду чл.-кор. А.П. Філіппова.

5) Звільнили чл.-кор. П.С. Погребняка від виконання обов'язків голови вченої ради парку «Олександрія», призначивши на цю посаду чл.-кор. П.О. Свириденка та доручили йому підготувати пропозиції щодо доцільності залишення парку у структурі АН УРСР.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 1–18. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 2
засідання Президії Академії наук УРСР

від 13 січня 1948 р.

1. Вирішили у лютому 1948 р. провести сесію Відділу суспільних наук, присвячену 100-річчю комуністичного маніфесту. План проведення сесії доручили розробити віце-президенту АН акад. О.І. Білецькому.

2. На доповідь Президента АН акад. О.В. Палладіна про участь Академії у русі за виконання 5-річного плану розвитку народного господарства СРСР за 4 роки, запропонували Відділам АН та Плановій комісії розглянути завершені наукові роботи установ АН з метою передачі їх переліку на розгляд РМ УРСР для втілення у виробництво.

3. Утворили комісію під головуванням віце-президента акад. О. І. Білецького у складі представників Відділів АН для розроблення пропозицій з метою внесення відповідних змін до Статуту АН УРСР.

Поточні питання:

1. На прохання віце-президента АН акад. Є.О. Патона звільнили його від виконання обов'язків, пов'язаних з керівництвом капітальним будівництвом, доручивши їх акад. С.О. Лебедєву.

2. Вирішили 23 січня 1948 р. провести урочисті Загальні збори АН, присвячені 30-річчю радянської влади в Україні.

3. Взяли до виконання постанову РМ УРСР від 18 грудня 1947 р. про часткові зміни Статуту АН УРСР.

4. Визнали тимчасово недоцільним утворення в структурі АН Інституту газу.

5. Передали до складу Інституту гідробіології АН УРСР відділ вивчення гірських водоймів Науково-природничого музею у Львові.

6. Дозволили Інституту біохімії АН УРСР реорганізувати лабораторію оксидативних процесів у лабораторію тканинних білків.

7–8. Інституту клінічної фізіології АН УРСР дозволили відновити відділ нормальної фізіології та реорганізувати лабораторію по вивченню впливу оточення на організм людини у відділ порівняльної патології.

9–10. Визнали низку праць чл.-кор. АН УРСР М.Г. Попова незадовільною, у зв'язку з цим звільнили його з посади заввідділу географії вищих рослин Львівської філії Інституту ботаніки. Дозволили перевести його на роботу зав. сектором рослинництва Сахалінської науково-дослідної станції АН СРСР.

11. погодилися з пропозицією бюро Відділу біологічних наук щодо відновлення в Інституті зоології відділу палеозоології, який існував тут до 1941 р.

12. Вирішили звернутися до РМ УРСР з проханням збільшення штатного розпису Ботанічного саду на 106 штатних одиниць.

13. На звернення Інституту ґрунтознавства ім. Докучаєва АН СРСР, постановили: заповідник «Асканія Нова» зберегти як абсолютний заповідник, забезпечивши йому охорону, поновити тут наукову роботу ботанічних, зоологічних, ґрунтознавчих, кліматологічних та ін. установ АН. Вирішили утворити комісію з представників АН УРСР, АН СРСР, Інституту гібридизації та акліматизації тварин (Асканія Нова), якій доручити в місячний термін підготувати матеріали для постанови уряду про режим на території заповідника.

14. Підтримали пропозицію Відділу фізико-хімічних і математичних наук про скликання Всесоюзної конференції з проблем спектроскопії.

15. погодилися з проханням Інституту теплоенергетики щодо проведення у січні 1948 р. наради з проблем інтенсифікації теплопередачі.

16. Доручили чл.-кор. Є.О. Шилову взяти участь у роботі Комісії РМ УРСР з розроблення плану розвитку промисловості пластичних мас в УРСР.

17. Взяли до відома дозвіл управління пропаганди і агітації ЦК КП(б)У на видання з січня 1948 р. «Українського хімічного журналу» замість «Наукових записок» хімічних інститутів АН.

18. До вченої ради Уманського заповідника «Софіївка» виділили постійним представником АН акад. М.М. Гришка.

19. Взяли до відома лист Харківського заводу «Серп і молот» з подякою чл.-кор. А.О. Василенку та н. с. І.С. Григор'єву за втілення у виробництво модифікованого чавуну.

20. Затвердили головою розширеної вченої ради Інституту будівельної механіки чл.-кор. Ф.П. Белянкіна, а вченим секретарем – П. С. Полякова замість Г.С. Писаренка.

21. Надали відрядження до Донбасу чл.-кор. П.С. Кучерову з 10 до 15 січня 1948 р.

22. *²

23. *⁵

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 19–33. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 3 **засідання Президії Академії наук УРСР**

від 23 січня 1948 р.

Заслухавши доповідь директора Інституту української літератури ім. Т.Г. Шевченка АН про перспективи роботи Інституту на 1948 р., констатували: 1) Інститутом не виконано постанову ЦК КП(б)У щодо термінів випуску «Короткого курсу історії української літератури»; 2) виконано тематичний план. Вирішили: 1) вважати за необхідне призначення заступника директора з наукової роботи; 2) переглянути структуру Інституту; 3) зобов'язати всіх співробітників Інституту знати обсяги та плани своєї роботи; 4) переглянути склад наукових співробітників Інституту; 5) встановити в Інституті сувору трудову дисципліну; 6) комісії, що обстежувала роботу Інституту, та керівництву Інституту взяти під контроль виконання цього рішення Президії.

Поточні питання:

1. Звільнили акад. Г.В. Курдюмова від виконання обов'язків члена Президії АН та звернулись до РМ УРСР з проханням затвердити цю постанову.

2. *².

3. Затвердили комісію з обстеження роботи Карадазької біологічної станції у складі кандидатів біологічних наук: І.Т. Сокур та І. Г. Підоплічко, яким доручили від'їхати до Станції для проведення обстеження з 26 січня 1948 р.

4. Дозволили Відділу фізико-хімічних і математичних наук 2–5 лютого 1948 р. провести наукову сесію з проблем фізики.

5. Затвердили редакційну колегію «Довідника АН УРСР 1948 р.» у такому складі: відповідальний редактор – віце-президент акад. А. І. Кіпріанов, заступник – Г.В. Карпенко; члени – Ф.І. Лавров, А. І. Консевич.

6. Затвердили комісію для доопрацювання Статуту АН у такому складі: акад. О.І. Білецький (голова), проф. І.Т. Швець, вчений секретар Відділу суспільних наук П.Т. Городній (секретар комісії), академіки – С. О. Лебедев, О.І. Душечкін, А.В. Думанський, Д.К. Третьяков, вчений секретар Президії Г. В. Карпенко.

7. Вирішили звернутися до РМ УРСР з клопотанням про дозвіл АН УРСР взяти участь у проведенні наукової експедиції до Тянь-Шаню та включення до її складу представників інститутів: клінічної фізіології, геологічних наук, ботаніки, зоології, Ботанічного саду.

8. За результатами наукової атестації співробітників установ Відділу фізико-хімічних і математичних наук, визнали за необхідне провести таку реорганізацію в установах Відділу:

1) Закрити лабораторію нафти Львівської філії Інституту геологічних наук.
2) Лабораторію місцевих видів палива Інституту органічної хімії перейменувати в лабораторію хімічного використання бурого вугілля.

9. Акад. А.В. Думанському дозволили відрядження до Москви з 26 січня до 4 лютого 1948 р.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 34–44. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 4 **засідання Президії Академії наук УРСР**

від 20 лютого 1948 р.

1. Заслухавши доповідь акад. С.О. Лебедева про будівництво Астрономічної обсерваторії АН УРСР, вирішили: 1) асигнувати на будівництво 400 тис. крб.; 2) будівництво тимчасових павільйонів здійснювати на відведеній ділянці в Голосієво; 3) необхідні асигнування отримати через Координаційну раду АН СРСР за рахунок резервів РМ СРСР; 5) проект будівництва затвердити в РМ УРСР, визначивши його остаточну вартість; 7) здійснити необхідні заходи для отримання всіх коштів на будівництво Обсерваторії у 1949–1952 рр. включно; 8) керівництву протягом 1949–1952 рр. підготувати наукові кадри.

2. За результатами обстеження комісією АН роботи Карадазької біологічної станції констатували, що напрям робіт Станції правильний, керівництво провело велику роботу з відбудови споруд та виконання наукових робіт. Дозволили директору Станції звільнити з роботи заступника директора з адміністративно-господарської роботи; зобов'язали бюро Відділу біологічних наук вжити заходів щодо укомплектування штату наукових співробітників Станції та вченого секретаря, а також вирішити питання про активне використання установами Відділу наукової бази Станції для проведення дослідних робіт.

3. Затвердили проблемно-тематичний план на 1948 р. Ради по вивченню продуктивних сил АН УРСР та запропонували включити до нього проблему вивчення Українського Полісся.

Поточні питання:

1. Заслухавши доповідь проф. В.А. Мовчана про роботу Бюро науково-технічної пропаганди АН УРСР, констатували його роботу як задовільну (проведено 380 лекцій та 52 виступи по радіо, випущено 24 книги, 350 статей та ін.). З метою ширшого розгортання робіт Бюро, вирішили реорганізувати його в Раду науково-технічної пропаганди при Президії АН. Звільнили акад. О. М. Динника з посади голови Бюро, призначивши головою Ради д. біолог. н. В. А. Мовчана. Затвердили такий склад Ради науково-технічної пропаганди: акад. А.В. Думанський, члени-кореспонденти: Б.Д. Грозін, Л.М. Славін, І.М. Францевич, М. М. Боголюбов, П.С. Погребняк, Р.С. Кавецький, В. Г. Дроботько, П. О. Свириденко, доктори наук: В.А. Мовчан, С. П. Родіонов, А. В. Огієвський, Й.З. Штокало, кандидати наук: Д. Ф. Вірник, А. М. Павленко. Голові Ради доручили координувати роботу Ради з Радою науково-технічної пропаганди АН СРСР і Товариством поширення політичних та наукових знань УРСР.

2. Затвердили кандидатури на Сталінську премію з Відділу фізико-математичних та хімічних наук – проф. К.І. Макова, співробітника Інституту геологічних наук; акад. В.І. Лучицького, чл.-кор. М. П. Семененка, к. геол. н. І.С. Усенка та В.Г. Ткачук – співробітників Інституту геологічних наук; акад. О.В. Палладіна; чл.-кор. О. Д. Тимофєєвського, акад. І. І. Шмальгаузен; з Відділу технічних наук – доктора т. наук А.В. Огієвського, співробітника Інституту гідрології та гідротехніки; чл.-кор. П.С. Кучерова (Інститут гірничої механіки); з Відділу сільськогосподарських наук – чл.-кор. А.О. Василенка та с. н. с. І. С. Григор'єва (Лабораторія машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки); з Відділу суспільних наук – акад. П. І. Ляценка.

3. Заслухавши доповідь чл.-кор. П.О. Свириденка про план науково-дослідних робіт та заходів з відбудови Парку «Олександрія», вирішили: залишити Парк у складі АН під базу для науково-дослідних робіт, організувавши вивчення екології ґрунтів; гідрологічний пункт на р. Рось; дослідний пункт з вивчення росту та динаміки популяції коропа, лабораторії екології риб Інституту зоології АН; просити РМ УРСР звільнити територію Парку від Білоцерківського сільськогосподарського інституту та затвердити план робіт АН у Парку.

4. Затвердили такі структурні зміни в установах Відділу фізико-математичних, хімічних наук: 1) в Інституті фізичної хімії об'єднали лабораторію фотоколометрії з лабораторією спектрального аналізу в лабораторію оптичних методів аналізу; 2) в Інституті загальної та органічної хімії ліквідували лабораторію корозії та спецлабораторію; 3) в Інституті геологічних наук ліквідували відділ зсувних мас, лабораторію силікатів перейменували в науково-допоміжну хіміко-аналітичну лабораторію, шліфувальну лабораторію перейменували в шліфувальну майстерню, утворили відділ спеціальних робіт, мінералогічну лабораторію, гідрологічну станцію в Феофанії та відділ регіональної геології у Львівській філії Інституту геологічних наук; у Фізико-технічному інституті: лабораторію «А» поділили на 2 лабораторії – «А» та «В».

5. Вирішили на базі відділу географії спорових рослин і відділу географії вищих рослин Інституту ботаніки утворити у Львові відділ географії рослин.

6. До складу редколегії «Українського хімічного журналу» вирішили включити д. х. н. проф. Дніпропетровського університету М.А. Розенберг та к. х. н. В.П. Чалого, призначивши останнього секретарем редколегії.

7. Уповноваженому Президії АН у Львові чл.-кор. Г.М. Савіну надали відрядження на 26 днів у березні 1948 р. до Ленінграда та Москви.

8. Надали відрядження до Москви чл.-кор. П.С. Кучерову з 25 лютого до 10 березня 1948 р.

9. Доручили Бібліотечній комісії під головуванням акад. М. В. Птухи розглянути заяви інститутів АН на виписування зарубіжної наукової літератури.

10–11. *²

12. *⁵

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 45–63. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 5
засідання Президії Академії наук УРСР

від 26 лютого 1948 р.

1. Заслухавши звіт Відділу фізико-хімічних і математичних наук про роботу за 1947 р., констатували: зростання випуску наукової продукції (224 друк. аркуші проти 114 у 1946 р.); на Сталінську премію подано 3 роботи; задовільно виконано тематичний план. Проте, деякі установи недостатньо забезпечені приміщеннями та лабораторним обладнанням: не в повному обсязі установами використовуються можливості участі у комплексних роботах і слабкий зв'язок з виробництвом. Для усунення зазначених недоліків постановили: до 15 квітня 1948 р. з'ясувати можливості забезпечення науковців Лабораторії металофізики житлом, а наукові роботи – рентгенівською апаратурою. Директора Інституту органічної та неорганічної хімії акад. А.В. Думанського зобов'язали вирішити питання щодо запрошення висококваліфікованого керівництва в галузі хімічної переробки бурого вугілля. Директора Астрономічної обсерваторії акад. О.Я. Орлова зобов'язали запросити на роботу висококваліфікованого спеціаліста в галузі гравіметрії. Бюро Відділу доручили: організувати наукові сесії та встановити зв'язки з виробництвом; організувати видання інформаційних бюлетенів з метою прискорення впровадження у виробництво наукових досягнень; подати РМ УРСР умотивовану записку з клопотаннями щодо забезпечення установ Відділу необхідним обладнанням.

2. Заслухавши план робіт установ Відділу фізико-хімічних і математичних наук, запропонували директорам установ Відділу подати до бюро Відділу характеристику науково-технічного та народногосподарського значення запланованих ними тем; заплановані комплексні теми розглянути спільно з Плановою комісією АН, після чого внести відповідні зміни до 5-річних планів таких інститутів: загальної та неорганічної хімії, геологічних наук, фізичної хімії.

3. Заслухавши доповідь Президента АН акад. О.В. Палладіна про роботу дійсних членів АН УРСР, які працюють поза межами Києва, вирішили вважати неможливим поєднання роботи директорів установ АН в інших установах.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 64–71. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 6
засідання Президії Академії наук УРСР

від 27 лютого 1948 р.

1. Заслухавши доповідь заступника голови Відділу технічних наук чл.-кор. Б.Д. Грозіна про роботу установ Відділу за 1947 р., констатували, що установи у 1947 р. виконали 100 науково-дослідних тем із 118 запланованих та 45 позапланових тем. Проте, бюро Відділу належно не контролювало виконання темпланів установ та не завжди слідкувало, щоб плани відповідали профілю того чи іншого інституту; незадовільно розв'язувались установами комплексні проблеми; установи Відділу перебувають у надзвичайно важких умовах щодо приміщень, у зв'язку з чим слабо розвивається експериментально-лабораторна база.

Президія постановила: 1) усунути недоліки в організаційній структурі таких інститутів: чорної металургії, гірничої механіки. Запропонували директорам всіх установ Відділу посилити зв'язок з підприємствами, зосередивши увагу на розв'язанні вузлових проблем народногосподарського 5-річного плану; бюро Відділу консультувати наукову тематику установ з керівними органами УРСР; вважати першочерговим завданням Відділу поліпшення становища з приміщеннями для науково-експериментальних лабораторій інститутів; підготувати обґрунтоване подання до РМ УРСР щодо позафондового постачання обладнання інститутам Відділу.

2. Заслухавши тематичний план установ Відділу технічних наук на 1948 р., констатували, що плани складено із врахуванням важливих народногосподарських завдань щодо відбудови промисловості. Запропонували бюро Відділу виділити комплексні проблеми. Президія дозволила затвердження плану на Загальних зборах АН.

3–4. *²

5. Доручили бюро відділів АН розглянути та подати на затвердження Президії пропозиції щодо доцільності збереження в структурі відповідних установ відділів та лабораторій, які не укомплектовані кадрами (в АН їх налічується – 27 відділів та 8 лабораторій).

Архів Президії НАН України, ф. 251, спр. 274, арк. 80–88. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 7
засідання Президії Академії наук УРСР

від 28 лютого 1948 р.

Заслухавши звіт голови Відділу сільськогосподарських наук АН про роботу установ Відділу за 1947 р., констатували, що незважаючи на те, що Відділ сформувався у червні 1946 р., а в 1947 р. його установи в основному укомплектувались штатами та науковим обладнанням. Із запланованих 82 тем виконано 69, 13 тем відстають у виконанні експериментальної частини, виконано 5 позапланових тем, розроблено і втілено у виробництво сільськогосподарського машинобудування

багато деталей, виготовлених з модифікованого чавуну. Зважаючи на причину недовиконання наукових тем, Президія постановила: 1) звернутися до РМ УРСР з проханням надати установам Відділу приміщення у Києві (2000 м²), у Харкові (звільнити приміщення для Інституту генетики і селекції); забезпечити установи автотранспортом для експедиційних робіт; довести до відома РМ УРСР, що Київська міська рада не виконала ухвал уряду щодо надання 10 квартир для висококваліфікованих учених Відділу.

2. Заслухавши тематичний план робіт установ Відділу сільськогосподарських наук, констатували, що плани установ узгоджено з рішенням Лютневого пленуму ЦК ВКП(б) та XV Пленуму ЦК КП(б)У про заходи піднесення сільського господарства у післявоєнний період. Разом з тим, Президія рекомендувала провести такі заходи: 1) затвердити як провідні наукові теми – продуктивність каучуконосів в Україні; створення нових сортів пшениці; підвищення врожайності цукрового буряка. План наукових робіт Відділу подати на затвердження Загальних зборів АН.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 72–79. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 8 **засідання Президії Академії наук УРСР**

від 2 березня 1948 р.

1. Заслухавши звіт заступника голови Відділу біологічних наук АН чл.-кор. Я.В. Ролла про роботу установ Відділу за 1947 р., констатували, що із запланованих 195 тем виконано 186, 19 тем виконано частково, позапланово виконано 20 тем. Поруч з досягненнями, у роботі установ Відділу відмічено такі недоліки: не всі роботи підготовлено до друку, не забезпечено як слід впровадження робіт в народне господарство, погано забезпечено виконання комплексних робіт, недостатньо укомплектовано експериментальну базу установ. Для усунення недоліків постановили: організувати зв'язок інститутів з галузевими науково-дослідними установами; посилити ідейно-виховну роботу з кадрами установ Відділу; створити базу для вирощування піддослідних тварин; організувати майстерні з ремонту й модернізації апаратури та приладів. Бюро Відділу доручили подати до Президії доповідну записку з пропозиціями щодо організації названих баз та майстерень.

2. Заслухавши доповідь акад. Д.К. Третьякова про план науково-дослідних робіт установ Відділу біологічних наук на 1948 р., констатували, що у всіх планах установ чітко визначено цілеспрямованість робіт. Запропонували організувати комплексне дослідження низки тем, зокрема, – застосування ростових речовин для підвищення врожайності сільськогосподарських культур; розробити план організації та устаткування експериментальних баз та план експедиційних робіт. Постановили: план наукових робіт установ Відділу на 1948 р. затвердити на Загальних зборах АН.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 89–94. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 9
засідання Президії Академії наук УРСР

від 3 березня 1948 р.

1. Заслухавши доповідь голови Відділу суспільних наук АН акад. М. В. Птухи про роботу установ Відділу за 1947 р., констатували, що із запланованих 158 тем виконано 111, не виконано 47 тем, надруковано 48 праць обсягом 511 друк. арк., здано до друку 46 праць обсягом 677 друк. арк. Президія відзначила, як позитивний факт, встановлення зв'язків установ Відділу з відповідними установами АН СРСР. Проте, у більшості установ Відділу відсутній контроль за виконанням тематичного плану, не приділено належної уваги питанням підвищення кваліфікації наукових кадрів, не обговорюються належним чином наукові роботи; роботу таких установ Відділу, як Інститут історії України, Інститут української літератури ім. Т. Г. Шевченка, Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії – вважати незадовільною. Виходячи з цього, Президія постановила: 1) посилити контроль за виконанням тематичних планів; 2) покращити керівництво роботою співробітників; 3) обговорювати кожну наукову тему; 4) дирекції установ зайнятися питанням підвищення кваліфікації науковців; 5) бюро Відділу систематично заслуховувати питання про хід виконання тематичних планів та заслухати на зборах Відділу звіти про виконання темпланів у 1947 р. і темплан на 1948 р.

2. Заслухавши доповідь голови Відділу суспільних наук АН про план роботи установ Відділу на 1948 р., констатували, що основним завданням інститутів є завершення підготовки до видання «Короткого курсу історії України», «Короткого курсу української літератури», «Курсу сучасної української літературної мови», «Короткого курсу українського фольклору», «Економічної географії УРСР». Доручили бюро Відділу: координувати роботу установ Відділу з виконання комплексних тем; приділити особливу увагу темі «Історія філософської і суспільної думки на Україні»; Інституту історії переробити тематичний план і приступити до роботи над багатотомною «Історією України»; Інституту мовознавства ім. О.О. Потебні виключити з плану тему «Синтаксичні синоніми у сучасній українській мові»; Кабінету єврейської культури вилучити тему «Нариси єврейської радянської літератури». Бюро Відділу остаточно відкорегувати темплан установ Відділу на 1948 р. і, після відповідних змін, подати на затвердження Загальних зборів АН.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 95–103. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 10
засідання Президії Академії наук УРСР

від 5 березня 1948 р.

1. Затвердили бюджет Президії АН та її установ на 1948 р., поданий бюджетною комісією Президії, в зв'язку з чим постановили:

- 1) задовольнити заявки інститутів на додаткові асигнування протягом року;
- 2) фінансово-плановому відділу протягом 5 днів повідомити всі установи АН про їх бюджет на 1948 р.;

- 3) директорам установ протягом 10 днів подати кошториси та після розгляду бюджетно-плановою комісією зареєструвати у відповідних фінансових органах;
- 4) встановити, що за рахунок зарплати нештатного персоналу забезпечити витрати на підготовку до видань наукових робіт та оплату опонентів при захисті дисертацій;
- 5) оплату репараційного обладнання проводити за ст. XI;
- 6) в зв'язку з обмеженістю бюджету АН по ст. XI та XII, інститутам переглянути плани щодо придбання наукового та господарчого обладнання;
- 7) інститутам провести ревізію складів; запаси матеріалів та обладнання передати до технотачу АН для реалізації між установами, що гостро їх потребують;
- 8) акад. М.О. Лаврентьеву, І.І. Сильвестрову, І.П. Терещенку переглянути плани капітальних ремонтів і залишити у плані до виконання найневідкладніші;
- 9) установам ліквідувати кредиторську та дебіторську заборгованість;
- 10) І.П. Терещенку та І.І. Сильвестрову провести нараду з головними бухгалтерами з питань впорядкування господарчої та фінансової діяльності, виходячи з бюджету на 1948 р.;

11) переглянути заявки на репараційне обладнання з метою їх скорочень.

2. Вирішили просити РМ УРСР встановити премії імені видатних учених у розмірі 20 тис. крб., що присуджуються 1 раз на 2 роки за видатні роботи в таких галузях: 1) математика і механіка – імені Д.О. Граве; 2) фізика – імені П.А. Умова; 3) математика – імені М. В. Остроградського і Г.Ф. Вороного; 4) органічної хімії – імені С. М. Реформаторського; 5) гірничої механіки – імені М.М. Федорова; 6) електротехніки – імені В.М. Хрушова; 7) технічної механіки – імені К. К. Симінського; 8) металургії – імені В.П. Іжевського; 9) геології – імені П.А. Тутковського; 10) мікробіології – імені Д.К. Заболотного; 11) генетики і селекції – імені А.О. Сапегіна; 12) акліматизації й інтродукції – імені М.Ф. Кащенко; 13) фізіології рослин – імені В. М. Любименка; 14) ботаніки, лісівництва, ґрунтознавства, акліматизації – імені В. М. Висоцького; 15) фізіологічних наук – імені О.В. Леонтовича; 16) фольклору – імені Ю.М. Соколова; 17) філософії – імені Г. Сковороди; 18) мови і літератури – імені Т.Г. Шевченка.

Поточні питання:

1. Дозволили акад. С.О. Лебедеву відрядження до Москви з 7 до 25 березня 1948 р.
2. Утворили комісію під головуванням акад. М.В. Птухи для відзначення 60-річчя акад. М.Я. Калиновича.
3. Утворили комісію під головуванням акад. М.В. Птухи для відзначення 60-річчя акад. Л.А. Булаховського.
4. Затвердили редакційну колегію видань Інституту зоології в такому складі: акад. Д.К. Третьяков (голова), чл.-кор. П.О. Свириденко, проф. О. П. Маркевич, проф. Б.Г. Новиков, к. б. н. І.Г. Безпалій.
5. *²
6. Дозволили відрядження акад. М.М. Гришку з 14 до 28 березня 1948 р. до Москви на Всесоюзну конференцію з питань озеленення.
7. *⁵

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 104–112. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 11
засідання Президії Академії наук УРСР

від 19 березня 1948 р.

1. Затвердили результати атестації завідувачів відділами та лабораторіями установ Відділу фізико-хімічних і математичних наук.

2. Затвердили результати атестації завідувачів відділами, кабінетами та лабораторіями Відділу суспільних наук.

3. Затвердили рішення про утворення при Президії АН УРСР Комісії по вивченню історії вітчизняної науки і техніки з метою систематичного вивчення історії вітчизняної науки і техніки. Доручили Комісії свою роботу координувати з відповідними науковими закладами СРСР і допомагати розвитку цієї роботи в науково-дослідних установах та вузах. Головою Комісії призначили акад. А.В. Думанського, заступником – директора Інституту історії О.К. Касименка, вченим секретарем – к. е. н. І. Н. Романенка, членами Комісії – акад. О.І. Душечкіна, членів-кореспондентів Ф.П. Белянкіна, Б.В. Гнеденка, М.П. Семененка, Д. Л. Фердмана, Р.Є. Кавецького, д. б. н. В.А. Мовчана, від Львівських установ – П.І. Гнипа.

4. Заслухавши доповідь Президента АН акад. О.В. Палладіна про роботу журналу «Вісник АН», констатували, що за рік редколегія журналу не збиралась на засідання; роботи, що розміщуються в журналі, неохайно оформлено; пропускаються статті, що носять суперечливий характер; на сторінках журналу відсутня критика недоліків у роботах співробітників АН. Для поліпшення роботи журналу постановили: 1) роботу редколегії організувати так, щоб вона відповідала вимогам до громадсько-політичного та наукового журналу; 2) розгорнути на його сторінках систематичну критику та викриття антинаукових теорій; 3) більше давати статей із загальнополітичних питань; 4) висвітлювати питання з історії вітчизняної науки і техніки; 5) організувати рубрику бібліографії і критики. Затвердили такий новий склад редколегії: відповідальний редактор – акад. О. В. Палладін, заступник – В.М. Ісакович, члени редколегії – акад. О. І. Душечкін, д. ф.-м. н. А.К. Бабко, д. філос. н. М.Е. Омеляновський, д. б. н. С.М. Гершензон, к. т. н. Г.В. Карпенко, к. т. н. О.М. Мілях, к. і. н. Ф. П. Шевченко.

Поточні питання:

1. Відрядили у Москву до ЦК ВКП(б) акад. А.І. Кіпріанова для доповіді про стан з кадрами в АН УРСР.

2. Вирішили, що виступати від імені АН УРСР з доповідями та рецензіями науковці установ АН мають право лише з санкції Президії або директорів установ.

3. Дозволили бюро Відділу біологічних наук скликати 22–24 березня 1948 р. загальні збори установ Відділу.

4. Доручили бюро Відділів протягом трьох днів виділити представників (2 – 3 особи) для участі в сесії Естонської АН.

5. Перевели чл.-кор. АН Є.О. Татарінова на посаду зав. лабораторією реактивності організму Інституту клінічної фізіології; чл.-кор. Р. Є. Кавецькому доручили

виконувати обов'язки заввідділом патофізіології цього Інституту.

6. *²

7. *⁵

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 113–138. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 13*
засідання Президії Академії наук УРСР

від 28 квітня 1948 р.

1. Призначили комісію для поховання акад. АН УРСР В. Г. Щурата під керівництвом чл.-кор. Г. М. Савіна.

2. Заслухавши доповідь Президента АН акад. О.В. Палладіна про надруковані статті: у газеті «Культура и жизнь» – «Работу издательства под неослабленный контроль» та «Правда Украины» від 2 квітня 1948 р. – «Надругательство над творчеством народа», у яких іде мова про помилки, допущені в працях, що видрукувані Видавництвом АН, вирішили визнати критику правильною.

3. Заслухавши доповідь акад. А.І. Кіпріанова про обговорення в Москві у ЦК ВКП(б) питання про роботу АН УРСР та зауваження Управління кадрами ЦК ВКП(б), Президія відзначила: 1) незадовільний стан в установах АН з підбором керівних кадрів; 2) обмеженість співробітників у лабораторіях АН (1–2 особи); 3) роздробленість тематики в роботі інститутів; 4) 35 дійсних членів та членів-кореспондентів приймають малу участь в роботі АН; 5) частина дійсних членів та членів-кореспондентів, які обіймають керівні посади, працюють поза межами УРСР; 6) не всі члени Президії брали участь у керівництві діяльністю АН; 7) на неналежному рівні проводилась в АН робота з підвищення кваліфікації наукових співробітників; значна кількість висококваліфікованих учених не мала прикріплених аспірантів; до аспірантури приймали переважно мешканців Києва; мало уваги приділялося рівню політичної підготовки аспірантів; 8) мало уваги в установах АН приділялось питанням піднесення пріоритету вітчизняної науки та підвищенню якості наукової продукції; 9) Президія, бюро Відділів та директори наукових установ не приділяли належної уваги підбору кандидатів до докторської аспірантури АН; 10) широко практиковане сумісництво в установах ускладнює планування наукової роботи; 11) дуже мала кількість науково-допоміжного персоналу, що негативно відбивається на науковій роботі; 12) не завершено наукову атестацію заввідділами та лабораторіями установ АН.

Виходячи з вищезазначеного, Президія ухвалила: 1) зобов'язати бюро Відділів завершити атестацію; 2) директорам установ переглянути склад молодших наукових співробітників; 3) посилити боротьбу з практикою влаштування на роботу «своїх людей»; 4) бюро Відділів до 10 травня переглянути структуру своїх установ, для чого до Відділів прикріпити таких членів Президії: Відділ фізико-

* У архівній справі помітка: «Протокола № 12 не было» і нерозбірливий підпис.

хімічних і математичних наук – віце-президента АН акад. С.О. Патона; Відділ біологічних наук – віце-президента акад. А.І. Кіпріанова; Відділ технічних наук – віце-президента акад. М.О. Лаврентьєва; Відділ сільськогосподарських наук – акад. С. О. Лебедева; Відділ суспільних наук – віце-президента акад. О. І. Білецького; 5) акад. О.В. Палладіна попросили до 15 травня з'ясувати можливість переїзду до Києва низки дійсних членів та членів-кореспондентів, а в разі неможливості переїзду прийняти рішення про відрахування їх зі штатних посад; 6) доручити бюро Відділів провести ревізію складу аспірантури і відрахувати бюджетників; 7–8) директорам установ провести заняття з підвищення кваліфікації співробітників та вжити заходів щодо підвищення наукового рівня робіт; 9) відділу кадрів АН та директорам інститутів до 15 травня переглянути сумісництво в установах.

4. Доручили Керсправами АН звільнити 2 кімнати в Інституті гірничої механіки, 1 – в Лабораторії машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки, 2 кімнати – в Інституті чорної металургії і передати їх Лабораторії порошкової металургії. Лабораторію забезпечити безперервною подачею електроенергії.

5. У зв'язку зі смертю директора Львівської бібліотеки акад. В.Г. Щурата доручили бюро Відділу суспільних наук подати на затвердження Президії відповідну кандидатуру; заповнити вакантну посаду зав. спецвідділу Львівських установ; утворили посаду заступника уповноваженого Президії Львівських установ АН; доручили чл.-кор. Г. М. Савіну скласти проект положення про права та обов'язки уповноваженого Президії по установах АН у Львові; до 15 травня 1948 р. Г. В. Козія затвердити на посаді в. о. директора Науково-природничого музею АН у Львові.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 143–155. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 14 **засідання Президії Академії наук УРСР**

від 7 травня 1948 р.

1. Заслухавши повідомлення акад. О.І. Білецького про складання «Короткого курсу історії української літератури», констатували, що роботу не виконано в намічений термін: 28 друк. арк. з 30 знаходяться на редагуванні в акад. О.І. Білецького (18 глав); 3 глави знаходяться на переопрацюванні у авторів; 6 глав – на рецензуванні. Зобов'язали акад. О. І. Білецького звільнитись від доручень, дисертацій, лекцій, доповідей та ін. до закінчення редагування до 1 липня 1948 р.; вирішити питання про друкування макету «Короткого курсу історії української літератури».

2. Затвердили результати атестації завідувачів відділами та лабораторіями установ Відділу технічних наук.

Поточні питання:

1. Доручили бюро Відділу суспільних наук скликати у червні 1948 р. сесію, присвячену ювілею В.Г. Белінського.

2. Доручили бюро Відділу суспільних наук організувати скликання урочистих Зборів АН УРСР з приводу 500-річного ювілею узбецького поета Алішера Навої.
3. Вирішили відкласти питання про утворення в структурі АН Інституту держави і права до виборів нових дійсних членів і членів-кореспондентів.
4. Вирішили організувати при Бібліотеці АН УРСР у 1948 р. аспірантуру з бібліотекознавства, методики і організації бібліографічної справи та історії слов'янської стародрукованої книги.
Для керівництва аспірантурою запросили доктора педагогічних наук Є. І. Шамуріна, проф. Б. С. Бондарського, д. філол. н. С.І. Маслова.
5. Дозволили бюро Відділу суспільних наук провести урочисті збори з нагоди 60-річчя акад. Л.А. Булаховського.
6. Затвердили рішення Відділу технічних наук про переведення до 1 травня 1948 р. відділу теорії пружності (акад. О.М. Динника) з Інституту гірничої механіки до Інституту будівельної механіки.
7. Дозволили до 1 червня 1948 р. перевести Львівський відділ теорії пружності Інституту гірничої механіки до Інституту математики зі штатами і лабораторіями та перейменувати у відділ математичної теорії пружності.
8. Постановили організувати при бюро Відділу сільськогосподарських наук постійнодіючу Комісію з рослинництва під головуванням акад. О. І. Душечкіна. Доручили розпорядчому засіданню Президії з'ясувати питання щодо виділення 2-х штатних посад для Комісії.
9. Доручили Відділу фізико-хімічних і математичних наук провести у травні 1948 р. наукову сесію з питань хімії.
- 10–11. Заслухавши доповідь чл.-кор. Я.В. Ролла про організацію при АН Українського гідробіологічного товариства, як філії Всесоюзного гідробіологічного товариства, вирішили просити дозволу у РМ УРСР на організацію Товариства.
Затвердили оргбюро Товариства у такому складі: акад. Д. К. Третьякова, членів-кореспондентів Л.Й. Рубенчика та Я.В. Ролла, докторів біологічних наук: В.І. Владимірова, М.В. Єрмакова, В.С. Івлева (Львів), Є.І. Лукіна (Харків), О.П. Маркевича, Г.Б. Мельникова (Дніпропетровськ), В.А. Мовчана, А.Р. Пренделя (Одеса), д. х. н. М. В. Товбіна, проф. Л.А. Шкорбатова (Харків), кандидатів біологічних наук: М.Д. Білого, П.А. Журавель (Дніпропетровськ), Б.В. Краюхіна, Ю. М. Марковського.
11. Взяли до відома постанову РМ УРСР № 475.
12. Доручили Лабораторії машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки провести у 1948 р. роботи з конструювання, виготовлення й дослідження бурякозбиральних машин.
13. Взяли до відома лист Голови Ради по координації наукової діяльності академій наук союзних республік акад. АН СРСР С. І. Вавілова про скликання конференції у Києві з питань спектроскопії, прикладної і теоретичної електрохімії, каталізу.
14. Затвердили редколегію журналу «Доповіді АН УРСР» у такому складі: відповідальний редактор – віце-президент АН УРСР, акад. А. І. Кіпріанов; заступник – чл.-кор. АН УРСР П.С. Погребняк; члени редколегії: чл.-кор. Д.Л. Фердман, Ф. П. Белянкін, чл.-кор. М. М. Боголюбов.

15. До складу вченої ради Інституту економіки АН включили д. е. н. П. М. Першина.

16. Взяли до відома лист з подякою від Краматорського горкому КП(б)У Інституту будівельної механіки.

17. ^{*2}

18. Надали відрядження чл.-кор. С.О. Лебедєву до Москви з 9 до 25 травня 1948 р.

19. Надали відрядження акад. О.В. Палладіну до Москви з 9 до 20 травня у справах Ради по координації наукової діяльності Академій наук союзних республік при АН СРСР.

20. Дозволили Комітету по антибіотиках при АН УРСР спільно з Мінохорони здоров'я УРСР провести нараду з питань антибіотиків 14–16 травня 1948 р.

21. ^{*2}

22. ^{*5}

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 156–193. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 15 засідання Президії Академії наук УРСР

від 21 травня 1948 р.

1. Затвердили проблемно-тематичний план Ради по вивченню продуктивних сил УРСР на 1948 р. Звернули увагу директорів на першочергове виконання установами тематики за планом Ради на 1948 р.; Раду зобов'язали розглянути плани спільних комплексних робіт інститутів Академії та галузевих науково-дослідних інститутів.

Затвердили такі пропозиції Ради:

1) Розгляд Радою питань щодо виконання інститутами комплексних тематичних проблем.

2) Проведення восени 1948 р. наукових сесій з комплексних питань: використання бурого вугілля; використання природних газів та промислових газів; зрошення посушливих районів півдня УРСР; розвиток продуктивних сил Закарпаття.

Доручили Раді до жовтня 1948 р. подати на розгляд Президії перелік комплексних проблем на 1949 р.; запропонували скласти бібліографічний довідник літератури, присвяченої проблемам посушливих районів півдня УРСР. Витрати на скликання сесій Ради вирішили проводити за кошторисом Президії АН у сумі 150–175 тис. крб. Зобов'язали голову Ради акад. А. І. Кіпріанова скласти кошторис витрат на діяльність Ради і подати на розгляд Президії.

2. Затвердили результати атестації завідувачів відділами та лабораторіями Відділу фізико-хімічних і математичних наук.

Поточні питання:

1. Надали відрядження чл.-кор. Я.В. Роллу до Москви та Ленінграда у службових справах з 30 травня до 10 червня 1948 р.

2. Надали відрядження чл.-кор. А.О. Василенку до Москви з 22 травня до 5 червня 1948 р.

3. Надали відрядження у службових справах акад. Б. І. Чернишову до Сталінської та Ворошиловградської областей з 24 травня до 10 червня.

4. погодилися з проханням Інституту органічної хімії про звільнення з посади чл.-кор. П.П. Карпухіна.

5. Запропонували бюро Відділу біологічних наук з'ясувати питання про проведення конференції у зв'язку з 30-річчям (від дня винаходу) Філатовського круглого стебля.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 194–203. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 16
засідання Президії Академії наук УРСР

від 30 травня 1948 р.

1. Для розгляду та обговорення висунутих кандидатур у дійсні члени та члени-кореспонденти АН УРСР, утворили такі експертні комісії:

1) Відділ фізико-хімічних і математичних наук:

голова – акад. А.І. Кіпріанов;

члени комісії – акад. В.Є. Лашкар'єв, акад. А.В. Думанський, акад. В. І. Лучицький, чл.-кор. П.В. Головін – секретар комісії.

2) Відділ біологічних наук:

голова – акад. О.В. Палладін;

члени комісії – акад. Д.К. Третьяков, акад. В.П. Філатов, чл.-кор. Р. С. Кавецький – секретар комісії.

3) Відділ технічних наук:

голова – акад. М.О. Лаврент'єв;

члени комісії – акад. С.О. Лебедев, акад. Є.О. Патон, акад. М. В. Луговцов, чл.-кор. П.С. Кучеров – секретар комісії.

4) Відділ сільськогосподарських наук:

голова – акад. М.М. Гришко;

члени комісії – акад. О.І. Душечкін, акад. В.Я. Юр'єв, акад. В. П. Поспелов, с.н.с. Д.Д. Лавріненко – секретар комісії.

5) Відділ суспільних наук:

голова – О.Є. Корнійчук;

члени комісії – акад. М.В. Птуха, акад. О.І. Білецький, акад. Л. А. Булаховський, чл.-кор. Я.Г. Фейгін – секретар комісії.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 204–205. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 17
засідання Президії Академії наук УРСР

від 4 червня 1948 р.

1. Затвердили результати атестації старших наукових співробітників установ Відділу біологічних наук.

2. Затвердили такі зміни у структурі установ:

1) У Відділі фізико-хімічних і математичних наук: ліквідували фізичну лабораторію, включивши її як групу до відділу спецробіт; ліквідували відділ фізичної хімії та силікатів (залишивши акад. П. П. Будникова на посаді с. н. с. Інституту) та лабораторію молекулярних спектрів Інституту фізичної хімії. Ліквідували відділ теорії ядра і відділ теорії твердих тіл Інституту фізики, залишивши відділ № 4 під керівництвом доктора фізико-математичних наук С.І. Пекара.

2) У Відділі біологічних наук: ліквідували відділ палеоботаніки Інституту ботаніки, співробітників перевели до відділу біології Інституту. Ліквідували відділ загальної мікробіології Інституту мікробіології, замість якого утворили групу під керівництвом акад. Б.Л. Ісаченка. Запропонували бюро Відділу біологічних наук переглянути структуру Інституту зоології.

3) У Відділі технічних наук: об'єднали лабораторію високоякісних чавунів з відділом загальної металургії Інституту чорної металургії під керівництвом чл.-кор. В.Ю. Васильєва. Об'єднали лабораторію оптики з відділом теорії пружності в Інституті теплоенергетики. Ліквідували лабораторію газових турбін у зв'язку з переїздом до Харкова акад. Г. Ф. Проскури. До Інституту електротехніки перевели Харківську лабораторію Інституту теплоенергетики зі штатом співробітників та науковим обладнанням; лабораторію автоматики та апаратури об'єднали з лабораторією акад. С.О. Лебедева.

4) У Відділі сільськогосподарських наук: об'єднали відділ тракторизації та відділ газифікації у відділ тракторобудування. В Інституті лісівництва ліквідували лабораторію швидкорослих рослин, залишивши у Львові групу Інституту лісівництва з напрямками робіт лабораторії.

5). Реорганізацію структури установ Відділу суспільних наук залишили на розгляд чергового засідання Президії.

Поточні питання:

1. У зв'язку з хворобою голови комісії з розподілу репараційного обладнання акад. Є.О. Патона, доручили очолити комісію акад. С. О. Лебедеву та до 10 червня встановити точні сумарні нормативи для кожного інституту і Академії в цілому з обґрунтуванням їх для подання на розгляд Міністерства фінансів УРСР.

2. Взяли до відома повідомлення Інституту української літератури про розгортання робіт з академічного видання творів Т.Г. Шевченка.

3. Затвердили вчену раду Інституту економіки в такому складі: чл.-кор. Я.Г. Фейгін, академіки: М.В. Птуха, Л.М. Яснопольський, д. е. н. П. М. Першин, д. і. н. М.А. Рубач, проф. О.І. Петров, кандидати економічних наук: В.П. Теплицький, Д.Ф. Вірник, Б.С. Радзіковський, В. Ф. Гарбузов, М.М. Середенко, І.Н. Романенко, П.І. Пустоход, Л. Е. Горелік, в. о. с. н. с. І. П. Панашенко.

4. За рахунок бюджету АН (50 000 крб.) дозволили Бібліотеці АН придбати літературу з резервних фондів Бібліотеки ім. Салтикова-Щедріна.

5. Затвердили вчену раду Ботанічного саду в такому складі: голова – акад. М.М. Гришко, к. с.-г. н. С.І. Лебедев – секретар, чл.-кор. П. С. Погребняк, доктори біологічних наук: С.Ф. Морочковський, М. І. Котов, кандидати біологічних наук: проф. О.І. Соколовський, П. С. Чабан, Д.Ф. Лихварь, Л.І. Рубцов, секретар парт-організації П. М. Серіков, голова МК Є.О. Бризгалов.

6. На лист РМ УРСР та постанову Львівського міськкому партії про організацію у Львові масової публічної бібліотеки на базі Філії Бібліотеки АН УРСР, вирішили неможливим утворення такої бібліотеки, натомість погодились на організацію спеціального читального залу для масового відвідування Бібліотеки. Бюро Відділу суспільних наук доручили розробити проект відповіді РМ УРСР з цього питання.

7. Постановили провести Загальні збори АН, присвячені пам'яті В. Г. Белінського 5 травня 1948 р.

8. Вирішили звернутись до РМ УРСР з проханням санкціонувати постанову Президії АН про надбавку вченим секретарям інститутів 0,5 ставки наукового співробітника.

9. Дозволили Раді по вивченню продуктивних сил АН провести 10 червня нараду з питань агрокліматичних умов посушливих областей півдня УРСР.

10. Дозволили Інституту електротехніки провести у червні 1948 р. конференцію з питань регулювання автоматичних установок.

11. Надали відрядження акад. М.О. Лаврентьєву до Москви з 6 червня до 12 червня 1948 р.

12. Надали відрядження голові Відділу суспільних наук акад. М. В. Птусі до Москви з 6 червня до 18 червня 1948 р.

13. *2

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 74, арк. 206–218. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 18
засідання Президії Академії наук УРСР

від 18 червня 1948 р.

1. Затвердили результати атестації старших наукових співробітників установ Відділу сільськогосподарських наук.

Поточні питання:

1. Взяли до відома повідомлення Президента АН акад. О. В. Палладіна про відкриття сесії АН 28 червня 1948 р.

2. Вирішили рекомендацію кандидатів у дійсні члени та члени-кореспонденти АН проводити на засіданнях Відділів відкритим голосуванням, а на Загальних зборах – таємним голосуванням. Це рішення запропонували внести як зміну до Статуту АН.

3. ^{*7} Затвердили нову Інструкцію про порядок виборів дійсних членів та членів-кореспондентів АН УРСР.

4–8. ^{*2}

4. ^{*5}

Архів Президії НАН України, ф. 274, оп. 1, спр. 274, арк. 219–277. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 19
засідання Президії Академії наук УРСР

від 25 червня 1948 р.

1. Затвердили результати атестації старших наукових співробітників установ Відділу суспільних наук.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 228–233. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 20
засідання Президії Академії наук УРСР

від 9 липня 1948 р.

1. Затвердили профвідпустки членів Президії АН УРСР.

2. Доручили керівництво кадрами АН академіку-секретарю М. П. Семененку.

3. Заслухавши доповідь акад. О.І. Білецького про стан складання «Короткого курсу історії української літератури», взяли до відома заяву головного редактора підручника акад. О.І. Білецького, що протягом 2 тижнів будуть виправлені окремі розділи, після чого підручник буде передано на літературну редакцію і розмножено до 100 примірників для ознайомлення і широкого обговорення. Вирішили наявні примірники підручника передати для попереднього ознайомлення та зауважень до остаточної здачі академікам: О.С. Корнійчуку, П.Г. Тичині, М.Т. Рильському, Л.А. Булаховському.

4. Заслухавши доповідь акад. М.В. Луговцова та чл.-кор. Б.Д. Грозіна про хід виконання комплексної теми по модифікованих чавунах, констатували, що питання не підготовлено, робота проводилась незадовільно. Запропонували Інституту чорної металургії та Інституту будівельної механіки завершити роботу у 1948 р.

5. На постанову бюро Київського обкому партії від 22 травня 1948 р. «Про мобілізацію вантажного транспорту на вивіз урожаю 1948 р.», зобов'язали директорів установ, що мають такий транспорт, надати його для вивозу врожаю та попередили директорів і секретарів парторганізацій про політичну важливість цього заходу. Контроль за виконанням постанови поклали на керуючого справами АН І.І. Сільвестрова.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 234–245. Оригінал. Машинопис.

^{*7} Далі у протоколі подвійна нумерація п. 4.

Протокол № 21
засідання Президії Академії наук УРСР

від 13 липня 1948 р.

1. Вирішили організувати при АН Українське республіканське хімічне товариство ім. Д.І. Менделєєва як Республіканську філію Всесоюзного хімічного товариства ім. Д.І. Менделєєва та просити Президію Всесоюзного товариства санкціонувати цю організацію під назвою «Українське хімічне товариство ім. Д.І. Менделєєва – республіканська філія Всесоюзного хімічного товариства ім. Д.І. Менделєєва». Просити РМ дозволити організувати Товариство. Затвердили оргкомітет Товариства у такому складі: акад. О. І. Бродський (голова), акад. А.І. Кіпріанов, чл.-кор. Є.С. Бурксер (заступник), к. х. н. І.О. Неймарк (секретар), академіки: А. В. Думанський, О.І. Душечкін, члени-кореспонденти: А.К. Бабко, Я. Н. Фіалков, Є.О. Шилов, професори: М.А. Валяшко, В.І. Атрощенко, А. С. Брук, Г.Г. Рождественський, В.А. Кузьмін, к. т. н. О.О. Алентьев. Оргкомітету доручили розробити статут Товариства.

2. Взяли до відома дозвіл РМ УРСР організувати при АН Українське гідробіологічне товариство – Республіканську філію Всесоюзного гідробіологічного товариства. Голові Товариства чл.-кор. Я.В. Роллу доручили опрацювати статут Товариства.

3. Вирішили організувати постійну експедиційну базу АН УРСР в Закарпатті для установ Відділу біологічних наук, а для персоналу бази виділити 2-3 штатні посади.

4. Заслухавши висновки комісії з перегляду наукової роботи проф. В. Г. Касьяненка «Аппарат движения и опоры лошади» з приводу критичної статті Рякіна в газеті «Культура и жизнь», підтримали висновки комісії, що робота заслуговує позитивної оцінки і має значення для розвитку наукової анатомії, ветеринарної хірургії та для раціональної експлуатації коней. Тов. Рякін, очевидно, не уявив цього через недостатню підготовку в галузі анатомії і біології. Постановили висновок комісії надіслати до редакції газети «Правда» та «Культура и жизнь».

5. Дозволили Інституту клінічної фізіології провести 9–12 жовтня 1948 р. конференцію з проблем кисневої недостатності та затвердили оргкомітет.

6. Дозволили Інституту гідробіології перенести термін скликання гідробіологічної конференції на середину листопада 1948 р.

7. Дозволили Інституту чорної металургії перевести до Дніпропетровська відділ прокату, групу металознавства та групу термічної обробки металів для створення бази Інституту. Керівником призначили акад. О.П. Чекмарьова; зав. групою термічної обробки металів – чл.-кор. К.Ф. Стародубова; зав. групою металознавства – чл.-кор. К.П. Буніна.

8. Доручили всім директорам інститутів АН вияснити питання про місце роботи новообраних дійсних членів та членів-кореспондентів.

9. Взяли до відома постанову РМ про відбудову державних заповідників.

10. Заслухавши постанову РМ УРСР про відновлення Української високогірної експедиції до Центрального Тянь-Шаня, вирішили повідомити про це установи Відділу фізико-хімічних і математичних наук, Відділу біологічних наук та Відділу сільськогосподарських наук для підготовки та участі в експедиції.

11. На лист Голови Ради по координації наукової діяльності академій наук союзних республік акад. С.І. Вавілова, постановили довести до відома директорів установ АН про відрядження від АН слухачів до Університету марксизму-ленінізму.

12. Прийняли дар акад. П.П. Будникова – газетні матеріали про життя АН УРСР в евакуації.

13. Дозволили акад. К.К. Хренову керівництво кафедрою у КПІ, звільнивши його з посади заступника директора Інституту електрозварювання. При Інституті будівельної механіки вирішили утворити лабораторію акад. К. К. Хренова та зобов'язали його до 10 серпня 1948 р. подати план наукових робіт лабораторії.

13. ^{*7} Заслухали лист Київського управління будівництва газопроводу «Дашава–Київ» з подякою зав. механічною лабораторією Інституту будівельної механіки В.Г. Чудновському за роботи, пов'язані з будівництвом газопроводу.

14–26. ^{*2}

27. ^{*5}

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 246–257. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 22

розширеного засідання Президії Академії наук УРСР, присвяченого питанню про стан і завдання біологічної науки в інститутах і установах Відділу біологічних наук та Відділу сільськогосподарських наук

від 4–6 жовтня 1948 р.

Засідання відкрив Президент АН акад. О. В. Палладін, підкресливши значення розвитку біологічної науки. З доповіддю виступив акад. Т. Д. Лисенко. На обговореннях доповіді та співдоповідей виступили 31 особа. Із заключним словом виступили: голова Відділу сільськогосподарських наук акад. М.М. Гришко та голова Відділу біологічних наук акад. Д.К. Третьяков.

Президія ухвалила постанову, в якій зазначила, що для розвитку в біології потрібна єдність науки й практики, що забезпечує успішне пізнання закономірностей розвитку живої природи, обґрунтовує прогресивну агробіологічну науку та допомагає колгоспам і радгоспам в праві піднесення продуктивності соціалістичного сільського господарства. Засудили низку недоліків у працях науковців Відділу сільськогосподарських та Відділу біологічних наук. Вказали на те, що Інститут філософії АН протягом багатьох років не приділяв належної уваги методологічній розробці питань природознавства.

З метою перебудови всієї науково-дослідної роботи в галузі біологічних і сільськогосподарських наук, Президія ухвалила:

1) Звільнити акад. М.М. Гришка від виконання обов'язків голови Відділу сільськогосподарських наук, затвердити в. о. голови відділу акад. П.А. Власюка;

2) Звільнити акад. Д.К. Третьякова від виконання обов'язків голови Відділу біологічних наук, затвердити в. о. голови Відділу акад. П. О. Свириденка;

3) Звільнити від виконання обов'язків директора Інституту зоології акад. Д.К. Третьякова;

4) Звільнити від виконання обов'язків: директора Інституту зоології акад. І.І. Шмальгаузена, акад. М.Г. Холодного, проф. С.М. Гершензона; зав відділів Інституту генетики і селекції – чл.-кор. І.М. Полякова, проф. Л. М. Делоне та н. с. Ю.П. Мирюту;

5) У зв'язку з тим, що структура обох Відділів АН не забезпечує розроблення низки найважливіших проблем біологічної та сільськогосподарської науки, зокрема, відсутні такі установи, як Інститут рослинництва, Інститут тваринництва, Інститут організації та економіки сільського господарства, доручили бюро Відділу сільськогосподарських наук та бюро Відділу біологічних наук у місячний термін подати Президії проект організації установ свого Відділу;

6) В Інституті генетики і селекції ліквідували лабораторію цитогенетики під керівництвом Л.М. Делоне;

7) Ліквідовано відділ генетики Інституту зоології, а співробітників переведено до науково-дослідної станції;

8) Доручили академіку-секретарю АН та головам Відділів сільськогосподарських і біологічних наук переглянути склад своїх бюро.

9) Бюро обох Відділів, а також всім їх установам доручили переглянути тематичні плани 1948 року та проблематику на 1949–1950 рр;

10) Постановили до тематичного плану Інституту генетики і селекції та Інституту зоології включити актуальні теми з основних питань сільськогосподарського виробництва;

11) Доручили всім вченим радам установ Відділу сільськогосподарських та біологічних наук у місячний термін переглянути індивідуальні плани співробітників, програми та склад керівників аспірантів;

12) Зобов'язали бюро обох Відділів розробити заходи щодо втілення в практику сільського господарства результатів науково-дослідних робіт в галузі біологічних та сільськогосподарських наук;

13) Запропонували директорам інститутів обох Відділів переглянути видавничі плани;

14) Запропонували бюро обох Відділів переглянути склад вчених рад та склад редколегій видань установ;

15) Запропонували в установах обох Відділів організувати вивчення праць

К.А. Тімірязєва, В.В. Докучаєва, І.В. Мічуріна, В.Р. Вільямса та Т.Д. Лисенка;

16) Запропонували Раді науково-технічної пропаганди забезпечити видання популярної літератури з біологічних питань;

17) Зобов'язали відділи АН перебудувати свою наукову роботу спрямовуючи свою увагу на проблеми соціалістичного народного господарства. Вирішили вважати, що розгорнутою програмою в галузі біологічних та сільськогосподарських наук є лист РМ УРСР та ЦК(б)У від 1 жовтня 1948 р. про боротьбу за високий врожай сільськогосподарських культур та піднесення тваринництва.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 259–272. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 23
засідання Президії Академії наук УРСР

від 15 жовтня 1948 р.

1. Заслухали доповідь віце-президента АН акад. О. І. Білецького про підготовку та порядок складання тематичних планів робіт інститутів на 1949 р., констатували, що вказівки Президії Академії з цього питання не виконані, зокрема у Відділі суспільних наук не розглядалися плани Інституту філософії; бюро Відділу біологічних наук та бюро Відділу сільськогосподарських наук розглянули перші варіанти планів інститутів, але більшість відправлено на доопрацювання; бюро Відділу технічних наук та бюро Відділу фізико-хімічних і математичних наук затвердили плани установ. У своїх відділах (більшість установ) не провели координаційні наради з урядовими і господарськими організаціями та науково-дослідними установами.

Президія постановила: плани робіт бюро Відділів повинні розглянути до 25 жовтня; інститутам та бюро Відділів з 20 жовтня до 15 листопада провести координаційні наради; скласти плани впровадження результатів наукових досліджень у народне господарство; з 5 листопада до 20 листопада плани розглянути на Президії; з 25 листопада до 1 грудня провести сесії Відділів та затвердити тематичні плани установ, робочі плани комплексних робіт та плани впровадження у практику результатів наукових досліджень на 1949 р.

Доручили Раді по вивченню виробничих сил УРСР до 15 листопада опрацювати план комплексної тематики на 1949 р. і подати його на затвердження Президії. Після сесій Відділів затвердити тематичні плани на 1949 р. на загальних зборах АН.

2. Заслухавши й обговоривши доповідь чл.-кор. П.С. Кучерова про утворення відділів Інституту гірничої механіки в Дніпропетровську, Харкові та Сталіно, доручили: 1) бюро Відділу технічних наук подати свої пропозиції з цього питання; 2) всім Відділам подати пропозиції щодо зарахування в установи АН новообраних дійсних членів та членів-кореспондентів АН, які мешкають за межами Києва.

3. Заслухавши доповіді голів Відділів: біологічних наук (акад. П. О. Свириденко) та сільськогосподарських наук (акад. П.А. Власюк) про організацію в Харкові відділів та лабораторій, вирішили: 1) доручити бюро Відділу біологічних наук, Інституту біохімії та Інституту клінічної фізіології подати до Президії план організації в Харкові лабораторій еволюційної фізіології та біохімії, а членам-кореспондентам І. М. Буланкіну та А. М. Утевському – плани робіт лабораторій, кошториси та узгодити питання з місцевими органами влади про приміщення; 2) вирішили вважати за недоцільну пропозицію членів-кореспондентів Т. Д. Страхова та Ф.П. Мацкова щодо організації окремої лабораторії фітопатології та фізіології рослин, натомість, запропонували чл.-кор. Т. Д. Страхову очолити лабораторію фітопатології, а чл.-кор. Ф. П. Мацкову – лабораторію біохімії і селекції; 3) запропонували чл.-кор. М.О. Тюленеву пов'язати свою тематику з Лабораторією ґрунтознавства, а виконувати її в галузевому Інституті агромеліорації.

4. З метою дальшого розвитку агробіологічної науки, вирішили утворити Постійнодіючу комісію з питань рослинництва та постійно діючу комісію з питань тваринництва у складі Відділу сільськогосподарських наук, основним науковим завданням яких буде координація всієї науково-дослідної роботи в цих галузях, апробація тематичних планів всіх науково-дослідних установ з цих питань.

Комісії повинні стати методичними центрами, першочерговим завданням яких буде зосередження уваги на впровадженні в Україні травопільної системи (комплекс Докучаєва–Вільямса) та підвищенні продуктивності тваринництва. Затвердили склад Постійнодіючої комісії з питань рослинництва: акад. П.А. Власюк – голова; дійсний член ВАСГНІЛ, акад. М.А. Ольшанський; дійсний член ВАСГНІЛ, акад. І. Д. Колесник; акад. А.О. Василенко; чл.-кор. М.М. Кулешов; директор Інституту маслинових культур П.Ф. Плесецький; директор Інституту зернового господарства УРСР А.І. Задонцев; директор Інституту агролісомеліорації УРСР Б.М. Логінов; директор Житомирського інституту сільського господарства А. С. Молостов; заступник директора Філії Інституту кормів В.М. Рабінович; завідувач Сортоуправління Міністерства сільського господарства УРСР І.К. Ільченко, с. н. с. УНДІСОЗ Ф.А. Попов; заввідділу сільського господарства Управління метеорологічної служби УРСР В. П. Попов; с. н. с. ВНІВ М. А. Греков; с. н. с. Лабораторії ґрунтознавства АН УРСР О.М. Грінченко; проф. Одеського сільськогосподарського інституту М.П. Кудінов; голова колгоспу «Пролетарський» С. А. Кузнець, практик М. Є. Озерний, Герой Соцпраці П.М. Ангеліна.

Затвердили склад Постійної комісії з питань тваринництва, а саме: акад. Л.К. Гребень – голова, с. н. с. Інституту економіки І.Н. Романенко (вчений секретар); к. зоотех. н. Інституту тваринництва Є.Г. Шматок; чл.-кор. В. П. Тульчинська; заступника міністра сільського господарства В. В. Мацкевич; заступника директора Інституту тваринництва О. Є. Яценко; проф. Інституту тваринництва П.Д. Пшеничний; директор Лебединського племінного розплідника Г.А. Купченко; Герой Соцпраці М. Х. Савченко.

Головам обох комісій доручили опрацювати штатні розписи та подати їх на затвердження Державній штатній комісії при РМ СРСР.

Вирішили просити РМ УРСР: 1) затвердити комісії у складі Відділу сільськогосподарських наук як окремі структурні одиниці; 2) звернутися до РМ УРСР з проханням зобов'язати всі науково-дослідні установи в галузі рослинництва і тваринництва, які працюють в Україні, подавати новоутвореним комісіям свої плани, звіти про впровадження в практику сільськогосподарського виробництва результатів наукових досліджень; 3) просити ЦК КП(б)У дозволити комісіям видавати науково-популярні журнали «Вісник рослинництва» та «Сільськогосподарська машина»; 4) доручити бюро Відділу сільськогосподарських наук та головам новоутворених комісій розробити розгорнуте положення про кожну комісію та календарні плани їх роботи.

Поточні питання:

1) Вирішили відрядити на сесію АН СРСР з питань перебудови роботи біологічних установ СРСР Президента АН УРСР акад. О. В. Палладіна, академіків – П. О. Свириденка, П. А. Власюка, Д. К. Зерова, П. С. Погребняка, чл.-кор. М. Ф. Гулого.

2) Заслухавши постанову РМ УРСР «Про стан та заходи по поліпшенню науково-дослідних робіт у вузах УРСР», доручили Плановій комісії АН погодити з Управлінням у справах вищої школи план проведення нарад з координації науково-дослідних робіт вузів, зобов'язали всі інститути АН вміщувати на сторінках своїх наукових журналів кращі статті з вузів про виконані роботи.

3) Заслухавши постанову РМ УРСР та ЦК КП(б)У про будівництво в Москві на території Всесоюзної сільськогосподарської виставки павільйону Української РСР, доручили бюро Відділів АН призначити відповідальних за цю роботу.

4) У зв'язку з розгортанням видавничої та пропагандистської роботи в АН, вирішили збільшити штати Ради науково-технічної пропаганди.

5) Затвердили наказ директора Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії про звільнення з роботи чл.-кор. В. Я. Дашкевича.

6) Затвердили чл.-кор. Г. В. Фольборта на посаді завідувача відділу нормальної фізіології Інституту клінічної фізіології.

7) Затвердили А. Є. Бабинця на посаді заступника директора Інституту геологічних наук.

8) Дозволили відрядження акад. П. П. Єфіменку до Тбілісі, П'ятигорська та Кисловодська з 9 до 18 жовтня 1948 р.

9) ^{*2}

10). Надали відрядження директору Інституту електротехніки акад. С. О. Лебедеву до Москви на 10 днів з 18 жовтня 1948 р.

11) Надали відрядження академіку-секретарю АН акад. М. П. Семененку до Харкова з 18 по 20 жовтня 1948 р.

12) Надали відрядження директору Інституту гірничої механіки, чл.-кор. П. С. Кучерову до м. Сталіно з 20 по 28 жовтня.

13–16 ^{*2}

17) Затвердили вчену раду Інституту філософії у такому складі: академіки – М. Е. Омеляновський (голова) Д. З. Мануїльський, О. І. Білецький, чл.-кор.

М.П. Савчук, кандидати філософських наук – П. М. Гапочка, І.О. Сосновський, М.Е. Овандер, М.М. Підгиченко, В. С. Готт, М.І. Новиков, М.Я. Щербин, С.Й. Шило.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274. арк. 279–295. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 24
засідання Президії Академії наук УРСР

від 29 жовтня 1948 р.

1. Схвалили роботу комісії з вивчення гірчака в районах Херсонської обл. Ради по вивченню продуктивних сил УРСР під керівництвом проф. О.І. Соколовського; вирішили утворити при Раді постійнодіючу комісію з питань боротьби з бур'янами; доручили акад. О. Н. Соколовському включити до плану роботи Лабораторії ґрунтознавства питання про гіпсування солонців для полегшення боротьби з гірчаком; акад. А. О. Василенку та Інституту чорної металургії доручили розробити питання вдосконалення типу культиваторів для боротьби з гірчаком; Інституту фізіології запропонували включити до плану 1949 р. розроблення питань хімічної боротьби з гірчаком та вивчення його отруйних властивостей; Інституту ботаніки (акад. Д. К. Зеров) доручили проводити розробку питань систематики, географії та екології гірчака розового і подового, а також амброзії та повіліки; акад. В. П. Поспелову доручили дослідити гірчак як інсектицидну рослину; доктору с.-г. н. І. Н. Шевельову доручили очолити комісію з координації комплексного вивчення питань боротьби з гірчаком; Раду науково-технічної пропаганди зобов'язали у першому кварталі 1949 р. видати брошуру під редакцією проф. Д.К. Ларіонова та плакат про боротьбу з гірчаком. Вирішили провести спільне засідання за участю відповідних інститутів, міністерств Держплану УРСР та Ради по вивченню продуктивних сил УРСР з цього питання.

2. Затвердили план роботи Президії АН на IV квартал 1948 р.

3. За рекомендацією Міністерства радгоспів УРСР затвердили членів Комісії з питань рослинництва та членів Комісії з питань тваринництва.

4. *5

Поточні питання:

1) Зобов'язали Інститут української літератури АН протягом 1949 р. підготувати до видання твори І.П. Котляревського.

2) Вирішили утворити Кабінет держави і права у складі установ Відділу суспільних наук та просити РМ УРСР затвердити це рішення. Головним науковим завданням Кабінету вирішили вважати: а) розроблення питань історії держави і права; б) розроблення міжнародного права в частині, пов'язаній з УРСР; в) розроблення основних питань держави і права країн нової демократії; встановили штатний розпис Кабінету у складі 15 осіб.

3) Запропонували Львівській бібліотеці АН УРСР систематично виділяти з фонду концентрації примірники фахових книг для Інституту філософії АН для поповнення наукової бібліотеки; при бібліотеці Інституту утворили закритий фонд.

4) Затвердили вчену раду Інституту історії України АН у такому складі: к.і.н. О.К. Касименко (голова), к. і. н. Ф.С. Лось (заступник), члени ради: акад. Д. З. Мануїльський, чл.-кор. М.Н. Петровський. д.і.н. М. А. Рубач, чл.-кор. Л. М. Славін, кандидати історичних наук – В. А. Дядиченко, Ф.О. Ястребов, П.А. Лавров, Ф.П. Шевченко, К. Г. Гуслистий. К.І. Стецюк.

5) Взяли до відома подяку заводу імені Першого травня.

6) Взяли до відома подяку акад. С.В. Серенсену від оргбюро Науково-інженерного технічного товариства машинобудівників.

7) З огляду на те, що РВР АН у своєму складі не мала представників усіх галузей наук, ввели академіків – М.П. Семененка, К.К. Хренова, П. С. Погребняка, членів-кореспондентів – Я.Г. Фейгіна, Р.Є. Кавецького, Г. Й. Сухомела, Й.З. Штокала та секретаря парткомітету АН В. М. Ісаковича.

8) На клопотання Інституту чорної металургії оголосили подяку спеціалістам галузевих установ УРСР.

9) *2

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 296–315. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 25 **засідання Президії Академії наук УРСР**

від 5 листопада 1948 р.

1. Заслухавши тематичні плани установ Відділу біологічних наук, констатували, що вони складені з урахуванням рішень серпневої сесії ВАСГНІЛ. Проте, поруч з цим, зазначили такі недоліки: зокрема, багатопроBLEMність, відсутність таких комплексних проблем, як наприклад, боротьба з посухою. Вирішили в цілому плани схвалити із внесенням до них вищевказаних виправлень. Доручили бюро Відділу розробити план комплексних робіт, призначити відповідальних керівників, після чого подати до Ради продуктивних сил; Плановій комісії спільно з бюро Відділу опрацювати план впровадження результатів науково-дослідних робіт у виробництво та подати на розгляд Президії до 19 листопада 1948 р.

Вирішили з Інституту зоології перевести лабораторію екології риб (проф. В.А. Мовчан) до Інституту гідробіології. Доручили бюро Відділу біологічних наук розглянути питання про переведення відділу паразитології риб з Інституту зоології до Інституту гідробіології.

Поточні питання:

1) Утворили в Інституті фізики відділ технічної фізики під керівництвом чл.-кор. О.О. Харкевича.

2) Затвердили вчену раду Інституту будівельної механіки в такому складі: акад. Ф.П. Белянкін (голова), к. т. н. П.С. Поляков (секретар); академіки – О.М. Динник, М.М. Боголюбов, К.К. Хренов, члени-кореспонденти – Б.Д. Грозін, М.В. Корноухов, О.М. Пеньков; кандидати технічних наук – П.М. Варвак, Д.А. Драйгор, М.Д. Жудін, Г. В. Карпенко, Б. І. Костецький, К.І. Коленчук, С.В. Малашенко, Г. С. Писаренко, М. І. Черняк, В.Г. Чудновський та проф. Н.П. Гришкова.

3) *2

4) Дозволили директору Заповідника АН «Ольвія» чл.-кор. Л. М. Славіну передати Херсонському обласному історико-археологічному музею частину експонатів з археологічних матеріалів Заповідника.

5) Дозволили акад. С.О. Лебедєву відрядження до Москви з 10 листопада 1948 р.

6) *5

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 316–323. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 26
засідання Президії Академії наук УРСР

від 12 листопада 1948 р.

1. Заслухавши плани тематичних робіт установ Відділу сільськогосподарських наук, констатували, що плани розроблено відповідно до постанов серпневої сесії ВАСГНІЛ, лютневого пленуму ЦК ВКП(б), XV пленуму ЦК КП(б)У, постанови РМ СРСР і ЦК ВКП(б) «Про план полезахисних лісонасаджень», а також змінено структуру всіх інститутів Відділу.

Президія постановила:

1) Затвердити тематичні плани установ Відділу.

2) Затвердити комплексні теми: «Полезахисні лісові смуги і ліси степової та лісостепової зони УРСР» – керівник, акад. П.С. Погребняк; «Проблема керування індивідуальним ростом сільськогосподарських рослин з метою підвищення їх продуктивності» – керівник, чл.-кор. М. М. Кулешов; «Виведення високопродуктивних сортів і розробка способів вирощування каучуконосів на Україні» – керівник, акад. О. І. Душечкін; «Запровадження у виробництво нових для УРСР господарських рослин» – керівник, акад. М. М. Гришко; «Підвищення стійкості сільськогосподарських рослин проти несприятливих зовнішніх умов» – керівник, акад. В.Я. Юр'єв; «Освоєння комплексу Докучаєва–Костичева–Вільямса на Україні в зональному розрізі» – керівник, акад. О. Н. Соколовський; «Розробка основ утворення і вдосконалення сільськогосподарських машин і тракторів для соціалістичного сільського господарства» – керівник, акад. В.Ю. Васильєв.

3)–4) Доручили бюро Відділу та Інституту економіки АН опрацювати питання про організацію Інституту економіки сільського господарства АН УРСР і до 19 листопада 1948 р. подати матеріали на Президію.

5) Доручили всім інститутам Відділу провести координаційні наради з урядовими, господарськими та науковими установами, де обговорити темплани комплексних робіт на 1949–1950 рр.

6)–7) Затвердили всіх керівників нових наукових тем для аспірантів установ Відділу.

8) Затвердили склад наукових рад таких установ Відділу:

Інституту фізіології рослин та агрохімії – акад. О.І. Душечкін (голова); члени ради: академіки – П.А. Власюк, П.С. Погребняк, член-кореспондент Ф. П. Мацков, д. с.-г. н. В.П. Муравйов, проф. І. М. Толмачов, к. с.-г. н. В.П. По-

пов (вчений секретар), представник парторганізації – М. І. Самілов, представник профорганізації – Л. К. Островська;

Інституту ентомології та фітопатології – акад. В.П. Поспелов (голова); члени ради: акад. П.О. Свириденко, чл.-кор. Т.Д. Страхов, д. б. н. С.Ф. Морочковський, чл.-кор. Є.В. Зверезомб-Зубовський, доктори біологічних наук – Н. Б. Медведєва, І.Д. Білановський, М.В. Єрмаков, М. А. Телєнга, проф. В. П. Муравйов, Б.С. Дєнісьєвський (вчений секретар).

Інституту генетики і селекції – акад. В.Я. Юр'єв (голова), члени ради: члени-кореспонденти – М.М. Кулєшов, Т.Д. Страхов, Ф.П. Мацков, д. с.-г. н. В.Г. Аверін, кандидати сільськогосподарських наук – П. В. Кучумов, С.К. Овечкін, М.М. Стрєльнікова, І.М. Дрожжин, представники від парторганізації та профорганізації;

Інституту лісівництва – акад. П.С. Погребняк (голова), члени ради: акад. О.І. Душєчкін, д. с.-г. н. Г.Р. Ейтінген, к. с.-г. н. А.І. Зражєвський, Б. Й. Логінов, С.А. Самцєвич, М.С. Шалит, Д.Д. Лаврінєнко, в. о. вченого секретаря А.К. Ковалєвський;

Ботанічного саду – акад. М.М. Гришко (голова), члени ради: доктори біологічних наук – проф. О.І. Соколовський, кандидати наук – А. М. Окснер, Д.Ф. Лихварь, В.А. Макаревич, Л.І. Рубцов, Г. П. Рудинєвський, С.І. Лебєдєв, М.В. Черноярєв, О.М. Бурачинський, Є. М. Шмаргонь (вчений секретар), н. с. П.М. Серіков – представник парторганізації, Є.О. Бризгалєв – представник профорганізації;

Лабораторії машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки – акад. А.О. Василенко (голова), члени ради: акад. С. В. Серєнсен, чл.-кор. П.М. Василенко, кандидати технічних наук – Б. М. Серєденко, С.Б. Зелігман, Я.І. Несвітський, головний інженер Мінсільгоспу УРСР П.Г. Якимчук, директор УНДІМ В.Г. Бабук, начальник управління Мінрадгоспів УРСР М.П. Мурашко, В.М. Тхоржєвський (вчений секретар);

Лабораторії ґрунтознавства – акад. О.Н. Соколовський (голова), члени ради: члени-кореспонденти – М.М. Кулєшов, Л.П. Крамарєнко, М. О. Тюленєв, кандидати наук – О.М. Грінченко, О.М. Можєйко, М. К. Крупський, Г.С. Гринь (вчений секретар).

9) Затвердили склад редколегій таких установ Відділу сільськогосподарських наук:

Інституту фізіології рослин та агрохімії – акад. О.І. Душєчкін (відповідальний редактор); члени редколегії: акад. П.А. Власюк, д. с.-г. н. Т.Т. Демидєнко, д. б. н. А.С. Оканєнко, к. с.-г. н. В.П. Попов (відповідальний секретар).

Інституту ентомології та фітопатології – акад. В.П. Поспелов (відповідальний редактор), члени редколегії: чл.-кор. Є.В. Зверезомб-Зубовський; д. б. н. М.А. Тєлєнга, к. с.-г. н. Д.Ф. Руднєв (відповідальний секретар).

Інституту лісівництва – акад. П.С. Погребняк, члени редколегії: кандидати наук – А.І. Зражєвський, Д.Д. Лаврінєнко, М.С. Шалит (відповідальний секретар).

Інститут генетики і селекції – акад. В.Я. Юр'єв (відповідальний редактор), члени редколегії: чл.-кор. М.М. Кулєшов, кандидати наук – В. І. Дідусь, І.М. Дрожжин (відповідальний секретар).

Ботанічного саду – акад. М.М. Гришко (відповідальний редактор), члени редколегії: проф. О.І. Соколовський, к. с.-г. н. С.І. Лебєдєв, к. б. н. Л.І. Рубцов, к. с.-г. н. Д.Ф. Лихварь (відповідальний секретар).

Лабораторії машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки – акад. А.О. Василенко (відповідальний редактор), члени редколегії: акад. С.В. Серенсен, чл.-кор. П.М. Василенко, проф. Б. М. Середенко, к. н. Я. І. Несвітський (відповідальний секретар).

Лабораторії ґрунтознавства – акад. О.Н. Соколовський (відповідальний редактор), члени редколегії: кандидати наук – М. К. Крупський, О.М. Грінченко (відповідальний секретар).

10) Затвердили такий тимчасовий склад бюро Відділу сільськогосподарських наук: акад. П.А. Власюк (голова Відділу), члени бюро: академіки – Т.Д. Лисенко, О.І. Душечкін, А.О. Василенко, П.С. Погребняк, Л.К. Гребень, О.Н. Соколовський, заступник міністра сільського господарства УРСР В.В. Мацкевич, заступник міністра радгоспів УРСР О.В. Власенко.

11) Затвердили структурні зміни в установах Відділу:

а) У Ботсаду АН ліквідували відділ генетики і селекції; відділ фізіології і біохімії рослин, утворивши відділ біології рослин; відділ нових плодоягідних і субтропічних культур; лабораторію захисту рослин та карантину.

б) В Інституті лісівництва ліквідували лабораторію лісових культур, утворивши лабораторію агролісомеліорації для надання наукової допомоги степовому лісонасадженню.

в) Ліквідували Львівський відділ Інституту лісівництва, утворивши три опорних пункти в різних ґрунтово-кліматичних умовах степової смуги УРСР (Володимирський у Миколаївській обл., Кодимський в Одеській обл., Чорноліський в Кіровоградській обл.).

г) В Інституті фізіології рослин та агрохімії ліквідували лабораторію фізіології розвитку та росту, утворивши лабораторію фізіології обміну речовин.

д) В Інституті ентомології та фітопатології ліквідували лабораторію імунітету та підсилили кадрами лабораторію по розробці нових хімічних методів боротьби зі шкідливими комахами.

є) Звернулися до РМ УРСР з проханням дозволити реорганізувати Лабораторію машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки в Інституті машинознавства та сільськогосподарської механіки з такими відділами: механізації сільського господарства, сільськогосподарського машинобудування, теорії сільськогосподарських машин; знарядь та механізмів; тракторно-енергетичний; нової технології сільськогосподарських машин і тракторів; конструктивної міцності; конструкторське бюро, експериментальна майстерня, бібліотека, адмінгоспчастина.

ж) Попросили РМ УРСР звернутися до РМ СРСР дозволити передачу до Інституту генетики і селекції АН Харківської державної селекційної станції Мінсільгоспу УРСР.

з) Організували в Інституті генетики і селекції лабораторію каучуконосів.

12) Фінансово-плановому відділу Президії доручили подати на затвердження новий штатний розпис установ Відділу сільськогосподарських наук до 15 листопада 1948 р. та просити РМ УРСР санкціонувати збільшення штатів.

13) Затвердили рішення бюро Відділу сільськогосподарських наук про звільнення з посад осіб, які працювали за сумісництвом.

14) Попросили РМ УРСР зобов'язати Київміськраду виконати рішення ЦК КП(б)У та РМ УРСР про забезпечення установ Відділу площею 2000 м² та 15–20 квартирами.

2. Вирішили перевести Ботанічний сад з Відділу сільськогосподарських наук до Відділу біологічних наук.

3. Встановили, що все листування АН з урядом повинно виходити за підписом президента та академіка-секретаря, а в разі їх відсутності – за підписами виконуючих їх обов'язки.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 317–337. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 27
засідання Президії Академії наук УРСР

від 13 листопада 1948 р.

1. Заслухавши доповідь голови Відділу біологічних наук акад. П. О. Свириденка про результати перебудови роботи Відділу, констатували, що Відділом перебудовано роботу в світлі рішень IV сесії ВАСГНІЛ та Президії АН від 4–6 жовтня 1948 р. Президія постановила:

1) Бюро Відділу біологічних наук у короткі терміни забезпечити перебудову роботи підпорядкованих йому установ.

2) Затвердили склад вчених рад таких інститутів:

Інституту ботаніки – акад. Д.К. Зеров (голова); акад. П.А. Власюк, члени-кореспонденти – Я.С. Модилевський, В.О. Поварницин, Я.В. Ролл, доктори біологічних наук – К.Ю. Кострюкова, С.Ф. Морочковський, М. І. Котов, М.В. Клоков, А.М. Окснер, П.Ф. Оксінок, кандидати біологічних наук – Г.І. Білик (вчений секретар), Д.Я. Афанасьєв, представники парторганізації та профорганізації.

Інститут зоології – акад. О.П. Маркевич (голова), академіки – П. О. Свириденко, Д.К. Третьяков, Б.І. Чернишов, чл.-кор. М.П. Савчук, доктори наук – Б.Г. Новиков, В.Г. Касьяненко, І.Д. Білановський, кандидати наук – І.Г. Підоплічко, Є.М. Ємчук, М.М. Синицький, І. Т. Сокур, І.Г. Безпалый (вчений секретар), представники парторганізації та профорганізації.

Інституту біохімії – акад. О.В. Палладін (голова), акад. Є. Б. Бабський, члени-кореспонденти – Д.Л. Фердман, В.О. Беліцер, М. Ф. Гулий, А.М. Утєвський, д. б. н. Е.Т. Сорені, кандидати біологічних наук – Р.В. Чаговець, О.П. Чепінога (вчений секретар).

Інститут мікробіології – акад. В.Г. Дроботько (голова), акад. Б. Л. Ісаченко, члени-кореспонденти – Л.Й. Рубенчик, В.П. Тульчинська, проф. Б.І. Клейн, д. б. н. Г.М. Френкель, кандидати наук – П.Є. Візір (вчений секретар), М.Л. Непомняща, М.М. Підоплічко, К.Г. Бельтюкова, представники парторганізації та профорганізації.

Інститут гідробіології – чл.-кор. Я.В. Ролл (голова), чл.-кор. Л. Й. Рубенчик, члени колегії Мінрибгосту УРСР Ф.П. Осадчий, д. б. н. В. А. Мовчан, кандидати біологічних наук – Ю.М. Марковський (вчений секретар), М.Д. Білий, Б.В. Краю-

хін, д. х. н. М.В. Товбін, д. б. н. В. І. Владимиров; директор Інституту рибного господарства О.Я. Хомчук, представники парторганізації та профорганізації.

Інституту клінічної фізіології – чл.-кор. Р.С. Кавецький (голова), академіки – М.Д. Стражеско, В.П. Філатов, В.П. Протопопов, М. М. Губергріц, акад. АМН УРСР, чл.-кор. АН УРСР О. Д. Тимофєєвський, члени-кореспонденти – О.І. Смирнова-Замкова, В. П. Комісаренко. Є.О. Татаринів, М.М. Сиротинін, Г.В. Фольборг, О. Ю. Лур'є, І.М. Іщенко, чл.-кор. АМН УРСР, проф. М.М. Горєв, д. мед. н. П.Д. Марчук (вчений секретар), Ю.О. Спасокукоцький, Ф.Я. Примак, О.О. Богомолець, к. мед. н. М.Т. Могила – представник парторганізації, представник профорганізації.

3) Затвердили склад редакційних колегій таких журналів і збірників праць інститутів Відділу: «Українського біохімічного журналу» – акад. О. В. Палладін (відповідальний редактор), чл.-кор. АН СРСР та АН УРСР Д.Л. Фердман (заступник), члени-кореспонденти – М.Ф. Гулий, В. О. Беліцер, Г.І. Силакова (секретар); «Мікробіологічного журналу» – акад. В.Г. Дроботько (відповідальний редактор), члени-кореспонденти – М. М. Сиротинін, Л.Й. Рубенчик, д. б. н. Г.М. Френкель, к. мед. н. П. Є. Візір (секретар); «Медичного журналу» – чл.-кор. Р.С. Кавецький (відповідальний редактор), академіки – М.Д. Стражеско, В.П. Філатов, В. П. Протопопов, М.М. Губергріц, члени-кореспонденти – В. П. Комісаренко, Г.В. Фольборг, проф. М.М. Горєв, д. мед. н. П. Д. Марчук (секретар), д. мед. н. О.О. Богомолець, представник Мінохорони здоров'я; «Трудів Інституту гідробіології АН УРСР» – чл.-кор. Я.В. Ролл (відповідальний редактор), доктори наук – М.В. Товбін, В. І. Владимиров, к. б. н. Б.В. Краюхін, к. б. н. Ю. М. Марковський (секретар); «Трудів Інституту зоології АН УРСР» – акад. П.О. Свириденко (відповідальний секретар), члени-кореспонденти – М.П. Савчук, О.П. Маркевич (відповідальний редактор), д. б. н. В.Г. Касьяненко, к. б. н. І.Г. Безпалый (секретар); зобов'язали бюро Відділу біологічних наук подати новий склад редколегії «Ботанічного журналу» Інституту ботаніки АН УРСР та «Трудів» Карадазької біологічної станції.

4) Затвердили такі структурні зміни:

В Інституті ботаніки ліквідували відділ палеоботаніки та групу відділу фізіології рослин у м. Сочі, об'єднали відділ бріології, ліхенології та альгології у відділ спорових рослин; в Інституті зоології реорганізували відділ експериментальної зоології і лабораторію експериментальної морфології у відділ експериментальної зоології; відділи хребетних і безхребетних реорганізували у відділ фауни та приєднали до нього Зоологічний музей як окрему структурну одиницю; лабораторію порівняльної анатомії і фізіології перетворили у відділ порівняльної морфології; лабораторію екології гризунів перетворили у відділ екології тварин; організували новий відділ акліматизації і селекції тварин; лабораторію екології риб передали до Інституту гідробіології; в Інституті гідробіології ліквідували відділ гірських водоймів (у Львові) та запропонували Інституту переглянути структуру. Зобов'язали бюро Відділу біологічних наук переглянути структуру Інституту клінічної фізіології та Інституту мікробіології й подати до Президії до 1 грудня 1948 р.

5–6) Затвердили рішення бюро Відділу про звільнення з посад низки наукових співробітників.

- 7) Рекомендували до видання низку науково-популярних брошур.^{*8}
- 8) Зобов'язали бюро Відділу переглянути до 1 грудня 1948 р. видання інститутів за післявоєнні роки; висновки подати на розгляд Президії.
- 9) Для затвердження на Загальних зборах АН розглянули склад бюро Відділу: акад. П.О. Свириденко (голова), чл.-кор. М.Ф. Гулий (заступник), члени бюро: чл.-кор. Я.В. Ролл, акад. В.Г. Дроботько, акад. Д.К. Зеров та Г.Ф. Бачуріна (вчений секретар).
- 10) Зобов'язали бюро Відділу переглянути кадровий склад старших та молодших наукових співробітників установ Відділу до 1 грудня 1948 р.
- 11) Зобов'язали бюро Відділу змінити склад вченої ради Карадзької біологічної станції до 1 грудня 1948 р.
- 12) Доручили головам Відділу біологічних наук та Відділу сільськогосподарських наук до 18 листопада 1948 р. підготувати матеріали про перебудову установ Відділів та про плани роботи на 1949 р.
2. Розглянули і затвердили поданий Відділом біологічних наук план впровадження у виробництво наукових досягнень установ Відділу. Доручили бюро Відділу організувати контроль за виконанням цього плану. Зобов'язали бюро всіх Відділів АН концентрувати матеріали за результатами впровадження наукових розробок співробітників установ.
3. З метою поліпшення підготовки матеріалів, що подаються на розгляд Президії АН, затвердили порядок їх подання та приблизний склад документів.
- Поточні питання:
1. Взяли до відома рапорт колективу Друкарні АН щодо дострокового виконання планів робіт на 1948 р.
2. Взяли до відома лист Центрального аерофотолісовпорядкувального тресту з подякою Інституту лісівництва за надану допомогу.
- 3.^{*2}
4. Постановили виплатити кошти на переїзд до Києва акад. П.О. Свириденку.
- 5.^{*2}
6. Дозволили чл.-кор. П. С. Кучерову відрядження до Москви з 19 до 22 листопада.
7. Дозволили відрядження акад. М. П. Семененку до Москви на засідання Ради по координації наукової діяльності академій наук союзних республік.
- 8.^{*2}

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 338–350. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 28
засідання Президії Академії наук УРСР

від 16 листопада 1948 р.

1. Заслухавши звіт акад. М. М. Гришка про стан і роботу заповідника «Олександрія», зобов'язали вчені ради заповідника, Інституту лісівництва, Інституту бо-

^{*8} Див. Додатки: «Список видань та наукових праць співробітників АН УРСР (1946–1950)».

таніки, Ботанічного саду під головуванням акад. М. М. Гришка розробити науково-тематичний план розвитку заповідника. Затвердили господарський план робіт заповідника; доручили бюро Відділу біологічних наук розглянути штати заповідника; вирішили виділити легкову машину в розпорядження вченого секретаря заповідника акад. П.О. Свириденка; поповнили вчену раду заповідника такими особами: акад. М.М. Гришко (заступник голови вченої ради), паркознавець М.С. Навашенко, дендролог м. н. с. А. Плетньов (секретар ради).

2. Заслухавши тематичні плани робіт Відділу технічних наук на 1949 р., запропонували обговорення перенести на наступне засідання.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 351–355. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 29
засідання Президії Академії наук УРСР

від 19 листопада 1948 р.

Перед засіданням вшановували пам'ять померлого акад. Б. Л. Ісаченка.

1. Обговоривши тематичні плани установ Відділу технічних наук, констатували, що проблемно-тематичний план і план впровадження результатів науково-дослідних робіт інститутів складено відповідно потребам промисловості в різних галузях народного господарства; плани відрізняються чіткою спрямованістю. Відділ має об'єднаний план робіт; утворено комісію для керівництва комплексними проблемами; проведено координаційні наради з відповідними галузевими науково-дослідними установами та господарськими установами і організаціями.

Президія постановила:

1) бюро Відділу погодити плани з Радою по вивченню продуктивних сил АН УРСР;

2) затвердити подані відділом провідні проблеми і керівників комісій для їх комплексного розроблення;

3) зобов'язали установи Відділу розширити зв'язки з галузевими науково-дослідними установами та посилити роботу з впровадження у виробництво результатів наукових досліджень;

4) зобов'язали Відділ до 1 грудня 1948 р. подати зведений план впровадження результатів наукових розробок у виробництво;

5) доручили бюро Відділу остаточно опрацювати питання профілю Інституту чорної металургії.

2. розглянувши тематичні плани робіт установ Відділу фізико-математичних і хімічних наук, доручили бюро Відділу доопрацювати їх.

Поточні питання:

1.*2

2. Затвердили чл.-кор В.П. Цесевича на посаді с. н. с. з 1 серпня 1948 р., а з 1 листопада 1948 р. – в. о. директора Обсерваторії.

3. Вирішили перейменувати вчену раду Інституту енергетики на об'єднану вчену раду Інституту електротехніки та Інституту теплоенергетики і затвердили

такий її склад: акад. С.О. Лебедев (голова), д. т. н. І.Т. Швець (заступник), к. т. н. В. В. Карпенко (секретар), к. т. н. К. В. Хрущова (другий секретар), члени ради: члени-кореспонденти – О. К. Котельников, С.І. Тетельбаум, доктори технічних наук – М. О. Кичигін, М.А. Кондак, Й.І. Чернобильський, Й. І. Гребень, А. Д. Нестеренко, проф. П.Д. Швецов, кандидати технічних наук – О. М. Мілях, В.І. Толубинський, Б.П. Таранов, Л.В. Цукерник, П. Т. Марковський. Вирішили просити РМ УРСР дозволити поповнити перелік спеціальностей для захисту кандидатських дисертацій, а саме: теоретична теплотехніка (термодинаміка та теплопередача); теоретична електротехніка; теоретична радіотехніка; автоматика і тепломеханіка, електровимірвальна техніка, газові турбіни і реактивні двигуни.

4. Затвердили к. т. н. В.В. Карпенка на посаді вченого секретаря Інституту теплоенергетики з 15 листопада 1948 р.

5–6. *2

7. Затвердили такі зміни в складі вченої ради Інституту генетики і селекції: а) ввели до складу ради кандидатів наук П.Я. Ковалевську, О. О. Фіалковську; б) вивели зі складу ради проф. В.Г. Аверіна.

8. На прохання акад. Г.Ф. Проскури звільнити його з посади голови Відділу технічних наук, тимчасово виконання обов'язків доручили чл.-кор. Б.Д. Грозіну.

9. Доручили голові Відділу суспільних наук акад. М. В. Птусі уточнити терміни відрядження акад. П.П. Єфіменка.

10. Задовольнили прохання Інституту гідробіології про зміну назви його бази в м. Вилково на Лабораторію приморських водойм.

11. Дозволили відрядження акад. М.Е. Омеляновському до Москви у службових справах до 5 грудня 1948 р.

12. Доручили Плановій комісії АН зібрати індивідуальні плани робіт академіків і членів-кореспондентів для розгляду на Президії АН.

13. Постановили, що в разі відсутності на засіданні Президії голови Відділу його заміщує заступник голови Відділу.

14. Зауважили голові Відділу суспільних наук акад. М. В. Птусі про неподання на розгляд Президії низки матеріалів, зокрема, про стан підготовки «Курсу історії української літератури», а голові Відділу технічних наук – про зміцнення Інституту гірничої механіки. Zobov'язали їх подати матеріали на розгляд Президії 23 листопада 1948 р.

15. *2

16. *5

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 356–367. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 30
засідання Президії Академії наук УРСР

від 23 листопада 1948 р.

1. Заслухавши тематичні плани робіт установ Відділу суспільних наук, констатували, що плани актуальні і відповідають завданням, що стоять перед установа-

ми. Затвердили тематичні плани на 1949 р. та плани комплексних проблем, зокрема, «Історія філософської і суспільної думки України», «Курс історії народного господарства України». Зобов'язали Інститут історії видати у 1949 р. «Короткий курс історії України», Інститут літератури – «Короткий курс історії української літератури», Інститут економіки – нариси «Народне господарство Радянської України» та два томи «Економічної географії УРСР», Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії – «Короткий курс українського фольклору».

2. Заслухавши доповідь акад. О. І. Білецького про стан роботи з підготовки до видання «Короткого курсу української літератури», констатували невиконання попередніх постанов Президії з цього питання. Доручили бюро Відділу ознайомитись з причиною невиконання постанов Президії і подати свої міркування з цього приводу. Встановили остаточний термін здачі до друку «Курсу» – 30 грудня 1948 р.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 368–372. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 31 засідання Президії Академії наук УРСР

від 26 листопада 1948 р.

1. Продовжили розгляд тематичних планів роботи на 1948 р. установ Відділу фізико-математичних і хімічних наук АН. Констатували:

1) бюро Відділу провело значну роботу з переопрацювання плану наукової тематики установ Відділу, в результаті чого значно збільшено теми науково-технічного значення;

2) частина тем установ входять до плану Ради по вивченню продуктивних сил АН, заплановано низку тем спільно з установами Відділу технічних наук АН;

3) тематичні плани обговорено на засіданнях вчених рад інститутів разом з представниками відповідних міністерств та відомств; теми, що мають загальносоюзне значення, погоджено з союзними міністерствами та установами АН СРСР.

Президія постановила:

а) тематичні плани та плани впровадження результатів наукових досліджень у народне господарство – затвердити;

б) бюро Відділу доручили раз на півроку проводити наради та заслуховувати питання виконання комплексних проблем;

в) затвердити керівником Комісії для комплексного опрацювання проблеми «Природа рідкого стану» чл.-кор. В. І. Данилова;

г) доручити бюро Відділу та Плановій комісії відредагувати план, врахувавши зауваження;

є) доручити бюро Відділу й надалі проводити координаційні наради.

2. Заслухавши план із впровадження у виробництво результатів наукових досліджень, констатували, що його значно конкретизовано та розширено; схвалили ініціативу Відділу щодо впровадження фосфатових добрив на 50 га, марганцевих добрив на 100 000 га, авіаборотьбу зі шкідниками лісу на 30 тис. га та інших заходів в УРСР.

Поточні питання:

1. Взяли до відома роз'яснення Державної штатної комісії при РМ СРСР про розміри посадових окладів директорам, їх заступникам та завідувачам відділів і лабораторій, які мають вчений ступінь.

2. Призначили директором Львівської філії Бібліотеки АН УРСР А. З. Одуху з 1 грудня 1948 р.

3. *²

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 373–379. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 32 засідання Президії Академії наук УРСР

від 3 грудня 1948 р.

1. Затвердили план підготовки звітів про роботу інститутів та наукових установ Академії за 1948 р. Встановили, що попередню оцінку роботи колективу кожної установи повинна дати їх вчена рада; зобов'язали для перевірки роботи кожного інституту утворити спеціальні бригади; з 21 січня по 5 лютого Планова комісія АН повинна заслухати доповіді голів Відділів про виконання тематичних планів у підпорядкованих їм установах; одночасно зі звітами установи АН мають подати до бюро Відділів звіти, плани і пропозиції щодо впровадження в практику результатів науково-дослідних робіт.

2. Затвердили план науково-дослідних робіт Ради по вивченню продуктивних сил УРСР по комплексних проблемах на 1949 р. Констатували, що план передбачає розробку комплексу проблем щодо розвитку народного господарства УРСР; впровадження в практику результатів досліджень; до розробки комплексних проблем залучені відомчі науково-дослідні установи та вузи. Зобов'язали голову ради акад. А.І. Кіпріанова погодити план робіт з Держпланом УРСР та зацікавленими відомствами, а в січні 1949 р. подати його на розгляд РМ УРСР. Одночасно Президія схвалила план Ради з проведення конференцій, сесій, нарад у 1949 р.

Поточні питання:

1. *²

2. Взяли до відома заяву голови бюро Відділу суспільних наук, акад. М.В. Птухи про затримку виконання рішень Президії щодо підготовки до публікації «Короткого курсу історії України», матеріалів перевірки роботи Інституту економіки та план роботи Відділу на IV квартал.

3. Взяли до відома заяву Відділу технічних наук про затримку матеріалів про виконання рішення Президії щодо заходів із покращення роботи Інституту гірничої механіки.

4. *²

5. *⁵

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 380–390. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 33
засідання Президії Академії наук УРСР

від 11 грудня 1948 р.

1. Заслухали та обговорили доповідь директора Інституту історії України тов. О.К. Касименка та співдоповідь вченого секретаря Відділу суспільних наук П.Т. Городнього про підготовку «Короткого курсу історії України». Констатували, що обговорено розділи до підручника фахівцями-істориками Москви, Києва, Харкова; в рецензуванні взяли участь найвидатніші вчені-історики СРСР, академіки – Б.Д. Греков, І.І. Мінц, члени-кореспонденти С.В. Бахрушин, Г.М. Панкратова, М. М. Тихомиров, проф. К.В. Базилевич, чл.-кор. АН УРСР С.В. Юшков – всього одержано 56 рецензій.

Поточні питання:

1. Зобов'язали голів Відділів АН УРСР до 16 грудня 1948 р. подати списки питань, які вони пропонують на розгляд Президії АН та РМ УРСР.

2. *2

3. Вирішили взяти участь в оформленні виставки на XVI з'їзді КП(б)У. Для підготовки виставки утворили комісію під головуванням акад. С.О. Лебедева у складі академіків – А.О. Василенка, В. Є. Лашкарьова, А.І. Кіпріанова.

4. Затвердили зміни в структурі установ Відділу біологічних наук:

1) в Інституті гідробіології об'єднали лабораторію росту і розвитку риб – з відділом іхтіології; лабораторію гідрохімії реорганізували у відділ гідрохімії, а лабораторію екології риб – у відділ експериментальної екології риб; Вилківську базу перетворили в лабораторію морських водойм; ліквідували відділ гірських водойм Інституту у Львові;

2) в Інституті мікробіології ліквідували відділ бактеріофагії та відділ імунології; об'єднали відділ загальної мікробіології та відділ ґрунтової мікробіології у відділ загальної мікробіології; змінили напрям роботи відділу анаеробних мікроорганізмів у бік вивчення питань загальної і промислової мікробіології.

5. Надали акад. П.А. Власюку відрядження в службових справах до Москви з 15 до 23 грудня 1948 р.

6. *2

7. *5

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 391–400. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 34
засідання Президії Академії наук УРСР

від 18 грудня 1948 р.

1. Заслухали повідомлення Президента АН акад. О.В. Палладіна про завершення чергового Пленуму ЦК КП(б)У.

Доручили акад. М.В. Птусі вивчити питання щодо організації дискусії про стан в галузі мовознавчої науки; академікам А. І. Кіпріанову та В.Є. Лашкарьову – про стан роботи в галузі фізичних наук.

2. Заслухали та погодились з пропозицією акад. В.В. Данилевського про утворення в системі АН Інституту історії техніки. Вирішили:

- 1) просити РМ дозволити АН організацію Інституту;
- 2) основним науковим завданням Інституту історії техніки встановили: дослідження історії техніки та технічних наук з давніх часів, у першу чергу історії вітчизняної техніки; дослідження історичної технології, історії технічної освіти, історії технічної літератури, історії технічної термінології.
- 3) затвердили штати Інституту в кількості 36 осіб.

Поточні питання:

1. Відрадили делегацію від АН для участі в сесії АН БРСР.
2. Не погодились з пропозицією АН СРСР щодо присвоєння Карадазькій біологічній станції АН УРСР ім'я академіка Б.Л. Ісаченка, оскільки він не був пов'язаний з роботою Карадазької біологічної станції.
3. Взяли до уваги повідомлення директора Інституту української літератури акад. О.І. Білецького про завершення редагування «Короткого курсу історії української літератури».
4. Дозволили акад. О.І. Білецькому відрядження до Москви і Ленінграда на святкування ювілею Адама Міцкевича.
5. Вирішили провести урочисте засідання, присвячене 150-річчю з дня народження Адама Міцкевича, разом зі Спілкою письменників УРСР та УОКС.
6. Вирішили вивести зі складу вченої ради Інституту будівельної механіки академіків – М.М. Крилова, М.О. Лаврентьєва, Г.В. Курдюмова, та д. т. н. М.В. Терпугова, натомість ввести академіків – А.П. Комара, О. Ю. Ішлінського та кандидатів технічних наук Г.В. Карпенка, П. С. Полякова, П.М. Варвака, головою ради призначили акад. Ф. П. Белянкіна, вченим секретарем – П.С. Полякова.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 401–409. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 35
засідання Президії Академії наук УРСР

від 29 грудня 1948 р.

1. Заслухали лист колгоспників артілі ім. Сталіна до Президента АН О.В. Палладіна про те, що колгоспники не одержують достатньої допомоги від АН УРСР. Констатували, що редакційна примітка, що була вміщена в газеті, невірно характеризувала науково-технічну пропаганду АН, зокрема, в ній вказувалося, що лише 4 співробітники АН за 4 місяці робили доповіді на селі, в той час, як тільки за останні місяці прочитано 502 лекції, з них 116 – в Донбасі, 204 – в колгоспах, 142 – у Києві. Вирішили: у план лекційної роботи АН на 1949 р. (заплановано 703 лекції) внести відповідні зміни і включити провідних учених, які читатимуть лекції.

2. Затвердили план видань науково-популярної літератури на 1949 р. Ради науково-технічної пропаганди та запропонували директорам інститутів до 20 січня 1949 р. подати Раді зміни до видавничого плану; доручили Раді науково-технічної пропаганди обговорити питання про видання науково-популярного журналу; збільшити кількість лекцій на виробництві, зокрема, по відділах технічних та сільськогосподарських наук. Встановили, що план лекцій повинен подаватися окремим розділом до плану з впровадження наукових досягнень колективів установ АН у народне господарство.

3. Заслухали повідомлення академіка-секретаря М.П. Семененка про результати розгляду планів АН УРСР на 1949 р. в Раді з координації наукової діяльності академій наук СРСР при АН СРСР. Зобов'язали бюро Відділів та директорів установ подати до 10 січня 1949 р. на затвердження Президії плани нарад, конференцій та експедицій на 1949 р.; Редакційно-видавничій раді – переглянути обсяг плану видань на 1949 р. в бік його збільшення.

4. Доручили директорам установ АН розглянути на вчених радах питання про висунення кандидатур на Сталінські премії за наукові роботи, що вийшли друком наприкінці 1947 та в 1948 рр., а також винаходи й вдосконалення методів роботи на виробництві, які реалізовані в народному господарстві в 1948 р.

Поточні питання:

1. Затвердили вчену раду Карадазької біологічної станції в такому складі: д. б. н. К.О. Виноградов (голова), члени-кореспонденти – Я.В. Ролл, О.П. Маркевич, д. б. н. М.І. Котов, кандидати біологічних наук – Б. Ф. Жадін, Є.Ф. Мануйлова, директор Азово-Чорноморського інституту рибного господарства В.Н. Тихонов, завсектором зоології Кримської бази АН СРСР І.І. Пузанов, директор Феодосійської риболовної станції І.Є. Євтушенко.

2. Затвердили вчену раду Інституту гідрології та гідротехніки у такому складі: чл.-кор. Г.Й. Сухомел (голова), к. т. н. Р.Т. Слободян, професори – А.В. Огієвський, Б.А. Пишкін, кандидати технічних наук – Г.І. Швець, І.Л. Розовський, М.М. Дідковський, В.М. Засс, С. І. Штепанек. Затвердили редколегію журналу «Вісті Інституту гідрології та гідротехніки АН УРСР» у такому складі: чл.-кор. Г.Й. Сухомел (відповідальний редактор), к. т. н. Р.Т. Слободян, професори – А. В. Огієвський, Б.А. Пишкін, к. т. н. Г.І. Швець (секретар).

3. *2

4. Дозволили відрядження до Ленінграда на сесію АН СРСР акад. А. В. Думанському з 3 до 14 січня 1949 р.

5. Дозволили відрядження до Москви та Ленінграда акад. М.В. Птусі з 1 до 7 січня 1949 р.

6. Дозволили відрядження Президенту АН акад. О.В. Палладіну на святкування 30-річчя Білоруської РСР з 29 грудня 1947 р.

7. Затвердили проект розподілу обов'язків між членами Президії АН: 1) Президент АН акад. О.В. Палладін – здійснює загальне керівництво Академією і є головою Редакційно-видавничої ради; 2) віце-президент акад. Є.О. Патон здійснює загальне керівництво відділом технічного постачання, відділом матеріальних фондів, комісією по науково-технічному постачанню та керує роботою щодо впровадження результатів наукових робіт установ АН у виробництво; 3) віце-президент акад. П. С. Погребняк керує Плановою комісією та Радою по вивченню

продуктивних сил УРСР і є їх головою; 4) академік-секретар М. П. Семененко здійснює оперативне керівництво установами АН від імені Президії та за дорученням президента, а також здійснює загальне керівництво розстановкою кадрів, таємним відділом, управлінням справами, питаннями зв'язків з іноземними науковими установами і є головою розпорядчої Президії; 5) член Президії акад. Ф.П. Белянкін – заступник голови РВР та голова Аспірантської комісії; 6) акад. В. Є. Лашкар'єв – здійснює керівництво комплексними проблемами спільно з акад. Є.О. Патонем та керує роботою з впровадження результатів наукових робіт установ АН у виробництво; 7) член Президії акад. О. І. Білецький керує Бібліотечною радою і здійснює загальне керівництво Республіканською публічною бібліотекою АН; 8) член Президії акад. В. М. Корецький – голова Комісії по історії вітчизняної науки і техніки та здійснює загальне керівництво Радою науково-технічної пропаганди.

8. З метою передачі приміщення Ботсаду до Лабораторії машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки утворили комісію під головуванням П.А. Власюка.

9. Взяли до відома та виконання постанову РМ УРСР № 2060 «Про організацію в складі науково-дослідних установ АН УРСР Кабінету держави та права».

10. Взяли до відома та виконання постанову РМ УРСР № 2962 «Про організацію відділу технічної фізики в складі Інституту фізики АН».

11. Взяли до відома та виконання постанову РМ УРСР і ЦК КП(б)У № 3025 «Про організацію Інституту використання газу у комунальному господарстві та промисловості».

12. ^{*2}

13. ^{*5}

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 274, арк. 410–424. Оригінал. Машинопис.

1949

Протокол № 1
засідання Президії Академії наук УРСР

від 7 січня 1949 р.

1. Слухали доповіді голів Відділів АН про висунення кандидатів на Сталінські премії. Затвердили такі кандидатури, запропоновані від Відділу технічних наук: акад. М.В. Луговцова; від Відділу фізико-математичних і хімічних наук: М.М. Ситого (Інститут математики), доктора ф.-м. наук С.І. Пекара (Інститут фізики); акад. М.П. Семененка (Інститут геологічних наук), докторів геолого-мінералогічних наук В. Б. Порфир'єва, К. І. Макова (Інститут геологічних наук), акад. В.І. Лучицького (Інститут геологічних наук); проф. Р.Й. Гарбера, чл.-кор. І.М. Ліфшиця; від Відділу сільськогосподарських наук: акад. Т.Д. Лисенка (Інститут лісівництва), акад. О.І. Душечкіна (Інститут фізіології рослин та агрохімії),

акад. А. О. Василенка та інженера І.С. Григор'єва (Лабораторія машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки), акад. П. А. Власюка (Інститут фізіології рослин та агрохімії); від Відділу суспільних наук: акад. М.Я. Калиновича, акад. Л. А. Булаховського та загиблих у роки Великої Вітчизняної війни, колишніх с. н. с. Інституту мовознавства П.С. Гетманчука, П.С. Мустяци; акад. М.Т. Рильського (Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії); акад. П.І. Ляценка (Інститут економіки); від Відділу біологічних наук: чл.-кор. Л.Й. Рубенчика; акад. О.Н. Соколовського (Лабораторія ґрунтознавства).

2. Затвердили бюро Відділів АН у такому складі: 1) Відділ фізико-математичних і хімічних наук – акад. А.І. Кіпріанов (голова), чл.-кор. А. К. Бабко (заступник голови); члени бюро: академіки – В.І. Лучицький, А. В. Думанський, члени-кореспонденти – Я.Н. Фіалков, О.О. Харкевич, Й. З. Штокало; в. о. вченого секретаря чл.-кор. А.К. Бабко; 2) Відділ біологічних наук: акад. П.О. Свириденко (голова), чл.-кор. М.Ф. Гулий (заступник голови); члени бюро: академіки – В.Г. Дроботько, Д.К. Зеров, чл.-кор. Р.С. Кавецький, вчений секретар Г.Ф. Бачуріна; 3) Відділ технічних наук: акад. М.М. Доброхотов (голова), чл.-кор. П.С. Кучеров (заступник голови); члени бюро: академіки – С.О. Лебедев, К.К. Хренов, члени-кореспонденти – Б.Д. Грозін, Г.Й. Сухомел, вчений секретар О.М. Мілях; 4) Відділ сільськогосподарських наук: акад. П.А. Власюк (голова), акад. А. О. Василенко (заступник голови); члени бюро: академіки – Т.Д. Лисенко, О.І. Душечкін, Л. К. Гребень, О.Н. Соколовський, чл.-кор. М.О. Тюленев, заступник міністра сільського господарства В. В. Мацкевич, заступник міністра радгоспів О.В. Власенко; в. о. вченого секретаря к. с.-г. наук В. І. Яровий; 5) Відділ суспільних наук: акад. М.В. Птуха (голова), акад. Л. А. Булаховський (заступник голови); члени бюро: академіки – П. Г. Тичина, М.Е. Омеляновський, П.М. Першин, тов. О.К. Касименко, вчений секретар П.Т. Городній.

3. Взяли до відома постанову РМ УРСР про дозвіл на утворення у Відділі сільськогосподарських наук постійнодіючої Комісії з рослинництва та постійно діючої Комісії з тваринництва. Затвердили склад бюро Постійнодіючої комісії з рослинництва: акад. П.А. Власюк (голова), І. Д. Колесник (заступник голови), проф. М.А. Теленга (вчений секретар), члени бюро – проф. П.Ф. Плесецький (директор Інституту маслинових культур), с. н. с. ВНІЦ М.А. Греков, с. н. с. УНДІСОЗ Ф.А. Попов, заввідділу сільського господарства Управління метеорологічної служби УРСР В.П. Попов, завсортуправлінням Міністерства сільського господарства УРСР І.К. Ільченко; затвердили склад постійно діючої Комісії з рослинництва: акад. П.А. Власюк (голова), М.А. Ольшанський, І.Д. Колесник, П.Ф. Плесецький, акад. А.О. Василенко, директор Інституту зернового господарства А.І. Задонцев, директор Інституту агролісомеліорації Б.М. Логгінов, директор Житомирського сільськогосподарського інституту А. С. Молостов, заступник директора філії Інституту кормів В.М. Рабінович, І.К. Ільченко, Ф.А. Попов, В.П. Попов, М.А. Греков, с. н. с. Лабораторії ґрунтознавства О.М. Грінченко, проф. Одеського сільськогосподарського інституту П.Д. Кудінов.

Затвердили: положення про Комісію, план роботи, кошторис та штатний розпис. Визначили термін існування Комісії – до 01.01.1951 р. з тим, щоб у 1951 р. організувати Інститут рослинництва.

Поточні питання:

1. Взяли до відома постанову РМ УРСР про заходи з поліпшення методологічного обслуговування сільського господарства.

2. Затвердили рішення бюро Відділу сільськогосподарських наук про зміни у складі вчених рад установ.

3. Заслухали лист Сортсемтресту СРСР з подякою акад. П.А. Власюку за участь у роботі Держкомісії з сортовипробування цукрового буряка.

4. Взяли до відома лист-подяку лауреата Сталінської премії, доктора В.М. Козлова академіку М.М. Доброхотову за допомогу у розв'язанні проблем реконструкції вуглевипалювання на Уралі.

5. Заслухавши лист голови Ради по вивченню продуктивних сил АН СРСР щодо участі в її роботі Ради по вивченню продуктивних сил УРСР при АН УРСР, вирішили передати його голові Ради.

6. Утворили комісію з метою перегляду структури Інституту української літератури ім. Т.Г. Шевченка.

7. Доручили бюро Відділу технічних наук подати матеріали щодо подання на Сталінську премію с. н. с. Б.С. Патона, чл.-кор. І.М. Францевича за участь у будівництві газопроводу Дашава–Київ.

8. На пропозицію Укргазу підтримали кандидатуру с. н. с. Інституту геологічних наук М.Д. Єліна на Сталінську премію.

9.^{*2}

10.^{*5}

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 1–16. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 2 **засідання Президії Академії наук УРСР**

від 14 січня 1949 р.

1. Вирішили скликати Загальні збори, присвячені 25-річчю з дня смерті В.І. Леніна за таким порядком денним: доповідь Президента АН О. В. Палладіна, акад. П.М. Першина, к. філос. н. М.Е. Овандер. Доручили директору Бібліотеки І.Д. Золотоверхому організувати виставку.

2. Затвердили структуру та штати Інституту гірничої механіки. Заступником директора з науки затвердили к. т. н. О.Н. Щербаня. Затвердили заввідділами. Вирішили доцільним провести у 1949 р. вибори 3-х академіків за спеціальностями: гірнична механіка, гірничі машини та механізми, гірнична справа – для залучення їх до керівництва Інститутом. На придбання обладнання для Інституту виділили 321 тис. крб. Затвердили такий склад вченої ради Інституту: акад. П.С. Кучеров (голова); члени-кореспонденти – В.С. Пак, П.П. Нестеров, М.С. Поляков, К.І. Татомир; доктори технічних наук – О.М. Пеньков, Й.І. Чернобильський, кандидати технічних наук – О.Н. Щербань, О.О. Вopilкін, О.С. Фідельов, О. І. Кухтенко, О.Д. Рибкін, головний інженер «Українпаливбуду» О. М. Прядко. Доручили Інституту: провести конференції з проблем глибоких шахт у Донбасі та Кривому Розі; узгодити роботу з іншими інститутами АН УРСР; щоквартально проводити

розширені сесії вченої ради. Вирішили просити РМ УРСР закріпити за Інститутом каркаси будівель (7, 11, 13) на території Києво-Печерської лаври.

3. Вирішили провести підсумки соціалістичного змагання в наукових установах АН. За кращі показники вирішили встановити перехідний Червоний прапор Президії АН та парткомітету АН, для преміювання наукових співробітників просити РМ УРСР виділити кошти.

4. Затвердили план роботи Президії на I квартал 1949 р.

Поточні питання:

1. Акад. О.І. Лейпунського звільнили від виконання обов'язків директора Інституту фізики; тимчасово призначили М.В. Пасічника. Доктора ф.-м. наук С.І. Пекара звільнили від виконання обов'язків заступника директора цього ж Інституту, призначили на цю посаду тов. М. В. Пасічника.

2. Акад. Б.В. Гнєденка призначили заступником уповноваженого Президії АН по Львівських установах АН.

3. Задовольнили клопотання чл.-кор. Я.Г. Фейгіна щодо звільнення його від роботи в Інституті економіки.

4. Призначили вченим секретарем Відділу фізико-математичних і хімічних наук к. ф.-м. н. Ю.Ю. Юрка.

5. У зв'язку з переходом на пенсію директора Видавництва В. Г. Ткаченка, призначили на цю посаду С. В. Завірюху.

6. Дозволили Раді по вивченню продуктивних сил УРСР 15–18 лютого 1949 р. провести конференцію з комплексної проблеми використання місцевих добрив.

7. Інституту геологічних наук дозволили скликати нараду з проблем геологічної будови Карпат.

8. Дозволили чл.-кор. О.О. Харкевичу роботу за сумісництвом в Інституті кіноінженерів.

9. Інституту геологічних наук дозволили провести нараду з питань нафтоносності Дніпровсько-Донецької западини 15–17 лютого 1949 р.

10. Доручили директору Інституту фізики забезпечити проведення робіт з виготовлення машин для розмноження магнітофільмів.

11. Передали на розгляд Відділу суспільних наук лист М.П. Бажана про Білгород-Дністровський археологічний заповідник.

12. Надали акад. М.Е. Омеляновському відрядження до Москви до 30 січня 1949 р.

13. У відповідь на статтю в газеті «Правда України» від 13 січня 1949 р. «Про тих, хто рухає вперед і хто гальмує мічурінську науку» щодо гальмування роботи з цитології М.В. Черноярова директором Ботсаду акад. М.М. Гришком, відзначили, що факти не відповідають дійсності. Акад. М. М. Гришка зобов'язали протягом 5 днів провести засідання вченої ради Ботсаду та дати відповідь у газету «Правда України».

14. Доручили Управлінню справами АН у місячний термін відремонтувати приміщення для Лабораторії машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки.

15. *²

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 17–30. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 3
засідання Президії Академії наук УРСР

від 4 лютого 1949 р.

1. На допомогу колгоспу ім. Сталіна Ружичанського р-ну Кам'янець-Подільської обл. утворили бригаду для читання лекцій та проведення консультацій.

2. Затвердили план нарад та конференцій АН УРСР на 1949 р. Плановій комісії АН доручили поділити конференції на дві групи, а саме: конференції, що мають важливе значення для народного господарства та конференції менш важливі.

3. Доручили Відділу біологічних наук опрацювати питання про структуру Інституту клінічної фізіології.

4. Доручили Відділам АН переглянути план експедицій по установах кожного Відділу.

5. Заслухавши питання про зміни в тематичних планах інститутів Відділів та після обговорення запропонованих Відділами змін, вирішили, в основному, затвердити зміни та доручили всім установам ще раз переглянути тематику.

6. Обговоривши плани роботи на I квартал 1949 р. Планової комісії, Ради по вивченню продуктивних сил УРСР, Редакційно-видавничої ради АН, Комісії по науково-технічній пропаганді та Бібліотечної ради, затвердили їх і доручили: а) голові Бібліотечної ради О.І. Білецькому скласти остаточний план роботи та положення про Раду й подати на затвердження Президії; б) доручили О. І. Білецькому вжити заходів для налагодження міжнародного книгообміну; в) зобов'язали Бібліотеку АН систематично пересилати друковану продукцію АН до наукових установ слов'янських країн та країн нової демократії.

План роботи відділу кадрів АН вирішили розглянути у присутності академіка-секретаря М.П. Семененка. Плани роботи Відділів на I квартал 1949 р. передали на розгляд віце-президента акад. П.С. Погребняка.

Поточні питання:

1. Затвердили програму конференції з впровадження сівозмін у землеробство степових та лісостепових зон УРСР.

2. Вирішили просити РМ УРСР дозволити відзначити 21 лютого 1949 р. 40-річчя науково-педагогічної діяльності акад. В.Я. Юр'єва; з цією метою створили ювілейну комісію.

3. Дозволили відрядження на засідання вченої ради Інституту гірничої механіки членам-кореспондентам – М.С. Полякову, К.І. Татомиру, В. С. Паку, П.П. Нестерову.

4. Надали відрядження акад. А.І. Кіпріанову до Москви на засідання ради Всесоюзного хімічного товариства ім. Д. І. Менделєєва з 30 січня до 5 лютого 1949 р.

5. *2

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 311, арк. 31–52. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 4
засідання Президії Академії наук УРСР

від 11 лютого 1949 р.

1. Ухвалили провести Загальні збори АН УРСР 24 лютого з таким порядком денним:

1) Доповідь Президента АН про XVI з'їзд КП(б)У та завдання АН УРСР у світлі його рішень. 2) Звіт про роботу АН УРСР за 1948 р. (академік-секретар АН М. П. Семененко).

2. Затвердили порядок перевірки виконання темпланів в установах АН за 1948 р. Матеріали по установах Відділу технічних наук та Відділу сільськогосподарських наук зобов'язали передати академіку-секретарю М. П. Семененку до 15 лютого, по інших Відділах – до 16 лютого. Затвердили перелік питань, за якими проводитиметься перевірка виконання темпланів.

3. Заслухали інформацію бригади, відрядженої до колгоспу ім. Сталіна (акад. А.О. Василенко, акад. П.А. Власюк, співробітники – І.Н. Романенко, Д.Ф. Лихварь, М.А. Теленга, О.В. Лазурський, А.М. Флоровський, П.В. Бірюкович). Висловили членам бригади подяку. Доручили Раді науково-технічної пропаганди АН УРСР (акад. В.М. Корецький та акад. А. О. Василенко) розробити заходи для поглиблення зв'язків АН з колгоспами Кам'янець-Подільської обл. Доручили акад. А.О. Василенку повідомити Відділ сільськогосподарських наук та Відділ біологічних наук про можливості впровадження у сільськогосподарське виробництво названої області результатів наукових досягнень. Акад. А.О. Василенку доручили подати статтю в газету «Радянська Україна» та звіт у «Вісник АН УРСР».

4. Вирішили надіслати в Комітет по Сталінських преміях СРСР роботу акад. А. О. Василенка «Про одержання глобулярного графіту у відмивці з вагранки без оджигу» для присвоєння премії.

Поточні питання:

1. Вирішили заслухати на засіданні Президії матеріали за наслідками ревізії роботи Управління справами АН, для чого утворили комісію під головуванням акад. М. П. Семененка.

2. Вирішили, відповідно до постанови РМ УРСР та ЦК КП(б)У від 20 січня 1949 р. про розвиток цитрусових культур та тропічних культур в південних районах УРСР, організувати при Ботсаді АН відділ цитрусових та субтропічних культур з експериментальною базою в заповіднику «Олександрія». Просити РМ УРСР затвердити штати цього відділу (19 осіб). Розпорядчому засіданню Президії доручили вирішити питання щодо матеріального забезпечення робіт експериментальної бази «Олександрія»; просити Мінсільгосп відрядити на роботу в Ботсад спеціаліста к. б. н. Лапіна; видати масовим тиражем серію науково-популярних брошур та плакатів стосовно субтропічних культур.

3. У зв'язку зі смертю директора Інституту ентомології та фітопатології акад. В.П. Поспелова, тимчасово призначили на цю посаду чл.-кор. Є. В. Зверезомб-Зубовського.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 53–61. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 5
засідання Президії Академії наук УРСР

від 16 лютого 1949 р.

1. Заслухавши та обговоривши питання про виконання планів за 1948 р. в установах Відділу технічних наук, констатували, що установи мають значні успіхи, а саме: виконання 78 планових та 32 позапланових тем (9 тем з важливих причин не виконано). Теми мали важливе народногосподарське значення, зокрема: Інститут гірничої механіки розробив нову технологію охолодження повітря у глибоких шахтах; метод відкритої розробки бурого вугілля; дослідив нову схему автоматичного регулювання врубових машин; Інститут гідрології і гідротехніки провів дослідження водних ресурсів Донбасу і Кривого Рогу, низку робіт використано при складанні Генеральної схеми розвитку електрифікації сіл УРСР, а також у будівництві гідропоруд; в Лабораторії проблем швидкісних машин і механізмів виконано аеродинамічні дослідження у циклах роботи газових турбін. Співробітниками установ Відділу опубліковано 339 друк. аркушів наукових праць, прочитано 159 лекцій, захищено 22 докторські і кандидатські дисертації. Основними недоліками в роботі установ є недостатній контроль за виконанням тематичних планів, особливо комплексних проблем, повільно налагоджуються зв'язки з науково-дослідними галузевими установами та слабо впроваджуються у виробництво досягнення; обмеженість установ у лабораторному обладнанні та приміщеннях; незадовільне співвідношення між науковим і науково-допоміжним персоналом (1:1), що знижує ефективність роботи наукових колективів установ. Виходячи з вищезазначеного постановили: 1) результати роботи інститутів Відділу обговорити на загальних зборах наукових співробітників установ Відділу; 2) керівництво установ Відділу зобов'язали посилити зв'язки з промисловістю; 3) розробити заходи щодо чіткого виконання наукових досліджень з комплексних проблем; 4) скласти плани наукових сесій, нарад, конференцій; 5) доручили бюро Відділу здійснювати систематичний контроль за виконанням планових завдань та впровадженням результатів наукових досліджень; 6) звернули увагу директора Інституту чорної металургії щодо розподілу коштів між відділами і лабораторіями та усунення перешкод у роботі над проблемою виплавки високоякісних чавунів; 7) зобов'язали керівництво Інституту гірничої механіки та Інституту будівельної механіки вжити заходів щодо зміцнення інститутів; 8) затвердили звіт Відділу технічних наук.

Поточні питання:

1. Затвердили комісію по високоякісних чавунах у такому складі: акад. А.О. Василенко – голова, чл.-кор. В.Ю. Васильєв – заступник, проф. К. І. Ващенко – вчений секретар.

2. Доручили комісії по високоякісних чавунах та бюро Відділу технічних наук розробити пропозиції щодо доцільності проведення роботи з високоякісних чавунів в Інституті чорної металургії.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 62–68. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 6
засідання Президії Академії наук УРСР

від 18 лютого 1949 р.

1. Заслухали та обговорили доповідь акад. П. А. Власюка про виконання планів установ Відділу сільськогосподарських наук. Констатували, що керуючись рішеннями Лютневого пленуму ЦК ВКП(б) та XV пленуму КП(б)У, а також постановою РМ УРСР та ЦК ВКП(б) від 20 жовтня 1948 р. про впровадження травопільної системи у землеробство УРСР, установи Відділу провели велику роботу щодо перебудови своєї роботи, а саме: було переглянуто темплани (з 47 тем знято 2 теми та 3 підрозділи), надано допомогу 110 колгоспам, 52 сортодільницям, 15 МТС, 10 заводам та окремим районам УРСР; прочитано 330 доповідей і лекцій, надано 500 консультацій; опубліковано понад 130 друк. арк. брошур і статей на актуальні теми. До найбільш важливих досягнень установ Відділу можна віднести: 1) обґрунтування високоефективної системи живлення рослин в Інституті фізіології рослин та агрохімії. Висновок робіт передано Міністерству сільського господарства. 2) В Інституті генетики і селекції розроблено новий акумуляторний метод вирощування високосортної еліти; пророщування насіння кок-сагізу; розроблено засіб одержання насіння гібрида соняшника з топінамбуром і поширено його промислові посіви. 3) В Інституті ентомології та фітопатології розроблено заходи боротьби зі шкідниками. 4) В Інституті лісівництва проведено дослідження вивчення обміну речовин в системі «ліс – ґрунт – атмосфера»; методи боротьби з розливами та замуленнями під час паводків. 5) У Ботсаду в 1948 р. на постійні місця висаджено 120 тис. рослин, виявлено ранньостиглі сорти винограду, морозостійкі сорти персика, одержано нові сорти тютюну; створено нові гібриди олійних та ефіроолійних культур. 6) У Лабораторії ґрунтознавства опрацьовано методику перетворення солонцевих ґрунтів гіпсуванням, що підвищило врожаї жита, проса, буряків у 3–7 разів. 7) Лабораторія машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки розробила теоретичні основи та, спільно з ВНЩ, виготовила бурякозбиральний комбайн, розробила теоретичні основи для виготовлення сортувальних машин, конструкцій тракторів та виготовлення деталей сільськогосподарських машин з модифікованого чавуну. Відмічено й недоліки в роботі установ, до яких віднесли: низьку забезпеченість установ приміщеннями для лабораторій та робочими приміщеннями; відсутність експериментальних баз; установи Відділу не виконали план набору до аспірантури, видавничий план; у звітах установ Відділу нечітко обґрунтовано результати наукових робіт, у планах часто не названо керівників тем.

З метою покращення роботи установ Відділу постановили: 1) зобов'язати керівників Відділу та установ розгорнути наукові дослідження та впровадження їх результатів у сільськогосподарське виробництво, для цього просити РМ УРСР виділити 18 автомашин; 2) покращити кадровий склад установ Відділу, з цією метою просити РМ УРСР збільшити штатний розпис установ на 271 посаду; 3) забезпечити прийом до аспірантури молодих фахівців з виробництва; 4) підвищити рівень наукових досліджень; 5) бюро Відділу та Управлінню справами АН доручили підготувати пропозиції щодо розширення приміщень під лабораторії (у Києві – 2,5–3 тис. м², у Харкові – 500–600 м²) та просити РМ УРСР виділити 165

тис. крб. на закінчення проекту будівництва інститутів Відділу сільськогосподарських наук; 6) закінчити ремонт приміщень Лабораторії машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки; ввести в експлуатацію польові лабораторії інститутів: лісівництва та фізіології рослин і агрохімії; 7) зобов'язати директорів інститутів: фізіології рослин і агрохімії (акад. О. І. Душечкіна), лісівництва (акад. П.С. Погребняка), ентомології та фітопатології (чл.-кор. С.В. Зверезомб-Зубовського) організувати опорні пункти в степових і лісостепових районах УРСР для проведення стаціонарних досліджень; 8) просити відділ друку ЦК КП(б)У дозволити АН УРСР у першій половині 1949 р. видати масовим тиражем інформаційний бюлетень і журнали «Вісник рослинництва» та «Вісник тваринництва»; 9) затвердили звіт установ Відділу за 1948 р.

2. Заслухали та обговорили звіт установ Відділу біологічних наук про виконання темплану за 1948 р. Констатували, що діяльність установ Відділу біологічних наук переорієнтовано на виконання завдань народного господарства – підвищення врожайності сільськогосподарських рослин, продуктивності сільськогосподарських тварин, розробку питань охорони здоров'я людини. На 1948 р. установами Відділу було заплановано 23 проблеми та 177 тем. Опрацьовано 22 проблеми, що охоплюють 162 теми. Низка виконаних робіт мають важливе народногосподарське значення, а саме: в Інституті ботаніки складено IV том «Флори УРСР», розроблено способи вегетативного розмноження шипшини; в Інституті зоології розроблено методи боротьби з гризунами – шкідниками сільського господарства (рослин, тварин, прісноводної промислової риби); в Інституті гідробіології встановлено можливість інтенсифікації промислу тюльки в Дністровському лимані та рибпромислу придунайських лиманів; в Інституті біохімії з'ясовано низку особливостей перетворення вуглеводів у головному мозку; утворення аміаку в серцевому м'язі, а також усунення аміаку в тканинах; шляхом денатурації білків одержано з кості препарат, позбавлений видової специфічності; в Інституті мікробіології вдосконалено метод одержання препарату нового антибіотика – «мікроциду», виявлено декілька антибіотиків з вищих рослин, що мають антибактеріальну дію на збудників малярії і коклюшу; в Інституті клінічної фізіології встановлено можливість перетворення нормальної клітини в пухлину поза організмом під впливом деяких речовин; встановлено нові факти зв'язку між вегетативною нервовою системою і фізіологічною системою сполучної тканини; виділено активні фракції з «консервованих тканин» та одержано нові дані у вивченні механізму їх дії.

В установах Відділу опубліковано 165 наукових робіт; опубліковано 10 науково-популярних брошур; прочитано 304 лекції та 298 наукових доповідей; захищено 16 дисертацій на ступені кандидата та доктора біологічних наук.

Президія констатувала низку недоліків у роботі установ Відділу, а саме: робота установ не спрямована на розв'язання великих проблем, не проведено заходів щодо зв'язків з науково-дослідними установами відомств для розв'язання комплексних проблем, недостатній зв'язок з виробництвом; поганий облік робіт щодо впровадження їх у виробництво; недостатньо проводиться робота щодо популяризації досягнень; низький рівень роботи з підготовки кадрів та аспірантів; слабка експериментальна база.

Виходячи з вищенаведеного, Президія постановила: 1) доручити бюро Відділу заслухати звіт за 1948 р. на загальних зборах співробітників установ Відділу; 2) бюро Відділу розробити заходи щодо опрацювання комплексних проблем; 3) контролювати роботу щодо впровадження у виробництво результатів наукових досліджень; 4) Інституту клінічної фізіології розгорнути роботу в галузі нормальної фізіології; 5) в Інституті ботаніки розгорнути роботу відділу фізіології рослин; 6) в Інституті зоології посилити експериментальні роботи з тваринами; 7) в Інституті мікробіології посилити роботу в галузі розробки теоретичних питань мікробіології та вивчення мікроорганізмів; 8) доручили Розпорядчому засіданню Президії розглянути потреби установ Відділу в обладнанні експериментальних баз; забезпечити установи необхідним автотранспортом.

3. Заслухали та обговорили звіт про виконання планів установами Відділу фізико-хімічних і математичних наук у 1948 р. Констатували, що установи Відділу одержали значні результати як у науковому, так і в практичному відношенні. Роботи наближені до запитів народного господарства. В установах виконано 149 планових та 41 позапланову тему, зокрема: 1) в Інституті математики – дано загальне рішення для класу нелінійних проблем в теорії сингулярних інтегралів; 2) в Інституті фізики вдосконалено виробництво фотоелементів, побудовано: інтерференційний кристал – рефрактометр для низьких температур, установку для дослідження інфрачервоних спектрів з автоматичним записом; 3) у Фізико-технічному інституті здобуто великі досягнення в галузі прискорення часток та в галузі генерації сантиметрових і міліметрових хвиль; 4) у Лабораторії металофізики розроблено засоби поліпшення якості металів та стопів (за завданням Мінчормету); 5) значних успіхів досягла Полтавська гравіметрична обсерваторія; 6) в Інституті фізичної хімії висвітлено природу спектрів електронного переносу будови хингідрону та ін.; 7) в Інституті органічної хімії успішно проведено дослідження й синтез нових ціанових барвників; розроблено та впроваджено технологію виробництва саназину; 8) в Інституті загальної та неорганічної хімії розроблено методику визначення зв'язаної води в колоїдних системах, розроблено методи дослідження комплексних сполук та фізико-хімічного аналізу розчинів; 9) в Інституті геологічних наук проведено значні роботи з покращення бурових робіт, у вивченні залізорудної бази УРСР, складено генеральну схему електрифікації малих річок УРСР.

Установами Відділу опубліковано 278 праць, прочитано 298 доповідей та зроблено 634 реферати і повідомлення, проведено 297 лекцій, опубліковано 60 брошур.

Разом з тим, Президія відмітила низку недоліків, найсерйозніші з них це: 1) недостатня робота з впровадження результатів наукових досягнень у виробництво; 2) не залучені до наукових робіт академіки і члени-кореспонденти, які не входять до складу інститутів; 3) незадовільне співвідношення між науковим та науково-допоміжним персоналом; 4) обмежена кількість робочих приміщень в інститутах.

З метою поліпшення роботи установ Відділу Президія постановила: 1) бюро Відділу провести загальні збори співробітників установ Відділу з обговоренням результатів виконання ними темпланів у 1948 р.; 2) систематично заслуховувати директорів інститутів про роботу колективів; 3) схвалити план проведення конференцій; 4) покращити роботу з молодими науковцями та аспірантами; 5–9) керів-

никам установ звернути увагу на розроблення комплексних проблем із залученням співробітників галузевих науково-дослідних установ та на впровадження результатів досліджень у виробництво; залучити до роботи провідних вчених (академіків і членів-кореспондентів), які не входять до складу інститутів; 10) вирішити питання щодо проведення польових експедицій співробітниками Інституту геології; 11) затвердити звіт Відділу.

4. Заслухали та обговорили звіт про виконання темплану за 1948 р. в установах Відділу суспільних наук. Констатували, що план включав низку актуальних робіт – всього виконано 58 тем (з 117). Протягом 1948 р. інститути значно активізували свою роботу: проведено 19 наукових сесій, конференцій, зачитано 102 доповіді, прочитано 662 лекції, проведено 981 консультацію, опубліковано 120 статей з питань економіки, філософії, мовознавства, літературознавства, мистецтвознавства. Поліпшилась якість наукових робіт співробітників установ Відділу. Вийшли у світ фундаментальні праці.

Президія констатувала значне недовиконання тем; істотні недоліки в плануванні тематики; слабе керівництво науковою роботою в установах Відділу; відсутність контролю за виконанням плану та якістю робіт; низький рівень підготовки дисертацій та низький рівень трудової дисципліни.

Президія зобов'язала бюро Відділу: 1) поліпшити координацію між установами Відділу; 2) звернути особливу увагу на виконання комплексних тем; 3) розгорнути роботу з підвищення якості робіт; 4) взяти під контроль виконання докторських дисертацій; 5) до 15 березня 1949 р. переглянути кадровий склад установ Відділу; 6) звернути увагу на наукові ради установ, які повинні стати провідними органами в справі підвищення ідейно-теоретичного рівня співробітників.

Поточні питання:

1. Дозволили відрядження акад. Л.А. Булаховському до Петрозаводська з 21 лютого до 2 березня 1948 р.

2. *2

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 69–106. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 7 засідання Президії Академії наук УРСР

від 22 лютого 1949 р.

1. Заслухали та обговорили звітну доповідь академіка-секретаря про роботу з кадрами в АН та план роботи на 1949 р. Констатували, що за перші 3 роки нової п'ятирічки в установах АН підготовлено 174 кандидати наук (тільки у 1948 р. – 63 осіб), 28 докторів наук (у 1948 р. – 8 осіб). Слабко працює аспірантура (з 67 осіб захистилось лише 21 особа), не виконано план набору на 1948–1949 рр. до аспірантури (не добрано 17 осіб); погана підготовка докторських дисертацій, особливо у Відділі суспільних наук. В Академії нараховується 93 особи, котрі тимчасово виконують обов'язки заввідділами.

Президія постановила: 1) керівникам установ АН у березні 1949 р. розглянути питання про підготовку наукових кадрів, негайно розпочати набір до кандидатської аспірантури, а до 15 березня – до докторантської; керівників аспірантів зобов'язати поліпшити керівництво роботою аспірантів; затвердили нову аспірантську комісію під головуванням Ф.П. Белянкіна та зобов'язали її перевірити в інститутах стан підготовки аспірантів. Вирішили, що за стан підготовки аспірантів відповідають директори установ; теми докторських дисертацій мають відповідати тематиці інституту і профілю відділів. Утворили комісію для прийому екзаменів з філософії під головуванням проф. М.С. Шлепакова. Затвердили план набору до аспірантури на 1949–1950 рр. (90 осіб) та план захисту докторських дисертацій, а саме: на 1949 р. – 48 осіб, на 1950 – 70 осіб.; затвердили план захисту кандидатських дисертацій: серед м. н. с. – 115 осіб, аспірантів 53 особи. Вирішили продовжити аспірантам термін виконуючого обов'язки зав. відділу чи лабораторії відповідно до терміну, встановленого планом захисту докторських дисертацій. Зобов'язали керсправами АН вирішити всі проблеми, пов'язані з приміщеннями під аспірантські гуртожитки АН.

2. Заслухали постанову РМ УРСР від 20 січня 1949 р. про порушення фінансово-штатної дисципліни в Управлінні справами АН УРСР (у 1946–1949 рр.). Постановили визнати правильними вказівки РМ УРСР. Взяли до відома заяву керуючого справами АН І. І. Сільвестрова про те, що порушення фінансової дисципліни, що мали місце у 1946–1947 рр., виправлено; в 1948 р. Управління не допускало перевитрат коштів; до нормальних розмірів приведено дебіторську та кредиторську заборгованість та вжито заходів до зменшення запасів матеріалів і обладнання в установах; не допускаються порушення в банківських та касових операціях.

Оголосили догану заступнику керсправами АН А.О. Петерсу за недогляд за роботою автобазис АН, а начальнику автобазис В. Г. Вдовенку оголосили сувору догану та наклали штраф; звільнили зав. авторемонтних майстерень, зняли з роботи завтехпостачанням, перевели на нижчу посаду головного бухгалтера Управління справами АН А.Г. Корфа; запропонували акад. Є.О. Патону до 15 березня закінчити розробку нормативів на матеріали та обладнання в установах АН.

Поточні питання:

1. Вирішили перевести Ботсад з Відділу сільськогосподарських наук до Відділу біологічних наук відповідно до постанови РМ УРСР від 8 лютого 1949 р.

2–3. Взяли до відома наказ Міністерства вищої освіти СРСР про затвердження спеціальностей для захисту докторських та кандидатських дисертацій в Інституті зоології та Інституті геологічних наук від 14 лютого 1949 р.

4. Затвердили склад редколегії «Збірника праць Інституту електротехніки» (головний редактор – акад. С.О. Лебедев).

5. Вирішили просити РМ УРСР нагородити акад. М.М. Давиденкова орденом Леніна з нагоди його 70-річчя.

6. Затвердили склад об'єднаної вченої ради Інституту органічної хімії та Інституту загальної та неорганічної хімії (акад. А.І. Кіпріанов – голова, к. х. н. Д.П. Зосимович – учений секретар).

7. Затвердили лабораторію електротермії під керівництвом акад. К.К. Хренова у складі Інституту будівельної механіки.

8. Вирішили просити РМ УРСР передати Весело-Боковеньківський заповідник з відання Управління заповідниками РМ УРСР до Інституту лісівництва АН.

9.^{*2}

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 107–125. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 8
засідання Президії Академії наук УРСР

від 25 лютого 1949 р.

1. Вирішили перенести термін скликання Загальних зборів АН.
2. Затвердили штатні розписи установ АН та їх структуру, а також структуру та штати Львівських установ АН.^{*2} Президія АН встановила, що директори установ АН та їх заступники з наукової роботи повинні завідувати відповідними відділами чи лабораторіями в своїй установі без додаткової оплати. Затвердили заяву до РМ УРСР на додаткові штатні посади на 1949 р. в наукових установах АН.

Поточні питання:

1. Вирішили просити Вищу атестаційну комісію при Міністерстві вищої освіти СРСР про присвоєння вченого ступеня доктора архітектури проф. В. Г. Заболотному без захисту дисертації.

2. Заслухавши інформацію про підготовку до видання «Короткого курсу історії української літератури» акад. О.В. Палладіна, зобов'язали керівництво Інституту української літератури ім. Т.Г. Шевченка взяти 15 рецензій на книгу; редколегії внести потрібні виправлення; макет друкувати після вищевказаних заходів.

3. Вирішили святкувати 150-річчя від дня народження О.С. Пушкіна, з цією метою утворили організаційний комітет.

4. Доручили бюро Відділу сільськогосподарських наук та Відділу біологічних наук вивчити питання щодо можливостей перенесення робіт з вивчення дубового шовкопряда з Інституту зоології до Інституту ентомології та фітопатології.

5. Вирішили просити акад. О.Н. Соколовського виїхати із співробітниками до колгоспів Полтавської області з 10 до 20 березня.

6. Заслухали доповідь голови Відділу технічних наук акад. М. М. Доброхотова про проведення робіт з госпрозрахункової тематики. Доручили академікам Є.О. Патону та М.М. Доброхотову остаточно опрацювати це питання та подати його на обговорення Президії.

7–9.^{*2}

10.^{*5}

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 126–154. Засвідчена копія. Машинопис.

^{*2} Див. Додатки: «Список установ, що діяли у складі АН УРСР (1946–1950)».

Протокол № 9
засідання Президії Академії наук УРСР

від 11 березня 1949 р.

1. Заслухавши доповідь В. Є. Лашкарьова про впровадження результатів наукових досліджень у виробництво за 1948 р., доручили Відділам АН ще раз переглянути і доопрацювати план і додатково розробити план з впровадження у народне господарство особливо важливих робіт до 14 березня 1949 р.

2. Доручили Інституту лісівництва надати консультації Міністерству лісового господарства та Міністерству сільського господарства в опрацюванні інструкцій з організації виробничих дослідів з посівами полезахисних смуг за гніздовим способом; Лабораторії машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки з Інститутом лісівництва надати консультації Мінсільгоспу та НДІ механізації сільського господарства щодо виконання таких завдань: а) складання інструкції щодо типів тракторних та кінних культиваторів на міжрядковій обробці ґрунту в лісових полезахисних посадках; б) опрацювання агротехнічних вимог щодо нових конструкцій машин для механізації процесів лісопосадок та збору насіння деревних і чагарникових порід; в) опрацювання системи посадкових машин і конструкцій культиватора для міжрядкової обробки в полезахисних лісонасадженнях.

3. Затвердили план експедицій, сесій, конференцій та нарад установ АН на 1949 р.; бюро Відділів зобов'язали розробити план сесій Відділів.

4. Доручили акад. М.М. Доброхотову подати на розгляд Президії план науково-дослідних робіт щодо впровадження передової техніки у виробництво та обґрунтування її фінансування.

5. Заслухали доповідь директора Інституту української літератури ім. Т.Г. Шевченка акад. О. І. Білецького про заходи щодо зміцнення Інституту. Запропонували переглянути план роботи Інституту; затвердили рішення вченої ради Інституту про звільнення з роботи І.І. Стебуна, Є. І. Старинкевич, А.П. Шамрая; рекомендували звернути увагу на трудову дисципліну та провести набір кадрів.

Поточні питання:

1. Взяли до відома інформацію акад. О.І. Білецького про підготовку до сесії з нагоди 135-річчя від дня народження Т. Шевченка; зауважили, що сесію не внесено до затвердженого плану.

2. На пропозицію Відділу технічних наук дозволили утворити Комісію з історії техніки у такому складі: акад. В.В. Данилевський (голова), академіки – М.М. Доброхотов, М.В. Луговцов, К.К. Хренов, О.М. Фролов, М. М. Давиденков, М.Е. Омеляновський, Ф.П. Бесянкін, П.П. Будников, С. О. Лебедев, Г.Ф. Проскура, В.М. Корецький, А.О. Василенко, В. М. Свечников; члени-кореспонденти – П.С. Кучеров, Г.Й. Сухомел, В. Ю. Васильєв, проф. І.Т. Швець, с. н. с. Г.В. Карпенко; М.М. Хотимченко, І.Л. Повх, М.Я. Рудинський та П.І. Гнип (вчений секретар). Затвердили план її роботи, кошторис, план наукових відряджень та експедицій.

3. Вирішили в Інституті теплоенергетики утворити відділ історії техніки; завідділу призначили акад. В.В. Данилевського.

4. Утворили комісію з вивчення життя першодрукаря Івана Федорова; головою призначили акад. В.В. Данилевського; доручили комісії збір матеріалів та підготовку до друку монографії.

5. З метою увічнення пам'яті Івана Федорова вирішили в складі АН (у м. Львів) утворити Державний заповідник, закріпивши за АН садибу колишнього Онуфрієвського монастиря Василян по вул. Б. Хмельницького, 15 та прилеглі споруди у м. Львів; затвердили кошторис та штатний розпис (14 посад) Державного заповідника ім. першодрукаря Івана Федорова.

6. Вирішили утворити при Президії Комісію по застосуванню мічених атомів під головуванням акад. О.І. Бродського у такому складі: чл.-кор. Я. Н. Фіалков (заст. голови), академіки – В.Є. Лашкар'єв, к. х. н. Г. С. Фоменко (вчений секретар); члени комісії: академіки – О.І. Душечкін, А.П. Комар, Г.В. Курдюмов, О.І. Лейпунський; члени-кореспонденти – Є. С. Бурксер, А.К. Вальтер, Р.Є. Кавецький, Д.Л. Фердман, І. М. Францевич, Є.О. Шилов. Затвердили проект положення про комісію.

7. Затвердили редколегію «Трудов Карадагской биологической станции АН УССР» у такому складі: проф. К.О. Виноградов (відповідальний редактор); члени-кореспонденти – Я.В. Ролл, О.П. Маркевич, к. б. н. В. Ф. Заднин (відповідальний секретар).

8. Затвердили: 1) план розвитку заповідника «Олександрія»; 2) план науково-дослідних робіт на 1949–1952 рр.; 3) технічний проект планування та реконструкції парку; план відновлення та розвитку заповідника.

9. Затвердили положення про Планову комісію Президії АН.

10. Затвердили такий новий склад Ради по вивченню продуктивних сил УРСР: акад. П.С. Погребняк (голова), акад. П.М. Першин (заст. голови), проф. І.Т. Швець (заст. голови), проф. Л.Д. Розов (заст. голови), чл.-кор. Є. С. Бурксер (заст. голови); члени комісії: академіки – А.І. Кіпріанов, В. Є. Лашкар'єв, О.І. Душечкін, М.М. Доброхотов, Д.К. Зеров, А. О. Василенко, Л. М. Яснопольський, П. А. Власюк, члени-кореспонденти – Г.Й. Сухомел, П.С. Кучеров, М.Ф. Гулий, проф. С.П. Родіонов, голова Держплану УРСР В.М. Валуєв, т.т. Д. Д. Лаврінченко, М.М. Середенко, нач. Геологічного управління Міністерства геології СРСР М.А. Котіков, нач. Управління науково-дослідних установ Мінсільгоспу УРСР А.І. Калачиков, керівник тресту «Українвугіль» Г.Д. Єфремов, директор Інституту місцевого палива В.М. Родін.

11. Затвердили поданий акад. М.М. Доброхотовим проект інструкції «Про порядок виконання договірної тематики в установах Академії наук УРСР»; фінансово-плановому відділу Президії доручили подати інструкцію на затвердження Мінфіну УРСР.

12. Взяли до відома наказ Міністерства вищої освіти СРСР про дозвіл: а) об'єднаній вченій раді Інституту електротехніки та Інституту теплоенергетики приймати до захисту кандидатські дисертації за спеціальностями: парові двигуни (турбіни і машини), теплосилові установки, котельні установки, центральні електричні станції, мережі та енергосистеми, гідродинаміка та гідравлічні машини; б) вченій раді Відділу суспільних наук приймати до захисту докторські та кандидатські дисертації за спеціальностями: українська література, українська мова – на присудження доктора та кандидата філологічних наук; історія України – на при-

судження доктора та кандидата історичних наук; в) вченій раді Інституту української літератури приймати до захисту кандидатські дисертації за спеціальностями: українська література, українська мова; г) вченій раді Інституту фізичної хімії приймати до захисту докторські та кандидатські дисертації за спеціальністю «фізична хімія»; д) вченій раді Інституту чорної металургії приймати до захисту докторські та кандидатські дисертації за спеціальностями: доменна справа, металургія сталі, металознавство і термічна обробка, металургійні печі, металофізика. Вирішили просити Міністерство вищої освіти СРСР дозволити вченій раді Відділу суспільних наук приймати до захисту кандидатські дисертації зі спеціальності «філософія».

13. Надали відрядження чл.-кор. Р.Є. Кавецькому до Москви.

14. Вирішили звільнити за заявою тов. О. П. Чепіногу з посади вченого секретаря Інституту біохімії та затвердили на цю посаду к. б. н. В. П. Короткоручка.

15. Доручили Відділу технічних наук АН подати пропозиції щодо висунення кандидатур в члени-кореспонденти Академії артилерійських наук.

16. Доручили бюро Відділів обговорити кандидатури у докторантську аспірантуру.

17. Заслухавши доповідь академіка-секретаря М.П. Семененка про надання допомоги колгоспам в проведенні весняної посівної кампанії, вирішили: а) відрядити до Миколаївської області бригаду з 10 науковців під керівництвом акад. П.С. Погребняка; б) відрядити до Дніпропетровської області бригаду з 10 науковців під керівництвом Д. К. Зерова; в) до колгоспу ім. Сталіна Ружичанського р-ну Кам'янець-Подільської обл. – 10 осіб; г) доручити директорам інститутів: фізіології рослин та агрохімії, ентомології і фітопатології, лісівництва, ботаніки, мікробіології, біохімії, зоології, економіки та Ботсаду виділити по 3 наукових співробітники для надання колгоспам консультацій у період посівної кампанії. Організаційну роботу доручили провести Раді науково-технічної пропаганди.

18. Звільнили к. б. н. С.І. Лебедева з посади заступника директора Ботсаду з наукової роботи, перевівши його на посаду заввідділу фізіології рослин Інституту ботаніки.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 173–189. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 10 засідання Президії Академії наук УРСР

від 1 квітня 1949 р.

1. Слухали та обговорили доповідь директора Інституту теплоенергетики проф. І. Т. Швеця про дослідження методів промислового спалювання бурого вугілля. Вирішили просити РМ УРСР сприяти АН в отриманні від союзних міністерств необхідного устаткування; відкрити додаткове цільове асигнування для Інституту; надати додатково 5 штатних посад; забезпечити матеріалами та обладнанням; доручили рембудконторі АН домовитися з Київською ГЕС про виготовлення допоміжного паливного обладнання та монтаж дослідного устаткування, а

Керування справами забезпечити перевезення на ГЕС необхідних матеріалів; передати на розгляд РМ УРСР рекомендації щодо складання плану впровадження у виробництво методів спалювання бурого вугілля та про виділення спеціального заводу для виготовлення топочного устаткування для промислових котелень.

2. Заслухавши доповідь директора Інституту теплоенергетики проф. І. Т. Швеця про заходи щодо забезпечення робіт Інституту зі створення газотурбінної установки, затвердили план та терміни робіт (1949–1951 рр.).

3. Взяли до відома звіт члена Президії акад. К.Д. Синельникова про обстеження виконання планів установами АН УРСР у м. Харків (Інститут генетики та селекції, Лабораторія швидкісних машин і механізмів, Лабораторія ґрунтознавства). Доручили Відділу сільськогосподарських наук провести обстеження роботи Інституту генетики та селекції; Відділу технічних наук обстежити роботу Лабораторії швидкісних машин і механізмів.

4. Затвердили план роботи Комісії по вивченню історії вітчизняної науки і техніки та доручили скласти план видань на 1949 р. і план проведення сесій.

Поточні питання:

1. З метою відзначення 150-річчя від дня народження О.С. Пушкіна, вирішили скликати Загальні збори АН УРСР за участю Спілки радянських письменників УРСР. Затвердили програму Зборів. Доручили акад. О. І. Білецькому видати збірник доповідей, зачитаних на Зборах.

2. Для святкування 100-річчя від дня народження академіка І.П. Павлова утворили оргкомітет під головуванням акад. О.В. Палладіна.

3. Вирішили підготувати та видати збірник праць видатного фізіолога, академіка АН УРСР В.Ю. Чаговця; відповідальним редактором призначили акад. Є.Б. Бабського.

4. Для відзначення 80-річчя з дня опублікування періодичної системи Д. І. Менделєєва, вирішили провести наукове засідання Відділу фізико-хімічних і математичних наук.

5. Затвердили список кандидатур до докторантської аспірантури.

6. Затвердили вчену раду Інституту фізичної хімії в такому складі: акад. О.І. Бродський (голова), к. х. н. Г.С. Фоменко (вчений секретар), академіки – П.П. Будников, А.І. Кіпріанов, члени-кореспонденти – Н.Д. Моргуліс, І. М. Францевич, Я.Н. Фіалков, доктори хімічних наук – М.В. Поляков, Б. Я. Дайн, В.А. Ройтер, кандидат фізико-математичних наук О.З. Голік, кандидати хімічних наук – М.С. Ашкіназі, М.Т. Русов (голова МК), С. Г. Демиденко (секретар партбюро).

7. Затвердили вчену раду Фізико-технічного інституту в такому складі: фізико-технічний сектор – акад. К.Д. Синельников (голова), Л. М. П'ятигорський (вчений секретар), доктори наук – О.І. Ахієзер, А. К. Вальтер, Р.Й. Гарбер, М.І. Корсунський, І.М. Ліфшиць, Б.Я. Пінес, кандидати наук П.М. Зейдліц, А.М. Сисоєв, О.Я. Таранов, А. Н. Ямницький, М.А. Геккер (заступник директора по технічних питаннях), І.Г. Вовчок (начальник I відділу), І.Г. Павленко (уповноважений РМ УРСР).

Радіофізичний сектор – акад. К.Д. Синельников (голова), А.О. Слуцкін (заст. голови), доктори наук – С.Я. Брауде, В.Л. Герман, І.М. Ліфшиць, кандидати наук – Й.М. Вігдорчик, Ю.А. Копилович, О.П. Майданов, І. Д. Трутень, О.Я. Усиков,

І.Г. Павленко (уповноважений РМ УРСР), Н. Н. Скугаревська (начальник спецвідділу).
8–9.*²

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 190–203. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 11
засідання Президії Академії наук УРСР

від 8 квітня 1949 р.

1. Затвердили план роботи Президії АН на II квартал 1949 р.
2. Заслухали та затвердили звіт про роботу Президії АН за I квартал 1949 р.
3. Заслухали та затвердили звіт про роботу Планової комісії за I квартал 1949 р.
4. Заслухали та затвердили звіт про роботу Ради по вивченню продуктивних сил УРСР за I квартал 1949 р.

5–6. Затвердили звіт акад. Є. О. Патона про його роботу з керівництва над впровадженням результатів наукових досягнень установ Відділу технічних наук у виробництво за I квартал 1949 р. та для продовження цієї роботи, утворили комісію під керівництвом віце-президента акад. Є. О. Патона.

7. Затвердили звіт члена Президії акад. В. Є. Лашкарьова про роботу з керівництва над розробкою комплексних проблем Ради по вивченню виробничих сил УРСР за I квартал 1949 р.; затвердили список комплексних тем, контроль за виконанням яких здійснює Президія; доручили всім Відділам до 30 квітня 1949 р. подати списки комплексних тем.

8. Затвердили звіт про роботу за I квартал 1949 р. Комісії по матеріально-технічному постачанню АН.

9. Затвердили звіт про роботу за I квартал 1949 р. Редакційно-видавничої ради АН.

10. Заслухали підсумки соцзмагання в 1948 р. в установах АН. Констатували, що соцзмагання проводилося в усіх установах АН (за винятком Астрономічної обсерваторії) як поміж інститутами, так і поміж відділами та лабораторіями. Соцзмагання було організовано у формі індивідуальних зобов'язань. Найкращим Президія визнала Інститут електрозварювання та присудила йому перехідний Червоний прапор Президії і парткомітету АН.

Поточні питання:

1. Для обстеження роботи Інституту генетики і селекції призначили комісію під головуванням акад. К.Д. Синельникова; звільнили з роботи в Інституті чл.-кор. І.М. Полякова та проф. Л.М. Делоне.

2. Змінили попередню постанову щодо розміщення лабораторій Ботсаду та Лабораторії машинобудування і проблем сільськогосподарської механіки.

3. Затвердили вчену раду Інституту української літератури ім. Т.Г. Шевченка в такому складі: акад. О.І. Білецький (голова), академіки – М. К. Гудзій, П.Г. Тичина, О.Є. Корнійчук, члени-кореспонденти – П. М. Попов, С.І. Маслов, кандидати філологічних наук – Д.В. Чалий, Є. П. Кирилюк, М.С. Грудницька, С.А. Крижа-

нівський, Г.Д. Вервес (учений секретар), тов. Б.М. Мінчин (секретар парторганізації), М.І. Дяченко (голова МК).

4. На прохання директора Інституту історії О. К. Касименка вирішили не завантажувати його ніякими роботами, окрім закінчення підготовки до видання «Короткого курсу історії України».

5. Дозволили Інституту історії перенести термін здачі до друку «Короткого курсу історії України» на 2–3 місяці.

6. Вирішили дозволити безкоштовну надсилку видань по заявках АН таким особам: Президенту АН, віце-президенту АН, академіку-секретарю, вченому секретарю Президії, членам Президії.

7.^{*2}

8. Затвердили вчену раду Головної астрономічної обсерваторії у такому складі: чл.-кор. В. П. Цесевич (голова), академіки – О.Я. Орлов, М. П. Барабашов, члени-кореспонденти – С.С. Бурксер, Ю.Д. Соколов, к. ф.-м. н. Ш.Г. Горделадзе, с. н. с. Є.П. Федоров.

9. Затвердили бригаду для розробки комплексної проблеми щодо рудникових канатів під головуванням П.П. Нестерова, його заступником призначили д. т. н. О.М. Пенькова.

10. Затвердили редколегію видання «Флора УРСР» у такому складі: акад. Д.К. Зеров (відповідальний редактор), д. б. н. М.І. Котов, д. б. н. М. В. Клоков, кандидати біологічних наук – О.Д. Вісоліна, А.І. Барбарич (відповідальний секретар).

11. Ввели до складу вченої ради Інституту історії д. і. н. В. О. Голобуцького.

12.^{*2}

13. Ввели до складу вченої ради Інституту української літератури ім. Т.Г. Шевченка чл.-кор. М.О. Тюленєва.

14. Надали відрядження до Москви акад. О.І. Білецькому з 20 березня 1949 р. (на 2 тижні).

15.^{*2}

16. Заслухали повідомлення Президента АН акад. О.В. Палладіна про нагороду АН дипломом Товариства по розповсюдженню політичних та наукових знань.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 204–221. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 12 **засідання Президії Академії наук УРСР**

від 22 квітня 1949 р.

1. Затвердили звіти бюро Відділів АН за I квартал 1949 р.

2. Взяли до відома звіт про виконання видавничого плану АН за 1948 р. Доручили Розпорядчому засіданню Президії розглянути питання про обладнання приміщення Друкарні та виділення до штатів Видавництва 15 посад додатково. Зобов'язали директорів установ АН призначити відповідальних за випуск періодичних видань.

3. У зв'язку з наявністю незаміщених вакансій академіків та членів-кореспондентів, доручили бюро Відділів до 15 травня 1949 р. розглянути питання щодо подання кандидатур для обрання нових академіків та членів-кореспондентів АН.

Поточні питання:

1. Вирішили виділити з резервних фондів АН 30 тис. крб. Інституту фізіології рослин і агрохімії для проведення досліджень, розпочатих акад. В. П. Філатовим щодо застосування біогенних стимуляторів та доручили акад. П. А. Власюку підготувати доповідь про розгортання робіт з вивчення дії біогенних стимуляторів.

2. Вирішили передати з Інституту ентомології та фітопатології колекцію картоплі за вказівкою Мінсільгоспу Немешаєвській дослідній станції та Харківській овочевій станції.

3. Затвердили редакційну колегію «Українського математичного журналу» у такому складі: акад. О. Ю. Ішлінський (відповідальний редактор), академіки – М.О. Лаврентьєв, М.М. Боголюбов, Б.В. Гнеденко, к. ф.-м. н. К.А. Бреус (відповідальний секретар).

4. Дозволили Інституту органічної хімії скликати конференцію з питань органічної хімії; затвердили склад оргкомітету конференції під головуванням А.І. Кіпріанова.

5. Відмовили в проханні М.В. Пасічнику про звільнення його з посади в. о. директора Інституту фізики.

6. ^{*2}

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 226–231. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 13
засідання Президії Академії наук УРСР

від 6 травня 1949 р.

1. Заслухавши доповіді голів Відділів біологічних та сільськогосподарських наук про роботу станцій та заповідників (академіків П.О. Свириденка та П.А. Власюка), вирішили:

1) Щодо експериментальної сільськогосподарської бази «Феофанія» – реорганізувати базу до кінця 1949 р. у наукову, встановивши її основним завданням: експериментальне вивчення хвороб картоплі, паразитів-комах трихограми бактеріозів культурних рослин, умов формування і зав'язування плодів дерев, умов формування ґрунтових вод у четвертинних відкладеннях, залежності розвитку сільськогосподарських птахів від зовнішніх факторів. Доручили Інституту ботаніки почати роботи із садівництва, Інституту гідрології – створити мережу невеликих ставків для проведення риборозплідних робіт; закріпили ділянки землі за інститутами: ентомології та фітопатології – 10 га, мікробіології – 3 га, геології – 4 га. Бюро Відділу біологічних наук доручили вирішити питання про перенесення робіт з вивчення дубового шовкопряда з бази в «Теремках» до «Феофанії». Керівництву «Феофанії» – організувати розплідники піддослідних тварин для установ

АН, скориставшись допомогою Інституту клінічної фізіології та Інституту експериментальної біології та патології. Доручили відділу капітального будівництва розробити проекти будівництва розплідника; головному бухгалтеру Президії та фінансово-плановому відділу Президії доручили розробити інструкцію про порядок розрахунку «Феофанії» з інститутами, а також з обліку та звітності, зобов'язали: відділ капітального будівництва розробити проект і скласти кошторис будівництва нової свердловини для забезпечення «Феофанії» водою; Управління справами зобов'язали переглянути штатний розпис «Феофанії», забезпечити коштами першочергові завдання з будівництва житлових приміщень; Інституту лісівництва доручили взяти під контроль роботу дослідного лісництва в урочищах «Феофанії». Вченій раді заповідника доручили розробити положення про заповідник.

2) Старосільський заповідник (Старосільська біологічна станція).

Встановили, що основним науковим завданням Старосільської бази є: виявлення мохів і лишайників, хвороб дубового шовкопряду. Станцію в науковому відношенні підпорядкували Відділу біологічних наук та доручили реорганізувати її вчену раду з тим, щоб вона в першу чергу розробила положення про заповідник. Зобов'язали республіканську АН провести ремонт лабораторного будинку до 15 червня 1949 р. Керівництву заповідника доручили завершити будівництво огорожі з боку села Старосілля.

3) Білоцерківський заповідник «Олександрія».

Вирішили просити РМ УРСР та РМ СРСР винести навчальне господарство Білоцерківського сільськогосподарського інституту з території парку. Директора заповідника зобов'язали відновити шестиквартирний житловий будинок для співробітників лабораторії.

4) Експериментальна база Інституту зоології в урочищі «Теремки».

Доручили Відділу біологічних наук та Інституту лісівництва опрацювати питання щодо раціонального використання бази Інституту зоології, вказали на те, що науково-експериментальну базу тварин він повинен перенести до «Феофанії».

5) Голосіївська база Інституту ботаніки.

Встановили, що основне завдання бази – обслуговування експериментальних робіт усіх відділів Інституту, в першу чергу, з ембріології, цитології, фізіології та окультурення диких рослин. Вирішили в майбутньому експериментальні роботи Інституту перенести у «Феофанію».

6) Вилківська база Інституту гідробіології.

Встановили, що основним науковим завданням бази є вивчення приморських водойм з метою підвищення продуктивності рибного господарства УРСР. Вирішили: 1) просити РМ УРСР виділити мотокатер для робіт в приморських водоймах Дунаю та відкритому морі, а також дозволити вкомплектувати його 4-ма особами команди; 2) просити Ізмаїльський облвиконком надати Інституту гідробіології садибу для організації опорної бази.

7) Бучаківська база Інституту гідробіології.

Встановили, що основне завдання бази – вивчення рибного господарства Дніпра та його заплавної водойми з метою підвищення продуктивності рибного промислу. Зобов'язали Інститут розробити детальну документацію – наукове обґрунтування та кошторис на будівництво невеликих ставків для організації науко-

во-дослідних робіт із штучного промислового рибозведення та подати їх до 1 вересня 1949 р. на розгляд Президії.

8) Прохорівський заповідник.

Вирішили ліквідувати як заповідник; організувати на його території музеї Т.Г. Шевченка, М.В. Гоголя та М. О. Максимовича, а також постійно діючий будинок відпочинку АН.

9) Голосіївська сільськогосподарська база Інституту фізіології рослин та агрохімії.

Встановили, що основним завданням бази є проведення експериментальних робіт з подальшої розробки комплексу Докучаєва–Костичева–Вільямса травопільної системи землеробства, а також по системі живлення цукрового буряка, каучуконосів, багаторічних трав та інших культур. Доручили: відділу капітального будівництва АН розробити та подати на затвердження проектно-кошторисну документацію на будівництво 12-квартирного будинку; Інститут фізіології рослин і агрохімії – скласти і подати на затвердження генеральний план культурного освоєння бази (до 1 вересня 1949 р.).

10) Голосіївська опорна база Інституту лісівництва.

Встановили, що основне завдання бази – експериментальні дослідження проблем полезахисних лісових смуг та інтродукція нових деревесних порід. Вирішили просити РМ УРСР та АН СРСР закріпити за Інститутом Оріховатську дільницю (7 га) та Голосіївську дільницю (81,7 га) і передати Інституту урочище «Веселі Боковеньки»; рембудконторі АН закінчити будівництво 2-поверхового будинку на Оріховатській базі.

11) Науково-експериментальна база Інституту генетики і селекції «Флорина».

Встановили, що основним завданням бази є експериментальні дослідження з проблем керування розвитком сільськогосподарських рослин для підвищення їх продуктивності та підвищення стійкості проти несприятливих погодних умов. Зобов'язали Інститут розробити та подати на затвердження Президії генеральний план всебічного освоєння бази; у 1949 р. приступити до впровадження травопільної системи землеробства, забезпечивши високий гідротехнічний рівень обробки полів з використанням місцевих і мінеральних добрив. Доручили відділу капітального будівництва розробити проектно-кошторисну документацію на капітальне будівництво та ремонтні роботи на базі.

2. Взяли до відома інформацію директора Інституту української літератури та відповідального редактора О.І. Білецького про підготовку до видання «Короткого курсу історії української літератури», а саме, що з 15 рекомендованих Президією рецензій на книгу отримано 3 рецензії; з 8 розділів, рекомендованих до переробки, перероблено 3 розділи; з 8 розділів, рекомендованих переписати заново, переписано 4 розділи.

Президія ухвалила: 1) завершити роботи до 15 травня 1949 р.; 2) просити Президію АН СРСР організувати обговорення «Короткого курсу історії української літератури» в одному з інститутів літератури АН СРСР, акад. О. І. Білецькому взяти участь у цьому обговоренні. В Інституті української літератури ім. Т.Г. Шевченка скликати нараду для обговорення книги у Києві та відрядити відповідальних співробітників Інституту до Ленінграда та Москви. Вирішили просити Спільку радянських письменників УРСР взяти участь в обговоренні написаних розділів книги; просити директивні органи вжити заходів щодо розвантаження наукового

співробітника Інституту Л. М. Новиченка по роботі заступника редактора журналу «Вітчизна», щоб він міг закінчити переробку розділів до «Короткого курсу».

Поточні питання:

1. Затвердили план проведення ювілею Панаса Мирного.
2. Затвердили положення про Редакційно-видавничу раду АН.
3. Підтвердили звільнення з посади чл.-кор. АН І.М. Полякова в Інституті генетики та селекції.

4. *2

5. На розвиток постанови Президії від 25 березня 1949 р., вирішили: передати з відділу високоякісних чавунів Інституту чорної металургії 7 посад до Лабораторії машинобудування і проблем сільськогосподарської механіки. Виконати всі, пов'язані з цим, заходи, крім того, виділити Лабораторії ще 5 штатних посад за рахунок скорочень, проведених в установах АН у Харкові та Львові. Доручили Відділу технічних наук розробити графік, за яким Лабораторія змогла б використовувати для плавки модифікованого чавуну високочастотну піч, що є в розпорядженні Інституту чорної металургії.

6. Вирішили відновити у Дніпропетровську Філію Інституту чорної металургії АН; запропонували керівництву Інституту до 1 червня 1949 р. подати штатний розпис та проект кошторису Філії.

7. Вирішили розділити Лабораторію акад. С.О. Лебедева на 2 лабораторії, а саме: Лабораторію автоматики і апаратури (з групи автоматики та апаратури); керівником лабораторії призначили к. т. н. О.М. Міляха; Лабораторію регулювання та моделювання (з групи спецмоделювання) та включити полігон-лабораторію; завідувачем лабораторії призначили акад. С. О. Лебедева (з 1 березня 1949 р.).

8. Затвердили Комісію по комплексній проблемі газових турбін під керівництвом д. т. н. І. Т. Швеця у такому складі: акад. Г.Ф. Проскура (заст. голови), А.О. Лобко (учений секретар), члени-кореспонденти – І. М. Францевич, А.П. Філіппов, Д.М. Ляндрас (головний конструктор ХТГЗ), старші наукові співробітники – О.С. Єременко-Швець, В.І. Таранов, А.Д. Коваленко, Д.Я. Алексапольський, В.М. Єршов.

9. З метою поповнення бібліотеки колгоспу ім. Сталіна Ружичанського р-ну доручили всім бібліотекам Відділів АН та Бібліотеці АН надіслати по одному примірнику видань з питань сільського господарства.

10. Доручили Інституту лісівництва надавати постійні консультації експедиції Агролісопроекту з проектування державної захисної лісосмуги Білгород–Кам'янець обабіч річки Північний Донець.

11. Затвердили позапланову тему «Дослідження ґрунтів державної захисної смуги по Північному Донцю» Лабораторії ґрунтознавства.

12. Взяли до відома постанову РМ УРСР «Про заходи по поширенню вітамінів».

13. Взяли до відома лист заст. Голови РМ УРСР А. Ковалю про підготовку статей до колгоспної виробничої енциклопедії.

14. Дозволили Інституту загальної та неорганічної хімії 20–25 травня провести нараду з проблеми: «Утворення других електродних потенціалів».

15. Дозволили провести конференцію по колоїдній хімії.

16. Вирішили просити Міністерство вищої освіти СРСР про дозвіл на надання Інституту фізіології рослин та агрохімії права прийому до захисту дисертацій на вчений ступінь кандидата і доктора біологічних та сільськогосподарських наук.

17. Дозволили Інституту гідробіології перенести виїзне засідання вченої ради Інституту до м. Ізмаїл на червень 1949 р.

18. Ввели до складу вченої ради інститутів теплоенергетики та електротехніки акад. В.В. Данилевського та к. т. н. О.С. Єременко-Швець.

19. Дозволили акад. М.Г. Холодному закінчити в 1949 р. на Північному Кавказі тему «Підвищення морозостійкості й урожайності цитрусових».

20. Перенесли нараду Інституту геологічних наук з питання: «Стан геолого-розвідувальних, гідрогеологічних та інженерно-геологічних робіт, які проводяться на Солотвинському соляному руднику і план дальшої роботи по боротьбі з ґрунтовими водами» на 15 травня 1949 р.

21. Перенесли конференцію з питань слов'янської археології, підготовлену Інститутом археології, з травня на грудень 1949 р.

22. Затвердили вчену раду Карадазької біологічної станції у такому складі: проф. К. О. Виноградов (голова), В.Н. Тихонов (директор Чорноморського науково-дослідного інституту рибного господарства і океанографії), д. б. н. І.І. Пузанов, тов. І.Є. Євтушенко (директор станції «Рибколгоспцентра», к. б. н. З.А. Виноградова, к. б. н. Є.Ф. Мануйлова, к. б. н. Б.Ф. Жадін, представники партійної та проф-організацій Станції.

23. Взяли до відома та виконання наказ Мінвищої освіти СРСР про дозвіл об'єднаній вченій раді інститутів електротехніки та теплоенергетики приймати до захисту кандидатські дисертації зі спеціальностей: теоретична електротехніка, теоретична радіотехніка, теоретична теплотехніка, автоматика та телемеханіка, електровимірвальна техніка, газові турбіни та реактивні двигуни.

24. Затвердили об'єднану вчену раду інститутів математики та фізики в такому складі: акад. М.М. Боголюбов (голова), заступники голови – академіки – О.Ю. Ішлінський, А.П. Комар; члени ради: академіки – М. О. Лаврентьєв, В.Є. Лашкар'єв, О.І. Лейпунський; члени-кореспонденти – В.Є. Дяченко, Н.Д. Моргуліс, А.Ф. Прихотько, Є.Я. Ремез, Ю. Д. Соколов, О.О. Харкевич, Й.З. Штокало; доктори фізико-математичних наук – С.І. Пекар, А.А. Смирнов, к. ф.-м. н. М.В. Пасічник, к. т. н. М.М. Ситий, к. ф.-м. н. М.Є. Гуртовий, І.М. Рапопорт, С. О. Авраменко, А.М. Павленко (вчений секретар).

25. Взяли до відома інформацію вченого секретаря Президії про виїзд до колгоспів таких бригад під керівництвом акад. П.С. Погребняка: 1) до Миколаївської області; 2) до Полтавської області; 3) до Кіровоградської області; 4) до колгоспу ім. Сталіна Кам'янець-Подільської області.

26. Звільнили к. філос. н. М.Е. Овандера з посади заступника директора Інституту філософії та відмінили рішення про відкомандирування його у докторську аспірантуру до Москви. На посаду заст. директора затвердили к. філос. н. О. Г. Белоуса.

27–29. *²

30. Надали відрядження акад. М. В. Луговцову до Макіївського заводу.

31. *²

32. *⁵

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 232–265. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 14
засідання Президії Академії наук УРСР

від 13 травня 1949 р.

1. Заслухавши доповідь директора Інституту історії України О. К. Касименка про стан підготовки до видання «Короткого курсу історії України», констатували, що роботу завершено вчасно. Вирішили надрукувати книгу до 5 червня 1949 р. Доручили Видавництву зберегти шрифти набору макету російською мовою.

2. Затвердили робочий план і звіт (подав акад. П. М. Першин) про роботу по комплексній проблемі «Боротьба з посухою», яку проаналізувала Рада по вивченню продуктивних сил УРСР, а проводила Комісія по комплексній розробці питань боротьби з посухою. Комісія об'єднала роботу 10 інститутів АН, 8 вищих учбових закладів, 10 науково-дослідних галузевих інститутів; провідна роль у розв'язанні проблеми належала Інституту економіки АН. Комісія спільно з Відділом сільськогосподарських наук провели у 1948–1949 рр. низку наукових конференцій з поставленої проблеми, учасниками яких були науковці Москви, Ленінграда, Києва, Харкова, Одеси, Херсона, Воронежа, дослідних станцій УРСР.

3. Затвердили звіт Відділу сільськогосподарських наук про проведення наукової конференції з проблем травопільної системи, що проходила у лютому 1949 р. Констатували, що конференція зосередила увагу на питаннях здійснення Сталінського плану перетворення природи в степових і лісостепових районах УРСР. Зобов'язали Редакційно-видавничу раду АН прискорити друк матеріалів конференції; опублікувати доповідь П. А. Власюка на тему «Система добрив травопільних сівозмін у степових і лісостепових районах УРСР».

Зобов'язали установи АН, що беруть участь у розробці комплексної проблеми посухи, проводити дослідні роботи на базі колгоспів, радгоспів та МТС. Затвердили перелік комплексних експедицій для розробки проблем в освоєнні травопільної системи землеробства. Зобов'язали Раду по вивченню продуктивних сил УРСР спільно з Комісією по проблемі боротьби з посухою, Комісією по комплексному використанню малих річок за участю Держплану УРСР та Мінсільгоспу УРСР провести в IV кварталі 1949 р. конференцію з проблем водного господарства УРСР. Затвердили оргбюро під головуванням чл.-кор. Г. Й. Сухомела. Зобов'язали всі установи проводити облік впроваджених у виробництво наукових розробок.

Поточні питання:

1. У зв'язку з переведенням з Москви до АН (в Інститут фізхімії) лабораторії акад. О. І. Бродського, зобов'язали керсправами АН: забезпечити перевезення обладнання, підготувати приміщення під лабораторію; просити Штатну комісію РМ УРСР виділити додаткові штати для Інституту фізхімії.

2. Взяли до відома та виконання постанову РМ УРСР від 6 травня 1949 р. про зміну постанови від 14 грудня 1948 р. «Про організацію в складі науково-дослідних установ АН УРСР Кабінету держави і права».

3. Схвалили пропозицію Ради по вивченню продуктивних сил УРСР та Відділу сільськогосподарських наук про проведення в Ужгороді конференції з питань

перспективи господарського розвитку Закарпатської області на базі використання місцевих природних ресурсів.

4. Затвердили програму наукової сесії Інституту філософії, присвяченої 40-річчю з дня видання праці В.І. Леніна «Матеріалізм і емпіріокритицизм».

5. погодилися з пропозицією бюро Відділу сільськогосподарських наук щодо затвердження проф. В.П. Муравйова керівником комплексної бригади з розробки проблеми «Підвищення стійкості сільськогосподарських рослин проти несприятливих умов», звільнивши від цих обов'язків акад. В. Я. Юр'єва.

6. На пропозицію Відділу сільськогосподарських наук утворили комісію для обстеження причин усихання лісу в Кагарлицькому парку під головуванням н. с. Д.Д. Лавріненка.

7. Затвердили редколегію журналу «Мовознавство» у такому складі: акад. Л.А. Булаховський – відповідальний редактор, к. філол. н. Ф.Т. Жилко – відповідальний секретар; акад. О. І. Білецький, кандидати філологічних наук І.К. Білодід, К.К. Цілуйко.

8. Взяли до відома наказ Міністерства вищої освіти СРСР про дозвіл об'єднаної вченої ради інститутів загальної і неорганічної хімії та органічної хімії приймати до захисту докторські і кандидатські дисертації зі спеціальностей: неорганічна хімія, органічна хімія, аналітична хімія, хімія силікатів, електрохімія.

9. Вирішили доручити виконання обов'язків вченого секретаря Відділу фізико-хімічних і математичних наук с. н. с. Інституту органічної хімії Б. Г. Савінову.

10–11.^{*2}

12. Надали відрядження акад. П.О. Свириденку до Білоцерківського та Сквирського районів з 16 до 20 травня 1949 р.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 266–277. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 15 засідання Президії Академії наук УРСР

від 2 червня 1949 р.

1. Заслухали звіт чл.-кор. П.С. Кучерова про роботу над комплексною проблематикою «Комплексне використання бурого вугілля УРСР» за I квартал 1949 р. Констатували задовільне виконання робіт над темою; відмітили досягнуті результати, зокрема в таких питаннях: геології, осушення буровугільних родовищ, використання багатозольного вугілля як добрива та спалювання бурого вугілля. Зауважили, що не всі інститути, що беруть участь у дослідженні проблеми, відобразили у своїх планах вищезазначені питання, а в ряді інститутів не розробляються взагалі такі питання, як хімічна технологія бурого вугілля (Інститут органічної хімії), визначення перспектив розвитку буровугільної промисловості (Інститут економіки); на відміну від попередніх років Інститут геології не включив до плану вивчення питання планомірного осушення буровугільних родовищ, Комісія по проблемі комплексного використання бурого вугілля Ради по вивченню продук-

тивних сил УРСР не залучала до розв'язання проблеми галузеві науково-дослідні установи та відповідні кафедри вузів.

3 метою розгортання наукових робіт над проблемою постановили: усунути недоліки та розробити заходи щодо їх усунення до 25 травня 1950 р.; у кошторисі Ради по вивченню продуктивних сил УРСР передбачити кошти для фінансування спеціальних кафедр Дніпропетровського гірничого інституту, Харківського хіміко-технологічного інституту; просити Міністерство вищої освіти СРСР та Міністерство вугільної промисловості СРСР у 1950 р. включити до темпланів спеціальних кафедр вузів науково-експериментальні дослідження з даної проблеми; вирішили провести в м. Олександрія Другу республіканську нараду з даної проблеми.

2. Взяли до відома повідомлення члена Президії акад. В.Є. Лашкарьова про порядок складання в наукових установах АН звітів про роботу за I півріччя.

3. Зобов'язали установи АН подавати Плановій комісії звіти про виконання Державного плану СРСР та УРСР по науково-дослідних роботах та їх впровадженню.

Поточні питання:

1. З нагоди 70-річчя від дня народження Й.В. Сталіна вирішили підготувати ювілейний Збірник АН УРСР обсягом 40–50 друк. арк.; затвердили авторський колектив «Збірника» та комісію з його підготовки під головуванням акад. О.В. Палладіна та доручили до 20 червня обговорити пропозиції щодо статей у збірник.

2. Заслухавши лист Відділу сільськогосподарських наук про завдання установ Відділу в зв'язку з постановами уряду про 3 річний план розвитку колгоспного та радгоспного тваринництва в УРСР, вирішили зобов'язати акад. Л.К. Гребеня (голову Комісії по тваринництву) розробити заходи стосовно формування бригад для розв'язання поставлених урядовим планом завдань, переглянути плани всіх науково-дослідних установ, що працюють в галузі тваринництва. Вирішили звернутися до РМ УРСР з проханням посприяти, щоб союзний уряд затвердив постійнодіючу Комісію з тваринництва. Комісію зобов'язати розробити заходи щодо організації у структурі АН Інституту тваринництва. Вирішили просити РМ УРСР відкрити 2 вакансії (на майбутні вибори) – академіка та члена-кореспондента в галузі тваринництва.

3. Взяли до відома повідомлення Відділу сільськогосподарських наук про виконання колективом Інституту фізіології рослин та агрохімії за постановою РМ УРСР та ЦК КП(б)У № 973/19 низки позапланових тем щодо розвитку бавовництва в УРСР. Зобов'язали інститути Відділу включити позапланові теми до темплану на 1950 р.

4. Взяли до відома постанову РМ УРСР від 27 травня 1947 р. про заготівлю жолудів дуба в 1949 р. Зобов'язали включити до темплану Інституту ентомології і фітопатології розробку питань боротьби з шкідниками листя і жолудів дуба. Інституту лісівництва доручили розробити інструкцію щодо заготівлі та зберігання жолудів.

5. Взяли до відома постанову РМ УРСР № 1292 про заходи боротьби з клопом-черепашкою. Заслухали повідомлення акад. П.А. Власюка, що в Інституті ентомології та фітопатології вже винайдено новий ефективний засіб – дінітроорткрезол.

6. Вирішили перенести наукову сесію Відділу сільськогосподарських наук на жовтень 1949 р.

7. Затвердили статут Українського ентомологічного товариства. Головою оргкомітету Товариства призначили чл.-кор. Є.В. Зверезомб-Зубовського та ввели доктора біологічних наук проф. М.А. Теленгу.

8. Зобов'язали директора Інституту чорної металургії акад. М. В. Луговцова надати відомості про виконання тематики з високоякісних чавунів у Комісію по високоякісних чавунах.

9. Доручили Аспірантській комісії перевірити стан підготовки докторських дисертацій в установах АН.

10. Відповідно до постанови РМ УРСР від 30 грудня 1948 р. «Про заходи по поліпшенню охорони пам'яток культури на території УРСР», затвердили «Положення про Науково-методичну раду по охороні пам'яток культури при Президії АН УРСР». Затвердили такий склад Ради: акад. П.П. Єфіменко – голова, акад. М.В. Птуха, чл.-кор. Л.М. Славін (заступник), доктори наук: В.О. Голобуцький, Є.І. Катонін, кандидати наук – К.Г. Гуслистий, М. Я. Рудинський, Б.С. Бутник-Сіверський, а також представники Академії архітектури УРСР, Управління в справах архітектури при РМ УРСР, Комітету в справах мистецтва РМ УРСР, Комітету в справах культурно-освітніх установ РМ УРСР. Вирішили просити РМ УРСР про виділення 2 штатних посад для Ради (вченого секретаря та референта); Інститут археології зобов'язали: видавати дозволи на розкопки археологічних пам'яток республіканського та місцевого значення.

11. Взяли до відома постанову РМ УРСР про заходи зі святкування 150-річчя від дня народження О.С. Пушкіна.

12. Взяли до відома постанову РМ УРСР про організацію в Києві Будинку техніки.

13. Взяли до відома постанову РМ УРСР та ЦК КП(б)У про організацію постійно діючої сільськогосподарської виставки.

14. Заслухали інформацію вченого секретаря Президії АН Г.В. Карпенка про підсумки підписки на IV Державну позику в установах АН.

15. Затвердили план Інституту української літератури ім. Т.Г. Шевченка на підготовку до видання творів П. Мирного.

16. Вирішили утворити при Відділі суспільних наук Комісію для вивчення історії міст і сіл УРСР. Затвердили склад комісії: Д.І. Мишко (голова), К.Г. Гуслистий, В.С. Ільїн, Л.Д. Дмитров, П.І. Пустоход, Д.М. Косарик, М.М. Ткаченко.

17. Затвердили вчену раду Комісії по історії Великої Вітчизняної війни на Україні в такому складі: к. і. н. І.І. Слинько (голова), П. М. Балковий (вчений секретар), акад. М.В. Птуха, чл.-кор. М.Н. Петровський, кандидати історичних наук – П.П. Гудзенко, О.К. Касименко, Ф.П. Шевченко, П. К. Шапа, В. В. Руднєв, Д.В. Гак, В.І. Клоков, П.Т. Городній, А.К. Буцик, Т.І. Халєпо, начальник Архівного управління МВС С.Д. Пількевич.

15–19.*²

20. Для участі в нараді з координації робіт установ, що працюють в галузі енергетики, відкомандирували до Москви проф. В.І. Толубинського, О.С. Єременко-Швець, Б. П. Таранова, В.Г. Холмського.

21. Взяли до відома лист Правління риболовецького колгоспу ім. Котовського з подякою за допомогу, надану Інститутом гідробіології.

22. Заслухали інформацію чл.-кор. Є.В. Зверезомб-Зубовського про розробку в Інституті ентомології та фітопатології засобів боротьби з довгоносом.

23. *2

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 278–300. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 16
засідання Президії Академії наук УРСР

від 17 червня 1949 р.

1. Взяли до відома інформацію Президента АН УРСР акад. О. В. Палладіна про святкування Пушкінських днів у Москві, Пушкіно, Пскові та Михайлівському.

2. Затвердили план проведення Відділом технічних наук виїзної сесії у м. Сталіно, склад учасників сесії та кошторис витрат.

3. Затвердили програму червневої наукової сесії Відділу фізико-хімічних і математичних наук.

4. Затвердили план роботи Президії АН на III квартал 1949 р.

5. Заслухали доповідь члена Президії АН акад. В. Є. Лашкарьова про виконання установами АН плану проведення наукових сесій та конференцій. Констатували недовиконання плану. Зобов'язали керівників установ подати до 1 липня звіти про проведені конференції та наукові сесії до Планової комісії АН. Бюро Відділів запропонували розглядати звіти установ про проведені конференції та давати оцінку роботі установ у цьому напрямку.

6. Заслухали звіт акад. Д.К. Зерова про роботу Інституту ботаніки. Доручили комісії під головуванням акад. П.А. Власюка підготувати проект постанови Президії за звітом акад. Д.К. Зерова.

Поточні питання:

1. Затвердили план календарних відпусток членів Президії АН. Запропонували подати на затвердження Президії план календарних відпусток голів Відділів та директорів інститутів.

2. Схвалили пропозицію Президента АН УРСР акад. О.В. Палладіна щодо відзначення 3 роковин з дня смерті акад. О.О. Богомольця.

3. Затвердили такий план заходів, підготовлений Оргкомітетом з відзначення 100-річчя від дня народження І.П. Павлова щодо святкування цього ювілею: 1) провести урочисті загальні збори АН (26 вересня 1949 р.); 2) 10 жовтня провести сесію Відділу біологічних наук разом з Товариством фізіологів, біохіміків та фармакологів; 3) видати вибрані твори акад. І. П. Павлова (в 1 томі); 4) видати 2 брошури, присвячені І.П. Павлову, українською та російською мовами.

Вирішили просити РМ УРСР зобов'язати вузи (медичні, сільськогосподарські) провести відкриті засідання вчених рад, присвячені акад. І.П. Павлову; зобов'язати Товариство по поширенню політичних та наукових знань УРСР провес-

ти цикл лекцій; дозволити Відділу біологічних наук АН щороку публікувати 3 випуски збірника наукових праць «Питання фізіології», встановити аспірантські стипендії ім. І.П. Павлова; встановити 2 підвищені стипендії для здібних студентів у Київському університеті та Медінституті; встановити премію ім. І.П. Павлова у розмірі 10 тис. крб. за роботи в галузі фізіології.

4–6. *2

7. Заслухавши інформацію академіка-секретаря акад. М.П. Семененка про роботу з підготовки до виборів дійсних членів та членів-кореспондентів АН УРСР, констатували, що робота ведеться незадовільно. Zobov'язали Відділи та установи прискорити розгляд кандидатур.

8. Дозволили Інституту економіки провести 6–7 липня сесію, присвячену проблемі: «Резерви підвищення продуктивності праці в промисловості УРСР».

9. Взяли до відома постанову РМ УРСР про відбудову та збереження пам'яток, пов'язаних з Полтавською битвою.

10. На виконання постанови РМ УРСР вирішили виділити наукових співробітників для надання допомоги в проведенні республіканського огляду творчої діяльності учнів шкіл УРСР (біологи, техніки, авіамоделісти).

11. Затвердили вчену раду Полтавської гравіметричної обсерваторії в такому складі: акад. О.Я. Орлов (голова), акад. В.О. Сельський, тов. М. С. Молоденський, доктор ф.-м. наук З.М. Аксентьева, проф. Н.К. Мігаль, кандидати ф.-м. наук С.В. Дроздов, Є.В. Лаврентьева, М.А. Попов, Є. П. Федоров.

12. Ввели до складу вченої ради Інституту загальної та неорганічної хімії к. х. н. Д. П. Зосимовича.

13. На прохання керівництва Інституту чорної металургії АН, вирішили за допомоги у відбудові корпусу № 14 на території Печерської лаври під Лабораторію порошкової металургії Інституту винести подяку міністру внутрішніх справ генерал-лейтенанту Т.А. Строкачу та іншим.

14. Взяли до відома наказ Міністерства вищої освіти СРСР про дозвіл вченій раді Інституту фізики та Інституту математики приймати до захисту кандидатські і докторські дисертації за такими спеціальностями: теорія функцій; математичний аналіз; математична фізика; алгебра і функціональний аналіз; експериментальна фізика; теоретична фізика; механіка.

15. Взяли до відома наказ Міністерства харчової промисловості про затвердження чл.-кор. П.В. Головіна та акад. А.В. Думанського членами наглядової ради Київської філії Науково-дослідного інституту цукрової промисловості.

16. *2

17. *5

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 301–316. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 17
засідання Президії Академії наук УРСР

від 1 липня 1949 р.

1. На пропозицію Держплану УРСР та РМ УРСР щодо організації в складі АН Ради по координації науково-дослідної діяльності галузевих науково-дослідних установ, вирішили вважати утворення Ради недоцільним, оскільки в структурі АН діє Рада по вивченню продуктивних сил УРСР, яка координує науково-дослідну діяльність по основних проблемах, що розробляються в АН.

2. Вирішили провести 19 липня 1949 р. Загальні збори АН, присвячені 3 річниці з дня смерті акад. О. О. Богомольця.

3. Вирішили просити РМ УРСР дозволити видання повної збірки праць акад. О. О. Богомольця в 5 томах.

4. З метою встановлення окремого нагляду над виконанням найважливіших науково-дослідних розробок та їх впровадження у народне господарство, вирішили схвалити план найважливіших наукових проблем.

5. Взяли до відома доповідь члена Президії АН акад. В.С. Лашкарьова про виконання в установах АН комплексних проблем.

6. Заслухали доповідь вченого секретаря Президії АН Г.В. Карпенка про виконання плану роботи Президії за II квартал 1949 р. Констатували, що план щодо розгляду питань виконано на 80 %, при цьому розглянуто позапланово 68 питань та 170 кадрових питань.

7. Заслухали та затвердили проект постанови за звітом Інституту ботаніки АН. Поруч з досягненнями вказали на низку недоліків та шляхи їх подолання.

Поточні питання:

1. Взяли до відома інформацію Президента АН акад. О.В. Палладіна про роботу червеневого пленуму ЦК КП(б)У та завдання щодо підвищення врожайності сільськогосподарських культур у посушливих районах УРСР, а також заяву акад. П. А. Власюка, що установи Відділу сільськогосподарських наук вже включились у цю роботу.

2. Заслухали доповідь акад. М. Т. Рильського про підготовку до видання творів акад. Ф. М. Колесси. Створили редакційну колегію в такому складі: акад. М.Т. Рильський (відповідальний секретар), чл.-кор. П.М. Попов, проф. П.О. Козицький, к. і. н. К.В. Максимчук і вчений секретар Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії В.С. Бобкова.

3. Затвердили проект доповідної записки АН до РМ УРСР і ЦК КП(б)У щодо організації центрального міжвідомчого органу для керівництва комплексним використанням водних ресурсів УРСР.

4. Взяли до відома повідомлення акад. О.В. Палладіна про наслідки ознайомлення з роботою лабораторії дубового шовкопряда Інституту зоології АН.

5. З огляду на необхідність впорядкування поточного планування та спрощення звітності установ АН, вирішили: 1) доручити Плановій комісії розробити єдину форму звіту; 2) зобов'язати керівників установ до 1 червня кожного року готувати піврічні звіти, а річні звіти – до 10 січня та подавати їх до бюро свого Відділу; бюро, опрацювавши їх, передає до Планової комісії. Звіти про виконання найважливіших досліджень подаються через бюро Відділів до Планової комісії по формі ЦСУ СРСР до 25 червня та 25 грудня.

6. З метою підготовки сесії, присвяченої 70-річчю від дня народження Й. В. Сталіна, утворили комісію під головуванням акад. П.С. Погребняка.

7. Затвердили вчену раду Старосільської біологічної станції в такому складі: акад. Д.К. Зеров (голова), академіки – П.С. Погребняк, В. Г. Дроботько, М.Г. Холодний, члени-кореспонденти – Є.В. Зверезомб-Зубовський, О.П. Маркевич, к. б. н. О.Д. Вісюліна (вчений секретар).

8. Затвердили вчену раду експериментальної бази «Феофанія» в такому складі: акад. О.Ю. Ішлінський (голова), к. б. н. С.І. Лебедев (заст. голови), проф. М.А. Теленга (вчений секретар), академіки – С.О. Лебедев, М. М. Гришко, члени-кореспонденти – Л.Й. Рубенчик, Є.В. Зверезомб-Зубовський, д. б. н. В.А. Мовчан, д. б. н. П.Д. Марчук, к. б. н. М. М. Синицький, тов. І.І. Сільвестров, директор «Феофанії» А.С. Падалко, завідувач відділу Інституту геології О.Я. Білявський.

9. Вирішили святкувати 75-річчя від дня народження акад. В. П. Філатова. Для проведення заходів утворили комісію під головуванням акад. П.О. Свириденка.

10. Взяли до відома постанову РМ УРСР про спорудження надгробного пам'ятника на могилі акад. М.М. Федорова.

11. Взяли до відома та керування постанову РМ УРСР про затвердження статуту Публічної бібліотеки УРСР.

12. Взяли до відома та виконання постанову РМ УРСР про застосування в тваринництві ДДТ для боротьби зі шкідниками. Зобов'язали Відділ біологічних наук і Відділ сільськогосподарських наук взяти участь в цій роботі.

13. Взяли до відома постанову РМ УРСР про поліпшення якості питної води.

14. Затвердили такі зміни в складі вченої ради Інституту мікробіології: виключили: акад. Б. Л. Ісаченка (в зв'язку зі смертю) та д. б. н. Б. І. Клейна (звільнення з роботи), ввели до складу ради Е. Т. Сорені.

15. Взяли до відома лист Вищої атестаційної комісії при Міністерстві вищої освіти СРСР з повідомленням про те, що акад. О. І. Білецького призначено головою експертної комісії з західної та класичної філології.

16. Звільнили акад. Г. М. Савіна, на його прохання, від обов'язків уповноваженого Президії АН у Львові.

17. ^{*2}

18. ^{*5}

19–21. ^{*2}

22. ^{*5}

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 317–342. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 18
засідання Президії Академії наук УРСР

від 22 липня 1949 р.

1. Заслухали звіт про виконання тематичних планів установами Відділу технічних наук, Відділу фізико-математичних і хімічних наук, Відділу сільськогосподарсь-

ких наук за I півріччя 1949 р. Вирішили прийняти рішення після надходження звітів по решті Відділів АН.

2. *2

Поточні питання:

1. Взяли до відома та виконання постанову РМ УРСР від 8 липня 1949 р. про святкування 100-річчя від дня народження І. П. Павлова. Затвердили програму святкування.

2. Затвердили заходи по Академії з увічнення пам'яті М. О. Щорса.

3. Заслухали постанову РМ УРСР і ЦК КП(б)У від 11 липня 1949 р. про утворення в АН Інституту використання газу в комунальному господарстві та промисловості. Доручили бюро Відділу технічних наук приступити до виконання постанови; в. о. директора утворюваного Інституту призначили акад. М. М. Доброхотова; вирішили організаційні питання завершити до 10 серпня 1949 р.

4. З метою забезпечення оперативної роботи Ради по охороні пам'яток культури, вирішили просити РМ УРСР звернутися до Штатної комісії РМ УРСР з проханням виділити 6 посад для Ради; затвердили тимчасово виконуючим обов'язки вченого секретаря Ради, старшого наукового співробітника та референта за рахунок вільних посад в установах АН.

5. На доповідь вченого секретаря Президії Г. В. Карпенка щодо утворення при АН координаційної ради з наукової діяльності галузевих науково-дослідних інститутів, вирішили, що Рада по вивченню продуктивних сил координує великі комплексні проблеми. Встановили, що Рада в питаннях координації повинна виконувати такі функції: 1) розглядати річні плани науково-дослідних галузевих інститутів, відповідних кафедр вузів з метою вилучення малоактуальних тем; 2) забезпечувати найширше залучення до комплексних проблем; 3) подавати пропозиції Держплану та відомствам УРСР щодо розглянутих планів галузевих інститутів та вузів, що їм підпорядковані.

6. Взяли до відома та виконання розпорядження РМ УРСР про передачу першого примірника друкованих видань Державній публічній бібліотеці.

7. Взяли до відома та виконання розпорядження Президії АН УРСР щодо обміну друкованою науковою продукцією між академіями наук СРСР.

8. Зняли з плану конференцій на 1949 р. Інституту електрозварювання 2 конференції, а саме: з питань зварювальних флюсів та з питань застосування зварювання в суднобудуванні.

9. Дозволили Інституту електротехніки перенести терміни скликання сесії на вересень–жовтень 1949 р.

10. Вирішили просити РМ УРСР дозволити провести у вересні 1949 р. збори делегатів Українського республіканського відділу Всесоюзного хімічного товариства ім. Д. І. Менделєєва.

11. Затвердили редколегію неперіодичних видань збірників праць Інституту археології «Археологія» та «Археологічні пам'ятки» у такому складі: акад. П.П. Єфіменко (відповідальний редактор), чл.-кор. Л.М. Славін (заступник), члени редколегії – В.М. Даниленко, О.І. Тереножкін, В. А. Богусевич.

12. Надали відрядження акад. П.С. Погребняку на нараду у Чорноліський лісгосп з 25 до 27 липня 1949 р.

13. Затвердили В.М. Ісаковича заступником голови РВР АН.

14. *²
15. Вирішили просити РМ УРСР про нагородження акад. М.М. Крилова у зв'язку з його 70-річчям.
16. *²

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 343–370. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 19
засідання Президії Академії наук УРСР

від 29 липня 1949 р.

1. Заслухали звіти голів бюро Відділів про виконання тематичних планів за I півріччя 1949 р. установами АН. Відзначили, що виконання планів в цілому проходить успішно, зокрема, значну допомогу промисловим і господарським установам надали колективи інститутів Відділу фізико-математичних і хімічних наук; колективи установ Відділу технічних наук мають деяке відставання у виконанні тем; є відставання щодо виконання тем у Відділі біологічних наук; відмітили значне покращення роботи у Відділі суспільних наук. Вирішили підсилити контроль за виконанням тематичних планів в установах АН.

2. Розглянули питання про роботу наукових співробітників АН за сумісництвом.

3. *²

4. Доручили вченому секретареві АН І.І. Радутману вирішити питання про дальше його перебування в Москві як представника АН УРСР.

5. Доручили бюро Відділу технічних наук розглянути питання щодо зміни структури Інституту чорної металургії.

6. Дали дозвіл на проставлення грифу «Академія наук Української РСР» на роботі акад. П.І. Ляценка «Історія народного господарства СРСР», яка знаходиться у Видавництві.

7. Відділу біологічних наук дозволили провести конференцію, присвячену 75-річчю акад. В.П. Філатова.

8–9. *²

10. *⁵

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 371–384. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 20
засідання Президії Академії наук УРСР

від 5 серпня 1949 р.

1. Розглянули питання про складання планів наукових робіт в установах Відділів АН. Констатували, що проекти темпланів у першому варіанті складено із вра-

хуванням основних завдань народного господарства, які стоять перед наукою. План затвердили та доручили Плановій комісії на основі нього розробити генеральний план науково-дослідних робіт АН на 1950 р., де виділити провідні теми; план розглянути на Президії до 1 вересня 1949 р.

2. Затвердили контрольні числа бюджету АН на 1950 р.

Поточні питання:

1. Затвердили план заходів Відділу суспільних наук до 10-річчя возз'єднання Західноукраїнських земель.

2. Взяли до відома постанову РМ УРСР та ЦК КП(б)У від 30 червня 1949 р. про розведення цитрусових, евкالیпта та інших субтропічних рослин в південних районах УРСР. Доручили Ботсаду з цього питання скликати нараду відповідних працівників установ у грудні 1949 р.; виявити найсприятливіші для цієї роботи райони та дільниці; організувати в Ізмаїльській області опорні пункти.

3. Взяли до відома постанову РМ УРСР від 21 липня 1949 р. про підготовку до Всесоюзної сільськогосподарської виставки у 1951 р. Бюро Відділу сільськогосподарських наук доручили утворити комісію для проведення підготовчих робіт.

4. Взяли до відома та виконання наказ Міністерства вищої освіти СРСР про зміну переліку дисциплін, за якими може приймати до захисту роботи об'єднана рада інститутів: загальної і неорганічної хімії та органічної хімії. Констатували, що об'єднана рада має право приймати до захисту роботи на звання доктора і кандидата наук за такими спеціальностями: колоїдна хімія (виключили хімію силікатів).

5. На розпорядження АН СРСР відрядили до докторантської аспірантури к. і. н. М. І. Супруненка.

6. Взяли до відома лист тресту «Артемвуглерозвідка» з подякою акад. Б. І. Чернишову за допомогу в геологічних роботах у Донецькому басейні.

7. На виконання постанови РМ УРСР від 13 червня 1949 р. про 3 річний план розвитку тваринництва в УРСР, вирішили утворити відділ тваринництва в Інституті зоології АН з експериментальною базою в Феофанії на базі відділу акліматизації та селекції тварин з 1 серпня 1949 р., керівником відділу призначили акад. Л. К. Гребеня.

8–9. *2

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 391–403. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 21
засідання Президії Академії наук УРСР

від 15 серпня 1949 р.

1. З метою відзначення 10-річчя возз'єднання Західноукраїнських земель в УРСР, вирішили просити РМ УРСР та ЦК КП(б)У дозволити скликати у вересні 1949 р. Загальні збори АН з низкою доповідей; просити М. С. Хрущова відкомандирувати представника ЦК КП(б)У на збори; провести сесію у Львові; з цією метою уповноваженому Президії АН у Львові акад. Г.М. Савіну доручили почати

відповідну підготовку до сесії; доручили РВР видати збірники праць з цієї нагоди; співробітникам інститутів: історії України та української літератури підготувати низку статей до преси.

2. На Всесоюзну конференцію прихильників миру делегували Президента АН акад. О.В. Палладіна, акад. В.В. Данилевського, чл.-кор. П. С. Кучерова.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 404–407. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 22 **засідання Президії Академії наук УРСР**

від 19 серпня 1949 р.

1. Заслухали доповідь директора Інституту економіки АН УРСР акад. П. М. Першина про стан та заходи щодо поліпшення роботи колективу Інституту. Відмітили, що після зміни керівництва робота в Інституті поліпшилась: здано до друку «Нариси розвитку народного господарства УРСР», I том «Економічної географії УРСР», монографію з організації кормової бази в колгоспах Полісся; проведено конференцію економістів сільського господарства, розпочато роботи на низці промислових підприємств. Президія звернула увагу: 1) на необхідність підвищення рівня теоретичних робіт; 2) припинити сумісництва; 3) залучити до роботи провідних учених; 4) зміцнити відділи, для чого просити директивні органи направити на роботу в Інститут 2-3 кваліфікованих спеціалістів у галузі політичної економії; 5) ввести в практику роботи Інституту творчі дискусії; 6) встановити творчі зв'язки з виробництвом; 7) підключитися до виконання комплексних проблем; 8) у 1949 р. передати до друку «Нариси розвитку народного господарства УРСР»; 9) забезпечити житлом провідних вчених Інституту; 10-11) провести капітальний ремонт робочих приміщень; 12) організувати спецвідділ; 13) просити Міністерство вищої освіти СРСР надати вченій раді Інституту право приймати до захисту докторські дисертації.

2. Затвердили програму сесії Комісії по вивченню історії вітчизняної науки і техніки; утворили оргкомітет під головуванням акад. П. С. Погребняка, якому доручили зібрати доповіді на сесію.

3. На прохання В. М. Корецького звільнили його від обов'язків голови Комісії по вивченню історії вітчизняної науки і техніки; затвердили на цю посаду акад. В. В. Данилевського.

4. Заслухали доповідь в. о. директора Інституту української літератури Г. Д. Вервеса про підготовку до друку «Короткого курсу історії української літератури». Констатували, що терміни роботи зриваються. Зобов'язали видати макет книги (250-300 примірників) I тому до 15 вересня, редагування 2 тому завершити у листопаді 1949 р.

5. Заслухали і затвердили звіти голів Відділів про роботу бюро Відділів у II кварталі та плани роботи на III квартал 1949 р.

6. Заслухали повідомлення начальника відділу кадрів АН про стан підготовки до набору в аспірантуру в установах АН. Констатували незадовільну роботу в

інститутах: математики, гідробіології, електрозварювання, гідрології та гідротехніки, генетики і селекції, ентомології і фітопатології, головній астрономічній обсерваторії, лабораторії швидкісних машин і механізмів, лабораторії машинобудування. Зобов'язали керівників цих установ вжити рішучих заходів до підбору кадрів в аспірантуру; затвердити склад комісії з прийому вступних екзаменів.

Поточні справи:

1. На пропозицію В.В. Данилевського погодились звернутися до ЦК КП(б)У про дозвіл відзначити 35 річницю з дня загибелі льотчика П. М. Нестерова.

2. З огляду на лист Голови РМ УРСР А.М. Барановського з рекомендацією включити до плану робіт Інституту теплоенергетики тему «Експериментальна перевірка газифікації бурого вугілля в газогенераторі», доручили бюро Відділу технічних наук розглянути календарний план та програму роботи і заявку Інституту на додаткові матеріали, необхідні для виконання теми.

3. Зобов'язали інститути: загальної та неорганічної хімії, органічної хімії, ентомології і фітопатології провести комплексне дослідження впливу гексахлорциклогексана, який запропоновано як засіб боротьби з довгоносом, на плоди буряка; скликати нараду з цього питання. Організацію всієї роботи поклали на чл.-кор. Є. В. Зверезомб-Зубовського.

4. Затвердили редакційну колегію збірника «Вопросы физиологии» в такому складі: акад. Є. Б. Бабський (відповідальний редактор), Р. В. Чаговець (відповідальний секретар), члени редколегії: акад. О.В. Палладін, члени-кореспонденти – В.О. Беліцер, Д.С. Воронцов, М.Ф. Гулий, О.В. Нагорний, Г.В. Фольборг, чл.-кор. АМН СРСР О.І. Черкес.

5. Затвердили членом вченої ради Інституту української літератури АН к. філол. н. М.П. Пивоварова.

6. На пропозицію Відділу біологічних наук та Відділу сільськогосподарських наук вирішили утворити групу ветеринарії у складі Постійної комісії тваринництва, після затвердження комісії в РМ СРСР та її штатів у Штатній комісії РМ СРСР.

7. *2

8. Відрядили на 2 роки до докторантури АН СРСР к. філол. н., співробітника Інституту української літератури І.К. Білодіда.

9. *2

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 404–424. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 23
засідання Президії Академії наук УРСР

від 2 вересня 1949 р.

1. Заслухавши доповідь вченого секретаря Відділу суспільних наук П.Т. Городнього та директора Державної публічної бібліотеки І.Д. Золотоверхого про стан зберігання рукописних фондів в Інституті літератури та інших установах АН, відмітили, що найцінніші рукописні фонди зберігаються в Публічній бібліотеці (до 200 тис. рукописних одиниць), проте тут, як і в Інституті української лі-

тератури ім. Т.Г. Шевченка, Інституті мистецтвознавства, фольклору та етнографії, стан зберігання викликає тривогу. Значна частина рукописних фондів Бібліотеки не описана, тому використання їх обмежене; фонди Інституту української літератури знаходяться в незадовільних умовах зберігання, те саме стосується й рукописних фондів Львівської філії Публічної бібліотеки.

Виходячи з цього, Президія вирішила:

1) зобов'язати всіх директорів установ, що утримують рукописні фонди, вжити заходів для поліпшення зберігання фондів; 2) провести інвентаризацію та наукове описання; 3) здійснити заходи для популяризації фондів; 4) застосувати фотокопіювання та мікрофільмування рукописів. Відділу суспільних наук доручили розробити положення про зберігання та користування рукописних документів з наступним затвердженням на Президії. Директорам установ, що утримують рукописні фонди, доручили підготувати пропозиції щодо їх впорядкування, зберігання та використання. Розпорядчому засіданню Президії доручили розглянути питання щодо забезпечення Інституту української літератури приміщенням під зберігання рукописних фондів та з цією метою звернутися до РМ УРСР.

2. Затвердили проект розподілу додаткових штатних одиниць між установами, поданий фінансово-плановим відділом Президії. Штати Ради по вивченню продуктивних УРСР вирішили розглянути окремо.

3. Затвердили план заходів Відділу технічних наук з підготовки до виїзної сесії в м. Сталіно; з цією ж метою відрядили до м. Сталіно чл.-кор. П. С. Кучерова та заступника керсправами АН М. І. Леонова. Зобов'язали бюро Відділу до 8 вересня зібрати матеріали виступів, а Управління справами АН вирішити питання про одержання на 19 вересня 1 м'якого вагона для поїздки учасників сесії.

4. Заслухали доповідь начальника відділу кадрів АН А. І. Консевича про підготовку докторів наук. Констатували, що із запланованих на 1949 р. 47 докторських дисертацій захищено 4, підготовлено – 10. Багато дисертацій не підготовлено через перевантаження по основній тематиці. Вирішили зобов'язати директорів установ не завантажувати докторантів позаплановими роботами; доручили аспірантській комісії перевірити стан виконання докторських дисертацій; наголосили на поширенні практики відрядження наукових співробітників до докторантури в Москву.

Поточні питання:

1. Вирішили відзначити 200-річчя від дня народження О.М. Радищева.

2. Заслухавши лист заступника Голови РМ УРСР М.П. Бажана про заходи щодо збереження «Звіринських печер», зобов'язали директора Ботсаду акад. М.М. Гришка до 15 вересня 1949 р.: 1) засипати окопи і воронки на території печер; 2) зробити водовідливи; 3) заборонити викопування ям та вибірку землі; 4) закрити вхід до печер; 5) поставити охорону; 6) задержувати поверхню гори над печерами; 7) надалі впорядкувати входи до печер тамбурами на запорах; 8) провести капітальні роботи проти проникнення до печер води; 9) садовити на горі кущі з неглибокою кореневою системою; 10) поставити питання про виселення людей з напівземлянок № 10 по вул. Ломаківська, що знаходиться на території Ботсаду.

3–9. *2

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 425–438. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 24
засідання Президії Академії наук УРСР

від 9 вересня 1949 р.

1. Заслухали інформацію акад. В. М. Корецького про роботу Ради по науково-технічній пропаганді. Доручили Відділам АН розробити план заходів щодо розгортання науково-технічної пропаганди по галузях наук, що входять до відання кожного з Відділів (розгортання роботи бригад з пропаганди наукових досягнень, публікація науково-популярних брошур) та подати на розгляд Президії. Раду зобов'язали здійснювати координацію цієї роботи. Відділ кадрів АН зобов'язали підібрати кандидатуру на посаду вченого секретаря Ради; для покращення роботи Ради зобов'язали залучити заступників голів Відділів.

2. Заслухавши повідомлення голови РВР АН акад. Ф. П. Белянкіна про виконання видавничого плану робіт за I півріччя, констатували покращення роботи Видавництва, виконання плану робіт за I півріччя. Вирішили створити у Видавництві 5 спеціалізованих редакцій з відповідальними редакторами (за кількістю Відділів). РВР доручили проводити систематичне обговорення робіт, поданих до друку, за участю апарату Видавництва; при Друкарні утворити цех для руху спецробіт.

3. Заслухавши звіт акад. П. С. Погребняка про роботу Ради по вивченню продуктивних сил УРСР за I півріччя, констатували, що проведено значну роботу з координації робіт над важливими комплексними проблемами та залучення відомств і їх науково-дослідних установ до роботи над цими проблемами, зокрема, проведено такі конференції: з впровадження травопільної системи землеробства в степових та лісостепових районах УРСР; з питань використання джерел місцевих добрив; нараду з АН БРСР з проблем розвитку продуктивних сил районів Полісся; підготовлено доповідні записки до РМ УРСР про розвиток виробництва фосфоритного борошна; встановлено робочі зв'язки з Держпланом, міністерствами, відомствами. Видано друком 47 друк. арк. наукової продукції (збірник наукових праць, монографії, статті та ін.) Президія констатувала, що для виконання плану робіт Ради у 1949 р. та розвитку їх у 1950 р., необхідно: виділити Раді додатково 4 штатні посади, збільшити фінансування; Відділу сільськогосподарських наук доручили для дослідження в галузі тваринництва, що проводить акад. Л. К. Гребень, виділити додатково 1 штатну посаду наукового співробітника; Розпорядчій Президії доручили розглянути кошторис витрат на розширення лабораторії Інституту неорганічної хімії для проведення широких досліджень з проблеми комплексного використання бурого вугілля; Інституту геології доручили провести комплексні геологічні дослідження по кристалічних сланцях Приазов'я та з уточнення технологічної оцінки вогнетривких глин та каолінів Олександрійського буровугільного родовища. Інститут будівельної механіки зобов'язали провести випробування сланців Приазов'я як антифрикційної сировини. Інституту фізіології рослин і агрохімії дозволили організувати опорний пункт в степовій смузі для дослідження проблем використання місцевих джерел добрив та доручили у III кварталі розпочати перемол пробних партій фосфоритів для закладки польових дослідів.

Інститути зобов'язали передбачити в своїх планах на 1950 р. перехідні теми, що входять до темплану Ради, зокрема, інститути: геологічних наук, будівельної

механіки, загальної та неорганічної хімії, економіки – розробку окремих завдань з проблеми комплексного розвитку місцевої мінерально-сировинної бази для республіканської промисловості. Для розробки комплексної проблеми з травопільної системи землеробства, вирішили в Баштанському районі Миколаївської області утворити опорний пункт та затвердили склад експедиції до району під керівництвом акад. П. М. Першина.

4. Заслухали інформацію вченого секретаря Відділу суспільних наук про підготовку збірника праць АН з нагоди 70-річчя Й.В. Сталіна та затвердили редколегію збірника (головним редактором призначили акад. О. В. Палладіна).

Поточні питання:

1. На виконання постанови РМ СРСР від 5 серпня 1949 р. про затвердження загальносоюзного стандарту «Сталь низьколегированная. Технические условия», доручили Інституту електрозварювання за 10 днів встановити зв'язки з підприємствами металургійної промисловості для отримання зразків низьколегированих сталей на проведення дослідів щодо методики визначення норм зварюваності та холодноламкості сталі НЛ1 та НЛ2.

2. На виконання постанови РМ СРСР від 15 серпня 1949 р. щодо матеріально-технічного забезпечення будівництва 1-ої черги газопроводу «Дашава–Київ–Брянськ–Москва», доручили Інституту електрозварювання за 10 днів скласти угоду з Міннафтопромом УРСР для проведення відповідних робіт; Інституту чорної металургії – провести досліді щодо методів захисту від корозії труб на газопроводі (для цієї мети збільшили штат інженерно-технічних працівників Інституту та підняли питання перед РМ СРСР про виділення 1 вантажної машини).

3. Для підготовки доповіді чл.-кор. П.С. Кучерова на виїзній сесії у м. Сталіно, зобов'язали директорів установ Відділу технічних наук надати необхідну інформацію.

4. Взяли до відома інформацію голови Відділу технічних наук М. М. Доброхотова про реорганізацію роботи Інституту газу.

5. З метою збереження Карлівського заповідного степу площею 50-60 га, вирішили звернутися до Головного управління заповідниками при РМ УРСР із проханням вжити відповідних заходів.

6–9. ^{*2}

10. ^{*5}

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 439–456. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 25 засідання Президії Академії наук УРСР

від 16 вересня 1949 р.

1. З метою якісного проведення виїзної сесії в м. Сталіно, зобов'язали керівників установ Відділу технічних наук виїхати до міста не пізніше 19 вересня; зобов'язали академіків, членів-кореспондентів та наукових співробітників після сесії виступити на заводах, шахтах та ін. Відкриття сесії доручили акад. М.П. Семенинку.

2. Вирішили у першій декаді листопада 1949 р. провести Загальні збори АН з нагоди 10-річчя возз'єднання українських земель.

Поточні питання:

1. На виконання рішення Оргбюро ЦК КП(б)У від 7 вересня 1949 р. «Про стан та заходи поліпшення роботи музеїв», доручили Відділу суспільних наук до 30 жовтня 1949 р. опрацювати план заходів щодо подання систематичної допомоги музеям у розв'язанні теоретичних питань, а також підготувати та включити до плану видань АН випуск науково-популярної літератури з музезнавства.

2. На виконання постанови РМ УРСР та ЦК КП(б)У від 25 серпня 1949 р. «Про проведення республіканської наради кафедр основ марксизму-ленінізму, історії СРСР, філософії та політекономії вищих учбових закладів УРСР», визначили представників від Інституту філософії, Інституту історії України, Інституту економіки АН.

3. На виконання постанови РМ УРСР та ЦК КП(б)У від 8 серпня 1949 р. «Про заходи з розвитку культури кенафу», зобов'язали Відділ сільськогосподарських наук та Відділ біологічних наук організувати науково-дослідну роботу з цієї проблеми, узгодивши її з Мінсільгоспом.

4. На виконання постанови РМ УРСР та ЦК КП(б)У від 30 серпня 1949 р. «Про хід робіт по розповсюдженню цитрусових, евкаліптів та інших субтропічних культур в південних областях УРСР», запропонували Відділу біологічних наук, спільно з Мінсільгоспом та Мінхарчпромом, опрацювати план заходів щодо керівництва роботою науково-дослідних установ у цій галузі. Доповісти на Президії до 1 жовтня 1949 р.

5. Відповідно до постанови РМ УРСР та ЦК КП(б)У від 9 вересня 1949 р. «Про заготівлю жолудів та іншого насіння дерево-чагарникових порід в УРСР», зобов'язали Інститут лісівництва, разом з Мінсільгоспом та Міністерством радгоспів, розробити практичні вказівки про порядок зберігання та перевезення насіння.

6. погодилися з пропозицією Інституту чорної металургії про відкриття філії Інституту в Дніпропетровську. Доручили бюро Відділу технічних наук та вченому секретареві Президії Г. В. Карпенку скласти відповідного листа до РМ УРСР.

7. З метою забезпечення виконання постанови РМ УРСР та ЦК КП(б)У від 15 серпня 1949 р. «Про заходи по поліпшенню організації ремонту машинотракторного парку МТС та радгоспів УРСР», доручили Лабораторії машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки опрацювати інструкції для відповідних заходів щодо виробництва деталей сільськогосподарських машин і тракторів з модифікованого чавуну; проводити необхідні інструктажі. РВР доручили видати спеціальний науковий збірник стосовно модифікованих чавунів. Звернулися до РМ УРСР та ЦК КП(б)У з проханням зобов'язати заводи проводити виробництво деталей з модифікованого чавуну по специфікації, затвердженій Мінсільгоспом та Мінрадгоспом УРСР.

8. З метою застосування нової технології по відливці радіаторів із застосуванням кисневого дуття та на виконання розпорядження РМ УРСР від 20 липня 1949 р.; виконання цієї роботи, а також забезпечення проведення всіх необхідних експериментальних робіт вирішили доручити Інституту чорної металургії.

9. Затвердили положення про Бібліотечну комісію при Президії АН, а також такий склад вченої ради Державної публічної бібліотеки: І. Д. Золотоверхий (го-

лова), М.П. Рудь (вчений секретар), К.М. Грибівська, Д.М. Іофанов, Т.В. Шефер, О. М. Матвієнко, С.В. Дараган, Г.А. Торштейн, О.В. Усенко, Я.Н. Райсман, І.Г. Петренко, А.Г. Адаменко, С.Й. Петров, Н. С. Венгржанівська, головні бібліотекарі: Я.Д. Бірюк, Г.М. Плеський, І.З. Бойко, Я.А. Зайцев, О.В. Бистряков, А.Д. Ульянова.

10. Розглянули, поданий Бібліотекою, план виставки до святкування 10-річчя возз'єднання українських земель. Доручили акад. М.В. Птусі, акад. О. І. Білецькому та П.Т. Городньому доопрацювати план.

11. Дозволили Відділу фізико-хімічних і математичних наук скликати Республіканську нараду з проблем органічної хімії 12–15 жовтня 1949 р.

12. *²

13. Дозволили Інституту ботаніки опублікувати інструкцію щодо розповсюдження та вирощування шипшини.

14. Взяли до відома розпорядження РМ УРСР від 10 вересня 1949 р. «Про утворення комісії для підготовки пропозицій з питання поширення виробництва калійних солей карпатських родовищ».

15–16. *²

17. Затвердили членами вченої ради Фізико-технічного інституту проф. О.І. Ахієзера та к. ф.-м. наук А. Н. Чернеця.

18. Дозволили відрядження до Ленінграда і Москви на святкування 100-річчя від дня народження І.П. Павлова академікам О.В. Палладіну, С. Б. Бабському, В.П. Протопопову і членам-кореспондентам Г. В. Фольборту та О.В. Нагорному.

19–20. *²

21. *⁵

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 457–471. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 26
засідання Президії Академії наук УРСР

від 5 жовтня 1949 р.

1. Відрядили до Інституту філософії АН СРСР к. філос. н., члена вченої ради Інституту філософії АН УРСР П. М. Гапочку для навчання в докторантурі.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 472. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 27
засідання Президії Академії наук УРСР

від 7 жовтня 1949 р.

1. Взяли до відома повідомлення Комітету по Сталінських преміях в галузі науки та винахідництва при РМ СРСР. Доручили бюро Відділів розглянути кандидатури, запропоновані від установ.

2. Затвердили план впровадження і дослідних розробок на 1950 р., проте відмітили, що не всі установи погодили з виробничими організаціями плани з метою уточнення термінів впровадження та не зазначили відповідальних осіб. Відділам доручили до 1 листопада скласти плани найважливіших наукових розробок та план їх впровадження, а також плани видань на 1950 р.

3. Затвердили, в основному, тематичний план Ради по вивченню продуктивних сил УРСР на 1950 р. (за винятком Тянь-Шанської експедиції).

4. Затвердили план робіт Президії на IV квартал 1949 р.

Поточні питання:

1. *⁵

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 473–485. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 28 **засідання Президії Академії наук УРСР**

від 11 жовтня 1949 р.

1. Заслухали та обговорили звіт акад. Є. Б. Бабського про проведення сесії Відділу біологічних наук та Українського товариства фізіологів і фармакологів, присвяченої 100-річчю від дня народження І. П. Павлова. Вирішили звіт надрукувати.

2. Заслухали та обговорили звіт про виїзну сесію Відділу технічних наук АН у м. Сталіно. Констатували, що участь в сесії взяли 52 учених АН, прочитано 55 доповідей. Колективи установ Відділу технічних наук зробили значний вклад у розвиток науки, вдосконалення конструкцій промислового устаткування та технологічних процесів; у розвиток зв'язків наука–виробництво. Відділам АН рекомендували перейняти досвід проведення сесій; запланувати окремим інститутам проведення сесій, наукових конференцій у промислових центрах. Бюро Відділу технічних наук доручили організувати в своїх установах розробку досліджень з історії вітчизняної промисловості та Донбасу.

Доручили бюро Відділу опублікувати матеріали виїзної сесії.

3. Заслухали та затвердили звіт про роботу Президії за III квартал 1949 р.

4. Заслухали, обговорили та затвердили звіт про виконання у III кварталі 1949 р. планів роботи Відділів, Планової комісії АН та Ради по вивченню продуктивних сил УРСР.

5. Заслухали та затвердили плани роботи на IV квартал Відділів, Планової комісії АН та Ради по вивченню продуктивних сил УРСР. Зобов'язали внести до планів відповідні додатки (згідно затверженого плану роботи Президії).

Поточні питання:

1. Дозволили відрядження до Москви акад. М. П. Семененку в справах бюджету АН з 12 жовтня 1949 р.

2. Затвердили вчену раду Інституту економіки в такому складі: акад. П. М. Першин (голова), академіки – М.В. Птуха, П.І. Лященко, Л. М. Яснопольський, д. і. н. М.А. Рубач, д. е. н. Х.Г. Толошок, професори – О.І. Петров, Л.М. Клецький,

В.С. Петровський, кандидати наук – Ю. М. Шоломій, Д.Ф. Вірник, М.М. Середенко, І.Н. Романенко, П. Х. Зведенюк, А.Ю. Шевченко, А.Я. Радченко, П.І. Пустоход, В. Ф. Гарбузов, М.Х. Островерх.

3. *2

4. Взяли до відома повідомлення акад. Є. О. Патона про те, що завдання РМ УРСР щодо розробки технічного проекту для автомобільної та тракторної промисловості Інститутом електрозварювання виконується.

5. Дозволили Інституту економіки передати до парткому АН дублікати 1014 примірників довоєнних журналів.

6. До складу вченої ради Інституту філософії ввели к. філос. н. А. А. Рубашевського.

7. До складу вченої ради Інституту історії України ввели д. і. н. В. О. Голобуцького.

8. Вирішили просити РМ УРСР про встановлення меморіальної дошки на будинку в м. Ніжин, у якому провів дитинство акад. О.О. Богомолець.

9. Відрядили до докторантури при Інституті світової літератури ім. О. М. Горького АН СРСР к. філос. н. Є.П. Кирилюка.

10. *2

11. Надали відрядження акад. М.В. Птусі до Москви на засідання Ради по координації наукової діяльності академій наук СРСР при АН СРСР з 20 жовтня 1949 р.

12. *2

13–14. *5

15. *2

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 486–501. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 29 засідання Президії Академії наук УРСР

від 21 жовтня 1949 р.

Заслухали повідомлення про смерть акад. В.І. Лучицького. Для організації похорону затвердили комісію під головуванням акад. М. П. Семененка.

1. Заслухали повідомлення голів Відділів АН про роботу щодо висунення кандидатур на Сталінські премії.

2. Взяли до уваги інформацію голів Відділів АН про виконання плану сесій і конференцій установами.

3. Затвердили план сесій і конференцій на IV квартал 1949 р. та, в цілому, затвердили план на 1950 р. (зобов'язали бюро Відділів погодити терміни проведення сесій і конференцій з установами і відомствами – учасниками).

4. Заслухали інформацію голів Відділів АН про виконання планів експедицій. Запропонували бюро Відділу суспільних наук подати Президії звіт про результати експедицій установ Відділу.

5. Затвердили план експедицій установ АН на 1950 р.

Поточні питання:

1. *2
2. Дозволили чл.-кор. П.С. Кучерову відрядження до Москви для участі в координаційній нараді Інституту гірничої справи АН СРСР з 2 жовтня до 1 листопада 1949 р.
3. Затвердили програму наради з проблем будівельної механіки, подану Інститутом будівельної механіки.
4. Затвердили вчену раду Інституту гірничої механіки в такому складі: чл.-кор. П.С. Кучеров (голова), члени-кореспонденти – В.С. Пак, П. П. Нестеров, М.С. Поляков, К.І. Татомир, доктори технічних наук – Й. І. Чернобильський, О.М. Пеньков, Й.І. Гребень, А.Г. Михайлов, кандидати технічних наук – О.Н. Щербань, О.О. Вовілін, О.С. Фідельов, О.І. Кухтенко, О.Д. Рибкін, В.І. Кравець, М.М. Жербін, А.М. Порядок. Вирішили просити Міністерство вищої освіти СРСР надати дозвіл зазначеній вченій раді приймати до захисту докторські і кандидатські дисертації зі спеціальностей: гірничі машини, гірнича механіка, розробка пластових родовищ корисних копалин, кріплення гірничих виробок та руднична вентиляція.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 502–511. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 30
засідання Президії Академії наук УРСР

від 25 жовтня 1949 р.

1. Заслухали інформацію акад. М.М. Доброхотова та чл.-кор. Б. Д. Грозіна про хід роботи з організації Інституту використання газу в комунальному господарстві АН. Вирішили просити РМ УРСР прискорити вирішення питання щодо приміщення для Інституту. Вирішили за можливе розглядати питання загальної енергетики Західних областей в Інституті теплоенергетики у Києві, а для цього Львівський відділ Інституту разом зі штатними співробітниками, перевести до Києва. Звільнені приміщення у Львові передати Львівському відділу Інституту використання газу. Доручили акад. М.М. Доброхотову до 10 листопада розробити план тематичних робіт на 1950 р. та перспектив розгортання лабораторної бази Інституту. Фінансово-плановому відділу та Центральній бухгалтерії АН доручили дати пропозиції щодо забезпечення фінансування Львівського відділу Інституту.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 512–514. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 31
засідання Президії Академії наук УРСР

від 4 листопада 1949 р.

1. Заслухали повідомлення академіка-секретаря М. П. Семененка про підготовку до сесії з нагоди 10-річчя возз'єднання Українських земель. Вирішили 12 лис-

топада 1949 р. скликати у Києві ювілейну сесію та затвердили програму її проведення.

2. Заслухавши доповідь Є.О. Патона про хід виконання плану впровадження у виробництво результатів наукових розробок в установах Відділу технічних наук, констатували, що план чітко окреслений; складання угод між установами та підприємствами створили міцну основу для розгортання робіт із впровадження досягнень науки у виробництво. Відмітили, як недолік у роботі, відсутність масовості впроваджень результатів досліджень та відсутність достатньої експериментальної бази. Запропонували директорам установ посилити контроль за виконанням плану в установах, зокрема, в інститутах: чорної металургії, гідрології та гідротехніки, теплоенергетики, будівельної механіки. Запропонували бюро Відділу технічних наук розробити план заходів щодо поширення експериментальної бази, а також створення тимчасових баз на заводах; доручили до 1 грудня 1949 р. розглянути плани з впровадження досягнень установ Відділу на 1950 р.

3. Заслухавши доповідь академіка-секретаря акад. М. П. Семененка про виконання в установах рішень Президії, констатували вкрай незадовільний стан, особливо у Відділі біологічних наук та Відділі суспільних наук. Для термінового вирішення постанов Президії доручили бюро Відділу біологічних наук до 12 листопада подати такі матеріали: звіт про роботу з субтропічними культурами; Відділу суспільних наук – звіт про роботу Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії; Відділу технічних наук – звіт про роботу Інституту чорної металургії. Всім вищеназаним Відділам та Відділу сільськогосподарських наук до 16 листопада подати плани заходів щодо розгортання науково-технічної пропаганди наукових досягнень в установах. Бюро всіх Відділів зобов'язали до 18 листопада подати матеріали щодо погодження планів впровадження наукових досягнень з різними установами і відомствами. Академіку-секретарю доручили розробити регламент роботи членів бюро Відділу.

4. З метою налагодження дисципліни, доручили бюро Відділів АН та відділу кадрів АН протягом листопада місяця перевіряти, а надалі здійснювати систематичний контроль за дисципліною в установах АН: акти надсилати для доповіді на Президії.

5. Заслухали інформацію уповноваженого Президії АН по Львівських установах чл.-кор. Й.З. Штокала. Констатували значний відрив у роботі Львівських відділів від своїх установ. Звернули увагу директорів установ, які мають відділи у Львові, на такі моменти: 1) повну відповідальність за роботу Львівських відділів; 2) не рідше 1 разу на рік слухати питання про роботу відділів на вченій раді Інституту; 3) слухати на засіданнях вчених рад доповіді наукових співробітників відділів; 4) не приймати до затвердження тематичних планів Львівських відділів без попереднього їх розгляду; 5) проводити перевірку роботи відділів на місцях не менше 2 разів на рік.

6. На виконання постанови РМ УРСР від 1 листопада 1949 р. «Про розвиток робіт по енергохімічному використанню бурого вугілля і торфу», вирішили включити до темплану комплексних робіт АН дану тему. Доручили комісії у складі акад. М.М. Доброхотова, акад. А.І. Кіпріанова, проф. І. Т. Швеця розробити пропозиції щодо розгортання робіт над даною темою.

Поточні питання:

1. Вирішили просити РМ УРСР звернутися з клопотанням до РМ СРСР про організацію Науково-методичної ради по охороні пам'яток культури та надання їй 6 штатних одиниць.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 515–527. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 32
засідання Президії Академії наук УРСР

від 11 листопада 1949 р.

1. На виконання постанови РМ УРСР від 1 листопада 1949 р. про проведення дослідних робіт з енергохімічної переробки українського бурого вугілля і торфу, АН взято такі зобов'язання:

а) Включити до темплану АН на 1950 р. тему «Хімічна переробка українського бурого вугілля і торфу».

б) Протягом 2 тижнів розробити та подати РМ УРСР план і програму робіт за вищезазначеною темою.

в) Залучити до розробки зазначеної теми фахівців відповідних установ АН, відомчих науково-дослідних установ та проектних організацій.

г) До 1 травня 1950 р. виконати роботи, що забезпечать вихідні дані для розробки проектного завдання дослідного заводу для газифікації бурого вугілля і заводу для газифікації торфу.

д) У 1950 р. розробити напівзаводські дослідні установки для хімічної переробки бурого вугілля і торфу, провівши тривалі експлуатаційні випробування.

е) До 1 грудня 1950 р. закінчити розробку комплексу науково-технічних і дослідно-експериментальних досліджень з хімічної переробки бурого вугілля і торфу і подати РМ УРСР техніко-економічне обґрунтування, виробничо-технологічну схему хімічної переробки бурого вугілля і торфу.

Президія вирішила:

1. Включити тему до плану найважливіших науково-дослідних робіт.

2. Для керівництва і координації діяльності установ при розробці даної теми утворили при Президії комісію під головуванням акад. М. М. Доброхотова, заступника – проф. І. Т. Швеця, членів комісії – к. т. н. В. І. Толубинського, к. х. н. В. І. Кузнецова, к. т. н. В. Т. Перкова, к. т. н. О. С. Фідельова, к. е. н. Я. О. Шевченка.

3. Для виконання робіт в Інституті теплоенергетики з 1 січня 1950 р. утворити відділ енергохімічного використання бурого вугілля та перевести до нього співробітників лабораторії по хімічній переробці палива (7 осіб), а з 15 листопада – 8 осіб з Львівського відділу Інституту та з 1 грудня 1949 р. виділити додатково 9 штатних одиниць. Керівником відділу призначити к. т. н. В. І. Толубинського. До відділу перевести лабораторію к. х. н. В. І. Кузнецова з Інституту органічної хімії на весь період робіт (роботи проводити в лабораторіях Інституту органічної хімії). З Інституту економіки перевести с. н. с. Я. О. Шевченка для роботи з визначення економічності енергохімічного використання бурого вугілля та торфу. Ви-

рішили просити РМ УРСР відрядити на роботу до відділу співробітників Інституту місцевих палив Мінмісцепаливпрому УРСР.

Затвердили розроблений Інститутом енергетики план та програму робіт, а також перелік заходів для забезпечення виконання вищезазначеної постанови РМ УРСР. Асигнували Інституту теплоенергетики цільовим призначенням 200 тис. крб. за статтею V.

2. Доручили акад. О.І. Білецькому, акад. М.В. Птусі та Ф.П. Белянкіну переробити Положення про Бібліотечну комісію АН до 5 грудня 1949 р.

3. Перенесли слухання звіту про роботу Публічної бібліотеки АН.

Поточні питання:

1. Вирішили просити РМ УРСР про передачу з 1 січня 1950 р. бараків Дорожньоексплуатаційної контори МВС УРСР до Ботсаду АН.

2. Затвердили програму конференції щодо вікових змін обміну речовин і реактивності організму, підготовлену Інститутом клінічної фізіології на 10–13 грудня 1949 р.

3. Затвердили план видань АН на 1950 р. (обсяг 1709 друк. арк. – випуск продукції та 2370 друк. арк. – план опрацювання рукописів).

4. Вирішили відзначити 70-річний ювілей акад. А. В. Думанського.

5. Дозволили Інституту електротехніки перенести наукову сесію з питань електронної автоматики на 1950 р.

6. Дозволили інститутам: теплоенергетики та електротехніки відмітити 10-річчя від дня заснування Інституту енергетики проведенням науково-технічних сесій у першій половині грудня 1949 р. та публікацією ювілейних збірників.

7–8. *²

9. Винесли подяку колективу Видавництва АН за достроковий випуск продукції до 32-ї річниці Жовтневої революції.

10. Винесли подяку колективу Друкарні АН за дострокове виконання соцзобов'язань.

11. Дозволили Інституту лісівництва опублікувати інструкцію зі збереження та збору жолудів і насіння лісових дерев.

12. Взяли до відома та виконання розпорядження РМ УРСР щодо відрядження до Комісії з випробування сільськогосподарських машин Мінсільгоспу УРСР інженера-конструктора Лабораторії сільськогосподарських машин та механізмів.

13. Доручили Інституту мікробіології підготувати статті у «Вісник АН УРСР», присвячені акад. Д.К. Заболотному.

14. Винесли подяку К.М. Гродському за подарунок Академії – портретів Д.К. Заболотного.

15. *²

16. Надали відрядження голові Відділу суспільних наук акад. М. В. Птусі до Москви з 14 листопада 1949 р.

17–18. *²

19. Затвердили вчену раду Інституту української літератури у такому складі: акад. О.І. Білецький (голова), академіки – М.К. Гудзій, П.Г. Тичина, М.Т. Рильський, О.Є. Корнійчук; члени-кореспонденти – С.І. Маслов, П. М. Попов; кандидати філологічних наук – М.П. Пивоваров, М. С. Грудницька, С.А. Крижанівський,

З.П. Мороз, Н.С. Крутікова, Г. Д. Вервес, М.Д. Бернштейн, Б.М. Мінчин (секретар парторганізації), д. філол. н. А.П. Шамрай.

20. Доручили Розпорядчому засіданню Президії виділити кошти Інституту української літератури ім. Т.Г. Шевченка на видання «Короткого курсу історії української літератури».

21. Вирішили скликати Загальні збори АН 7–8 грудня, присвячені затвердженню темпланів АН на 1950 р.

22. Дозволили Відділу сільськогосподарських наук, спільно з Товариством поширення політичних наукових знань, провести 14 листопада 1949 р. наукову сесію до 10-річчя з дня смерті В.Р. Вільямса.

23. *²

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 527–540. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 33
засідання Президії Академії наук УРСР

від 18 листопада 1949 р.

1. Заслухавши звіт акад. М. В. Луговцова про роботу Інституту чорної металургії та пропозиції членів Президії щодо переведення Інституту до Дніпропетровська, реорганізацію хіміко-аналітичної лабораторії й відділу впровадження, реалізацію постанови Президії АН УРСР щодо реорганізації Дніпропетровського відділу Інституту чорної металургії в Дніпропетровській філіал Інституту чорної металургії, доручили комісії у складі академіків Є.О. Патона, С.О. Лебедева, Ф.П. Белянкіна скласти проект резолюції, враховуючи всі зауваження та пропозиції, й подати його на затвердження Президії до 10 грудня 1949 р.

2. Заслухавши доповідь акад. В. Є. Лашкарьова про складання звітів з виконання науково-дослідної тематики та впровадження по установах АН УРСР за 1949 р., затвердили план, порядок та форму звітів. Доручили директорам установ АН закінчити складання звітів до 10 грудня. Зобов'язали членів Президії АН перевірити роботу установ АН за 1949 р. та до 5 січня 1950 р. подати матеріали перевірки академіку-секретарю М. П. Семененку.

Поточні питання:

1. У зв'язку з відзначенням 20-х роковин з дня смерті акад. Д. К. Заболотного, вирішили провести сесію, присвячену пам'яті вченого; організувати виставку на тему: «Життя і діяльність академіка Д. К. Заболотного»; організувати виїзд бригади до с. Заболотне для проведення траурних заходів; підготувати виступи на радіо; написати статті про академіка та подати їх до «Мікробіологічного журналу», «Радянської України» і Вінницької обласної газети.

2. *²

3. *⁵

4. *⁵

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 541–549. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 34
засідання Президії Академії наук УРСР

від 25 листопада 1949 р.

1. Заслухали доповідь директора Ботанічного саду АН акад. М. М. Гришка та співдоповідь голови Відділу біологічних наук акад. П. О. Свириденка про виконання постанови Президії АН щодо розповсюдження цитрусових культур в УРСР. Констатували, що робота в Ботсаду проводиться незадовільно. З метою покращення роботи, вирішили: відділ субтропічних і нових плодкових культур Ботсаду поділити на 2 відділи – відділ субтропічних і цитрусових та відділ нових плодкових культур; директора Ботсаду зобов'язали вирішити всі питання щодо заповнення штатів цих відділів та вжити заходів щодо покращення агротехнічних робіт для впровадження цитрусових культур; роботу проводити спільно з Інститутом ботаніки АН СРСР, Всесоюзним інститутом субтропічних культур, ботанічними садами та колгоспами і радгоспами УРСР.

2. Заслухавши звіт директора Публічної бібліотеки АН І. Д. Золотоверхого про роботу Бібліотеки, констатували, що за 10 місяців 1949 р. в установах проведено значну роботу, в тому числі з розгортання наукових досліджень в галузі бібліотекознавства та бібліографознавства. З метою дальшого розгортання робіт запропонували: до 1 травня 1950 р. відкрити читальні зали у Софіївській філії; поширити обслуговування установ АН УРСР; продовжити роботу з впорядкування фондів і каталогів; впорядкувати сховища відомчої і періодичної літератури Подільської філії; створити алфавітний каталог на нові надходження літератури (за 1940–1950 рр.). Для розгортання наукової роботи в галузі бібліотекознавства, книгознавства і бібліографознавства вирішили утворити науково-методичний відділ та відділ рекомендаційної бібліографії. Зобов'язали керівництво Бібліотеки налагодити видавничу діяльність; вжити заходів щодо забезпечення охорони фондів; передати Мінприладобудування СРСР і Держтехніці СРСР проектну документацію на розроблену конструкцію апарату для читання мікрокниг.

Поточні питання:

1. З метою розгортання роботи відділу тваринництва Інституту зоології АН, створеного відповідно до постанови Президії від 5 серпня 1949 р., вирішили на території експериментальної бази «Феофанія» виділити 60 га орної землі для організації кормової травопільної сівозміни; просити РМ УРСР дати розпорядження на виділення відділу 70 т концентрованих кормів; для розміщення лабораторії відділу виділити по вул. Леніна, 60 кімнату в 45 м² та для лабораторії польового типу в «Феофанії» виділити дві кімнати; керівництву Інституту зоології доручили визначити радгосп для організації в ньому перевірки результатів експериментальних робіт, що проводяться в «Феофанії».

2. На виконання завдань, покладених на АН рішеннями XVI з'їзду КП(б)У та травневого пленуму ЦК КП(б)У, вирішили утворити відділ рослинництва в складі Інституту фізіології рослин і агрохімії; спрямувати роботу відділу на проведення експериментальних досліджень в галузі підвищення продуктивності рослин в умовах травопільних сівозмін, освоєнні нових культур та підвищення продуктивності кормової бази тваринництва. На Комісію тваринництва поклали науково-методичне керівництво роботою відділу.

3. Вирішили провести урочисте засідання Відділу фізико-хімічних і математичних наук для відзначення 70-річчя від дня народження акад. А. В. Думанського та у червні 1950 р. організувати Всесоюзну конференцію з колоїдної хімії.

4. Затвердили порядок денний сесії Відділу біологічних наук.

5. Взяли до відома лист оргбюро зі скликання I Всесоюзної конференції з проблем електронної мікроскопії про термін проведення конференції – березень 1950 р.

6. Взяли до відома рапорт Львівської друкарні АН щодо виконання плану робіт у 1949 р.

7. Доручили інститутам: геологічних наук, ботаніки, гідробіології АН взяти участь у складанні довідника водних ресурсів УРСР.

8. До складу вченої ради Інституту ботаніки ввели кандидатів наук – С. І. Лебедева, Г. І. Білика та на посаду вченого секретаря ради – Є. М. Кондратюка.

9–11. *2

12. Дозволили Відділу сільськогосподарських наук у грудні 1949 р. провести пленарні засідання постійно діючої Комісії з рослинництва та постійно діючої Комісії з тваринництва з метою координування планів їх роботи на 1950 р.

13. Доручили бюро Відділу біологічних наук опрацювати питання про можливість організації лабораторії для роботи чл.-кор. М. П. Савчука в м. Одеса.

14. Відповідно до наказу Мінрибпрому СРСР від 5 червня 1949 р. доручили Інституту гідробіології АН УРСР провести роботу з обліку результатів впровадження методу інтенсифікації росту коропа.

15–16. *2

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 550–562. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 35 засідання Президії Академії наук УРСР

від 2 грудня 1949 р.

1. Відклали на 12 грудня розгляд звіту директора Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії про роботу Інституту в 1949 р.

2. Заслухавши доповіді голів Відділів про опрацювання тематичних планів на 1950 р. в установах АН, відзначили значну роботу з координації темпланів установ АН з заводами, галузевими науково-дослідними установами, громадськими організаціями та ін., а також те, що не в усіх установах ліквідовано багатотемність. Вирішили: 1) затвердити внесені до темпланів зміни; 2) продовжити вдосконалення темпланів з метою їх актуалізації; 3) підсилити зв'язок інститутів АН УРСР з інститутами АН СРСР.

3. Затвердили план підготовки кадрів АН на 1950 р.

4. Зобов'язали Відділи АН, Планову комісію, Раду по вивченню продуктивних сил УРСР, РВР до 3 грудня 1949 р. подати на розгляд Президії плани роботи на I квартал 1950 р.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 563–566. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 36
засідання Президії Академії наук УРСР

від 9 грудня 1949 р.

1. Вирішили провести ювілейну сесію Загальних зборів АН, присвячену 70-річчю від дня народження Й.В. Сталіна 19–20 грудня. Затвердили план роботи сесії.

2. Взяли до відома звіт акад. Ф.П. Белянкіна про завершення проведення Все-союзної конференції з питань стійкості інженерних споруджень.

Поточні питання:

1. Встановили термін подання звітів Відділами АН – до 30 грудня 1949 р.; членами Президії – до 5 січня кожного наступного року.

2. Взяли до відома та виконання наказ Міністерства вищої освіти СРСР про затвердження спеціальностей, за якими вчена рада Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії має право приймати до захисту кандидатські дисертації, а саме: історія українського театру, українська етнографія.

3. Взяли до відома лист Ізюмського радгоспу з висловленням подяки Інституту ентомології і фітопатології за надання допомоги.

4. *2

5. Ввели до складу вченої ради Інституту лісівництва міністра лісового господарства УРСР О.Г. Солдатова.

6. Ввели до складу вченої ради Інституту генетики і селекції М. А. Гурильову.

7. Доручили голові Відділу суспільних наук акад. М.В. Птусі ознайомитись з листом голови Ради по координації наукової діяльності АН Союзних республік акад. С.І. Вавілова про Союзну нараду з координації діяльності АН УРСР в галузі економіки і права, яка констатувала низку недоліків у роботі АН в цій галузі.

8. Доручили РВР розглянути прохання голови Відділу біологічних наук акад. П. О. Свириденка про публікацію інструкції Інституту зоології з питань боротьби з мишовидними гризунами.

9. *2

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 567–576. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 37
засідання Президії Академії наук УРСР

від 23 грудня 1949 р.

1. Взяли до відома та виконання Указ Президії Верховної Ради СРСР про нагородження працівників науки орденами і медалями СРСР за вислугу років та бездоганну роботу. Зобов'язали акад. В.М. Корецького за 2 тижні розробити інструкцію про подання до нагородження орденами та медалями СРСР науковців АН УРСР.

2. Заслухавши доповідь директора Видавництва АН про діяльність Видавництва, прийняли проект резолюції з цього питання за основу; доручили акад. Ф.П. Белянкіну, С.В. Завірюсі та Г.В. Карпенку доопрацювати резолюцію.

3. Заслухавши повідомлення заступника відповідального редактора журналу «Вісник АН УРСР» В.М. Ісаковича про критику журналу в «Більшовику України», вирішили: 1) доручити РВР переглянути склад редколегії журналу; 2) редколегії скласти тематичний план кожного члена редколегії; забезпечити редакційний портфель; забезпечити систематичне проведення засідань редколегії; зобов'язали Видавництво АН закріпити постійних відповідальних за випуск журналу (літредактора та коректора); просити Державну штатну комісію СРСР виділити 2 штатні посади до редакції журналу; з штатів Президії виділити посаду друкарки.

Поточні питання:

1. Переглянули план перевірки роботи установ АН у 1949 р.
2. Розглянули питання про розподіл легкових автомобілів.
3. Дозволили Інституту гідробіології перенести нараду з питань експериментальної екології риб на 1950 р.
4. Заслухали рапорт техпостачу АН про роботу в 1949 р.
5. Вирішили передати Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН рукописний фольклорний архів ліквідованого Львівського відділу тимчасово залишити матеріали, необхідні для виконання наукових проблем.
6. *²
7. Тов. С.Ф. Манзія призначили в. о. вченого секретаря Відділу біологічних наук.
8. Надали відрядження акад. П.А. Власюку до Москви на Загальні збори ВАСГНІЛ з 24 грудня 1949 р. до 1 січня 1950 р.
9. Надали відрядження акад. П.П. Єфіменку на 10 днів з 27 грудня.
10. *²
11. Запропонували директорам інститутів АН подати до 5 січня 1950 р. Президії АН звіти про роботу їх Львівських відділів.
12. Дозволили Інституту економіки 26 і 27 грудня 1949 р. провести конференцію з питань агрокомплексу.
13. Надали дозвіл на навчання в докторантській аспірантурі в Москві к. ф.-м. н. О.З. Голіку.
14. Дозволили Інституту лісівництва приступити до виконання науково-дослідної теми з питань лісоведення в південних районах УРСР на базі Карадазької біологічної станції.
15. Надали відрядження акад. В.М. Корецькому з 24 до 30 грудня до Харкова для організації робіт співробітників Сектору держави і права АН.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 577–587. Засвідчена копія. Машинопис.

Протокол № 38
засідання Президії Академії наук УРСР

від 30 грудня 1949 р.

1. Заслухавши звіт директора Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії акад. М.Т. Рильського та висновки комісії з перевірки роботи Інституту в 1949 р., констатували, що колектив Інституту працював незадовільно, зокрема, у виконанні тематичного та видавничого планів (з 1946 до 1949 р. опубліковано 2 томи «Наукових записок», решта планових праць неопублікована та недописана); планування робіт здійснюється на низькому рівні; недостатнє керівництво та контроль над виконанням основних тем; засідання вченої ради проходять нерегулярно; відділи Інституту не перетворилися в своїй галузі в центри наукової думки в Україні. Виходячи з вищезазначеного, зобов'язали директора Інституту заповнити вакансію заступника директора Інституту з наукової роботи, забезпечити видання «Довідника»; до 15 лютого 1950 р. видати макет «Короткого курсу українського фольклору»; закінчити підготовку до видання збірника «Українська радянська мелодія»; завершити роботу зі складання «Атласу з етнографії УРСР» та етнографічного довідника по фондах Етнографічного музею АН УРСР; провести атестацію наукових співробітників.

Бюро Відділу суспільних наук доручили переглянути структуру Інституту; поліпшити роботу вченої ради; управлінню справами АН доручили виділити додатково приміщення (1 кімнату) для Інституту.

2. Взяли до відома та виконання інформацію академіка-секретаря М. П. Семененка про кошторис АН та її бюджетних установ на 1950 р. Директорам установ АН запропонували розглянути контрольні числа бюджету на 1950 р. і переробити свої кошториси відповідно до затверджених бюджетом контрольних чисел. Зобов'язали комісію по науково-технічному постачанню (акад. Є.О. Патон) розробити контрольні числа асигнувань на придбання та ремонт обладнання для інститутів (8 млрд. крб.; першочерговим мати на увазі обладнання для виконання урядових завдань). Заборонили до 30 грудня 1949 р. заміщати вакантні посади.

Поточні питання:

1. Зобов'язали акад. Є.Б. Бабського виконати постанову Президії АН від 25 листопада 1949 р. про передачу Інституту зоології 1 кімнати для Інституту клінічної фізіології.

2. *2

3. Дозволили Відділу сільськогосподарських наук та Відділу технічних наук 2–5 лютого 1950 р. провести конференцію з проблем високоміцного та модифікованого чавуну. Затвердили програму конференції та виділили кошти (7000 крб.). Доручили Видавництву та РВР забезпечити друкування матеріалів конференції.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 311, арк. 588–617. Засвідчена копія. Машинопис.

1950

Протокол № 1
засідання Президії Академії наук УРСР

від 6 січня 1950 р.

1. Взяли до відома інформацію віце-президента АН акад. П. С. Погребняка про розгляд тематичного плану АН на 1950 р. в Координаційній раді АН СРСР. Запропонували Відділам та установам розглянути зауваження Ради і відповідно до них доповнити свої плани, після чого затвердити на бюро Відділів та подати до Планової комісії АН УРСР. Доручили бюро науково-технічної пропаганди АН та бюро Відділів АН до 20 січня переглянути плани видань і подати на затвердження Президії. Зобов'язали Відділ фізико-хімічних і математичних наук організувати Всесоюзну конференцію з проблем комплексних сполук та колоїдної хімії й провести її разом з Відділами АН СРСР. Інституту гірничої механіки доручили провести конференцію з проблем глибоких шахт.

2. Заслухавши доповідь директора Інституту української літератури ім. Т.Г. Шевченка акад. О. І. Білецького про завершення роботи з підготовки до видання 1 тому «Короткого курсу історії української літератури», зобов'язали директора Видавництва АН С.В. Завірюху забезпечити видання макету 1 тому. Звернули увагу акад. О.І. Білецького на зрив терміну підготовки до видання 2 тому книги та зобов'язали здати книгу до друку макету не пізніше 15 березня 1950 р.; для рецензування 2-го тому надали відрядження акад. О.І. Білецькому до Москви.

3. Затвердили план роботи Президії на I квартал 1950 р.

Поточні питання:

1. З метою перевірки роботи Львівських відділів установ АН організували комісію під головуванням академіка-секретаря М. П. Семененка в такому складі: А.С. Бабинець, А.І. Балабушевич, В. Я. Клименко (від Інституту геології), К.К. Цілуйко (від Інституту мовознавства), чл.-кор. Л.М. Славін (від Інституту археології), акад. О. Ю. Ішлінський (від Інституту математики), В.С. Бабкова, А. А. Роміцин (від Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії), В.Г. Касьяненко (від Інституту зоології), І.Д. Золотоверхий (від Бібліотеки АН). Доручили провести перевірку до 15 січня 1950 р.

2. Вирішили відзначити 80-річчя від дня народження та 55-річчя наукової діяльності акад. Є.О. Патона.

3. Надали І.І. Сільвестрову, О.М. Матяху, В.Д. Рознатовському право першого підпису на грошових документах по всіх рахунках АН та Управління справами Держбанку і спецбанках; право другого підпису надали: головбуху М.С. Мейтінгу та заступнику головбуха В. К. Глущинському.

3. Затвердили оргкомітет конференції під головуванням чл.-кор. Г. Й. Сухомела та затвердили програму конференції.

4. Надали відрядження співробітникам Інституту лісівництва – акад. П. С. Погребняку та науковим співробітникам – А.К. Ковалевському, Д. Д. Лавріненку,

Д.В. Воробйову, П.П. Похитону до Москви в АН СРСР для участі у Всесоюзній нараді з питань типології лісів, яка відбудеться 2–5 лютого 1950 р.

5. Надали акад. П.С. Погребняку відрядження до Москви з 8 до 12 січня на засідання Оргкомітету Всесоюзної наради з питань типології лісів.

6. Доручили Інституту лісівництва скликати нараду з питань типології лісів УРСР 24–26 січня.

7. Заслухавши доповідь вченого секретаря Президії Г. В. Карпенка про якість видань, виконаних у Видавництві АН, констатували, що припускається велика кількість помилок при друкуванні; переклади виконуються на низькому рівні; незадовільне брошурування книг; більшість книг друкується на папері низької якості; відсутній контроль за якістю. Редакційно-видавнича рада перевіряє тільки рукописи. Доручили С.В. Завірюсі провести реорганізацію апарату Видавництва; вжити заходів щодо підвищення якості друкованої продукції; приділити увагу роботі друкарень; всі збитки, що несе Видавництво через низьку якість, вирахувати винних; звернули увагу керівників установ АН на підвищення відповідальності авторів за підготовку рукописів; зобов'язали Редакційно-видавничу раду затверджувати як рукописи до видання, так і макети книг. Вирішили просити ЦК КП(б)У та РМ УРСР затвердити штати Видавництва відповідно до затверджених планів його роботи та підняти посадові оклади співробітникам Видавництва АН до рівня ставок інших видавництв. Зобов'язали С. В. Завірюху видати довідник з підготовки рукописів до друку. Доручили Управлінню справами провести ремонт цокольного поверху в буд. № 2 по вул. Чудновського для пристосування його під потреби Видавництва.

8. Заслухали розпорядження РМ УРСР про дослідження оптимальних режимів опалювання овочевих теплиць. Доручили керівництву інститутів: газу та фізіології рослин і агрохімії (академіки М.М. Доброхотов та О. І. Душечкін), спільно з Інститутом будівельної механіки (М. І. Костромін) і Гіпроцивільпромбудом провести відповідні досліді на Київській овочевій фабриці. Розробити найбільш раціональну культурозміну для теплиць овочевої фабрики із впровадженням передової агротехніки тепличного овочівництва та із врахуванням економічної доцільності застосування природного газу для опалювання теплиць. Керівництво роботою доручили акад. М. М. Доброхотову.

9. Взяли до відома постанову РМ УРСР про увічнення пам'яті винахідника електродугового зварювання М.Г. Славянова; вирішили встановити йому пам'ятник в Інституті електрозварювання ім. Є.О. Патона.

10. На виконання постанови РМ УРСР та ЦК КП(б)У від 24 грудня 1949 р. про заходи щодо збільшення рибних запасів у р. Дніпро та його заплавнях, доручили інститутам: гідробіології, гідрології та гідротехніки розробити план робіт стосовно розвитку рибпромислових водойм, збагачення їх цінними, поживними для риби, організмами (ракоподібні, молюски, черви).

12. Взяли до відома лист тресту «Укргазодобича» з подякою Президії й Інституту використання газу в комунальному господарстві та промисловості за науково-технічну допомогу.

13. Взяли до відома лист Авторемонтного заводу № 12 з подякою АН за допомогу в авторемонтних роботах.

14. До складу вченої ради Інституту загальної та неорганічної хімії ввели секретаря партбюро Інституту (І. А. Шеку) та вченого секретаря С. Д. Шаргородського та О. А. Шокола.

15. До складу вченої ради Інституту будівельної механіки ввели секретаря парторганізації Ю.О. Митропольського замість Д.А. Драйгора та П. М. Варвака.

16–17. *2

18. Заслухали звіт П.С. Візіря про поїздку до Вінницької області з нагоди 20-річчя від дня смерті Президента АН акад. Д.К. Заболотного; зобов'язали Інститут мікробіології встановити систематичний зв'язок з організаціями с. Заболотне для допомоги в оформленні Музею ім. Д. К. Заболотного. Повідомили РМ УРСР про відсутність необхідного персоналу для роботи і охорони Музею.

19. *2

20. *5

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 348, арк. 1–20. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 2 **засідання Президії Академії наук УРСР**

від 13 січня 1950 р.

1. Заслухали звіти бюро Відділів АН про роботу в IV кварталі 1949 р. Констатували, що в зв'язку з відсутністю положення про роботу бюро Відділів, робота проводилась неоднаково, в деяких бюро відсутній розподіл обов'язків його членів (Відділ суспільних наук та Відділ технічних наук); у всіх бюро Відділів відсутні штати технічних працівників. Вирішили: 1) затвердити всі звіти; 2) академіку-секретарю доручили розробити положення про роботу бюро Відділу; 3) голові Відділу суспільних наук акад. М. В. Птусі доручили до 20 січня подати пропозиції щодо нового складу бюро Відділу; 4) зобов'язали голову Відділу фізико-хімічних і математичних наук акад. А.І. Кіпріанова передати Бюро науково-технічної пропаганди розроблене ним положення про науково-технічну пропаганду.

2. Затвердили плани роботи бюро Відділів на I квартал 1950 р. Взяли до уваги пропозицію Президента АН щодо складання звітів академіками та членами-кореспондентами.

Поточні питання:

1. Затвердили представників від АН на Всесоюзну координаційну нараду рад по вивченню продуктивних сил з проблем комплексних тем (акад. П. С. Погребняка, проф. І.Т. Швеця, акад. П.М. Першина, акад. О. І. Душечкіна, акад. П.А. Власюка, акад. М.М. Доброхотова, акад. Д. К. Зерова, акад. Л.М. Яснопольського, чл-кор. Є.С. Бурксера, проф. Л. Д. Розова та Г.М. Давидова (вченого секретаря Ради по вивченню продуктивних сил УРСР). Затвердили перелік доповідей на нараді.

2. Затвердили програму та кошторис конференції Інституту гірничої механіки у м. Сталіно з проблем глибоких шахт Донбасу.

3. Заслухавши інформацію акад. М.В. Птухи про заходи щодо надання допомоги музеям УРСР в опрацюванні експозиційних планів, доручили директорам інститутів: історії України, економіки, археології, мистецтвознавства, фольклору та етнографії – а) розглянути тематичні структурні експозиції історичних музеїв республіканського підпорядкування; б) розглянути плани науково-дослідної тематики з музеєзнавства та плани видавничої діяльності; в) виконати рецензування монографій, поданих до друку співробітниками музеїв; г) прорецензувати проспекти, тексти екскурсій та лекції співробітників музеїв республіканського підпорядкування Західної України. Вирішили при Відділі суспільних наук утворити постійну музейну комісію в складі докторів наук: І.Ф. Симоненка (голова), Д.М. Косарика, І.Г. Шовкопляса, Ф.П. Шевченка, І.О. Гуржія.

4. *2

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 348, арк. 21–28. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 3 засідання Президії Академії наук УРСР

від 25 січня 1950 р.

1. Заслухали та обговорили звіт акад. М.М. Доброхотова про роботу установ Відділу технічних наук. Констатували, що установи Відділу усунули низку недоліків у роботі, успішно виконано плани науково-дослідних робіт у 1949 р., зокрема, в галузі електрозварювання, металургії, теплоенергетики, гірничої механіки, гідрології та гідротехніки; виконано важливі роботи з госпдоговірної тематики; значну кількість результатів робіт впроваджено у виробництво, а 7 робіт подано на присудження Сталінських премій. Установи Відділу провели 5 наукових сесій, на яких зроблено 266 доповідей; вийшло з друку 380 аркушів наукової продукції; прочитано 180 науково-популярних доповідей, видано друком 30 брошур. Президія звернула увагу бюро Відділу на відсутність комплексних проблем та контролю за роботою вчених рад інститутів; не розгорнуто критику і самокритику в установах; не приділялась увага розгортанню роботи з досліджень історії вітчизняної науки і техніки та пропаганді нових наукових досліджень. Багато виконувалось позапланових робіт за рахунок планової тематики; більшість установ Відділу не мають належних приміщень для розгортання науково-експериментальної бази та незадовільне співвідношення між науковим складом і науково-допоміжним персоналом; успішне впровадження у виробництво результатів наукових досліджень гальмувала відсутність в інститутах відділів із впровадження результатів наукових досліджень.

Відзначили значні успіхи в роботі Інституту електрозварювання, який повністю виконав план науково-дослідних робіт та їх впровадження у виробництво, зокрема, розроблено технологію зварювання мостів та суден, при якій забезпечується висока якість зварних швів; створено нові зразки автосварювальної та електричної апаратури; проведено дослідження стійкості автоматичного регулювання міцності дуги. За новими технологіями зварювання проведені роботи на заводі «Запоріжсталь»

та Харцизькому трубному заводі. В цілому, Інститут підтримував зв'язки з 415 підприємствами та проектними організаціями, з 258 з них підписано 325 договорів на впровадження автоматичного зварювання, що склало загальну суму 7 млн. крб. Співробітниками опубліковано 50,5 друк. арк.; організовано курси для стахановців, проведено лекції на заводах і будівництвах; Інститут у 1949 р. значно розширив свою лабораторно-експериментальну базу.

Значні і важливі для народного господарства роботи проведено колективом Інституту чорної металургії, який працював над інтенсифікацією доменного процесу і розробкою технології виплавки високоякісних сталей, одержанням жароміцних і жаростійких сплавів; вивченням кінетики фазових перетворень при контактному електронагріві вуглецевих і легованих сталей. Низку результатів наукових розробок впроваджено у виробництво, фактично повністю виконано поставлені завдання в цьому плані. Зокрема, підвищено продуктивність агломераційних стрічок на металургійних заводах завдяки застосуванню малих додатків доломіту і мартенівського шлаку; здійснено катодний захист газопроводу на трасі Дашава–Київ; на заводах – «Запоріжсталь», «Азовсталь», Ворошиловградському машинобудівному, «Червоному Сормові» та ін. – впроваджено методика для поліпшення технології виплавки сталей; на заводі «Більшовик» – новий метод обробки ріжучих інструментів. Структура Інституту складається з 5 відділів і 7 лабораторій, але 50% співробітників зв'язані з відділом спецсплавів, що вказує на нераціональний розподіл кадрів; 14 співробітників за останні 3 роки не подали жодної наукової роботи, у доменному відділі (основному в Інституті) відсутні аспіранти. Виходячи з цього, Президія визнала роботу Інституту незадовільною.

Інститут будівельної механіки частково недовиконав свої плани. Колектив працював над дослідженням стійкості пружних систем; розробкою наближених методів розрахунку міцності, стійкості і частот коливання стрижнів і пластинок; розробкою теорії розрахунку на міцність коліс турбомашин; розробкою методів експериментального визначення динамічних напружень і вібрацій в елементах машин і споруд. У 1949 р. перевиконано план впровадження у виробництво результатів наукових розробок (з 10 запланованих до впровадження тем – виконано 16). Співробітники Інституту видали друком 9 монографій, підготовлено 4 докторські та 6 кандидатських дисертацій. Президія запропонувала звернути увагу на необхідність покращення зв'язків з інститутами АН та галузевими інститутами при координації суміжних питань тематичних планів, а також запропонувала збільшити обсяг госпдоговірних робіт.

Інститут електротехніки виконав план, працюючи над проблемами електричного моделювання для автоматичних регулюючих систем; проблем передачі енергії без проводів. Повністю виконано план впровадження результатів досліджень (по 7 темах). Особливо відмічено роботи, пов'язані з компаундуванням синхронних генераторів з корекцією напруження та з земляним захистом генераторів. Проте, в Інституті не виконано план захисту докторських дисертацій; малий контингент аспірантів; відсутній відділ впровадження.

Інститут теплоенергетики повністю виконав план (10 тем), працюючи над проблемами розробки технічного проекту газотурбінної установки для комунальних електростанцій; створенням нової конструкції топки напівпромислового типу для спалювання земляного бурого вугілля; розробкою матеріалів до проекту Держа-

вного 10-річного плану електрифікації УРСР; дослідженням пари і газу для підсилення природної циркуляції у випарних апаратах. До найважливіших результатів роботи колективу у 1949 р. варто віднести: роботу над Генеральною схемою електрифікації (затверджено Держпланом) та Генеральною схемою електрифікації сіл УРСР. В Інституті створено лабораторію для аналізу палива.

Президія звернула увагу керівництва Інституту на необхідність зосередження на тематиці, пов'язаній з енергохімічним використанням бурого вугілля, спалюванням бурого вугілля, впровадженням газотурбінної установки для комунальних електростанцій.

Інститут гірничої механіки працював над дослідженням статичних вугільних стругів, вібростругів і стругів ударної дії; дослідженням параметрів вентиляційного струму та його конденсуванню; технологією охолодження рудничного повітря. Розроблено раціональну схему розкриття та підготовки кам'яновугільних родовищ, що залягають на глибоких горизонтах. Низку результатів наукових розробок впроваджено у виробництво, зокрема, проведено автоматизацію врубної машини; розроблено технічний проект охолодження повітря для шахти «Горлівська-Глибока», застосовано раціональні схеми розкриття і розробок родовищ з розташуванням головних виробок у стійких породах.

Інститут гідрології та гідротехніки виконав роботу з гідрологічної характеристики малих річок і тих, що можуть використовуватись при проектуванні ставів, водойм, об'єктів зрошення та електрифікації. Розроблено новий метод знаходження напружень у гравітаційних греблях, що дало можливість зменшити витрати цементу та здешевити вартість будівництва гребель. Впровадження основних положень проектування низьконапірних земляних гребель і водозливних гребель знизило вартість проектних робіт на 10 %. Водозливні греблі дають економію в цементі в 2,2 рази і економію коштів на будівництво 20–30 %. Завдяки розробленим методам гідрологічних розрахунків час проектування ставів і водойм при складанні гідрологічного обґрунтування скоротився в 2–3 рази. Разом з тим, Президія вказала на низку недоліків у роботі Інституту, зокрема, на слабкі зв'язки з організаціями по будівництву та експлуатації гідротехнічних споруд; низький рівень впровадження результатів наукових розробок в народне господарство, а також слабку лабораторно-експериментальну базу.

Лабораторія проблем швидкісних машин і механізмів у 1949 р. виконала план наукових робіт, зокрема, розроблено методи визначення напружень у лопастях газових турбін, створено теорію та метод розрахунку надзвукового компресора; досліджено процес автоматизації керування газотурбінною установкою; проведено дослідження гідравлічних турбін спеціальної конструкції для приводу ріжучих фрез, призначених для швидкісної проходки шахт; розроблено технічні проекти гідравлічної багатоступінчастої турбіни і високонапірного повітряного дуття для збагачувальних фабрик вугільної промисловості; розроблено гідродинамічну муфту «зчеплення» для гусеничних транспортних машин Харківського тракторного заводу. Лабораторія значно розвинула свою експериментальну базу. Проте, в Лабораторії залишається незадовільним стан з провідними науковими кадрами; незадовільні зв'язки з науково-дослідними установами як АН, так і галузевими; відсутня вчена рада.

2. Заслухали доповідь акад. В.В. Данилевського про роботу Комісії по історії вітчизняної науки і техніки. Констатували, що робота в установах АН з питань історії вітчизняної науки і техніки незадовільна: низка установ АН зовсім не внесла до своїх темпланів цю тематику; у бюро Відділів відсутні зведені плани установ з цього питання на 1950 р.; в більшості установ ця робота не запланована. План видань АН не передбачає будь-яких видань з цієї проблематики. Вирішили: 1) зобов'язати керівників установ АН до 5 лютого 1950 р. внести відповідні доповнення до своїх планів; Комісія повинна здійснювати загальне керівництво та координацію робіт у вивченні історії вітчизняної науки і техніки; 3) зобов'язати бюро Відділів виділити по 1 члену бюро, на якого покласти відповідальність за роботу установ Відділу в цьому напрямку, та ввести їх до складу Комісії; 4) зобов'язати Комісію та Планову комісію до 15 лютого скласти план роботи. Визнали за доцільне: 1) підготувати до друку в 1951–1952 рр. 3 томник з історії вітчизняної науки і техніки; 2) розпочати видання окремих збірників праць з історії науки і техніки; 3) Комісії до 15 травня підготувати програму сесії з питань історії вітчизняної науки; 4) у 1950–1951 рр. створити аспірантуру, для чого аспірантській комісії розробити проект із зазначенням установ, при яких утворити аспірантуру. Затвердили такий склад Комісії з історії вітчизняної науки і техніки: акад. В.В. Данилевський (голова), акад. В.М. Корецький, д. т. н. І.Т. Швець (заст. голови), к. і. н. О.К. Касименко (заст. голови), к. т. н. П.І. Гнип (вчений секретар) та 5 представників від бюро Відділів АН.

3. Заслухавши повідомлення голови Комісії по історії вітчизняної науки і техніки акад. В.В. Данилевського про хід підготовки до сесії, констатували, що з 19 доповідей підготовлено 7. Встановили термін проведення сесії – 10–15 травня 1950 р.; затвердили програму сесії; встановили остаточну дату подачі доповідей – 20 лютого 1950 р.; доручили РВР передбачити в плані видань Президії видання збірника доповідей на вказаній сесії.

Поточні питання:

1. На прохання голови Ради по вивченню продуктивних сил УРСР перенесли терміни конференції з проблем водного господарства УРСР з 7 лютого на 20–25 лютого 1950 р.

2. Перенесли термін скликання Інститутом лісівництва наради з питань типології лісів з 24 січня на березень 1950 р.

3. Надали відрядження акад. П.С. Погребняку до Москви на засідання Науково-технічної ради Управління в справі лісонасадження при РМ СРСР з 26 по 30 січня 1950 р.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 348, арк. 29–55. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 4
засідання Президії Академії наук УРСР

від 27 січня 1950 р.

1. Заслухали звіт голови Відділу біологічних наук акад. П. О. Свириденка про роботу установ Відділу в 1949 р. Констатували, що установи Відділу пов'язали

свою діяльність з практичною роботою, розширили зв'язки і погодили тематику наукових робіт з господарськими установами і організаціями та галузевими науково-дослідними установами. Установи Відділу здійснили низку комплексних розробок проблем і тем спільно з Відділом сільськогосподарських наук та установами різних відомств, зокрема, ползахисних лісосмуг і водойм; проблем Полісся; проблем південних посушливих районів; біогенних стимуляторів та ін. Всього виконано 60 тем і 11 позапланових науково-дослідних робіт; значна частина робіт включена до плану впровадження на 1950 р. Регулярно виходили періодичні видання установ; надруковано 224 наукові праці обсягом 380,5 друк. арк., в тому числі 11 монографій, підготовлено 128 робіт, здано до друку 170 робіт; проведено 3000 консультацій, 700 лекцій.

Звернули увагу бюро Відділу на відсутність зв'язків з відповідними установами АН СРСР.

Затвердили звіти про роботу таких установ Відділу: Інституту ботаніки, Інституту зоології, Інституту гідробіології, Інституту біохімії, Інституту мікробіології, Інституту клінічної фізіології, Ботанічного саду.

2. Затвердили план капітального будівництва на 1950 р. в сумі 6 млн. крб., в т. ч. на I квартал в сумі 900 тис. крб. Затвердили план проектних робіт. Доручили інститутам-забудовникам розробити титульні списки до 1 лютого 1950 р.

3. Заслухавши звіт про виконання плану капітального будівництва в 1949 р., констатували, що план виконано на 91,9 % (не виконано низку робіт у Ботанічному саді та Інституті фізики). Зобов'язали всіх директорів установ АН, що здійснюють будівництво, скласти угоди з підрядними організаціями; зобов'язали начальника відділу капітального будівництва АН посилити контроль за виконанням плану капітального будівництва в АН.

4. *2

5. *5

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 348, арк. 56–80. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 5 **засідання Президії Академії наук УРСР**

від 3 лютого 1950 р.

1. Заслухавши інформацію директора Інституту української літератури ім. Т.Г. Шевченка акад. О. І. Білецького про роботу над 1 і 2 томами «Історії української літератури», зобов'язали Видавництво АН випустити макет 1 тому до 1 березня 1950 р. Взяли до відома, що Інститут зобов'язується до 15 березня підготувати 2 том до здачі в друк.

2. На рішення Президії щодо зменшення бюджетних затрат у 1950 р., заслухали пропозиції керівників установ щодо скорочення штатів та змін в структурах Інститутів. Встановили: 1) порядок отримання заробітної плати членів Президії; 2) визначили, що в. о. завідувачів лабораторій та відділів АН, які мають ступінь кандидата наук отримуватимуть заробітну плату в сумі 3500 крб. на місяць;

3) затвердили такі структурні зміни у Відділі фізико-хімічних і математичних наук: в Інституті загальної і неорганічної хімії лабораторію неводних розчинів об'єднали з лабораторією електрохімії розплавлених солей і неводних розчинів; в Інституті геологічних наук – лабораторію синтезу гірських порід об'єднали з відділом загальної петрографії; гідрологічну лабораторію у «Феофанії» об'єднали з гідрологічною лабораторією в Києві; мінералогічну та спектральну лабораторію об'єднали в одну спеціалізовану лабораторію; в Інституті фізики ліквідували відділ № 7, об'єднали лабораторію під керівництвом д. ф.-м. н. А. А. Смирнова з Лабораторією металофізики; в Інституті фізичної хімії – об'єднали спектральну колориметричну лабораторію з відділом фотохімії і фотоколориметрії; ліквідували адсорбційну лабораторію, а її функції передали до відділу хімії ізотопів.

Відділ технічних наук:

в Інституті чорної металургії – високочастотну лабораторію об'єднали з відділом металознавства.

Відділ суспільних наук:

в Інституті української літератури ім. Т.Г. Шевченка об'єднали відділ стародавньої літератури з відділом нової української літератури дожовтневого періоду.

Відділ біологічних наук:

в Інституті ботаніки – Ботанічний музей передали до складу відділу квіткових рослин; в Інституті зоології – лабораторію експериментальної зоології об'єднали з відділом експериментальної зоології; в Інституті біохімії – ліквідували фізіологічну лабораторію, а її функції передали до відділу нормальної фізіології Інституту клінічної фізіології.

3. Затвердили звіт про роботу за 1949 р. та план на 1950 р. заповідника «Олександрія». Заповідник передали до Відділу біологічних наук та вирішили на його території організувати санаторій.

4. Заслухали доповідь голови Відділу сільськогосподарських наук акад. П.А. Власюка про роботу установ Відділу в 1949 р. Констатували, що установи Відділу виконали тематичний план, план впровадження результатів наукових розробок у виробництво, план заходів щодо зв'язків та допомоги виробництву. На підставі комплексного вивчення питань агробіології опрацьовано 9 комплексних проблем, зокрема, утворення лісосмуг і водойм; освоєння комплексу Докучаєва–Костичева–Вільямса; керування розвитком і підвищенням стійкості сільськогосподарських рослин; підвищення продуктивності каучуконосів. Установами Відділу організовано 5 республіканських конференцій і наукових сесій; знайдено перспективні засоби боротьби з багатьма шкідниками польових культур, травопільних сівозмін; обґрунтовано систему економічного і високоефективного живлення продовольчих та технічних рослин в травопільних сівозмінах; вивчено закономірності росту та розвитку багатьох рослин з метою підвищення стійкості проти несприятливих умов зовнішнього середовища; визначено основні заходи та отримано позитивні наслідки в підвищенні ефективності добрив у травопільних сівозмінах і підвищенні продуктивності важливих галузей сільського господарства: каучуківництва та шовківництва; у масове виробництво впроваджується нова технологія одержання чавуну для виготовлення деталей тракторів та сільськогосподарських машин; вдосконалено бурякозбиральні машини; вдосконалено методи гіпсування солонцюватих ґрунтів; одержано перспективні гібриди близького та від-

даленого схрещення польових культур та вдосконалено методи селекції. Установи Відділу сільськогосподарських наук впроваджували у виробництво низку заходів для підвищення врожайності культур та вдосконалення техніки землеробства (при посіві буряка, пшениці); застосовано нові форми трихограми проти озимої совки; опилувалися ліси проти шкідників; застосовано нові методи вигодовування шовкопряда та боротьби з його захворюваннями. З метою пропаганди наукових знань співробітники установ Відділу організували 523 виїзди до колгоспів, лігоспів, де провели 740 консультацій, прочитали 781 лекцію; у 230 колгоспах проводилась науково-дослідна робота.

Президія визнала роботу установ задовільною, проте звернула увагу на низку недоліків, зокрема, слабку видавничу діяльність (замість запланованих 120 друк. арк. видано 45, у друку знаходиться 52 друк. арк.); по Раді науково-технічної пропаганди виходить з друку 11 друк. арк.; у Раді по вивченню продуктивних сил – 30 друк. арк. Бюро Відділу слабо контролювало діяльність вчених рад установ; не виконано план захисту дисертацій.

Президія розглянула та визнала задовільною діяльність таких установ Відділу: Інституту фізіології рослин та агрохімії, Інституту лісівництва, Інституту ентомології і фітопатології, Інституту генетики і селекції, Лабораторії ґрунтознавства, Лабораторії машинобудування і проблем сільськогосподарської механіки.

Поточні питання:

1. Від обов'язків директора Інституту зоології звільнили чл.-кор. О. П. Маркевича (залишили його заввідділом паразитології Інституту); на посаду директора призначили д. б. н. В. Г. Касьяненко.

2. Надали відрядження акад. П. О. Свириденку до Москви та Ленінграда для участі в роботі Всесоюзної наради з питань боротьби зі шкідниками полезахисних смуг.

3. *2

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 348, арк. 81–118. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 6 засідання Президії Академії наук УРСР

від 10 лютого 1950 р.

1. Слухали повідомлення Президента АН акад. О. В. Палладіна про рішення бюджетно-штатної комісії про скорочення штатів та зміни у структурі інститутів на 1950 р. Відповідно до постанови РМ УРСР від 7 лютого 1950 р. про впорядкування структури АН, в Інституті математики утворили рахунково-обчислювальну лабораторію; в Інституті генетики і селекції об'єднали лабораторію селекції з відділом каучуконосів. Вирішили утворити відділ рослинництва АН УРСР у складі 8 осіб.

2. Затвердили контрольні числа бюджету для установ на 1950 р. за статтями 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 14, 17, 18, а також нештатний фонд заробітної плати із внесеними змінами по Відділу технічних наук АН. Зобов'язали фінансово-плановий відділ протягом 5 днів повідомити керівників установ АН про контрольні числа бюджету на 1950 р.; директорів установ – попередити співробітників про звільнення з

10 лютого 1950 р. і в 3-денний термін подати до фінансово-планового відділу розрахунки про потрібні кошти на виплату вихідної допомоги та компенсації для скорочення співробітників.

3. Заслухали звіт голови Відділу фізико-математичних та хімічних наук про роботу установ Відділу в 1949 р. Вирішили обговорити звіт на наступному засіданні Президії.

Поточні питання:

1. Вирішили відзначити 60-річчя від дня народження та 30-річчя наукової діяльності акад. В. М. Корецького. Утворили ювілейну комісію під головуванням акад. М. В. Птухи та зобов'язали її розробити план заходів зі святкування ювілею.

2. Згідно з розпорядженням РМ СРСР від 15 січня 1950 р. і постанови РМ УРСР від 31 січня 1950 р.: 1) постановили реорганізувати Лабораторію машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки АН в Інститут машинознавства і сільськогосподарської механіки з такою структурою: відділ сільськогосподарського машинобудування; 2) відділ теорії сільськогосподарських машин і механізмів; 3) тракторно-енергетичний відділ; 4) технологічний відділ; 5) відділ конструктивної міцності сільськогосподарських машин; 6) відділ конструювання сільськогосподарських машин; 7) сектор впровадження; 8) науково-експериментальна майстерня; 9) бібліотека; 10) адміністративно-господарський відділ. Директором Інституту призначили акад. А. О. Василенка; йому разом з Відділом сільськогосподарських наук доручили розробити проект штатного розпису на розгляд Президії до 15 лютого 1950 р.

3. На виконання постанови РМ УРСР від 31 січня 1950 р. про заходи щодо охорони посівів картоплі від колорадського жука, доручили бюро Відділу сільськогосподарських наук до 17 лютого розробити план заходів та подати його на затвердження Президії.

4–5. На виконання постанови РМ УРСР від 31 січня 1950 р. про заходи щодо поліпшення боротьби зі шкідниками та хворобами сільськогосподарських рослин в колгоспах і радгоспах, доручили бюро Відділу сільськогосподарських наук та Інституту ентомології і фітопатології розробити план заходів, крім цього, спільно з секцією шовківництва ВАСГНІЛ, провести Всесоюзну нараду з питань дубового шовкопряда. Затвердили програму наради та кошторис на її проведення 1–5 березня 1950 р.

6. Дозволили Відділу фізико-математичних та хімічних наук скликати Українську астрономічну нараду у другій половині лютого місяця. Проведення наради доручили чл.-кор. В.П. Цесевичу.

7. Вирішили видати «Довідник АН УРСР» на 1950 р. за схемою «Довідника АН СРСР». Складання «Довідника» доручили завідувачу секретаріату АН Т.А. Козакевич, редагування – помічнику Президента І. П. Терещенку.

8. Взяли до відома та виконання постанову РМ СРСР від 17 грудня 1949 р. про заборону сплати гонорарів за наукові роботи, виконані науковими співробітниками в порядку їх службового обов'язку та за темпланом установи, де вони працюють.

9. *2

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 348, арк. 119–140. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 7
засідання Президії Академії наук УРСР

від 14 лютого 1950 р.

1. Розглянувши звіт голови Відділу фізико-хімічних і математичних наук акад. А. І. Кіпріанова про виконання планів установами Відділу у 1949 р., констатували, що установи досягли значного успіху, а наслідки їх робіт мають істотне значення для розвитку науки і народного господарства. Установами виконано 129 планових та 20 понадпланових тем; недовиконано 5 тем (2 – Інститутом математики, 3 – Інститутом геологічних наук); прочитано 704 наукові доповіді, 49 реферативних повідомлень, проведено 845 консультацій різним установам і відомствам, зроблено 367 рецензій та експертних висновків; прочитано 360 науково-популярних лекцій; опубліковано 39 науково-популярних брошур. Значних успіхів домогся Інститут математики, зокрема, акад. М. М. Боголюбов розробив теорію квантової рідини і склав ряд методів її дослідження, що має значення для вирішення низки питань теоретичної фізики; акад. Г. М. Савін та співробітники Львівського відділу дослідили проблему концентрації напружень у зв'язку з розрахунком елементів конструкції на міцність; акад. М. О. Лаврентьевим та акад. О. Ю. Ішлінським створено теорію динамічних форм втрати стійкості, а також досліджено і дано пояснення явищу, пов'язаному з тим, що під дією навантаження, яке перевищує найменше критичне значення, стрижні і труби втрачають стійкість при поздовжньому згині, приймаючи форму, що відповідає гармонікам вищих порядків; акад. Б. В. Гнеденком одержано низку важливих результатів з питання граничних законів розподілу для сум незалежних випадкових величин; чл.-кор. М. Г. Крейнном завершено цикл досліджень по теорії ермітових операторів; чл.-кор. Є. Я. Ремез одержав низку принципово нових і важливих наслідків у галузі застосування нелінійних методів апроксимації функцій (дослідження відкривають перспективи в застосуванні потужних рахувальних машин при апроксимації функцій); чл.-кор. Ю. Д. Соколовим за завданням Інституту геології проведено велике дослідження щодо теорії просторового руху ґрунтових вод; чл.-кор. Й. З. Штокалом застосовано теорію диференціальних рівнянь з майже періодичними коефіцієнтами (ці системи мають важливе застосування в теорії коливань). В Інституті організовано відділ математичної фізики, який очолює М. М. Боголюбов. До організаційних досягнень Інституту слід віднести початок робіт по машинній математиці; поновлення робіт з алгебри, а також розвиток досліджень в галузі великих швидкостей та тисків (вибухів).

Колектив Інституту фізики отримав такі головні наслідки в дослідженнях 12 тем: акад. В. Є. Лашкарьов подав обґрунтування нелінійної фотопровідності напівпровідників, що відкриває нові шляхи для вивчення електронних переходів у напівпровідниках; у його відділі напівпровідників розроблено методику дослідження купоросних випрямлювачів і досліджено явище старіння структурних елементів міднозакисного випрямлювача. Одержано новий тип фотоелемента із селеніда свинцю. В результаті дослідження в галузі електронної емісії ефективних катодів (чл.-кор. Н. Д. Моргуліс) встановлено можливість одержання нового типу випрямлювача з парами цезію і отримано характеристики окисного катоду в імпульсному режимі та з'ясовано основний вплив на емісію катодного приповер-

хневого шару. В оптичному відділі (чл.-кор. А.Ф. Прихотько) одержано велику кількість експериментальних даних спектрального дослідження енергетичних рівнів у кристалах для 52 органічних сполучень; отримано та виміряно спектри люмінесценції 15 речовин; розроблено нову теорію окраски кристалів. Під керівництвом чл.-кор. О.О. Харкевича розроблено тему «Несталі хвильові явища» та запропоновано нову форму рішення одномірного рівняння хвильоводу у стокових поліномах, що може бути застосовано при дослідженні розповсюдженнь збурень в рупорі як стаціонарному, так і в нестаціонарному режимі. Відділом теоретичної фізики (д. ф.-м. н. С.І. Пекар) подано теорію поліпшення світла в молекулярних кристалах.

Інститутом у 1949 р. виготовлено 600 фотоелементів для Міністерства авіаційної промисловості СРСР, Міністерства держбезпеки та Міністерства охорони здоров'я; сконструйовано низку нових приладів: машина для розмноження звукозаписів, вібраційний вимірювач контактної різниці потенціалів, низьковольтний випрямлювач перемінного струму.

Лабораторія металофізики виконала план, що складався з 4 тем, зокрема: 1) виявлено та вивчено явище термопружної рівноваги при мартенситних перетвореннях, існування якої було передбачено теорією акад. Г. В. Курдюмова. Одержано нові дані щодо вимірювання тонкої структури загартованої сталі при відпуску, що дозволило з'ясувати причини змін механічних властивостей. Вперше виміряно величину карбідних часток і величину «блоків» твердого розчину для різних температур відпуску; одержано значний експериментальний матеріал з дифузій у потрійних сплавах; на підставі встановлених закономірностей вказано шляхи підвищення стійкості сплавів при високих температурах; встановлено застосованість флуктуаційної теорії зародження кристалізації для металів. Лабораторію підготовлено до друку «Збірник наукових праць», куди ввійшло 15 робіт її співробітників, до союзних журналів здано 11 наукових статей.

Інститут фізичної хімії одержав результати, що вносять істотний вклад у розвиток галузей, представлених в Інституті; найважливіші такі: 1) відділ кінетики та каталізу (керівник В. А. Ройтер): на підставі вивчення ролі макрокінетичних факторів розроблено новий спосіб виготовлення аміачних каталізаторів, що своєю активністю значно перевищують ті, що застосовуються у промисловості; опрацьовано нові, важливі для промисловості, методи одержання силікогелів з певною структурою та вивчено його сорбційні властивості; 2) у відділі хімії ізотопів (акад. О. І. Бродський) побудовано нову апаратуру для поділення ізотопів та вивчено механізм низки хімічних реакцій; встановлено зв'язок між в'язкістю та будовою рідин, що дозволяє раціонально підійти до поліпшення властивостей мастильних матеріалів; 3) у відділі фотохімії (проф. Б. Я. Дайн) розроблено фотоколориметричний метод визначення титану у високолегованих сталях. Інститут продовжував впровадження фотоколориметричних методів аналізу в промисловість.

Інститут загальної та неорганічної хімії виконав 22 науково-дослідні теми. До найвизначніших досягнень слід віднести такі: 1) розробку нових методів вивчення природних властивостей зв'язаної води у дисперсних системах (акад. А. В. Думанський); розробку нового методу визначення дуже малих кількостей домішок у металах (чл.-кор. А.К. Бабко); з'ясування природи комплексних полігалогенидів методом мічених атомів (чл.-кор. Я. Н. Фіалков); встановлення нових закономірностей в галузі вивчення електродних потенціалів у розтоплених солях (д. х. н.

Ю. К. Делімарський); застосування діелектричної постійної, як методу фізико-хімічного аналізу (с. н. с. З.А. Шека). Інститут має постійні зв'язки з Міністерством металургії СРСР, Міністерством охорони здоров'я СРСР, Міністерством охорони здоров'я УРСР, Міністерством харчової промисловості СРСР та УРСР, Міністерством промисловості будівельних матеріалів УРСР, Міністерством комунального господарства УРСР. Інститутом впроваджено у виробництво методи мідних і алюмінієвих покриттів і нової рецептури електрополіровки (с. н. с. М.М. Граціанський); впроваджено нові терапевтичні препарати (с. н. с. Е.М. Натансон); метод переробки калійних солей Прикарпаття (с. н. с. С.Д. Шаргородський); нові ефективні та економічні методи очистки води (д. х. н. Л.А. Кульський).

Інститут органічної хімії виконав повністю темплан (10 тем). До найголовніших досягнень колективу слід віднести такі: 1) у лабораторії органічного синтезу успішно синтезовано низку ціанових барвників-фотосенсибілізаторів у фотокінопромисловості (акад. А.І. Кіпріанов); синтезовано низку нових фізіологічно активних сполучень, деякі з них показали високу антитуберкульозну активність; чл.-кор. П.В. Головіним розроблено засіб очистки цукрових соків у буряко-цукровому виробництві за допомогою іонобарвників; завершено роботу з виробництва каротину з зелених рослин. Колективом Інституту були проведені дослідження у промисловому масштабі з напівкоксування брикетів бурого вугілля Олександрійського родовища на заводі № 10 Міністерства нафтової промисловості СРСР; здано до друку 38 робіт та підручник чл.-кор. П. В. Головіна; організаціям і підприємствам надано 56 арбітражних аналізів.

Інститут геологічних наук за звітний період закінчив 38 тем. Основні досягнення колективу такі: 1) за результатами робіт з нафтоносності одержано висновки, що дозволили промисловим підприємствам правильно організувати розвідувальні роботи на нафту і пальні гази в межах основних регіонів України; 2) проведено вивчення стратиграфії і літології кам'яновугільних відкладень Львівської мульди (акад. Б.І. Чернишов), що дозволило розв'язати питання про напрямок пошуків кам'яного вугілля та привело до відкриття нового кам'яновугільного басейну, який вводиться в експлуатацію; 3) роботами акад. М. П. Семененка встановлено структури та склад Західного борту Криворізької смуги та розповсюдження залізородних формацій серед інгулецьких магматиків, що дало можливість значно розширити область родовищ Криворізького басейну; 4) акад. М. П. Семененком розроблено нову стратиграфічну схему докембрія УРСР і складено петрологічну карту Українського кристалічного масиву, яку покладено в основу пошуків корисних копалин; 5) в результаті дослідження мінеральних вод Закарпаття (с. н. с. А.Є. Бабинець) встановлено можливість значного розширення експлуатації мінеральних вод Закарпаття, також рекомендовано до експлуатації нові джерела; 6) проведено гідрогеологічне районування Дніпровського буровугільного басейну та складено карту прогнозу типів обводнення окремих буровугільних родовищ і водночас розроблено методику осушення буровугільних родовищ Дніпровського басейну (с. н. с. О.О. Фаловський та І.Є. Жернов). Інститут надав допомогу трестам «Артемвуглерозвідка» (у пошуках вугілля), низці нафторозвідувальних організацій у пошуках нафти, тресту «Кривбасруда» у пошуках руд, а також розвідувальним організаціям Міністерства металургії СРСР та Міністерству геології СРСР. Колективом Інституту проведено понад 200 консультацій, 125 рецензій,

350 висновків та експертиз різним проектним та виробничим організаціям; зроблено 95 наукових доповідей.

Головна астрономічна обсерваторія АН займалася будівництвом павільйонів та монтажем астрономічного устаткування; колективом проведено пленум Комісії з вивчення перемінних зірок і конференцію викладачів астрономії, взято участь у роботі Астроради СРСР у Ленінграді та конференції по планетній астрономії в Харкові; зроблено 8 доповідей, опубліковано 7 наукових праць та 35 науково-популярних робіт.

Полтавська гравіметрична обсерваторія виконала 6 тем. Акад. О. Я. Орловим визначено координати полюсу з 1935 до 1946 р., результати передано Головному геодезичному управлінню, де вони будуть застосовані при вирівнюванні тригонометричних сіток. Проведено аналіз точності та надійності спостережень на зеніт-телескопах пулковського типу, доведено їх високу результативність, що було враховано при складанні плану радянського приладобудування. Є.П. Федоровим запропоновано застосування нового засобу обробки результатів спостережень на 2-х зеніт-телескопах, що значно прискорило одержання даних про вимірювання широти, що дало можливість вітчизняним астрономам отримувати координати полюсів набагато раніше міжнародної служби широти.

Президія відзначила основні недоліки в роботі бюро та установ Відділу: перш за все – недостатність комплексних проблем (всього 1 – «Природа рідинного стану»); низький рівень соцзмагання; мала кількість робіт, впроваджених у виробництво; незадовільна робота з підготовки наукових кадрів; мало уваги приділялось питанню вивчення історії вітчизняної науки та популяризації наукових знань. Для ліквідації названих недоліків запропонували: 1) директорам установ обговорити результати виконання темпланів у 1949 р. та накреслити шляхи реалізації темплану на 1950 р.; 2) залучити до роботи новообраних членів-кореспондентів, які проживають за межами Києва; 3) посилити контроль за виконанням робіт; 4) звернутись до уряду з проханням розгорнути будівництво приміщень Інституту фізхімії, літотеки Інституту геологічних наук, а в Головній астрономічній обсерваторії – дороги, водопроводу та електромережі; 5) акад. А. І. Кіпріанову доручили проаналізувати окремо роботу Фізико-технічного інституту.

2. Заслухали результати перевірки соцзмагання в установах АН. Доручили бюро Відділів розглянути питання про виконання соцзобов'язань, вжити заходів для його поживлення та контролю.

Поточні питання:

1. Взяли до відома та виконання постанову РМ УРСР від 7 лютого 1950 р. про впорядкування структури АН УРСР. Доручили бюро Відділу технічних наук обговорити питання про утворення відділу електроіскрового методу обробки металів і подати пропозиції Президії до 17 лютого 1950 р.

2. Доручили керівникам всіх установ АН переглянути структуру з метою покращення її організації та скорочення зайвих посад до 1 березня 1950 р.

3. Затвердили членом вченої ради Інституту економіки к. е. н. М. М. Хотимченка.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 348, арк. 141–170. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 8
засідання Президії Академії наук УРСР

від 17 лютого 1950 р.

1. Заслухали інформацію Президента АН акад. О.В. Палладіна про виконання постанови сесії Відділу біологічних наук, присвяченої 100-річчю від дня народження І. П. Павлова, щодо розробки установами Відділу біологічних наук проблем і напрямків, висунутих у свій час І. П. Павловим. Констатували, що в установах Відділу практично нічого не зроблено, окрім поданого Відділом проекту організації Інституту фізіології. Зобов'язали бюро Відділу до 1 березня подати конкретні пропозиції щодо реалізації постанови сесії.

2. Слухали звіт голови Відділу суспільних наук акад. М. В. Птухи та співповіді членів бюро Відділу про виконання темпланів установами Відділу в 1949 р. Вирішили продовження слухання перенести на 24 лютого 1950 р.

Поточні питання:

1. Надали відрядження акад. П. С. Погребняку до Москви на нараду 21–22 лютого при Мінлігоспі СРСР.

2. Дозволили відрядження акад. П. А. Власюку, чл.-кор. М. О. Тюленєву до Москви з 21 до 25 лютого 1950 р. на нараду з питань високих врожаїв.

3. На виконання постанови РМ УРСР та ЦК КП(б)У про організацію курсів підвищення кваліфікації голів колгоспів Дрогобицької області, вирішили відрядити фахівця з рослинництва – О. В. Лазурського та фахівця з тваринництва Й.М. Бутковського на 12 днів для читання лекцій на курсах. Зобов'язали директора Інституту економіки відрядити з цією ж метою 2 економістів. Зобов'язали Бібліотеку забезпечити відряджених на курси спеціалістів необхідною літературою.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 348, арк. 171–176. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 9
засідання Президії Академії наук УРСР

від 24 лютого 1950 р.

1. Продовжили заслуховувати акад. М. В. Птуху про роботу в 1949 р. установ Відділу суспільних наук. Констатували, що установи, переглянули темплани, включивши актуальні теми, зосередили увагу на виконанні провідних проблем.

За звітний період вийшли з друку: макет «Історія України» у 2 томах, «Археологічні пам'ятки УРСР», «Нариси розвитку народного господарства УРСР», «Економічна географія УРСР», т. 1 та ін.

Установами виконано із 107 запланованих 97 тем; виконувались 2 комплексні теми: «Історія філософської та суспільної думки України», «Історія народного господарства УРСР». Співробітниками установ прочитано 1127 лекцій, проведено 1592 консультації, подано 627 рецензій, видано 17 брошур; захищено 25 кандидатських дисертацій. Президія вказала на низку недоліків у роботі установ Відді-

лу, основні з яких такі: незадовільна робота редакційної колегії, що призвело до серйозних помилок у друкованій продукції та неохайності в оформленні робіт; відсутність контролю за виконанням робіт; незадовільна робота вчених рад; низький рівень підготовки кадрів наукових співробітників; незадовільне виконання видавничих планів.

Президія визнала роботу Інституту економіки, Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії, Інституту української літератури, а також роботу бюро Відділу з керівництва установами незадовільною. Зобов'язали директорів установ та бюро Відділу усунути зазначені вище недоліки; поліпшити планування, організацію і контроль за виконанням планів; забезпечити виконання робіт на високому науковому рівні на основі розгортання критики і самокритики; особливу увагу приділити виконанню провідних тем.

Роботу Інституту історії України визнано задовільною. Проведено велику науково-популяризаторську роботу, зроблено 184 рецензії, прочитано 237 доповідей, написано 21 статтю та 3 брошури, надано 230 консультацій; підготовлено до друку 5 робіт на 155,5 друк. арк.; виконано план прийому до аспірантури, закінчено великі роботи: «Возз'єднання українського народу в єдиній Українській радянській державі» (С.М. Белоусов, 12,5 друк. арк.), написано 7 розділів багатотомної історії СРСР.

Інститут мовознавства – з 11 тем виконав 9; продовжено роботу над «Українсько-російським словником» (здано до друку 1-й том – 83 друк. арк.), здано до друку «Курс сучасної української мови» для вузів (2 томи), здано до друку роботу «М.Я. Марр і нове вчення про мову» (6 друк. арк.). Колективом проведено: республіканську діалектологічну нараду; 4 діалектологічні експедиції (обстежено 14 населених пунктів), надано 505 консультацій; вийшли друком роботи співробітників обсягом 84 друк. арк. та знаходяться в друку 108 друк. арк.

Інститут археології – повністю виконано план (12 тем); продовжувалась робота з узагальнення матеріалів багаторічних археологічних досліджень на території України по проблемі «Підсумки історико-археологічного вивчення України». Проведено 35 експедицій, складено звіти по експедиціях у 1948 р. та підготовлено їх матеріали до друку. У 1949 р. здано до друку 29 наукових робіт обсягом 59,5 друк. арк., у тому числі «Археологічне дослідження древнього Києва», «Військова справа в Київській Русі», «Райковецьке городище», «Археологічні пам'ятки УРСР» 2 томи; надруковано 55 наукових праць обсягом 45,5 друк. арк.; прочитано 185 доповідей і лекцій, написано 60 статей у газети і журнали; надавались консультації Історичному музею заповідника «Ольвія» у проведенні експедиційно-археологічних досліджень для розробки теми «Історія вивчення Ольвії»; виконувались реставраційні роботи з консервації пам'яток. Проведено роботу з обслуговування 140 експедицій (загальна кількість їх учасників 4500 осіб).

Колектив Комісії по історії Вітчизняної війни на Україні повністю виконав план (7 тем); у 1949 р. почалась робота над провідною темою «Українська РСР у Великій Вітчизняній війні Радянського Союзу. 1941–1945 рр.». Опубліковано 4 роботи обсягом 35 друк. арк., у тому числі «Щоденник Героя Радянського Союзу М.М. Попудренка» і «Щоденник Героя Радянського Союзу С. В. Руднева», «Карпатський рейд». Підготовлено 5 документальних збірників з історії партизанського руху на Україні.

Сектор держави і права під керівництвом акад. В.М. Корецького організовано в середині 1949 р.; план його робіт до загальноакадемічного плану не входив. Свою роботу Сектор погоджував з Відділом суспільних наук. Почато вивчення архівних та літературних джерел для розроблення 2 тем: «Історія держави та права Української РСР» і «Міжнародне право».

Державна публічна бібліотека з 4-х запланованих тем виконала 2; здано до друку 8 робіт обсягом біля 30 друк. арк. Президія рекомендувала звернути увагу дирекції Бібліотеки на розробку теми по боротьбі з посухою (складання бібліографії).

Поточні питання:

1. Розглянувши лист директора Державного ермітажу щодо передачі з Інституту археології та Ольвійського заповідника деяких колекцій, погодилися з висновками акад. М.В. Птухи щодо можливості передачі лише дублетних матеріалів колекцій.

2. Заслухавши доповідь акад. К.Д. Синельникова щодо організації філії АН у Харкові, відклали вирішення питання з огляду на його невідповідність.

3. На пропозиції уповноваженого Президії АН УРСР у м. Харків акад. К. Д. Синельникова щодо організації в Харкові Лабораторії еволюційної фізіології, доручили головам Відділів: біологічних наук та фізико-хімічних і математичних наук протягом 2 місяців розробити пропозиції щодо утворення в Харкові лабораторій або філій відповідних інститутів в галузі фізіології та біохімії для розробки Павловської спадщини, а також в галузі фізичної хімії силікатів.

4. Дозволили Відділу фізико-хімічних і математичних наук спільно з Відділом хімічних наук АН СРСР провести у Києві 23–27 травня Всесоюзну конференцію з проблем комплексних сполук.

5. На прохання бюро Відділу фізико-хімічних і математичних наук затвердили термін проведення конференції з питань колоїдної хімії – 13–17 травня 1950 р.; затвердили оргкомітет конференції під головуванням А. В. Думанського; бюро Відділу доручили узгодити кошторис на проведення конференції з Розпорядчим засіданням Президії.

6. Затвердили план сесії Відділу фізико-хімічних і математичних наук на II квартал 1950 р.

7. Встановили термін проведення спільної сесії Відділу фізико-хімічних і математичних наук та Відділу хімічних наук АН СРСР – 9, 10 та 12 червня 1950 р.

8. Затвердили кошторис на проведення Всесоюзної конференції з проблем напівпровідників, організованої Відділом фізико-хімічних і математичних наук АН УРСР та Відділом фізичних наук АН СРСР; затвердили оргбюро конференції у такому складі: акад. В.Є. Лашкар'ов (голова), чл.-кор. Н. Д. Моргуліс, доктори наук – С.І. Пекар, О.С. Давидов (секретар), кандидати наук – М.В. Пасічник, О.Г. Місельюк, В.І. Ляшенко, академік АН СРСР А.Ф. Йоффе, д. ф. н. Д.М. Наследов, к. ф. н. В.П. Жузе, чл.-кор. АН СРСР Б.М. Вул, д. ф. н. С.Г. Калашніков; терміном проведення сесії встановили 23–28 червня 1950 р.

9. Заслухали лист чл.-кор. В.П. Комісаренка про участь учених АН в роботі Товариства по розповсюдженню політичних та наукових знань. Доручили акад. В.М. Корецькому за участю співробітників Товариства розробити план читання

лекцій у Товаристві науковцями АН. Оскільки для АН головним є завдання поширення наукових знань, доручили Раді науково-технічної пропаганди АН та інститутам АН скласти план видань науково-популярної літератури та план лекцій. Відповідальність за якість лекцій поклали на директорів та вчені ради установ. Звільнили проф. В. А. Мовчана від виконання обов'язків голови Ради науково-технічної пропаганди.

10. Зобов'язали директора Видавництва АН С.В. Завірюху видати макет I-го тому «Короткого курсу української літератури» до 10 березня 1950 р., а II том до 15 травня.

11. Взяли до відома та керування постанову РМ УРСР та ЦК КП(б)У про заходи Міністерства рибної промисловості та риболовецьких колгоспів до весняного паводку 1950 р. Доручили Інституту гідробіології уточнити свою програму робіт щодо дослідження біології дунайського оселедця та причин зниження його уловів; висновки подати на розгляд Президії.

12. На виконання постанови РМ УРСР про забезпечення сировиною дубильно-екстрактних підприємств Мінлегпрому УРСР, доручили Інституту лісівництва включити до темплану 1950 р. тему з розвитку дослідної плантації скумпії в Голосієво з метою виведення її високотанідоносних форм.

13. Відповідно до постанови РМ УРСР передали Інституту газу кисневу установку.

14. Дозволили Інституту гірничої механіки провести у травні 1950 р. наукову конференцію, присвячену пам'яті М. М. Федорова.

15. Дозволили Відділу біологічних наук проводити підготовку до наради у червні–липні з питань озеленення.

16. Дозволили Відділу сільськогосподарських наук 1–2 березня провести нараду щодо комплексної проблеми «Підвищення продуктивності каучуконосів УРСР».

17. Вирішили звернутися до ЦК КП(б)У з проханням дозволити Інституту археології видавати «Наукові записки» як періодичне видання.

18. Вивели зі складу РВР чл.-кор. Й. З. Штокала в зв'язку з його переїздом; акад. М. Е. Омеляновського та к. філос. н. М. Е. Овандера, замість них ввели до складу РВР акад. М. М. Боголюбова та к. філос. н. О. Г. Белоуса.

19. Затвердили редколегію збірника «Праці конференції з проблеми вікових змін і обміну речовин і реактивності організму» у такому складі: чл.-кор. М.М. Сиротинін (відповідальний редактор); чл.-кор. Р.Є. Кавецький, чл.-кор. Н.Б. Медведєва, професорів М.М. Горєва та П.Д. Марчука.

20. Підтримали пропозицію Сектора держави і права АН щодо надання можливості приймати кандидатські іспити за спеціальностями: міжнародне право, історія держави та права.

21. Взяли до відома та виконання постанову Президії АН СРСР про координацію роботи бібліотек АН СРСР та АН УРСР.

22. Відхилили пропозицію Інституту чорної металургії щодо затвердження складу вченої ради.

23. Затвердили вчену раду Інституту електрозварювання у такому складі: акад. Є.О. Патон (голова), кандидати технічних наук – Б.Є. Патон, А. Ю. Асніс,

А.М. Макара, В.К. Лебедєв, І.І. Фрумін, П.І. Севбо, П. Г. Гребельник, В.В. Шеве-
рницький, Г.В. Гаєвський, О.А. Казимиров, Б. І. Медовар.

24. Затвердили вчену раду Інституту лісівництва у такому складі: акад.
П.С. Погребняк (голова), академіки – П.А. Власюк, О.І. Душечкін, міністр лісного
господарства УРСР О. Г. Солдатов, кандидати сільськогосподарських наук –
Б.Й. Логінов, Д.Д. Лавріненко, кандидати біологічних наук – А. І. Зражевський,
С.А. Самцевич, М.С. Шалит.

25. Ввели до складу вченої ради Інституту гідробіології начальника управління
рибоводства Мінсільгоспу УРСР М.І. Воробей.

26. Затвердили вченим секретарем Інституту біохімії к. б. н.
В. П. Короткоручка.

27. Відмовили Інституту зоології в розширенні робочих приміщень за рахунок
площ Інституту ентомології і фітопатології.

28. Взяли до відома лист Солтовського рудоуправління з подякою за надану
допомогу співробітниками Інституту гірничої механіки.

29. Відрядили до докторантської аспірантури при АН СРСР к. і. н.
М. І. Супруненко з 20 березня 1950 р.

30. Надали відрядження до Москви акад. А.І. Кіпріанову з 28 лютого до 6
березня 1950 р. для узгодження питань з проведення спільної сесії з Відділом хіміч-
них наук АН СРСР.

31. Дозволили Ботсаду зберегти посаду заступника директора з будівництва.

32. *²

33. *⁵

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 348, арк. 177–216. Оригінал.
Машинопис.

Протокол № 10
засідання Президії Академії наук УРСР

від 3 березня 1950 р.

1. Слухали звіти директорів про роботу Львівських відділів установ та установ
АН і співдоповіді членів комісії Президії АН з цього питання. Констатували:
1) що Львівський відділ Інституту мовознавства АН під керівництвом проф.
І.С. Свенціцького виконав наукові теми з історії української літературної мови та
сучасної української літературної мови. Науково-організаційна робота Відділу
поставлена слабо. Наукова тематика не зорієнтована на основні питання науки
про мову. Вчена рада Інституту не вникала в методологічний напрямок роботи
Львівського відділу.

Президія вирішила: звільнити з посади керівника відділу проф.
І. С. Свенціцького, тимчасово виконання обов'язків завідувача відділу доручили
проф. В.І. Борковському; оголосити конкурс на заміщення посади керівника
Львівського відділу; з метою раціонального використання кадрів відділу схвалили
план на 1950 р. – редагування польсько-українського словника та укладання Діа-
лектологічного атласу української мови; дирекцію Інституту мовознавства АН

зобов'язали: посилити контроль за роботою відділу; ввести практику заслуховування доповідей співробітників відділу; до 1 липня 1950 р. прорецензувати польсько-український словник на літери А – В – С.

2) Вирішили Львівський відділ Інституту археології зміцнити кадрами наукових співробітників з Києва – О.П. Черниш, К.К. Черниш, Ю. М. Захарчук; звернули увагу директора Інституту акад. П.П. Єфіменка на необхідність забезпечення в роботі відділу належного рівня історичності археологічних досліджень; ввести щомісячне перевіряння термінів виконання планів. Організувати при відділі постійнодіючий методологічний семінар; розробити план доповідей наукових співробітників відділу на вченій раді Інституту.

По Львівському відділу Інституту геологічних наук (керівник д. геол. н. В.Б. Порфир'єв) запропонували: 1) всю роботу відділу підпорядкувати вивченню нафтоносності та газоносності Карпатської зони і Подільської плити; відповідно до цих завдань змінити структуру відділу, організувати у відділі постійнодіючу комплексну експедицію з вивчення нафтогазоносності Карпатської зони під керівництвом акад. О.С. Вялова. Зобов'язали завідувача відділу д. геол. н. В. Б. Порфир'єва забезпечити складання у 1950 р. монографії з картами прогнозу нафтогазоносності за результатами матеріалів, зібраних за останні 4 роки. Директора Інституту геологічних наук зобов'язали: 1) запланувати проведення спільних з Львівським відділом конференцій, сесій, нарад, а також заслуховування доповідей вчених відділу на засіданнях вченої ради Інституту; 2) встановити систематичний семінар у Львові для підвищення кваліфікації співробітників відділу; 3)–4) встановити зв'язок з відповідними виробничими організаціями та науково-дослідними інститутами; 5) зміцнити трудову дисципліну. Доручили акад. В. О. Сельському подати Президії пропозиції щодо розвідок на нафту, опрацювавши їх з колективом Львівського відділу.

Львівський відділ Інституту газу сформувався. Доручили директору Інституту газу акад. М. М. Доброхотову переглянути науковий склад відділу та забезпечити дійове постійне керівництво відділом.

Етнографічний музей АН УРСР у Львові (директор М. Ф. Матвійчук) у 1949 р. побудував нову експозицію до возз'єднання українського народу в УРСР, для якої закуплено експонатів на 100 тис. крб. Проте, наукова тематика відділу етнографії («Атлас матеріальної культури Західних областей УРСР») виконана на низькому фаховому рівні; склад етнографів низькокваліфікований; не опубліковано за останні 4 роки жодної наукової роботи. Запропонували директору Музею: 1) до 1 квітня 1950 р. переглянути тематичний план Музею за допомогою керівництва Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії; 2) поповнити кадри за рахунок випускників Університету; 3) посилити роботу з перебудови експозиції Музею; 4) організувати семінари для співробітників з питань етнографії та фольклору.

Львівський природознавчий музей (директор Г.В. Козій) працював у відриві від наукової роботи відповідних установ АН та при слабкому керівництві з боку бюро Відділу біологічних наук, керівництво Музею зобов'язали: 1) проводити для співробітників методологічні семінари; 3) у 1950 р. перебудувати експозиції на базі народно-господарської тематики.

Львівські відділи Інституту математики: відділ теорії пружності – встановив зв'язки з підприємствами Львова та інших міст, організував постійнодіючі наукові семінари. Доручили директору Інституту математики О.Ю. Ішлінському вжити заходів щодо організації у Львові роботи акад. Б.В.Гнеденка та чл.-кор. Й.З.Штокала, а також відділу теорії ймовірності.

Львівська філія Бібліотеки (директор А.З. Одуха) покращила організацію своєї роботи, проте низка відділів не забезпечена кваліфікованими кадрами; відсутнє науково-методичне керівництво; фонди Бібліотеки зберігаються в різних приміщеннях Львова (7 приміщень), що негативно відбивається на якості зберігання, комплектування та обслуговування.

Керівництву Бібліотеки доручили: 1) переглянути темплан на 1950 р., зосередивши роботу колективу на питаннях бібліографії та бібліотекознавства; 2) розробити єдині принципи планування виробничого плану; 3) ліквідувати відділ обміну та концентрації, замість нього у відділі комплектування створити сектор; 4) бібліотеку І.Я. Франка перевезти до Інституту літератури АН у Києві; 5) у відділі опрацювання та каталогізації утворити сектор описування з групою алфавітизації та систематизації; 6) у 1950 р. почати опрацювання та каталогізацію; багатотиражні видання, які не мають наукової цінності, передати на паперову переробку; 7) у 1950 р. відділу комплектування придбати нову літературу; 8) почати складання центрального каталогу; 9) закінчити впорядкування фондів газетно-журнального відділу; 10) розпочати роботу над книжковими виставками; 11) укомплектувати бібліографічний відділ сучасною довідковою літературою та бібліографічними покажчиками; 12) розробити єдину схему перебудови систематичного каталогу; 13) перебудувати роботу кабінету образотворчих мистецтв, спрямувавши на пропаганду сучасного мистецтва; 14) до 1 травня 1950 р. провести атестацію співробітників; 15) зобов'язали відділ кадрів АН, у погодженні з дирекцією Львівської бібліотеки, підібрати кандидатуру для заміщення посад: заступник директора з наукової роботи та завідувачів відділів: бібліографії, комплектування і кабінетів: філософії та образотворчих мистецтв.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 348, арк. 217–230. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 11
засідання Президії Академії наук УРСР

від 6 березня 1950 р.

1. З метою прискорення випуску макету 1-го т. «Короткого курсу історії української літератури», доручили акад. Ф.П. Белянкіну вирішити це питання з Головлітом УРСР.

2. Заслухавши повідомлення акад. П.С. Погребняка про підсумки Всесоюзної наради рад по вивченню продуктивних сил, доручили йому скласти з цього питання доповідну записку до РМ УРСР і поставити питання про права і обов'язки РВПС АН УРСР.

3. Затвердили зміни у структурі Львівських відділів та їх штатні розписи, зокрема: 1) скасували сектор словників у Львівському відділі мовознавства; 2) організували Львівську гідроенергетичну групу відділу загальних проблем Інституту теплоенергетики; 3) реорганізували відділ геології Інституту геології в сектор нафти і газу з такою структурою: відділ геології нафти і газу; лабораторія паливних копалин; відділ тектоніки та палеографії нафтових районів; лабораторія прикладної геофізики, відділ осадової петрографії, лабораторія нафтової гідрогеології, відділ нафтової геофізики, загальний відділ; 4) реорганізували відділ газу Інституту газу в групу під керівництвом с. н. с. Б.П. Доценка; 5) реорганізували відділ археології Інституту археології в групу під керівництвом с. н. с. М.Ю. Смішка; 6) у Львівській бібліотеці кабінет технічної інформації об'єднали з відділом фондів, відділ концентрації і обміну перепланувати в сектор із введенням останнього до структури відділу комплектування; відділ мистецтва перейменували в кабінет мистецтвознавства; відділ стародруків у кабінет рідкісної книги; утворили сектор каталогів при відділі опрацювання фондів.

Поточні питання:

1. На виконання постанови РМ УРСР № 384 про поліпшення роботи комунальних водогонів у містах УРСР, зобов'язали Інститут загальної та неорганічної хімії до 1 жовтня 1950 р. закінчити науково-дослідні роботи з проблем поліпшення якості питної води, а також налагодити апарати автоматичного контролю залишкових доз хлору у воді.

2. Затвердили вчену раду Львівського природничого музею в такому складі: Г.В. Козій – директор Музею (голова); професори – А.С. Лазаренко, Л.Г. Ткачук, Герой соцпраці У.Д. Баштик, с. н. с. В.Г. Хржановський, с. н. с. Р.А. Бейліс-Вирова, С.І. Пастернак, П.П. Балабай, доцент Ф. Й. Страутман, К.А. Татаринів (вчений секретар).

3. Затвердили оргкомітет конференції з проблем електроніки у такому складі: Н.Д. Моргуліс (голова), акад. П.І. Лукірський (Ленінград), заслужений діяч науки проф. П.В. Тимофєєв (Москва), проф. Л.М. Добрецов (Ленінград), в. о. директора Інституту фізики АН УРСР М.В. Пасічник, к. ф.-м. н. М.Д. Габович (відповідальний секретар). Дату скликання призначили 1–5 червня 1950 р.

4. Затвердили оргкомітет Всесоюзної конференції з хімії комплексних сполук у такому складі: акад. А.В. Думанський (голова), акад. Б.І. Чернишов (голова московської групи Оргкомітету), акад. О.І. Бродський, члени-кореспонденти АН СРСР В.В. Лебединський, О.А. Грінберг, чл.-кор. АН УРСР А.К. Бабко, чл.-кор. Я.Н. Фіалков, д. х. н. А.М. Рубінштейн, кандидати хімічних наук З.А. Шека, В.А. Головня (відповідальний секретар).

5. *2

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 348, арк. 231–245. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 12
засідання Президії Академії наук УРСР

від 10 березня 1950 р.

1. Взяли до відома інформацію в. о. Президента АН акад. П. С. Погребняка про присудження Сталінських премій ученим АН.

2. Заслухали звіт про виконання в 1949 р. плану робіт за завданням Держтехніки СРСР. Констатували, що колектив Інституту електрозварювання майже повністю виконав замовлення (виконано з 10 тем – 9); виконано темплан по високоякісних чавунах (акад. А.О. Василенко та акад. В.М. Свечников), отримано нову технологію процесу виплавки маловуглецевого чавуну і складено технологічну інструкцію, проведено дослідження поршневих кілець, проте цю технологію ще не застосовано у виробництві. Зобов'язали директора Інституту чорної металургії акад. М. В. Луговцова розробити план впровадження у виробництво технології одержання високоякісних чавунів за допомогою кисневого дуття та до 20 березня подати на Президію звіт про виконання робіт щодо тонкостінного лиття; акад. А.О. Василенка – голову Комісії по високоякісних чавунах, зобов'язали до 20 березня подати на затвердження новий склад Комісії.

Констатували, що колектив Інституту будівельної механіки повністю виконав замовлення (3 теми).

Поточні питання:

1. Схвалили план заходів Інституту історії України з проведення виїзної сесії у Львові.

2. Затвердили до друку 2-х томник «Історія України» та встановили тираж – 50 тис. екз.

3. *2

4. *2

5. Для участі в комісіях Комітету в справах культурно-освітніх установ при РМ УРСР, зобов'язали Відділи АН делегувати наукових співробітників з відповідних установ, а також до 30 квітня подати до Президії пропозиції щодо впорядкування профілів музеїв АН і підняття в них рівня культурно-освітньої роботи.

6. Відповідно до постанови РМ УРСР від 31 січня 1950 р. «Про реорганізацію Лабораторії машинобудування і проблем сільськогосподарської механіки в Інститут машинознавства і проблем сільськогосподарської механіки», доручили акад. А.О. Василенку розробити пропозиції щодо розгортання робіт Інституту в умовах скороченого бюджету на 1950 р.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 348, арк. 247–254. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 13
засідання Президії Академії наук УРСР

від 17 березня 1950 р.

Академік-секретар акад. М.П. Семененко повідомив про обрання акад. О.В. Палладіна та акад. Є.О. Патона депутатами Верховної Ради СРСР.

1. Заслухавши інформацію акад. О.В. Палладіна про роботу в АН з підготовки наукових кадрів, визнали її незадовільною як із захисту дисертацій (їх якості, дотримання термінів, рівнем підготовки дисертантів), так і в роботі аспірантури та вчених рад інститутів. Зобов'язали всіх директорів наукових установ АН: 1) вжити заходів щодо усунення недоліків у підготовці до захисту дисертацій; 2) підвищити відповідальність вчених рад за якість дисертацій, які допускаються до захисту; 3) звернути увагу на актуальність тематики; 4) обговорювати окремі питання, що розробляються дисертантами, на семінарах, нарадах та ін.; 5) залучити до роботи представників з виробництва; 6) підвищити теоретичний рівень підготовки аспірантів; 7) протягом травня 1950 р. провести атестацію всіх аспірантів; 8) до 1 серпня переглянути склад керівників аспірантів; 9) забезпечити прийом до аспірантури людей з великим досвідом роботи в галузі обраної спеціальності; 10) проводити прийом до аспірантури спеціалістів з промисловості, сільського господарства та периферійних вузів; 11) затвердити календарні терміни виконання дисертацій; 12) директорам установ систематично на Президії робити звіти про підготовку наукових кадрів.

Для керівництва і контролю за цією роботою утворили комісію під головуванням акад. Ф. П. Белянкіна у складі членів бюро Відділів АН, які відповідають за роботу з кадрами, та завідділу кадрів АН А.І. Консевича. Вирішили просити РМ УРСР дозволити утворити в АН докторантську аспірантуру.

2. Затвердили проект плану будівництва в АН на 1951–1956 рр.

3. Заслухавши доповідь Президента АН акад. О. В. Палладіна про роботу Президії з керівництва науково-дослідною роботою, визнали, що в значній мірі вона не мала дієвого характеру, члени Президії не виявляли ініціативи в постановці та розв'язанні вузлових питань з керівництва, натомість, обмежувалися формальним виконанням обов'язків, практично був відсутній контроль за виконанням постанов Президії та уряду; роботу членів Президії не регламентовано. Виходячи з вищезазначеного, вирішили: регламентувати роботу членів та органів Президії; матеріали, що розглядаються на Президії, підготувати за 3 дні до засідання; реорганізувати малу Президію з тим, щоб вона вирішувала поточні питання:

Провели перерозподіл обов'язків членів Президії: 1) Президент акад. О. В. Палладін здійснює загальне керівництво Академією, є головою: РВР, штатно-бюджетної комісії, редколегії журналу «Вісник Академії наук УРСР».

2) Віце-президент акад. Є.О. Патон – голова Комісії по технічному постачанню; здійснює загальне керівництво відділом матеріальних фондів та питаннями впровадження у виробництво результатів науково-дослідних робіт, виконаних в установах Відділу технічних наук.

3) Віце-президент акад. П.С. Погребняк – заступник Президента, в разі відсутності останнього виконує всі його обов'язки, здійснює загальне керівництво Управлінням справами АН, є головою Ради по вивченню продуктивних сил УРСР.

4) Академік-секретар акад. М.П. Семененко – голова Планової комісії, здійснює оперативне керівництво установами АН; керує: відділом кадрів АН, відділом аспірантури, секретаріатом Президії, секретним відділом; є заступником голови штатно-бюджетної комісії АН. Всі розпорядження стосовно аспірантури підписуються академіком-секретарем.

5) Член Президії акад. Ф.П. Белянкін – заступник голови РВР та голова аспірантської комісії АН; здійснює загальне керівництво Видавництвом АН.

6) Член Президії акад. В.М. Корецький – заступник голови Ради по вивченню продуктивних сил УРСР, здійснює загальне керівництво Комісією по історії науки і техніки, відає питаннями науково-технічної пропаганди та виданням науково-популярної літератури.

7) Член Президії акад. В.Є. Лашкар'єв – заступник голови Планової комісії, здійснює загальне керівництво питаннями впровадження у виробництво результатів науково-дослідних робіт співробітників АН, крім Відділу технічних наук.

8) Член Президії акад. О.І. Білецький – голова Бібліотечної комісії, голова Бібліотечної ради Державної публічної бібліотеки.

9) Член Президії акад. К.Д. Синельников – уповноважений Президії над уставами АН у Харкові.

10) Член Президії А.І. Кіпріанов – голова Відділу фізико-математичних і хімічних наук, відповідальний редактор журналу «Доповіді Академії наук УРСР».

11) Член Президії акад. П. О. Свириденко – голова Відділу біологічних наук.

12) Член Президії акад. М.М. Доброхотов – голова Відділу технічних наук.

13) Член Президії акад. П.А. Власюк – голова Відділу сільськогосподарських наук.

14) Член Президії акад. М. В. Птуха – голова Відділу суспільних наук.

Встановили, що всі подання до уряду підписує Президент та академік-секретар.

Затвердили такий склад малої Президії АН: акад. О.В. Палладін – Президент; члени – академіки Є.О. Патон, П.С. Погребняк, М. П. Семененко.

4. Вирішили, що до плану впровадження результатів наукових досліджень у народне господарство повинні включатися лише ті, що пройшли виробничі випробування і отримані результати доводять доцільність впровадження їх у виробництво.

Поточні питання:

1. Вирішили утворити відділ термічної та електроіскрової обробки металів в Інституті чорної металургії у Дніпропетровській філії. Зобов'язали голову Відділу технічних наук акад. М.М. Доброхотова вирішити питання про забезпечення утвореного відділу необхідним обладнанням та штатами.

2. Дозволили Комісії з тваринництва провести у 20 числах березня 1950 р. свій пленум.

3. Вирішили перетворити Чернігівський обласний ботсад на філію Ботсаду АН та повідомити про це рішення РМ УРСР.

4. Доручили Ботсаду АН розгорнути роботи з інтродукції та селекції нових морозостійких сортів винограду для Полісся та лісостепу України.

5. Зобов'язали Інститут гідробіології АН скласти план науково-методичного керівництва Українською селекційною станцією риборозведення та державними племінними рибоводними станціями і погодити його з Мінсільгоспом.

6. Затвердили редколегію журналу «Автоматическая сварка» у такому складі: акад. Є.О. Патон – відповідальний редактор, кандидати технічних наук – Г.В. Раєвський, Б.Є. Патон, В.В. Шеверницький, І.І. Фрумін, Б. І. Медовар.

7. Затвердили вчену раду Інституту біохімії в такому складі: акад. О. В. Палладін (голова), чл.-кор. АН УРСР Д.Л. Фердман, акад. В. Г. Дроботько, члени-кореспонденти В.О. Беліцер, М.Ф. Гулий, І. М. Буланкін, А.М. Утєвський, Г.В. Фольборт, кандидати наук – Р.В. Чаговець, В.П. Вендт, К.І. Коткова, В.П. Короткоручко.

8. Затвердили вчену раду Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії у складі 19 осіб під головуванням акад. М.Т. Рильського.

9. Дозволили Раді по вивченню продуктивних сил УРСР та Інституту лісівництва провести у березні 1950 р. об'єднану нараду з питань лісової топології.

10. Взяли до відома інформацію директора Інституту української літератури акад. О.І. Білецького про вихід з друку макету I тому «Короткого курсу історії української літератури» та здачу до друку II тому.

11. Доручили чл.-кор. В. П. Цесевичу зробити доповідь про роботу Обсерваторії на Президії.

12. *²

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 348, арк. 260–279. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 14 засідання Президії Академії наук УРСР

від 22 березня 1950 р.

1. Заслухавши постанову ЦК КП(б)У від 21 лютого 1950 р. про незадовільну роботу Інституту економіки *⁴, Президія АН ухвалила: 1. Перебудувати тематичний план Інституту економіки, включивши до нього найбільш актуальні для народного господарства теми. 2. а) зобов'язати директора Інституту економіки тематичні плани та висновки по закінчених темах Інституту узгоджувати з Держпланом УРСР, відповідними міністерствами та відомствами; б–в) протягом семи днів переглянути та узгодити темплан на 1959 р., зосередивши науково-дослідну роботу на вирішенні питань зі зниження собівартості промислової продукції в металургійній, легкій й місцевій промисловості, з розвитку сільського господарства південних районів та західних областей УРСР; г) взяти активну участь у роботі комісій, що утворюються рішенням відповідних органів для розв'язання поточних проблем господарчого будівництва; д) зобов'язати відділ економіки сільського господарства взяти участь у розробці заходів за п'ятирічним планом розвитку господарства колгоспів та радгоспів у посушливих областях УРСР, що проводить Держплан; е) відділу по розміщенню продуктивних сил, спільно зі спеціальною Комісією МСГ УРСР, взяти участь у розробці заходів з розвитку господарства колгоспів Західних областей; ж) враховувати побажання інших інститутів АН при розробці комплексної тематики. 3. Науково-дослідну роботу будувати на підставі вивчення економіки передових промислових підприємств та надавати їм допомогу у справі поліпшення організації виробництва; 4. Якнайширше провади-

*⁴ Див. док. № 146.

ти координацію наукової роботи з економічними кафедрами вузів та науково-дослідними установами шляхом: а) скликання координаційних нарад; б) організації комплексної розробки проблем із залученням співробітників вузів; в) слухання доповідей викладачів вузів на вченій раді та надання їм допомоги при написанні дисертацій; г) залучення співробітників вузів та науково-дослідних установ до участі в «Наукових записках» Інституту.

2. Відповідно до наукових завдань, затвердили нову структуру Інституту економіки у складі шести відділів: а) відділ політекономії; б) відділ економіки промисловості; в) відділ економіки сільського господарства; г) відділ розміщення продуктивних сил; д) відділ історії народного господарства; е) відділ статистики. Відділ економіки зарубіжних країн ліквідували, а його штат передали до відділу політекономії; відділ економічної географії реорганізували у відділ розміщення продуктивних сил.

3. Звільнили акад. П. М. Першина від обов'язків директора Інституту за його проханням, рекомендували к. е. н. О. М. Румянцева на посаду в. о. директора; у зв'язку із незадовільною роботою, звільнили І. Н. Романенка від виконання обов'язків заввідділом економіки сільського господарства, залишивши його на посаді с. н. с. цього відділу; призначили акад. П. М. Першина заввідділом економіки сільського господарства; у зв'язку з незадовільною роботою М.М. Середенка, звільнили його від виконання обов'язків заввідділом економіки промисловості, залишивши на посаді с. н. с. цього відділу, натомість, заввідділом призначили Д.Ф. Вірника, який займав посаду заввідділу історії народного господарства.

4. ^{*2}

5. Зобов'язали бюро Відділу суспільних наук встановити систематичний контроль за виконанням плану наукових досліджень Інституту економіки та у місячний термін подати пропозиції щодо зміцнення складу його вченої ради.

6. Зобов'язали Інститут економіки забезпечити систематичний випуск «Наукових записок» із залученням до них робіт економістів-практиків, співробітників вузів та інших економічних установ.

7. Зобов'язали Управління справами забезпечити Інститут економіки автотранспортом та пальним для проведення експедицій.

8. Доручили всім директорам наукових установ АН розглянути на вчених радах постанову Президії про Інститут економіки і в місячний термін подати до Президії пропозиції щодо поліпшення роботи науково-дослідних установ.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 348, арк. 280–296. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 15
засідання Президії Академії наук УРСР

від 31 березня 1950 р.

1. Заслухавши та обговоривши доповідь академіка-секретаря М. П. Семененка про роботу з кадрами в АН, констатували, що факти, представлені у звіті, в значній мірі не відповідають дійсності. Доручили відділу кадрів АН, головам Відділів

та директорам установ відредагувати резолюцію Президії АН з цього питання протягом тижня.

2. Затвердили план роботи Президії на II квартал 1950 р.

3. Заслухали звіт директора Головної обсерваторії чл.-кор. В. П. Цесевича та зауваження голови Відділу фізико-хімічних і математичних наук щодо роботи колективу Обсерваторії у 1949 р. Констатували, що капітальне будівництво установи затягується (відкрито 1 павільйон). Вирішили: для штату Обсерваторії збудувати житловий будинок на території Обсерваторії; асигнувати на обладнання 50 тис. крб.; у 1951 р. обладнати майстерню; запланувати будівництво постійного павільйону для вертикального круга (вартість павільйону – 50 тис. крб.); доручили чл.-кор. В. П. Цесевичу почати негайно підбір та підготовку кадрів астрометристів, а також забезпечити систематичний догляд за інструментами.

Поточні питання:

1. Взяли до відома та виконання постанову РМ СРСР від 7 березня 1950 р. про план робіт зі стандартизації та інформацію вченого секретаря Інституту електрозварювання Б.І. Медовара про те, що колектив Інституту цю постанову вже виконав.

2. На виконання постанови РМ УРСР від 18 березня 1950 р. про роботу Центрального науково-дослідного інституту автотранспорту Мінавтотранспорту УРСР, доручили Інституту використання газу в комунальному господарстві та промисловості АН закінчити опрацювання теми і провести експериментальні роботи з проблеми скраплення газу метану з метою більш ефективного використання його як палива для автомашин.

3. На виконання постанови РМ УРСР та ЦК КП(б)У від 18 березня 1950 р. про боротьбу з ховраками, доручили голові Відділу біологічних наук акад. П. О. Свириденку, за участю Мінсільгоспу УРСР, розробити інструкцію про методи боротьби з цими шкідниками.

4. На рішення РМ УРСР від 20 березня 1950 р. доручили Державній публічній бібліотеці АН передати матеріали про життя М. Заньковецької до Київського державного театрального музею, а Львівській бібліотеці – збірки її друкованих робіт за 1863–1917 рр.

5. *2

6. Заслухали висновки комісії під головуванням акад. П.А. Власюка з перевірки розробленої чл.-кор. Л.П. Крамаренком машини для збирання і сушіння трав. Вирішили виділити на її розробку 40 тис. крб.; роботу проводити в контакті з Фізико-технічним інститутом АН, Інститутом тваринництва Мінсільгоспу та Харківським політехнічним інститутом.

7. *2

8. Дозволили Комісії з тваринництва провести свій пленум між 5–8 квітня 1950 р. та затвердили кошторис витрат на пленум у сумі 420 крб.

9. Затвердили програму сесії Відділу фізико-хімічних і математичних наук на 25 квітня 1950 р.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 348, арк. 297–306. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 16
засідання Президії Академії наук УРСР

від 14 квітня 1950 р.

1. Заслухавши доповідь академіка-секретаря АН акад. М.П. Семененка про роботу Президії у I кварталі 1950 р., констатували, що Президія провела 15 засідань, на яких розглянуто 92 питання, 11 питань перенесено, 6 питань розглянуто поза чергово. Звіт затвердили.

2. Заслухали та затвердили звіти голів Відділів АН про роботу їх бюро у I кварталі 1950 р.

3. Затвердили плани роботи бюро Відділів на II-й квартал 1950 р. Зобов'язали бюро Відділів до 20 квітня подати плани основних заходів на II квартал. До планів робіт внести такі питання: 1) про підготовку п'ятирічного плану науково-дослідних робіт; 2) звіт установ про науково-дослідну роботу за I півріччя 1950 р.; 3) про конкретні заходи щодо виконання рішень Загальних зборів; 4) про контроль за виконанням рішень уряду та рішень Президії АН; 5) Відділу біологічних наук – про перевірку плану впроваджень; 6) Відділу технічних наук – включити план заходів щодо розв'язання комплексних проблем.

4. Затвердили план роботи Планової комісії на II квартал 1950 р.

5. Затвердили план роботи Ради по вивченню продуктивних сил УРСР на II квартал 1950 р.

6. Затвердили план роботи РВР на II квартал 1950 р.

7. Затвердили: план роботи на II квартал 1950 р., план впровадження результатів науково-дослідних робіт Відділу технічних наук та план роботи Комісії науково-технічного постачання.

8. Заслухали та затвердили звіт про роботу Ради по вивченню продуктивних сил УРСР за 1949 р. Відзначили, що Рада організувала комплексне вивчення таких проблем: 1) комплексне використання бурого вугілля; 2) комплексне використання природних та промислових газів; 3) боротьба з посухою в степових та лісостепових районах УРСР; 4) використання місцевих джерел добрив; 5) перспективи розвитку продуктивних сил Полісся на базі використання місцевих природних ресурсів; 6) комплексне використання малих річок УРСР; 7) перспективи розвитку продуктивних сил Закарпаття.

Роботу Рада проводила в постійному зв'язку з Відділами АН, міністерствами, відомствами, галузевими інститутами, підприємствами, радгоспами та колгоспами – залучила 20 інститутів, 12 вузів. Рада організувала низку конференцій (відповідно до вищеназваних комплексних проблем).

Визнали роботу Ради задовільною, проте назвали низку недоліків, зокрема, багатомісність, відсутність налагодженого методичного керівництва, відсутність розрахунків економічної ефективності; не залучались до участі в темах інституту АН СРСР та АН БРСР. Затвердили план роботи Ради на 1950 р.

9. Затвердили положення про Бібліотечну комісію АН та склад її членів: І.Д. Золотоверхий (директор Бібліотеки), О.З. Лаврова (зав. бібліотекою Інституту філософії), В.В. Кіпарисова (зав. бібліотекою Інституту біохімії), К.Ю. Берлянт (зав. бібліотекою Інституту електротехніки), Є.П. Нікітіна (зав. бібліотекою Інституту фізичної хімії).

10. Зобов'язали Відділи, інститути, лабораторії та комісії АН приступити до складання 5-річного плану (1951–1955) та проекту плану на 1951 р.; зобов'язали утворити міжінститутські комісії; запропонували скласти проекти планів до 1 червня 1950 р.; проекти планів доручили попередньо розглянути на розширених зборах колективів установ Відділів. Загальне керівництво роботою з розроблення проектів планів доручили акад. М. П. Семененку та акад. В.С. Лашкарьову.

Затвердили склад таких комісій: з фізики, хімії, математики та астрономії, геолого-географічних наук, електротехніки, механіки та машинобудування, металургії, гірничої справи, біохімії, фізіології рослин, тваринництва, зоології, ентомології та гідробіології, рослинництва, лісівництва та ботаніки, археології та історії, мови, літератури, фольклору та мистецтвознавства, філософії і теорії держави та права, економіки та продуктивних сил УРСР.

Поточні питання:

1. Вирішили 24 квітня 1950 р. провести Загальні збори АН, присвячені 80-річчю від дня народження В. І. Леніна, з доповіддю заст. директора з наукової роботи Інституту історії України О. Г. Белоуса.

2. Доручили Інституту економіки (Ю. М. Шоломій) розглянути на вченій раді текст публічної лекції с. н. с. А.Я. Радченка «Организация труда в колхозах». Висновки подати до Президії АН до 25 квітня 1950 р.

3. Дозволили Відділу суспільних наук та Інституту мовознавства АН провести 20–23 квітня 1950 р. Республіканську нараду для обговорення звітів діалектологічної експедиції 1949 р. та плану робіт на 1950 р.

4. З метою поліпшення контролю за виконанням рішень уряду та Президії АН ввели щоквартальну звітність про їх виконання; підготовку звітності по наукових установах доручили бюро Відділів; зобов'язали секретаріат Президії складати перелік питань, за виконанням яких здійснюють контроль бюро Відділів та затвердили їх перелік на II квартал 1950 р.; доручили звіти по Відділах передавати до Планової комісії АН з метою узагальнення.

5. Зобов'язали голів Відділів і членів Президії до 15 квітня 1950 р. подати до Президії пропозиції про план основних заходів Президії до кінця 1950 р.

6. З метою підготовки до 1 Травня: 1) зобов'язали директорів інститутів підвести виконання планів до 28 квітня та подати на розгляд Президії й парткомітету АН для присудження перехідного Червоного прапора; 2–3) доручили керсправами АН провести огляд будинків та приміщень АН з метою оформлення їх до свята, а також забезпечити своєчасну виплату зарплати.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 348, арк. 307–332. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 17
засідання Президії Академії наук УРСР

від 28 квітня 1950 р.

1. Заслухали інформацію віце-президента акад. П.С. Погребняка про результати виконання планів в установах АН за 1949 р. Перехідний Червоний прапор

вдруге присудили колективу Інституту електрозварювання за вагомі досягнення в науково-дослідній роботі, якісну організацію досліджень та впровадження наукових досягнень у народне господарство.

2. Провели процедуру вручення перехідного Червоного прапора директору Інституту електрозварювання акад. Є. О. Патону.

3. Затвердили календарний план засідань по АН УРСР на травень 1950 р.

4. Відкомандировували на 2 роки завідувача динамічної лабораторії Інституту будівельної механіки к. т. н. Г. В. Карпенка до докторантури АН СРСР.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 348, арк. 333–337. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 18
засідання Президії Академії наук УРСР

від 5 травня 1950 р.

1. Заслухавши звіт голови РВР акад. Ф.П. Белянкін про роботу Видавництва АН у 1949 р., констатували: план роботи виконано; поліпшено реалізацію книжкової продукції, раціонально використовувалась технічна база. Відмітили, що основними недоліками є: погане поліграфічне оформлення більшості видань АН; недостатня робота коректорів, незадовільна підготовка рукописів в установах АН; довготривала необґрунтована затримка Видавництвом праць, готових до друку. Всі ці недоліки пов'язані з незадовільною організацією виробничого процесу, недостатністю контролю з боку керівництва Видавництва за редакційно-виробничою обробкою рукописів; відсутністю технічної специфікації на кожен книгу; низькою кваліфікацією кадрів; заниженою заробітною платою редакційно-виробничого апарату; невідповідністю штатів Видавництва до виробничого плану та зростаючих потреб у виробничих площах Видавництва; застарілою виробничою базою та ін.

Зобов'язали: 1) директорів установ забезпечити належний науковий та методологічний рівень робіт; 2) керівництво Видавництва – забезпечити якісну редакційно-коректорську обробку рукописів та оформлення книг; наукове редагування здійснювати зі згоди авторів; 3–6) директора Видавництва зобов'язали: встановити суцільний графік на видання; здійснити заходи для підвищення кваліфікації редакторів та коректорів; ввести специфікацію їх по галузях наук; 7) встановили таку структуру Видавництва: а) спеціалізовані редакції (для робіт по Відділу суцільних наук, Відділу біологічних наук, Відділу фізико-хімічних і математичних наук, Відділу сільськогосподарських наук, Відділу технічних наук); б) редакцію для періодичних видань (загально-редакторський апарат та апарат для обслуговування періодичних журналів); 10) просити РМ УРСР звернутися до РМ СРСР з клопотанням про збільшення штатного розпису Видавництва на 67 посад, а також підняти заробітну плату до рівня ставок співробітників Укрдержполітвидаву; виділення додатково 21 штатної посади для видання закритих робіт співробітників АН; 11–12) збільшити робочі площі Видавництва протягом 3 місяців 1950 р. (за

рахунок підвальних приміщень та надбудови 1-го поверху; 13–15) заборонити директорам друкарень приймати до друку роботи без дозволу директора Видавництва; звернутися до ЦК КП(б)У з проханням дозволити видання періодичних журналів Відділу сільськогосподарських наук та Відділу технічних наук; звернутися до РМ УРСР з проханням дозволити списати застарілу літературу та провести уцінку літератури, на яку урядом збільшено номінальні ціни.

2. Заслухали доповідь віце-президента П.С. Погребняка про план капітального будівництва на 1951–1955 рр. Не погодились з проектом плану, розробленим Держпланом УРСР (на суму 85 млн. крб.), вважаючи його заниженим. Затвердили скорочений план на 150 млн. крб. та вирішили просити РМ УРСР і ЦК КП(б)У затвердити план капіталовкладень на 150 млн. крб. і дати відповідні вказівки Держплану УРСР.

3. Заслухали та обговорили доповідь голови Відділу біологічних наук П. О. Свириденка про розвиток роботи установ АН в галузі фізіології. Констатували, що: в Інституті клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця з метою реалізації завдань серпневої (1948 р.) сесії ВАСГНІЛ та постанови Президії (листопад 1948 р.) щодо розроблення спадщини вітчизняних фізіологів, було утворено 2 відділи нормальної фізіології (керівники – чл.-кор. Г.В. Фольборг та акад. Є.Б. Бабський), які спільно з відділом патофізіології мали реалізовувати поставлені завдання. Перевіркою встановлено, що робота проводилась незадовільно з кількох причин: 1) проблему сформульовано широко; 2) індивідуальні теми, що входять до вузлових, часто не підпорядковані їм; 3) зв'язок відділів лише формально об'єднує тема; 4) Павловська наукова спадщина розробляється тільки за 3 темами; 5) питання наукових робіт не скеровані на вирішення великих актуальних проблем фізіології; 6) робота фізіологічних відділів спланована у відриві від роботи патофізіологічних відділів і т. д.

Виходячи з вищезазначеного, Президія запропонувала Інституту клінічної фізіології: 1) змінити проблеми; 2) переглянути тематику з метою розробки ідей Павлова; 3) врахувати зв'язок з патофізіологічними і клінічними відділами, включити проблеми: присвячені дослідженням нервової системи; 4) підключити до роботи учнів акад. О.В. Леонтовича; 5) розробити план семінару з завдань сучасної біології та медицини; 6) запропонували Інституту переглянути друковану продукцію з названих проблем та дати їй оцінку з точки зору досягнень сучасної біології й медицини; результати доповісти на бюро Відділу біологічних наук; 7–8) з метою забезпечення відділів Інституту приміщеннями та обладнанням, вирішили звернутися з клопотанням до відповідних установ і організацій; 9) надати 2 місця в аспірантурі для дослідників в галузі нормальної фізіології.

В Інституті мікробіології з 10 відділів (у 1947 р.) залишено 6 відділів (у 1949 р.), що продиктовано необхідністю розвитку робіт в галузі загальної мікробіології за рахунок звуження робіт з медичної мікробіології (оскільки в цій галузі наявні галузеві науково-дослідні інститути). Ці заходи дозволили укрупнити відділи загальної мікробіології, спрямувати дослідження в бік допомоги медицині, промисловості і сільському господарству; ліквідувати багатотемність (розробляється 3 проблеми).

1)–5) Зауважили, що тематика Інституту позбавлена єдності; замість широкого розгортання проблем загальної біології досліджуються, в основному, питання мікробіології ґрунтів; у багатьох відділах відсутня розробка загально-теоретичних проблем; дослідження носять вузько-практичний характер, в зв'язку з чим в роботах співробітників спостерігаються помилки методологічного характеру, що відбивається на практичній роботі; незадовільно велась робота методологічного семінару в Інституті.

Президія зобов'язала керівництво Інституту: 1) обговорити на зборах основні напрями досліджень, виходячи з завдань сучасної мікробіології; 2) при плануванні роботи врахувати можливість зміни структури Інституту та внести до плану питання, що даватимуть широкі теоретичні узагальнення; 3) звернути увагу на систематичність роботи методологічного семінару.

Інститут біохімії розробляє 4 проблеми, над якими працюють 5 лабораторій і 2 групи. Розробка павловської спадщини проводиться в лабораторії біохімії нервової тканини і в лабораторії біохімії мускульної тканини.

Проте, в роботах Інституту не відображено провідну роль центральної нервової системи в регуляції обміну речовин. Обмежені виробничі зв'язки Інституту з медичними, науковими та іншими установами. Президія зобов'язала Інститут переглянути проблематику, звернути увагу на розгортання досліджень наукової спадщини Павлова та розширення потрібних супутніх досліджень.

Інститут гідробіології здійснює дослідження загальної проблеми «Продуктивність водойм УРСР і шляхи її підвищення». Лабораторія фізіології Інституту виконує порівняльно-фізіологічні дослідження, користуючись фістульними методами і трактуючи результати в розрізі вчення Павлова. Президія зобов'язала керівництво Інституту обговорити питання про завдання фізіології та використання досягнень павлівської наукової спадщини при розв'язанні окремих питань, пов'язаних з водними організмами, зокрема, ролі нервової системи в еволюційному розрізі.

Виходячи з результатів обстеження вищеназваних установ, Президія зобов'язала: 1) всі інститути Відділу біологічних наук включити до планів роботи і підготовку монографічних робіт узагальнюючого теоретичного характеру; 2) бюро Відділу в травні 1950 р. провести об'єднане засідання Відділу, Українського товариства фізіологів, біохіміків та фармакологів, Товариства патологів та Вченої ради Міністерства охорони здоров'я УРСР, де заслухати доповіді членів-кореспондентів Г. В. Фольборта та Р.Є. Кавецького про стан розвитку фізіологічної науки, зокрема, патофізіології; 3) до роботи підключити вчених-фізіологів, які не працюють в установах АН – Г. І. Маркелова, М. М. Губерґріца, Н. Б. Медведєву, О. Ю. Лур'є, В. Н. Нагорного, І. М. Іщенко, Д. О. Альперна та ін.; 4) зобов'язали редколегію збірника «Вопросы физиологии» вміщувати праці, присвячені розвитку вчення Павлова, а також критичного характеру; 5) періодично проводити широкі наради з проблем розроблення спадщини Павлова; 6–7) Товариство фізіологів, біохіміків та фармакологів зобов'язали провести обговорення принципових питань біохімії, фізіології та фармакології; правлінню Товариства спільно з Товариством патологів обговорити питання про завдання патології і мікробіології; 8) підсумки обговорення висвітлити на сторінках журналу «Український біохімічний журнал».

Поточні питання:

1. Надали відрядження чл.-кор. М. М. Кулешову для читання лекцій 15–16 травня в колгоспі ім. Леніна.
2. Надіслали привітальну телеграму Президенту Академії наук Румунської народної республіки проф. Трояну Савулеску.
3. Вирішили провести сесію Відділу суспільних наук з нагоди 150-річчя від дня народження О. В. Суворова.
4. Взяли до відома постанову РМ УРСР від 17 квітня 1950 р. про затвердження Інструкції про порядок обліку, реєстрації та утримання археологічних та історичних пам'яток на території України.
5. Секретний матеріал.
6. Взяли до відома розпорядження РМ УРСР від 27 квітня 1950 р. про дозвіл Державній публічній бібліотеці АН передати дублетні примірники книг до Державного музею історії Полтавської битви.
7. Затвердили вчену раду Інституту економіки АН у такому складі: к. е. н. О.М. Румянцев – голова, М.М. Хотимченко – заступник та 19 членів ради.
8. Надали відрядження у службових справах П.С. Погребняку до Москви з 10 до 15 травня 1950 р.
9. ^{*2}

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 348, арк. 338–361. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 19 засідання Президії Академії наук УРСР

від 25 травня 1950 р.

1. Взяли до уваги повідомлення Президента АН акад. О.В. Палладіна про роботу 22–23 травня 1950 р. сесії Ради по координації наукової діяльності академії наук СРСР при АН СРСР та про те, що робота АН отримала позитивну оцінку, проте звіти деяких інститутів АН УРСР були піддані критичним зауваженням (Інституту історії України, Інституту філософії, Інституту мовознавства, Інституту археології, Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії). Велику увагу було приділено питанням планування наукової роботи та врахуванню в планах загальнодержавних завдань. Вирішили просити Раду по координації запрошувати на свої сесії представників інститутів АН УРСР.

2. Заслухали звіт акад. П.М. Першина про роботу Комісії з комплексної проблеми «Боротьба з посухою в степових та лісостепових районах УРСР» Ради по вивченню продуктивних сил УРСР. Констатували, що Комісія активно працює над розробкою питань, висунутих Сталінським планом перетворення природи; організувала низку наукових конференцій і координаційних нарад з питань полезахисного лісорозведення, введення травопільних сівозмін в умовах півдня УРСР та ін.; включилась в роботу зі складання державного плану розвитку сільського господарства півдня УРСР на другу післявоєнну п'ятирічку. Одночасно Президія вказала на такі недоліки в роботі Комісії: темплан на 1949 р. мав надмірну багато-

темність, зв'язок з науково-дослідними установами був вузьким; результати наукових досліджень друкувались фрагментарно.

З метою поліпшення роботи Комісії, Президія зобов'язала керівників – академіків П.М. Першина, П.С. Погребняка, П.А. Власюка та д. т. н. проф. Б.А. Пишкіна вжити заходів для усунення названих недоліків; дотримуватись планів експедицій (особливо Баштанської); керівництву Інституту машинознавства і сільськогосподарської механіки (акад. А.О. Василенко) та Інституту математики запропонували залучити їх колективи в роботу Комісії; Інститут фізіології рослин та агрохімії (акад. О.І. Душечкін) зобов'язали до 10 червня розробити систему добрив, а Інститут ботаніки (акад. Д.К. Зеров) – розробити заходи для покращення пасовищ Баштанських колгоспів; Інститут ентомології і фітопатології – розробити заходи із захисту рослин від хвороб і шкідників; 7) Лабораторію ґрунтознавства (акад. О. Н. Соколовський) зобов'язали провести обстеження ґрунтів на території колгоспів Баштанської МТС та укрупнених колгоспів (всього 10 тис. га).

3. Затвердили склад таких комісій з дослідження комплексних проблем: Комісія комплексного використання бурого вугілля і торфу УРСР (голова – проф. І.Т. Швець, В.І. Толубинський – заст. голови, вчений секретар – к. т. н. І.З. Аронов); Комісія комплексного використання природних та промислових газів (голова – акад. М.М. Доброхотов, заст. голови: інженер Є. І. Борзаковський та заст. голови Київської міськради О. М. Фесенюк, вчений секретар – к. т. н. О.С. Борисенко); Комісія боротьби з посухою в степових та лісостепових районах УРСР (керівники Комісії – академіки: П. М. Першин, П.С. Погребняк, Б.А. Пишкін; заступники – чл.-кор. П. М. Василенко, проф. А.І. Калачиков (Мінсільгосп УРСР), к. с.-г. н. Б. Й. Логінов; вчений секретар – к. е. н. А. Ф. Чайковський); Комісія використання місцевих джерел добрив (керівники: академіки – О. І. Душечкін, П.А. Власюк, вчений секретар к. с.-г. н. О.В. Лазурський); Комісія розвитку продуктивних сил Полісся на базі використання місцевих природних ресурсів (керівники – акад. Д.К. Зеров, проф. С.П. Родіонов, д. геогр. н. В.П. Попов, вчений секретар к. б. н. Є.М. Брадів); Комісія комплексного використання малих річок (керівники: чл.-кор. Г.Й. Сухомел, к. т. н. В.І. Мокляк).

Керівників комісій зобов'язали забезпечити: планомірне керівництво дослідженнями; розробку загального плану вирішення та підведення підсумків стану дослідження проблем, складання тематичного плану на 1951 р. та на п'ятирічку (1951–1955 рр.); обговорення доповідей; впровадження наслідків у виробництво; залучення до роботи галузевих інститутів, наукових організацій, вузів, виробничих та сільськогосподарських колективів; підготовку до видання наукових праць з найважливіших досягнень; проведення засідань комісій 1 раз на місяць; створення наукового архіву з тем.

4. Для корінного поліпшення роботи Карадазької біологічної станції вирішили підпорядкувати її Інституту гідробіології (загальне керівництво; розроблення і затвердження проблематики; заслуховування звітів та планів; кадрові питання; підготовку аспірантів), але залишили як окрему структурну одиницю Відділу біологічних наук з власним бюджетом, штатним розписом та друкованим органом. До складу наукової ради Інституту гідробіології ввести директора Станції та представника від парторганізації. Доручили керівництву Відділу, Інституту та

станції до 20 червня 1950 р. вирішити питання матеріального забезпечення Станції, скласти положення про Станцію та перспективний план її роботи.

5. Зобов'язали директора Ботсаду акад. М.М. Гришка до 10 червня передати 3-й поверх будинку Інституту машинознавства та проблем сільськогосподарської механіки АН.

6. Інституту ботаніки АН затвердили план роботи з розвитку культури чаю в Україні; з цією метою виділили Інституту посаду наукового співробітника та додаткові асигнування для проведення планових робіт.

7. Вирішили 7 червня 1950 р. провести урочисте засідання з нагоди 15 річниці з дня смерті І. В. Мічуріна.

8. *²

9. Вирішили видати повну збірку праць видатного українського математика Г.Ф. Вороного; затвердили редакційну колегію видання; Інститут математики зобов'язали підготувати та опублікувати у «Віснику АН УРСР» статті, присвячені Г.Ф. Вороному.

10. Для вивчення і опрацювання рукописної спадщини українського математика М.В. Остроградського затвердили Комісію у такому складі: чл.-кор. Є.Я. Ремез (голова), акад. Б.В. Гнєденко, чл.-кор. Ю.Д. Соколов та к. ф.-м. н. М.Г. Крейн (секретар).

11. *²

12. Відмовили акад. О.Я. Орлову в проханні про виведення його зі складу вченої ради Головної астрономічної обсерваторії.

13. Надали відрадженьня акад. О.Я. Орлову до Ленінграда в Пулковську обсерваторію на 20 днів.

14. Для відзначення 70-річчя від дня народження акад. В. П. Протопопова утворили комісію під головуванням чл.-кор. Р. Є. Кавецького.

15. Для відзначення 50-річчя від дня народження акад. П.С. Погребняка утворили комісію під головуванням акад. Ф.П. Белянкіна.

16. Надали відрадженьня директору Інституту зоології проф. В. Г. Касьяненку до Ленінграда з 27 травня до 20 червня 1950 р.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 348, арк. 364–384. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 20
засідання Президії Академії наук УРСР

від 9 червня 1950 р.

1. Констатували, що колектив Інституту української літератури ім. Т.Г. Шевченка завершив роботу над I і II томами «Короткого курсу української літератури».

2. Заслухавши доповіді голів Відділів АН про підготовку 1 варіанту 5-річного плану АН (1951–1955), доручили: 1) Відділу технічних наук доопрацювати питання про структурні зміни в установах Відділу; 2) Відділу фізико-хімічних і математичних наук звернутися до міністерств і просити їх на своїх колегіях розгля-

нути плани установ Відділу з метою кращої координації робіт; 3) Відділу сільськогосподарських наук поділитися з іншими Відділами своїм досвідом складання планів; 4) Відділу біологічних наук запропонували зкоординувати проблематику робіт між установами Відділу; 5) Відділу суспільних наук доручили переглянути проблематику робіт з метою скорочення кількості проблем; підсилити координацію тем між установами Відділу, а при плануванні виходити не з кількості співробітників, а з вимог господарського та культурного життя; 6) Раді по вивченню продуктивних сил УРСР рекомендували: а) включити проблему з використання газу; б) включити проблему «Розвиток продуктивних сил Західної України»; в) утворити комісії з проблем розвитку продуктивних сил і використання мінеральних та рослинних ресурсів України; г) провести координацію планів по тематиці, пов'язаній з дослідженнями продуктивних сил Західної України.

3. Взяли до відома та керівництва постанову РМ УРСР від 29 травня 1950 р. «Про заходи щодо поліпшення роботи Держплану Ради Міністрів УРСР» і зобов'язали інститути: економіки, гідробіології, органічної хімії, використання газу у комунальному господарстві і промисловості, геологічних наук, теплоенергетики, Раду по вивченню продуктивних сил УРСР та інститути Відділу біологічних наук надавати максимальну допомогу Держплану у розв'язанні питань, зазначених у постанові.

4. Взяли до відома та виконання постанову РМ УРСР від 29 травня 1950 р. «Про застосування у народному господарстві УРСР нових конструкцій топочних приладів для спалювання місцевих видів палива». Винесли подяку співробітникам Інституту теплоенергетики за роботи над створенням конструкцій топочних приладів, зокрема, – директору Інституту проф. І.Т. Швецю, зав. відділу енергохімічного використання В. І. Толубинському, зав. лабораторії промислової теплотехніки та спалювання бурого вугілля В.В. Карпенку, інженерам – В.П. Маковлеву, О. Н. Кочерженку.

5–6. *2

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 348, арк. 385–390. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 21 засідання Президії Академії наук УРСР

від 23 червня 1950 р.

1. Заслухали та обговорили повідомлення Головного архітектора м.Київ А.В. Добровольського про будівництво будинку Бібліотеки АН УРСР. погодились з А.В. Добровольським, що ділянка, де розташований колишній Михайлівський монастир, найбільш відповідна для будівництва приміщення Бібліотеки. Вирішили: просити Київську міськраду прискорити вирішення питання про відведення ділянки; будівництво Бібліотеки проводити як за рахунок бюджету АН, так і за рахунок коштів установ, зацікавлених в її будівництві.

2. Схвалили технічний проект будівництва Головної астрономічної обсерваторії АН. Констатували, що за цінами 1945 р. вартість будівництва коштуватиме

34 млн. 716 тис. крб., а вартість обладнання 30 млн. 216 тис. крб. Доручили: «Академпроект» розробити генеральний кошторис будівництва Обсерваторії до 1 жовтня 1950 р. Встановили черговість будівництва Обсерваторії та зобов'язали відділ капітального будівництва розглянути генеральний кошторис і підготувати матеріал до передачі технічного проекту з кошторисом на затвердження Президії.

3. Заслухали інформацію голови Відділу сільськогосподарських наук акад. П.А. Власюка про налагодження зв'язків з виробництвом. Констатували, що установами за 6 місяців 1950 р. прочитано лекцій і доповідей – 478, надано консультацій – 767, організовано науково-дослідні роботи в колгоспах – 91 у 12 областях УРСР; видано низку брошур та інструкцій. Зобов'язали вчені ради установ Відділу запровадити систематичний контроль за якістю лекцій; залучити до лекційної роботи молодих науковців і фахівців з виробництва; збільшити увагу до створення комплексних бригад для надання допомоги колгоспам і радгоспам.

4. Для вирішення питання щодо виокремлення з Ботсаду Лук'янівської бази в окрему структурну установу АН – Акліматизаційний сад ім. М. Ф. Кащенко – доручили академікам М. М. Гришку, М. М. Доброхотову та Управлінню справами вивчити це питання і доповісти на засіданні Президії.

Поточні питання:

1. Вирішили в складі Інститут фізіології рослин та агрохімії утворити лабораторію агромеліорації під керівництвом чл.-кор. М. О. Тюленева.

2. Заслухали інформацію акад. П.А. Власюка про результати перевіряння роботи Інституту генетики і селекції та Лабораторії ґрунтознавства. Вирішили просити Аспірантську комісію АН продовжити стаж аспірантури на 6 місяців для аспірантів, переведених на дослідження нових тем.

3. Доручили голові Відділу біологічних наук акад. П. О. Свириденку з'ясувати питання про роботу чл.-кор. І. М. Полякова в Інституті ботаніки.

4. Зобов'язали директорів інститутів Зоології та Гідробіології зв'язатися з Держпланом УРСР для з'ясування питання щодо вирощування річкової мушлі для промислових та господарських потреб.

5. Доручили бюро Відділу суспільних наук відрядити представників на координаційну нараду Відділу історії філософії АН СРСР.

6. Надали відрядження з 24 червня до 2 липня до Москви акад. П. О. Свириденку та акад. П.А. Власюку на координаційну нараду Відділу біологічних наук АН СРСР.

7. Відмовили Інституту чорної металургії виділити 20 тис. крб. для виконання теми «Продування рідкого чавуну киснем» у зв'язку з наявністю в Інституті платиново-радієвих термопар.

8. Вирішили просити Міністерство вищої освіти СРСР надати об'єднаній вчентній раді Інституту органічної хімії права прийому до захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю «гідрологія».

9. *2

10. Взяли до відома інформацію голови Ради науково-технічної пропаганди АН акад. В. М. Корецького про зустріч 18 червня 1950 р. учених АН УРСР з представниками військових частин КОВО.

11. Вирішили провести 30 червня 1950 р. зустріч учених АН – лауреатів Сталінських премій – з громадськістю Києва.

12. *2

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 348, арк. 391–404. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 22
засідання Президії Академії наук УРСР

від 21 липня 1950 р.

1. Взяли до відома інформацію акад. О. В. Палладіна про відрядження до Німеччини делегації АН УРСР на святкування 250-річчя Берлінської АН.

2. Заслухали доповідь чл.-кор. Р.С. Кавецького про роботу наукової сесії АН СРСР з проблем вчення І.П. Павлова. Констатували, що Інститут фізіології АН УРСР не став центром УРСР в галузі фізіології, за винятком розроблення деяких проблем, які торкаються патофізіології вищої нервової діяльності (акад. В.П. Протопопов) та деяких тем, над якими працював Г. В. Фольборт. Президія постановила: 1) у жовтні 1950 р. провести наукову сесію спільно з Міністерством охорони здоров'я УРСР та залученням фізіологів, патофізіологів, біохіміків і клініцистів-медиків; 2) Інституту клінічної фізіології перебудувати проблематику і тематику, враховуючи розвиток ідей і напрямів, започаткованих І.П. Павловим; 3–4) відділ загальної фізіології (акад. Є.Б. Бабський) та відділ фізіології травлення і трофічних функцій об'єднати у єдиний відділ нормальної фізіології під керівництвом чл.-кор. Г.В. Фольборта; 5) розширити підготовку наукових кадрів (збільшити кількість аспірантів за спеціальністю – «клінічна фізіологія»); 6) до п'ятирічного плану капітального будівництва включити будівництво корпусу Інституту клінічної фізіології; 7) перетворити періодичний збірник «Питання фізіології» в «Український фізіологічний журнал»; 8) затвердили редколегію «Українського фізіологічного журналу» під головуванням чл.-кор. Г.В. Фольборта.

3. Заслухали повідомлення акад. В.М. Корецького про порядок представлення до нагородження орденами та медалями за вислугу років та бездоганну роботу. Zobov'язали директорів установ АН до 15 вересня 1950 р. подати представлення до нагород.

4. Заслухали інформацію акад. Ф.П. Белянкіна про результати роботи Координаційної ради при АН СРСР про підготовку наукових кадрів. Доручили акад. Ф.П. Белянкіну та відділу кадрів АН підготувати відповідні пропозиції із врахуванням рекомендацій Координаційної ради.

5. Заслухали повідомлення акад. Л.А. Булаховського про заходи, проведені в Інституті мовознавства АН у зв'язку з опублікуванням роботи Й.В. Сталіна «Про марксизм у мовознавстві».

6. Для внесення Державного плану розвитку народного господарства на 1951 р. затвердили показники АН УРСР за такими розділами: а) випуск валової продукції – 24140 тис. крб.; б) випуск товарної продукції – 23739 тис. крб.; в) обсяг робіт за договірною тематикою на суму 8 тис. крб. Схвалили заявку на матері-

ально-технічне постачання у 1951 р. на суму 11,4 млн. крб. Попередили директорів установ про недопустимість відмовлення від устаткування.

Поточні питання:

1. Затвердили проект штатного розпису філії Інституту чорної металургії АН УРСР у м. Дніпропетровськ (66 посад); звернулись до РМ УРСР підтримати штати у РМ СРСР.

2. Вирішили друкувати праці акад. П.А. Тутковського в 1 томі (23 статті – 280 стор.). Виділили Інституту геологічних наук 4000 крб. на підготовку книги до друку. Редактором призначили чл.-кор. В.Г. Бондарчука.

3–6. *²

7. Доручили Відділу технічних наук та Відділу фізико-хімічних і математичних наук до 25 липня розглянути питання стосовно розроблення конструкції неметалевого резервуару для світлих нафтопродуктів.

8. Заслухавши повідомлення голови Комісії з грануляції добрив акад. М. П. Семененка, доручили: Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки включити до темплану розроблення конструкції машин для виготовлення гранульованих добрив; 2) Інституту загальної та неорганічної хімії – до 15 серпня 1950 р. виготовити 20 кг гранульованих добрив; 3) Інституту фізіології рослин та агрохімії провести дослід з гранульованими добривами. Вирішили просити галузевий Інститут буряківництва УРСР у 1950 р. перевірити можливість внесення органічно-мінеральних добрив, виготовлених Інститутом органічної хімії АН.

9. Вирішили відрядити у Москву до докторантури Інституту фізичної хімії АН СРСР к. т. н. Г.В. Карпенка (з 1 вересня 1950 р. на 2 роки); до докторантури Інституту світової літератури ім. О.М. Горького к. філол. н. Н. Є. Крутікову (з 1 вересня 1950 р. на 2 роки); до докторантури Інституту механіки АН СРСР зав. лабораторією к. т. н. С.В. Малащенко (з 1 вересня 1950 р. на 2 роки).

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 348, арк. 405–422. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 23 **засідання Президії Академії наук УРСР**

від 28 липня 1950 р.

1. Заслухавши доповідь акад. М.Е. Омеляновського про заходи Відділу суспільних наук у зв'язку з опублікованими роботами Й.В. Сталіна з питань мовознавства та дискусією навколо них, доручили комісії у складі: акад. М.Е. Омеляновського (голова), проф. І.Т. Швеця та в. о. директора Інституту мовознавства Ф.Т. Жилка опрацювати проект постанови за доповіддю акад. М.Е. Омеляновського та 5 серпня подати на затвердження Президії.

2. Заслухавши доповідь начальника фінансово-планового відділу О. М. Матяха про підсумки виконання фінплану по АН за перше півріччя 1950 р., відзначили незадовільне виконання бюджету практично всіма науково-дослідними установами АН. Внаслідок поверхневого фінансового планування та відсутності повсякденного контролю за витратами державних коштів, установи недовиконали кош-

торис першого півріччя в загальній сумі на 2606 тис. крб. і недовикористали з відкритих кредитів 1737 тис. крб., які були заморожені на рахунку в Державному банку. Установи не лише не ліквідували дебіторську заборгованість, а й припустили її збільшення за перше півріччя на 675 тис. крб. Зросла і кредиторська заборгованість з 2392 тис. крб. на 1 січня 1950 р. до 4130 тис. крб. на 1 липня 1950 р.

Особливо незадовільно виконали бюджет за перше півріччя такі установи: Інститут фізичної хімії; Інститут органічної хімії; Інститут геологічних наук; Інститут зоології; Інститут біохімії; Інститут клінічної фізіології; Інститут чорної металургії; Інститут будівельної механіки; Інститут гідрології та гідротехніки; Інститут гірничої механіки; Інститут лісівництва; Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії; Інститут археології, Інститут економіки, Інститут філософії, Головна астрономічна обсерваторія; Карадазька біологічна станція; Ботсад; Лабораторія ґрунтознавства; Львівський етнографічний музей та ін.

Для запобігання подібної ситуації зобов'язали розпорядників кредитами зазначених установ перебудувати роботу щодо узгодження фінансового планування з виконанням наукової тематики і зміцнення бюджетно-фінансової дисципліни; попередили керівників установ, що в разі незадовільного використання запланованих коштів, вони будуть розподілені між установами, які успішно виконують науково-дослідні роботи; доручили Управлінню справами та відділу кадрів АН провести в серпні атестацію заступників директорів з адміністративно-господарської роботи на професійну відповідність; повністю ліквідувати дебіторську і кредиторську заборгованість; доручили Плановій комісії та бюро відповідних Відділів підготувати до 5 серпня матеріал про виконання господарсько-договірної тематики за I півріччя 1950 р.; зменшити кошторис Інституту філософії та Інституту фізхімії на 1950 р. на 10 тис. крб.

3. Заслухавши звіт акад. О.І. Білецького про проведення у Львові наукової сесії Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка, вирішили опублікувати звіт та матеріали про роботу сесії у «Віснику АН УРСР», а прочитані на сесії доповіді – видати окремим виданням.

4. Заслухавши звіт акад. К.Д. Синельникова про роботу сесії, присвяченої підсумкам роботи Харківських установ за I півріччя 1950 р., доручили бюро Відділу технічних наук створити та відрядити до Харкова комісію для перевірки роботи Лабораторії швидкісних машин та механізмів; рекомендували практикувати такі звіти сесії Харківських установ систематично, зобов'язали акад. К. Д. Синельникова опублікувати звіт у «Віснику АН УРСР».

Поточні питання:

1. Заслухавши постанову РМ УРСР від 23 червня 1950 р. № 1850 «Про заходи по розведенню дубового шовкопряду», доручили інститутам зоології, ентомології та фітопатології продовжувати роботу з вивчення дубового шовкопряду.

2. На доповідь акад. П.О. Свириденка щодо передачі Молотовської експериментальної бази Ботсаду АН до Молотовського райвиконкому м. Києва, вирішили залишити базу на правах відділу Ботсаду, призначили на посаду завідувача відділу (експериментальної бази) с. н. с. Г.П. Рудковського та залишили за базою 8 штатних одиниць та 3 сезонних робітників й виділили посаду с. н. с. (для Г.П. Рудковського) та м. н. с. для О. М. Комарницького.

3. Відмовили чл.-кор. І.М. Полякову у наданні наукової посади в Інституті ботаніки через невідповідність фаху та рекомендували домовитися з дирекцією Інституту генетики і селекції про призначення його на посаду с. н. с. зазначеного Інституту.

4. Вирішили звернутися до РМ УРСР про дозвіл відновити в Інституті генетики і селекції Лабораторію каучуконосів та виділити для цього відповідну кількість штатних посад.

5. Заслухавши розпорядження РМ УРСР від 17 липня 1950 р. № 771-р про виведення сортів багаторічного люпину, вирішили просити РМ УРСР звільнити Інститут лісівництва від виконання розпорядження через невідповідність теми профілю робіт Інституту.

6. Взяли до відома та виконання постанову РМ УРСР від 20 липня 1950 р. № 2262 «Про стан з підготовкою сільськогосподарських кадрів та заходи щодо поліпшення роботи с.-г. вузів УРСР».

7. Затвердили вчену раду Інституту теплоенергетики у складі: проф. І. Т. Швеця, академіків – М.М. Доброхотова та В.В. Данилевського, докторів технічних наук – Й.І. Чернобильського, М.О. Кичигіна, М. А. Кондака, д. х. н. Б.З. Рудої, проф. П.Д. Швецова, інженера М. С. Синиці, головного інженера ГЕС-2 В.П. Шаніна, кандидатів технічних наук – О.Й. Петрова, В.І. Толубинського, П.Т. Марковського, О. С. Єременко-Швець, В.В. Карпенка, В.І. Кузнєцова, П.І. Гнипа, М.В. Зозулі (вчений секретар). Звернулися до Міністерства вищої освіти СРСР про дозвіл захищати на вченій раді кандидатські та докторські дисертації.

8. Затвердили вчену раду Інституту використання газу у комунальному господарстві та промисловості у складі: акад. М.М. Доброхотова (голова), кандидати технічних наук – В.Ф. Копитова (заступник голови), І. П. Недужого (вчений секретар), М.В. Павловича, О.С. Борисенка, М. А. Захарикова, Г.Я. Павлушиної, В.П. Джуваго, секретаря парторганізації П.М. Зименка, в. о. заввідділом М.І. Коробка, начальника сектору газифікації РМ УРСР А.В. Александрова, інженера П.М. Нефедова, секретаря Миському, інженера Г.І. Третьякова, інженера Укргіпрогазопрому В.М. Городецького, начальника Управління газифікації міністерства комунального господарства УРСР Т.П. Хандоги, головного інженера тресту «Київгаз» Я.М. Штольштейна, начальника технічної газової інспекції Г.І. Хорошила.

9. Прийняли до відома лист Політуправління КВО з висловленням подяки АН УРСР за проведену роботу у військових частинах.

10. Дозволили прикомандирувати к. б. н. В.Г. Хржановського до докторантури при Інституті ботаніки ім. В.Л. Комарова АН СРСР строком на 18 місяців.

11. Затвердили графік профвідпусток членам Президії академікам П. А. Власюку, С.О. Лебедеву та М.Е. Омеляновському.

12. Дозволили с. н. с. Інституту археології к. і. н. Л.Д. Дмитрову працювати в Київському державному університеті на півставки за сумісництвом.

13. Вирішили провести урочисті заходи з нагоди 75-річчя з дня народження акад. В.П. Філатова. Доручили Відділу біологічних наук разом з медичною вченою радою Мінохорони здоров'я провести сесію, присвячену науковим досягненням В.П. Філатова, для чого утворили Комісію у складі: директора Інституту клінічної фізіології чл.-кор. Р.Є. Кавецького (голова), акад. АМН СРСР Б.М. Маньковського, чл.-кор. АН УРСР М.Ф. Гулого, заст. директора по науковій частині

Інституту клінічної фізіології д. мед. н. П. Д. Марчука, вченого секретаря Відділу біологічних наук АН УРСР к. б. н. С.Ф. Манзія. Затвердили програму засідання та зобов'язали доповідачів подати тези доповідей до 1 вересня 1950 р. для опублікування в ювілейному збірнику.

14. Дозволили Інституту біохімії провести з 9 до 12 листопада конференцію, присвячену 25-річчю з дня заснування Інституту, а у випуску «Біохімічного журналу» № 3 опублікувати роботи учасників конференції.

15. Доручили під час відпустки акад. О.В. Палладіна обов'язки президента АН з 1 серпня до 1 вересня 1950 р. виконувати акад. М. П. Семененку.

16. Надали профвідпустку директору Інституту фізичної хімії, акад. О. І. Бродському з 1 серпня до 25 вересня 1950 р.

17. *2

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 348, арк. 423–445. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 24 засідання Президії Академії наук УРСР

від 4 серпня 1950 р.

1. Розглянувши та схваливши проект кошторису витрат АН із республіканського бюджету та проект фінплану господарсько-розрахункових організацій АН на 1951 р., доручили бюджетній комісії АН, спільно з директорами науково-дослідних установ АН ще раз ґрунтовно обговорити витрати на наукові роботи (ст. 5 бюджету).

2. З метою контролю за виконанням установами АН постанов і рішень урядових і партійних органів СРСР та УРСР, вирішили проводити щоквартальну звітність директорів установ АН на бюро Відділів; зобов'язали бюро всіх Відділів подавати до Планової комісії звіти про виконання постанов і рішень урядових та партійних організацій; остаточне затвердження проводити Президією АН.

3. З метою скорочення викладацької діяльності за сумісництвом співробітників АН, доручили бюро Відділів розглянути питання про доцільність роботи таких співробітників на півставки в АН. Затвердили список співробітників АН, яким дозволили викладати у вузах на півставки (чл.-кор. В.П. Цесевичу), директору Головної астрономічної обсерваторії заборонили викладати в Одеському держуніверситеті.

4. Затвердили такий склад бюро Відділу суспільних наук: акад. М. Е. Омеляненко – голова, акад. Л.А. Булаховський – заступник, к. е. н. О. М. Румянцев – заступник, к. і. н. П.П. Гудзенко – вчений секретар, академіки: М.Т. Рильський, О.І. Білецький, В. М. Корецький, П. П. Єфіменко, к. і. н. О.К. Касименко, директор Державної публічної бібліотеки І.Д. Золотоверхий.

Поточні питання:

1. Взяли до відома та виконання постанову РМ УРСР і ЦК КП(б)У від 27 липня 1950 р. про скликання республіканської наради спеціалістів сільського господарства.

2–4. *2

5. Дозволили співробітникам Інституту гідрології та гідротехніки (с. н. с. І.О. Чепінг, м. н. с. Й.А. Железняк) виконувати роботи за госпрозрахунковою тематикою Донбасводтрестру, а м. н. с. П.К. Цветкову та М.А. Кочерзі – Київського медінституту.

6. Взяли до відома повідомлення чл.-кор. Б.О. Ларіна про відмову переїхати в Київ.

7. Запропонували Видавництву АН прийняти від Інституту економіки до друку рукопис II тому «Нарисів економічної географії УРСР»; роботу з редагування та перекладу з російської на українську мову завершити до 10 вересня 1950 р.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 349, арк. 1–18. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 25 **засідання Президії Академії наук УРСР**

від 11 серпня 1950 р.

1. Заслухавши звіти про виконання роботи установами Відділів за I півріччя 1950 р., констатували:

1) Установи Відділу сільськогосподарських наук домоглися значних успіхів у виконанні рішень уряду та партії (виконано 40 планових та низку позапланових тем); поглиблено зв'язки з виробничими колективами радгоспів, колгоспів, підприємств; організовано науково-дослідну роботу з виконання комплексних тем; проведено роботи в 35 районах 12 областей УРСР; впроваджено у виробництво наукові досягнення, зокрема, в Інституті фізіології рослин та агрохімії – з використання міндобрив, в Інституті машинознавства та сільськогосподарської механіки – в галузі застосування модифікованих чавунів на багатьох заводах УРСР; співробітниками прочитано 569 лекцій, надано 1000 консультацій; надруковано та здано до друку понад 100 статей обсягом 144 друк. арк.; проведено 2 пленарні та 2 координаційні наради; співробітники установ взяли участь у 69 нарадах організацій і відомств УРСР, де прочитали 144 доповіді. Президія затвердила звіт бюро Відділу та звернула увагу на усунення таких недоліків, як відставання у виконанні окремих розділів деяких тем в Інституті лісівництва, Інституті фізіології рослин і агрохімії, Інституті машинознавства та сільськогосподарської механіки. Зобов'язали директорів установ Відділу стежити за виконанням планів; бюро Відділу доручили заповнити вакантні посади в установах.

2) У Відділі технічних наук покращено виконання проблемно-тематичних планів із впровадження у виробництво результатів наукових розробок; технічну та наукову допомогу надано 140 підприємствам, надано 360 консультацій, проведено 60 експертиз заводам, галузевим НДІ, конструкторським та проектним організаціям, прочитано 230 лекцій (охоплено понад 10 тис. осіб); опубліковано: 4 монографії, 8 збірників наукових праць, 50 статей в різних журналах; підготовлено 11 дисертацій. Президія затвердила звіт та рекомендувала усунути такі недоліки: 1) відставання в деяких інститутах у виконанні тем, зокрема, в Інституті чорної металургії; 2) відставання у впровадженні результатів розробок у виробництво; 3) відставання в опрацюванні тем з історії вітчизняної науки і техніки та в науково-технічній пропаганді; 4) в установах не приділено належну увагу характеристиці основних досягнень у виконанні науково-дослідних робіт. Вирішили виключити з плану робіт Відділу на II півріччя конференцію з проблем глибоких шахт.

3) У Відділі біологічних наук установи виконали 173 планові теми та 10 позапланових тем; впроваджено у виробництво результати розробок по 39 темах та по 19 темах проведено виробничу апробацію; прочитано 274 лекції (в тому числі 7 радіолекцій); надруковано статей обсягом 150 друк. арк.; 270 друк. арк. здано до друку; 250 друк. арк. підготовлено до друку. Президія затвердила звіт та запропонувала здійснювати систематичний контроль за виконанням планів (особливо урядових завдань); приділити увагу проблемам запровадження в УРСР цитрусових культур та ондатрових господарств у Львівській області.

2. Затвердили проект плану видань на 1951 р. (270 назв обсягом 2963 друк. арк., з них 2080 друк. арк. до випуску в світ у 1951 р. і 883 підготовки до друку). Голові Відділів зобов'язали подати до РВР плани видання праць померлих вчених, виходячи з кількості аркушів, лімітованих для кожного Відділу. Директору Видавництва С.В. Завірюсі доручили скласти поквартальний план випуску продукції, затвердити його у РВР та спільно з І.І. Сільвестровим перевірити стан використання обладнання Друкарні.

Поточні питання:

1. На доповідь голови Відділу суспільних наук акад. М. Е. Омеляновського «Про заходи по виконанню завдань, поставлених перед Інститутом мовознавства АН у зв'язку з дискусією на сторінках газети «Правда» по питаннях радянського мовознавства» та на розвиток дискусії за статтями Й.В. Сталіна «До деяких питань мовознавства», «Відповіді товаришам», вирішили:

Доручити Інституту мовознавства провести такі заходи: 1) спільно з Міносвіти та Управлінням у справах вищої школи провести республіканську конференцію з питань мови; 2) звернутися до РМ УРСР з проханням дозволити утворити в Інституті три нові відділи – діалектології; історичного та етимологічного словника; експериментальної фонетики; збільшити набір аспірантів на 6 осіб (з україністики, славістики та діалектології). Бюро Відділу запропонували у 3-денний термін підготувати відповідні пропозиції до РМ УРСР.

2. Заслухавши постанову РМ УРСР про незадовільне виконання постанови РМ СРСР «Про план розвитку сільської електрифікації на 1948–1950 рр.», вирішили подати до РМ УРСР та Держплану УРСР такі матеріали: 1) доповідну записку Інституту теплоенергетики про використання місцевих енергоресурсів для сільської електрифікації; 2) роботу Інституту про електрифікацію сільських районів Правобережжя УРСР на основі місцевих енергетичних ресурсів та роботу про використання вітру як джерела енергії. Контроль за виконанням рішення доручили бюро Відділу технічних наук.

3. Заслухали доповідь вченого секретаря Президії АН УРСР Г. В. Карпенка про виконання постанови РМ УРСР від 2 січня 1950 р. «Про дослідження оптимальних режимів опалювання овочевих теплиць природним газом». Констатували, що досліді, проведені інститутами: використання газу та фізіології рослин і агрохімії на Київській овочевій фабриці не завершено. Запропонували названим інститутам продовжити досліді у різні пори року.

4. На доповідь вченого секретаря Президії АН Г.В. Карпенка про підсумки роботи I Всесоюзної конференції з питань мікроелементів та на розвиток постанови Президії АН СРСР від 26 липня 1950 р. з цього питання, постановили рекомендувати врахувати в роботі установ АН рішення конференції як такі, що вміщують цінні методичні вказівки для розгортання робіт з мікроелементів в галузі рослинництва, тваринництва, фізіології, біохімії, агрохімії. Відзначили, що в основу рішень конференції покладено результати роботи Інституту фізіології рослин та агрохімії АН УРСР. Підтримали резолюцію конференції щодо підготовки та публікації в 1951–1953 рр. зведеної монографії про значення марганцю для рослин (обсяг 40–50 друк. арк. російською мовою). Керівником авторського колективу монографії затвердили акад. П.А. Власюка; зобов'язали директора Державної бібліотеки АН підготувати бібліографію до монографії.

5–6. *²

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 349, арк. 19–39. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 26 засідання Президії Академії наук УРСР

від 18 серпня 1950 р.

1. У зв'язку із значним розширенням обсягів робіт АН УРСР вирішили утворити Вчений секретаріат Президії. До його функцій віднесли: 1) перевіряння виконання планів науково-дослідних робіт інститутів АН; 2) забезпечення виконання планів та завдань уряду і звітування перед Президією; 3) відання підбором кадрів, особливо для слабких ділянок роботи наукових інститутів та установ АН. Затвердили такий склад Вченого секретаріату Президії: проф. І.Т. Швець – головний вчений секретар; А. Д. Коваленко та Ф.П. Шевченко – вчені секретарі. Акад.

М.П. Семененка призначили віце-президентом АН, звільнивши від виконання обов'язків академіка-секретаря.

2. Заслухавши звіт бюро Відділу фізико-хімічних і математичних наук про роботу установ Відділу в I півріччі 1950 р., доручили в. о. голови Відділу Ю.Ю. Юрку до 25 серпня 1950 р. підготувати проект постанови за звітом з характеристикою роботи кожної установи Відділу й подати його на затвердження Президії.

3. Заслухавши звіт бюро Відділу суспільних наук про роботу установ Відділу в I півріччі 1950 р., доручили в. о. голови Відділу О. М. Румянцеву спільно з Вченим секретаріатом АН підготувати до 25 серпня 1950 р. проект постанови за звітом.

4. Заслухали доповідь акад. М. М. Гришка про виконання постанови РМ УРСР від 20 січня 1950 р. про розвиток цитрусових культур на Україні. Відзначили, що роботи в цьому напрямку проводяться Ботсадом АН задовільно. Звернули увагу на такі недоліки: 1) слабка координація досліджень з неакадемічними установами УРСР та СРСР; 2) несистематичність досліджень на базах в Ізмаїльській області (радгосп Рені) та в заповіднику «Олександрія»; 3) слабка популяризація робіт; 4) незадовільний стан будівництва приміщення лимонарію в Ботсаду. Зобов'язали дирекцію Ботсаду усунути названі недоліки.

5. Для участі в святкуванні дня шахтаря відрядили до Донбасу (м. Сталіно) на 10 днів бригаду в складі акад. М.В. Луговцова, чл.-кор. П. С. Кучерова, чл.-кор. П.П. Нестерова, д. ф.-м. н. С.І. Пекара, с. н. с. Інституту гірничої механіки О.І. Кухтенка та співробітника Інституту чорної металургії Г.Т. Литвиненка.

Поточні питання:

1–5. *2

6. *5

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 349, арк. 40–44. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 27 засідання Президії Академії наук УРСР

від 1 вересня 1950 р.

1. Заслухали повідомлення в. о. Президента АН акад. П.С. Погребняка про смерть акад. Б.І. Чернишова. Для організації похорону утворили комісію під головуванням акад. М.П. Семененка. Звернулися до РМ УРСР з проханням прийняти спеціальну постанову про увічнення пам'яті акад. Б.І. Чернишова; вирішили видати друком збірку вибраних праць вченого та надати матеріальну допомогу дружині покійного – Н.Ф. Чернишовій.

2. *4

3. На доповідь вченого секретаря Президії проф. І.Т. Швеця про виконання постанови ЦК КП(б)У від 11 лютого 1950 р. щодо підготовки кадрів через аспірантуру та про проведення нового набору до аспірантури на 1950–1951 навчальний

*4 Див. док. № 158.

рік, констатували: із загальної кількості аспірантів 3-го року навчання (66 осіб) захистили дисертації 26 осіб, подали дисертації до захисту 25 осіб; якість дисертацій підвищилась; на 1950 р. передбачено прийняти до аспірантури 100 осіб, подано 148 заяв. Поруч з цим назвали низку недоліків: 1) аспірантськими роботами керували 34 кандидати наук; 2) при підготовці дисертацій не залучались представники з виробництва; 3) в аспірантурі мало представників із Західної України; 4) Управління справами АН не вживало заходів для забезпечення аспірантів нормальними житловими умовами; 5) в окремих інститутах аспіранти не залучались до виконання планових робіт.

Постановили: 1) керівництву наукових установ вжити заходів щодо усунення вказаних недоліків; 2) переглянути у вересні місяці склад керівників аспірантів; 3) Вченому секретаріату перевірити стан підготовки аспірантів; 4) для залучення до аспірантури АН у Львів відрядити представника Президії; 5–7) доручили акад. М.П. Семененку, проф. І. Т. Швецю, акад. Ф.П. Белянкіну персонально ознайомитись із вступниками до аспірантури та забезпечити якісне проведення іспитів; 8) керівниками аспірантських робіт закріпити виключно академіків та членів-кореспондентів; 9) Управлінню справами до 15 вересня забезпечити всіх аспірантів гуртожитками; 10–11) протягом першого семестру провести атестацію аспірантів та затвердити теми дисертацій; 12–13) встановити, що кандидатський мінімум складатиметься протягом 1,5 років за двома спеціальними дисциплінами, філософії та іноземної мови; 15–17) залучати аспірантів до участі у виконанні наукових тем інститутів АН та надавати їм наукові відрядження; 18) проводити обмін спеціалістами між академіями Союзу РСР; 19) фінансово-плановому відділу вжити заходів для доведення розмірів стипендій аспірантам АН УРСР до аспірантури АН СРСР; 20–21) про вжиті заходи та результати набору до аспірантури доповісти на Президії в кінці вересня 1950 р. (акад. Ф. П. Белянкін, відділ кадрів АН (А.І. Консевич) та Вчений секретаріат).

4. Заслухали звіт акад. А.О. Василенка про роботу бригади в 1949–1950 рр. у колгоспах Кам'янець-Подільської області. Констатували, що бригада з 8 осіб (2) академіки, 1 доктор наук, 5 кандидатів наук) провела консультативну роботу в 130 колгоспах області, в тому числі із співробітниками обкому, міськкому, облвиконкому; нараду голів колгоспів та секретарів парторганізацій колгоспів та ін. Зауважили, що голова бригади акад. А.О. Василенко не вжив заходів для поліпшення зв'язків з колгоспом ім. Й.В. Сталіна і в області в цілому, в 1950 р. не проводилась робота в галузі рослинництва та тваринництва, про що вказано в статті газети «Правда України» за 22 вересня 1950 р.

Президія доручила Раді науково-технічної пропаганди (акад. В. М. Корецький): 1) спільно з Головним управлінням сільської пропаганди Мінсільгоспу УРСР розробити план пропаганди та план впровадження їх наукових досягнень у сільське господарство; до 20 вересня подати склад нових пропагандистських бригад; 2) завданням бригад повинна стати пропаганда нових знань; 3) відрядити до Кам'янець-Подільської області бригаду в кінці вересня; 4) звільнили акад. А.О. Василенка від обов'язків уповноваженого по Кам'янець-

Подільській області, доручивши їх акад. П. А. Власюку.

5. З метою впорядкування та поліпшення науково-інформаційної роботи в АН (зв'язок з пресою, радіо) доручили Вченому секретаріату Президії: 1) складати інформаційні повідомлення до преси з найважливіших питань наукової діяльності АН, рішення Загальних зборів та Президії; 2) встановлювати та постійно підтримувати зв'язки з Комітетом радіоінформації РМ УРСР; 3) з директорами установ АН погоджувати підготовлені науковцями статті до друку в пресі або читання на радіо.

6. Взяли до відома звіт про роботу бригади АН у Донбасі, участь у святкуванні «Дня шахтаря».

7. На виконання постанови РМ УРСР від 35 серпня 1950 р. про закладку чайних плантацій в Закарпатській області, доручили бюро Відділу біологічних наук та бюро Відділу сільськогосподарських наук до 25 вересня опрацювати плани робіт.

8. Надали відрядження до Кривого Рога акад. М.П. Семененку з 4 до 10 вересня.

9–12. *2

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 349, арк. 45–63. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 28 **засідання Президії Академії наук УРСР**

від 8 вересня 1950 р.

1. Розглянули науково-тематичні плани установ АН на 1951 р. (виступили: проф. І.Т. Швець, акад. Ф.П. Белянкін, акад. П. С. Погребняк, в. о. директора Інституту фізичної хімії О.З. Голік, вчений секретар Відділу технічних наук С.М. Бухало, чл.-кор. Г.В. Фольборт). Констатували, що у планах враховані завдання, поставлені перед АН Держпланом УРСР, міністерствами і відомствами, виробничими підприємствами, сільським господарством та культурними закладами УРСР та передбачено розв'язання низки найважливіших питань:

1) в установах Відділу суспільних наук – раціональне розміщення виробничих сил, вивчення історії розвитку народного господарства УРСР; розробка питань Київської Русі; дослідження історії українського мистецтвознавства та народної творчості; розробка питань теорії та проблем історії України, методології літератури та мовознавства;

2) в установах Відділу сільськогосподарських наук – підвищення продуктивності сільського господарства (травопільна система, добрива, боротьба зі шкідниками та хворобами рослин, утворення нових сортів сільськогосподарських культур, підвищення ефективності полезахисних смуг); розробка наукових основ удосконалення та утворення сільськогосподарських машин і тракторів;

3) в установах Відділу біологічних наук – обмін речовин в організмі при різних його функціях; проблема фізіології та патології вищої нервової діяльності;

проблема білка (взаємовідношення між мікроорганізмами і вищими рослинами); антибіотики рослинного і мікробного походження; флора і фауна УРСР; утворення і введення в сільське господарство нових цінних культур; вивчення біології індивідуального розвитку та розробка теоретичних основ породоутворення сільськогосподарських тварин; підвищення рибопродуктивності водойм УРСР;

4) в установах Відділу технічних наук – автоматизація і механізація процесів електрозварювання та контактного зварювання металів; інтенсифікація доменного процесу, вдосконалення сталеплавильних процесів; підвищення продуктивності прокатних станів; проблема спеціальних сплавів; опрацювання наукових основ розроблення пластових родовищ корисних копалин; автоматизація вугільної промисловості; розвиток енергетики в УРСР на базі місцевих енергетичних ресурсів; використання газу в комунальному господарстві і промисловості; підвищення ефективності та автоматизації енергосистем; міцність та стійкість стержневих конструкцій і споруджень; міцність та динаміка деталей машин; водні ресурси УРСР;

5) в установах Відділу фізико-хімічних і математичних наук – електронні явища в напівпровідниках; вивчення властивостей речовин при низьких температурах; хімія ізотопів; технологія рідкісних і кольорових металів; розв'язання питань щодо Українського кристалічного масиву; нафто- і газоносність УРСР; вугленосність УРСР.

Президія схвалила темплани установ і запропонувала: 1) скоротити багатотемність; внести тематику з історії науки і техніки, а також теми з узагальнення досвіду передовиків виробництва та новаторів; 2) директорам установ запропонували врахувати урядові завдання та продовжувати координацію планів з виробництвами та установами.

2. Взяли до відома інформацію чл.-кор. Р. Є. Кавецького про підготовку до сесії АН УРСР та МОЗ УРСР, присвяченої розвитку вчення акад. І. П. Павлова. Затвердили перелік доповідей; визначили загальну кількість учасників сесії (1000 осіб; 400 – інгородні), затвердили кошторис витрат (25 тис. крб.).

3. Взяли до відома інформацію в. о. голови Відділу суспільних наук О. М. Румянцева про підготовку до скликання сесії з питань мовознавства. Вирішили сесію провести 15–20 жовтня 1950 р.; затвердили перелік доповідей та склад оргкомітету.

4. Заслухавши звіт голови Ради науково-технічної пропаганди АН акад. В.М. Корецького про виконання рішень Президії від 24 лютого та 16 червня 1950 р. про стан науково-технічної пропаганди, констатували, що науковці АН за 6 місяців 1950 р. прочитали 1940 лекцій, в т. ч. у МТС – 600 лекцій (у 1949 р. прочитано 475 лекцій). Зазначили, що в роботі є недоліки, зокрема: мало лекцій з питань техніки, фізики, хімії, наукових досягнень АН; Рада не здійснювала належного контролю за якістю лекцій та ін. Зобов'язали директорів установ АН переглянути тематику лекцій та до 25 вересня подати новий план лекцій. Затвердили розроблене Радою положення «Про заходи забезпечення контролю за якістю лекційної пропаганди» та тематику циклу лекцій у м. Бориспіль, заводі «Більшовик» та Окружному будинку офіцерів; затвердили план спільних заходів Ради і Головного управління сільськогосподарської пропаганди Мінсільгоспу УРСР.

5. Затвердили плани робіт на вересень–грудень 1950 р.: Загальних зборів АН, Президії, Вченого секретаріату.

6. З метою участі АН у проектуванні та будівництві Куйбишевської і Сталінградської гідроелектростанцій, вирішили: 1) звернутися до Управління будівництва станції з пропозиціями; 2) відрядити до Москви в Управління будівництва бригаду в складі: академіків – Г.Ф. Проскури, С.О. Лебедева; членів-кореспондентів – Г.Й. Сухомела, Б.Д. Грозіна, М.В. Корноухова, старших наукових співробітників – Б.Є. Патона, П.Т. Марковського, Л. В. Цукерника.

7. Взяли до відома повідомлення вченого секретаря Президії Г. В. Карпенка про результати ознайомлення з роботою АН Естонської РСР.

8. Заслухали інформацію голови Відділу технічних наук акад. М. М. Доброхотова про виробництво труб. Вирішили при Раді по вивченню продуктивних сил УРСР утворити Комісію з координування та наукового керівництва цією роботою з виготовлення труб у такому складі: акад. М. М. Доброхотов (голова), чл.-кор. В.Ю. Васильєв (заступник), академіки – М.В. Луговцов, Ф.П. Белянкін, старші наукові співробітники Інституту геологічних наук – О.О. Алентьєв, І.С. Усенко, директор НДІ будматеріалів Мінбудматеріалів УРСР, к. т. н. І.І. Морочковський, начальник техвідділу Мінбудматеріалів УРСР С.П. Нечипоренко. Комісії доручили розробити до 25 вересня план і програму робіт, а також кошторис для їх фінансування. Вирішили просити міністра будівельних матеріалів УРСР О.Ф. Шинкарьова надати виробничу базу для проведення дослідних робіт.

9. Ввели до складу бюро Відділу фізико-хімічних і математичних наук директора Інституту фізичної хімії АН акад. О.І. Бродського, заввідділом Інституту математики акад. Б.В. Гнеденка та заввідділом Інституту геологічних наук проф. С.П. Родіонова.

10. Констатували низку порушень у фінансово-господарчій діяльності Інституту клінічної фізіології ім. О.О. Богомольця. Запропонували керівництву Інституту впорядкувати питання сумісництва, розрахунки проводити через Банк, заборонити збільшення зарплати через додаткові виплати, утримати переплату по відрядженнях.

11. Констатували порушення фінансово-касової та штатної дисципліни в Інституті фізіології рослин та агрохімії. Доручили директору Інституту акад. О.І. Душечкіну посилити контроль; винесли сувору догану ст. бухгалтеру Інституту З.П. Таращанській та заступнику директора А.А. Скепнеру.

12. Констатували низку порушень у фінансово-господарській діяльності фотолабораторії Державної публічної бібліотеки АН. Звернули увагу дирекції Бібліотеки на неприпустиму постановку роботи з обліку матеріалів фотолабораторії, а також факти порушень штатної і фінансової дисципліни. Звільнили з роботи зав. відділом госпрозрахункових робіт І. Н. Зеленка.

13. Констатували порушення фінансово-штатної дисципліни у Львівській бібліотеці АН. Зобов'язали експериментально-виробничий відділ Управління справами Львівських установ відремонтувати дах будинку Бібліотеки. Звільнили з роботи заступника директора Бібліотеки М. В. Котова.

14. Констатували порушення у фінансово-господарській діяльності Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки. Запропонували керівництву

Інституту приступити до інвентаризації всіх матеріальних цінностей. Запас матеріалів довести до затвердженого ліміту.

15–16. *2

17. Надали відрадження до Львова з 9 вересня вченим секретарям Президії – проф. І.Т. Швецю, Ф.П. Шевченку; В.Л. Варецькому, І.Д. Золотоверхому, К.О. Єрмолаєву, О.М. Румянцеву.

18. Для проведення виїзної сесії Інституту гірничої механіки надали відрадження до м. Сталіно чл.-кор. П. С. Кучерову з 10 до 20 вересня 1950 р.; вченому секретареві Відділу технічних наук С.М. Бухалу з 13 до 18 вересня 1950 р.

19–20. *2

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 349, арк. 64–97. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 29 засідання Президії Академії наук УРСР

від 15 вересня 1950 р.

1. Заслухали доповідь в. о. Президента АН акад. П.С. Погребняка про надання допомоги будівництву Куйбишевської і Сталінградської гідроелектростанцій. Виступили академіки С.О. Патон, М.П. Семененко, Ф. П. Белянкін, голови Відділів – всього 10 осіб. Постановили: утворити при АН Комісію сприяння будівництву гідроелектростанцій та головного Туркменського каналу в такому складі: акад. О.В. Палладін – голова, академіки – П.С. Погребняк, М.М. Доброхотов, А.І. Кіпріанов, П. А. Власюк, С.О. Лебедев, чл.-кор. Б.Д. Грозін, к. т. н. Р.Т. Слободян (секретар). Зобов'язали комісію розробити конкретні заходи щодо надання дієвої допомоги у будівництві споруд на Волзі та в Туркменії; встановити контакти з Комітетом сприяння будівництву при АН СРСР і Управлінням будівництва. Вирішили заслухати доповідь голови комісії у жовтні 1950 р.

Доручили голові Ради по вивченню продуктивних сил УРСР акад. П. С. Погребняка доповісти на Президії про стан роботи в установах АН над проблемою Великого Дніпра.

2. Заслухали доповідь в. о. головного вченого секретаря проф. А. Д. Коваленка про проблемно-тематичні плани інститутів і установ АН на 1951–1955 рр. Констатували, що при складанні планів були враховані постанови сесії АН СРСР, АН МН СРСР щодо розвитку агробіологічної науки; рішення партії й уряду щодо розвитку сільського господарства. Проблемно-тематичний план передбачає:

1) В галузі фізики – вивчення атомного ядра, властивостей речовин при низьких температурах; радіофізика та фізична електроніка; електронні явища в напівпровідниках, фізика металів і сполук; 2) в галузі хімії – хімія ізотопів; кінетика; механізм каталітичних промислових процесів; молекулярна будова та в'язкість рідин; синтез нових органічних барвників та фізіологічно-активних сполук; хімія та технологія рідкісних та кольорових металів; очищення питних вод та ін.

3) В галузі математики та астрономії – нелінійна механіка; якісна теорія диференціальних рівнянь; непараметричні задачі статистики; розвинення методів функціонального аналізу математичної фізики; розробка методів наближеного рішення математичних задач на спеціальних машинах та приладах; визначення положень слабких зірок та складання їх каталогу; складання фотометричного зіркового каталогу.

4) В галузі геології – вивчення Українського кристалічного масиву та його корисних копалин; нафтоносність та газоносність УРСР; вугленосність УРСР і підземні води.

5) В галузі енергетики та електротехніки – раціональне розміщення генеруючих потужностей з урахуванням ефективного використання всіх видів місцевих енергоресурсів; комплексне використання місцевих паливних ресурсів УРСР; розробка ефективних методів спалювання низькосортного місцевого палива і відходів енергохімічного виробництва; раціональне використання в комунальному господарстві та промисловості природного і штучного газу; теоретичне та експериментальне вивчення нормативних і аварійних режимів енергосистем; комплексне використання річок для потреб гідроенергетики, водного транспорту, водопостаначання та ін.

6) В галузі механіки та машинобудування – автоматизація і механізація процесів електродугового і контактного зварювання металів; міцність і стійкість будівельних конструкцій; міцність і динаміка деталей швидкісних машин; вивчення питань аеромеханіки і гідромеханіки в зв'язку з будуванням газових машин і гідромашин; створення нових сільськогосподарських машин і тракторів та ін.

7) В галузі металургії – інтенсифікація доменного процесу; використання бідних руд УРСР; поліпшення сталеточних процесів; підвищення продуктивності сталепрокатних станів; одержання високоякісних чавунів і сталей з високою корозійною стійкістю та ін.

8) В галузі гірничої справи – високопродуктивні засоби комплексної механізації розробки вугілля на великих глибинах; наукові основи конструювання нових гірничих машин; автоматичне регулювання врубових машин і вугільних комбайнів та ін.

9) В галузі біохімії, мікробіології та фізіології – фізіологія та патологія вищої нервової діяльності; обмін речовин в організмі при різних функціях і станах; проблема білків; вивчення антибіотичних речовин у вищих рослинах та ін.

10) В галузі тваринництва, зоології, ентомології та гідробіології – дослідження фауни наземних і водних тварин з метою їх перетворення і максимального використання у господарстві; розробка нових методів боротьби зі шкідниками та хворобами рослин і ін.

11) В галузі рослинництва, лісівництва та ботаніки – підвищення ефективності полезахисних лісосмуг, протиерозійних насаджень і продуктивності лісів у різних зонах УРСР; підвищення ефективності органічних та мінеральних добрив у травопільних сівозмінах; створення нових сортів сільськогосподарських рослин; підвищення продуктивності каучуконосів, кенафу та інших технічних культур.

12) В галузі історії та археології – історія робітничого класу в Україні; зв'язки народів УРСР зі слов'янськими народами; Велика жовтнева соціалістична рево-

люція і соціалістичне будівництво в УРСР; Київська Русь, її історія і культура; основні етапи історії первісного суспільства на території України.

13) В галузі мови, літератури, фольклору та мистецтвознавства – методологія мовознавства; питання історії української мови; історія українсько-російських мовних зв'язків; українська література, її зв'язки з літературами народів СРСР і країн народної демократії; історія українського мистецтвознавства і української народної творчості.

14) В галузі філософії, економіки і теорії держави та права – роль філософії в розвитку науки; стирання протилежностей між містом і селом; історія філософської та суспільної думки України; розвиток економіки на сучасному етапі; історія розвитку народного господарства в УРСР; історія держави і права УРСР; важливі проблеми колгоспного права УРСР та ін.

Президія схвалила проблемно-тематичні плани в першому варіанті на 1951–1955 рр. Звернула увагу, на те, що мало тем щодо розвитку господарства західних областей УРСР; на виконання рішень уряду щодо зрошення та перетворення природи в районах гідроспоруд. Запропонували відобразити в планах нові завдання щодо участі в новобудовах; врахувати названі недоліки та доопрацювати проблемно-тематичні плани. Доручили Вченому секретаріату до 18 вересня 1950 р. надіслати плани до Ради по координації наукової діяльності академій СРСР при АН СРСР.

3. Відповідно до постанови РМ УРСР від 23 серпня 1950 р. щодо проектування та виготовлення несерійного обладнання для Московського держуніверситету, доручили акад. Ф. П. Белянкіну, директору Інституту будівельної механіки, своєчасно та якісно виготовити установку для дослідження деформацій металів при складному навантаженні (тип 04-2), установку для дослідження деформацій металів при складному навантаженні при наявності нагріву та вібрацій (тип 04-3) та установку для дослідження на втому та затухання (тип Р-50). Виготовлення гострофокусних, світлосильних рентгенівських трубок доручили директору Фізтеху АН акад. К. Д. Синельникову.

4. Заслухавши доповідь голови Відділу біологічних наук чл.-кор. М. Ф. Гулого про стан Акліматизаційного саду АН в зв'язку зі статтею в газеті «Колгоспне село», констатували, що сад не має огорожі, а садиба акад. М.Ф. Кашенка (вул. Мельника, 45) дійсно повинна бути музеєм; видання праць акад. М.Ф. Кашенка зтягується. Зобов'язали акад. М.М. Гришка вжити заходів щодо усунення названих недоліків та встановити на будинках № 45 та 84 по вул. Мельника меморіальні дошки.

5. Заслухали доповідь с. н. с. Інституту економіки А.Ф. Чайковського про роботу експедиції в Баштанському р-ні Миколаївської області. Вирішили провести в с. Баштанка широку нараду, де обговорити перспективи розвитку сільськогосподарського виробництва району; просити міністра сільського господарства Н.Т. Кальченка та міністра бавовництва Є.С. Алексеєвського призначити представників для участі в нараді; запропонували директорам інститутів, які беруть участь в експедиції, підготувати доповіді на нараді з тих питань, що стосуються їх

робіт в експедиції. Підготовку до наради доручили акад. П.М. Першину. Проведення наради призначили на 10 жовтня 1950 р.

6. Констатували наявність порушень фінансово-господарської дисципліни в діяльності Ботсаду АН. Директору Ботсаду акад. М.М. Гришку запропонували усунути всі недоліки, вказані в акті ревізії.

7. Доручили Видавництву АН провести спецредакцію та літредакцію «Збірника наукових праць» акад. П.А. Тутковського.

8–9.^{*2}

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 349, арк. 98–118. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 30 засідання Президії Академії наук УРСР

від 22 вересня 1950 р.

1. Заслухали повідомлення в. о. Президента акад. П.С. Погребняка про смерть акад. О.М. Динника 22 вересня 1950 р. Для проведення похорону утворили комісію під керівництвом акад. П.С. Погребняка. Вирішили просити РМ УРСР видати постанову щодо увічнення пам'яті акад. О. М. Динника, в якій визначити: 1) видання збірки вибраних праць О. М. Динника; 2) поширення на дружину покійного постанови РНК СРСР від 28 грудня 1943 р. для встановлення законних пільг; похорони О. М. Динника провести за рахунок держави.

2. Заслухали доповідь акад. М. П. Семененка про участь АН у будівництві Каховської гідроелектростанції на р. Дніпро, Південноукраїнського каналу, Північно-Кримського каналу і про зрошення земель у південних районах УРСР та північних районах Криму. Виступили П.С. Погребняк, акад. Ф.П. Белянкін, чл.-кор. Б.Д. Грозін, в. о. заступника директора Інституту археології І.Г. Шовкопляс, заступник директора по науковій роботі Інституту теплоенергетики О.Й. Петров. Вирішили: 1) Забезпечити найширшу участь вчених АН у розробці наукових проблем. 2) На зміну постанови Президії АН від 15 вересня 1950 р. про утворення Комісії сприяння будівництву гідроелектростанції та Туркменського каналу, утворили при Президії Комітет сприяння будівництву Каховської ГЕС, Куйбишевської та Сталінградської ГЕС, Південноукраїнського, Північно-Кримського та Головного Туркменського каналів. 3) Затвердили склад Комітету. 4) Вирішили забезпечити безпосередню участь АН у таких напрямках: а) методична та консультативна допомога; б) виконання наукових досліджень в галузі економіки (розміщення промисловості, сільського господарства та транспорту, розробка економічно-географічної характеристики південних районів УРСР в зв'язку з гідробудівництвом); в) в галузі технічних наук – розробка енергетичних режимів та раціональної структури об'єднання енергетичних систем півдня України; розробка енергетичної схеми єдиної високовольтної мережі півдня; створення схеми енергопостачання зрошувальних районів півдня УРСР; дослідження системи регулювання збудження для гідрогенераторів; розробка апаратури для автоматизації гідростанцій; розробка нової апаратури для релейного захисту та вимірювання на гідро-

електростанціях в умовах значних довжин ланцюгів повторної комутації; розробка високочутливого земляного захисту генераторів; створення методів розрахунку опор високовольтних мереж та проводів мереж на міцність з урахуванням вібрацій; автоматичне зварювання трубопроводів; розробка методики передобчислення весняної паводи, об'єму весняного стоку, дат початку та кінця паводи та їх хід у створах Дніпровської та Каховської ГЕС; розробка конструкцій удосконаленого металевого затвору для водозливної греблі; розрахунок кріплення напорного схилу земляних гребель; розрахунки на міцність та стійкість будівельних конструкцій гребель, шлюзів та інших споруд, а також розрахунки на міцність деталей турбомашин; контрольні випробування міцності та стійкості будівельних конструкцій та матеріалів, а також деталей машин в натурі та на моделях; випробування моделей робочих коліс водяних турбін та осевих насосів; механізація трудомістких земляних робіт: гідромеханізація, екскавація; г) в галузі геологічних, фізико-хімічних та математичних наук – складання загальногеологічних нарисів окремих районів, що входять в зону будівництва; уточнення стратиграфії, літографії четвертинних та третинних відкладень на ділянках будівництва; уточнення даних з геоморфології районів будівництва; вивчення режиму ґрунтових вод у зв'язку з будівництвом на території водосховищ та по трасах каналів; складання нарисів корисних копалин в районі будівництва; розробка методики розрахунку руху фільтрувальних потоків та питань несталого руху ґрунтових вод; розробка питань раціонального використання вибухових речовин при проведенні земляних робіт; дослідження геохімічних процесів у районах будівництва ГЕС та каналів: д) в галузі біологічних та сільськогосподарських наук – ґрунтові та геоботанічні дослідження в районах зрошення та обводнення; оцінка ґрунтів для визначення придатності для заліснення та розробка агролісомеліоративних заходів; добір деревних та чагарникових порід для обсадки каналів та полезахисних лісонасаджень в районах зрошення; розробка систем удобрення та живлення сільськогосподарських рослин та травопільних сівозмін; добір рослин для укріплення схилів земляних споруд, закріплення нижньодніпровських пісків; розробка засобів боротьби зі шкідниками та хворобами сільськогосподарських рослин; вивчення природних та створення штучних кормових угідь у зв'язку з проблемою розвитку тваринництва; виведення нових сортів пшениці для районів зрошувального землеробства; розробка питань розвитку рибного господарства в зв'язку з проектуванням гідробудівництва; ж) в галузі археології – проведення повного археологічного дослідження території гідробудівництва.

Зобов'язали Комітет сприяння будівництву: 1) негайно встановити зв'язки з аналогічним Комітетом сприяння при Президії АН СРСР, урядовими організаціями, проектними установами, галузевими НДІ з метою координації роботи АН щодо її участі у будівництві;

2) до 15 листопада опрацювати зведений план науково-дослідних робіт на 1951 та на 1951–1955 рр.;

3)–5) зобов'язали Раду по вивченню продуктивних сил УРСР покласти керівництво роботою з питань гідробудівництва на свою Комісію з проблем комплексного використання водних ресурсів УРСР; на базі Баштанської експедиції утворити комплексну Південноукраїнську експедицію для досліджень, пов'язаних з проектуванням гідробудівництва та для вивчення природних ресурсів і перспектив

розвитку продуктивних сил півдня УРСР; керівнику Баштанської експедиції акад. П. М. Першину доручили до 10 жовтня 1950 р. скласти зведений план експедицій;

6) зобов'язали голів Відділів та директорів установ до 5 листопада опрацювати остаточний план наукових досліджень на 1951 та на 1951–1955 рр. для забезпечення виконання завдань, пов'язаних з будівництвом Каховської ГЕС, Південноукраїнського та Північно-Кримського каналів та зрошення земель південних районів УРСР; скласти плани експедиційних робіт та включити їх до плану комплексної Південноукраїнської експедиції;

7) зобов'язали Відділи, інститути та Раду по вивченню продуктивних сил УРСР розглянути всі рукописні матеріали, пов'язані з проектуванням і будівництвом на півдні УРСР та подати до Комітету сприяння пропозиції по їх використанню для практичних потреб; розробити перелік необхідних для цього заходів;

8) доручили акад. Ф.П. Белянкіну підготувати до 25 жовтня 1950 р. пропозиції щодо розширення підготовки аспірантів;

9) зобов'язали вчені ради наукових установ, що беруть участь в допомозі гідробудівництву, надати аспірантам і докторантам відповідну тематику;

10) затвердили проект плану науково-технічної пропаганди АН з питань зазначених гідробудов;

11) зобов'язали директорів установ, що беруть участь у гідробудівництві, до 25 вересня 1950 р. подати Вченому секретаріату відповідну тематику статей до журналів АН;

12) зобов'язали РВР до 25 жовтня 1950 р. видрукувати номер «Вісника АН УРСР», присвячений участі вчених рад АН у будівництві гідроспоруд на півдні УРСР;

13) вирішили просити Державну штатну комісію при РМ СРСР виділити з 1 жовтня 1950 р. штатні посади вченого секретаря та референта для апарату Комітету сприяння будівництву та для Комісії з проблеми комплексного використання водних ресурсів УРСР;

14) вирішили просити РМ УРСР дозволити утворити в складі Інституту економіки АН відділ водного господарства для опрацювання комплексних питань, пов'язаних з гідробудівництвом з 15 жовтня 1950 р.;

15) доручили головному вченому секретареві АН проф. І. Т. Швецю розробити проект постанови ЦК КП(б)У і РМ УРСР про розвиток науково-дослідних робіт в установах АН в галузі гідробудівництва на півдні УРСР;

16) зобов'язати Відділи та наукові установи обговорити цей проект постанови на розширених бюро Відділів та вчених радах інститутів із залученням представників галузевих наукових установ та виробничих організацій.

3. Заслухавши та обговоривши інформацію акад. М. П. Семененка про заходи в АН щодо підвищення теоретичного рівня та методологічної підготовки наукових співробітників установ АН, констатували, що філософію вивчали: 3 академіки, 5 членів-кореспондентів, 5 докторів наук і 22 кандидати наук; історію вивчали: 6 академіків, 7 членів-кореспондентів, 14 докторів, 170 кандидатів наук. Вирішили: зобов'язати вчені ради інститутів обговорити питання про підвищення науково-методичної підготовки всіх наукових співробітників; визначити проблеми, опрацювання яких допомогло б підвищити теоретичний рівень та поглибити дослідження наукових проблем.

4. Заслухавши доповідь директора Інституту гірничої механіки чл.-кор. П. С. Кучерова про заходи з усунення недоліків у роботі Інституту, що висвітлені в статті «Институт, отстающий от жизни» (газета «Правда» від 26 серпня 1950 р.), вирішили: 1) вважати за необхідне реорганізувати Інститут гірничої механіки з метою поширення його наукового складу, зміцнення науково-керівними кадрами та експериментально-виробничою базою утворити філію Інституту в м. Сталіно; проект реорганізації доручили підготувати до 25 вересня 1950 р. комісії в складі членів-кореспондентів – П. С. Кучерова, П. П. Нестерова, В. С. Пака, М. С. Полякова, К. І. Татомира; 2) затвердили нову вчену раду Інституту; 3) зобов'язали в плані розвитку Інституту на 1951 р. передбачити створення лабораторно-експериментальної бази (пропозиції з цього питання доручили підготувати П.С. Кучерову); 4) зобов'язали чл.-кор. К.І. Татомира переїхати до м. Сталіно.

6. Затвердили склад бригади АН під керівництвом чл.-кор. М. О. Тюленева, направленої до Кам'янець-Подільської області для читання лекцій та, зокрема, колгоспу ім. Й.В. Сталіна у практичних питаннях.

7. *2

8. Заслухали доповідь акад. П.С. Погребняка про видання науково-популярної брошури та організацію лекцій про промислову підсочку сосни в Радянському Союзі. Вирішили зобов'язати Раду науково-технічної пропаганди видати брошуру у 1950 р. з нагоди 25-річчя організації промислової підсочки сосни в СРСР.

9. Враховуючи наукову, художню та історичну цінність народнопоетичної та музичної творчості записів, зроблених Г.Т. Танцюрою (обрядові, історичні, чумацькі пісні; прислів'я, говірки, словничок української мови та ін.), доручили Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії придбати записи.

10. На повідомлення головного вченого секретаря Президії Г. В. Карпенка про аварійний стан соляної шахти ім. М.С. Хрущова на Солотвинському солеруднику, утворили комісію під керівництвом П. С. Кучерова.

11–12. На підставі розпорядження АН СРСР від 15 вересня 1950 р. відкомандували до докторантури Інституту економіки АН СРСР к. с.-г. н. А. Я. Радченка терміном на 2 роки та к. е. н. М. Х. Островерха – 2 роки.

13. Звільнили від обов'язків члена вченої ради Інституту історії України чл.-кор. Л.М. Славина в зв'язку з переходом на іншу роботу. До складу вченої ради ввели к. і. н. С.М. Белоусова.

14. Надали відрядження акад. М.П. Семененку до Москви з 24 вересня до 1 жовтня.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 349, арк. 119–145. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 31
засідання Президії Академії наук УРСР

від 4 жовтня 1950 р.

1. Заслухали інформацію чл.-кор. В.П. Цесевича про виконання рішень Президії АН від 31 березня 1950 р. щодо роботи Головної астрономічної обсерваторії.

2. Дозволили Відділу сільськогосподарських наук, Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки, Комісії по історії вітчизняної науки і техніки АН УРСР разом з Українським науково-дослідним інститутом механізації сільського господарства, Київським сільськогосподарським інститутом та Товариством сільського господарства УРСР провести урочисте засідання з приводу 15-річчя від дня смерті російського академіка В.П. Горячкіна.

3. Заслухали повідомлення головного вченого секретаря Президії проф. І. Т. Швеця про обрання акад. О. В. Палладіна дійсним членом (іноземним) Польської АН.

4. Затвердили списки та характеристики наукових співробітників, представлених до нагородження орденами та медалями за вислугу років і бездоганну роботу (всього 367 осіб).

5. *¹

6. *¹

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 349, арк. 182–185. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 32 **засідання Президії Академії наук УРСР**

від 6 жовтня 1950 р.

1. Заслухавши доповідь чл.-кор. Й.З. Штокала та головного вченого секретаря проф. І.Т. Швеця про реорганізацію Львівських відділів, затвердили проект реорганізації та перенесли розгляд питання на наступне засідання.

2. Заслухали акад. Л.А. Булаховського про структуру Інституту мовознавства АН; вирішили розширити структуру Інституту та зміцнити висококваліфікованими науковими кадрами, а також просити ЦК КП(б)У підтримати заходи Президії АН щодо зміцнення Інституту мовознавства, утворивши такі підрозділи: відділ української мови, відділ діалектології, відділ етимологічного та історичного словників, кабінет експериментальної фонетики, відділ слов'янського мовознавства та інших слов'янських народів, відділ загального мовознавства, романських та германських мов. Забезпечити додатковими приміщеннями (750–800 м² – 20–22 кімнати) та житловою площею.

3. Заслухали та обговорили доповідь чл.-кор. П.С. Кучерова про реорганізацію Інституту гірничої механіки; затвердили пропозицію щодо реорганізації Інституту в Інститут гірничої справи АН УРСР з філією у м. Сталіно у складі 5 лабораторій та 7 відділів зі штатним розписом 189 осіб, у тому числі – 36 осіб – філії в м. Сталіно. Будівництво науково-експериментальних корпусів розпочати в 1951–1952 рр.; повернути в структуру Інституту відділ теорії пружності з контактномеханічною лабораторією, їх штатами, приміщеннями та лабораторним майном; перевести д. т. н. Г.С. Писаренка з Інституту будівельної механіки до Інституту гірничої справи; виділити Інституту 6 кімнат в буд. по вул. Чудновського, 2; проф. І.Т. Швецю доручили передати Інституту 15 штатних одиниць з незаміще-

них вакансій; фінансово-плановому відділу – передбачити кошти на проектування науково-експериментальних та житлових будинків для Інституту.

4. Заслухали питання про заходи з поліпшення роботи Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії. Констатували, що Інститут після рішення Президії від 30 грудня 1949 р. значно поліпшив свою роботу; провів раціональну розстановку кадрів. Вирішили погодитись: 1) з пропозицією Відділу суспільних наук щодо розподілу Інституту на дві установи: Інститут мистецтвознавства та Інститут словесної народної творчості та етнографії; затвердили подані Відділом структуру та штати нових інститутів; 2) просити ЦК КП(б)У та РМ УРСР підтримати клопотання Президії щодо розділу Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії на два інститути.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 349, арк. 234–256. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 33
засідання Президії Академії наук УРСР

від 10 жовтня 1950 р.

1. Заслухали проект постанови Президії про організацію у Львові інститутів на базі існуючих львівських відділів та установ АН; вирішили:

1) а–б) Організувати на базі Львівського сектору геології нафти та газу Інституту геологічних наук АН – Інститут геології нафти та газу АН; основним науковим завданням Інституту визначити історію геологічного розвитку, геологічної будови, умов утворення нафти та газу, формування їх промислових покладів (нафта, газ, озокерит, горючі сланці), а також надання систематичної наукової допомоги розвідувальним та промисловим установам в обґрунтуванні раціонального проведення робіт;

в) встановили структуру Інституту в складі 5 відділів і 5 лабораторій, а саме: 1) відділ горючих копалин; 2) відділ тектоніки та стратиграфії; 3) відділ петрографії; 4) відділ гідрогеології з лабораторією фізики пласта; 5) відділ геофізики з лабораторією прикладної геофізики; 6) лабораторія горючих копалин; 7) лабораторія мінеральної хімії;

г) встановили для Інституту штатний розпис в кількості 107 осіб, в тому числі додатково – 54 осіб.

2) а) На базі Львівських відділів установ АН Відділу суспільних наук утворити Інститут суспільних наук, основним завданням якого буде: вивчення економіки УРСР (західні області) у зв'язку з економікою народів СРСР; дослідження нових проблем в галузі українського мовознавства; вивчення історії літератури українського народу; дослідження нових процесів матеріальної та духовної культури в Західній Україні.

б) Встановили структуру Інституту суспільних наук у Львові в складі 4 відділів, а саме: 1) відділ економіки; 2) відділ мовознавства; 3) відділ історії

України, археології та етнографії; 4) відділ української літератури та словесної народної творчості; г) встановили для Інституту штатний розпис в кількості 70 осіб, в тому числі додатково – 38 осіб; д) визнали за доцільне на базі Львівського етнографічного музею АН утворити Державний етнографічний музей в системі Комітету в справах культосвітніх установ, а місцем розташування визначити Київ, встановити штати Музею в кількості 28 осіб .

3) а) Організувати у Львові Інститут сільськогосподарських наук; б) основним науковим завданням встановити опрацювання проблем сільського господарства на основі передової агробіології з метою впровадження в практику наукових досягнень, а також узагальнення і популяризації досвіду передовиків і новаторів сільського господарства; в) встановили структуру Інституту в складі 4 відділів, 3 лабораторій та Природознавчого музею, а саме: відділ рослинництва з лабораторією полівництва та лукивництва, лабораторією лісівництва, лабораторією захисту рослин від шкідників і хвороб; відділ селекції і насінництва; відділ механізації сільського господарства; відділ тваринництва; Природознавчий музей; г) встановили штатний розпис Інституту в кількості 85 осіб, в тому числі додатково 43 осіб.

4) а) Організувати у Львові Інститут машинознавства та автоматики АН; б) основним науковим завданням визначили опрацювання нових основ проектування більш досконалих типів машин для тих галузей машинобудування, що розвиваються у Львові та Західних областях УРСР; в) встановили структуру Інституту в кількості 4 відділів, а саме: відділ теорії машин та механізмів; відділ міцності деталей машин; відділ автоматизації виробничих процесів; відділ теорії пружності та прикладної математики; г) встановили штатний розпис в кількості 62 особи, в тому числі додатково 47 осіб.

5) Просити РМ УРСР підняти перед РМ СРСР клопотання про організацію у Львові, на базі існуючих відділів, вищезазначених установ АН; затвердити структуру та їх штатні розписи в кількості 324 особи, в тому числі додатково 182 осіб; затвердити Управління при уповноваженому Президії АН у Львові в кількості 17 осіб замість 72 існуючих.

6) Zobov'язали головного вченого секретаря проф. І.Т. Швеця разом з уповноваженим Президії по львівських установах підготувати проект доповідної записки та опрацювати проекти кошторисів на переобладнання приміщень та оснащення лабораторій.

7) Для поширення роботи Львівської бібліотеки вирішили перевести її на положення філії Державної публічної бібліотеки АН. Головного вченого секретаря та директора Державної публічної бібліотеки АН zobov'язали підготувати проект положення про Філію.

8) Zobov'язали Раду по вивченню продуктивних сил УРСР (акад. П. С. Погребняк) домовитись з Радою по вивченню продуктивних сил АН СРСР про організацію в 1951–1955 рр. комплексної експедиції для вивчення виробничих сил західних областей УРСР за участю новоутворених львівських інститутів.

2. *5

3. Затвердили списки та характеристики співробітників АН, представлених до нагороди орденами та медалями за вислугу років і бездоганну роботу.

4. З метою увічнення пам'яті українського художника М.К. Пимоненка, зобов'язали Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії до жовтня 1951 р. підготувати монографію про творчість художника. Видавництву до 40-річчя з дня смерті М.К. Пимоненка опублікувати монографію (не пізніше лютого 1952 р.). Вирішили просити РМ УРСР зобов'язати Управління в справах поліграфії УРСР забезпечити видання 10 кольорових репродукцій картин М. К. Пимоненка масовим тиражем.

5. Вивели зі складу об'єднаної кваліфікаційної ради інститутів Математики та Фізики акад. А.П. Комара, а ввели акад. Б.В. Гнєденка, докторів ф.-м. н. С.Д. Герцрикена та О.С. Давидова, к. ф.-м. н. О. Г. Міселюка.

6. Звільнили акад. В.В. Данилевського від обов'язків голови Комісії по історії Вітчизняної війни в Україні за станом здоров'я; обов'язки голови Комісії поклали на члена Президії акад. В.М. Корецького.

7. *2

8. Вирішили просити уряд про розповсюдження пільг і переваг, встановлених для робітників гірничої промисловості, на співробітників Інституту чорної металургії. Зобов'язали Відділ технічних наук та Вчений секретаріат Президії до 25 жовтня 1950 р. підготувати листа з цього питання до РМ УРСР.

9. *2

10. Констатували, що пам'ятник архітектури – дзвіниця та трапезна Видубецького монастиря – знаходяться в аварійному стані. Вирішили зобов'язати акад. М.М. Гришка здати проектну документацію та кошторис на аварійно-реставраційні роботи до Академбуду; доручили комісії під головуванням акад. Ф.П. Белянкіна оглянути всі пам'ятники архітектури, що знаходяться у віданні АН і подати свої пропозиції про їх впорядкування до 25 жовтня 1950 р.

11. Призначили проф. Б.А. Пишкіна тимчасово виконувати обов'язки заступника директора з наукової роботи Інституту гідрології та гідротехніки.

12. Надали відрядження акад. М.М. Доброхотову до м. Харкова, Ворошиловграда, Жданова, Дніпропетровська, Дніпродзержинська з 12 жовтня до 12 листопада 1950 р.

13. Надали відрядження акад. О.В. Палладіну до Москви з 14 жовтня для участі у 2 Всесоюзній конференції прихильників миру.

14. Надали акад. М.В. Луговцову відрядження до Москви та Тули з 20 жовтня до 1 листопада 1950 р.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 349, арк. 257–276. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 34
засідання Президії Академії наук УРСР

від 13 жовтня 1950 р.

1. Заслухавши та обговоривши доповідь директора Інституту економіки к. е. н. О.М. Румянцева про структуру та штати Інституту економіки, визнали, що вони не відповідають сучасним завданням, поставленим перед економічною наукою.

Затвердили нову структуру Інституту, а саме: 1) дирекція; 2) відділ політичної економії з секцією політичної економії соціалізму та країн народної демократії і з секцією політекономії капіталізму; 3) відділ економіки промисловості з трьома секціями: а) великої промисловості; б) легкої та харчової промисловості; в) економіки транспорту; 4) відділ економіки сільського господарства з трьома секціями: а) колгоспів; б) МТС; в) радгоспів; 4) відділ розміщення продуктивних сил; 5) відділ історії народного господарства з двома секціями: а) історії народного господарства, б) історії економічної думки; 6) відділ статистики; 7) відділ економіки водного господарства та зрошення; 8) спецчастина; 9) архів; 10) бібліотека; 11) господарська частина. Відповідно до зазначеної структури, встановили штати – 118 осіб та вирішили просити РМ УРСР затвердити нову структуру і штати Інституту. Доручили Вченому секретаріату Президії на виконання постанови ЦК КП(б)У від 21 лютого 1950 р. перевірити роботу Інституту і доповісти Президії. Вирішили відновити в Інституті відділ народного господарства. Питання про організацію на півдні України опорних пунктів Інституту вирішити окремо.

2. Вирішили детально опрацювати план розвитку поліграфічної бази АН на 1951–1955 рр. та організувати Друкарню закритого типу; утворили комісію під головуванням акад. Ф.П. Белянкін, в складі проф. А. Д. Коваленка, І.І. Сільвестрова, в. о. директора Видавництва М. К. Малини та вченого секретаря К.О. Єгорової.

3. На виконання постанови РМ УРСР від 19 вересня 1950 р. «Про соляну шахту ім. М.С. Хрущова Солотвинського солерудника» доручили директорам інститутів: геологічних наук, будівельної механіки, гірничої справи на IV квартал 1950 р. включити до плану тему для комплексного опрацювання з визначення критичного стану моменту обвалу підпірних стовпів і потолочини шахти ім. М.С. Хрущова та скласти план попередження і ліквідації аварії на цій шахті. Для координації та складання загальних висновків по розслідуванням утворили комісію в такому складі: в. о. директора Інституту геологічних наук А.Є. Бабинець, д. т. н. О.М. Пенюков, к. т. н. О.О. Вовілін. Висновки до Президії подати інститутам – до 15 грудня 1950 р., а комісії – до 20 грудня 1950 р. Взяли до відома заяву Мінхарчпрому УРСР про те, що виготовлення дослідних зразків та інші роботи, пов'язані з дослідженнями на рудниках, Міністерство бере на себе.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 349, арк. 280–285. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 35 засідання Президії Академії наук УРСР

від 27 жовтня 1950 р.

1. Заслухавши доповідь проф. В. Б. Порфир'єва та проф. А. С. Лазаренка про результати наукових досліджень проблеми використання мелінітових сланців як нового виду мінеральних добрив при вирощуванні вівса, ячменю та картоплі, Президія постановила: 1–4) включити в тематику львівських установ АН з IV кварталу 1950 р. комплексну тему «Використання мелінітових сланців як міне-

рального добрива»; затвердили керівниками цієї теми проф. В.Б. Порфир'єва (геолого-геохімічна частина) та проф. А. С. Лазаренка (агробіологічна частина) і зобов'язали їх: а) забезпечити підготовку наукових досліджень в умовах польового та вегетаційного досліду, а також на колгоспних полях Львівської області; б) опрацювати економічні питання; 5) просити ректора Львівського держуніверситету акад. Г.М. Савіна відвести на території університетського саду ділянку під будівництво вегетаційного будинку; 6) виділити Львівському природознавчому музею 55 тис. крб. на витрати для дослідження вказаної комплексної теми; 7) зобов'язати уповноваженого Президії АН у Львові чл.-кор. Й.З. Штокала надати всебічну допомогу в проведенні досліджень; 8) досліді запропонували включити до плану Ради по вивченню продуктивних сил УРСР за проблемою «Використання місцевих джерел добрив УРСР»; 9) звернулись до РМ УРСР з проханням винести рішення про постановку виробничих дослідів в умовах колгоспних полів на площі 1 тис. гектарів; 10) скласти проект постанови доручили: Головному вченому секретареві проф. І. Т. Швецю, голові Відділу сільськогосподарських наук АН акад. П. А. Власоку, професорам В. Б. Порфир'єву та А. С. Лазаренку.

2. Заслухавши доповіді вченого секретаря Президії д. т. н. А. Д. Коваленка про виконання госпдоговірної тематики інститутами Відділу технічних наук та Відділу сільськогосподарських наук, констатували, що значні роботи з впровадження у виробництво результатів наукових досліджень проводять інститути: електрозварювання, електротехніки, теплоенергетики, будівельної механіки, чорної металургії, машинознавства і сільськогосподарської механіки. На початку 1950 р. було укладено 73 угоди з виробничими підприємствами на 2200 тис. крб., яка за додатковими угодами збільшилась на 1 млн. крб. За I півріччя повністю виконано і впроваджено у виробництво 29 робіт (40%). Недостатньо проводять в цьому напрямку роботу Інститут використання газу в комунальному господарстві і промисловості, Лабораторія проблем швидкісних машин і механізмів, всі установи Відділу сільськогосподарських наук, особливо за такими проблемами: інтенсифікація доменного процесу; міцність споруд та деталей машин; кавітація у гідромашинах; міцність підйомних канатів для глибоких шахт; використання природного газу у виробництві; сільськогосподарська механіка та ін.

Президія постановила: найважливішим завданням інститутів вважати – впровадження результатів своїх досліджень у народне господарство та допомогу новобудовам: Куйбишевській, Сталінградській та Каховській ГЕС і Південноукраїнському каналу; у листопаді 1950 р. на вчених радах інститутів Відділів розглянути звіти про виконання госпдоговірних тем у 1950 р. та плани на 1951 р.; акад. М.П. Семененка зобов'язали контролювати реалізацію клопотання Президії перед Державною штатною комісією при РМ СРСР про затвердження спеціального штату науково-допоміжного та інженерно-технічного персоналу для Комітету сприяння будівництву.

3. Затвердили програму конференції, запланованої Радою по вивченню продуктивних сил УРСР, Відділом сільськогосподарських наук, Інститутом лісівництва, спільно з Держпланом УРСР, Мінсільгоспом УРСР, Мінлісгоспом УРСР з проблем розвитку степового лісорозведення в УРСР на основі Сталінського плану перетворення природи.

4. Затвердили план розвитку поліграфічної бази АН на 1951–1955 рр., зокрема, план видання друкованої продукції – 19500 друк. арк. Вирішили: 1) звернутися до РМ УРСР та ЦК КП(б)У з проханням про будівництво об'єктів поліграфічної бази АН; 2) виділення Київській друкарні АН у 1950 р. 60 тис. крб. для оплати одержаного обладнання.

5. Затвердили план роботи зоологічної наради 21–23 листопада 1950 р. при Інституті зоології з проблеми: «Завдання вивчення фауни в світлі «Сталінського плану перетворення природи»».

6. Дали згоду на видання у країнах народної демократії таких видань АН УРСР: 1) збірник, присвячений пам'яті акад. Л.В. Писаржевського; 2) збірник праць Інституту будівельної механіки, №12; 3) монографія акад. П.А. Власюка «Агрофізіологічні основи живлення цукрового буряка».

7. Затвердили редколегію «Українського хімічного журналу» в такому складі: акад. А.В. Думанський (відповідальний редактор), академіки – О. І. Бродський, А.І. Кіпріанов, члени-кореспонденти – Є.С. Бурксер, Є. О. Шилов, А.К. Бабко, с. н. с. В.П. Чалий (секретар).

8. На період хвороби акад. Є.О. Патона виконання обов'язків голови комісії науково-технічного постачання доручили акад. В.Є. Лашкарьову, його заступником призначили чл.-кор. П.С. Кучерова.

9. Надали відрядження акад. П.С. Погребняку до 3-ї Київської та Південно-Донецької експедицій з 1 листопада 1950 р. для надання консультацій.

10. Заслухали питання про перенесення відпусток керівного складу АН.

11. Взяли до відома наказ Міністерства вищої освіти СРСР від 16 жовтня 1950 р. про дозвіл вченій раді Інституту історії України АН приймати до захисту кандидатські дисертації та надавати ступінь кандидата історичних наук за такими спеціальностями: історія України, історія СРСР.

12. Взяли до відома лист Українського геологічного управління від 16 жовтня 1950 р. з подякою Інституту геологічних наук за підготовку електроскопіста.

13. *²

14. *⁵

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 349, арк. 286–301. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 36
засідання Президії Академії наук УРСР

від 10 листопада 1950 р.

1–2. Затвердили: 1) програму Загальних зборів АН УРСР, присвячених затвердженню проблемно-тематичних планів АН на 1951 р.; 2) програму наукової сесії АН УРСР з питань мовознавства; 3) обрання в дійсні члени АН УРСР професора, доктора технічних наук І. Т. Швеця по спеціальності «теплоенергетика».

3. Відповідно до постанови РМ УРСР від 4 жовтня 1950 р. «Про поліпшення накопичення, схоронення та використання добрив в колгоспах і радгоспах Украї-

нської РСР», постановили: 1) Доручити Раді по вивченню продуктивних сил УРСР та бюро Відділу сільськогосподарських наук розгорнути роботу з вивчення найбільш ефективних систем добрив у травопільних сівозмінах у різних ґрунтово-кліматичних зонах УРСР; просити Мінсільгосп УРСР залучити до цієї роботи зональні та галузеві науково-дослідні установи і дослідні станції, а Управління вищої школи при РМ УРСР – вищі учбові заклади. 2) Доручити комісії по проблемі «Використання місцевих джерел і добрив УРСР» (голова – акад. О. І. Душечкін) Ради по вивченню продуктивних сил УРСР очолити цю роботу та спільно з бюро Відділу сільськогосподарських наук розробити програму робіт, а з Мінсільгоспом в кінці грудня провести координаційну нараду для обговорення програми; доручили бюро Відділу сільськогосподарських наук узагальнити дані про ефективність марганцевих добрив та скласти (під редагуванням акад. О. І. Душечкіна) інструкцію щодо накопичення, зберігання та використання органічних і мінеральних добрив. 3) Просити Мінсільгосп залучити до роботи над інструкцією УкрНДІ землеробства, Всесоюзний НДІ зернового господарства. 4) Зобов'язали: а) акад. О.І. Душечкіна розробити до 20 листопада 1950 р. плакати щодо накопичення, зберігання та використання добрива; б) Раду по вивченню продуктивних сил УРСР – до 15 грудня скласти план видань на 1951–1955 рр. і проспект монографії з даної проблеми.

4. Заслухавши питання про утворення в системі АН Інституту рослинництва та враховуючи, що Президія клопоталась про це перед РМ УРСР, вирішили: 1) Наукове керівництво діяльністю Інституту покласти на бюро Відділу сільськогосподарських наук. 2) Відділ рослинництва в Інституті фізіології рослин та агрохімії передати до складу Інституту рослинництва. Визначили, що основними науковими завданнями Інституту будуть: поліпшення структури посівних площ у сівозмінах колгоспів і радгоспів УРСР; вивчення засобів підвищення продуктивності сільськогосподарських рослин, особливо в зв'язку зі зрошенням; опрацювання заходів з підвищення родючості ґрунтів шляхом агрономічних заходів (зрошення, осушення, закріплення пісків, гіпсування тощо); узагальнення та впровадження у виробництво досвіду передовиків сільського господарства. 3) Просити РМ УРСР дозволити організувати в Інституті рослинництва такі відділи: 1) відділ агробіології з лабораторіями: а) сівозмін і структури посівних площ; б) агротехніки і обробітку ґрунту; в) фізіології і біохімії рослин (підсобна лабораторія для нових культур); г) сільськогосподарської мікробіології; 2) відділ технічних культур з лабораторіями: а) бавовництва та прядильних культур; б) каучуконосів; в) цукрового буряка; г) нових культур; 3) відділ травосіяння та кормових культур з лабораторіями: а) багаторічних та однорічних кормових культур; б) кормових коренеплодів та бульбоплодів; 4) відділ агрономії та зрошення з лабораторіями: а) зрошення; б) освоєння нових земель (болотних, піщаних, плавневих та ін.); 5) відділ економіки й організації в галузі рослинництва; 6) фотолабораторія. Утворили при Інституті 2 експериментальні бази для дослідження зрошувальних та богарних земель з відповідними штатами. Встановили штати співробітників Інституту – 115 осіб, а всього з адміністративно-господарським персоналом 296 осіб. Вирішили просити РМ УРСР звернутися до уряду СРСР з проханням передати до АН УРСР Інститут цукрових буряків Мінсільгоспу СРСР з мере-

жею його дослідних станцій для створення на його базі Інституту рослинництва АН, в разі незгоди просити РМ УРСР передати Академії Інститут гідротехніки і механізації Мінсільгоспу УРСР з його дослідними станціями для створення на його базі Інституту рослинництва.

5. Заслухали та обговорили доповідь акад. О. І. Білецького про підготовку видань творів класиків української літератури, а саме: І.П. Котляревського, І.Я. Франка, Лесі Українки, М.М. Коцюбинського, вибраних творів П. Мирного, П.А. Грабовського, В.С. Стефаника, С.В. Васильченка, І.І. Манжури та ін. Zobов'язали директора Інституту української літератури ім. Т.Г. Шевченка акад. О.І. Білецького до 20 листопада підготувати: а) календар підготовки й здачі до видання творів І.П. Котляревського, Т.Г. Шевченка, І.Я. Франка, П.А. Грабовського, П. Мирного, Лесі Українки, М.М. Коцюбинського, В.С. Стефаника; б) подати через Відділ суспільних наук на затвердження проспекти названих творів; в) визначити та подати на затвердження упорядників та відповідальних за випуск кожного тому. Zobов'язали РВР скласти до 20 листопада та подати на затвердження Президії календар видання названих творів. Управлінню справами доручили до кінця 1950 р. забезпечити обладнанням рукописний відділ Інституту літератури та надійне зберігання тут рукописної спадщини класиків української літератури. Відділу суспільних наук доручили розглянути питання про передачу до Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії роботи з підготовки до видання репродукцій малярських праць Т. Г. Шевченка.

6. Заслухали доповідь акад. О.І. Білецького про стан підготовки 1 та 2 томів «Історії української літератури». Постановили: 1) zobов'язати акад. О.І. Білецького організувати закінчення роботи; 2) затвердити план та заходи щодо обговорення 2-го тому при Харківському, Дніпропетровському, Одеському, Львівському університетах; 3) рецензування 2-го тому завершити до 1 грудня 1950 р. і здати до друку до 1 лютого 1951 р.; 4) zobов'язати Видавництво видати обидва томи російською мовою до декади українського мистецтва і літератури в Москві (15 квітня 1951 р.).

7. Заслухавши повідомлення директора Інституту зоології проф. В. Г. Касьяненка про причини виникнення бруцельозу серед поголів'я експериментальної бази тваринництва Інституту у «Феофанії», постановили: запропонувати В. Г. Касьяненку та директору бази «Феофанія» А. С. Падалці вивезти з бази всіх дорослих тварин до бруцельозного ізолятора, молодняк (19 особин) залишити в «Феофанії», де на відстані 0,5 км. збудувати або пристосувати приміщення. Просити РМ УРСР виділити АН тваринницьке господарство як наукову базу для дослідження. Заборонили проведення експериментів на хворих тваринах; zobов'язали вжити застережних заходів, в тому числі забезпечити персонал спецодягом, провести масове обстеження людей селища Феофанія.

8. На виконання постанови РМ УРСР та ЦК КП(б)У від 25 жовтня 1950 р. про проведення у Москві в травні 1951 р. декади українського мистецтва, для розроблення плану заходів утворили комісію в складі: акад. М. Т. Рильський (голова), академіки – М. Е. Омеляновський, О. І. Білецький та кандидати наук – А.А. Роміцин (секретар), П. П. Гудзенко, Ф. П. Шевченко, М. П. Пивовар.

9. З метою виконання Інститутом гідрології та гідротехніки робіт за завданням Укрводпроекту та Укргідроенергопроекту для будівництва Каховського гідровуз-

ла, Південноукраїнського та Північно-Кримського каналів, постановили внести до темплану Інституту 6 нових тем – «Гідрологічні характеристики Нижнього Дніпра», «Гідрологічні характеристики півдня України», «Випаровування з водної поверхні Каховського водосховища», «Згонно-нагонні явища на Дніпрі в районі Каховки», «Гідравлічні дослідження водозливних гребель», «Водний режим Нижнього Дніпра».

10. Взяли до відома доручення РМ УРСР для Київміськради щодо передачі Інституту філософії приміщення по вул. Чекистів, 10.

11. Відкомандирували к. т. н. М.І. Черняка до докторантури Інституту механіки АН СРСР з 1 грудня 1950 р. на 2 роки.

12. ^{*5}

13. ^{*2}

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 349, арк. 302–320. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 37 засідання Президії Академії наук УРСР

від 17 листопада 1950 р.

1. Заслухали та обговорили доповідь в. о. заступника директора Інституту археології І. Г. Шовкопляса про результати експедиційної роботи Інституту в 1950 р. Констатували, що план виконано повністю; робота проводилась за участю працівників музеїв, вузів і наукових установ УРСР, Москви і Ленінграда. Співробітниками Інституту прочитано 70 доповідей, проведено 50 екскурсій, опубліковано 40 статей; почато роботу щодо проведення досліджень територій гідробудівництва. Поряд з цим, Президія вказала на такі недоліки в експедиційній роботі: відставання публікування експедиційних матеріалів; відсутність комплексних робіт археологів, істориків, етнографів, біологів, мовознавців, зоологів; відсутність перспективного плану робіт на значний період. Постановили: усунути вищевказані недоліки. Доручили комісії у складі академіків – М. Е. Омеляновського, П. П. Єфіменка, кандидатів наук – І. Г. Шовкопляса, Ф. П. Шевченка до 25 грудня подати пропозиції щодо утворення при Інституті археологічного музею; про видання археологічного журналу; про скликання археологічної конференції АН УРСР.

2. Заслухали та обговорили повідомлення чл.-кор. Р. Є. Кавецького про підсумки наукової сесії АН УРСР, присвяченої питанням розвитку на Україні фізіологічного вчення акад. І. П. Павлова.

3. Заслухали, обговорили та затвердили: а) проблемно-тематичний план науково-дослідних робіт Ради по вивченню продуктивних сил УРСР; б) план скликання Радою конференцій і нарад; в) план видань. Запропонували Раді змінити назви деяких тем з огляду на гідробудівництво на півдні УРСР. Зобов'язали директорів установ АН взяти під особистий контроль своєчасне виконання комплексних проблем Ради, в яких колективи їх установ беруть участь. Раді доручили: забезпечувати координацію плану з галузевими науково-дослідними установами з питань

комплексних проблем, особливо пов'язаних з гідробудівництвом; надіслати план науково-дослідних робіт до Ради по вивченню продуктивних сил СРСР, Держплану та РМ УРСР; організувати спільно з Інститутом економіки (при активній участі всіх відділів установ АН у Львові) комплексну конференцію з питань розвитку продуктивних сил західних областей УРСР; затвердили оргкомітет конференції під головуванням директора Інституту економіки АН О. М. Румянцева; зобов'язали Раду подати план експедиційних робіт до 20 грудня; включити до плану науково-дослідних робіт комплексну проблему з розвитку продуктивних сил Донбасу.

4. Заслухали та обговорили доповідь чл.-кор. Г.Й. Сухомела про підсумки конференції з питань водного господарства УРСР, скликаної Радою по вивченню продуктивних сил УРСР, Держпланом УРСР та Мінсільгоспом УРСР. Констатували зразкову організацію конференції. Для забезпечення рішень конференції вирішили: 1) Просити Мінсільгосп УРСР у I кварталі 1951 р. скликати нараду з питань раціональних сівозмін на осушених болотах за участю Комісії рослинництва АН УРСР, УкрНДІ гідротехніки і меліорації, Інституту землеробства, Київського сільськогосподарського інституту та інших галузевих організацій. 2) Доручити Раді по вивченню продуктивних сил УРСР підготувати конференцію з питань використання водних ресурсів Нижнього Дніпра. 3–5) Відділ технічних наук зобов'язали розглянути питання про утворення у відділі гідротехніки двох груп – гідрологічних і водогосподарських розрахунків і гідрологічних прогнозів до 5 грудня 1950 р. 4) Зобов'язали директорів інститутів: геологічних наук, гідробіології, гідрології і гідротехніки взяти участь в складанні «Довідника по водним ресурсам Українського гідрологічного району», який готує Київська науково-дослідна гідрологічна обсерваторія Управління гідрометслужби УРСР. 6) Зобов'язали Раду по вивченню продуктивних сил УРСР подати до 25 грудня РВР збірку праць конференції (25 друк. арк.). Затвердили редколегію збірки під редакцією чл.-кор. Г. Й. Сухомела.

5. Доручили Відділу біологічних наук до 15 грудня 1950 р. опрацювати питання про організацію в Інституті мікробіології відділу біохімії мікроорганізмів та відділу вірусології.

6. Дозволили Інституту зоології та Комісії тваринництва скликати 6–9 грудня 1950 р. конференцію з проблем вирощування молодняка, пороодоутворення та методах племінної роботи з породами сільськогосподарських тварин; Управління справами зобов'язали забезпечити житлом 35 приїжджих учасників конференції.

7. Дозволили Інституту біохімії скликати наукову конференцію з нагоди 25-річчя діяльності Інституту; Управлінню справами АН доручили забезпечити житлом 30 осіб приїжджих.

8. У зв'язку з обранням дійсного члена АН УРСР за спеціальністю «теплоенергетика» призначили експертну комісію у такому складі: акад. М. М. Доброхотов (голова), академіки – В.С. Лашкар'єв, К.К. Хренов, В. В. Данилевський, чл.-кор. П.С. Кучеров (секретар).

9. Затвердили інструкцію про порядок виборів у дійсні члени та члени-кореспонденти АН УРСР відповідно з постановою РМ УРСР від 25 червня 1948 р.

10. Затвердили план виїзду вчених АН для читання лекцій, надання консультацій в західних областях УРСР у I кварталі 1951 р.; контроль за виконанням постанови поклали на Раду науково-технічної пропаганди.

11. Вивели зі складу вченої ради Інституту теплоенергетики та Інституту електротехніки к. т. н. В.В. Карпенка у зв'язку з його переїздом до Харкова, а Б.П. Таранова – з переходом на іншу роботу.

12. Дали дозвіл на публікацію доповідей, зроблених на науковій сесії з питань мовознавства; зобов'язали Видавництво до 28 листопада 1950 р. видати їх на правах рукопису тиражем – 1500 екз.; відповідальним редактором призначили М.Е. Омеляновського.

13. Дозволили бюро Відділу фізико-хімічних і математичних наук 3–4 грудня 1950 р. скликати наукову сесію з питань хімії та математики.

14. Дозволили Інституту використання газу в комунальному господарстві та промисловості спільно з Комітетом науково-технічного сприяння газифікації УРСР та Всесоюзним інженерно-технічним товариством енергетики скликати конференцію-курси з питань передової техніки газопостачання міст. Затвердили програму конференції-курсів.

15. Дозволили Інституту ентомології та фітопатології разом з Головним управлінням сільського господарства Мінсільгоспу УРСР і Управлінням в справах вищої школи при РМ УРСР провести 21–23 листопада республіканську координаційно-тематичну нараду з питань захисту рослин в УРСР; затвердили програму конференції.

16. *²

17. Надали відрядження акад. П.С. Погребняку до Москви з 21 до 26 листопада 1950 р. для читання лекцій про зрошувальні райони на півдні УРСР на замовлення Всесоюзного товариства для поширення політичних і наукових знань.

18–19. *²

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 349, арк. 321–344. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 38
засідання Президії Академії наук УРСР

від 24 листопада 1950 р.

1. Списали вартість неодержаних лісоматеріалів на суму 4053 крб. 16 коп.
2. Запропонували Управлінню справами АН приміщення (5 кімнат), звільнені Авторемонтною майстернею.
3. Зобов'язали Видавництво АН видати 1500 екз. «Інструкції» з застосування фосфоритного борошна для удобрення сільськогосподарських культур в УРСР при проведенні польових дослідів з вивчення ефективності українських фосфоритів як добрив.
4. Затвердили постанову Президії від 22 листопада про кошторис витрат на проведення сесії АН з питань мовознавства в сумі 18490 крб.

5. Затвердили постанову про оплату авторського гонорару акад. А. О. Василенку та к. т. н. І.С. Григор'єву за брошуру про інструктивні методичні вказівки щодо технологічного процесу одержання модифікованого чавуну та чавуну з глобулярним графітом.

6. Затвердили постанову про зміну кошторису Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії на 1950 р. за ст. 5 «науково-дослідні роботи».

7. Затвердили постанову про збільшення фонду зарплати на IV квартал 1950 р. виробничому відділу Інституту електрозварювання.

8. Привітали акад. В. П. Протопопова з урядовою нагородою орденом Леніна.

9. Затвердили доповідь проф. І.Т. Швеця «План наукової роботи Академії наук на 1951 р.» на Загальні збори (29 листопада 1950 р.).

10. Заслухали доповідь акад. М.М. Доброхотова про роботу сталеплавильного відділу Інституту чорної металургії. Зобов'язали акад. М. М. Доброхотова скласти доповідну записку до Міністерства металургійної промисловості про переваги нової технології виплавки сталі та про доцільність широкого її впровадження; доручили до 1 березня 1951 р. написати монографію про технологію виплавки сталі в мартенівських печах; зобов'язали директора Інституту акад. М.В. Лугоцова розробити переклад праць Г.Ф. Вороного за рахунок коштів Інституту математики, виділених на видання цих праць.

12. Заслухали повідомлення с. н. с. Інституту мікробіології І. Г. Підоплічка про впровадження нового антибіотичного лікувального препарату в лікувальних закладах УРСР, згідно з наказом Мінохорони здоров'я СРСР від 2 лютого 1950 р. «Про впровадження в медичнську практику мікроциду». Констатували, що з метою широкої інформації населення підготовлено випуск збірника «Лікувальний препарат мікроцид та його застосування» та розроблено пам'ятку-інструкцію для населення з описом способів застосування препарату. Зазначили, як неприпустиме, затягування виготовлення чистого препарату та його хімічне вивчення. Вирішили: звернутися до РМ УРСР з проханням про організацію виробництва скляного посуду з нейтрального скла; дослідження доручили проводити комплексно Інституту мікробіології, Інституту біохімії та іншим науково-дослідним установам.

13. Заслухали акад. М.М. Доброхотова про роботу Інституту використання газу в комунальному господарстві та промисловості. Констатували, що Інститут укомплектовано штатними співробітниками – 62 осіб (з них 9 – з ученим ступенем) та розпочато роботу над проблемою підвищення ефективності використання газу в комунальному господарстві й промисловості; одержано низку держзамовлень на суму 617 тис. крб.; успішно виконано дослідну роботу зі скраплювання газу. Вирішили просити РМ УРСР зобов'язати Міськвиконком м. Київ виконати постанову РМ УРСР від 20 травня 1950 р. про передачу Інституту флігеля Укравтотрансзбуту; доручили фінансово-плановому відділу АН виділити Інституту додатково кошти (50 тис. крб.) на оплату обладнання.

14. Заслухали інформацію акад. П.О. Свириденка про заходи на виконання постанови РМ УРСР про вирощування культури чаю в УРСР. Констатували, що роботами було охоплено тільки Закарпатську обл. Доручили Відділу біологічних наук у 1951 р. організувати 2-місячну експедицію в Чернівецьку, Тернопільську, Кам'янець-Подільську, Вінницьку та Ізмаїльську області з метою виявлення мікрорайонів, придатних для культивування чаю. На експедицію виділили

30 тис. крб.; Ботсаду доручили підготувати та закласти в 1951 р. мережу географічно-розвідувальних посівів чаю.

15. Дали згоду на проектування Академією архітектури УРСР будинку Державної публічної бібліотеки, будівництво якої заплановано на Урядовій площі.

16. Призначили к. т. н. А.В. Свинцова на посаду в. о. вченого секретаря Комітету сприяння гідробудівництву при АН з 16 листопада 1950 р.

17. *2

18. Вирішили розпочати розгляд кандидатур на Сталінську премію; встановили, що всі кандидатури повинні обговорюватись на бюро Відділів.

19. Дозволили Відділу біологічних наук та Інституту клінічної фізіології провести сесію, присвячену 75-річчю від дня народження В. П. Філатова 13–14 грудня 1950 р.

20. Дозволили Інституту клінічної фізіології провести конференцію з питань кисневої терапії 20–23 грудня 1950 р.

21. Вирішили 16 грудня 1950 р. провести урочисте засідання, присвячене 70-річчю від дня народження В. П. Протопопова.

22. Затвердили проектне завдання на будівництво лабораторії Інституту будівельної механіки; технічний проект вирішили виконати за рахунок невикористаних коштів АН у 1950 р.

23. *2

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 349, арк. 352–369. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 39
засідання Президії Академії наук УРСР

від 28 листопада 1950 р.

1. Затвердили постанову про документальну ревізію фінансово-господарської діяльності Інституту лісівництва АН.

2. Затвердили постанову про мобілізацію легкових автомобілів для обслуговування делегатів на Загальні збори АН та наукову сесію АН (з 29 листопада до 31 грудня 1950 р.).

4. Затвердили постанову про збільшення кошторису Львівського етнографічного музею за ст. 5 на 1950 р.

5. Затвердили постанову про збільшення кошторису Інституту теплоенергетики за ст. 5 на 1950 р.

6. Затвердили постанову про виплату підйомних заввідділом Ботанічного саду АН М.М. Вільчинському.

7. Затвердили постанову про збільшення кошторису Львівського фінансово-планового управління АН за ст. 5 на 1950 р.

8. Затвердили постанову про схвалення проектного завдання на будівництво будинку Інституту гідрології та гідротехніки АН.

9. Затвердили постанову про внесення змін до кошторису Головної астрономічної обсерваторії за ст. 5 на 1950 р.

10. Затвердили постанову про хід виконання АН зобов'язань перед держбюджетом.

11. Затвердили постанову про дозвіл академікам Г.М. Савіну та О. Ю. Ішлінському взяти участь у виборах кандидатів у дійсні члени АН за спеціальністю «теплоенергетика».

12. Затвердили постанову про увічнення пам'яті академіка АН УРСР О. М. Динника.

13. Затвердили перелік доповідей на наукову сесію АН з питань мовознавства, заплановану на 30 листопада–2 грудня 1950 р.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 349, арк. 388–391. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 40
засідання Президії Академії наук УРСР

від 8 грудня 1950 р.

1. Затвердили постанову про компенсацію за невикористану у 1949 р. відпустку директору з адміністративно-господарської роботи Інституту фізичної хімії Й.Ю. Лейвікову.

2. Затвердили постанову про передачу посади шофера легкового автомобілю з Інституту фізики до Інституту математики.

3. Затвердили постанову про списання двох старих лінотипів Київської друкарні АН.

4. Затвердили постанову про ревізію фінансово-господарської діяльності Карадзької біологічної станції.

5. Затвердили постанову про збільшення виробничої площі сталеплавильного відділу Інституту чорної металургії.

6. Затвердили постанову про виплату компенсації за невикористані відпустки співробітникам Інституту геологічних наук.

7. Затвердили постанову про призначення головного інженера Фізико-технічного інституту І. Ф. Вишневського на посаду директора Видавництва АН.

8. Затвердили постанову про склад Центральної інвентаризаційної комісії.

9. Затвердили постанову про організацію в Інституті теплоенергетики фотолабораторії.

10. З метою розгортання в 1951 р. підготовчих робіт з будівництва Каховської ГЕС, Південно-Українського та Південно-Кримського каналів, греблі на р. Молочній і зрошенню земель південних районів України та північних районів Криму, на виконання постанови РМ УРСР та ЦК КП(б)У від 29 листопада 1950 р. «Про проведення першочергових вишукувальних та проектних робіт для будівництва Каховської ГЕС, Південно-Українського та Південно-Кримського каналів», вирішили:

1) Зобов'язати Інститут геологічних наук провести комплексне геологічне обстеження варіантів траси Південно-Українського каналу та водосховища на р. Молочній та р. Конській; здійснювати керівництво всім комплексом геолого-

розвідувальних робіт; виконати у грудні 1950 р. весь комплекс лабораторних та спробних польових досліджень з метою вивчення геотехнічних та фільтраційних властивостей порід по варіантах вказаної траси каналу і водосховищ; скласти до 1 січня загальний висновок про витрати на фільтрацію; про інженерно-геологічні умови стійкості схилів каналу та долин Південно-Українського каналу та лівого берега Дніпра на ділянці Запоріжжя – с. Василівка; про можливі просадки ґрунтів по трасі каналу і під спорудами.

2) Zobov'язати Інститут гідрології та гідротехніки до 1 січня виконати роботи з визначення стоку нижнього Дніпра і малих річок півдня України; визначити норми втрат води; провести моделювання та лабораторні дослідження греблі Каховської ГЕС та водозбірників на Південно-Українському каналі, на каналі Каховка – Краснознаменка та греблі на р. Молочній; до 1 травня 1951 р. провести дослідження стоку малих водозбірників в зоні впливу Каховського водосховища.

3) Zobov'язати Інститут гідробіології до 1 жовтня 1951 р. дослідити хімічний склад води р. Дніпро та р. Інгулець.

Zobov'язали: 1–2) директорів вищеназваних інститутів виконати постанову Президії у вказані терміни; 3) бюро Відділів та Раду по вивченню продуктивних сил УРСР привести плани науково-дослідних робіт у відповідність з вищеназваними роботами та термінами; 4) установам АН вважати першочерговим завданням виконання тематики гідробудівництва; 5) для координації робіт з вивчення покрову ґрунту на гідробудівництві утворили комісію в складі: акад. О.Н. Соколовського (голова), к. с.-г. н. Ф. А. Попова (заст. голови), О.М. Грінченка, Г.С. Гриня, О.М. Можейка та представників Укрводпроекту, Інституту землеробства, Інституту гідротехніки та меліорації; 6) просити Укрводпроект та Укргідроенергопроект фінансувати роботи установ АН, що працюватимуть за їх замовленням; 7–8) заслухати звіти інститутів, вказаних в постанові Президії, до 15 січня 1951 р. та до 20 січня 1951 р. – доповідь Комітету сприяння гідробудівництву при АН про зведений план науково-дослідних робіт установ АН на 1951 р.

11. З метою виконання постанови РМ УРСР від 24 листопада 1950 р. «Про впровадження у виробничу практику гренажних пунктів по шовківництву методу ранньої діагностики жовтухи дубового шовкопряду», zobov'язали Інститут ентомології та фітопатології забезпечити виконання робіт з впровадження названого методу та продовжити роботу з метою вдосконалення методу; до 1 лютого 1951 р. здати до друку посібник про хвороби дубового шовкопряду.

12. Згідно з постановою Секретаріату ЦК КП(б)У від 4 грудня 1950 р. zobov'язали Видавництво АН видати друком доповіді, зроблені на сесії АН з питань мовознавства, тиражем 75 тис. екземплярів до 15 грудня 1950 р.; затвердили редакційну колегію збірника доповідей в такому складі: акад. Л.А. Булаховський (відповідальний редактор), академіки – М.Е. Омеляновський, О.І. Білецький, чл.-кор. АПН РРФСР С.Х. Чавдаров, к. філол. н. П.П. Гудзенко (відповідальний секретар), кандидати наук – О.Г. Белоус, М.П. Пивоваров, І. К. Білодід. Про результати сесії дати статтю до «Вісника АН УРСР».

13. Затвердили статут Українського ботанічного товариства та затвердили організаційний комітет під головуванням акад. Д.К. Зерова.

14. З метою впорядкування бібліографічного обслуговування установ АН Державною бібліотекою АН, встановили порядок обслуговування установ АН та окремих осіб.

15. Дозволили Інституту зоології провести виїзну сесію у Вінниці 11 грудня 1950 р.; затвердили програму сесії.

16. Вирішили створити комісію для складання проекту нового Статуту АН у такому складі: акад. О.В. Палладін (голова), члени Президії – академіки – П.С. Погребняк, М.П. Семененко, І.Т. Швець (заступник голови), академіки – П.О. Свириденко, М.М. Доброхотов, П. А. Власюк, М.Е. Омеляновський, Ф.П. Белянкін, В.М. Корецький, О.І. Білецький, А. І. Кіпріанов, А.В. Думанський, О.І. Душечкін, чл.-кор. П.С. Кучеров, професори – В.Г. Касьяненко, А.Д. Коваленко, Ф.Д. Овчаренко, О. К. Касименко, якій доручили розробити проект до 1 січня 1951 р.

17. Доручили Вченому секретаріату Президії та бюро Відділів опрацювати питання про вибори в АН та подати остаточні пропозиції до РМ УРСР з проханням дозволити провести чергові вибори в АН дійсних членів та членів-кореспондентів АН УРСР. Визначили попередню кількість вакансій: дійсних членів – 12–15, членів-кореспондентів – 32–35.

18. *2

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 349, арк. 404–418. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 41 засідання Президії Академії наук УРСР

від 15 грудня 1950 р.

1. Прийняли постанову про збільшення на 1950 р. кошторису Інституту клінічної фізіології та Інституту використання газу в комунальному господарстві та промисловості за ст. 5

2. Затвердили постанову про дозвіл Інституту історії України надіслати матеріали сесії учасникам Львівської наукової сесії.

3. Затвердили постанову про надання профвідпустки директору Інституту археології акад. П.П. Єфіменку.

4. Затвердили постанову про виплату компенсації за невикористану відпустку головному бухгалтеру Інституту геологічних наук В. І. Матюсі.

5. Затвердили постанову про виплату компенсації за невикористану відпустку заст. директора Інституту фізичної хімії Й.Ю. Лейвікову.

6. Затвердили постанову про виплату компенсації за невикористану відпустку заст. директора з наукової роботи Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнології А.А. Роміцину.

7. Затвердили постанову про дозвіл Інституту використання газу в комунальному господарстві та промисловості залучити до виконання госпдоговірної тематики штатних співробітників Інституту.

8. Затвердили постанову про заходи з усунення недоліків у роботі з ремонту і введення в дію обладнання майстерень і лабораторій АН.

9. Затвердили постанову про передачу Інституту математики приміщення (40 м²) у цокольному поверсі будинку по вул. Володимирській, 54.

10. Затвердили постанову про схвалення проектного завдання кисневої та газо-генераторної установки АН у м. Київ по Брест-Литовському шосе.

11. Вирішили: вважати за доцільне утворити в системі АН Сектор історії вітчизняної науки і техніки як самостійну установу (Відділ технічних наук). Просити РМ УРСР дозволити утворити Сектор з такою структурою: а) керівництво; б) відділ історії і техніки; в) відділ історичної технології з лабораторією історико-технологічних досліджень; г) адміністративно-господарська частина зі штатами – 25 осіб, а також дозволити готувати для сектору кадри через докторантуру та кандидатську аспірантуру.

12. Заслухали та обговорили доповідь в. о. директора Інституту фізики М.В. Пасічника про стан з кадрами в Інституті; вирішили проект постанови затвердити на наступному засіданні Президії.

13. Заслухавши звіт акад. П. М. Першина про попередні результати експедиції Ради по вивченню продуктивних сил УРСР у Баштанському р-ні Миколаївської обл., вирішили звіт затвердити.

14. Вирішили 30 грудня 1950 р. в приміщенні Філармонії у Києві провести урочисте засідання АН зі Спілкою радянських письменників, присвячене 150-річчю першого видання «Слова о полку Ігоревім».

15. Привітали акад. О. В. Палладіна з нагоди обрання почесним членом АН Білоруської РСР.

16. *²

17. Надали академікам О. В. Палладіну та І. Т. Швецю відрядження до Москви на 8 сесію Ради з координації наукової діяльності академій союзних республік при АН СРСР з 18 грудня 1950 р.

18. Визначили 30 грудня остаточним терміном для подання матеріалів на чергове висування кращих робіт учених АН на Сталінську премію 1950 р.

19. Доручили Вченому секретаріату АН вивчити постанову Президії АН СРСР щодо нового положення про аспірантуру і подати свої пропозиції до Президії.

20. *²

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 349, арк. 433–448. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 42
засідання Президії Академії наук УРСР

від 22 грудня 1950 р.

1. *²

2. *³

3. *²

4. Прийняли постанову про контроль Президії АН та бюро Відділів за звітами інститутів і наукових установ за 1950 р.

5. *³

6. Затвердили постанову про виплату гонорару синові Г. Ф. Вороного за по-смертне видання наукових праць Г. Ф. Вороного в Інституті математики.
7. Затвердили постанову про виплату підйомних директору Видавництва АН І.Ф. Вишневському.
8. Затвердили постанову щодо взяття на облік житлового фонду, закріпленого за АН у Києві, Львові, Харкові за формою ЦСУ УРСР до 15 лютого 1951 р.
9. Дозволили Українському ентомологічному товариству провести загальні збори 23 листопада 1950 р. та затвердили порядок денний зборів.
10. Затвердили чл.-кор. Я. Н. Фіалкова членом редколегії «Українського хімічного журналу».
11. Затвердили виробничо-фінансовий план на 1950 р. сільгоспбази АН «Феофанія».
12. Затвердили постанову за висновками документальної ревізії фінансово-господарської діяльності Львівського експериментально-технічного відділу.
13. Затвердили постанову про взаємну передачу майна Видавництвом АН УРСР та Інститутом історії у зв'язку з переїздом.
14. Затвердили постанову про часткову зміну положення про Експериментально-виробничу майстерню лабораторії контролю і впровадження Інституту чорної металургії.
15. ^{*3}
16. Заслухавши доповідь акад. М. Е. Омеляновського про підготовку до проведення декади українського мистецтва та літератури у Москві у травні 1951 рр., доручили Вченому секретаріату, Відділу суспільних наук та РВР АН подати на затвердження Президії план заходів.
17. Дозволили Відділу суспільних наук провести 26 грудня 1950 р. збори Відділу, присвячені діяльності декабристів.
- 18–19. ^{*3}

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 349, арк. 470–475. Оригінал. Машинопис.

Протокол № 43
засідання Президії Академії наук УРСР

від 29 грудня 1950 р.

1. Затвердили постанову про виплату компенсацій за невикористану відпустку співробітникам Львівського природознавчого музею.
2. Затвердили розпорядників кредитів з правом першого підпису та головних (старших) бухгалтерів, та другого підпису кредитних документів установ АН.
3. Затвердили постанову про виконання плану будівельних робіт у 1950 р. Констатували, що у 1950 р. повинні бути здані в експлуатацію такі об'єкти: 1) Ботанічний сад – 2 км. дороги та адмінкорпус; 2) Польова лабораторія Інституту фізіології рослин і агрохімії; 3) Бібліотека АН (реконструкція горищного приміщення); 4) Інститут неорганічної хімії; 5) Інститут ботаніки (теплиця); 6) Полтавська гравіметрична обсерваторія (стандартний будиночок); 7) Інститут

електрозварювання (контактна лабораторія); 8) Управління справами АН (житловий 8-квартирний стандартний будинок); 9) Науково-експериментальна сільсько-господарська база «Феофанія» (2 фінські будиночки). Не будуть здані об'єкти Бот саду, Інституту фізіології рослин і агрохімії.

4. Затвердили постанову про заходи щодо збільшення виробництва електрозварювальних труб великого діаметру на Харцизькому заводі і зобов'язали Інститут електрозварювання до кінця 1950 р.: 1) передати заводу проект формувального стану; 2) у 1951 р. провести дослідні роботи щодо стикового зварювання труб; 3) розробити для заводу інструкцію із застосування цього методу зварювання.

5. ^{*3}

6. Дозволили Інституту філософії оплатити опонентам захист двох дисертацій співробітниками Інституту, які будуть захищатися на кафедрах університету.

7. Затвердили постанову про збільшення штатів відділу історії вітчизняної техніки Інституту теплоенергетики за рахунок 9 не заміщених АН посад.

8. Затвердили постанову про дозвіл Інституту використання газу в комунальному господарстві та промисловості залучати до виконання госпдогвірної тематики штатних співробітників Інституту.

9. Затвердили постанову про дозвіл Інституту лісівництва оплатити роботу з телефонізації його експериментальної бази в сумі 4082 крб. 81 коп.

9-а. Затвердили постанову про дозвіл Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки залучати до виконання госпдогвірної тематики штатних співробітників Інституту.

10. ^{*2}

11. Затвердили постанову про ревізію дитячого садка Фізико-технічного інституту.

12. Затвердили постанову про збільшення обсягів робіт і плану праці на 1950 р. експериментально-виробничого відділу Інституту теплоенергетики.

13. Затвердили постанову про перенесення термінів проведення конференції з проблем вирощування молодняка, породоутворення та методах племінної роботи з породами сільськогосподарських тварин, запланованої Інститутом зоології та Комісією з тваринництва АН.

14. На виконання рішення ЦК КП(б)У про роботу Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії від 16 грудня 1950 р., вирішили обговорити рішення за участю співробітників Інституту, директорів установ Відділу суспільних наук та інших установ АН; бюро Відділу зобов'язали розробити план заходів, спрямованих на виконання рішень ЦК КП(б)У.

15. Заслухавши доповідь вченого секретаря Відділу суспільних наук П. П. Гудзенка про участь АН у підготовці до проведення декади українського мистецтва та літератури в Москві у травні 1951 р., вирішили провести такі заходи: 1) зобов'язати директора Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії акад. М.Т. Рильського забезпечити до 20 січня 1951 р. підготовку до видання у видавництві «Мистецтво» такі роботи: «Українська радянська музика», «Український радянський живопис», «Українська радянська скульптура», «Український радянський фольклор», «Українська радянська народно-поетична творчість», «Українські радянські пісні і танці» і здати до РВР АН до 20 січня такі роботи: збірник «Українські народні пісні про Велику Вітчизняну війну», збірник «Українські

радянські прислів'я та приказки», «Художники Радянської України»; 2) дозволити Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії передати до друку в інші видавництва такі роботи: посібник «Українська радянська народно-поетична творчість», «Композитори Радянської України», збірник «Українські радянські народні співці і поети», «Драматургія Олександра Корнійчука». Зобов'язали Інститут української літератури ім. Т. Шевченка здати до РВР не пізніше 20 січня 1950 р. такі роботи: «Пушкін і Україна», «Олександр Корнійчук». Зобов'язали РВР забезпечити видання передбачених даною постановою наукових робіт до 30 березня 1951 р.; до 3 січня подати графік виконання робіт та пропозиції щодо фінансово-матеріального їх забезпечення.

16. ^{*4}

17. Заслухавши доповідь зав. відділом теплоенергетики Інституту теплоенергетики В. І. Толубинського про виконання постанови РМ УРСР від 1 лютого 1949 р. про енергохімічне використання місцевих палив, постановили: 1) зобов'язати Інститут прискорити виготовлення і монтаж напівпромислової установки з переробки первинних смол; 2–3) просити РМ УРСР закінчити будівництво першої черги експериментального корпусу Інституту та закінчити монтаж установки по газифікації в новій будівлі до 1 жовтня 1951 р.; 4) зобов'язати Інститут прискорити виконання тривалих дослідів щодо напівкоксування твердим теплоносієм 2 родовищ бурого вугілля та 1 родовища торфу; 5–7) забезпечити Інститут матеріалами, устаткуванням, коштами, додатковими штатними посадами.

18. Заслухали доповідь чл.-кор. Р.С. Кавецького про роботу наукової сесії АН з питань розвитку фізіологічного вчення акад. І.П. Павлова. Вирішили просити РМ УРСР у 1951 р. виділити кошти на проект будівництва головного корпусу Інституту клінічної фізіології та зробити такі зміни в його структурі: а) реорганізувати відділ психіатрії у відділ фізіології та патології вищої нервової діяльності з лабораторією для вивчення вищої нервової діяльності людини і тварини та психіатричною клінікою; б) при відділі ненормальної фізіології утворити лабораторії: фізіології травлення, трофічних функцій, фізіології сільськогосподарських тварин; в) при відділі патофізіології – лабораторію кортико-вісцеральної патології; г) спецлабораторію. Збільшити штати Інституту на 49 посад.

19. Вирішили на наступному засіданні Президії заслухати звіт Головного вченого секретаря Президії акад. І. Т. Швеця про результати роботи Координаційної ради АН СРСР.

Архів Президії НАН України, ф. 251, оп.1, спр. 349, арк. 496–518. Оригінал. Машинопис.

^{*4} Див. док. № 176.

**СПИСОК ДІЙСНИХ ЧЛЕНІВ ТА ЧЛЕНІВ-КОРЕСПОНДЕНТІВ
АН УРСР, ОБРАНИХ У 1948–1950 рр.**

Дійсні члени АН УРСР

Бабський Євген Борисович (28.01.1902–10.09.1973) – фізіолог. Академік АН УРСР (30.06.1948). У 1923–1949 працював у Москві: молодший асистент на кафедрі біології Комуністичного університету ім. Я.М. Свердлов (1923), науковий співробітник Науково-дослідного інституту ім. К.А. Тімірязєва (1924–1926), професор, завідувач кафедри фізіології Московського державного педагогічного інституту ім. В.І. Леніна (1930–1949). Одночасно асистент Педагогічного інституту ім. К. Лібкнехта (1924–1928), асистент Другого Московського державного університету (1929–1930), завідувач лабораторії нейрофізіології Всесоюзного інституту експериментальної медицини НКОЗ (1933–1937). У 1941–1942 – начальник шпиталю та помічник уповноваженого (1941–1943) Державного комітету оборони СРСР. Працював (1945–1949) завідувачем лабораторії фізіології Інституту біологічної хімії АМН СРСР. У 1949–1950 – завідувач відділу загальної фізіології Інституту клінічної фізіології ім. О.О. Богомольця АН УРСР. У 1950–1953 – завідувач лабораторії фізіології рухів Московського центрального науково-дослідного інституту протезування. З 1952 працював у наукових закладах АМН СРСР – завідувач лабораторії Інституту хірургії (1952–1956), лабораторії клінічної фізіології Інституту грудної хірургії та Інституту нормальної та патологічної фізіології (з 1958). У 1962–1967 – голова Комітету по новій медичній техніці МОЗ СРСР.

Барабашов Микола Павлович (30.03.1894–29.04.1971) – астроном. Академік АН УРСР (30.06.1948). Заслужений діяч науки УРСР (1941), Герой Соціалістичної Праці (1969). Президією АН України засновано премію імені М.П. Барабашова (1987). У 1919–1971 працював у Харківському державному університеті – астроном-спостережник (з 1923), старший астроном (1928–1930), директор (1930–1971) астрономічної обсерваторії, завідувач кафедри (1935–1971), ректор (1943–1946). Одночасно читав лекції в Технологічному інституті (1920–1922), Комуністичному університеті (1923–1924), завідував астрономічним відділом при Всеукраїнському музеї ім. Артема (1925–1926), професор Геодезичного інституту та Інституту народної освіти (1925–1928), лектор вечірнього робітничого університету (1927–1930), завідувач (1929–1933), консультант (1933–1936) відділу Палати мір та вагів ВРНГ УРСР, завідувач кафедри Інституту комуністичної освіти та кафедри математики Фінансово-економічного інституту (1936–1941) у Харкові. У 1942–1943 – професор, завідувач кафедр астрономії та теоретичної механіки Об'єднаного українського університету, створеного на базі Київського та Харківського університетів (м. Кзил-Орда, Казахська РСР), а також професор та завідувач кафедри математики Інституту інженерів залізничного транспорту (м. Ташкент, Узбецька РСР).

Белякін Федір Павлович (05.01.1892–21.05.1972) – вчений в галузі механіки. Академік АН УРСР (30.06.1948). Дійсний член Академії архітектури УРСР (1950). Заслужений діяч науки і техніки УРСР (1964). У 1922–1972 працював в Інституті технічної механіки ВУАН (з 1929 – Інститут будівельної механіки ВУАН, з 1960 – Інститут механіки АН УРСР) – старший науковий співробітник та керівник технічної лабораторії (1922–1944), директор (1944–1958), завідувач відділу міцності конструкцій (1944–1972). Одночасно викладач Київського політехнічного інституту (1923–1952), завідувач кафедри опору матеріалів Київського інженерно-будівельного інституту (1953–1972).

Боголюбов Микола Миколайович (21.08.1909–13.02.1992) – фізик-теоретик, математик. Академік АН УРСР (30.06.1948). Академік АН СРСР (1953), почесний член багатьох академій наук та наукових товариств. Лауреат Державної премії СРСР (1947, 1953, 1984), премії імені М.В. Ломоносова АН СРСР (1957), Ленінської премії (1958), премії імені М.М. Крилова АН УРСР (1965), Герой Соціалістичної Праці (1969, 1989), заслужений діяч науки УРСР (1970, нагороджений Золотою медаллю і премією імені М.О. Лаврентьєва АН СРСР (1983). Його ім'я присвоєно Інституту теоретичної фізики АН України (1992). НАН України засновано премію імені М.М. Боголюбова (1992). Працював у 1925–1943 старшим науковим співробітником Кафедри математичної фізики ВУАН (з 1934 – Інститут математики АН УРСР) та Інституту будівельної механіки АН УРСР (1935–1941). Одночасно професор, завідувач кафедри Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка (1934–1950). З 1949 – завідувач відділу Математичного інституту ім. В.А. Стеклова АН СРСР, у 1983–1989 – директор. Одночасно завідувач кафедри Московського державного університету ім. М.В. Ломоносова (з 1953). Також з 1956 працював у Об'єднаному інституті ядерних досліджень, м. Дубна – директор (1965–1989) та одночасно у 1966–1973 – директор Інституту теоретичної фізики АН УРСР.

Василенко Андрій Овер'янович (05.11.1891–05.07.1963) – вчений в галузі машинобудування і сільськогосподарської механіки. Академік АН УРСР (30.06.1948). Лауреат Державної премії СРСР (1950). Викладав у вузах СРСР (1924–1944). Одночасно у 1927 – завідувач виробництва і заступник головного інженера Київського машинобудівного заводу «Більшовик», у 1929–1930 – завідувач лабораторії, відділу, заступник директора Українського науково-дослідного інституту сільськогосподарського машинобудування та Українського науково-дослідного інституту механізації сільського господарства. У 1930–1934 очолював бригаду з налагодження виробництва зернозбиральних комбайнів на заводах Одеси та Миколаєва. Працював у 1935–1939 консультантом з питань машинобудування харківського заводу «Серп і молот». У 1939–1941 – керівник відділу сільськогосподарської механіки Інституту електротехніки АН УРСР. З 1945 до 1958 – директор Лабораторії машинобудування і проблем сільськогосподарської механіки АН УРСР (з 1950 – Інститут машинознавства і сільськогосподарської механіки, з 1958 – Інститут ливарного виробництва). Одночасно професор Київського автодорожнього інституту (1946–1959) та ректор Київського народного університету технічного прогресу і передових методів праці (1960–1963).

Бласюк Петро Антипович (03.02.1905–18.03.1980) – фізіолог рослин, агрохімік і ґрунтознавець. Академік АН УРСР (30.06.1948). Голова Відділу сільськогосподарських наук АН УРСР (1948–1956). Президент Української академії сільськогосподарських наук (1956–1962). Заслужений діяч науки УРСР (1956). Працював керівником лабораторії Всесоюзного науково-дослідного інституту цукрового буряка у Києві (1931–1941, 1945–1947), заступником директора Інституту ботаніки АН УРСР (1944–1946). З 1946 і до кінця життя працював в Інституті фізіології рослин АН УРСР – заступник директора (1946–1952), директор (1952–1973).

Вялов Олег Степанович (23.01.1904–01.06.1988) – геолог і палеонтолог. Академік АН УРСР (30.06.1948). Лауреат Державної премії СРСР (1947), премії ім. В.І. Вернадського (1979), заслужений діяч науки УРСР (1981), лауреат Державної премії УРСР (1986). Працював у 1931–1933 асистентом кафедри загальної геології Ленінградського гірничого інституту, 1933–1948 – старшим палеонтологом, старшим геологом Ленінградського нафтового геолого-розвідувального інституту та одночасно (1945–1948) головним геологом Західноукраїнської секції вказаного інституту. У 1945–1962 – завідувач кафедри історичної геології і палеонтології Львівського державного університету ім. І.Я. Франка. З 1949 – завідувач відділу палеографії і тектоніки провінцій горючих копалин Львівської філії Інституту геологічних наук АН УРСР (з 1951 – Інститут геології корисних копалин, з 1962 – Інститут геології горючих копалин, з 1964 – Інститут геології та геохімії горючих копалин).

Гнєденко Борис Володимирович (01.01.1912–27.12.1995) – математик. Академік АН УРСР (30.06.1948). Голова Відділу фізико-математичних наук АН УРСР (1956–1957). Лауреат Державної премії СРСР (1976). З 1937 до 1945 – науковий співробітник, доцент, професор Московського державного університету ім. М.В. Ломоносова. У 1945–1960 працював в Інституті математики АН УРСР – старший науковий співробітник (1945–1946), завідувач відділу (з 1946), директор (1955–1958). Одночасно професор Львівського державного університету ім. І.Я. Франка (1945–1950) та Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка (1950–1958). З 1960 – завідувач кафедри Московського університету.

Гребень Леонід Кіндратович (17.08.1888–10.07.1980) – зоолог і генетик. Академік АН УРСР (30.06.1948). Герой Соціалістичної Праці (1968), заслужений діяч науки УРСР (1970). У 1925–1930 працював науковим співробітником Зоотехнічної дослідної станції в Асканії-Нова. З 1930 до 1934 – професор, завідувач кафедри вівчарства Зооветеринарного інституту в Омську (РРФСР). З 1934 працював в Українському науково-дослідному інституті тваринництва степових районів в Асканії-Нова – заступник директора, завідувач лабораторії свинарства (1934–1944), завідувач відділу свинарства (1944–1953), з 1953 – старший науковий співробітник-консультант.

Губерґріц Макс Мойсейович (19.01.1886–06.05.1951) – терапевт. Академік АН УРСР (30.06.1948). Заслужений діяч науки УРСР (1935). Працював у фізіологічній лабораторії акад. І.П. Павлова в Петрограді (1915–1917), у терапевтичній клініці

Київського жіночого медичного інституту (1918–1919), завідував інфекційним відділенням клінічного військового шпиталю та був обраний приват-доцентом кафедри терапевтичної клініки Київського університету. У 1920–1928 – професор кафедри частної патології і терапії внутрішніх хвороб, з 1951 – директор пропедетичної терапевтичної клініки Київського медичного інституту. У 1930–1941 – завідувач клініки лікувального харчування, з 1945 – науковий керівник Інституту харчування. Одночасно завідувач ендокринологічної клініки Інституту ендокринології НКОЗ УРСР (1932–1934).

Данилевський Віктор Васильович (04.09.1898–09.08.1960) – вчений в галузі історії техніки. Академік АН УРСР (30.06.1948). Лауреат Державної премії СРСР (1942, 1948). У 1923–1932 працював на підприємствах та в установах Харкова – інженер хімкомбінату (1923–1925), завідувач відділу виробничих сил Всеукраїнського соціального музею імені Артема (1925–1928), заступник директора Українського технічного музею (1928–1930), завідувач кафедри Інституту марксизму та завідувач відділу Українського інституту історії матеріальної культури (1930–1932). У 1932–1937 – завідувач кафедри, заступник директора Ленінградської державної академії історії матеріальної культури. У 1933–1936 працював на Ленінградському металургійному заводі. У 1936–1941 та з 1951 – завідувач кафедри історії техніки Ленінградського політехнічного інституту та заступник голови комісії з історії техніки АН СРСР. В евакуації працював штатним (1941–1942) та позаштатним (1942–1944) лектором Окружного дому Червоної Армії Уральського ВО. У 1948–1952 – завідувач відділу історії техніки Інституту теплоенергетики АН УРСР та одночасно голова Комісії з історії техніки при Відділі технічних наук АН УРСР (1949–1957).

Дроботько Віктор Григорович (23.11.1885–10.09.1966) – мікробіолог. Академік АН УРСР (30.06.1948). Заслужений діяч науки УРСР (1966), лауреат премії імені Д.К. Заболотного (1968 – посмертно). У 1914–1925 працював земським лікарем, ординатором та завідувачем діагностичної лабораторії Роменської лікарні. У 1925–1931 – асистент відділу епідеміології Київського санітарно-бактеріологічного інституту. З 1931 і до кінця життя працював в Інституті мікробіології та епідеміології ВУАН – завідувач відділу медичної мікробіології (1931–1941), завідувач відділу мікробіології (1941–1944, у складі об'єднаного на час евакуації Інституту зообіології АН УРСР в Уфі та Москві) та одночасно заступник директора Башкирського інституту мікробіології, епідеміології та санітарії, у 1944–1962 – директор та завідувач відділу патогенних мікроорганізмів, з 1963 – консультант Інституту мікробіології АН УРСР (нині – Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України).

Зеров Дмитро Костянтинович (20.09.1895–21.12.1971) – ботанік. Академік АН УРСР (30.06.1948). Заслужений діяч науки УРСР (1965), лауреат Державної премії УРСР (1969, 1983 – посмертно). Розпочав наукову діяльність в Ботанічній лабораторії під керівництвом О.В. Фоміна, працював науковим співробітником Комісії для виучування спорових рослин УАН (1914–1922). Одночасно викладав ботаніку в київських: медичному, ветеринарно-зоотехнічному та гідромеліорати-

вному інститутах (1921–1931). У 1922–1957 – завідувач кафедри морфології і семантики рослин та кафедри нижчих рослин Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка. З 1931 працював в Інституті ботаніки АН УРСР – старший науковий співробітник, завідувач відділу біології і відділу історії флори (1931–1946) та відділу палеоботаніки (1963–1971), у 1946–1963 – директор.

Ишлінський Олександр Юлійович (06.08.1913–07.02.2003) – вчений в галузі механіки. Академік АН УРСР (30.06.1948). Академік АН СРСР (1960). Лауреат Ленінської премії (1960), Герой Соціалістичної Праці (1961), лауреат Державної премії СРСР (1981), премії імені О.М. Динника (1981), премії імені М.О. Лаврентьєва (2001). З 1935 працював у Московському державному університеті ім. М.В. Ломоносова – викладач теоретичної механіки та опору матеріалів (1935–1938), доцент кафедри теорії пружності (1938–1944), професор (1944) та завідувач кафедри прикладної механіки (з 1956). Одночасно консультант з механіки та математики у Всесоюзному інституті сільськогосподарського машинобудування (1935–1937), асистент кафедри опору матеріалів Московського вищого технічного училища ім. М.С. Баумана (1936–1937) і Енергетичного інституту (1936–1938), доцент Військово-інженерної академії ім. В.В. Куйбишева (1939–1941), старший науковий співробітник Інституту механіки АН УРСР (1939–1940) та завідувач кафедри Московського вищого військово-інженерного будівельного училища (1944–1946). У 1947–1955 працював в Інституті математики АН УРСР – старший науковий співробітник, завідувач відділу прикладної математики, директор (1948–1955) та одночасно професор кафедри теорії пружності Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка (1949–1955). У 1958–1959 – директор Інституту механіки Московського університету, 1965–1989 – директор Інституту проблем механіки АН СРСР.

Комар Антон Пантелеймонович (30.01.1904–14.03.1985) – фізик. Академік АН УРСР (30.06.1948). Лауреат Державної премії СРСР (1951). Працював у Ленінградському фізико-технічному інституті – інженер, старший інженер (1930–1933), директор (1950–1958) та завідувач лабораторії (з 1958). У 1933–1939 – завідувач відділу і лабораторії фазових перетворень Уральського фізико-технічного інституту (до 1936 знаходився в Ленінграді, з 1936 – в Свердловську) та завідувач лабораторії Уральської філії АН СРСР (1939–1948). У 1948–1950 – завідувач лабораторії, заступник директора Московського фізичного інституту ім. П.М. Лебедева АН СРСР. Одночасно завідувач кафедри фізики твердого тіла і загальної фізики Уральського державного університету ім. М. Горького (1930–1947), Уральського індустріального (1943–1945) та Ленінградського політехнічного (1951–1969) інститутів.

Корецький Володимир Михайлович (18.02.1890–25.07.1984) – вчений в галузі права. Академік АН УРСР (30.06.1948). Заслужений діяч науки УРСР (1947), Герой Соціалістичної Праці (1980). Ім'я вченого присвоєно Інституту держави і права НАН України (1990). З 1916 до 1948 працював у Харкові – викладач початкової торгівельної школи (1916–1920), професор Інституту народного господарства (1920–1930), Інституту радянського будівництва і права (1930–1937). У 1937–1941 –

професор і керівник кафедри історії держави і права Харківського юридичного інституту, 1941–1944 – кафедри міжнародного права Ташкентського юридичного інституту. У 1947–1949 – представник СРСР в Комісії з прав людини ООН. З 1949 працював в системі АН УРСР – завідувач Сектора держави і права АН УРСР (1949–1969), у 1969–1974 – директор, почесний директор і завідувач відділу (з 1974) Інституту держави і права АН УРСР. Одночасно у 1949–1951 – член Комісії міжнародного права ООН від СРСР, 1957–1969 – член Постійної палати третейського суду (Гаага, Голландія), 1960–1970 – член і віце-президент Міжнародного Суду ООН.

Омеляновський Михайло Еразмович (19.01.1904–01.12.1979) – філософ. Академік АН УРСР (30.06.1948). Член-кореспондент АН СРСР (1968). Голова Відділення суспільних наук АН УРСР (1950–1951). У 1931–1944 – завідувач кафедри філософії Воронежського хіміко-технологічного інституту. З 1944 працював в Інституті філософії АН СРСР – старший науковий співробітник (1944–1946), завідувач сектора (1955–1965), заступник директора (до 1965), завідувач відділу філософських питань природознавства (з 1965). У 1946–1955 працював в Інституті філософії АН УРСР – директор (1946–1952), завідувач відділу філософії природознавства (до 1955).

Першин Павло Миколайович (04.01.1891–11.11.1970) – економіст. Академік АН УРСР (30.06.1948). Заслужений діяч науки УРСР (1966), лауреат Державної премії СРСР (1969). Закінчив Петроградський університет, де залишився працювати на кафедрі політичної економії і статистики. З 1919 працював у Воронежі – професор, завідувач кафедрами політичної економії і статистики, економіки землеустрою та районного планування, декан землевпорядного факультету, проректор сільськогосподарського інституту (1919–1948). Одночасно директор Вищих аграрно-економічних курсів (1920–1921), Інституту землеустрою (у 1930), завідувач кафедри народногосподарського планування і сільськогосподарської статистики Економіко-статистичного інституту ЦСУ СРСР (1932–1942). У 1946–1947 – завідувач кафедри планування, історії земельних відносин і землеустрою Харківського сільськогосподарського інституту. З 1948 працював в Інституті економіки АН УРСР – директор (1948–1950), завідувач відділів економіки сільського господарства (1948–1957), проблем розвитку земельних відносин і використання земельних ресурсів (1964–1968) та аграрних проблем соціалізму (1968–1970). У 1957–1964 – голова Ради по вивченню продуктивних сил УРСР АН УРСР.

Погребняк Петро Степанович (11.07.1900–25.07.1976) – вчений в галузі лісництва, екології рослин і ґрунтознавства. Академік АН УРСР (30.06.1948). Віце-президент АН УРСР (1948–1952). У 1933–1941 – завідувач кафедри, професор, заступник директора Київського лісогосподарського інституту. З 1942 до 1944 – заступник начальника Головного лісогосподарського управління Наркомлісу Грузинської РСР. У 1944–1945, 1957–1960 – завідувач відділу Ботанічного саду АН УРСР. Одночасно з 1944 – професор, завідувач кафедри Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка. У 1945–1946 – вчений секретар АН УРСР та уповноважений Президії АН УРСР по установах Львівської філії АН. У 1946–1956 –

директор Інституту лісівництва (з 1954 – Інститут лісу) АН УРСР та у 1948–1952 – голова Ради по вивченню продуктивних сил УРСР АН УРСР. Працював завідувачем кафедри Житомирського сільськогосподарського інституту (1960–1961), керівником сектора Економічного інституту Держплану УРСР (1962–1964). З 1964 – завідувач відділу ряду установ АН УРСР: Інституту геологічних наук (1964–1967), Ради по вивченню продуктивних сил УРСР (1967–1976), Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного (з 1976).

Савін Гурій Миколайович (01.02.1907–28.10.1975) – вчений в галузі механіки. Академік АН УРСР (30.06.1948). Віце-президент АН УРСР (1952–1957). Лауреат Державної премії СРСР (1952), заслужений діяч науки і техніки УРСР (1966), лауреат премії імені О.М. Динника (1973). У 1932–1941 викладав у Дніпропетровському інженерно-будівельному інституті та Українській промисловій академії (1932–1936). З 1940 до 1945 – директор Інституту гірничої механіки АН УРСР та одночасно завідувач кафедри Уфимського авіаційного інституту (1942–1943), Київського технологічного інституту (1944), Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка (1944–1945). У 1945–1948 – уповноважений Президії АН УРСР по установах Львівської філії АН УРСР. Одночасно у 1945–1951 – професор, завідувач кафедри, ректор (1948–1951) Львівського державного університету ім. І.Я. Франка. У 1952–1957 – завідувач відділу Інституту математики АН УРСР та професор Київського університету (1952). З 1958 працював в Інституті будівельної механіки (з 1960 – Інститут механіки) АН УРСР – директор (1958–1959), завідувач відділу (1959–1972), старший науковий співробітник-консультант (з 1972).

Свириденко Павло Олексійович (20.03.1893–25.12.1971) – зоолог. Академік АН УРСР (30.06.1948). Голова Відділу біологічних наук АН УРСР (1948–1952). Організатор і директор (1923–1930) Північно-Кавказької крайової станції захисту рослин Наркомземлеробства РРФСР у Ростові-на-Дону. У 1930–1932 – керівник відділу Всесоюзного державного об'єднання по боротьбі з шкідниками сільськогосподарських рослин Наркомату сільського господарства СРСР у Москві. З 1932 до 1941 – професор Московського державного університету ім. М.В. Ломоносова. У 1941–1947 – професор, завідувач лабораторії Всесоюзного дослідного інституту буряківничого рільництва Наркомату сільського господарства СРСР та Центрального наукового інституту дезінфекції Наркомату охорони здоров'я СРСР. У 1947–1954 – завідувач відділу Інституту зоології АН УРСР.

Семененко Микола Пантелеймонович (16.11.1905–25.08.1996) – геолог, петрограф. Академік АН УРСР (30.06.1948). Академік-секретар Президії АН УРСР (1948–1950), віце-президент АН УРСР (1950–1970). Заслужений діяч науки УРСР (1957), лауреат Державної премії УРСР (1973) та премії імені В.І. Вернадського АН УРСР (1981). У 1927–1941 працював у Дніпропетровському гірничому інституті – асистент, доцент, з 1937 – професор, завідувач кафедри петрографії. Одночасно головний інженер Криворізького науково-дослідного гірничого інституту (1932–1935) та професор Дніпропетровського державного університету (1937–1941). Під час евакуації працював завідувачем кафедри Орджонікідзевського інституту кольорових металів (1941–1942) та Іркутського гірничо-металургійного

інституту (1942–1944). У 1944–1968 – завідувач відділу петрографії рудних родовищ Інституту геологічних наук АН УРСР та одночасно завідувач кафедри Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка (1944–1952). Один з організаторів і директор Інституту геохімії і фізики мінералів АН УРСР (1969–1977), завідувач відділу геології і геохімії рудних родовищ цього Інституту (1978–1987), з 1987 – радник при дирекції.

Синельников Кирило Дмитрович (29.05.1901–16.10.1966) – фізик. Академік АН УРСР (30.06.1948). Лауреат Державної премії СРСР (1948), заслужений діяч науки УРСР (1951). Президією АН УРСР засновано премію імені К.Д. Синельникова (1975). У 1924–1930 – старший науковий співробітник Ленінградського фізико-технічного інституту. У 1928–1930 перебував у Кавендшинській лабораторії проф. Е. Резерфорда (Кембриджський університет, Англія). З 1930 працював в Українському фізико-технічному інституті в Харкові (з 1939 – Фізико-технічний інститут АН УРСР) – завідувач відділу фізики ядра (1930–1942), директор (1944–1965). Одночасно завідувач кафедри фізики Механіко-машинобудівного інституту (1930–1935) та завідувач кафедри експериментальної фізики Харківського державного університету (1935–1966).

Слуцкін Абрам Олександрович (17.07.1891–13.07.1950) – радіофізик. Академік АН УРСР (30.06.1948). Працював у Харкові – з 1916 викладач, професор (з 1929) університету та одночасно асистент Вищих жіночих курсів (1917–1920), професор Комуністичного університету ім. Артема (1922–1929) та Фізико-хіміко-математичного інституту (1929–1933). З 1930 працював в Українському фізико-технічному інституті в Харкові (з 1939 – Фізико-технічний інститут АН УРСР) – керівник лабораторії електромагнітних коливань, завідувач радіофізичного сектора, заступник директора.

Чекмарьов Олександр Петрович (12.09.1902–11.03.1975) – вчений в галузі обробки металів тиском. Академік АН УРСР (30.06.1948). Академік АН СРСР (1968). Лауреат Державної премії СРСР (1941, 1949), заслужений діяч науки і техніки УРСР (1962), лауреат Державної премії УРСР (1970), Герой Соціалістичної Праці (1972). У 1925–1930 працював на металургійних заводах Дніпропетровська – конструктор, завідувач прокатної групи відділу раціоналізації виробництва, заступник начальника цеху. З 1930 викладав у Дніпропетровському металургійному інституті – доцент (1930–1931), завідувач кафедри обробки тисненням (1931–1934, 1944–1948), професор (1934), декан технологічного факультету (1931–1941, 1947–1953). В евакуації – заступник головного інженера (з 1941) Сталінградського металургійного заводу «Красный Октябрь», професор Гірничо-металургійного інституту та консультант Металургійного комбінату (1942–1944) в Магнітогорську (РРФСР). У 1948–1970 працював в Інституті чорної металургії АН УРСР – завідувач прокатного відділу (1948–1970), з 1970 – консультант.

Швець Іван Трохимович (25.05.1901–05.09.1983) – вчений в галузі теплоенергетики. Академік АН УРСР (29.11.1950). Головний вчений секретар Президії АН УРСР (1950–1953), академік-секретар Відділення фізико-технічних проблем

енергетики АН УРСР (1970–1978). Заслужений діяч науки і техніки УРСР (1959), лауреат премії імені Г.Ф. Проскури (1977). Викладав і завідував кафедрою Київського політехнічного інституту (1927–1929) та одночасно (з 1927) виконував обов'язки директора науково-дослідного технічного бюро Науково-технічного управління ВРНГ УСРР. У 1930–1941 працював у вищих навчальних закладах Києва – заступник директора, професор, завідувач кафедри теплотехніки Машинобудівного інституту (1930–1931); декан енергетичного факультету Енергетичного інституту (1933); декан теплотехнічного факультету та завідувач кафедри теплотехніки Індустріального інституту (1934); викладач Інституту цукрової промисловості (до 1941). З 1941 працював в Інституті теплоенергетики АН УРСР (з 1963 – Інститут технічної теплофізики АН УРСР) – директор (1941–1955), завідувач відділу теплових процесів енергетичних пристроїв (з 1970). У 1955–1970 – ректор Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка.

Члени-кореспонденти АН УРСР

Бабко Анатолій Кирилович (15.10.1905–07.01.1968) – хімік. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). Академік АН УРСР (1957). Заслужений діяч науки УРСР (1966). Працював в Інституті хімії АН УРСР – старший науковий співробітник (1935–1941), завідувач аналітичної лабораторії (з 1941), завідувач відділу аналітичної хімії (1941–1944). Викладав у вищих навчальних закладах Києва – асистент кафедри аналітичної хімії політехнічного інституту (1927–1930); доцент кафедри аналітичної хімії хіміко-технологічного інституту харчової промисловості (1930–1934); доцент (1934–1941), професор (1941–1944), завідувач кафедри аналітичної хімії (1944–1965) Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка.

Бережній Анатолій Семенович (19.09.1910–15.12.1996) – хімік. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). Академік АН УРСР (1979). З 1932 працював у Харкові в Українському науково-дослідному інституті вогнетривів Наркомату чорної металургії СРСР – асистент та науковий співробітник (1932–1938), завідувач лабораторії (1938–1941, 1944–1948), заступник директора (1948–1955), директор (1955–1966). В евакуації (1941–1944) – заступник завідувача відділу технічного контролю заводу «Магнезит» Наркомату чорної металургії СРСР в Челябінській області. У 1966–1970 – завідувач відділу Інституту геохімії і фізики мінералів АН УРСР, у 1970–1975 – завідувач лабораторії Фізико-технічного інституту АН УРСР. З 1975 працював в Харківському політехнічному інституті – завідувач кафедри (1975–1984), з 1984 – професор.

Бондарчук Володимир Гаврилович (29.07.1905–27.02.1993) – геолог. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). Академік АН УРСР (1951). Заслужений діяч науки УРСР (1970), лауреат Державної премії УРСР (1976). З 1930 працював в Українському науково-дослідному геологічному інституті Наркомосу УСРР (з 1938 – Інститут геологічних наук АН УРСР) – науковий співробітник (1930–1934), директор (1953–1963), завідувач відділу (1963–1979), старший науковий співробітник-консультант (1979–1986), з 1992 – радник при дирекції. Працював у

Київському державному університеті ім. Т.Г. Шевченка – доцент, професор, проректор (1935–1941), ректор (1944–1951). Одночасно у 1934–1938 – старший геолог Геологічного управління УРСР. В евакуації (1941–1944) – професор, завідувач відділу Інституту геологічних наук АН Узбецької РСР. У 1951–1953 – заступник голови Ради Міністрів УРСР.

Бунін Костянтин Петрович (02.11.1910–04.11.1977) – металознавець. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). Працював у Дніпропетровському металургійному інституті – доцент (1935–1941), завідувач кафедри (1945–1977), декан, проректор (1950–1953). В евакуації (1941–1944) – професор, завідувач кафедри, декан Уральського індустріального інституту в Свердловську. Одночасно у 1948–1971 – старший науковий співробітник та завідувач відділу Інституту чорної металургії АН УРСР.

Гулий Максим Федотович (03.03.1905–23.05.2007) – біохімік. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). Академік АН УРСР (1957). Віце-президент АН УРСР (1957–1963). Лауреат Державної премії СРСР (1952), заслужений діяч науки УРСР (1956), лауреат премії імені О.В. Палладіна (1974) та Державної премії УРСР (1978, 1985). З 1932 працював в Інституті біохімії АН УРСР – науковий співробітник, вчений секретар (1934–1940), старший науковий співробітник, завідувач лабораторії тканинних білків, завідувач відділу (1950–1987), директор (1972–1977), з 1987 – радник при дирекції. Одночасно працював в Українській сільськогосподарській академії – завідувач кафедри органічної та біологічної хімії (1944–1970), професор (до 1982).

Комісаренко Василь Павлович (14.01.1907–07.04.1993) – патофізіолог, ендокринолог. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). Академік АН УРСР (1951). Заслужений діяч науки УРСР (1960), лауреат премії імені О.О. Богомольця (1961) та Державної премії УРСР (1976). Працював в Харківському науково-дослідному інституті ендокринології – старший науковий співробітник (1935–1939), директор (1939–1940). У 1940–1943 – заступник наркома охорони здоров'я УРСР. З 1943 до 1947 – завідувач лабораторії ендокринних функцій Інституту фізіології АН УРСР. У 1950–1964 – завідувач кафедри патофізіології Київського медичного інституту ім. О.О. Богомольця. З 1965 працював у Науково-дослідному інституті ендокринології та обміну речовин МОЗ УРСР – директор (1965–1986), завідувач відділу патофізіології ендокринної системи (1986–1992), з 1992 – старший науковий співробітник-консультант.

Кулешов Микола Миколайович (17.12.1890–19.01.1968) – біолог. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). Академік АН УРСР (1951). Заслужений діяч науки УРСР (1955). Працював асистентом Донського політехнічного інституту в Новочеркаську (1914–1915), спеціалістом-фізіологом Харківської сільськогосподарської станції (1915–1920). У 1918–1926 – директор Центральної контрольної зрошувальної станції УСРР та одночасно (1922–1926) професор Харківського сільськогосподарського інституту. У 1925–1933 – вчений спеціаліст Всесоюзного інституту рослинництва в Ленінграді. Працював керівником наукової групи

(1933–1938) Іркутської насінневої лабораторії, професором Іркутського (1934–1938) та Омського (1938–1945) сільськогосподарських інститутів. У 1947–1954 – заступник директора, 1954–1960 – завідувач лабораторії екології Інституту генетики і селекції АН УРСР. Одночасно з 1945 – професор, завідувач кафедри рослинництва Харківського сільськогосподарського інституту.

Лазарєв Борис Георгійович (06.08.1906–20.03.2001) – фізик. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). Академік АН УРСР (1951). Лауреат Державної премії СРСР (1951), заслужений діяч науки УРСР (1966), лауреат Державної премії УРСР (1982). Працював у Ленінградському фізико-технічному інституті (1929–1932). У 1932–1936 – науковий співробітник, завідувач лабораторії низьких температур (1936–1937) Уральського фізико-технічного інституту. З 1937 працював в Українському фізико-технічному інституті в Харкові (з 1939 – Фізико-технічний інститут АН УРСР) – завідувач лабораторії (1937–1973), заступник директора (1956–1975), завідувач відділу (1973–1988), з 1988 – радник при дирекції. Під час евакуації перебував разом з Інститутом в Алма-Аті (1941), в Москві (1942–1943) працював над створенням нових типів боеприпасів, у 1943–1944 керував групою співробітників Інституту, які працювали на Балхашському мідеплавильному заводі Казахської РСР. Також у 1945–1953 завідував кафедрою фізики Харківського сільськогосподарського інституту.

Ліфишиць Ілля Михайлович (13.01.1917–23.10.1982) – фізик-теоретик. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). Академік АН УРСР (1967). Академік АН СРСР (1970). Лауреат Ленінської премії (1967), Державної премії УРСР (1985 – посмертно). У 1939–1968 працював завідувачем відділу теоретичної фізики Фізико-технічного інституту АН УРСР в Харкові та одночасно (1944–1968) завідувачем кафедри Харківського державного університету. З 1968 – завідувач відділу Інституту фізичних проблем ім. С.І. Вавилова АН СРСР та з 1969 – професор Московського державного університету ім. М.В. Ломоносова.

Маков Костянтин Іванович (07.01.1911–15.08.1948) – гідрогеолог. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). У 1933 закінчив Київські вищі геолого-розвідувальні інженерні курси при Інституті геології ВУАН (з 1939 – Інститут геологічних наук АН УРСР), в якому працював – аспірант (1933–1935), старший науковий співробітник (1935–1944), завідувач відділу гідрогеології (1944–1948), з 1945 – заступник директора. Одночасно працював в Геологічному управлінні УРСР – гідротехнік, гідрогеолог (1931–1938), начальник партії (1938–1939), начальник науково-дослідного сектора (1939–1941).

Маркевич Олександр Прокопович (19.03.1905–23.04.1999) – зоолог. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). Академік АН УРСР (1957). Академік-секретар Відділення загальної біології АН УРСР (1970–1972). Заслужений діяч науки УРСР (1965), лауреат Державної премії УРСР (1988). У 1930–1935 працював у Ленінградському іхтіологічному інституті ВАСГНІЛ. Одночасно професор біології (1934–1935) Ленінградського хіміко-технологічного інституту інженерів громадського харчування. З 1935 працював в установах АН УРСР: Інституті зоо-

логії АН УРСР — завідувач сектора (1935–1938, 1973–1978), завідувач відділу паразитології (1938–1941, 1950–1970), заступник та виконувач обов'язів директора (1947–1948), з 1990 – радник при дирекції; Інституті гідробіології АН УРСР – завідувач відділів гідропаразитології (1970–1973), паразитології водних тварин (1978–1988), радник при дирекції (1988–1990). Одночасно завідувач кафедри зоології безхребетних біологічного факультету (1935–1941, 1944–1974), професор (1936–1939), проректор (1944–1947) Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка та у 1945–1950 – завідувач кафедри паразитології та інвазійних хвороб Київського ветеринарного інституту.

Мацков Федір Пилипович (21.02.1897–03.02.1977) – фізіолог. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). Заслужений діяч науки УРСР (1967). У 1927–1928 – викладач Військово-медичної академії в Ленінграді. У 1928–1932 працював в Полтаві – професор сільськогосподарського та плодоягідного інститутів. З 1932 працював у Харкові – професор інженерно-економічного (1932–1933), сільськогосподарського (1934–1974) інститутів. Одночасно декан агрономічного факультету (1939–1940), заступник директора (1940–1948), завідувач лабораторії (1948–1961) Українського науково-дослідного інституту рослинництва, селекції та генетики.

Нагорний Олександр Васильович (10.09.1887–11.05.1953) – фізіолог. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). Заслужений діяч науки УРСР (1943). У 1912 закінчив Харківський державний університет, де працював усе життя – асистент (1912–1922), приват-доцент (1922–1924), професор, завідувач кафедри (1924–1941, 1944–1948), проректор (1944–1948). Одночасно викладав в інших інститутах Харкова – професор і завідувач кафедри (1921–1924) хіміко-фармацевтичного, сільськогосподарського (1924–1931), медико-педологічного (1931–1934), зоотехнічного (1936–1941). В евакуації в Казахській РСР (1941–1944) – професор і завідувач кафедри Педагогічного інституту та Українського об'єднаного університету.

Нестеров Павло Петрович (23.03.1903–17.10.1978) – вчений в галузі гірничої механіки. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). Заслужений діяч науки УРСР (1972). У 1933–1938 – старший науковий співробітник Інституту гірничої механіки АН УРСР та доцент Київського геолого-гірничого інституту (1933–1935). Працював старшим науковим співробітником Інституту гірничої справи АН СРСР (1938–1948). У 1948–1967 – професор, завідувач кафедри Харківського гірничого інституту (пізніше – Харківський інститут гірничого машинобудування, автоматики і обчислювальної техніки). Працював в установах АН УРСР – старший науковий співробітник, завідувач відділу Дніпропетровської філії Інституту механіки (1963–1967), Інституту геотехнічної механіки (1967–1978), Інституту проблем машинобудування ім. А.М. Підгорного (1978).

Пак Вітольд Степанович (22.08.1888–30.05.1965) – вчений в галузі гірничої механіки. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). Академік АН УРСР (1951).

У 1934–1965 – професор, завідувач кафедри Донецького гірничого інституту (з 1935 – індустріальний інститут, з 1960 – політехнічний інститут). У 1940–1942 – завідувач відділу Наркомвугілля СРСР. В евакуації в Узбецькій РСР (1942–1944) – професор Середньо-Азіатського індустріального інституту. З 1948 працював в Інституті гірничої справи АН УРСР – завідувач відділу гірничої механіки (1948–1960), з 1960 – старший науковий співробітник лабораторії вентиляторів.

Поварницін Володимир Олексійович (27.07.1899–21.10.1962) – ботанік. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). У 1925–1937 працював у вищих навчальних закладах Ленінграда – асистент кафедри ботаніки лісового інституту (1925–1935), доцент державного університету та педагогічного інституту (1935–1937). У 1937–1945 – професор, завідувач кафедри дендрології Сибірського лісотехнічного інституту в Красноярську (РРФСР). У 1945–1950 – професор, завідувач кафедри дендрології Київського лісгосподарського інституту, з 1951 – Української сільськогосподарської академії. Також працював старшим науковим співробітником Інституту ботаніки АН УРСР (з 1949).

Поляков Ілля Михайлович (16.09.1905–04.11.1976) – біолог. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). Заслужений діяч науки УРСР (1965), лауреат премії імені В.Я. Юр'єва (1969). У 1927–1934 – викладач, професор, завідувач кафедри біології Харківського комуністичного університету ім. Артема. Одночасно професор, завідувач кафедри дарвінізму і генетики (1928–1941, 1944–1948) Харківського державного університету ім. О.М. Горького та в евакуації (1941–1944) Томського державного університету ім. В.В. Куйбишева. У 1948–1956 – старший науковий співробітник Інституту генетики і селекції АН УРСР. З 1956 працював в Українському науково-дослідному інституті рослинництва, селекції і генетики – заступник директора (1956–1968), з 1968 – директор.

Прихотько Антоніна Федорівна (26.04.1906–29.09.1995) – фізик. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). Академік АН УРСР (1964). Лауреат Ленінської премії (1966), заслужений діяч науки УРСР (1966), Герой Соціалістичної Праці (1976), лауреат Державної премії УРСР (1977). Президією НАН України засновано премію імені А.Ф. Прихотько (1997). З 1930 працювала в Українському фізико-технічному інституті у Харкові (з 1939 – Фізико-технічний інститут АН УРСР) – молодший науковий співробітник (1930–1932), старший науковий співробітник (1932–1940), науковий керівник груп лабораторії кристалів (1940–1941). В евакуації в Казахській РСР (1941–1944) – завідувачка лабораторії Інституту фізичної хімії ім. Л.В. Писаржевського АН УРСР. З 1944 працювала в Інституті фізики АН УРСР – завідувачка відділу кристалів (1944–1988), директор (1966–1970), з 1988 – радник при дирекції.

Савчук Микола Панасович (16.12.1899–16.02.1976) – зоолог. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). Заслужений діяч науки УРСР (1965). Працював в Одесі – викладач медичного, фармацевтичного та сільськогосподарського інститутів (1930–1938). З 1935 працював в Одеському державному університеті ім. І.І. Мечникова – доцент (1935–1937), професор, завідувач кафедри зоології

безхребетних (з 1937), ректор (1939–1948), директор Науково-дослідного зоолого-біологічного інституту цього університету (1944–1948). У 1948–1949 – міністр освіти УРСР.

Стародубов Кирило Федорович (19.04.1904–08.10.1984) – вчений в галузі металургії та металознавства. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). Академік АН УРСР (1957). Заслужений діяч науки і техніки УРСР (1964). У 1925–1927 працював на Дніпропетровському металургійному заводі ім. Петровського, з 1929 – в Дніпропетровському металургійному інституті: доцент (1929–1938), завідувач кафедри термічної обробки металів (1938–1941, 1944–1979), декан технологічного факультету (1944–1947), заступник директора (1947–1953), професор (1979–1980), консультант (з 1980). В евакуації (1941–1944) – доцент кафедри металознавства і термічної обробки Магнітогорського гірничо-металургійного інституту (РРФСР), керівник групи Центральної лабораторії Магнітогорського металургійного комбінату. У 1948–1974 – завідувач відділу термічної обробки сталі Інституту чорної металургії АН УРСР.

Страхов Тимофій Данилович (04.02.1890–11.10.1960) – фітопатолог і міколог. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). Заслужений діяч науки УРСР (1955). З 1918 працював в Харківському сільськогосподарському інституті – асистент (1918–1921), викладач фітопатології (1921–1924), професор, завідувач кафедри фітопатології (1924–1944), завідувач лабораторії фітопатології (1949–1958). Одночасно завідувач відділу фітопатології (1919–1930) Харківської сільськогосподарської дослідної станції та Інституту прикладної ботаніки (1928–1930), директор Українського інституту захисту рослин (1930–1932). Також з 1934 працював в Інституті біології Харківського державного університету – завідувач сектора (1934–1949), завідувач відділу (1953–1958). У 1949–1958 – завідувач лабораторії фітопатології Інституту генетики і селекції АН УРСР.

Стрелков Ілля Іванович (09.08.1898–23.02.1954) – хімік. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). Заслужений діяч науки УРСР (1955). Працював у Харкові. У 1925–1941 – викладач, директор (1933–1939) хіміко-технологічного інституту. Одночасно заступник голови та вчений секретар Комітету хімізації України (1928–1933). У 1944–1954 – директор, завідувач кафедри органічної і фізичної хімії технологічного інституту будівельних матеріалів.

Тетельбаум Семен Ісакович (07.07.1910–24.11.1958) – вчений в галузі радіотехніки. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). З 1932 працював у Київському політехнічному інституті – асистент (1932–1935), доцент (1935–1940), професор (1940–1944), завідувач кафедри приймальної та радіопередавальної апаратури (1944). В евакуації в Узбецькій РСР (1941–1944) – декан радіотехнічного факультету Середньо-Азіатського індустріального інституту. З 1944 – завідувач лабораторії струму високої частоти Інституту електротехніки АН УРСР.

Тульчинська Віра Петрівна (13.08.1907–28.05.1994) – мікробіолог. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). Заслужений діяч науки УРСР (1965).

У 1930–1936 працювала – ветеринарним лікарем та науковим співробітником Ветеринарно-бактеріологічної лабораторії (1930–1931), завідувачкою Лабораторії по дослідженню шкіряної сировини (1931–1932) в Семипалатинську (Казахська РСР), старшим науковим співробітником (1932–1935) Казанського ветеринарного науково-дослідного інституту (Татарська АРСР) та Центральної науково-контрольної лабораторії Наркомзему СРСР (1936). У 1936–1952 – завідувачка кафедри мікробіології сільськогосподарських інститутів Фрунзе (Киргизька РСР), Білої Церкви та Одеси. Одночасно у 1947–1950 – завідувачка відділу мікробіології Науково-дослідного інституту туберкульозу, 1951–1953 – старший науковий співробітник Інституту зоології АН УРСР. З 1952 працювала в Одеському державному університеті ім. І.І. Мечникова – завідувачка кафедри мікробіології (1952, 1954–1983), проректор (1952–1954).

Тюленєв Микола Олександрович (17.04.1889–12.12.1969) – агро меліоратор. Член-кореспондент АН УРСР (02.04.1948). Працював старшим інспектором Укрторфа (1921–1922), старшим спеціалістом науково-дослідного відділу Наркомзему УРСР (1922–1923). У 1923–1932 – директор Рудне-Радовельської дослідно-меліоративної станції Наркомзему УСРР. З 1932 працював в Українському науково-дослідному інституті гідротехніки і меліорації Міністерства сільського господарства УСРР – старший науковий співробітник (1932–1941), науковий керівник дослідної мережі (1947–1951), завідувач (1957–1960), консультант (з 1964) відділу освоєння. Одночасно – завідувач кафедри землеробства та декан агро меліоративного факультету Гідромеліоративного інституту (1943–1947), завідувач лабораторії Інституту фізіології рослин і агрохімії АН УРСР (1951–1955) та Сектора тваринництва АН УРСР (1955–1957).

Харкевич Олександр Олександрович (03.02.1904–30.03.1965) – вчений в галузі технічної фізики і теорії інформації. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). Академік АН СРСР (1964). У 1932–1938 – викладач, професор Ленінградської військової електротехнічної академії; 1938–1941 – професор, завідувач кафедри Ленінградського інституту інженерів зв'язку. В евакуації в Татарській АРСР (1941–1944) – професор, завідувач лабораторії Фізико-технічного і Фізичного інститутів АН СРСР. У 1944–1948 – професор, завідувач кафедри загальної і технічної електротехніки, заступник директора Львівського політехнічного інституту. З 1948 до 1952 – завідувач відділу Інституту фізики АН УРСР. У 1952–1962 – завідувач кафедри Московського електротехнічного інституту зв'язку. З 1962 – директор Інституту проблем передачі інформації АН СРСР.

Цесевич Володимир Платонович (11.03.1907–28.10.1983) – астроном. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). Заслужений діяч науки УРСР (1964). У 1927–1942 працював у Ленінграді в астрономічній обсерваторії державного університету, педагогічному інституті ім. М.П. Покровського та Астрономічному інституті АН СРСР (1937–1942). В евакуації в Таджикиській РСР (1942–1944) – професор Одеського технологічного інституту консервної промисловості та Одеського педагогічного інституту. З 1944 – професор, завідувач кафедри астрономії, директор астрономічної обсерваторії Одеського державного університету

ім. І.І. Мечникова. Одночасно директор (1948–1950), з 1972 – завідувач відділу астрофізичного приладобудування Головної астрономічної обсерваторії АН УРСР у Києві.

Штокало Йосип Захарович (16.11.1897–05.01.1987) – математик, історик науки. Член-кореспондент АН УРСР (02.07.1948). Академік АН УРСР (1951). Член-кореспондент Міжнародної академії історії наук у Парижі (1965). Заслужений діяч науки УРСР (1968). Працював у Харкові – доцент кафедри авіаційного інституту (1932–1934), державного університету ім. М. Горького (1934–1941), текстильного інституту (1938–1941). У 1941–1942 – керуючий справами АН УРСР. У 1942–1963 працював в Інституті математики АН УРСР – старший науковий співробітник (1942–1946), заступник директора (1946–1949), завідувач відділу теорії функцій комплексного перемінного (1945–1954), історії математики (1956–1963). Одночасно завідувач кафедри Київського технологічного інституту харчової промисловості (1944–1948) та Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка (1944–1951, 1956–1971). У 1949–1956 – голова президії Львівської філії АН УРСР. Працював завідувачем сектора (1963–1986), з 1986 – провідний співробітник-консультант сектора історії природознавства і техніки Інституту історії АН УРСР.

**СПИСОК
НАУКОВИХ СПІВРОБІТНИКІВ
АН УРСР (1946–1950)^{*1}**

Абарбарчук І. Л. – хімік, кандидат хімічних наук; молодший науковий співробітник (1949) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Абельянець Гліб Сумбатович (1912) – зоолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник (1950) Інституту зоології.

Абеленцев Василь Ісакович (1913) – зоолог, кандидат біологічних наук; молодший, старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту зоології.

Абіндер Олексій Олексійович (1907) – хімік, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник прокатного відділу (1947–1949), завідувач лабораторії порошкової металургії (1949–1950) Інституту чорної металургії.

Аблямітова (Виноградова) Зоре Аблякимівна (1916–1989) – біолог, кандидат біологічних наук; молодший науковий співробітник лабораторії порівняльної біохімії (1946–1947), завідувачка лабораторії (1948–1950) Карадазької біологічної станції АН.

Абрамова Марія Олександрівна (1918) – хімік-неорганік; молодший науковий співробітник відділу неорганічної хімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Абрамова Тетяна Михайлівна – молодший науковий співробітник (1950) Інституту фізичної хімії.

Авдакова Інна Леонідівна (1911) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту використання газу.

Авраменко Сергій Олександрович (1912) – кандидат фізико-математичних наук; учений секретар (1949), заступник директора з наукової роботи (1949–1950) Інституту математики.

Агафонов Леонід Михайлович – завідувач (1948–1949) Львівської лабораторії науково-прикладної фотографії АН.

Адаменко Анастасія Григорівна (1914–1989) – завідувачка відділу каталогів (1946), завідувачка відділу спецфондів (1946–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Адельгейм Євген Георгійович (1907–1982) – літературознавець; старший науковий співробітник відділу української радянської літератури (1947–1948) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

^{*1} До списку включені штатні співробітники, академіки та члени-кореспонденти, які займали наукові посади в академічних наукових установах, а також Державній публічній бібліотеці АН УРСР у 1946–1950 рр. Не включено до списку адміністративно-технічний персонал (заступники директорів з адміністративно-господарської роботи, завідувачі канцелярій та відділів кадрів, інженери, конструктори, лаборанти, секретарки та технічний персонал) та викладацький склад аспірантури, аспіранти і докторанти.

Адольф Михайло Петрович (1919) – фізик; молодший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946–1947) Фізико-технічного інституту.

Айзенберг Олександр Абрамович (1899–1984) – терапевт, доктор медичних наук, професор; старший науковий співробітник відділу клінічної медицини (1946–1949) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Айзенберг Софія Абрамівна (1907) – економіст; молодший науковий співробітник відділу фінансів, кредиту і грошового обігу (1947) Інституту економіки.

Айзенберг (Айзенберг)^{*1} Давид Єфремович (1908–1994) – геолог, палеонтолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник відділу палеозою (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Айзенман (Айзман) Берта Юхимівна (1903–1997) – мікробіолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу патогенних мікроорганізмів (1946–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Айзеншток Ієремія Якович (1900–1980) – літературознавець, кандидат філологічних наук, професор; старший науковий співробітник відділу української літератури ХІХ ст. (1947–1948) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Айзеншток Ізраїль Якович (1904–1949) – фахівець в галузі механіки, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу гірничої механіки (1946–1949) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Акаловський Ігор Верович (1914) – кандидат технічних наук; старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту електротехніки.

Акатнова Євгенія Михайлівна (1909) – молодший науковий співробітник лабораторії порошкової металургії (1946–1950) Інституту чорної металургії.

Аксельруд Наум Володимирович (1914) – хімік, кандидат хімічних наук; молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Аксентьєва Зінаїда Миколаївна (1900–1969) – астроном, геофізик, доктор фізико-математичних наук; учений секретар (1946–1947) та старший науковий співробітник (1946–1947), заступник директора з наукової роботи (1948–1950) Полтавської гравіметричної обсерваторії АН.

Александров Борис Сергійович (1911) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник відділу фізики твердого тіла і математичної фізики (1947) Фізико-технічного інституту.

Александров Григорій Петрович (1905) – хімік-технолог, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник (1946–1950) та завідувач лабораторії Львівського сектора (1947–1950) Інституту геологічних наук.

Алексапольський Дмитро (Давид) Якович (1901–1993) – фахівець в галузі механіки, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник (1946), завідувач кавітаційної лабораторії Харківської філії (1946–1947) Інституту енергетики; старший науковий співробітник (1948–1949) Інституту теплоенергетики; завідувач відділу аеродинаміки (1950) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН.

^{*1} У круглих дужках подано різночитання прізвищ та імен співробітників, які зустрічаються у документах з особового складу установ НАН України, та псевдоніми.

Алексеев Борис Іванович (1901) – фахівець в галузі теплоенергетики; старший науковий співробітник Харківської філії (1946–1947) Інституту енергетики; старший науковий співробітник (1948–1949) Інституту теплоенергетики.

Алексеевський Володимир Петрович (1917) – молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту математики.

Алексюк (Олексюк) Яків Григорович (1901) – молодший науковий співробітник лабораторії контролю та впровадження (1947–1950) Інституту чорної металургії.

Алентьев Олександр Олександрович (1906–1964) – хімік-технолог, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу нафти і газів (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Алмазов Олександр Маркович (1912–1966) – хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту гідробіології.

Амброз Олександр Іванович (1895–1972) – іхтіолог, кандидат біологічних наук; завідувач науково-експериментальної бази у Вилково (1948–1950), завідувач лабораторії приморських водойм (1950) Інституту гідробіології.

Амбургер Наталія Павлівна (1905) – молодший науковий співробітник відділу археології первісного суспільства (1946–1947) Інституту археології.

Аміро Ігор Якович (1921–1998) – інженер, кандидат технічних наук; молодший науковий співробітник (1950) Інституту будівельної механіки.

Андреев Борис Андрійович (1902) – фахівець в галузі металургії; старший науковий співробітник сталеплавильного відділу (1946) Інституту чорної металургії.

Андреев Микола Борисович (1899) – економіст; молодший науковий співробітник відділу статистики (1946–1950) Інституту економіки.

Андріанова Лідія Іванівна (1912) – молодший науковий співробітник Львівського сектора (1947–1950) Інституту геологічних наук.

Антонов Микола Михайлович (1881) – лісознавець; голова (1947) Комісії з комплексного використання малих річок АН; молодший науковий співробітник лабораторії фітопатології (1947–1950) Інституту ентомології і фітопатології.

Апанович Олена Михайлівна (1919–2000) – історик, кандидат історичних наук; молодший науковий співробітник (1950) Інституту історії України.

Апляк Іродіада Володимирівна (1921) – молодший науковий співробітник відділу тваринництва (1949–1950) Інституту зоології.

Арбузов Мойсей Петрович (1908–1984) – фахівець в галузі металургії, кандидат фізико-математичних наук, доцент; заступник директора з наукової роботи (1946–1950) Лабораторії металофізики АН.

Аронов Ісак Зіновійович (1918) – фахівець в галузі теплотехніки, кандидат технічних наук; молодший науковий співробітник (1950) Інституту теплоенергетики.

Артеменко Поліна Василівна (1908) – молодший науковий співробітник (1950) Лабораторії ґрунтознавства АН.

Артоболовський Володимир Михайлович (1874–1952) – зоолог-орнітолог, доктор біологічних наук, професор; завідувач Зоологічного музею (1946–1948) Інституту зоології.

Архангельський Віталій Миколайович (1897–1973) – офтальмолог, доктор медичних наук, професор; старший науковий співробітник відділу патофізіології (1946–1949) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Архимович Лідія Борисівна (1916–1990) – музикознавець, кандидат мистецтвознавства; старший науковий співробітник відділу музики і театру (1947–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Архипова Віра Дмитрівна (1912) – фітопатолог; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту ентомології і фітопатології.

Асніс Аркадій Юхимович (1908–1987) – інженер-механік, кандидат технічних наук; завідувач відділу технології зварювання (1946–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Асоянц Григорій Боградович (1918) – інженер-технолог; завідувач лабораторії підготовки випробувань (1947) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Афанасьєв Данило Якович (1902–1990) – геоботанік, кандидат біологічних наук, професор; завідувач відділу геоботаніки (1946–1950) та старший науковий співробітник (1946–1950) Інституту ботаніки.

Афанасьєв Микола Георгійович (1913–1997) – фізик, кандидат фізикоматематичних наук; старший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Афендик (Афендік) Леонід Григорович (1902) – математик, кандидат фізикоматематичних наук, доцент; старший науковий співробітник Львівського відділу (1947–1950) Інституту математики.

Ахієзер Наум Ілліч (1901–1980) – математик, доктор фізикоматематичних наук, член-кореспондент (1934); старший науковий співробітник відділу аналізу (1946) Інституту математики.

Ахієзер Олександр Ілліч (1911–2000) – фізик, доктор фізикоматематичних наук, професор; завідувач відділу фізики ядра і елементарних процесів (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Ахременко Надія Савівна (1904) – бактеріолог; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту ентомології і фітопатології.

Ашкіназі Маріам Соломонівна (1901) – фізико-хімік, кандидат хімічних наук, доцент; завідувачка лабораторії у відділі фотохімії (1946–1950), старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Бабенко Марія Іванівна (1910) – фізик; молодший науковий співробітник (1948–1950) Фізико-технічного інституту.

Бабинєць Андрій Євтихійович (1911–1982) – гідрогеолог, кандидат геолого-мінералогічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу регіональної гідрогеології (1946–1948), заступник директора з наукової роботи (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Бабишкін Олег Кіндратович (1918–1991) – літературознавець, кандидат філологічних наук; молодший науковий співробітник військово-партизанського відділу (1946) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН; молодший, старший науковий співробітник відділу історії української літератури ХХ ст. (1946–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Бабій Борис Мусійович (1914–1993) – правознавець, кандидат юридичних наук; учений секретар (1949–1950) Сектора держави і права АН.

Бабко Анатолій Кирилович (1905–1968) – хімік-аналітик, доктор хімічних наук, професор; учений секретар (1946–1948), заступник голови (1949–1950) Відділу фізико-хімічних та математичних наук АН; завідувач відділу аналітичної хімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Бабкова Валентина Степанівна див. Бобкова В. С.

Бабський Євген Борисович (1902–1973) – фізіолог, доктор медичних наук, професор, академік (1948); завідувач відділу загальної фізіології (1949–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Багмет Андрій Євгенович (1887) – лексикограф; молодший науковий співробітник відділу словників (1946–1947) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Багмут Йосип Адріанович (1905–1968) – мовознавець; молодший науковий співробітник (1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Баженов – старший науковий співробітник (1950) Інституту електротехніки.

Байдиков Іван Якович (1909) – молодший науковий співробітник відділу етнографії (1947) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Бакалінська Євгенія Арсеніївна (1908) – мікробіолог, кандидат біологічних наук; молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Бакулін Дмитро Іванович (1902) – учений секретар (1950) Бюро наукової пропаганди АН.

Бакшеев Петро Семенович (1906) – хімік-технолог, кандидат технічних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу електрометалургії (1946–1950) Інституту чорної металургії.

Балабай Павло Павлович (1904–1961) – зоолог, кандидат біологічних наук, доцент; старший науковий співробітник лабораторії хребетних (1946) Інституту зоології; директор (1946–1947), старший науковий співробітник (1948–1950) Науково-природничого музею АН у Львові.

Балабушевич Іларіон Аркадійович (1913–1968) – геофізик, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник відділу геофізики (1946–1947) та відділу тектоніки і морфології (1947–1950) Інституту геологічних наук.

Балковий Петро Миколайович (1904) – економіст, кандидат історичних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу окупаційного режиму (1946–1949), учений секретар (1949), завідувач відділу воєнної економіки (1950) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН; старший науковий співробітник (1950) Інституту історії України.

Балуховський Микола Пилипович (1899–1977) – геолог-нафтовик, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник відділу нафти і газів (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Бальєвич Іван Федорович (1911) – молодший науковий співробітник (1948–1949) Інституту гідробіології.

Бальмелі (Вальмелі) Борис Олександрович (1904) – фахівець в галузі металургії; молодший науковий співробітник відділу загальної металургії (1946–1949) Інституту чорної металургії; молодший науковий співробітник (1950) Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки.

Бандрівський Володимир Карлович (1892–1949) – журналіст, юрист; молодший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1949) Інституту економіки.

Бандрівський Дмитро Григорович (1897–1983) – мовознавець, літературознавець, письменник; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Баранова Наталя Михайлівна (1911) – геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; молодший, старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту геологічних наук.

Барановський Полікарп Павлович (1897–1963) – музичний акустик, музикознавець, інженер-винахідник; завідувач лабораторії звукозапису (1946–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Барбарич Андрій Іванович (1903–1979) – ботанік-систематик, дендролог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу систематики квіткових рослин (1946–1950) Інституту ботаніки.

Барділовська Надія Петрівна див. Борділовська Н. П.

Барзін (Варзін) Анатолій Васильович (1906) – молодший науковий співробітник (1947–1949) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Барчук Ілля Федорович (1918) – фізик; молодший науковий співробітник (1950) Інституту фізики.

Баталін Георгій Іванович (1918–1988) – фізико-хімік; молодший науковий співробітник лабораторії неметалевого включення у сталеплавильному відділі (1946–1950) Інституту чорної металургії.

Батюк Порфирій Кирилович (1884–1973) – композитор, фольклорист; старший науковий співробітник відділу музичного фольклору (1946) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Бачуріна Ганна Федорівна (1908–1987) – бріолог, кандидат біологічних наук; учений секретар (1947–1949) Відділу біологічних наук АН, старший консультант (1950) Планової комісії АН; учений секретар (1946–1947), старший науковий співробітник відділу бріології (1946–1950) Інституту ботаніки.

Бевзо Олександр Арефійович (1901–1981) – історик; молодший науковий співробітник відділу археографії (1947–1950) Інституту історії України.

Безверхий Василь Дмитрович (1919) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; молодший науковий співробітник відділу фізики твердого тіла і математичної фізики (1946–1947) Фізико-технічного інституту.

Безпалій Іван Гнатович (1905–1958) – ветеринар, біолог, кандидат біологічних наук; учений секретар (1947–1949), старший науковий співробітник (1947–1948, 1950), завідувач відділу (1948–1949) Інституту зоології.

Безпалько Лариса Феодосіївна (1921) – молодший науковий співробітник відділу української літератури початку ХХ ст. та радянського періоду (1946–1947) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Безсонов Андрій Федорович (1890) – хімік; молодший науковий співробітник лабораторії місцевих видів палива (1946) Інституту органічної хімії.

Бейліс-Вирова Раїса Аронівна (Арефіївна) (1899–1982) – цитолог-ембріолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу цитоембріології (1946) та Львівського відділу (1947–1950) Інституту ботаніки; старший науковий співробітник (1950) Науково-природничого музею АН у Львові.

Бельтюкова Клавдія Гнатівна (1900–1971) – мікробіолог, кандидат біологічних наук; завідувачка відділу бактеріозів рослин (1946–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Бендас Давид Мойсейович (1896–1953) – письменник, педагог; учений секретар (1948–1949) Кабінету по вивченню єврейської мови, літератури та фольклору АН.

Беневоленська Софія Вікторівна (1891) – патофізіолог, кандидат медичних наук; старший науковий співробітник лабораторії експлантації тканин (1946–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Бенієва (Венієва) Тамара Яківна (1914) – молодший науковий співробітник відділу фізико-хімії металургійних процесів (1946–1950) Інституту чорної металургії.

Бенін Володимир Львович (1917) – інженер-електрик; молодший науковий співробітник Хаківської філії (1947, 1950) Інституту енергетики.

Бенюмов І. М. – молодший науковий співробітник (1949) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Береговський Мойсей Якович (1892–1961) – музиконавець, фольклорист, кандидат мистецтвознавства; завідувач відділу народної творчості (1946–1949) Кабінету по вивченню єврейської мови, літератури та фольклору АН.

Береза Ганна Іванівна (1913) – історик; молодший науковий співробітник (1946–1950) військово-партизанського відділу Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Березовець Дмитро Тарасович (1910–1970) – археолог; молодший науковий співробітник відділу археології слов'янських племен і міст Київської Русі (1947–1950) Інституту археології.

Березовська Ольга Михайлівна (1910) – етнограф; молодший науковий співробітник (1946–1950) Етнографічного музею АН у Львові.

Беренблум Любов Самійлівна (1909) – хімік; молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Беркут Анатолій Давидович (1907) – кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1950) Інституту використання газу.

Берлеєв Григорій Ісайович (1908) – фізик; старший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946) Фізико-технічного інституту.

Берлінський Давид Юдкович (1913) – історик, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник військово-партизанського відділу (1946–1950) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Бернштейн Іда (Берштейн Іта) Мойсеївна (1906) – фармацевт; молодший науковий співробітник лабораторії живлення рослин (1946–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Бернштейн Михайло Давидович (1911–2002) – літературознавець, кандидат філологічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1946–1950), завідувач відділу української літератури XIX ст. (1947–1949) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Бершова Ольга Іполитівна (1901–1972) – мікробіолог, агрохімік, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу ґрунтової мікробіології (1946–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Берштейн Семен Мойсейович (1903) – фахівець в галузі агрономії; старший науковий співробітник (1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Бесараб (Бессараб) Микола Пилипович (1906) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; молодший, старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту фізики.

Белевцев Яків Миколайович (1912–1993) – геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник відділу загальної петрографії (1947–1950) Інституту геологічних наук.

Беліцер Володимир Олександрович (1906–1988) – біохімік, доктор біологічних наук, професор, член-кореспондент (1945); завідувач лабораторії ферментів (1946–1950) Інституту біохімії.

Белосельський Веніамін Семенович – старший науковий співробітник (1950) Фізико-технічного інституту.

Белоус (Білоус) Олексій Григорович (1906) – філософ, кандидат філософських наук; старший науковий співробітник відділу історії філософської і суспільної думки України (1947–1949), заступник директора з наукової роботи (1949–1950) Інституту філософії.

Белоусов (Білоусов) Сергій Миколайович (1897–1985) – історик, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник відділу історії капіталізму (1946–1950) Інституту історії України.

Беляєв Віктор Адріанович (1883) – філософ; молодший науковий співробітник відділу діалектичного матеріалізму (1947–1950) Інституту філософії.

Белякова Євгенія Павлівна (1911) – хімік, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник шлакової лабораторії у доменному відділі (1946–1950) Інституту чорної металургії.

Белянкін (Білянкін) Федір Павлович (1892–1972) – фахівець в галузі механіки, доктор технічних наук, професор, академік (1948); член (1949–1950) Президії АН, член (1947–1948), заступник голови (1948–1950) Редакційно-видавничої ради АН, голова (1949–1950) Аспірантської комісії АН; директор (1946–1950), завідувач відділу міцності конструкцій (1946–1947) Інституту будівельної механіки.

Бикова Галина Олександрівна (1909) – фізик; молодший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946) Фізико-технічного інституту.

Бистряков Олександр Васильович (1907) – головний бібліотекар (1949–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Бібер Вадим Аполлонович (1901) – хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу експериментальної офтальмології (1946–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Бібіков Сергій Миколайович (1908–1988) – археолог, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник відділу археології первісного суспільства (1946) Інституту археології.

Білай Віра Йосипівна (1908–1994) – міколог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу мікології (1946–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Білановський (Белановський) Іван Дмитрович (1878–1958) – біолог-ентомолог, доктор біологічних наук, професор; старший науковий співробітник лабораторії

паразитології (1946), завідувач лабораторії безхребетних (1946–1947), завідувач відділу (1948–1950) Інституту зоології.

Біленко Євгенія Абрамівна (1902) – хімік-аналітик; старший науковий співробітник відділу фізико-хімії металургійних процесів (1946–1950) Інституту чорної металургії.

Білецький Андрій Олександрович (1911–1995) – мовознавець, кандидат філологічних наук, доцент; завідувач відділу української радянської літератури (1947) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка; старший науковий співробітник відділу словників (1947) та відділу української мови та діалектології (1948–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні; старший науковий співробітник (1946–1950) Інституту археології.

Білецький Олександр Іванович (1884–1961) – літературознавець, філолог, доктор філологічних наук, професор, академік (1939); віце-президент АН (1946–1948), голова (1947) Планової комісії АН, член (1946–1950) Редакційно-видавничої ради АН; директор (1946–1950), завідувач відділу української літератури XIX та XX ст. (1949–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка; голова Бібліотечної ради (1949–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Білецький Степан Теодорович (1904–1989) – історик; молодший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту історії України; молодший науковий співробітник (1947–1950) Етнографічного музею АН у Львові.

Білий Микола Данилович (1900–1972) – іхтіолог, доктор біологічних наук; завідувач лабораторії біології риб (1946–1950) Інституту гідробіології.

Білик Гаврило Іванович (1904–1985) – геоботанік, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу геоботаніки (1946–1949), учений секретар (1947–1949), заступник директора з наукової роботи (1949–1950) Інституту ботаніки.

Білогорська Євгенія Володимирівна (1922) – фахівець в галузі агрономії; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту генетики і селекції.

Білодід Іван Костянтинович (1906–1981) – мовознавець, кандидат філологічних наук; учений секретар (1946–1947), заступник директора з наукової роботи (1947–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Білявський (Белявський) Олексій Якович (1899) – гідрогеолог, кандидат геологічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу осувних процесів (1946–1947), завідувач станції гідрогеологічних порід (1948–1949), завідувач гідрогеологічної лабораторії (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Біляшевський Микола Миколайович (1914–1980) – інженер-гідротехнік, кандидат технічних наук; молодший науковий співробітник відділу гідротехніки (1946–1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Біргер Тахія Ізраїлівна (1916) – зоолог; молодший науковий співробітник лабораторії фізіології водних організмів і експериментальної екології (1946–1950) Інституту гідробіології.

Бірюк Яків Дементійович (1902) – головний бібліотекар (1949–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Бірюкович Петро Вікторович (1909–1985) – психіатр, кандидат медичних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу патоанатомії (1946–

1947) та відділу патофізіології (1947–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Благовещенський Юрій Володимирович (1910) – фахівець в галузі механіки, кандидат технічних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу гідротехніки (1946–1947) Інституту гідрології та гідротехніки; старший науковий співробітник (1947–1950) Інституту будівельної механіки; старший науковий співробітник (1950) Інституту математики.

Благодатська Галина Гнатівна (1908) – біолог; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту зоології.

Блейхман Самуїл Петрович (1877) – бактеріолог; завідувач лабораторії реактивів (1947) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Блідних (Бледних) Олександра Георгіївна (1916) – інженер-технолог; молодший науковий співробітник лабораторії місцевих видів палива (1947–1949) Інституту органічної хімії; молодший науковий співробітник (1950) Інституту теплотехніки.

Бліфельд Давид Ісакович (1908–1966) – археолог, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник відділу археології слов'янських племен і міст Київської Русі (1946–1950) Інституту археології.

Блок Ірина (Ярина) Борисівна (1912) – біолог, імунолог; молодший, старший науковий співробітник відділу імунології (1946–1949) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Бобкова (Бабкова) Валентина Степанівна (1907) – фольклорист, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу словесного фольклору (1946–1950), учений секретар (1949–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Бобшко Володимир Миколайович (1911) – географ-картограф, кандидат географічних наук; молодший науковий співробітник (1948–1950) Лабораторії ґрунтознавства АН.

Боголюбов Микола Миколайович (1909–1992) – математик, доктор фізико-математичних наук, професор, академік (1948); завідувач відділу математичної фізики (1946–1947), старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту будівельної механіки; завідувач відділу теорії функцій комплексної змінної та її застосування (1946) та відділу асимптоматичних методів теорії ймовірності (1947–1950) Інституту математики.

Богомолець Олег Олександрович (1911–1991) – патофізіолог, доктор медичних наук; старший науковий співробітник відділу патофізіології (1946–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Богомолець Олександр Олександрович (1881–1946) – патофізіолог, доктор медичних наук, професор, академік (1929), Президент АН (1934–1946); директор, завідувач відділу патофізіології (1946) Інституту клінічної фізіології.

Богомолів Валеріан Олександрович (1893) – фахівець в галузі електроавтоматики, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник Харківської філії (1946–1947) Інституту енергетики; старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту електротехніки.

Богопольський Мойсей Давидович (1895) – мікробіолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу патогенних мікроорганізмів (1946–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Богун Олександра Лаврентіївна (1902) – зоолог-іхтіолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник лабораторії біології риб (1946) та відділу іхтіології (1947) Інституту гідробіології.

Богусевич Володимир Андрійович (1902–1978) – історик, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник відділу археології слов'янських племен і міст Київської Русі (1946–1947), завідувач відділу слов'янської археології (1947–1950) Інституту археології.

Бодрова (Боброва) Анфіса Олексіївна (1912) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту теплоенергетики.

Бодрова Ніна Володимирівна (1908) – фізіолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу лускокрильців (1947–1949) Інституту зоології; старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту гідробіології.

Бодуен Яніна Олександрівна (1917) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Божко Василь Степанович (1903) – молодший науковий співробітник (1948–1950), завідувач лабораторії контролю і впровадження (1949–1950) Інституту чорної металургії.

Бойко Іван Давидович (1899–1971) – історик; старший науковий співробітник відділу історії феодалізму (1946) та відділу радянського періоду (1947–1950) Інституту історії України.

Бойко Іван Захарович (1908–1970) – бібліограф; завідувач сектора комплектування (1946–1947), головний бібліограф (1948–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Бойко Марія Федорівна (1902–1986) – філолог, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу словників (1946–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Бойняк Олександр Степанович (1919) – історик; молодший науковий співробітник відділу хроніки та бібліографії (1946–1947) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Болтенко Михайло Федорович (1888–1959) – історик, археолог, кандидат історичних наук, доцент; молодший, старший науковий співробітник відділу археології скіфсько-сарматських племен і античних міст (1946–1949) Інституту археології.

Бондар Інтерна Касіянівна (1926) – економіст; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту економіки.

Бондар Марко Іванович (1908) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Ботанічного саду АН.

Бондаренко Андрій Петрович (1910) – геофізик; молодший науковий співробітник Львівського сектора (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Бондаренко Віктор Вікторович (1907–1995) – економіст, кандидат економічних наук; старший науковий співробітник відділу історії народного господарства (1946–1947) та відділу економіки сільського господарства (1947–1950) Інституту економіки.

Бондарчук Володимир Гаврилович (1905–1993) – геолог, геоморфолог, доктор геолого-мінералогічних наук, професор, член-кореспондент (1948); завідувач відділу тектоніки і геоморфології (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Бондарчук Олександр Семенович (1907) – фахівець в галузі механіки, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник відділу теорії пружності (1946–1947) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова; старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту будівельної механіки.

Борзиловська (Бардзіловська) Надія Петрівна (1897–1997) – зоолог, кандидат біологічних наук; молодший, старший науковий співробітник лабораторії еволюційної морфології (1946–1950) Інституту зоології.

Борзиловський Євген Іванович (1875–1948) – ботанік-систематик, доктор біологічних наук, професор, член-кореспондент (1939); старший науковий співробітник відділу систематики квіткових рослин (1946–1948) Інституту ботаніки.

Борзяк Петро Григорович (1903–2000) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник відділу фізики електронних процесів (1946–1950) Інституту фізики.

Борисенко Андрій Маркович (1900) – гідробіолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник (1947) Карадаської біологічної станції АН.

Борисенко Олександр Іванович (1902–1989) – фахівець в галузі аерогазодинаміки, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1949–1950) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН.

Борисенко Олексій Сергійович (1908) – інженер, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник (1949) Лабораторії проблем швидкісних машин і механізмів АН; старший науковий співробітник (1949–1950), завідувач відділу використання газу в двигунах внутрішнього згорання, автоматики та контрольно-вимірювальних приладів (1949–1950) Інституту використання газу.

Борисов В. П. – кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник (1947) Інституту ентомології та фітопатології.

Борисов Микола Дмитрович (1901) – фізико-хімік, кандидат хімічних наук; завідувач рентгеноспектральної лабораторії у відділі металознавства (1946–1950), старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту чорної металургії.

Борисов Микола Іванович (1910) – інженер-механік; молодший науковий співробітник (1946), завідувач науково-експериментальної бази в Ізмаїлі (1947) Інституту гідробіології.

Борисов Михайло Дмитрович (1903) – фізик, кандидат фізико-математичних наук, доцент; молодший, старший науковий співробітник відділу ядерної фізики (1946–1950) Інституту фізики.

Борисова Надія Андріївна (1921) – молодший науковий співробітник відділу економіки промисловості (1946–1949) Інституту економіки.

Борковський Віктор Іванович (1900–1982) – філолог, доктор філологічних наук, професор; старший науковий співробітник (1948–1950) та завідувач Львівського відділу (1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Боровик Євген Станіславович (1915–1966) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник лабораторії низьких температур у відділі фізики кристалів (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Боровиков Василь Васильович (1916) – історик, архівіст; молодший науковий співробітник відділу хроніки та бібліографії (1946–1947) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Бортняк Яким Миколайович (1921) – історик; молодший науковий співробітник відділу хроніки та бібліографії (1946–1949) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Борщ Андрій Тимофійович (1908–1993) – мовознавець, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу словників (1946–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Борщоговський Олександр Михайлович (1913) – історик театру, доцент; старший науковий співробітник відділу музики й театру (1946–1947) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Боцян Лілія Володимирівна (1926) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Сектора держави і права АН.

Боярський Яків Іванович (1895) – генетик рослин, селекціонер; старший науковий співробітник відділу генетики і селекції рослин (1946) Інституту ботаніки; старший науковий співробітник відділу генетики (1947) Ботанічного саду АН.

Брагінець Андрій Степанович (1903–1963) – філософ; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту історії України.

Брадів Єлизавета Модестівна (1900–1975) – геоботанік, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу геоботаніки (1946–1950) Інституту ботаніки.

Бражнікова (Бражнікова) Ніна Євгенівна (1908) – геолог, палеонтолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник відділу палеозою (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Брайчевський Михайло Юліанович (1924–2001) – історик, археолог; молодший науковий співробітник відділу слов'янської археології (1947–1950) Інституту археології.

Бранцевич Вікторія Ромуальдівна (1903) – інженер-механік; молодший, старший науковий співробітник лабораторії порошкової металургії (1946–1950) Інституту чорної металургії.

Брауде Семен Якович (1911–2003) – фізик, доктор технічних наук, професор; старший науковий співробітник, завідувач лабораторії № 2 у відділі електромагнітних коливань (1946–1949), завідувач відділу (1950) Фізико-технічного інституту.

Брахнов Володимир Михайлович (1913–1983) – філолог; молодший науковий співробітник відділу української мови та діалектології (1947–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Брезгунова Таїсія Геннадіївна (1910) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту зоології.

Бреус Кіндрат Артемович (1904) – математик, фізик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник відділу аналізу та відділу теорії функцій комплексної змінної та її застосування (1946–1950) Інституту математики.

Бризгалов Євген Олександрович (1914) – фахівець в галузі агрономії; молодший, старший науковий співробітник відділу декоративного садівництва (1947–1950) Ботанічного саду АН.

Брискман Лев Лазарович (1907) – фахівець в галузі енергетики; молодший науковий співробітник (1950) Інституту теплоенергетики.

Бродовська Олена Захарівна (1882) – головний бібліотекар відділу опрацювання (1946–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Бродський Олександр Ілліч (1895–1969) – фізико-хімік, доктор хімічних наук, професор, академік (1939); член (1946) Редакційно-видавничої ради АН; директор (1946–1950), завідувач відділу хімії ізотопів (1946) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Бромберг Михайло Ізраїльович (1909) – фізик; старший науковий співробітник відділу фізики твердого тіла і математичної фізики (1946) Фізико-технічного інституту.

Бронштейн Лев Володимирович (1913) – інженер-електрик, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник Харківської філії (1946–1947) Інституту енергетики.

Броуде Володимир Львович (1924–1978) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту фізики.

Бугай Клим Семенович (1905) – молодший науковий співробітник (1946–1950) Інституту гідробіології.

Буданова Гертруда Максиміліанівна (1904) – старший науковий співробітник військово-партизанського відділу (1947) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Будников (Будніков) Петро Петрович (1885–1968) – хімік, доктор хімічних наук, професор, академік (1939); завідувач відділу фізико-хімії силікатів (1946–1950), старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Будницька Роза Мойсеївна (1906) – хімік, фармацевт; молодший науковий співробітник відділу патофізіології (1946–1949) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Булавицька Марія Василівна (1908) – головний бібліотекар консультативно-бібліографічного відділу (1946–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Булаховський Леонід Арсенійович (1888–1961) – мовознавець, доктор філологічних наук, професор, академік (1939); заступник голови (1946–1950) Відділу суспільних наук АН, член (1946–1947) Редакційно-видавничої ради АН; директор (1946–1950), завідувач відділу української мови і діалектології та відділу російської і інших слов'янських мов (1946–1947) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Бунін Костянтин Петрович (1910–1977) – металознавець, доктор технічних наук, професор; завідувач металографічної лабораторії (1949–1950) Інституту чорної металургії.

Бурачинський Олексій Михайлович (1907) – ботанік-фізіолог, кандидат біологічних наук; учений секретар (1946), старший науковий співробітник відділу екології (1947–1950) Ботанічного саду АН.

Бурксер Василиса Василівна (1891–1984) – хімік, радіолог, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу геохімії (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Бурксер Євген Самійлович (1887–1965) – геохімік; доктор хімічних наук, професор, член-кореспондент (1925); голова (1946) Комітету по метеоритах АН, заступник голови (1949) Ради по вивченню продукційних сил АН; завідувач відділу геохімії (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Бурксер Людмила Євгенівна (1916) – хімік; молодший науковий співробітник лабораторії фотокolorиметрії (1946–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Бурляй Георгій (Юрій) Семенович (1918–1998) – філолог, кандидат філологічних наук; молодший науковий співробітник (1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Бурневський Нестор Дмитрович (1905) – молодший науковий співробітник (1947–1949) Інституту лісівництва.

Буслова Єфросинія Данилівна (1897) – фізіолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу фізіології росту і розвитку рослин (1946–1950) Інституту ботаніки.

Бутковський Йосип Миколайович (1909) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту зоології.

Бутник-Сіверський Борис Степанович (1901–1983) – мистецтвознавець, кандидат історичних наук; завідувач відділу образотворчого мистецтва (1946–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Бухало Сергій Максимович (1907–1988) – фахівець в галузі механіки, кандидат технічних наук, доцент, учений секретар (1950) Відділу технічних наук АН; старший науковий співробітник відділу механіки гірських порід (1946, 1950) Інституту будівельної механіки.

Буцик Андрій Калістратович (1906–1984) – історик, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник військово-партизанського відділу (1946–1950) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Буцик Мусій (Мойсей) Григорович (1905) – рентгенофізик, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу металофізики (1946) Інституту чорної металургії; старший науковий співробітник відділу дифузії (1947) Лабораторії металофізики АН.

Вавилова (Вавілова) Катерина Григорівна (1899) – хімік, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу фізико-хімії металургійних процесів (1946–1949), завідувачка лабораторії (1950) Інституту чорної металургії.

Вайнберг Давид Веніамінович (1905–1973) – фахівець в галузі механіки, доктор технічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу міцності й динаміки деталей машин (1946–1950) Інституту будівельної механіки.

Вайнберг Марк Цалович (1901) – економіст, кандидат економічних наук; старший науковий співробітник відділу фінансів, кредиту та грошового обігу (1947) Інституту економіки.

Вайнштейн Абрам Самсонович (1910) – молодший науковий співробітник (1948–1949) Інституту зоології; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту гідробіології.

Вайнштейн Фаїна Мойсеївна (1910) – фізико-хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу ланцюгових реакцій (1946–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Вайсберг Зінаїда Мордухівна (Марківна) (1901) – хімік, кандидат хімічних наук; завідувач лабораторії фотоколориметрії (1946–1947), старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Ваксер Ілля Хацкельович (1920) – молодший науковий співробітник відділу електромагнітних коливань (1946–1949) Фізико-технічного інституту.

Вакуленко Наталія Іванівна (1900) – ботанік, кандидат біологічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1947) Інституту лісівництва.

Вакуленко Трохим Петрович – молодший науковий співробітник (1947) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Вакулик Павло Єфремович (1900) – інженер-електрик, доцент; старший науковий співробітник відділу випробування машин (1946–1950) Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки.

Вальмелі Борис Олександрович див. Бальмелі Б. О.

Вальтер Антон Карлович (1905–1965) – фізик, доктор фізико-математичних наук, професор; заступник директора з наукової роботи (1946–1950), завідувач відділу (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Вальчук Валентина Несторівна (1908) – терапевт; молодший науковий співробітник відділу клінічної медицини (1946–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Варава Костянтин Миколайович (1913) – інженер-гідрогеолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; молодший науковий співробітник відділу геофізики (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Варвак Петро Маркович (1907–1979) – інженер-шляховик, доктор технічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу стійкості конструкцій (1946–1950) Інституту будівельної механіки.

Варецький Василь Леонтійович (1913) – історик, кандидат історичних наук; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту історії України.

Варзін Анатолій Васильович див. Барзін А. В.

Василевська Зоя Іванівна (1914) – металофізик; молодший науковий співробітник відділу відновлювання конструкцій (1946–1950) Інституту будівельної механіки.

Василенко Андрій Миронович (1897) – фахівець в галузі механіки, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу відновлювання конструкцій (1946–1950) Інституту будівельної механіки.

Василенко Андрій Овер'янович (1891–1963) – фахівець в галузі механіки, доктор сільськогосподарських наук, академік (1948); заступник голови (1949–1950) Відділу сільськогосподарських наук АН, член (1949) Аспірантської комісії АН, член (1949) Ради по вивченню продукційних сил АН; директор (1946–1950) Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки.

Василенко Володимир Харитонович (1897–1987) – терапевт, доктор медичних наук, професор; старший науковий співробітник відділу клінічної медицини (1946–1947) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Василенко Галина Андріївна (1918) – інженер-механік, кандидат технічних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу сільськогосподарського машинобудування (1947–1950) Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки.

Василенко Зоя Іванівна (1918) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Василенко Іван Іванович (1902) – інженер; молодший науковий співробітник (1950) Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки.

Василенко Петро Мефодійович (1900–1999) – фахівець в галузі механіки, доктор технічних наук, член-кореспондент (1939); завідувач відділу сільськогосподарського машинобудування (1946–1950) Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки.

Васильєв Василь Юхимович (1890–1956) – фахівець в галузі металургії, кандидат технічних наук, професор, член-кореспондент (1939); завідувач відділу загальної металургії (1946–1949) Інституту чорної металургії; завідувач відділу (1950) Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки.

Васильєва Людмила Миколаївна (1917) – гірничий інженер; молодший, старший науковий співробітник буровугільного відділу (1946–1950) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Вашенко Костянтин Ілліч (1900–1991) – фахівець в галузі металургії, доктор технічних наук, професор; завідувач лабораторії високоякісного чавуну у відділі загальної металургії (1946–1948), старший науковий співробітник (1948–1949) Інституту чорної металургії; старший науковий співробітник (1950) Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки.

Введенська Ірина Андріївна – молодший науковий співробітник (1950) Інституту історії України.

Веледницький Абрам Маркович (1894–1959) – літературознавець, кандидат філологічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу літературознавства (1946–1949) Кабінету по вивченню єврейської мови, літератури та фольклору АН.

Великодний Павло Лаврентійович (1907) – фізик; молодший науковий співробітник лабораторії фізико-хімії силікатів (1946–1947) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Вельс Сергій Володимирович (1897) – інженер-механік; завідувач лабораторії теплових двигунів і установок у теплотехнічному відділі (1946–1947) Інституту енергетики.

Венгеров Леонід Маркович (1901–1975) – літературознавець, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Венгржановська Надія Семенівна (1894) – історик, мистецтвознавець; завідувачка кабінету образотворчого мистецтва (1946–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Вендт Володимир Петрович (1906–1993) – хімік, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник лабораторії біохімії гормонів (1946–1950) Інституту біохімії.

Венієва Тамара Яківна див. Бенієва Т. Я.

Венцель Наталія Олександрівна (1920) – фахівець в галузі механіки; молодший науковий співробітник відділу теорії пружності (1946–1949) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова; молодший науковий співробітник (1950) Інституту будівельної механіки.

Верба Олена Лук'янівна (1914) – хімік; молодший науковий співробітник відділу осувних процесів (1946) та відділу геофізики (1947) Інституту геологічних наук.

Вервес Григорій Давидович (1920–2001) – літературознавець, кандидат філологічних наук; учений секретар (1949–1950), старший науковий співробітник (1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Верещагін Леонід Федорович (1909–1977) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник відділу радіоактивного опромінювання (1946–1947) Інституту фізики.

Вернер Дмитро Олексійович (1902) – хімік, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник лабораторії вітамінів (1946–1950) Інституту органічної хімії.

Ветштейн Ріва Іонівна (1912–1999) – історик, археолог; молодший науковий співробітник відділу археології скіфо-сарматських племен і античних міст (1946–1950) Інституту археології.

Веркін Борис Ієреміївич (1919–1990) – фізик; молодший науковий співробітник лабораторії низьких температур відділу фізики кристалів (1947–1949) Фізико-технічного інституту.

Вивалько Іван Григорович (1912–1974) – фізіолог, біохімік, кандидат біологічних наук; молодший, старший науковий співробітник (1947–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Виєзжев Ростислав Іванович (1903) – археолог; молодший науковий співробітник відділу археології слов'янських племен і міст Київської Русі (1946–1950) Інституту археології.

Виноградов Костянтин Олександрович (1902–1989) – біолог, доктор біологічних наук; директор (1946–1950) Карадазької біологічної станції АН.

Виноградська Софія Сергіївна (1914) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Карадазької біологічної станції АН.

Винокуров Сергій Ісайович (1899–1955) – біохімік, доктор медичних наук, професор; завідувач лабораторії вітамінів (1946–1947) Інституту біохімії.

Висоцька Надія Іванівна (1918) – історик; старший науковий співробітник відділу хроніки (1946) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Вишневський Палладій Федорович (1910) – фахівець в галузі гідрології, кандидат технічних наук; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Вігдорчик Йосип Мендельович (1910) – фізик, кандидат фізико-математичних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу електромагнітних коливань (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Візір Петро Євтихійович (1892–1977) – мікробіолог, кандидат медичних наук; учений секретар (1946–1947), старший науковий співробітник відділу загальної мікробіології (1947), заступник директора з наукової роботи (1948–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Візір Анатолій Петрович (1919) – лісознавець; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту лісівництва.

Вільницький Мойсей Борисович – молодший науковий співробітник (1950) Інституту філософії.

Вільчинський Микола Матвійович (1902) – ботанік, кандидат сільськогосподарських наук; завідувач відділу (1950) Ботанічного саду АН.

Вільчинський Тадеуш Феліксович (1888–1981) – ботанік, доктор біологічних наук, професор; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту ботаніки; старший науковий співробітник відділу ботаніки (1946–1950) Науково-природничого музею АН у Львові.

Вірник Давид Федорович (1898–1986) – економіст, кандидат економічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1946–1947) та завідувач відділу історії народного господарства (1947–1950), завідувач відділу промисловості (1950) Інституту економіки.

Вісюліна Олена Дмитрівна (1892–1972) – ботанік-систематик, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу систематики квіткових рослин (1946–1950) Інституту ботаніки.

Вітензон Сима Йосипівна (1908) – металознавець, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу фізико-хімії металургійних процесів (1946–1950) Інституту чорної металургії.

Владимиров Володимир Іванович (1911–1976) – іхтіолог, доктор біологічних наук; старший науковий співробітник лабораторії біології риб (1946–1947), завідувач відділу іхтіології (1948–1950) Інституту гідробіології.

Владимирова Клавдія Савівна (1913) – біолог, альголог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник лабораторії фізіології водних організмів і експериментальної екології (1947–1950) Інституту гідробіології.

Власенко Ольга Львівна (1912) – фахівець в галузі металургії; старший науковий співробітник відділу загальної металургії (1946–1947) Інституту чорної металургії.

Власова Євгенія Михайлівна (1923) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; молодший науковий співробітник (1950) Інституту фізики.

Власюк Петро Антипович (1905–1980) – фізіолог, агрохімік, доктор сільськогосподарських наук, професор, академік (1948); учений секретар (1946–1947) Відділу біологічних наук АН, учений секретар (1947–1948), голова (1948–1950) Відділу сільськогосподарських наук АН, член (1950) Президії АН, член (1946–1950) Редакційно-видавничої ради АН; завідувач відділу фізіології живлення та агрохімії (1946) Інституту ботаніки; заступник директора з наукової роботи (1946–1950), завідувач лабораторії живлення рослин (1946–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Внучкова Наталія Іванівна (1904) – біолог, молодший науковий співробітник відділу біології рослин (1946) та відділу дендрології (1947) Ботанічного саду АН.

Воблий Вадим Костянтинівич (1905–1956) – економіст, кандидат економічних наук; старший науковий співробітник відділу економічної географії (1946–1950) Інституту економіки.

Воблий Костянтин Григорович (1876–1947) – економіст, доктор економічних наук, академік (1919); завідувач відділу економічної географії, директор (1946–1947) Інституту економіки.

Вовк Марія Адамівна (1920) – молодший науковий співробітник (1948–1949) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Вовк Семен Іванович (1908) – патофізіолог, кандидат медичних наук; старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Водолажська Вікторія Петрівна (1923) – молодший науковий співробітник (1948–1949) Інституту археології.

Вознесенський Володимир Довмонтівич (1887) – хімік-аналітик, кандидат хімічних наук, професор; завідувач контрольно-виміральної лабораторії (1946–1948) Інституту чорної металургії.

Вознесенський Олексій Ничипорович (Никифорович) (1898) – геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник відділу тектоніки і геоморфології (1946–1948) Інституту геологічних наук.

Возняк Михайло Степанович (1881–1954) – мовознавець, літературознавець, академік (1929); завідувач Львівського відділу (1946), завідувач відділу української літератури XIX ст. (1947) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Войно-Ясенецький Валентин Валентинович (1913–1992) – терапевт; молодший науковий співробітник відділу патоанатомії (1946–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Войтович Олександра Степанівна (1904) – історик; молодший науковий співробітник відділу міжнародних відносин (1947–1950) Інституту історії України.

Войцеховський Ростислав В'ячеславович (1910) – хімік, кандидат хімічних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу колоїдної хімії (1946–1949), учений секретар (1949–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Вокалюк Наталія Йосипівна (1924) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Волинський Петро Костянтинович (1893–1982) – літературознавець, кандидат філологічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу української літератури XIX ст. (1946–1947) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Волк Евеліна Євгенівна (1923) – фахівець в галузі агрономії та селекції; молодший науковий співробітник лабораторії цитології (1946–1949) Інституту генетики і селекції.

Волковиський Лев Ізраїльович (1913–1991) – математик, доктор фізико-математичних наук, доцент; старший науковий співробітник Львівського відділу (1947–1950) Інституту математики.

Волобуєва Тамара Григорівна (1893) – бібліограф; завідувачка відділу наукової бібліографії (1946–1948), головний бібліотекар (1949–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Волович Ольга Миколаївна (1906) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту економіки.

Володарська Євгенія Марківна (1910) – завідувачка сектора абонементу (1946), завідувачка сектора у відділі фондів та обслуговування читачів (1947–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Волошкевич Георгій (Юрій) Зосимович (1911–1986) – інженер-електрик; старший науковий співробітник відділу електроапаратури (1946–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Волощенко Павло Іванович (1907) – філософ, кандидат філософських наук; молодший науковий співробітник (1950) Інституту філософії.

Вопілкин Олексій Олексійович (1887) – гірничий інженер, кандидат технічних наук; завідувач буровугільного відділу (1947–1948), заступник директора з наукової роботи (1948–1949), учений секретар (1949–1950) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Воробйов Дмитро Васильович (1903–1976) – лісознавець, кандидат сільськогосподарських наук; старший науковий співробітник (1947–1950) Інституту лісівництва.

Воробйов Леонід Миколайович (1907) – юрист; молодший науковий співробітник відділу економіки військового часу (1946) та відділу хроніки і бібліографії (1947) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Ворона Георгій Миколайович – кандидат філософських наук; молодший науковий співробітник (1948) Інституту філософії.

Воронова Наталія Олександрівна (1909–1985) – фахівець в галузі металургії, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник лабораторії кисневих процесів доменного відділу (1946–1950) Інституту чорної металургії.

Восанчук Семен Іванович (1916) – геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; молодший науковий співробітник Львівського сектора (1947–1950) Інституту геологічних наук.

Времєва Тетяна Олександрівна (1907) – молодший науковий співробітник відділу економіки військового часу (1947–1950) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Врона Іван Іванович (1887–1970) – мистецтвознавець; старший науковий співробітник відділу образотворчого мистецтва (1946) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Врублевський Владислав Йосипович – молодший науковий співробітник (1950) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Вукс Максим Пилипович (1903) – фізик, доктор фізико-математичних наук, професор; завідувач лабораторії молекулярних спектрів у відділі хімії ізотопів (1946–1947) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Вязьмітіна Марія Іванівна (1896–1994) – історик, кандидат історичних наук; молодший, старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту археології.

Вялов Олег Степанович (1904–1988) – геолог, доктор геолого-мінералогічних наук, професор, академік (1948); завідувач відділу тектоніки і палеографії нафтових районів Львівського сектора (1950) Інституту геологічних наук.

Габович Марк Давидович (1914–1994) – фізик, кандидат фізико-математичних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу ядерної фізики (1946) та відділу фізики електронних процесів (1947–1950) Інституту фізики.

Гаврик Петро Олександрович (1910) – ґрунтознавець; молодший науковий співробітник (1946–1950) Лабораторії ґрунтознавства АН.

Гаврилюк Василь Мефодійович (1903) – фахівець в галузі агрономії; завідувач науково-експериментальної бази (1947) Інституту ботаніки.

Гавриш Павло Андрійович (1908) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту геологічних наук.

Гаврусевич Борис Олександрович (1908–1965) – геохімік, кандидат геолого-мінералогічних наук, професор; старший науковий співробітник відділу загальної петрографії (1946–1949) Інституту геологічних наук.

Гайдай Михайло Петрович (1878–1965) – музикознавець, фольклорист; завідувач відділу музичного фольклору (1946) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Гак Дмитро Васильович (1904) – економіст, кандидат економічних наук; учений секретар (1946–1949), завідувач відділу економіки військового часу (1946–1949) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Галенко Надія Павлівна (1912) – хімік, кандидат технічних наук; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту використання газу.

Галинська Марія Семенівна (1918) – фахівець в галузі агрономії; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Галійчук Федір Якович див. Голійчук Ф. Я.

Галкін Олександр Олександрович (1914–1982) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник лабораторії низьких температур у відділі фізики кристалів (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Галускін Борис Маркович (1903) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту використання газу.

Гальперін Фрідріх Соломонович (1913) – фізик; молодший науковий співробітник відділу ядерної фізики (1946–1949) Інституту фізики.

Ганенко Віктор Омелянович (1913) – фізик; старший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946–1947) Фізико-технічного інституту.

Ганжа Ніна Борисівна (1914) – філолог; молодший науковий співробітник відділу української мови та діалектології (1946–1947) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Ганопольська Ольга Іллівна (1904) – історик; завідувачка відділу систематичного каталогу (1949–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Галушак (Ганущак) Йосип Васильович (1892) – юрист, доктор юридичних наук; старший науковий співробітник (1946–1950) Етнографічного музею АН у Львові.

Гапочка Павло Микитович (1908) – філософ, кандидат філософських наук; старший науковий співробітник (1948–1949) Інституту філософії.

Гарасимчук Роман Петрович (1900–1976) – фольклорист, етнограф; старший науковий співробітник (1948), завідувач відділу (1949–1950) Етнографічного музею АН у Львові.

Гарбер Рувим Йосипович (Рувим Йосель-Гершович) (1909–2001) – фізик, доктор фізико-математичних наук, професор; завідувач лабораторії кристалів у відділі фізики кристалів (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Гарф Михайло Ернестович (1911) – інженер, кандидат технічних наук; молодший науковий співробітник (1950) Інституту машинознавства і сільськогосподарської механіки.

Гашкевич Катерина Вікторівна (1913) – геолог; молодший науковий співробітник відділу кайнозою (1946) Інституту геологічних наук.

Гейер Віктор Георгійович (1903–1990) – гірничий інженер, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Геллер Борис Олександрович (1911–1992) – фізико-хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу хімії ізотопів (1946–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Гельман Володимир Михайлович (1903) – економіст; старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту економіки.

Гельфанд Любов Аронівна (1912) – молодший науковий співробітник відділу української радянської літератури (1947–1948) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Гембарович Мечислав Теофілович (1893–1984) – історик, мистецтвознавець; завідувач відділу мистецтвознавства Львівської філії (1946–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Генералова Варвара Миколаївна (1914) – альголог; молодший науковий співробітник (1948–1950) Карадзької біологічної станції АН.

Генсьорський (Генсьоровський) Антон Іванович (1890–1970) – історик, філолог, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник (1946–1950), завідувач Львівського відділу (1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Георгієвська Валентина Володимирівна (1913) – молодший науковий співробітник Львівського відділу (1948–1950) Інституту математики.

Герасименко Володимир Якович (1895–1984) – філолог, літературознавець, кандидат філологічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу української літератури XIX ст. (1946–1948) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Герасименко Олексій Антонович (1916–2001) – хімік-технолог, кандидат технічних наук; молодший науковий співробітник (1950) Інституту органічної хімії.

Герасимова Ніна Володимирівна (1914) – молодший науковий співробітник лабораторії контролю та впровадження (1948–1950) Інституту чорної металургії.

Гержедович Параска Іванівна (1903) – ботанік, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу географії вищих рослин (1946–1947) Інституту ботаніки.

Герман Веніамін Леонтійович (1914–1965) – фізик, доктор фізико-математичних наук, професор; старший науковий співробітник відділу фізики твердого тіла і математичної фізики (1946–1950), завідувач відділу (1950) Фізико-технічного інституту.

Герцрікен Соломон Давидович (1901–1961) – рентгенофізик, доктор фізико-математичних наук, професор; завідувач лабораторії дифузійних процесів у відділі металофізики (1946) Інституту чорної металургії; завідувач відділу дифузії (1947–1950) Лабораторії металофізики АН.

Гершензон Сергій Михайлович (1906–1998) – зоолог-генетик, доктор біологічних наук, професор; завідувач (1946–1947) та старший науковий співробітник відділу генетики (1948–1950) Інституту зоології.

Гіллєс Любов Борисівна див. Рибак-Гіллєс Л. Б.

Гіляров Меркурій Сергійович (1912–1985) – зоолог, кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник (1947) Інституту ентомології та фітопатології.

Гімельфарб Ганна Марківна (1906–1977) – бібліограф; завідувачка сектора комплектування (1946), головний бібліотекар відділу наукової бібліографії (1946–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Гіндін Йосип Абрамович (1918–1989) – металознавець; молодший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946–1949) Фізико-технічного інституту.

Гірко Інна Прокопівна (1925) – молодший науковий співробітник (1948–1949) Інституту органічної хімії.

Гітман Євгенія Борисівна (1907) – фізико-хімік; молодший науковий співробітник відділу електрохімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Глікман Тамара Соломонівна (1905) – хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу фотохімії (1946–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Глувчинський Євген Володимирович (1907) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки.

Гнеденко Борис Володимирович (1912–1995) – математик, доктор фізико-математичних наук, професор, член-кореспондент (1945); заступник уповноваженого Президії АН у Львові (1949); старший науковий співробітник відділу прикладної математики (1946), завідувач відділу геометрії (1946–1947) та Львівського відділу (1948–1950) Інституту математики.

Гнип Павло Іванович (1902–1970) – фахівець в галузі історії науки і техніки, кандидат технічних наук, доцент; директор Львівської бібліотеки АН (1948); старший науковий співробітник відділу історії техніки (1949–1950) Інституту теплоенергетики.

Говорова Раїса Павлівна (1904–1970) – хімік, кандидат хімічних наук; молодший науковий співробітник лабораторії місцевих видів палива (1946) та лабораторії механізмів органічних реакцій (1947–1949) Інституту органічної хімії; молодший науковий співробітник (1950) Інституту теплоенергетики.

Гозенпуд Абрам Якимович (1908–2004) – літературознавець, історик театру, кандидат філологічних наук, кандидат мистецтвознавства; старший науковий співробітник відділу західноєвропейської літератури (1946) та відділу історії української літератури ХХ ст. (1947–1948) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Голембіовський – завідувач лабораторії фізіології лісових рослин (1947) Інституту лісівництва.

Голійчук (Галійчук) Федір Якович (1879–1949) – історик, професор; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1949) Інституту історії України.

Голік (Голик) В'ячеслав Романович (1918) – фізик; молодший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1947–1949) Фізико-технічного інституту.

Голік (Голик) Олександр Захарович (1906–1991) – фізик, кандидат фізико-математичних наук, учений секретар (1950) Президії АН; старший науковий спів-

робітник (1946–1950), заступник директора з наукової роботи (1946–1950), завідувач лабораторії (1948–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Голобородько Тимофій Архипович (1894) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу ядерної фізики (1946–1950) Інституту фізики.

Голобуцький Володимир Олексійович (1903–1993) – історик, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник (1947–1949) та завідувач відділу історії народів СРСР (1949–1950) Інституту історії України.

Голова Наталія Іванівна (1910) – фахівець в галузі гідрології; молодший науковий співробітник відділу гідравліки (1946–1947) Інституту гідрології та гідротехніки.

Головаха Іван Петрович (1916) – філософ, кандидат філософських наук; старший науковий співробітник відділу історичного матеріалізму (1947–1950) Інституту філософії.

Головін Павло Васильович (1885–1964) – хімік-технолог, доктор технічних наук, професор, член-кореспондент (1939); завідувач лабораторії цукристих речовин (1946–1950) Інституту органічної хімії.

Головін Григорій Якович (1912) – фахівець в галузі механіки, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник Львівського відділу (1948–1950) Інституту математики.

Головцин Василь Миколайович (1905–1968) – геолог, доктор геолого-мінералогічних наук, професор; старший науковий співробітник (1948–1949), завідувач лабораторії структурної геології нафтових покладів (1949–1950) Інституту геологічних наук.

Головченко Павло Сергійович (1892) – хімік, кандидат технічних наук, професор; старший науковий співробітник лабораторії органічного синтезу (1946) Інституту органічної хімії; завідувач відділу фізіології та біохімії (1947) Ботанічного саду АН.

Голов'янюк Зіновій Степанович (1876–1953) – ентомолог, доктор сільськогосподарських наук, професор; старший науковий співробітник відділу екології (1946) Інституту зоології; старший науковий співробітник лабораторії екології комах (1947–1950) Інституту ентомології і фітопатології.

Гольденберг Йосип Борисович (1923) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту чорної металургії.

Гомберг Ізраїль Григорович (1901) – економіст, доцент; старший науковий співробітник відділу політекономії (1946) та відділу фінансів, кредиту і грошового обігу (1947) Інституту економіки.

Гомоляко Микола Іванович (1899) – фітопатолог, кандидат сільськогосподарських наук; молодший науковий співробітник відділу мікології (1946–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Гончаров Андрій Іванович (1905) – хімік-технолог; завідувач хімічної лабораторії у відділі кайнозою і начальник палеонтологічної експедиції (1946), завідувач лабораторії нафти (1947), молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Гончаров Володимир Кирилович (1909–1987) – археолог; молодший, старший науковий співробітник відділу археології слов'янських племен і міст Київської Русі (1946–1950) Інституту археології.

Гончаров Степан Валентинович (1893) – біохімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу фізіології росту і розвитку рослин (1949–1950) Інституту ботаніки.

Гончарова Катерина Омелянівна (1920) – біохімік; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту біохімії.

Горбатюк Володимир Тимофійович (1912–1953) – історик, доцент; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту історії України.

Горбенко Єлизавета Матвіївна (1908) – економіст, кандидат економічних наук; молодший науковий співробітник відділу економіки промисловості (1949–1950) Інституту економіки.

Горделадзе Шалва Георгійович (1905–1973) – астрофізик, кандидат фізико-математичних наук, доцент; старший науковий співробітник (1946–1950), учений секретар (1946–1950) Головної астрономічної обсерваторії АН.

Гордієнко Іван Іванович (1918–1986) – лісознавець; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту лісівництва.

Гордійчук Микола Максимович (1919–1995) – молодший науковий співробітник відділу музичного фольклору (1947–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Гордон Борис Юхимович (1910) – фізико-хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу циклотрона (1946–1950) Інституту фізики; старший науковий співробітник (1950) Інституту геологічних наук.

Горенбейн Юхим Якович (1901–1992) – фізико-хімік, доктор хімічних наук; старший науковий співробітник відділу неорганічної хімії (1946–1947), завідувач лабораторії неводних розчинів (1948–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Горенблум Борис Ісакович – кандидат фізико-математичних наук; молодший науковий співробітник (1947) Інституту математики.

Горецький Петро Йосипович (1888–1972) – мовознавець, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу словників (1946–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Горев Микола Миколайович (1900–1992) – патофізіолог, доктор медичних наук, професор; завідувач групи, старший науковий співробітник відділу патофізіології (1946–1947) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Горелік Леопольд Еммануїлович (1899–1963) – економіст, кандидат економічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1947–1950) та завідувач відділу економіки промисловості (1950) Інституту економіки.

Горний Юрій Якович (1912) – хімік-аналітик, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу геофізики (1946–1949), завідувач лабораторії № 1 (1949–1950) Інституту геологічних наук.

Городецький Олексій Панасович (1897–1967) – терапевт, доктор медичних наук, професор; старший науковий співробітник відділу патофізіології (1946–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Городній Петро Тимофійович (1903) – економіст, кандидат економічних наук; учений секретар (1947–1950) Відділу суспільних наук АН, член (1947–1950) Редакційно-видавничої ради АН; старший науковий співробітник відділу економіки військового часу (1946–1950) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН; старший науковий співробітник (1950) Інституту економіки.

Гороновський Ігор Трефілович (1911–1989) – хімік; молодший науковий співробітник відділу неорганічної хімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Горчаков Микола Григорович (1903) – фахівець в галузі механіки, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1946–1948) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН; старший науковий співробітник (1948–1949) Інституту електротехніки.

Горюхіна Тамара Олександрівна (1911) – біохімік, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник лабораторії біохімії нервової тканини (1946–1947) Інституту біохімії.

Готальський Юзеф Миколайович (1919–2002) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Готт Володимир Спиридонович (1912–1991) – кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник (1948–1949) Інституту філософії.

Гофман Юлій Володимирович (1914) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту фізики.

Гоцик Яків Климентович (1904) – фахівець в галузі агрономії; молодший науковий співробітник відділу генетики (1947–1950) Ботанічного саду АН.

Гоцуляк Віра Дмитрівна (1910) – агрохімік; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту лісівництва.

Грабар Іван Григорович (1894) – юрист, економіст; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту економіки.

Грагеров Ісак Петрович (1917) – хімік-органік, кандидат хімічних наук; молодший, старший науковий співробітник лабораторії фізико-хімії силікатів (1946–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Грагєрова Раїса Борисівна (Рахіль Мордухівна) (1893) – патофізіолог, кандидат медичних наук; старший науковий співробітник відділу патофізіології (1946–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Граціанський Микола Миколайович (1903–1967) – хімік, кандидат хімічних наук; завідувач лабораторії корозії у відділі електрохімії (1946–1947), старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Гребельник Петро Григорович (1902) – інженер-мостобудівник, кандидат технічних наук; завідувач виробничого відділу (1947) та відділу впровадження (1948–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Гребеник (Гребенник) Лідія Андріївна (1922) – фахівець в галузі агрономії; молодший науковий співробітник (1946) Лабораторії ґрунтознавства АН.

Гребень Йосип Ілліч (1897–1973) – інженер-електрик, доктор технічних наук, професор; старший науковий співробітник відділу електростанцій та енергосистем (1946–1947) Інституту енергетики; старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту електротехніки.

Гребень Леонід Кіндратович (1888–1980) – зоолог, генетик, доктор біологічних наук, професор, академік (1948); завідувач відділу тваринництва (1949–1950) Інституту зоології.

Гржимало Олег Францович (1922) – молодший науковий співробітник (1950) Лабораторії ґрунтознавства АН.

Грибівська Катерина Михайлівна (1907–1965) – бібліотекознавець; завідувачка відділу комплектування (1947–1948), заступник директора з наукової роботи (1949–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Григорьев Ісидор Степанович (1889) – інженер-механік, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу сільськогосподарського машинобудування (1946–1947), завідувач відділу випробування машин (1947–1950) Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки.

Григорьева Варвара Андріївна (1918) – біохімік; молодший науковий співробітник лабораторії біологічного окислення (1946) та лабораторії біохімії м'язової діяльності (1947–1950) Інституту біохімії.

Гриднев Віталій Никифорович (1908–1990) – фізик, доктор технічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу металознавства (1946–1950) Інституту чорної металургії.

Гриненко Борис Степанович (1908–1984) – хімік; старший науковий співробітник (1950) Інституту використання газу.

Гринь (Грін) Георгій Степанович (1904–1976) – ґрунтознавець, кандидат сільськогосподарських наук, доцент; старший науковий співробітник (1946–1950) Лабораторії ґрунтознавства АН.

Гринь Федір Олександрович (1902–1960) – геоботанік, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу геоботаніки (1946–1950) Інституту ботаніки.

Гришко Микола Миколайович (1901–1964) – генетик-селекціонер, доктор біологічних наук, професор, академік (1939); голова (1947–1948) Відділу сільськогосподарських наук АН, член (1946–1949) Редакційно-видавничої ради АН; директор (1946–1950) Ботанічного саду АН.

Гришкова Надія Петрівна (1899) – фахівець в галузі механіки, кандидат фізико-математичних наук, професор; старший науковий співробітник відділу теорії пружності (1946–1950), завідувачка оптичної лабораторії (1946–1950) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова; старший науковий співробітник (1950) Інституту будівельної механіки.

Грінберг Йона Волькович (Вольфович) (1910) – хімік, кандидат хімічних наук, доцент; старший науковий співробітник, завідувач лабораторії нафти Львівського сектора (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Грінберг Фаїна Леонтіївна (Фейга Лейбівна) (1889) – хімік-аналітик, кандидат фармацевтичних наук; старший науковий співробітник лабораторії вітамінів (1946–1950) Інституту органічної хімії.

Грінченко Олександр Маркович (1904–1998) – ґрунтознавець, кандидат сільськогосподарських наук, доцент; старший науковий співробітник (1946–1950) Лабораторії ґрунтознавства АН.

Грозін Борис Дмитрович (1898–1962) – металознавець, механік, доктор технічних наук, член-кореспондент (1939); заступник голови (1947–1948) Відділу

технічних наук АН, член (1949) Аспірантської комісії АН; завідувач відділу контактної міцності (1946–1950) Інституту будівельної механіки.

Гротте Максим Георгійович (1901) – фахівець в галузі металургії; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту чорної металургії.

Грошев Михайло Васильович (1903) – кандидат технічних наук; старший науковий співробітник (1948–1949) Інституту теплоенергетики.

Грудницька Марія Семенівна (1907–1971) – літературознавець, кандидат філологічних наук; завідувачка відділу рукописів (1946–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Грунський Микола Кузьмович (1872–1951) – мовознавець, доктор філологічних наук, професор; старший науковий співробітник відділу російської і інших слов'янських мов (1946–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Губанова Марія Яківна (1920) – бібліотекознавець; головний бібліотекар (1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Губська Лідія Іванівна (1898) – завідувачка кабінету (1947–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Гудзенко Пантелеймон Петрович (1907–1994) – історик, архівіст, кандидат історичних наук, учений секретар (1950) Відділу суспільних наук АН; старший науковий співробітник (1947), завідувач відділу фондів (1947–1949), заступник голови (1949–1950) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН; старший науковий співробітник відділу археографії (1950) Інституту історії України.

Гудзій Микола Каленикович (1887–1965) – літературознавець, філолог, доктор філологічних наук, професор, академік (1945); завідувач відділу російської та інших слов'янських літератур (1946–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Гудіна Хана (Ганна) Менашівна (1911) – біохімік; молодший науковий співробітник лабораторії біохімії нервової тканини (1946), старший науковий співробітник лабораторії біологічного окислення (1947–1950) Інституту біохімії.

Гукасова Катерина Олександрівна – молодший науковий співробітник відділу газових турбін (1946) Інституту енергетики.

Гулевець Антон Іванович (1919) – філолог; старший науковий співробітник відділу персональних героїв (1946–1947) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Гулий Максим Федотович (1905–2007) – біохімік; доктор біологічних наук, професор, член-кореспондент (1948); заступник голови (1949–1950) Відділу біологічних наук АН, член (1949) Аспірантської комісії АН, член (1949) Ради по вивченню продукційних сил АН; старший науковий співробітник лабораторії біохімії м'язової тканини (1946–1950) Інституту біохімії.

Гуло Дмитро Данилович (1918) – фізик; молодший науковий співробітник відділу ядерної фізики (1946–1947) Інституту фізики.

Гуменюк Василь Софронівич – старший науковий співробітник (1950) Фізико-технічного інституту.

Гуменюк Михайло Прокопович (1918–1988) – мовознавець, бібліограф; науковий співробітник Львівської бібліотеки АН (1947–1950).

Гумецька Лукія Лук'янівна (1901–1988) – мовознавець, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Гургула Ірина Володимирівна (1904–1967) – етнограф; заступник директора з наукової роботи (1946–1950) Етнографічного музею АН у Львові.

Гуревич Самуїл Маркович (1917–1983) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Гуржій Дмитро Васильович (1915) – молодший науковий співробітник Львівського сектора (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Гуржій Іван Олександрович (1915–1971) – історик, джерелознавець, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник відділу історії капіталізму (1948–1950) Інституту історії України.

Гурилова Марія Андріївна (1909) – генетик, селекціонер, кандидат біологічних наук; завідувачка відділу генетики і селекції рослин (1946) Інституту ботаніки; завідувачка лабораторії морфогенезу (1947–1949), старший науковий співробітник (1950) Інституту генетики і селекції.

Гурський Павло Іванович (1917) – інженер-механік; молодший науковий співробітник відділу раціоналізації зварних з'єднань (1946–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Гуртовий Михайло Єфремович (1912) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник відділу ядерної фізики (1946–1950), завідувач лабораторії (1948–1950) Інституту фізики.

Гусакова Катерина Олександрівна (1915) – інженер-аеродинамік; молодший науковий співробітник відділу газових турбін (1946–1947) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Гуслистий Костянтин Григорович (1902–1973) – історик, етнолог, кандидат історичних наук, доцент; завідувач (1946–1947) та старший науковий співробітник відділу історії феодалізму (1947–1950) Інституту історії України.

Гутман Лія Миронівна (1913–1994) – інженер-хімік; молодший науковий співробітник відділу технології зварювання (1946–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Давиденко Адріана Григорівна (1916) – філолог, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу української літератури ХХ ст. (1947–1949) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Давиденко Федір Кузьмович (1921) – молодший науковий співробітник Львівського сектора (1947–1950) Інституту геологічних наук.

Давидов Григорій Маркович (1904) – молодший науковий співробітник відділу економіки військового часу (1946–1947) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН; учений секретар (1949) Ради по вивченню продукційних сил АН.

Давидов Олександр Сергійович (1912–1993) – фізик, доктор фізико-математичних наук; старший науковий співробітник відділу теорії ядра (1946–1950) Інституту фізики.

Давидова Надія Степанівна – кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту генетики і селекції.

Давидюк (Палій) Лідія Олександрівна (1920) – хімік, кандидат хімічних наук; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту геологічних наук.

Дайн Борис Якович (1900–1973) – хімік, доктор хімічних наук, професор; завідувач відділу фотохімії (1946–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Дайч Арон Рувимович – старший науковий співробітник (1950) Фізико-технічного інституту.

Далевська Рита (Ревека) Борисівна (1904) – бібліотекар; молодший науковий співробітник відділу західноєвропейської літератури (1947–1949) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Данилевський Віктор Васильович (1898–1960) – фахівець в галузі історії техніки, доктор технічних наук, академік (1948); голова (1949–1950) Комісії по вивченню вітчизняної науки і техніки АН; завідувач відділу історії техніки (1949–1950) Інституту теплоенергетики.

Даниленко Арсеній Іванович (1900) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Даниленко Валентин Миколайович (1913–1982) – історик, археолог, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник відділу археології первісного суспільства (1946–1950) Інституту археології.

Данилов Віталій Іванович (1902–1954) – фізик, доктор фізико-математичних наук, професор, член-кореспондент (1945); завідувач відділу кристалізації (1947–1950) Лабораторії металофізики АН.

Данилова Єлизавета Іванівна (1910) – патологоанатом, кандидат медичних наук, доцент; старший науковий співробітник (1950) Інституту зоології.

Данильченко Ніна Михайлівна (1910) – молодший науковий співробітник лабораторії контролю та впровадження (1949–1950) Інституту чорної металургії.

Данченко Єфросинія Михайлівна (1902) – бібліограф; завідувачка кабінету марксизму-ленінізму (1946–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Дараган Софія Володимирівна (1918) – завідувачка відділу опрацювання фондів (1948–1949) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Дарменко Марія Савівна (1906) – головний бібліотекар (1949) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Дахнюк Г. Д. – кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник (1949) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Даценко Борис Петрович див. Доценко Б. П.

Дашевська Броніслава Ісаївна (1914) – хімік-органік; молодший, старший науковий співробітник лабораторії органічного синтезу (1946–1947) Інституту органічної хімії.

Дашевський Лев Наумович (1916) – кандидат технічних наук, доцент; молодший, старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту електротехніки.

Дашкевич Всеволод Якович (1907–1988) – етнограф, кандидат філологічних наук, член-кореспондент (1945); завідувач відділу етнографії (1946–1948) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Дворнікова Параска Дмитрівна (1907) – лікар; кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник лабораторії вітамінів (1946–1950) Інституту біохімії.

Дей Олексій Іванович (1921–1986) – етнограф, кандидат філологічних наук; молодший науковий співробітник Львівського відділу (1948) Інституту мистецт-

вознавства, фольклору та етнографії; молодший науковий співробітник (1949–1950) Етнографічного музею АН у Львові.

Дейген Михайло Федорович (1918–1977) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту фізики.

Делімарський Юрій Костянтинович (1904–1990) – хімік-неорганік, кандидат хімічних наук, доцент; заступник директора з наукової роботи (1946–1950), завідувач лабораторії розтоплених солей у відділі неорганічної хімії (1946–1948) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Делоне Лев Миколайович (1891–1969) – цитолог, доктор біологічних наук, професор; завідувач лабораторії цитології (1946–1947), старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту генетики і селекції.

Деляуров Костянтин Олександрович (1906) – історик; завідувач відділу хроніки і бібліографії (1946–1947) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Демиденко Савелій (Савва) Григорович (1903) – фізико-хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу хімії ізотопів (1946–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Демиденко Тит Трохимович (1894) – агрохімік, доктор сільськогосподарських наук, професор; завідувач лабораторії фізіології росту і розвитку сільськогосподарських рослин (1947–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Демченко Дмитро Денисович – завідувач пункту шовківництва (1947) Інституту зоології.

Денисенко Василь Семенович (1896–1964) – етнограф, фольклорист; учений секретар (1946), старший науковий співробітник відділу етнографії (1946–1947) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Денисов Анатолій Михайлович (1909) – інженер-хімік; молодший науковий співробітник (1947–1949) Інституту геологічних наук.

Денисьєвський (Денисовський) Борис Семенович (1892) – ентомолог, кандидат сільськогосподарських наук; старший науковий співробітник лабораторії вивчення паразитичних хижих комах (1947–1950) Інституту ентомології і фітопатології.

Денчик Василь Пилипович (1908) – фахівець в галузі агрономії; молодший науковий співробітник відділу генетики і селекції (1946–1950) Ботанічного саду АН.

Деркач Марія Дем'янівна (1896–1972) – філолог, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Деркач Пилип Максимович (1893–1957) – мовознавець; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Дехтяр Ілля Якович (1912) – металофізик, кандидат фізико-математичних наук, доцент; старший науковий співробітник лабораторії порошкової металургії (1946) Інституту чорної металургії; старший науковий співробітник відділу дифузії (1947–1950) Лабораторії металофізики АН.

Джанелідзе-Карпенко Іоланта Григорівна (1902) – бібліотекознавець; головний бібліотекар (1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Джерелюк (Джералюк) Яків Семенович (1910) – фольклорист, філолог; молодший науковий співробітник відділу словесного фольклору (1946–1949) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Джиан (Джіян) Яків Григорович (1907) – фізик; старший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946) Фізико-технічного інституту.

Джуваго Василь Прокопович (1891–1987) – фахівець в галузі теплотехніки, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник (1950) Інституту використання газу.

Джурка Степан Михайлович (1894) – агробіолог; молодший науковий співробітник відділу фізіології і біохімії (1946–1950) Ботанічного саду АН.

Дзбановський Євген Олександрович (1892) – філолог; молодший науковий співробітник бібліотеки (1946), завідувач бібліотеки і архіву (1947–1950) Інституту археології.

Дзєцина Анастасія Василівна (1903) – фахівець в галузі агрономії; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Дзикович Віра Яківна (1925) – молодший науковий співробітник відділу економіки сільського господарства (1949–1950) Інституту економіки.

Дзюба Павло Мойсейович (Мусійович) (1902) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту зоології.

Дзюбенко Катерина Кузьмівна (1886) – бібліограф; завідувачка відділу (1946), головний бібліотекар (1947), завідувачка сектора (1949–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Дзюбенко Лариса Костянтинівна (1899) – фізіолог; молодший науковий співробітник відділу цитоембріології (1946–1950) Інституту ботаніки.

Дикман Ісак Маркович (1911–1991) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; молодший науковий співробітник відділу теорії ядра (1946–1950) Інституту фізики.

Динник Олександр Миколайович (1876–1950) – фахівець в галузі механіки, доктор технічних наук, академік (1929); голова (1946–1947) Аспірантської комісії АН, голова (1946) Бюро наукової пропаганди АН, член (1946–1947) Редакційно-видавничої ради АН; завідувач відділу теорії пружності (1946–1948) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова; завідувач відділу теорії пружності (1948–1950) Інституту будівельної механіки.

Динник Олександр Олександрович (1907) – фахівець в галузі металургії, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1950) Інституту чорної металургії.

Дібровенко Микола Федотович (Федосійович) (1901–1988) – педагог; молодший, старший науковий співробітник відділу музики і театру (1946–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Діденко Михайло Петрович (1913–1989) – юрист; молодший науковий співробітник (1949–1950) Сектора держави і права АН.

Дідик Йосип Прокопович (1915) – філолог; молодший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту археології.

Дідковський Валентин Якович (1914–1995) – геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; молодший науковий співробітник відділу тектоніки і морфології (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Дідковський Михайло Мефодійович (1903) – фахівець в галузі гідротехніки та енергетики, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу гідраліки (1946–1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Дідусенко Юрій Митрофанович (1918) – кандидат технічних наук; молодший науковий співробітник Харківської філії (1948–1949) Інституту теплоенергетики; молодший науковий співробітник (1949) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН.

Дідусь Василь Іванович (1907–1984) – фахівець в галузі агрономії та селекції, кандидат сільськогосподарських наук; заступник директора з наукової роботи (1946–1947), старший науковий співробітник (1947–1950) Інституту генетики і селекції.

Дінабург Ганна Давидівна (1899) – невропатолог, доктор медичних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу патоанатомії (1946–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Длугач Михайло Йосипович (1913) – кандидат технічних наук; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту будівельної механіки.

Дмитренко Петро Олексійович (1909–1999) – хімік, кандидат сільськогосподарських наук; старший науковий співробітник (1947) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Дмитрієв Георгій Володимирович (1904) – ентомолог, кандидат сільськогосподарських наук; завідувач відділу (1950) Ботанічного саду АН.

Дмитрієва Олександра Миколаївна (1921) – фізіолог; молодший науковий співробітник (1950) Інституту генетики і селекції.

Дмитров Леонід Дмитрович (1885–1965) – історик, археолог, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник відділу археології скіфо-сарматських племен і античних міст (1946–1950) Інституту археології.

Добровольський Аркадій Вікторович (1885–1956) – історик, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник відділу археології первісного суспільства (1946–1950) Інституту археології.

Доброхотов Микола Миколайович (1889–1963) – фахівець в галузі металургії, доктор технічних наук, професор, академік (1939); голова (1949–1950) Відділу технічних наук АН, член (1950) Президії АН; член (1949) Ради по вивченню продукційних сил АН, член (1949–1950) Редакційно-видавничої ради АН; завідувач сталеплавильного відділу (1946–1950) Інституту чорної металургії; директор (1950) Інституту використання газу.

Доброчаєва Дарина Микитівна (1916–1995) – геоботанік, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу фізіології обміну речовин (1946–1950) Інституту ботаніки.

Добрянський Калістрат Антонович (1907) – фольклорист; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1947) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Довгалоук Петро Микитович (1904) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Довгань Василь Архипович (1900) – агрофізіолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник лабораторії біохімії рослин (1946–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Довженко Валеріан Данилович (1905–1995) – музикознавець, кандидат мистецтвознавства; завідувач відділу музики й театру (1946–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Довженко Олександра Андріївна (1905) – завідувачка опорного пункту (1950) Інституту лісівництва.

Довженко Василь Йосипович (1909–1976) – історик, археолог, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник відділу археології слов'янських племен і міст Київської Русі (1946–1950), заступник директора з наукової роботи (1947–1949) Інституту археології.

Доленго Михайло див. Клоков М. В.

Дондик Ісак Григорович (1920) – інженер-технолог; молодший науковий співробітник механічної лабораторії (1946–1950) Інституту будівельної механіки.

Дорошенко Катерина Петрівна (1908–1985) – філолог, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу словників (1947–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Дорошкевич Олександр Костянтинович (1889–1946) – літературознавець, професор; завідувач відділу української літератури ХІХ ст. (1946) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Дорфман Абрам Шльомович (1923) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту теплоенергетики.

Доценко (Даценко) Борис Петрович (1893) – фахівець в галузі механіки та теплотехніки, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1947) Інституту енергетики; завідувач Львівського відділу (1948–1950) Інституту теплоенергетики; завідувач Львівського відділу (1950) Інституту використання газу.

Доценко Параска Порфиріївна (1910) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Драган Михайло Дмитрович (1899–1952) – доктор мистецтвознавства; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Драйгор Давид Абрамович (1906) – фахівець в галузі механіки, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу контактної міцності (1946–1950) Інституту будівельної механіки.

Драко Ольга Федорівна (1904) – хімік; молодший, старший науковий співробітник відділу аналітичної хімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Дрига Іван Омелянович (1907) – генетик-селекціонер, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник (1946, 1948–1950), завідувач відділу генетики і селекції (1946–1947) Ботанічного саду АН.

Дрималик Богдан Йосипович (1898–1956) – піаніст, композитор, фольклорист; науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Дроботько Віктор Григорович (1885–1966) – мікробіолог, доктор біологічних і медичних наук, професор, академік (1948); завідувач відділу патогенних мікроорганізмів (1946–1947), директор (1946–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Дрожжин Іван Михайлович (1894) – фахівець в галузі агрономії; кандидат сільськогосподарських наук; старший науковий співробітник (1947, 1950), учений секретар (1947), завідувач лабораторії каучуконосів (1948–1949) Інституту генетики і селекції.

Дрозд Нафанаїл Йосипович (1901) – молодший науковий співробітник відділу гідрології (1946–1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Дроздов Сергій Вікторович (1902) – астроном, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник (1946–1950) Полтавської гравіметричної обсерваторії АН.

Дружиніна Марія Миколаївна (1907) – селекціонер; старший, молодший науковий співробітник відділу генетики (1947–1950) Ботанічного саду АН.

Дряппо Ольга Федорівна (1904) – хімік-аналітик; старший науковий співробітник (1947) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Дубинська (Дубінська) Марія Львівна (1923) – літературознавець; молодший науковий співробітник відділу української літератури ХХ ст. (1946) та відділу західноєвропейської літератури (1947–1948) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Дубицька Наталія Дмитрівна (1904) – хімік; молодший науковий співробітник Геологічного музею (1947–1950) Інституту геологічних наук.

Дубінін Георгій Володимирович (1917) – лісознавець; учений секретар (1947) Ради по вивченню продукційних сил АН; директор (1949–1950) заповідника «Олександрія» АН.

Дубров Василь Володимирович (1904) – молодший науковий співробітник (1947–1949) Інституту чорної металургії; молодший науковий співробітник (1950) Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки.

Дубровін Микола Герасимович (1913) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту генетики і селекції.

Дубяньський Олександр Андрійович (1880–1974) – геолог, доктор геологічних наук, член-кореспондент (1939); старший науковий співробітник відділу кайнозою (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Дудик Федір Степанович (1903) – фахівець в галузі агрономії; молодший науковий співробітник відділу генетики (1946–1950) Ботанічного саду АН.

Дудка Олександр Васильович (1907) – інженер-механік, доцент; старший науковий співробітник (1947) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН.

Дудко Григорій Павлович – завідувач експериментальної майстерні (1947) Лабораторії машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки АН.

Дудко Данило Андрійович (1921) – інженер-механік; молодший науковий співробітник відділу раціоналізації зварних з'єднань (1946) та відділу проектування, виготовлення та випробування нової апаратури (1947–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Дульнева Віра Борисівна (1906) – біолог; молодший науковий співробітник відділу біології рослин (1946) Ботанічного саду АН.

Думанський Антон Володимирович (1880–1967) – хімік, доктор хімічних наук, професор, академік (1945); голова (1948) Комісії по вивченню історії вітчизняної

науки та техніки АН; директор (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Думанський Олег Антонович (1911) – хімік, кандидат хімічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу колоїдної хімії (1946–1949) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Дунькович Василь Андрійович (1901) – інженер-механік, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу контактної міцності (1946–1947) Інституту будівельної механіки.

Дучимінська Ольга Василівна (1893) – молодший науковий співробітник (1947–1950) Етнографічного музею АН у Львові.

Душечкін Олександр Іванович (1874–1956) – агрохімік, доктор сільськогосподарських наук, професор, академік (1945); член (1949) Ради по вивченню продукційних сил АН; старший науковий співробітник відділу фізіології живлення і агрохімії (1946) Інституту ботаніки; директор (1946–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Дьомін Василь Іванович (1901) – біохімік, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник лабораторії гормонів (1946) Інституту біохімії.

Дьяченко Михайло Микитович (1910) – старший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946) Фізико-технічного інституту.

Дядечко Микола Платонович (1912) – біолог; молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту ентомології і фітопатології.

Дядиченко Вадим Архипович (1909–1973) – історик, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник (1946–1948), завідувач відділу історії феодалізму (1948–1950) Інституту історії України.

Дядиченко Марія Ізраїлівна (1917) – філолог; молодший науковий співробітник відділу історії української літератури ХХ ст. (1946–1947) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Дядченко Марина Григорівна (1911) – геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник відділу петрографії рудних родовищ (1947–1950) Інституту геологічних наук.

Дядюша Галина Федорівна (1907) – патофізіолог, кандидат медичних наук; старший науковий співробітник відділу патофізіології (1946–1947) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Дятловицька Бася Ісаківна (1914) – фахівець в галузі теплофізики, кандидат фізико-математичних наук; молодший науковий співробітник відділу ядерної фізики (1946–1950) Інституту фізики.

Дятловицький Лев Ісакович (1909) – фахівець в галузі гідротехніки, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу гідротехніки (1946–1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Дяченко (Дьяченко) Вадим Євгенович (1896–1954) – математик, доктор фізико-математичних наук, професор, член-кореспондент (1934); старший науковий співробітник відділу теорії функцій комплексної змінної та її застосування (1946–1950) Інституту математики.

Дяченко Михайло Іванович (1904) – філолог; молодший науковий співробітник (1949–1950), учений секретар (1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Ейдинова-Бабська Міна Львівна (1901) – кандидат медичних наук; старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Ейнгорн Лія Наумівна (1912) – хімік, кандидат хімічних наук; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Епштейн Софія Файбишівна (Федорівна) (1903) – біохімік, кандидат біологічних наук, доцент; старший науковий співробітник лабораторії біохімії м'язової тканини (1946–1950) Інституту біохімії.

Євдокименко Володимир Юхимович (1927) – молодший науковий співробітник (1949), учений секретар (1950) Інституту філософії.

Євсєєв Сергій Васильович (1910) – геофізик, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник Львівського сектора (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Євтухова Марія Леонтіївна (1899) – терапевт, кандидат медичних наук; старший науковий співробітник відділу клінічної медицини (1946–1947) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Євтушенко Катерина Іванівна (1921) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Полтавської гравіметричної обсерваторії АН.

Єгорова Клавдія Олександрівна (1905) – учений секретар (1947) Редакційно-видавничої ради АН.

Єдлиньська Уляна Ярославівна (1909) – молодший науковий співробітник Львівського відділу (1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Єлін Микола Дмитрович (1901) – геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; молодший науковий співробітник Львівського сектора (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Єлісеєва Марія Павлівна (1913) – хімік; молодший науковий співробітник відділу палеозою (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Єльніковський Вадим Васильович (1911) – інженер-електрик; молодший науковий співробітник спецлабораторії (1947) Інституту математики.

Ємельяненко Георгій Григорович (Георгійович) (1910) – філософ, кандидат філософських наук, доцент; старший науковий співробітник відділу діалектичного матеріалізму (1947–1950), завідувач відділу філософії природознавства (1950) Інституту філософії.

Ємельяненко Павло Терентійович (1905–1947) – фахівець в галузі металургії, доктор технічних наук, член-кореспондент (1939); завідувач прокатного відділу (1946–1947) Інституту чорної металургії.

Ємчук Єлизавета Миронівна (1902) – еколог, ентомолог, кандидат біологічних наук, учений секретар (1946–1950) Планової комісії АН; старший науковий співробітник лабораторії безхребетних (1946–1950) Інституту зоології.

Єременко Валентин Никифорович (1911–1992) – фізико-хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу фізико-хімії металургійних процесів (1946–1950) Інституту чорної металургії.

Єременко-Швець Олександра Семенівна (1902) – інженер-теплотехнік, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу теплових двигунів та установок (1946) та теплотехнічного відділу (1947) Інституту енергетики; стар-

ший науковий співробітник (1948), завідувачка лабораторії газодинаміки (1948–1950) Інституту теплоенергетики.

Єрмаков Микола Порфирійович (1913) – геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук, доцент; завідувач лабораторії у Львівському секторі (1948–1949) Інституту геологічних наук.

Єрмолаєв Костянтин Олександрович (Олексійович) (1920) – бібліотекознавець; завідувач відділу іноземного комплектування (1949–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Єрмоленко Олександр Федорович (1920) – кандидат історичних наук; молодший науковий співробітник відділу міжнародних відносин (1947–1950), старший науковий співробітник воєнно-історичного відділу (1950) Інституту історії України.

Єршов Володимир Миколайович (1917) – фахівець в галузі газових турбін, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1948–1950) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН; старший науковий співробітник Харківської філії (1948–1949) Інституту теплоенергетики.

Єсельсон Борис Наумович (1917) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник лабораторії низьких температур у відділі фізики кристалів (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Єфіменко Петро Петрович (1884–1969) – археолог, доктор історичних наук, академік (1945); директор (1946–1950) Інституту археології.

Єфімова Наталія Іванівна (1904) – ботанік; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту ботаніки.

Жадін Борис Федорович (1917) – кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник (1948–1949) Карадаської біологічної станції АН.

Ждановський К. К. – молодший науковий співробітник (1947) Інституту лісівництва.

Жебокрицький Віктор Андрійович (1906–1975) – історик, кандидат історичних наук, доцент; старший науковий співробітник (1947–1950) Інституту історії України.

Железняк Йосип Аронович (1918) – кандидат технічних наук; молодший науковий співробітник (1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Жембровська Ю. І. – молодший науковий співробітник (1949) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Жеребкін Георгій Петрович (1916) – економіст, кандидат економічних наук; молодший науковий співробітник відділу економіки промисловості (1949–1950) Інституту економіки.

Жернов Ігор Євгенович (1914) – фахівець в галузі гідротехніки, кандидат геолого-мінералогічних наук; молодший (1946–1949), старший науковий співробітник відділу регіональної гідрогеології (1950) Інституту геологічних наук.

Живоленко Василь Петрович (1903) – інженер-меліоратор; молодший, старший науковий співробітник відділу декоративного садівництва (1946–1949) Ботанічного саду АН.

Жигаєв Георгій Никифорович (1914) – фахівець в галузі агрономії; молодший науковий співробітник токсикологічної лабораторії (1946–1950) Інституту ентомології і фітопатології.

Жигайло Яків Васильович (1911) – хімік; молодший науковий співробітник відділу ланцюгових реакцій (1946–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Жилко Федот Трохимович (1908–1995) – мовознавець, кандидат філологічних наук; молодший, старший науковий співробітник (1948–1950), учений секретар (1948–1949), завідувач відділу діалектології (1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Жудін Микола Дмитрович (1891–1968) – фахівець в галузі механіки, кандидат технічних наук, професор; завідувач відділу відновлювання конструкцій (1946–1949), старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту будівельної механіки.

Жук Андрій Іванович (1893) – фахівець в галузі агрономії; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту економіки.

Журавська Іда Юхимівна (1911) – літературознавець, кандидат філологічних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу західноєвропейської літератури (1946–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Журбін Олексій Іванович (1899) – генетик, кандидат біологічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу біології рослин (1946) Ботанічного саду АН; завідувач лабораторії швидкоростучих порід (1946–1947), старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту лісівництва.

Журов Георгій Вікторович (1902–1988) – кандидат мистецтвознавства; старший науковий співробітник відділу образотворчого мистецтва (1947–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Завада Петро Ілліч (1916) – молодший науковий співробітник Львівського відділу (1947–1950) Інституту археології.

Завадовський Олександр Васильович – старший науковий співробітник (1947) Головної астрономічної обсерваторії АН.

Завгородній Федір Іванович (1904) – фахівець в галузі агрономії, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник лабораторії фізіології росту і розвитку сільськогосподарських рослин (1946–1947) Інституту фізіології рослин.

Завірюха Семен Васильович (1891) – член (1949–1950) Редакційно-видавничої ради АН; директор (1949–1950) Видавництва АН.

Задирака Костянтин Васильович (1911) – молодший науковий співробітник (1947–1949), учений секретар (1950) Інституту математики.

Засядная Белла Львівна (1922) – історик; молодший науковий співробітник відділу історії капіталізму (1946–1950) Інституту історії України.

Зайцев Григорій Павлович (1898) – інженер, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник (1947–1949) Інституту будівельної механіки.

Зайцев Яків Андрійович (1897) – економіст; завідувач кабінету революційної преси (1947), головний бібліотекар консультативно-бібліографічного відділу (1946–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Зайцева Галина Яківна (1921) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту гідробіології.

Зайцева Тетяна Варфоломіївна (1898–1964) – філолог, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Заклинський Богдан Романович (1886–1946) – філолог; молодший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Закордонєць Антон Іванович (1907) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту ботаніки.

Зак-Тутковська Ірина Павлівна (1896) – бібліограф; молодший науковий співробітник відділу філософії природознавства (1947–1950) Інституту філософії.

Заливадний Степан Якович (1896) – фізик; старший науковий співробітник відділу фізики кристалів (1946), молодший, старший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1947–1950) Фізико-технічного інституту.

Заморій Петро Костянтинович (1906–1975) – геоморфолог, доктор геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник відділу тектоніки і геоморфології (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Заневич Віра Юхимівна (1903) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Занько Володимир Васильович (1879) – біолог; старший науковий співробітник (1946) Науково-природничого музею АН у Львові.

Зап'ятова Олександра Олександрівна (1914) – молодший науковий співробітник (1946–1950) Інституту ботаніки.

Заремба Вікторія Петрівна (1904) – мікробіолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник (1947) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Зарецький Мирон Онупрійович (1889–1961) – математик, кандидат фізико-математичних наук, професор; старший науковий співробітник Львівського відділу (1947–1950) Інституту математики.

Заруба Ігор Іванович (1921) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Зарудний Яків Каленикович (1920) – лісознавець; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту лісівництва.

Засенко Олексій Єлисейович (1907–1993) – філолог, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу української літератури ХІХ ст. (1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Засс Віктор Мойсейович (1884) – фахівець в галузі гідротехніки, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу гідротехніки (1946–1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Затенацький Яків Павлович (1902–1986) – мистецтвознавець, кандидат мистецтвознавства; старший науковий співробітник відділу образотворчого мистецтва (1946–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Захариков Микола Андрійович (1912) – фахівець в галузі теплотехніки, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник (1950), завідувач відділу промислового використання газу (1950) Інституту використання газу.

Захарченко Ніна Львівна (1893) – фахівець в галузі агрономії; молодший науковий співробітник лабораторії патології комах (1947–1950) Інституту ентомології і фітопатології.

Захарук (Захарчук) Юрій Миколайович (1914–1997) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту археології.

Захваткін Віктор Олексійович (1887) – зоолог, кандидат біологічних наук, професор; завідувач відділу зоології (1946–1950) Науково-природничого музею АН у Львові.

Зашкільняк Марія Марківна (1913) – молодший науковий співробітник Львівського сектора (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Збронцева (Шкірпан-Збронцева) Олена Романівна (1898) – доктор мистецтвознавства; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Зведенюк Петро Харитонович (1900) – економіст, кандидат економічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1946–1949) та завідувач відділу економічної географії (1949–1950) Інституту економіки.

Зверезомб-Зубовський Євген Васильович (1890–1967) – ентомолог, доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент (1939); завідувач відділу екології (1946) Інституту зоології; заступник директора з наукової роботи (1946–1950), завідувач лабораторії екології комах (1947–1950), виконуючий обов'язки директора (1949–1950) Інституту ентомології і фітопатології.

Зданевич Борис Іванович (1886–1966) – тюрколог, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу української мови та діалектології (1946–1947) та відділу словників (1947–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Здрилько Анастасія Пилипівна (1922) – біолог; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту генетики і селекції.

Здун Всеволод Ілліч (1907) – старший науковий співробітник (1948–1950) Науково-природничого музею АН у Львові.

Зейдіц Петро Михайлович (1903) – фізик; завідувач лабораторії радіоактивних вимірювань у відділі фізики ядра і електроніки (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Зеленко Ілля Наумович (1903) – бібліотекознавець; завідувач відділу (1949–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Зеленський Микола Васильович (1910) – біолог, кандидат біологічних наук; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Зелепуха Софія Іванівна (1911) – лікар, кандидат медичних наук; молодший науковий співробітник відділу загальної мікробіології (1946–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Зелігман Самуїл Борисович (1910) – інженер, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1947–1950) Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки.

Зелінський Сергій Павлович (1906) – біолог; молодший науковий співробітник відділу експериментальної офтальмології (1946–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Зеров Дмитро Костянтинівич (1895–1971) – ботанік, доктор біологічних наук, професор, академік (1948); член (1949) Ради по вивченню продукційних сил АН; завідувач відділу бріології (1946–1950), заступник директора з наукової роботи (1946), директор (1946–1950) Інституту ботаніки.

Зеров Костянтин Костянтинович (1899–1979) – ботанік, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу загальної гідробіології (1946–1950) Інституту гідробіології.

Зерова Марія Яківна (1902–1994) – міколог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу мікології (1946–1950) Інституту ботаніки.

Зименко Петро Михайлович (1907) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту використання газу.

Зільберман Ріва Олександрівна (1905) – зоолог-генетик, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу генетики (1946–1950) Інституту зоології.

Зінгерман Яків Петрович (1915) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту фізики.

Зінов'єва Христина Гаврилівна (1898) – мікробіолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу ґрунтової мікробіології (1946–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Зінченко Микола Семенович (1913) – радіофізик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник відділу електромагнітних коливань (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Зінченко Панас Андрійович (1906) – фахівець в галузі механіки; старший науковий співробітник (1946–1947) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН.

Зозуля Микола Васильович (1915) – молодший науковий співробітник (1947–1950), учений секретар (1949–1950) Інституту теплоенергетики.

Золотарьова (Золотарева) Таїсія Степанівна (1904) – педагог; молодший, старший науковий співробітник відділу окупаційного режиму (1946–1947) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Золотоверхий Іван Демидович (1905–1978) – член (1949–1950) Редакційно-видавничої ради АН, член (1950) Бібліотечної комісії АН; молодший науковий співробітник (1948) Інституту історії України; директор (1948–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Зосимович Дмитро Павлович (1901–1989) – хімік-технолог, кандидат хімічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу електрохімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Зражевський Андрій Іларіонович (1902) – ентомолог, кандидат біологічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу екології (1946) Інституту зоології; учений секретар (1946), старший науковий співробітник (1947–1950) та завідувач лабораторії ґрунтознавства (1949–1950) Інституту лісівництва.

Зубарева Валентина Іванівна (1913) – палеозоолог, кандидат біологічних наук; молодший, старший науковий співробітник лабораторії хребетних (1946–1950) Інституту зоології.

Зубаровський Віталій Михайлович (1910) – хімік, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник лабораторії органічного синтезу (1946–1950) Інституту органічної хімії.

Зюков Євген Якович (1915) – інженер-теплотехнік; молодший науковий співробітник (1946–1947) Інституту енергетики.

Івакін Іван Якович (1910) – молодший науковий співробітник Львівського відділу (1947–1950) Інституту математики.

Іваницький Єремія Григорович (1903) – старший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту ботаніки; старший науковий співробітник (1948–1950) Науково-природничого музею АН у Львові.

Іванов Георгій Георгійович (1920) – молодший науковий співробітник (1949) Інституту економіки.

Іванов Леонід Михайлович (1909–1972) – історик, кандидат історичних наук; заступник директора з наукової роботи (1946–1948) Інституту історії України.

Іванова Антоніна Опанасівна (1902) – біолог-бактеріолог; молодший науковий співробітник відділу патофізіології (1946–1947) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Івантишин Михайло Миколайович (1896–1969) – геохімік, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник відділу геохімії (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Іванченко Олексій Михайлович (1916) – фізик; старший науковий співробітник відділу електромагнітних коливань (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Івахненко Олексій Григорович (1913–2007) – інженер-електрик, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу теоретичної теплотехніки (1946–1947) Інституту енергетики; старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту електротехніки.

Івашин-Надтока Олександр Васильович (1892) – молодший науковий співробітник військово-партизанського відділу (1947–1950) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Іващенко Микола Ілліч (1908) – фахівець в галузі механіки, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1946–1947) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН.

Івлєв Віктор Сергійович (1907) – фізіолог, еколог, кандидат біологічних наук; завідувач лабораторії екології і фізіології водних організмів (1946), завідувач Львівського відділу (1948–1949) Інституту гідробіології.

Івлєва Ірина Вікторівна (1918) – молодший науковий співробітник Львівського відділу (1948–1949) Інституту гідробіології.

Ігнатков Дмитро Якович (1901) – економіст, кандидат економічних наук; молодший науковий співробітник відділу економіки сільського господарства (1947–1950) Інституту економіки.

Іжакевич (Їжакевич) Галина Прокопівна (1919–2003) – мовознавець, кандидат філологічних наук; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Ізбеков Володимир Олексійович (1881–1963) – хімік, кандидат хімічних наук, професор, член-кореспондент (1939); старший науковий співробітник-консультант (1946) та завідувач лабораторії рідкісних елементів у відділі неорганічної хімії (1947–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Іллінська Варвара Андріївна (1920–1979) – археолог, кандидат історичних наук; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту археології.

Іллічевський Сергій Олімпійович (1895) – ботанік, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник (1947) Ботанічного саду АН.

Льїн Василь Семенович (1901–1963) – філолог, кандидат філологічних наук; учений секретар (1946), заступник директора з наукової роботи (1946–1947), старший науковий співробітник (1947) та завідувач відділу української мови та діалектології (1947–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Льїнська-Центалович Марта Ансівна (1897) – фахівець в галузі агрономії, кандидат сільськогосподарських наук; старший науковий співробітник лабораторії генетики та методики селекції (1946–1947) Інституту генетики і селекції.

Льюшин Олексій Антонович (1911–1998) – фахівець в галузі механіки, доктор технічних наук, член-кореспондент АН СРСР (1943); старший науковий співробітник відділу віброміцності (1946–1949) Інституту будівельної механіки.

Льюшина Наталія Антонівна (1912) – хімік-технолог; молодший науковий співробітник лабораторії органічного синтезу (1946–1950) Інституту органічної хімії.

Іносов Віктор Леонтійович (1909) – фахівець в галузі електроавтоматики, доктор технічних наук, доцент; завідувач лабораторії (1946–1947) Інституту енергетики; старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту електротехніки.

Іофанов Давид (Данило) Михайлович (1903–1965) – літературознавець, кандидат філологічних наук; завідувач відділу рукописів (1949–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Ісаїчев (Ісайчев) Іван Васильович (1901–1946) – металофізик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник відділу металофізики (1946) Інституту чорної металургії.

Ісакович Володимир Миколайович (1893–1966) – економіст; член (1948–1950) Редакційно-видавничої ради АН; молодший, старший науковий співробітник відділу статистики (1947–1949) Інституту економіки.

Ісаченко Борис Лаврентійович (1871–1948) – мікробіолог, доктор біологічних наук, академік (1945); завідувач відділу загальної мікробіології (1946–1948) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Ітенберг Борис Зіновійович (1918) – фахівець в галузі механіки, кандидат технічних наук; молодший науковий співробітник відділу міцності й динаміки деталей машин (1946–1947) Інституту будівельної механіки.

Ігін Самуїл Григорович (1905) – фізик; старший науковий співробітник відділу фізики кристалів (1946) Фізико-технічного інституту.

Ішлінський Олександр Юлійович (1913–2003) – фахівець в галузі механіки, доктор фізико-математичних наук, професор, академік (1948); завідувач відділу прикладної математики (1947), директор (1948–1950) Інституту математики.

Іщенко Антон Маркович (1915) – геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник відділу палеозою (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Іщенко Ігор Іванович (1916) – інженер-механік, кандидат технічних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу відновлювання конструкцій (1946–1950) Інституту будівельної механіки.

Іщенко Тамара Анастасіївна (1915) – геолог, палеонтолог; молодший науковий співробітник відділу палеозою (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Йосипенко Микола Кузьмович (1912) – мистецтвознавець, кандидат мистецтвознавства; старший науковий співробітник відділу музики і театру (1946–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Кавецький Ростислав Євгенович (1899–1978) – патофізіолог, доктор медичних наук, професор, член-кореспондент (1945); член (1948–1950) Редакційно-видавничої ради АН; заступник директора з наукової роботи (1946), директор (1947–1950), завідувач відділу (1948–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Каганова Мері Яківна (1920) – бібліотекознавець; учений секретар (1949) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Кагановський (Когоновський) Олександр Маркович (1912) – фізико-хімік, кандидат хімічних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу неорганічної хімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Каденська (Коденська) Варвара Сергіївна (1905) – хімік; молодший науковий співробітник відділу аналітичної хімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Каденська (Коденська) Марія Сергіївна (1912) – економіст; молодший науковий співробітник відділу економіки сільського господарства (1946–1947) та відділу фінансів, кредиту та грошового обігу (1948–1950) Інституту економіки.

Казимиров Олександр Андрійович (1911–1987) – інженер-конструктор, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу раціоналізації зварних з'єднань (1946–1947), завідувач секції судобудування (1948–1950) Інституту електрозварювання ім. С. О. Патона.

Казимиров Олексій Андрійович (1904) – учений секретар (1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Казмирчук Октавіан Антонович (1912) – економіст; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту економіки.

Кайєнська (Каєнська) Лукерія Маркіанівна (1921) – молодший науковий співробітник (1948–1949) Інституту археології.

Калина Зоя Еммануїлівна (1908) – музикознавець; старший науковий співробітник відділу музичного фольклору (1946–1949) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Калиниченко (Каленіченко) Лука Петрович (1898–1968) – мистецтвознавець, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу образотворчого мистецтва (1946) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Калинович Михайло Якович (1888–1949) – мовознавець, доктор філологічних наук, професор, академік (1939); завідувач відділу загального мовознавства романських та германських мов (1946–1949) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Калінін Федір Леонтіївич (1918) – фізіолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Калужський Микола Іванович (1904) – лісознавець, кандидат сільськогосподарських наук, доцент; старший науковий співробітник лабораторії швидкоростучих порід (1946–1947) Інституту лісівництва.

Калюжна Парасковія Федорівна (1907) – інженер-хімік, кандидат хімічних наук; молодший науковий співробітник відділу електрохімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Кан Любов Самійлівна (1909) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; молодший науковий співробітник відділу фізики кристалів (1946), старший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1947–1949) Фізико-технічного інституту.

Кан Яків Самійлович (1905) – фізик, кандидат фізико-математичних наук, доцент; старший науковий співробітник лабораторії низьких температур у відділі фізики кристалів (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Канський Кирило Єлисейович – кандидат економічних наук; старший науковий співробітник (1949) Лабораторії ґрунтознавства АН.

Кан-Шаргородська Хіня Аронівна (1906) – молодший науковий співробітник (1947–1949) Кабінету по вивченню єврейської мови, літератури та фольклору АН.

Кантор Раїса Абрамівна (1918) – філолог; молодший науковий співробітник відділу етнографії (1946–1949) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Капілович Юхим Абельович див. Копилович Ю. А.

Каплан Марія Лейбівна (1918) – інженер-технолог; молодший науковий співробітник відділу неорганічної хімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Каптаренко (Каптаренко-Черноусова) Ольга Костянтинівна (1899–1989) – геолог, палеонтолог, доктор геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник відділу кайнозою (1946–1947), завідувачка відділу мезозою (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Караваєв Микола Михайлович (1890–1979) – хімік, доктор хімічних наук, професор; старший науковий співробітник (1948–1949) Інституту органічної хімії; старший науковий співробітник (1950) Інституту теплоенергетики.

Карамішев Антон Антонович (1885) – головний бібліотекар відділу рукописів (1947–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Карась Марія Миколаївна (1922) – агрохімік; молодший науковий співробітник (1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Карлаш Катерина Василівна (1902) – еколог, ентомолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу патології комах (1946) Інституту зоології; старший науковий співробітник лабораторії корисних комах (1947–1950) Інституту ентомології і фітопатології.

Карнаух Єфимія Данилівна (1901) – ботанік-систематик; молодший науковий співробітник відділу систематики квіткових рослин (1946–1950) Інституту ботаніки.

Карпенко Віталій Володимирович (1905) – фахівець в галузі теплотехніки, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1946), директор Харківської філії (1946–1947) Інституту енергетики; старший науковий співробітник (1948), учений секретар (1948–1949), завідувач лабораторії промислової теплотехніки (1949–1950) Інституту теплоенергетики.

Карпенко Георгій Володимирович (1910–1977) – аерогідротехнік, кандидат технічних наук, доцент; учений секретар (1946) Відділу технічних наук АН, уче-

ний секретар (1946–1950) Президії АН, член (1946–1947) Редакційно-видавничої ради АН; старший науковий співробітник гідромеханічного відділу (1946) та теплотехнічного відділу (1947) Інституту енергетики; завідувач динамічної лабораторії (1947–1950) Інституту будівельної механіки.

Карпенко Марта (Марія) Кіндратівна (1905) – хімік; молодший, старший науковий співробітник відділу анаеробних мікроорганізмів (1947–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Карпенко Олександр Юхимович (1921) – історик, педагог; завідувач відділу Львівської бібліотеки АН (1949–1950).

Карпинець Іван Іванович (1898–1954) – історик, доктор історичних наук; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946) та відділу історії капіталізму (1947) Інституту історії України.

Карпунін Петро Прохорович (1902–1974) – хімік, доктор хімічних наук, професор, член-кореспондент (1939); старший науковий співробітник лабораторії місцевих видів палива (1946–1948) Інституту органічної хімії.

Касаєва Марія Олександрівна (1896) – дендролог; молодший, старший науковий співробітник відділу дендрології (1946–1950) Ботанічного саду АН.

Касаткін Борис Сергійович (1919–1993) – інженер-механік, кандидат технічних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу технології зварювання (1946–1950) Інституту електрозварювання ім. С. О. Патона.

Касименко Олександр Карпович (1905–1971) – історик, кандидат історичних наук; член (1947–1950) Редакційно-видавничої ради АН; заступник голови (1948) Комісії по вивченню історії вітчизняної науки та техніки АН; директор (1947–1950) Інституту історії України.

Кассюра (Кассюра-Березовська) Олена Георгіївна (1891) – гідрогеолог; молодший науковий співробітник відділу регіональної гідрогеології (1946–1949) Інституту геологічних наук.

Каськун Гвидон Іванович (1903) – інженер-механік; завідувач лабораторії у відділі вібростійкості (1946) та металографічної лабораторії (1947) Інституту будівельної механіки.

Касьяненко Володимир Григорович (1901–1981) – ветеринар, доктор біологічних наук, професор; старший науковий співробітник лабораторії хребетних (1946–1947), завідувач відділу (1948–1949), заступник директора з наукової роботи (1949–1950), директор (1950) Інституту зоології.

Катеринич Тетяна Дмитрівна (1913) – агрохімік; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту лісівництва.

Каткова Клавдія Іванівна див. Коткова К. І.

Катіна Зоя Федорівна (1908) – ботанік-систематик, кандидат біологічних наук, доцент; завідувачка музею (1946–1950), старший науковий співробітник відділу систематики вищих рослин (1948–1950) Інституту ботаніки.

Катков Федір Олександрович (1917) – кандидат технічних наук; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту електротехніки.

Кауфман Сергій Борисович (1908) – фахівець в галузі теплотехніки, кандидат технічних наук; молодший науковий співробітник (1947) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту теплоенергетики.

Кацнельсон Абрам Ісакович (1914–2003) – молодший науковий співробітник відділу української літератури XIX ст. (1947–1948) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Качан Онисим Олександрович (1922) – інженер-технолог; молодший науковий співробітник відділу фотохімії (1947–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Качерова Сара Абрамівна (1906) – хімік-неорганік, кандидат біологічних наук; молодший науковий співробітник відділу неорганічної хімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Каштанова Ганна Юхимівна (1897) – фітопланктолог; молодший науковий співробітник (1946–1947) та завідувачка музею (1948–1950) Інституту гідробіології.

Квітка Климент Васильович (1880–1953) – дослідник українського фольклору, педагог, громадський діяч, професор; старший науковий співробітник відділу музичного фольклору (1946–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Квітницька (Ремберг-Квітницька) Ірина Станіславівна (1921) – літературознавець; молодший науковий співробітник відділу російської та інших слов'янських літератур (1946–1947) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Керницький Іван Михайлович (1909–1979) – філолог, кандидат філологічних наук; молодший науковий співробітник Львівського відділу (1948–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Кессельман Веніамін Мойсейович (1914) – молодший науковий співробітник (1948–1949) Інституту економіки.

Килимник (Калимник) Олег Володимирович (1913–2001) – літературознавець, кандидат філологічних наук, учений секретар (1948–1949), старший науковий співробітник відділу української радянської літератури (1949–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Кирдо Іван Вікторович (1915) – інженер-хімік; молодший науковий співробітник відділу електроапаратури (1946), старший науковий співробітник відділу технології зварювання (1946–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Кирилюк Євген Прохорович (1902–1989) – літературознавець, кандидат філологічних наук, доцент; учений секретар (1946) Відділу суспільних наук АН; завідувач відділу шевченкознавства (1946–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Кириченко Ілля Микитович (1889–1955) – мовознавець, кандидат філологічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1946) та завідувач відділу словників (1947–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Киртбая Юрій Костянтинович (1902) – інженер-механік, кандидат технічних наук, доцент; завідувач лабораторії (1946), старший науковий співробітник тепло-технічного відділу (1947) Інституту енергетики; старший науковий співробітник (1948–1949) Інституту теплоенергетики.

Кисельов (Кісельов) Григорій Леонідович (1901–1952) – музикознавець, кандидат мистецтвознавства, доцент; старший науковий співробітник відділу музики і театру (1946–1949) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Кисельов Олександр Іванович (1903–1967) – літературознавець, кандидат філологічних наук, доцент; учений секретар (1946–1947) Відділу суспільних наук АН; учений секретар (1947), старший науковий співробітник відділу української літератури XIX ст. (1946–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Кисілевський Володимир Вассіанович (1912) – молодший науковий співробітник (1950) Лабораторії ґрунтознавства АН.

Кисіль Віталій Денисович (1906) – фахівець в галузі агрономії; молодший науковий співробітник (1946–1947) Лабораторії ґрунтознавства АН.

Кисіль Іван Михайлович (1906) – інженер-механік, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу стійкості конструкцій (1946–1950) Інституту будівельної механіки.

Кисіль (Кисель) Павло Іванович (1916) – молодший науковий співробітник (1946–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Китицин Євген Миколайович (1904) – фахівець в галузі агрономії; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту ентомології і фітопатології.

Кичигін Михайло Олександрович (1892) – фахівець в галузі теплотехніки, доктор технічних наук, професор; завідувач відділу теоретичної теплотехніки (1946) Інституту енергетики.

Кияниця Віктор Миколайович (1887) – інженер-технолог, доктор технічних наук, професор; завідувач Львівської філії (1946) Інституту енергетики.

Кияниця-Гуслиста Ніна Миколаївна (1907) – молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту будівельної механіки.

Кільчевський Микола Олександрович (1909–1979) – математик, фізик, доктор фізико-математичних наук, професор; завідувач відділу прикладної математики (1946–1947) Інституту математики.

Кінель Іван Гнатович (1886) – зоолог; директор та завідувач відділу зоології (1946) Науково-природничого музею АН у Львові.

Кінкулькін Борис Овсійович (1886) – фахівець в галузі металургії, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник прокатного відділу (1946–1950), завідувач шлакової лабораторії (1947) Інституту чорної металургії.

Кінько Андрій Мефодійович (1911) – фольклорист, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу словесного фольклору (1946–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Кіпріанов Андрій Іванович (1896–1972) – хімік, доктор хімічних наук, професор, академік (1945); віце-президент АН (1946–1948); член (1950) Президії АН, голова (1946–1950) Відділу фізико-хімічних та математичних наук АН, член (1946–1950) Редакційно-видавничої ради АН, член (1949) Ради по вивченню продукційних сил АН; директор (1946–1950), завідувач лабораторії органічного синтезу (1946–1950) Інституту органічної хімії.

Кістяківська Наталія Павлівна (1889–1955) – філолог; молодший науковий співробітник відділу української давньої літератури (1947–1948) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Кістяківський (Кістяковський) Олександр Богданович (1904) – зоолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник (1947–1950) Інституту зоології.

Класен Християн Іванович (1891) – зоолог, кандидат сільськогосподарських наук, доцент; старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту зоології.

Клейн Борис Ілліч (1874) – бактеріолог, доктор медичних наук, професор; науковий співробітник, завідувач відділу бактеріофагії (1946–1949) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Клейнер Костянтин Юхимович (1909–1961) – хімік-неорганік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу аналітичної хімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Клименко Валентин Митрофанович (1908) – фахівець в галузі металургії, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник лабораторії контролю та впровадження (1950) Інституту чорної металургії.

Клименко Валентина Іванівна (1896) – літературознавець; молодший науковий співробітник відділу української давньої літератури (1946–1948) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Клименко Василь Якович (1904) – гідрогеолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Клименко Олександр Петрович (1916) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту використання газу.

Климова Ірина Володимирівна (1919) – завідувачка шліфувальної лабораторії (1947) Інституту геологічних наук.

Климовицька Зінаїда Мойсеївна (1917) – фізіолог, агрохімік, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу фізіології живлення і агрохімії (1946) Інституту ботаніки; старший науковий співробітник лабораторії живлення рослин (1947–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Клігман Фаїна Йосипівна (1903) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник (1947) Інституту фізики.

Клоков Всеволод Іванович (1917–2004) – історик, кандидат історичних наук; завідувач відділу персональних героїв (1946–1949) та відділу фондів (1949) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН; старший науковий співробітник воєнно-історичного відділу (1950) Інституту історії України.

Клоков Михайло Васильович (Доленго Михайло) (1896–1981) – поет, літературознавець, ботанік-систематик, кандидат біологічних наук, професор; старший науковий співробітник відділу систематики квіткових рослин (1946–1950) Інституту ботаніки.

Клушин Валентин Іванович (1917) – молодший науковий співробітник Львівського сектора (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Ключарьов Олексій Павлович (1910–1997) – фізик, кандидат фізико-математичних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946) та відділу фізики твердого тіла і математичної фізики (1947) Фізико-технічного інституту.

Клюшников Михайло Миколайович (1905–1977) – геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник (1946) та завідувач відділу кайнозою (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Книщенко Параска Гаврилівна (1902) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Коберник Семен Григорович (1911) – інженер-гідротехнік; молодший науковий співробітник відділу гідравліки (1946–1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Кобилковський Михайло Трохимович (1891) – завідувач конструкторської лабораторії (1947) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Ковалевська Надія Іванівна (1923) – молодший науковий співробітник (1948–1949) Інституту генетики і селекції.

Ковалевська Павла Яківна (1901) – селекціонер, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник (1947–1950), завідувачка лабораторії морфогенезу (1948–1949) Інституту генетики і селекції.

Ковалевський Антон Костянтинович (1911) – лісознавець; молодший науковий співробітник лабораторії швидкоростучих порід (1947–1950), учений секретар (1949–1950) Інституту лісівництва.

Ковалевський Сергій Олександрович (1889–1973) – доктор геолого-мінералогічних наук, професор; старший науковий співробітник (1947–1948) Інституту геологічних наук.

Коваленко Анатолій Дмитрович (1905–1973) – фахівець в галузі механіки, доктор технічних наук, доцент; консультант, старший консультант (1947, 1950) Планової комісії АН, учений секретар (1950) Президії АН; завідувач відділу міцності й динаміки деталей машин (1946–1950) Інституту будівельної механіки.

Коваленко Віра Олександрівна (1918) – агрохімік; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Коваленко Данило Наумович (1916) – молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту геологічних наук.

Коваленко Дмитро Михайлович див. Косарик Дмитро

Коваленко Катерина Олефірівна (1907) – головний бібліотекар консультативно-бібліографічного відділу (1946–1949), завідувачка кабінету картографії (1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Коваленко Леонід Антонович (1907–1985) – історик, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник відділу історії капіталізму (1946–1950) Інституту історії України.

Ковалик Іван Іванович (1907–1989) – мовознавець; молодший, старший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1947) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Коваль Петро Йосипович (1910) – математик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник відділу теорії функцій комплексної змінної та її застосування (1946–1947) Інституту математики.

Ковальов Олександр Іванович (1909) – фізик; старший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946–1949) Фізико-технічного інституту.

Ковальчук Галина Петрівна (1915) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту теплоенергетики.

Ковшуля Панас Андрійович (1907) – гірничий інженер, кандидат технічних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу нафти і газів (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Коган Володимир Соломонович (1914) – фізик; старший науковий співробітник відділу фізики твердого тіла і математичної фізики (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Коган Овсій Йосипович (1897) – хімік; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту теплоенергетики.

Когоновський Олександр Маркович див. Кагановський О. М.

Кодацька (Несвіт-Кодацька) Лариса Феодосіївна (1921) – літературознавець; молодший науковий співробітник відділу шевченкознавства (1947–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Коденська Варвара Сергіївна див. Каденська В. С.

Коденська Марія Сергіївна див. Каденська М. С.

Кодимський Іван Панасович (1910) – учений секретар (1946–1950) Науково-природничого музею АН у Львові.

Кожич-Зеленко Марія Платонівна (1894) – геолог, палеонтолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу палеозою (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Козакевич Мустафа Захарович (1901) – молодший, старший науковий співробітник (1946–1950) Етнографічного музею АН у Львові.

Козель Никанор Гаврилович (1901) – бібліотекознавець; завідувач газетного відділу (1946–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Козинець Тетяна Євгеніївна (1906) – ботанік; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту ботаніки, старший науковий співробітник відділу ботаніки (1946–1947) Науково-природничого музею АН у Львові.

Козиренко Максим Карпович – молодший науковий співробітник (1950) Інституту історії України.

Козирський Гліб Якович (1910) – учений секретар (1947–1950) Лабораторії металофізики АН.

Козицький Пилип Омелянович (1893–1960) – композитор, професор; старший науковий співробітник відділу музичного мистецтва (1946) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Козій Григорій Васильович (1898) – ботанік, кандидат біологічних наук, доцент; директор (1948–1950), завідувач відділу ботаніки (1948–1950) Науково-природничого музею АН у Львові.

Козлов Інокентій Дмитрович – молодший науковий співробітник відділу тваринництва (1949) Інституту зоології.

Кокоша Володимир Павлович (1912) – молодший науковий співробітник (1950) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН.

Колбатикова Зоя Данилівна (1919) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН.

Колдаєв Борис Михайлович (1893) – біохімік, доктор біологічних наук, професор; завідувач відділу біохімії мікроорганізмів (1946) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Коленчук Кузьма Іванович (1906) – фахівець в галузі механіки, доктор технічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу міцності конструкцій (1946–1950) Інституту будівельної механіки.

Колесник Борис Петрович (1927) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту чорної металургії.

Колесса Філарет Михайлович (1871–1947) – філолог, фольклорист, музикознавець, академік (1929); завідувач Львівського відділу (1946) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Колісник Федір Ілліч (1900) – фахівець в галузі агрономії; молодший, старший науковий співробітник лабораторії агрохімії (1946–1947) Інституту фізіології рослин.

Коломієць Віра Титівна (1922–1993) – філолог, кандидат філологічних наук; молодший науковий співробітник (1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Коломієць Сима Микитівна (1916) – історик; молодший науковий співробітник відділу археології первісного суспільства (1946–1947) Інституту археології.

Коломійченко Марія Андріївна (1909) – біохімік, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник лабораторії біохімії м'язової тканини (1946–1950) Інституту біохімії.

Колос Сергій Григорович (1888–1970) – мистецтвознавець; старший науковий співробітник відділу образотворчого мистецтва (1946) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Колосова Ксенія Семенівна (1898) – фахівець в галузі агрономії та селекції; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту генетики і селекції.

Колотті Ганна Андріївна (1917) – хімік-неорганік; молодший науковий співробітник відділу неорганічної хімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Колпаков Євген Вікторович (1902) – біолог, доктор біологічних наук, професор; старший науковий співробітник відділу патофізіології (1946–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Колчинська Ася Зеліківна (1918) – молодший науковий співробітник лабораторії вивчення зниженого тиску (1947–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Колчинська Ірина Давидівна – молодший науковий співробітник (1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Колчинський Ілля Григорович (1913–2004) – астроном, кандидат фізикоматематичних наук; старший науковий співробітник (1949–1950) Головної астрономічної обсерваторії АН.

Комарницька Олександра Михайлівна (1908) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Ботанічного саду АН.

Комінер (Коміняр) Ханна Леонтіївна (Лішманівна) (1904) – завідувачка сектора каталогів (1946–1947) Бібліотеки АН.

Комісаренко Василь Павлович (1907–1993) – патофізіолог, доктор медичних наук, професор, член-кореспондент (1948); старший науковий співробітник відділу патофізіології (1946–1950), завідувач лабораторії (1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Компан Олена Станіславівна (1916–1986) – історик, кандидат історичних наук; молодший науковий співробітник відділу історіографії та фондів (1950) Інституту історії України.

Компанієць Іван Іванович (1921–1975) – історик, кандидат історичних наук; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту історії України.

Компанієць Олександр Соломонович (1913) – фізик, доктор фізико-математичних наук, професор; старший науковий співробітник відділу фізики ядра і елементарних процесів (1946) Фізико-технічного інституту.

Кондрацюк Євген Миколайович (1914–1992) – ботанік, кандидат біологічних наук; молодший науковий співробітник (1949–1950), учений секретар (1949–1950) Інституту ботаніки.

Кондрачук Володимир Юліанович (1920) – геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Кондруцька Надія Василівна (1918) – біолог, кандидат біологічних наук; молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту ботаніки.

Коненко Ганна Дмитрівна (1907) – інженер-дослідник, галург; молодший науковий співробітник відділу гідрохімії (1946–1950) Інституту гідробіології.

Козноз Петро Федорович (1902) – лісознавець; завідувач опорного пункту «Кодима» (1949–1950) Інституту лісівництва.

Кононенко Віктор Олімпанович (1918–1975) – фахівець в галузі механіки, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту будівельної механіки.

Конопліна Ольга Руфівна (1915) – геолог, петрограф; молодший науковий співробітник відділу загальної петрографії (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Консевич Антон Іванович (1901) – кандидат економічних наук, старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту використання газу.

Константинова Наталія Андріївна – молодший науковий співробітник (1947) Карадаської біологічної станції АН.

Константиновський Михайло Григорович (1911) – інженер-механік; молодший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1947–1949) Фізико-технічного інституту.

Контни Петро Йосипович (1895) – ботанік; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту ботаніки.

Копилов Федір Борисович (1901) – археолог, кандидат історичних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу археології слов'янських племен і міст Київської Русі (1946–1950) Інституту археології.

Копилович (Капілович) Юхим Абельович (1906) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник відділу електромагнітних коливань (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Копитов Віктор Філімонович (1906–1990) – фахівець в галузі металургії та теплотехніки, кандидат технічних наук; заступник директора з наукової роботи (1950) Інституту використання газу.

Копиця Давид Демидович (1906–1965) – літературознавець, доцент; заступник директора з наукової роботи (1946–1947), молодший науковий співробітник відділу української радянської літератури (1948–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Кордуба Мирон Михайлович (1876–1947) – історик, професор; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту історії України.

Корецька Зінаїда Мойсеївна (1913) – фахівець в галузі агрономії; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту лісівництва.

Корецький Володимир Михайлович (1890–1984) – правознавець, доктор юридичних наук, професор, академік (1948); член (1949–1950) Президії АН, член (1949) Аспірантської комісії АН, член (1949–1950) Редакційно-видавничої ради АН, голова (1950) Комісії по історії вітчизняної науки і техніки АН; директор (1949–1950) Сектора держави і права АН.

Корецький Леонід Мойсейович (1920) – економіст, кандидат економічних наук; молодший науковий співробітник (1949–1950), учений секретар (1950) Інституту економіки.

Коренблюм Борис Ісакович (1923) – фізик-теоретик, кандидат фізико-математичних наук; молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту математики.

Коренной Олександр Іустинович (Юстинович) (1902) – інженер-електрик; молодший науковий співробітник відділу проектування, виготовлення і випробування моделей нової апаратури (1946) та відділу технології зварювання (1947–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Коритнікова Надія Миколаївна (1903) – математик, геофізик, кандидат фізико-математичних наук; молодший науковий співробітник (1946) Геологічного музею, старший науковий співробітник Львівського відділу (1947) Інституту геологічних наук.

Корнєв Костянтин Арсенійович (1908–1974) – хімік, кандидат хімічних наук; завідувач лабораторії спецпризначення (1946) та лабораторії місцевих видів палива (1947), старший науковий співробітник (1946–1950) Інституту органічної хімії.

Корнєєв Георгій Васильович (1903) – інженер-механік; старший науковий співробітник відділу віброміцності (1946–1947) Інституту будівельної механіки.

Корнієнко Тетяна Павлівна (1913) – хімік-органік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу ланцюгових реакцій (1946–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Корнійчук Григорій Петрович (1913) – фізико-хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу кінетики каталізу (1946–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Корноухов Микола Васильович (1903–1958) – фахівець в галузі механіки, доктор технічних наук, член-кореспондент (1939); завідувач відділу стійкості конструкцій (1946–1950) Інституту будівельної механіки.

Корноухова Євгенія Василівна (1905) – фізіолог; молодший науковий співробітник відділу фізіології росту і розвитку рослин (1946) Інституту ботаніки.

Короїд Євгенія Степанівна – молодший науковий співробітник (1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Король Микола Степанович (1909) – економіст; завідувач (1946) та старший науковий співробітник відділу економіки військового часу (1947) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Король Олексій Костянтинович (1913–1977) – астроном, кандидат фізико-математичних наук; молодший науковий співробітник (1946–1950) Головної астрономічної обсерваторії АН.

Коросторенко Михайло Карпович (1910) – геофізик; заступник директора з наукової роботи (1946) Головної астрономічної обсерваторії АН.

Короткевич Григорій Григорович (1891) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту гідробіології.

Короткоручко Василь Павлович (1918) – біохімік, кандидат біологічних наук; молодший науковий співробітник (1948–1949), учений секретар (1949–1950) Інституту біохімії.

Коротун Михайло Макарович (1889) – зоолог; молодший науковий співробітник лабораторії біології риб (1946–1950) Інституту гідробіології.

Корсакевич Микола Іванович (1915) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки.

Корсунська Берта Львівна (1913) – літературознавець, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу української радянської літератури (1947–1949) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Корсунський Мойсей Ізраїльович (1903–1976) – фізик, доктор фізико-математичних наук, професор; завідувач лабораторії молекулярних пучків (1946), завідувач відділу (1947–1950) Фізико-технічного інституту.

Косарик Дмитро (Коваленко Дмитро Михайлович) (1904–1992) – літературознавець, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу шевченкознавства (1946–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Косенко Віктор Юхимович (1913) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; молодший науковий співробітник (1950) Інституту фізики.

Косець Микола Іларіонович (1908–1966) – геоботанік, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник (1946–1950) Інституту ботаніки.

Косматий Євдоким Степанович (1902) – агрохімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник (1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Косолапов Олександр Семенович (1909) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Косоногова Оксана Михайлівна (1885) – електрофізик; старший науковий співробітник відділу ядерної фізики (1946–1947) Інституту фізики.

Костенець Володимир Іванович (1893) – фізик; старший науковий співробітник відділу фізики кристалів (1946) та відділу фізики ядра і електроніки (1947) Фізико-технічного інституту.

Костенко Гаврило Тимофійович (1885) – старший науковий співробітник Харківської філії (1947) Інституту енергетики.

Костенко Надія Костянтинівна (1904) – економіст; молодший науковий співробітник відділу історії народного господарства (1946–1950) Інституту економіки.

Костецький Борис Іванович (1910) – інженер-механік, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу міцності й динаміки деталей машин (1946–1947), завідувач металографічної лабораторії (1947–1950) Інституту будівельної механіки.

Костомаров Володимир Миколайович (1905) – лісознавець; молодший науковий співробітник відділу лісівництва (1946) Ботанічного саду АН; молодший нау-

ковий співробітник лабораторії лісових культур (1946–1950) Інституту лісівництва.

Костриця Олекса (Олексій) Григорович (1903) – фізик, доцент; молодший, старший науковий співробітник відділу хімії ізотопів (1947–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Костромін Микола Ілліч (1888) – інженер-теплотехнік, кандидат технічних наук, професор; старший науковий співробітник відділу промислової теплотехніки (1946–1947) Інституту енергетики.

Костюк Орест Іванович (1917) – молодший науковий співробітник Львівського відділу (1948–1950) Інституту археології.

Костюк Юрій Григорович (1910–1995) – літератор, драматург, мистецтвознавець, кандидат мистецтвознавства; старший науковий співробітник (1948–1949) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка; молодший науковий співробітник відділу образотворчого мистецтва (1947–1950), завідувач відділу театру і кіно (1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Косяченко Марія Олександрівна (1916) – геолог; молодший науковий співробітник відділу нафти і газів (1946) Інституту геологічних наук.

Котельников Олександр Костянтинович (1877–1964) – фахівець в галузі електроенергетики, доктор технічних наук, професор, член-кореспондент (1939); старший науковий співробітник відділу електростанцій і енергосистем (1946) та електротехнічного відділу (1947) Інституту енергетики; старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту електротехніки.

Коткова (Каткова) Клавдія Іванівна (1901–1968) – біохімік, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник лабораторії ферментів (1946–1950) Інституту біохімії.

Котляр Євгенія Юхимівна – молодший науковий співробітник лабораторії контролю та впровадження (1948–1949) Інституту чорної металургії.

Котов Віктор Никифорович (1912–2001) – історик, кандидат історичних наук, доцент; старший науковий співробітник (1946–1949) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Котов Михайло Іванович (1896–1978) – ботанік-систематик, доктор біологічних наук, професор; завідувач відділу систематики квіткових рослин (1946–1950) Інституту ботаніки.

Коцарь Григорій Федорович (1903) – петрограф; кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник лабораторії контролю і впровадження (1950) Інституту чорної металургії.

Кочегура (Кучугура) Михайло Андрійович (1906) – молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Кочерга Михайло Андрійович – молодший науковий співробітник (1947) Інституту гідрології та гідротехніки.

Кочерженко Іван Євменович (1906) – фахівець в галузі агрономії, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу загальної фізіології рослин (1947–1950) Інституту ботаніки; старший науковий співробітник (1949–1950) Ботанічного саду АН.

Кочережко Олександр Никанорович (1916) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту теплоенергетики.

Кравець Валентина Петрівна (1922) – молодший науковий співробітник Львівського відділу (1947–1950) Інституту археології.

Кравець Тит Дем'янович (1914) – фізик; молодший науковий співробітник буровугільного відділу (1946–1950) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Кравченко Олександр Миколайович (1909) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки.

Крамаренко Оксана Юріївна (1918) – фахівець в галузі механіки; молодший науковий співробітник відділу міцності деталей (1946–1950) Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки.

Крамаренко Ольга Микитівна (1920) – історик; молодший науковий співробітник відділу археографії (1946–1947) Інституту історії України.

Красникова Ганна Петрівна (1921) – молодший науковий співробітник (1950) Лабораторії проблем швидкісних машин і механізмів АН.

Красновська Маріам Соломонівна (1910) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Красносельський Марко Олександрович (1920) – математик, кандидат фізико-математичних наук; молодший, старший науковий співробітник (1947–1950) Інституту математики.

Красовицька Марія Марківна (1901) – хімік; учений секретар (1946–1949), молодший, старший науковий співробітник лабораторії динаміки газопотоків у доменному відділі (1946–1950) Інституту чорної металургії.

Красуський Вадим Костянтинович (1908) – кандидат технічних наук, старший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту енергетики.

Крашенінікова Ольга Володимирівна (1911) – петрограф, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник відділу кайнозою (1946–1950), завідувачка лабораторії осадових руд (1950) Інституту геологічних наук.

Краюхін Борис Васильович (1901) – фізіолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник (1946), завідувач лабораторії екології і фізіології водних організмів (1946–1950), учений секретар (1949–1950), заступник директора з наукової роботи (1950) Інституту гідробіології.

Крейн Марк Григорович (1907–1989) – математик, доктор фізико-математичних наук, професор, член-кореспондент (1939); завідувач відділу алгебри та функціонального аналізу (1946–1950) Інституту математики.

Крейн Селім Гершкович (Григорович) (1917) – математик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник відділу теорії функцій комплексної змінної та її застосування (1946–1950) Інституту математики.

Кремнева Параска Домінівна – молодший науковий співробітник (1947) Карадазької біологічної станції АН.

Кремньов Олег Олександрович (1919–1987) – фахівець в галузі теплотехніки, кандидат технічних наук; молодший науковий співробітник (1950) Інституту теплоенергетики.

Крживанек Георгій Антонович (1898) – картограф, кандидат геолого-мінералогічних наук; завідувач картографічного бюро (1947), молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Крижанівський Степан Андрійович (1910–2002) – літературознавець, кандидат філологічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу української

літератури XIX ст. (1946) та відділу української радянської літератури (1947–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Крижановський Олег Михайлович (1914) – математик, кандидат технічних наук; молодший науковий співробітник відділу гірничої механіки (1946–1950) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Крип'якевич Іван Петрович (1886–1967) – історик, доктор історичних наук, професор; завідувач Львівського відділу (1946), старший науковий співробітник відділу історії феодалізму (1946–1948) Інституту історії України; завідувач відділу стародруків (1947–1948) Бібліотеки АН; старший науковий співробітник (1948–1950) Етнографічного музею АН у Львові.

Криштаб Георгій Сергійович (1913) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту фізики.

Кромбет Ольга Миколаївна (1921) – історик, кандидат історичних наук; молодший науковий співробітник відділу радянського періоду (1946–1950) Інституту історії України.

Кроник (Кронік) Олександр Львович (1901) – історик, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник воєнно-історичного відділу (1950) Інституту історії України.

Крот Євген Іванович (1908) – фахівець в галузі агрономії; молодший науковий співробітник лабораторії лісового ґрунтознавства (1946–1950) Інституту лісівництва.

Крот Юхим Никифорович (1919) – молодший науковий співробітник (1950) Сектора держави і права АН.

Кроткевич Павло Георгійович (1904) – лісознавець; кандидат сільськогосподарських наук, доцент; старший науковий співробітник лабораторії фізіології лісових рослин (1946–1950) Інституту лісівництва.

Крощенко Михайло Михайлович (1910) – хімік; молодший науковий співробітник лабораторії органічного синтезу (1946–1950) Інституту органічної хімії.

Круглякова Галина Іполітівна (1912) – геофізик, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник Львівського сектора (1950) Інституту геологічних наук.

Крупський Микола Костянтинівич (1903–1986) – ґрунтознавець, кандидат сільськогосподарських наук, доцент; старший науковий співробітник (1946–1950) Лабораторії ґрунтознавства АН.

Крутікова Валентина Євгенівна (1909) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту електротехніки.

Крутікова Ніна Євгенівна (1912–2008) – літературознавець, кандидат філологічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу російської та інших слов'янських літератур (1946–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Крюков Георгій Володимирович (1916) – геолог; старший науковий співробітник відділу регіональної гідрогеології (1946) Інституту геологічних наук.

Крюкова Людмила Миколаївна (1916) – молодший науковий співробітник (1947–1950) Ботанічного саду АН.

Ктитарев Сергій Олександрович (1903) – історик, кандидат історичних наук; молодший науковий співробітник відділу історії радянського періоду (1950) Інституту історії України.

Кубишин Борис Євгенович (1909) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту електротехніки.

Кугукало Іван Артемович (1911) – економіст, кандидат економічних наук; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту економіки.

Куделя Євген Степанович (1919) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Кудін Олексій Іванович (1920–1998) – філолог, кандидат філологічних наук; молодший науковий співробітник відділу української радянської літератури (1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Кудра (Кудря) Онуфрій Кирилович (1898–1987) – хімік-технолог, доктор хімічних наук, професор; старший науковий співробітник (1947) та завідувач відділу електрохімії (1946–1947), завідувач лабораторії електрохімії (1948–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Кузнецова Любов Миколаївна (1918) – біохімік; молодший науковий співробітник лабораторії вітамінів (1946–1950) Інституту біохімії.

Кузнецова Серафима Михайлівна (1907) – молодший науковий співробітник відділу археології слов'янських племен і міст Київської Русі (1946–1947) Інституту археології.

Кузнецов Василь Іванович (1911) – геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук, доцент; старший науковий співробітник Львівського відділу (1947–1949) Інституту геологічних наук.

Кузнецов Володимир Іванович (1886) – хімік, кандидат хімічних наук, професор; завідувач лабораторії місцевих видів палива (1946–1947) та лабораторії використання бурого вугілля (1948–1949) Інституту органічної хімії; завідувач хімічної лабораторії (1950) Інституту теплоенергетики.

Кузнецов Олексій Михайлович (1901) – фахівець в галузі механіки, кандидат технічних наук; учений секретар (1946–1947) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Кузьменко Андрій Архипович (1903) – фізіолог, доктор біологічних наук, професор; завідувач відділу фізіології обміну речовин (1946–1947) Інституту ботаніки.

Кузьменко Ганна Овксентіївна (1908) – хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу неорганічної хімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Кулагін Станіслав Григорович (1922) – молодший, старший науковий співробітник (1948–1950) Полтавської гравіметричної обсерваторії АН.

Кулаковська Ольга Петрівна (1920) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Науково-природничого музею АН у Львові.

Кулешов Микола Миколайович (1890–1968) – біолог, доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент (1948); заступник директора з наукової роботи (1948–1950) Інституту генетики і селекції.

Кулик Іван Тихонович (1902) – історик, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник (1949–1950) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні

АН; старший науковий співробітник воєнно-історичного відділу (1950) Інституту історії України.

Куликовський Василь Полікарпович (1888) – фахівець в галузі механіки, кандидат технічних наук, професор; старший науковий співробітник (1946), учений секретар (1946), завідувач відділу газифікації (1946–1947) Лабораторії машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки АН.

Кульська Ольга Адольфівна (1907) – хімік-аналітик, кандидат хімічних наук, доцент; завідувачка спектрографічної лабораторії (1946–1950), старший науковий співробітник (1950) Інституту геологічних наук.

Кульський Леонід Адольфович (1903–1993) – хімік, доктор технічних наук; завідувач лабораторії очищування води у відділі неорганічної хімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Кульчицька Олена Львівна (1877–1967) – художник, професор; завідувачка відділу (1948–1950) Етнографічного музею АН у Львові.

Кульчицький Юрій Володимирович (1898) – археолог; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту археології.

Кумок Лавія Мойсеївна (1920) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Лабораторії металофізики АН.

Куницький Олексій Силович – молодший науковий співробітник (1949) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Купінська Галина Володимирівна (1902) – хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту органічної хімії.

Куп'янський Йосип Якович (1904–1966) – літературознавець; молодший науковий співробітник відділу української літератури ХХ ст. (1946–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Курашова Варвара Степанівна (1907) – літературознавець, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу української літератури ХХ ст. (1947–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Курдюмов Георгій В'ячеславович (1902–1996) – фахівець в галузі металофізики, доктор фізико-математичних наук, професор, академік (1939); голова (1946–1947), член (1947–1949) Редакційно-видавничої ради АН; завідувач відділу металофізики (1946) Інституту чорної металургії; директор (1946–1950) Лабораторії металофізики АН.

Куриленко Йосип Максимович (1905) – літературознавець, кандидат філологічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу рукописів (1946–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Куриленко Онисим Данилович (1904–1982) – хімік, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу колоїдної хімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Курковський Григорій Васильович (1898–1982) – музикознавець, кандидат мистецтвознавства; старший науковий співробітник відділу музики і театру (1946) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Курова Ніна Матвіївна – молодший науковий співробітник (1950) Лабораторії проблем швидкісних машин і механізмів АН.

Курош Олександр Геннадійович (1908) – доктор фізико-математичних наук, професор; завідувач відділу (1949–1950) Інституту математики.

Кур'ято Анатолій Валерійович – молодший науковий співробітник (1950) Інституту використання газу.

Кутенко Ольга Василівна – завідувачка лабораторії середовищ живлення (1947, 1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Кухаренко Ніна Іванівна (1909) – фахівець в галузі агрономії; молодший науковий співробітник лабораторії агрохімії (1946–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Кухтенко Інна Іванівна (1916) – хімік-технолог; молодший науковий співробітник відділу хімії ізотопів (1946–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Кухтенко Олександр Іванович (1914–1994) – фахівець в галузі електромеханіки, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу гірничої механіки (1946–1949), завідувач лабораторії автоматизації гірничих машин (1949–1950) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Куца (Куцая) Блюма (Любов) Фішелівна (1911) – хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу фотохімії (1946–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Куциба Олексій Макарович (1907) – геолог-нафтовик, кандидат геолого-мінералогічних наук; молодший, старший науковий співробітник Львівського сектора (1946, 1949–1950) Інституту геологічних наук.

Кущин Еля Аврумович (1906) – інженер-механік, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1946–1948) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН; старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту теплоенергетики.

Куцина Лариса Михайлівна (1923) – молодший науковий співробітник (1948–1949) Лабораторії ґрунтознавства АН.

Кучеренко Юрій Григорович (1899) – хірург, кандидат медичних наук; старший науковий співробітник (1947) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Кучеров Пантелеймон Степанович (1902–1973) – фахівець в галузі механіки, кандидат технічних наук, член-кореспондент (1939); заступник голови (1949–1950) Відділу технічних наук АН, член (1947–1950) Редакційно-видавничої ради АН, член (1949) Ради по вивченню продукційних сил АН; директор (1946–1950), завідувач відділу гірничих машин та механізмів (1946–1950) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Кучугура Михайло Андрійович див. Кочегура М. А.

Кучумов Петро Васильович (1900) – фахівець в галузі агрономії, кандидат сільськогосподарських наук; завідувач лабораторії генетики та методики селекції (1946–1950) Інституту генетики і селекції.

Лаврентьев Михайло Олексійович (1900–1980) – фахівець в галузі математики та механіки, доктор фізико-математичних наук, академік (1939); віце-президент АН (1946–1948); директор (1946–1948), завідувач відділу (1949) Інституту математики.

Лаврентьев Олександр Петрович (1899) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту чорної металургії.

Лаврентьєва Євгенія Всеволодівна (1893) – астроном, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник (1946–1950) Полтавської гравіметричної обсерваторії АН.

Лавріненко Дмитро Данилович (1913) – лісознавець, кандидат сільськогосподарських наук; молодший науковий співробітник відділу екології (1946) та відділу лісівництва (1946) Ботанічного саду АН; молодший, старший науковий співробітник лабораторії лісової екології (1948–1949), завідувач лабораторії агролісомеліорації (1949–1950) Інституту лісівництва.

Лавров Павло Арсенович (Арсенійович) (1903–1973) – історик, кандидат історичних наук, доцент; старший науковий співробітник (1946–1947) та завідувач відділу історії радянського періоду (1947–1950) Інституту історії України.

Лавров Федір Іванович (1903–1980) – фольклорист, філолог, кандидат філологічних наук, заступник голови (1946–1950) Редакційно-видавничої ради АН; заступник директора з наукової роботи (1946–1948), старший науковий співробітник відділу словесного фольклору (1948–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Лагодовська Олена Федорівна (1899–1958) – археолог, кандидат історичних наук; завідувачка відділу археології первісного суспільства (1946–1950) Інституту археології.

Ладиженська Наталія Вікторівна (1919) – молодший науковий співробітник (1948–1949) Інституту генетики і селекції.

Лазаревич Іван Якович (1916) – молодший науковий співробітник відділу хроніки та бібліографії (1946–1950) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН; учений секретар (1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Лазаренко Андрій Созонтович (1901–1979) – бріолог, ботанік, доктор біологічних наук, професор; завідувач Львівського відділу (1946–1950) Інституту ботаніки; завідувач відділу ботаніки (1950) Науково-природничого музею АН у Львові.

Лазаренко Євген Костянтинович (1912–1979) – геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник (1946–1947) Науково-природничого музею АН у Львові.

Лазарєв Борис Георгійович (1906–2001) – фізик, доктор фізико-математичних наук, професор, член-кореспондент (1948); завідувач лабораторії низьких температур у відділі фізики кристалів (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Лазебна Анастасія Михайлівна – молодший науковий співробітник (1949–1950) Науково-природничого музею АН у Львові.

Лазурський Олександр Володимирович (1913) – агрохімік, кандидат сільськогосподарських наук; старший науковий співробітник відділу генетики і селекції (1946–1947), учений секретар (1947), старший науковий співробітник відділу екології (1947) Ботанічного саду АН; старший науковий співробітник (1948–1949) та завідувач лабораторії агрохімії (1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Лангер Наум Олександрович (1910) – інженер-хімік; молодший науковий співробітник відділу електроапаратури (1946–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Ландсман Соломон Ушеревич (1908) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту теплоенергетики.

Лапа Іван Зіновійович (1906) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Лалін Антон Макійович (1894) – фахівець в галузі металургії; молодший, старший науковий співробітник лабораторії кисневих процесів у доменному відділі (1946–1950) Інституту чорної металургії.

Лапчик Текля Юхимівна (Фекла Єфимівна) (1904) – геолог-мінералог, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник відділу геохімії (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Ларін Борис Олександрович (1893–1964) – філолог, кандидат філологічних наук, професор, член-кореспондент (1945); завідувач відділу словників (1946), старший науковий співробітник відділу української мови та діалектології (1947–1949) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Ласточкина Анастасія Якимівна (1910) – хімік-аналітик; молодший науковий співробітник відділу електрохімії (1947) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Латишев Георгій Дмитрович (1907–1973) – фізик, доктор фізико-математичних наук, професор, член-кореспондент (1945); завідувач відділу радіоактивного випромінювання (1946) Інституту фізики.

Лауер Ніна Володимирівна (1911) – терапевт, кандидат медичних наук; старший науковий співробітник лабораторії з вивчення зниженого тиску (1946–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Лаута Семен Петрович (1915) – історик; старший науковий співробітник відділу хроніки і бібліографії (1946–1948) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Ляхно Юхим Володимирович (1897) – біохімік, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник (1946–1950) Інституту біохімії.

Лашкар'ов Вадим Євгенович (1903–1974) – фізик, доктор фізико-математичних наук, професор, академік (1945); голова (1947) Відділу фізико-хімічних та математичних наук АН, член (1947–1950) Президії АН, член (1947–1948) Редакційно-видавничої ради АН, член (1949) Ради по вивченню продукційних сил АН; завідувач відділу напівпровідників (1946–1950) Інституту фізики.

Лашкевич Рафаїл Іванович (1899) – інженер-електрик; молодший, старший науковий співробітник відділу електроапаратури (1946–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Лашкул Зінаїда Василівна (1919) – філолог; молодший науковий співробітник відділу образотворчого мистецтва (1946–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Лебедев Володимир Костянтинович (1922) – інженер-хімік, кандидат технічних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу електроапаратури (1946–1949), завідувач відділу електротехніки (1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Лебедев Сергій Іванович (1902–1989) – ботанік-фізіолог, доктор біологічних наук, доцент, консультант (1950) Планової комісії АН; заступник директора з наукової роботи (1946–1949) Ботанічного саду АН; завідувач відділу фізіології росту і розвитку рослин (1949–1950) Інституту ботаніки.

Лебедев Сергій Олексійович (1902–1974) – фахівець в галузі електротехніки, доктор технічних наук, професор, академік (1945); заступник голови (1947–1948)

Редакційно-видавничої ради АН; завідувач відділу електростанцій та енергосистем (1946), директор (1946–1947), завідувач електротехнічного відділу (1946–1947) Інституту енергетики; директор (1948–1950), завідувач лабораторії регулювання та моделювання (1948–1950) Інституту електротехніки.

Леванова Тетяна Олексіївна (1918) – учений секретар (1949–1950) Інституту генетики і селекції.

Левицький Іван Федорович (1896–1952) – археолог, музеєзнавець; старший науковий співробітник відділу археології первісного суспільства (1947–1949) Інституту археології.

Левін Григорій Якович (1918) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; молодший науковий співробітник відділу електромагнітних коливань (1947–1950) Фізико-технічного інституту.

Левін Олександр Михайлович (1908) – кандидат сільськогосподарських наук, доцент; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1949) Інституту ботаніки.

Левін Олександр Мойсейович (1918) – гідралік, кандидат технічних наук; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту використання газу.

Левкевич Ольга Дмитрівна (1886) – філолог; молодший науковий співробітник (1946) Етнографічного музею АН у Львові.

Левтерова Оксана Кузьмівна (1909) – економіст; старший науковий співробітник відділу економіки військового часу (1946–1950) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Левченко Сергій Пилипович (1902–1969) – філолог, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу української мови і діалектології (1946–1947) та відділу словників (1947–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Левченко Тетяна Федорівна (1917) – молодший науковий співробітник Львівського сектора (1947–1950) Інституту геологічних наук.

Лейначук Євген Іванович (1910) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Лейпунський Олександр Ілліч (1903–1972) – фізик, доктор фізико-математичних наук, професор, академік (1934); член (1946) Редакційно-видавничої ради АН; директор (1946–1949), завідувач відділу № 3 (1949–1950) Інституту фізики.

Лемеха Михайло Васильович (1907–1977) – молодший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1949) Інституту економіки; молодший науковий співробітник (1950) Етнографічного музею АН у Львові.

Лемпицька Валентина Костянтинівна (1914) – агрохімік, кандидат біологічних наук; молодший науковий співробітник відділу фізіології живлення і агрохімії (1946) Інституту ботаніки; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Лемпицький Леонід Петрович (1910) – фахівець в галузі агрономії, кандидат біологічних наук; молодший науковий співробітник (1950) Ботанічного саду АН.

Ленденська Лія Давидівна (1913) – агрохімік; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Леонов Михайло Якович (1912–1992) – фахівець в галузі механіки, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник Львівського відділу (1947–1950) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Леперсон Магда Германівна (1908) – фізико-хімік; молодший науковий співробітник відділу кінетики каталізу (1946–1947) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Лернер Рувим Якович (1902) – лінгвіст, кандидат філологічних наук, професор; старший науковий співробітник відділу народної творчості (1946–1949) Кабінету по вивченню єврейської мови, літератури та фольклору АН.

Леутський Корнелій Матвійович (1901) – біохімік, доктор біологічних наук, професор; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1948) Інституту ботаніки.

Лещенко Микола Никифорович (1911–1991) – історик, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник відділу історії капіталізму (1949–1950) Інституту історії України.

Леснік Андрій Герасимович (1913) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; учений секретар (1947), молодший, старший науковий співробітник (1948–1950) Лабораторії металофізики АН.

Липа Олексій Лаврентійович (Лаврович) (1907) – дендролог, ботанік-систематик, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник (1946) та завідувач відділу дендрології (1947) Ботанічного саду АН.

Липський Володимир Миколайович (1908) – економіст, кандидат економічних наук; старший науковий співробітник відділу економічної географії (1946–1950) Інституту економіки.

Лисак Леонід Іванович (1913) – металофізик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник відділу фазових перетворень (1946–1950) Лабораторії металофізики АН.

Лисенко Микола Миколайович (1914–1995) – історик, кандидат історичних наук; молодший науковий співробітник відділу історії капіталізму (1949–1950) Інституту історії України.

Лисенко Панас Силевич (1912–1990) – мовознавець, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу словників (1946–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Лисін Борис Савелійович (1883–1970) – хімік, доктор технічних наук, професор, академік (1939); завідувач відділу хімії силікатів (1946) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Литвин Костянтин Захарович (1907) – кандидат економічних наук; доцент, голова (1946) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Литвинов Лев Самійлович (1901) – доктор біологічних наук, професор; старший науковий співробітник Львівського відділу (1948–1949) Інституту ботаніки.

Лихвар Данило Федорович (1902–1986) – селекціонер, кандидат сільсько-господарських наук; завідувач відділу біології рослин (1946–1950) Ботанічного саду АН.

Лихварь Михайло Якович (1875) – лісознавець; завідувач відділу екології (1947) Ботанічного саду АН.

Личак Іван Лазарович (1905) – геолог, петрограф, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник Геологічного музею (1946) та відділу загальної петрографії (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Ліберман Лариса Абрамівна (1903) – мікробіолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу промислової мікробіології (1946–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Ліждвой Марія Петрівна (1901) – фольклорист; молодший науковий співробітник відділу словесного фольклору (1946–1949) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Лінецький Віктор Пилипович (1901) – інженер-геолог, кандидат технічних наук; молодший, старший науковий співробітник (1948–1950), учений секретар Львівського сектора (1950) Інституту геологічних наук.

Лінник Пилип Панасович (1902) – мікробіолог, кандидат медичних наук; старший науковий співробітник відділу бактеріофагії (1946–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Ліпшиць Віра Володимирівна (1910) – мікробіолог; молодший, старший науковий співробітник відділу анаеробних мікроорганізмів (1946–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Лісовал Петро Захарович (1902) – фізіолог, агрохімік, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу фізіології живлення і агрохімії (1946) Інституту ботаніки; старший науковий співробітник лабораторії фізіології росту і розвитку сільськогосподарських рослин (1947–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Ліфшиць Ілля Михайлович (1917–1982) – фізик-теоретик, доктор фізико-математичних наук, професор, член-кореспондент (1948); завідувач відділу фізики твердого тіла і математичної фізики (1946–1949) Фізико-технічного інституту.

Ліфшиць Яків Давидович (1907) – кандидат технічних наук; старший науковий співробітник (1948–1949) Лабораторії машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки АН.

Ліхтенштейн Єфрем Ісакович (1910) – кандидат медичних наук; старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Лобачевська Ольга Володимирівна (1909) – біохімік, кандидат біологічних наук; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту біохімії.

Лоберман-Стадниченко Лариса Абрамівна (1903) – мікробіолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник (1947) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Лобко Антон Омелянович (1892) – інженер-механік, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу газових турбін (1946–1947) Інституту енергетики; старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту теплоенергетики.

Логгінов Борис Йосипович (1898–1995) – лісознавець, кандидат сільськогосподарських наук; заступник директора з наукової роботи (1949–1950) Інституту лісівництва.

Лозинська Тетяна Олександрівна (1906) – завідувачка Чорноліського опорного пункту (1949–1950) Інституту лісівництва.

Лозинський Вадим Олександрович (1902) – лісознавець; учений секретар (1947) Інституту лісівництва.

Лойцкер Юхим Борисович (1898–1970) – літературознавець, кандидат філологічних наук; учений секретар (1946–1947), завідувач відділу літературознавства (1947–1949) Кабінету по вивченню єврейської мови, літератури та фольклору АН.

Ломова М. Т. (1914) – заступник директора з наукової роботи (1948–1950) Етнографічного музею АН у Львові.

Лопатинський Ярослав Борисович (1906–1981) – математик, доктор фізико-математичних наук, професор; старший науковий співробітник Львівського відділу (1948–1950) Інституту математики.

Лосієвський Костянтин Дмитрович (Денисович) (1905) – фахівець в галузі теплотехніки; старший науковий співробітник Харківської філії (1946–1947) Інституту енергетики.

Лось Федір Євдокимович (1908–1980) – історик, кандидат історичних наук; учений секретар (1946–1948), завідувач відділу історії СРСР і всесвітньої історії (1946–1948), заступник директора з наукової роботи (1948–1950) Інституту історії України.

Лотоцький Євген Гнатович (1878) – інженер-механік, доцент; старший науковий співробітник (1946), учений секретар Харківської філії (1947) Інституту енергетики; старший науковий співробітник (1948–1949) Інституту теплоенергетики; старший науковий співробітник (1950) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН.

Лугова Олена Іллівна (1928) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту історії України.

Луговська Олесандра Захарівна (1909) – економіст; молодший науковий співробітник відділу економіки військового часу (1946–1950) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Луговцов Максим Власович (1885–1956) – фахівець в галузі металургії, доктор технічних наук, академік (1939); директор (1946–1950), завідувач доменного відділу (1946–1947) Інституту чорної металургії.

Лукавченко Іван Григорович (1911) – хімік; молодший, старший науковий співробітник сталеплавильного відділу (1947–1950) Інституту чорної металургії.

Лук'янов Сергій Борисович (1909) – фізик; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту фізики.

Лук'янович Лідія Михайлівна (1911) – фітопланктолог; молодший науковий співробітник відділу загальної гідробіології (1946–1949) Інституту гідробіології.

Лутохін (Лотухін) Сергій Миколайович – кандидат сільськогосподарських наук; старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту генетики і селекції.

Луцик Роман Ярославович (1900) – головний бібліотекар відділу комплектування (1946–1950), завідувач відділу рідкісної книги Львівської бібліотеки АН (1950).

Лучицький Володимир Іванович (1877–1949) – геолог, петрограф, доктор геолого-мінералогічних наук, професор, академік (1945); член (1946–1947) Редакційно-видавничої ради АН; завідувач відділу загальної петрографії (1946), директор (1947–1949) Інституту геологічних наук.

Лучник Ірина Олександрівна (1919) – філолог; молодший науковий співробітник відділу рукописів (1947–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Луцєвська Галина Мечиславівна (1911) – хімік-аналітик, кандидат хімічних наук; молодший науковий співробітник лабораторії вітамінів (1946–1950) Інституту органічної хімії.

Льовочкіна Ольга Андріївна (1905) – зоолог-генетик; молодший науковий співробітник відділу генетики (1946–1947) Інституту зоології.

Любинський Микола Архипович (1902–1979) – фізіолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник (1946–1947) та завідувач відділу фізіології росту і розвитку рослин (1948–1950) Інституту ботаніки.

Любович Мирослав Євгенович (1910) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Науково-природничого музею АН у Львові.

Люстиц Тамара Миколаївна (1913) – економіст; молодший науковий співробітник теплотехнічного відділу (1947) Інституту енергетики.

Люшин Михайло Іванович (1905) – інженер, кандидат технічних наук; заступник директора з наукової роботи (1950) Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки.

Лява Яків Іванович (1894) – молодший науковий співробітник (1950) Ботанічного саду АН.

Ляшенко Василь Іванович (1902) – фізик, кандидат фізико-математичних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу напівпровідників (1946–1950) Інституту фізики.

Ляшенко Олександр Федорович (1905) – гідробіолог, кандидат біологічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу іхтіології (1946–1950) Інституту гідробіології.

Ляшенко Олена Михайлівна (1892) – головний бібліотекар відділу опрацювання (1946–1947) Бібліотеки АН.

Ляшенко Трохим Іванович (1904) – фізик; молодший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946) Фізико-технічного інституту.

Ляшенко Феня Бенціонівна (1913) – фахівець в галузі гідрології; молодший науковий співробітник відділу гідрології (1946–1947) Інституту гідрології та гідротехніки.

Ляшенко Петро Іванович (1876–1955) – економіст, доктор економічних наук, професор, академік (1945); старший науковий співробітник відділу історії народного господарства (1946–1950) Інституту економіки.

Майборода Катерина Савеліївна (1902) – фахівець в галузі агрономії; молодший науковий співробітник лабораторії морфогенезу (1947–1950) Інституту генетики і селекції.

Майданов Олександр Павлович (1907) – фізик, кандидат фізико-математичних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу електромагнітних коливань (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Майданський Мойсей Нойович (1899) – лінгвіст, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу мовознавства (1946–1949) Кабінету по вивченню єврейської мови, літератури та фольклору АН.

Майзлер Давид Гершович (1913) – молодший науковий співробітник Львівського відділу (1948–1950) Інституту математики.

Майстренко Юрій Гордійович (1907) – хімік; молодший науковий співробітник науково-експериментальної бази в Ізмаїлі (1946–1950) Інституту гідробіології.

Майтак Григорій Павлович (1911) – фізико-хімік, кандидат хімічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу електрохімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Макара Арсеній Мартинович (1916–1975) – інженер-механік, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу технології зварювання (1946–1949), завідувач лабораторії зварювання легованих сталей (1949–1950) Інституту електрозварювання ім. С. О. Патона.

Макаревич Володимир Андрійович (1897) – фахівець в галузі агрономії, кандидат біологічних наук; молодший, старший науковий співробітник (1947–1949), завідувач відділу (1948–1950) Ботанічного саду АН.

Макаревич Марія Флоріанівна (1906) – біолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу ліхенології і альгології (1947–1950) Інституту ботаніки.

Макаревич Михайло Леонтійович (1901–1988) – археолог; молодший науковий співробітник відділу археології первісного суспільства (1946–1950), учений секретар (1948–1949) Інституту археології.

Макеєва Віра Климентівна (1909–1946) – молодший науковий співробітник відділу теорії функцій комплексної змінної та її застосування (1946) Інституту математики.

Маков Костянтин Іванович (1911–1948) – гідрогеолог, доктор геолого-мінералогічних наук, професор, член-кореспондент (1948); заступник директора з наукової роботи (1946–1948), завідувач відділу гідрології (1946–1948) Інституту геологічних наук.

Маковлев Василь Панасович (1912) – молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту теплоенергетики.

Маковська Галина Феліксівна (1909) – математик; молодший науковий співробітник відділу прикладної математики (1946–1947) Інституту математики.

Максимов Євген Володимирович (1921) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту археології.

Макухіна Ганна Олександрівна (1909) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту геологічних наук.

Малашенко Сергій Васильович (1908–1987) – фахівець в галузі механіки та металознавства, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу міцності і динаміки деталей машин (1946), завідувач фізико-технічної лабораторії (1946–1950) Інституту будівельної механіки.

Малецька С. О. (1913) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Етнографічного музею АН у Львові.

Малина Микола Кіндратович – кандидат філологічних наук; директор (1950) Видавництва АН; старший науковий співробітник (1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Малиновський Костянтин Андрійович (1919) – молодший науковий співробітник Львівського відділу (1948–1950) Інституту ботаніки; молодший науковий співробітник (1950) Науково-природничого музею АН у Львові.

Малкіман Йосип Ісахарович (1922) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Малов Андрій Олексійович (Олександрович) (1902) – фахівець в галузі металургії; молодший, старший науковий співробітник сталеплавильного відділу (1946–1949) Інституту чорної металургії.

Малярчук Федір Федосійович – молодший науковий співробітник (1950) Інституту використання газу.

Мальнев Антон Федорович (1896) – фізик-оптик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник спектрального відділу (1946–1950) Інституту фізики.

Мальська Олександра Василівна (1887) – завідувачка насіннево-карантинної лабораторії (1946–1950) Ботанічного саду АН.

Малюшицький Юрій Миколайович (1903) – кандидат технічних наук; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Мамонтова Віра Олексіївна (1917) – біолог, кандидат біологічних наук; молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту зоології.

Мандрик Тетяна Петрівна (1902) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Манзій Сава Філімонович (1913) – зоолог, кандидат біологічних наук; учений секретар (1949–1950) Відділу біологічних наук АН; молодший, старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту зоології.

Манзон Віра Давидівна (1892) – біолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник (1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Манін Олександр Володимирович (1911) – інженер-механік; молодший науковий співробітник відділу раціоналізації зварних з'єднань (1947) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Манов Маркіян Григорович (1896) – фізик; старший науковий співробітник (1950) Фізико-технічного інституту.

Мануйлова Єлизавета Федорівна (1916) – кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник (1948–1949) Карадазької біологічної станції АН.

Мануїльський Дмитро Захарович (1883–1959) – історик, юрист, доктор історичних наук, академік (1945); старший науковий співробітник відділу історії капіталізму (1946–1948) Інституту історії України.

Мариниченко Варвара Гордіївна (1908–1979) – філолог; молодший науковий співробітник відділу української мови та діалектології (1946–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Маркевич Олександр Прокопович (1905–1999) – зоолог-паразитолог, доктор біологічних наук, професор, член-кореспондент (1948); член (1949) Аспірантської комісії АН; завідувач відділу паразитології (1946–1950), заступник директора з наукової роботи (1947), директор (1948–1950) Інституту зоології.

Маркелов Григорій Іванович (1880–1952) – невропатолог, доктор медичних наук, професор, академік (1939); старший науковий співробітник відділу патології фізіології (1946) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Маркіна Параска Ксенофонтівна (1924) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Марков Борис Федорович (1912) – хімік, кандидат хімічних наук; молодший, старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Маркова Лідія Василівна (1913) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Марковська Тетяна Михайлівна (1899) – завідувачка відділу опрацювання (1946–1947) Бібліотеки АН.

Марковський Михайло Юхимович (1905) – історик; завідувач архіву відділу фондів (1946) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Марковський Пилип Титович (1899) – інженер-електрик, кандидат технічних наук, доцент; заступник директора з наукової роботи (1946), старший науковий співробітник електротехнічного відділу (1947) Інституту енергетики; заступник директора з наукової роботи (1947–1949), завідувач відділу загальних проблем енергетики (1949–1950) Інституту теплоенергетики.

Марковський Юрій Михайлович (1904–1954) – гідробіолог, кандидат біологічних наук; учений секретар (1946–1949), старший науковий співробітник відділу загальної гідробіології (1946–1950) Інституту гідробіології.

Мармаш Софія Володимирівна (1902) – етнограф; старший науковий співробітник; (1946) Етнографічного музею АН у Львові.

Марфієвич Микола Іванович (1898–1967) – письменник, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник (1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Марусенко (Марусенко-Котляревська) Тамара Абрамівна (1907) – мікробіолог; молодший науковий співробітник відділу бактеріофагії (1946–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Мархасева Віра Аронівна (1907) – фітопатолог; молодший науковий співробітник лабораторії фітопатології (1947–1950) Інституту ентомології і фітопатології.

Марценко Валентин Гаврилович (1898) – інженер-механік; молодший науковий співробітник (1946–1947) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН.

Марченко Іван Іванович (1909) – фахівець в галузі агрономії, кандидат сільськогосподарських наук; старший науковий співробітник (1946) Інституту ботаніки; старший науковий співробітник лабораторії морфогенезу (1947–1950) Інституту генетики і селекції.

Марченко Марія Галакціонівна (1919) – філолог; молодший науковий співробітник відділу етнографії (1946–1948) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Марченко Олександр Олександрович (1916) – іхтіолог; молодший науковий співробітник відділу іхтіології (1946) Інституту гідробіології.

Марчук Павло Дорошович (Дорофійович) (1901–1970) – лікар-імунолог, патофізіолог, доктор медичних наук; учений секретар (1946–1948), старший науковий співробітник відділу патофізіології (1946–1948), заступник директора з наукової роботи (1949–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Масленікова Катерина Миколаївна (1884) – головний бібліотекар відділу опрацювання (1946–1947) Бібліотеки АН.

Маслов Василь Іванович (1884–1959) – літературознавець, кандидат філологічних наук, професор; старший науковий співробітник відділу російської і інших слов'янських літератур (1946–1948) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Маслов Сергій Іванович (1880–1957) – книгознавець, літературознавець, доктор філологічних наук, професор, член-кореспондент (1939); завідувач відділу української давньої літератури (1946–1950), заступник директора з наукової роботи (1947) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Матвеев Аркадій Львович (1886) – інженер-електрик, кандидат технічних наук, професор; старший науковий співробітник (1946), керівник електротехнічної групи Харківської філії (1947) Інституту енергетики; завідувач лабораторії (1948–1950) Інституту електротехніки.

Матвієнко Леонід Лазарович (1928) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту чорної металургії.

Матвієнко Олександра Марківна (1908) – бібліотекознавець; завідувачка відділу бібліографії (1949–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Матвійчук Микола Филімонович (1904–1993) – етнограф, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1949) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка; завідувач Львівського відділу (1948) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії; директор (1948–1950) Етнографічного музею АН у Львові.

Матейко Катерина Іванівна (1910) – етнограф; старший науковий співробітник (1946–1948), учений секретар (1948–1950) Етнографічного музею АН у Львові.

Матюшинець Марія Максимівна (1919) – фахівець в галузі агрономії; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Матях Федір Панасович – завідувач відділу (1950) Інституту використання газу.

Махно Євгенія Володимирівна (1913–1992) – історик, кандидат історичних наук; молодший науковий співробітник відділу археології слов'янських племен і міст Київської Русі (1946–1950) Інституту археології.

Маховка Петро Петрович (1898) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Мацевитий Володимир Григорович (1900) – інженер-електрик, доцент; старший науковий співробітник відділу загальних проблем енергетики (1946–1947) Інституту енергетики.

Мацков Федір Пилипович (1897–1977) – фізіолог, доктор біологічних наук, професор, член-кореспондент (1948); старший науковий співробітник (1948–1949), завідувач лабораторії фізіології (1950) Інституту генетики і селекції.

Мацулевич Броніслава Петрівна (1893) – вірусолог, кандидат сільськогосподарських наук; старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту ентомології і фітопатології; старший науковий співробітник (1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Медведовський Ілля Мойсейович – старший науковий співробітник (1947–1948) Інституту історії України.

Медведев Володимир Сергійович (1921) – фізик-оптик; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту фізики.

Медведева Наталія Борисівна (1900) – зоофізіолог, доктор біологічних наук, професор; старший науковий співробітник відділу патофізіології (1946–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Медведева Ніна Борисівна (1899–1969) – патофізіолог, доктор медичних та біологічних наук, професор, член-кореспондент (1939); член (1946) Редакційно-видавничої ради АН; старший науковий співробітник відділу патофізіології (1946–1948) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Медвинська Лія Юдківна (Люція Юліанівна) (1898) – мікробіолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу промислової мікробіології (1946–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Медовар Борис Ізраїльович (1916–2000) – інженер-механік, кандидат технічних наук; учений секретар (1946–1950), старший науковий співробітник відділу раціоналізації зварних з'єднань (1946–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Медовий Давид Володимирович (1886) – хімік; молодший, старший науковий співробітник відділу геохімії (1947–1950) Інституту геологічних наук.

Межений Яків Пилипович (1904) – фізико-хімік, кандидат хімічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу колоїдної хімії (1946–1948) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Меженко (Іванов-Меженко) Юрій Олексійович (1892–1969) – бібліограф, літературознавець, колекціонер; завідувач відділу археографії (1946–1948) Інституту історії України; директор (1946–1948) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Меллер – молодший науковий співробітник рахунково-обчислювальної лабораторії (1950) Інституту математики.

Мельник Сусанна Володимирівна (1920) – молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту ботаніки.

Мельниченко Володимир Дмитрович (1902) – патофізіолог, кандидат медичних наук; молодший, старший науковий співробітник (1947–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Мельниченко Ганна Василівна (1916) – лікар, кандидат медичних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу патоанатомії (1946–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Мельниченко Дмитро Федорович (1908) – терапевт, кандидат медичних наук; старший науковий співробітник відділу патоанатомії (1947) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Мельничук Всеволод Максимович (1914) – молодший науковий співробітник Львівського відділу (1948–1950) Інституту ботаніки; молодший науковий співробітник (1950) Науково-природничого музею АН у Львові.

Мельничук Олександр Савович (1921–1997) – мовознавець; молодший науковий співробітник (1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Мечник Петро Іванович (1885) – філолог; старший науковий співробітник (1946) Етнографічного музею АН у Львові.

Миклашевська (Міклашевська) Єфросинія Іванівна (1905) – іхтіолог; молодший науковий співробітник лабораторії біології риб (1946) та відділу іхтіології (1947–1949) Інституту гідробіології.

Милокоста Надія Яківна (1912) – лісознавець; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту лісівництва.

Миронов Володимир Флорович (1924) – молодший науковий співробітник Львівського відділу (1948–1950) Інституту теплоенергетики.

Мирюта Юрій Петрович (1905–1976) – генетик, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту генетики і селекції.

Митропольський Юрій Олексійович (1917–2008) – математик, кандидат технічних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу математичної фізики (1946–1950) Інституту будівельної механіки; старший науковий співробітник (1950) Інституту математики.

Михайлова Віра Василівна (1902) – біохімік; молодший науковий співробітник відділу фізіології та біохімії рослин (1946–1950) Ботанічного саду АН.

Михайлова Поліна Василівна (1906) – біолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник лабораторії загальної генетики (1946–1947) Інституту генетики і селекції.

Михайловніна Антоніна Олександрівна (1915) – хімік-органік; молодший науковий співробітник лабораторії вітамінів (1946–1950) Інституту органічної хімії.

Михайловська Віра Іванівна (1909) – фізико-хімік; молодший науковий співробітник відділу електрохімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Михайловський Арсеній Григорович (1889) – фахівець в галузі агрономії, доктор сільськогосподарських наук, професор; завідувач лабораторії фізіології стійкості рослин (1946–1947, 1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Михайловський Микола Карпович (1919) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Сектора держави і права АН.

Миць Олександр Антонович (1905) – інженер-електрик, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу електромагнітних коливань (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Мишко Дмитро Іванович (1907–[1970-ті]) – історик, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник відділу історії феодалізму (1946–1950) Інституту історії України.

Міжирицький Мойсей Юхимович (1901–1951) – літературознавець, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу літературознавства (1946–1949) Кабінету по вивченню єврейської мови, літератури та фольклору АН.

Міклухін Гліб Пантелеймонович (1912–1955) – хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу ланцюгових реакцій (1946–1950), завідувач відділу хімії ізотопів (1947) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Мікульський Олександр Антонович (1900) – біохімік, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу фізіології та біохімії рослин (1946–1950) Ботанічного саду АН.

Мілях Олександр Миколайович (1906–1985) – фахівець в галузі електродинаміки, кандидат технічних наук, доцент; учений секретар (1946–1950) Відділу технічних наук АН; учений секретар (1946), старший науковий співробітник електро-

технічного відділу (1946–1947) Інституту енергетики; старший науковий співробітник (1948–1949), завідувач лабораторії автоматики і апаратури (1949–1950) Інституту електротехніки.

Мінаєв Павло Федорович (1911) – кандидат біологічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1948–1949) Інституту біохімії.

Мінейко-Манейкіс Маріанна Львівна (1919) – молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Мінчин Борис Мойсейович (1912) – літературознавець, кандидат філологічних наук; молодший, старший (1948–1950) науковий співробітник Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Мірошниченко Галина Василівна – молодший науковий співробітник (1950) Сектора держави і права АН.

Мірошниченко Олександра Захарівна (1902) – гідробіолог, зоопланктолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник лабораторії екології і фізіології водних організмів (1946–1950) Інституту гідробіології.

Міселюк Омелян Гервасійович (1904–1989) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник відділу теорії твердих тіл (1946) та відділу напівпровідників (1946–1950) Інституту фізики.

Міхньов (Міхнєв) Анатолій Львович (1909–1970) – терапевт, кандидат медичних наук; старший науковий співробітник відділу клінічної медицини (1946–1949) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Мішенєв Володимир Герасимович (1903) – філософ; учений секретар (1946–1948), молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту філософії.

Міщенко Оксана Яківна (1893) – терапевт; молодший науковий співробітник відділу клінічної медицини (1946–1947) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Мовчан Василь Архипович (1903–1964) – зоолог, іхтіолог, доктор біологічних наук, професор; учений секретар, заступник голови, голова (1946–1949) Ради науково-технічної пропаганди АН; старший науковий співробітник відділу екології (1947), завідувач лабораторії (1948–1950) Інституту зоології; завідувач відділу експериментальної екології риб (1950) Інституту гідробіології.

Могила Марія Терентіївна (1903) – гістолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу патофізіології (1946–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Могилевський Соломон Мануїлович (1907) – інженер-електромеханік; молодший науковий співробітник буровугільного відділу (1946–1950) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Модилевський Яків Самуїлович (1883–1968) – цитолог і ембріолог рослин, доктор біологічних наук, професор, член-кореспондент (1939); завідувач відділу цитології та ембріології (1946–1950) Інституту ботаніки.

Модін Георгій Вікторович (1916) – лісознавець; молодший науковий співробітник відділу лускокрильців (1946–1947) Інституту зоології.

Можаров Ілля Володимирович (1905) – інженер; молодший, старший науковий співробітник відділу фізики твердого тіла і математичної фізики (1947–1949) Фізико-технічного інституту.

Можейко Олексій Михайлович (1909) – фахівець в галузі агрономії, кандидат сільськогосподарських наук, доцент; старший науковий співробітник (1946–1950) Лабораторії ґрунтознавства АН.

Мозговий Микола Іларіонович (1901) – хімік, інженер-технолог; молодший, старший науковий співробітник лабораторії кисневих процесів у доменному відділі (1947–1949) Інституту чорної металургії.

Мознікер (Мазнікер) Ріва Абрамівна (1918) – інженер-електрик; молодший науковий співробітник фізико-технічної лабораторії (1946–1950) Інституту будівельної механіки.

Мойсеєнко Микола Васильович (1905) – молодший науковий співробітник відділу діалектичного матеріалізму (1947–1950) Інституту філософії.

Мокляк Владислав Іванович (1909) – фахівець в галузі гідрології, кандидат технічних наук; учений секретар (1946), старший науковий співробітник відділу гідрології (1947–1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Молоденський Михайло Сергійович (1909–1991) – фахівець в галузі гравіметрії, член-кореспондент АН СРСР (1946); заступник директора з наукової роботи (1947) Полтавської гравіметричної обсерваторії АН.

Молякко Григорій Іванович (1901–1986) – геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник відділу кайнозою (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Мондальський Йосип Йосипович (1902) – ботанік; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту ботаніки.

Моравський Владислав Едуардович (1915) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту будівельної механіки.

Моргуліс Наум Давидович (1904–1976) – фізик, доктор фізико-математичних наук, професор, член-кореспондент (1939); завідувач відділу фізики електронних процесів (1946–1950) Інституту фізики.

Моргун Єлизавета Григорівна (1915) – мікробіолог; молодший науковий співробітник відділу імунології (1946–1949) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Моргун Микола Григорович (1910) – молодший науковий співробітник Харківської філії (1948–1949) Інституту теплоенергетики.

Мороз Захар Петрович (1904–1958) – літературознавець, кандидат філологічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу шевченкознавства (1947–1949), завідувач відділу української літератури XIX ст. (1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Мороз Ф. П. – молодший науковий співробітник (1948–1949) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Морочковський Семен Филімонович (1897–1962) – мікробіолог, фітопатолог, доктор біологічних наук, професор; завідувач відділу мікології (1946–1950) Інституту ботаніки.

Москалець Володимир Іванович (1904) – математик; молодший науковий співробітник (1946) Богуславської гідрологічної станції, старший науковий співробітник відділу гідравліки (1947) Інституту гідрології та гідротехніки.

Московець Семен Микитович (1900–1971) – міколог, фітопатолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу мікології та фітопатології (1946–1947) Інституту ботаніки.

Мошинський Костянтин Петрович (1898) – інженер-меліоратор, кандидат технічних наук; завідувач Богуславської гідрологічної станції (1946–1947) Інституту гідрології та гідротехніки.

Музика Іван Дмитрович (1911) – фізико-хімік, кандидат хімічних наук; молодший науковий співробітник відділу неорганічної хімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Мукомель Ізраїль Феліксівич (1906) – економіст, географ, кандидат географічних наук; старший науковий співробітник відділу економічної географії (1947) Інституту економіки.

Муравйов Володимир Павлович (1885) – ботанік, доктор сільськогосподарських наук, професор; завідувач лабораторії фітопатології (1946–1950), директор (1950) Інституту ентомології і фітопатології.

Мурзін Володимир Олексійович (1919) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Муромцев Олександр Сергійович (1904) – старший науковий співробітник Львівського сектора (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Мутьєв Мануїл Степанович (1904) – фахівець в галузі металургії, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1950) Інституту чорної металургії.

Мучник Ніна Соломонівна (1912) – фізик; старший науковий співробітник (1947) Лабораторії контролю і впровадження науково-дослідних робіт АН; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту чорної металургії.

Нагорний Василь Никанорович (1902) – інженер-механік; учений секретар (1946–1947) Лабораторії машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки АН.

Назаревич Катерина Семенівна (1918) – хімік; молодший науковий співробітник відділу геохімії (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Назаревський Олександр Андріанович (1887–1977) – літературознавець, кандидат філологічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу шевченкознавства (1946) та відділу української давньої літератури (1947–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Назаренко Іван Дмитрович (1908–1985) – кандидат філософських наук, доцент; голова (1946–1949) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН; старший науковий співробітник (1947) Інституту філософії.

Назаренко Юрій Павлович (1920) – хімік, кандидат хімічних наук; молодший науковий співробітник (1946, 1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Назарчук Михайло Михайлович (1919) – молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту теплоенергетики.

Найда Іван Дмитрович – директор (1948–1949) Львівської друкарні АН.

Найман Поліна Борисівна (1925) – математик; молодший, старший науковий співробітник відділу фізики твердого тіла і математичної фізики (1947–1949) Фізико-технічного інституту.

Натансон (Натанзон) Еміль Маркович (Шмуль Мордкович) (1903–1971) – хімік, кандидат хімічних наук, доцент; завідувач лабораторії спецпризначення у відділі хімії силікатів (1946–1948), старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Науменко Ія Тарасівна (1916) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту чорної металургії.

Невідомський Василь Михайлович (1871) – молодший, старший науковий співробітник відділу економічної географії (1946) та відділу фінансів, кредиту і грошового обігу (1947) Інституту економіки.

Невкрита Олександра Миколаївна (1900) – біолог; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту ентомології і фітопатології.

Недужий Іван Панасович (1915) – інженер, кандидат технічних наук; учений секретар (1950) Інституту використання газу.

Нейман Йосип Маркович (1899) – патофізіолог, доктор медичних наук, професор; старший науковий співробітник відділу патофізіології (1946–1947) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Неймарк Ізраїль Овсійович (1907–1989) – фізико-хімік, кандидат хімічних наук, доцент; старший науковий співробітник лабораторії спеціальних робіт (1946–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Некрасова-Чистохвалова Таїсія Андріївна (1921) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН.

Некряч Євген Федорович (1914) – хімік; молодший науковий співробітник відділу колоїдної хімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Непомняща Міна Лазарівна (1895–1966) – мікробіолог, кандидат біологічних наук; завідувачка відділу промислової мікробіології (1946–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Несвіт-Кодацька Лариса Феодосіївна див. Кодацька Л. Ф.

Несвітський Яків Іванович (1911) – фахівець в галузі механіки, кандидат технічних наук; учений секретар (1947), старший науковий співробітник (1947–1950) Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки.

Нестеренко Анатолій Дмитрович (1899–1975) – фахівець в галузі електроавтоматики, доктор технічних наук, професор; завідувач відділу автоматики і електроапаратури (1946), старший науковий співробітник електротехнічного відділу (1947) Інституту енергетики; завідувач лабораторії електрометрії (1948–1950) Інституту електротехніки.

Нестеров Павло Петрович (1903–1978) – фахівець в галузі механіки, доктор технічних наук, член-кореспондент (1948); старший науковий співробітник (1948–1950), завідувач лабораторії (1949–1950) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Нечаєв Григорій Кузьмович (1916) – кандидат технічних наук; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту електротехніки.

Нечаєва Наталія Євгеніївна (1922) – фізик; молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту фізики.

Нечипоренко Зінаїда Юріївна (1910) – біохімік, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник лабораторії біохімії м'язової тканини (1946–1950) Інституту біохімії.

Нечиталюк Михайло Федорович (1921) – молодший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка; молодший науковий співробітник Львівського відділу (1948) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Немчинов Інокентій Андрійович (1892) – інженер-економіст; старший науковий співробітник відділу статистики (1947) Інституту економіки; головний бібліотекар відділу комплектування (1946–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Неровная Ганна Георгіївна (1913) – молодший науковий співробітник відділу відновлювання конструкцій (1946) Інституту будівельної механіки.

Нижник (Ніжник) Олександра Тихонівна (1906) – хімік-неорганік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу неорганічної хімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Никифоров Іван Якович (1904) – молодший науковий співробітник (1948–1949) Інституту будівельної механіки; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту використання газу.

Николаев Григорій Трохимович (1912) – фізик; старший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Новик Катерина Йосипівна (1898–1984) – геолог, палеонтолог, доктор геолого-мінералогічних наук, професор; завідувачка відділу палеозою (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Новиков Борис Григорович (1909–1986) – зоолог, доктор біологічних наук, професор; завідувач лабораторії еволюційної морфології (1946–1950), заступник директора з наукової роботи (1950) Інституту зоології.

Новиков Володимир Іванович (1917) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Новиков Ігор Васильович (1918) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Новиков Михайло Іванович (1897) – філософ, кандидат філософських наук, доцент; завідувач відділу історії філософії та суспільної думки на Україні (1947–1950) Інституту філософії.

Новиненко Олександра Іванівна (1903) – фахівець в галузі агрономії; молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту генетики і селекції.

Новицький Аполінарій Іванович (1906) – інженер; старший науковий співробітник Харківської філії (1946–1947) Інституту енергетики.

Новиченко Леонід Миколайович (1914–1996) – літературознавець, кандидат філологічних наук; молодший науковий співробітник відділу української радянської літератури (1946–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Нові Віра Августівна (1914) – фізіолог, кандидат медичних наук; молодший, старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Новікова Ніна Самійлівна (1901) – мікробіолог, фітопатолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу бактеріозів рослин (1946–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Новікова Олена Дмитрівна (1889) – старший бібліограф відділу бібліографії (1947) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Новікова Софія Іллівна (1909) – хімік; молодший науковий співробітник відділу промислової мікробіології (1946–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Новодранов Ілля Павлович (1902) – фахівець в галузі агрономії; молодший науковий співробітник (1950) Інституту генетики і селекції.

Новохацький Петро Яремович (Єремійович) (1916) – педагог; молодший науковий співробітник відділу фондів (1946–1950) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Носкевич Іван Августович (1890) – біолог, доктор біологічних наук; старший науковий співробітник відділу зоології (1946) Науково-природничого музею АН у Львові.

Оболдуєва Тетяна Григорівна (1908) – археолог, кандидат історичних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу археології слов'янських племен і міст Київської Русі (1946–1948) Інституту археології.

Обреїмов Іван Васильович (1894–1981) – фізик, доктор фізико-математичних наук, професор, член-кореспондент АН СРСР (1933); завідувач лабораторії у відділі фізики кристалів (1946) Фізико-технічного інституту; старший науковий співробітник відділу ядерної фізики (1946–1949), завідувач лабораторії (1950) Інституту фізики.

Овандер Микола Едуардович (1903) – філософ, кандидат філософських наук; член (1947–1950) Редакційно-видавничої ради АН; заступник директора з наукової роботи (1946–1949), старший науковий співробітник (1950) Інституту філософії.

Овечкін Сергій Костянтинович (1903) – біохімік, кандидат хімічних наук; завідувач лабораторії фізіології (1947–1949), старший науковий співробітник (1950) Інституту генетики і селекції.

Овсієнко Дмитро Юхимович (1912) – фізик; старший науковий співробітник лабораторії фізико-хімії силікатів (1946–1947) Інституту фізичної хімії ім. Л.В. Писаржевського.

Овсієнко Євгенія Михайлівна (1894) – філолог; старший науковий співробітник (1946) Етнографічного музею АН у Львові.

Овчаренко Анастасія Антонівна (1911) – геофізик; молодший науковий співробітник відділу геофізики (1946) Інституту геологічних наук.

Овчаренко Вікторія Семенівна (1906) – філолог; молодший науковий співробітник відділу української мови та діалектології (1946) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Овчаренко Ніна Миколаївна – молодший науковий співробітник (1948) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН.

Овчаренко Федір Данилович (1913–1996) – хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Огієвський Анатолій Володимирович (1894–1952) – фахівець в галузі гідрології, доктор технічних наук, професор; завідувач відділу гідрології (1946–1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Огоновський Володимир Петрович (1896–1970) – економіст-географ; завідувач Львівського відділу (1946), молодший, старший науковий співробітник відділу економічної географії (1947–1950) Інституту економіки.

Огородников – молодший науковий співробітник (1950) Полтавської гравіметричної обсерваторії АН.

Одинцова (Сибільова-Одинцова) Софія Миколаївна (1876) – молодший науковий співробітник відділу археології первісного суспільства (1946–1950) Інституту археології.

Одноралов Петро Олексійович (1914) – молодший науковий співробітник (1948–1949) Інституту чорної металургії.

Одуха Антон Захарович – директор Львівської бібліотеки АН (1948–1950).

Ойслендер Наум Овсійович (1893) – філолог, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу літературознавства (1946–1948) Кабінету по вивченню єврейської мови, літератури і фольклору АН.

Оканенко Аркадій Семенович (1894–1982) – фізіолог рослин, кандидат біологічних наук, професор; завідувач лабораторії біохімії рослин (1947–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Околот Іван Полікарпович (1890–1952) – старший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту історії України; старший науковий співробітник (1948–1950) Етнографічного музею АН у Львові.

Окс Борис Ізраїльович (1912) – кандидат технічних наук; молодший, старший науковий співробітник (1947–1950) Інституту будівельної механіки.

Оксінок Петро Федорович (1896–1960) – ботанік, цитоембріолог, доктор біологічних наук, професор; старший науковий співробітник відділу цитології та ембріології (1946–1950) Інституту ботаніки.

Окснер Альфред Миколайович (1898–1973) – ботанік, ліхенолог, доктор біологічних наук, професор; завідувач відділу ліхенології і альгології (1946–1950) Інституту ботаніки.

Олейник Олег Якович (1921) – фізик; молодший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946) Фізико-технічного інституту.

Олександров Володимир Іванович – кандидат технічних наук; старший науковий співробітник (1947) Інституту теплоенергетики.

Олексюк Яків Григорович див. Олексюк Я. Г.

Оліварі Галина Арсентіївна (1914) – бентолог; молодший науковий співробітник відділу загальної гідробіології (1946–1950) Інституту гідробіології.

Олійник Марія Михайлівна (1916) – молодший науковий співробітник відділу бібліографії (1947) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Олійник Олег Якович (1921) – фізик; молодший науковий співробітник відділу фізики твердого тіла і математичної фізики (1947–1949) Фізико-технічного інституту.

Ольшанська Марія Степанівна (1905) – хімік; молодший науковий співробітник відділу кайнозою (1946–1947) Інституту геологічних наук.

Омельчук Олександра Василівна (1902) – фахівець в галузі агрономії, кандидат сільськогосподарських наук; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Омельяновський Михайло Еразмович (1904–1979) – філософ, доктор філософських наук, професор, академік (1948); член (1947–1950) Редакційно-видавничої ради АН; директор (1946–1950) Інституту філософії.

Онишкевич Михайло Йосипович (1906–1971) – мовознавець; молодший науковий співробітник Львівського відділу (1946, 1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Онопа Тимофій Федорович (1902) – мистецтвознавець; молодший науковий співробітник (1948–1949) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Орищенко Антонін Васильович (1913) – фізик; молодший науковий співробітник (1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Орлачова Клавдія Андріївна (Олександрівна) (1919) – біолог; молодший науковий співробітник (1950) Інституту ентомології і фітопатології.

Орлов Олександр Якович (1880–1954) – астроном, геофізик, доктор астрономії і геодезії, академік (1939); директор (1946–1949) Головної астрономічної обсерваторії АН; директор (1946–1950) Полтавської гравіметричної обсерваторії АН.

Орловський Аркадій Вікторович (1901) – інженер-електрик, доцент, професор; завідувач відділу загальних проблем енергетики (1946–1947) Інституту енергетики.

Орнатський Антон Павлович (1909) – інженер-механік, кандидат технічних наук, доцент; учений секретар (1946–1947) Інституту енергетики; старший науковий співробітник (1948–1950), учений секретар (1947–1948) Інституту теплоенергетики.

Осадча – молодший науковий співробітник (1950) Лабораторії металофізики АН.

Осинська Лідія Панасівна (1918) – молодший науковий співробітник (1947–1949) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Осичанський Георгій Дмитрович – завідувач музею (1947) Ботанічного саду АН.

Остапенко Микола Герасимович (1918) – інженер-електрик, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу електроапаратури (1946–1949), завідувач лабораторії (1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Островерх Микола Хомич (1906) – економіст, кандидат економічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1948–1949), завідувач відділу політекономії (1949–1950) Інституту економіки.

Островська Алла Вікторівна (1915) – інженер-електрик, кандидат технічних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу електростанцій і енергосистем (1946–1947) Інституту енергетики; молодший науковий співробітник (1948–1949) Інституту електротехніки.

Островська Людмила Костянтинівна (1913) – біохімік, кандидат біологічних наук; молодший, старший науковий співробітник лабораторії біохімії рослин (1946–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Островська Софія Аркадіївна (1915–1998) – інженер-механік, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу технології зварювання (1946–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Островський Ісаак Єремійович (1909) – фізик, кандидат фізико-технічних наук; старший науковий співробітник відділу електромагнітних коливань (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Охатрін Василь Ісайович (1913) – інженер-механік; завідувач відділу циклотрона (1946–1947) Інституту фізики.

Охріменко Галина Олександрівна (1921) – молодший науковий співробітник відділу історії народного господарства (1946) Інституту економіки.

Очеретенко Дмитро Іванович (1910) – інженер-будівельник, кандидат технічних наук, доцент; молодший науковий співробітник відділу загальних проблем енергетики (1946) Інституту енергетики; старший науковий співробітник Львівського відділу (1947–1950) Інституту теплоенергетики.

Павенцький Олександр Львович (1890–1987) – правознавець; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту економіки.

Павленко Аврам Маркович (1900–1950) – фахівець в галузі теплофізики, кандидат фізико-математичних наук, професор; учений секретар (1946–1949), старший науковий співробітник відділу ядерної фізики (1946–1949) Інституту фізики.

Павленко Григорій Лаврентійович (1904) – фахівець в галузі механіки, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу теорії пружності (1946–1948) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Павлій Олександра Яківна (1908) – молодший науковий співробітник відділу рукописних фондів (1947–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Павлій Павло Данилович (1912) – фольклорист; учений секретар (1946–1949), молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Павліченко Трохим Якович (1901) – завідувач сектора (1949–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Павлов Петро Йосипович (1898–1970) – іхтіолог, кандидат біологічних наук; завідувач бази в Ізмаїлі (1946–1947), старший науковий співробітник відділу іхтіології (1946) та лабораторії гідрохімії (1947–1950) Інституту гідробіології.

Павлова Варвара Василівна (1910) – завідувачка сектора у відділі комплектування (1949–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Павлович Микола Васильович (1911) – фахівець в галузі теплотехніки, кандидат технічних наук; молодший, старший науковий співробітник (1948–1949) Інституту теплоенергетики; завідувач відділу газопроводів і зрідження газу (1949–1950) Інституту використання газу.

Павлович Юрій Юрійович (1872–1947) – художник, етнограф, археолог; старший науковий співробітник відділу етнографії (1946) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Павлушина Ганна Яківна (1899) – фізико-хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу ланцюгових реакцій (1946–1949) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського; старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту використання газу.

Павлюк Павло Іванович (1909–1992) – історик, архівіст, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник (1950) Інституту історії України.

Пазенко Зоя Микитівна (1913) – хімік, кандидат хімічних наук; молодший науковий співробітник лабораторії органічного синтезу (1946–1950) Інституту органічної хімії.

Пазюрин Фадей Павлович (1897) – інженер-технолог; молодший науковий співробітник механічної лабораторії (1947–1950) Інституту будівельної механіки.

Пак Вітольд Степанович (1888–1965) – фахівець в галузі гірничої механіки, доктор технічних наук, професор, член-кореспондент (1948); завідувач лабораторії (1948), завідувач відділу проблем глибоких шахт (1949–1950) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Палей Самуїл Ісакович (1910) – хімік-аналітик; молодший, старший науковий співробітник (1946–1947) Лабораторії контролю і впровадження науково-дослідних робіт АН; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту чорної металургії.

Палієнко Олексій Михайлович (1909) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту використання газу.

Палій Лідія Олександрівна див. Давидюк Л. О.

Палладін Олександр Володимирович (1885–1972) – біохімік, доктор біологічних наук, професор, академік (1929); віце-президент (1946), президент АН (1946–1950), член (1946–1947), голова (1947–1950) Редакційно-видавничої ради АН, голова (1946) Планової комісії АН; директор і завідувач лабораторії біохімії нервової тканини (1946–1950) Інституту біохімії.

Палладіна Лідія Ісаківна (1896) – біохімік, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник лабораторії гормонів (1946–1950) Інституту біохімії.

Панасюк (Панасюк-Рутковський) Петро Васильович (1899) – економіст, кандидат економічних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу вивчення економіки зарубіжних країн (1947–1950), учений секретар (1949–1950) Інституту економіки.

Панащенко Іван Петрович (1903) – економіст, кандидат економічних наук; старший науковий співробітник відділу фінансів, кредиту та грошового обігу (1946–1947), учений секретар (1947), завідувач відділу політекономії (1948–1949) Інституту економіки.

Панченко Дмитро Юхимович (1916) – молодший науковий співробітник (1946) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Панченко Іван Дементійович (1905) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Панченко Іван Юхимович (1906) – педагог; головний бібліотекар (1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Панчишин Валентин Гнатович (1920) – молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту математики.

Парасунько Онуфрій Арсенович (1913–1992) – історик, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник відділу історії капіталізму (1949–1950) Інституту історії України.

Парасюк Остап Степанович (1921) – математик, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник Львівського відділу (1947–1950) Інституту гір-

ничої механіки ім. М. М. Федорова; старший науковий співробітник Львівського відділу (1950) Інституту математики.

Паргаманік Лев Ілізарович (1902) – фізик; старший науковий співробітник відділу фізики ядра і елементарних процесів (1946) Фізико-технічного інституту.

Парра Ірина Костянтинівна (1911) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту електротехніки.

Парташніков Михайло Борисович (1897–1952) – терапевт, доктор медичних наук, професор; старший науковий співробітник відділу клінічної медицини (1946–1949) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Парфесса Іван Федотович (1889) – педагог; директор науково-експериментальної бази «Совки» (1947) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Пархоменко Михайло Микитович (1910) – філолог, кандидат філологічних наук, доцент; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Паршик (Паршик) Сергій Олександрович (1920) – молодший науковий співробітник Харківської філії (1948–1949) Інституту теплоенергетики; молодший науковий співробітник (1949–1950) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН.

Пасічник (Пасечник) Митрофан Васильович (1912–1996) – фізик, кандидат фізико-математичних наук, доцент; старший науковий співробітник (1948), завідувач лабораторії (1949), заступник директора з наукової роботи (1948–1950) Інституту фізики.

Пасічник-Бабак Алла Михайлівна (1912) – учений секретар (1949–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Пастернак Северин Іванович (1899) – інженер-геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1946), завідувач відділу геології (1948–1950) Науково-природничого музею АН у Львові.

Пастушик (Пастушин) Василь Юрійович (1889) – філолог; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1949) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Патон Борис Євгенович (1918) – фахівець у галузі електрозварювання, кандидат технічних наук; завідувач відділу електроапаратури (1946–1949), заступник директора з наукової роботи (1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Патон Володимир Євгенович (1917–1987) – фахівець у галузі електрозварювання; молодший, старший науковий співробітник відділу проектування, виготовлення і випробування моделей нової апаратури (1947–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Патон Євген Оскарович (1870–1953) – фахівець в галузі мостобудування та електрозварювання, доктор технічних наук, академік (1929); віце-президент АН (1946–1950); директор (1946–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Паченцев Юрій Олександрович (1915) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Пашкар С. І. – молодший науковий співробітник (1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Пашкевич Степанида Омелянівна (1889) – біолог; молодший науковий співробітник (1946–1950) Науково-природничого музею АН у Львові; молодший науковий співробітник Львівського сектора (1950) Інституту геологічних наук.

Пашковський Андрій Михайлович (1906) – агробіолог; молодший науковий співробітник відділу екології (1946–1947) Інституту зоології.

Певзнер Циля Володимирівна (1915) – хімік; молодший науковий співробітник відділу електрохімії (1946) Інституту загальної та неорганічної хімії; молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Пекар Соломон Ісакович (1917–1985) – фізик, доктор фізико-математичних наук, професор; завідувач відділу теоретичної фізики (1946–1950), заступник директора з наукової роботи (1946–1949) Інституту фізики.

Пеленський Йосип Гаврилович (1879–1957) – історик, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1950) Інституту археології.

Пелькіс Перец Соломонович (1908–1985) – хімік, кандидат хімічних наук, доцент; завідувач лабораторії спецпризначення (1946–1950) Інституту органічної хімії.

Пеньков Олександр Михайлович (1906–1968) – фахівець в галузі механіки, доктор технічних наук, професор; старший науковий співробітник відділу теорії пружності (1946), завідувач механічної лабораторії (1946–1950) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Перетяжко Марія Захарівна (1909) – хімік-органік; молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту органічної хімії.

Перлін – молодший науковий співробітник (1950) Інституту фізики.

Першин Павло Миколайович (1890–1970) – економіст, доктор економічних наук, академік (1948); заступник голови (1949) Ради по вивченню продукційних сил АН; завідувач відділу економіки сільського господарства (1948–1950), директор (1949–1950) Інституту економіки.

Петренко Іван Павлович (1914) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту будівельної механіки.

Петренко Іларіон Гнатович (1904) – історик; завідувач відділу комплектування (1949–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Петренко Степан Ілліч (1895) – інженер-механік, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1947) Інституту енергетики; молодший науковий співробітник Львівського відділу (1948) Інституту теплотехніки.

Петров Онисим Йосипович (1907) – кандидат технічних наук; заступник директора з наукової роботи (1949–1950) Інституту теплоенергетики.

Петров Степан Йосипович (1917–1974) – літературознавець; завідувач відділу стародруків (1949–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Петровський Микола Неонович (1894–1951) – історик, доктор історичних наук, професор, член-кореспондент (1945); директор (1946–1947), завідувач відділу археології (1947–1950) Інституту історії України.

Петухов Валентин Панасович (1907) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; завідувач електронної лабораторії у відділі фізики ядра і електроніки (1946) Фізико-технічного інституту.

Петухов С.Ф.– старший науковий співробітник (1950) Інституту геологічних наук.

Пивовар Лев Йосипович (1910) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946) та відділу фізики твердого тіла і математичної фізики (1947–1950) Фізико-технічного інституту.

Пивоваров Микола Пилипович (1910–1986) – літературознавець, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу шевченкознавства (1947–1950), завідувач відділу біобібліографії (1949–1950), заступник директора з наукової роботи (1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Пикуш (Пікуш) Микола Васильович (1911) – молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Пілющенко Ніна Миколаївна (1916) – фахівець в галузі гідротехніки; молодший науковий співробітник відділу гідрології (1946) Інституту гідрології та гідротехніки.

Пилявська Антоніна Юхимівна (1905) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту гідробіології.

Писаренко Георгій Степанович (1910–2001) – фахівець в галузі механіки, доктор технічних наук; учений секретар (1946–1947), старший науковий співробітник відділу міцності й динаміки деталей машин (1946–1950) Інституту будівельної механіки.

Писаренко Петро Іванович (1899) – фахівець в галузі теплотехніки, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1947) Інституту енергетики; молодший науковий співробітник Львівського відділу (1948–1949) Інституту теплотехніки; старший науковий співробітник (1950) Інституту використання газу.

Пишкін Борис Андрійович (1893–1970) – фахівець в галузі гідротехніки, доктор технічних наук, професор; завідувач відділу гідротехніки (1948–1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Півонський Еміль Михайлович (1886) – кандидат технічних наук; старший науковий співробітник Львівського відділу (1948–1949) Інституту теплоенергетики; старший науковий співробітник Львівського відділу (1950) Інституту використання газу.

Підгаєцький Володимир Володимирович (1914) – інженер-механік; молодший науковий співробітник відділу технології зварювання (1946–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Підоплічко Іван Григорович (1905–1975) – зоолог, палеонтолог, доктор біологічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу археології первісного суспільства (1946–1947) Інституту археології; завідувач відділу (1947–1950) Інституту зоології.

Підоплічко Микола Макарович (1904–1975) – міколог, мікробіолог, кандидат біологічних наук; завідувач відділу мікології (1946–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Пільгук Іван Іванович (1899–1984) – літературознавець, кандидат філологічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу української літератури XIX ст. (1946–1948) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Пінес Борис Якович (1905–1968) – фізик, доктор фізико-математичних наук, професор; завідувач лабораторії рентгенофізики у відділі фізики твердого тіла і математичної фізики (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Пінська Ціва (Зінаїда) Борисівна (1912) – математик; молодший науковий співробітник відділу теорії пружності (1947) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту будівельної механіки.

Піонтковська Марія Андріївна (1912) – інженер-технолог; молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Піротті Леонід Олександрович (1909) – молодший науковий співробітник Харківської філії (1948–1949) Інституту теплоенергетики; молодший науковий співробітник (1949–1950), учений секретар (1949–1950) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН.

Плахотний Клим Якович (1906) – бібліотекознавець; завідувач сектора у відділі каталогізації (1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Плеский Георгій Михайлович (1901) – учений секретар (1946–1948), головний бібліотекар (1949–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Плисецький (Плісецький) Марк Мойсейович (1909) – фольклорист, кандидат філологічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу словесного фольклору (1946–1949) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Плотников Володимир Олександрович (1873–1947) – фізико-хімік, доктор хімічних наук, професор, академік (1920); завідувач лабораторії неводних розчинів у відділі неорганічної хімії (1946–1947) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Плотникова Наталія Петрівна (1917) – молодший науковий співробітник (1950) Лабораторії металофізики АН.

Побережна Марія Денисівна (1917) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Поварницин Володимир Олексійович (1899–1962) – ботанік, доктор біологічних наук, професор, член-кореспондент (1948); старший науковий співробітник відділу геоботаніки (1949–1950) Інституту ботаніки.

Повх Іван Лукич (1909–1997) – кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу історії техніки (1949–1950) Інституту теплоенергетики.

Погорецький Антон Іванович (1913) – молодший науковий співробітник (1948–1949) Науково-природничого музею АН у Львові.

Погорелий Олексій Іванович (1908) – зоолог, ветеринар, кандидат ветеринарних наук; старший науковий співробітник Зоологічного музею (1946) та лабораторії безхребетних (1947) Інституту зоології.

Погребинський Дмитро Веніамінович (Мордох Бенціонович) (1922–1989) – історик; молодший науковий співробітник відділу хроніки і бібліографії (1946–1950) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Погребиський Йосип Бенедиктович (1906) – математик, фізик, кандидат фізико-математичних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу теорії функцій комплексної змінної та її застосування (1946) і відділу механіки (1947–

1950), завідувач рахунково-обчислювальної лабораторії (1950) Інституту математики.

Погребняк Петро Степанович (1900–1976) – ботанік-еколог, доктор сільсько-господарських наук, професор, академік (1948); віце-президент АН (1948–1950), уповноважений Президії АН у Львові (1946), голова (1949) Ради по вивченню продукційних сил АН, голова (1949) Планової комісії АН, член (1946, 1948–1950) Редакційно-видавничої ради АН; завідувач відділу екології (1946) Ботанічного саду АН; директор (1946–1950) Інституту лісівництва.

Подчасов Павло Гаврилович (1908) – інженер-механік, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу віброміцності (1946), завідувач динамічної лабораторії (1947) Інституту будівельної механіки.

Подшибякін Анатолій Кузьмович (1922) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Покровська Євгенія Федорівна (1904–1995) – молодший науковий співробітник відділу скіфо-сарматських племен і античних міст (1946–1950) Інституту археології.

Полив'яна Ганна Павлівна (1912) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту математики.

Поліщук Йосип Адамович (1907) – психіатр, кандидат медичних наук; старший науковий співробітник відділу психіатрії (1946–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Половко Іван Кирилович (1887–1967) – геофізик, кандидат фізико-математичних наук, професор; учений секретар (1946), завідувач відділу геофізики (1947–1948), старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Половко Наталія Іванівна (1923) – геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; молодший науковий співробітник (1950) Інституту геологічних наук.

Полосухін Микола Олексійович (1898) – інженер-механік; молодший науковий співробітник динамічної лабораторії (1946–1950) Інституту будівельної механіки.

Полоцький Ісак Григорович (1908) – фізико-хімік, доктор хімічних наук, професор; завідувач лабораторії кавітаційних явищ (1946–1950), старший науковий співробітник (1950) Інституту чорної металургії.

Полтавчук Максим Олексійович (1907) – біолог; молодший науковий співробітник лабораторії біології риб (1946–1950) Інституту гідробіології.

Полухін Леонід Костянтинович (1914–1963) – історик; молодший науковий співробітник (1950) Інституту історії України.

Поляк Роман Володимирович (Рувим Вульфівич) (1909) – конструктор; завідувач конструкторського відділу (1947) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Поляков Ілля Михайлович (1905–1976) – біолог, доктор біологічних наук, член-кореспондент (1948); завідувач лабораторії загальної генетики (1946–1947), старший науковий співробітник (1948–1949) Інституту генетики і селекції.

Поляков Микола Сергійович (1903–1991) – фахівець в галузі механіки, кандидат технічних наук, професор, член-кореспондент (1945); завідувач лабораторії

транспортних машин (1946–1950), старший науковий співробітник (1950) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Поляков Михайло Володимирович (Міхель Вульфович) (1893–1966) – хімік, доктор хімічних наук, професор; завідувач відділу ланцюгових реакцій (1946–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Поляков Павло Сергійович (1911) – інженер, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу міцності конструкцій (1946–1947), учений секретар (1948–1950) Інституту будівельної механіки.

Полякова Ніна Михайлівна (1909) – біохімік, кандидат біологічних наук; молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту біохімії.

Попко Олександр Олександрович (1894) – філолог; завідувач лабораторії консервації та реставрації (1947), молодший науковий співробітник відділу слов'янської археології (1947) Інституту археології.

Попков Віктор Григорович (1908) – інженер-механік, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник фізико-технічної лабораторії (1947–1950) Інституту будівельної механіки.

Попов Валентин Петрович (1894–1976) – гідрогеолог, кандидат географічних наук; старший науковий співробітник відділу регіональної гідрогеології (1946–1949) Інституту геологічних наук.

Попов Віктор Павлович (1904) – фізіолог, агрохімік, кандидат сільськогосподарських наук; учений секретар (1946–1947) Відділу сільськогосподарських наук АН; старший науковий співробітник відділу фізіології живлення і агрохімії (1946) Інституту ботаніки; учений секретар (1946–1950), старший науковий співробітник (1947) та завідувач лабораторії живлення рослин (1948–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Попов Микола Андрійович (1910) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; молодший, старший науковий співробітник (1946–1950) Полтавської гравіметричної обсерваторії АН.

Попов Михайло Григорович (1893–1955) – ботанік, доктор біологічних наук, професор, член-кореспондент (1945); завідувач Львівського відділу (1946) Інституту ботаніки.

Попов Олександр Єрмолайович (1922) – молодший науковий співробітник (1948–1949) Інституту геологічних наук.

Попов Павло Миколайович (1890–1971) – літературознавець, фольклорист, доктор філологічних наук, професор, член-кореспондент (1939); завідувач відділу словесного фольклору (1946–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Попов Сергій Миколайович (1900) – кандидат хімічних наук, доцент; виконуючий обов'язки завідувача лабораторії хімії нафти (1946–1947), старший науковий співробітник Львівського відділу (1948–1949) Інституту органічної хімії.

Попов Федір Андрійович (1901–1987) – кандидат сільськогосподарських наук, завідувач відділу рослинництва (1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Попова Ганна Абрамівна (1911) – фахівець в галузі агрономії, кандидат біологічних наук; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Поруцький Георгій Володимирович (1916) – фахівець в галузі агрономії, кандидат біологічних наук; молодший, старший науковий співробітник лабораторії фізіології стійкості рослин (1947–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Порфир'єв Володимир Борисович (1899–1982) – геолог-нафтовик, доктор геолого-мінералогічних наук, професор; завідувач Львівського сектора (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Поспелов Володимир Петрович (1872–1949) – зоолог, доктор біологічних наук, академік (1939); завідувач відділу патології комах (1946) Інституту зоології; директор (1946–1949), завідувач лабораторії патології комах (1946–1949) Інституту ентомології і фітопатології.

Потапенко Іван Романович (1913) – фізик; молодший науковий співробітник відділу напівпровідників (1946–1949) Інституту фізики.

Потарикіна Лідія Луківна (1923) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Сектора держави і права АН.

Потієвська Поліна Давидівна (1913) – геолог; молодший науковий співробітник відділу палеозою (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Похитон Павло Петрович (1917) – лісознавець, кандидат біологічних наук; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту лісівництва.

Правдіна Лідія Іванівна (1895) – хімік-аналітик; молодший науковий співробітник відділу патофізіології (1947) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Прайсман Яків Наумович (1897) – бібліотекознавець; завідувач кабінету бібліотекознавства (1946–1950), головний бібліотекар відділу стародруків (1946–1947) Бібліотеки АН.

Привалова Клеопатра Олександрівна (1913) – молодший науковий співробітник Львівського відділу (1948–1950) Інституту теплоенергетики; молодший науковий співробітник Львівського відділу (1950) Інститут використання газу.

Примаєк Віра Михайлівна (1896) – терапевт; молодший науковий співробітник відділу клінічної медицини (1946–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Примаєк Федір Якович (1899–1981) – терапевт, доктор медичних наук, професор; старший науковий співробітник відділу клінічної медицини (1946–1949) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Пристай Олена Василівна (1908) – молодший науковий співробітник (1947–1950) Етнографічного музею АН у Львові.

Приступа Павло Іванович (1906–1975) – молодший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Приходько Петро Григорович (1908) – літературознавець, кандидат педагогічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу шевченкознавства (1946–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Приходько Світлана Миколаївна (1922) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Ботанічного саду АН.

Прихотько Антоніна Федорівна (1906–1995) – фізик, доктор фізико-математичних наук, член-кореспондент (1948); завідувачка спектрального відділу (1946–1950) Інституту фізики.

Прокопенко Іларіон Іванович (1907) – молодший науковий співробітник лабораторії фізіології лісових рослин (1947–1949) Інституту лісівництва.

Проскура Георгій Федорович (1876–1958) – фахівець в галузі гідродинаміки та гідромашинобудування, доктор технічних наук, професор, академік (1929); голова (1946–1947) Відділу технічних наук АН, член (1946–1947) Редакційно-видавничої ради АН; завідувач гідромеханічного відділу (1946) та відділу газових турбін (1946–1947) Інституту енергетики; завідувач відділу газових турбін (1948–1949) Інституту теплоенергетики; директор (1946–1950) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН.

Протасов Олександр Олексійович (1906) – кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник Львівського відділу (1948–1949) Інституту ботаніки.

Протопопов Віктор Павлович (1880–1957) – психіатр, доктор медичних наук, професор, академік (1945); завідувач відділу психіатрії (1946–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Прохоренко Лев Миколайович (1918) – біолог; молодший науковий співробітник лабораторії загальної генетики (1946–1950) Інституту генетики і селекції.

Птуха Михайло Васильович (1884–1961) – демограф-статистик, економіст, доктор економічних наук, професор, академік (1920); голова (1946–1950) Відділу суспільних наук АН, член (1950) Президії АН, голова (1946–1950) Бібліотечної комісії АН, член (1946–1947, 1949–1950) Редакційно-видавничої ради АН; завідувач відділу статистики (1946–1950) Інституту економіки.

Пузанов Михайло Аполлонович (1898) – молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту будівельної механіки.

Пуліян (Пуліан) Галина Антонівна (1884) – завідувачка кабінету технічної інформації (1946), головний бібліотекар відділу наукової бібліографії (1946–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Пульсон Лілія Ісаківна (1910) – кандидат філософських наук; старший науковий співробітник відділу діалектичного матеріалізму (1947–1949) Інституту філософії.

Пупко Людмила Семенівна (1913) – хімік-технолог, кандидат хімічних наук; молодший науковий співробітник лабораторії спецпризначення (1946–1950) Інституту органічної хімії.

Пупко Раїса Павлівна (1913) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту органічної хімії.

Пустоход Петро Іванович (1893–1992) – статистик, економіст, кандидат економічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу статистики (1946–1950) Інституту економіки.

Путілін Микола Іванович (1910) – лікар, кандидат медичних наук, доцент; старший науковий співробітник лабораторії фізіології (1946–1950) Інституту біохімії.

Путь Андрій Леонтійович (1908) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту зоології.

Пухальський В'ячеслав Костянтинівич (1904) – молодший науковий співробітник (1947–1949) Інституту фізики; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Пухнарович Георгій Степанович (1911) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту чорної металургії.

Пушкар Микола Антонович (1894–1989) – доктор філологічних наук; старший науковий співробітник Львівського відділу (1948–1949) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Пфейффер Георгій Васильович (1872–1946) – математик, доктор фізико-математичних наук, академік (1920); завідувач відділу аналізу (1946) Інституту математики.

Пфефферкорн Никифор Іванович – молодший науковий співробітник (1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Пшеничний Павло Дмитрович (1903) – зоолог, доктор сільськогосподарських наук; завідувач відділу тваринництва (1950) Інституту зоології.

П'ятаков Іван Самійлович (1913) – філолог; старший науковий співробітник відділу російської та інших слов'янських літератури (1947–1948) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

П'ятигорський Леонід Мойсейович (1909–1993) – фізик; учений секретар (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

П'ятишкін Микола Михайлович (1897) – фахівець в галузі теплотехніки, кандидат технічних наук; завідувач лабораторії (1950) Інституту теплоенергетики.

Рабинович Зіновій Львович (1918) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту електротехніки.

Рабинович Мойсей (Михайло) Йосипович (1916) – фахівець в галузі теплотехніки, кандидат технічних наук; молодший, старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту теплоенергетики.

Рабичкін Абрам (Борис) Михайлович (1914) – археолог; молодший науковий співробітник (1946–1950) Державного історичного заповідника «Ольвія» АН.

Рабкін Данило Маркович (1912) – інженер-хімік, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу технології зварювання (1946–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Рабчинська Олена Вікентіївна (1899) – головний бібліотекар консультативно-бібліографічного відділу (1946–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Раєкович Семен Давидович (1922) – фізик; молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Радзимовський Дмитро Олександрович (1903–1985) – гідробіолог, фітопланктолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу загальної гідробіології (1946–1950) Інституту гідробіології.

Радзівський Вадим Антонович (1922) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту будівельної механіки.

Радзівський Георгій Григорович (1898) – агробіолог; молодший, старший науковий співробітник відділу мікології та фітопатології (1946–1950) Інституту ботаніки.

Радомисельський Ізраїль Давидович (1914) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту чорної металургії.

Радченко Андрій Якович (Якимович) (1900–1983) – економіст, кандидат економічних наук, доцент; завідувач (1946–1947) та старший науковий співробітник відділу економіки сільського господарства (1947–1950) Інституту економіки.

Радченко Ніна Павлівна (1908) – хімік; молодший науковий співробітник відділу фотохімії (1946–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Радченко Олександр Самійлович (1903) – економіст; молодший, старший науковий співробітник відділу економіки військового часу (1946–1949) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Раєвський Георгій Володимирович (1909–1975) – інженер-мостобудівник, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу раціоналізації зварних з'єднань (1946–1949), завідувач лабораторії раціоналізації зварних конструкцій (1949–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Разумов (Розумов) Віктор Костянтинович (1899–1946) – фізико-хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу хімії силікатів (1946) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Райзман Броніслав Абрамович (1921) – філолог; головний бібліотекар (1949–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Райс Григорій Борисович (1911) – фізик; молодший науковий співробітник лабораторії кристалів у відділі фізики кристалів (1946–1949) Фізико-технічного інституту.

Раншинець Ришард Ігнатович (1888) – професор; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту археології.

Рапопорт Григорій Наумович (1918) – кандидат технічних наук; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту електротехніки.

Рапопорт Ілля Маркович (1913) – математик, доктор технічних наук; старший науковий співробітник (1947–1950) Інституту математики.

Рапп Наталія Володимирівна (1915) – молодший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946) Фізико-технічного інституту.

Расін Сахно (Семен) Давидович (1912) – психіатр, кандидат медичних наук; старший науковий співробітник (1947–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Ратич Олексій Онисимович (1906–1975) – молодший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1950) Інституту економіки; молодший науковий співробітник Львівського відділу (1948–1950) Інституту археології.

Рашба Олена Яківна (1910) – біохімік, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу біохімії нервової тканини (1946–1950) Інституту біохімії.

Рвачова Катерина Логвинівна (1919) – математик, кандидат фізико-математичних наук; молодший науковий співробітник Львівського відділу (1948–1950) Інституту математики.

Рейнланд Роза Леонідівна (1908) – старший науковий співробітник відділу бібліографії (1947) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Рейтблат Гершон Маркович (1886) – ботанік; молодший науковий співробітник відділу квітникарства і оранжерейних культур (1946), старший науковий співробітник насіннево-карантинної лабораторії (1947) Ботанічного саду АН.

Ремберг-Квітницька Ірина Станіславівна див. Квітницька І. С.

Ремез Євген Якович (1896–1975) – математик, доктор математичних наук, професор, член-кореспондент (1939); старший науковий співробітник відділу аналізу (1946–1950) Інституту математики.

Решетник Євдокія Григорівна (1903) – зоолог, біолог-еколог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник лабораторії хребетних (1946–1950) Інституту зоології.

Решетникова Ганна Василівна (1920) – молодший науковий співробітник (1950) Карадазької біологічної станції АН.

Решетова Галина Федорівна (1919) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту ботаніки.

Резнікова Софія Іллівна (Шейндель Ельївна) (1919) – історик, архівіст; молодший науковий співробітник відділу фондів (1946–1950) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Рзасв Полуш Багірович (1916) – хімік; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Рибак Володимир Микитович (Миколайович) (1905) – фахівець в галузі агрономії та хімії; старший науковий співробітник (1946) Інституту ботаніки; завідувач та старший науковий співробітник науково-експериментальної бази (1947), молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Рибак-Гілліс (Гілліс) Любов Борисівна (1911) – агрохімік; молодший науковий співробітник лабораторії живлення рослин (1946–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Рибалкін Олександр Якимович (1900) – економіст, кандидат економічних наук; завідувач відділу політекономії (1946–1947) Інституту економіки.

Рибалова Валентина Дмитрівна (1911) – археолог, кандидат історичних наук; учений секретар (1950) Інституту археології.

Рибін Федір Іванович (1896) – економіст; молодший науковий співробітник відділу економіки сільського господарства (1947) Інституту економіки.

Рибка Галина Степанівна (1921) – філолог; молодший науковий співробітник відділу російської і інших слов'янських мов (1947–1948) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Рибкін Олександр Данилович (1901) – гірничий інженер, кандидат технічних наук; молодший науковий співробітник Львівського відділу (1946), молодший, старший науковий співробітник буровугільного відділу (1947–1950), учений секретар (1948–1949) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Рижков Геннадій Іванович (1921) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки.

Риловнікова Олександра Федорівна (1904) – хімік; молодший науковий співробітник відділу палеозою (1946–1947) Інституту геологічних наук.

Рильський Максим Тадейович (1895–1964) – поет, літературознавець, фольклорист, доктор філологічних наук, академік (1943); директор (1946–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Рипун (Рицуп) Марія Борисівна (1921) – молодший науковий співробітник Львівського сектора (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Ричкова Тамара Миколаївна (1920) – хімік-аналітик; молодший науковий співробітник відділу хімії силікатів (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Ріднер Зіновій Абрамович (1918) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту чорної металургії.

Ровнер Олена Самійлівна (Соломонівна) (1906) – завідувачка консультативно-бібліографічного відділу (1946–1948), головний бібліотекар (1949–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Родзевич Ніна Сергіївна (1916–1996) – філолог, кандидат філологічних наук; молодший науковий співробітник відділу загального мовознавства (1947–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Родіна Марія Савівна (1901) – історик, філолог; завідувачка відділу рукописних фондів (1946–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Родіонов Сергій Петрович (1898–1961) – геолог, петрограф, доктор геолого-мінералогічних наук, професор; член (1949) Ради по вивченню продукційних сил АН; завідувач Геологічного музею (1947–1950) Інституту геологічних наук.

Роднікова Ірина Вікторівна (1915) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник спектрального відділу (1946–1947) Інституту фізики.

Роздольська-Потурняк Марія Йосипівна (1900) – філолог; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Розенберг Клара Аронівна (1899) – завідувачка відділу рукописів (1946–1947) Бібліотеки АН.

Розенберг Оскар (Овсія) Йосипович (1905) – кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу раціоналізації зварних з'єднань (1946) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Розенцвейг Липа Натанович (1916–1957) – кандидат фізико-математичних наук; молодший науковий співробітник відділу фізики твердого тіла і математичної фізики (1946) Фізико-технічного інституту.

Розов Л. Д. – професор; заступник голови (1949) Ради по вивченню продукційних сил АН.

Розова Наталія Сергіївна (1897) – молодший науковий співробітник відділу рукописів (1947) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Розовський Ізраїль Львович (1908–1978) – інженер-гідротехнік, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1946), завідувач гідравліко-гідротехнічної лабораторії (1946–1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Розум Юрій Степанович (1902) – хімік, біолог, кандидат хімічних наук; науковий співробітник лабораторії органічного синтезу (1946–1950) Інституту органічної хімії.

Ройтер Володимир Андрійович (1903–1973) – фізико-хімік, доктор хімічних наук, професор; завідувач відділу кінетики каталізу (1946–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Ролл Яків Володимирович (1887–1961) – гідробіолог, доктор біологічних наук, професор, член-кореспондент (1939); член (1946–1950) Редакційно-видавничої ради АН; директор (1946–1950), завідувач відділу загальної гідробіології (1946–1947) Інституту гідробіології.

Романенко Ілля Никанорович (1909–1982) – економіст, кандидат економічних наук, доцент; заступник голови (1946) Редакційно-видавничої ради АН; завідувач

відділу історії народного господарства (1946–1947), старший науковий співробітник (1947–1950) та завідувач відділу економіки сільського господарства (1948–1949) Інституту економіки; учений секретар (1948) Комісії по вивченню історії вітчизняної науки та техніки АН.

Романишина Євгенія Василівна (1907) – молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту геологічних наук.

Романкевич Михайло Якович (1902) – хімік, кандидат технічних наук; молодший, старший науковий співробітник лабораторії цукристих речовин (1946–1950) Інституту органічної хімії.

Романченко Іван Савович (1894–1977) – філолог, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Романюк Леонід Іванович (1899–[1953]) – інженер-технолог, кандидат технічних наук; молодший науковий співробітник теплотехнічного відділу (1946–1947) Інституту енергетики; старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту теплоенергетики.

Ромашко Яків Дмитрович (1912) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту ботаніки.

Ромицин (Роміцин) Андрій Артамонович (1909) – кандидат мистецтвознавства; старший науковий співробітник (1948–1950), заступник директора з наукової роботи (1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Ромінський Іван Родіонович (1898) – хімік, кандидат технічних наук, професор; старший науковий співробітник лабораторії цукристих речовин (1946–1950) Інституту органічної хімії.

Ромоданова Ада Петрівна (1913) – геолог; молодший науковий співробітник відділу тектоніки і геоморфології (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Роскошний Георгій Кузьмович (1907) – інженер, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу гірничої механіки (1946) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Ростовцев Лев Іванович (1915) – молодший науковий співробітник (1947–1949) Інституту чорної металургії.

Ротман Рахіль Ойзерівна (1916) – геолог; молодший науковий співробітник відділу кайнозою (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Рубаник Михайло Якович (1904) – фізико-хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник (1946–1950), завідувач лабораторії у відділі кінетики каталізу (1947) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Рубач Михайло Абрамович (1899–1980) – історик, доктор історичних наук, професор; завідувач (1946–1947) та старший науковий співробітник відділу радянського періоду (1947–1950) Інституту історії України.

Рубашевський Андрій Артемович (1900) – кандидат біологічних наук; завідувач відділу філософії природознавства (1949–1950) Інституту філософії.

Рубенчик Лев Йосипович (1896–1988) – мікробіолог, доктор біологічних наук, професор, член-кореспондент (1939); завідувач відділу ґрунтової мікробіології (1946–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Рубінштейн Григорій Мойсейович (1899) – завідувач відділу археології слов'янських племен і міст Київської Русі (1947) Інституту археології.

Рубцов Леонід Іванович (1902) – лісознавець, кандидат біологічних наук; завідувач відділу квітів і оранжерейних культур (1946–1950) Ботанічного саду АН.

Руденко Микола Семенович (1907) – фізико-хімік, кандидат фізико-математичних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Руденко Федір Андрійович (1912) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Рудий Борис Захарович (1911) – хімік, доктор хімічних наук; старший науковий співробітник Львівського відділу (1949), завідувач спецлабораторії (1949–1950) Інституту теплоенергетики.

Рудинський Михайло Якович (1887–1958) – археолог, кандидат історичних наук; учений секретар (1946–1947), старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту археології.

Рудковський Григорій Павлович (1907) – фахівець в галузі агрономії та ботаніки, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу декоративного садівництва (1946) та відділу біології рослин (1947–1950), завідувач відділу акліматизації (1950) Ботанічного саду АН.

Руднев Валентин Васильович (1890–1967) – історик, кандидат історичних наук; завідувач відділу фондів (1946–1947) та відділу хроніки і бібліографії (1947–1950) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН; старший науковий співробітник відділу історії радянського суспільства (1950) Інституту історії України.

Руднев Дмитро Федорович (1902) – зоолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу екології (1946) Інституту зоології; учений секретар (1946–1947), старший науковий співробітник лабораторії екології комах (1947–1950) Інституту ентомології і фітопатології.

Рудь Микита Потапович (1913–1988) – бібліотекознавець; завідувач філії № 1 (1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Румянцев Олексій Матвійович (1905) – економіст, кандидат економічних наук, доцент; директор (1950) Інституту економіки.

Русаков Сергій Васильович (1894) – фахівець в галузі гідротехніки та будівництва, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу гідротехніки (1946–1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Русиновський Юрій Павлович (1914) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту використання газу.

Русов Михайло Терентійович (1905) – хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу каталізу (1946–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Рухлядев Артем Олексійович (1915) – інженер-механік; молодший науковий співробітник (1946) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН.

Ручковський Борис Сергійович (1918) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Рябокоть Віра Дмитрівна (1920) – хімік-неорганік; молодший науковий співробітник відділу неорганічної хімії (1946–1949) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Рябокоть Сава Максимович (1920) – молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту геологічних наук.

Ряппо Анфіса Йосипівна (1889) – літературознавець, перекладач, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу української літератури ХХ ст. (1946–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка; завідувачка відділу іноземного комплектування (1946–1947) Бібліотеки АН.

Сабалдир Аріадна Григорівна (1914) – біохімік, кандидат біологічних наук; молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту біохімії.

Савельєв О. С. – молодший науковий співробітник (1949) Інституту лісівництва.

Савенко Сергій Степанович (1917) – інженер-механік; молодший, старший науковий співробітник відділу проектування, виготовлення та випробування нової апаратури (1947–1949) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Савинський Вадим Васильович див. Совінський В. В.

Савицька Меланія Митрофанівна (1906) – літературознавець; молодший науковий співробітник відділу української літератури ХІХ ст. (1946–1947) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Савицький Микола Іоїльович (1903) – інженер-механік, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу міцності деталей (1946–1950) Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки.

Савін Гурій Миколайович (1907–1975) – фахівець в галузі механіки, доктор фізико-математичних наук, професор, академік (1948); уповноважений Президії АН у Львові (1946–1949); завідувач Львівського відділу (1946–1950) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова; завідувач Львівського відділу (1948) Інституту математики.

Савінов Борис Григорович (1903) – хімік, кандидат технічних наук; учений секретар та завідувач лабораторії вітамінів (1946–1950) Інституту органічної хімії.

Савцова Марія Павлівна (1905) – металознавець; молодший науковий співробітник відділу металознавства (1946–1947) Інституту чорної металургії.

Савчук Микола Панасович (1899–1976) – доктор біологічних наук, професор, член-кореспондент (1948); завідувач відділу (1948–1949) Інституту зоології.

Савчук Юхим Іванович (1904) – економіст, кандидат економічних наук; старший науковий співробітник відділу політекономії (1946–1950) Інституту економіки.

Садовнікова Олена Олександрівна (1906) – хімік; молодший науковий співробітник лабораторії фізико-хімії силікатів (1946–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Сайдаковський Соломон Зіновійович (1902) – геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник Львівського сектора (1947–1950) Інституту геологічних наук.

Сайковський Михайло Ілліч (1913) – інженер-теплоенергетик, кандидат технічних наук; інженер-експериментатор лабораторії теплових двигунів і установок у теплотехнічному відділі (1947) Інституту енергетики; молодший, старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту теплоенергетики.

Салій Петро Олександрович (1899) – старший науковий співробітник відділу етнографії (1947–1949) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Саліон Володимир Юхимович (1907) – інженер, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Самойловський Ілля Михайлович (1881–1973) – історик, археолог, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник відділу археології слов'янських племен і міст Київської Русі (1946–1950) Інституту археології.

Самоненко Галина Дмитрівна (1922) – молодший науковий співробітник відділу російської та інших слов'янських літератур (1947–1948) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Самоцвєтова Катерина Олександрівна (1901) – мікробіолог; молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту ентомології і фітопатології.

Самцєвич Семен Андрійович (1902–1985) – фахівець в галузі агрономії, кандидат біологічних наук; завідувач лабораторії (1947–1950) Інституту лісівництва.

Самчєвська Нонна Сергіївна (1916) – фахівець в галузі агрономії та селекції; молодший науковий співробітник відділу генетики і селекції (1946) та відділу біології рослин (1947–1949) Ботанічного саду АН.

Сандлер Фаня Саулівна (1909) – бібліотекознавець; головний бібліотекар (1949), завідувачка сектора у відділі систематичного каталогу (1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Санін Фотій Сергійович (1914) – фізик; молодший науковий співробітник відділу електромагнітних коливань (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Сапєгін Андрій Опанасович (1883–1946) – ботанік, доктор біологічних наук, професор, академік (1929); директор та завідувач відділу генетики і селекції рослин (1946) Інституту ботаніки.

Сапожников Семен Григорович (1912) – інженер-механік; старший науковий співробітник відділу циклотрона (1947) Лабораторії металофізики АН.

Сатановський Абрам Лазарович (1913) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту теплоенергетики.

Сафіонов П. Г. – історик, кандидат історичних наук; співробітник (1946) Комісії по історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Сахненко Володимир Львович (1903) – фахівець в галузі механіки, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу відновлювання конструкцій (1946) та відділу математичної фізики (1947) Інституту будівельної механіки.

Свенціцька Віра Іларіонівна (1918) – молодший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Свенціцький (Свенціцький) Іларіон Семенович (1876–1956) – філолог, мистецтвознавець, доктор філологічних наук, професор; завідувач Львівського відділу (1946–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Свєчників (Свєшников) Василь Миколайович (1891–1981) – металознавець, доктор технічних наук, професор, академік (1939); завідувач відділу металознавства (1946–1947), заступник директора з наукової роботи (1948–1950) Інституту чорної металургії.

Свинарьов Георгій Андрійович (1919) – молодший науковий співробітник (1950) Лабораторії проблем швидкісних машин і механізмів АН.

Свинцов Анатолій Володимирович (1912) – кандидат технічних наук; молодший, старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Свириденко Павло Олексійович (1893–1971) – зоолог, доктор сільськогосподарських наук, професор, академік (1948); член (1950) Президії АН, голова (1949–1950) Відділу біологічних наук АН, член (1949–1950) Редакційно-видавничої ради АН; завідувач лабораторії хребетних (1946–1950), заступник директора з наукової роботи (1947–1948) Інституту зоології.

Свищук Олександр Андрійович (1915) – хімік; молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту органічної хімії.

Севбо Платон Іванович (1900–2001) – інженер-механік, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник (1946), завідувач відділу проектування, виготовлення і випробування моделей нової апаратури (1946–1947) та завідувач проектного бюро (1948–1950) Інституту електрозварювання ім. С. О. Патона.

Селезньов Микола Іванович (1912) – молодший науковий співробітник (1948–1949) Інституту електротехніки.

Селецька Ірина Цезарівна (1920) – геолог; молодший науковий співробітник відділу тектоніки і геоморфології (1946) Інституту геологічних наук.

Селіванов Микола Прохорович (1911) – фізик, кандидат фізико-математичних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Селіхов Дмитро Сергійович (1887) – фахівець в галузі теплотехніки, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник Харківської філії (1946–1948) Інституту енергетики.

Сельський Володимир Олександрович (1883–1951) – геофізик, доктор геолого-мінералогічних наук, професор, академік (1939); завідувач відділу нафтової геофізики Львівського сектора (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Семененко Микола Пантелеймонович (1905–1996) – геолог, доктор геолого-мінералогічних наук, професор, академік (1948); академік-секретар АН (1948–1950), віце-президент АН (1950), член (1948–1950) Редакційно-видавничої ради АН; завідувач відділу петрографії рудних покладів (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Семенов-Зусер Семен Анатолійович (1887–1951) – археолог, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник відділу археології скіфо-сарматських племен і античних міст (1947–1950) Інституту археології.

Семирог-Орлик Всеволод Миколайович (1910) – інженер-механік; молодший, старший науковий співробітник відділу стійкості конструкцій (1946–1950) Інституту будівельної механіки.

Семко Петро Тимофійович (1904) – економіст; кандидат сільськогосподарських наук; старший науковий співробітник відділу економіки сільського господарства (1949–1950) Інституту економіки.

Сергеєв Олександр Дмитрович (1906) – геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник відділу тектоніки і геоморфології (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Серебряний Саул Бенціонович (1912) – хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник лабораторії органічного синтезу (1946–1950) Інституту органічної хімії.

Середенко Борис Миколайович (1911) – інженер-механік, кандидат технічних наук, професор; завідувач відділу тракторобудування (1946–1950) Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки.

Середенко Михайло Миколайович (1906) – економіст, кандидат економічних наук; учений секретар (1946–1947), завідувач та старший науковий співробітник відділу економіки промисловості (1946–1950) Інституту економіки.

Серенсен Сергій Володимирович (1905–1977) – фахівець в галузі механіки, доктор технічних наук, професор, академік (1939); завідувач відділу міцності деталей (1946–1950) Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки.

Серіков Павло Миколайович (1904) – фахівець в галузі гідрології; завідувач метеостанції (1947, 1950) Ботанічного саду АН.

Секарева Клавдія Михайлівна (1925) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Сибільова-Одинцова Софія Миколаївна див. Одинцова С. М.

Сиваченко (Сіваченко) Микола Єфремович (1920–1988) – молодший науковий співробітник відділу рукописів (1947–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Сивоконь Надія Василівна – молодший науковий співробітник (1950) Фізико-технічного інституту.

Сидоренко Валентина Павлівна (1920) – історик; молодший науковий співробітник відділу історії капіталізму (1946–1950) Інституту історії України.

Сидоренко Галина Кіндратівна (1920–1987) – кандидат філологічних наук; молодший науковий співробітник відділу етнографії (1946–1949) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Сидоренко Іван Андрійович (1898) – кандидат сільськогосподарських наук; завідувач лабораторії (1948–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Сидоренко Микола Васильович (1918) – молодший науковий співробітник відділу української радянської літератури (1947–1948) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Сидоренко Наталія Степанівна (1902) – історик; молодший науковий співробітник відділу історії капіталізму (1946) та відділу історії феодалізму (1947–1950) Інституту історії України.

Сидорович Савина Ісарівна (1895) – старший науковий співробітник (1946–1948), завідувачка відділу охорони фондів (1946–1950) Етнографічного музею АН у Львові.

Сикиринський Терентій Герасимович (1887) – лексикограф; молодший науковий співробітник відділу загального мовознавства (1946) та відділу української мови і діалектології (1947–1948) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Силакова Ганна Іванівна (1908) – біохімік, кандидат біологічних наук, доцент; старший науковий співробітник лабораторії біохімії гормонів (1947–1950) Інституту біохімії.

Симоненко Іван Федорович (1907) – етнограф, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник (1946) та завідувач відділу етнографії (1949–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Симонова Ганна Олександрівна (1904) – геолог-палеоботанік, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник (1950) Інституту геологічних наук.

Симонова Ганна Тихонівна (1923) – молодший науковий співробітник відділу бібліографії (1947–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Синельников Кирило Дмитрович (1901–1966) – фізик, доктор фізико-математичних наук, професор, академік (1948); член (1949–1950) Президії АН; директор (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Синельников Рувим Абрамович (1913) – бібліотекознавець; завідувач відділу кабінету економіки (1949–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Синицький Микола Миколайович (1905) – зоолог, кандидат біологічних наук, доцент; старший науковий співробітник лабораторії еволюційної морфології (1946–1947), завідувач лабораторії (1948–1950) Інституту зоології.

Синцов Дмитро Матвійович (1867–1946) – математик, академік (1939); завідувач відділу геометрії (1946) Інституту математики.

Синьов Микола Васильович (1873–1957) – економіст; молодший науковий співробітник відділу економічної географії (1946–1950) Інституту економіки.

Сирота Ігор Мойсейович (1908) – кандидат технічних наук; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту електротехніки.

Сиротинін Микола Миколайович (1896–1977) – патофізіолог, мікробіолог, імунолог, доктор біологічних та медичних наук, професор, член-кореспондент (1939); завідувач лабораторії з вивчення впливу зниженого атмосферного тиску (1946–1947), завідувач відділу (1948–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця; завідувач відділу імунології (1946–1949) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Сиротіна Марія Іванівна (1901) – біолог-цитолог, зоолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу патології комах (1946) Інституту зоології; старший науковий співробітник лабораторії патології комах (1947–1950) Інституту ентомології і фітопатології.

Сисоев Андрій Микитович (1901) – учений в галузі електрохімії, кандидат хімічних наук, професор; начальник сектора № 5 (1947–1950) Фізико-технічного інституту.

Ситий Микола Максимович (1907) – хімік-органік, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу аналізу (1946–1949), завідувач лабораторії в «Феофанії» (1948–1950) Інституту математики.

Ситько Пантелеймон (Панас) Онуфрійович (1906) – зоолог-генетик, кандидат біологічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу генетики (1946–1950) Інституту зоології.

Сич Катерина Дмитрівна (1907) – хімік, кандидат хімічних наук; молодший, старший науковий співробітник лабораторії органічного синтезу (1946–1950) Інституту органічної хімії.

Сівай Олексій Володимирович (1885) – інженер-технолог, доцент; старший науковий співробітник (1946), учений секретар (1947) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН.

Сігаловський Ківа Кельманович (1900) – хімік; молодший, старший науковий співробітник (1947) Лабораторії контролю і впровадження науково-дослідних робіт АН; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту чорної металургії.

Сігов (Сигов) Олексій Олексійович (1903–1983) – фахівець в галузі металургії, кандидат технічних наук; завідувач лабораторії прямого відновлення у доменному відділі (1946–1947), старший науковий співробітник лабораторії контролю та впровадження (1948–1950) Інституту чорної металургії.

Сіксін Валентин Степанович – кандидат фізико-математичних наук, старший науковий співробітник (1950) Фізико-технічного інституту.

Сільванський Микола Ананійович (1893) – музеєзнавець; молодший науковий співробітник відділу образотворчого мистецтва (1946–1947) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Сіможкіна Марія Яківна (1908) – фізіолог; молодший науковий співробітник лабораторії генетики та методики селекції (1947–1950) Інституту генетики і селекції.

Сініцин Мойсей Сергійович (1899) – історик; старший науковий співробітник відділу археології скіфо-сарматських племен і античних міст (1947) Інституту археології.

Сіренко Надія Олексіївна (1922) – агрохімік; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Сіроченко Іван Андрійович (1898) – фізіолог, агрохімік, кандидат сільськогосподарських наук; старший науковий співробітник відділу фізіології живлення і агрохімії (1946) Інституту ботаніки; старший науковий співробітник та завідувач лабораторії живлення рослин (1947–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Сіроштан Ростислав Іванович (1920) – петрограф, кандидат геолого-мінералогічних наук; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту геологічних наук.

Сквирська Етель Берківна (Етя Борисівна) (1906) – біохімік, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник лабораторії біохімії нервової тканини (1946–1950) Інституту біохімії.

Скобець Євген Мусійович (1908–1980) – хімік-неорганік, кандидат хімічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу неорганічної хімії (1946–1948) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Скорик Михайло Михайлович (1895) – історик, філолог; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1947) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Скородзівський Станіслав Михайлович (1909) – інженер-технолог; старший науковий співробітник прокатного відділу (1946–1947) Інституту чорної металургії.

Скородинська Варвара Василівна (1895) – офтальмолог, кандидат медичних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу експериментальної офтальмології (1946–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Славін Лазар Мойсейович (1906–1971) – археолог, кандидат історичних наук, член-кореспондент (1939); член (1946–1947) Редакційно-видавничої ради АН; заступник директора з наукової роботи (1946–1950), завідувач відділу слов'янської археології (1947–1949) Інституту археології; директор (1947–1950) Державного історичного заповідника «Ольвія» АН.

Сладкомедова Олександра Олександрівна (1898) – фахівець в галузі агрономії; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту генетики і селекції.

Слензак Ігор Євгенович (1910–1950) – геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук, консультант (1947, 1950) Планової комісії АН; старший науковий співробітник відділу кайнозою (1946), завідувач відділу регіональної гідрогеології (1947) та відділу спецробіт (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Сливчанська Вероніка Владиславівна (1915) – молодший, старший науковий співробітник лабораторії контролю та впровадження (1948–1950) Інституту чорної металургії.

Слинько Іван Іванович (1902–1994) – історик, кандидат історичних наук; завідувач військово-партизанського відділу (1946–1949), голова (1949–1950) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН; завідувач воєнно-історичного відділу (1950) Інституту історії України.

Слинякова Ірина Борисівна (1920) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Слободян Михайло Петрович (1920) – ботанік, кандидат біологічних наук; молодший науковий співробітник Львівського відділу (1947–1950) Інституту ботаніки; молодший науковий співробітник (1950) Науково-природничого музею АН у Львові.

Слободян Роман Тихонович (1906) – інженер-гідротехнік, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1946–1948), заступник директора з наукової роботи (1946–1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Слободянюк Михайло Васильович (1914) – етнограф, кандидат філологічних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу етнографії (1946–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Словиковський Василь Іванович (1911) – хімік-органік; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту лісівництва.

Слонімський Борис Юрійович (1913) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту зоології.

Слухай Степан Іванович (1905) – фахівець в галузі агрономії; кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник та завідувач Голосіївської науково-експериментальної бази (1949), завідувач лабораторії агролісомеліорації (1950) Інституту лісівництва.

Слущкін Абрам Олександрович (1891–1950) – фізик, доктор фізико-математичних наук, професор, академік (1948); завідувач відділу електромагнітних коливань (1946–1947), заступник директора (1948–1950) Фізико-технічного інституту.

Слущька Ольга Борисівна (1918) – інженер-механік; молодший науковий співробітник відділу міцності деталей (1947–1950) Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки.

Слущка Тамара Марківна (1907–1987) – інженер-мостобудівник, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу технології зварювання (1946–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Слущкий Олександр Борисович (1915–1967) – історик, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник відділу історії феодалізму (1946–1950) Інституту історії України.

Смаковський Василь Євтропійович (1904) – інженер-механік; завідувач конструкторського бюро (1947–1949) Інституту будівельної механіки.

Смалиус Галина Микитівна (1922) – історик; молодший науковий співробітник відділу фондів (1946) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Смалій Василь Трохимович (1904) – мікробіолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу загальної мікробіології (1946) та відділу ґрунтової мікробіології (1947–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Смирнов Адріан Анатолійович (1908–1992) – фізик, доктор фізико-математичних наук; завідувач відділу (1949) Інституту фізики; завідувач відділу (1950) Лабораторії металофізики АН.

Смирнов Василь Васильович (1879) – головний бібліотекар (1949) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Смирнов Григорій (Георгій) Дмитрович (1903) – історик, археолог; старший науковий співробітник відділу археології скіфо-сарматських племен і античних міст (1947) Інституту археології.

Смирнов Олександр Іванович (1917) – кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник (1950) Карадаської біологічної станції АН.

Смирнов-Замков Іван Васильович (1913) – хімік, кандидат хімічних наук; молодший науковий співробітник лабораторії органічного синтезу (1946–1950) Інституту органічної хімії.

Смирнова-Замкова Олександра Іванівна (1880–1962) – патологоанатом, доктор медичних наук, професор, член-кореспондент (1939); завідувачка відділу патоанатомії (1946–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Смислов Віктор Вікторович (1909) – фахівець в галузі гідротехніки, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу гідравліки (1946–1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Смішко Маркіян Юліанович (1900–1981) – археолог, кандидат історичних наук, доцент; завідувач Львівського відділу (1946–1950) Інституту археології.

Сморшко Федір Митрофанович (1901) – економіст, доцент; старший науковий співробітник відділу економіки промисловості (1946–1947) Інституту економіки.

Смушкіс Марія Давидівна (1907) – бібліограф; молодший науковий співробітник відділу музики і театру (1947–1949) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Снарський Олександр Миколайович (1911) – геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник Львівського сектора (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Снегірьов Данило Павлович (1900) – фахівець в галузі агрономії, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу загальної біології рослин (1947–1949) Інституту ботаніки.

Снігуровська Юлія Олександрівна (Олексіївна) (1905) – фізико-хімік; молодший науковий співробітник відділу кінетики каталізу (1946–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Сніжко (Снежко) Іван Тимофійович (1907) – економіст, кандидат економічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу історії народного господарства (1946–1950) Інституту економіки.

Соболев Володимир Степанович (1908) – геолог, доктор геолого-мінералогічних наук, професор; старший науковий співробітник Львівського сектора (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Соболев Олександр Олексійович (1903) – письменник; старший науковий співробітник військово-партизанського відділу (1946–1949) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Совінський (Савинський) Вадим Васильович (1881–1957) – зоолог, кандидат біологічних наук, професор; завідувач лабораторії безхребетних (1946) та відділу лускокрильців (1946–1947), старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту зоології.

Соїко Іван Павлович (1912) – історик; молодший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту історії України.

Сокирко Лука Григорович (1895) – літературознавець, кандидат філологічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу української літератури ХІХ ст. (1946–1948) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Соколов Борис Олександрович (1913) – старший науковий співробітник (1948–1950) Полтавської гравіметричної обсерваторії АН.

Соколов Іван Георгійович (1903) – математик, кандидат фізико-математичних наук, доцент; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1950) Інституту математики.

Соколов Олексій Петрович (1881) – інженер-механік, кандидат технічних наук, професор; молодший, старший науковий співробітник відділу паливних і котельних установок (1946) та теплотехнічного відділу (1947) Інституту енергетики; молодший науковий співробітник (1948) Інституту теплоенергетики.

Соколов Юрій Дмитрович (1896–1971) – математик, доктор фізико-математичних наук, професор, член-кореспондент (1939); завідувач відділу механіки (1946–1950) Інституту математики.

Соколова Тамара Ісаївна (1921) – історик; молодший науковий співробітник відділу фондів (1947–1950) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Соколовська Тетяна Іванівна (Ізраїлівна) (1918) – фізик; старший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946) та відділу фізики твердого тіла і математичної фізики (1947) Фізико-технічного інституту.

Соколовський Ігор Леонідович (1918) – геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; молодший, старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Соколовський Олександр Іванович (1892–1975) – ботанік, кандидат біологічних наук, професор; старший науковий співробітник (1946–1947), завідувач відділу квітникарства та оранжерейних культур (1947–1950) Ботанічного саду АН.

Соколовський Олексій Никанорович (1884–1959) – ґрунтознавець, доктор геологічних та сільськогосподарських наук, академік (1929); директор (1946–1950) Лабораторії ґрунтознавства АН.

Сокур Іван Тарасович (1908–1994) – зоолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник (1947–1948, 1950), завідувач Зоологічного музею (1948–1950) Інституту зоології.

Солодюк Надія Філімонівна (1911) – терапевт, кандидат медичних наук; старший науковий співробітник відділу патофізіології (1947–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Соломаха Михайло Миколайович (1918) – фахівець в галузі агрономії; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту генетики і селекції.

Солунська Н. І. – кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник (1947) Інституту ентомології та фітопатології.

Сорені Ерні (Емеріх) Теодорович (1905–1959) – біохімік, доктор біологічних наук, професор; завідувач лабораторії біологічного окислення (1946–1950) Інституту біохімії; завідувач відділу біохімії мікроорганізмів (1949) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Сорока Броня Григорівна (Броха Фроїм-Гершівна) (1908) – завідувачка сектора у консультативно-бібліографічному відділі (1947–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Сороковський (Сороківський) Федір Юхимович (1903–1952) – інженер-електрик, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу технології зварювання (1946) та відділу раціоналізації зварних з'єднань (1947–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Сорочан Олена Андріївна (1919) – геолог; молодший науковий співробітник відділу тектоніки і геоморфології (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Сосін Павло Євграфович (1895) – міколог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу мікології (1946) Інституту ботаніки.

Сосновський Іван Олексійович (1905) – філософ, кандидат філософських наук, доцент; завідувач відділу (1948–1950), старший науковий співробітник (1950) Інституту філософії.

Спасокукоцький Олександр Іванович (1878–1972) – гідрогеолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; завідувач відділу осувних процесів (1946–1947), старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Спасокукоцький Юрій Олександрович (1906) – патофізіолог, доктор медичних наук; старший науковий співробітник відділу патофізіології (1946–1950), учений секретар (1948–1949) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Спектор Абрам Цалевич (1913) – молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту чорної металургії.

Спектор Борис (Берко) Вольфович (1912) – інженер-технолог, кандидат хімічних наук; молодший науковий співробітник доменного відділу (1946–1950) Інституту чорної металургії.

Спектор Сара (Софія) Лазарівна (1902) – філософ, кандидат філософських наук; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту філософії.

Співак Ель Гершович (Ілля Григорович) (1890–1950) – мовознавець, доктор філологічних наук, член-кореспондент (1939); директор (1946–1949), завідувач

відділу мовознавства (1946–1947) Кабінету по вивченню єврейської мови, літератури та фольклору АН.

Спірін Георгій Маркелович (1917) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Ставракі Лев Миколайович (1913) – інженер, кандидат технічних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу математичної фізики (1946–1947) Інституту будівельної механіки.

Станіславський Франц Антонович (1918) – палеоботанік, кандидат геолого-мінералогічних наук; молодший науковий співробітник (1950) Інституту геологічних наук.

Старинкевич Єлизавета Іванівна (1890–1966) – літературознавець, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу української радянської літератури (1946–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Староверова Віра Олексіївна (1911) – гірничий інженер, кандидат технічних наук; молодший науковий співробітник відділу теорії пружності (1946–1947) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту будівельної механіки.

Стародубов Кирило Федорович (1904–1984) – фахівець в галузі металургії, доктор технічних наук, професор, член-кореспондент (1948); завідувач термічної лабораторії (1949), старший науковий співробітник (1950) Інституту чорної металургії.

Старцев Валеріан Іванович (1914) – фізик, кандидат фізико-математичних наук, доцент; старший науковий співробітник лабораторії кристалів у відділі фізики кристалів (1946–1949) Фізико-технічного інституту.

Старченко Д. І. – кандидат технічних наук; старший науковий співробітник (1949) Інституту чорної металургії.

Старчук Іван Данилович (1894–1950) – археолог, мистецтвознавець, кандидат історичних наук, доцент; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1950) Інституту археології.

Стебун Ілля Ісакович (1911) – літературознавець, філолог, кандидат філологічних наук, доцент; завідувач відділу української радянської літератури (1946–1949) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Стельмах Григорій Юхимович (1903) – етнограф, кандидат історичних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу етнографії (1946–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Стельмах Михайло Панасович (1912–1983) – письменник; молодший, старший науковий співробітник відділу словесного фольклору (1946–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Стемпковська Людмила Адольфівна (1919) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Степанець Вікторія Данилівна (1915) – геолог; молодший науковий співробітник відділу петрографії рудних покладів (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Степанів Олена Іванівна (1892–1963) – старший науковий співробітник Львівського відділу (1946), відділу фінансів, кредиту та грошового обігу (1947) та відділу економічної географії (1948) Інституту економіки; молодший науковий співробітник (1948–1950) Науково-природничого музею АН у Львові.

Степанченко Любов Іванівна (1919) – економіст; молодший науковий співробітник відділу економіки сільського господарства (1949–1950) Інституту економіки.

Степко Іван Іванович (1910) – фізик; молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту фізики.

Степунін Георгій Олексійович (1881) – ботанік, лісознавець, кандидат біологічних наук, доцент; молодший, старший науковий співробітник (1946, 1948–1950), завідувач відділу дендрології (1947) Ботанічного саду АН.

Стеренбоген Юрій Олександрович (1919) – інженер-механік; молодший науковий співробітник відділу технології зварювання (1946–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Стеценко Микола Тимофійович (1905) – економіст, кандидат економічних наук; старший науковий співробітник відділу економіки сільського господарства (1946–1947) Інституту економіки.

Стецюк Галина Ісаївна (1915) – завідувачка кабінету технічної інформації (1949–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Стецюк Катерина Ісаївна (1905–2002) – історик, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник відділу історії феодалізму (1946–1950) Інституту історії України.

Столярова Мара Мануїлівна (1912) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту зоології.

Сторчак Кіндрат Маркович (1904) – філолог, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу української радянської літератури (1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Стоян Пилип Кузьмович (1904–1995) – історик, кандидат історичних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу історії феодалізму (1947) та відділу історії радянського періоду (1948–1950) Інституту історії України.

Стоянов Георгій Андрійович (1884) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Ботанічного саду АН.

Стражеско Дмитро Миколайович (1913–1978) – фізико-хімік, кандидат хімічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Стражеско Микола Дмитрович (1876–1952) – терапевт, доктор медичних наук, професор, академік (1934); завідувач відділу клінічної медицини (1946–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Страхов Тимофій Данилович (1890–1960) – фітопатолог, міколог, доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент (1948); старший науковий співробітник (1948–1949), завідувач лабораторії фітопатології (1950) Інституту генетики і селекції.

Страшников Іларіон Борисович (1899) – фахівець в галузі металургії, кандидат технічних наук; молодший, старший науковий співробітник доменного відділу (1946–1950) Інституту чорної металургії.

Стрельбицька Олександра Іванівна (1905–1980) – фахівець в галузі будівельної механіки, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу відновлювання конструкцій (1946–1950) Інституту будівельної механіки.

Стрельніков Петро Іванович – старший науковий співробітник (1950) Фізико-технічного інституту.

Стрельнікова Матрьона Матвіївна (1899) – фахівець в галузі агрономії, кандидат сільськогосподарських наук; старший науковий співробітник (1946–1950), завідувачка хімічної лабораторії (1947–1950) Інституту генетики і селекції.

Стрельцов Олег Анатолійович (1921) – фізико-хімік, кандидат хімічних наук; молодший науковий співробітник відділу фотохімії (1946, 1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Строна Іван Григорович (1918) – фахівець в галузі агрономії; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту генетики і селекції.

Струтинська Антоніна Казимирівна (1907) – молодший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Студзинський Микола Михайлович (1909) – фахівець в галузі механіки, кандидат технічних наук; учений секретар (1950) Відділу технічних наук АН; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту будівельної механіки.

Стукановська (Стуканівська) Ніна Олександрівна (1918) – фізико-хімік, кандидат хімічних наук; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Субботін Серафим Іванович (1906–1976) – геофізик, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник (1946–1950), заступник завідувача Львівського сектора (1950) Інституту геологічних наук.

Судовцов Олександр Йосипович (1915) – молодший науковий співробітник лабораторії низьких температур у відділі фізики кристалів (1946–1949) Фізико-технічного інституту.

Сулима (Сулима-Сільванська) Лідія Варфоломіївна (1896) – хімік; молодший науковий співробітник відділу хімії ізотопів (1946–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Супруненко Микола Іванович (1900–1984) – історик, кандидат історичних наук; заступник голови (1946) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН; старший науковий співробітник відділу радянського періоду (1946–1950) Інституту історії України.

Суслов Василь Олександрович (1900) – молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту чорної металургії.

Суслопаров Микола Захарович (1901) – завідувач філії № 1 (1946–1947), головний бібліотекар (1949) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Суша Любов Михайлівна (1910) – етнограф; старший науковий співробітник (1946–1950) Етнографічного музею АН у Львові.

Сухобрус Галина Семенівна (1912) – фольклорист, філолог, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу словесного фольклору (1946–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Сухомел Георгій Йосипович (1888–1966) – фахівець в галузі гідромеханіки, доктор технічних наук, професор, член-кореспондент (1939); член (1949) Ради по вивченню продукційних сил АН, член (1948–1950) Редакційно-видавничої ради АН; директор (1946–1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Сухоруков Олександр Родіонович (1903) – інженер; старший науковий співробітник Харківської філії (1946–1947) Інституту енергетики.

Сушицький Павло Йосипович (1890) – геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник відділу геохімії (1946) та відділу геофізики (1947–1950) Інституту геологічних наук.

Сушкова Антоніна Степанівна (1910) – хімік; молодший науковий співробітник лабораторії цукристих речовин (1946–1950) Інституту органічної хімії.

Сябряй Володимир Терентійович (1907) – геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник (1946), учений секретар (1946–1950), заступник директора з наукової роботи (1950) Інституту геологічних наук.

Табачников Ісай Аронович (1904) – філософ, кандидат філософських наук; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту філософії.

Таїрова Тамара Карпівна (1908) – хімік; молодший науковий співробітник лабораторії цукристих речовин (1946–1947) Інституту органічної хімії.

Тамарченко Давид Овсійович (1907) – літературознавець, доктор філологічних наук, професор; заступник завідувача (1946) та старший науковий співробітник відділу російської і слов'янської літератури (1947) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Таранов Борис Павлович (1904) – інженер-механік, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу теплових двигунів і установок (1946) та теплотехнічного відділу (1947) Інституту енергетики; старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту теплоенергетики.

Таранов Олександр Якович (1906) – електрофізик; завідувач лабораторії електростатичних генераторів у відділі фізики ядра і електроніки (1946, 1950) Фізико-технічного інституту.

Тарануха Максим Данилович (1902) – ентомолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник токсикологічної лабораторії (1947–1950) Інституту ентомології і фітопатології.

Тарасова Марія Кузьмівна (1916) – старший науковий співробітник (1947–1950) Науково-природничого музею АН у Львові.

Таращук Володимир Іванович – молодший науковий співробітник (1950) Інституту зоології.

Тарнавський Микола Дмитрович (1906) – біолог-генетик, кандидат біологічних наук; учений секретар (1946–1947), завідувач експериментальної лабораторії дубового шовкопряда (1947–1948), старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту зоології.

Тартаковська Броніслава Еммануїлівна (1915) – хімік; молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Татаринов Євген Олександрович (1892–1950) – патофізіолог, доктор медичних наук, професор, член-кореспондент (1939); старший науковий співробітник (1946), завідувач відділу патофізіології (1947–1949), завідувач лабораторії реактивного організму (1948–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Татаринов Костянтин Адріанович (1921) – молодший науковий співробітник (1947–1950) Науково-природничого музею АН у Львові.

Татомир Костянтин Іванович (1900–1979) – фахівець в галузі гірничої справи, кандидат технічних наук, член-кореспондент (1939); старший науковий співробіт-

ник (1949), завідувач лабораторії (1950) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Татух М. Г. (1879) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Етнографічного музею АН у Львові.

Тацька Дора Петрівна (1905) – заступник директора з наукової роботи (1946–1947) Бібліотеки АН.

Теленга Микола Абрамович (1905–1956) – ентомолог, доктор біологічних наук, професор; завідувач лабораторії паразитології (1946) Інституту зоології; завідувач лабораторії біологічних методів боротьби з шкідниками (1947–1950) Інституту ентомології і фітопатології.

Теленга Тетяна Іванівна (1902) – біолог; молодший науковий співробітник (1946) Інституту зоології; молодший науковий співробітник лабораторії біологічних методів боротьби з шкідниками (1947–1949) Інституту ентомології і фітопатології.

Темченко Марія Євдокимівна (1925) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту математики.

Теодорович Оксана Костянтинівна (1911) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту чорної металургії.

Теплицький Василь Пахомович (1902–1993) – економіст, кандидат економічних наук; старший науковий співробітник відділу історії народного господарства (1946) та відділу фінансів, кредиту та грошового обігу (1947–1950), учений секретар (1947), заступник директора з наукової роботи (1947–1949) Інституту економіки.

Тепляков Віктор Федорович (1914) – директор експериментальної бази (1947) Інституту гідробіології.

Тереножкін Олексій Іванович (1907–1981) – історик, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник (1948–1949) та завідувач відділу слов'янської археології (1949–1950) Інституту археології.

Терещенко Іларіон Петрович (1902) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту економіки.

Терлецький Омелян Антонович (1873–1958) – історик, кандидат історичних наук, професор; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту історії України; молодший науковий співробітник Львівського відділу (1947–1950) Інституту археології.

Терпугов Микола Васильович (1877) – фахівець в галузі гідротехніки, доктор технічних наук, професор; завідувач відділу гідротехніки (1946–1947) Інституту гідрології та гідротехніки.

Тетельбаум Семен Ісакович (1910–1958) – фахівець в галузі радіотехніки, доктор технічних наук, професор, член-кореспондент (1948); старший науковий співробітник відділу електростанцій та енергосистем (1946–1947), завідувач лабораторії високочастотної техніки у електротехнічному відділі (1947) Інституту енергетики; завідувач лабораторії високочастотної техніки (1948–1950) Інституту електротехніки.

Тимофєєвський Олександр Дмитрович (1887–1985) – патофізіолог, доктор медичних наук, професор, член-кореспондент (1939); завідувач лабораторії експлан-

тації тканин (1946–1947), завідувач відділу (1948–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Тимошенко Петро Дмитрович (1920–1984) – молодший науковий співробітник відділу російської і інших слов'янських мов (1947–1949) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Тимошенко Яків Васильович (1898) – фахівець в галузі гідротехніки; завідувач Богуславської гідрологічної станції (1946) Інституту гідрології та гідротехніки.

Тимракевич (Тимрякевич) Володимир Лаврентійович (1898) – ботанік; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту ботаніки.

Тимченко Євген Костянтинівич (1866–1948) – філолог, професор; старший науковий співробітник відділу української мови та діалектології (1946–1948) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Тисовський Олександр Степанович (1881–1960) – філолог; молодший науковий співробітник Львівського відділу (1948–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Титаренко Андрій Давидович (1902) – завідувач масового відділу (1949–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Тихвинська Віра Дмитрівна (1898) – фізіолог; молодший, старший науковий співробітник відділу фізіології обміну речовин (1946) та відділу загальної фізіології рослин (1947–1950) Інституту ботаніки.

Тихонова Євгенія Антонівна (1925і) – правознавець; молодший науковий співробітник (1949–1950) Сектора держави і права АН.

Тищенко Анатолій Тимофійович – молодший науковий співробітник (1950) Інституту використання газу.

Тітенко Галина Трохимівна (Тихонівна) (1923) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту археології.

Тітенко Ганна Петрівна (1898) – молодший науковий співробітник відділу рукописів (1947–1948) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Ткаченко Василь Григорович (1908) – історик; член (1946–1949) Редакційно-видавничої ради АН, директор (1946–1949) Видавництва АН; молодший, старший науковий співробітник відділу історії народів СРСР (1947–1949) Інституту історії України.

Ткаченко Віра Олександрівна (1914) – інженер-гідротехнік; молодший науковий співробітник відділу гідротехніки (1947–1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Ткаченко Кузьма Дем'янович (1919) – геолог; молодший науковий співробітник відділу осувних порід (1946–1949) Інституту геологічних наук.

Ткаченко Микола Михайлович (1892–1965) – історик, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник відділу археографії (1946–1947) Інституту історії України.

Ткаченко Тетяна Олександрівна (1909) – геолог; молодший науковий співробітник відділу геохімії (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Ткаченко Федір Дмитрович (1913) – молодший науковий співробітник відділу рукописних фондів (1947–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Ткаченко Яків Євдокимович (1904) – інженер-механік, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1947–1950) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН; старший науковий співробітник Харківської філії (1948–1949) Інституту теплоенергетики.

Ткачова Клавдія Семенівна (1925) – іхтіолог; молодший науковий співробітник (1947–1950) Карадазької біологічної станції АН.

Ткачук Георгій Леонідович – молодший науковий співробітник (1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Ткачук Валентина Георгіївна (1902) – гідрогеолог, доктор геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник відділу регіональної гідрогеології (1946), старший науковий співробітник Львівського сектора (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Ткачук Лук'ян Григорович (1903–1981) – геолог, петрограф, доктор геолого-мінералогічних наук, доцент; старший науковий співробітник Львівського сектора (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Товбін Мойсей Володимирович (1913) – хімік, доктор хімічних наук, доцент; завідувач лабораторії гідрохімії (1946–1950) Інституту гідробіології.

Толпиго Кирило Борисович (1916–1994) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; молодший, старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту фізики.

Толубинська Цина Федорівна (1914) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту теплоенергетики.

Толубинський Всеволод Іванович (1904–1988) – фахівець в галузі теплофізики, кандидат технічних наук, професор; завідувач відділу промислової теплотехніки (1946), завідувач лабораторії палива й промислової теплотехніки у теплотехнічному відділі (1947) Інституту енергетики; завідувач лабораторії (1948–1949), завідувач відділу енергохімічного використання (1950) Інституту теплоенергетики.

Томашевський Петро Степанович (1920) – фізик-акустик; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту фізики.

Томчук Олександр Дмитрович (1910) – економіст, кандидат економічних наук; молодший, старший науковий співробітник (1948–1949) Інституту економіки.

Топачевський Олександр Вікторович (1897–1975) – біолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу ліхенології і альгології (1946–1950) Інституту ботаніки.

Топеха Петро Кузьмович (1906) – інженер-механік; молодший науковий співробітник (1946–1947) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту будівельної механіки.

Торська Ія Володимирівна (1916) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Торштейн Ганна Абрамівна (1903) – бібліограф; завідувачка відділу фондів і обслуговування читачів (1946–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Тоцький Юрій Андрійович (1914) – економіст; молодший, старший науковий співробітник відділу економіки сільського господарства (1946–1950) Інституту економіки.

Третьяк (Третьак) Юрій Дмитрович (1894) – лісознавець, кандидат біологічних наук, доцент; молодший, старший науковий співробітник лабораторії лісової екології (1947–1949) Інституту лісівництва.

Третьяков Дмитро Костянтинович (1878–1950) – зоолог, доктор біологічних наук, професор, академік (1929); голова (1946–1947) Відділу біологічних наук АН, член (1947) Редакційно-видавничої ради АН; директор (1946–1947), завідувач відділу зоології (1948–1950) Інституту зоології; завідувач відділу іхтіології (1946–1947) Інституту гідробіології.

Трипільський Андрій Володимирович (1912–1988) – літературознавець; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Тростянецький Арон Абрамович (1914–1986) – літературознавець, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу української радянської літератури (1947–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Трофимович Віктор Володимирович (1926) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту будівельної механіки.

Троценко Іван Васильович (1901) – фахівець в галузі агрономії, кандидат біологічних наук; молодший науковий співробітник (1949–1950) Ботанічного саду АН.

Трутень Іван Дмитрович (1909) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник відділу електромагнітних коливань (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Труфяков Володимир Іванович (1918–2001) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Труш Всеволод Володимирович – заступник директора з наукової роботи Львівської філії (1948–1949) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Тульчинська Віра Петрівна (1907–1994) – мікробіолог, член-кореспондент (1948); старший науковий співробітник відділу тваринництва (1949–1950) Інституту зоології.

Туранов Віктор Васильович (1911) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Туров Петро Пантелеймонович (1908) – хімік, кандидат хімічних наук; молодший, старший науковий співробітник (1947–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Турчин Микола Іванович (1908) – юрист; молодший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту економіки; молодший науковий співробітник (1947–1950) Етнографічного музею АН у Львові.

Тхоржевський Володимир Миколайович (1908) – інженер; учений секретар (1947–1950) Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки.

Тюленев Микола Олександрович (1889–1969) – агрономеліоратор, доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент (1948); старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Тюлін Олександр Федорович (1887) – доктор сільськогосподарських наук, професор; завідувач лабораторії агрохімії (1946), старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Уварова Варвара Микитівна (1896) – педагог, філолог; молодший науковий співробітник відділу персональних героїв (1946–1949) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Улезко (Улезько) Дмитро Миколайович (1905) – фізик; старший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946) Фізико-технічного інституту.

Ульянов Микола Григорович – молодший науковий співробітник та учений секретар (1949) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН.

Ульянова Антоніна Дмитрівна (1907) – завідувачка кабінету технічної інформації (1947–1948), головний бібліотекар (1949–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Ульянова Ніна Миколаївна (1924–1994) – правознавець; молодший науковий співробітник (1949–1950) Сектора держави і права АН.

Уманська Надія Давидівна (1922) – молодший науковий співробітник відділу хроніки і бібліографії (1947–1950) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Урізко Варвара Іванівна (1913) – хімік; молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Усенко Іван Степанович (1906–1987) – геолог, петрограф, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник відділу петрографії рудних покладів (1946–1949), завідувач відділу загальної петрографії та мінералогії (1950) Інституту геологічних наук.

Усенко Олена Василівна (1902) – літературознавець; головний бібліотекар (1949–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Усиков Олександр Якович (1904–1995) – фізик, кандидат фізико-математичних наук, доцент; завідувач лабораторії № 1 у відділі електромагнітних коливань (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Утевський Арон Михайлович (1904–1988) – біохімік, доктор біологічних наук, професор, член-кореспондент (1939); старший науковий співробітник лабораторії біохімії нервової тканини (1946) Інституту біохімії.

Ушаткін Михайло Пилипович (1915) – геолог; молодший науковий співробітник відділу нафти і газів (1946–1947) Інституту геологічних наук.

Ушенко Іван Калістратович (1913) – хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник лабораторії органічного синтезу (1946–1950) Інституту органічної хімії.

Фабриціус Ірина Василівна (1882–1966) – історик, археолог, кандидат історичних наук; старший науковий співробітник відділу археології скіфо-сарматських племен і античних міст (1946–1950) Інституту археології.

Фаддєєв Григорій Ничипорович (1896) – фахівець в галузі теплоавтоматики, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник (1946), керівник групи автоматики теплових процесів Харківської філії (1947) Інституту енергетики; молодший науковий співробітник Харківської філії (1948–1949) Інституту теплоенергетики.

Файдиш Олександр Миколайович (1914) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник відділу теоретичної фізики (1946–1950) Інституту фізики.

Фаловський Олександр Олександрович (1909) – геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу регіональної гідрогеології (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Фанін Олександр Васильович (1917) – археолог; молодший науковий співробітник Львівського відділу (1946, 1949–1950) Інституту археології.

Федоренко Іван Федорович (1905) – економіст; старший науковий співробітник військово-партизанського відділу (1946–1947) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Федоритенко Клара Петрівна (1913) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Федоров Євген Павлович (1909–1986) – астроном, кандидат фізико-математичних наук; молодший науковий співробітник (1946–1947), учений секретар (1949–1950) Полтавської гравіметричної обсерваторії АН; старший науковий співробітник (1948–1949) Головної астрономічної обсерваторії АН.

Федоров Митрофан Федорович – молодший науковий співробітник (1950) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН.

Федорова Маргарита Федорівна – кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник (1950) Фізико-технічного інституту.

Федорова Олена Абрамівна (1912) – молодший, старший науковий співробітник (1947–1949) Полтавської гравіметричної обсерваторії АН.

Федорус Григорій Абрамович (1909–1991) – електрофізик, кандидат фізико-математичних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу напівпровідників (1946–1947, 1950) Інституту фізики.

Федорус (Федорус-Фельвашникова) Зінаїда Петрівна (1913) – фізик; молодший науковий співробітник відділу фізики електронних процесів (1946–1950) Інституту фізики.

Федосєєва Клавдія Василівна (1919) – фізик; молодший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946–1947) Фізико-технічного інституту.

Федотова Клавдія Михайлівна (1899) – фахівець в галузі агрономії, кандидат біологічних наук; молодший науковий співробітник лабораторії екології комах (1946–1950) Інституту ентомології і фітопатології.

Федусевич Юліан Юліанович (1875) – правознавець; молодший науковий співробітник (1946) Етнографічного музею АН у Львові.

Фейгін Яків Григорович (1903–1973) – економіст, кандидат економічних наук, член-кореспондент (1939); член (1948–1949) Редакційно-видавничої ради АН; заступник директора з наукової роботи (1947–1949), старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту економіки.

Фельдман Марія Бенціонівна (1914) – гідрохімік, кандидат хімічних наук; молодший науковий співробітник лабораторії екології і фізіології водних організмів (1946), старший науковий співробітник лабораторії гідрохімії (1946–1950) Інституту гідробіології.

Фенін Олександр Васильович (1917) – молодший науковий співробітник Львівського відділу (1948–1950) Інституту археології.

Фердман Давид Лазарович (1903–1970) – біохімік, доктор біологічних наук, професор, член-кореспондент (1939); член (1946–1950) Редакційно-видавничої

ради АН; заступник директора з наукової роботи (1946–1950), завідувач лабораторії біохімії м'язової тканини (1946–1947) Інституту біохімії.

Фефер Абрам Мордкович (Маркович) (1907) – металофізик; старший науковий співробітник (1947) Лабораторії контролю і впровадження науково-дослідних робіт АН; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту чорної металургії.

Фещенко Степан Федорович (1903) – математик, фізик, кандидат фізико-математичних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу механіки (1946–1950) Інституту математики.

Февральова Ніна Євгенівна (1914) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту електротехніки.

Фіалков Яків Нафтулович (Анатолійович) (1895–1958) – хімік-неорганік, фармацевт, доктор фармацевтичних наук, професор, член-кореспондент (1945); завідувач відділу неорганічної хімії (1946–1947), завідувач лабораторії (1948–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Фіалковська Олена Олексіївна (1890) – ботанік, кандидат сільськогосподарських наук; старший науковий співробітник (1947, 1950), завідувачка лабораторії фітопатології (1947–1949) Інституту генетики і селекції.

Фіголь Д. І. (1907) – завідувач відділу (1948–1950) Етнографічного музею АН у Львові.

Фіголь Ярослава Василівна (1909) – молодший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1949) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії; молодший науковий співробітник (1950) Етнографічного музею АН у Львові.

Фідельов (Фіделев) Олександр Савелійович (1909) – гірничий інженер, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник лабораторії транспортних машин (1946–1947), завідувач відділу проблем відкритих розробок (1948–1950) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Філатов Володимир Петрович (1875–1956) – офтальмолог, доктор медичних наук, професор, академік (1939); завідувач відділу експериментальної офтальмології (1946–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Філіппов Анатолій Петрович (1899–1978) – фахівець в галузі механіки, доктор технічних наук, професор, член-кореспондент (1945); завідувач сектора гідродинаміки (1947–1949), завідувач відділу теплоенергетики (1950) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН.

Філіппова Ганна Галактіонівна (1910) – фізіолог, кандидат біологічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту біохімії; старший науковий співробітник (1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Філоненко Олександр Семенович (1922) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Фільчаков Павло Феодосійович (1916–1978) – фахівець в галузі механіки, кандидат фізико-математичних наук; молодший науковий співробітник відділу аналізу та відділу теорії функцій комплексної змінної та її застосування (1946–1950) Інституту математики.

Фіолетова Зінаїда Олександрівна (1911) – хімік; молодший науковий співробітник (1947–1950) Лабораторії ґрунтознавства АН.

Фісун Андрій Михайлович – молодший науковий співробітник (1949) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Фішкін Михайло Ісайович (1910) – інженер-електрик; молодший, старший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Флейшман Нухим Пінкасович (1921) – фахівець в галузі механіки, кандидат фізико-математичних наук; молодший науковий співробітник Львівського відділу (1948–1950) Інституту математики.

Флоровський Анатолій Михайлович (1896) – лісознавець, кандидат біологічних наук; молодший, старший науковий співробітник (1947–1950) Інституту лісівництва.

Фогель Яків Михайлович (Львович) (1909) – фізик, кандидат фізико-математичних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946), начальник сектора № 10 (1947, 1950) Фізико-технічного інституту; старший науковий співробітник відділу металознавства (1946–1947) Інституту чорної металургії.

Фольборт Георгій Володимирович (1885–1960) – фізіолог, доктор медичних наук, професор, член-кореспондент (1934); завідувач лабораторії фізіології (1947) Інституту біохімії; завідувач відділу нормальної фізіології (1948–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Фоменко Ганна Савівна (1911) – фізико-хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу хімії ізотопів (1946–1949), учений секретар (1946–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Фом'юк Марина Костянтинівна (1909) – фахівець в галузі агрономії; молодший науковий співробітник лабораторії імунітету (1947–1950) Інституту ентомології і фітопатології.

Фортунатов Микола Сергійович (1898) – фізико-хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу електрохімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Франко Тарас Іванович (1889–1971) – літературознавець; молодший науковий співробітник (1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Францевич Іван Микитович (1905–1985) – фізико-хімік, кандидат хімічних наук, професор, член-кореспондент (1934); заступник директора з наукової роботи (1946–1948), завідувач відділу фізико-хімії металургійних процесів (1946–1950) Інституту чорної металургії.

Францевич (Францевич-Забулдовська) Тамара Фадеївна (1912) – фізико-хімік, кандидат хімічних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу фізико-хімії металургійних процесів (1946–1950) Інституту чорної металургії.

Френкель Гута Марківна (1896–1959) – мікробіолог, доктор біологічних наук; завідувачка відділу анаеробних мікроорганізмів (1946–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Фрідман Сара (Сура-Лея) Гедалівна (1906) – хімік, фармацевт, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник лабораторії спецпризначення (1946–1950) Інституту органічної хімії.

Фрумін Ісидор Ілліч (1912) – інженер-хімік, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу проектування, виготовлення і випробування моде-

лей нової апаратури (1946–1948), завідувач хімічної та флюсової лабораторій у відділі технології зварювання (1946–1947), завідувач лабораторії металургії зварювання (1949–1950) Інституту електрозварювання ім. С. О. Патона.

Фурманенко М. І. – молодший науковий співробітник (1949) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Фурманська Адель Ісаївна (1916) – історик; молодший науковий співробітник відділу археології скіфо-сарматських племен і античних міст (1947–1950) Інституту археології.

Фурса Надія Петрівна (1925) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Хайкіна Белла Йосипівна (1908) – біохімік, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник лабораторії біохімії нервової тканини (1946–1950) Інституту біохімії.

Халабуда Тетяна Володимирівна (1901) – фахівець в галузі агрономії, кандидат біологічних наук; молодший науковий співробітник відділу мікології (1947–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Халаджи (Халаджи) Галина Пилипівна (1907) – хімік; молодший, старший науковий співробітник відділу фізико-хімії металургійних процесів (1946–1950) Інституту чорної металургії.

Халепко Трохим Іванович (1903) – історик, кандидат історичних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу окупаційного режиму (1946–1950) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Хандрос Лев Григорович (1914) – доцент; молодший науковий співробітник (1948–1950) Лабораторії металофізики АН.

Харкевич Олександр Олександрович (1904–1965) – фізик, доктор фізико-математичних наук, професор, член-кореспондент (1948); завідувач відділу (1950) Інституту фізики.

Харченко Катерина Дмитрівна (1908) – фахівець в галузі агрономії; молодший науковий співробітник відділу квітникарства та оранжерейних культур (1947–1950) Ботанічного саду АН.

Харченко Олімпіада Гаврилівна (1923) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту археології.

Харькова Ольга Йосипівна (1901) – завідувачка сектора у відділі обслуговування читачів (1946–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Хатунцева Анастасія Яківна (1919) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Хацет Фріда Ісаївна (1919) – фізико-хімік; молодший науковий співробітник лабораторії спеціальних робіт (1946–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Хильченко Антон Єрофейович (1891) – біолог, кандидат біологічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Хирна Антоніна Василівна (1916) – молодший науковий співробітник відділу російської і інших слов'янських мов (1947–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Хінкулов Леонід Федорович (1912–1986) – літературознавець, кандидат філологічних наук; завідувач відділу бібліографії (1946–1949) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Хінчин Лія Яківна (1914) – музикознавець, кандидат мистецтвознавства; старший науковий співробітник відділу музики й театру (1946) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Ходов Зелік Лазарович (1910) – фізик; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту чорної металургії.

Ходорова Єва Лазарівна (1917) – біохімік, кандидат біологічних наук; молодший науковий співробітник лабораторії біохімії нервової тканини (1947–1950) Інституту біохімії.

Ходуліна Поліна Вікторівна (1919) – хімік-аналітик; молодший науковий співробітник відділу хімії силікатів (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Холмський Василь Григорович (1904) – кандидат технічних наук; старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту теплоенергетики.

Холод Олександра Іванівна (1922) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Холодний Микола Григорович (1882–1953) – фізіолог, доктор біологічних наук, професор, академік (1929); завідувач (1946–1947), старший науковий співробітник відділу фізіології росту і розвитку рослин (1948–1949) Інституту ботаніки.

Хоменко Варвара Григорівна (1916) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Хоменко Олексій Денисович (1903) – фахівець в галузі агрономії, кандидат сільськогосподарських наук; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Хомусько Федір Антонович (1910) – інженер-механік; молодший науковий співробітник відділу проектування, виготовлення та випробування нової апаратури (1947–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Хорунов Дмитро Семенович (1900) – фахівець в галузі металургії; старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту чорної металургії.

Хотимченко Микола Михайлович (1903) – економіст, кандидат економічних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу економіки промисловості (1946–1950) Інституту економіки.

Хоткевич Володимир Гнатович (1913–1982) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник лабораторії низьких температур у відділі фізики кристалів (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Хотяїнцев Микола Павлович (1913) – інженер-електрик; молодший, старший науковий співробітник фізико-технічної лабораторії (1946–1950) Інституту будівельної механіки.

Храброва Зінаїда Михайлівна (1915) – бібліограф; молодший науковий співробітник відділу хроніки та бібліографії (1947) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Храмов Олександр Олександрович (1908) – інженер-економіст, кандидат економічних наук; молодший науковий співробітник відділу політекономії (1946–1947) та відділу економіки промисловості (1947–1950) Інституту економіки.

Хренов Костянтин Костянтинович (1894–1984) – фахівець в галузі електрозварювання, доктор технічних наук, академік (1945); член (1948–1950) Редакційно-видавничої ради АН; завідувач відділу раціоналізації зварних з'єднань (1946), заступник директора з наукової роботи (1946–1948) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона; завідувач лабораторії електротермії (1948–1950) Інституту будівельної механіки.

Хржановський (Хржанівський) Володимир Геннадійович (1912) – ботанік-систематик, кандидат біологічних наук, доцент; учений секретар (1946–1947) при уповноваженому Президії АН у м. Львові; старший науковий співробітник Львівського відділу (1947–1950) Інституту ботаніки; старший науковий співробітник (1950) Науково-природничого музею АН у Львові.

Хромов Павло Олексійович (1907–1987) – економіст, доктор економічних наук, член-кореспондент (1939); старший науковий співробітник відділу економіки промисловості (1946–1950) Інституту економіки.

Хропот Корнелій Юстинович – старший науковий співробітник лабораторії контролю та впровадження (1947–1949) Інституту чорної металургії.

Хрущова Наталія Василівна (1905) – інженер-електрик; молодший науковий співробітник гідромеханічного відділу (1946) та електротехнічного відділу (1947) Інституту енергетики; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту електротехніки.

Хрущова-Карпенко Катерина Василівна (1909) – інженер-електрик, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник електротехнічного відділу (1946–1947) Інституту енергетики; учений секретар (1947–1950) Інституту електротехніки.

Худяк Марія Ісаківна (1911) – цитолог, ембріолог, кандидат біологічних наук; молодший науковий співробітник відділу цитології та ембріології (1947–1950) Інституту ботаніки.

Цапенко Іван Павлович (1914–1960) – молодший науковий співробітник Львівського відділу (1948–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Цапенко Іраїда Іванівна (1909) – гідрогеолог; молодший науковий співробітник відділу регіональної гідрогеології (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Царевський Сергій Дмитрович (1904) – фітопатолог; молодший науковий співробітник лабораторії анатомії і фізіології рослин (1946–1947) Інституту ентомології.

Царицин Віктор Васильович (1912) – інженер-механік, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник (1947–1949) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Царовський Ізраїль Давидович (1908) – геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник відділу геохімії (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Цвеліх Тамара Іванівна (1903) – філолог, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу персональних героїв (1946) та відділу окупаційного режиму (1947–1950) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Цветков Павло Кирилович (1912) – інженер-гідротехнік; молодший науковий співробітник відділу гідравліки (1946–1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Цвік Софія Меєрівна (1906) – молодший науковий співробітник Львівського сектора (1947–1950) Інституту геологічних наук.

Целле Марія Олексіївна (1890) – ботанік, кандидат сільськогосподарських наук; старший науковий співробітник лабораторії імунітету (1947–1950) Інституту ентомології і фітопатології.

Цесевич Володимир Платонович (1907–1983) – астроном, доктор фізико-математичних наук, професор, член-кореспондент (1948); директор (1949–1950) Головної астрономічної обсерваторії АН.

Цесін Рафаїл Петрович (1921) – головний бібліотекар (1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Цибрик Олексій Миколайович (1911) – інженер-металург; молодший науковий співробітник (1946–1947) Лабораторії контролю і впровадження науково-дослідних робіт АН.

Цибульська Ніна Павлівна (1903) – біолог; молодший науковий співробітник (1950) Інституту ентомології і фітопатології.

Циммергакл Володимир Олексійович (1905) – хімік, кандидат хімічних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу електрохімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Цин Наталія Миронівна (1911) – хімік; молодший науковий співробітник лабораторії низьких температур у відділі фізики кристалів (1946–1949) Фізико-технічного інституту.

Циперович Олександр Соломонович (1910–1976) – біохімік, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник лабораторії вітамінів (1946) та лабораторії ферментів (1947–1950) Інституту біохімії.

Цирлін Юрій Аронович (1917) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; молодший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946) Фізико-технічного інституту.

Цируль Ванда Олександрівна (1912) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Цілуйко Кирило Кузьмович (1908–1981) – філолог, кандидат філологічних наук; учений секретар (1947–1949), завідувач відділу загального мовознавства (1948–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Цукерник Лев Веніамінович (1907–1988) – фахівець в галузі електротехніки, кандидат технічних наук, доцент; завідувач лабораторії у електротехнічному відділі (1946–1947) Інституту енергетики; заступник директора з наукової роботи (1947–1950) Інституту електротехніки.

Чабан Павло Сергійович (1903) – лісознавець; завідувач відділу декоративного садівництва (1946–1947) Ботанічного саду АН.

Чавдаров Олександр Савович (1919) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту теплоенергетики.

Чаговець Ростислав Всеволодович (1904–1982) – біохімік, кандидат біологічних наук, доцент; завідувач лабораторії вітамінів (1947–1950) Інституту біохімії.

Чайковський Анатолій Федорович (1902–1976) – економіст, кандидат економічних наук; старший науковий співробітник відділу економіки сільського господарства (1946–1950) Інституту економіки.

Чалий Василь Прохорович (1911) – фізико-хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу неорганічної хімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Чалий Дмитро Васильович (1904–1985) – літературознавець, кандидат філологічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу української давньої літератури (1946) та відділу російської і слов'янської літератур (1947), заступник директора з наукової роботи (1948–1950), учений секретар (1947–1948) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Чеботарьов Дмитро Федорович (1908–2005) – ветеринар, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник (1946, 1948–1950), завідувач лабораторії паразитології (1947) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Чеботарьов (Чоботарьов) Роман Семенович (1905) – паразитолог, доктор ветеринарних наук, професор; старший науковий співробітник відділу паразитології (1946–1950) Інституту зоології.

Чекіна Лариса Костянтинівна (1916) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту теплоенергетики.

Чемарьов Олександр Петрович (1902–1975) – фахівець в галузі металознавства, доктор технічних наук, професор, академік (1948); завідувач прокатного відділу (1948–1950) Інституту чорної металургії.

Чепигін Григорій Васильович (1899) – інженер, кандидат технічних наук; завідувач технічного бюро (1948–1949), старший науковий співробітник (1950) Інституту машинознавства та сільськогосподарської механіки.

Чепінога Ольга Петрівна (1907) – біохімік, кандидат біологічних наук; учений секретар (1946–1949), старший науковий співробітник лабораторії біологічного окислення (1946–1950) Інституту біохімії; старший науковий співробітник (1949) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Черкес Валерій Олександрович (1919) – фізіолог, кандидат медичних наук; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Чернець Абрам Наумович (1911) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1947–1950) Фізико-технічного інституту.

Чернецький Володимир Пантелеймонович (1921) – хімік; молодший науковий співробітник (1950) Інституту органічної хімії.

Черниш Олександр Панкратович (1918–1993) – історик, кандидат історичних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу археології первісного суспільства (1947–1949) та Львівського відділу (1949–1950) Інституту археології.

Черниш Катерина Костянтинівна – молодший науковий співробітник (1950) Інституту археології.

Чернишов Борис Ісидорович (1888–1950) – геолог, палеонтолог, стратиграф, доктор геологічних наук, професор, академік (1939); директор (1946), завідувач відділу нафти і газів (1947), завідувач сектора загальної геології і палеонтології (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Чернишов Олег Борисович (1916–1994) – зоолог; молодший науковий співробітник відділу екології (1946) Інституту зоології.

Чернобильський (Чернобильський) Йосип Ілліч (1897–1973) – інженер-технолог, доктор технічних наук, професор; старший науковий співробітник відділу теоретичної теплотехніки (1946–1947), завідувач лабораторії теплотехніки (1946–1947) Інституту енергетики; завідувач лабораторії (1948–1950) Інституту теплоенергетики.

Черновол (Черновол) Олександра Михайлівна (1908) – молодший науковий співробітник відділу економіки промисловості (1946–1947) та відділу фінансів, кредиту і грошового обігу (1947) Інституту економіки.

Чернояров (Чернояров) Михайло Васильович (1889) – біолог, ботанік; завідувач відділу квітникарства та оранжерейних культур (1947), молодший науковий співробітник (1948–1950) Ботанічного саду АН.

Черняк Микола Ілліч (1907) – інженер-механік, кандидат технічних наук, доцент; заступник директора з наукової роботи (1946–1950), завідувач відділу динамічної міцності (1946–1950) Інституту будівельної механіки.

Четвериков Олександр Васильович (1913) – інженер-технолог; молодший науковий співробітник відділу електрохімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Чеусов Федір Іванович (1886) – історик; молодший науковий співробітник відділу історії СРСР і всесвітньої історії (1947) Інституту історії України.

Чехович Софія Володимирівна (1890–1971) – старший науковий співробітник (1947–1950) Етнографічного музею АН у Львові.

Чистяков Іван Сергійович (1903) – фізик; старший науковий співробітник (1947) Головної астрономічної обсерваторії АН.

Чичков (Чічков) Михайло Севастьянович (1903) – молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту математики.

Чіппінг (Чіпінг) Галина Олександрівна (1906) – фахівець в галузі гідрології, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу гідрології (1946–1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Чоботарьов Роман Семенович див. Чеботарьов Р. С.

Чудновський Вольф Григорович (1908) – фахівець в галузі механіки, кандидат технічних наук, доцент; учений секретар (1946), старший науковий співробітник відділу міцності і динаміки деталей машин (1946–1947), завідувач механічної лабораторії (1946–1950) Інституту будівельної механіки.

Чуприна (Чупріна) Раїса Іванівна (1922) – молодший науковий співробітник (1950) Головної астрономічної обсерваторії АН.

Шавло Степан Трохимович (1899) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946, 1950) Фізико-технічного інституту.

Шайкіс Іда Мойсеївна (1916) – музикознавець; молодший науковий співробітник відділу народної творчості (1946–1949) Кабінету по вивченню єврейської мови, літератури та фольклору АН.

Шайтан Іван Миронович (1914) – біолог, кандидат біологічних наук; молодший науковий співробітник (1946), учений секретар (1949–1950) Ботанічного саду АН.

Шалит Михайло Соломонович (1904–1968) – ботанік, кандидат біологічних наук, доцент; старший науковий співробітник, завідувач відділу екології (1946)

Ботанічного саду АН; завідувач лабораторії екології (1947–1949), старший науковий співробітник лабораторії екології (1950) Інституту лісівництва.

Шалит Симон Соломонович (1911) – фізик, кандидат фізико-математичних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу фізики кристалів (1946) Фізико-технічного інституту.

Шаль (Шаля) В'ячеслав Васильович (1911) – хімік-технолог; молодший науковий співробітник лабораторії спеціальних робіт (1946–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Шамрай Агапій Пилипович (1896–1952) – літературознавець, доктор філологічних наук, професор; завідувач відділу західноєвропейської літератури (1946–1949), старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Шамфаров Яків Львович (1916) – радіофізик; молодший науковий співробітник відділу електромагнітних коливань (1946–1950) Фізико-технічного інституту.

Шапа Павло Корнілович (1906) – історик, кандидат історичних наук; завідувач відділу окупаційного режиму (1946) та військово-партизанського відділу (1947–1950) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Шапіро Мойсей Альтерович (1898) – лінгвіст, кандидат філологічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу мовознавства (1946–1949) Кабінету по вивченню єврейської мови, літератури та фольклору АН.

Шаравський (Шаровський) Сергій Миколайович (1884) – невропатолог, доктор медичних наук, професор; старший науковий співробітник відділу клінічної медицини (1946–1949) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Шаргородський Семен Данилович (1902) – хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу хімії силікатів (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Шаровольський Іван Васильович (1876–1954) – філолог, доктор філологічних наук, професор; старший науковий співробітник відділу загального мовознавства (1946–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Шаховський Семен (Шнеер) Михайлович (1909–1984) – літературознавець, кандидат філологічних наук, доцент; старший науковий співробітник (1946–1947, 1949–1950) та завідувач відділу української літератури ХХ ст. (1947–1949) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Шашин Олександр Іванович (1885) – фітопатолог, кандидат біологічних наук; молодший науковий співробітник (1948–1950), учений секретар (1948–1949) Інституту ентомології і фітопатології.

Швайгер Марія Оскарівна (1907) – мікробіолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу патогенних мікроорганізмів (1946–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Шварцман Шифра Аронівна (1915) – педагог; молодший науковий співробітник відділу музики і театру (1947–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Шварцман Яків Маркович – старший науковий співробітник (1948) Інституту історії України.

Шведкова-Роше Тетяна Семенівна (1893) – патологоанатом, кандидат медичних наук; старший науковий співробітник відділу патоанатомії (1946–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Шведов Петро Дмитрович (1887) – доктор технічних наук, професор; завідувач лабораторії теплових двигунів (1949–1950) Інституту теплоенергетики.

Шведова Зінаїда Олексіївна (1921) – головний бібліотекар (1949) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Швець Григорій Іванович (1898) – інженер-меліоратор, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу гідрології (1946–1947), завідувач Богуславської гідрологічної станції (1948–1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Швець Іван Трохимович (1901–1983) – фахівець в галузі теплоенергетики, доктор технічних наук, професор, академік (1950); заступник голови (1949) Ради по вивченню продукційних сил АН, головний учений секретар (1950) Президії АН; директор (1946), заступник директора з наукової роботи (1946–1947), завідувач відділу теплових двигунів та установок (1946) та теплотехнічного відділу (1947) Інституту енергетики; директор (1947–1950) Інституту теплоенергетики.

Швець Юрій Іванович (1924–1993) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту теплоенергетики.

Шевальов (Шевалев) Володимир Євгенович (1910) – офтальмолог, кандидат медичних наук; старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Шеверницький В'ячеслав Вікторович (1895–1964) – фахівець в галузі електрозварювання, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу раціоналізації зварних з'єднань (1946–1947), завідувач лабораторії міцності зварних конструкцій (1949–1950) Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона.

Шевченко Антон Юхимович (1902) – економіст, кандидат економічних наук; старший науковий співробітник відділу економіки промисловості (1946–1948) Інституту економіки.

Шевченко Людмила Прокопівна (1895–1969) – молодший науковий співробітник відділу етнографії (1947–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Шевченко Марина Олександрівна (1914) – інженер-хімік, кандидат хімічних наук; молодший науковий співробітник відділу неорганічної хімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Шевченко Федір Павлович (1914–1995) – історик-архівіст, кандидат історичних наук; учений секретар (1950) Президії АН; заступник голови (1946–1949), учений секретар (1946–1949) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН; завідувач відділу історії слов'янських країн (1949–1950) Інституту історії України.

Шевченко Яків Олександрович (1904) – економіст, кандидат економічних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу економіки промисловості (1947–1950) Інституту економіки.

Шевчук Володимир Антонович (1907) – молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту будівельної механіки.

Шевчук Григорій Михайлович (1916) – історик; молодший науковий співробітник відділу радянського періоду (1946–1948), учений секретар (1948–1950) Інституту історії України.

Шейко Іван Миколайович (1906) – хімік, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу хімії силікатів (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Шейнфайн Раїса Юліївна (1918) – хімік; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

Шека Іван Арсенович (1907–1999) – хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу хімії силікатів (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Шека (Шека-Янкелевич) Зінаїда Абрамівна (1903) – фізико-хімік, кандидат хімічних наук; старший науковий співробітник відділу неорганічної хімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Шелехова Ніна Митрофанівна (1905) – історик; головний бібліотекар (1946–1947) Бібліотеки АН.

Шельменко Ніл Несторович (1913) – інженер-механік; старший науковий співробітник теплотехнічного відділу (1946–1947) Інституту енергетики; молодший науковий співробітник (1947–1949) Інституту теплоенергетики.

Шергіна Ірина Олександрівна – молодший науковий співробітник (1949) Інституту зоології.

Шереметьєв Михайло Петрович (1905) – математик, кандидат фізико-математичних наук, доцент; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1950) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова; старший науковий співробітник Львівського відділу (1948) Інституту математики.

Шереметьєва Леоніда Олексіївна (1909) – іхтіолог; молодший науковий співробітник лабораторії біології риб (1946) та відділу іхтіології (1947–1950) Інституту гідробіології.

Шеретієв Михайло Петрович (1905) – кандидат фізико-математичних наук, доцент; старший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту математики.

Шерман Герш Ізраїльович (1907) – інженер-електрик, кандидат технічних наук; молодший науковий співробітник відділу загальних проблем енергетики (1947) Інституту енергетики; старший науковий співробітник (1948–1949) Інституту теплоенергетики.

Шерстюк Федір Юхимович (1904) – старший науковий співробітник (1949–1950) Інституту економіки.

Шефер (Шеффер) Тамара Василівна (1909 – [1990-ті]) – фольклорист, кандидат мистецтвознавства; завідувачка музичного відділу (1946–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Шилак Наталія Семенівна (1919) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Шиліна Лариса Степанівна (1902–1988) – музеєзнавець; молодший науковий співробітник відділу археології скіфо-сарматських племен і античних міст (1946) та відділу археології первісного суспільства (1947–1950) Інституту археології.

Шило Гаврило Федорович (1910–1988) – мовознавець, кандидат філологічних наук; головний бібліотекар Львівської філії (1946–1947) Бібліотеки АН; науковий співробітник Львівського відділу (1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні.

Шило Сергій Йосипович (1905) – філософ, кандидат філософських наук; молодший науковий співробітник (1948), учений секретар (1948–1949), завідувач відділу історичного матеріалізму (1950) Інституту філософії.

Шилов Євген Олексійович (1893–1970) – хімік, доктор хімічних наук, професор, член-кореспондент (1945); завідувач лабораторії механізмів органічних реакцій (1946–1950) Інституту органічної хімії.

Шилов Сергій Васильович (1901) – молодший науковий співробітник лабораторії місцевих видів палива (1946–1949) Інституту органічної хімії.

Шилохвост Павло Савелійович (1905) – історик, кандидат історичних наук; молодший науковий співробітник військово-партизанського відділу (1947–1950) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Шиман Леонід Михайлович (1918) – кліматолог; молодший науковий співробітник (1946–1950) Ботанічного саду АН.

Шиманський Микола Олександрович (1915) – молодший науковий співробітник відділу історії філософської та суспільної думки України (1947–1949) Інституту філософії.

Шистовський Костянтин Миколайович (1899) – кандидат фізикоматематичних наук; старший науковий співробітник (1949–1950) Головної астрономічної обсерваторії АН.

Шифрон Семен Олександрович (1918) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Фізико-технічного інституту.

Шкабара Катерина Олексіївна (1912) – кандидат технічних наук; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту електротехніки.

Шкірпан-Збронцева Олена Романівна див. Збронцева О. Р.

Шкляр Хома Терентійович (1895) – фахівець в галузі агрономії; молодший науковий співробітник лабораторії корисних комах (1946–1947) Інституту ентомології; молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Шлепаков Микола Степанович (1898–1968) – учений секретар (1946) Філософської комісії АН.

Шмальгаузен Іван Іванович (1884–1963) – зоолог, доктор біологічних наук, академік (1922); завідувач відділу еволюційної морфології (1946–1947) Інституту зоології.

Шмаргонь Євдокія Миколаївна (1910) – цитолог, кандидат біологічних наук; учений секретар (1947–1949) Ботанічного саду АН; старший науковий співробітник відділу фізіології росту і розвитку рослин (1949–1950) Інституту ботаніки.

Шмиговський Андрій Дмитрович (1870) – молодший науковий співробітник відділу музичного фольклору (1946–1948) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Шмугляков Лазар Соломонович (1895) – фахівець в галузі гідротехніки, кандидат технічних наук, доцент; старший науковий співробітник Харківської філії (1946–1947) Інституту енергетики; старший науковий співробітник (1948–1949)

Інституту теплоенергетики; старший науковий співробітник (1950) Лабораторії проблем швидкісних машин та механізмів АН.

Шовкопляс Іван Григорович (1921–1997) – кандидат історичних наук; учений секретар (1949), старший науковий співробітник (1950), заступник директора з наукової роботи (1950) Інституту археології.

Шойхет Лев Абрамович (1919) – молодший науковий співробітник (1950) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Шокол Олександр Абрамович (1905) – хімік-неорганік, кандидат хімічних наук; учений секретар (1946–1949), старший науковий співробітник відділу хімії силікатів (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Шоломій Юрій Мойсейович (1903) – економіст, кандидат економічних наук, доцент; заступник директора з наукової роботи (1949–1950) Інституту економіки.

Шор Ольга Іванівна (1912) – молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Шпак Валентина Яківна (1919) – молодший науковий співробітник відділу образотворчого мистецтва (1947–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Шпетний Олександр Йосипович (1906) – фізик, кандидат фізико-математичних наук; старший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946, 1950) Фізико-технічного інституту.

Штепанек Станіслав Іванович (1902) – гідравлік, кандидат технічних наук; завідувач гідравліко-гідротехнічної лабораторії (1946), старший науковий співробітник відділу гідравліки (1946–1947), учений секретар (1948–1950) Інституту гідрології та гідротехніки.

Штігельман Фаня Мойсеївна (1914) – історик; молодший науковий співробітник відділу скіфо-сарматських племен і античних міст (1946–1950) Інституту археології.

Штокало Йосип Захарович (1897–1987) – математик, доктор фізико-математичних наук, член-кореспондент (1948); учений секретар (1946) Президії АН, уповноважений Президії АН у Львові (1949–1950), член (1948–1950) Редакційно-видавничої ради АН; учений секретар (1946), завідувач відділу теорії функцій комплексної змінної та її застосування (1946–1949), старший науковий співробітник (1950) Інституту математики.

Штутман Цеся Марківна (1916) – біохімік, кандидат біологічних наук; молодший, старший науковий співробітник лабораторії біохімії нервової тканини (1947–1950) Інституту біохімії.

Шубинський Йосип Веніамінович (1907) – бібліотекознавець; завідувач кабінету революційної преси (1947–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Шулиндін Андрій Фролович (1909) – фахівець в галузі агрономії; кандидат сільськогосподарських наук; завідувач лабораторії генетики (1949–1950) Інституту генетики і селекції.

Шульга Поліна (Пелагея) Луківна (1899–1986) – геолог, палеонтолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; старший науковий співробітник відділу палеозою (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Шульгін Н. С. – кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник (1948–1949) Інститут зоології.

Шуляк Галина Степанівна (1914) – біолог; молодший, старший науковий співробітник лабораторії еволюційної морфології (1947–1949) Інституту зоології.

Шур-Шульц Валентина Миколаївна (1891) – мікробіолог, кандидат біологічних наук; старший науковий співробітник відділу бактеріофагії (1946–1950) Інституту мікробіології ім. Д. К. Заболотного.

Шумакова Раїса Романівна (1907) – молодший науковий співробітник (1946–1949) Інституту ботаніки.

Шустер Зінаїда Абрамівна (1919) – історик, архівіст; молодший науковий співробітник відділу хроніки і бібліографії (1946–1950) Комісії з історії Вітчизняної війни на Україні АН.

Шутенко Дем'ян Павлович (1910) – мовознавець, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник відділу музики і театру (1947–1950) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Шухатович Мойсей Юдович (1911) – фахівець в галузі електромеханіки, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник відділу гірничої механіки (1946–1950) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Щеглова Софія Олексіївна (1886–1965) – філолог, доктор філологічних наук, професор; старший науковий співробітник відділу української літератури XIX ст. (1947) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Щербань Олександр Назарович (1906–1992) – гірничий інженер, кандидат технічних наук; заступник директора з наукової роботи (1946–1950), старший науковий співробітник (1947–1949) Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова.

Щербин Микола Якимович (1905) – філософ, кандидат філософських наук; старший науковий співробітник (1947, 1950), завідувач відділу діалектичного матеріалізму (1948–1950) Інституту філософії.

Щербина Йосип Тимофійович (1913) – історик, кандидат історичних наук; молодший, старший науковий співробітник (1948–1950) Інституту історії України.

Щербіна Тетяна Мартинівна (1906) – завідувачка кабінету сільськогосподарської літератури (1949–1950) Державної публічної бібліотеки УРСР.

Щоголев Герман Михайлович (1912) – фахівець в галузі теплотехніки, кандидат технічних наук; старший науковий співробітник (1947–1950) Інституту теплоенергетики.

Щурат Василь Григорович (1871–1948) – філолог, академік (1929); старший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка; директор Львівської філії (1946–1948) Бібліотеки АН.

Щурат Степан Васильович (1909–1990) – літературознавець; молодший, старший науковий співробітник Львівського відділу (1946–1950) Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні; молодший науковий співробітник (1950) Етнографічного музею АН у Львові.

Юдіна Надія Дмитрівна (1890–1964) – патофізіолог, доктор медичних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу патофізіології (1946–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Юрк Юрій Юрійович (1906–1976) – геолог, петрограф, кандидат геолого-мінералогічних наук, учений секретар (1949–1950) Відділу фізико-хімічних і математичних наук АН; старший науковий співробітник відділу кайнозою (1946),

завідувач відділу загальної петрографії (1947), завідувач мінералографічної лабораторії (1948–1950) Інституту геологічних наук.

Юркіна Віра Іванівна (1912) – паразитолог, кандидат біологічних наук; молодший, старший науковий співробітник лабораторії паразитології (1947–1950) Інституту зоології.

Юрченко Петро Григорович (1900–1972) – мистецтвознавець, архітектор, доцент; старший науковий співробітник відділу образотворчого мистецтва (1946–1948) Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії.

Юр'єв (Юрьєв) Василь Якович (1879–1962) – селекціонер, доктор сільськогосподарських наук, професор, академік (1945); директор (1946–1950) Інституту генетики і селекції.

Юшков Серафим Володимирович (1888–1952) – історик, правознавець, доктор історичних наук, член-кореспондент (1939); старший науковий співробітник відділу історії феодалізму (1946–1950) Інституту історії України.

Яковенко Марія Яківна (1900) – фізіолог; молодший науковий співробітник відділу фізіології обміну речовин (1946) та відділу загальної фізіології рослин (1947) Інституту ботаніки.

Яковлев Василь Степанович (1907) – молодший науковий співробітник (1949–1950) Інституту чорної металургії.

Яковлева Броніслава Вацлавівна (1919) – фізик; молодший науковий співробітник відділу фізики ядра і електроніки (1946) Фізико-технічного інституту.

Якубсон Софія Йосипівна (1891) – хімік, кандидат хімічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу неорганічної хімії (1946–1950) Інституту загальної та неорганічної хімії.

Ялинський Анатолій Северинович (1908) – лісознавець; молодший науковий співробітник Львівського відділу (1946) Інституту ботаніки.

Ямницький Арон Наумович (1911) – фізик, кандидат фізико-технічних наук, доцент; завідувач лабораторії вакуумної техніки і електроніки у відділі фізики ядра і електроніки (1946, 1950) Фізико-технічного інституту.

Ямниченко Іван Мойсейович (Мусійович) (1909) – геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук; молодший, старший науковий співробітник відділу тектоніки і морфології (1946–1950) Інституту геологічних наук.

Ямпольський Лемель Срульович (1904) – інженер-механік; кандидат технічних наук, старший науковий співробітник відділу міцності і динаміки деталей машин (1946) та відділу контактної міцності (1947) Інституту будівельної механіки.

Ямпольський Наум Григорович (1912) – молодший науковий співробітник (1947–1950) Інституту теплоенергетики.

Янкелевич Зінаїда Абрамівна див. Шека З. А.

Янковський Всеволод Дмитрович (1893) – патофізіолог, доктор медичних наук; старший науковий співробітник відділу патофізіології (1946–1950) Інституту клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця.

Янчев Костянтин Трофимович (1905) – доцент; старший науковий співробітник відділу історії народного господарства (1946–1947) Інституту економіки.

Ярема Яким Якимович (1884–1964) – психолог, філософ, літературознавець, кандидат філологічних наук; старший науковий співробітник Львівського відділу

(1946) та відділу західноєвропейської літератури (1947–1950) Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Ярін В'ячеслав Миколайович (1883–1968) – фахівець в галузі механіки, кандидат технічних наук, професор; старший науковий співробітник відділу відновлення конструкцій (1946) Інституту будівельної механіки.

Яровий Володимир Іванович (1898) – фахівець в галузі агрономії, кандидат сільськогосподарських наук; консультант (1947) Планової комісії АН, учений секретар (1949–1950) Відділу сільськогосподарських наук АН; старший науковий співробітник (1947–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії; старший науковий співробітник (1950) Інституту лісівництва.

Ярошенко Павло Діонісович (1906) – біолог, доктор біологічних наук, професор; старший науковий співробітник Львівського відділу (1948–1949) Інституту ботаніки.

Ярошенко Михайло Федорович (1900) – гідробіолог, зоолог, кандидат біологічних наук, доцент; старший науковий співробітник відділу загальної гідробіології (1946–1947) та науково-експериментальної бази в Ізмаїлі (1947) Інституту гідробіології.

Ясников Олександр Олексійович (1923–1999) – хімік, кандидат хімічних наук; молодший науковий співробітник (1950) Інституту органічної хімії.

Яснопольський Леонід Миколайович (1873–1957) – економіст, доктор економічних наук, професор, академік (1925); член (1949) Ради по вивченню продукційних сил АН; старший науковий співробітник відділу економіки промисловості (1946–1950) Інституту економіки.

Ястребов Федір Олександрович (1903–1973) – історик, кандидат історичних наук; завідувач відділу історії капіталізму (1946–1950) Інституту історії України.

Ястрембович Микола Іларіонович (1902) – фахівець в галузі агрономії; молодший науковий співробітник лабораторії фізіології росту і розвитку сільськогосподарських рослин (1946–1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

Ящук Ананій Прохорович (1902) – фахівець в галузі агрономії; кандидат сільськогосподарських наук; завідувач науково-експериментальної бази (1947–1950) Інституту ентомології і фітопатології; старший науковий співробітник відділу рослинництва (1950) Інституту фізіології рослин і агрохімії.

**СПИСОК
ВИДАНЬ І НАУКОВИХ ПРАЦЬ СПІВРОБІТНИКІВ АН УРСР
(1946–1950)**

1946

1. Аксентьева З. М. Про припливи на Байкалі за спостереженнями в бухті Піщана і Танхої // Доп. АН УРСР. – 1946. – № 1/2. – С. 76–80. – Резюме рос.
2. Александров А. Прапор вченого // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 7. – С. 43–45.
3. Альперн Д. Е. Аллергический фактор в происхождении гипертонии // Врачебное дело. – 1946. – № 11/12. – С. 809–812.
4. Альперн Д. Е. Про детоксуючу функцію організму // Мед. журн. – 1946. – Т. 15. – С. 45–48.: табл.
5. Аснис А. Е. Газовая резка специальных сталей // Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения и 50-летию научной деятельности Героя Социалистического Труда, действительного члена АН УССР Е. О. Патона. – К., 1946. – С. 253–260.
6. Афанасьев Д. Я. Нова для УРСР знахідка *Tetragonolobus siliguosus* L. Roth // Доп. АН УРСР. – 1946. – № 1/2. – С. 6–8. – Резюме рос.
7. Афанасьев Д. Я. Про нову знахідку і умови зростання колосняка велетенського (*Elymus giganteus* Vahl.) на Україні // Там само. – № 1/2. – С. 9–12. – Резюме рос.
8. Ашкіназі М. С., Трипольська Р. С. Спектральний аналіз бронз. Визначення олова і заліза // Вісті Ін-ту фіз. хімії ім. – 1946. – Т. 14. – С. 3–9.
9. Ашкіназі М. С., Трипольська Р. С. Спектральний аналіз сталей. Визначення хрому і мангану // Там само. – Т. 14. – С. 11–16. – Резюме рос., англ.
10. Ашкіназі М. С., Куця Б. Ф., Фоменко Г. С. Спектральний аналіз алюмінієвих стопів. Застосування методу одного еталону // Там само. – Т. 14. – С. 23–31. – Резюме англ., рос.
11. Ашкіназі М. С., Куця Б. Ф., Фоменко Г. С. Спектральний аналіз сталей. Визначення нікелю // Там само. – Т. 14. – С. 17–21.
12. Бабинець А. Є. До питання про живлення Молочного лиману // Зб. робіт комплексної експедиції АН УРСР по дослідженню Молочного лиману. – К.; М.: Вид-во АН УРСР, 1946. – С. 64–77.
13. Бабко А. К. Діаграми властивостей та діаграми рівноваги комплексних сполук у розчині // Зап. Ін-ту хімії АН УРСР. – 1946. – Т. 8, вип. 2. – С. 3–13.
14. Бабко А. К. Методи визначення складу комплексних сполук у розчинах // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1946. – Т. 5, вип. 2. – С. 143–156. – Резюме рос., англ.
15. Бажан М. П. Виступ тов. Бажана на засіданні по комітету № 3: Перша сесія Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй. – Л.: Вільна Україна. – 1946 – С. 1–3.

16. Бажан М. П. До кінця розгромити і викоринити рештки буржуазно-націоналістичної ідеології // Вітчизна. – 1946. – № 9. – С. 169–178.
17. Барабашов Н. П. Об атмосфере и поверхности Марса // Астроном. журн. – 1946. – Т. 23, вып. 6. – С. 321–331.
18. Барабашов Н. П., Михайлов В. А. Наблюдения контактов частного солнечного затмения 9 июля 1945 г. на Харьковской астрономической обсерватории // Бюл. Астроном. обсерватории ХГУ им. А. М. Горького. – 1946. – № 1 (6). – С. 15. – Резюме англ.
19. Бачурина Г. Ф. Листяні мохи південної частини Башкирського Приуралля // Ботан. журн. – 1946. – Т. 3, № 1/2. – С. 59–71. – Резюме рос., англ.
20. Белецкий А. И. Образы Киева в художественной литературе // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1946. – Т. 5, вип. 2. – С. 5–30. – Резюме англ.
21. Беліцер В. О. Про роль термодинаміки в біохімічних дослідженнях // Укр. біохім. журн. – 1946. – Т. 18, № 2. – С. 273–287. – Резюме рос., англ.; табл.
22. Беліцер В. О., Саснко Т. В. Препаративне одержання фосфопіровиноградної кислоти // Там само. – Т. 18, № 2. – С. 211–213. – Резюме рос., англ.
23. Бельгард О. Л. Про знахідку *Equisetum majus* Gars. на Дніпропетровщині // Ботан. журн. – 1946. – Т. 3, № 3/4. – С. 41–43. – Резюме рос., англ.
24. Бельтюкова К. Г. Вплив речовин з групи фітогормонів на патогенні властивості деяких збудників бактеріозів рослин // Мікробіол. журн. – 1946. – Т. 8, № 2/3. – С. 71–80. – Резюме рос., англ.: табл.
25. Бельтюкова К. Г. Результати досліду по підвищенню ефективності протруювання насіння бавовнику формаліном в боротьбі з гомозом // Там само. – Т. 8, № 2/3. – С. 41–49. – Резюме рос., англ.: табл.
26. Бельтюкова К. Г., Ватолкіна К. А. Термохімічний метод знезаражування насіння бавовнику від гомозу // Там само. – Т. 8, № 2/3. – С. 23–40. – Резюме рос., англ.: табл.
27. Белянкин Ф. П. Предельная несущая способность и деформативность деревянных стержней при простом кручении // Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения и 50-летию научной деятельности Героя Социалистического Труда, действительного члена АН УССР Е. О. Патона. – К., 1946. – С. 299–331.
28. Березовська Ф. І., Варфоломєєва Є. К., Стефановська В. Т. Вплив каталітичних добавок на розклад і утворення органічних пероксидів // Вісті Ін-ту фіз. хімії. – 1946. – Т. 14. – С. 33–44.
29. Бернштейн С. Н. Добавление к работе И. И. Ибрагимова «Об асимптотическом значении наилучшего приближения функции, имеющей вещественную особую точку» // Известия АН СССР. – 1946. – Т. 10. – С. 461–462.
30. Бернштейн С. Н. Новый вывод и обобщение некоторых формул наилучшего приближения // Докл. АН СССР. – 1946. – Т. 54, № 5. – С. 667–668.
31. Бернштейн С. Н. О верхней границе максимума модуля производной монотонной функции конечной степени // Там само. – Т. 51. – С. 567–568.
32. Бернштейн С. Н. О наилучшем приближении аналитических функций при помощи целых функций конечной степени // Там само. – Т. 56. – С. 891–894.
33. Бернштейн С. Н. О наилучшем приближении непрерывных функций на всей вещественной оси при помощи целых функций данной степени. I // Там само. – Т. 51. – С. 327–330.

34. Бернштейн С. Н. О наилучшем приближении непрерывных функций на всей вещественной оси при помощи целых функций данной степени. II // Там само. – Т. 51. – С. 485–488.
35. Бернштейн С. Н. О наилучшем приближении непрерывных функций на всей вещественной оси при помощи целых функций конечной степени. III // Там само. – Т. 52. – С. 565–568.
36. Бернштейн С. Н. О наилучшем приближении на всей вещественной оси при помощи целых функций конечной степени. IV // Там само. – Т. 54. – С. 103–108.
37. Бернштейн С. Н. О наилучшем приближении функций вида $S|y|^s d f(s)$ на отрезке $(-1, +1)$ // Известия АН СССР. Сер. мат. – 1946. – Т. 10. – С. 185–196.
38. Бернштейн С. Н. О предельной теореме теории вероятностей // Известия НИИ математики и механики при Томском госуниверситете. – 1946. – С. 174–189.
39. Бернштейн С. Н. О приближении функций на всей вещественной оси при помощи целых функций данной степени // Докл. АН СССР. – 1946. – Т. 54. – С. 479–482.
40. Бернштейн С. Н. Обобщение одного результата С. М. Никольского // Там само. – Т. 53. – С. 587–589.
41. Бернштейн С. Н. Теория вероятностей. – Изд. 4-е доп. – М.; Л.: Гостехиздат, 1946. – 556 с.
42. Библиотека Академії наук УРСР: Довідник / Б-ка АН УРСР; Ред. Ю. О. Меженко. – К., 1946. – 48 с.; ілюстр
43. Білай В. Й. Відношення до калію різних видів *Fusarium Link* // Доп. АН УРСР. – 1946. – № 1/2. – С. 53–57. – Резюме рос.
44. Білай В. Й. До питання про значення фізіологічних ознак в систематиці роду *Fusarium Link* // Мікробіол. журн. – 1946. – Т. 8, № 2/3. – С. 115–122. – Резюме рос., англ.: табл.
45. Білай В. Й. В. Л. Комаров – избранные сочинения. Т. 1 // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 3. – С. 76–79.
46. Білай В. Й. Мінливість діагностичних ознак та завдання систематики грибів роду *Fusarium Link* // Мікробіол. журн. – 1946. – Т. 8, № 2/3. – С. 97–113. – Резюме рос., англ.: табл.
47. Білановський І. Д. Про походження паразитизму комах на комах // Зб. праць з паразитології. – 1946. – № 1. – С. 155–162.
48. Білецький О. І. Конспект з античної літератури. Загальний огляд: Для студентів-заочників. – К.: Радян. школа, 1946. – 28 с.
49. Білик Г. І. Геоботанічний опис басейну ріки Молочної і Молочного лиману // Ботан. журн. – 1946. – Т. 3, № 1/2. – С. 51–58. – Резюме рос., англ.
50. Білявський О. Я. До вивчення зсувів в районі Канівського заповідника // Зб. праць Канівського біогеограф. заповідника / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1946. – Т. 2, вип. 1. – С. 6–9.
51. Боголюбов Н. Н. Кинетические уравнения // Журн. эксперим. и теорет. физики. – 1946. – Т. 16, вып. 8. – С. 691–702.
52. Боголюбов Н. Н. Проблемы динамической теории в статистической физике. – М.; Л.: ГГТИ, 1946. – 119 с.

53. Боголюбов Н. Н. Разложения по степеням малого параметра в теории статистического равновесия // Журн. эксперим. и теорет. физики. – 1946. – Т.16, вып. 8. – С. 681–690.
54. Богомолец О. О. Вступна промова на загальних зборах Академії наук УРСР 6 грудня 1945 р. // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 1. – С. 3–4.
55. Богомолец О. О. До сторіччя з дня народження І. І. Мечнікова // До сторіччя з дня народження Іллі Ілліча Мечнікова. 1845–1945: Доповіді, зроблені на ювілейному засіданні АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – С. 5–7.
56. Богомолец О. О. Основні напрями робіт академіка О. О. Богомольця. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 28 с.
57. Богомолец О. О. П'ятирічний план відновлення і розвитку народного господарства СРСР на 1946–1950 рр. і завдання АН УРСР // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 5/6. – С. 3–14.
58. Бойко А. В., Вopilкин А. А., Дранников А. М. Бурые угли УССР, их добыча и переработка / Под ред. П. С. Кучерова. – К.: Изд-во АН УССР, 1946. – 324 с.
59. Бойко І. Д. Великий історичний акт – приєднання України до Росії 1654 р. – К.: Укрполітвидав, 1946. – 30 с.
60. Бойко І. Д. Возз'єднання українського народу в єдиній Українській Радянській державі. – К.: Укрполітвидав, 1946. – 14 с.
61. Бондарчук В. Г. Геологічна структура УРСР / Відп. ред. Б. І. Чернишов; Ін-т геологічних наук АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР; Вид-во КДУ, 1946. – 124 с.
62. Бондарчук В. Г. Краєвиди Радянської України. – К.: Радян. Україна, 1946. – 90 с.: мал.
63. Бондарчук В. Г. Схема геоморфологічного районування УРСР // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1946. – Т. 5, вип. 1. – С. 187–210. – Резюме рос., англ.
64. Бондарчук В. Г. Тектоорогения. – К.: Изд-во КГУ им. Т. Г. Шевченко, 1946. – 263 с.: ил., карты.
65. Борщаговський О. М. Драматичні твори Івана Франка. Критичний нарис / Ін-т укр. літератури АН УРСР. – К.: Мистецтво, 1946. – 127 с.: ілюстр., портр.
66. Ботанічний журнал. Т. 3, № 1/2 / Інститут ботаніки АН УРСР; Відп. ред. Д. К. Зеров. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 248 с.
67. Те саме. Т. 3, № 3/4. – 248 с.
68. Боярський Я. І. Накупчення нікотину у махорки // Ботан. журн. – 1946. – Т. 3, № 1/2. – С. 123–130. – Резюме рос., англ.
69. Брадїс Є. М. Торфові болота Месягутівського лісостепу (Башкирія) // Там само. – Т. 3, № 3/4. – С. 44–60. – Резюме рос., англ.
70. Бродовська О. З. Уваги до застосування колективного автора в наукових бібліотеках: За досвідом Бібліотеки АН УРСР // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1946. – № 1. – С. 40–50.
71. Будников П. П. Альфа-півводний гіпс, його одержання і дослідження властивостей // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 4. – С. 35–44.: мал., табл.
72. Будников П. П. Альфа-полуводный гипс, его получение и свойства // Коллоидный журн. – 1946. – Т. 8, вып. 6. – С. 383–386.: рис., табл.
73. Будников П. П. Використання мінеральної сировини Середнього Наддніпров'я для одержання будівельних матеріалів // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 9/10. – С. 81–98.

74. Будников П. П. Влияние шереша на время схватывания α -полуводного гипса и повышение прочности при его твердении // Докл. АН СССР. – 1946. – Т. 52, № 4. – С. 327–330.: табл.
75. Будников П. П. Хромо-доломитовый высокоогнеупорный бетон и кирпич // Там само. – Т. 51, № 8. – С. 615–617.: табл.
76. Будников П. П., Бережной А. С. Реакции в твердой фазе в силикатных системах // Успехи химии. – 1946. – Т. 15, вып. 5. – С. 521–538.: рис., табл.
77. Будников П. П., Гузев В. К. Бесклинкерный цемент на базе доменных шлаков южной металлургии и многолетние испытания его в строительстве // Цемент. – 1946. – № 3. – С. 9–11.: табл.
78. Будников П. П., Гузев В. К. Коррозия шлакового бесклинкерного цемента минерализованными водами // Докл. АН СССР. – 1946. – Т. 53, № 1. – С. 53–56.: табл.
79. Будников П. П., Гузев В. К. Те саме // Цемент. – 1946. – № 4/5. – С. 16–18.
80. Будников П. П., Гузев В. К. Многолетние испытания бесклинкерного шлакового цемента в строительстве и железобетоне // Докл. АН СССР. – 1946. – Т. 51, № 9. – С. 695–698.: табл.
81. Будников П. П., Куколев Г. В. Перспективы научной работы втузов в области силикатов // Вестн. высшей школы. – 1946. – № 5/6. – С. 25–29.
82. Будников П. П., Матвеев М. А. Причины преждевременного разрушения огнеупорной футеровки и свода паровозных топок // Огнеупоры. – 1946. – № 6. – С. 23–25.
83. Будников П. П., Ривлин И. И. Окись магния из доломита и использование ее для получения высокоогнеупорных материалов // Академику Дмитрию Степановичу Белянкину к семидесятилетию со дня рождения и сорокапятилетию научной деятельности / АН СССР. – М., 1946. – С. 529–535.: табл.
84. Будников П. П., Стрелков М. И. К вопросу получения цемента с высоким содержанием амета // Прикладная химия. – 1946. – Т. 19, вып. 4. – С. 343–348.
85. Будников П. П., Стрелков М. И. Формула предельного содержания извести в портландцементной области системы $\text{CaO-SiO}_2\text{-Al}_2\text{O}_3\text{-Fe}_2\text{O}_3\text{-MgO}$ // Докл. АН СССР. – 1946. – Т. 53, № 8. – С. 727–728.
86. Будников П. П., Цейтлин Л. А. Графито-шамотный футеровочный огнеупор для сталеразливочных ковшей и механизм его износа // Прикладная химия. – 1946. – Т. 19, вып. 1. – С. 40–44.: табл.
87. Будников П. П., Шмуклер К. М. Влияние минерализаторов на процесс муллитизации глин, каолинов и синтетических масс // Там само. – Т. 19, вып. 10/11. – С. 1029–1036.
88. Будников П. П., Бережной А. С., Булавин И. А. и др. Технология керамических изделий. – М.; Л.: Госстройиздат, 1946. – 524 с.: рис., табл.
89. Будников П. П., Гершунсом А. Л., Хворостянский Е. М. О зависимости свойств и структуры полуводного гипса от свойств гипсового камня и от режима обработки его паром под давлением // Местные строит. материалы. – 1946. – Вып. 6. – С. 11–13.: табл.
90. Будников П. П., Страментов А. Е., Мамуровский А. А. и др. Использование минеральных ресурсов Мосбасса для производства строительных материалов. – М.: Акад. архив СССР, 1946. – 117 с.: табл.

91. Булавицька М. В. Творчість Лесі Українки та музика: Доповідь на вечорі в Бібліотеці, присвяченому 75-річчю з дня народження Л. Українки // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1946. – № 1. – С. 63–70.
92. Булаховский Л. А. Академик Борис Михайлович Ляпунов (1862–1943): Памяти Бориса Михайловича Ляпунова // Наук. зап. / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР. – 1946. – Т. 2/3. – С. 244–248.
93. Булаховский Л. А. Восточно-славянские языки как источник реконструкции общеславянской акцентологической системы // Известия АН СССР / Отд-ние лит-ры и языков. – 1946. – Т. 5, вып. 6. – С. 467–477.
94. Булаховский Л. А. Значение славянских языков для реконструкции древнейшей системы родственных языков // Доклады и сообщения филол. ф-та Московского ун-та. – 1946. – Вып. 1. – С. 8–9.
95. Булаховский Л. А. Интонации и количество форм Dualis именного склонения в древнейшем славянском языке // Известия АН СССР / Отд-ние лит-ры и языков. – 1946. – Т. 5, вып. 4. – С. 301–314.
96. Булаховский Л. А. Потебня – лингвист // Ученые записки / МГУ им. М. В. Ломоносова. – 1946. – Т. 3, вып. 107, кн. 2. – С. 36–62.
97. Булаховський Л. А. Виникнення і розвиток літературних мов // Наук. зап. / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР. – 1946. – Т. 2/3. – С. 113–154.
98. Булаховський Л. А. Віце-президент АН УРСР Олександр Іванович Білецький // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 8/9. – С. 31–33.
99. Булаховський Л. А. Деетимологізація в російській мові: Автореферат // Наук. зап. / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР. – 1946. – Т. 2/3. – С. 239.
100. Булаховський Л. А. 3 історичних коментарів до українського наголосу // Наук. зап. / Львівський пед. ін-т. – 1946. – Т. 1, вип. 1. – С. 5–10.
101. Булаховський Л. А. 3 історичних коментарів до української мови. Голосні повного утворення // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1946. – Т. 5, вип. 1. – С. 89–111. – Резюме рос., англ.
102. Булаховський Л. А. 3 історичних коментарів до української мови. Родовий відмінок множини // Там само. – Т. 5, вип. 1. – С. 81–88. – Резюме рос., англ.
103. Булаховський Л. А. 3 історичних коментарів до української мови. Сполучники і сполучні групи (речення). Синтаксичні особливості при них // Там само. – Т. 5, вип. 2. – С. 31–72. – Резюме рос., англ.
104. Булаховський Л. А. Закон О. О. Шахматова: Автореферат // Наук. зап. / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР. – 1946. – Т. 2/3. – С. 238.
105. Булаховський Л. А. Історичний коментарій до літературної української мови // Там само. – Т. 2/3. – С. 239–240.
106. Булаховський Л. А. Максим Рильський – поет-патріот // Там само. – Т. 3. – С. 42–50.
107. Булаховський Л. А. Мовні засоби інтимізації в поезії Тараса Шевченка. Звертання // Там само. – Т. 2. – С. 30–53.
108. Булаховський Л. А. Сербський народний епос: Вступна стаття // Сербські епічні пісні. – К.: Держлітвидав УРСР, 1946. – С. 3–15.
109. Булаховський Л. А. Словничок-пояснення // Там само. – С. 125–127.
110. Булаховський Л. А. Яків Лукич Маяковський (1870–1943) // Наук. зап. / Ін-т мовознавства АН УРСР. – 1946. – Т. 2/3. – С. 248–250.

111. Бурденко М. Н. Пам'яті академіка О. О. Богомольця // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 7. – С. 39.
112. Бурксер Є. С. Вік землі: Стенограма лекції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 15 с.
113. Бурксер Є. С. Генезис та геохімічне районування мінеральних вод України // Доп. АН УРСР. – 1946. – № 3/4. – С. 30–36. – Резюме рос., англ.
114. Бурксер Є. С. Попередні підсумки робіт Ізмаїльської і Молдавської експедиції // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 1. – С. 45–49.
115. Бурксер Є. С. Проблеми геохімічних досліджень на Україні // Там само. – № 5/6. – С. 127–134.
116. Бурксер Є. С., Зайдіс Е. І. Визначення важких вуглеводнів в повітрі адсорбційним методом // Доп. АН УРСР. – 1946. – № 3/4. – С. 37–42. – Резюме рос., англ.
117. Бурксер Є. С., Позднякова Т. Д. Гідрохімічні дослідження Молочного лиману // 36. робіт комплексної експедиції АН УРСР по дослідженню Молочного лиману. – К.; М.: Вид-во АН УРСР, 1946. – С. 78–100.
118. Бурсук А. Я., Давидов О. Л. Фотоелектричний метод визначення арсену в сірці // Вісті Ін-ту фіз. хімії. – 1946. – Т. 14. – С. 79–83. – Резюме, англ., рос.
119. Бурье угли УССР, их добыча и переработка: Учет опыта / Ред. П. С. Кучеров; Ин-т горной механики АН УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1946. – 329 с.
120. Бутник-Сіверський Б. С. Літографська справа на Україні в середині минулого століття: За неопублікованими документами Центрального історичного архіву УРСР та Всеросійської академії мистецтв // Наук. збірник Б-ки АН УРСР. – 1946. – Ч. 1. – С. 51–64.
121. Бутник-Сіверський Б. С. «Малороссийский словарь» и «Грамматика» П. Білецького-Носенка // Наук. зап. / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР. – 1946. – Т. 2/3. – С. 207–213. – Резюме англ.
122. Вайнберг Д. В. К расчету труб, уложенных в твердых породах // Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения и 50-летию научной деятельности Героя Социалистического Труда, действительного члена АН УССР Е. О. Патона. – К., 1946. – С. 356–368.
123. Вайнштейн Ф. М., Костюченко Л. А., Поляков М. В. Вплив водень-сульфіду на каталітичну оксидацію амоніаку // Вісті Ін-ту фіз. хімії. – 1947. – Т. 14. – С. 59–78. – Резюме рос., англ.
124. Вайсберг З. М., Давидов О. Л. Фотоелектричний метод визначення ванадію в рудах // Там само. – 1947. – Т. 14. – С. 79–83. – Резюме рос., англ.
125. Вайсберг З. М., Фиалков Я. Н., Хризман Е. Г. Фотоколориметрическое определение некоторых опийных алкалоидов. Сообщ. 1. Определение морфина // Формация. – 1946. – № 4. – С. 18–26.
126. Варвак П. М. Об одной аналогии в плоской задаче // Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения и 50-летию научной деятельности Героя Социалистического Труда, действительного члена АН УССР Е. О. Патона. – К., 1946. – С. 279–281.
127. Варецкий В. Л. Соціалістичне будівництво в західних і закарпатський областях УРСР. – К.: Укрполітвидав, 1946. – 15 с.
128. Варецкий В. Л. Соціалістичне будівництво в західних областях і завдання масово-політичної роботи // Парт. життя. – 1946. – № 1. – С. 36–41.

129. Василенко А. О. До проблеми створення машини шарового обробітку ґрунту з внесенням добрив // Сільське госп-во України. – 1946. – № 9. – С. 51–55.
130. Василенко Г. А. Механізація міжрядного обробітку цукрових буряків // Сільське госп-во України. – 1946. – № 6. – С. 55–59.
131. Венгрженовська Н. С. Бібліотека Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1946. – № 2. – С. 66–69.
132. *Вендт В. П. Катализаторы реакции гидратации и дегидратации двуокиси углерода. Сообщ. 2 // Труды Кирг. ФАН СССР. – 1946. – Вып. 2.
133. Винокуров С. І. Редукуючі речовини у пророслому насінні квасолі і відновлення дегідроаскорбінової кислоти // Укр. біохім. журн. – 1946. – Т. 18, № 2. – С. 181–191. – Резюме рос., англ.
134. Вишинський А. М. Місцеві добрива та їх використання: Стенограма лекції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 21 с.
135. Вірник Д. Ф. До питання про перспективний паливний баланс УРСР // Наук. зап. Ін-ту економіки АН УРСР. – 1946. – Т. 1. – С. 77–93.
136. Вірник Д. Ф. План післявоєнної відбудови і дальшого розквіту СРСР // Вітчизна. – 1946. – № 7/8. – С. 236–245.
137. Вісті Академії наук Української радянської соціалістичної республіки. № 1 (119) / Відп. ред. Г. В. Курдюмов. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 65 с.
138. Вісті Академії наук УРСР. № 2 (120) / Відп. ред. Г. В. Курдюмов. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 77 с.
139. Те саме. № 3 (121). – 80 с.
140. Вісті Академії наук Української радянської соціалістичної республіки. № 4 (122) / Відп. ред. Г. В. Курдюмов. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 88 с.
141. Те саме. № 5/6 (123/124). – 164 с.
142. Те саме. № 7 (125). – 71 с.
143. Те саме. № 8 (126). – 96 с.
144. Те саме. № 9/10 (127/128). – 148 с.
145. Вісті Інституту фізичної хімії. Т. 14 / Відп. ред. О. І. Бродський; Ін-т фіз. хімії ім. Л. В. Писаржевського АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 172 с.
146. Вісюліна О. Д. Новий вид роду *Althasa L.* // Ботан. журн. – 1946. – Т. 3, № 1/2. – С. 27–28. – Резюме рос., англ.
147. Власюк П. А. Адекватні співвідношення елементів живлення зовнішнього середовища до складу насіння і рослин та урожай // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 5/6. – С. 116–126.
148. Власюк П. А. Академік Василь Робертович Вільямс і його вчення / Бюро наук. пропаганди АН УРСР. – К., 1946. – 32 с.: портр.
149. Власюк П. А. Відновлення хімічно-тукової промисловості і забезпечення України мінеральними добривами // Ботан. журн. – 1946. – Т. 3, № 1/2. – С. 7–15. – Резюме рос., англ.
150. Власюк П. А. Вплив марганцевих добрив на підвищення врожаю і якості сільськогосподарської продукції // Там само. – Т. 3, № 3/4. – С. 3–25. – Резюме рос., англ.
151. Власюк П. А. Использование многозольных бурых углей в качестве агроуды: Доклад на Научно-технической конференции по комплексному развитию бурого угольной промышленности УССР / Ин-т ботаники АН УССР. – К., 1946. – 7 с.

152. Власюк П. А. Марганець у системі живлення рослин. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 112 с.: ілюстр.
153. Власюк П. А. Нове в науці про живлення рослин // Сільське госп-во України. – 1946. – № 4/5. – С. 56–58.
154. Власюк П. А. Основоположник радянської агрохімії // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 3. – С. 54–63.
155. Власюк П. А. Основоположник радянської агрохімії. Життя і діяльність академіка Д. М. Прянішнікова. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 55 с.: ілюстр.
156. Власюк П. А. Основоположник радянської агрохімії. Життя і діяльність академіка Д. М. Прянішнікова / Бюро наук. пропаганди АН УРСР. – К., 1946. – 36 с.: ілюстр.
157. Власюк П. А. Підсумки грудневої сесії АН УРСР по Відділу біологічних наук // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 1. – С. 30–38.
158. Власюк П. А. Співвідношення елементів живлення зовнішнього середовища для підвищення врожаю сільськогосподарських рослин // Ботан. журн. – 1946. – Т. 3, № 1/2. – С. 89–104. – Резюме рос., англ.
159. Власюк П. А., Мельничук П. П. Агрохімічна оцінка способів зберігання гною // Сільське госп-во України. – 1946. – № 7/8. – С. 26–29.
160. Власюк П. А., Мельничук П. П. Агрохімічна оцінка способів зберігання гною // Ботан. журн. – 1946. – Т. 3, № 3/4. – С. 125–131. – Резюме рос., англ.
161. Власюк П. А., Шкварук М. М. Збільшення врожаю зернових хлібів під впливом передпосівної обробки насіння солями марганець- і цинк-сульфатів // Там само. – Т. 3, № 3/4. – С. 113–124. – Резюме рос., англ.
162. Власюк П. А., Шкварук М. М. Підвищення життєдіяльності і продуктивності шовковичного шовкопряда під впливом марганцю // Доп. АН УРСР. – 1946. – № 3/4. – С. 64–68. – Резюме рос., англ.
163. Власюк П. А., Шкварук М. М. Підвищення міцності структури ґрунту суспензією *Scorzonera Hispanica* // Там само. – № 3/4. – С. 56–63. – Резюме рос., англ.
164. Власюк П. А., Шкварук М. М. Фізіологічно-кислі і лужні добрива під культури бурякової сівозміни // Сільське госп-во України. – 1946. – № 11/12. – С. 35–37.
165. Воблий К. Г. Відбудова цукрової промисловості УРСР і шляхи її подальшого розвитку. – К.: Укрполітвидав, 1946. – 52 с.
166. Воблий К. Г. Інститут економіки АН УРСР // Наук. зап. Ін-ту економіки АН УРСР. – 1946. – Т. 1. – С. 5–22. – Резюме рос.
167. Воблий К. Г. Передмова // Там само. – Т. 1. – С. 3–4.
168. Возняк М. С. Григорій Квітка-Основ'яненко. – К.: Укрдержвидав, 1946. – 93 с.
169. Возняк М. С. З нових матеріалів про Івана Франка // Україна. – 1946. – №. 10. – С. 25–26.
170. Возняк М. С. Титан праці. – Львів: Вільна Україна, 1946. – 93 с.
171. Возняк М. С. Тюремні чернетки Івана Франка // Вітчизна. – 1946. – №. 5. – С. 175–182.
172. Возняк М. С. Українські народні казки: В 3-х кн. Книга 1. – К.: Укрдержвидав, 1946. – 122 с.

173. Возняк М. С. Франко і Шевченко // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 3. – С. 26–30.
174. Волошкевич Г. З. Автоматическая сварка под слоем флюса на стабильной мощности // Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения и 50-летию научной деятельности Героя Социалистического Труда, действительного члена АН УССР Е. О. Патона. – К., 1946. – С. 130–140.
175. Вялов О. С. О наличии морской фауны в гипсовом прослое // Докл. АН СССР. – 1946. – Т. 52, № 4. – С. 335–336.
176. Вялов О. С. О палеогене Бадхыза (Туркмения) // Там само. – Т. 52, № 7. – С. 611–614.
177. Вялов О. С. О распространении алтайского яруса // Изв. Туркм. ФАН СССР. – 1946. – № 2. – С. 20–24.
178. Вялов О. С. Палеография юры Бухарской депрессии // Изв. АН СССР. Сер. геол. – 1946. – № 3. – С. 119–123.
179. Вялов О. С. Тріасові устриці СРСР // Наук. зап. Львів. держ. ун-ту. ім. І. Франка. Сер. геол. – 1946. – Т. 2, вип. 3. – С. 22–54.: табл.
180. Вялов О. С. Юрские отложения Бухарской депрессии // Докл. АН СССР. – 1946. – Т. 52, № 9. – С. 779–801.
181. Вялов О. С., Габрильян А. М., Халтурин Д. С. и др. О разведочных работах на нефть в Хивинской депрессии // Нефтяное хоз-во. – 1946. – № 5. – С. 18–22.
182. Гаврусевич Б. О. Про причини забарвлення берилів ізумрудних копалень на Уралі // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1946. – Т. 5, вип. 1. – С. 211–214. – Резюме англ., рос.
183. Гак Д. В. До дунайського питання // Сучасне і майбутнє – 1946. – № 6. – С. 18–21.
184. Гак Д. В. Основні завдання роботи Комісії по історії Вітчизняної війни на Україні // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 4. – С. 3–9.
185. Гак Д. В. Політика більшовицької партії – життєва основа радянського ладу: На допомогу агітаторам та пропагандистам. – Х., 1946. – С. 33–38.
186. Геологічний журнал. Т. 8, вип. 2 / Ін-т геологічних наук АН УРСР; Відп. ред. В. І. Лучицький. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 248 с.
187. Герасименко В. Я. Архівні матеріали М. І. Костомарова // Наук. збірник Б-ки АН УРСР. – 1946. – Ч. 1. – С. 103–106.
188. Гершензон С. М. Вчення Чарльза Дарвіна // Пропагандист і агітатор. – 1946. – № 1. – С. 68–73.
189. Гершензон С. М. Ламарк та його вчення: Лекції для вчителів-заочників. – Чернігів: Радян. школа., 1946. – 18 с.
190. Гершензон С. М. Палеонтологічні докази еволюції: Лекції для вчителів-заочників. – Х.: Радян. школа., 1946. – 16 с.
191. Гімельфарб Г. М. Нові бібліографічні покажчики про І. А. Крилова // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1946. – № 1. – С. 70–76.
192. Гнеденко Б. В. Краткие беседы о зарождении и развитии математики. – М.; Л.: Изд-во АПН РСФСР, 1946. – 40 с.: чертежи.
193. Гнеденко Б. В. Очерки по истории математики в России. – М.; Л.: Гостехиздат, 1946. – 247 с.: ил., портр.

194. Гозенпуд А. Я. Драматургія думки і пристрасті // Вітчизна. – 1946. – № 2. – С. 161–180.
195. Гозенпуд А. Я. З життя «Современника» і його редактора // Україна. – 1946. – № 12. – С. 13–14.
196. Гозенпуд А. Я. Міцкевич українською мовою // Вітчизна. – 1946. – № 10/11. – С. 203–205.
197. Гозенпуд А. Я. Художня культура і німецький фашизм: Стенограма публічної лекції, прочитаної 11 квітня 1945 р. в залі Української державної філармонії в Києві / Лекційне бюро управління в справах вищої школи при РНК УРСР. – К., 1946. – 27с.
198. Головін П. В. Про тривалість процесу дифузії // Зап. Ін-ту хімії АН УРСР. – 1946. – Т. 8, вип. 2. – С. 129–134.
199. Головін П. В., Сушкова А. С., Таирова Т. К. О коллоидах в сахарном производстве // Сахарная пром-сть. – 1946. – № 4/5. – С. 14–18.
200. Голубинський І. М. Відновити хмелярство УРСР // Сільське госп-во України. – 1946. – № 6. – С. 17–18.
201. Голубинський І. М. Нові сорти хмелю (Клони № 18, № 16 і № 34) // Там само. – № 11/12. – С. 41–46.
202. Гомоляко С. Ю. Шляхи проникнення розчинів в тканини насіння бавовнику (*Cossyrium hirsutum* Linn) // Мікробіол. журн. – 1946. – Т. 8, № 2/3. – С. 51–70. – Резюме англ., рос.
203. Горбатюк В. Т. М. Грушевський та його так звана школа // Наук. зап. Львів. держ. ун-ту. ім. І. Франка. – 1946. – Т. 1, вип. 1. – С. 3–39.
204. Горбунов Б. Н. Расчет общей устойчивости стальных сквозных балок // Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения и 50-летию научной деятельности Героя Социалистического Труда, действительного члена АН УССР Е. О. Патона. – К., 1946. – С. 369–376.
205. Горбунов Б. Н., Стрельбицкая А. И. Приближенные методы расчета вагонных рам из тонкостенных стержней / Ин-т строит. механики АН УССР. – М.: Машгиз, 1946. – 168 с.
206. Горелік Л. Е. Завдання відновлення легкої промисловості України // Наук. зап. Ін-ту економіки АН УРСР. – 1946. – Т. 1. – С. 60–76. – Резюме рос.
207. Горецький П. Й. Настанови В. І. Леніна в питаннях мови // Наук. зап. / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР. – 1946. – Т. 2/3. – С. 3–17. – Резюме англ.
208. Горецький П. Й. Принципи складання російсько-українських термінологічних словників // Там само. – Т. 2/3. – С. 242–243.
209. Греков Б. Д. Організація військових сил східних слов'ян і Київської держави // Наук. зап. Ін-ту історії і археології України. – 1946. – Кн. 2. – С. 74–106.
210. Гришко М. М. Ботанічний сад АН УРСР та його завдання // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 2. – С. 62–71.
211. Гришко М. М. Про організацію Відділу сільськогосподарських наук в системі АН УРСР // Там само. – № 1 – С. 15–19.
212. Гришкова Н. П. Про рудничне кріплення / Бюро наук. пропаганди АН УРСР. – К., 1946. – 20 с.: ілюстр.
213. Гудзій М. К. Найновіші спроби ревізії справжності «Слова о полку Иго-реве» // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 2. – С. 19–36.

214. Гулий М. Ф. Утворення молочної кислоти в скелетних м'якухах з глюкози // Укр. біохім. журн. – 1946. – Т. 18, № 1. – С. 63–76. – Резюме рос., англ.
215. Гулий М. Ф., Коломійченко М. А. Роль гексозодифосфатної кислоти в процесах естерифікації в м'якухних екстрактах // Там само. – Т. 18, № 2. – С. 231–265. – Резюме рос., англ.
216. Давидов О. С. Атомна енергія / Ред. В. Є. Лашкар'єв. – К.; Л.: Держтехвидав України, 1946. – 62 с.
217. Дайн Б. Я. Фотохимические реакции в растворах электролитов // Успехи химии. – 1946. – Т. 15, вып. 5. – С. 539–559.
218. Данилевский В. В. Кузьма Минин – Дмитрий Пожарский. – [Иркутск]: Иркут. обл. изд-во, 1946. – 52 с.
219. Делімарський Ю. К. Гальванічні кола Данієля в розтоплених бромідах // Зап. Ін-ту хімії АН УРСР. – 1946. – Т. 8, вип. 2. – С. 23–31.
220. Делоне Л. Н. Селекція берсклета європейського // Результати науч.-иссл. работ за 1945 г. / Укр. НИИ лесного хоз-ва. – 1946. – Вып. 2. – С. 57–59.
221. Деляуров К. О. Про роботу Комісії по історії Вітчизняної війни на Україні по складанню хроніки // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 4. – С. 24–30.
222. 10 лет Украинского института клинической медицины Министерства здравоохранения УССР / Сост. Н. Д. Стражеско. – К.: Госмедиздат, 1946. – 29 с.
223. Дзюбенко К. К. Відбудова зведеного каталогу // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1946. – № 1. – С. 50–51.
224. Дзюбенко К. К. Ще про книгу Л. П. Хавкіної «Свободные каталоги» // Наук. збірник Б-ки АН УРСР. – 1946. – Ч. 1. – С. 139–141.
225. Дзюбенко Л. К. Характеристика ергатичних речовин в різного віку зернівках *Lea maus L.* // Ботан. журн. – 1946. – Т. 3, № 3/4. – С. 95–112. – Резюме рос., англ.: табл.
226. Динник А. Н., Белова З. Б. Устойчивость стержней переменного сечения при напряжениях, больших предела пропорциональности // Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения и 50-летию научной деятельности Героя Социалистического Труда, действительного члена АН УССР Е. О. Патона. – К., 1946. – С. 263–278.
227. Дідусь В. І. Про підвищення врожайності еліти // Сільське госп-во України. – 1946. – № 10. – С. 51–54.
228. Дмитров Л. Д. Археологічне вивчення Нікопольщини в 1935–1936 рр. // Наук. зап. Ін-ту історії і археології України. – 1946. – Кн. 2. – С. 55–73.
229. До сторіччя з дня народження Іллі Ілліча Мечнікова. 1845–1945: Доповіді, зроблені на ювілейному засіданні АН УРСР / Відп. Ред. Д. К. Трет'яков. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 69 с.: портр.
230. Доброхотов Н. Н. О влиянии температуры разливки на качество стали // Труды Ин-та черной металлургии АН УССР. – 1946. – Т. 1. – С. 13–29.
231. Доброчасєва Д. М. Група волошок фригійських на Україні // Ботан. журн. – 1946. – Т. 3, № 1/2. – С. 29–33. – Резюме англ., рос.
232. Доповіді Академії наук УРСР. № 1/2 / Відп. ред. Г. В. Курдюмов. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 81 с. – Резюме рос.
233. Те саме. № 3/4. – 93 с. – Резюме рос., англ.

234. Дорошенко К. П. Будинок-музей Т. Г. Шевченка // Радянська жінка. – 1946. – № 2/3. – С. 25.
235. Дорошкевич О. К. Деякі нові факти до перебування Т. Шевченка на Аральському морі // Вітчизна. – 1946. – № 3. – С. 166–173.
236. Дроботько В. Г. Сучасна хіміотерапія інфекційних хвороб / Бюро наук. пропаганди АН УРСР. – К., 1946. – 32 с.
237. Дроботько В. Г., Айзенман Б. Е. Матеріали к хіміотерапии брюшного тифа // Врачебное дело. – 1946. – № 10. – С. 733–736.
238. Дроботько В. Г., Марусенко П. Е., Айзенман Б. Е. и др. Новое заболевание лошадей и людей // Там само. – № 3/4. – С. 125–128.
239. Думанский А. В. Заметка о теплоемкости связанной воды // Коллоидный журнал. – 1946. – Т. 8, № 3. – С. 133–134.
240. Думанский А. В. Краткий исторический очерк развития отечественной коллоидной науки (1808–1942 гг.) // Там само. – Т. 8, № 1/2. – С. 5–8.
241. Думанский А. В., Якушева З. М. Коллоидно-химические процессы при сушке хлеба // Коллоиды в процессах пищевой индустрии. – М.: Пищепромиздат, 1946. – Сб. 1. – С. 4–34.
242. Душечкін О. І. Хімізація сільського господарства України в четвертій п'ятирічці // Сільське госп-во України. – 1946. – № 4/5. – С. 31–37.
243. Дядиченко В. А. З історії боротьби правобережного козацтва проти шляхетської Польщі (1690–1699) // Наук. зап. Ін-ту історії і археології України. – 1946. – Кн. 2. – С. 166–177.
244. Дядиченко В. А. Мазепа – зрадник українського народу // Радян. Львів. – 1946. – № 7. – С. 57–64.
245. Дядиченко В. А. Мазепа – зрадник українського народу: Стеногр. публ. лекції В. А. Дядиченко, прочитаної 20 квітня 1946 р. – К.: Лекц. бюро Управл. в справах вищої школи при РМ УРСР, 1946. – 35 с.
246. Дятлов В. И. Скоростная автоматическая сварка металлоуглеродных и специальных сталей: Пособие для рабочих-сварщиков. – М.: Машгиз, 1946. – 67 с.
247. Емельяненко П. Т. Определение диаметров ступенчатой обточки трубной заготовки // Труды Ин-та черной металлургии АН УССР. – 1946. – Т. 1. – С. 30–34.
248. Емельяненко П. Т., Панюшкин Н. В. Теория расчета размеров труб для артиллерийских систем // Там само. – Т. 1. – С. 35–75.
249. Емчук Е. М. Испытание токсичности препарата ДДТ на клещах рода Dermacentor // Препарат ДДТ. – К.; Х., 1946. – С. 86–92.
250. Емчук Е. М. О действии препарата ДДТ на сусликов // Там само. – С. 137.
251. Емчук Є. М. До екології *Dermacentor marginatus* Sulz. (1776) в зв'язку з поширенням інфекційного енцефаломієліту коней (ІЕМК) // Збірник праць з паразитології. – 1946. – № 1. – С. 110–142.
252. Емчук Є. М. Інфекційний енцефаломієліт коней і його переносники // Соц. тваринництво. – 1946. – № 10. – С. 34–36.
253. Емчук Є. М. Кліщі і шкірний овод та методи боротьби з ними // Там само. – № 4. – С. 40–43.
254. Емчук Є. М. Роль *Dermacentor marginatus* Sulz (1776) в переносі вірусу інфекційного енцефаломієліту коней // Доп. АН УРСР. – 1946. – № 1/2. – С. 28–34. – Резюме рос.

255. Єфіменко П. П. Короткий звіт про археологічні дослідження Інституту археології АН УРСР у 1946 р. – К., 1946. – 11 с.
256. Жадан І. І. Відмінні ознаки коней європейських порід // Соц. тваринництво. – 1946. – № 5/6. – С. 45–47.
257. Жилко Ф. Т. Шляхами штампів і шаблонів // Вітчизна. – 1946. – № 5. – С. 197–204.
258. Жудин Н. Д. Расчет пирамидальных статически неопределимых покрытий // Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения и 50-летию научной деятельности Героя Социалистического Труда, действительного члена АН УССР Е. О. Патона. – К., 1946. – С. 332–340.
259. Журнал Бібліотеки Академії наук УРСР. № 1 / Відп. ред. Ю. О. Меженко. – К.: Вид-во БАН УРСР, 1946. – 90 с.
260. Журнал Бібліотеки Академії наук УРСР. № 2 / Відп. ред. Ю. О. Меженко. – К.: Вид-во БАН УРСР, 1946. – 101 с.
261. Заболотний В. Найвизначніший вчений і громадський діяч // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 7. – С. 38.
262. Зайцева Т. В. Дослідження синтаксису Шевченкового «Кобзаря» // Наук. зап. / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР. – 1946. – Т 2/3. – С. 240–241.
263. Зайцева Т. В. Из студій над мовою Шевченкового «Кобзаря» (Оформлення дієслівного присудка) // Там само. – Т 2/3. – С. 78–99. – Резюме англ.
264. Загордонцев А. И. Культура лекарственных растений на Украине. – К.: Госмедиздат УССР, 1946. – 127 с.
265. Заморій П. К. Геоморфологія і золотоносність Авзянського золотоносного району // Геол. журн. – 1946. – Т. 8, вип. 2. – С. 103–126. – Резюме рос.
266. Заморій П. К. Геоморфологія та золотоносність долини р. Ірлі // Там само. – Т. 8, вип. 2. – С. 127–134. – Резюме рос.
267. Заморій П. К. Епейрогенічні рухи північного узбережжя Чорного і Азовського морів за четвертинного періоду // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1946. – Т. 5, вип. 1. – С. 215–224. – Резюме рос., англ.
268. Заморій П. К. Корисні копалини четвертинних відкладів УРСР // Там само. – Т. 5, вип. 2. – С. 177–203. – Резюме рос., англ.: табл.
269. Заморій П. К., Молявко Г. І. Геологічний опис р. Молочної і Молочного лиману // Зб. робіт комплексної експедиції АН УРСР по дослідженню Молочного лиману. – К.; М.: Вид-во АН УРСР, 1946. – С. 5–50.
270. Записки Інституту хімії АН УРСР. Т. 8, вип. 2 / Відп. ред. А. І. Кіпріанов. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 136 с.
271. Збірник робіт комплексної експедиції АН УРСР по дослідженню Молочного лиману / Ін-т геологічних наук АН УРСР; Відп. ред. Б. І. Чернишов. – К.; М.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 108 с.
272. Зверезомб-Зубовський Є. В. Комірні шкідники. – К.; Х.: Держсільгоспвидав України, 1946. – 25 с.
273. Зеров Д. К. Копальне торфовище в околицях с. Семиходи, на нижній течії р. Прип'ять // Ботан. журн. – 1946. – Т. 3, № 1/2. – С. 35–49. – Резюме рос., англ.
274. Зеров Д. К. Стратиграфія сфагнових боліт степової частини УРСР // Там само. – Т. 3, № 3/4. – С. 29–37. – Резюме рос., англ.

275. Зеров Д. К. Учение о ксеротермических периодах в ботанической географии // *Материалы по истории флоры и растительности СССР*. – М., 1946. – Вып. 2. – С. 407–424.
276. Зерова М. Я. Гриби на *Azalca pontica* з Полісся УРСР // *Ботан. журн.* – 1946. – Т. 3, № 3/4. – С. 73–81. – Резюме рос., англ.
277. Зерова М. Я. До історії розвитку *Hurostrea mali* Lerova sp. n. // *Там само.* – Т. 3, № 1/2. – С. 81–88. – Резюме рос., англ.
278. Зінов'єва Х. Г. Використання азотобактеру як бактеріального добрива // *Сад та город.* – 1946. – № 7/8. – С. 26–28.
279. Зосимович Д. П. Вивчення процесів зростання цинку з алюмінієм при гідроелектрометалургічному добуванні цинку // *Зап. Ін-ту хімії АН УРСР.* – 1946. – Т. 8, вип. 2. – С. 59–70.
280. Зражевський А. І. Новий паразит бурякового довгоносика тахіна – *Rondania cucullata* R. D. // *Доп. АН УРСР.* – 1946. – № 1/2. – С. 41–42. – Резюме рос.
281. Ишлинский А. Ю. Два замечания к теории движения ракет // *Докл. АН СССР.* – 1946. – Т. 53, № 7. – С. 599–600.
282. Ишлинский А. Ю. К теории следящих систем // *Приборостроение.* – 1946. – № 1 (9). – С. 15–22.
283. Ишлинский А. Ю. Об уравнениях деформирования тел за пределами упругости // *Уч. зап. / МГУ им. М. В. Ломоносова. Механика.* – 1946. – Т. 1, вып. 117. – С. 90–108: рис.
284. Ишлинский А. Ю. Разрушение не вполне упругих материалов // *Там само.* – Т. 1, вып. 117. – С. 109–126: рис.
285. Івлєв В. С. Використування енергії при жирутворенні у риби // *Доп. АН УРСР.* – 1946. – № 1/2. – С. 72–75. – Резюме рос.
286. Івлєв В. С., Горбунов К. В. Бактерії як проміжна ланка трофічних циклів у водоймах // *Там само.* – № 1/2. – С. 69–71. – Резюме рос.
287. Іноземні видання, одержані Бібліотекою та інститутами Академії наук УРСР. Список № 1. Іноземна періодика за 1945 р. / Уклад. А. В. Антонович; Відп. ред. О. Ю. Меженко. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 39 с.
288. Ісакович В. М. Швидше виправити перекручення і помилки в ідеологічній роботі // *Вісті АН УРСР.* – 1946. – № 8. – С. 6–11.
289. Історія України в документах і матеріалах. Т. 1: Київська Русь і феодальні князівства XII–XIII століть / Упоряд. М. Н. Петровський. – К.: Радян. школа, 1946. – 309 с.
290. Ищенко И. Н. О хирургическом лечении огнестрельных повреждений периферических нервов // *Врачебное дело.* – 1946. – № 7/8. – С. 429–436.
291. Іщенко І. М. Шок при закритих та відкритих ураженнях черепа та мозку // *Вісті АН УРСР.* – 1946. – № 8. – С. 59–76.
292. Іщенко І. М. Шок при закритих та відкритих черепно-мозкових пошкодженнях // *Там само.* – № 9/10. – С. 133–142.
293. Кавецький Р. Є. Запалення: популярний нарис. – К.: Укрдержвидав, 1946. – 22 с.

294. Кавецький Р. Є. Рак. Його причини та шляхи лікування й профілактики: Популярний нарис. – К.: Держмедвидав України, 1946. – 28 с.
295. Кавецький Р. Є. Учення про цитотоксини // До сторіччя з дня народження Іллі Ілліча Мечнікова. 1845–1945: Доповіді, зроблені на ювілейному засіданні АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – С. 42–46.
296. Кайнарський І. С. Фактори, що визначають теплопровідність динасу // Доп. АН УРСР. – 1946. – № 3/4. – С. 43–55. – Резюме рос., англ.
297. Калинович М. Я. Новий російсько-український словник Академії наук УРСР // Наук. зап. / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР. – 1946. – Т. 2/3. – С. 18–29. – Резюме англ.
298. Калинович М. Я. Походження мови // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 5/6. – С. 56–58.
299. Калинович М. Я. Як виникла людська мова. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 24 с.
300. Кальфа С. Ф., Шевалев В. Е. Владимир Петрович Филатов. Лауреат Сталинской премии. Действительный член АН УССР и Академии медицинских наук СССР: Краткий очерк жизни и творчества / Отв. ред. Б. А. Мовчан; Бюро науч. пропаганды АН УССР. – К., 1946. – 48 с.: ил., портр.
301. Канський К. Є., Гаврилюк П. Є. З досвіду боротьби за високий урожай цукрових буряків // Сільське госп-во України. – 1946. – № 11/12. – С. 22–26.
302. Карлаш К. В. Досліди вигодівлі китайського дубового шовкопряда *Anthereae reynui* Queg. на різних кормових рослинах // Доп. АН УРСР. – 1946. – № 1/2. – С. 35–40. – Резюме рос.
303. Карлаш К. В. Китайський дубовий шовкопряд. (Біологія і вигодівля) / Бюро наук. пропаганди АН УРСР. – К., 1946. – 40 с.: ілюстр.
304. Карпенко В. В. Буре вугілля УРСР та його енергетичне використання // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 8. – С. 39–45.
305. Карпенко Г. В. В Президії Академії наук УРСР // Там само. – № 8. – С. 96.
306. Карпенко Г. В. Виникнення та розвиток черв'ячної передачі / Бюро наук. пропаганди АН УРСР. – К., 1946. – 28 с.: ілюстр.
307. Карпенко Г. В. Відділ технічних наук на Грудневій сесії Академії наук УРСР // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 3. – С. 37–47.
308. Карпенко Г. В. Вітряні млини / Ред. Г. Ф. Проскура; Ін-т енергетики АН УРСР. – К.; Л: Держтехвидав України, 1946. – 36 с.: ілюстр.
309. Карпенко Г. В. Груднева сесія Академії наук УРСР // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 1. – С. 39–44.
310. Карпенко Г. В. До питання про раціональну конструкцію піки відбійного молотка: До роковин з дня смерті М. М. Федорова // Там само. – № 8. – С. 87–94.
311. Карпенко Г. В. Краших вчених України обрано до АН СРСР // Там само. – № 9/10. – С. 49–54.
312. Карпенко Г. В. Научное наследие академика В. М. Хрущева // Сборник работ Института энергетики АН УССР: Памяти акад. В. М. Хрущева. – 1946. – № 1. – С. 17–19.
313. Карпенко Г. В. Об одном методе измерения температур поверхности машин при их эксплуатации // Там само. – № 1. – С. 158–164.

314. Карпенко Г. В. Позачергова сесія АН УРСР. 20–21 листопада 1946 р. // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 9/10. – С. 41–48.
315. Карпенко Г. В. Теплоотсеивание корпусом червячного редуктора // Сборник работ Института энергетике АН УССР: Памяти акад. В. М. Хрущева. – 1946. – № 1. – С. 134–157.
316. Касименко О. К. Хто визначає курс зовнішньої політики Англії // Сучасне і майбутнє. – 1946. – № 12. – С. 9–12.
317. Кинкулькин Б. Е. Измерение температуры жидкой стали в сталеплавильных цехах // Труды Ин-та черной металлургии АН УССР. – 1946. – Т. 1. – С. 104–119.
318. Кирилук Є. П. «З вершин і низин» Івана Франка як новий етап у розвитку української поезії // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 5/6. – С. 69–85.
319. Кирилук Є. П. Шевченко як мислитель // Вітчизна. – 1946. – № 6. – С. 136–148.
320. Кириченко І. М. Пояснення і пояснювальні позначки до реєстрових слів в українсько-російських словниках // Наук. зап. / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР. – 1946. – Вип. 2/3. – С. 30–46. – Резюме англ.
321. Кіпріанов А. І. Колір і симетрія молекули // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1946. – Т. 5, вип. 2. – С. 135–141. – Резюме рос., англ.
322. Кіпріанов А. І., Бабко А. І. Груднева сесія Відділу фізико-математичних та хімічних наук АН УРСР // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 3. – С. 31–36.
323. Кіпріанов А. І., Сич К. Д. Будова і зафарблення ціанінових фарбників. Амінотіоціаніни // Зап. Ін-ту хімії АН УРСР. – 1946. – Т. 8, вип. 2. – С. 103–128.
324. Кісельов О. Дійсний член АН УРСР Василь Григорович Щурат // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 8. – С. 25–28.
325. Клейн Б. И. Луи Пастер: К 50-летию со дня смерти / Бюро науч.-техн. пропаганды АН УССР. – К., 1946. – 23 с.
326. Клейн Б. И. Мечніков у боротьбі з інфекційними хворобами // До сторіччя з дня народження Іллі Ілліча Мечнікова. 1845–1945: Доповіді, зроблені на ювілейному засіданні АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – С. 37–41.
327. Климовицька З. М. До системи живлення проса // Ботан. журн. – 1946. – Т. 3, № 1/2. – С. 119–122. – Резюме рос., англ.
328. Климовицька З. М. Фізіологічне значення мідних добрив для росту і розвитку рослин на осушених торфових ґрунтах // Там само. – Т. 3, № 1/2. – С. 105–118. – Резюме рос., англ.
329. Клоков М. В. Нові матеріали до пізнання української флори // Там само. – Т. 3, № 1/2. – С. 17–26. – Резюме рос., англ.
330. Коваленко А. Д. Розв'язання однорідної задачі через алгебраїчні функції при розтягу або згині тонкого диску змінної цупкості // Доп. АН УРСР. – 1946. – № 3/4. – С. 85. – Резюме рос., англ.
331. Коваль А. Рукописна спадщина Лесі Українки // Наук. зап. / Ін-т мови і літератури АН УРСР. – 1946. – Т. 2. – С. 54–75.
332. Козель Н. Г. Газетний відділ Бібліотеки АН УРСР: До 25 роковин існування // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1946. – № 2. – С. 32–39.
333. Колесса Ф. М. Народно-пісенні мелодії українського Закарпаття // Радян. Львів. – 1946. – № 1. – С. 64–73.

334. Колесса Ф. М. Улюблені українські пісні Івана Франка. – Л.: Вільна Україна, 1946. – 70 с.
335. Коллоиды в процессах пищевой индустрии. Сб. 1 / Мин-во пищевой промышл. СССР; Лаборатория коллоидной химии пищевой пром-сти ВНИИ ХП и ВНИТО пищевиков; Ред. А. В. Думанский. – М.: Пищепромиздат, 1946. – 188 с.
336. Копиця Д. Д. Проти націоналістичних тенденцій в літературознавстві // Вітчизна. – 1946. – № 7/8. – С. 246–254.
337. Корецкий В. М. Проект Юрия Подебрада об организации мира и безопасности // Изв. АН СССР. Отд-ние экономики и права. – 1946. – № 5. – С. 382–396.
338. Корнійчук О. Є. В степах України: Комедія на 3 дії, п'ять картин. – К.: Мистецтво, 1946. – 110 с.
339. Корнійчук О. Є. В степах України; Партизани в степах України; Приїздіть у Дзвонкове. – К.: Мистецтво, 1946. – 293 с.
340. Корнійчук О. Є. Чому хвилюється Ватікан? // Сучасне і майбутнє. – 1946. – № 1. – С. 4–5.
341. Корсунська Б. Л. Андрій Малишко // Наук. зап. / Ін-т мови і літератури АН УРСР. – 1946. – Т. 3. – С. 51–68.
342. Корсунська Б. Л. Олександр Твардовський // Дніпро. – 1946. – № 4. – С. 114–121.
343. Корсунська Б. Л. Сатира Павла Тичини // Вітчизна. – 1946. – № 1. – С. 163–172.
344. Корсунська Б. Л. Щедрі серцем // Дніпро. – 1946. – № 3. – С. 120–123.
345. Косарик Д. Фронтowa література часів громадянської війни // Наук. зап. / Ін-т мови і літератури АН УРСР. – 1946. – Т. 3. – С. 126–144.
346. Котов М. І. Новий вид *Linaria uralensis* Kotov з Південного Уралу // Ботан. журн. – 1946. – Т. 3, № 3/4. – С. 26–28. – Резюме рос., англ.
347. Котов М. І., Фіалков Я. А. Дикорослі лікарські рослини України. – К.: Держмедвидав України, 1946. – 91 с.: мал.
348. Крейн С. Г. Поводження газодинамічних величин поблизу від фронту ударної хвилі // Доп. АН УРСР. – 1946. – № 3/4. – С. 11–16. – Резюме рос., англ.
349. Крижанівський С. А. Василь Стефаник: Критич.-біогр. нарис. – К.: Держлітвидав України, 1946. – 43 с.
350. Крижанівський С. А. Післявоєнна творчість Василя Стефаника // Вітчизна. – 1946. – № 5. – С. 183–196.
351. Крип'якевич І. П. Невикористане джерело до історії старої книги // Наук. збірник Б-ки АН УРСР. – 1946. – Ч. 1. – С. 98–102.
352. Крип'якевич І. П. Перші зв'язки Західної України з Росією // Радян. Львів. – 1946. – № 2/3. – С. 68–71.
353. Крип'якевич І. П. Чергові досліді над діяльністю Івана Федорова // Наук. збірник Б-ки АН УРСР. – 1946. – Ч. 1. – С. 94–97.
354. Криштофович А. Н. К истории третичного периода Дальнего Востока // Материалы / ВСЕГЕИ. Сер. общ. – 1946. – № 7. – С. 65–76.
355. Криштофович А. Н. Миоценовые растения из Суифунской свиты Уссурийского края // Ботан. журн. – 1946. – Т. 3. – № 3-4. – С. 7–35.: табл.

356. Криштофович А. Н. Происхождение и развитие мезозойской флоры // Труды юбилейной сессии Ленинградского государственного университета. Секция геол.-почв. наук. – 1946. – С. 95–115.
357. Криштофович А. Н. Эволюция растительного покрова в геологическом разломе и ее основные факторы // Материалы по истории флоры и растительности СССР. – 1946. – Вып. 2. – С. 21–86.
358. Крупский Н. К. А. Н. Соколовский: Краткий очерк жизни и творчества (с прилож. основных его работ) // Записки Харьк. с.-х. ин-та им. Докучаева. – 1946. – Т. 5. – С. 9–30.
359. Кудра О. К., Лейбс Т. С. Про термогальванічну електрику // Зап. Ін-ту хімії АН УРСР. – 1946. – Т. 8, вип. 2. – С. 47–58.
360. Кудра О. К., Роженко С. П. Про каталітичні властивості пухких катодних осадів міді і цинку // Там само. – Т. 8, вип. 2. – С. 41–45.
361. Кудра О. К., Роженко С. П. Рентгенологічне дослідження катодних осадів міді і цинку // Там само. – Т. 8, вип. 2. – С. 33–39.
362. Кульский Л. А. Новые данные в технике очистки и обезвреживания воды хлором. – К.: Изд-во АН УССР, 1946. – 56 с.
363. Кульский Л. А. Серебряная вода. Электрокатодное серебро и его применение в водоснабжении, пищевой промышленности и в медицине. – К.; Л.: Гостехиздат Украины, 1946. – 113 с.
364. Кульский Л. А. Хлоратор ЛК-II (Системы Л. А. Кульского): Краткое описание и инструкция к пользованию. – К.: Изд-во Минкоммунхоза. – 1946. – 14 с.
365. Кульский Л. А. Электрокатодная серебряная вода / Бюро науч.-техн. пропаганды АН УССР. – К., 1946. – 30 с.
366. Курдюмов Г. В. О фазовом анализе стали // Завод. лаборатория. – 1946. – Вып. 12., № 1. – С. 15–17.
367. Курдюмов Г. В., Исайчев И. В., Каминский Э. З. Влияние хрома и марганца на распад мартенсита при отпуске // Тр. Ин-та черной металлургии АН УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1946. – С. 76–78.
368. Кухтенко О. І. Наукова спадщина дійсного члена АН УРСР М. М. Федорова: До роковин з дня смерті М. М. Федорова // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 8. – С. 80–86.
369. Кучеров П. С., Рыбкин А. Д. Вопросы механизации подземной добычи бурых углей УССР: Доклад на научно-технической конференции по комплексному развитию буроугольной промышленности УССР. – К.; Л., 1946. – 32 с.
370. Лаврентьев М. О. Визначний вчений радянської країни // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 5/6. – С. 33–34.
371. Лаврентьев М. О. Загальна задача квазіконформних відображень плоских областей // Доп. АН УРСР. – 1946. – № 3/4. – С. 3–10. – Резюме рос., англ.
372. Лаврентьев М. О. Не стало найвидатнішого вченого // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 7. – С. 36.
373. Лаврентьев М. О., Бабко А. К. Віце-президент Академії наук УРСР Андрій Іванович Кіпріанов // Там само. – № 9/10. – С. 31–36.
374. Лавров П. А. Вітчизняна війна українського народу проти німецьких окупантів у 1918 р. // Радян. школа. – 1946. – № 1/2. – С. 73–81.

375. Лавров П. А. Селянський рух у Подільській губернії в першій третині XIX ст. // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1946. – Т. 5, вип. 1. – С. 131–186. – Резюме рос., англ.
376. Лавров Ф. І. Народний співець-кобзар Кушнерик: до 5-річчя з дня смерті // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 8. – С. 29–33.
377. Лавров Ф. І. Сталін в українському фольклорі Великої Вітчизняної війни // Там само. – № 9/10. – С. 63–80.
378. Лавров Ф. І., Павлій П. Д. Дійсний член Академії наук УРСР М. Колесса // Там само. – № 8. – С. 21–24.
379. Лагодовська О. Ф. Розкопки Усатівського кургану I-11 1940 р. // Наук. зап. Ін-ту історії і археології України. – 1946. – Кн. 2. – С. 38–54.
380. Лазаревський Г. Століття «Заповіту» Т. Г. Шевченка // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 2. – С. 4–18.
381. Лазаревський Г. Шевченко в житті // Вітчизна. – 1946. – № 3. – С. 119–159.
382. Лазаренко А. С. Бріологічні нотатки // Ботан. журн. – 1946. – Т. 3, № 3/4. – С. 61–63. – Резюме рос., англ.
383. Лазаренко Є. К. До характеристики зони окислення поліметалічних родовищ Нагольного кряжа // Наук. зап. Львів. держ. ун-ту. ім. І. Франка. – 1946. – Т. 2. Сер. геол., вип. 2. – С. 9–17. – Резюме рос.
384. Лазаренко Є. К. Надрові багатства Західних областей України. Л.: Вільна Україна, 1946. – 141 с.
385. Лазурський О. В. Д. І. Менделєєв як агрохімік / Бюро наук. пропаганди АН УРСР. – К., 1946. – 48 с.
386. Лауер Н. В. Про роль адаптаційних реакцій в резистентності новонароджених до аноксії // Мед. журн. – 1946. – Т. 15. – С. 23–44. – Резюме рос., англ.: мал.
387. Левченко С. П. Нове видання «Українського правопису» // Вітчизна. – 1946. – № 10/11. – С. 193–202.
388. Леутський К. М. Вплив вітаміну А на мінеральний обмін // Укр. біохім. журн. – 1946. – Т. 18, № 1. – С. 87–103. – Резюме рос., англ.
389. Липа О. Л. Про первинний і вторинний ареал гінкго в зв'язку з поширенням його в культурі на Україні // Доп. АН УРСР. – 1946. – № 1/2. – С. 13–19. – Резюме рос.
390. Лисенко П. С. Питальник для складання діалектологічного атласа української мови // Наук. зап. / Ін-т мови і літератури АН УРСР. – 1946. – Т. 2. – С. 127–133.
391. Литвин К. З. Про стан і завдання ідеологічної роботи на Україні // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 9/10. – С. 3–20.
392. Лісовал П. З. Оцінка асортиментів мінеральних добрив для рядкового внесення під цукрові буряки // Ботан. журн. – 1946. – Т. 3, № 3/4. – С. 132–138. – Резюме рос., англ.
393. Лобачевская О. В. Активные вещества во фракциях сыворотки крови больных гипертонией // Врачебное дело. – 1946. – № 12. – С. 857–859.
394. Логгінов Б. Й. Грецький горіх // Сад та город. – 1946. – № 9. – С. 7–9.
395. Логгінов Б. Й. Полезахисне лісорозведення в лісостепових районах УРСР // Сільське госп-во України. – 1946. – № 9. – С. 19–22.

396. Логгінов Б. Й. П'ятидесятиріччя Маріупольської агролісомеліоративної станції // Там само. – № 9. – С. 63–65.
397. Логгінов Б. Й. Сторічний досвід полезахисного лісорозведення // Там само. – 1946. – № 4/5. – С. 59–62.
398. Лось Ф. Є. До питання про думську українську Громаду в I-й та II-й Державній думі // Наук. зап. Ін-ту історії і археології України. – 1946. – Кн. 2. – С. 178–184.
399. Луговцов М. В. К вопросу о значении скорости горения топлива в окислительной зоне доменных печей // Труды Ин-та черной металлургии АН УССР. – 1946. – Т. 1. – С. 5–12.
400. Луговцов М. В. Найважливіші проблеми відновлення і реконструкції чорної металургії України і Півдня СРСР // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 5/6. – С. 44–55.
401. Лучицкий В. И. Типы гиббситовых бокситов и их генетические взаимоотношения // Вопросы минералогии, геохимии и петрографии / АН СССР. – М., 1946. – С. 351–361.
402. Лучицкий В. И. Щелочные вмещающие породы Криворожского железорудного бассейна // Академику Дмитрию Степановичу Белянкину к семидесятилетию со дня рождения и сорокапятилетию научной деятельности / АН СССР. – М., 1946. – С. 415–423.
403. Лучицкий В. И. Основні проблеми геологічної науки на Україні в новому п'ятиріччі // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 9/10. – С. 99–104.
404. Лысин Б. С. Сырьевые порتلанд-цементные базы Украины // Сообщения о научной работе КПИ. – 1946. – Т. 5. – С. 29–31.
405. Лысин Б. С., Барщевский Ф. А. Получение гидравлического вяжущего из среднепровских мергелей // Там само. – Т. 5. – С. 31–33.
406. Лященко П. М. Из истории монополии в России. Контрагентские договоры «Продаметы» как орудие монополистической политики // Исторические записки. – 1946. – Т. 20. – С. 150–188.
407. Майданський М. Н. Відокремлення непоширених постпозитивних означень // Наук. зап. / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР. – 1946. – Т. 2/3. – С. 173–190. – Резюме рос., англ.
408. Майданський М. Н. Однорядні і неоднорядні означення // Наук. зап. / Ін-т мови і літератури АН УРСР. – 1946. – Т. 2. – С. 101–126.
409. Майданський М. Н. Риси поетичної майстерності: 3 спостережень над мовою і стилем поезії Вітчизняної війни // Там само. – Т. 3. – С. 112–125.
410. Майзель В. М. К теории начальных напряжений и перемещений // Сборник работ Института энергетики АН УССР: Памяти акад. В. М. Хрущева. – 1946. – С. 126–133.
411. Маков К. И. Подземные воды Башкирской АССР. Гидрология СССР, Урал. Ч. 1. Кн. 2 / Ред. А. Н. Семихатов. – М.; К.: АН УССР, 1946. – 358 с.
412. Маков К. И. Схема современной геоструктуры УССР и смежных районов // Записки Харьк. с.-х. ин-та им. Докучаева. – 1946. – Т. 5. – С. 79–82.: табл.
413. Маков К. И. Короткий гідрогеологічний нарис Степового Криму // Геол. журн. – 1946. – Т. 8, вип. 2. – С. 207–243. – Резюме рос.

414. Маков К. І. Короткий гідрогеологічний опис долини р. Молочної // Зб. робіт комплексної експедиції АН УРСР по дослідженню Молочного лиману. – К.; М.: Вид-во АН УРСР, 1946. – С. 51–63.
415. Маков К. І. Основні принципи теорії формування підземних вод // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 4. – С. 63–69.
416. Мануїльський Д. З. Українсько-німецькі націоналісти на службі у фашистської Німеччини: Доповідь 6 січня 1945 р. на нараді учителів західних областей України. – К.: Укрдержвидав, 1946. – 24с.
417. Маркевич О. П. Гельмінтофауна овець в Башкирії // Доп. АН УРСР. – 1946. – № 1/2. – С. 20–24. – Резюме рос.
418. Маркевич О. П. Наука і наукові працівники в Київському Державному університеті за 112 років його існування (1834–1946) // Наук. зап. / КДУ ім. Т.Г. Шевченка. – 1946. – Т. 5, вип. 1. – С. 9–64.
419. Маркевич О. П. Паразитичні Соперода риб з басейну р. Амура // Там само. – Т. 5, вип. 1. – С. 225–245. – Резюме рос., англ.: табл., мал.
420. Маркевич О. П. *Ergasilus anchoratus* sp. nov. – новий представник паразитичних веслоногих з р. Амура // Доп. АН УРСР. – 1946. – № 1/2. – С. 25–27. – Резюме рос.
421. Маркевич О. П. *Nectobranchia indivisa* fraser (Соперода paras), особливості її будови та систематичне положення // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1946. – Т. 5, вип. 2. – С. 215–220. – Резюме рос., англ.: мал.
422. Маркелов Г. И. Вазопатии // Врачебное дело. – 1946. – № 11/12. – С. 773–780.
423. Марчук П. Д. Найголовніші проблеми, над якими працював академік О. О. Богомолець // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 7. – С. 66–68.
424. Маслов С. І. Культурно-національне відродження на Україні в кінці XVI і першій половині XVII століття // Наук. зап. / Ін-т мови і літератури АН УРСР. – 1946. – Т. 2. – С. 3–20.
425. Маслов С. І. Нова робота про початок друкарства в Москві і на Україні // Наук. збірник Б-ки АН УРСР. – 1946. – Ч. 1. – С. 112–116.
426. Мацков Ф. Ф., Панасенко А. Т. Этюды по физиологии сеянцев сосны и дуба // Результаты н.-и. работ за 1945 г. / Укр. НИИ лесного хоз-ва. – 1946. – Вып. 2. – С. 45–49.
427. Мацков Ф. Ф., Цюпак Г. К. Влияние обработки семян сосны парами формальдегида и водным раствором серного эфира на их всхожесть и энергию прорастания // Там само. – Вып. 2. – С. 51–55.
428. Медведева Н. Б. Экспериментальная эндокринология. Щитовидная железа. Паращитовидные железы. Поджелудочная железа. Надпочечники. Половые железы. Гипофиз / Ред. А. А. Богомолец; Ин-т клинической физиологии АН УССР. – К., 1946. – XI. – 744 с.
429. Медведева Н. Б., Марчук П. Д. Основні напрямки робіт академіка О. О. Богомольця // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 7. – С. 58–65.
430. Медвинська Л. Ю. Мінливість групи *Vac. mesentericus* і спроба нової класифікації // Мікробіол. журн. – 1946. – Т. 8, № 2/3. – С. 123–143. – Резюме рос., англ.
431. Медичний журнал. Т. 15 / Ін-т клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця; Відп. ред. О. О. Богомолець. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 224 с.

432. Медовар Б. И. Работа Института электросварки АН УССР в годы Отечественной войны // Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения и 50-летию научной деятельности Героя Социалистического Труда, действительного члена АН УССР Е. О. Патона. – К., 1946. – С. 31–34.
433. Медовар Б. И. Справка о Герое Социалистического Труда действительном члене АН УССР Е. О. Патоне // Там само. – С. 15–16.
434. Меженко Ю. О. Бібліографія української книги, її завдання, обсяг і методи її створення: Доповідь, зачитана на сесії Відділу суспільних наук АН УРСР 30 травня 1946 р. у Львові // Наук. збірник Б-ки АН УРСР. – 1946. – Ч. 1. – С. 4–14.
435. Меженко Ю. О. Наша хроніка: Про підготовку 2-го «Наукового збірника» // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1946. – № 1. – С. 88–89.
436. Меженко Ю. О. Про стан мережі бібліотек наукових установ Академії наук УРСР: Доповідь директора Бібліотеки АН УРСР на Президії АН УРСР 21 червня 1946 р. // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1946. – № 2. – С. 3–13.
437. Миклухин Г. П., Бродский А. И. О таутомерном превращении толуола и мезитилена // Докл. АН СССР. – 1946. – Т. 53, № 5. – С. 441–442.
438. Мікробіологічний журнал. Т. 8, № 2/3 / Інститут мікробіології АН УРСР; Відп. ред. В. Г. Дроботько. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 144 с.
439. Мовчан В. А. Дмитро Костянтинович Третьяков. Дійсний член АН УРСР. Заслужений діяч науки: Короткий нарис життя і творчості / Бюро наук. пропаганди АН УРСР. – К., 1946. – 28 с.: портр.
440. Можейко А. М. Взаимодействие гипса с коллоидным комплексом солонцеватых почв // Записки Харьк. с.-х. ин-та им. Докучаева. – 1946. – Т. 5. – С. 199–224. – Резюме англ.
441. Мокляк В. І. Норми випаровування з водної поверхні: Гідрологічні розрахунки для річок УРСР / Ін-т гідрології і гідротехніки АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – С. 205–238.
442. Моргуліс Н. Д. Роботи Інституту фізики АН УРСР в галузі фізичної електроніки // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 9/10. – С. 105–114.
443. Надеждін О. М. Підвищення ефективності мінеральних добрив при внесенні їх під цукрові буряки // Сільське госп-во України. – 1946. – № 9. – С. 14–19.
444. Надеждін О. М. Про час і спосіб внесення мінеральних добрив під цукрові буряки // Там само. – № 11/12. – С. 27–35.
445. Найдено А. І. Післяжнивні та післяукісні посіви // Соц. тваринництво. – 1946. – № 7. – С. 15–16.
446. Науковий збірник Бібліотеки АН УРСР. Ч. 1 / Відп. ред. Ю. О. Меженко. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 151 с.
447. Науковий збірник Бібліотеки АН УРСР. Ч. 2 / Відп. ред. Ю. О. Меженко. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 151 с.
448. Наукові записки. Т. 2 / Інститут мови і літератури АН УРСР; Відп. ред. Л. А. Булаховський. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 134 с.
449. Наукові записки. Т. 3 / Інститут мови і літератури АН УРСР; Відп. ред. Ю. Яновський. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 144 с.
450. Наукові записки. Т. 2/3 / Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР; Відп. ред. Л. А. Булаховський. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 252 с.

451. Наукові записки Інституту економіки АН УРСР. Т. 1 / Відп. ред. К. Г. Воблий. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 136 с.
452. Наукові записки Інституту історії і археології України. Кн. 2. / Відп. ред. К. Г. Гуслистий. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 211 с.
453. Наукові записки. Т. 5, вип. 1 / КДУ ім. Т. Г. Шевченка; Відп. ред. О. П. Маркевич. – К.: Вид-во КДУ ім. Т. Г. Шевченка, 1946. – 246 с.
454. Те саме. Т. 5, вип. 2. — 245 с.
455. Неймарк В. О., Хрізман І. А. Об'ємне азотування фурудиту // Вісті Ін-ту фіз. хімії. – 1946. – Т. 14. – С. 86–95.
456. Нечипоренко З. Ю. Дані по дослідженню оксидційних процесів у тканинах слячич зимою тварин // Укр. біохім. журн. – 1946. – Т. 18, № 1. – С. 77–86. – Резюме рос., англ.
457. Ніжник О. Т. Видалення індію з відходів пірометалургії цинку. II. Гідрохімічне збагачення індійової сировини (путьори) // Зап. Ін-ту хімії АН УРСР. – 1946. – Т. 8., вип. 2. – С. 70–84.
458. Новиченко Л. М. Леся Українка // Вітчизна. – 1946. – № 3. – С. 174–186.
459. Овандер М. Е. Інститут філософії АН УРСР // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 9/10. – С. 143–145.
460. Огоновський В. П. Еволюція населення Галичини // Наук. зап. Ін-ту економіки УРСР. – 1946. – Т. 1. – С. 94–105.
461. Огоновський В. П. Львів буде індустріальний // Радян. Львів. – 1946. – № 10. – С. 47–53.
462. Оксюк П. Ф. До ембріології *Mollugo cerviana* Ser. // Ботан. журн. – 1946. – Т. 3, № 3/4. – С. 88–94. – Резюме рос., англ.
463. Окснер А. М. Лишайники північного Ірану, зібрані А. Б. Шелковниковим // Там само. – Т. 3, № 3/4. – С. 82–84. – Резюме рос., англ.
464. Омельяновський М. Е. Проблема причинності і квантова механіка // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 9/10. – С. 55–62.
465. Основні напрямки робіт академіка Олександра Олександровича Богомольця / Бюро наук. пропаганди АН УРСР; Ред. Р. Є. Кавецький. – К., 1946. – 65 с.
466. Островская С. А. Трудовая жизнь [Е. О. Патон] // Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения и 50-летию научной деятельности Героя Социалистического Труда, действительного члена АН УССР Е. О. Патона. – К., 1946. – С. 17–24.
467. Островская С. А., Медовар Б. И. Новое в автоматической скоростной сварке под слоем флюса / Отв. ред. Е. О. Патон; Ин-т электросварки АН УССР. – К., 1946. – 25 с.
468. Павленко А. М. Сонячна енергія та її використання / Бюро наук. пропаганди АН УРСР. – К., 1946. – 37с.
469. Павлов П. Й. Вікова змінність у ляща (*Abramis brama* L.) середньої течії р. Дніпра // Доп. АН УРСР. – 1946. – № 1/2. – С. 58–63. – Резюме рос.
470. Павлов П. Й. До питання про рибногосподарське освоєння Молочного лиману // Зб. робіт комплексної експедиції АН УРСР по дослідженню Молочного лиману. – К.; М.: Вид-во АН УРСР, 1946. – С. 103–105.
471. Павлов П. Й. До систематики і біології густери (*Blicca bjoerkna* L.) середньої течії р. Дніпра // Доп. АН УРСР. – 1946. – № 1/2. – С. 64–68. – Резюме рос.

472. Палладин А. В. Учебник биологической химии: Учебник для мед. ин-тов. 12-е доп. изд. – М.: Медгиз, 1946. – 530 с.
473. Палладин О. В. Академія наук в 1945 р. // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 5/6. – С. 15–32.
474. Палладин О. В. План науково-дослідних робіт Академії наук УРСР на 1946 рік // Там само. – № 1. – С. 5–14.
475. Пархоменко М. М. Горький і Франко // Радян. Львів. – 1946. – № 5/6. – С. 49–56.
476. Пархоменко М. М. За сучасну тематику // Там само. – № 10. – С. 58–65.
477. Пастернак С. І. Знахідка фукозиту в Карпатах // Наук. зап. Львів. держ. ун-ту. ім. І. Франка. – 1946. – Т. 2, вип. 1. – С. 49–51. – Резюме рос.
478. Пастернак С. І. Надра Карпат // Радян. Львів. – 1946. – № 1. – С. 61–63.
479. Патон Б. Е., Макара А. М. Экспериментальное исследование процесса автоматической сварки под флюсом // Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения и 50-летию научной деятельности Героя Социалистического Труда, действительного члена АН УССР Е. О. Патона. – К., 1946. – С. 56–129.
480. Патон В. Е. Усовершенствование флюсовой аппаратуры // Там само. – С. 153–158.
481. Патон Е. О., Шеверницкий В. В. Временные технические условия на проектирование сварных пролетных строений железнодорожных мостов с клепаными монтажными соединениями / Ин-т электросварки АН УССР; Отв. ред. Е. О. Патон. – К., 1946. – 52 с.
482. Пеньков О. М. Олександр Миколайович Діннік // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 3. – С. 49–53.
483. Першин П. Н. Крестьянство в революции 1905 года // Вопросы истории. – 1946. – № 11/12. – С. 12–30.
484. Петровский Н. Н. Освободительная война украинского и белорусского народов против польских захватчиков. Богдан Хмельницкий. – М.: Военгиз СССР, 1946. – 64 с.
485. Підопличко И. Г. О ледниковом периоде. Вып. 1: Возникновение и развитие учения о ледниковом периоде. – К.: Изд-во КГУ, 1946. – 169 с.
486. Підопличко М. М. До систематики роду *Stachybotrys Corda* // Мікробіол. журн. – 1946. – Т. 8, № 2/3. – С. 81–96. – Резюме рос., англ.
487. Підопличко М. М., Білай В. Й. До характеристики ферментативного апарату токсичних грибів на зерні хлібних злаків // Доп. АН УРСР. – 1946. – № 1/2. – С. 47–52.
488. Підопличко М. М., Білай В. Й. Токсичні гриби на зерні хлібних злаків. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 64 с.
489. Пільгук І. І. «Кирило-Мефодієвське братство» і літературний процес 40–60-х років: До 100-х роковин заснування «Кирило-Мефодієвського братства» // Вітчизна. – 1946. – № 1. – С. 189–200.
490. Плесский Г. М. Про допомогу бібліотеки дисертантам // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1946. – № 2. – С. 26–32.
491. Плесский Г. М. Про керівництво бібліотеками наукових установ АН УРСР // Там само. – № 1. – С. 38–40.

492. Плеський Г. М. Про облік брошурного фонду в бібліотеках // Наук. збірник Б-ки АН УРСР. – 1946. – Ч. 1. – С. 69–77.
493. Плеський Г. М. Про сумарний облік підручників у бібліотеках вузів, технікумів та інших учбових закладів // Там само. – Ч. 1. – С. 77–80.
494. Плисецький М. М. Походження людини. – К.: Держтехвидав України, 1946. – 27 с.
495. Плисецький М. М. Фольклорна течія у творчості Тичини // Наук. зап. / Ін-т мови і літератури АН УРСР. – 1946. – Т. 3. – С. 7–41.
496. Поліщук Й. А. Клініка гострої шизофренії // Мед. журн. – 1946. – Т. 15. – С. 65–69.: табл.
497. Половко І. К. Блискавка та грім. – К., 1946. – 23 с.
498. Полоцкий И. Г. Диспергирующее и химическое действие кавитаций // Труды Ин-та черной металлургии АН УССР. – 1946. – Т. 1. – С. 136–145.
499. Полоцкий И. Г., Уразовский С. С. О физико-химическом и биологическом действии ультразвука // Врачебное дело. – 1946. – № 1/2. – С. 85–90.
500. Поляков И. М. Дарвинизм и диалектический материализм. – Таллинн: Политиздат., 1946. – 40 с.
501. Поляков И. М. Курс дарвинизма: Для ун-тов и пед. ин-тов. – Таллинн, 1946. – 466 с.
502. Поляков М. В., Костюченко Л. А., Носенко Д. С. До питання про механізм вибуху горючих сумішей // Вісті Ін-ту фіз. хімії. – 1946. – Т. 14. – С. 125–133. – Резюме англ., рос.
503. Попов В. П. Як уберегти врожай від посухи: Стенограма лекції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 20 с.
504. Попов М. Г., Гучаєва Г. С. Матеріали до флори долини Зеравшана в Середній Азії // Наук. зап. Львів. держ. ун-ту. ім. І. Франка. – 1946. – Т. 4, вип. 3. – С. 123–163. – Резюме рос.
505. Попов П. М. До історії початків світового друкарства // Наук. збірник Б-ки АН УРСР. – 1946. – Ч. 1. – С. 107–124.
506. Порфір'єв В. Б. До питання промислової нафтоносності Дніпровсько-Донецької западини // Наук. зап. Львів. держ. ун-ту. ім. І. Франка. – 1946. – Т. 2., вип. 1. – С. 1–48. – Резюме рос.: додатки, мапи.
507. Прайсман Я. Н. Бібліотека Академії наук УРСР: Довідник / Відп. ред. Ю. О. Меженко; Б-ка АН УРСР. – К., 1946. – 48 с.
508. Прайсман Я. Н. До питання про підготовку бібліотечних кадрів в Бібліотеці АН // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1946. – № 2. – С. 47–55.
509. Прайсман Я. Н. Наше навчання // Там само. – № 1. – С. 59–62.
510. Прихотько А. Ф. Спектри вбирання кристалів при низьких температурах. IV. Спектр вбирання нафталіну при 20,40К // Вісті Ін-ту фіз. хімії. – 1946. – Т. 14. – С. 105–123.
511. Проскура Г. Ф. Закон динамического подобия турбо-машин и характеристические коэффициенты их // Сборник работ Института энергетики АН УССР: Памяти акад. В. М. Хрущева. – К., 1946. – С. 93–125.
512. Проскура Г. Ф., Швец И. Т., Карпенко Г. В. Академик Василий Михайлович Хрущев. Некролог // Там само. – С. 7–9.

513. Протопопов В. П. Патологические основы рациональной терапии шизофрении: Пособие для врачей. – К.: Госмедиздат УССР, 1946. – 149 с.: рис.
514. Протопопов В. П. Учение И. П. Павлова о высшей нервной деятельности. – К.: Госмедиздат УССР, 1946. – 30 с.
515. Протопопов В. П. Учение Павлова про вищу нервову діяльність і значення його для природознавства, філософії, психології, медицини та інших суміжних наук // Мед. журн. – 1946. – Т. 15. – С. 207–224.: мал.
516. Птуха М. В. Відділ суспільних наук на грудневій сесії АН УРСР // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 1. – С. 20–29.
517. Птуха М. В. З історії розвитку статистичної думки на Україні: Д. П. Журавський // Наук. зап. Ін-ту економіки АН УРСР. – 1946. – Т. 1. – С. 23–38. – Резюме рос.
518. Птуха М. В., Кирилюк Є. П. Сесія Відділу суспільних наук АН УРСР у Львові // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 5/6. – С. 135–143.
519. Пуліян Г. А. Кабінет технічної інформації Бібліотеки АН УРСР: Робота і завдання // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1946. – № 2. – С. 39–47.
520. Пуліян Г. А. Ще одна спроба «удосконалення» предметного каталогу // Там само. – № 1. – С. 76–80.
521. Пустоход П. І. Населення УРСР // Народне господарство Радянської України. – К., 1946. – № 1. – С. 29–54.
522. Пшеничний П. Д. Питання годівлі тварин у зимовий період // Сільське госп-во України. – 1946. – № 11/12. – С. 54–56.
523. Рабкин Д. М., Медовар Б. И. Автоматическая сварка двух кольцевых швов спец izdelia диаметром 280 мм. // Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения и 50-летию научной деятельности Героя Социалистического Труда, действительного члена АН УССР Е. О. Патона. – К., 1946. – С. 184–188.
524. Радченко А. Я. Відбудова тяглових ресурсів в МТС і колгоспах України // Наук. зап. Ін-ту економіки АН УРСР. – 1946. – Т. 1. – С. 106–118. – Резюме рос.
525. Рильський М. Т. Вірність: Поезії. – К.: Радян. письменник, 1946. – 138 с.
526. Рильський М. Т. Знак вічної дружби // Сучасне і майбутнє. – 1946. – № 7. – С. 9–12.
527. Рильський М. Т. Перший кандидат: Поезія // Дніпро. – 1946. – № 1. – С. 8.
528. Рильський М. Т. Поезії. В 3-х томах. Т. 1: Лірика. – К.: Держлітвидав України, 1946. – 400 с.: портр.
529. Рильський М. Т. Поезії. В 3-х томах. Т. 2: Поєми. – К.: Держлітвидав України, 1946. – 237 с.
530. Рильський М. Т. Поєма Павла Тичини «Похорон друга» // Наук. зап. / Ін-т мови і літератури АН УРСР. – 1946. – Т. 3. – С. 3–6.
531. Рильський М. Т. Поетика Шевченка // Там само. – Т. 2. – С. 21–29.
532. Ровнер О. С. Бібліографічний відділ Бібліотеки АН УРСР // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1946. – № 1. – С. 15–21.
533. Родіна М. С. Пам'ятка збирача фольклору. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 22 с.
534. Розенберг К. А. Кабінет революційної преси Бібліотеки АН УРСР // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1946. – № 1. – С. 29–34.

535. Романенко И. Н. Славный юбилей // Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения и 50-летию научной деятельности Героя Социалистического Труда, действительного члена АН УССР Е. О. Патона. – К., 1946. – С. 9–14.
536. Романенко И. Н. Иван Франко і баденівські вибори // Радян. Львів. – 1946. – № 1. – С. 56–60.
537. Романенко И. Н. Кадри Академії наук УРСР // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 3. – С. 64–75.
538. Романенко И. Н. Костянтин Григорович Воблий // Там само. – № 5/6. – С. 37–43.
539. Рубанік М. Я., Садовнікова О. О., Снігуровська Ю. О. та ін. Фотоелектричний метод визначення ацетилену в повітрі // Вісті Ін-ту фіз. хімії. – 1946. – Т. 14. – С. 147–152. – Резюме англ., рос.
540. Рубач М. А. Класове розшарування селянства України по землі напередодні 1917 року // Наук. зап. / Ін-т історії АН УРСР. – 1946. – Т. 2. – С. 185–203.
541. Рубенчик Л. Й. Використання мікробів для підвищення врожайності сільськогосподарських рослин. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 100 с.
542. Рубенчик Л. Й. До штучного одержання лікувальної грязі мікробіогенним шляхом з глин Башкирії // Мікробіол. журн. – 1946. – Т. 8, № 2/3. – С. 17–22. – Резюме рос., англ.: табл.
543. Рубенчик Л. Й. Мікробіологічне дослідження води мінерального джерела та лікувальної грязі Красноусольська (БАРСР) // Там само. – Т. 8, № 2/3. – С. 7–15. – Резюме рос., англ.: табл.
544. Рубенчик Л. Й. Спадкова зміна температурного оптимуму хлібопекарських дріжджів // Доп. АН УРСР. – 1946. – № 1/2. – С. 43–46. – Резюме рос.
545. Рубенчик Л. Й., Гойхерман Д. Г. Висновки з роботи «До мікробіології грязевих озер» // Зб. робіт комплексної експедиції АН УРСР по дослідженню Молочного лиману. – К.; М.: Вид-во АН УРСР, 1946. – С. 106–107.
546. Рудковський Г. П. Лимонний сад в кімнаті // Сад та город. – 1946. – № 12. – С. 7–9.
547. Руднев Д. Ф. Испытание препарата ДДТ на вредителях леса // Препарат ДДТ. – К.; Х., 1946. – С. 71–85.
548. Руднев Д. Ф. Опыт применения препарата ДДТ в борьбе с некоторыми оранжерейными вредителями // Там само. – С. 130–132.
549. Руководство по патологической физиологии. Т. 3: Щитовидная железа. Паращитовидная железа. Поджелудочная железа. Надпочечники. Половые железы. Гипофиз. Приложение к главе «Гипофиз» – техника удаления гипофиза у различных подопытных животных. Эпифиз / Ред. А. А. Богомолец. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 775 с.
550. Ряппо А. Й. Драматургія Ів. Кочерги // Наук. зап. / Ін-т мови і літератури АН УРСР. – 1946. – Т. 3. – С. 100–111.
551. Ряппо А. Й. Завдання комплектування іноземною літературою бібліотек науково-дослідних установ АН УРСР // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1946. – № 1. – С. 22–29.
552. Савін Г. М. Узагальнена задача G. Kirsch'a // Доп. АН УРСР. – 1946. – № 3/4. – С. 75–84. – Резюме рос., англ.

553. Садовнікова О.О., Снігуровська Ю. О., Рубанік М. Я., Мінухіна М. М. Фотоелектричний метод визначення ацетилену в повітрі // Вісті Ін-ту фіз. хімії ім. Л. В. Писаржевського АН УРСР. – 1947. – Т. 14. – С. 147-152. – Резюме англ., рос.
554. Сасенко Т. В. Взаємодія між барійовими солями фосфогліцеринової та фосфопіровиноградної кислот // Укр. біохім. журн. – 1946. – Т. 18, № 2. – С. 215–221. – Резюме рос., англ.
555. Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения и 50-летию научной деятельности Героя Социалистического Труда, действительного члена АН УССР Евгения Оскаровича Патона / Отв. Ред. Ф. П. Белянкин. – К.: Изд-во АН УССР, 1946. – 376.; ил.
556. Сборник работ Института энергетике АН УССР: Памяти акад. В.М. Хрущева. № 1 / Отделение технических наук АН УССР; Отв. ред. Г. Ф. Прокура. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 184 с.
557. Севбо П. И. Автосварочные головки Института электросварки Академии наук УССР // Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения и 50-летию научной деятельности Героя Социалистического Труда, действительного члена АН УССР Е. О. Патона. – К., 1946. – С. 141–152.
558. Севбо П. И., Патон В. Е. Новые сварочные автоматы Института электросварки / Отв. ред. Е. О. Патон; Ин-т электросварки АН УССР. – К., 1946. – 33 с.: ил.
559. Севостьянов В. А. Про механізм утворення дайон Приазовського кристалічного масиву // Геол. журн. – 1946. – Т. 8, вип. 2. – С. 57–69.
560. Семенов-Зусер Н. П. Структура рудных полей криворожских железорудных месторождений / Ин-т геол. наук АН УССР. – К., 1946. – Т. 1. – 264 с.: илл.
561. Семенов-Зусер С. А. Князь Святослав. – Х., 1946. – 58 с.
562. Сербські епічні пісні / Перекл. М. Т. Рильський; Л. А. Булаховський. – Вступна стаття; Словничок-пояснення. – К.: Держлітвидав України, 1946. – 128 с.
563. Сергеев О. Д. 3 матеріалів геологічних спостережень в басейні річки Псьол // Геол. журн. – 1946. – Т. 8, вип. 2. – С. 135–202.
564. Середенко М. М. Відбудова та розвиток металургійної промисловості // Наук. зап. Ін-ту економіки АН УРСР. – 1946. – Т. 1. – С. 45–59. – Резюме рос.
565. Середенко М. М. Хроніка 1944–45 рік // Там само. – Т. 1. – С. 129–135.
566. Серенсен С. В. Про втомлюваність при змінній амплітуді змінних напружень // Доп. АН УРСР. – 1946. – № 3/4. – С. 69–74. – Резюме рос., англ.
567. Сиротинин Н. Н. Значение Пастера в изучении этиопатогенеза инфекции // Врачебное дело. – 1946. – № 6. – С. 371–374.
568. Сиротинін М. М. Академік Олександр Олександрович Богомолець // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 7. – С. 49–57.
569. Сиротинін М. М. Роль Мечнікова в розвитку порівняльної патології // До сторіччя з дня народження Іллі Ілліча Мечнікова. 1845–1945: Доповіді, зроблені на ювілейному засіданні АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – С. 47–57.
570. Сиротинін М. М. Школа І. І. Мечнікова // Там само. – С. 58–65.
571. Сіроченко І. А. Вивчення координатного розташування поживних речовин добрив відносно розвитку кореневої системи цукрових буряків, махорки і проса // Ботан. журн. – 1946. – Т. 3, № 3/4. – С. 139–150. – Резюме рос., англ.

572. Славин Л. М. Археологические исследования Украинской академии наук за 25 лет // КС ИИМК. – 1946. – Вып. 13. – С. 81–88.
573. Слензак І. Є. До характеристики клімату палеогену центральної України // Геол. журн. – 1946. – Т. 8., вип. 2. – С. 91–102. – Резюме рос.
574. Слензак І. Є. Замітки про тектоніку північно-східного схилу Кристалічного масиву України // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1946. – Т. 6, вип. 1. – С. 171–188.
575. Слензак І. Є. Кременева орація осадів // Геол. журн. – 1946. – Т. 8., вип. 2. – С. 85–90. – Резюме рос.
576. Слензак І. Є. Нижньотретинне вугленакупчення на правобережжі середнього Дніпра / Відп. ред. В. І. Лучицький; Ін-т геологічних наук АН УРСР. – К., 1946. – 84 с.: мапи.
577. Слензак І. Є. Про можливість знаходження нових родовищ бурого вугілля на Київщині // Геол. журн. – 1946. – Т. 8., вип. 2. – С. 81–84. – Резюме рос.
578. Слензак І. Є. Про утворення каолінів // Там само. – Т. 8., вип. 2. – С. 69–80. – Резюме рос.
579. Слинько І. І. Новий «Збірник вправ з орфографії». – К.: Радян. школа, 1946: Про одноіменний збірник С. М. Канюки // Радян. школа. – 1946. – № 2. – С. 62–64.
580. Слинько І. І. Про особливості партизанського руху на Україні в дні Великої Вітчизняної війни // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 5/6. – С. 98–105.
581. Слуцкая Т. М. Флюсы для автоматической сварки // Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения и 50-летию научной деятельности Героя Социалистического Труда, действительного члена АН УССР Е. О. Патона. – К., 1946. – С. 159–174.
582. Слуцкая Т. М. Электродная проволока для сварки под слоем флюса // Там само. – С. 175–183.
583. Сно О. Є., Сябряй В. Т. Підсумки роботи по відбудові бібліотеки Інституту геологічних наук АН УРСР // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1946. – № 2. – С. 19–21.
584. Соболев В. С. Про зв'язок твердості мінералів з координаційним числом // Наук. зап. Львів. держ. ун-ту. ім. І. Франка. – 1946. – Т. 2. Сер. геол., вип. 2. – С. 3–8. – Резюме рос.
585. Соколовский А. Н. К вопросу о структуре песков // Геол. журн. – 1946. – Т. 8, вип. 2. – С. 203–206. – Резюме рос.
586. Сорені Е. Т. Вивчення механізму ефекту Пастера. Повідомл. 4. Гальмування фосфоролізу глікогену клітинним диханням // Укр. біохім. журн. – 1946. – Т. 8, № 1. – С. 33–52. – Резюме рос., англ.
587. Сорені Е. Т. Вплив малонової кислоти на споживання глікогену в м'язах // Там само. – Т. 18, № 2. – С. 267–271. – Резюме рос., англ.
588. Сорені Е. Т. Дослідження механізму ефекту Пастера. Повідомл. 2. «Реакція Баха» // Там само. – Т. 8, № 1. – С. 5–16.
589. Сорені Е. Т. Дослідження механізму ефекту Пастера. Повідомл. 3. Про механізм «Реакції Баха» // Там само. – Т. 8, № 1. – С. 17–32. – Резюме рос., англ.
590. Сорені Е. Т., Чепінога О. П. Про нову специфічну властивість міозину // Там само. – Т. 18, № 2. – С. 159–180. – Резюме рос., англ.

591. Сорени Э. Т., Чепинога О. П. Связанный с белком фосфат как продукт энзиматического расщепления аденозинтрифосфорной кислоты // Докл. АН СССР. – 1946. – Т. 52, № 4. – С. 323–326.
592. Сосін П. Є. Матеріали до флори родини Boletaceae на Україні // Ботан. журн. – 1946. – Т. 3, № 3/4. – С. 64–72. – Резюме рос., англ.
593. Співак Е. Г. Мова у дні Вітчизняної війни: Нариси. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 60 с.
594. Старинкевич Є. І. Ідіоматика французької мови і способи її відтворення українською мовою // Наук. зап. / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР. – 1946. – Т. 2/3. – С. 155–172. – Резюме франц.
595. Старинкевич Є. І. Письменник знаходить свого героя: Про творчість Ю. Смолича // Вітчизна. – 1946. – № 1. – С. 173–188.
596. Старинкевич Є. І. По сторінках «Літературної газети» // Там само. – № 4. – С. 148–152.
597. Стебун І. І. Вирок людства // Сучасне і майбутнє. – 1946. – № 9/10. – С. 4–8.
598. Стебун І. І. Горький і українська література // Вітчизна. – 1946. – № 6. – С. 110–135.
599. Стебун І. І. Горький і українська література. – К.: Держлітвидав України, 1946. – 46 с.
600. Стебун І. І. Зброя слова: Статті. – К.: Укрдержвидав, 1946. – 111 с.
601. Стебун І. І. Леся Українка: До 75-річчя з дня народження // Дніпро. – 1946. – № 2. – С. 101–112.
602. Стебун І. І. Леся Українка: Критич. нарис. – К.: Радян. письменник, 1946. – 44 с.
603. Стебун І. І. Проти ворожих теорій в літературознавстві // Вітчизна. – 1946. – № 10/11. – С. 156–178.
604. Стеценко М. Т. Про додаткову оплату праці в колгоспах // Пропагандист і агітатор. – 1946. – № 10. – С. 42–47.
605. Стеценко М. Т. Про зернове господарство південно-східних областей УРСР напередодні Вітчизняної війни // Наук. зап. / Ін-т економіки АН УРСР. – 1946. – Т. 1. – С. 119–128. – Резюме рос.
606. Стецюк К. І. Козацько-селянське повстання на слобідській Україні 1670 р. в зв'язку з повстанням Степана Разіна // Наук. зап. Ін-ту історії і археології України. – 1946. – Кн. 2. – С. 152–165.
607. Стражеско Д. Н. Практические работы по физической и коллоидной химии для студентов медицинских институтов / Ред. Б. Я. Дайн. – К.: Изд-во Киевск. мед. ин-та, 1946. – 44 с.
608. Стражеско Д. Н., Вишневская Т. И. Аналоги препарата ДДТ // Препарат ДДТ. – К.: Изд-во АН УРСР, 1946. – С. 93–102.
609. Стражеско Д. Н., Вишневская Т. И. Технология получения препарата ДДТ // Там само. – С. 19–30.
610. Стражеско Д. Н., Вишневская Т. И. Химия получения препарата ДДТ // Там само. – С. 6–18.
611. Стражеско Н. Д. 10 лет Украинского института клинической медицины Министерства здравоохранения УССР. – К.: Госмедиздат УССР, 1946. – 30 с.

612. Супруненко М. І. Жовтнева революція на Україні // Партробітник України. – 1946. – № 10. – С. 56–64.
613. Супруненко М. І. Ленін і Сталін – керівники і натхненники перемоги радянської влади на Україні. – К.: Укрполітвидав, 1946. – 28 с.
614. Супруненко М. І. Національний гніт і нищення української культури в часи Денікінщини // Наук. зап. Ін-ту історії і археології України. – 1946. – Кн. 2. – С. 204–211.
615. Суслопаров М. З. До історії видання «Маніфесту Комуністичної партії» К. Маркса і Ф. Енгельса на Україні // Наук. збірник Б-ки АН УРСР. – 1946. – Ч. 1. – С. 15–25.
616. Суслопаров М. З. Про біографію «Русские писатели XIX века о Т. Г. Шевченко» // Там само. – № 1. – С. 125–129.
617. Сухомел Г. Й. Некоторые соображения относительно угла конусности сопла Лаваля // Сообщение о научно-исследовательской работе Киевского политехнического института. – 1946. – Т. 5. – С. 5–9.
618. Сухомел Г. Й. Про деякі особливості обтікання споруд відкритими потоками // Доп. АН УРСР. – 1946. – № 5. – С. 67–72. – Резюме англ., рос.
619. Сытый Н. М. Применение суррогатов взрывчатых веществ и отходов пироксилиновых (винтовочных) порохов в народном хозяйстве: Посвящается 20-летию Киргиз. ССР. – Фрунзе; Токмак, 1946. – 46 с.
620. Тамарченко Д. О. Марко Вовчок: Критич. біогр. нарис. – К.: Держлітвидав України, 1946. – 43 с.
621. Тамарченко Д. О. Поезія Шевченка і російська революційна демократична література // Наук. зап. / Ін-т мови і літератури АН УРСР. – 1946. – Т. 2. – С. 76–100.
622. Тарнавський М. Д. Еволюційне вчення Чарльза Дарвіна / Бюро наук. пропаганди АН УРСР. – К., 1946. – 33 с.
623. Татаринов Є. О. Мечніков і сучасне учення про імунітет // До сторіччя з дня народження Іллі Ілліча Мечнікова. 1845–1945: Доповіді, зроблені на ювілейному засіданні АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – С. 26–36.
624. Тацька Д. П. Бібліотека Академії наук УРСР під час Вітчизняної війни // Наук. збірник Б-ки АН УРСР. – 1946. – Ч. 1. – С. 65–68.
625. Тацька Д. П. Перші наслідки відбудовчої роботи Бібліотеки АН УРСР // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1946. – № 1. – С. 3–9.
626. Тетельбаум С. И. Коэффициент полезного действия высокочастотного бесконтактного электротранспорта с подземно-тяговой сетью // Сообщения о научной работе КПИ. – 1946. – Т. 5. – С. 91–93.
627. Тетельбаум С. И. О проблеме беспроводной передачи энергии на большие расстояния с помощью радиоволн // Там само. – С. 83–91.
628. *Тетельбаум С. И. Об эффективной беспроводной передаче электроэнергии на большие расстояния волновым путем // Журнал техн. физики. – М., 1946. – Т. 16, № 2.
629. Тетельбаум С. И. Структура поля плоской и сферической антенн в зоне дифракции Френеля // Сообщения о научной работе КПИ. – 1946. – Т. 5. – С. 17–18.
630. Технология керамических изделий / Ред. П. П. Будников. – М.; Л.: Стройиздат, 1946. – 524 с.: ил., схемы.

631. Тимракевич В. Л. Озерний полушник (*Isoëtes lacustris* L.) в озерах південного Полісся // Ботан. журн. – 1946. – Т. 3, № 3/4. – С. 38–40. – Резюме рос., англ.
632. Тичини П. Г. Безсмертя // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 7. – С. 35.
633. Тычина П. Г. Избранное / Под ред. А. И. Белецкого, Б. А. Турганова; Вступ. статья А. И. Белецкого. – М.: Гослитиздат, 1946. – 408 с.: портр.
634. Ткаченко М. М. Повстання в Києві 1113 року // Наук. зап. Ін-ту історії і археології України. – 1946. – Кн. 2. – С. 118–130.
635. Ткачук Л. Г. Осницькі граніти та споріднені з ними породи // Наук. зап. Львів. держ. ун-ту. ім. І. Франка. – 1946. – Т. 2. Сер. геол., вип. 2. – С. 18–42. – Резюме рос.
636. Толубинский В. И., Орнатский А. П. Теплоотдача и сопротивление коридорного пучка с разрывами в зависимости от угла атаки газового потока // Сборник работ Института энергетики АН УССР: Памяти акад. В. М. Хрущева. – 1946. – № 1. – С. 165–183.
637. Топачевський О. В. Десмідієві сфагнових плавів озер Волового та Святого Київської області // Ботан. журн. – 1946. – Т. 3, № 1/2. – С. 73–80. – Резюме рос., англ.
638. Топачевський О. В. Нові місцезнаходження червоних водоростей на Україні // Там само. – Т. 3, № 3/4. – С. 85–87. – Резюме рос., англ.
639. Торштейн Г. А. Відділ обслуговування читачів перед новими завданнями // Там само. – № 1. – С. 11–14.
640. Тоцький Ю. А. Електрифікація сільського господарства на Україні в новій п'ятирічці // Сільське госп-во України. – 1946. – № 10. – С. 33–36.
641. Третяков Д. К. Абіогенний шлях до життя // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 2. – С. 55–61.
642. Третяков Д. К. Еволюція черепа в риб // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1946. – Т. 5, вип. 2. – С. 205–214. – Резюме англ., рос.
643. Третяков Д. К. Мечніков як зоолог // До сторіччя з дня народження Іллі Ілліча Мечнікова. 1845–1945: Доповіді, зроблені на ювілейному засіданні АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – С. 8–15.
644. Третяков Д. К. Наукові дослідження Інституту зоології АН УРСР // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 8. – С. 77–79.
645. Третяков Д. К. Походження людини. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 24 с.
646. Третяков Д. К. Шлях до початку життя / Бюро наук. пропаганди АН УРСР. – К., 1946. – 33 с.
647. Третяков Д. К., Фердман Д. Л. Президент Академії наук УРСР Олександр Володимирович Палладін // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 9/10. – С. 21–30.
648. Тростянецький А. А. Маяковський і Україна. – К.: Радян. письменник, 1946. – 96 с.
649. Труды Института черной металлургии АН УССР. Т. 1 / Отв. ред. М. В. Луговцов. – К.: Изд-во АН УССР, 1946. – 160 с.; ил.
650. Тюлин А. Ф. Характеристика генетических типов почв в свете учения о групповом составе первичных частиц в почвах // Записки Харьк. с.-х. ин-та им. Докучаева. – 1946. – Т. 5. – С. 145–164. – Резюме англ.
651. Україна перед визвольною війною 1648–1654 рр.: Збірка документів (1639–1648 рр.) / Ін-т історії АН УРСР; Упр. держ. архівами МВС УРСР; Центр.

держ. іст. архів УРСР; Відп. ред. М. Н. Петровський, К. Г. Гуслистий. – К., 1946. – 256 с.

652. Український біохімічний журнал. Т. 18, № 1 / Ін-т біохімії АН УРСР; Відп. ред. О. В. Палладін. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – 152 с.

653. Те саме. Т. 18, № 2. – 159–292 с.

654. Усенко І. С. Амфіболіти та граніти р. Чортомлик // Геол. журн. – 1946. – Т. 8, вип. 2. – С. 11–28. – Резюме рос.

655. Усенко І. С. Дайкові породи Криворізького району // Там само. – Т. 8, вип. 2. – С. 29–56. – Резюме рос.

656. Усенко І. С. Діабази р. Базавлук // Там само. – Т. 8, вип. 2. – С. 5–10. – Резюме рос.

657. Усенко І. С. До питання про використання амфіболітів і діабазів р. Базавлук // Там само. – Вип. 4. – С. 259–271.

658. Утевский А. М., Бут М. Л. Данные о влиянии витамина С на гликогенолитическую функцию адреналина в организме // Труды Харьк. мед. ин-та / Отв. ред. Р. И. Шарлай. – 1946. – Т. 1. – С. 273–283.: табл. диагр.

659. Фердман Д. Л. Академик Александр Владимирович Палладин: К 60-летию со дня рождения и 40-летию научной деятельности // Вестник АН СССР. – 1946. – № 4. – С. 45–50.

660. Фердман Д. Л. Данные о ферментах анаэробного распада углеводов // Успехи совр. биологии. – 1946. – Вип. Т. 21, № 2. – С. 185–206.

661. Фердман Д. Л. Нові дані про фосфатиди: Огляд // Укр. біохім. журн. – 1946. – Т. 18, № 1. – С. 123–147. – Резюме рос., англ.

662. Фердман Д. Л., Епштейн С. Ф. Оксидативний синтез фосфопіровиноградної кислоти в м'язовій тканині // Там само. – Т. 18, № 1. – С. 53–62. – Резюме рос., англ.

663. Фердман Д. Л., Нечипоренко З. Ю. Про дезаміназу аденилової кислоти м'язів // Там само. – Т. 18, № 1. – С. 105–111. – Резюме рос., англ.

664. Фиделев А. С. Селективная выемка бурых углей УССР: Доклад на научно-технической конференции по комплексному развитию бурого угольной промышленности УССР. – К.: Гостехиздат УССР, 1946. – 18 с.

665. Филатов В. П. Некоторые вопросы тканевой терапии // Офтальмологический журнал. – 1946. – № 3. – С. 3–6.

666. Филатов В. П., Бушмин Д. Г. Модификация офталмодинамометра Бара // Там само. – № 2. – С. 7–8.

667. Филатов В. П., Кашук М. Э. Влияние мышечной работы на остроту зрения нормальных глаз // Там само. – № 4. – С. 3–7.

668. Филатов В. П., Бибер В. А., Скородинская В. В. Об одном источнике биогенных стимуляторов // Там само. – № 1. – С. 7–12.

669. Филатов В. П., Рукин В. А., Малюга Л. А. Методика учета научных материалов в научно-исследовательском клиническом учреждении // Там само. – № 1. – С. 47–48.

670. Фіалков Я. Н., Шека З. А. Електрохімічне добування бромів з бромовмісних вод // Зап. Ін-ту хімії АН УРСР. – 1946. – Т. 8, вип. 2. – С. 85–101.

671. Фольборт Г. В., Зольникова Н. К. Локализация процесса истощения в рефлекторной дуге при длительной деятельности // *Врачебное дело.* – 1946. – № 1/2. – С. 1–8.
672. Фоменко Г. С., Шриро Е. Г. Зняття окалини з поверхні малолегірованих труб з допомогою травлення // *Вісті Ін-ту фіз. хімії.* – 1946. – Т. 14. – С. 153–166.
673. Францевич И. Н., Пиленко Е. А., Малашенко Р. П. Исследование причин аварии на газораспределительном узле ТКХ треста «Ишимбайнефть» // *Труды Ин-та черной металлургии АН УССР.* – 1946. – Т. 1. – С. 84–103.
674. Францевич И. М. Порошковая металлургия // *Вісті АН УРСР.* – 1946. – № 4. – С. 45–62.
675. Хаймович Л. А. Вплив хронічної інсулінізації з наступним вуглеводним навантаженням на вміст фосфатидів загального фосфору та холестерину в головному мозку пацієнтів // *Укр. біохім. журн.* – 1946. – Т. 18, № 2. – С. 223–229.
676. Хінкулов Л. Ф. Книжка про Лесю Українку // *Дніпро.* – 1946. – № 7/8. – С. 120–123.
677. Хінкулов Л. Ф. Проти буржуазно-націоналістичних переконачень у літературознавстві // *Там само.* – № 9. – С. 108–120.
678. Ходорова Є. Л. Дані про кінетику енолазної реакції // *Укр. біохім. журн.* – 1946. – Т. 18, № 1. – С. 113–121. – Резюме рос., англ.
679. Холодний М. Г. Нові дослідження з легкими виділеннями квітів і листя // *Доп. АН УРСР.* – 1946. – № 1/2. – С. 3–5. – Резюме рос.
680. Холодний М. Г. О. С. Серейський (1907–1943). Вчений-біолог.: Некролог; Бібліографія головних робіт О. С. Серейського // *Ботан. журн.* – 1946. – Т. 3, № 3/4. – С. 151–153.
681. Холодний М. Г. К. А. Тимірязев і сучасне уявлення про фітогормони // *Вісті АН УРСР.* – 1946. – № 8. – С. 46–58.
682. Холодний М. Г. К. А. Тимірязев і сучасне уявлення про фітогормони // *Там само.* – № 9/10. – С. 121–132.
683. Холодний Н. Г. К. А. Тимирязев и современные представления о фитогормонах. – М.; Л.: Изд-во АН СССР, 1946. – 35 с.
684. Хренов К. К. Подводная электрическая сварка и резка металлов. – М.: Воентиз, 1946. – 160 с.: илл.
685. Хренов К. К. Электрическая сварка и резка под водой // *Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения и 50-летию научной деятельности Героя Социалистического Труда, действительного члена АН УССР Е. О. Патона.* – К., 1946. – С. 191–225.
686. Хренов К. К. Електрозварювання і різання під водою // *Вісті АН УРСР.* – 1946. – № 2. – С. 37–54.
687. Хрущев В. М. Основы расчета греющегося шунта в схеме компаундирования синхронного генератора // *Сборник работ Института энергетики АН УССР: Памяти акад. В. М. Хрущева.* – 1946. – С. 36–60.
688. Хрущев В. М. Теоретические предпосылки работы греющегося шунта в схеме компаундирования синхронного генератора // *Там само.* – С. 20–35.
689. Хрущов К. В. Катодний захист трубопроводів від корозії // *Вісник АН УРСР.* – 1946. – № 9/10. – С. 115–120.
690. Цесевич В. П. Атом и его энергия. – Одесса, 1946. – 42 с.

691. Цесевич В. П. Будова світу і безконечність Всесвіту. – Одеса, 1946. – 52 с.
692. Цукерник Л. В. Компаундирование синхронных генераторов для повышения устойчивости работы электрических станций // Сборник работ Института энергетики АН УССР: Памяти акад. В. М. Хрущева. – 1946. – С. 61–92.
693. Чаговец Р. В. Рицар науки // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 7. – С. 46–48.
694. Чалий Д. В. Покровителі австрійської реакції // Сучасне і майбутнє. – 1946. – № 12. – С. 13–18.
695. Чеботарьов Р. С. Лікування хабертіозу овець феногіозином // Соц. тваринництво. – 1946. – № 1. – С. 46–48.
696. Чудновский В. Г. Расчет рам на устойчивость по методу сил // Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения и 50-летию научной деятельности Героя Социалистического Труда, действительного члена АН УССР Е. О. Патона. – К., 1946. – С. 341–354.
697. Шамрай А. П. До питання про естетику комедій Шекспіра // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 5/6. – С. 86–97.
698. Шаровольський І. В. Про сильні германські дієслова в зв'язку з питанням про походження германських мов // Наук. зап. / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР. – 1946. – Т. 2/3. – С. 191–201. – Резюме рос., англ.
699. Шаховський С. М. Державний тон у радянській ліриці // Вітчизна. – 1946. – № 4. – С. 134–147.
700. Шаховський С. М. Леся Українка: До 75-річчя з дня народження // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 3. – С. 13–25.
701. Шаховський С. М. Тарас Шевченко і сучасна поезія: З питань про традиції Шевченка // Дніпро. – 1946. – № 3. – С. 111–119.
702. Швець І. Т. Памяти академика В. М. Хрущева // Сборник работ Института энергетики АН УССР: Памяти акад. В. М. Хрущева. – 1946. – С. 10–16.
703. Швець І. Т. Енергетичні проблеми Радянської України на нову п'ятилітку // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 8. – С. 34–38.
704. Швець І. Т., Карпенко Г. В., Мілях О. М. Дійсний член Академії наук УРСР Георгій Федорович Проскура // Там само. – С. 31–34.
705. Швець Г. І. Внутрішній розподіл стоку // Гідрологічні розрахунки для річок УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1946. – С. 59–86.
706. Швець Г. І. Розподіл стоку річок УРСР по сезонах і місяцях / Ред. А.В. Огієвський; Ін-т гідрології і гідротехніки АН УРСР. – К., 1946. – 108 с.: ілюстр.
707. Шверницький В. В., Мамонов Р. В. Деформації при наплавке валиков на кромку пластины // Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения и 50-летию научной деятельности Героя Социалистического Труда, действительного члена АН УССР Е. О. Патона. – К., 1946. – С. 226–252.
708. Шевченко Ф. П. Про складання хронологічного довідника «Тимчасова окупація німецькими загарбниками населених пунктів України та визволення Червоною Армією» // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 4. – С. 18–23.
709. Шестерикова Т. П. Динаміка біохімічних процесів в тканинах ока при консервуванні. Повідомлення 7. Дихання кришталіка при консервуванні // Укр. біохім. журн. – 1946. – Т. 18, № 2. – С. 203–209. – Резюме рос., англ.

710. Шестерикова Т. П., Розенфельд Є. Л. Динаміка біохімічних процесів в тканинах ока при консервуванні. Повідомл. 6. Дихання рогівки при консервуванні // Там само. – Т. 18, № 2. – С. 193–202. – Резюме рос., англ.
711. Шеффер Т. В. Допомога читачам-інвалідам Великої Вітчизняної війни: Досвід роботи музичного відділу Бібліотеки // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1946. – № 1. – С. 35–36.
712. Шмальгаузен И. И. Факторы эволюции. Теория стабилизирующего отбора. – М.; Л.: Изд-во АН СССР, 1946. – 206 с.
713. Шмальгаузен И. И. Значення стабілізації органічних форм у процесі еволюції // Вісті АН УРСР. – 1946. – № 5/6. – С. 106–115.
714. Шрїро Е. Г., Гришкан Р. С., Скарре О. К. Режим травлення покрівельного заліза й бляхи в сульфатній кислоті при підвищеному вмісті сульфату заліза // Вісті Ін-ту фіз. хімії. – 1946. – Т. 14. – С. 161–169.
715. Штокало Й. З. Лінійні диференціальні рівняння n-порядку з квазі-періодичними коефіцієнтами // Доп. АН УРСР. – 1946. – № 3/4. – С. 17–20. – Резюме англ., рос.
716. Штокало Й. З. Системи лінійних диференціальних рівнянь з квазі-періодичними коефіцієнтами // Там само. – № 3/4. – С. 21–24. – Резюме англ., рос.
717. Штокало Й. З. Узагальнення формули Гівзайда на випадок лінійних диференціальних рівнянь зі змінними коефіцієнтами // Там само. – № 3/4. – С. 25–29. – Резюме рос., англ.
718. Щурат С. В. «Осада корабля»: До ранніх зв'язків Івана Франка з українським театром // Вітчизна. – 1946. – № 5. – С. 159–170.
719. Юшков С. В. Про державний устрій Київської Русі: Перехід від варварської держави до феодалізму // Наук. зап. Ін-ту історії і археології України. – 1946. – Кн. 2. – С. 107–117.
720. Якубсон С. Й., Думаревська В. М. Про молекулярний стан деяких сполук в етил-броміді // Зап. Ін-ту хімії АН УРСР. – 1946. – Т. 8, вип. 2. – С. 15–21.
721. Яснопольський Л. М. Економічна ефективність роботи шахт Донбаса залежно від розмірів виробничої їх потужності // Наук. зап. Ін-ту економіки АН УРСР. – 1946. – Т. 1. – С. 39–44. – Резюме рос.

1947

722. Автоматическая сварка под флюсом наклонным электродом / Ин- электросварки им. Е. О. Патона АН УССР; Отв. ред. Е. О. Патон. – К.: Изд-во АН УРСР, 1947. – 83 с.
723. Адельгейм Є. Г. Поезія боротьби // Вітчизна. – 1947. – № 11. – С. 148–171.
724. Адріанова-Перетц В. П. «Слово о полку Ігоревім» і «Задонщина» // Радян. літературознавство. – 1947. – № 7/8. – С. 134–177.
725. Айзенберг О. А. Матеріали до питання про порушення білкового обміну при раневому сепсисі // Мед. журн. – 1947. – Т. 17. – С. 131–141. – Резюме рос.: мал., табл.
726. Айзенберг О. А. Про деякі особливості нефропатії при раневому сепсисі // Там само. – Т. 17. – С. 119–130. – Резюме рос.: мал., табл.

727. Айзенберг О. А., Поволоцька Г. М. До питання про порушення антиоксидантної функції печінки при раневому сепсисі // Там само. – Т. 17. – С. 162–176. – Резюме рос.: табл.
728. Айзенберг О. А., Поволоцька Г. М. Матеріали до питання про порушення вуглеводного обміну при раневому сепсисі // Там само. – Т. 17. – С. 142–161. – Резюме рос.: мал., табл.
729. Айзенберг О. А., Примак В. М. Матеріали до питання про особливості функціональних порушень нирок при раневому сепсисі // Там само. – Т. 17. – С. 177–198. – Резюме рос.: мал.
730. Айзенберг Д. С. Підземні води і карстові явища на площі Улу-Телякського марганцевого родовища // Геол. журн. – 1947. – Т. 8, вип. 4. – С. 200–227. – Резюме рос.
731. Айзеншток И. Я. Научное обобщение стахановского опыта в области ленточного транспорта // Записки Ин-та горной механики АН УССР. – 1947. – № 5. – С. 98–133. – Резюме англ.
732. Алентьев О. О. До питання про використання соляних ресурсів Сивашу // Геол. журн. – 1947. – Т. 8, вип. 3. – С. 71–82. – Резюме рос.
733. Алентьев О. О. Поліпшення ідейно-політичного виховання наукових працівників // Партийне життя. – 1947. – № 5. – С. 27–31.
734. Альперн Д. О. Ацетилхолін в крові при виразковій хворобі // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 5. – С. 51–56. – Резюме англ., рос.
735. Альперн Д. О. Експериментальна гіпертензія алергічного походження // Мед. журн. – 1947. – Т. 17. – С. 428–430.: мал., табл.
736. Альперн Д. Е., Рашан Б. Я., Шогам А. Н. Холинэстераза и ацетилхолин при некоторых формах шизофрении // Труды Укр. психоневрол. ин-та (IV сессия). – К., 1947. – Т. 23. – С. 318–323.
737. Архангельский В. М. Крововиливы в склисте тіло при бойових травмах ока за матеріалами Великої Вітчизняної війни // Мед. журн. – 1947. – Т. 16. – С. 456–470.
738. Архангельский В. М. Про зміни трофічної функції гемато-паренхіматозного бар'єру сітківки і здорового нерва // Там само. – 1947. – Т. 16. – С. 471–477.
739. Археологія. Т. 1 / Ін-т археології АН УРСР; Відп. ред. П. П. Єфіменко. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 200 с.: ілюстр.
740. Аснис А. Е. Вибрационные испытания и выбор конструкций среднего узла вагонной тележки // Исследование динамической прочности сварных конструкций вагонов / Ин-т электросварки им. Е. О. Патона АН УССР. – К.: Изд-во АН УРСР, 1947. – С. 97–126.
741. Аснис А. Е. Меры увеличения ударной прочности узла буксового проема сварных вагонных тележек // Там само. – С. 127–133.
742. Афанасьев Д. Я. Короткий нарис ґрунтів та рослинності запламини р. Дьоми // Ботан. журн. – 1947. – Т. 4, № 3/4. – С. 127–140. – Резюме рос.
743. Афанасьев Д. Я. Наслідки і перспективи геоботанічних досліджень на Україні // Там само. – Т. 4, № 3/4. – С. 50–62. – Резюме рос.

744. Афендик Л. Г. Остаточні напруження і деформації в циліндричній трубі за великих внутрішніх тиснень // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 3. – С. 68–74. – Резюме рос., англ.
745. Ахієзер Н. І. Про один клас інтегральних операторів // Зб. праць Ін-ту математики. – 1947. – № 8. – С. 111–120. – Резюме рос., англ.
746. Бабко А. К. Фізико-хімічний аналіз розчинів забарвлених комплексних сполук // Зап. Ін-ту хімії. – 1947. – Т. 9, вип. 3. – С. 345–363.
747. Багмут Й. А. Суворовець Юрій Черета: Оповідання // Барвінок. – 1947. – № 5. – С. 3–5.
748. Бажан М. П. До кінця розгромити і викоринити рештки буржуазно-націоналістичної ідеології. – К.: Укрполітвидав, 1947. – 20 с.
749. Балабушевич И. А. Геологическое строение ДДВ по данным геофизических исследований и план геофизических работ на 1947–1950 // Научно-геологическое совещание по итогам и перспективам развития геологических и разведочных работ на нефть, озокерит и природные газы в УССР, г. Киев. 15–19 апреля 1947 г. – К., 1947. – С. 70–72.
750. Балабушевич И. А. Роль геофізичних досліджень в рішенні деяких геологічних проблем УРСР // IV Наукова сесія КДУ: Тези доповідей. – К., 1947. – С. 12.
751. Барабашов Н. П. Об изменении цвета «морей» Марса // Астрон. журн. – 1947. – Т. 24, вып. 3. – С. 137–144.
752. Барабашов Н. П. Об изменении цвета «морей» Марса // Бюлл. Астрон. обсерватории / Харьк. гос. ун-т. – 1947. – № 7. – С. 3–8.
753. Барабашов Н. П. Післямова до роману В. М. Владко «Аргонавти Всесвіту». 3 вид. – К.: Молодь, 1947. – С. 267–269.
754. Барановський П. П. Основи дуалізму інтервалів / Відп. ред. П. Д. Палій; Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР. – К., 1947. – 43 с.: ілюстр.
755. Бачурин Г. Ф. Листяні мохи південного сходу УРСР. I. Polytrichaceae-Rottiaceae // Ботан. журн. – 1947. – Т. 4, № 3/4. – С. 87–100. – Резюме рос.
756. Бейліс-Вирова Р. А. До ембріології і цитології жита. III. Цитолого-ембріологічне дослідження ярого жита в зв'язку з стадійним розвитком злаків // Там само. – Т. 4, № 1/2. – С. 14–23. – Резюме рос.
757. Белецкий А. И., Маслов С. И., Шаховский С. М. Украинская литература // БСЭ. 1-е изд. – М.: ОГИЗ, 1947. – С. 726–762.
758. Бельтюкова К. Г. Бактеріози квасолі // Сад та город. – 1947. – № 9. – С. 28–29.
759. Бергер И. Л. О некоторых актуальных проблемах трудоустройства душевнобольных: Автореферат // Труды Укр. психоневрол. ин-та (IV сессия). – К., 1947. – Т. 23. – С. 443.
760. Бернштейн М. Д. Благородні традиції // Дніпро. – 1947. – № 10. – С. 85–101.
761. Бернштейн М. Д. «Основа» і літературний процес 60-х рр. // Радян. література. – 1947. – № 7/8. – С. 65–87.
762. Бернштейн М. Д. Шевченко і російська література // Дніпро. – 1947. – № 3. – С. 105–118.

763. Бернштейн С. Н. О предельных зависимостях между константами теории наилучшего приближения // Докл. АН СССР. – 1947. – Т. 57. – С. 3–5.
764. Бернштейн С. Н. О роли неравенств и экстремальных проблем в математическом анализе // Юбилейный сборник, посвященный 30-летию Великой Октябрьской социалистической революции. – М.: Л.: Изд-во АН СССР, 1947. – С. 114–133.
765. Бернштейн С. Н. О свойствах однородных функциональных классов // Докл. АН СССР. – 1947. – Т. 57. – С. 111–114.
766. Бернштейн С. Н. Предельные законы теории наилучших приближений // Там само. – Т. 58. – С. 525–528.
767. Бернштейн С. Н. Чебышев, его влияние на развитие математики // Учен. зап. МГУ. – 1947. – С. 35–45.
768. Беліцер В. О. Про структуру глобулярних білків і механізм їх денатурації // Укр. біохім. журн. – 1947. – Т. 19, № 3. – С. 306–326. – Резюме рос.
769. Беліцер В. О., Циперович О. С. Іонні форми неорганічного фосфату і фосфогліцерину в ензиматичній рівновазі // Там само. – Т. 19, № 1. – С. 5–19. – Резюме рос., англ.
770. Белянкін Ф. П. Розробка проблеми міцності в Інституті будівельної механіки АН УРСР // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 8. – С. 53–63.
771. Билый Н. Д. К систематике и росту башкирских карасей // Труды Ин-та гидробиологии. – 1947. – № 21. – С. 77–85. – Резюме англ.: табл.
772. Билый Н. Д. Озеро Асли-куль и его рыбное население // Там само. – № 21. – С. 86–100. – Резюме англ.: рис., табл.
773. Білай В. Й. Заплісневіння кормів та боротьба з ним // Бюро наук. пропаганди АН УРСР. – К., 1947. – 32 с.
774. Білай В. Й. Ростові речовини як фактори розвитку токсичних грибів на зерні хлібних злаків // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 5. – С. 57–66. – Резюме рос., англ.
775. Білановський І. Д. Про походження паразитизму комах на комах // Збірник праць з паразитології. № 1. Праці 1 наукової конференції паразитологів УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 155–162.
776. Білецький А. О. Описова грамати́ка як окрема лінгвістична дисципліна // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1947. – Т. 6, вип. 1. – С. 71–89. – Резюме рос., англ.
777. Білецький О. І. Відгуки київської літературної традиції в творчості північних письменників // Історія української літератури. Т. 1, відділ 2, § 4. – К.; Х.: Радян. школа, 1947. – С. 209–210.
778. Білецький О. І. Галицько-Волинський літопис // Там само. Т. 1, відділ 2, § 1. – С. 198–206.
779. Білецький О. І. Історіографія української літератури // Там само. Т. 1, Вступ, § 1. – С. 24–50.
780. Білецький О. І. Києво-Печерський Патерик // Там само. Т. 1, відділ 1, розд. III, § 5. – С. 140–148.
781. Білецький О. І. Короткий Київський літопис // Там само. Т. 1, відділ 2, § 3. – С. 208.

782. Білецький О. І. Литовський літопис // Там само. Т. 1, відділ 2, § 2. – С. 207–208.
783. Білецький О. І. Перекладна література візантійсько-болгарського походження // Там само. Т. 1, відділ 1, розд. II. – С. 60–110.
784. Білецький О. І. Повчання Володимира Мономаха // Там само. Т. 1, відділ 1, розд. III, § 3. – С. 129–133.
785. Білецький О. І. Поняття про українську літературу, її склад і обсяг // Там само. Т. 1, Вступ, § 1. – С. 7–8.
786. Білецький О. І. Про роботу Академії наук Української РСР в 1946 році // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 4. – С. 27–40.
787. Білецький О. І. «Слово о полку Ігореве» // Історія української літератури. Т. 1, відділ 1, розд. III, § 8. – К.; Х.: Радян. школа, 1947. – С. 172–193.
788. Білецький О. І. Слов'янство і німецька проблема // Сучасне і майбутнє. – 1947. – № 3. – С. 4–11.
789. Білецький О. І. Творчість Максима Рильського // Радянське літературознавство. – 1947. – № 7/8. – С. 37–55.
790. Білецький О. І. Хрестоматія з української літератури для восьмого класу середньої школи / Упоряд. О. І. Білецький, П. К. Волинський. – К.; Х.: Радян. школа, 1947. – 338 с.
791. Білецький О. І., Волинський П. К. Українська література: Підруч. для 8 кл. серед. школи. – К.; Х.: Радян. школа, 1947. – 269 с.
792. Білецький О. І., Маслов С. І., Єрьомін І. П. Життя // Історія української літератури. Т. 1, відділ 1, розд. III, § 4. – К.; Х.: Радян. школа, 1947. – С. 133–140.
793. Білецький О. І., Маслов С. І., Єрьомін І. П. Культура та освіта на Русі в XI–XIII ст. // Там само. Т. 1, відділ I: Література Київської Русі. – С. 53–59.
794. Білецький О. І., Маслов С. І., Єрьомін І. П. Ораторська проза // Там само. Т. 1, відділ I, розд. III, § 6. – С. 149–168.
795. Білецький О. І., Маслов С. І., Єрьомін І. П. «Повесть временных лет» // Там само. Т. 1, відділ I, розд. III, § 1. – С. 111–127.
796. Білецький О. І., Маслов С. І., Єрьомін І. П. «Хождєнія ігумена Данііла» // Там само. Т. 1, відділ I, розд. III, § 7. – С. 168–171.
797. Білик Г. І. Заплавні луки р. Вовчої (ліва притока р. Північного Дінця) // Ботан. журн. – 1947. – Т. 4, № 3/4. – С. 113–119. – Резюме рос.
798. Білявський О. Я. До вивчення зсувів в районі Канівського заповідника // Зб. праць Канівського біогеогр. заповідника / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1947. – Т. 2, вип. 1. – С. 6–9.
799. Білявський О. Я. До методики дослідження елементів руху земляних потоків // Геол. журн. – 1947. – Т. 8, вип. 4. – С. 116–121. – Резюме рос.
800. Бліфельд Д. І. Сучасний стан археологічних і архітектурних пам'яток Чернігова // Археологія. – 1947. – Т. 1. – С. 197–198.
801. Блок І. Б. Вивчення утворення капсул у комах при різних температурах після зараження їх туберкульозною культурою типу humanos // Мікробіол. журн. – 1947. – Т. 9, № 1. – С. 56–67. – Резюме рос., англ.: табл., мікрофото.
802. Блок І. Б. Вплив температурного фактору на виживання комах при різних бактеріальних інфекціях // Там само. – Т. 9, № 1. – С. 44–55. – Резюме рос., англ.: табл.

803. Боголюбов М. М. Метод функціональних похідних в статистичній механіці. I. Теорія стаціонарних станів // Зб. праць Ін-ту математики. – 1947. – № 8. – С. 177–190. – Резюме рос., англ.
804. Боголюбов М. М. Методи нелінійної механіки в статистичній функції // Ювілейний збірник, присвячений 30-літтю Великої Жовтневої соціалістичної революції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 201–217.
805. Боголюбов Н. Н. К теории сверхтекучести // Изв. АН СССР. Сер. физич. – 1947. – Т. 11, № 1. – С. 77–90.
806. Боголюбов Н. Н. Предисловие // Стохастические проблемы в физике и астрономии. – М.: Изд-во иностр. лит-ры, 1947. – С. 5.
807. Боголюбов Н. Н. Энергетические уровни неидеального Бозе-Эйнштейновского газа // Вестник МГУ. – 1947. – № 7 – С. 43–56.
808. Боголюбов Н. Н., Гуров К. П. Кинетические уравнения в квантовой механике // Журн. эксперим. и теорет. физики. – 1947. – Т. 17, вып. 7. – С. 614–628.
809. Боголюбов Н. Н. On the theory of superfluidity (К теории сверхтекучести) // Journ. of Phys. – 1947. – Т. 11, № 1. – С. 23–32.
810. Богомолец А., Бухало О. Украинская Советская социалистическая республика. Народное образование. / БСЭ. 1-е изд. Т. 55. – М.: ОГИЗ, 1947. – С. 840–852.
811. Богомолец О. О. Актуальні проблеми ізогемотрансфузії в експериментальній і клінічній патології // Мед. журн. – 1947. – Т. 16. – С. 44–49.
812. Богомолец О. О. До 100-річчя з дня народження І. І. Мечнікова // Мед. журн. – 1947. – Т. 16. – С. 50–52.
813. Богомолец О. О. Значення реактивності організму в питаннях відновної терапії // Там само. – Т. 16. – С. 21–43.: укр., рос. мовами.
814. Богомолец О. О. Основні принципи патогенетичної терапії інфекційних хвороб // Там само. – Т. 17. – С. 7–11.
815. Богомолец О. О. Сухожилково-мускульна пластика при паралічі променевого нерва // Там само. – Т. 16. – С. 450–455.
816. Болтенко М. Ф. Стародавня руська Березань // Археологія. – 1947. – Т. 1. – С. 39–51. – Резюме фр.
817. Бондарчук В. Г. Геологічна будова УРСР: Учб. посібн. для геолого-грунтових і географ. ф-тів держ. університетів і пед. ін-тів. – К.; Х.: Радян. школа, 1947. – 253 с.: мал., додатки.
818. Бондарчук В. Г. Курс загальної геології будова: Підручник для університетів та пед. ін-тів. – К.: Держтехвидав України, 1947. – 288 с.: мал.
819. Бондарчук В. Г. Тектоніка і рельєф Канівських гір // Зб. праць Канівського біогеогр. заповідника / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1947. – Т. 2, вип. 1. – С. 9–10.
820. Бондарчук В. Г. Як люди довідалися про минуле Землі. – К.; Л.: Держтехвидав України, 1947. – 32 с.: мал.
821. Бондарчук О. С. Стійкість призматичних стрижнів у пружному середовищі під дією періодичних подовжніх сил // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 75–78. – Резюме рос., англ.
822. Борщ А. Т. Нова орфографія молдавської мови // Наук. зап. / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. – 1947. – Т. 4/5. – С. 264–268.

823. Борщаговский А. М. Украинский театр // БСЭ. 1-е изд. Т. 55. – М.: ОГИЗ, 1947. – С. 948–956.
824. Брадис Є. М. Торфові болота західної Башкирії і можливість їх використання // Праці січної сесії Академії наук УРСР. – 1947. – Т. 3. – С. 222–230.
825. Брадис Є. М. Торфові болота північно-західної Башкирії // Ботан. журн. – 1947. – Т. 4, № 3/4. – С. 141–152. – Резюме рос.
826. Бродский А. И., Миклухин Г. П., Кухтенко И. И. Водородная перегруппировка в фенолах // Докл. АН СССР. – 1947. – Т. 57, № 5. – С. 463–466.
827. Бродський О. І. Застосування стабільних ізотопів при вивченні механізмів хімічних реакцій // Ювілейний збірник, присвячений 30-літтю Великої Жовтневої соціалістичної революції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 44–45.
828. Бродський О. І. Теорія розчинів Д. І. Менделєєва // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 3. – С. 49–55.
829. Будников П. П. Великий російський хімік Д. І. Менделєєв // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 2. – С. 29–32.
830. Будников П. П. Возможности развития промышленности вяжущих материалов в Пермской области // Народнохозяйственные проблемы Пермской области. Т. 1 / АН СССР. – М.; Л., 1947. – С. 182–190.: табл.
831. Будников П. П. Гидравлический бесклинкерный и малоклинкерный цементы из доменных шлаков // Труды МХТИ. – 1947. – Вып. 9. – С. 88–90.: табл.
832. Будников П. П. Корундо-карборундовый огнеупор // Труды III Всесоюзного совещания по огнеупорным материалам. Москва, 12–16 мая 1945 года. – М.; Л.: Изд-во АН СССР, 1947. – С. 145–148.
833. Будников П. П. Программа по общей технологии силикатов – специальности «Технология силикатов»: Для химико-технологических ин-тов, ин-тов строительных материалов и химико-технолог. ф-тов высших технических учебных заведений / МВО СССР, Гл. упр. химико-технолог. высших технических учебных заведений. – М., 1947. – 7 с.
834. Будников П. П. Программа по печам и сушилам – специальности «Технология силикатов»: Для химико-технологических ин-тов, ин-тов строительных материалов и химико-технолог. ф-тов высших технических учебных заведений / МВО СССР, Гл. упр. химико-технолог. высших технических учебных заведений. – М., 1947. – 6 с.
835. Будников П. П. Сборник научно-исследовательских работ по стройматериалам. – М.: Промстройиздат, 1947. – 238 с.: мал., табл.
836. Будников П. П. Теоретичні основи одержання нових видів цементів для відбудовного й нового будівництва // Ювілейний збірник, присвячений 30-літтю Великої Жовтневої соціалістичної революції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 93–110.
837. Будников П. П. Теплота растворения окиси магния (спекшегося магнезита), обожженной при высоких температурах // Журн. прикладной химии. – 1947. – Т. 20, вып. 4. – С. 319–326.: рис., табл.
838. Будников П. П. Тридцать лет советской науки в области силикатов, посвященной 30-летию Великой Октябрьской социалистической революции // Там само. – Т. 20, вып. 11. – С. 1097–1124.

839. Будников П. П. Тридцать лет советской науки в области силикатов: Доклад на Сессии о достижениях в области силикатов, посвященной 30-летию Великой Октябрьской социалистической революции. – Л.: ВНИТО силикат. пром-сти и Лен. об-ва, 1947. – 62 с.
840. Будников П. П., Бутт Ю. М. Ангидритовый ТЕЦ-цемент // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 4. – С. 14–19.: табл.
841. Будников П. П., Бутт Ю. М. Влияние сульфит-целлюлозного щелока на свойства полуводного гипса // Докл. АН СССР. – 1947. – Т. 56, № 5. – С. 503–505.: табл.
842. Будников П. П., Бутт Ю. М. Зольные цементы // Цемент. – 1947. – № 7. – С. 9–11.
843. Будников П. П., Бутт Ю. М. Изучение вяжущих свойств системы ангидрит-ТЭЦ-цемент // Местные строит. материалы. – 1947. – Вып. 2. – С. 12–14.
844. Будников П. П., Бутт Ю. М. Применение отходов промышленности в качестве катализаторов для получения ангидритового цемента // Сб. трудов НИИ гипсовой промышленности / Бюро технической информации. – М., 1947. – Вып. 4. – С. 8–10.: табл.
845. Будников П. П., Бутт Ю. М. Цементы на базе сульфата кальция, золя и извести // Строит. пром-сть. – 1947. – № 8. – С. 21–23.: табл.
846. Будников П. П., Гольденберг И. Г. Отношение сульфатированного глиноземистого цемента к химической агрессии // Журн. прикладной химии. – 1947. – Т. 20, вып. 11. – С. 1155–1159.
847. Будников П. П., Гольденберг И. Г. Каоліно-глиноземистий цемент і його властивості // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 5. – С. 8–13.: мал., табл.
848. Будников П. П., Зорин С. П. Ангидритовый цемент. – М.: Бюро технической информации, 1947. – 80 с.: рис.
849. Будников П. П., Ливсон З. А. Получение трехкомпонентного цемента с использованием местного сырья (поки, песка, доменного шлака) // Труды Харьк. химико-технолог. ин-та им. С. М. Кирова. – 1947. – Вып. 6. – С. 122–129.: табл.
850. Будников П. П., Некрич М. І. Вплив карбонатних порід на фізико-механічні властивості порглярнд-цементу // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 5. – С. 3–7.: табл.
851. Будницька Р. М., Фомченко Н. Г. Вітамін К при черевному тифі у дітей // Педіатрія, акушерство і гінекологія. – 1947. – № 2. – С. 12–16. – Резюме рос.
852. Буланкін І. М., Нагорна Н. О. Межі оборотності і прихована денатурація глобулярних білків // Укр. біохім. журн. – 1947. – Т. 19, № 3. – С. 327–337. – Резюме рос.
853. Булаховский Л. А. Акцентологический закон А. А. Шахматова // А. А. Шахматов: Труды комиссии по истории АН СССР. Вып. 3. – М.; Л., 1947. – С. 399–434.
854. Булаховский Л. А. Из русского синтаксиса первой половины XIX века // Наук. зап. Харківського пед. ін-ту. – 1947. – Т. 10. – С. 37–48.
855. Булаховский Л. А. Интонация и количество форм Dualis именного склонения в древнейшем славянском языке: Автореферат // Мовознавство. – 1947. – Т. 4/5. – С. 275.

856. Булаховский Л. А. Порядок слов в древнеукраинском языке: Тезисы доклада // Изв. АН СССР / Отд-ние лит-ры и языка. – 1947. – Т. 6, вып. 4. – С. 349–350.
857. Булаховский Л. А. Русский литературный язык первой половины XIX века. Т. 2: Фонетика. Морфология. Ударение. Синтаксис: Пособие для студентов филол. ф-тов ун-тов и ф-тов языка и лит. пед. ин-тов. – К.: Радян. школа, 1947. – 468 с.
858. Булаховский Л. А. Серболужицкие отражения древнейшей славянской акцентологической системы: Памяти академика Льва Владимировича Щербы // Мовознавство. – 1947. – Т. 4/5. – С. 275.
859. Булаховский Л. А. Союзы и союзные слова: Лекция для студентов заочников ф-тов языка и литературы педагогических и учительских институтов. – К.: Радян. школа, 1947. – 44 с.
860. Булаховский Л. А. Художественный язык А. С. Пушкина: Лекция для учителей-заочников. – К.: Радян. школа, 1947. – 31 с.
861. Булаховський Л. А. Академік О. О. Шахматов: До 25-річчя з дня смерті // Мовознавство. – 1947. – Т. 4/5. – С. 279–280.
862. Булаховський Л. А. Акцентологічні студії за час радянського тридцятиліття // Ювілейний збірник, присвячений 30-літтю Великої Жовтневої соціалістичної революції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 341–351.
863. Булаховський Л. А. Виникнення і розвиток літературних мов. 5. Питання підвищення стилістичних вартостей мови (гнучкості, ясності, точності) // Мовознавство. – 1947. – Т. 4/5. – С. 116–172.
864. Булаховський Л. А. З історичних коментарів до літературної української мови. Порядок слів // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1947. – Т. 6, вип. 1. – С. 51–70. – Резюме рос., англ.
865. Булаховський Л. А. Микола Михайлович Баженов: До 60-річчя з дня народження // Мовознавство. – 1947. – Т. 4/5. – С. 278–279.
866. Булаховський Л. А. Східнослов'янські мови як джерело відбудовання спільнослов'янської акцентологічної системи // Мовознавство. – 1947. – Т. 4/5. – С. 7–17.
867. Булаховський Л. А. Українська літературна мова // Історія української літератури. Т. 1, Ч. 1. – К.; Л.: Радян. школа, 1947. – С. 8–24.
868. Булаховський Л. А. Українська пунктуація (розділові знаки): Посібн. для філологічних ф-тів ун-тів і ф-тів мови та л-ри пед. ін-тів. – К.; Л.: Радян. школа, 1947. – 72 с.
869. Булаховський Л. А. Український літературний наголос (характеристика норми): Посібн. для філологічних ф-тів ун-тів і ф-тів мови та л-ри пед. ін-тів. – К.; Л.: Радян. школа, 1947. – 31 с.
870. Бурксер В. В., Риловнікова О. Ф. Міграція галоїдів та солей крізь атмосферу // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 5. – С. 17–22. – Резюме рос., англ.
871. Бурксер Є. С. Академік В. І. Вернадський – основоположник геохімії // Геол. журн. – 1947. – Т. 8, вип. 3. – С. 17–25. – Резюме рос.
872. Бурксер Є. С. Версія про нестачу сировини в США // Сучасне і майбутнє. – 1947. – № 6. – С. 33–34.

873. Бурксер Є. С. Мінеральні води на території Молдавії // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 5. – С. 11–16. – Резюме англ., рос.
874. Бурксер Є. С. Нові елементи і періодична система Д. І. Менделєєва // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 6. – С. 65–70.
875. Бурлака Ф. Відділ сільськогосподарських наук АН УРСР // Сільське госп-во України. – 1947. – № 5. – С. 60–61.
876. Бурлака Ф. Шестидесятиліття Олександра Дмитровича Тимофєєвського // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 3. – С. 12–17.
877. Бутник-Сиверський Б. С. Украинское искусство. Искусство Украины до 17 в. // БСЭ. 1-е изд. Т. 55. – М.: ОГИЗ, 1947. – С. 966–967.
878. Бутник-Сиверський Б. С. Украинское искусство. Искусство Украины 1900–1917 // Там само. – С. 975–977.
879. Бутник-Сиверський Б. С. Архітектор В. І. Беретті в Києві. – К.; Л.: Держтехвидав України, 1947. – 97 с.: мал., портр.
880. Бутник-Сиверський Б. С. Партизанський варіант «Запорожців» Рєпіна // Наукові записки / Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР. – 1947. – Т. 1/2. – С. 33–37.
881. Бутник-Сиверський Б. С. Художня школа В. І. Григоровича в Києві: До історії нейздійсненого проекту // Там само. – Т. 1/2. – С. 25–32. – Резюме рос., англ.
882. Вайнберг Д. В. Деякі контактні задачі теорії пружності // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 48–55. – Резюме англ., рос.
883. Вайсберг З. М., Фиалков Я. А., Хризман Э. Г. Фотоколориметрическое определение некоторых опийных алкалоидов. Сообщ. 2. Определение кодеина и нарцеина // Фармація. – 1947. – № 1. – С. 26–30.
884. Вакуленко Н. І. До вивчення локалізації ефірних масел і дії каталази у листків різного віку ментольної м'яти // Вісник Київського Ботанічного саду ім. акад. О. В. Фоміна. – 1947. – Вип. 8. – С. 171–192. – Резюме рос., англ.: граф., табл.
885. Варвак П. М. Визначення деформацій короткого елементу // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 4. – С. 35–39.
886. Варвак П. М. Деякі співвідношення у скінчених різницях // Там само. – № 4. – С. 40–46. – Резюме рос.
887. Василенко А. О. Основні проблеми механізації сільського господарства // Сільське госп-во України. – 1947. – № 9. – С. 49–53.
888. Василенко В. Х. Академік Микола Дмитрович Стражеско: До 70-річчя з дня народження // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 27–40.
889. Василенко В. Х. Зміни глікемії під впливом інсуліну й адреналіну при застійній печінці // Мед. журн. – 1947. – Т. 16. – С. 478–483. – Резюме рос.: табл.
890. Василенко П. М. Встановлення і догляд тракторних плугів // Сільське госп-во України. – 1947. – № 4. – С. 44–49.
891. Василенко П. М. До теорії коткування одного шару ґрунту // Праці Київського сільськогосподарського інституту. – 1947. – Т. 4. – С. 92–99.
892. Василенко П. М. До теорії руху складових елементів вороху по ротатійних похилих площинах // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 4. – С. 23–27. – Резюме рос.
893. Василенко П. М. Розсів складових частин вороху на рухомих площинах сільськогосподарських рослин // Там само. – № 3. – С. 28–31. – Резюме рос., англ.

894. Вендт В. П. Новый метод визуальной фотометрии в ультрафиолеті // Укр. біохім. журн. – 1947. – Т. 19, № 3. – С. 393–412. – Резюме рос.
895. Вендт В. П., Лебедева Т. А. Химический состав воздуха озокеритовых шахт Бориславского месторождения // Сб. рефератов науч. работ Киевск. ин-та гигиены труда. – 1947. – № 1. – С. 171.
896. Вервес Г. Д., Килимник О. В. Народжені Жовтнем // Дніпро. – 1947. – № 11. – С. 108–117.
897. Виноградов К. О. Карадагська біологічна станція в системі Академії наук УРСР (1937–1947) // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 5. – С. 62–66.
898. Винокуров С. І. Біохімічні процеси відновлення і розщеплення дегідроаскорбінової кислоти // Укр. біохім. журн. – 1947. – Т. 19, № 3. – С. 370–379. – Резюме рос.
899. Винокуров С. І., Фідман Р. С. Утворення дикетогулонової кислоти в тканинах тваринного організму // Там само. – Т. 19, № 1. – С. 20–27. – Резюме рос., англ.
900. Візир П. Є. Бринза: Методи виготовлення й санітарний контроль // Бюро наук. пропаганди АН УРСР. – К., 1947. – 31 с.: ілюстр.
901. Візир П. Є. Наслідки роботи Інституту мікробіології АН УРСР в першому році нової п'ятирічки // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 2. – С. 39–42.
902. Візир П. Є. Про деякі питання і методи роботи з антибіотиками // Там само. – 1947. – № 3. – С. 59–63.
903. Вісник Академії наук УРСР. № 1 (129) / Відп. ред. Г. В. Курдюмов. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 111 с.
904. Те саме. № 2 (130). – 84 с.
905. Те саме. № 3 (131). – 76 с.
906. Те саме. № 4 (132). – 80 с.
907. Те саме. № 5 (133). – 75 с.
908. Те саме. № 6 (134). – 79 с.
909. Те саме. № 7 (135). – 79 с.
910. Те саме. № 8 (136). – 108 с.
911. Вісник Київського Ботанічного саду ім. акад. О. В. Фоміна. Вип. 8 / Відп. ред. О. П. Маркевич. – К.: Вид-во КДУ ім. Т. Г. Шевченка, 1947. – 192 с.
912. Вісюліна О. Д. До систематики *Genista tetragona* Bess. // Ботан. журн. – 1947. – Т. 4, № 1/2. – С. 82–85. – Резюме рос.
913. Вісюліна О. Д. Про форму *Chondrilla juncea* L. з трубчастими квітками // Там само. – 1947. – Т. 4, № 1/2. – С. 86–89. – Резюме рос.
914. Власюк П. А. Вплив марганцевих добрив на підвищення врожаю і якості сільськогосподарської продукції // Там само. – 1947. – Т. 3, № 3/4. – С. 3–25. – Резюме рос., англ.
915. Власюк П. А. Застосування марганцю для підвищення продуктивності сільськогосподарських рослин // Ювілейний збірник, присвячений 30-літтю Великої Жовтневої соціалістичної революції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 315–330.
916. Власюк П. А. Зона бурякосіяння Башкирії // Доповіді Відділу біологічних наук. Праці січневої сесії АН УРСР. – 1947. – Т. 3. – С. 161–182. – Резюме рос., англ.

917. Власюк П. А. Корисний посібник з сільського господарства: Рецензія на «Посібник по сільському господарству»: Для керівних працівників обл. і район. орг-цій, фахівців сіль. госп-ва. Кн. 1 / Редкол.: В. П. Старченко (гол. ред.), О.П. Каневський, П. В. Рудницький та ін.– К.; Х.: Держвидав с/г л-ри, 1946 // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 3. – С. 64–71.
918. Власюк П. А. Органічно-мінеральна система живлення для підвищення врожаю і продуктивності рослин правильних сівозмін з травосіянням // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 5. – С. 43–55.
919. Власюк П. А. Радянська сільськогосподарська наука // Сільське госп-во України. – 1947. – № 11. – С. 16–23.
920. Власюк П. А. Система калійного підживлення для підвищення врожаю і синтезу каучуку в кок-сагізі // Доповіді Відділу біологічних наук. Праці січневої сесії АН УРСР. – 1947. – Т. 3. – С. 183–199. – Резюме рос., англ.
921. Власюк П. А. Травопільна система землеробства. – К.; Х.: Держсільгосп-видав України, 1947. – 176 с.
922. Власюк П. А. Як збільшити родючість ґрунту: Лекція. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 48 с.
923. Власюк П. А. Як одержати високий врожай цукрових буряків: Лекція. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 69 с.
924. Власюк П. А., Бернштейн І. М. Використання багатозольного бурого вугілля для агрофізіологічних цілей // Сільське госп-во України. – 1947. – № 7. – С. 56–58.
925. Власюк П. А., Липський В. В. Вплив підживлення на підвищення врожайності та вміст каучуку в тау-сагізі // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 5. – С. 31–42. – Резюме рос., англ.
926. Власюк П. А., Шкварук М. М. Вплив марганцевих мікродобрив на збільшення врожаю плодово-ягідних і овочевих культур // Там само. – № 2. – С. 66–79. – Резюме рос., англ.
927. Власюк П. А., Шкварук М. М. Фізіологічно-кислі і лужні сортименти мінеральних добрив для культур бурякової сівозміни // Ботан. журн. – 1947. – Т. 4, № 1/2. – С. 135–140. – Резюме рос.
928. Воблий К. Г. Народне господарство України в новій Сталінській п'ятирічці // Збірник матеріалів про нову Сталінську п'ятирічку. – Одеса, 1947. – С. 46–51.
929. Воблий К. Г. Організація роботи наукового працівника: Методика і техніка / Ред. А. В. Островський. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 152 с.
930. Воеводський М. В. Крем'яні і кістяні вироби палеолітичної стоянки чулатів // Палеоліт і неоліт України. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 107–119. – Резюме фр.: табл.
931. Воеводський М. В. Результати робіт Деснянської експедиції 1936–1938 рр. // Там само. – С. 41–59. – Резюме фр.
932. Вознесенський О. Н. До питання геохронології четвертинного періоду в Європі й абсолютного віку четвертинних відкладів та елементів долинного ландшафту УРСР // Геол. журн. – 1947. – Т. 8, вип. 4. – С. 37–51. – Резюме рос.
933. Возняк М. С. Українські народні казки: В 3-х книгах. Кн. 2. / Упорядн. М. С. Возняк. – К.: Держлітвидав, 1947. – 129 с.

934. Войнар А. О. Про розподіл мікроелементів поміж кров'ю та тканинами в організмі людини // Укр. біохім. журн. – 1947. – Т. 19, № 3. – С. 359–369. – Резюме рос.
935. Волинський П. К. Ідейність у викладанні літератури // Радян школа. – 1947. – № 2. – С. 18–26.
936. Волобуєва Т. Г. Бібліографія праць академіка О. О. Богомольця // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 94–95.
937. Вялов О. С. О нефтеносности Ферганы // Докл. АН СССР. – 1947. – Т. 56, № 1. – С. 67–69.
938. Вялов О. С. Сопоставление разрезов палеогена Туркмении с Кавказом и Средней Азией // Изв. АН СССР. Сер. геол. – 1947. – № 3. – С. 127–134.
939. Вялов О. С. Типы разрезов палеогена Туркмении // Докл. АН СССР. – 1947. – Т. 56, № 4. – С. 397–399.
940. Вялов О. С., Зубов И. П., Клейнберг В. Г. и др. Геологическое строение и перспективы нефтеносных районов Средней Азии. Т. 1. Ферганская депрессия. – Л.; М.: Гостоптехиздат, 1947. – 170 с.: ил.
941. Вялов О. С., Мейер Г. Я., Михайлицкий П. И. Геологическое строение и перспективы нефтеносных районов Средней Азии. Т. 3. Бухаро-Хивинская депрессия. – Л.; М.: Гостоптехиздат, 1947. – 92 с.: ил., карты.
942. Гак Д. В. Німецькі монополії на Україні в період окупації // Україна. – 1947. – № 3. – С. 26–29.
943. Гак Д. В. Про роль особи і народних мас в історії: На допомогу вивчаючим історію ВКП(б). – К., 1947. – С. 78–92.
944. Геологічний журнал. Т. 8, вип. 3 / Ін-т геологічних наук АН УРСР; Відп. ред. В. І. Луцицький. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 100 с. – Резюме рос.
945. Те саме. Т. 8, вип. 4. – 289 с. – Резюме рос.
946. Гербільський В. Л. Роль глистяних інвазій в патогенезі інфекцій // Збірник праць з паразитології. № 1. Праці першої наукової конференції паразитологів УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 172–173.
947. Гідрологічні розрахунки для річок УРСР (при відсутності спостережень) / Ін-т гідрології і гідротехніки АН УРСР; Ред. А. В. Огієвський. – К., 1947. – 353 с.: ілюстр.
948. Гімelfарб Г. М. Всесоюзне товариство по поширенню політичних і наукових знань і завдання Бібліотеки АН УРСР // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 18–23.
949. Гімelfарб Г. М. До питання про підготовку наукових кадрів Бібліотеки АН УРСР // Там само. – № 1. – С. 32–37.
950. Гнеденко Б. В. Как математика изучает случайные явления / Ред. М. А. Лаврентьев; Бюро научной пропаганды АН УРСР. – К., 1947. – 76 с.
951. Гнеденко Б. В. Стефан Банах (30.III.1892–31.VIII.1945р.): Видатний польський математик // Наук. зап. Львів. держ. ун-ту. ім. І. Франка. Сер. фіз.-мат. – 1947. – Т. 5, вип. 1. – С. 5–9.
952. Гозенпуд А. Я. Велич радянської культури і занепад розтлінної буржуазної культури // Культурно-освітня робота. – 1947. – № 2. – С. 8–13.
953. Гозенпуд А. Я. Вигнанець: О. І. Герцен // Україна. – 1947. – № 4. – С. 13–14.

954. Гозенпуд А. Я. Поетичний театр: Драматичні твори Лесі Українки. – К.: Мистецтво, 1947. – 303 с.: ілюстр., портр.
955. Гозенпуд А. Я. Провідники расизму в англо-американській літературі ХХ століття // Вітчизна. – 1947. – № 9. – С. 155–169.
956. Гозенпуд А. Я. Пушкін і українська культура // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 2. – С. 17–28.
957. Гозенпуд А. Я. Філософія занепадництва в сучасній буржуазній літературі // Вітчизна. – 1947. – № 1. – С. 165–180.
958. Гозенпуд А. Я., Стебун І. І. Шкідливі «концепції» проф. Шамрая: Про статтю того ж автора «Леся Українка і англійська література» // Більшовик України. – 1947. – № 4. – С. 52–56.
959. Головин П. В. К вопросу о коллоидах в сахарном производстве // Сахарная пром-сть. – 1947. – Вып. 12. – С. 31–33.
960. Головянко З. С., Руднев Д. Ф., Стражеско Д. Н. ДДТ в борьбе с вредными насекомыми. – К.: Изд-во АН УССР, 1947. – 40 с.
961. Гомоляко М. І. Застосування плазмолізу для розпізнавання життєздатності спор іржі і впливу протруювання // Мікробіол. журн. – 1947. – Т. 9, № 1. – С. 26–34. – Резюме рос., англ.
962. Гомоляко М. І. Про роботу об'єднаної наукової конференції Інститутів мікробіології АН УРСР і АН СРСР // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 5. – С. 67–69.
963. Гомоляко М. І. Ризиктоніозна гниль картоплі // Мікробіол. журн. – 1947. – Т. 9, № 1. – С. 35–43. – Резюме рос., англ.: мал.
964. Гончар О. Т. Дві новели // Дніпро. – 1947. – № 3. – С. 11–23.
965. Гончар О. Т. Земля гуде: Повість // Там само. – 1947. – № 6. – С. 9–27.
966. Гончар О. Т. Земля гуде: Повість // Там само. – 1947. – № 7. – С. 9–58.
967. Гончар О. Т. Земля гуде: Повість // Там само. – 1947. – № 8. – С. 8–61.
968. Горбунов Б. Н., Стрельбицкая А. И. Расчет вагонных рам из тонкостенных профилей: приближенные методы / Отв. ред. Ф. П. Белянкин; Ин-т строительной механики АН УССР. № 45. – К., 1947. – 140 с.
969. Горделадзе Ш. Г. Планета Нептун (1846–1946) / Ред. А. Я. Орлов; Бюро наук. пропаганди АН УРСР. – К., 1947. – 32 с.
970. Горенбейн Ю. Я. Про молекулярний стан електролітів в концентрованих розчинах // Зап. Ін-ту хімії. – 1947. – Т. 9, вип. 1. – С. 37–46.
971. Горенбейн Ю. Я. Фізико-хімічні дослідження концентрованих розчинів // Там само. – Т. 9, вип. 2. – С. 157–175.
972. Горецький П. Й. Складання російсько-українського термінологічного словника на основах радянського мовознавства // Мовознавство. – 1947. – Т. 4/5. – С. 68–89. – Резюме рос., англ.
973. Горев М. М. Про експериментальну артеріальну гіпертонію // Доповіді Відділу біологічних наук. Праці січневої сесії АН УРСР. – 1947. – Т. 3. – С. 58–64. – Резюме рос., англ.
974. Городній П. Т. Москва – центр передової науки і культури // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 7. – С. 26–37.
975. Готт В. С. Журнал «Вопросы философии» (№1): Про дискусію по книзі Г. Ф. Александра «Історія західноєвропейської філософії» // Більшовик України. – 1947. – № 8. – С. 54–60.

976. Готт В. С. Радянська ідеологія та її роль у боротьбі за перемогу комунізму в СРСР // *Партійне життя*. – 1947. – № 5. – С. 42–53.
977. Готт В. С., Омеляновський М. Е. Про одну різновидність реакційного світогляду: З приводу книжки М. Г. Холодного «Думки натураліста про природу і людину» // *Більшовик України*. – 1947. – № 9. – С. 45–52.
978. Граков Б. М. Нікопольська експедиція // *Археологія*. – 1947. – Т. 1. – С. 191.
979. Граков Б. М. Скіфи / Відп. ред. Л. М. Славін; Ін-т археології АН УРСР. – К., 1947. – 95 с.: ілюстр.
980. Гребень Л. К. В якому віці краще ставити на відгодівлю свиней // *Соц. тваринництво*. – 1947. – № 1. – С. 39.
981. Гребень Л. К., Гребень О. К. Українські степові рябі свині // *Соц. тваринництво*. – 1947. – № 1. – С. 17–22.
982. Гринь Ф. О. Про умови зростання *Festuca silvatica* (Poll.) Vill. на Правобережжі УРСР // *Вісник Київського Ботанічного саду ім. акад. О. В. Фоміна*. – 1947. – Вип. 8. – С. 15–25. – Резюме англ., рос.,: табл.
983. Гришкова Н. П. До розв'язання просторової задачі оптичним методом // *Доп. АН УРСР*. – 1947. – № 1. – С. 56–58. – Резюме рос., англ.
984. Грінченко М. О. М. Д. Леонтович // *М. Д. Леонтович*. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 11–37.
985. Грінченко М. О. Нарис історичного розвитку української народної музики // *Наукові записки / Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР*. – 1947. – Т. 1/2. – С. 81–93. – Резюме рос., англ.
986. Грудницька М. С. У відділі рукописів // *Радян. Львів*. – 1947. – № 6. – С. 69–71.
987. Гудзий Н. К. Зарождение и становление московской литературы // *Вестник Московского ун-та*. – 1947. – № 9. – С. 97–107.
988. Гудзий М. К. Велич і світове значення російської літератури: Лекція. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 24 с.
989. Гудзий М. К. Лев Толстой: Літературно-критичний нарис / Відп. ред. О. І. Білецький; Бюро наук. пропаганди АН УРСР. – К., 1947. – 68 с.
990. Гулий М. Ф. Про фосфороліз: Огляд // *Укр. біохім. журн*. – 1947. – Т. 19, № 3. – С. 427–448. – Резюме рос.
991. Гулий М. Ф., Коломійченко М. А. До питання про характер взаємодії між ферментом і полісахаридом в фосфорилазній реакції // *Там само*. – Т. 19, № 2. – С. 147–160. – Резюме рос.
992. Гуслистий К. Г. Коліївщина: Історичний нарис. – К.: Укрполітвидав, 1947. – 48 с.
993. Гуслистий К. Г. Турбаївське повстання. – К.: Укрполітвидав, 1947. – 42 с.
994. Давыдов А. А., Вайсберг З. М., Бурксер Л. Е. Фотоколориметрический метод определения ниобия в стали // *Завод. лаборатория*. – 1947. – Т. 13, № 9. – С. 1038–1043.
995. Данилевский В. В. Русская техника: От древней Руси до конца 19 в. – Л.: Лениздат, 1947. – 484 с.: ил.

996. Данилевский В. В. Русские новаторы в мировой технике: Стеногр. публ. лекции, прочит. 2 сентября 1947 г. в Центр. лектории О-ва в Москве. – М.: Правда, 1947. – 23 с.
997. Данченко С. М., Берлянд Р. А. Кабінет марксизму-ленінізму Бібліотеки АН УРСР // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 45–49.
998. Дворнікова П. Д. Дані по дослідженню фосфорних сполук у легенях // Укр. біохім. журн. – 1947. – Т. 19, № 2. – С. 227–233. – Резюме рос.
999. Дей О. І. Нові коломийки // Радян. Львів. – 1947. – № 7. – С. 71–76.
1000. Дей О. І. Слово вождя // Там само. – № 1. – С. 44–49.
1001. Дей О. І. Улюблені пісні І. Франка // Там само. – № 12. – С. 69–71.
1002. Делімарський Ю. К. Електродні потенціали металів в розтоплених солях // Зап. Ін-ту хімії. – 1947. – Т. 9, вип. 3. – С. 381–398.
1003. Делімарський Ю. К., Колотті Г. А. Гальванічні кола Данієля в розтоплених бромідах // Там само. – Т. 9, вип. 2. – С. 190–192.
1004. Делімарський Ю. К., Колотті Г. А. Потенціали розкладу бромідів металів в алюміній-броміді як розчиннику // Там само. – Т. 9, вип. 2. – С. 176–189.
1005. Делімарський Ю. К., Скобець Є. М. Потенціал розкладу берилій-хлориду // Там само. – Т. 9, вип. 1. – С. 29–36.
1006. Делоне Л. Н., Дидусь В. И. Эффективность внутрисортového улучшающего отбора в линейных сортах самоопылителей // Работы по селекции и семеноводству / Харьк. селекц. станция. – К.; Х., 1947. – С. 211–219.
1007. Демиденко Т. Т. Вплив глибини внесення добрив на розвиток, урожай та склад цукрових буряків // Праці Київського сільськогосподарського інституту. – 1947. – Т. 4. – С. 199–205. – Резюме рос.
1008. Демиденко Т. Т. Надходження поживних елементів у соняшника при різній вологості ґрунту // Там само. – Т. 4. – С. 27–35. – Резюме рос.
1009. Деркач М. Д. Публіцистика Лесі Українки // Радян. літературознавство. – 1947. – № 7/8. – С. 101–105.
1010. Дзбановський Є. О. Інститут археології АН УРСР у 1944 році // Археологія. – 1947. – Т. 1. – С. 183–186.
1011. Динник О. М. Успіхи теорії пружності на Україні за роки Радянської влади // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 73–90.
1012. Динник О. М., Пінська З. Б. Про вплив закріплення кінців на стійкість стиснутих стрижнів // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 2. – С. 60–65. – Резюме рос., англ.
1013. Дінабург Г. Д. До патоморфології гострих травм мозку // Мед. журн. – 1947. – Т. 16. – С. 326–332. – Резюме рос. : мал.
1014. Дінабург Г. Д. Патоморфологія нервової системи при раневому сепсисі // Там само. – Т. 17. – С. 403–407. – Резюме рос. : мал.
1015. Дмитренко П. О. Електродіаліз як метод підготовки ґрунтів при визначенні їх механічного складу // Праці / Укр. НДІ соц. землеробства. – 1947. – Т. 5. – С. 289–292. – Резюме рос.
1016. Дмитрієв Г. В., Бойко П. Т. Новий спосіб садіння // Сільське госп-во України. – 1947. – № 2. – С. 52–55.

1017. Добровольский В. И. Очаги экзотической древесной флоры Украинской ССР // Результаты н/и работ за 1946 г. – К.: Изд-во Киевск. НДИ лесного хоз-ва. – 1947. – Вып. 4. – С. 49–61.
1018. Доброхотов Н. Н. Основные понятия термодинамики. – К.; Л.: Гостехиздат, 1947. – 62 с.
1019. Доброхотов Н. Н. Современные печи для термической обработки металлов // Науч.-техн. конф. ВНИТОМАШ (по вопросам оборудования). Киев, 15 мая 1946 г. – К., 1947. – С. 67–74.
1020. Доброчасва Д. М. Нові види роду *Centaurea* L. з України та суміжних областей // Ботан. журн. – 1947. – Т. 4, № 3/4. – С. 73–83. – Резюме рос.
1021. Довженко В. Д. Грінченко М.: Нарис історичного розвитку української музики // Наукові записки / Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР. – 1947. – Т. 1/2. – С. 81–93.
1022. Довженко В. Д. До питання про творчий метод М. Д. Леонтовича // М. Д. Леонтович. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 5–10.
1023. Довженко В. Й. Будова міських укріплень в Київській Русі // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 7. – С. 47–58.
1024. Доповіді Академії наук УРСР. № 1 / Відп. ред. Г. В. Курдюмов. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 91 с.
1025. Те саме. № 2. – 80 с.
1026. Те саме. № 3. – 81 с.
1027. Те саме. № 4. – 64 с.
1028. Те саме. № 5. – 73 с.
1029. Доповіді Відділу біологічних наук. Праці січневої сесії АН УРСР. Т. 3 / Гол. ред. Б. І. Чернишов, відп. ред. М. М. Гришко. – К., 1947. – 326 с.
1030. Дроботько В. Г. Біологічно активні речовини мікробного та рослинного походження // Ювілейний збірник, присвячений 30-літтю Великої Жовтневої соціалістичної революції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 165–177.
1031. Дроботько В. Г. Мікроби, їх корисна і шкідлива роль. – К., 1947. – 32 с.
1032. Дроботько В. Г. Стахіботріотоксикоз: Нове захворювання коней та людей // Доповіді Відділу біологічних наук. Праці січневої сесії АН УРСР. – 1947. – Т. 3. – С. 258–277. – Резюме рос., англ.
1033. Дроботько В. Г., Айзенман Б. Є. До вивчення ростових факторів та інгібіторів росту *Bact. typhi abdominalis*. Повідомл. II. Триптофан у метаболізмі черевнотифозної палички // Мікробіол. журн. – 1947. – Т. 9, № 1. – С. 68–74. – Резюме рос., англ.: табл.
1034. Дроботько В. Г., Айзенман Б. Є. До вивчення ростових факторів та інгібіторів росту *Bact. typhi abdominalis*. Повідомл. III. Дальше вивчення ростових факторів черевнотифозної палички // Там само. – 1947. – Т. 9, № 1. – С. 75–84. – Резюме рос., англ.: табл.
1035. Думанский А. В., Меженный Я. Ф., Некряч Е. Ф. Лиофильность дисперсных систем. I. Теплота смачивания // Коллоидный журн. – 1947. – Т. 9, № 5. – С. 355–356.: ил., табл.
1036. Думанский А. В., Меженный Я. Ф., Некряч Е. Ф. Набухание желатины в смеси диоксон-вода-этиловый спирт // Там само. – Т. 9, № 3. – С. 169–174.: ил., табл.

1037. Думанський А. В., Делімарський Ю. К. Історія Інституту загальної та неорганічної хімії АН УРСР // Зап. Ін-ту хімії. – 1947. – Т. 9, вип. 3. – С. 295–314.
1038. Душечкін О. І. Проблеми підвищення ефективності мінеральних добрив на Україні за 30 років існування Радянської влади // Ювілейний збірник, присвячений 30-літтю Великої Жовтневої соціалістичної революції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 299–314.
1039. Душечкін О. І. Районування способів виготовлення і зберігання гною // Праці Київського сільськогосподарського інституту. – 1947. – Т. 4. – С. 10–19.
1040. Епштейн С. Ф. Про вміст глютаміну в тканинах тваринного організму // Укр. біохім. журн. – 1947. – Т. 19, № 1. – С. 28–33. – Резюме рос., англ.
1041. Євтухова М. Л., Сайкова В. В. До питання про зміни біохімічного складу крові і сечі при раневому септичному процесі. I. Зміни вмісту білків крові і жовчних пігментів // Мед. журн. – 1947. – Т. 17. – С. 226–244. – Резюме рос.: мал., табл.
1042. Євтухова М. Л., Сайкова В. В. До питання про зміни біохімічного складу крові і сечі при раневому септичному процесі. II. Зміни вмісту креатинінових тіл у крові // Там само. – Т. 17. – С. 245–263. – Резюме рос.: табл.
1043. Ємельяненко Г. Г. Перший том творів Й. В. Сталіна українською мовою // Партійне життя. – 1947. – № 1. – С. 35–42.
1044. Ємельяненко Г. Г. Питання теорії пізнання в ранніх творах товарища Сталіна // Більшовик України. – 1947. – № 5. – С. 27–38.
1045. Ємчук С. М. До екології *Dermacentor marginatus* Sulz в зв'язку з поширенням інфекційного енцефаломієліту коней (ІЕМК) // Збірник праць з паразитології. № 1: Праці першої наукової конференції паразитологів УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 110–142.
1046. Єрмаков М. В. Про застосування гірчиної макухи для підгодовування коропів // Доповіді Відділу біологічних наук. Праці січневої сесії АН УРСР. – 1947. – Т. 3. – С. 308–319.
1047. Єфіменко П. Г. Короткий звіт про археологічні експедиційні дослідження Інституту археології АН УРСР у 1946 р. // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 5. – С. 3–11.
1048. Журнал Бібліотеки Академії наук УРСР. № 1 (3) / Відп. ред. Ю. О. Меженко. – К.: Вид-во БАН УРСР, 1947. – 108 с.
1049. Зайцева Т. В. Стилістичне і граматичне значення пропуску та повторення присудків в поезіях Т. Шевченка // Мовознавство. – 1947. – Т. 4/5. – С. 34–45. – Резюме англ.
1050. Закардоніць А. І. Про культуру вітамінних шипшин на Україні // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 5. – С. 56–61.
1051. Заморій П. К. Генетичні типи розсіпних родовищ моріонів на Волині // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 21–25. – Резюме рос., англ.
1052. Заморій П. К., Ромоданова А. П. До питання про поховані торфовища УРСР // Там само. – № 1. – С. 26–31. – Резюме рос., англ.
1053. Заморій П. К., Ромоданова А. П. Поховані торфяники України // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1947. – Т. 7, вип. 5. – С. 169–215.
1054. Записки Інститута горної механіки. № 5 / Ред. Г. Н. Савин; Ін-т горної механіки. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 167 с.

1055. Записки Інституту хімії. Т. 9, вип. 1 / Відп. ред. А. В. Думанський; Інститут загальної та неорганічної хімії АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 156 с.
1056. Зарецький М. О. Деякі властивості поняття похідної множини в абстрактних просторах // Наук. зап. Львів. держ. ун-ту. ім. І. Франка. Сер. фіз.-мат. – 1947. – Т. 5, вип. 1. – С. 22–33. – Резюме рос.
1057. Зарецький М. О. Зауваження до проблеми наближених обчислень в грецькій математиці // Наук. зап. Львів. держ. ун-ту. ім. І. Франка. Сер. фіз.-мат. – 1947. – Т. 5, вип. 1. – С. 74–79. – Резюме рос.
1058. Засенко О. Є. Співець гуцульського села: До 20-річчя з дня смерті М. Черемшини // Вітчизна. – 1947. – № 4. – С. 160–171.
1059. Затенацький Я. П. Искусство Советской Украины // БСЭ. 1-е изд. – Т. 55. – М.: ОГИЗ, 1947. – С. 979–986.
1060. Затенацький Я. П. Искусство Украины XVI–XIX вв. // Там само. Т. 55. – С. 967–975.
1061. Затенацький Я. П. Народное искусство и художественная промышленность Украины // Там само. – Т. 55. – С. 978–979.
1062. Затенацький Я. П. Невідомі твори Василя Івановича Штернберга (1818–1845) // Наукові записки / Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР. – 1947. – Т. 1/2. – С. 16–22.
1063. Затенацький Я. П. Шевченко і російське мистецтво // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 5. – С. 12–25.
1064. Захваткін В. О. Завдання боротьби з паразитарними захворюваннями риб // Збірник праць з паразитології. № 1. Праці першої наукової конференції паразитологів УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 147–148.
1065. Збірник наукових робіт Інституту органічної хімії. № 13 / АН УРСР; Ред. А. І. Кіпріанов. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 128 с.
1066. Збірник праць з палеонтології та стратиграфії. Т. 1 / Інститут геологічних наук АН УРСР; Відп. ред. Б. І. Чернишев. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 96 с.
1067. Збірник праць з паразитології. № 1. Праці першої наукової конференції паразитологів УРСР / Відп. Ред. А. П. Маркевич; Ін-т зоології АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 182 с.; ілюстр.
1068. Збірник праць Інституту математики АН УРСР. № 8 / Відп. ред. М. О. Лаврентьев. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 192 с.
1069. Збірник праць Канівського біогеографічного заповідника. Т. 1, вип. 1 / Відп. ред. О. П. Маркевич. – К.: Вид-во КДУ, 1947. – 152 с.
1070. Те саме. Т. 2, вип. 1. – 86 с.
1071. Зверезомб-Зубовський Є. В. Капустяна муха. – К.; О.: Держсільгоспвидав, 1947. – 4 с.
1072. Зеленко І. Н. Обладнання книгосховища районної та сільської бібліотек // Культурно-освітня робота. – 1947. – № 2. – С. 52–54.
1073. Зеленський М. В. Захист плодівих дерев від засухи // Сад та город. – 1947. – № 7. – С. 3–7.
1074. Зенін М. О. Сунгульські радіоактивні грязі // Геол. журн. – 1947. – Т. 8, вип. 3. – С. 55–62. – Резюме рос.

1075. Зеров Д. К. Институт ботаники АН УССР // Советская ботаника. – 1947. – Вып. 15, № 6. – С. 367–370.
1076. Зеров Д. К. Копальне торфовище коло с. Семиходи на нижній течії р. Прип'ять // Ботан. журн. – 1947. – Вип. 3, № 1/2. – С. 35–49.
1077. Зеров Д. К. Пилково-статистичне дослідження озерових покладів оз. Святе та оз. Волове // Вісник Київського Ботанічного саду ім. акад. О. В. Фоміна. – 1947. – Вип. 8. – С. 3–13. – Резюме рос., англ.: табл.
1078. Зеров Д. К. Підсумки вивчення спорових рослин в УРСР за 30 років (1917–1947) // Ботан. журн. – 1947. – Т. 4, № 3/4. – С. 42–49. – Резюме рос.
1079. Зеров Д. К. Реліктові елементи флори Канівського біогеографічного заповідника // Зб. праць Канівського біогеогр. заповідника. – 1947. – Т. 2, вип. 1. – С. 12.
1080. Зеров Д. К. Стратиграфія сфагнових боліт степової частини УРСР // Ботан. журн. – 1947. – Вип. 3, № 3/4. – С. 29–37.
1081. Зеров Д. К. Сфагнові мохи Південного Уралу і Башкирського Приуралля // Там само. – 1947. – Т. 4, № 1/2. – С. 95–106. – Резюме рос.
1082. Зеров Д. К., Модилевський Я. С. Институт ботаники АН УРСР // Там само. – 1947. – Т. 4, № 3/4. – С. 5–17. – Резюме рос.
1083. Зеров К. К. Подковообразные старицы рек Белой и Уфы, их генезис и зарастание // Труды Ин-та гидробиологии. – К., 1947. – № 21. – С. 107–118. – Резюме англ.: рис.
1084. Зерова М. Я. Іржа садового бальзаміну (*Impatiens balsamina* Linn.), викликана *Rasenia* sp. // Вісник Київського Ботанічного саду ім. акад. О. В. Фоміна. – 1947. – Вип. 8. – С. 91–94. – Резюме рос., англ.
1085. Зерова М. Я. *Stagonospora curtisi* sacc. – збудник захворювання *Amaryllis* sp. // Там само. – Вип. 8. – С. 85–89. – Резюме рос., англ.: мал.
1086. Золотоверхий І. Д. Розвиток української радянської культури // Партійне життя. – 1947. – № 3. – С. 36–44.
1087. Зубаровський В. М. Конденсація ізатину з 1,4 діоксинафталином // Зб. наук. робіт Ін-ту органічної хімії. – 1947. – № 13. – С. 81–88.
1088. Зубенко П. М. Розпад і ресинтез креатинфосфату в денервованому мускулі // Укр. біохім. журн. – 1947. – Т. 19, № 2. – С. 218–226. – Резюме рос.
1089. Исследования динамической прочности сварных конструкций вагонов / Ин-т электросварки им. Е. О. Патона АН УССР; Отв. ред. Е. О. Патон. – К.: АН УССР, 1947. – 135 с.: ил.
1090. Ишлинский А. Ю. Алгебра и решение уравнений // Машиностроение: Энциклоп. справочн. Разд. 1: Инженерные расчеты в машиностроении. Т. 1, кн. 1. – М.: Машгиз, 1947. – С. 111–130.: фото, табл.
1091. Ишлинский А. Ю. Вариационное исчисление // Там само. – С. 251–253.
1092. Ишлинский А. Ю. Приближенные вычисления // Там само. – С. 106–111.
1093. Ишлинский А. Ю. Ряды функций // Там само. – С. 262–271.: табл.
1094. Ишлинский А. Ю. Сведения о размерах фигур и тел // Там само. – С. 103–106.
1095. Ишлинский А. Ю. Трансцендентные функции и специальные полиномы // Там само. – С. 130–142.: фото, табл.

1096. Ишлинский А. Ю. Тригонометрия // Там само. – С. 190–193.
1097. Ищенко И. Н. Блокада новокаином синусокоротгидной зоны при синдромах повреждения головного мозга // Врачебное дело. – 1947. – № 9. – С. 755–760.
1098. Ищенко И. М. Про виникнення і лікування раневого сепсису // Мед. журн. – 1947. – Т. 17. – С. 61–85.
1099. Ищенко И. М. Рефлекторні симпатичні синдроми // Там само. – Т. 16. – С. 426–443. – Резюме рос.
1100. Ивантишин М. М. Галенітові рудопрояви Подільської палеозойської смуги // Геол. журн. – 1947. – Т. 8, вип. 3. – С. 33–36. – Резюме рос.
1101. Ивантишин М. М. Два типи первинних проявів молібденіту на Україні // Там само. – Т. 8, вип. 3. – С. 27–32.
1102. Избеков В. О. Електролиз расплавленных солей с рідкими катодами // Зап. Ин-ту хімії. – 1947. – Т. 9, вип. 1. – С. 15–28.
1103. Ильин В. С. До питання про укладання нового українсько-російського словника // Мовознавство. – 1947. – Т. 4/5. – С. 245–256. – Резюме англ.
1104. Иофанов Д. М. М. Ю. Лермонтов: Нові матеріали про життя і творчість / Відп. ред. О. І. Білецький; Ін-т укр. літератури. – К.: 1947. – 111 с.: портр.
1105. Історія української літератури. Т. 1 / Відп. ред. О. І. Білецький. – К.; Х.: Радян. школа, 1947. – 536 с.
1106. Йосипенко М. К. Ідейно-творча єдність української та російської театральних культур // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 55–72.
1107. Кавецкий Р. Е. К вопросу о биологических и химических методах терапии рака // Сб. трудов Киевск. н/и рентгенорадиолог. и онколог. ин-та. – 1947. – Т. 3. – С. 13–20.
1108. Кавецкий Р. Є. Деякі підсумки роботи Інституту клінічної фізіології ім. акад. О. О. Богомольця АН УРСР // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 8. – С. 89–95.
1109. Кавецкий Р. Є. До роковин з дня смерті академіка О. О. Богомольця // Там само. – № 6. – С. 9–12.
1110. Кавецкий Р. Є. З американських вражень: Становище лікувальних закладів // Сучасне і майбутнє. – 1947. – № 5. – С. 36–39.
1111. Кавецкий Р. Є. На шляху до довголіття. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 36 с.
1112. Кавецкий Р. Є. Науково-дослідна робота по вивченню рака в США // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 2. – С. 67–76.
1113. Кавецкий Р. Є. Роль фізіологічної системи сполучної тканини в патогенезі рака // Мед. журн. – 1947. – Т. 16. – С. 111–119.
1114. Кавецкий Р. Є., Спасокукоцький Ю. О., Дядюша Г. Ф. Про функціональний стан фізіологічної системи сполучної тканини при раневому сепсисі // Там само. – Т. 17. – С. 86–94. – Резюме рос.
1115. Калинович М. Я. Вступ до мовознавства. Вип. 1. – 2-е вид, випр. і доп. – К.; Л.: Радян. школа, 1947. – 112 с.
1116. Канський К. Є. Договір МТС з колгоспами – непорушний закон // Сільське госп-во України. – 1947. – № 4. – С. 13–17.

1117. Каптаренко-Чорноусова О. К. До питання про мікрофауну палеогену західних областей УРСР // Збірник праць з палеонтології та стратиграфії. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – Т. 1. – С. 81-95.
1118. Каптаренко-Чорноусова О. К. До стратиграфії палеогену Нікопольського манганово-рудного району // Геол. журн. – 1947. – Т. 8, вип. 4. – С. 20–25.– Резюме рос.
1119. Каптаренко-Чорноусова О. К. Знахідка форамініфер в палеоценових відкладах околиць м. Сум // Там само. – Т. 8, вип. 4. – С. 26–30. – Резюме рос.
1120. Каптаренко-Чорноусова О. К. Про фаціальні зміни Київського мергелю // Там само. – Т. 8, вип. 4. – С. 228–258.– Резюме рос.
1121. Карпенко Г. В. Дійсний член Академії наук УРСР Овксентій Васильович Корчак-Чепурківський: До 90-річчя з дня народження гігієніста і епідеміолога // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 3 (131). – С. 18–20.
1122. Карпенко Г. В. Захист дисертацій в інститутах Академії наук УРСР за друге півріччя 1946 року // Там само. – № 1. – С. 97–102.
1123. Карпенко Г. В. Зростання і розвиток Академії наук Української РСР: До 30-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції // Там само. – № 8. – С. 29–38.
1124. Карпенко Г. В. Квітнева сесія Академії наук Української РСР // Там само. – № 4. – С. 56–74.
1125. Карпунін П. П., Ципкіна О. Я. До питання про взаємодію малеїнового ангідриду з висококип'ячими фракціями кам'яновугільної смоли та пеку // Зб. наук. робіт Ін-ту органічної хімії. – 1947. – № 13. – С. 123–126.
1126. Карпунін П. П., Ципкіна О. Я. До питання про склад пеку // Там само. – № 13. – С. 120–122.
1127. Касименко О. К. Географічні напрями нового курсу Трумена // Сучасне і майбутнє. – 1947. – № 3. – С. 13–16.
1128. Касьяненко В. Г. Аппарат движения и опоры лошади: Функциональный анализ / Ин-т зоологии АН УССР. – К., 1947. – 96 с.: ил.
1129. Кацнельсон А. І. В ім'я життя: Про поему Андрія Малишка «Прометей» // Вітчизна. – 1947. – № 7. – С. 185–191.
1130. Кацнельсон А. І. Визволителі. – Офіцери і визволителі. – У ніч тривожену, в ніч зимову. – Пече, мов полум'я духає спека. – До схід сонця рано встанеш. – Я бачив дівчину з Банану.: Вірші // Там само. – № 5. – С. 109–111.
1131. Кацнельсон А. І. Дума про знатного сталевара. – Дипломат: Вірші // Дніпро. – 1947. – № 6. – С. 100–101.
1132. Кацнельсон І. Л. Електролітичне покриття алюмінієм // Зап. Ін-ту хімії. – 1947. – Т. 9, вип. 1. – С. 63–85.
1133. Киприанов А. И. Электронная теория в органической химии / Ин-т органической химии АН УССР. – К., 1947. – 128 с.
1134. Кіпріанов А. І. Будова й забарвлення органічних барвників // Ювілейний збірник, присвячений 30-літтю Великої Жовтневої соціалістичної революції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 27–43.
1135. Кіпріанов А. І., Дашевська Б. І. Оксипохідні ціанінових барвників // Зб. наук. робіт Ін-ту органічної хімії. – 1947. – № 13. – С. 3–16.

1136. Кіпріанов А. І., Пазенко З. М. Конденсація N-алкіламінотіофенолів з хлорангідридами кислот // Там само. – № 13. – С. 68–80.
1137. Кіпріанов А. І., Розум Ю. С. Тіоціаніни з негативними замісниками в поліметиновому хромофорі // Там само. – № 13. – С. 29–39.
1138. Кіпріанов А. І., Серебряний С. Б. Синтез 1-метоксифеназину // Там само. – № 13. – С. 89–96.
1139. Кіпріанов А. І., Сич К. Д. Амінопохідні тіоціанінових барвників // Там само. – № 13. – С. 17–28.
1140. Кіпріанов А. І., Фрідман С. Г., Пупко Л. С. знебарвлення ціанінових барвників лугом та кислотою // Там само. – № 13. – С. 40–67.
1141. Кириченко І. М. Особливості нового українського правопису / Ін-т мовознавства АН УРСР. – К., 1947. – 31 с.
1142. Кириченко І. М. Український правопис // Мовознавство. – 1947. – Т. 4/5. – С. 234–244. – Резюме англ.
1143. Кириченко І. М. Українсько-російські словники та принцип складання їх // Там само. – Т. 4/5. – С. 276.
1144. Кириченко І. М., Горещкий П. І. Словник-показчик до українського правопису. – К.; Л: Радян. школа, 1947. – 143 с.
1145. Кисельов О. І. В боротьбі проти реакційної естетики: Літературно-естетичні погляди Павла Грабовського // Радян. літературознавство. – 1947. – № 7/8. – С. 89–100.
1146. Кільчевський М. О. Наближені методи вивчення переміщень в циліндричних оболонках // Зб. праць Ін-ту математики АН УРСР. – 1947. – № 8. – С. 97–110. – Резюме рос., англ.
1147. Кільчевський М. О. Про пружній співудар кулі та балки // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 3–6. – Резюме рос., англ.
1148. Кінько А. М. Процес переусвідомлення епічної традиції в думках про Велику Вітчизняну війну // Наукові записки / Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР. – 1947. – Т. 1/2. – С. 128–150.
1149. Кістяківський О. Б. Вивчення екології головніших видів диких качок в районі Середнього Дніпра // Зб. праць Канівського біогеогр. заповідника. – 1947. – Т. 2, вип. 1. – С. 16.
1150. Кістяківський О. Б. Режим в місцях скупчення диких качок в період полювання та значення заповідників в збільшенні їх кількості // Там само. – Т. 2, вип. 1. – С. 17.
1151. Клейн Б. І. Ілля Ілліч Мечников: Життя та наукова діяльність / Бюро наук. пропаганди АН УРСР. – К., 1947. – 32 с.
1152. Клейн Б. І., Марусенко Т. А. Дослідження зв'язку поміж ростовими речовинами і черевнотифозним бактеріофагом // Мікробіол. журн. – 1947. – Т. 9, № 1. – С. 85–93. – Резюме рос., англ.
1153. Котов М. І. Гірські соснові бори як проблема історичної ботанічної географії // Ботан. журн. – 1947. – Т. 4, № 1/2. – С. 53–59. – Резюме рос.
1154. Клоков М. В. До систематики українських перлівок (*Melica L.*) // Там само. – Т. 4, № 1/2. – С. 90–94. – Резюме рос.

1155. Клоков М. В. Нові матеріали до пізнання української флори. II. Критичний перегляд родини гвоздичних – родини *Cerastium* L., *Minuartia* L., *Herniaria* L. // Там само. – Т. 4, № 1/2. – С. 60–75. – Резюме рос.
1156. Коваленко А. Д. Одночасна дія розтягу та згину в круглих пластинках // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 42–47. – Резюме рос., англ.
1157. Ковальський В. В., Палладина Л. И., Эпельбаум С. Е., Ролл А. И. Влияние водных экстрактов из консервированной кожи на заживление ран. Сообщ. 1 // Сб. трудов Укр. эксперимент. ин-та глазных болезней. – М.: Медгиз, 1947. – С. 131–135.
1158. Ковальський В. В., Картамышев А. И., Палладина Л. И., Эпельбаум Е. Е. Влияние водных экстрактов из консервированной кожи на регенеративные процессы. Сообщ. 2 // Там само. – С. 136–141.
1159. Колесса Ф. М. Спогади про Миколу Лисенка. – Л.: Вільна Україна, 1947. – 64 с.
1160. Коломієць Ю. С. Гемоспоридіози сільськогосподарських тварин на Україні // Збірник праць з паразитології. № 1. Праці першої наукової конференції паразитологів УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 96–102.
1161. Коломієць Ю. С. Особливості епізоотології нуталіозу коней // Сільське госп-во України. – 1947. – № 6. – С. 45–48.
1162. Комоцький С. К. Вуглевмісність роменського карбону // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 5. – С. 27–30. – Резюме рос., англ.
1163. Консевич А. І. Підготовка наукових кадрів для науково-дослідної роботи в інститутах Академії наук УРСР // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 5. – С. 70–72.
1164. Консевич А. І. Підготовка наукових кадрів через аспірантуру в Академії наук УРСР // Там само. – № 1. – С. 103–106.
1165. Копилов Ф. Б. Ще одна знахідка фарби трипільських гончарів // Археологія. – 1947. – Т. 1. – С. 179–181. – Резюме фр.
1166. Корецький В. М. Англо-саксонские правды // Хрестоматия по истории государства и права. Ч. 2, вып. 2. – Х.: Харьк. юридич. ин-т, 1947. – 37 с.
1167. Корецький В. М. Военный строй Франкского государства: Лекция по истории государства и права. – Х.: Харьк. юридич. ин-т, 1947. – 42 с.
1168. Корецький В. М. Лекции по истории государства и права. – М.: Юриздат, 1947. – 96 с.
1169. Кормове отруєння коней (дендродохіотоксикоз) / Відп. Ред В. Г. Дроботько; Ін-т мікробіології ім. Д. К. Заболотного АН УРСР. – К., 1947. – 83 с.; ілюстр.
1170. Корнейчук А. Е. О выполнении Союзом советских писателей Украины постановления ЦК ВКП(б) о журналах «Звезда» и «Ленинград»: Доклад на пленуме Союза советских писателей Украины 15–20 сентября 1947 г. – К.: Радян. письменник, 1947. – 42 с.
1171. Корнійчук О. Є. Вибране. – К.: Радян. письменник, 1947. – 434 с.
1172. Корнійчук О. Є. Література Радянської України перед великим ювілеєм // Вітчизна. – 1947. – № 7. – С. 3–14.
1173. Корнійчук О. Є. Великий поет-демократ // Тарас Шевченко. Кобзар. – К.: Держлітвидав, 1947. – С. 5–12.
1174. Корнійчук О. Є. П'єси. – К.: Держлітвидав України, 1947. – 491 с.

1175. Корнійчук О. Є. Про виконання Спілкою радянських письменників України постанови ЦК ВКП(б) про журнали «Звезда» і «Ленинград»: Доповідь на пленумі правління Спілки радянських письменників України // Вітчизна. – 1947. – № 10. – С. 3–19.
1176. Корноухов М. В. Варіаційний метод об'єднаного розрахунку міцності та стійкості стрижневих ферм // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 3. – С. 32–38. – Резюме рос., англ.
1177. Корноухов М. В. Об'єднаний розрахунок міцності та загальної стійкості шарнірно-стрижневих ферм // Там само. – № 2. – С. 50–59. – Резюме рос., англ.
1178. Корноухов М. В. Стійкість та стійка міцність комбінованих стрижневих систем // Там само. – № 3. – С. 39–45. – Резюме рос., англ.
1179. Корноухов М. В. Стійкість та стійка міцність рам з складових стрижнів на планках або з решіткою // Там само. – № 2. – С. 43–49. – Резюме рос., англ.
1180. Косець М. І. Букові ліси Західного Поділля // Ботан. журн. – 1947. – Т. 4, № 3/4. – С. 101–112. – Резюме рос.
1181. Кострюкова К. Ю. Столетний путь кафедры биологии // Сто лет Киевского медицинского института (1841–1941) – К.: Госмедиздат УССР, 1947. – С. 41–49.
1182. Коткова К. І. Пірофосфатази печінки // Укр. біохім. журн. – 1947. – Т. 19, № 2. – С. 189–197. – Резюме рос.
1183. Коткова К. І. Про перенос фосфатних груп на глікоген // Там само. – Т. 19, № 1. – С. 96–101. – Резюме рос., англ.
1184. Котов М. І. Новий вид флори УРСР *Odontites salina* Kotov // Ботан. журн. – 1947. – Т. 4, № 1/2. – С. 76–77. – Резюме рос.
1185. Котов М. І. Рослинність Башкирського державного заповідника на Південному Уралі // Там само. – Т. 4, № 3/4. – С. 120–126. – Резюме рос.
1186. Котов М. І. Систематика та географія рослин в УРСР за 30 років // Там само. – Т. 4, № 3/4. – С. 36–41. – Резюме рос.
1187. Коцюбинський М. М. Твори. В 5-ти томах. Т. 1 / Ред. П. Г. Тичина; Ін-т укр. літератури АН УРСР. – К.: Держлітвидав України, 1947. – 526 с.: ілюстр.
1188. Коцюбинський М. М. Твори. В 5-ти томах. Т. 2 / Ред. П. Г. Тичина; Ін-т укр. літератури АН УРСР. – К.: Держлітвидав України, 1947. – 467 с.: ілюстр.
1189. Крашеніннікова О. В., Слензак І. Є. Про фаціальні особливості олігоценових покладів в зоні солянокупольних структур Дніпровсько-Донецької западини // Геол. журн. – 1947. – Т. 8, вип. 4. – С. 14–19. – Резюме рос.
1190. Крижанівський С. А. На піднесенні: Українська радянська поезія перед 30-річчям Жовтня // Дніпро. – 1947. – № 9. – С. 76–85.
1191. Крижанівський С. А. Образи геніїв революції // Там само. – № 11. – С. 93–107.
1192. Криштафович А. Н. Новые методы изучения изменения угольного вещества // Труды Ин-та геолог. наук АН СССР. Сер. угольн. – 1947. – Вып. 99, № 2. – С. 139.
1193. Криштафович А. Н. Успехи изучения геологического строения Дальнего Востока за 30 лет // Советская геология за 30 лет (1917–1947). – М.: Госгеолиздат, 1947. – С. 112–120.

1194. Кудлай Д. Г., Шульц В. М. До вивчення біохімічних властивостей групи *Brucella* // Мікробіол. журн. – 1947. – Т. 9, № 1. – С. 101–111. – Резюме рос., англ.
1195. Кудра О. К. Дослідження в галузі електродних процесів // Зап. Ін-ту хімії. – 1947. – Т. 9, вип. 3. – С. 364–380.
1196. Кудра О. К., Гітман Є. Б. Про щільні і пухкі катодні осади кадмію та марганцю // Там само. – 1947. – Т. 9, вип. 2. – С. 214–226.
1197. Кузнецов В. І. Одержання бензину з бітумінозного бурого вугілля Олександрійського родовища за методом напівкоксування і крекінгу // Зб. наук. робіт Ін-ту органічної хімії. – 1947. – № 13. – С. 106–117.
1198. Кузнецов О. М. До питання про використання енергії механічної дії гірського тиску // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 5. – С. 37–42.
1199. Кулаковська О. П. *Asymphyllodora markevitschi* sp. nov., новий вид дигенетичних трематод з риб р. Дніпра // Збірник праць з паразитології. № 1. Праці першої наукової конференції паразитологів УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 152–154.
1200. Кулик Л. О., Сушицький П. І. Колекції метеоритів по Львівських музеях // Геол. журн. – 1947. – Т. 8, вип. 3. – С. 93–98. – Резюме рос.
1201. Кульський Л. А., Гороновський І. Т. Гипохлоритные установки КГ-12, КГ-13, КГ-14. – К.: Изд-во АН УССР, 1947. – 32 с.
1202. Кульський Л. А. Роботи лабораторії хімії та технології води // Зап. Ін-ту хімії. – 1947. – Т. 9, вип. 3. – С. 399–411.
1203. Кульський Л. А., Гороновський І. Т. Хлоростійкість срібних та сріблосульфідних покриттів // Там само. – Т. 9, вип. 1. – С. 135–155.
1204. Курдюмов Г. В., Лысак Л. И. О природе размытости интерференционных линий на рентгенограммах отпущенного мартенсита // Журн. техн. физики. – 1947. – Т. 17, вып. 9. – С. 993–1002.
1205. Kurdyumov G., Lyssak L. The application of single crystals to the study of tempered martensite // Journ. Iron and Steel Inst. – 1947. – V. 156, № 5. – P. 29–36.
1206. Куцин Е. А. Електроіскровий спосіб обробки циліндричних поверхонь // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 3. – С. 46–51. – Резюме рос., англ.
1207. Кучумов П. В. Селекция яровой пшеницы // Работы по селекции и семеноводству. – К.; Х., 1947. – С. 72–96.
1208. Лаврентьев М. О. До теорії довгих хвиль // Зб. праць Ін-ту математики АН УРСР. – 1947. – № 8. – С. 13–65. – Резюме рос., англ.
1209. Лавров П. А. Визвольна війна українського народу проти німецьких окупантів у 1918 р.: Стенограма публ. лекції, прочит. 18 листопада 1946 р. в залі Музею В. І. Леніна в Києві. – К.: Лекційне бюро управління в справах вищої школи при РНК УРСР., 1947. – 20 с.
1210. Лавров Ф. І. Ф. М. Колесса // Вітчизна. – 1947. – № 3. – С. 2.
1211. Лавров Ф. І. Радянська Армія в українському фольклорі Великої Вітчизняної війни // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 2. – С. 53–66.
1212. Лавров Ф. І. Радянські українські народні співці-кобзарі: Портрети й характеристики // Наукові записки / Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР. – 1947. – Т. 1/2. – С. 151–169.

1213. Лавров Ф. І. Сталін в українському фольклорі Великої Вітчизняної війни // Бюро наук. пропаганди АН УРСР. – К., 1947. – 32 с.
1214. Лавров Ф. І. Як збирати і записувати фольклорні матеріали // Культурно-освітня робота. – 1947. – № 4. – С. 40–43.
1215. Лавров Ф. І., Павлій П. Д. Пам'яті видатного вченого-фольклориста Ф. М. Колесси // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 3. – С. 6–11.
1216. Лагодовська О. Ф. Українська культура та її місце в археологічному минулому України // Там само. – № 6. – С. 47–57.
1217. Лазарев Б. Г. Вплив всебічного стискування і неоднорідних деформацій на надпровідність металів // Ювілейний збірник, присвячений 30-літтю Великої Жовтневої соціалістичної революції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 71–86.
1218. Лапчик Т. Ю. Про халькозин у мідястих пісковиках та сланцях Донбасу // Геол. журн. – 1947. – Т. 8, вип. 3. – С. 37–48. – Резюме рос.
1219. Лапчик Т. Ю. Рудопрояви олова в Приазовському кристалічному масиві // Там само. – Т. 8, вип. 4. – С. 195–199. – Резюме рос.
1220. Ларін Б. О. Значення праць академіка Л. В. Щерби в радянському мовознавстві // Мовознавство. – 1947. – Т. 4/5. – С. 199–207. – Резюме англ.
1221. Лауер Н. В. До питання про роль вуглеводів у резистентності до аноксії // Мед. журн. – 1947. – Т. 16. – С. 298–307. – Резюме рос.: мал., табл.
1222. Лашкар'єв В. Є. Електронні явища в півпровідниках. Явища на контакті і об'ємні властивості півпровідників // Ювілейний збірник, присвячений 30-літтю Великої Жовтневої соціалістичної революції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 13–19.
1223. Лебедев С. І. Про фізіологічну роль каротину в рослині // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 3. – С. 23–27. – Резюме рос., англ.
1224. Левицький І. Ф. Гонцівська палеолітична стоянка // Палеоліт і неоліт України. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 197–247. – Резюме фр.
1225. Левицький І. Ф. Сліди палеоліту коло Богодухова // Там само. – С. 289–293. – Резюме фр.
1226. Левченко С. П. Мова і стиль драм О. Є. Корнійчука // Мовознавство. – 1947. – Т. 4/5. – С. 277.
1227. Леонов М. Марксизм-ленінізм про наукове передбачення / Ін-т філософії АН УРСР. – К.: Укрполітвидав, 1947. – 67 с.
1228. Леонтович М. Д. Хор «Зоря моя вечірня» // М. Д. Леонтович: Зб. статей та матеріалів. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 56–58.
1229. Липа О. Л. Про успішну акліматизацію гігантської туї на Україні // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 3. – С. 17–22. – Резюме рос., англ.
1230. Липковская А. В. Глинистые породы каменноугольных отложений Донецкого Бассейна // Материалы по геологии и гидрологии: Св. 4: за 1946 г. – К., 1947. – С. 41–54.: ил.
1231. Листи з фашистської каторги: Збірник листів радянських громадян, які були вигнані на каторжні роботи до фашистської Німеччини / Комісія по історії Вітчизняної війни АН УРСР, Архівне упр. МВС УРСР; Ред. Ф. П. Шевченко. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 159 с.

1232. Литвин К. З. Вище рівень ідейного виховання в школі: З доповіді на республ. нараді активу Міністерства освіти УРСР 26 листопада 1946 р. // Радян. школа. – 1947. – № 1. – С. 5–11.
1233. Ліфшиць І. М. Про деякі питання теорії реальних кристалів // Ювілейний збірник, присвячений 30-літтю Великої Жовтневої соціалістичної революції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 87–92.
1234. Логгінов Б. Й. Ширина і конструкція полезахисних лісових смуг // Сільське госп-во України. – 1947. – № 6. – С. 47–55.
1235. Логгінов Б. Й. Водоохоронна роль лісу // Там само. – № 5. – С. 55–59.
1236. Лойцкер Ю. Б. Шолом-Алейхем і Україна // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 3. – С. 33–42.
1237. Лось Ф. Є. 800-річчя Москви // Там само. – 1947. – № 7. – С. 11–25.
1238. Луговцов М. В. Інтенсифікація доменного процесу // Ювілейний збірник, присвячений 30-літтю Великої Жовтневої соціалістичної революції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 218–250.
1239. Лурье А. Ю. Вклад акушерско-гинекологической клиники в развитие отечественной науки // Сто лет Киевского медицинского института (1841–1941). – К.: Госмедиздат УССР, 1947. – С. 138–148.
1240. Лурье А. Ю. Профилактика, клиника и терапия рака матки: Пособие для врачей. – К.: Госмедиздат УССР, 1947. – 64 с.
1241. Лурье А. Ю., Сосенкова Н. Я. Акушерские ошибки и материнская смертность / Центр. ин-т усовершенствования врачей. – М., 1947. – 159 с. – Сер.: Б-ка практикующего врача.
1242. Лур'є О. Ю. Досягнення акушерсько-гінекологічної науки на Україні протягом 30 років // Педіатрія, акушерство і гінекологія. – 1947. – № 5. – С. 15–23.
1243. Лур'є О. Ю. Жіночі онкопрофілакторії при консультаціях і методи їх роботи // Там само. – 1947. – № 4. – С. 19–24.
1244. Лучицкий В. И. О соотношениях юры и карбона на р. Онон (Восточное Забайкалье) // Докл. АН СССР. – 1947. – Т. 58, № 3. – С. 451–454.
1245. Лучицкий В. И. Петрография. Т.1, ч. 1/2. 6-е изд. – М.; Л.: Госгеолиздат, 1947. – 332 с.
1246. Лучицкий В. И. Щелочной метасоматоз на территории Украинского кристаллического массива // Докл. АН СССР. – 1947. – Т. 55, № 1. – С. 49–52.
1247. Лучицкий В. И. Бердичівський магматичний комплекс // Український кристалічний масив: Геолого-петрологічний опис. – К., 1947. – С. 199–201.
1248. Лучицкий В. И. Гранітні інтрузії коростишівського та житомирського типу не досить ясного віку // Там само. – С. 202–208.
1249. Лучицкий В. И. Історія дослідження петрології Українського кристалічного масиву // Там само. – С. 7–22.
1250. Лучицкий В. И. Корисні копалини Українського кристалічного масиву // Там само. – С. 297–300.
1251. Лучицкий В. И. Кременчуцько-Звенигородський плагіогранітний комплекс // Там само. – С. 34–36.
1252. Лучицкий В. И. Магматичний габро-гранітний комплекс північної та середньої частини Українського кристалічного масиву // Там само. – С. 222–234.

1253. Лучицький В. І. Магматичні породи кристалічних масивів та нові шляхи визначення їх відносного віку // Ювілейний збірник, присвячений 30-літтю Великої Жовтневої соціалістичної революції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 111–117.
1254. Лучицький В. І. Мігматити та апліт-гранітна комплекс серія // Український кристалічний масив: Геолого-петрологічний опис. – К., 1947. – С. 37–38.
1255. Лучицький В. І. Натровий метасоматоз в межах Російської платформи // IV наукова сесія КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Тези доповідей. – К., 1947. – С. 3–9.
1256. Лучицький В. І. Овруцький метаморфічний комплекс // Український кристалічний масив: Геолого-петрологічний опис. – К., 1947. – С. 172–173.
1257. Лучицький В. І. Положення Українського кристалічного масиву і відношення його до руської платформи // Там само. – С. 32–33.
1258. Лучицький В. І. Приазовський інтрузивний луговий комплекс // Там само. – С. 259–268.
1259. Лучицький В. І. Стратиграфія Українського кристалічного масиву // Там само. – С. 23–31.
1260. Лучицький В. І. Тетерово-Бузька метаморфічна серія // Там само. – С. 64–77.
1261. Лучицький В. І. Ультрабазити, базити і метабазити Приазов'я // Там само. – С. 137–157.
1262. Луцевська Г. М., Савінов Б. Г. Вміст каротину в деяких зелених рослинах УРСР // Зб. наук. робіт Ін-ту органічної хімії. – 1947. – № 13. – С. 97–105.
1263. Любинський М. А. Кок-сагіз і каучук // Бюро наук. пропаганди АН УРСР. – К., 1947. – 64 с.: ілюстр
1264. Ляшенко В. І., Павленко А. М. Явище підвищення провідності півпровідника під впливом контактного поля // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 2. – С. 17–23. – Резюме рос., англ.
1265. Лященко П. И. История народного хозяйства СССР: Уч. пособие для вузов. Т. 1: Докапиталистические формации. – Л.: Госполитиздат, 1947. – 663 с.
1266. М. Д. Леонтович: Збірник статей та матеріалів / Відп. ред. П. Д. Павлій; Упоряд. В. Д. Довженко; Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 104 с.
1267. Майданський М. Н. Стягнене речення, або речення з однорідними членами: Загальний огляд // Мовознавство. – 1947. – Т. 4/5. – С. 174–190. – Резюме англ.
1268. Макаревич М. Л. Випадкові знахідки в с. Раковичах Радомиського району Житомирської області // Археологія. – 1947. – Т. 1. – С. 175–177.
1269. Макаревич М. Ф. Лишайники, зібрані в Радянських Східних Карпатах в 1940 р. // Ботан. журн. – 1947. – Т. 4, № 1/2. – С. 111–127. – Резюме рос.
1270. Маков К. І. Гідрогеологія УРСР за 30 років // Геол. журн. – 1947. – Т. 8, вип. 4. – С. 86–100. – Резюме рос.
1271. Маков К. І. Загальні гідрогеологічні передумови формування мінеральних вод УРСР // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 13–20. – Резюме рос., англ.
1272. Маков К. І. Про методику складання оглядової карти гідрогеологічних районів СРСР // Геол. журн. – 1947. – Т. 8, вип. 4. – С. 75–85. – Резюме рос.

1273. Маков К. І., Ткачук В. Г. Про основні принципи вивчення режиму підземних вод СРСР // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 7–12. – Резюме рос., англ.
1274. Маковська Г. Ф. Розрахунок циліндричних резервуарів із стінкою змінної товщини // Зб. праць Ін-ту математики АН УРСР. – 1947. – № 8. – С. 145–152. – Резюме рос., англ.
1275. Маркевич О. П. Воші (Anoplura) свійських тварин / Відп. ред. В. А. Мовчан; Бюро наук. пропаганди АН УРСР. – К., 1947. – 64 с.: ілюстр.
1276. Маркевич О. П. Паразитофауна риб р. Дніпра і заплавних водойм в районі м. Канева // Зб. праць Канівського біогеогр. заповідника. – 1947. – Т. 2, вип. 1. – С. 21–23.
1277. Маркевич О. П. Про потребу організації наукового товариства паразитологів УРСР // Збірник праць з паразитології. № 1. Праці першої наукової конференції паразитологів УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – № 1. – С. 174–176.
1278. Маркевич О. П. Про філогенетичні взаємовідношення Sarcodina і Mastigophora // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1947. – Т. 6, вип. 1. – С. 211–216. – Резюме рос., англ.
1279. Маркевич О. П. Сучасний стан і чергові завдання паразитологічної науки на Україні // Збірник праць з паразитології. № 1. Праці першої наукової конференції паразитологів УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – № 1. – С. 7–48.
1280. Маркелов Г. И. Некоторые итоги комплексного изучения вегетативной системы // Врачебное дело. – 1947. – № 10. – С. 849–856.
1281. Маркелов Г. И. Сучасні завдання вегетології // Мед. журн. – 1947. – Т. 16. – С. 53–60. – Резюме рос.
1282. Марковська Т. М. Про застосування довідкових карток в алфавітних каталогах великих бібліотек // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 68–75.
1283. Марченко І. І. Вивчення редуційного поділу у гібридів соняшника (*Helianthus annuus* L.) з топінамбуром [*Helianthus tuberosus* L. var. *subcanescens* (Gray)] // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 82–88. – Резюме рос., англ.
1284. Марченко І. І. Новий цукронос промислового значення // Там само. – 1947. – № 3. – С. 3–10. – Резюме рос., англ.
1285. Маслов В. І. В. Г. Короленко: До 25-річчя з дня смерті // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 41–54.
1286. Матвиенко Е. М. Меловые отложения р. Токмачка // Материалы по геологии и гидрологии: Св. 4: за 1946 г. – М., 1947. – С. 121–128.
1287. Матвиенко Е. М. Палеогеновые отложения бассейна р. Днестр по р. Ледаве // Там само. – С. 117–120.
1288. Махно Є. В. Вивчення «культури полів поховань» // Археологія. – 1947. – Т. 1. – С. 195–196.
1289. Мацков Ф. П. Пам'яті В. М. Любименка // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 7. – С. 68–71.
1290. Медведєв Б. М., Файтельберг Р. Й. Вплив гормонів на всмоктування глюкози з кишок // Укр. біохім. журн. – 1947. – Т. 19, № 2. – С. 198–208. – Резюме рос.
1291. Медведєва Н. Б. Гарячка: Тепловий обмін і його порушення / Відп. ред. В. А. Мовчан; Бюро наук. пропаганди АН УРСР. – К., 1947. – 47 с.

1292. Медведєва Н. Б. Динаміка морфологічного складу гемолімфи малярійного комара у зв'язку з його біологією // Мед. журн. – 1947. – Т. 16. – С. 166–186. – Резюме рос.
1293. Медведєва Н. Б. Порівняння впливу кортину і кортикаліну // Там само. – 1947. – Т. 16. – С. 99–103. – Резюме рос.: табл.
1294. Медведєва Н. Б. Про вплив вегетативнонервових подразників на хімічний склад тканин // Там само. – Т. 16. – С. 104–110. – Резюме рос.: табл.
1295. Медведєва Н. Б. Про вплив кортикаліну і кортину на хімічний склад тканин // Доповіді Відділу біологічних наук. Праці січневої сесії АН УРСР. – 1947. – Т. 3. – С. 47–57. – Резюме рос., англ.
1296. Медведєва Н. Б. Про вплив нервових подразників на хімічний склад тканин // Мед. журн. – 1947. – Т. 16. – С. 95–98. – Резюме рос.: табл.
1297. Медведєва Н. Б. Про ростовий вплив гіпофіза на залози внутрішньої секреції // Там само. – Т. 16. – С. 508–530. – Резюме рос.
1298. Медичний журнал. Т. 16 / Ін-т клінічної фізіології АН УРСР; Відп. ред. Р. С. Кавецький. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 552 с.
1299. Те саме. Т. 17. – 472 с.
1300. Медовар Б. И. Автоматическая сварка под флюсом наклонным электродом / Ред. Е. О. Патон; Ин-т электросварки им. Е. О. Патона АН УССР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 83 с.: ил.
1301. Медовар Б. И. До підсумків конференції по автозварюванню // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 7. – С. 45–46.
1302. Меженій Я. П. Відновлення вольфрамового ангідриду воднем у печі шахтного типу безперервної дії // Праці Київського сільськогосподарського інституту. – 1947. – Т. 4. – С. 119–142. – Резюме рос.
1303. Меженій Я. П. Електродні потенціали натрію і калію в нітробензолі // Там само. – Т. 4. – С. 100–118. – Резюме рос.
1304. Мельниченко В. Д. Патоморфологічні дослідження коней, що загинули від «НЗ» // Доповіді Відділу біологічних наук. Праці січневої сесії АН УРСР. – 1947. – Т. 3. – С. 278–285. – Резюме рос., англ.
1305. Миклухин Г. П. О строении глиоксаля и муравьиной кислоты // Журн. физич. химии. – 1947. – Т. 21, вып. 8. – С. 987–988.
1306. Мирюта Ю. П. Истинно индивидуальный отбор у зерновых и масличных культур // Труды Одесского с.-х. ин-та – 1947. – Т. 4. – С. 51–61.
1307. Михайловський А. Г. Вплив густоти посіву і форм площі живлення на врожай зернових культур // Праці Київського сільськогосподарського інституту. – 1947. – Т. 4. – С. 36–51. – Резюме рос.
1308. Мікробіологічний журнал. Т. 9, № 1 / Ін-т мікробіології ім. акад. Д. К. Заболотного АН УРСР; Відп. ред. В. Г. Дроботько. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 112 с.
1309. Мовознавство. Т. 4/5 / Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР; Відп. ред. Л. А. Булаховський. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 286 с.
1310. Мовчан В. А. Короп: Вирощування в ставках // Бюро наук. пропаганди АН УРСР. – К., 1947. – 95 с.: ілюстр.
1311. Могила М. Т. Нервові сплетіння і ганглії бронхів kota // Мед. журн. – 1947. – Т. 16. – С. 333–339. – Резюме рос.: мал.

1312. Модилевський Я. С. Вплив низьких температур в природі на схожість і енергію проростання насіння вівса і пшениці // Вісник Київського Ботанічного саду ім. акад. О. В. Фоміна. – 1947. – Вип. 8. – С. 125–141. – Резюме рос., англ.: табл.
1313. Модилевський Я. С. Ембріологія *Fagopyrum esculentum* Mönch // Ботан. журн. – 1947. – Т. 4, № 1/2. – С. 3–13. – Резюме рос.
1314. Модилевський Я. С. Сергій Гаврилович Навашин – класик цитології і ембріології // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 3. – С. 43–48.
1315. Модилевський Я. С. Цитоембріологія амфідиплоїди *Triticum funpicidum* znuk // Ботан. журн. – 1947. – Т. 4, № 3/4. – С. 63–72. – Резюме рос.
1316. Модилевський Я. С. Цитологія та ембріологія рослин в УРСР за 30 років (1917–1947) // Там само. – Т. 4, № 3/4. – С. 28–35. – Резюме рос.
1317. Мойсеева М. Н. До методики порівняльної оцінки кількості ростових сполук, виділюваних культурами азотобактера // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 2. – С. 24–28. – Резюме рос., англ.
1318. Мокляк В. І. Норма річного стоку // Гідрологічні розрахунки для річок УРСР (при відсутності спостережень). – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 11–37.
1319. Мокляк В. І. Розрахунки річного стоку різної забезпеченості // Там само. – С. 38–57.
1320. Моргуліс Н. Д. Електронна емісія півпровідників // Ювілейний збірник, присвячений 30-літтю Великої Жовтневої соціалістичної революції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 20–26.
1321. Назаренко І. Д. Про деякі питання ідейно-політичної роботи в вузах // Партійне життя. – 1947. – № 3. – С. 13–20.
1322. Натансон Э. М. Коагуляція коллоидних розтворів при їх контакте с нерастворимыми жидкими фазами // Коллоидный журн. – 1947. – Т. 9, № 6. – С. 428–432.
1323. Натансон Э. М. Органозоли цинка и кадмия в толуоле // Там само. – Т. 9, № 3. – С. 191–202.
1324. Наукові записки. Т. 1/2 / Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР; Відп. ред. М. Т. Рильський. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 312 с.
1325. Наукові записки. Т. 6, вип. 1 / КДУ ім. Т. Г. Шевченка; Відп. ред. О. П. Маркевич. – К.: КДУ ім. Т. Г. Шевченка, 1947. – 279 с.
1326. Нейман Й. М. Про патологічне значення вогнища гострого запалення // Мед. журн. – 1947. – Т. 16. – С. 203–207. – Резюме рос.
1327. Неймарк И. Е. Адсорбционные свойства силикагелей и их связь со структурой // Сообщ. о научн. работах членов Всесоюзн. хим. об-ва им. Д. И. Менделеева. – 1947. – Вып. 2. – С. 41–42.
1328. Неймарк И. Е. Изменение пористости силикагелей при их прокальвании // Там само. – Вып. 3. – С. 34–35.
1329. Неймарк И. Е., Хацет Ф. И. Влияние поверхностного натяжения коагулятора на формирование внутренней структуры силикагелей // Коллоидный журн. – 1947. – Т. 9, вып. 43. – С. 288–296.

1330. Неймарк І. О., Флейдлін Л. Х., Фрідман Г. А. та ін. Зміна структури силікагелевого каталізатора при його отруєнні // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 5. – С. 27–32.
1331. Некрич М. І. Десульфурація сульфідів. Повідомл. 1 // Там само. – № 5. – С. 3–6. – Резюме рос., англ.
1332. Несвітський Я. І. Трактор «Кіровоць Д-35» // Сільське госп-во України. – 1947. – № 10. – С. 46–49.
1333. Нижник О. Т. Полярнографічне визначення індію // Зап. Ін-ту хімії. – 1947. – Т. 9, вип. 1. – С. 103–133.
1334. Никольський Л. Н. Стенд для ударних испытаний вагонов // Исследование динамической прочности сварных конструкций вагонов / Ин-т электросварки им. Е. О. Патона АН УССР. – К.: Изд-во АН УРСР, 1947. – С. 31–49.
1335. Никольський Л. Н. Ударные испытания вагонов на долговечность // Там само. – С. 83–96.
1336. Ніконова В. О. Перетворення дегідроаскорбінової кислоти печінковою тканиною // Укр. біохім. журн. – 1947. – Т. 19, № 2. – С. 234–243. – Резюме рос.
1337. Нічкевич О. Н. Підвищений вміст радону в джерелах УРСР, зв'язаних з кристалічними породами // Геол. журн. – 1947. – Т. 8, вип. 3. – С. 49–54. – Резюме рос.
1338. Новик К. О. Межа між карбоном і пермськими відкладами в Донецькому басейні // Збірник праць з палеонтології та стратиграфії. – 1947. – Т. 1. – С. 66–74.
1339. Новиков Б. Г. Періодичність зміни покровів у птахів та її експериментальний аналіз // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1947. – Т. 6, вип. 1. – С. 229–255. – Резюме рос., англ.
1340. Новікова Н. С. Бактеріальні хвороби личинок бурякового довгоносика // Мікробіол. журн. – 1947. – Т. 9, № 1. – С. 11–19. – Резюме рос., англ.: табл.
1341. Овандер М. Е. Боротьба В. І. Леніна за теорію пізнання діалектичного матеріалізму // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 9–26.
1342. Огиевский А. В. Гидрология и ее задачи. – К.: Изд-во АН УССР, 1947. – 72 с.: ил., карты.
1343. Одинцова С. М. Археологічні пам'ятки Ізюмщини // Археологія. – 1947. – Т. 1. – С. 190.
1344. Окунь М. І. Про накупчення деяких проміжних продуктів гліколізу при роботі мускулів кроликів *in situ* // Укр. біохім. журн. – 1947. – Т. 19, № 2. – С. 161–168. – Резюме рос.
1345. Омеляновський М. Е. Боротьба матеріалізму проти ідеалізму в сучасній фізиці / Ін-т філософії АН УРСР. – К.: Укрполітвидав, 1947. – 39 с.
1346. Омеляновський М. Е. В. І. Ленін і фізика ХХ віку / Відп. ред. Б. М. Кедров; Ін-т філософії АН УРСР. – К., 1947. – 119 с.
1347. Омеляновський М. Е. Принцип спостережуваності у фізиці // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 4. – С. 41–55.
1348. Островская С. А. Внедряйте скоростную сварку / Ред. Е. О. Патон; Ин-т электросварки им. Е. О. Патона АН УССР. – К.: Гостехиздат УССР, 1947. – 46 с.: ил.

1349. Павленко А. М. Вода та її роль в природі та народному господарстві: Лекція. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 44 с.
1350. Павлій П. Д. Достойно зустрінемо вибори до Верховної Ради УРСР // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 3–8.
1351. Павлій П. Д. Про радянські думи // Наукові записки / Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР. – 1947. – Т. 1/2. – С. 116–127. – Резюме рос., англ.
1352. Палеоліт і неоліт України / Ін-т археології АН УРСР; Відп. ред. Л. М. Славін– К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 432 с.
1353. Палладин А. В. Биохимия работы и тренировки мышц // Общее собрание Академии наук СССР 29 ноября – 4 декабря 1946. – М.; Л., 1947. – С. 111–120.
1354. Палладин А. В. Исследования по биохимии мышц и нервной системы при разных условиях // Юбилейный сборник, посвященный 30-летию Великой Октябрьской социалистической революции. – М.; Л.: Изд-во АН СССР, 1947. – С. 419–437.
1355. Палладин А. В. К вопросу о белках серого и белого вещества головного мозга // Физиол. журн. СССР им. Сеченова. – 1947. – Т. 33, № 6. – С. 727–736.
1356. Палладін О. В. Біохімія головного мозку // Ювілейний збірник, присвячений 30-літтю Великої Жовтневої соціалістичної революції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 121–134.
1357. Палладін О. В. Вітамін «К» та його практичне застосування // Доповіді Відділу біологічних наук. Праці січневої сесії АН УРСР. – 1947. – Т. 3. – С. 75–84. – Резюме рос., англ.
1358. Палладін О. В. Вступне слово на відкритті сесії Академії наук Української РСР 8 квітня 1947 року // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 4. – С. 7–10.
1359. Палладін О. В. Ми сповнені гніву й обурення // Сучасне і майбутнє. – 1947. – № 3. – С. 11–12.
1360. Палладін О. В. Наукові досягнення Інституту біохімії АН УРСР // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 2. – С. 33–38.
1361. Палладін О. В. Нові дані про біохімію головного мозку // Укр. біохім. журн. – 1947. – Т. 19, № 3. – С. 293–305. – Резюме рос.
1362. Палладін О. В. Постанови пленумів ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)У про заходи піднесення сільського господарства в післявоєнний період і завдання інститутів Академії наук Української РСР // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 4. – С. 11–21.
1363. Палладін О. В. Тридцять років радянської науки // Україна. – 1947. – № 11. – С. 26–27.
1364. Палладін О. В., Сквирська Е. Б., Чепінога О. П. та ін. Аденозинтрифосфатаза серцевого мускула, легенів та нирок кролика // Укр. біохім. журн. – 1947. – Т. 19, № 1. – С. 80–87. – Резюме рос., англ.
1365. Палладін О. В., Хайкіна Б. Й. Гексокіназа в головному мозку тварин різного віку // Там само. – Т. 19, № 2. – С. 169–178. – Резюме рос.
1366. Палладіна Л. І., Гудіна А. М. Деякі дані про хімічну природу активних речовин в екстракті з консервованої трупної шкіри та про їх регенеруючу дію // Там само. – Т. 19, № 1. – С. 43–56. – Резюме рос., англ.
1367. Пархоменко М. М. Друг і вчитель братніх літератур // Радян. Львів. – 1947. – № 6. – С. 57–59.

1368. Пархоменко М. М. Новий твір про Данила Галицького: Про книгу А. Югова «Светоносць»: Епопея. Кн. 1. «Даниил». – М.: Совет. писатель, 1946 // Радян. Львів. – 1947. – № 4. – С. 74–77.
1369. Пархоменко М. М. Талановита сатира // Радян. Львів. – 1947. – № 8. – С. 70–75.
1370. Пархоменко М. М., Дмитрук В. Запроданець пера // Там само. – № 6. – С. 72–76.
1371. Патон Б. Е. Сварочные головки и питание их током / Ин-т электросварки им. Е. О. Патона АН УРСР. – К., 1947. – 67 с.: ил.
1372. Патон В. Е., Островский Е. П. Трактор для скоростной сварки / Ин-т электросварки им. Е. О. Патона АН УРСР. – К.: Гостехиздат Украины, 1947. – 48 с.: ил.
1373. Патон С. О. Перспективи дальшого розвитку автозварювання в СРСР // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 7. – С. 38–44.
1374. Патон С. О. Швидкісне автоматичне зварювання під флюсом // Ювілейний збірник, присвячений 30-літтю Великої Жовтневої соціалістичної революції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 181–200.
1375. Пашкевич Я. Р. Архів Івана Франка // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 83–85.
1376. Пеньков О. М. Бокові коливання та резонанс підймальних канатів // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 59–67. – Резюме рос., англ.
1377. Першин П. Н. Воронежский сельскохозяйственный институт: Краткий очерк. 4-е изд., доп. – Воронеж: Облкнигоиздат, 1947. – 40 с.
1378. Підоплічко І. Г. До вивчення викопної фауни району Канівського заповідника // Зб. праць Канівського біогеогр. заповідника / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1947. – Т. 2, вип. 1. – С. 25–26.
1379. Підоплічко І. Г. Дослідження палеоліту в УРСР // Палеоліт і неоліт України. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 7–39. – Резюме фр.
1380. Підоплічко І. Г. Палеолітична стоянка чулатів. І. Крейдяний майдан. // Там само. – С. 123–145. – Резюме фр.: табл.
1381. Підоплічко І. Г. Пізньопалеолітична стоянка Новгород-Сіверськ: Звіт про розкопки 1936–1938 рр. // Там само. – С. 65–106. – Резюме фр.: ілюстр.
1382. Підоплічко І. Г. Як пізнається історія землі: Лекція. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 24 с.
1383. Підоплічко М. М., Білай В. Й. Деякі наслідки та дальші завдання дослідження мікофлори зерна хлібних злаків // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 91–96.
1384. Підоплічко М. М., Білай В. Й. Заходи попередження дендродохіотоксикозу коней // Кормове отруєння коней (дендродохіотоксикоз) / Ін-т мікробіології ім. Д. К. Заболотного АН УРСР. К., 1947. – С. 78–81.
1385. Підоплічко М. М., Білай В. Й. Шляхи вивчення Запорізького невідомого захворювання коней і виявлення його збудника // Там само. – С. 7–30. – Резюме рос.
1386. Пільгук І. І. Українська література: Підруч. для 9 кл. серед. шк. / Ред. О. І. Білецький. – К.: Радян. школа, 1947. – 172 с.
1387. Пінська З. Б. Стійкість колових арок під дією зосередженої сили // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 68–74. – Резюме рос., англ.

1388. Плеский Г. М. Заочный абонемент // Библиотекарь. – 1947. – № 9. – С. 41–43.
1389. Плеский Г. М. О рационализации учета учебников в библиотеках учебных заведений // Там само. – 1947. – № 2. – С. 30–32.
1390. Плеский Г. М. Оформление библиографических списков в диссертациях // Вестн. высш. школы. – 1947. – № 6. – С. 55–58.
1391. Плеский Г. М. Міжбібліотечний абонемент Бібліотеки Академії наук УРСР // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 52–60.
1392. Плісецький М. М. Трудова пісня // Наукові записки / Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР. – 1947. – Т. 1/2. – С. 183–203. – Резюме рос., англ.
1393. Плісецький М. М. Фольклористичні праці Філарета Колесси // Вітчизна. – 1947. – № 3. – С. 149–156.
1394. Плотников В. О. Роботи лабораторії неводних розчинів // Зап. Ін-ту хімії. – 1947. – Т. 9, вип. 3. – С. 315–327.
1395. Плотников В. О., Гітман Є. П. Електричне виділення цирконію // Там само. – 1947. – Т. 9, вип. 1. – С. 3–14.
1396. Погребняк П. С. Грунтова архітектоніка як чинник родючості // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 3. – С. 11–16. – Резюме рос., англ.
1397. Погребняк П. С. Порівняльна екологія рослин і лісівництва // Ювілейний збірник, присвячений 30-літтю Великої Жовтневої соціалістичної революції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 331–337.
1398. Подгаецкий В. В. Производство флюса АН-3 для автоматической сварки / Ред. Е. О. Патон; Ин-т электросварки им. Е. О. Патона АН УРСР. – К., 1947. – 44 с.: ил.
1399. Поліщук Й. А., Зелінський С. П. Застосування біогенних стимуляторів В. П. Філатова при лікуванні шизофренії і епілепсії // Мед. журн. – 1947. – Т. 17. – С. 413–427. – Резюме рос.: мал., табл.
1400. Поліщук Й. А., Зелінський С. П. Процес обміну при маніакально-депресивному психозі. Поперед. повідомл. // Там само. – Т. 17. – С. 408–417. – Резюме рос.: мал., табл.
1401. Половко І. К. До питання про охолодження Землі // IV Наукова сесія КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Тези доповідей. – К., 1947. – С. 13.
1402. Полоцький І. Г. Про природу люмінесценції рідин в ультразвуковому полі // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 5. – С. 26–36.
1403. Попов О. Є. Соляні озера Бердянської коси // Геол. журн. – 1947. – Т. 8, вип. 3. – С. 83–92. – Резюме рос.
1404. Попов П. М. Вивчення фольклору в Академії наук УРСР за 25 років її існування (1919–1944) // Наукові записки / Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР. – 1947. – Т. 1/2. – С. 61–80. – Резюме рос., англ.
1405. Попов П. М. Дні і місяці українського селянина М. О. Максимовича: Неопублікована частина // Там само. – С. 206–254.
1406. Попов П. М. До характеристики наукової діяльності О. О. Потебні // Радян. літературознавство. – 1947. – № 7/8. – С. 115–134.
1407. Попов П. М. Дослідження фольклору в Академії наук УРСР за останнє п'ятиріччя (1941–1946) // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 2. – С. 43–52.

1408. Попов П. М. В. І. Ленін і фольклор народів СРСР // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1947. – Т. 6, вип. 1. – С. 5–26. – Резюме рос., англ.
1409. Попов П. М. Фольклористична робота в Академії наук УРСР за час її евакуації // Наукові записки / Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР. – 1947. – Т. 1/2. – С. 288–294.
1410. Попов Ф. А. Добрий обробіток парів – запорука високого врожаю // Сільське госп-во України. – 1947. – № 4. – С. 24–29.
1411. Попов Ф. А. Поглиблення орного шару на ґрунтах УРСР // Праці / Укр. НДІ соц. землеробства. – К.; Х., 1947. – Т. 5. – С. 7–39. – Резюме рос.
1412. Поспелов В. П. Жовтуха китайського дубового шовкопряда // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1947. – Т. 6, вип. 1. – С. 217–227. – Резюме рос., англ.
1413. Прайсман Я. Н. Мікрокнига (в Бібліотеці) // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 61–67.
1414. Примак Ф. Я. Основні клінічні особливості анергічних і гіпоергічних форм раневого сепсису // Мед. журн. – 1947. – Т. 17. – С. 216–225. – Резюме рос.
1415. Примак Ф. Я. Серцево-судинна система при запалювальних захворюваннях тонзелярного апарату // Доповіді Відділу біологічних наук. Праці січневої сесії АН УРСР. – 1947. – Т. 3. – С. 102–113. – Резюме рос., англ.
1416. Примак Ф. Я. Стан серцево-судинної системи при раневій інфекції і сепсисі // Мед. журн. – 1947. – Т. 17. – С. 199–215. – Резюме рос.: табл.
1417. Проскура Г. Ф. Гліб Максиміліанович Кржижановський // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 2. – С. 11–12.
1418. Проскура Г. Ф. Роботи відділу газових турбін Інституту енергетики Академії наук УРСР // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 4. – С. 57–64. – Резюме рос.
1419. Проскура Г. Ф. Швидкохідні гідравлічні машини // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 8. – С. 39–52.
1420. Протопопов В. П. Застосування антиретиккулярної цитотоксичної сироватки в психіатричній практиці // Мед. журн. – 1947. – Т. 16. – С. 390–403.: Мал., табл.
1421. Пуліян Г. А. Новий підручник // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 86–90.
1422. Пфейффер Г. В. Одержання та інтегрування особливим способом semi-Іасові-євих рівнянь, систем рівнянь, semi-узагальнено-Іасові-євих рівнянь, систем рівнянь в частинних похідних першого порядку багатьох функцій // Зб. праць Ін-ту математики АН УРСР. – 1947. – № 8. – С. 153–162. – Резюме рос., англ.
1423. Радянське літературознавство. № 7/8 / Ін-т літератури АН УРСР; Голов. ред. О. І. Білецький. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 191 с.
1424. Раевский Г. В. Вибрационные испытания вагонов на долговечность // Исследование динамической прочности сварных конструкций вагонов / Ин-т электросварки им. Е. О. Патона АН УССР. – К.: Изд-во АН УРСР, 1947. – С. 50–82.
1425. Раевский Г. В. Вибрационный стенд для испытания вагонов // Там само. – С. 6–30.
1426. Раевский Г. В., Никольский Л. Н., Аснис А. Е. Значение динамических испытаний вагонов // Там само. – С. 3–5.
1427. Рильський М. Т. Великий народний поет Т. Г. Шевченко // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 3. – С. 21–26.

1428. Рильський М. Т. Друге цвітіння // Дніпро. – 1947. – № 8. – С. 7.
1429. Рильський М. Т. Москва: Вірші // Барвінок. – 1947. – № 4. – С. 2 (обкладинка).
1430. Рильський М. Т. На Слов'янському конгресі в Белграді // Сучасне і майбутнє. – 1947. – № 1. – С. 27–33.
1431. Рильський М. Т. Панас Саксаганський // Наукові записки / Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР. – 1947. – Т. 1/2. – С. 7–13.
1432. Рильський М. Т. Пісня // Дніпро. – 1947. – № 5. – С. 6.
1433. Рильський М. Т. Пушкін // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 2. – С. 13–16.
1434. Рильський М. Т. Світове значення радянської літератури // Дніпро. – 1947. – № 8. – С. 101–107.
1435. Рильський М. Т. Хлопчик // Дніпро. – 1947. – № 1. – С. 80–81.
1436. Рильський М. Т. Янка Купала: Стаття // Там само. – № 6. – С. 114–116.
1437. Ровнер О. С. Робота пункту прийому читачівських вимог: В Бібліотеці АН УРСР // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 50–52.
1438. Родіонов С. П. Комплекс кристалічних сланців у південно-східній частині Українського масиву // Геол. журн. – 1947. – Т. 8, вип. 4. – С. 149–194. – Резюме рос.
1439. Розенберг К. А. Відділ рукописів Бібліотеки АН УРСР // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 7. – С. 59–67.
1440. Ройтер В. А. Механизм прансов на металлических электродах // Сообщ. о научн. работах членов Всесоюзн. хим. об-ва им. Д. И. Менделеева. – 1947. – Вып. 3. – С. 23–25.
1441. Ролл Я. В. Гідробіологічне районування ріки // Доповіді Відділу біологічних наук. Праці січневої сесії АН УРСР. – 1947. – Т. 3. – С. 135–160. – Резюме рос., англ.
1442. Ролл Я. В. Матеріали до вивчення біологічних особливостей озера Кандри-Куль // Вісник Київського Ботанічного саду ім. акад. О. В. Фоміна. – 1947. – Вип. 8. – С. 27–44. – Резюме рос., англ.: граф., мал.
1443. Ролл Я. В. Монографія родини Oedogoniaceae СРСР // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 32–36. – Резюме рос., англ.
1444. Ролл Я. В. Нарада по плануванню науково-дослідних робіт на р. Дунаю // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 3. – С. 56–58.
1445. Ролл Я. В. Радянська потамобіологія за тридцять років // Ювілейний збірник, присвячений 30-літтю Великої Жовтневої соціалістичної революції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 149–164.
1446. Ролл Я. В. 30 років роботи Інституту гідробіології АН УРСР // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 8. – С. 96–104.
1447. Ролл Я. В., Френкель Г. М., Гольдштейн М. В., Чернова Е. В. Санитарно-биологическое исследование р. Белой в районе г. Уфы в 1941–1942 гг. // Труды Ин-та гидробиологии. – 1947. – № 21. – С. 5–65. – Резюме англ., рос.: табл., граф.
1448. Романенко І. Н. Становище в західних зонах Німеччини // Сучасне і майбутнє. – 1947. – № 1. – С. 17–20.
1449. Романенко І. С. Горький і Коцюбинський // Радян. Львів. – 1947. – № 1. – С. 42–43.

1450. Романенко І. С. Марко Черемшина: До 20-річчя з дня смерті // Там само. – № 4. – С. 64–66.
1451. Романенко І. С. Ольга Кобилянська // Там само. – № 2/3. – С. 53–55.
1452. Рубенчик Л. И. Сульфатредуцирующие бактерии. 2-е изд., доп. – М.; Л.: Изд-во АН СССР, 1947. – 96 с.: ил.
1453. Рубенчик Л. Й. Хлібопекарські дріжджі з низьким вмістом глютаміну // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 37–41. – Резюме рос., англ.
1454. Рубенчик Л. Й., Бершова О. І., Зінов'єва Х. Г. До взаємовідношень між азотобактером та деякими ґрунтовими бактеріями // Там само. – № 2. – С. 37–42. – Резюме рос., англ.
1455. Рудинський М. Я. Пушкари // Советская археология. – 1947. – № 9. – С. 171–198. – Резюме фр.
1456. Рудинський М. Я. Пушкарівський палеолітичний постій і його місце в українському палеоліті // Археологія. – 1947. – Т. 1. – С. 7–23. – Резюме фр.
1457. Рудковський Г. П. Сорти народної селекції: Аборигенні сорти плодкових та ягідних культур УРСР // Сад та город. – 1947. – № 5. – С. 7–9.
1458. Рудковський Г. П. Розвиток культури цитрусових рослин в південних областях УРСР // Там само. – № 1. – С. 6–8.
1459. Руководство по патологической физиологии. Т. 2, ч. 2. Патология газообмена и дизиоксидативные процессы. Голодание. Клеточное дыхание. Патология тканевого дыхания и гликолиза. Витамины. Витаминное голодание. Нарушения кислотно-щелочного равновесия. Утомление / Ред. А. А. Богомолец. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 703 с.
1460. Румянцев О. М. До питання про виникнення і суть особистої власності в первобитному суспільстві // Наук. зап. Харк. державного педагогічного інституту ім. Г. С. Сковороди. – 1947. – Т. 10. – С. 3–14.
1461. Рыбкин А. Д. Системы подземных разработок бурых углей УССР // Зап. Ин-та горной механики АН УРСР. – 1947. – № 5. – С. 151–167. – Резюме англ.
1462. Савин Г. Н. Влияние крепления на распределение напряжений возле узких подземных горных выработок // Там само. – № 5. – С. 3–44. – Резюме англ.
1463. Савин Г. Н. Давление горных пород на крепление вертикальных шахт // Там само. – № 5. – С. 45–51. – Резюме англ.
1464. Савін Г. М., Парасюк О. С. Бігармонічні розв'язання рівняння ($d^2u/dy^2 - d^2u/dx^2$) + 4 (d^2u/dx^2) = 4 κ^2 // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 3. – С. 52–55. – Резюме англ., рос.
1465. Савін Г. М., Парасюк О. С. Пружно-пластичні задачі з бігармонічним пластичним станом // Там само. – № 4. – С. 53–56. – Резюме рос.
1466. Савін Г. М., Парасюк О. С. Характеристики бігармонічного пластичного стану // Там само. – № 4. – С. 47–52. – Резюме рос.
1467. Самойловський І. М. Корчоватський могильник // Археологія. – 1947. – Т. 1. – С. 101–109. – Резюме фр.
1468. Самцевич С. А. Бактеризація сіянів в груші // Сад та город. – 1947. – № 5. – С. 14–15.
1469. Свечніков В. М. Павло Терентійович Ємельяненко (1905–1947) // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 7. – С. 74–75.

1470. Сельський В. О. До питання про інтерпретацію маятникових спостережень // Геол. журн. – 1947. – Т. 8, вип. 4. – С. 131–137. – Резюме рос.
1471. Сельський В. О. До питання про інтерпретацію маятникових спостережень // Там само. – Т. 8, вип. 4. – С. 138–140. – Резюме рос.
1472. Сельський В. О. До питання про інтерпретацію магнітометричних спостережень // Там само. – Т. 8, вип. 4. – С. 141–148. – Резюме рос.
1473. Семененко М. П. Залізорудні формації Українського кристалічного масиву // Український кристалічний масив: Геолого-петрологічний опис. – К., 1947. – С. 78–136.
1474. Семененко М. П. Тектоніка Українського кристалічного масиву // Там само. – С. 284–296.
1475. Семененко Н. П. Петрогенезис пород продуктивної полоси Бірюсинського слюдоносного району // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1947. – Т. 7, вип. 5. – С. 11–25.
1476. Семенов-Зусер С. А. Опыт историографии скифов. – Х.: Мистецтво, 1947. – 191 с.
1477. Семенов-Зусер С. А. Рыбное хозяйство и рынки на Юге СССР в древности. *Tabula Marmorea universitatis Charcoviensis*. – Х.: Вид-во ХДУ, 1947. – 47 с.
1478. Семенов-Зусер С. А. Скифская проблема в отечественной науке (1692–1947). Ч. 1: Опыт историографии скифов. – Х.: Вид-во ХДУ, 1947. – 192 с.
1479. Сергеев О. Д. Особливості четвертинних відкладів області середньої течії р. Хорол // Геол. журн. – 1947. – Т. 8, вип. 4. – С. 31–36. – Резюме рос.
1480. Середенко М. М. Використати всі резерви підвищення продуктивності праці в промисловості // Більшовик України. – 1947. – № 7. – С. 29–42.
1481. Сидоренко М. В. Дві повісті Леоніда Серпіліна // Вітчизна. – 1947. – № 8. – С. 123–131.
1482. Сидоренко М. В. Невдала спроба в історичному жанрі: Про першу книгу роману П. Панча «Запорожці» // Вітчизна. – 1947. – № 4. – С. 172–185.
1483. Сидоренко М. В. Нова книга про М. Вовчка: Рецензія на кн. Тамарченко Д. «Марко-Вовчок: Критико-біогр. нарис» // Вітчизна. – 1947. – № 3. – С. 159–165.
1484. Сидоренко М. В. Про книгу М. Возняка «Григорій Квітка-Оснoв'яненко» // Вітчизна. – 1947. – № 2. – С. 182–186.
1485. Синельников Р. Д. Метод изучения возрастных соотношений между морфологическими образованиями в головном мозгу: Автореферат // Труды Укр. психоневрол. ин-та (IV сессия). – К., 1947. – Т. 23. – С. 180–181.
1486. Синельников Р. Д. Памяти учителя: К 10-летию со дня смерти акад. В. П. Воробьева // Врачебное дело. – 1947. – № 12. – С. 1191–1192.
1487. Сиротинин Н. Н., Гутман С. А., Лысункина В. А. К эпидемиологии риккетсиоза // Там само. – № 7. – С. 601–602.
1488. Скобець Є. М., Качерова С. А. Застосування твердих електродів в полярографії // Зап. Ін-ту хімії. – 1947. – Т. 9, вип. 2. – С. 249–258.
1489. Скобець Є. М., Кудра О. К. Полярограми при високих густостях струму. I // Там само. – Т. 9, вип. 2. – С. 227–236.
1490. Скобець Є. М., Кудра О. К. До питання про природу другого потенціалу. II // Там само. – Т. 9, вип. 2. – С. 237–248.

1491. Скородинська В. В. Лікувальне значення консервованого у темряві листя алое // Мед. журн. – 1947. – Т. 17. – С. 453–456. – Резюме рос.
1492. Славін Л. М. Археологічні дослідження на Україні у радянську епоху // Ювілейний збірник, присвячений 30-літтю Великої Жовтневої соціалістичної революції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 352–383.
1493. Славін Л. М. Двадцять п'ять років археологічних досліджень Академії наук УРСР // Археологія. – 1947. – Т. 1. – С. 65–84. – Резюме фр.
1494. Славін Л. М. До вивчення Канівської Наддніпрянщини в археологічному відношенні // Зб. праць Канівського біогеогр. заповідника. – 1947. – Т. 2, вип. 1. – С. 30–31.
1495. Славін Л. М. Основи археології: Програма курсу. – Л., 1947. – 24 с.
1496. Славін Л. М. Стан Ольвійського заповідника Академії наук УРСР // Археологія. – 1947. – Т. 1. – С. 192–194.
1497. Слензак І. Е. Карта прогноза Дніпровського бурогоугольного басейна // Матеріали по геології и гидрології: Св. 4: за 1946 г. – К., 1947. – С. 29–40.: карта.
1498. Слензак І. Е. Об экспериментальных работах по изучению гидрогеологических условий аллювия аккумулятивных террас // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1947. – Т. 7, вип. 5. – С. 131–147.
1499. Слензак І. Е. Вуглеутворення і орогенія // Там само. – Т. 6, вип. 1. – С. 189–194. – Резюме рос., англ.
1500. Слензак І. Е. Генетичні типи буровугільних робовищ УРСР // IV Наукова сесія КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Тези доповідей. – К., 1947. – С. 8–9.
1501. Слензак І. Е. Геологічний нарис палеогенових родовищ бурого вугілля на Україні // Геол. журн. – 1947. – Т. 8, вип. 4. – С. 5–13. – Резюме рос.
1502. Слензак І. Е. Глауконіт і фосфорити палеогенових відкладів України // Там само. – Т. 8, вип. 3. – С. 63–70. – Резюме рос.
1503. Слензак І. Е. Деякі висновки про умови залігання неогенових нашарувань в Дніпровсько-Донецькій западині // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 5. – С. 23–26. – Резюме рос., англ.
1504. Слензак І. Е., Сябряй В. Т. Основні напрямки робіт в області дослідження бурого вугілля УРСР // Там само. – Т. 8, вип. 4. – С. 272–289. – Резюме рос.
1505. Слинько І. І. А. О. Загородський: Про підручник «Грамматика української мови». Ч. I, II // Радян. школа. – 1947. – № 4. – С. 59–64.
1506. Смалій В. Т. Спроби регулювання процесу нітрифікації в ґрунті // Мікробіол. журн. – 1947. – Т. 9, № 1. – С. 3–10. – Резюме рос., англ.
1507. Смирнова-Замкова О. І. Зміни основної аргірофільної речовини під впливом різних агентів і їх значення в деяких патологічних процесах // Мед. журн. – 1947. – Т. 16. – С. 315–325. – Резюме рос.: мал.
1508. Смирнова-Замкова О. І., Мельниченко А. В. До питання про патоморфологію і патогенез сепсису воєнного часу // Там само. – Т. 17. – С. 386–402. – Резюме рос.: мал.
1509. Смішко М. Ю. Львівський відділ Інституту археології АН УРСР // Археологія. – 1947. – Т. 1. – С. 187–189.

1510. Смішко М. Ю. Селище доби полів поховань у Вікнинах Великих // Там само. – Т. 1. – С. 111–122. – Резюме фр.
1511. Смушкіс М. Д. Нотографія та бібліографія М. Д. Леонтовича // М. Д. Леонтович. – К.: АН УРСР, 1947. – С. 59–102.
1512. Снегірьов Д. П., Кочерженко І. Є. Дослід застосування ростових речовин для керування ростом лимона // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 5. – С. 43–50. – Резюме рос., англ.
1513. Соболев В. С. Петрологія восточної частини складного Коростеньського плутону // Наук. зап. / Львів. держ. ун-ту. ім. І. Франка. Сер. геолог. – 1947. – Т. 5, вип. 5. – С. 7–137.
1514. Соколов І. Г. Про коефіцієнт Фур'є для деяких класів неперервних функцій // Там само. – Т. 5, вип. 1. – С. 16–21. – Резюме рос.
1515. Соколов І. Г. Про наближення функцій, що задовольняють умови Ліпшиця поліномами Бернштейна // Там само. – Т. 5, вип. 1. – С. 10–15. – Резюме рос.
1516. Соколов Ю. Д. Про випадки інтегрувальності в плоскій та прямолінійній задачі трьох тіл // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 4. – С. 3–8. – Резюме рос.
1517. Соколов Ю. Д. Про випадки інтегрувальності в загальній просторовій задачі трьох тіл // Там само. – № 4. – С. 9–13. – Резюме рос.
1518. Сорені Е. Т. До питання про механізм пастерівського ефекту // Укр. біохім. журн. – 1947. – Т. 19, № 3. – С. 413–426. – Резюме рос.
1519. Сорені Е. Т. Нові дані про мускульні білки: Огляд // Там само. – Т. 19, № 2. – С. 244–269. – Резюме рос.
1520. Спасокукоцький О. І. Дослід добування лікувального мулу з дна озера Кандзи-Куль в зимових умовах // Геол. журн. – 1947. – Т. 8, вип. 4. – С. 122–137. – Резюме рос.
1521. Справочний матеріал по технології сварки / Сост. И. С. Брауде; Ред. К. К. Хренов. – М., 1947. – 88 с.
1522. Старинкевич Є. І. Апологети декадансу // Вітчизна. – 1947. – № 8. – С. 132–138.
1523. Старинкевич Є. І. Драматургія Івана Кочерги. – К.: Мистецтво, 1947. – 116 с.
1524. Старинкевич Є. І. На висотах: «Альпи» і «Голубий Дунай» О. Гончара // Вітчизна. – 1947. – № 5. – С. 136–147.
1525. Старинкевич Є. І. Проблеми художнього перекладу з французької мови. Відтворення стилю оригіналу // Мовознавство. – 1947. – Т. 4/5. – С. 90–113. – Резюме фр.
1526. Старинкевич Є. І. Проти байдужого поетичного слова // Дніпро. – 1947. – № 3. – С. 120–125.
1527. Стебун І. І. За ідейну чистоту української радянської літератури: До підсумків вересневого пленуму правління СРПУ // Вітчизна. – 1947. – № 10. – С. 173–192.
1528. Стебун І. І. Історико-літературні нариси. – К.; Л.: Радян. школа, 1947. – 256 с.
1529. Стебун І. І. Проти ворожих теорій в українському літературознавстві: Критика буржуазно-націоналістичних концепцій Грушевського і його «школи» в

питаннях історії української літератури / Відп. ред. О. І. Білецький; Бюро наук. пропаганди АН УРСР. – К., 1947. – 40 с.

1530. Стельмах Г. Ю. Етнографічно-фольклорна експедиція 1946 року в Закарпаття // Наукові записки / Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР. – 1947. – Т. 1/2. – С. 300–303.

1531. Стельмах Г. Е. Украинцы: Этнографический очерк // БСЭ. 1-е изд. Т. 55. – М.: ОГИЗ, 1947. – С. 172–175.

1532. Стельмах М. П. Батьківщині // Дніпро. – 1947. – № 7. – С. 8.

1533. Стеценко М. Т. Яра пшениця в Українській РСР // Сільське госп-во України. – 1947. – № 4. – С. 18–23.

1534. Стецюк К. І. Вплив повстання Степана Разіна на Україну: З історії спільної боротьби російського і українського народів проти феодально-кріпосницького гніту. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 116 с.

1535. Стражеско Д. Н. О влиянии неэлектролитов на адсорбцию электролитов из растворов // Сб. работ по физической химии. – М.; Л., 1947. – С. 414–425.

1536. Стражеско М. Д. Патогенез раневого сепсису і принципи його лікування // Мед. журн. – 1947. – Т. 17. – С. 12–47. – Резюме рос.: табл.

1537. Стражеско М. Д. Про походження дистрофічних процесів при хронічній недостатності кровообігу // Доповіді Відділу біологічних наук. Праці січневої сесії АН УРСР. – 1947. – Т. 3. – С. 5–39. – Резюме рос., англ.

1538. Стражеско М. Д., Айзенберг О. А. Про клінічні форми раневої інфекції і раневого сепсису // Мед. журн. – 1947. – Т. 17. – С. 48–60. – Резюме рос.: табл.

1539. Стражеско Н. Д. Василий Парменович Образцов // Профессор В. П. Образцов: К 25-летию со дня смерти – К.: Госмедиздат УССР, 1947. – С. 5–27.

1540. Стражеско Н. Д. Вместо предисловия // Там само. – С. 3.

1541. Стражеско Н. Д. Пути развития Киевской терапевтической школы // Сто лет Киевского медицинского института (1841–1941) – К.: Госмедиздат УССР, 1947. – С. 103–110.

1542. Стражеско Н. Д. Советская медицина к 30-й годовщине Октября // Врачебное дело. – 1947. – № 10. – С. 827–832.

1543. Стражеско Н. Д., Губергриц М. М., Удинцов Ф. А. Профессор В. П. Образцов: К 25-летию со дня смерти. – К.: Госмедиздат УССР, 1947. – 61 с.

1544. Стрельбицька О. І. Вільне кручення тонкостінного профіля в граничному стані // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 4. – С. 28–34. – Резюме рос.

1545. Субботін С. І. Геофізичні дослідження Закарпатської області // Доповіді і повідомлення ЛДУ. – 1947. – Вип. 1. – С. 124–125.

1546. Супруненко М. І. Боротьба робітників і селян України за встановлення і зміцнення радянської влади // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 8. – С. 15–28.

1547. Сухомел Г. Й. Микола Єгорович Жуковський // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 3. – С. 27–32.

1548. Сухомел Г. Й. Про деякі особливості обтікання споруд відкритими потоками // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 5. – С. 67–72. – Резюме рос., англ.

1549. Сухомел Г. Й., Розовський І. Л., Смыслов В. В. Про плоский рух потоку з вільною поверхнею з струминками, викривленими у вертикальних площинах // Там само. – № 3. – С. 75–80. – Резюме рос., англ.

1550. Сябряй В. Т. Нові джерела вогнетривкої сировини УРСР // Геол. журн. – 1947. – Т. 8, вип. 4. – С. 52–67. – Резюме рос.
1551. Сябряй В. Т. Щодо генезису первинних каолінів УРСР // Там само. – Т. 8, вип. 4. – С. 68–74. – Резюме рос.
1552. Татаринів Є. О. Про вплив антиретиккулярної цитотоксичної сироватки на інфекційну анемію спленектомованих щурів // Мед. журн. – 1947. – Т. 16. – С. 83–90. – Резюме рос.: табл.
1553. Татаринів Є. О., Глузман Ф. А. До питання про вплив бензолу на гемопоетичну систему // Там само. – Т. 16. – С. 91–94.: табл.
1554. Татур Г. К. Графоаналітичний метод розв'язання задач стійкості // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 3. – С. 61–67. – Резюме рос., англ.
1555. Тацька Д. П. Наші чергові завдання: Про Бібліотеку АН УРСР // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 4–7.
1556. Теленга М. А., Теленга Г. І. Закономірності кількісних співвідношень між паразитами і хазяями у комах // Збірник праць з паразитології. № 1. Праці першої наукової конференції паразитологів УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 163–171.
1557. Тетельбаум С. И. Об основном уравнении приборов обнаружения // Сообщение о научно-исследовательской работе Киевского политехнического института. – 1947. – Т. 6. – С. 21–29.
1558. Тимофеевський О. Д., Беневолінська С. В. Вікові зміни проліферативної і функціональної здатності клітин мезенхімного походження в дослідях експлантації // Доповіді Відділу біологічних наук. Праці січневої сесії АН УРСР. – 1947. – Т. 3. – С. 85–101.
1559. Тичина П. Г. Вибрані твори в 3-х томах. Т. 2. – К.: Держлітвидав, 1947. – 300 с.
1560. Тичина П. Г. Вибрані твори в 3-х томах. Т. 3: Переклади. – К.: Держлітвидав, 1947. – 196 с.
1561. Тичина П. Г. До радянської молоді // Дніпро. – 1947. – № 3. – С. 24–25.
1562. Тичина П. Г. До радянської молоді: Вірші // Молодіжні вечори. – 1947. – Вип. 7. – С. 3–5.
1563. Тичина П. Г. Дружби народів єдина сім'я // Дніпро. – 1947. – № 7. – С. 6–7.
1564. Тичина П. Г. Народна освіта в Українській РСР за роки радянської влади // Календар-довідник на 1947 рік. – К.: Держполітвидав, 1947. – С. 237–239.
1565. Тичина П. Г. Пісня про Миколу Лукичова: Текст з нотами; Музика Г. Верьовки // Молодіжні вечори. – 1947. – Вип. 7. – С. 7–8.
1566. Ткачук В. Г. Гідрогеологічні умови Олександрійського буровугільного родовища УРСР в зв'язку з його висушуванням // Геол. журн. – 1947. – Т. 8, вип. 4. – С. 101–115. – Резюме рос.
1567. Ткачук Л. Г. Апліто-граніти і мікрограніти клесівського типу Ровенської області // Український кристалічний масив: Геолого-петрологічний опис. – К., 1947. – С. 249–252.
1568. Ткачук Л. Г. Боков'янські порфіровидні (чорнокварцові) граніти // Там само. – С. 256–258.

1569. Ткачук Л. Г. Габро-амфіболові і амфіболо-піроксенові та зв'язані з ними діорити північно-західної частини УКМ // Там само. – С. 216–221.
1570. Ткачук Л. Г. Гнейси басейнів рік Гірського та Гнилого Тікичів // Там само. – С. 39–46.
1571. Ткачук Л. Г. Гнейси Інгуло-Інгулецького району // Там само. – С. 54–63.
1572. Ткачук Л. Г. Кіровоградсько-Житомирський інтрузивний комплекс // Там само. – С. 187–198.
1573. Ткачук Л. Г. Осницькі граніти та споріднені з ними породи // Там само. – С. 235–248.
1574. Ткачук Л. Г. Піроксено-плагіоклазові гнейси Побужжя (чарнокітова серія) // Там само. – С. 47–53.
1575. Ткачук Л. Г. Подільський чарнокіто-норитовий комплекс // Там само. – С. 174–186.
1576. Топачевський О. В. Діатомові планктони Дніпра // Вісник Київського Ботанічного саду ім. акад. О. В. Фоміна. – 1947. – Вип. 18. – С. 45–83. – Резюме рос., англ.
1577. Топачевський О. В. Діатомові сфагнових боліт степової частини УРСР // Ботан. журн. – 1947. – Т. 4, № 1/2. – С. 128–134. – Резюме рос.
1578. Торштейн Г. А. Партийно-політична освіта в Бібліотеці АН УРСР // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 38–45.
1579. Тоцький Ю. А. Більше уваги колгоспній електрифікації // Сільське госп-во України. – 1947. – № 7. – С. 8–13.
1580. Третьяков Д. К. Визначник круглоротих і риб УРСР / Відп. ред. В. А. Мовчан; Ін-т зоології АН УРСР, Ін-т гідробіології АН УРСР. – К., 1947. – 112 с.: ілюстр.
1581. Третьяков Д. К. Зоологічна типологія // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 2. – С. 29–36. – Резюме рос., англ.
1582. Третьяков Д. К. Рыбные ресурсы и эпизоотии в Башкирии // Труды Ин-та гидробиологии / Отв. ред. Я. В. Ролл. – К., 1947. – № 21. – С. 66–76. – Резюме англ.
1583. Третьяков Д. К., Новіков Б. Г. Біологія / Відп. ред. Д. К. Третьяков. – К.: Радян. школа, 1947. – Вип. 1. – 136 с.
1584. Трипільський А. В. За красу життя: Пам'яті М. І. Шпака // Вітчизна. – 1947. – № 5. – С. 156–158.
1585. Трипільський А. В. Ідеалістична плутанина: Про книгу поезій М. Доленко «Цілюще зілля» // Дніпро. – 1947. – № 4. – С. 119–122.
1586. Тростянецький А. А. Світове значення української радянської літератури // Радян. Львів. – 1947. – № 11. – С. 64–71.
1587. Трохименко О. П. Метод визначення величини константи хімічної рівноваги // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 5. – С. 7–10. – Резюме англ., рос.
1588. Труды Інституту гідробіології. № 21 / Отв. ред. Я. В. Ролл; Інститут гідробіології АН УРСР. – К.: Изд-во АН УССР, 1947. – 119 с.
1589. Тульчинська В. П. Методи боротьби з бруцельозом // Соц. тваринництво. – 1947. – 3 1. – С. 44–48.

1590. Тютюнник Л. А. Дослідження матеріалів, використовуваних в оптичному методі вивчення напружень // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 79–81. – Резюме англ., рос.
1591. Український біохімічний журнал. Т. 19, № 1 / Ін-т біохімії АН УРСР; Ред. О. В. Палладін. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 144 с.
1592. Те саме. Т. 19, № 2. – С. 147–284 с.
1593. Те саме. Т. 19, № 3. – С. 293–455 с.
1594. Український кристалічний масив: Геолого-петрологічний опис / Ін-т геологічних наук АН УРСР; Відп. ред. В. І. Лучицький. – К., 1947. – 323 с.
1595. Уразовский С. С., Луфт Б. Д. О металлизации жидкого селена // Труды Харьк. химико-технолог. ин-та им. С. М. Кирова. – 1947. – Вып. 6. – С. 25–38.
1596. Уразовский С. С., Щербаков А. И. О молекулярной полиморфии монохлоруксусной кислоты // Там само. – Вып. 6. – С. 15–24.
1597. Усенко І. С. Боков'янський норитосієнітовий (чарнокітовий) масив // Український кристалічний масив: Геолого-петрологічний опис. – К., 1947. – С. 253–255.
1598. Усенко І. С. До геології острова Зміїного // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 4. – С. 20–22. – Резюме рос.
1599. Усенко І. С. До питання про використання амфіболітів і діабазів р. Базавлук // Геол. журн. – 1947. – Т. 8, вип. 4. – С. 259–271. – Резюме рос.
1600. Усенко І. С. Ефузивно-дайковий комплекс // Український кристалічний масив: Геолого-петрологічний опис. – К., 1947. – С. 269–283.
1601. Усенко І. С. Метабазити р. Базавлук // Там само. – С. 165–171.
1602. Усенко І. С. Метабазити Кривого Рога // Там само. – С. 158–164.
1603. Усенко І. С. Плагіоклазові граніти Кривого Рога // Там само. – С. 209–215.
1604. Утевский А. М. Элементы нейро-гумфальной регуляции обмена витаминов и проблема эндогенных гиповитаминозов // Врачебное дело. – 1947. – № 6. – С. 433–440.
1605. Утевський А. М., Френкель С. Р., Барц М. П. Адсорбційний і флюоресцентний метод в дослідженні адреналіну та продуктів його перетворення // Укр. біохім. журн. – 1947. – Т. 19, № 3. – С. 380–392. – Резюме рос.
1606. Фердман Д. Л. Дані про внутриклітинний обмін жирів: Огляд // Там само. – Т. 19, № 1. – С. 102–139. – Резюме рос., англ.
1607. Фердман Д. Л. Дослідження процесів утворення та усунення амоніаку в тканинах тваринного організму // Там само. – Т. 19, № 3. – С. 338–358. – Резюме рос.
1608. Фердман Д. Л. Дослідження в галузі біохімії мускулів // Ювілейний збірник, присвячений 30-літтю Великої Жовтневої соціалістичної революції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 135–148.
1609. Фердман Д. Л., Нечипоренко З. Ю. Про дезамінування аденозинтрифосфатної кислоти // Укр. біохім. журн. – 1947. – Т. 19, № 1. – С. 67–79. – Резюме англ., рос.
1610. Фещенко С. Ф. Асимптотичне представлення інтеграла лінійного неоднорідного диференціального рівняння другого порядку з повільно змінними коефіцієнтами // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 2. – С. 3–8. – Резюме англ., рос.

1611. Фещенко С. Ф. Про асимптотичне представлення інтегралів спеціальної системи лінійних диференціальних рівнянь, що мають малий параметр // Там само. – № 2. – С. 9–16. – Резюме рос., англ.
1612. Фиалковская Е. А. Внешние признаки зерна пшеницы, зараженного пыльной головней (*Ustilago tritici* Jens) // Работы по селекции и семеноводству / Харьк. селекц. станция. – К.; Х., 1947. – С. 293–314.
1613. Филатов В. П. К вопросу о пластическом восстановлении век при помощи круглого стебля // Сб. трудов Укр. эксперимент. ин-та глазных болезней. – М.: Медгиз, 1947. – С. 211–213.
1614. Филатов В. П. Об оптических операциях на субатрофированных глазах // Там само. – С. 233–234.
1615. Филатов В. П. Техника операции дисцизии секундарной катаракты (корнео-капсулотомия) // Там само. – С. 234–235.
1616. Филатов В. П. Технические замечания к операции Лагранжа-Гольта // Там само. – С. 213–218.
1617. Филатов В. П. Тканевое лечение при атрофии зрительных нервов // Там само. – С. 17–20.
1618. Филатов В. П. Работа моей школы в период Великой Отечественной войны // Там само. – С. 9–16.
1619. Филатов В. П., Бархаш С. А. Срезание бельм // Офтальмологический журнал. – 1947. – № 1, том 2. – С. 3–9.
1620. Филатов В. П., Бушмин Д. Г. Выработка категорий бельм для пересадки роговой оболочки: Предварит. сообщ. // Там само. – № 1, том 2. – С. 9–14.
1621. Филатов В. П., Ершкович И. Г. Достижения советской офтальмологической науки на Украине к 30-летию Великого Октября // Там само. – № 4. – С. 149–158.
1622. Филатов В. П., Скородинская В. В. Тканевое лечение кожного лейги-маниоза // Врачебное дело. – 1947. – № 11. – С. 1051–1058.
1623. Філатов В. П., Кашук М. Є. Вплив мускульної роботи на гостроту зору нормальних очей // Мед. журн. – 1947. – Т. 16. – С. 357–370. – Резюме рос.: табл.
1624. Філатов В. П., Кіршфельд І. П., Скородинська В. В., Шевальов В. Є. Тканинна терапія прокази // Там само. – Т. 16. – С. 371–389. – Резюме рос.: мал.
1625. Фіалков Я. А. Дослідження в галузі комплексних сполук галогенідів алюмінію і полугалогенідів: Огляд робіт Інституту загальної та неорганічної хімії АН УРСР по вивченню комплексних сполук / Відп. ред. А. В. Думанський, Ін-т загальної та неорганічної хімії АН УРСР. – К., 1947. – 80 с.
1626. Фіалков Я. А. Дослідження в галузі неводних розчинів та комплексних сполук в Академії наук УРСР // Ювілейний збірник, присвячений 30-літтю Великої Жовтневої соціалістичної революції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 56–70.
1627. Фіалков Я. А. Комплексні сполуки галогенів і галогенідів галогенів // Зап. Ін-ту хімії. – 1947. – Т. 9, вип. 3. – С. 328–344.
1628. Фіалков Я. А., Шокол О. А., Музика І. Д. Термічний розклад солей кисневих кислот галогенів // Там само. – Т. 9, вип. 2. – С. 259–278.
1629. Фідельов О. С. Новый метод визначення кінцевої та оптимальної глибини відкритих розробок // Доп. АН УРСР. – 1947. – № 3. – С. 56–60. – Резюме рос., англ.

1630. Флорин В. А. К вопросу об определении конечных осадок сооружений на водонасыщенных мелкозернистых грунтах // Зап. Ин-та горной механики АН УССР. – 1947. – № 5. – С. 92–97. – Резюме англ.
1631. Фольборт Г. В., Фердман Д. Л., Черкес А. И. Звіт про роботу IV Українського з'їзду фізіологів, біохіміків і фармакологів // Укр. біохім. журн. – 1947. – Т. 19, № 2. – С. 270–281.
1632. Францевич И. М. Про вплив арсену на якість сталі // Ювілейний збірник, присвячений 30-літтю Великої Жовтневої соціалістичної революції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 251–295.
1633. Френкель Г. М. Бактеріологія крові при раневому сепсисі // Мед. журн. – 1947. – Т. 17. – С. 285–300. – Резюме рос.: табл.
1634. Хайкіна Б. Й., Гончарова К. О. Активність фосфоглюкомутази мозку на різних стадіях розвитку тварин // Укр. біохім. журн. – 1947. – Т. 19, № 1. – С. 88–95. – Резюме рос., англ.
1635. Хайкіна Б. Й., Горюхіна Т. О. Гальмування гліколізу в головному мозку тварин на різних етапах онтогенезу флоридзином // Там само. – Т. 19, № 2. – С. 209–217. – Резюме рос.
1636. Харкевич О. О. Про розривні функції // Наук. зап. Львів. політехнічного ін-ту. – 1947. – Вип. 1. – С. 10–26. – Резюме рос.
1637. Хінкулов Л. Ф. Великий учитель літературної молоді: О. Горький // Дніпро. – 1947. – № 6. – С. 105–113.
1638. Хінкулов Л. Ф. Горький – великий радянський патріот // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 6. – С. 13–26.
1639. Хінкулов Л. Ф. Максим Горький: Нарис життя і творчості / Відп. ред. П. Г. Тичина; Бюро наук. пропаганди АН УРСР. – К., 1947. – 104 с.
1640. Хінкулов Л. Ф. Мудрість і мужність: Нотатки про поезію Павла Тичини 1941–1945 // Радян. літературознавство. – 1947. – № 7/8. – С. 57–64.
1641. Хінкулов Л. Ф. Під проводом партії: Шляхи боротьби за радянську літературу на Україні // Вітчизна. – 1947. – № 12. – С. 114–145.
1642. Хінкулов Л. Ф. Проти перекручення історичної правди: З приводу деяких робіт про творчість Івана Франка // Більшовик України. – 1947. – № 6. – С. 38–48.
1643. Ходорова Є. Л. Про властивості пірофосфатази печінки // Укр. біохім. журн. – 1947. – Т. 19, № 2. – С. 179–188. – Резюме рос.
1644. Ходорова Є. Л., Коткова К. І., Беліцер В. О., Саєнко Т. В. Про дріжджову пірофосфатазу // Там само. – Т. 19, № 1. – С. 57–66. – Резюме рос., англ.
1645. Холодний М. Г. Розвиток фізіології рослин на Україні за 30 років (1917–1947) // Ботан. журн. – 1947. – Т. 4, № 3/4. – С. 18–27. – Резюме рос.
1646. Хржановський В. Г. Новий ендемічний вид глоду з Одещини (*Crataegus Porovii* Chrshan. sp. n.) // Там само. – Т. 4, № 1/2. – С. 78–81. – Резюме рос.
1647. Цвеліх Т. І. П. С. Капанадзе «Дитинство і юність вождя». – К.: Молодь, 1946: Про одноіменну книгу того ж автора // Радян. школа. – 1947. – № 2. – С. 61–62.
1648. Циперович О. С. Синтетична дія папаїну на деякі фракції пептону // Укр. біохім. журн. – 1947. – Т. 19, № 1. – С. 34–42. – Резюме рос., англ.

1649. Цукерник Л. В., Шерман Г. І. З славного минулого російської електротехніки // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 6. – С. 58–64
1650. Чеботарьов Р. С. Вплив параскаридозної і стронглідозної інвазії на перебіг піроплазмозу у коней // Збірник праць з паразитології. № 1. Праці першої наукової конференції паразитологів УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – С. 103–109.
1651. Чернецова С. Л. Опрацювання серійних видань: З досвіду роботи Бібліотеки АН УРСР // Журнал Б-ки АН УРСР. – 1947. – № 1. – С. 76–83.
1652. Чернишов Б. І. Деякі Nuculidas Донецького басейну // Збірник праць з палеонтології та стратиграфії. – 1947. – Т. 1. – С. 3–19.
1653. Чернишов Б. І. Представники родини Antraconoclo Girty з верхньопалеозойських відкладів СРСР // Там само. – Т. 1. – С. 21–52.: табл.
1654. Чернишов Б. І., Новик К. О., Шульга П. Л. До стратиграфії кам'яновугільних відкладів північно-західного сектора Великого Донбасу за матеріалами свердловин // Там само. – Т. 1. – С. 53–65.
1655. Шамота М. З. Поезія молодих у 1946 році // Вітчизна. – 1947. – № 3. – С. 137–148.
1656. Шамота М. З. Провідна тема сучасної радянської літератури // Там само. – № 12. – С. 146–160.
1657. Шаровольський І. В. Про народну латинь як основу романських мов // Мовознавство. – 1947. – Т. 4/5. – С. 191–198. – Резюме англ.
1658. Шаховський С. М. Українська література в боротьбі проти націоналізму // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 6. – С. 27–46.
1659. Шаховський С. М. Хрестоматія критичних матеріалів: Посібник для вузів. Т. І: Про нову українську літературу. – К.; Х.: Радян. школа, 1947. – 246 с.
1660. Швець І. Т. Проблема реактивних двигунів // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 6. – С. 71–76.
1661. Шека І. А. Перенесення іонів у неводних розчинах // Зап. Ін-ту хімії. – 1947. – Т. 9, вип. 2. – С. 193–203.
1662. Шерстюк Ф. Ю. Найважливіші будови другого року нової п'ятирічки УРСР // Партійне життя. – 1947. – № 6. – С. 23–30.
1663. Шерстюк Ф. Ю. Розгром буржуазно-поміщицької контрреволюції та інтервенції на Україні в 1918–1920 рр. // Там само. – № 9. – С. 47–59.
1664. Шокол О. А., Роженко С. П. Дослідження каталізаторів для одержання спиртів з водяного газу // Зап. Ін-ту хімії. – 1947. – Т. 9, вип. 1. – С. 87–102.
1665. Штейнберг М. А. Фотосенсибилизация и ее значение в патогенезе световых дерматозов // Сб. трудов Львовского кожно-венеролог. ин-та. – К., 1947. – Т. 1. – С. 92–109.
1666. Штітельман Ф. М. Дві ливарні форми для бронзових наконечників стріл із збірки Київського історичного музею // Археологія. – 1947. – Т. 1. – С. 161–164. – Резюме фр.
1667. Штокало И. З. Линейные дифференциальные уравнения II-го порядка с переменными коэффициентами // Труды технолог. ин-т. пищевой пром-сти им. А.И. Микояна. – 1947. – Вып. 6. – С. 99–112.
1668. Штокало Й. З. До теорії лінійних диференціальних рівнянь з квазі-періодичними коефіцієнтами // Зб. праць Ін-ту математики АН УРСР. – 1947. – № 8. – С. 163–176. – Резюме рос., англ.

1669. Штокало Й. З. Досягнення математичних наук в Академії наук УРСР за 30 років радянської влади // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 8. – С. 64–88.
1670. Шульга П. Л. Прісноводні пелеліподи кам'яновугільних відкладів Саратовського Поволжжя // Збірник праць з палеонтології та стратиграфії. – 1947. – Т. 1. – С. 75–80.
1671. Ювілейний збірник, присвячений 30-літтю Великої Жовтневої соціалістичної революції / Відп. ред. О. В. Палладін – К.: Вид-во АН УРСР, 1947. – 368 с.; ілюстр.
1672. Юр'єв В. Я. Про селекцію, сорти і насінництво // Вісник АН УРСР. – 1947. – № 4. – С. 22–26.
1673. Юрьев В. Я. Основные вопросы селекции // Работы по селекции и семеноводству / Харьк. гос. селекц. станция. – К.; Х., 1947. – С. 7–17.
1674. Юрченко П. І. Растреллі: До 175-річчя з дня смерті // Вісник Академії архітектури. – 1947. – № 1. – С. 40–41.
1675. Якубсон С. Й., Абрамова М. А. Потенціали розкладу алюміній-броміду з галогенідами літію, натрію й калію в неводних розчинах // Зап. Ін-ту хімії. – 1947. – Т. 9, вип. 2. – С. 204–213.

1948

1676. Аблямiтова-Виноградова З. А. Про хiмiчний склад безхребетних Чорного моря // Укр. бiохiм. журн. – 1948. – Т. 20, № 1. – С. 90–93. – Резюме рос.
1677. Автоматическая сварка под флюсом / Ин-т электросварки им. Е. О. Патона АН УССР; Под ред. Е. О. Патона, В. В. Шеверницкого, Б. И. Медовара. – К.; М.: Машгиз, 1948. – 344 с.: ил.
1678. Адаменко А. Г. Повiсть про дiтей Закарпаття // Вiтчизна. – 1948. – № 11. – С. 183–184.
1679. Адельгейм С. Г. Поезiя боротьби й труда. – [Львiв]: Радян. письменник, 1948. – 84 с.
1680. Адельгейм С. Г. Українська радянська лiтература рокiв Великої Вiтчизняної вiйни // Вiтчизна. – 1948. – № 12. – С. 141–163.
1681. Адельгейм С. Г. Українська радянська поезiя: Стеногр. публ. лекцiї. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 57 с.
1682. Айзенберг Д. Є. Деякi нижньокам'яновугiльнi брахіоподи району Ісачкiвського пiдняття // Збірник праць з палеонтології та стратиграфії. – 1948. – Т. 1, вип. 2. – С. 48–63.
1683. Айзенман Б. Ю. Хiмiотерапiя експериментального черевного тифу у бiлих мишей // Мiкробiол. журн. – 1948. – Т. 10, № 1. – С. 66–74. – Резюме рос.: табл.
1684. Айзенман Б. Ю., Швайгер М. О. Вплив деяких фiзичних та хiмiчних факторiв на життєздатнiсть рикетсiй Провачека in vitro // Там само. – Т. 10, № 1. – С. 58–65. – Резюме рос.: табл.
1685. Айзенман Б. Ю., Швайгер М. О. Здешевлене поживне середовище для бактерiй // Там само. – Т. 9, № 4. – С. 92–97. – Резюме рос.
1686. Айзенман Б. Ю., Швайгер М. О. Спроби культивування рикетсiй Провачека in vitro // Там само. – Т. 9, № 4. – С. 38–45. – Резюме рос.: табл.

1687. Айзеншток И. Я. О силах, действующих на режущий инструмент экскаваторов // Зап. Ин-та горной механики. – 1948. – № 6. – С. 102–114.
1688. Айзеншток И. Я. Максим Горький і проблема нової людини радянської епохи // Радян. Львів. – 1948. – № 3. – С. 59–66.
1689. Айзеншток И. Я. Російська академія наук та Іван Франко // Там само. – 1948. – № 2. – С. 72–75.
1690. Акаловский И. В. Об одном методе определения фазовых и амплитудных соотношений между колебаниями в двух вибраторах // Сб. научно-техн. статей / Ин-т электротехники АН УССР. – 1948. – Вып. 2. – С. 99–109.
1691. Аксентьева З. Н. О приливах озера Байкала // Труды Полтав. гравиметрич. обсерватории. – 1948. – Т. 2. – С. 106–120.
1692. Аксентьева З. Н. Результаты одиннадцатилетнего ряда наблюдений (с 1930 по 1941 год) над колебаниями отвеса в Полтаве // Там само. – Т. 2. – С. 121–138.
1693. Алентьев О. О., Бардіна Н. Т. Про метаморфізм гідрату окису магнію з природних розсолів (ропи) при його спіканні // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 3. – С. 43–56. – Резюме рос.
1694. Арбузов М. П. Текстура прокатанной стали // Сб. науч. работ Лаборатории металлофизики. – 1948. – № 1. – С. 72–75.
1695. Арбузов М. П., Рогов И. И. Изучение карбидов, выделенных из отпущенной стали // Там само. – № 1. – С. 66–71.
1696. Археологія. Т. 2 / Ін-т археології АН УРСР; Відп. ред. П. П. Єфіменко. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 227 с.: ілюстр.
1697. Аснис А. Е. Автоматическая наплавка под флюсом изношенных поверхностей // Труды Всесоюзной конференции по автоматической сварке под флюсом 3–6 октября 1947 г., г. Киев. – К., 1948. – С. 75–83.
1698. Аснис А. Е. Образец для определения хладноломкости стали при низких температурах // Труды по автоматической сварке под флюсом. – К., 1948. – С. 15–29.
1699. Аснис А. Е. Применение сжиженного газа для резки и сварки металлов // Там само. – Сб. № 3. – С. 70–77.
1700. Аснис А. Е. Разработка технологии кислородной резки, исключающей необходимость последующей строжки // Там само. – С. 375–388.
1701. Аснис А. Е., Гутман Л. М. Восстановление изношенных гребней железнодорожных бандажей наплавкой под флюсом // Там само. – С. 281–297.
1702. Аснис А. Е., Касаткин Б. С. Малоуглеродистая сталь для сварных мостов // Там само. – С. 97–108.
1703. Аснис А. Е., Медовар Б. И. Автоматической сварка под флюсом нержавеющей хромоникелевой стали // Там само. – Сб. № 2. – С. 24–46.
1704. *Ахиезер А. И. О релаксационных явлениях в твердых телах // Уч. записки Харьк. госуниверситета им. А. М. Горького. Труды физич. отд-ния мат. ф-та. – 1948. – Т. 27.
1705. *Ахиезер А. И., Паргаманик Л. Э. Свободные колебания электронной плазмы в магнитном поле // Там само. – Т. 27.
1706. Ашкинази М. С. О методе «одного эталона» // Изв. АН СССР. Сер. физич. – 1948. – № 4. – С. 459–461.

1707. Бабинец А. Е. Гидрогеологические условия района Трускавецких минеральных источников // *Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка.* – 1948. – Т. 7, вип. 5. – С. 99–108.
1708. Бабинець А. С. Мінеральні джерела Радянського Закарпаття та перспективи їх використання // *Вісник АН УРСР.* – 1948. – № 4. – С. 39–41.
1709. Бабинець А. С. Моршинські мінеральні води // *Геол. журн.* – 1948. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 198–204. – Резюме рос.
1710. Бабинець А. С. Провінції мінеральних вод Закарпаття // *Там само.* – Т. 9, вип. 3. – С. 57–64. – Резюме рос.
1711. Бабишкін О. К. В рамках застиглої схеми // *Вітчизна.* – 1948. – № 5. – С. 180–182.
1712. Бабишкін О. К. Незібрані твори Лесі Українки // *Там само.* – № 7. – С. 207–208.
1713. Бабишкін О. К. Плутана книга про поезію Івана Франка // *Там само.* – № 2. – С. 183–185.
1714. Бабишкін О. К. Помилки дослідника // *Там само.* – № 9. – С. 183–186.
1715. Бабишкін О. К., Килимник О. В. Націоналістична «теорія» і практика І. Сенченка // *Дніпро.* – 1948. – № 3. – С. 113–124.
1716. Балабай П. П. Про час та перебіг метаморфозу у *Lampetra mariae* Berg // *Труди Ін-ту зоології.* – 1948. – Т. 1. – С. 29–38. – Резюме рос.: табл.
1717. Балабушевич И. А. О влиянии строения докембрия на магнитное поле Украинского кристаллического массива // *Наукова сесія КДУ: Тези доповідей. Геологія.* – К., 1948. – С. 7–9.
1718. Балуховський М. П. Про прояви соляної тектоніки біля ст. Перещепине, Дніпропетровської обл. // *Доп. АН УРСР.* – 1948. – № 3. – С. 11–14. – Резюме рос.
1719. Барабашев Н. П. Луна и планеты // *Астрономия в СССР за тридцать лет. 1917–1947.* – М.; Л., 1948. – С. 71–82.
1720. Барабашев Н. П. Фотометрия светлых и темных зон Юпитера // *Ученые записки ХГУ: Публ. астроном. обсерватории.* – 1948. – № 8. – С. 51–64.
1721. Барабашев Н. П., Чекирда А. Т. Фотографическая фотометрия лунной поверхности // *Там само.* – № 8. – С. 29–50.
1722. Барабашев Н. П., Чекирда А. Т., Федорец В. А. Об освещенности земной поверхности прямым и рассеянным солнечным светом // *Там само.* – № 8. – С. 21–28.
1723. Бачуріна Г. Ф. Листяні мохи південного сходу УРСР. II. *Grimmiaceae-Nulosomiaceae* // *Ботан. журн.* – 1948. – Т. 5, № 1. – С. 35–54. – Резюме рос.
1724. Бейліс-Вирова Р. А. До ембріології і цитології пшениці. V. Цитолого-ембріологічне дослідження процесу після збирального дозрівання у незрілих зернівок ярої пшениці // *Там само.* – 1948. – Т. 5, № 2. – С. 26–32. – Резюме рос.
1725. Бельтюкова К. Г. Про спорідненість деяких флюоресціюючих фітопатогенних бактерій // *Мікробіол. журн.* – 1948. – Т. 10, № 1. – С. 18–25. – Резюме рос.: табл.
1726. Бернштейн С. Н. Вторая заметка об однородных функциональных классах // *Докл. АН СССР.* – 1948. – Т. 59. – С. 1379–1384.
1727. Бернштейн С. Н. О некоторых элементарных экстремальных свойствах многочленов нескольких переменных // *Там само.* – Т. 59. – С. 833–836.

1728. Бернштейн С. Н. О целых функциях конечной степени многих вещественных переменных // Там само. – Т. 60. – С. 949–952.
1729. Бернштейн С. Н. Перенесение свойств тригонометрических полиномов на целые функции конечной степени // Изв. АН СССР. Сер. матем. – 1948. – Т. 12. – С. 421–444.
1730. Бернштейн С. Н. Распространение неравенств С. Б. Стечкина на целые функции конечной степени // Докл. АН СССР. – 1948. – Т. 60. – С. 1487–1490.
1731. Беліцер В. О. Біохімічні питання, зв'язані з консервацією крові // Укр. біохім. журн. – 1948. – Т. 20, № 2. – С. 269–297. – Резюме рос.
1732. Беліцер В. О., Циперович О. С. Дослідження ензиматичної рівноваги фосфогліцерин-неорганічний фосфат. Повідомл. II // Укр. біохім. журн. – 1948. – Т. 20, № 1. – С. 82–89. – Резюме рос.
1733. Беліцер В. О., Циперович О. С. Про механізм денатурації білків. II Передденатураційні зміни білкової молекули // Там само. – Т. 20, № 3. – С. 322–331. – Резюме рос.
1734. Белоусов С. М. Тридцятиліття Української Радянської Соціалістичної Республіки // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 1. – С. 9–25.
1735. Беляєв В. А. Барвінські та інші: Діяльність українських націоналістів у Львові під час німецької окупації: З зали суду // Радян. Львів. – 1948. – № 10. – С. 69–79.
1736. Бистренко П. П. До п'ятдесятиліття I з'їзду РСДРП // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 3. – С. 15–20.
1737. Библиотеки УРСР (обласні, наукові і спеціальні): Довідник / Відп. ред П. Т. Городній; Упорядн. Г. М. Плеський, Я. Н. Прайсман. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 178 с.
1738. Білай В. Й. До питання про синтез вітаміну В₁ видами *Fusarium Link* // Мікробіол. журн. – 1948. – Т. 9, № 4. – С. 32–37. – Резюме рос.: табл.
1739. Білецький О. І. Завдання радянського літературознавства в боротьбі проти схилення перед культурою Заходу // Радян. літературознавство. – 1948. – № 9. – С. 3–22.
1740. Білецький О. І. Леся Українка і російська література кінця XIX – початку XX ст. // Там само. – № 9. – С. 74–89.
1741. Білецький О. І. Українська радянська культура за тридцять років // Культурно-освітня робота. – 1948. – № 1. – С. 20–26.
1742. Білецький О. І., Волинський П. К. Українська література: Підруч. для 7 кл. серед. шк. – К.: Радян. школа, 1948. – 295 с.
1743. Білий М. Д. Віковий склад ляща по різних категоріях водойм р. Дніпра // Труды Ін-ту гідробіології. – 1948. – № 22. – С. 31–37. – Резюме рос.: табл.
1744. Білий М. Д. Розмір, вік та темп росту ляща р. Дніпра // Там само. – № 22. – С. 38–78. – Резюме рос.: мал., табл.
1745. Білик Г. І. Походження і розвиток рослинного світу: Лекція. – К.: Центр. лекційне бюро, 1948. – 27 с.
1746. Білик Г. І. Рослинистість Дністро-Бузького байрачного степу // Ботан. журн. – 1948. – Т. 5, № 2. – С. 53–60. – Резюме рос.
1747. Білодід І. К. Мовна типізація персонажів романа «Прапорonoсці» О. Гончара // Мовознавство. – 1948. – Т. 6. – С. 7–33. – Резюме рос.

1748. Білодід І. К. Нове видання підручника з української мови для 6–7 класів // Радян. школа. – 1948. – № 5. – С. 81–85.
1749. Білодід І. К. Про «Конспект з історії української літературної мови» // Більшовик України. – 1948. – № 9. – С. 66–76.
1750. Біляшевський М. М. Складаний камерний шлюз системи проф. М. В. Терпугова // Вісті Ін-ту гідрології і гідротехніки. – 1948. – Т. 4. – С. 95–106. – Резюме рос.
1751. Боголюбов М. М. До теорії надплинності // Зб. праць Ін-ту математики. – 1948. – № 9. – С. 89–103. – Резюме рос.
1752. Боголюбов М. М. Застосування методів нелінійної механіки до проблем кінетики // Зб. праць Ін-ту буд. механіки. – К., 1948. – № 8. – С. 3–17. – Резюме рос.
1753. Боголюбов М. М. Рівняння гідродинаміки в статистичній механіці // Зб. праць Ін-ту математики. – 1948. – № 10. – С. 41–59. – Резюме рос.
1754. Боголюбов М. М., Крейн С. Г. Про позитивні цілком неперервні оператори // Там само. – № 9. – С. 130–139. – Резюме рос.
1755. Боголюбов Н. Н. Кинетические уравнения в теории положительно определенных функций // Сб. трудов Ин-та математики. – 1948. – Т. 18, вып. 7. – С. 622–630.
1756. Боголюбов Н. Н. Об одном приложении теории положительно определенных функций // Там само. – № 11. – С. 113–120.
1757. Боголюбов Н. Н. Одночастотные свободные колебания в нелинейных системах со многими степенями свободы // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1948. – № 10. – С. 9–21.
1758. Боголюбов Н. Н. Zur Theorie der Superflüssigkeit (К теории сверхтекучести) // Sowjetwissenschaft. – 1948. – Н. 1. – S. 162–176.
1759. Богопольський М. Д. Ризосфера рослин як біологічний фактор відмирання коли-параколібактерій // Мікробіол. журн. – 1948. – Т. 10, № 1. – С. 27–49. – Резюме рос.: табл.
1760. Богун О. Л. Живлення ляща на середній течії р. Дніпра // Труды Ін-ту гідробіології. – 1948. – № 22. – С. 85–113. – Резюме рос.: мал., табл.
1761. Бодрова Н. В. Матеріали з експериментальної морфології нервового апарата серця амфібій // Труды Ін-ту зоології. – 1948. – Т. 1. – С. 138–153. – Резюме рос.: табл.
1762. Бойко І. З. Пам'яті В. Г. Белінського: На виставці в Бібліотеці АН УРСР // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 6. – С. 53–57.
1763. Бондарчук А. С. Продольные колебания каната постоянной длины с учетом сопротивлений // Зап. Ин-та горной механики. – 1948. – № 6. – С. 47–57.
1764. Бондарчук О. С. До стійкості стрижнів змінного перерізу // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 2. – С. 40–44. – Резюме рос.
1765. Бондарчук В. Г. До стратиграфії четвертинних відкладів Середньої Азії // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 217–228. – Резюме рос.
1766. Бондарчук В. Г. Мінеральні багатства УРСР: Стеногр. публ. лекції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 24 с.
1767. Ботанічний журнал. Т. 5, № 1 / Відп. ред. Д. К. Зеров. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 117 с.
1768. Те саме. Т. 5, № 2. – 117 с.

1769. Бражникова Н. Є., Потієвська П. Д. Наслідки вивчення форамініфер за матеріалами свердловини західної окраїни Донбасу // Збірник праць з палеонтології та стратиграфії. – 1948. – Т. 1, вип. 2. – С. 76–103.
1770. Браславський Й. М. Післявоєнна економіка США // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 5. – С. 48–63.
1771. Бродский А. И. Л. В. Писаржевский // Люди русской науки. – М.: Наука, 1948. – С. 378–385.
1772. Бродский А. И. Физическая химия. Т. 2: Растворы, электрохимия, химическая кинетика, фотохимия. 6-е изд., перераб. и доп. – М.: Госхимиздат, 1948. – С. 489–998.
1773. Бродский А. И. Физическая химия. Т. 1: Свойства материи, химическая термодинамика. 6-е изд., перераб. и доп. – М.: Госхимиздат, 1948. – 488 с.
1774. Бродський О. І. Теорія розчинів Д. І. Менделєєва // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 1. – С. 49–54.
1775. Бронштейн Л. В. Применение компаундных возбуждителей для повышения динамической устойчивости синхронных машин // Сб. работ Ин-га энергетики АН УССР. – 1948. – № 3. – С. 35–40.
1776. Будников П. П. Білий гідралічний цемент на базі місцевої сировини // Декоративні в'язучі матеріали з місцевої сировини УРСР. Зб. 1 / Академія архітектури УРСР. – К., 1948. – С. 5–15.
1777. Будников П. П. Высокоогнеупорные материалы, их свойства и применение. – М.: Госиздат лит-ры по строит. материалам, 1948. – 27 с.: рис., табл.
1778. Будников П. П. XX років Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського Академії наук УРСР // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 3. – С. 70–73.
1779. Будников П. П. Достижения советской науки в области силикатов // Сообщ. о науч. работах членов Всесоюзн. хим. об-ва им. Д. И. Менделеева. – М., 1948. – Вып. 1. – С. 42–46.
1780. Будников П. П. Каменные керамические изделия // Сырьевые ресурсы тонкокерамической промышленности СССР и пути их использования: Труды совещания по керамическому сырью, апрель 1946 г. / АН СССР. – М.; Л., 1948. – С. 72–78.
1781. Будников П. П. Сульфатированные гидравлические шлаковые цементы // Изв. АН СССР. ОТН. – 1948. – № 3. – С. 423–432.: рис., табл.
1782. Будников П. П., Юрков М. І. Катодолюмінесценція синтетичних силікатів і алюмініатів // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 4. – С. 3–11. – Резюме рос.
1783. Булаховский Л. А. Взаимовлияния славянских литературных языков // VI Наукова сесія КДУ: Тези доповідей. Філологія. – К., 1948. – С. 3–4.
1784. Булаховский Л. А. Общеславянские названия птиц // Изв. АН СССР. Отд-е лит-ры и языка. – 1948. – Т. 7. – С. 97–124.
1785. Булаховский Л. А. Русский литературный язык первой половины XIX века. Т. 2: Фонетика. Морфология. Ударение. Синтаксис: Пособие для студентов филол. ф-тов и ф-тов языка и лит-ры пединститутв. – К.: Радян. школа, 1948. – 468 с.
1786. Булаховский Л. А. Семасиологические этюды. Славянские наименования птиц // Вопросы славянского языкознания. Кн. 1. – Л.: Изд-во Львовск. гос. ун-та, 1948. – С. 153–197.

1787. Булаховский Л. А. Славянские наименования птиц // Мовознавство. – 1948. – Т. 6. – С. 34–66. – Резюме рос.
1788. Булаховский Л. А. Славянские наименования птиц типа сложений (composita) // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Філолог. зб. № 2. – 1948. – Т. 7, вип. 3. – С. 51–66.
1789. Булаховский Л. А. Сравнительно-исторические заметки к ударению русского глагола. Возвратные глаголы // Докл. и сообщ. Ин-та русского языка АН СССР. – 1948. – Вып. 1. – С. 18–48.
1790. Булаховський Л. А. Виникнення української мови та її положення серед інших слов'янських: Лекції для студентів-заочників філологічних факультетів. – К.: Радян. школа, 1948. – 28 с.
1791. Булаховський Л. А. Євген Костянтинович Тимченко (1866–1948) // Мовознавство. – 1948. – Т. 6. – С. 127–130.
1792. Булаховський Л. А. З історичних коментаріїв до української літературної мови. Уваги до старовинних засобів синтаксичного оформлення присудків та їх еквівалентів // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Філолог. зб. № 2. – 1948. – Т. 7, вип. 3. – С. 25–50.
1793. Булаховський Л. А. Член-кореспондент Академії наук СРСР Б. І. Чернишов: До 60 річчя з дня народження // Мовознавство. – 1948. – Т. 6. – С. 122–124.
1794. Булаховський Л. А., Ільїн В. С., Бойко М. Ф., Овчаренко В. С. // Мовознавство. – 1948. – Т. 6. – С. 126.
1795. Бунин К. П. К вопросу о механизме грануляции // Науч. труды / Днепропер. металлург. ин-т им. Сталина. Вып. 15: Литейное производство. Металловедение. – 1948. – С. 89–96.
1796. Бунин К. П., Данильченко Н. М. О механизме плавления железных сплавов // Там само. – С. 77–88.
1797. Бурксер Е. С. Комплексные соединения в аналитической химии редких щелочных металлов // Укр. хим. журнал. – 1948. – Т. 14, вып. 1. – С. 106–111.
1798. Бурксер Е. С. Метаморфізація морських солей в процесах гіпергенезу // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 4. – С. 5–18. – Резюме рос.
1799. Бурксер Е. С. Природні ресурси бромю та йоду України // Там само. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 145–154. – Резюме рос.
1800. Бурляй Г. С. В полоні націоналістичних концепцій // Дніпро. – 1948. – № 5. – С. 114–122.
1801. Бурляй Г. С. І словом і життям // Дніпро. – 1948. – № 2. – С. 104–114.
1802. Бурчак-Абрамович Н. О. Ледник на г. Арагац (Алагез) // Изв. АН Армян. ССР. – 1948. – Т. 1, № 1. – С. 3–15.
1803. Бурчак-Абрамович Н. О. О современных ледниках г. Арагац (Алагез) // Природа. – М., 1948. – № 11. – С. 45–47.
1804. Вайнберг Д. В. Брус великої кривизни на пружній основі // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 2. – С. 34–39. – Резюме рос.
1805. Вайнберг Д. В. До розрахунку міцності систем з циклічною симетрією // Там само. – № 6. – С. 16–20. – Резюме рос.
1806. Вайнберг Д. В. Контактна задача диска з ободом // Зб. праць Ін-ту буд. механіки. – К., 1948. – № 8. – С. 51–62. – Резюме рос.

1807. Вайнберг Д. В. Місцеві напруги в плоскому кільці та перехід до безконечної смуги // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 3. – С. 34–40. – Резюме рос.
1808. Вайнберг Д. В. Новый метод расчета клеммовых соединений и пружин. – К.: Гостехиздат Украины, 1948. – 85 с.
1809. Вайнберг Д. В. Сжатие диска с ободом сосредоточенными силами // Сб. трудов / КИСИ. – 1948. – Вып. 8. – С. 99–114.
1810. Вайнберг Д. В., Кисель И. М. Экспериментальное исследование несущей способности двухпролетных колонн стилобата Дворца Советов СССР // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1948. – Т. 9. – С. 130–172.
1811. Вайнберг Д. В., Чудновский В. Г. Пространственные рамные каркасы инженерных сооружений. – К.; Л.: Гостехиздат Украины, 1948. – 239 с.
1812. Вайсберг З. М., Дайн Б. Я. Новые данные о строении производных молибденовой и вольфрамовой сини // Журн. общей химии. – 1948. – Т. 18, вып. 6. – С. 1037–1042.
1813. Варвак П. М. Бигармоническая задача для прямоугольника: Введение // Сб. трудов / КИСИ. – 1948. – Вып. 8. – С. 136–159.
1814. Варвак П. М. Бігармонічна задача в косокутних сітках // Зб. праць Ін-ту буд. механіки. – 1948. – № 8. – С. 67–76. – Резюме рос.
1815. Варвак П. М. Внутренняя задача Дирихле для прямоугольника в числах влияния // Сб. трудов / КИСИ. – 1948. – Вып. 8. – С. 115–135.
1816. Варвак П. М. Деякі формули просторової решітки // Зб. праць Ін-ту буд. механіки. – 1948. – № 8. – С. 63–66. – Резюме рос.
1817. Варвак П. М. Напружений стан від власної ваги // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 1. – С. 42–47. – Резюме рос.
1818. Варвак П. М. Об изгибной жесткости высокой балки // Сб. трудов / КИСИ. – 1948. – Вып. 8. – С. 160–179.
1819. Варвак П. М. Про деякі ітераційні методи розв'язування плоскої задачі // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 5. – С. 12–16. – Резюме рос.
1820. Варвак П. М. Пружний стиск прямокутної пластинки // Там само. – № 1. – С. 38–41. – Резюме рос.
1821. Васецкий Г. С. Ленінізм і передова російська філософія XIX віку // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 5. – С. 30–47.
1822. Василенко А. О. Розвиток сільськогосподарського машинобудування та тракторобудування за тридцять років Радянської влади // Там само. – № 4. – С. 42–50.
1823. *Вендт В. П. Экспрессный нефелометрический метод определения ДДТ // Труды / Киевск. ин-т гигиены. – 1948.
1824. Вендт В. П. О применении серистосеребряных фотоэлементов в фотометрии // Завод. лаборатория. – 1948. – № 8. – С. 93.
1825. *Вендт В. П. Простейший светофильтр конденсор для люминесцентного анализа // Журн. аналитической химии. – 1948. – № 4.
1826. Виноградов К. О. Нові види кільчатих червів (Polycheta) у фауні Чорного моря // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 1. – С. 27–31. – Резюме рос.
1827. Виноградов К. О. Про строки нерестування, про личинки та про мальків риб у Чорному морі біля Карадагу // Там само. – № 1. – С. 18–26. – Резюме рос.

1828. Виноградов К. О., Ткачова К. С. Про плодючість риб Чорного моря // Там само. – № 2. – С. 18–22. – Резюме рос.
1829. Виноградова З. А. До питання про плодючість краба-плавунця в Чорному морі // Там само. – № 2. – С. 23–25. – Резюме рос.
1830. Виноградова З. А., Виноградов К. О. Про знаходження ланцетника *Branchiostoma lanceolatum costa* в Чорному морі біля Карадагу // Там само. – № 5. – С. 8–11. – Резюме рос.
1831. Винокуров С. І., Кузнецова Л. М. Розщеплення дикетогулонової кислоти в тканинах тваринного організму // Укр. біохім. журн. – 1948. – Т. 20, № 2. – С. 260–268. – Резюме рос.
1832. Візир П. Є. Деякі питання теорії і практики застосування пеніциліну // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 3. – С. 59–69.
1833. Візир П. Є. До питання про характер дії пеніциліну на мікробну клітину (*Staphylococcus ruogenes*) в експерименті *in vitro* // Мікробіол. журн. – 1948. – Т. 9, № 4. – С. 98–108. – Резюме рос.: табл.
1834. Вісник Академії наук УРСР. № 1 (137) / Відп. ред. Г. В. Курдюмов. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 84 с.
1835. Вісник Академії наук УРСР. № 2 (138) / Відп. ред. О. В. Палладін. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 64 с.
1836. Те саме. № 3 (139). – 80 с.
1837. Те саме. № 4 (140). – 80 с.
1838. Те саме. № 5 (141). – 88 с.
1839. Те саме. № 6 (142). – 64 с.
1840. Те саме. № 7 (143). – 72 с.
1841. Те саме. № 8 (144). – 80 с.
1842. Те саме. № 9 (145). – 76 с.
1843. Те саме. № 10 (146). – 88 с.
1844. Вісті Інституту гідрології і гідротехніки. Т. 3 (10) / Відп. ред. Г. Й. Сухомел. – К., 1948. – 153 с.
1845. Те саме. Т. 4 (11). – 107 с.
1846. Вісюліна О. Д. Весняні екскурсії в природу. – К.: Радян. школа, 1948. – 20 с.: мал.
1847. Вісюліна О. Д., Клоков М. В. Короткий визначник вищих рослин УРСР: Посібн. для серед. шк. – К.: Радян. школа, 1948. – 352 с.
1848. Вітчизняні фізики і винахідники: Хрестоматія. Т. 1 / Під заг. ред. В. Є. Лашкарьова. – К.: Радян. школа, 1948. – 214 с.
1849. Власюк П. А. Великий російський учений революціонер-демократ Климент Аркадійович Тімірязев. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 61 с.
1850. Власюк П. А. Влияние марганца и других ингредиентов из отходов марганцево-рудной промышленности на рост сельскохозяйственных растений. // Сборник науч. трудов. – 1948. – № 8. – С. 167–176.
1851. Власюк П. А. За дальший розквіт передової мічурінської науки на Україні // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 9. – С. 9–22.
1852. Власюк П. А. Марганець у системі живлення рослин / Бюро наук. пропаганди АН УРСР. – К., 1948. – 112 с.: ілюстр

1853. Власюк П. А. Основоположник радянської агробіології – Клімент Аркадійович Тимірязєв // Культурно-освітня робота. – 1948. – № 12. – С. 25–31.
1854. Власюк П. А. Рік роботи установ Відділу сільськогосподарських наук АН УРСР // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 3. – С. 37–44.
1855. Власюк П. А. Травопільна система землеробства // Те саме. – № 6. – С. 39–47.
1856. Власюк П. А. Травопільна система землеробства на Україні: Стеногр. публ. лекції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 45 с.
1857. Власюк П. А. Улучшение физиологических свойств состава и качества семян сахарной свеклы в условиях удлиненного дня // Науч. труды Ин-та физиологии растений. – 1948. – № 1/2. – С. 198–209.: табл.
1858. Власюк П. А. Успіхи фізіології живлення рослин і агрохімії на Україні за Радянської влади // Сільське госп-во України. – 1948. – № 1. – С. 29–35.
1859. Власюк П. А. Фізіологія живлення рослин і агрохімія за 30 років Радянської влади на Україні // Науч. труды Ин-та физиологии растений. – 1948. – № 1/2. – С. 23–37.
1860. Власюк П. А., Клімовицька З. М. Окислювальні ферменти в насінні і проростках деяких сільськогосподарських рослин // Там само. – № 1/2. – С. 221–229.: табл.
1861. Власюк П. А., Лісовал П. З. Ефективне використання органічних та мінеральних добрив для піднесення врожаю сільськогосподарських культур // Там само. – № 1/2. – С. 65–86.: мал., табл.
1862. Власюк П. А., Сапатий С. Є. Вплив різних систем живлення на фізіологічний режим окисних ферментів, на урожай та продуктивність сортів різних напрямів цукрових буряків // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 6. – С. 7–15. – Резюме рос.
1863. Власюк П. А., Шкварук М. М. Органічні речовини, що їх виділяють у повітря овочеві рослини // Науч. труды Ин-та физиологии растений. – 1948. – № 1/2. – С. 230–232.
1864. Власюк П. А., Муравйов В. П., Подтикан Я. П., Стеценко М. Т. Цукрові буряки. – К.; Х., 1948. – 128 с.
1865. Воблій К. Г. Природа, економіка, населення // Київ: Статті-довідки. – К.: Укрполітвидав, 1948. – С. 5–17.
1866. Воблій К. Г. Организация труда научного работника. – К.: Изд-во АН УРСР, 1948. – 198 с.
1867. Волошкевич Г. З. Автоматическая сварка в системе поточного производства железнодорожных цистерн // Сборник трудов по автоматической сварке под флюсом. – К., 1948. – С. 327–358.
1868. Воронова Н. А. Опыты продувки халиловских чугунов кислородом // Труды Ин-та черной металлургии. – 1948. – Т. 2. – С. 61–84.
1869. Вялов О. С. Краткий очерк общего характера флиша Карпат и его особенностей // Труды Львов. геол. о-ва. Геол. сер. – 1948. – Вып. 1. – С. 43–61.
1870. Вялов О. С. О палеогеновых устрицах из Кашгара // Докл. АН СССР. – 1948. – Т. 62, № 3. – С. 381–384.: рис.
1871. Вялов О. С. Палеогеновые устрицы Таджикской депрессии // Труды ВНИГРИ. Нов. сер. – Л., 1948. – Вып 38. – С. 85–87.

1872. Вялов О. С. Палеогеновые устрицы Таджикской депрессии. – Л.; М., 1948. – 94 с.: ил.
1873. Вялов О. С. Принципы классификации семейства Ostreidae // Труды Львов. геол. о-ва. Палеонтол. сер. – 1948. – Вып. 1. – С. 3–40.
1874. Вялов О. С., Степанов Д. Л. Некоторые результаты в области палеонтологии // XXX лет. Итоги научной деятельности Всесоюзного нефтяного института, 1917–1947. – М.; Л.: Гостоптехиздат, 1948. – С. 153–165.
1875. Гаврусевич Б. А. О минералах группы канкринит-вишневата // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1948. – Т. 7, вип. 5. – С. 5–9.: табл.
1876. Гаврусевич Б. А. О поведении магния в зоне гипергенеза Украинского кристаллического массива // Наукова сесія КДУ: Тези доповідей. Геологія. – К., 1948. – С. 18.
1877. Гаврусевич Б. О. До проблеми стратиграфії докембрію // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 108–115. – Резюме рос.
1878. Ганопольська О. І. Довідково-бібліографічна робота масової бібліотеки // Культурно-освітня робота. – 1948. – № 2. – С. 49–53.
1879. Геллер Б. А. Влияние скорости капания на высоту полярографической волны // Журн. общей химии. – 1948. – Т. 18, вып. 2. – С. 259–260.
1880. Геологічний журнал. Т. 9, вип. 1/2 / Ін-т геологічних наук АН УРСР; Відп. ред. В. І. Лучицький. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 286 с.
1881. Те саме. Т. 9, вип. 3. – 96 с.
1882. Те саме. Т. 9, вип. 4. – 96 с.
1883. Герман В. Л. Температурные напряжения в изотропных и анизотропных средах при чисто пластической и «смешанной» упруго-пластической деформации // Уч. записки Харьк. госуниверситета им. А. М. Горького. Труды физ.-мат. ф-та. – 1948. – Т. 27. – С. 51–74.
1884. Герої партизанської боротьби на Україні: Збірник нарисів. Кн. 1 / Під заг. ред. В. В. Руднева. – К.: Політвидав України, 1948. – 312 с.
1885. Герцрикен С. Д., Буцьк М. Г. Исследование диффузии кадмия в сплавах свинец-кадмий и висмут-кадмий в жидком состоянии // Сб. науч. работ Лаборатории металлофизики. – 1948. – № 1. – С. 159–166.
1886. Герцрикен С. Д., Буцьк М. Г. Рентгенографическое исследование взаимной диффузии железа и никеля // Там само. – № 1. – С. 167–171.
1887. Герцрикен С. Д., Буцьк М. Г. Рентгенографическое исследование фаз, образующихся при диффузии алюминия в медь в присутствии хлора // Там само. – № 1. – С. 175–186.
1888. Герцрикен С. Д., Голубенко З. П. Влияние деформации на скорость диффузии // Там само. – № 1. – С. 148–158.
1889. Герцрикен С. Д., Дехтяр И. Я. О константах диффузии // Там само. – № 1. – С. 126–134.
1890. Герцрикен С. Д., Дехтяр И. Я. Влияние третьего элемента на диффузию в твердом состоянии // Там само. – № 1. – С. 135–147.
1891. Герцрикен С. Д., Буцьк М. Г., Каральник С. М. Исследование диффузии ртути в сплавах свинец-ртуть в жидком состоянии // Там само. – № 1. – С. 172–174.

1892. Гликман Т. С., Дайн Б. Я., Куца Л. Ф. Фотохимические реакции окисления-восстановления в растворах электролитов. Спектры поглощения растворов перхлората железа в этиловом спирте // Журн. физ. химии. – 1948. – Т. 22, вып. 8. – С. 906–912.
1893. Гнеденко Б. В., Рвачева Е. Л. Об одном характеристическом свойстве нормального закона распределения // Сб. трудов Ин-та математики. – 1948. – № 11. – С. 36–42.
1894. Гнеденко Б. В. До теорії росту однорідних випадкових процесів з незалежними приростами // Зб. праць Ін-ту математики. – 1948. – № 10. – С. 60–82. – Резюме рос.
1895. Гнеденко Б. В., Рвачова К. Л. Про одну характеристичну властивість нормального закону розподілу // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 3. – С. 3–5. – Резюме рос.
1896. Гозенпуд А. Я. Принципи драматургії Лесі Українки // Радян. літературознавство. – 1948. – № 9. – С. 90–106.
1897. Гозенпуд А. Я. Проповідники расизму в англо-американській літературі ХХ ст.: Стеногр. публ. лекції. – К., 1948. – 32 с.
1898. Гозенпуд А. Я. Смерть буржуазного театру // Вітчизна. – 1948. – № 7. – С. 189–206.
1899. Гончаров В. К. Райковецьке феодальне городище XI–XIII ст. // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 7. – С. 39–51.
1900. Горбунов Б. Н., Стрельбицкая А. И. Расчет рам из тонкостенных профилей методом деформаций // Сб. трудов / КИСИ. – 1948. – Вып. 8. – С. 16–40.
1901. Горбунов Б. Н., Стрельбицкая А. И. Теория рам из тонкостенных стержней – М.; Л.: Гостехиздат Украины, 1948. – 198 с.
1902. Горделадзе Ш. Г. Визначення маси оболонок Нових зірок за інтенсивностями ліній бальмерівської серії // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 2. – С. 9–13. – Резюме рос.
1903. Горделадзе Ш. Г. Дифузна матерія в Галактиці // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 7. – С. 27–38.
1904. Горделадзе Ш. Г. Про один спосіб визначення маси оболонок Нових зірок // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 1. – С. 8–13. – Резюме рос.
1905. Готт В. С. Тридцять років Української Радянської Соціалістичної Республіки // Дніпро. – 1948. – № 1. – С. 94–105.
1906. Гофштейн І. Д. Про пахіостоз у викопних китів // Збірник праць з палеонтології та стратиграфії. – 1948. – Т. 1, вип. 2. – С. 65–75.
1907. Грагеров И. П., Миклухин Г. П. Водородная связь в бензохимидроне и его строение // Докл. АН СССР. – 1948. – Т. 62, № 1. – С. 79–81.
1908. Гребельник П. Г. О ходе внедрения автоматической сварки в промышленности в свете постановления Совета Министров СССР от 9 июня 1947 г. // Труды Всесоюзной конференции по автоматической сварке под флюсом 3–6 октября 1947 г., г. Киев. – К., 1948. – С. 11–17.
1909. Гребень И. И. Исследование скорости восстановления напряжения в двухчастотном контуре // Сб. работ Ин-та энергетики АН УССР. – 1948. – № 3. – С. 9–18.

1910. *Гребень И. И. О наибольшей возможной скорости восстановления напряжения на контактах выключателя реактированного фидера // Там само. – № 3. – С. 19-23.
1911. Гриднев В. Н. Строение стыка ферритного зерна // Труды Ин-та черной металлургии. – 1948. – Т. 2. – С. 85–111.
1912. Грозин Б. Д. Износ и механическая обработка металла / Отв. ред. Ф. П. Белянкин; Бюро наук, пропаганды АН УРСР. – К., 1948. – 48 с.
1913. Грозин Б. Д., Костецкий Б. И. Проблема дослідження мікроструктури поверхонь тертя // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 2. – С. 26–33. – Резюме рос.
1914. Грудницька М. С. По сторінках рукописів Лесі Українки // Радян. літературознавство. – 1948. – № 9. – С. 107–118.
1915. Губергриц М. М. Досягнення УРСР в галузі внутрішньої медицини за тридцять років // Тридцятиріччя охорони здоров'я трудящих в УРСР. – К., 1948. – С. 163–177.
1916. Гудзий Н. К. Лев Толстой // Толстой Лев Николаевич: Собр. художеств. произведений. – М., 1948. – С. 225–264 с.
1917. Гулевец А. І. Всеволод Иванович Клоков: Герой Радянського Союзу // Герої партизанської боротьби на Україні: Збірник нарисів. Кн. 1 / Під заг. ред. В. В. Руднева. – К.: Укрполітвидав, 1948. – С. 283–290.
1918. Гулевец А. І. Георгій Сергійович Артозєєв: Герой Радянського Союзу // Там само. – С. 251–258.
1919. Гулевец А. І. Дмитрій Іванович Рванов: Начальник штабу Чернігівсько-Волинського з'єднання партизанських загонів // Там само. – С. 229–236.
1920. Гулевец А. І. Олексій Федорович Федорович Федоров: Двічі Герой Радянського Союзу // Там само. – С. 183–208.
1921. Давиденко А. Г. Традиції Маяковського і українська радянська поезія // Дніпро. – 1948. – № 4. – С. 105–117.
1922. Давидов Г. М. Завдання Ради по вивченню продуктивних сил при АН УРСР // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 4. – С. 30–38.
1923. Давиденко И. Д. Автоматическая сварка в котлостроении: Опыт завода «Красный котельщик» // Труды Всесоюзной конференции по автоматической сварке под флюсом 3–6 октября 1947 г., г. Киев. – С. 38–40.
1924. Давиденко И. Д. Флюсы ТКЗ для автоматической сварки // Труды по автоматической сварке под флюсом. – Сб. № 2. – С. 54–59.
1925. Дайн Б. Я. Новые данные исследования спектров электронного переноса растворов электролита // Изв. АН СССР. Сер. физика. – 1948. – № 5. – С. 513–518.
1926. Дайн Б. Я. Л. В. Писаржевский – пионер электронной химии // Успехи химии. – 1948. – Т. 17, вып. 4. – С. 508–512.
1927. Дайн Б. Я., Качан А. А. О природе ультрафиолетовой полосы поглощения ионов трехвалентного железа // Докл. АН СССР. – 1948. – Т. 61, № 3. – С. 471–474.
1928. Данилевский В. В. Михаил Васильевич Ломоносов: Стеногр. публ. лекции, прочитан. в 1948 г. в Ленинграде. – Л., 1948. – 24 с.: портр.
1929. Данилевский В. В. Русская техника. 2-е изд., испр. и доп. / Комиссия по истории техники АН СССР. – Л., 1948. – 547 с.

1930. Данилевський В. В. Народ-технік: Нариси з історії техніки / Рада наук.-техн. пропаганди АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 36 с.
1931. Данилевський В. В. Російська техніка: Від стародавньої Русі до початку 20-го ст. – К.; Л.: Держтехвидав України, 1948. – 560 с.: ілюстр., портр.
1932. Данилов В. И. О роли нерастворимых примесей при кристаллизации жидкостей // Сб. науч. работ Лаборатории металлофизики. – 1948. – № 1. – С. 95–125.
1933. Данькович В. А. Прочность хромовых покрытий / Бюро науч. пропаганды АН УРСР. – К., 1948. – 66 с.: ил.
1934. Дашевский Л. Н., Рабинович З. Л. Усилительный каскад со стабилизацией анодного тока // Сб. науч.-техн. статей / Ин-т электротехники АН УРСР. – 1948. – Вып. 2. – С. 114–121.
1935. Делимарский Ю. К., Колотти А. А. Потенциал разложения йодистого алюминия // Укр. хим. журнал. – 1948. – Т. 14, вып. 1. – С. 124–128.
1936. Демиденко С. Г., Геллер Б. А. Конструкция полумикрогазоанализатора // Завод. лаборатория. – 1948. – Т. 13, № 4. – С. 501.
1937. Демиденко Т. Т. Влияние азотобактерина на урожай подсолнечника и клещевины // Науч. труды Ин-та физиологии растений. – 1948. – № 1/2. – С. 233–239.
1938. Демиденко Т. Т. Влияние осмотического давления почвенного раствора на рост и урожай сахарной свеклы // Там само. – № 1/2. – С. 54–64.: табл.
1939. Демиденко Т. Т. Минеральное питание растений в связи с подрезкой корней // Там само. – № 1/2. – С. 133–145.
1940. Демиденко Т. Т. Физиологическое обоснование площадей питания для подсолнечника и клещевины в связи с механизированным уходом за ними // Там само. – № 1/2. – С. 126–132.: табл.
1941. Дидковский М. М., Марковский Ф. Т. Технично-економические показатели малых гидроэлектростанций УССР / Ред. Г. И. Сухомел; Ин-т гидрологии и гидротехники АН УССР. – К., 1948. – 56 с.: ил.
1942. Доброхотов Н. Н. Взаимодействие элементов и их окислов в сварочной ванне при сварке металлов // Автогенное дело. – 1948. – № 9. – С. 19.: библиогр.
1943. Доброхотов Н. Н. К динамике диффузных процессов / АН УССР. – К., 1948. – 40 с.: ил.
1944. Доброхотов Н. Н. К динамике диффузных процессов // Труды Ин-та черной металлургии. – 1948. – Т. 2. – С. 23–60.
1945. Доброхотов Н. Н. Разработка новой технологии выплавки стали в мартеновских печах // Там само. – Т. 2. – С. 3–22.
1946. Доброхотов Н. Н. Расчеты времени затвердевания отливок и прогрева стенок литейной формы // Вестник машиностроения. – 1948. – № 8. – С. 53–59.
1947. Довженок В. Й. Озброєння війська в Київській Русі // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 10. – С. 55–64.
1948. Доповіді Академії наук УРСР. № 1 / АН УРСР; Відп. ред. Г. В. Курдюмов. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 80 с. – Резюме рос.
1949. Те саме. № 2 / АН УРСР; Відп. ред. А. І. Кіпріанов. – 80 с. – Резюме рос.
1950. Те саме. № 3. – 72 с. – Резюме рос.
1951. Те саме. № 4. – 56 с. – Резюме рос.
1952. Те саме. № 5. – 64 с. – Резюме рос.
1953. Те саме. № 6. – 57 с. – Резюме рос.

1954. Драйгер Д. А. Износ деталей машин / Отв. ред. Ф. П. Белянкин; Совет науч.-техн. пропаганды АН УССР. – К., 1948. – 42 с.: ил.
1955. Дроботько В. Г. Досягнення мікробіології на Україні за 30 років Радянської влади // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 2. – С. 39–48.
1956. Дроздов С. В., Федоров Е. П. Колебания широты Полтавы за 1945.5–1946.5 // Труды Полтав. гравиметрич. обсерватории. – 1948. – Т. 2. – С. 57–61.
1957. Дубянский А. А., Бельская Е. И. Список месторождений полезных ископаемых Воронежской области: Приложение к карте полезных ископаемых Воронежской области. – Воронеж, 1948. – 95 с.
1958. Дубянский А. А., Муравьева Н. И. Геология и подземные воды Курской и Орловской областей. Т. 2: Основные показатели скважин, заложенных на воду. – Воронеж, 1948. – 365 с.
1959. Думанский А. В. Памяти И. С. Телетова // Коллоидный журн. – 1948. – Т. 10, № 2. – С. 168.
1960. Думанский А. В. Учение о коллоидах: Учеб. пособие для ВУЗов. – М.; Л.: Госхимиздат, 1948. – 416 с.: ил., табл.
1961. Думанский А. В., Войцеховский Р. В. Методы определения гидрофильности дисперсных систем // Коллоидный журн. – 1948. – Т. 10, № 6. – С. 413–422.: табл.
1962. Думанский А. В., Куриленко О. Д. Применение дисперсии диэлектрической постоянной для определения гидрофильности золя крахмала // Докл. АН СССР. Нов. сер. – 1948. – Т. 60, № 7. – С. 1197–1199.
1963. Думанский А. В., Меженный Я. Ф., Некряч Е. Ф. Лиофильность дисперсных систем. 2. Теплота смачивания крахмала, желатин, агара и кремниевого ангидрида водой и спиртом // Коллоидный журн. – 1948. – Т. 10, № 2. – С. 103–111.
1964. Думанский А. В., Меженный Я. Ф., Некряч Е. Ф. Набухание агара в смеси диоксон-вода-этиловый спирт // Там само. – Т. 10, № 3. – С. 193–198.: ил., табл.
1965. Думанський А. В., Делімарський Ю. К. Історія Інституту загальної та неорганічної хімії Академії наук УРСР // Зап. Ін-ту хімії. – 1948. – Т. 9, вип. 3. – С. 295–314.
1966. Дунькович В. А. Прочность хромовых покрытий / Бюро науч.-техн. пропаганды АН УССР. – К., 1948. – 66 с.: ил.
1967. Душечкин А. И. Единовременное обогащение черноземных и темносерых суглинистых почв фосфатами как путь к коренному улучшению элементов их плодородия // Науч. труды Ин-та физиологии растений. – 1948. – № 1/2. – С. 38–41.: табл.
1968. Душечкин А. И. Очередные задачи научно-исследовательской работы в области физиологии сельскохозяйственных растений // Там само. – № 1/2. – С. 5–22.
1969. Душечкін О. І. Деякі підсумки роботи Інституту фізіології рослин і агрохімії // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 2. – С. 35–38.
1970. Дятловицький Л. І. Виправлення перекату півзапрудю, яка перекиває затонину нижньої плесової лощини // Вісті Ін-ту гідрології і гідротехніки. – 1948. – Т. 3. – С. 111–128. – Резюме рос.
1971. Дятловицький Л. І. Деякі випадки навантаження безконечного клина // Там само. – Т. 3. – С. 88–110. – Резюме рос.

1972. Дятловицький Л. І. Приведення задач теорії пружності з об'ємними силами до контурних задач // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 5. – С. 46–53. – Резюме рос.
1973. Епштейн С. Ф. Дані по вивченню амідів тканинних білків // Укр. біохім. журн. – 1948. – Т. 20, № 3. – С. 332–341. – Резюме рос.
1974. Епштейн С. Ф. Дані по вивченню процесу аеробного усування амоніаку в тканинах тваринного організму // Там само. – Т. 20, № 1. – С. 138–149. – Резюме рос.
1975. Епштейн М. М. До характеристики процесів окиснення у рогівці // Там само. – Т. 20, № 2. – С. 228–233. – Резюме рос.
1976. Еременко В. Н. Адсорбция и теплоты адсорбции паров на частично занятой поверхности сорбента // Труды Ин-та черной металлургии. – 1948. – Т. 2. – С. 153–167.
1977. Еременко В. Н. Теплоты адсорбции паров на активном угле. Сообщ. 1 // Там само. – Т. 2. – С. 127–152.
1978. Еременко-Швец А. С. Процессы в пароструйных аппаратах // Сб. работ Ин-та энергетике АН УССР. – 1948. – № 3. – С. 65–81.
1979. Ермаков Н. П. Использование дефектов в кристаллах флюорита для изучения естественной истории минерала // Минералог. сборник. – 1948. – № 2. – С. 93–112.
1980. Ермаков Н. П. К стратиграфии неогеновых отложений Советского Закарпатья // Труды Львів. геол. т-ва. Геол. серія. / Держ. ун-т ім. І. Франка. – 1948. – Вип. 1. – С. 26–42.
1981. Ермаков Н. П. Происхождение и классификация жидких включений в минералах // Минералог. сборник. – 1948. – № 2. – С. 53–73.
1982. Ермаков Н. П. Схема морфологического деления и вопросы геоморфогенеза Советских Карпат // Труды Львів. геол. т-ва. Геол. серія. / Держ. ун-т ім. І. Франка. – 1948. – Вип. 1. – С. 62–86.
1983. Ефименко П. П., Третьяков П. Н. Древнерусские поселения на Дону // Материалы и исследования по археологии СССР. – М.; Л.: Изд-во АН СССР, 1948. – 128 с.
1984. Єфіменко П. П. До питання про джерела культури пізньої бронзи на території Волго-Кам'я // Археологія. – 1948. – № 2. – С. 3–43. – Резюме рос.
1985. Ємельяненко Г. Г. Великий програмний документ – «Маніфест Комуністичної партії» // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 2. – С. 24–34.
1986. Жебокрицький В. А. Паризька Комуна // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 3. – С. 21–27.
1987. Жилко Ф. Т. Перед новим етапом: До підсумків Другої української діалектологічної наради при Інституті мовознавства АН УРСР // Мовознавство. – 1948. – Т. 6. – С. 76–83.
1988. Жилко Ф. Т. Проблема діалектизмів в українській літературній мові доби імперіалізму (кінець ХІХ – початок ХХ ст.) // Там само. – Т. 6. – С. 15–26.
1989. Жилко Ф. Т. Проблема діалектизмів в українській літературній мові доби імперіалізму (кінець ХІХ – початок ХХ ст.) // Наук. зап. / Київський держ. пед. ін-т ім. О. М. Горького. Філол. серія. – 1948. – Т. 7, № 2. – С. 15–26.

1990. Жилко Ф. Т. Українська літературна мова кінця XIX – початку XX ст.: Лекція для студентів-заочників мовно-літературних ф-тів педагогічних і учительських ін-тів. – К.: Радян. школа, 1948. – 24 с.
1991. Жилко Ф. Т. Шляхи розвитку української літературної мови в кінці XIX і на початку XX ст. // Наук. зап. / Київський держ. пед. ін-т ім. О. М. Горького. Філол. серія. – 1948. – Т. 7, № 2. – С. 3–14.
1992. Завгородний Ф. И. Влияние калия на рост, урожай и состав сахарной свеклы // Науч. труды Ин-та физиологии растений. – 1948. – № 1/2. – С. 105–125.: табл.
1993. Заморій П. К. До питання про рухи земної кори під час четвертинного періоду на Україні // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 4. – С. 70–87. – Резюме рос.
1994. Заморій П. К. Епейрогенічні рухи земної кори за четвертинного періоду на території Молдавської РСР та Ізмаїльської області УРСР // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 244–249. – Резюме рос.
1995. Заморій П. К., Ромоданова А. П. Поховані торфяники України // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1948. – Т. 7, вип. 5. – С. 169–215. – Резюме рос.
1996. Записки Института горной механики. № 6 / Ин-т горной механики АН УССР; Ред. П. С. Кучеров. – К.: Изд-во АН УССР, 1948. – 151 с.: ил.
1997. Записки Института химии. Т. 9, вып. 2 / Институт загальної та неорганічної хімії АН УРСР; Відп. ред. А. В. Думанський. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – С. 157–289.: ілюстр.
1998. Те саме. Т. 9, вип. 3. С. 293–440 с.: ілюстр.
1999. Збірник праць з палеонтології та стратиграфії. Т. 1, вип. 2 / Ін-т геологічних наук АН УССР; Відп. ред. Б. І. Чернишов. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 126 с.
2000. Збірник праць Інституту будівельної механіки. № 8 / Ін-т будівельної механіки АН УРСР; Відп. ред. Ф. П. Белянкін. – К., 1948. – 145 с.
2001. Збірник праць Інституту математики. № 9 / Ін-т математики АН УРСР; Відп. ред. М. О. Лаврентьєв. – К., 1948. – 164 с.
2002. Те саме. № 10. – 165 с.
2003. Зелепуха С. І. Дослідження впливу еритрину на *Cor. diphtheriae* in vitro // Мікробіол. журн. – 1948. – Т. 10, № 1. – С. 96–98. – Резюме рос.
2004. Зелепуха С. І. Інгібітори росту *Cor. diphtheriae* // Там само. – Т. 9, № 4. – С. 52–58. – Резюме рос.: табл.
2005. Зеров Д. К. Нові матеріали до флори сфагнових мохів УРСР. I. Секції *Acutifolia*, *Polyclada*, *Rigida*, *Squarrosa* // Ботан. журн. – 1948. – Т. 5, № 1. – С. 55–64. – Резюме рос.
2006. Зеров Д. К. Нові матеріали до флори сфагнових мохів УРСР. II. Секції *Cuspidata*, *Subsecunda*, *Symbifolia* // Там само. – Т. 5, № 2. – С. 67–84. – Резюме рос.
2007. Зеров Д. К. Підсумки вивчення спорових рослин в УРСР за 30 років (1917–1947) // Там само. – Вип. 4, № 3/4. – С. 42–49. – Резюме рос.
2008. Зеров Д. К. Розвиток ботаніки на Україні за тридцять років Радянської влади // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 2. – С. 49–61.
2009. Зеров Д. К., Модилевський Я. С. Інститут ботаніки АН УРСР: Історичний нарис // Ботан. журн. – 1948. – Вип. 4, № 3/4. – С. 5–17.
2010. Зерова М. Я. До циклу розвитку *Dermatea coryli* (Tul.) Rehm на *Corylus avellana* L. в УРСР // Там само. – Т. 5, № 1. – С. 83–93. – Резюме рос.

2011. Зерова М. Я. Матеріали до вивчення мікрофлори та грибних хвороб Київських міських зелених насаджень. I. *Phycomycetes, Ascomycetes, Basidiomycetes* // Там само. – Т. 5, № 2. – С. 100–114. – Резюме рос.
2012. Зерова М. Я. *Diaporthe decedens* (Fr.) Fckl. та його пікнідійна форма *Phomopsis desedens* var. *conjuncta* (Nees) Wehmeyer на *Corylus avellana* L. в Поліссі УРСР // Там само. – Т. 5, № 1. – С. 94–101. – Резюме рос.
2013. Золотоверхий І. Д. Розвиток радянської книги на Україні // Культурно-освітня робота. – 1948. – № 5. – С. 13–16.
2014. Зосимович Д. П. Сучасний стан теорії розчинів і електродних процесів // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 10. – С. 65–72.
2015. Зубарева В. І. Пліоценові марабу і грицаїя // Труды Ін-ту зоології. – 1948. – Т. 1. – С. 114–137. – Резюме рос.: мал., табл.
2016. Ивахненко А. Г. Аналитический выбор закона регулирования систем с постоянной скоростью сервомотора из условия аperiodичности вынужденных движений // Сб. научно-техн. статей / Ин-т электротехники АН УССР. – 1948. – Вып. 2. – С. 47–59.
2017. Ивахненко А. Г. Выбор нелинейных связей и синтез схемы автоматических регуляторов обратным методом // Там само. – Вып. 2. – С. 60–77.
2018. Ивахненко А. Г. Исследование нелинейной синхронноследящей системы с учетом инерции усилителя мощности // Сб. работ Ин-та энергетики АН УССР. – 1948. – № 3. – С. 24–34.
2019. Ивахненко А. Г., Крыжановский О. М. Условия устойчивости и аperiodичности систем регулирования с постоянной скоростью сервомотора // Сб. научно-техн. статей / Ин-т электротехники АН УССР. – 1948. – Вып. 1. – С. 49–79.
2020. Ивахненко О. Г. Визначення області стійкості замкнених динамічних систем // Зб. праць Ін-ту буд. механіки. – 1948. – № 8. – С. 121–131. – Резюме рос.
2021. Ивахненко О. Г. Про розрахунок деяких динамічних систем за умови аperiodичності // Там само. – № 8. – С. 132–138. – Резюме рос.
2022. Иносов В. Л. Исследование параллельной работы регулирующих систем // Сб. научно-техн. статей / Ин-т электротехники АН УССР. – 1948. – Вып. 1. – С. 25–48.
2023. Иносов В. Л. Определение переходного процесса в устойчивых линейных системах // Там само. – Вып. 2. – С. 19–46.
2024. Иносов В. Л. Регулирование нескольких параметров // Там само. – Вып. 1. – С. 10–24.
2025. Иносов В. Л., Дашевский Л. Н. Зажигание ртутных вентилях через ди-электрик // Там само. – Вып. 2. – С. 122–135.
2026. Иносов В. Л., Хрущева Н. В. Фазометр для измерения угла сдвига фаз между двумя напряжениями для звуковой частоты с малым потреблением энергии // Там само. – Вып. 2. – С. 136–140.
2027. Исайчев И. В. Ориентировка цементита в отпущенной углеродистой стали // Сб. науч. работ Лаборатории металлофизики. – 1948. – № 1. – С. 8–11.
2028. Исайчев И. В. Рентгенографическое исследование процессов карбидо-образования при отпуске углеродистой стали // Там само. – № 1. – С. 12–30.
2029. Исайчев И. В. Структура и ориентировка мартенситной β -фазы в сплавах медь-олово // Там само. – № 1. – С. 31–36.

2030. Іванов В. М., Кавецький Р. Є. Онкологія Української РСР за 30 років // Тридцятиріччя охорони здоров'я трудящих в УРСР. – К.: Держмедвидав УРСР, 1948. – С. 178–191.
2031. Івантишин М. М. До петрохімічної характеристики магматичних комплексів Української кристалічної смуги // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 78–85. – Резюме рос.
2032. Ісакович В. М. Боротися за впровадження досягнень науки і техніки у виробництво // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 3. – С. 8–14.
2033. Ісакович В. М. До нового піднесення наукової роботи // Там само. – № 5. – С. 7–11.
2034. Ісакович В. М. За більшовицьку партійність у науці // Там само. – № 8. – С. 3–9.
2035. Ісакович В. М. Раціонально використовувати лабораторне і технічне устаткування // Там само. – № 4. – С. 25–29.
2036. Іщенко А. М. Перша знахідка богхеду в Донбасі // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 3. – С. 15–18. – Резюме рос.
2037. Іщенко А. М. Про застосування мікроспорового аналізу до осадових метаморфізованих порід // Там само. – № 4. – С. 12–15. – Резюме рос.
2038. Іщенко І. М. Досягнення радянської хірургії в УРСР // Тридцятиріччя охорони здоров'я трудящих в УРСР. – К.: Держмедвидав УРСР, 1948. – С. 192–200.
2039. Кавецький Р. Є. До другої річниці з дня смерті академіка О. О. Богомольця // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 7. – С. 12–18.
2040. Кавецький Р. Є. Підсумки вивчення фізіологічної системи сполучної тканини // Мед. журн. – 1948. – Т. 18, вип. 1. – С. 46–54.
2041. Калинович М. Я. Походження мови: Лекція для студентів-заочників мовно-літературних ф-тів педагогічних і учительських ін-тів. – К.: Радян. школа, 1948. – 20 с.
2042. Калинович М. Я. Русско-украинский словарь / Глав. ред. М. Я. Калинович; редкол.: Л. А. Булаховский, М. Ф. Рьльский. – М.: ОГИЗ, 1948. – 799 с.
2043. Каменецький С. І. Методика визначення нікотинової кислоти в крові // Укр. біохім. журн. – 1948. – Т. 20, № 3. – С. 363–370. – Резюме рос.
2044. Каплан В. А. Дані про вивчення амідів в організмі комах // Там само. – Т. 20, № 2. – С. 193–212. – Резюме рос.
2045. Каптаренко-Чорноусова О. К. Про поширення радіолярій в Київському ярусі та про їх значення // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 4. – С. 51–61. – Резюме рос.
2046. Карлов Н. Н. *Preswichianella tschernyschewi* sp. nov. – новий представник *Xiphosura* з продуктивної товщі донецького карбону // Збірник праць з палеонтології та стратиграфії. – 1948. – Т. 1, вип. 2. – С. 41–47.
2047. Карпенко В. В. Простейшие схемы и импульсные устройства для регуляторов давления редуцированных установок // Сб. работ Ин-та энергетики АН УССР. – 1948. – № 3. – С. 99–105.
2048. Карпенко Г. В. В Президії Академії наук УРСР // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 6. – С. 58.
2049. Карпенко Г. В. Вітер та його енергетичне використання / Відп. ред. Б. Д. Грозін; Бюро наук.-техн. пропаганди АН УРСР. – К., 1948. – 56 с.: ілюстр.

2050. Карпенко Г. В. Вчений секретар Президії АН УРСР. Ювілейна сесія Академії наук Української РСР, присвячена 30-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції та 30-річчю Радянської влади на Україні // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 1. – С. 76–80.
2051. Карпенко Г. В. Нове поповнення Академії наук Української РСР // Там само. – № 7. – С. 5–11.
2052. Касаткин Б. С. О стали для сварных мостов // Труды по автоматической сварке под флюсом. – К., 1948. – Сб. № 2. – С. 3–23.
2053. Касаткин Б. С. О стали для сварных мостов: Продолжение // Там само. – Сб. № 3. – С. 29–59.
2054. Касименко О. К. Знаменна історична дата // Сучасне і майбутнє. – 1948. – № 6. – С. 4–9.
2055. Касьяненко В. Г. Аналіз скелета заплесна деяких ссавців // Труды Ин-ту зоології. – 1948. – Т. 1. – С. 39–69. – Резюме рос.: мал., схеми.
2056. Касьяненко В. Г. Про особливості спеціалізації колінного суглоба у деяких ссавців // Там само. – Т. 1. – С. 70–83. – Резюме рос.: мал., табл.
2057. Кац Г. И., Крейн С. Г. О предельном центре динамической системы // Сб. трудов Ин-та математики. – 1948. – № 11. – С. 121–124.
2058. Київ: Статті-довідки / Редкол.: К. Г. Воблий, К. Г. Гуслистий, К. Дубина. – К.: Укрполітвидав, 1948. – 142 с.: ілюстр.
2059. Килимник О. В. Вибрані твори Андрія Головка // Вітчизна. – 1948. – № 12. – С. 199–201.
2060. Киприанов А. И., Розум Ю. С. Синтез N-алкилаоридонов // Укр. хим. журнал. – 1948. – Т. 14, вып. 1. – С. 17–28.
2061. Киприанов А. И., Фридман С. Г. Азотетиновые производные четвертичных гетероциклических солей // Там само. – Т. 14, вып. 1. – С. 29–44.
2062. Кирдо И. В. Тепловой баланс сварки под флюсом // Сб. трудов по автоматической сварке под флюсом. – К., 1948. – С. 95–128.
2063. Кириленко І. М. Орфографічний словник для середньої школи. – К.: Радян. школа, 1948. – 304 с.
2064. Кириленко І. М. Принципи створення українсько-російського словника // Наук. зап. / Київський держ. пед. ін-т ім. О. М. Горького. Філол. серія. № 2. – 1948. – Т. 7, вип. 3. – С. 95–115.
2065. Кирилюк Є. П. Великий революціонер-демократ Т. Г. Шевченко: До 134 річниці від дня народження і 87 річниці від дня смерті // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 3. – С. 28–36.
2066. Кирилюк Є. П. Іван Франко про російську літературу // Там само. – № 6. – С. 48–52.
2067. Кисельов О. І. Єднання демократичних сил: Про зв'язки Павла Грабовського з Західною Україною // Радян. літературознавство. – 1948. – № 9. – С. 168–182.
2068. Кисельов О. І. Павло Грабовський // Зб. статей та матеріалів. Вип. 1: Матеріали та дослідження з історії укр. літератури ХІХ–ХХ ст. / Ін-т укр. літератури; Відп. ред. О. І. Білецький. – К., 1948. – 220 с.: портр., ілюстр.

2069. Кичаєв О., Ярмолинський М. Праця і заробітна плата в промисловому підприємстві: Практ. порадник для керівників підприємств, планових і фінансових працівників з додатком діючого законодавства. – К., 1948. – 128 с.
2070. Кияк Г. С. Вплив сільськогосподарських культур і сівозмін на фізичні і хімічні властивості низинного торфовища // Наук. зап. / Львів. сільгоспінститут. – 1948. – Т. 1. – С. 5–26.
2071. Клейн Б. І. Успіхи мікробіології в зв'язку з епідеміологією в УРСР за тридцять років // Тридцятиріччя охорони здоров'я трудящих в УРСР. – К.: Держмевидав УРСР, 1948. – С. 116–127.
2072. Клейн Б. І., Шур-Шульц В. Н. Вплив бактеріофага на ферментативну активність непаатогенних мікробів // Мікробіол. журн. – 1948. – Т. 10, № 1. – С. 87–95. – Резюме рос.: табл.
2073. Клоков В. І. Борис Пилипович Калач: Герой Радянського Союзу // Герої партизанської боротьби на Україні: Збірник нарисів. Кн. 1 / Під заг. ред. В. В. Руднева. – К.: Укрполітвидав, 1948. – С. 297–301.
2074. Клоков В. І. Володимир Володимирович Павлов: Герой Радянського Союзу // Там само. – С. 273–278.
2075. Клоков В. І. Володимир Миколайович Дружинін: Герой Радянського Союзу // Там само. – С. 209–216.
2076. Клоков В. І. Григорій Васильович Балицький: Герой Радянського Союзу // Там само. – С. 243–250.
2077. Клоков В. І. Дмитрій Миронович Резуто: Герой Радянського Союзу // Там само. – С. 291–297.
2078. Клоков В. І. Іван Єлісейович Цимбаліст: Герой Радянського Союзу // Там само. – С. 269–272.
2079. Клоков В. І. Микола Микитович Попудренко: Герой Радянського Союзу // Там само. – С. 217–228.
2080. Клоков В. І. Олексій Семенович Єгоров: Герой Радянського Союзу // Там само. – С. 237–242.
2081. Клоков В. І. Петро Андрійович Марков: Герой Радянського Союзу // Там само. – С. 259–262.
2082. Клоков В. І. Федір Йосипович Кравченко: Герой Радянського Союзу // Там само. – С. 263–268.
2083. Клоков М. В. Нові матеріали до пізнання української флори. III. Нові види з родин гвоздичних, гречкових і хрестоцвітих // Ботан. журн. – 1948. – Т. 5, № 1. – С. 20–31. – Резюме рос.
2084. Клоков М. В. Нові та маловідомі види роду *Centaurea* L. з України // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Труды Ботанічного саду ім. акад. О. В. Фоміна. № 19. – 1948. – Т. 7, вип. 6. – С. 67–83. – Резюме рос.
2085. Клоков М. В. Чорноморська жовта люцерна // Ботан. журн. – 1948. – Т. 5, № 2. – С. 44–49. – Резюме рос.
2086. Ключарьов К. В. До питання про розмноження та розвиток деяких веслоногих раків (*Soropoda*) Чорного моря // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 1. – С. 32–37. – Резюме рос.
2087. Коваленко А. Д. Вплив відцентрових сил на згин диска // Зб. праць Ін-ту буд. механіки. – 1948. – № 8. – С. 35–50. – Резюме рос.

2088. Козицький П. О. Тарас Шевченко і українська музична культура // Дніпро. – 1948. – № 7. – С. 111–119.
2089. Козловська Г. М. Гранатові породи північно-західної частини Українського кристалічного масиву // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 98–107. – Резюме рос.
2090. Коленчук К. І. Застосування свіжозрубаної деревини в будівництві // Зб. праць Ін-ту буд. механіки. – 1948. – № 8. – С. 101–120. – Резюме рос.
2091. Колчинский Д. Г. О поправках к таблицам рефракции за цветом звезды // Публикации Киевской астроном. обсерватории / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1948. – № 2. – С. 81–90.
2092. Комисаренко В. П. Гипоксия мозга при инсулиновой интоксикации // Конференция по кислородной недостаточности организма: Тезисы докладов. – К.: Изд-во АН УРСР, 1948. – С. 44–45.
2093. Комисаренко В. П. Некоторые вопросы и задачи современной эндокринологии // Врачебное дело. – 1948. – № 11. – С. 1021–1028.
2094. Консевич А. И. Физико-географический очерк Винницкой области / Отв. ред. Е. С. Бурксер; Совет науч.-техн. пропаганды АН УРСР. – К., 1948. – 35 с.
2095. Консевич А. І. Підсумки роботи аспірантури АН УРСР за перший семестр 1947/48 навчального року // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 3. – С. 45–47.
2096. Конференция по кислородной недостаточности организма: Тезисы докладов / Отв. ред. Р. Е. Кавецкий. – К.: Изд-во АН УРСР, 1948. – 94 с.
2097. Коренблом Б. И. О сходимости сингулярных интегралов для некоторых общих классов суммируемых функций // Сб. трудов Ин-та математики. – 1948. – № 11. – С. 43–59.
2098. Коренблом Б. И. Те саме // Там само. – № 11. – С. 60–82.
2099. Коренной А. И. Опыт производственного применения автоматов Института электросварки // Труды Всесоюзной конференции по автоматической сварке под флюсом 3–6 октября 1947 г., г. Киев. – К., 1948. – С. 195–198.
2100. Корецкий В. М. Очерки англо-американской доктрины и практики международного частного права / Ин-т права АН СССР. – М.: Юриздат, 1948. – 396 с.
2101. Корнейчук А. Е. Макар Дубрава. Пьеса в 3-х действ., 4-х карт. – М.; Л.: Искусство, 1948. – 92 с.
2102. Корнейчук А. Е. Пьесы. – М.; Л.: Искусство, 1948. – 428 с.: портр.
2103. Корнейчук А. Е. Состояние и очередные задачи украинской советской литературы: Доклад на 2 съезде Союза советских писателей Украины. 6 декабря 1948 г. – К.: Радян. письменник, 1948. – 67 с.
2104. Корнійчук О. Є. Вибрані твори. Кн. 1. – К.: Радян. Україна, 1948. – 104 с.
2105. Корнійчук О. Є. Вибрані твори. Кн. 2. – К.: Радян. Україна, 1948. – 109 с.
2106. Корнійчук О. Є. Макар Діброва: П'єса на 3 дії. – К.: Мистецтво, 1948. – 69 с.
2107. Корнійчук О. Є. Стан і чергові завдання української радянської літератури: Доповідь на 2 з'їзді Спілки радянських письменників України. 6 грудня 1948 р. – К.: Радян. письменник, 1948. – 62 с.: портр.
2108. Корноухов Н. В. Устойчивость и устойчивая прочность шарнирно-стержневых систем. Введение // Сб. трудов / КИСИ. – К., 1948. – Вып. 8. – С. 87–98.

2109. Корноухов Н. В., Варвак П. М., Чудновский В. Г. Экспериментальное исследование устойчивости пространственных моделей высотной части каркаса Дворца Советов СССР // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – К., 1948. – Т. 9. – С. 86–129.
2110. Короткий астрономічний календар на 1948 рік / Відп. ред. О. Я. Орлов. – К., 1948. – 24 с.
2111. Косарик Дмитро. Братні зорі: Пушкін – Горький – Гурамішвілі на Україні. – К.: Радян. письменник, 1948. – 138 с.
2112. Котляр Е. Е. Первые поточные линии в новопаровозном цехе // Сборник по обмену техническим опытом / Ворошиловградский ордена Ленина паровозостроительный з-д им. Октябрьской революции. – 1948. – № 1. – С. 15–20.
2113. Котов М. І. Новий вид житняка *Agropyrum karadaghense* Kotov із Східного Криму // Ботан. журн. – 1948. – Т. 5, № 1. – С. 32–34. – Резюме рос.
2114. Крашеніннікова О. В. До літології верхньо-третинних відкладів Дніпровсько-Донецької западини // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 4. – С. 88–96. – Резюме рос.
2115. Крашеніннікова О. В. До стратиграфії горішньо-третинних відкладів південно-східної частини Дніпровсько-Донецької западини на основі мінералогічно-петрографічного дослідження порід // Там само. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 155–172. – Резюме рос.
2116. Крейн М. Г. Про ермітові оператори з напрямними функціоналами // Зб. праць Ін-ту математики. – 1948. – № 10. – С. 83–106. – Резюме рос.
2117. Крейн М. Г. Про лінійні цілком неперервні оператори в функціональних просторах з двома нормами // Там само. – № 9. – С. 104–129. – Резюме рос.
2118. Крейн М. Г., Красносельский М. А., Мильман Д. П. О дефектных числах линейных операторов в банаховом пространстве и о некоторых геометрических вопросах // Сб. трудов Ин-та математики. – 1948. – № 11. – С. 97–112.
2119. Крижанівський С. А. А. Малишко: Літературно-критичний нарис. – К.: Радян. письменник, 1948. – 64 с.
2120. Крижанівський С. А. На вірному шляху // Дніпро. – 1948. – № 8. – С. 123–124.
2121. Крижанівський С. А. Незабутні // Вітчизна. – 1948. – № 12. – С. 164–170.
2122. Крижанівський С. А. Нові поезії // Дніпро. – 1948. – № 12. – С. 5–9.
2123. Крижанівський С. А. Поезія року перемоги // Радян. літературознавство. – 1948. – № 9. – С. 23–50.
2124. Криштофович А. Н. Задачи и методы изучения ископаемой флоры для целей стратиграфии // Материалы ВСЕГЕИ. Палеонтология и стратиграфия. – 1948. – № 5. – С. 155–175.
2125. Крутікова Н. Є. В. Г. Белінський // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 6. – С. 3–16.
2126. Крутікова Н. Є. В. Г. Белінський: Життя та творчість: Стеногр. публ. лекції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 56 с.
2127. Крутікова Н. Є. Образ великого буревісника // Дніпро. – 1948. – № 3. – С. 109–112.
2128. Крутікова Н. Є., Чалий Д. В. Україна днів Великої Вітчизняної війни в російській радянській літературі // Там само. – № 1. – С. 117–124.

2129. Кузнецов В. И. Морфология коллоидальных образований окиси железа и кремнезема зоны окисления одного сульфидного месторождения // Минералог. сборник. – 1948. – № 2. – С. 121–140.
2130. Кузнецов В. И. О процессе становления гранитных пегматитов // Там само. – № 2. – С. 199–203.
2131. Кульский Л. А. Технология обезвреживания питьевых вод: Хлорирование воды. – К.; Л.: Гостехиздат Украины, 1948. – 308 с.
2132. Кульский Л. А. Улучшение качества питьевой воды / Отв. ред. Ю. К. Делимарский. – К., 1948. – 56 с.: ил.
2133. Курашова В. С. Творчість Степана Васильченка радянського часу: За новими архівними матеріалами // Радян. літературознавство. – 1948. – № 9. – С. 51–60.
2134. Курдюмов Г. В. Бездиффузионные (мартенситные) превращения в сплавах // Журн. техн. физики. – 1948. – № 18, вып. 8. – С. 999–1025.
2135. Курдюмов Г. В. Иван Васильевич Исайчев: Некролог // Сб. науч. работ Лаборатории металлофизики. – 1948. – № 1. – С. 5–7.
2136. Курдюмов Г. В. Лаборатория металлофизики АН УССР // Там само. – № 1. – С. 3–4.
2137. Курдюмов Г. В., Лисак Л. И. Кінетика першої стадії розпаду мартенситу // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 5. – С. 3–7. – Резюме рос.
2138. Курдюмов Г. В., Лысак Л. И. О природе размытости интерференционных линий на рентгенограммах отпущенного мартенсита // Сб. науч. работ Лаборатории металлофизики. – 1948. – № 1. – С. 53–65.
2139. Курдюмов Г. В., Лысак Л. И. Применение монокристаллов для изучения изменений структуры мартенсита при отпуске углеродистой стали // Там само. – № 1. – С. 37–52.
2140. Куриленко О. Д. Метод определения диэлектрических постоянных в электропроводных средах // Укр. хим. журн. – 1948. – Т. 14, вып. 1. – С. 129–136.
2141. Кухтенко А. И. О максимально допустимых скоростях движения рудничных подъемных машин // Зап. Ин-та горной механики. – 1948. – № 6. – С. 115–128.
2142. Куцин Э. А. Электроискровой способ обработки металлов / Совет науч.-техн. пропаганды АН УРСР. – К., 1948. – 67 с.: иллюстр.
2143. Кучеров П. С. Досягнення радянської гірничої науки на Україні за 30 років // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 1. – С. 56–67.
2144. Кучеров П. С. Теория расчета пневмопульсатора с гибким шлангом // Зап. Ин-та горной механики. – 1948. – № 6. – С. 3–12.
2145. Кучеров П. С., Фидельов О. С. Впровадження результатів наукових робіт у буровугільну промисловість УРСР // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 7. – С. 24–26.
2146. Лаврентьева Е. В. Наблюдения зенитной звезды β -Draconis в Иркутске // Труды Полтав. гравиметрич. обсерватории. – 1948. – Т. 2. – С. 42–56.
2147. Лаврентьев М. О. Про один клас квазіконформних відображень // Зб. праць Ін-ту математики. – 1948. – № 9. – С. 7–54. – Резюме рос.
2148. Лавріненко Д. Д. Великий сталінський план наступу на посуху // Культурно-освітня робота. – 1948. – № 12. – С. 37–40.
2149. Лавріненко Д. Д. Взаємовпливи трьох деревних порід (ясена, дуба та модрина) в мішаних культурах // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 2. – С. 63–70. – Резюме рос.

2150. Лазаренко А. С. *Tetrarhis trachypoda* Kindb. в зв'язку з походженням бореальної флори // *Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Труды Ботаничного саду ім. акад. О. В. Фоміна.* № 19. – 1948. – Т. 7, вип. 6. – С. 41–46. – Резюме рос.
2151. Лазаренко Е. К. Литература по минералогии Украины за 1947 год // *Минералог. сборник.* – 1948. – № 2. – С. 227–231.
2152. Лазаренко Е. К. Развитие минералогии в Украинской ССР за 30 лет Советской власти // *Там само.* – № 2. – С. 5–24.
2153. Лангер Н. А. Химический анализ флюсов для автоматической сварки // *Труды по автоматической сварке под флюсом.* – К., 1948. – Сб. № 2. – С. 60–68.
2154. Лапчик Т. Ю. До характеристики пегматитів Волині // *Геол. журн.* – 1948. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 69–77. – Резюме рос.
2155. Ларин Б. А. Парижский словарь москвитов 1586 г.: По рукописи Парижской национальной библиотеки. – Рига: Изд-во Латв. гос. ун-та, 1948. – 213 с.: табл.
2156. Лауер Н. В. Дослідження гликогену печінки та цукру крові у новонароджених при гіпоксії // *Мед. журн.* – 1948. – Т. 18, вип. 1. – С. 90–102. – Резюме рос.: табл.
2157. Лашкевич Р. И. Автоматическая сварка под флюсом в производстве труб // *Труды Всесоюзной конференции по автоматической сварке под флюсом 3–6 октября 1947 г., г. Киев.* – К., 1948. – С. 70–74.
2158. Лашкевич Р. И. Трубоплавильный стан для автоматической сварки под флюсом труб с прямым швом // *Сб. трудов по автоматической сварке под флюсом.* – К., 1948. – С. 315–326.
2159. Лебедев В. К. Источники питания сварочной дуги в заводских и полевых условиях // *Труды Всесоюзной конференции по автоматической сварке под флюсом 3–6 октября 1947 г., г. Киев.* – К., 1948. – С. 160–177.
2160. Лебедев В. К. К расчету дросселя с регулируемым воздушным зазором в магнитопроводе // *Сб. трудов по автоматической сварке под флюсом.* – К., 1948. – С. 248–259.
2161. Лебедев С. А. Автоматическое регулирование напряжения и статическая устойчивость электрических систем // *Сб. научно-техн. статей / Ин-т электротехники АН УССР.* – 1948. – Вып. 1. – С. 5–9.
2162. Лебедев С. А. Искусственная устойчивость синхронных машин: Доклад на Международной конференции по большим электрическим сетям, XII сессия. – М.: Изд-во АН УССР, 1948. – 23 с.
2163. Лебедев С. О. Автоматизация і автоматичне регулювання енергосистем // *Вісник АН УРСР.* – 1948. – № 1. – С. 48–55.
2164. Лебедев С. І. Про роль каротину в ростових процесах у рослин // *Доп. АН УРСР.* – 1948. – № 2. – С. 71–77. – Резюме рос.
2165. Левін О. М. Світловий та температурний режим польових культур на узліссі // *Наук. зап. / Львів. сільгоспінститут.* – 1948. – Т. 1. – С. 221–237.
2166. Левченко С. П. Дві редакції історичної драми О. Корнійчука «Богдан Хмельницький» // *Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Філолог. зб.* № 2. – 1948. – Т. 4, вип. 3. – С. 117–133.
2167. Леонов М. Я. Деякі задачі динаміки вантажопідіймальних канатів // *Доп. АН УРСР.* – 1948. – № 6. – С. 50–53. – Резюме рос.

2168. Леонов М. Я. До дослідження затухання та частоти квазігармонічних коливань // Там само. – № 6. – С. 54–56. – Резюме рос.
2169. Леонов М. Я. До теорії квазігармонічних коливань // Там само. – № 3. – С. 51–57. – Резюме рос.
2170. Леонов М. Я. Про крутильні коливання колінчастого вала на усталених режимах роботи мотора // Там само. – № 6. – С. 45–49. – Резюме рос.
2171. Липа О. Л. Аптекарьські, ботанічні і акліматизаційні сади України як інтродукційні осередки // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Труды Ботаничного саду ім. акад. О. В. Фоміна. № 19. – 1948. – Т. 7, вип. 6. – С. 47–66. – Резюме рос.: табл.
2172. Лыпа А. Л. Софиевка. Уманский государственный заповедник (1796–1946) / Отв. ред. Н. Н. Гришко; Ботанический сад АН УССР. – 1948. – 111 с.: ил.
2173. Лисенко Т. Д. Агробиологія: Роботи з питань генетики, селекції та насінництва. – К.; Х.: Держсільгоспвидав УРСР, 1948. – 489 с.
2174. Лисенко Т. Д. Про спадковість та її мінливість // Сад та город. – 1948. – № 12. – С. 4–6.
2175. Лисенко Т. Д. Про становище в біологічній науці: Доповідь та заключне слово на сесії ВАСГНІЛ ім. В. І. Леніна. – К.: Укрполітвидав, 1948. – 56 с.
2176. Лисін Б. С., Барщевський Ф. А. Дослідження глинистих мергелів Корсунь-Шевченківського родовища для виробництва гідравлічних в'язучих // Декоративні в'язучі матеріали з місцевої сировини УРСР. Зб. 1. – К., 1948. – С. 26–31.
2177. Лысин Б. С. К вопросу исследования сырья для производства портландцемента в Черниговской области // Сообщ. о науч.-иссл. работе КПИ. – Т. 7. – С. 85–88.
2178. Лифшиц И. М. О задаче рассеяния частиц центрально-симметричным полем в квантовой механике // Уч. записки Харьк. госуниверситета им. А. М. Горького. Труды физич. отд-я мат. ф-та. – 1948. – Т. 27. – С. 105–107.
2179. Лифшиц И. М. О макроскопическом описании явления двойникования кристаллов // Там само. – Т. 27. – С. 5–14.
2180. Лифшиц И. М., Пархоменко Г. Д. Об упругих свойствах сильно текстурированных поликристаллов // Там само. – № 15. – С. 15–24.
2181. Лифшиц И. М., Пархоновский Г. Д. Поглощение ультразвука в поликристаллах // Там само. – Т. 1. – С. 25–36.
2182. Личак І. Л. Про габрові та діоритові породи Західної Волині // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 86–97. – Резюме рос.
2183. Лінник П. П. Бактеріологічні властивості радянського граміцидину // Мікробіол. журн. – 1948. – Т. 10, № 1. – С. 75–88. – Резюме рос.: табл., фото.
2184. Лінник П. П. Порівняльне вивчення імунізуючих властивостей різного типу бруцельозних вакцин. Повідомл. III. Бруцельозна «ГАЛА» вакцина // Там само. – Т. 9, № 4. – С. 59–71. – Резюме рос.: табл.
2185. Лур'є О. Ю. Вклад акушерсько-гінекологічної клініки у вітчизняну науку // Тридцятиріччя охорони здоров'я трудящих в УРСР. – К.: Держмедвидав УРСР, 1948. – С. 212–219.
2186. Лур'є О. Ю. Чергові завдання обласних і районних акушерів-гінекологів // Педіатрія, акушерство і гінекологія. – 1948. – № 2. – С. 18–24.
2187. Лучицкий В. И. Осадочные отложения и магматические породы в жизни Земли // Наукова сесія КДУ: Тези доповідей. Геологія. – К., 1948. – С. 3.

2188. Лучицкий В. И. Рапакивы и щелочные породы Украины // Докл. АН СССР. – 1948. – Т. 60, № 2. – С. 273–275.
2189. Лучицкий В. И. Республика неисчерпаемых природных богатств // Огонек. – 1948. – № 16. – С. 6.: портр.
2190. Лучицкий В. И. Сокращенный курс петрографии: Учеб. пособие для ВУЗов. – М.; Л.: Углетехиздат, 1948. – 327 с.: табл.
2191. Лучицкий В. И. До тридцятиріччя радянської геологічної науки на Україні // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 3. – С. 5–9. – Резюме рос.
2192. Луцевская Г. М., Савинова Б. Г. Об оптимальных условиях использования зеленых растений для выделения каротина // Укр. хим. журн. – 1948. – Т. 14, вып. 1. – С. 89–95.
2193. Любинский М. А. Пам'яті В. М. Любименка // Ботан. журн. – 1948. – Т. 5, № 1. – С. 111–114.
2194. Люшин М. И. Обкочування та випробування тракторних двигунів і тракторів після ремонту // На допомогу МТС і МТМ. – К.; Х., 1948. – Вип. 2. – С. 55–74.
2195. Ляшенко О. Ф. Деякі попередні підсумки іхтіологічних досліджень в пониззі Дунаю // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 5. – С. 64–69.
2196. Ляшенко О. Ф. Значення ляща в рибному промислі р. Дніпра // Труды Ин-ту гідробіології. – 1948. – № 22. – С. 131–134. – Резюме рос.: табл.
2197. Макара А. М. Автосварка под флюсом малоуглеродистой стали больших толщин // Сб. трудов по автоматической сварке под флюсом. – К., 1948. – С. 129–153.
2198. Макара А. М. Процесс плавления основного металла при автосварке под флюсом // Там само. – С. 47–94.
2199. Макара А. М. Среднемарганцевая электродная проволока для автоматической сварки // Труды Всесоюзной конференции по автоматической сварке под флюсом 3–6 октября 1947 г., г. Киев. – К., 1948. – С. 90–96.
2200. Макара А. М., Медовар Б. И., Островская С. А., Рабкин Д. М. Сварка под флюсом стыковых швов листов толщиной 6–8 мм на скоростях выше 150 м/час // Сб. трудов по автоматической сварке под флюсом. – К., 1948. – С. 191–207.
2201. Макаревич М. Ф. Про новий вид з роду *Melaspilea* // Ботан. журн. – 1948. – Т. 5, № 2. – С. 88–91. – Резюме рос.
2202. Маков К. И. Гидрогеология г. Киева / Ин-т геологических наук АН УССР. – К., 1948. – 381 с.
2203. Маков К. И. О методе структурно-гидрологического анализа // Труды Лаборатории гидрогеологических проблем. – 1948. – Т. 3. – С. 16–18.
2204. Маков К. И. Гідрогеологічні райони Українського кристалічного масиву // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 3. – С. 65–69. – Резюме рос.
2205. Маков К. И. Гідрологія УРСР за 30 років // Там само. – Т. 8, вип. 4. – С. 86–100. – Резюме рос.
2206. Маков К. И. Матеріали про умови формування тріщинних вод Українського докембрію // Там само. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 183–197. – Резюме рос.
2207. Малашенко С. В. Про один метод вимірювання напруг у гвинті літака // Зб. праць Ин-ту буд. механіки. – 1948. – № 8. – С. 139–141. – Резюме рос.
2208. Малюшицкий Ю. Н. Об устойчивости земляных масс в открытых разработках Александровского бурогольного района // Труды научно-технической

конференции по комплексному развитию буроугольной промышленности УССР. – 1948. – С. 139–151.

2209. Маркелов Г. И. Рефлекторные висцеропатии // Труды Одесской 2-й клинич. б-цы. – Одесса, 1948. – Т. 5. – С. 17–44.

2210. Марченко І. І., Сушкова А. С. Гібрид соняшника з топінамбуром як качуконос // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 4. – С. 16–20. – Резюме рос.

2211. Материалы по истории института / Ред. В. В. Данилевский. – Л., 1948. – 93 с.

2212. Медведєва Н. Б. Історія АЦС: Про антиретиккулярну цитотоксичну сироватку, запропоновану О. О. Богомольцем. – К., 1948. – 30 с.

2213. Медвинська Л. Ю. Матеріали до питання про здатність спорових бактерій *Vac. cergus*, *Vac. muscoides*, *Vac. subtilis*, *Vac. sacharalyticus* викликати ослизнення хліба // Мікробіол. журн. – 1948. – Т. 9, № 4. – С. 81–84. – Резюме рос.: табл.

2214. Медичний журнал. Т. 18, вип. 1 / Ін-т клінічної фізіології АН УРСР; Відп. ред. Р. С. Кавецький. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 128 с. – Резюме рос.: мал., табл., мікрофото.

2215. Медовар Б. И. К вопросу о допустимости автоматической сварки металлоконструкций при низких температурах // Сб. трудов по автоматической сварке под флюсом. – К., 1948. – С. 30–37.

2216. Медовар Б. И. О допустимости автоматической сварки на морозе // Труды Всесоюзной конференции по автоматической сварке под флюсом 3–6 октября 1947 г., г. Киев. – К., 1948. – С. 109–115.

2217. Медовар Б. И. Пути повышения производительности автоматической сварки // Там само. – С. 84–89.

2218. Медовар Б. И., Макара А. М. Ударная вязкость металла однослойного шва большого сечения, сваренного под флюсом // Сб. трудов по автоматической сварке под флюсом. – К., 1948. – С. 154–179.

2219. Медовар Б. И., Макара А. М., Аснис А. Е. Повышение качества автоматных швов большого сечения малыми добавками титана и алюминия // Труды по автоматической сварке под флюсом. – К., 1948. – Сб. № 3. – С. 60–69.

2220. Медовар Б. І., Асніс А. Ю. Автоматичне зварювання під флюсом нержавіючої хромонікельвої сталі // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 3. – С. 60–68. – Резюме рос.

2221. Медовар Б. І., Асніс А. Ю. Про виявлення будови зерна литої сталі на швах автоматичного зварювання // Там само. – № 6. – С. 25–29. – Резюме рос.

2222. Медовар Б. І., Макара А. М., Асніс А. Ю. Вплив малих добавок титану й алюмінію на структуру і властивості швів автоматичного зварювання // Там само. – № 4. – С. 41–49. – Резюме рос.

2223. Медовар Б. І., Рабкін Д. М., Підгаєцький В. В. Про вплив ступеня окисленості флюсу на відновлення кремнію й марганцю при автоматичному зварюванні маловуглецевої сталі // Там само. – № 6. – С. 21–24. – Резюме рос.

2224. Меженный Я. Ф., Некряч Е. Ф. О набухании некоторых сортов каучука в смеси растворителей: диоксан-вода-этиловый спирт // Укр. хим. журн. – 1948. – Т. 14, вып. 1. – С. 137–145.

2225. Мельниченко Г. В. Жирова тканина як частина фізіологічної системи сполучної тканини // Мед. журн. – 1948. – Т. 18, вип. 1. – С. 78–89. – Резюме рос.: мікрофото.
2226. Мещанінов І. І. Нове вчення про мову на сучасному етапі розвитку / Відп. ред. Л. А. Булаховський; Ін-т мовознавства АН УРСР. – К., 1948. – 35 с.
2227. Миклашевська Є. І. Матеріали до аналізу віку і темпу росту ляща за плавних озер Прямий та Кривий Глядин // Труды Ін-ту гідробіології. – 1948. – № 22. – С. 79–84. – Резюме рос.: табл.
2228. Миклухин Т. П. Обменные реакции изотопов водорода // Успехи химии. – 1948. – Т. 17, № 6. – С. 663–691.
2229. Милях А. Н. Векторные закономерности в теории электрических машин // Сб. научно-техн. статей / Ин-т электротехники АН УССР. – 1948. – Вып. 2. – С. 9–18.
2230. Милях А. Н. К развитию операционного метода исследования переходных явлений в сложных электрических цепях // Сб. работ Ин-та энергетики АН УССР. – 1948. – № 3. – С. 41–46.
2231. Милях А. Н. Основы теории трехмерных сельсинов // Сб. научно-техн. статей / Ин-т электротехники АН УССР. – 1948. – Вып. 1. – С. 93–101.
2232. Михайловский А. Г. Влияние питательного режима на формообразовательный процесс колоса озимой пшеницы и повышение его продуктивности // Науч. труды Ин-та физиологии растений. – 1948. – № 1/2. – С. 210–220.: табл.
2233. Мікробіологічний журнал. Т. 9, № 4 / Ін-т мікробіології ім. акад. Д. К. Заболотного АН УРСР; Відп. ред. В. Г. Дроботько. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 112 с. – Резюме рос.: мал., табл.
2234. Те саме. Т. 10, № 1. – 99 с.
2235. Мінчин Б. М. На озброєнні – сміх: Нотатки про сатиру і гумор // Вітчизна. – 1948. – № 11. – С. 167–182.
2236. Мовознавство. Т. 6 / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР; Відп. ред. Л. А. Булаховський. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 130 с.
2237. Мовчан В. А. Экологические основы интенсификации роста карпа *Gurpinus carpio* / Ин-т зоологии АН УССР. – К., 1948. – 351 с.: ил.
2238. Модилевський Я. С. Апоміксис у покритонасінних рослин // Ботан. журн. – 1948. – Т. 5, № 2. – С. 5–21. – Резюме рос.
2239. Модилевський Я. С. Цитологія і ембріологія амфідиплоїда *Naupatricum Zhuk.* // Ботан. журн. – 1948. – Т. 5, № 1. – С. 3–10. – Резюме рос.
2240. Мокляк В. І. Спрощений спосіб побудови графіка ширин басейну // Вісті Ін-ту гідрології і гідротехніки. – 1948. – Т. 4. – С. 57–65. – Резюме рос.
2241. Молявко Г. І. Карангаські відклади УРСР і Криму // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 4. – С. 62–69. – Резюме рос.
2242. Молявко Г. І. Таманські відклади (Акчагильський ярус) Криму і УРСР // Там само. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 272–275. – Резюме рос.
2243. Моргун Є. Г. Формування комплементу та його компонентів в процесі онтогенетичного розвитку хребетних тварин // Мікробіол. журн. – 1948. – Т. 10, № 1. – С. 51–57. – Резюме рос.: табл.
2244. Морочковський С. Ф. Гриби Башкирії *Bosidiomycetes* // Ботан. журн. – 1948. – Т. 5, № 1. – С. 102–110. – Резюме рос.

2245. Мукомель І. Ф. Найважливіші зміни в розміщенні продуктивного тваринництва УРСР за роки сталінських п'ятирічок // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1948. – Т. 7, вип. 8. – С. 65–171.
2246. Мукомель І. Ф. Найважливіші зміни в розміщенні рослинництва УРСР за роки сталінських п'ятирічок // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. Труды НДІ географії. № 1. – 1948. – Т. 7, вип. 1. – С. 117–188.: мал.
2247. Наукові записки. Т. 7, вип. 7 / КДУ ім. Т. Г. Шевченка; Відп. ред. І. Г. Підоплічко. – К.: КДУ ім. Т. Г. Шевченка, 1948. – 196 с.
2248. Наукові записки. Т. 7, вип. 8 / КДУ ім. Т. Г. Шевченка; Відп. ред. І. Г. Підоплічко. – К.: КДУ ім. Т. Г. Шевченка, 1948. – 235 с.
2249. Научные труды Института физиологии растений. № 1/2 / Институт физиологии растений и агрохимии АН УССР; Отв. ред. А. И. Душечкин. – К., 1948. – 250 с.
2250. Нейман Й. М. Вплив цитотоксичної стимуляції фізіологічної системи сполучної тканини на розвиток злоякісних пухлин // Мед. журн. – 1948. – Т. 18, вип. 1. – С. 70–77.: мал.
2251. Неймарк І. Е., Хацет Ф. И., Шейнфайн Р. Ю. Сорбционные свойства и структура агликагелей // Докл. АН СССР. – 1948. – Т. 61, № 5. – С. 1057–1060.
2252. Неймарк І. Е., Хацет Ф. И., Шейнфайн Р. Ю. Те саме // Там само. – Т. 63, № 6. – С. 604.
2253. Непомняща М., Л., Медвинська Л. Ю., Ліберман Л. А. Властивості бактеріофагів молочнокислих стрептококів // Мікробіол. журн. – 1948. – Т. 9, № 4. – С. 72–80. – Резюме рос.: табл.
2254. Новик К. Й. Деякі нові види кам'яновугільної флори Донецького басейну // Збірник праць з палеонтології та стратиграфії. – 1948. – Т. 1, вип. 2. – С. 17–39.
2255. Новик К. Й. Класифікація кам'яновугільних птеридоспермів // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 4. – С. 28–36. – Резюме рос.
2256. Новик К. Й. Клімат кам'яновугільного періоду // Там само. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 229–234. – Резюме рос.
2257. Новик К. Й. Стратиграфія і флора Донецького басейну на границі карбону і пермі // Збірник праць з палеонтології та стратиграфії. – 1948. – Т. 1, вип. 2. – С. 105–124.
2258. Новик К. Й., Іщенко Т. А. Кам'яновугільна флора Львівської мульди / Ін-т геологічних наук УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 34 с. – Резюме рос.: ілюстр., табл., схеми.
2259. Новиченко Л. М. Вперед і вище: Про перші книги молодих поетів // Вітчизна. – 1948. – № 12. – С. 171–191.
2260. Новиченко Л. М. Ідеологія безбатченків на службі в імперіалістичної реакції // Там само. – № 7. – С. 175–188.
2261. Новиченко Л. М. На лінії вогню // Дніпро. – 1948. – № 12. – С. 94–104.
2262. Новохацький П. Я. Володимир Іларіонович Бондаренко: Герой Радянського Союзу // Герої партизанської боротьби на Україні: Збірник нарисів. Кн. 1. – К.: Укрполітвидав, 1948. – С. 279–282.

2263. Общий курс технологии силикатов. Ч. 1, 2: Учебник для хим.-технол. ин-тов и ф-тов. 2-е изд., перераб и доп. / Ред. П. П. Будников. М.: Промстройиздат, 1948. – 352 с.: ил., чертежи.
2264. Овандер М. Е. Белінський як мислитель-революціонер // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 6. – С. 17–30.
2265. Овандер М. Е. Виникнення марксизму – найвидатніша революція в філософії // Там само. – № 8. – С. 46–58.
2266. Овандер М. Е. Реакційна ідеологія на службі американському експансіонізму // Там само. – № 9. – С. 48–59.
2267. Овандер М. Е. Сталінський короткий курс історії ВКП(б) та ідейне озброєння радянського народу // Там само. – № 10. – С. 44–54.
2268. Огиевский А. В. Гидрология и ее задачи / Отв. ред. Г. Й. Сухомел; Совет науч.-техн. пропаганды АН УРСР. – К., 1948. – 72 с.
2269. Огієвський А. В. Про криві руслові ємності // Вісті Ін-ту гідрології і гідротехніки. – 1948. – Т. 3. – С. 69–87. – Резюме рос.
2270. Огієвський А. В. Про розрахункові швидкості поздовжнього добігання та про ізохрони // Вісті Ін-ту гідрології і гідротехніки. – 1948. – Т. 4. – С. 30–56. – Резюме рос.
2271. Ожегова М. І. Овруцька свита пісків та сланців // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 116–125. – Резюме рос.
2272. Оканенко А. С. Особливості хімічного складу та біохімічних процесів в залежності від розміру рослин // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Труды Ботаничного саду ім. акад. О. В. Фоміна. № 19. – 1948. – Т. 7, вип. 6. – С. 225–230. – Резюме рос.: табл.
2273. Оксіюк П. Ф. Каріологічне вивчення флори УРСР. I. Числа хромосом деяких псамофільних рослин // Ботан. журн. – 1948. – Т. 5, № 1. – С. 11–19. – Резюме рос.
2274. Окснер А. М. Арктичний елемент в ліхенофлорі радянського сектора Полярної області // Там само. – Т. 5, № 1. – С. 65–82. – Резюме рос.
2275. Окснер А. М. Маловідомі й нові для СРСР лишайники // Там само. – Т. 5, № 2. – С. 92–99. – Резюме рос.
2276. Окснер А. М. Родина Cladoniaceae ліхенофлори Приуралля // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Труды Ботаничного саду ім. акад. О. В. Фоміна. № 19. – 1948. – Т. 7, вип. 6. – С. 19–39. – Резюме рос.
2277. Омеляновський М. Е. Сучасна фізика і англо-американський фізичний ідеалізм // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 5. – С. 12–29.
2278. Омеляновський М. Е. Тридцять років розвитку філософії радянського народу // Там само. – № 1. – С. 26–47.
2279. Остапенко Н. Г. Автоматическая приварка шпилек к вертикальным и потолочным поверхностям // Труды по автоматической сварке под флюсом. – К., 1948. – Сб. № 2. – С. 47–53.
2280. Остапенко Н. Г. Некоторые случаи применения автоматической сварки под флюсом // Сб. трудов по автоматической сварке под флюсом. – К., 1948. – С. 359–374.
2281. Остапенко Н. Г. О влиянии сопротивления электрода на величину коэффициента плавления при сварке под флюсом // Там само. – С. 208–220.

2282. Островская Л. К., Оканенко А. С. Об окислительно-восстановительном режиме в растениях при питании их нитратным и аммиачным азотом // Науч. труды Ин-та физиологии растений. – 1948. – № 1/2. – С. 165–197.: табл., граф.
2283. Островская С. А. Новый метод расчета угловых швов // Труды Всесоюзной конференции по автоматической сварке под флюсом 3–6 октября 1947 г., г. Киев. – К., 1948. – С. 125–134.
2284. Павленко А. М. Вітчизняні вчені і винахідники – творці електричного освітлення // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 7. – С. 52–63.
2285. Павленко А. М. М. В. Ломоносов: Основоположник вітчизняної науки / Відп. ред. Сталінов. – К., 1948. – 64 с.
2286. Павленко А. М. Передова роль учених нашої країни в розвитку молекулярної фізики // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 10. – С. 73–87.
2287. Павленко А. М. Фізика і сільське господарство / Бюро наук. пропаганди АН УРСР. – К., 1948. – 61 с.
2288. Павлов П. Й. До морфології ляща Середнього Дніпра // Труды Ін-ту гідробиології. – 1948. – № 22. – С. 14–30. – Резюме рос.: табл.
2289. Павлушина А. Л., Поляков М. В. Влияние поверхности на полимеризацию винилацетата // Докл. АН СССР. – 1948. – Т. 63, № 3. – С. 297–299.
2290. Пазенко З. Н. Синтез N-алкил-бензтиазолинов // Укр. хим. журн. – 1948. – Т. 14, вып. 1. – С. 73–79.
2291. Палладин А. В. Биохимия головного мозга // Общее собрание Академии наук СССР, посвященное 30-летию Великой Октябрьской социалистической революции. – М.; Л.: Изд-во АН СССР, 1948. – С. 684–693.
2292. Палладин А. В. Научные работы с 1906 г. по 1947 г. // Александр Владимирович Палладин / АН СССР. – [М.: Изд-во АН СССР], 1948. – С. 19–46.
2293. Палладин А. В. Учебник по биологична химия. – София, 1948. – 509 с.
2294. Палладин А. В., Фердман Д. Л. Развитие биохимии в Украинской ССР за тридцать лет // Успехи соврем. биологии. – 1948. – Т. 26, вып. 1. – С. 481–500.
2295. Палладин А. В., Штутман Ц. М. Аденозинтрифосфатаза мозга // Булл. эксперим. биологии и медицины. – 1948. – Т. 26, вып. 4. – С. 260–263.
2296. Палладін О. В. Вступне слово на відкритті сесії, присвяченої 30-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції та 30-річчю УРСР // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 1. – С. 3–8.
2297. Палладін О. В. Радянська біохімія – до 30-річчя УРСР // Тридцятиріччя охорони здоров'я трудящих в УРСР. – К.: Держмедвидав УРСР, 1948. – С. 85–99.
2298. Палладін О. В., Рашба О. Я. Природа амілази головного мозку і зв'язок її з білками // Укр. біохім. журн. – 1948. – Т. 20, № 2. – С. 151–167. – Резюме рос.
2299. Палладін О. В., Фердман Д. Л. Досягнення в галузі біохімії в Українській РСР за 30 років радянської влади // Там само. – Т. 20, № 1. – С. 5–33. – Резюме рос.
2300. Палладин О. В., Штутман Ц. М. Аденозинтри фосфатаза мозку // Там само. – 1948. – Т. 20, № 8. – С. 311–321. – Резюме рос.
2301. Парташніков М. Б. Значення стимуляції фізіологічної системи сполучної тканини при гіпертонічній хворобі // Мед. журн. – 1948. – Т. 18, вип. 1. – С. 103–115. – Резюме рос.: табл.

2302. Пастернак С. И. Про склярські піскі околиць Львова // *Минералог. сборник.*—1948. — № 2. — С. 141–150.
2303. Патон Б. Е. Выбор рационального типа сварочной головки // *Труды Всесоюзной конференции по автоматической сварке под флюсом 3–6 октября 1947 г., г. Киев.* — К., 1948. — С. 135–159.
2304. Патон Б. Е. Исследование процесса нагрева электрода при автоматической сварке под флюсом // *Труды по автоматической сварке под флюсом.* — К., 1948. — Сб. № 3. — С. 13–28.
2305. Патон Б. Е. Схемы питания сварочных дуг // *Сб. трудов по автоматической сварке под флюсом.* — К., 1948. — С. 230–247.
2306. Патон Б. Е., Лебедев В. К. Автоматическое регулирование мощности сварочной дуги // *Там само.* — С. 260–280.
2307. Патон В. Е. Новый сварочный автомат АБС Института электросварки // *Труды Всесоюзной конференции по автоматической сварке под флюсом 3–6 октября 1947 г., г. Киев.* — К., 1948. — С. 186–194.
2308. Патон Е. О. Краткий обзор положения автоматической сварки под флюсом в основных отраслях промышленности СССР на 1 января 1948 года / *Ин-т электросварки им. Е. О. Патона.* — К., 1948. — 40 с.
2309. Патон Е. О. Перспективы дальнейшего развития автоматической сварки в СССР // *Труды Всесоюзной конференции по автоматической сварке под флюсом 3–6 октября 1947 г., г. Киев.* — К., 1948. — С. 52–55.
2310. Патон Е. О. Постановление Совета Министров СССР № 1961 от 9 июня 1947 г. и работа Института электросварки в области автоматической сварки // *Там само.* — С. 5–10.
2311. Патон Е. О., Шеверницкий В. В. К вопросу о сварных железнодорожных мостах // *Труды по автоматической сварке под флюсом.* — К., 1948. — С. 7–14.
2312. Пеньков А. М. Опыты по устойчивости плоских полигональных рам // *Зап. Ин-та горной механики.* — 1948. — № 6. — С. 13–27.
2313. Пеньков О. М., Бондарчук О. С., Кролевец М. С. Про динамічний модуль пружності сталених канатів // *Доп. АН УРСР.* — 1948. — № 5. — С. 42–45. — Резюме рос.
2314. Першин П. М. Велика сталінська програма перетворення природи // *Більшовик України.* — 1948. — № 11. — С. 40–52.
2315. Першин П. М. Наступ на посуху: Стеногр. публ. лекції. — К.: Вид-во АН УРСР, 1948. — 40 с.
2316. Першин П. М. Основні проблеми науково-дослідної роботи по боротьбі з засухою в південних районах України // *Вісник АН УРСР.* — 1948. — № 9. — С. 60–68.
2317. Першин П. Н. Крестьянские земельные комитеты в период подготовки Великой Октябрьской социалистической революции // *Вопросы истории.* — М., 1948. — № 7. — С. 70–83.
2318. Першин П. Н. О состоянии научно-исследовательской работы по вопросам экономики на Украине: Выступл. в прениях по докладу К. В. Островитянова на расширенной сессии ученого совета Ин-та экономики Академии наук СССР в октябре 1948 г. // *Вопросы экономики.* — М., 1948. — № 8. — С. 92–95.

2319. Першин П. Н., Назаретов М. И. Программа курса «Планировка и благоустройство сельскохозяйственных населенных мест»: Для землеустроительных ф-тов сельскохозяйственных ВУЗов. – М.: Мин-во высш. образования СССР, 1948. – 8 с.
2320. Першин П. Н., Мацкевич А. П., Снегирев М. А. Программа курса «История земельных отношений и землеустройства». – М., 1948. – 8 с.
2321. Петровський М. Н. Визвольна війна українського народу 1648–1654 рр. Приєднання України до Росії: Стеногр. публ. лекції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 39 с.
2322. Петровський М. Н. Вплив визвольної війни українського народу на антифеодальну боротьбу польських народних мас // Вітчизна. – 1948. – № 6. – С. 144–148.
2323. Писаренко Г. С. Дослідження напружень в трубчатій шийці колінчатого вала // Зб. праць Ін-ту буд. механіки. – 1948. – № 8. – С. 77–93. – Резюме рос.
2324. Плеский Г. М. Библиотека Академии наук Украинской ССР // Сов. библиогр. – 1948. – № 5. – С. 124–125.
2325. Плеский Г. М. О библиографической подготовке аспирантов // Вестник высшей школы. – 1948. – № 10. – С. 40–42.
2326. Погребняк П. С. Лісова дослідна справа на Україні за тридцять років Радянської влади // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 4. – С. 65–72.
2327. Погребняк П. С. Обмін зольних речовин між деревною рослинністю і ґрунтом // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 3. – С. 27–33. – Резюме рос.
2328. Погребняк П. С. Передова мічурінська біологічна наука // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 8. – С. 10–17.
2329. Погребняк П. С. Полезахисні лісонасадження // Там само. – № 7. – С. 19–23.
2330. Погребняк П. С. Роль коріння та органічного відпаду листяних лісів у генезисі лісостепових ґрунтів // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 2. – С. 55–62. – Резюме рос.
2331. Половінкіна Ю. І. Про калійовий метасоматоз у породах Інгуло-Інгулецького району України // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 45–51. – Резюме рос.
2332. Полоцкий И. Г. Кавитации и их физико-химическое действие // Труды Ин-та черной металлургии. – 1948. – Т. 2. – С. 118–126.
2333. Поляков И. М. Значение трудов И. И. Мечникова в истории дарвинизма // Третье совещание по истории естествознания. 24–26 декабря 1946 г. – М., 1948. – С. 319–340.
2334. Поляков И. М. Происхождение человека. – Х.: Кн.-газ. изд-во, 1948. – 68 с.
2335. Поляков И. М. Учение о борьбе за существование и его философский аспект // Конференция по проблеме дарвинизма: Тезисы докладов. – М., 1948. – С. 25–26.
2336. Поляков И. М. И. И. Мечников и проблемы дарвинизма // Мечников И.И.: Памяти великого ученого. – Х., 1948. – С. 29–64.

2337. Поляков И. М., Михайлова П. В. Внутривидовая дивергенция и скрещиваемость высших растений // Конференция по проблемам дарвинизма: Тезисы докладов. – М., 1948. – С. 65–66.
2338. Поляков И. М., Михайлова П. В. Взаємодія пилку різних сортів при запиленні сортів пилкосумішами // Праці Ін-ту генетики і селекції. – 1948. – Т. 1. – С. 7–18.
2339. Поляков М. В. Гетерогенно-гомогенные реакции // Успехи химии. – 1948. – Т. 17, вып. 3. – С. 351–369.
2340. Поляков М. В., Корниенко Т. П. Кинетика совместной полимеризации винилацетата и метилметакрилата // Докл. АН СССР. – 1948. – Т. 63, № 4. – С. 407–409.
2341. Поляков Н. С., Штокман И. Т. Достижение отечественной науки в разработке теории ленточного конвейера // Известия Днепропетровского горного ин-та им. Артема. – Днепропетровск, 1948. – С. 135–143.
2342. Попов В. П. Баланс влаги в почве и показатели степени сухости климата УССР // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Труды НДІ географії. № 1. – 1948. – Т. 7, вип. 1. – С. 5–82.: рис. табл.
2343. Попов В. П. Категории воды в почвах и грунтах // Там само. – Т. 7, вип. 8. – С. 15–44.
2344. Попов В. П. Физиологическое значение периодического питания растений // Науч. труды Ин-та физиологии растений. – 1948. – № 1/2. – С. 87–104.: табл.
2345. Попов В. П., Попова А. А. Влияние условий питания на урожай и качество сахарного сорго // Там само. – № 1/2. – С. 146–151.: табл.
2346. Попов Н. А. Гравиметрическая связь Полтава-Львов // Труды Полтав. гравиметрич. обсерватории. – 1948. – Т. 2. – С. 84–105.
2347. Попов Н. А. Изменения широты по наблюдениям двух ярких зенитных звезд // Там само. – Т. 2. – С. 21–41.
2348. Порфирьев В. Б. Метаморфизм ископаемых углей. Т. 1. – Л., 1948: Изд-во Львовского гос. ун-та им. И. Франка. – 1948. – 181 с.: рис., схемы.
2349. Порфирьев В. Б. Роль микроорганизмов в образовании и метаморфозе нефти // Труды Львівського геолог. т-ва. Сер. Геологія нафти. – 1948. – Вип. 1. – С. 3–17.
2350. Порфирьев В. Б., Гринберг И. В. Геохимические основы генезиса нефти // Там само. – Вип. 1. – С. 18–69.
2351. Пособие для проектирования монтажа и эксплуатации электрической части автосварочных установок / Ин-т электросварки им. Е. О. Патона АН УРСР; Ред. Б. Э. Гуртовой. – К.; Л.: Гостехиздат УССР, 1948. – 58 с.: ил.
2352. Примак Ф. Я. Значение гипоксии в клинике сердечно-сосудистых заболеваний // Конференция по кислородной недостаточности организма: Тезисы докладов. – К.: Изд-во АН УРСР, 1948. – С. 59–60.
2353. Програма для збирання матеріалів до Діалектологічного атласу української мови / Ін-т мовознавства АН УРСР; Упоряд. Б. О. Ларін. – К., 1948. – 168 с.: карти.
2354. Проскура Г. Ф. Газовые турбины транспортных машин // Науч. записки / Харьк. механико-машиностроит. ин-т. – 1948. – Т. 9, вып. 1. – С. 47–55.

2355. Проскура Г. Ф. Использование водных ресурсов в условиях УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1948. – 72 с.: ил.
2356. Проскура Г. Ф., Дидковский М. М. Использование водных ресурсов в условиях УССР / Совет науч.-техн. пропаганды АН УРСР. – К., 1948. – 72 с.: ил.
2357. Протопопов В. П. Вчення І. П. Павлова про вищу нервову діяльність: Лекція для студентів-заочників природн. ф-тів пед. ін-тів. – К.: Радян. школа, 1948. – 27 с.: ілюстр.
2358. Протопопов В. П. До тридцятиріччя радянської психіатрії на Україні // Тридцятиріччя охорони здоров'я трудящих в УРСР. – К.: Держмедвидав УРСР, 1948. – С. 255–261.
2359. Протопопов В. П. Иван Петрович Павлов: Его учение о высшей нервной деятельности. – К.: Госмедиздат УССР, 1948. – 64 с.: ил.
2360. Протопопов В. П. Підсумки роботи Академії наук Української РСР в галузі медицини за тридцять років // Мед. журн. – 1948. – Т. 18, вип. 1. – С. 13–23.
2361. Пустоход П. І. Розвиток культури Радянської України // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 8. – С. 59–73.
2362. Пфейффер Г. В. Властивості сукупностей якобієвих та узагальнено-якобієвих систем // Зб. праць Ін-та математики. – 1948. – № 9. – С. 55–61. – Резюме рос.
2363. Пшеничный П. Д. Изменения в организме молодняка крупного рогатого скота под влиянием типа его воспитания // Сб. трудов / Харьк. зоотехн. ин-т. – 1948. – Т. 5, вып. 1. – С. 3–91.
2364. Радянське літературознавство. № 9 / Ін-т літературознавства АН УРСР; Голов. ред. О. І. Білецький. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 200 с.
2365. Раевский Г. В. Организация автосварочных работ // Труды Всесоюзной конференции по автоматической сварке под флюсом 3–6 октября 1947 г., г. Киев. – К., 1948. – С. 18–25.
2366. Раевский Г. В. Повышение вибрационной прочности сварных конструкций путем статической перегрузки // Сб. трудов по автоматической сварке под флюсом. – К., 1948. – С. 38–46.
2367. Рапопорт Г. Н. К вопросу о движении электронного потока внутри замкнутой металлической оболочки // Сб. научно-техн. статей / Ин-т электротехники АН УССР. – 1948. – Вып. 2. – С. 110–113.
2368. Рапопорт І. М. Про один клас безконечних систем лінійних алгебричних рівнянь // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 3. – С. 6–10. – Резюме рос.
2369. Рапопорт І. М. Про одну граничну задачу теорії потенціалу // Там само. – № 2. – С. 3–8. – Резюме рос.
2370. Рашба О. Я. Про амілазу нервової тканини // Укр. біохім. журн. – 1948. – Т. 20, № 1. – С. 34–56. – Резюме рос.
2371. Ремез Е. Я. Уточненные исследования предельных соотношений между средними степенными и чебышевскими приближениями. Сообщ. II // Сб. трудов Ин-та математики. – 1948. – № 11. – С. 24–35.
2372. Ремез Є. Я. Уточнені дослідження граничних співвідношень між середніми степеневими та чебишевськими наближеннями. Повідомл. I // Зб. праць Ін-ту математики. – № 10. – С. 107–141. – Резюме рос.

2373. Решетник Є. Г. Систематика і географічне поширення ховрахів (*Citellus*) в УРСР // Труды Ін-ту зоології. – 1948. – Т. 1. – С. 84–113. – Резюме рос.: схеми.
2374. Рильський М. Т. В сільмагу: Поезія // Дніпро. – 1948. – № 4. – С. 65–66.
2375. Рильський М. Т. Мости: Поезії. – К.: Радян. письменник, 1948. – 120 с.
2376. Рильський М. Т. Пам'яті Андрія Олександровича Жданова // Дніпро. – 1948. – № 9. – С. 11.
2377. Родионов С. П. Комплекс кристаллических пород Желторецкого району // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1948. – Т. 7, вип. 5. – С. 27–62.
2378. Родионов С. П. Контактіві процеси Криворізького протерозою // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 29–35. – Резюме рос.
2379. Розовський І. Л. До питання про рух води в розширеннях гідротехнічних споруд // Вісті Ін-ту гідрології і гідротехніки. – 1948. – Т. 3. – С. 129–137. – Резюме рос.
2380. Розовський І. Л., Левін А. М. Про безвідливний рух стиснуваного газу в дифузорі при дозвуківих швидкостях // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 4. – С. 50–55. – Резюме рос.
2381. Ройтер В. А. Идеи Л. В. Писаржевского в области катализа // Успехи химии. – 1948. – Т. 17, вып. 4. – С. 512–515.
2382. Ролл Я. В. Пресноводные водоросли СССР. Семейство Oedogoniaceae / Отв. ред. А. К. Кошик. – К.: Изд-во КГУ им. Т. Г. Шевченко, 1948. – 139 с.
2383. Рубаник М. Я., Снигуровская Ю. А., Пионтковская М. А. Кинетика каталитического окисления этилена в окись этилена // Тезисы Всесоюзного совещания по катализу. – К., 1948. – С. 62.
2384. Рубенчик Л. И. Микроорганизмы и микробильные процессы в соляных водоемах УССР / Отв. ред. В. Г. Дроботко; Ин-т микробиологии АН УССР. – К., 1948. – 118 с.: табл.
2385. Рубенчик Л. Й., Зинов'єва Х. Г. Утворення фітогормонів типу «біосу» в культурах *Asotobacter chroococcum*. Повідомл. I // Мікробіол. журн. – 1948. – Т. 9, № 4. – С. 11–16. – Резюме рос.: табл.
2386. Рубенчик Л. Й., Бершова О. І., Зинов'єва Х. Г. Взаємовідношення між азотобактером та деякими ґрунтовими бактеріями. Повідомл. I // Там само. – Т. 9, № 4. – С. 3–10. – Резюме рос.: табл.
2387. Руднев В. В. Сталінський полководець М. Ф. Ватутін / Комісія по історії Вітчизняної війни АН УРСР. – К.: Укрполітвидав, 1948. – 60 с.: портр.
2388. Руднев В. В. Щоденник про Карпатський рейд / АН УРСР. Комісія по історії Вітчизняної війни АН УРСР. – К.: Укрполітвидав, 1948. – 88 с.: портр.
2389. Руководство по автоматической сварке под флюсом / Ин-т электро-сварки им. Е. О. Патона АН УРСР; Ред. Е. О. Патон, В. В. Шеверницкий. – К.; Л.: Гостехиздат УССР, 1948. – 192 с.: ил.
2390. Русаков С. В. Про режим перекатів Дніпра в зоні періодичного підпору Запорізької греблі // Вісті Ін-ту гідрології і гідротехніки. – 1948. – Т. 4. – С. 85–94. – Резюме рос.
2391. Русско-украинский словарь / Ин-т языкознания АН УССР; Гл. ред. М. Я. Калинович. – М.: ОГИЗ, 1948. – 800 с.

2392. Ряпшо А. Й. Сайфі Кудаги в українських перекладах // Радян. літературознавство. – 1948. – № 9. – С. 61–73.
2393. Сабалдир А. Г. Оксидация жирных кислот різними тканинами тваринного організму // Укр. біохім. журн. – 1948. – Т. 20, № 1. – С. 57–71. – Резюме рос.
2394. Савинов Б. Г. Каротин (провитамин А) и получение его препаратов / Отв. ред. П. В. Головин; Ин-т органич. химии АН УССР. – К., 1948. – 232 с.
2395. Савін Г. М. Динамічна теорія розрахунку шахтних підйимальних канатів // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 4. – С. 32–40. – Резюме рос.
2396. Савін Г. М. Мінімальний коефіцієнт запасу міцності шахтного підйимального каната // Там само. – № 6. – С. 30–33. – Резюме рос.
2397. Савін Г. М., Павленко Г. Л. Границя втоми дротів підйимальних сталевих канатів // Там само. – № 4. – С. 27–31. – Резюме рос.
2398. Савін Г. М., Парасюк О. С. Вплив нерівномірно напруженого поля на пластичну зону навколо отвору // Там само. – № 3. – С. 41–50. – Резюме рос.
2399. Савін Г. М., Флейшман Н. П. Вплив пружних кілець, впаяних у круговий отвір неоднорідно напруженого плоского поля // Там само. – № 5. – С. 17–26. – Резюме рос.
2400. Савін Г. М., Флейшман Н. П. Згин консольної балки з круговим отвором, підкріпленим пружним кільцем // Там само. – № 5. – С. 27–41. – Резюме рос.
2401. Савін Г. М., Флейшман Н. П. Згин тонких плит з круговим отвором, край якого підкріплений пружним кільцем // Там само. – № 6. – С. 34–44. – Резюме рос.
2402. Самоненко Г. Д. Сила колективу // Вітчизна. – 1948. – № 12. – С. 201–203.
2403. Самцевич С. А. Вплив густоти посадки на ріст однорічних сіянців яблуні // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 4. – С. 21–26. – Резюме рос.
2404. Сахненко В. Л. Елементи теорії холодного гину // Зб. праць Ін-ту буд. механіки. – 1948. – № 8. – С. 94–100. – Резюме рос.
2405. Сборник научно-технических статей. Вып. 1 / Ин-т электротехники АН УССР; Отв. ред. С. А. Лебедев. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 128 с.
2406. Те саме. Вып. 2. – 144 с.
2407. Сборник научных работ Лаборатории металлофизики. № 1 / Лаборатория металлофизики АН УССР; Отв. ред. Г. В. Курдюмов. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 187 с.: ил.
2408. Сборник работ Института энергетики АН УССР: Памяти акад. М.В. Хрущева. № 2 / Отделение технических наук АН УССР; Отв. ред. Г. Ф. Проскура, И. Т. Швец. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 132 с.
2409. Сборник работ Института энергетики АН УССР: Памяти академика В.М. Хрущева. № 3 / Отделение технических наук АН УССР; Отв. ред. С. И. Лебедев, И. Т. Швец. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 106 с.
2410. Сборник трудов Института математики. № 11 / Ин-т математики АН УССР; Отв. ред. М. А. Лаврентьев. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 128 с.
2411. Сборник трудов Института строительной механики. Т. 9 / Ин-т строительной механики АН УССР; Отв. ред. Ф. П. Белянкин. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 175 с.
2412. Те саме. Т. 10. – 208 с.: ил.

2413. Сборник трудов по автоматической сварке под флюсом. № 1 / Ин-т электросварки им. Е. О. Патона АН УССР; Отв. ред. Е. О. Патон. – К., 1948. – 390 с.: ил.
2414. Свенціцький І. С. Нариси про мову пам'яток староруського письменства XI віку // Вопросы славянского языкознания. Кн. 1. – Львов: Изд-е Львов. гос. ун-та., 1948. – С. 123–139.
2415. Свечников В. Н. О температурном минимуме на диаграммах равновесия бинарных сплавов // Сообщ. о науч.-иссл. работе КПИ. – 1948. – Т. 7. – С. 3–34.
2416. Севбо П. И. Самоходные головки и сварочные тракторы Института электросварки // Труды Всесоюзной конференции по автоматической сварке под флюсом 3–6 октября 1947 г., г. Киев. – К., 1948. – С. 178–185.
2417. Сельское хозяйство: Почва, ее происхождение и свойства. Вып 1 / Ред. А. И. Душечкин. – К., 1948. – 131 с.
2418. Семененко М. П. Генезис родовищ мусковітових пегматитів // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 19–28. – Резюме рос.
2419. Семененко М. П. Обговорення питання про становище й завдання біологічної науки в інститутах та установах АН УРСР // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 10. – С. 39–40.
2420. Семененко М. П. Структура Українського кристалічного масиву // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 3. – С. 10–24. – Резюме рос.
2421. Семененко Н. П. Геология и петрография Мамской кристаллической полосы (Байкало-Патомское нагорье) / Ин-т геологических наук УССР. – К., 1948. – 390 с.: ил.
2422. Семененко Н. П. Петрогенезис пород продуктивной полосы Бирюсинского слюдоносного района // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1948. – Т. 7, вип. 5. – С. 11–25.
2423. Сергеев О. Д. Про нову знахідку верхньо-крейдянних порід в північній частині МРСР // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 266–271. – Резюме рос.
2424. Серенсен С. В. Досягнення в дослідженні міцності сільськогосподарських машин в СРСР за тридцять років // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 4. – С. 51–59.
2425. Сидоренко Г. К. Літературний альманах Дніпропетровщини // Вітчизна. – 1948. – № 5. – С. 178–180.
2426. Сидоренко Г. К. Перші кроки // Дніпро. – 1948. – № 9. – С. 117–120.
2427. Сидоренко Г. К. Хороша книга для дітей // Вітчизна. – 1948. – № 7. – С. 215–216.
2428. Силакова Г. І., Вендт В. П. Вивчення аденілової кислоти в тканинах. Повідомл. 1. Спектрографічне визначення аденілової кислоти // Укр. біохім. журн. – 1948. – Т. 20, № 3. – С. 354–362. – Резюме рос.
2429. Сиротинін М. М. До питання про вплив сульфамідних препаратів на адаптацію до гіпоксії // Мед. журн. – 1948. – Т. 18, вип. 1. – С. 62–69. – Резюме рос.
2430. Сиротинин Н. Н. Гипоксия и ее значение в патологии // Конференция по кислородной недостаточности организма: Тезисы докладов / Отв. ред. Р. Е. Кавецкий. – К.: Изд-во АН УРСР, 1948. – С. 75–80.
2431. Сиротинин Н. Н. Киевское общество патологов // Врачебное дело. – 1948. – № 11. – С. 1035–1036.
2432. Слава Жовтню: Декламатор / Упоряд. П. М. Довгалюк, В. С. Курашова. – К.: Мистецтво, 1948. – 296 с.

2433. Слензак И. Е. Буроугольные формации Украины и оценка их потенциальных ресурсов // Труды научно-технической конференции по комплексному развитию буроугольной промышленности УССР. – К., 1948. – С. 19–33.
2434. Слензак И. Е. Об экспериментальных работах по изучению гидрогеологических условий аллювия аккумулятивных террас // Наук. зап. / КДУ ім. Т.Г. Шевченка. – 1948. – Т. 7, вип. 5. – С. 131–147.
2435. Слензак И. Е. Опыт геотехнического исследования устойчивости откосов Днепровского правобережного плато // Там само. – Т. 7, вип. 5. – С. 149–167.: табл.
2436. Слензак І. Є. До питання про морфогенезис Українського кристалічного масиву // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 173–182. – Резюме рос.
2437. Слензак І. Є. Фації та фази концентрації фосфатів у платформенних осадових комплексах УРСР // Там само. – Т. 9, вип. 3. – С. 76–93.
2438. Слинко І. І. Семен Васильович Руднев: Герой Радянського Союзу // Герої партизанської боротьби на Україні: Збірник нарисів. Кн. 1 / Під заг. ред. В. В. Руднева. – К.: Укрполітвидав, 1948. – С. 57–80.
2439. Слободян М. П., Мельничук В. М. Самосвітний мох – *Schistostegia repnata* (Hedw.) Hook. et Taul. в Горганах // Ботан. журн. – 1948. – Т. 5, № 2. – С. 85–87. – Резюме рос.
2440. Слободян Р. Т. До питання про фільтраційний розрахунок земляних гребель // Вісті Ін-ту гідрології і гідротехніки. – 1948. – Т. 4. – С. 66–74. – Резюме рос.
2441. Слободян Р. Т. Дослідження протифільтраційних улаштувань земляних гребель // Там само. – Т. 3. – С. 138–152. – Резюме рос.
2442. Слуцкая Т. М. Регулирование химического состава металла шва при сварке под флюсом // Сб. трудов по автоматической сварке под флюсом. – К., 1948. – С. 180–190.
2443. Смалій В. Т., Бершова О. І. Утворення гетероауксину в культурах азотобактера. Повідомл. 1 // Мікробіол. журн. – 1948. – Т. 9, № 4. – С. 17–24. – Резюме рос.: табл.
2444. Смалій В. Т., Бершова О. І. Утворення гетероауксину в культурах азотобактера. Повідомл. 2 // Там само. – Т. 9, № 1. – С. 25–31. – Резюме рос.: табл.
2445. Смирнов-Замков И. В. О некоторых реакциях цианметилпиридиниевых солей // Укр. хим. журн. – 1948. – Т. 14, вып. 1. – С. 80–88.
2446. Смирнова-Замкова А. И. Изменения сосудов при гипертонии и их значение в нарушении кровообращения // Конференция по кислородной недостаточности организма: Тезисы докладов. – К.: Изд-во АН УРСР, 1948. – С. 81–82.
2447. Смирнова-Замкова О. І. Патологічна морфологія на Україні до тридцятиліття Великого Жовтня // Мед. журн. – 1948. – Т. 18, вип. 1. – С. 24–34.
2448. Смыслов В. В. Визначення місця стрибка ущільнення під час руху стиснутого газу в циліндричній трубі // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 1. – С. 54–62. – Резюме рос.
2449. Смыслов В. В. Гідравлічний розрахунок каналів з горизонтальним дном // Вісті Ін-ту гідрології і гідротехніки. – 1948. – Т. 4. – С. 18–29. – Резюме рос.
2450. Соболев В. С. О признаках повторного метаморфизма (диафтореза) в метаморфических сланцах Закарпатской области // Минералог. сборник. – 1948. – № 2. – С. 205–206.

2451. Соболев В. С. Принципы и попытка построения рациональной классификации минералов // Там само. – № 2. – С. 43–52.
2452. Соболев В. С. Энергия кристаллической решетки и законы распределения ионов в минералах // Там само. – № 2. – С. 25–42.
2453. Соколов Ю. Д. О некоторых обобщениях теорем Т. Банахевица и П. Пиццетти // Сб. трудов Ин-та математики. – 1948. – № 11. – С. 3–11.
2454. Соколов Ю. Д. О пространственном движении системы трех материальных точек, сохраняющей постоянные отношения взаимных расстояний // Там само. – № 11. – С. 83–96.
2455. Соколов Ю. Д. Об асимптотических решениях дифференциальных уравнений // Сб. трудов / КИСИ. – 1948. – Вып. 8. – С. 62–74.
2456. Соколов Ю. Д. Про особливі траєкторії системи матеріальних точок, які взаємодіють із силами, що залежать від взаємних віддалень // Зб. праць Ін-ту математики. – 1948. – № 9. – С. 62–88. – Резюме рос.
2457. Соколов Ю. Д. Про «траєкторії наближеного віддалення» системи матеріальних точок, що знаходяться під дією взаємних сил // Зб. праць Ін-ту математики. – № 10. – С. 142–164. – Резюме рос.
2458. Соколов Ю. Д. Пространственные траектории общего соударения системы материальных точек, находящихся под действием взаимных сил // Там само. – № 11. – С. 3–23.
2459. Соколовський О. Н. До питання побудови пісків // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 250–265. – Резюме рос.
2460. Соколовський О. Н. До проблеми лесу // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 3. – С. 48–58.
2461. Сорені Е. Т., Дворникова П. Д. Дослідження взаємодії міозину з фосфокреатином // Укр. біохім. журн. – 1948. – Т. 20, № 2. – С. 255–259. – Резюме рос.
2462. Сорені Е. Т., Дегтяр Р. Г. Фосфокреатин-аденозиндифосфатфераза мускулів та її взаємовідношення з актоміозином // Там само. – Т. 20, № 2. – С. 234–254. – Резюме рос.
2463. Сороковский Ф. Е. Восстановление изношенных валков прокатных станов с помощью автоматической наплавки под флюсом // Сб. трудов по автоматической сварке под флюсом. – К., 1948. – № 1. – С. 298–314.
2464. Ставраки Л. Н. Устойчивость плоских рам, материал которых не следует закону Гука // Сб. трудов / КИСИ. – 1948. – Вып. 8. – С. 180–189.
2465. Стародубов К. Ф. Оборудование термических цехов металлургических и машиностроительных заводов: Учеб. пособие для металлург. вузов. – М.: Металлургиздат, 1948. – 472 с.: ил.
2466. Стебун І. І. Володимир Сосюра // Вітчизна. – 1948. – № 1. – С. 198–210.
2467. Стебун І. І. Володимир Сосюра: Критичний нарис. – К.: Радян. письменник, 1948. – 48 с.
2468. Стебун І. І. Лекції з історії української літератури: Для студентів-заочників пед. ін-тів. – К.: Радян. школа, 1948. – 16 с.
2469. Стебун І. І. Література, натхнена ідеями комунізму: 30 років української радянської літератури // Сучасне і майбутнє. – 1948. – № 2. – С. 19–26.

2470. Стебун І. І. Творчість Лесі Українки: Лекція для студентів-заочників. – К.: Радян. школа, 1948. – 28 с.
2471. Стражеско М. Д. Нове в радянській медицині // Тридцятиріччя охорони здоров'я трудящих в УРСР. – К.: Держмедвидав УРСР, 1948. – С. 153–162.
2472. Стражеско М. Д. Радянська медицина до тридцятої річниці Жовтня // Мед. журн. – 1948. – Т. 18, вип. 1. – С. 5–12.
2473. Стражеско Н. Д. Влияние И. П. Павлова на направление внутренней медицины // Труды объединенной сессии АН и АМН СССР, посвященной 10-летию со дня смерти И. П. Павлова. – М., 1948. – С. 86–92.
2474. Стражеско Н. Д. Предисловие // Н. Б. Щупак. Болезнь Боткина. – К.: Госмедиздат УССР, 1948. – С. 3–4.
2475. Стрельбицкая А. И. Исследование остаточных напряжений в металлических неразрезных балках // Сб. трудов / КИСИ. – 1948. – Вып. 8. – С. 276–289.
2476. Субботин С. И. К вопросу о связи Львовской мульды с Днепровско-Донецкой впадиной // Труды Львів. геол. т-ва. Сер. Геологія нафти. / Держ. ун-т ім. І. Франка. – 1948. – Вип. 1. – С. 79–84.
2477. Субботин С. И. Результаты гравиметрических исследований Закарпатской области УССР и их геологическая интерпретация // Там само. – Вип. 1. – С. 70–78.
2478. Супруненко М. І. Велика Жовтнева соціалістична революція на Україні. – К.: Укрполітвидав, 1948. – 119 с.
2479. Супруненко М. І. Київ у Великій Жовтневій соціалістичній революції, в громадянській війні й соціалістичному будівництві // Київ: Статті-довідки. – К.: Укрполітвидав, 1948. – С. 45–71.
2480. Сухобрус Г. С. Ленін і Сталін у фольклорі народів СРСР // Радян. Львів. – 1948. – № 2. – С. 64–71.
2481. Сухомел Г. Й. Основи гідравлічного розрахунку наплавних мостів при великих навантаженнях // Вісті Ін-ту гідрології і гідротехніки. – 1948. – Т. 3. – С. 13–24. – Резюме рос.
2482. Сухомел Г. Й. Про роботу Інституту гідрології і гідротехніки АН УРСР: До 30-річчя Радянської влади // Там само. – Т. 3. – С. 5–12. – Резюме рос.
2483. Сухомел Г. Й. Про рух бурхливих потоків при обтіканні споруд і при різких розширеннях і звуженнях русел // Там само. – Т. 3. – С. 38–68. – Резюме рос.
2484. Сухомел Г. Й. Розтікання потоку в широкому нижньому б'єфі при затоплених отворах // Там само. – Т. 3. – С. 25–37. – Резюме рос.
2485. Сухомел Г. Й. Усталений рух рідини в «спокійних» потоках при обтіканні циліндричних тіл // Там само. – Т. 4. – С. 3–17. – Резюме рос.
2486. Сухомел Г. Й., Розовський І. Л. Форми вільної поверхні на ділянках потоків з різкою зміною глибини та викривленням струмин // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 1. – С. 48–53. – Резюме рос.
2487. Сушицький П. І. Метеорити УРСР // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 276–285. – Резюме рос.
2488. Сыч Е. Д. Аминопериодные тиоцианиновые красители // Укр. хим. журн. – 1948. – Т. 14, вип. 1. – С. 45–49.

2489. Сябряй В. Т. Вторинні каолини та вуглисті глини Дніпровського буровугільного басейну УРСР / Відп. ред. В. І. Лучицький; Ін-т геологічних наук АН УРСР. – К., 1948. – 212 с.
2490. Сябряй В. Т. Досягнення в галузі вивчення буровугільних покладів УРСР за 30 років Радянської влади // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 3. – С. 70–75. – Резюме рос.
2491. Сябряй В. Т. Нерудні корисні копалини Українського кристалічного масиву // Там само. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 235–243. – Резюме рос.
2492. Сябряй В. Т. Новые данные о возрасте бурых углей Днепровского буругольного бассейна // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1948. – Т. 7, вип. 5. – С. 109–117.
2493. Татаринів Є. О. Академік О. О. Богомолець і його вплив на наукову думку вчених Київського медичного інституту // Мед. журн. – 1948. – Т. 18, вип. 1. – С. 35–45.
2494. Татаринів Є. О. Патологічна фізіологія на Україні за 30 років Радянської влади // Тридцятиріччя охорони здоров'я трудящих в УРСР. – К.: Держмедвидав УРСР, 1948. – С. 135–152.
2495. Теленга М. А. Фауна родини Braconidae та Aphidiidae (Hymenoptera) лісних біоценозів Європейської частини СРСР // Труды Ін-ту зоології. – 1948. – Т. 1. – С. 154–158. – Резюме рос.
2496. Теленга Н. А. Биологический метод борьбы с вредными насекомыми (хищные кокцинеллиды и использование их в СССР) / Ин-т энтомологии и фитопатологии. – К., 1948. – 120 с.: ил.
2497. Терпугов М. В. До виявлення можливості транспортного використання річок України // Вісті Ін-ту гідрології і гідротехніки. – 1948. – Т. 4. – С. 75–84. – Резюме рос.
2498. Терпугов Н. В. Регуляционные сооружения для малых и средних рек Украины / Отв. ред. Г. И. Сухомел; Ин-т гидрологии и гидротехники АН УССР. – К., 1948. – 71 с.: ил.
2499. Тетельбаум С. И. К вопросу об эйнштейновском «игольчатом излучении» // Сообщ. о науч.-иссл. работе КПИ. – 1948. – Т. 7. – С. 103.
2500. Тетельбаум С. И. Об оптимальной форме антенн для беспроводной передачи энергии // Сб. научно-техн. статей / Ин-т электротехники АН УССР. – 1948. – Вып. 1. – С. 118–125.
2501. Тетельбаум С. И. Об оптимальной форме антенн для волновой энергосвязи // Сооб. о науч.-иссл. работе КПИ. – 1948. – Т. 7. – С. 104.
2502. Тетельбаум С. И. Улучшение приемной антенны, находящейся в неравномерном поле // Там само. – Т. 7. – С. 105.
2503. Тетельбаум С. И., Рапопорт Г. Н. К вопросу о применении метода разложения по степеням малого параметра для исследования автоколебательных систем с элементом запаздывания // Сб. научно-техн. статей / Ин-т электротехники АН УССР. – 1948. – Вып. 2. – С. 93–98.
2504. Тимченко Є. К. Одна діалектна особливість вживання морфеми ся // Мовознавство. – 1948. – Т. 6. – С. 74–75.
2505. Тичина П. Г. Благородна місія сільської інтелігенції. – К.: Укрполітвидав, 1948. – 14 с.

2506. Тичина П. Г. Народна освіта на Україні за 30 років // Більшовик України. – 1948. – № 1. – С. 45–56.
2507. Тичина П. Г. При читанні листів від початкуючих // Дніпро. – 1948. – № 12. – С. 3–4.
2508. Тычина П. Г. Избранное. – М.: Совет. писатель, 1948. – 212 с.: портр.
2509. Тычина П. Г. Пробуждение весны: Книга стихов. – М.: Молодая гвардия, 1948. – 110 с.: портр.
2510. Ткаченко М. М. Минуле Києва // Київ: Статті-довідки. – К.: Укрполітвидав, 1948. – С. 18–44 с.
2511. Ткачова К. С. Про нове знаходження в Чорному морі // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 2. – С. 14–17. – Резюме рос.
2512. Ткачук В. Г. Новий метод кількісного визначення балансу ґрунтових вод // Там само. – № 1. – С. 3–7. – Резюме рос.
2513. Ткачук Л. Г. До питання про генезис Осницького комплексу докембрію України // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 36–44. – Резюме рос.
2514. Ткачук Л. Г. Памяти В. Н. Чирвинского // Минералог. сборник. – 1948. – № 2. – С. 220–225.
2515. Ткачук Л. Г. Петрографія Північно-західної частини Українського кристалічного масиву (Ровенська область) / Ін-т геологічних наук АН УРСР. – Л.: Вид-во Львів. геол. т-ва, 1948. – 162 с.
2516. Толубинский В. И. Об интенсификации теплообмена в испарителях // Сб. работ Ин-та энергетике АН УССР. – 1948. – № 3. – С. 88–98.
2517. Толубинський В. І. Про основи теорії робочого процесу у випарниках // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 5. – С. 54–63. – Резюме рос.
2518. Третяк Ю. Д. Стан букових лісів, пошкоджених морозами в зиму 1928/29 років та їх поновлення в західних областях УРСР // Наук. зап. / Львів. сільгоспінститут. – 1948. – Т. 1. – С. 109–187.
2519. Третьяков Д. К. До морфології лина // Труды Ін-ту зоології. – 1948. – Т. 1. – С. 21–28. – Резюме рос.: табл.
2520. Третьяков Д. К. Нарис філогенії типового ляща // Труды Ін-ту гідробіології. – 1948. – № 22. – С. 5–13. – Резюме рос.
2521. Третьяков Д. К. Тип передхордові: Розд. з книги «Загальна філогенетика» // Труды Ін-ту зоології. – 1948. – Т. 1. – С. 3–20. – Резюме рос.
2522. Трипільський А. В. За виховну спрямованість дитячої літератури // Дніпро. – 1948. – № 4. – С. 93–104.
2523. Трипільський А. В. Література і комуністична мораль: Нотатки про твори, відзначені Сталінськими преміями // Там само. – № 6. – С. 103–121.
2524. Трипільський А. В. Образ героя нашого часу // Там само. – № 12. – С. 105–117.
2525. Тростянецький А. А. На передовій лінії // Вітчизна. – 1948. – № 12. – С. 192–198.
2526. Тростянецький А. А. Світове значення радянської літератури // Дніпро. – 1948. – № 3. – С. 88–104.
2527. Труды Інституту гідробіології. № 22 / Ін-т гідробіології АН УРСР; Відп. ред. Я. В. Ролл. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 135 с.

2528. Труды Института зоологии. Т. 1 / Ин-т зоологии АН УРСР; Відп. ред. Д. К. Третьяков. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 159 с.: ілюстр.
2529. Труды Научно-исследовательского института географии. № 1 // Научные записки / КДУ им. Т. Г. Шевченка; Відп. ред. І. Г. Підоплічко. – К.: Вид-во КДУ, 1948. – Т. 7, вип. 1. – 238 с.
2530. Труды Института черной металлургии. Т. 2 / Отв. ред. М. В. Луговцов. – К.: Изд-во АН УРСР, 1948. – 168 с.
2531. Труды Всесоюзной конференции по автоматической сварке под флюсом 3–6 октября 1947 г., г. Киев / Ин-т электросварки им. Е. О. Патона АН СССР; Отв. ред. Е. О. Патон. – К.: Изд-во АН УССР, 1948. – 210 с.
2532. Труды научно-технической конференции по комплексному развитию бурого угольной промышленности Украинской ССР. 19–23 ноября 1946 г./ Ин-т горной механики АН УССР; Отв. ред. П. С. Кучеров. – К., 1948. – 341 с.: ил.
2533. Труды по автоматической сварке под флюсом. Сб. № 2 / Ин-т электросварки им. Е. О. Патона АН УССР; Отв. ред. Е. О. Патон. – К.: Изд-во АН УССР, 1948. – 77 с.
2534. Те саме. Сб. № 3. – 79 с.
2535. Труды Полтавской гравиметрической обсерватории. Т. 2 / отв. Ред. А. Я. Орлов. – 1948. – 140 с.
2536. Тюлин А. Ф. Разработка теоретических основ химии почв в целях рационального применения удобрений // Науч. труды Ин-та физиологии растений. – 1948. – № 1/2. – С. 42–53.: рис., табл.
2537. Украинский химический журнал. Т. 14, вып. 1 / Редкол.: А. И. Бродский, Е. С. Бурксер, Н. А. Валяшко. – К., 1948. – 150 с.
2538. Український біохімічний журнал. Т. 20, № 1 / Ін-т біохімії АН УРСР; Ред. О. В. Палладін. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 152 с.
2539. Те саме. Т. 20, № 2. – 146–298 с.
2540. Те саме. Т. 20, № 3. – 295–390 с.
2541. Українські народні казки. В 3-х книгах / Упоряд. М. С. Возняк. – К.: Держполітвидав, 1948. – 135 с.
2542. Ульянова А. Д. Что читать об использовании природного газа в промышленности, автотранспорте, коммунальном хозяйстве, в быту и об эксплуатации газопроводов / Отв. ред. И. Д. Золотоверхий; АН УССР. – К., 1948. – 22 с.
2543. Усенко И. С. Метабазиты Приднепровья: Петрографическая характеристика. – К.: Изд-во КГУ, 1948. – 191 с.
2544. Усенко И. С. Некоторые данные о кристаллических породах р. Базавлук // Наук. зап. / КДУ им. Т. Г. Шевченка. – 1948. – Т. 7, вип. 5. – С. 81–97.
2545. Усенко И. С., Билоус А. В., Гаврусевич Б. А. Геология. Вып. 1 / Гл. ред. В. Г. Бондарчук. – К.: Радян. школа, 1948. – 100 с.
2546. Усенко И. С. Діабази р. Мокрої Сури // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 52–58. – Резюме рос.
2547. Устим Кармалюк: Збірник документів / Центр. держ. історич. архів УРСР; Ін-т історії України АН УРСР; Упоряд. Є. Черкаська, І. Є. Єрофеев; Ред. К.Г. Гуслистий, П. А. Лавров. – К.: Укрполітвидав, 1948. – 344 с.: портр.
2548. Утевский А. М. О функциональном взаимодействии витаминов, гормонов и ферментов // Врачебное дело. – 1948. – № 9. – С. 753–760.

2549. Ушенко И. К. α , γ -Полиметилентиокарбонианины // Укр. хим. журн. – 1948. – Т. 14, вып. 1. – С. 50–72.
2550. Федорец В. А. Наблюдения хромосферы Солнца на спектрогелиоскопе Харьковской астрономической обсерватории // Ученые записки ХГУ: Публ. астроном. обсерватории. – 1948. – № 8. – С. 99–118.
2551. Федоров Е. П. Определение цены оборота винта микрометра по наблюдениям шкальных пар, составленных из вашингтонских зенитных звезд // Труды Полтав. гравиметрич. обсерватории. – 1948. – Т. 2. – С. 79–83.
2552. Федоров Е. П. Основы современной теории движения земных полюсов // Там само. – Т. 2. – С. 3–20.
2553. Фердман Д. Л. Механизм окислительных процессов // Конференция по кислородной недостаточности организма: Тезисы докладов. – К.: Изд-во АН УРСР, 1948. – С. 89–90.
2554. Фердман Д. Л., Нечипоренко З. Ю. Дані по вивченню ферментної системи дезамінування аденозинтрифосфатної кислоти // Укр. біохім. журн. – 1948. – Т. 20, № 1. – С. 124–137. – Резюме рос.
2555. Фердман Д. Л., Эпштейн С. Ф. Данные об амидах белков мышечной ткани // Бюлл. эксперим. биологии и медицины. – 1948. – Т. 26, Вып. 4. – С. 281–283.
2556. Фердман Д. Л., Эпштейн С. Ф. Нарушение синтеза глутамина при авитаминозе В // Там само. – Т. 25, Вып. 3. – С. 239–240.
2557. Фиалков Я. Н. О строении полигалогенидов // Укр. хим. журн. – 1948. – Т. 14, вып. 1. – С. 96–105.
2558. Фиалков Я. Н. Редкие металлы и их значение в народном хозяйстве / Отв. ред. А. В. Думанский; Бюро науч. пропаганды АН УССР. – К., 1948. – 55 с.: ил.
2559. Фиделев А. С. Метод определения длин звеньев черпачной рамы экскаватора // Зап. Ин-та горной механики. – 1948. – № 6. – С. 94–101.
2560. Фиделев А. С. Новый метод определения глубины открытых разработок // Там само. – № 6. – С. 80–93.
2561. Фидельов О. С. Визначення глибини кар'єру і розмірів кар'єрного поля // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 2. – С. 45–49. – Резюме рос.
2562. Филатов В. П. Тканевая терапия атрофии зрительного нерва // Офтальмологический журнал. – 1948. – № 1. – С. 3–12.
2563. Филатов В. П., Скородинская В. В. Тканевое лечение пигментного перерождения сетчатки // Врачебное дело. – 1948. – № 12. – С. 1041–1050.
2564. Филатов В. П., Хорошина А. Г. Влияние экстракта из консервированных листьев агавы на эластотонометрическую кривую при миопии // Офтальмологический журнал. – 1948. – № 1. – С. 29–35.
2565. Філатов В. П. Оптична пересадка рогівки і тканинна терапія. – К.: Держмедвидав УРСР, 1948. – 382 с.
2566. Філатов В. П., Єршкович І. Г. Радянська офтальмологія на піднесенні // Тридцятиріччя охорони здоров'я трудящих в УРСР. – К.: Держмедвидав УРСР, 1948. – С. 229–236.
2567. Фізика / Під ред. В. Є. Лашкарьова. – К.; Л.: Радян. школа, 1948. – 200 с.
2568. Флюс АН-348 / Ин-т электросварки АН УССР; Отв. ред. Е. О. Патон. – К., 1948. – 22 с.

2569. Фольборт Г. В. Творчий шлях радянської фізіології в УРСР // Тридцятиріччя охорони здоров'я трудящих в УРСР. – К.: Держмедвидав УРСР, 1948. – С. 76–84.
2570. Фоменко А. С., Миклухин Г. П., Садовникова Е. А. О механизме перегруппировки Клайдена // Докл. АН СССР. – 1948. – Т. 72, № 1. – С. 91–92.
2571. Фоменко А. С., Садовникова Е. А. Стабильность водородных атомов в свободном трифенилметиле // Журн. физич. химии. – 1948. – Т. 22, вып. 4. – С. 423–425.
2572. Францевич И. Н. К вопросу метастабильности при фазовых превращениях // Труды Ин-та черной металлургии. – К., Изд-во АН УССР, 1948. – Т. 2. – С. 112–117.
2573. Фрумин И. И. Автоматическая сварка стали СХЛ-2 // Труды Всесоюзной конференции по автоматической сварке под флюсом 3–6 октября 1947 г., г. Киев. – К., 1948. – С. 116–124.
2574. Фрумин И. И., Рабкин Д. М. К вопросу о флюсах для автоматической сварки малоуглеродистой стали // Труды по автоматической сварке под флюсом. – Сб. № 3. – С. 3–12.
2575. Хайкіна Б. Й. Перетворення глюкозо-1-фосфату в головному мозку // Укр. біохім. журн. – 1948. – Т. 20, № 3. – С. 342–353. – Резюме рос.
2576. Халабуда Т. В. Нові види з роду *Penicillium* Link // Мікробіол. журн. – 1948. – Т. 9, № 4. – С. 85–91. – Резюме рос.: мал.
2577. Хімія / Відп. ред. А. І. Кіпріанов. – К.: Радян. школа, 1948. – 139 с.
2578. Хінкулов Л. Ф. В боротьбі за радянську літературу. Т. 2, ч. 1: Письменники Радянської України / Ред. О. І. Білецький. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 586 с.
2579. Хінкулов Л. Ф. Голос великого братерства: Іван Франко і російська література // Дніпро. – 1948. – № 2. – С. 115–120.
2580. Хінкулов Л. Ф. Горький і завдання соціалістичної естетики: До 80-х роковин з дня народження О. М. Горького // Вітчизна. – 1948. – № 4. – С. 135–145.
2581. Хінкулов Л. Ф. Словник української літератури. Т. 2, ч. 1: Письменники Радянської України / Ред. і Передмова О. І. Білецький. – К., 1948. – 587 с.
2582. Хінкулов Л. Ф. Співець соціалістичного гуманізму // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 4. – С. 14–24.
2583. Хінкулов Л. Ф. Творчість Олесь Гончара // Радян. літературознавство. – 1948. – № 9. – С. 183–198.
2584. Хінкулов Л. Ф. Шляхи боротьби за радянську літературу на Україні: Стеногр. публ. лекції. – К.: Т-во для пошир. політ. та наук. знань УРСР, 1948. – 63 с.
2585. Хренов К. К. Проблематика будучих научно-исследовательских работ по автоматической сварке // Труды Всесоюзной конференции по автоматической сварке под флюсом 3–6 октября 1947 г., г. Киев. – С. 56–61.
2586. Хренов К. К. Схемы дуговых автоматов // Сб. трудов по автоматической сварке под флюсом. – С. 221–229.
2587. Хренов К. К. Особливий випадок електричного дугового розряду // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 3. – С. 58–59. – Резюме рос.
2588. Хренов К. К. Парогазова суміш, її добування і використання // Там само. – 1948. – № 1. – С. 73–76. – Резюме рос.

2589. Хрестоматія з української літератури: Для 8 кл. серед. шк. / Упоряд. О. І. Білецький, П. К. Волинський. – К.: Радян. школа, 1948. – 316 с.
2590. Хржановський В. Г. Нова секція роду *Rosa* // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 1. – С. 14–17. – Резюме рос.
2591. Хржановський В. Г. Новий вид роду *Rosa* з Західного Паміру // Ботан. журн. – 1948. – Т. 5, № 2. – С. 50–52. – Резюме рос.
2592. Хржановський В. Г. Новий рід *Juzerczukia* з родини *Rosaceae* // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 3. – С. 19–26. – Резюме рос.
2593. Хромов О. О. Географічні відкриття російських дослідників-мандрівників: Лекція. – К.: Вид-во АН УРСР, 1948. – 30 с.
2594. Худяк М. І. До питання про утворення гаусторія у *Linum isibatissimum* 2 // Ботан. журн. – 1948. – Т. 5, № 2. – С. 22–25. – Резюме рос.
2595. Цапенко І. І. До питання про перспективи водопостачання правобережної частини Молдавської РСР та Ізмаїльської області // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 205–216. – Резюме рос.
2596. Царовський І. Д. Особливості остаточної кристалізації Октябрського лужного масиву // Там само. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 126–132. – Резюме рос.
2597. Цвеліх Т. І. Андрій Калинович Цимбал: Герой Радянського Союзу // Герої партизанської боротьби на Україні. – К.: Укрполітвидав, 1948. – Кн. 1. – С. 139-144.
2598. Цвеліх Т. І. Василь Олександрович Войцехович: Герой Радянського Союзу // Герої партизанської боротьби на Україні. – К.: Укрполітвидав, 1948. – Кн. 1. – С. 177-182.
2599. Цвеліх Т. І. Давид Ілліч Бакрадзе: Герой Радянського Союзу // Герої партизанської боротьби на Україні. – К.: Укрполітвидав, 1948. – Кн. 1. – С. 145-152.
2600. Цвеліх Т. І. Олександр Миколайович Ленкін: Герой Радянського Союзу // Герої партизанської боротьби на Україні. – К.: Укрполітвидав, 1948. – Кн. 1. – С. 153-160.
2601. Цвеліх Т. І. Петро Леонтійович Кульбака: Герой Радянського Союзу // Герої партизанської боротьби на Україні. – К.: Укрполітвидав, 1948. – Кн. 1. – С. 121-130.
2602. Цвеліх Т. І. Петро Петрович Вершигора: Герой Радянського Союзу // Герої партизанської боротьби на Україні. – К.: Укрполітвидав, 1948. – Кн. 1. – С. 81-96.
2603. Цвеліх Т. І. Семен Павлович Тутученко: Герой Радянського Союзу // Герої партизанської боротьби на Україні. – К.: Укрполітвидав, 1948. – Кн. 1. – С. 169-176.
2604. Цвеліх Т. І. Федот Данилович Матющенко: Командир шалигінського партизанського загону // Герої партизанської боротьби на Україні. – К.: Укрполітвидав, 1948. – Кн. 1. – С. 131-138.
2605. Цвеліх Т. І. Яків Григорович Панін: Секретар парткомісії партизанського з'єднання під командуванням двічі героя Радянського Союзу С. А. Ковпака // Герої партизанської боротьби на Україні. – К.: Укрполітвидав, 1948. – Кн. 1. – С. 111-120.

2606. Цесевич В. П. Исследование эффекта Блажко // Публикации Киевской астроном. обсерватории / КГУ им. Т. Г. Шевченко. – 1948. – № 2. – С. 71–74.
2607. Цесевич В. П. Построение пространственной модели туманности около Новой Персея 1901 // Там само. – № 2. – С. 75–76.
2608. Циммерман Г. К. Новая обработка наблюдений И. Бонсдорфа в Одессе в 1908–1910 гг. // Труды Полтав. гравиметрич. обсерватории. – 1948. – Т. 2. – С. 62–73.
2609. Циммерман Г. К. Обобщение бонсдорфского метода определения поправок за ошибки делений лимбов // Там само. – Т. 2. – С. 74–78.
2610. Циперович О. С. Активування і пригнічення пластеїноутворення шляхом хімічного впливу на фермент (папаїн) // Укр. біохім. журн. – 1948. – Т. 20, № 2. – С. 213–220. – Резюме рос.
2611. Циперович О. С. Про механізм денатурації білків // Там само. – Т. 20, № 1. – С. 108–123. – Резюме рос.
2612. Циперович О. С. Синтетична дія катепсину // Там само. – Т. 20, № 2. – С. 221–227. – Резюме рос.
2613. Циперович О. С., Лосева А. Л. Про визначення SH-груп білка // Там само. – 1948. – Т. 20, № 1. – С. 94–107. – Резюме рос.
2614. Цукерник Л. В. К теории вибрационных регуляторов напряжения // Сб. научно-техн. статей / Ин-т электротехники АН УССР. – 1948. – Вып. 2. – С. 78–84.
2615. Цукерник Л. В. Методика расчета компаундирования синхронных генераторов с электромеханическим корректором напряжения // Там само. – Вып. 1. – С. 80–92.
2616. Чепінога О. П. Дані про механізм та умови деполімеризації дезоксирибонуклеїнової кислоти в тканинах тварин // Укр. біохім. журн. – 1948. – Т. 20, № 2. – С. 168–186. – Резюме рос.
2617. Чернишов Б. І. Anthracoaia з Донецького басейну // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 133–144. – Резюме рос.
2618. Чернишов Б. І. Новий рід Taxodonta з кам'яновугільних відкладів Донецького басейну // Збірник праць з палеонтології та стратиграфії. – 1948. – Т. 1, вип. 2. – С. 3–7.
2619. Чернишов Б. І. Conchostraca з району Букачацького родовища вугілля (Східне Забайкалля) // Там само. – Т. 1, вип. 2. – С. 9–15.
2620. Чернишов Б. І. Огляд родини Grammysidae Fischer // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 4. – С. 19–27. – Резюме рос.
2621. Чернышев Б. И. Новый представитель Merostomata из нижнего карбона // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – Т. 7, вип. 5. – С. 119–130.: рис.
2622. Чернышев Б. И. О верхнепалеозойских двустворчатых моллюсках семейства Соленомия и условиях их жизни // Наукова сесія КДУ: Тези доповідей. – К., 1948. – С. 6.
2623. Чернобыльская М. Н., Рубенчик Л. Й. До впливу деяких біологічно активних речовин на Clostridium acetobutylicum // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 6. – С. 3–6. – Резюме рос.
2624. Чернобыльский И. И. К вопросу об определении коэффициента теплопередачи от одной среды к другой через ребристую поверхность // Сб. работ Ин-та энергетики АН УССР. – 1948. – № 3. – С. 82–87.

2625. Шамота М. З. Думки про поезію 1947 року // Вітчизна. – 1948. – № 1. – С. 211–226.
2626. Шамота М. З. Минуле і сучасне поета // Там само. – № 3. – С. 126–136.
2627. Шаховський С. М. Белінський і Україна // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 6. – С. 31–38.
2628. Шаховський С. М. Павло Тичина: Літературно-критичний нарис. – К.: Радян. письменник, 1948. – 58 с.
2629. Шаховський С. М. Творчість Василя Стефаника: Лекція для студентів-заочників. – К.: Радян. школа, 1948. – 19 с.
2630. Шаховський С. М. Хрестоматія критичних матеріалів. Т. 2. – К.: Радян. школа, 1948. – 220 с.
2631. Швайгер М. О. До питання про роль індолаутворення у кишкової палички в антагонізмі з черевнотифозною паличкою // Мікробіол. журн. – 1948. – Т. 9, № 4. – С. 46–51. – Резюме рос.: табл.
2632. Швець І. Т. Расчеты процессов в камерах сгорания реактивных двигателей // Сб. работ Ин-та энергетики АН УССР. – 1948. – № 3. – С. 47–64.
2633. Швець І. Т. Аналітичне визначення оптимального ступеня підвищення тиску в установці ТВРД // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 2. – С. 50–54. – Резюме рос.
2634. Швець І. Т. Радянська теплоенергетика за тридцять років // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 4. – С. 60–64.
2635. Шверницький В. В. Автоматическая сварка в мостостроении // Труды Всесоюзной конференции по автоматической сварке под флюсом 3–6 октября 1947 г., г. Киев. – К., 1948. – С. 62–69.
2636. Шевченко Л. П. Про тих, що людською кров'ю торгують: До спроб відновити у Мюнхені «товариство ім. Т. Г. Шевченка» // Сучасне і майбутнє. – 1948. – № 2. – С. 27–32.
2637. Шевченко М. Н. Мідні добрива на осушених торфовищах: Результати дослідів з коноплями / Рада наук.-техн. пропаганди АН УРСР. – К., 1948. – 36 с.: ілюстр.
2638. Шека З. А., Печеная Э. И. Перенос ионов в неводных растворах // Укр. хим. журн. – 1948. – Т. 14, вып. 1. – С. 112–123.
2639. Шереметьев М. П. Розтяг безконечної пластинки з впаяним кільцем певного класу // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 1. – С. 63–66. – Резюме рос.
2640. Шереметьев М. П. Розтяг безконечної пластинки з впаяним еліптичним кільцем // Доп. АН УРСР. – 1948. – № 1. – С. 67–72. – Резюме рос.
2641. Шингарев Л. И. К вопросу о роли рассеяния света в атмосфере Венеры // Ученые записки ХГУ: Публ. астроном. обсерватории. – 1948. – № 8. – С. 79–90.
2642. Шкабара Е. А. Прецизионная система регулирования скорости двигателя постоянного тока // Сб. научно-техн. статей / Ин-т электротехники АН УССР. – 1948. – Вып. 2. – С. 85–92.
2643. Штокало И. З. Теория обобщенного символического изображения решений линейных дифференциальных уравнений с квазипериодическими коэффициентами // Сб. трудов Ин-та математики. – 1948. – № 11. – С. 36–42.
2644. Штокало И. З. До питання про вирішення лінійних диференціальних рівнянь N-го порядку із змінними коефіцієнтами // Зб. праць Ін-ту математики. – 1948. – № 9. – С. 140–161. – Резюме рос.

2645. Штокало И. З. Развитие математики за 30 років Радянської влади // Там само. – № 10. – С. 5–40. – Резюме рос.
2646. Шульга П. Л. До систематики верхньопалеозойських Trigoniidae Lam. // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 4. – С. 37–50. – Резюме рос.
2647. Шульга П. Л. Прісноводні пеліциподи кам'яновугільних відкладів західної частини Донецького басейну / Відп. ред. В. І. Лучицький; Ін-т геологічних наук АН УРСР. – К., 1948. – 61 с.
2648. Шухатович М. Ю. Конструирование электрических машин с учетом требований экономичности и надежности // Зап. Ин-та горной механики. – 1948. – № 6. – С. 129–139.
2649. Шухатович М. Ю. Перспективы развития электропривода горных машин в послевоенной пятилетке // Там само. – № 6. – С. 140–150.
2650. Щербань А. Н. Геотермические наблюдения в Донбассе // Там само. – № 6. – С. 58–79.
2651. Юр'єв В. Я. Досягнення селекції на Україні за 30 років Радянської влади // Вісник АН УРСР. – 1948. – № 1. – С. 68–75.
2652. Юридический сборник. № 2 // Научные записки / КГУ им. Т. Г. Шевченко; Отв. ред. И. Г. Пидопличко. – К.: Изд-во КГУ, 1948. – Т. 7, вып. 2. – 173 с.
2653. Юрк Ю. Ю. Контактне взаємовідношення Коростенського граніту з Житомирським на Волині // Геол. журн. – 1948. – Т. 9, вип. 3. – С. 25–42. – Резюме рос.
2654. Юрк Ю. Ю. Про гранітні пегматити Волині // Там само. – Т. 9, вип. 1/2. – С. 59–68. – Резюме рос.
2655. Ярин В. Н. Таблицы для проектирования внецентренно сжатых железобетонных элементов // Сб. трудов / КИСИ. – 1948. – Вып. 8. – С. 245–263.

1949

2656. Абарбарчук І. Л. Комплексні сполуки хлоридів три- і п'ятивалентної сурми з хлористим йодом // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 5. – С. 22–26. – Резюме рос.
2657. Аблямитова-Виноградова З. А. О химическом составе беспозвоночных Черного моря и его изменениях // Труды Карадагской биологической станции. – 1949. – Вып. 7. – С. 3–50.: табл., рис.
2658. Авраменко С. О. Розширена наукова конференція з математичної фізики // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 11. – С. 56–59.
2659. Айзенман Б. Ю. Дія стрептоміцину при експериментальній черевнотифозній інфекції у білих мишей // Мікробіол. журн. – 1949. – Т. 11, вип. 3. – С. 63–72. – Резюме рос.: табл.
2660. Айзенман Б. Ю. Синергічна дія антибіотиків та сульфамідів на черевнотифозну паличку // Там само. – Т. 11, вип. 3. – С. 73–86. – Резюме рос.: табл.
2661. Алексапольский Д. Я. Влияние рекуперации тепла на экономичность цикла газовой турбины // Труды Ин-та теплоэнергетики. – 1949. – Сб. № 1. – С. 5–31. – Резюме англ.: табл.
2662. Алентьев О. О. Геніальний російський хімік Д. І. Менделєєв // Культурно-освітня робота. – 1949. – № 2. – С. 24–30.

2663. Альперн Д. Е. Учение И. П. Павлова о нервной трофике и гуморальные факторы реактивности нервной системы // *Врачебное дело*. – 1949. – № 10. – С. 917–922.
2664. Археологічні пам'ятки УРСР. Т. 1: Матеріали польових досліджень Інституту археології Академії наук УРСР за 1945–1946 рр. / Інститут археології АН УРСР; Відп. ред. П. П. Єфіменко. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 264 с.: ілюстр.
2665. Те саме. Т. 2. – 333 с.: ілюстр.
2666. Аснис А. Е. Кислородная резка образцов с водяным охлаждением // *Труды по автоматической сварке под флюсом*. – 1949. – Сб. № 4. – С. 69–74.
2667. Аснис А. Е. Руководство по сварке и резке природным дашавским и сжиженным горючими газами / Ред. Е. О. Патон, Г. В. Раевский; Ин-т электро-сварки им. Е. О. Патона АН УССР. – К., 1949. – 33 с.: ил.
2668. Аснис А. Е., Медовар Б. И. Особенности автоматической сварки двух-слойной стали // *Труды по автоматической сварке под флюсом*. – 1949. – Сб. № 6. – С. 63–80.
2669. Аснис А. Ю. Зміни форми каналу наконечника для зменшення витрат різального кисню при газовому різанні // *Доп. АН УРСР*. – 1949. – № 3. – С. 22–24. – Резюме рос.
2670. Афанасьев Д. А. Трирічний план розвитку громадського колгоспного і радгоспного продуктивного тваринництва (1949–1951 рр.) і основні завдання ботанічної науки щодо зміцнення кормової бази // *Ботан. журн.* – 1949. – Т. 6, № 4. – С. 3–9.
2671. Афендик Л. Г. Деформації при випробуваннях пластичних матеріалів на кручення // *Доп. АН УРСР*. – 1949. – № 2. – С. 3–11. – Резюме рос.
2672. Ахиезер Н. И. Проблема моментов А. А. Маркова относительно любого числа интервалов // *Укр. матем. журн.* – 1949. – № 3. – С. 41–50.
2673. Ахиезер Н. И., Марченко В. А. О некоторых вопросах аппроксимации непрерывных функций на всей вещественной оси // *Уч. записки / Харьк. госуниверситет им. А. М. Горького*. – 1949. – Т. 29. – С. 5–9.
2674. Ашкинази М. С., Кострюкова Е. П. Влияние растворителя из спектров электронных переносов ионов меди // *Журн. физич. химии*. – 1949. – Т. 23, вып. 12. – С. 1449–1456.
2675. Ашкинази М. С., Кострюкова Е. П. Спектры поглощения хлорида меди в этиловом спирте // *Укр. хим. журн.* – 1949. – Т. 15, вып. 2. – С. 227–233.
2676. Ашкинази М. С., Куца Б. Ф., Фоменко А. С. Упрощенный метод определения фактора контрастности // *Там само*. – Т. 14, вып. 2. – С. 47–52.
2677. Бабишкін О. К. Творчість Олесь Гончара // *Радян. літературознавство*. – 1949. – № 11. – С. 14–35.
2678. Бабко А. К., Котелянська Л. С. Вивчення забарвлених саліцилатних комплексів уранілу // *Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка*. – 1949. – Т. 8, вип. 2. – С. 75–83. – Резюме рос.: табл., мал.
2679. Бабский Е. Б. Химические механизмы регуляции возбудимости и торможения центральной нервной системы // *Сессия, посвященная 100-летию со дня рождения академика И. П. Павлова: Тезисы докладов*. – К., 1949. – С. 12–14.

2680. Бабський С. Б. Іван Петрович Павлов і сучасна біохімія: До 100-ліття з дня народження // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 3. – С. 195–198. – Резюме рос.
2681. Бабський С. Б. І. П. Павлов – великий вчений-патріот // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 9. – С. 8–20.
2682. Бабський С. Б. Іван Петрович Павлов: Життя і діяльність. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 91 с.
2683. Балабушевич И. А. Геологическое строение Днепровско-Донецкой впадины по данным геофизических исследований // Труды научно-геологического совещания по нефти, озокериту и горючим газам УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 219–225.
2684. Балабушевич И. А. Результаты геофизических работ в Прикарпатье // Там само. – С. 366–369.
2685. Балуховский Н. Ф. Задачи геологоразведочных работ на окраинах Донбасса // Там само. – С. 174–193.
2686. Барабашев Н. П., Езерский В. И. Новое о Венере // Циркуляр астрономической обсерватории. – Х., 1949. – № 2. – С. 1–2.
2687. Барабашев Н. П., Єзерський В. І. Про деякі властивості атмосфери і поверхні Венери // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 6. – С. 36–42. – Резюме рос.
2688. Барбарич А. І. Фенологічні спостереження в школі. – К.: Радян. школа, 1949. – 75 с.: мал.
2689. Бачурина Г. Ф. Нові матеріали до вивчення сфагнових боліт другої тераси Середнього Дніпра // Ботан. журн. – 1949. – Т. 6, № 4. – С. 97–102. – Резюме рос.
2690. Безпалый І. Г. Бронхіомікоз коропа // Труды Ин-ту зоологии. – 1949. – Т. 2. – С. 70–85. – Резюме рос.
2691. Бельтюкова К. Г. Бактеріальні хвороби, що ушкоджують зернобобові культури в умовах УРСР. Повідомл. 1. Бактеріози квасолі // Мікробіол. журн. – 1949. – Т. 11, вип. 2. – С. 5–21. – Резюме рос.: табл.
2692. Бельтюкова К. Г. Бактеріальні хвороби, що ушкоджують зернобобові культури в умовах УРСР. Повідомл. 2. Про випадки спільного ушкодження квасолі бактеріозами і вірусними хворобами // Там само. – Т. 11, вип. 3. – С. 10–17. – Резюме рос.: табл.
2693. Бельтюкова К. Г. Діагностичні ознаки бактеріального раку та чорної плямистості помідорів // Сад та город. – 1949. – № 7. – С. 24–25.
2694. Бельтюкова К. Г. Наслідки вивчення бактеріозів, поширених на території УРСР на злаках. Повідомл. 1. Бактеріози вівса // Мікробіол. журн. – 1949. – Т. 11, вип. 1. – С. 36–47. – Резюме рос.: табл.
2695. Белянкин Д. С., Федотьев К. М. Кривая нагревания каолина в современном ее освещении // Докл. АН СССР. – 1949. – Т. 65, № 3. – С. 357–360.
2696. Белянкин Ф. П. Баллистический копёр для определения твердости металлов ударным методом // Информ. материалы / Ин-т строит. механики АН УССР. – 1949. – № 4. – С. 4–10.
2697. Белянкин Ф. П. Прочность и деформативность деревянных стержней при кручении / Ин-т строит. механики АН УССР. № 47. – 1949. – 96 с.: ил.
2698. Бернштейн С. Н. Об аддитивных майорантах конечного роста // Докл. АН СССР. – 1949. – Т. 66. – С. 545–548.

2699. Бернштейн С. Н. О майорантах конечного или квазиконечного роста // Там само. – Т. 65. – С. 117–120.
2700. Бернштейн С. Н. Функции конечной степени и функции конечной полустепени // Изв. АН СССР. Сер. матем. – 1949. – Т. 13. – С. 111–124.
2701. Бершова О. І. Вплив деяких антибіотиків на азотобактер // Мікробіол. журн. – 1949. – Т. 11, вип. 4. – С. 34–42. – Резюме рос.: табл.
2702. Беліцер В. О., Ходорова С. Л. Денатурація та розчинення білків у водноспиртових сумішах // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 1. – С. 34–43. – Резюме рос.
2703. Белоус О. Г. Торжество ленінсько-сталінської національної політики // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 10. – С. 23–35.
2704. Белоус О. Г. І. Я. Франко в боротьбі проти попівщини та фідейзму // Там само. – № 4. – С. 39–49.
2705. Белоусов С. М. Возз'єднання українського народу в єдиній Українській радянській державі // Там само. – № 10. – С. 7–22.
2706. Белоусов С. М. Возз'єднання українського народу в єдиній Українській радянській державі: Стеногр. лекцій. – К.: Т-во для поширення політичних та наукових знань УРСР, 1949. – 70 с.
2707. Белоусов С. М. Ленінсько-Сталінська дружба народів СРСР – джерело сили й могутності нашої Батьківщини: На допомогу лекторові / Центр. лекційне бюро. Комітет в справах культурно-освітніх установ УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 35 с.
2708. Бібіков С. М. Дотрипільське поселення Лука-Врублівецька на Середньому Дністрі // Археологічні пам'ятки УРСР. Т. 2. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 226–242. – Резюме рос.
2709. Бібліотека і книга: Як користуватись бібліотекою: Посібник для читачів / Уклад. І. Д. Золотоверхий, Г. М. Плеський, Я. Н. Прайсман. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 120 с.: ілюстр.
2710. Білай В. Й. Азотисте живлення грибів із роду *Fusarium* Lk. 1. Джерела азотистого живлення // Мікробіол. журн. – 1949. – Т. 11, вип. 1. – С. 19–35. – Резюме рос.: табл.
2711. Білай В. Й. К. А. Тімірязев – класик радянської біології // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 8. – С. 58–65.
2712. Білецький О. І. Нерукотворний пам'ятник // Радян. Львів. – 1949. – № 6. – С. 54–57.
2713. Білецький О. І. «Чуття єдиної родини» в українській радянській літературі // Радян. літературознавство. – 1949. – № 10. – С. 3–16.
2714. Білецький О. І., Волинський П. К. Українська література: Підруч. для 8 кл. серед. шк. – К.: Радян. школа, 1949. – 295 с.
2715. Білик Г. І. Заплавні луки р. Північного Дінця // Ботан. журн. – 1949. – Т. 6, № 4. – С. 10–31. – Резюме рос.
2716. Білик Г. І. Сталінський план перетворення природи // Там само. – Т. 6, № 2. – С. 8–13. – Резюме рос.
2717. Білодід І. К. Андрій Олександрович Загородський // Мовознавство. – 1949. – Т. 8. – С. 102–104.

2718. Білодід І. К. Мова і стиль поеми «Прометей» А. Малишка // Там само. – 1949. – Т. 8. – С. 14–15.
2719. Бірюкович П. В. Про основні мозкові процеси при маніакально-депресивному психозі // Мед. журн. – 1949. – Т. 18, вип. 2. – С. 92–105. – Резюме рос.: табл.
2720. Бірюкович П. В., Поліщук Й. А. Соматовегетативні розлади при маніакально-депресивному психозі // Там само. – Т. 18, вип. 2. – С. 26–47. – Резюме рос.: табл.
2721. Білоруські оповідання / Упоряд. В. Кравченко; Ред. О. Корнійчук. – К.: Держлітвидав України, 1949. – 393 с.
2722. Благовещенский Ю. В. О колебаниях динамических систем при больших нелинейностях // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – № 13. – С. 112–115.
2723. Бліфельд Д. І. Розкопки слов'янського поселення коло с. Дніпровського Дніпропетровської області // Археологічні пам'ятки УРСР. Т. 1. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 99–104.
2724. Боголюбов М. М. Лекції з квантової статистики. Питання статистичної механіки квантових систем. – К.: Радян. школа, 1949. – 227 с.
2725. Боголюбов М. М., Тябликов С. В. Про усунення розбіжності власної енергії в нерелятивістській теорії поля // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 5. – С. 10–16. – Резюме рос.
2726. Боголюбов Н. Н. Одночастотные свободные колебания в нелинейных системах со многими степенями свободы // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 10. – С. 9–21. – Резюме рос.
2727. Боголюбов Н. Н., Тябликов С. В. Метод теории возмущений вырожденного уровня в полярной модели металла // Вестник МГУ. – 1949. – № 3. – С. 35–48.
2728. Боголюбов Н. Н., Тябликов С. В. Об одном применении теории возмущений к полярной модели металла // Журн. эксперим. и теорет. физики. – 1949. – № 19, вып. 3. – С. 251–255.
2729. Боголюбов Н. Н., Тябликов С. В. Приближенный метод нахождения низших энергетических уровней электронов в металле // Там само. – № 19, вып. 3. – С. 256–268.
2730. Боголюбов Н. Н., Хацет Б. И. О некоторых математических вопросах теории статистического равновесия // Докл. АН СССР. – 1949. – Т. 66, № 3. – С. 321–324.
2731. Богомоллов В. А. Автоматический оператор для пуска и остановки гидроагрегатов // Сб. научно-техн. статей / Ин-т электротехники АН УССР. – 1949. – Вып. 3. – С. 162–172.
2732. Бодрова Н. В., Краюхін Б. В. Наукова спадщина О. В. Леонтовича та її значення для радянської науки // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 4. – С. 50–57.
2733. Болтенко М. Ф. Розкопки на острові Березані в 1946 р. // Археологічні пам'ятки УРСР. Т. 2. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 31–38. – Резюме рос.
2734. Бондаренко В. В. Відбудова сільського господарства: Підрозділ розділу 4: Народне господарство України у відбудовний період (1921–1925 рр.) // Нариси розвитку народного господарства України. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 212–230.

2735. Бондаренко В. В. Народне господарство України в період боротьби за колективізацію сільського господарства (1930–1934 рр.). Розділ 6 // Там само. – С. 307–368.
2736. Бондаренко В. В., Костенко Н. К., Звиденюк П. Х., Сморшко Ф. М. Народне господарство України у відбудовний період (1921–1925 рр.). Розділ 4 // Там само. – С. 195–246.
2737. Бондарчук В. Г. Геологическая структура УССР и перспективы ее нефтеносности // Труды научно-геологического совещания по нефти, озокериту и горючим газам УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 43–55.
2738. Бондарчук В. Г. Геоморфологія УРСР: Геологічний розвиток рельєфу УРСР: Посібн. для студентів географ. та геолог. ф-тів ун-тів і пед. ін-тів. – К.: Радян. школа, 1949. – 243 с. : ілюстр., мапи.
2739. Бондарчук В. Г. Основы геоморфологии: Учеб. пособие для ун-тов и пед. ин-тов. – М.: Учпедгиз, 1949. – 320 с. : ил., карты.
2740. Борщ А. Т. Молдавская лексикография: Построение и язык русско-молдавских и молдавско-русских словарей. – Кишинев: Госиздат, 1949. – 153 с.
2741. Борщ А. Т. Молдавська лексикологія: Автореферат // Мовознавство. – 1949. – Т. 7. – С. 96–98.
2742. Борщ А. Т., Целуйко К. К. Високо тримати гідність радянської науки // Більшовик України. – 1949. – № 4. – С. 36–47.
2743. Ботаничний журнал АН УРСР. Т. 6, № 1 / Відп. ред. Д. К. Зеров. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 93 с.
2744. Те саме. Т. 6, № 2. – 81 с.
2745. Те саме. Т. 6, № 3. – 90 с.
2746. Те саме. Т. 6, № 4. – 105 с.
2747. Брадїс С. М. Основні напрямки в розвитку болотознавства СРСР // Ботан. журн. – 1949. – Т. 6, № 1. – С. 28–41. – Резюме рос.
2748. Бродский А. И. Изучение механизмов некоторых химических реакций изотопным методом // Изв. АН СССР. Отд-ние хим. наук. – 1949. – № 1. – С. 3–12.
2749. Будинок-музей Т. Г. Шевченка: Каталог-путівник / Відп. ред. К. П. Дорошенко. – К.: Комітет у справах культурно-освітніх установ УРСР, 1949. – 142 с.: ілюстр.
2750. Будников П. П. Достижения советской науки в области силикатов за 30 лет (1917–1947): Обзор литературы / Предисловие акад. Д. С. Белянкина. – М., 1949. – 208 с.
2751. Будников П. П., Бережной А. С. Реакции в твердых фазах. – М.: Промстройиздат, 1949. – 88 с.: граф.
2752. Булаховский Л. А. Диэтимологизация в русском языке // Труды Ин-та русского языка АН СССР. – 1949. – Т. 1. – С. 147–209.
2753. Булаховский Л. А. Курс русского литературного языка: Пособие для филол. ф-тов ун-тов и ф-тов языка и лит-ры пед. ин-тов УССР. 4-е изд., перераб. – К.: Радян. школа, 1949. – 408 с.
2754. Булаховський Л. А. З історичних коментарів до української мови // Мовознавство. – 1949. – Т. 8. – С. 46–56.
2755. Булаховський Л. А. Михайло Яковлевич Калинович (1888–1949) // Там само. – Т. 8. – С. 100–102.

2756. Булаховський Л. А. Наші завдання // Діалектологічний бюлетень. – 1949. – Вип. 1. – С. 3–5.
2757. Булаховський Л. А. Ювілеї // Мовознавство. – 1949. – Т. 8. – С. 105–107.
2758. Бурачинський О. М. Проростання не відокремлених від рослини бульб картоплі // Труды Ботаничного саду – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – Т. 1. – С. 128–148.: мал., табл.
2759. Бурачинський О. М. Творчий шлях народного вченого-новатора: до 50-ліття з дня народження та 25-ліття наукової діяльності акад. Т. Д. Лисенка // Ботан. журн. – 1949. – Т. 6, № 1. – С. 8–27.
2760. Бурляй Г. С. Великі успіхи письменників радянської України // Дніпро. – 1949. – № 6. – С. 107–115.
2761. Буцик А. К. Аграрные отношения на Киевщине накануне революции 1905–1907 гг. // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Істор. зб. № 2. – 1949. – Т. 8, вип. 1. – С. 75–96.: табл.
2762. В єдиній великій радянській сім'ї: Літературно-художній альманах / Упоряд. Ю. Мельничук; Редкол.: О. Є. Корнійчук, П. Г. Тичина та ін. – К.: Радян. письменник, 1949. – 488 с.
2763. Вайнберг Д. В. Задача о собственных значениях кругового кольца в линейно-податливой среде // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 10. – С. 175–192.
2764. Вайнберг Д. В. Колебания и устойчивость арок, поддерживаемых упругими связями // Там само. – № 11. – С. 32–42.
2765. Вайнберг Д. В. Контактні задачі згину пластин // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 1. – С. 33–40. – Резюме рос.
2766. Вайнберг Д. В. Метод початкових параметрів для узагальної бігармонічної задачі теорії пружності // Там само. – № 6. – С. 51–57. – Резюме рос.
2767. Вайнберг Д. В. Об одном классе контрактных задач прикладной теории упругости // Информ. материалы / Ин-т строит. механики АН УССР. – 1949. – № 1. – С. 55–69.
2768. Вайнберг Д. В. Расчет дисков турбин по методу начальных параметров // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 13. – С. 70–78.
2769. Вайнберг Д. В. Узагальнена бігармонічна задача теорії пружності // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 1. – С. 27–32. – Резюме рос.
2770. Вайсберг З. М., Дайн Б. Я. Про хімічну природу похідних молібденової та вольфрамової синей // Там само. – № 5. – С. 33–38. – Резюме рос.
2771. Варвак П. М. Некоторые задачи поперечного изгиба пластин // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 13. – С. 14–24.
2772. Варвак П. М. Развитие и приложение метода сеток к расчету пластинок: Некоторые задачи прикладной теории упругости в конечных разностях / Ин-т строит. механики АН УССР. № 46, ч. 1. – К., 1949. – 36 с.
2773. Варвак П. М. Решетки регулярной и нерегулярной структуры и их приложения // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 10. – С. 68–80.
2774. Варвак П. М. Формулы и таблицы для расчета некоторых плоских деталей // Информ. материалы / Ин-т строит. механики АН УССР. – 1949. – № 3. – С. 3–10.: табл.

2775. Василевская З. И., Мозникер Р. А. Измерение частоты продольных колебаний каната методом тензопроволоки // Там само. – № 4. – С. 62–66.
2776. Василенко А. А. Современные методы определения внешних сил, действующих на рабочие органы почвообрабатывающих машин // Труды Киевского ордена Трудового Красного Знамени сель.-хоз. ин-та. – 1949. – Т. 5. – С. 174–178.
2777. Василенко А. О. Бригада наукових працівників Академії наук УРСР у колгоспах Кам'янець-Подільської області // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 3. – С. 56–60.
2778. Василенко П. М. До теорії руху часток матеріалу на ротаційних похилих площинах // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 3. – С. 68–77. – Резюме рос.
2779. Василенко П. М. О движении материальной точки и твердого тела по поверхности. Некоторые замечания к истории исследований законов движения // Труды Киевского ордена Трудового Красного Знамени сель.-хоз. ин-та. – 1949. – Т. 5. – С. 179–200.
2780. *Вендт В. П. О фотометрическом определении воды в некоторых жидкостях // Докл. АН СССР. – 1949. – Т. 15, вып. 5.
2781. Вендт В. П. Простий фотоелектричний колориметр для біохімічних лабораторій // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 2. – С. 185–193. – Резюме рос.
2782. Вендт В. П., Кузнєцова Л. М. Новий метод визначення вітаміну А в препаратах, концентратах та риб'ячих жирах // Там само. – Т. 21, № 3. – С. 218–227. – Резюме рос.
2783. Вивалько І. Г. Вплив органічних і мінеральних добрив на врожай, накупчення і вихід каучуку в кок-сагізі // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 3. – С. 51–58. – Резюме рос.
2784. Виноградов К. А. К фауне кольчатых червей (Polychaeta) Черного моря // Труды Карадагской биологической станции. – 1949. – Вып. 8. – С. 3–84.: табл.
2785. Виноградов К. А. Список рыб Черного моря, встречающихся в районе Карадагской биологической станции, с замечаниями об их биологии и экологии // Там само. – Вып. 7. – С. 76–106.: табл.
2786. Візір П. Є. Вплив пеніциліну на патогенні властивості *Staphylococcus ruogenes* // Мікробіол. журн. – 1949. – Т. 11, вип. 3. – С. 49–62. – Резюме рос.: табл.
2787. Візір П. Є. Морфологічні зміни в культурах стафілокока і стрептокока під впливом пеніциліну // Там само. – Т. 11, вип. 2. – С. 22–33. – Резюме рос.: фото.
2788. Візір П. Є., Жембровська Л. І. Визначення концентрації пеніциліну в крові людини // Там само. – Т. 11, вип. 4. – С. 81–89. – Резюме рос.: табл.
2789. Візір П. Є., Шур-Шульц В. М. Синергічна дія пеніциліну і бактеріофага на дизентерійних і тифозних мікробів // Там само. – Т. 11, вип. 1. – С. 82–90. – Резюме рос.: табл.
2790. Вірник Д. Ф. Народне господарство дореволюційної України // Нариси розвитку народного господарства України. Розд. 1. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 5–117.
2791. Вісник Академії наук УРСР. № 1 (147) / Відп. ред. О. В. Палладін. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 76 с.
2792. Те саме. № 2 (148). – 80 с.
2793. Те саме. № 3 (149). – 88 с.
2794. Те саме. № 4 (150). – 76 с.

2795. Вісник Академії наук УРСР. № 5 (151) / Відп. ред. О. В. Палладін. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 80 с.
2796. Те саме. № 6 (152). – 84 с.
2797. Те саме. № 7 (153). – 84 с.
2798. Те саме. № 8 (154). – 81 с.
2799. Те саме. № 9 (155). – 72 с.
2800. Те саме. № 10 (156). – 95 с.
2801. Те саме. № 11 (157). – 63 с.
2802. Те саме. № 12 (158). – 76 с.
2803. Вісті Інституту гідрології і гідротехніки. Т. 5 (12) / Інститут гідрології і гідротехніки АН УРСР; Відп. ред. Г. Й. Сухомел. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 92 с.
2804. Вісюліна О. Д., Клоков М. В. Короткий визначник вищих рослин УРСР. – К.: Радян. школа, 1949. – 362 с.: мал.
2805. Власюк П. А. Академік Василь Робертович Вільямс і його вчення: До 10-х роковин з дня смерті // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 11. – С. 27–37.
2806. Власюк П. А. Академік Трохим Денисович Лисенко – основоположник радянської агробіологічної науки: На допомогу лекторові. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 47 с.: портр.
2807. Власюк П. А. За дальше піднесення врожаю і продуктивності культури кок-сагізу // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 8. – С. 32–39.
2808. Власюк П. А. Зразково виконати трирічний план розвитку громадського колгоспного і радгоспного продуктивного тваринництва на Україні // Там само. – № 7. – С. 42–48.
2809. Власюк П. А. Керівна роль ідей Й. В. Сталіна в розвитку радянської агробіологічної науки // Там само. – № 12. – С. 48–59.
2810. Власюк П. А. Класик радянської агробіології Климент Аркадійович Тимирязев // Сільське госп-во України. – 1949. – № 9. – С. 60–64.
2811. Власюк П. А. Класик советской агробіології Климент Аркадьевич Тимирязев // Сб. науч. трудов / Уманский сель.-хоз. ин-т. – 1949. – Вып. 10. – С. 5–16.
2812. Власюк П. А. Мічурінське вчення в дії // Сільське госп-во України. – 1949. – № 1. – С. 56–61.
2813. Власюк П. А. Перебудова дослідної роботи та завдання установ Сільсько-господарського відділу Академії наук УРСР // Там само. – № 2. – С. 46–54.
2814. Власюк П. А. Підсумки перебудови та завдання установ Відділу сільсько-господарських наук АН УРСР // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 1. – С. 38–52.
2815. Власюк П. А. Применение марганца для увеличения продуктивности сельскохозяйственных растений // Сб. науч. трудов / Уманский сель.-хоз. ин-т. – 1949. – Вып. 10. – С. 63–76.
2816. Власюк П. А. Система удобрення травопільних сівозмін у степових і лісостепових районах УРСР / Рада наук.-техн. пропаганди АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 32 с.
2817. Власюк П. А. Торжество мічурінської науки і завдання дальшого розвитку радянської агробіології. – К.: Т-во для поширення політичних та наукових знань УРСР, 1949. – 80 с.

2818. Власюк П. А. Учение великого преобразователя природы Ивана Владимировича Мичурина // Сб. науч. трудов Уманского сель.-хоз. ин-та. – 1949. – Вып. 10. – С. 17–27.
2819. Власюк П. А., Давидов І. О. Комплексна механізація тваринницької ферми // Соц. тваринництво. – 1949. – № 8. – С. 28–31.
2820. Власюк П. А., Климовицкая З. М. Влияние разных форм калийных удобрений на синтез каучука и химический состав кок-сагыза // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Труды Ботанічного саду ім. акад. О. В. Фоміна. № 20. – 1949. – Т. 8, вип. 5. – С. 35–44.: табл.
2821. Власюк П. А., Мельничук П. П. Соотношение органических и минеральных удобрений для сахарной свеклы // Сб. науч. трудов Уманского сель.-хоз. ин-та. – 1949. – Вып. 10. – С. 37–78.
2822. Власюк П. А., Сапатый С. Е. Влияние разных систем удобрений на физиологический режим окислительных ферментов, урожай и продуктивность сортов сахарной свеклы различных направлений // Там само. – Вып. 10. – С. 57–62.
2823. Власюк П. А., Шкварук Н. М. Агрофизиологические особенности овощных культур в зависимости от условий питания // Там само. – Вып. 10. – С. 155–162.
2824. Воблий В. К. Харчова промисловість і її розміщення // Нариси економічної географії УРСР. Т. 1, ч. 2. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 387–402.
2825. Воблий К. Г. Вступ // Там само. Т. 1, ч. 1. — С. 7–27.
2826. Воблий К. Г. Географічне положення, територія і кордони УРСР // Там само. Т. 1, ч. 1. – С. 31.
2827. Воблий К. Г. Фізико-географічні зони і райони УРСР // Там само. Т. 1, ч. 1. – С. 190–206.
2828. Воблий К. Г. Организация труда научного работника. 3-е изд., перераб. / Редкол.: М. В. Птуха и др.; Ин-т экономики АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 198 с.
2829. Водослив с широким порогом / Ин-т гидрологии и гидротехники АН УССР; Отв. ред. Б. А. Пышкин. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 72 с.: ил.
2830. Возз'єднання українського народу в єдиній Українській Радянській державі (1939–1949 рр.): Зб. документів і матеріалів / Ред. П. П. Гудзенко, Ф. П. Шевченко. – К.: Держполітвидав, 1949. – 211 с.
2831. Вознесенський О. Н. Геологічна будова // Нариси економічної географії УРСР. Т. 1, ч. 1: Природні умови. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 32–44.
2832. Вознесенський О. Н. Рельєф // Там само. Т. 1, ч. 1. – С. 45–59.
2833. Возняк М. С. Недопущення Івана Франка до доцентури у Львівському університеті // Радян. Львів. – 1949. – № 8. – С. 34–40.
2834. Волковский Л. И. К проблеме типа односвязной римановой поверхности // Укр. матем. журн. – 1949. – № 1. – С. 39–48.
2835. Волковский Л. И. Пример односвязной римановой поверхности гиперболического типа // Там само. – № 3. – С. 60–67.
2836. Волошкевич Г. З. Автоматическая сварка вертикальных швов // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1949. – Сб. № 6. – С. 81–90.

2837. Вопросы славянского языкознания. Кн. 2 // Наук. зап. Львівського держ-університету ім. Ів. Франка. – Львів, 1949. – Т. 11: Сер. філолог. Вип. 4. – 255 с.
2838. Вялов О. С. Китайские метеориты: железный Кумыс-Тюя (Арманты) в Джунгарии и каменный Нан-Янг-Пао в юго-восточной Кансу // Метеоритика. – 1949. – Вып. 5. – С. 23–25.: рис.
2839. Вялов О. С. Структура Карпат и Закарпатской области УССР // Труды научно-геологического совещания по нефти, озокериту и горючим газам УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 291–310.: ил.
2840. Гак Д. В. Народне господарство України в період Великої Вітчизняної війни 1941–1945 рр. // Нариси розвитку народного господарства України. Розд. 9. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 465–507.
2841. Гак Д. В. Розміщення машинобудівної та металообробної промисловості // Нариси економічної географії. Т. 1, ч. 1. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 343–354.
2842. Гапочка П. М. XVI з'їзд КП(б)У і питання ідейно-політичної роботи // Більшовик України. – 1949. – № 3. – С. 10–20.
2843. Геллер Б. А. Прибор для управления манометром Мак-Леода // Завод. лаборатория. – 1949. – Т. 15, № 5. – С. 614.
2844. Гельман В. М. Ширше запроваджувати досвід передових комбайнерів // Сільське госп-во України. – 1949. – № 6. – С. 46–52.
2845. Георгієвська В. В. Фізико-механічні властивості деревини закарпатського бука // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 6. – С. 13–15. – Резюме рос.
2846. Герцрікен С. Д., Дехтяр І. Я. До питання про механізм дифузії в твердих розчинах заміщення // Там само. – № 5. – С. 53–56. – Резюме рос.
2847. Герцрікен С. Д., Дехтяр І. Я. До питання про самодифузію в металах // Там само. – № 5. – С. 57–67. – Резюме рос.
2848. Герцрікен С. Д., Дехтяр І. Я., Кумок Л. М. Дослідження дифузії хрому в потрійних сплавах залізо-хром-вуглець // Там само. – № 2. – С. 48–52. – Резюме рос.
2849. Гипоксия. Труды Конференции по проблеме кислородной недостаточности организма / Отв. ред. Н. Н. Сиротинин. – К., 1949. – 329 с.: ил.
2850. Гликман Т. С., Куцая Б. Ф. Влияние растворителя на спектры электронного персонала ионов трехвалентного железа // Укр. хим. журн. – 1949. – Т. 15, вып. 2. – С. 221–226.
2851. Глікман Т. С. Фотоокислення іонів двовалентного заліза в етиловому спирті // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 2. – С. 30–33. – Резюме рос.
2852. Гнеденко Б. В. Курс теорії імовірностей: Підруч. для фіз.-мат. ф-тів унів-тів і пед. ін-тів УРСР. – К.; Л.: Радян. школа, 1949. – 360 с.: мал.
2853. Гнеденко Б. В. О локальной предельной теореме для случая бесконечной дисперсии // Сб. трудов Ин-та математики АН СССР. – 1949. – № 12. – С. 22–30.
2854. Гнеденко Б. В. О локальной теореме для предельных устойчивых распределений // Укр. матем. журнал. – 1949. – № 4. – С. 3–15.
2855. Гнеденко Б. В. О некоторых свойствах предельных распределений для нормированных сумм // Там само. – № 1. – С. 3–8.
2856. Гнеденко Б. В., Колмогоров А. Н. Предельные распределения для сумм независимых случайных величин. – М.; Л.: Гостехиздат, 1949. – 264 с.

2857. Голик А. З. Молекулярная структура и вязкость жидкостей // Укр. хим. журн. – 1949. – Т. 14, вып. 2. – С. 34–46.
2858. Голик О. З., Равикович С. Д. Будова та в'язкість бінарних розчинів і сумішей // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 2. – С. 17–23. – Резюме рос.
2859. Головин П. В., Романкевич М. Я., Таирова Т. К. Опыт очистки органо-литами соков георгины // Укр. хим. журн. – 1949. – Т. 14, вып. 2. – С. 90–92.
2860. Головин П. В., Роминский И. Р., Таирова Т. К. Выделение фруктозы из соков топинамбура в виде фруктозата // Там само. – Т. 14, вып. 2. – С. 78–81.
2861. Головин П. В., Роминский И. Р., Таирова Т. К. Гидролиз инулинового комплекса в соках топинамбура // Там само. – Т. 14, вып. 2. – С. 73–77.
2862. Головин П. В., Роминский И. Р., Таирова Т. К. Определение коэффициента диффузии углеводного комплекса топинамбура, цикория и топинамбурника // Там само. – Т. 14, вып. 2. – С. 69–72.
2863. Головин П. В., Роминский И. Р., Сушкова А. С. Опыт систематического исследования промежуточных продуктов при получении фруктозы на содержание редуцирующих сахаров // Там само. – Т. 14, вып. 2. – С. 82–89.
2864. Головин Г. Я. Подовжні коливання стержня при змінній довжині ділянки, що коливається // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 6. – С. 20–26. – Резюме рос.
2865. Головин Г. Я. Про поперечні коливання струни змінної довжини // Там само. – № 5. – С. 17–21. – Резюме рос.
2866. Головянко З. С. Причины усыхания сосновых насаждений / Ин-т энтомологии и фитопатологии АН УССР. – К., 1949. – 44 с.
2867. Гончаров В. К. Геологічна розвідка в Роставиці в 1946 р. // Археологічні пам'ятки УРСР. Т. 1. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 237–245.
2868. Гончаров В. К. Посад і сільські поселення коло Райковецького городища // Там само. – С. 31–46. – Резюме рос.
2869. Горделадзе Ш. Г. Ломоносов і учення Коперніка // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 8. – С. 66–71.
2870. Горелик Л. Э. Опыт внедрения цехового хозрасчета на заводе // Ученые записки / Киевск. фин. – эконом. ин-т. – 1949. – С. 25–40.
2871. Горенбейн Е. Я. Теория аномальной молекулярной электропроводности // Труды Второй Всесоюзной конференции по теоретической и прикладной электрохимии. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 304–319.
2872. Городній П. Т. До 200-річчя з дня народження О. М. Радіщева // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 9. – С. 52–56.
2873. Горчаков Н. Г. Крутильные колебания линейных разветвленных систем // Сб. трудов Лаборатории быстроходных машин и механизмов. – 1949. – Вып. 1. – С. 5–19.
2874. Готт В. С. Розвиток Ленінін і Сталінін вчення про комунізм і шляхи його побудови: На допомогу пропагандистові і агітаторові // Партійне життя. – 1949. – № 3. – С. 42–51.
2875. Грацианский Н. Н., Камошная П. Ф. Свойства катодных осадков олова и свинца, полученных из кислых щелочных электролитов // Труды Второй Всесоюзной конференции по теоретической и прикладной электрохимии. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 357–364.

2876. Гребень И. И. Повышение надежности работы выключателей, отключающих короткое замыкание // Известия Киевск. орд. Ленина политехн. ин-та. – 1949. – Т. 9. – С. 66–73.
2877. Гребень Л. К. Академік Михайло Федорович Іванов – основоположник мічурінської біологічної науки у тваринництві // Іванов М. Ф. Вибрані твори. – К.; Х., 1949. – С. 3–21.
2878. Гребень Л. К. За широкий розвиток мічурінської біології в тваринництві // Соц. тваринництво. – 1949. – № 1. – С. 7–13.
2879. Грибовська К. М. Скарбниця культури: Бібліотека АН УРСР // Україна. – 1949. – № 9. – С. 11.
2880. Григорьева В. А. Біохімічні дослідження ендокринної залози у зимосплячих тварин // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 1. – С. 25–33. – Резюме рос.
2881. Гринь Ф. О. Природне зростання глоду колючого (*Crataegus oxyacantha* L.) на Україні // Ботан. журн. – 1949. – Т. 6, № 3. – С. 67–71. – Резюме рос.
2882. Гринь Ф. О. Реліктові елементи у флорі Диканських лісів // Там само. – Т. 6, № 2. – С. 39–50. – Резюме рос.
2883. Гришко М. М. Завдання і напрями роботи Ботанічного саду Академії наук Української РСР // Труды Ботанического сада. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – Т. 1. – С. 3–21.: табл., схеми.
2884. Гришкова Н. П., Тютюнник Л. А. Розподіл напруг навколо гірничих виробок складної форми // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 4. – С. 39–44. – Резюме рос.
2885. Грінберг Ю. А., Сльашкевич Е. С., Ланцман Р. І. Морфологічні і біохімічні зміни еритроцитарної маси в різних шарах крові, консервованої на глюкозоцитратному розчині // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 3. – С. 269–279. – Резюме рос.
2886. Грошев М. В. Форсунка низкого давления // Известия Киевского ордена Ленина политехн. ин-та. – 1949. – Т. 8. – С. 205–213.
2887. Грудницька М. С. До стоп'ятидесятиріччя з дня народження О. С. Пушкіна // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 6. – С. 69–75.
2888. Грудницька М. С. До характеристики невідомої прози Панаса Мирного: До 100-річчя з дня народження // Там само. – № 5. – С. 17–28.
2889. Грудницька М. С. З архівних матеріалів Архипа Тесленка // Радян. літературознавство. – 1949. – № 11. – С. 100–109.
2890. Грудницька М. С. Нездійснені творчі задуми і незакінчені твори С. Васильченка // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 10. – С. 75–87.
2891. Грудницька М. С. Про видання повного зібрання творів Тараса Григоровича Шевченка // Радян. літературознавство. – 1949. – № 10. – С. 83–85.
2892. Губергріц М. М. Про вегетативну систему // Мед. журн. – 1949. – Т. 19, вип. 3. – С. 26–32. – Резюме рос.: табл.
2893. Губергріц М. М. Спогади про роботу в лабораторії І. П. Павлова // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 9. – С. 43–47.
2894. Гудзий Н. К. Пушкин: Критико-биографический очерк. – К.: Гослитиздат Украины, 1949. – 144 с.: ил.
2895. Гудзий Н. К. Л. Н. Толстой – великий писатель русского народа: Стеногр. публ. лекции. – М.: Правда, 1949. – 32 с.: портр.

2896. Гудзий Н. К. Л. Н. Толстой. 1828–1910 / Ред. В. Бонч-Бруевич. – М.: Литературный музей, 1949. – 113 с. – Сер.: Русские писатели.
2897. Гудзий М. К. Наш Пушкин // Вітчизна. – 1949. – № 6. – С. 143–148.
2898. Гудзий М. К. Олександр Сергійович Пушкин // Дніпро. – 1949. – № 6. – С. 93–106.
2899. Гудзий М. К. Пушкин і російська культура // Радян. літературознавство. – 1949. – № 12. – С. 13–22.
2900. Гудзий М. К. Пушкин // О. С. Пушкин: Твори. – К., 1949. – С. 7–23.
2901. Гудзий М. К. Пушкин і російська культура: До 150-річчя з дня народження // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 6. – С. 32–41.
2902. Гулий М. Ф., Коломійченко М. А. До питання про характер взаємодії між ферментом і полісахаридом у фосфорилазній реакції // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 3. – С. 228–238. – Резюме рос.
2903. Гумецька Л. Л. Принципи створення Польсько-українського словника // Мовознавство. – 1949. – Т. 8. – С. 80–86.
2904. Гуревич С. М. Оценка склонности сварных швов к образованию горячих трещин // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1949. – Сб. № 7. – С. 47–54.
2905. Гуржій І. О. Турбаївське повстання // Вітчизна. – 1949. – № 7. – С. 163–169.
2906. Гуржій І. О. Ювілейна сесія Академії наук Української РСР, присвячена десятиріччю возз'єднання українського народу в єдиній Українській радянській державі // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 11. – С. 47–51.
2907. Гуслистий К. Г. Київська Русь: Лекція для студентів-заочників історич. ф-тів педагог. і вчитель. ін-тів. – К.: Радян. школа, 1949. – 56 с.
2908. Гутман Л. М. Автосварка высокоуглеродистых лемехов тракторных плугов // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1949. – Сб. № 4. – С. 63–68.
2909. Давиденков Н. Н. К вопросу об основах математической теории пластической деформации // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 10. – С. 3–8.
2910. Давиденков Н. Н. О природе прочности // Там само. – Т. 13. – С. 5–13.
2911. Давиденков Н. Н. Об ударе груза о балку // Там само. – Т. 11. – С. 73–82.
2912. Давиденков Н. Н. Усталость металлов / Совет науч.-техн. пропаганды АН УССР. – К., 1949. – 63 с.: ил.
2913. Давидов Г. М. До наслідків робіт конференції з питань використання місцевих джерел добрив УРСР // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 4. – С. 64–78.
2914. Давидов Г. М. До наслідків робіт конференції з питань впровадження травопільної системи землеробства в степових і лісостепових районах УРСР // Там само. – № 3. – С. 61–72.
2915. Давидов Г. М. До наслідків робіт координаційної наради Академії наук Української РСР та Академії наук Білоруської РСР з проблеми розвитку продуктивних сил Полісся // Там само. – № 8. – С. 49–55.
2916. Дайн Б. Я., Качан А. А. Гетерогенные явления при процессе фотовосстановления ионов четырехвалентного церия // Докл. АН СССР. – 1949. – Т. 67, № 1. – С. 85–88.

2917. Данилевский В. В. Применение саратовского природного газа для сварки алюминия // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1949. – Сб. № 4. – С. 75–78.
2918. Данилевский В. В. Русская техника. 2-е изд., испр. и доп. – Л.: Лениздат, 1949. – 548 с.: рис., портр.
2919. Данилов В. И., Зубков О. И., Скришевський А. М. Рентгенографічне дослідження рідкого ортодихлорбензолу // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 5. – С. 39–43. – Резюме рос.
2920. Дашевский Л. Н. Исследование влияния реактивных моментов на характеристики моментного двигателя // Сб. трудов Ин-та электротехники. – 1949. – Вып. 4. – С. 25–34.
2921. Дашевский Л. Н., Рабинович З. Л. Применение реактивной катушки с железным сердечником в тиратронной схеме управления электродвигателем // Там само. – Вып. 4. – С. 35–46.
2922. Дворнікова П. Д. Спостереження над кристалізацією деяких тканинних білків // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 4. – С. 326–340. – Резюме рос.
2923. Дей О. И. Борці за народне мистецтво // Радян. Львів. – 1949. – № 9. – С. 64–68.
2924. Делимарский Ю. К. Электродные потенциалы металлов в расплавленных галогенидах // Труды Второй Всесоюзной конференции по теоретической и прикладной электрохимии. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 266–279.
2925. Делимарский Ю. К., Рябоконт В. Д., Колотти А. А. Потенциалы разложения хлоридов металлов в расплавленной смеси NaCl-KCl-SrCl₂ как растворителя // Укр. хим. журн. – 1949. – Т. 15, вып. 1. – С. 149–158.
2926. Делімарський Ю. К. Електродні потенціали та електрохімічний ряд напружень металів в розтоплених бромідах // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1949. – Т. 8, вип. 2. – С. 5–21. – Резюме рос.: табл.
2927. Демиденко Т. Т. К теории и практике минерального питания сахарной свеклы, подсолнечника и яровой пшеницы // Труды Киевского ордена Трудового Красного Знамени сель.-хоз. ин-та. – 1949. – Т. 5. – С. 138–158.
2928. Дзюбенко Л. К. Вирощування кукурудзи з недозрілих зернівок // Ботан. журн. – 1949. – Т. 6, № 3. – С. 41–62. – Резюме рос.
2929. Динабург А. Д., Лауэр Н. В., Колчинская А. З. К вопросу о патоморфологических изменениях центральной нервной системы при гипоксии в онкогенезе // Тезисы конференции по возрастным изменениям обмена веществ и реактивности организма. – К., 1949. – С. 18.
2930. Дінабург Г. Д. Роль кори мозку в регуляції стану аргірофільної основної речовини // Мед. журн. – 1949. – Т. 19, вип. 3. – С. 72–82. – Резюме рос.: мікрофото.
2931. Динамика и прочность авиадвигателей: Сборник статей. № 3 / Ред. С. В. Серенсен. – М., 1949. – 174 с.
2932. Діалектологічний бюлетень. Вип. 1 / Ін-т мовознавства АН УРСР; Гол. ред. В. С. Ільїн. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 85 с.
2933. Длугач М. И. Крутильная жесткость тонкостенного стержня, усиленного решеткой // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 11. – С. 19–31.

2934. Длугач М. И. Применение начала возможных перемещений к задачам устойчивости ступенчатых стержней и балок // Там само. – Т. 13. – С. 33–43.
2935. Длугач М. Й. До питання про розв'язання задач стійкості енергетичним методом // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 4. – С. 59–62. – Резюме рос.
2936. Дмитрієв Г. В. Шестикрапкова цикада // Сільське госп-во України. – 1949. – № 8. – С. 35–36.
2937. Дмитров Л. Д. Білгород-Дністровська археологічна експедиція // Археологічні пам'ятки УРСР. Т. 2. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 39–52. – Резюме рос.
2938. Добровольський А. В. Восьма Угрінська неолітична стоянка // Там само. Т. 2. – С. 243–252. – Резюме рос.
2939. Добровольський А. В. Кам'яні закладки в околицях Тавілжаного острова // Там само. Т. 2. – С. 180–190. – Резюме рос.
2940. Добровольський А. В. Кам'яні спорудження в Надпоріжжі // Там само. Т. 2. – С. 191–200. – Резюме рос.
2941. Добровольський А. В. Сліди перебування слов'ян XII–XIII ст. у Надпоріжжі // Там само. Т. 1. – С. 91–95. – Резюме рос.
2942. Доброхотов Н. Н. Критические замечания о работах доктора технических наук, профессора К. В. Любавского по теории сварочных процессов // Автогенное дело. – 1949. – № 3. – С. 26–28.
2943. Доброчасва Д. М. Волошки УРСР, їх поширення та історія розвитку // Ботан. журн. – 1949. – Т. 6, № 2. – С. 63–77. – Резюме рос.
2944. Довженок В. Й. Археологічні матеріали до історії хліборобства у древніх східних слов'ян на території УРСР // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 2. – С. 54–65.
2945. Довженок В. Й. Древній Вишгород // Там само. – № 8. – С. 40–48.
2946. Доповіді Академії наук УРСР. № 1 / Відп. ред. А. І. Кіпріанов. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 67 с.
2947. Те саме. № 2. – 56 с. – Резюме рос.
2948. Те саме. № 3. – 79 с. – Резюме рос.
2949. Те саме. № 4. – 69 с. – Резюме рос.
2950. Те саме. № 5. – 92 с. – Резюме рос.
2951. Те саме. № 6 / Відп. ред. А. І. Кіпріанов. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 70 с. – Резюме рос.
2952. Дорошенко К. П. Мова і стиль «Fata morgana» М. Коцюбинського: Автореферат // Мовознавство. – 1949. – Т. 8. – С. 108–109.
2953. Драйгор Д. А. Упрочнение поверхности металла при механической обработке // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 11. – С. 115–127.
2954. Дрига І. О. Роботи з акліматизації персиків у Києві // Труды Ботаничного саду. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – Т. 1. – С. 78–107.: мал., табл.
2955. Дроботько В. Г., Айзенман Б. Є., Кісель П. І. Вивчення дії індолу та його похідних на черевнотифозну паличку // Мікробіол. журн. – 1949. – Т. 11, вип. 2. – С. 34–46. – Резюме рос.: табл.
2956. Дроботько В. Г., Марусенко П. Е., Айзенман Б. Е. и др. Этиология стахиботриотоксикоза // Новое грибковое заболевание лошадей и людей (стахиботриотоксикоз). – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 7–26.: фото.

2957. Дульнева В. Б., Соловйов М. В. Основні результати роботи по інтродукції та селекції винограду в районі Києва // Труды Ботаничного саду. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – Т. 1. – С. 108–127.: табл.
2958. Думанский А. В. Гидрофильность коллоидных систем и ее теоретическое и практическое значение // Коллоиды в пищевой промышленности. Сб. 2. – М.: Пищепромиздат, 1949. – С. 8–20.: ил., табл.
2959. Думанский А. В. Теплоты смачивания и набухания // Докл. АН СССР. – 1949. – Т. 64. – С. 537–540.
2960. Думанский А. В., Думанский И. А. Библиографический очерк развития отечественной коллоидной химии. Вып. 1 / Отв. ред. Я. А. Фиалков; Ин-т общей и неорганической химии АН УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – 134 с.
2961. Думанский А. В., Куриленко О. Д. Применение метода дисперсии диэлектрической постоянной для определения гидрофильности золя крахмала // Коллоидный журн. – 1949. – Т. 11, № 2. – С. 62–72.: ил., табл.
2962. Думанский А. В., Куриленко О. Д. Теплота смачивания и диэлектрическая постоянная дисперсных систем // Исследования в области высокомолекулярных соединений: Доклады к 6-й конференции по высокомолекулярным соединениям. – М.; Л., 1949. – С. 207–222: ил.
2963. Думанский А. В., Глаголевый Ю. Ф., Струкова Е. П. Коллоидно-химические явления при замочке кукурузы // Коллоиды в пищевой промышленности. Сб. 2. – М.: Пищепромиздат, 1949. – С. 231–237.: ил., табл.
2964. Думанський А. В., Меженний Я. П., Некряч Є. Ф. Ліофільність дисперсних систем. Теплоти змочування силікагелю водою, етиловим спиртом та їхніми розчинами // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 4. – С. 45–50. – Резюме рос.
2965. Душечкин А. И. Перспективы применения на Украине фосфоритов в качестве удобрений // Труды Киевского ордена Трудового Красного Знамени сель.-хоз. ин-та. – 1949. – Т. 5. – С. 89–97.
2966. Душечкін О. І. Проблема добрив на Україні // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 4. – С. 9–17.
2967. Дьяченко В. Е., Бреус К. А. Гидродинамический удар в сплошном цилиндре и в сосудах, наполненных жидкостью // Сб. трудов Ин-та математики. – 1949. – № 12. – С. 127–143.
2968. Дьяченко В. Є., Мальнев А. Ф. Теорія стаціонарних процесів в термоелементі // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Матем. зб. № 3. – 1949. – Т. 8, вип. 4. – С. 69–77.
2969. Дядиченко В. А. Полтавська битва: До 240-річчя розгрому шведів під Полтавою // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 7. – С. 23–34.
2970. Електроіскровий спосіб обробки металів: Бібліографічна пам'ятка / Уклад. Г. І. Стецюк; Відп. ред. Е. А. Куцин; Державна публ. б-ка АН УРСР. – К., 1949. – 22 с.: портр.
2971. Емельяненко П. Т. Захват металла при обкатке труб в автоматическом стане Штифеля // Труды Ин-та черной металлургии. – 1949. – Т. 3. – С. 77–105.
2972. Еременко В. Н. Граница α -твердого раствора в системе Ni-Sb // Там само. – Т. 3. – С. 139–147.

2973. Еременко-Швец А. С. К вопросу о коэффициенте полезного действия пароструйных аппаратов // Труды Ин-та теплоэнергетики. – 1949. – Сб. № 1. – С. 76–79.
2974. Еременко-Швец А. С. К вопросу об оптимальной форме камеры смешения пароструйного аппарата // Там само. – Сб. № 1. – С. 52–65.
2975. Еременко-Швец А. С. Работа пароструйных аппаратов при переменном режиме // Там само. – 1949. – Сб. № 1. – С. 66–75.
2976. Ерліхман Л. Н. Вплив антибіотиків часнику (фітонцидів) на біохімічні перетворення L(-)-тироzinу в нирковій тканині // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 1. – С. 15–24. – Резюме рос.
2977. Ершов В. Н. Исследование работы ступени осевого компрессора в потенциальном потоке // Труды Ин-та теплоэнергетики. – 1949. – Сб. № 1. – С. 32–44.
2978. Ершов В. Н. К вопросу о характеристике многоступенчатого осевого компрессора // Там само. – Сб. № 1. – С. 45–51.
2979. Ефименко П. П. Из материалов палеолитического поселения Костенки. I. Землянка А. // Совет. археология. – 1949. – Т. 11. – С. 113–126.
2980. Ємельяненко Г. Г. Перемога радянської революції – торжество ленінізму // Вітчизна. – 1949. – № 11. – С. 144–154.
2981. Ємчук Є. М. До вивчення фауни і екології Ixodidae Київської області // Труды Ин-ту зоології. – 1949. – Т. 2. – С. 86–93. – Резюме рос.
2982. Ємчук Є. М. Пасовищні кліщі та боротьба з ними / Рада наук.-техн. пропаганди АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 40 с.: ілюстр.
2983. Жилко Ф. Т. Зауваження про методику запису діалектного матеріалу // Діалектологічний бюлетень. – 1949. – Вип. 1. – С. 59–68.
2984. Жилко Ф. Т. Мова Івана Франка: Лекція для студентів-заочників ф-ту мови і літератури педагог. і вчитель. ін-тів. – К.; Л.: Радян. школа, 1949. – 30 с.
2985. Жилко Ф. Т. Третя республіканська діалектологічна нарада // Діалектологічний бюлетень. – 1949. – Вип. 1. – С. 69–72.
2986. Жудин Н. Д. Кручение прямоугольных стержней: приближенное решение // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 10. – С. 81–89.
2987. Жудин Н. Д., Сахненко В. Л. Использование в строительстве горелого и деформированного металла // Информ. материалы / Ин-т строит. механики АН УССР. – 1949. – № 2. – С. 19–38.
2988. Журов Г. В. МХАТ і радянська кінематографія // МХАТ і українська театральна культура: Статті і матеріали. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 107–132.
2989. Завгородний Ф. И. К вопросу о причинах разного содержания азотистых веществ в сортах сахарной свеклы // Труды Киевского ордена Трудового Красного Знамени сель.-хоз. ин-та. – 1949. – Т. 5. – С. 159–165.
2990. Зайцев Г. П. К вопросу о коэффициенте упрочнения при пластической деформации металлов // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 10. – С. 121–133.
2991. Зайцев Г. П. К вопросу о связи твердости по Бринеллю со статическими характеристиками металла // Там само. – Т. 11. – С. 83–98.
2992. Закордонєць А. І. Вегетативне розмноження шипшин // Ботан. журн. – 1949. – Т. 6, № 2. – С. 14–23. – Резюме рос.

2993. Закордонець А. І. До фізіології дозрівання і проростання насіння (плодиків) шипшини // Там само. – Т. 6, № 1. – С. 79–86. – Резюме рос.
2994. Заморій П. К., Ромоданова А. П. До питання про час утворення Бузького лиману // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 4. – С. 11–14. – Резюме рос.
2995. Зарецький М. О. Про одну операцію в теорії точкових множин // Наук. зап. Львів. держ. ун-ту ім. І. Франка. Сер. фіз.-мат. – 1949. – Т. 12, вип. 3. – С. 35–43.
2996. Записки Института горной механики. № 7 / Ред. П. С. Кучеров. – 1949. – 88 с.: ил.
2997. Те саме. № 8. – 1949. – 96 с.: ил.
2998. Засенко О. С. Мрії співця Гуцульщини здійснилися // Дніпро. – 1949. – № 10. – С. 115–120.
2999. Затуловский Б. Г. Стрептомицин: свойства и применение в медицине / Совет науч.-техн. пропаганды АН УССР. – К., 1949. – 40 с.
3000. Захарчук Ю. М. Розкопки коло с. Нерубайське під Одесою // Археологічні пам'ятки УРСР. Т. 1. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 138–144. – Резюме рос.
3001. Зеленський М. В. До питання про фракціонування білків сироватки крові. Повідомл. 1 // Мед. журн. – 1949. – Т. 19, вип. 2. – С. 61–68. – Резюме рос.: мал.
3002. Зеленський М. В. До питання про фракціонування білків сироватки крові. Повідомл. 2 // Там само. – Т. 19, вип. 2. – С. 69–75. – Резюме рос.: мал., табл.
3003. Зелінський С. П. Білки крові та деякі азотисті продукти обміну при маніакально-депресивному психозі // Там само. – Т. 18, вип. 2. – С. 64–69.: діагр., табл.
3004. Зеров Д. К. Рослиність // Нариси економічної географії УРСР. Т. 1, ч. 1: Природні умови. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 156–174.
3005. Зеров К. К. Дослідження заростання р. Дніпра в середній його течії // Труды Ін-ту гідробіології. – 1949. – № 23. – С. 36–54. – Резюме рос.: мал.
3006. Зерова М. Я. Цикли розвитку *Botryosphaeria Hoffmanni Hohn.* та *Massaria macrospora (Desm.) Sacc.* // Ботан. журн. – 1949. – Т. 6, № 4. – С. 64–76. – Резюме рос.
3007. Зинченко А. А. Исследование работы гидродинамической муфты на стенде и на автомобиле ЗИС-5 // Сб. трудов Лаборатории быстроходных машин и механизмов. – 1949. – Вып. 1. – С. 20–37.
3008. Зінов'єва Х. Г., Савченко-Більська О. Т. Деякі дані про місцеві штамми азотобактера // Мікробіол. журн. – 1949. – Т. 11, вип. 3. – С. 3–9. – Резюме рос.: табл.
3009. Золотоверхий І. Д. Бібліографічні видання Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Короленка // Культурно-освітня робота. – 1949. – № 5. – С. 45–47.
3010. Золотоверхий І. Д. Видання творів Й. В. Сталіна на Україні // Йосифу Віссаріоновичу Сталіну Академія наук Української РСР: Зб. праць. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 113–128.
3011. Золотоверхий І. Д. Українська радянська книга 1948 року // Вітчизна. – 1949. – № 4. – С. 146–151.
3012. Зосимович Д. П. Новый метод исследования потенциалов сплавов, образующихся в гальванических элементах // Труды Второй Всесоюзной конферен-

ции по теоретической и прикладной электрохимии. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 89–105.

3013. Зражевський А. І. Нейтралізуюча діяльність дощовиків (Lumbricidae) у лісовому ґрунті // Праці Ін-ту лісівництва. – 1949. – Т 1. – С. 144–151. – Резюме рос.

3014. Зражевський А. І. Про міграцію бурякового довгоносика на посівах цукрових буряків // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 6. – С. 62–68. – Резюме рос.

3015. Зубаровский В. М. Спирты и кетоны ряда тиазола // Тезисы докладов на Украинской конференции по органической химии 12-15 октября 1949 г. – К., 1949. – С. 31–32.

3016. Иванов В. Н. Симптомы и синдромы общего характера при раке желудка // Врачебное дело. – 1949. – № 12. – С. 1109–1122.

3017. Ивахненко А. Г. Метод расчета оптимальных параметров нелинейных мостов // Сб. трудов Ин-та электротехники. – 1949. – Вып. 4. – С. 85–97.

3018. Ивахненко А. Г., Парра И. К. Триггерное устройство для измерения угла выбега ротора турбогенератора // Там само. – Вып. 4. – С. 206–212.

3019. Ивахненко А. Г., Февралева Н. Е. Методика расчета и результаты испытания измерительного элемента мощности для регуляторов и датчика для осциллографирования // Там само. – Вып. 4. – С. 213–225.

3020. Ивахненко А. Г., Хрущева Н. В. Методика расчета оптимальных значений постоянных резонансного измерительного элемента частоты // Там само. – Вып. 3. – С. 103–113.

3021. Ивахненко А. Г., Парра И. К., Февралева Н. Е. Расчет быстродействующих следящих систем регулирования с высокой добротностью // Сб. науч.-техн. статей / Ин-т электротехники АН УССР. – 1949. – Вып. 3. – С. 81–102.

3022. Иносов В. Л. Испытание скоростного регулятора турбогенератора гармоническим методом // Сб. трудов Ин-та электротехники. – 1949. – Вып. 4. – С. 69–84.

3023. Иносов В. Л. Стабилизация регуляторов дополнительным контуром // Сб. науч.-техн. статей / Ин-т электротехники АН УССР. – 1949. – Вып. 3. – С. 71–80.

3024. Иносов В. Л., Катков Ф. А. Струнный генератор стандартной частоты // Сб. трудов Ин-та электротехники. – 1949. – Вып. 4. – С. 200–205.

3025. Иносов В. Л., Крутикова В. Е. Расчет режимов твердых выпрямителей с учетом их внутреннего сопротивления // Сб. науч.-техн. статей / Ин-т электротехники АН УССР. – 1949. – Вып. 3. – С. 57–70.

3026. Иносов В. Л., Цукерник Л. В. Возбуждение и компаундирование мощных синхронных генераторов с автоматическим регулятором (корректором) напряжения без движущихся частей и электронных приборов // Сб. трудов Ин-та электротехники. – 1949. – Вып. 3. – С. 47–68.

3027. Иносов В. Л., Крутикова В. Е., Островская А. В., Цукерник Л. В. Исследование электромеханического корректора напряжения для синхронных генераторов // Сб. науч.-техн. статей / Ин-т электротехники АН УССР. – 1949. – Вып. 3. – С. 43–56.

3028. Информационные материалы. № 1 / Ин-т строительной механики АН УССР; Отв. ред. Ф. П. Белянкин. – К., 1949. – 71 с.

3029. Те саме. № 2. – 54 с.

3030. Информационные материалы. № 3. / Ин-т строительной механики АН УССР; Отв. ред. Ф. П. Белянкин. – К., 1949. – 88 с.
3031. Те саме. № 4. – 87 с.
3032. Итенберг Б. З. Напряженное состояние диска гиперболического профиля под действием несимметрической нагрузки // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – № 13. – С. 79–90.
3033. Ишлинский А. Ю., Лаврентьев М. А. Динамические формы потери устойчивости упругих систем // Докл. АН СССР. – 1949. – Т. 64, № 6. – С. 779–782.: табл.
3034. Ільїн В. С. Дієслово: Лекція для студентів-заочників ф-тів мови і літератури педагогічних і вчительських ін-тів. – К.; Львів: Радян. школа, 1949. – 48 с.
3035. Ільїн В. С. Народність у провінціях Т. Г. Шевченка // Мовознавство. – 1949. – Т. 7. – С. 31–46.
3036. Ільїн В. С. Українські переклади поезій О. С. Пушкіна // Там само. – Т. 8. – С. 57–79.
3037. Ільїнська В. А. Розвідка пам'яток скіфського часу на Посуллі (1946) // Археологічні пам'ятки УРСР. Т. 2. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 139–148. – Резюме рос.
3038. Іофанов Д. М. Олександр Миколайович Радіщев: До 200-річчя з дня народження // Дніпро. – 1949. – № 8. – С. 108–111.
3039. Ісакович В. М. За нові досягнення радянської науки в 1949 році // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 1. – С. 24–31.
3040. Йосипенко М. К. МХАТ СРСР ім. М. Горького і український театр // МХАТ і українська театральна культура: Статті і матеріали. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 41–78.
3041. Йосифу Віссаріоновичу Сталіну Академія наук Української РСР: 36. праць / Відп. ред. О. В. Палладін. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 486 с.: ілюстр.
3042. Кавецкий Р. Е. Некоторые итоги развития учения о физиологической системе соединительной ткани // Врачебное дело. – 1949. – № 12. – С. 1069–1074.
3043. Кавецкий Р. Е. Що ми знаємо про рак: Науково-популярний нарис. – К.: Держмедвидав УРСР, 1949. – 56 с.
3044. Кавецкий Р. Е., Дядюша Г. Ф. До питання про взаємовідношення між вегетативною нервовою системою і фізіологічною системою сполучної тканини // Мед. журн. – 1949. – Т. 19, вип. 3. – С. 49–59. – Резюме рос.: табл.
3045. Каптаренко-Черноусова О. К. Новые данные по геологии палеогена УССР // Труды научно-геологического совещания по нефти, озокериту и горючим газам УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 194–200.
3046. Карпенко В. В. Спалювання землистого бурого вугілля УРСР в шарових топках промислових котлів / Ред. І. Т. Швець; Рада по вивченню продуктивних сил УРСР АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 28 с.: ілюстр.
3047. Карпенко Г. В. Вплив мастила на втомну міцність металів // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 6. – С. 58–61. – Резюме рос.
3048. Карпенко Г. В. Вплив поверхнево-активних речовин на втомну міцність металів // Там само. – № 3. – С. 39–43. – Резюме рос.
3049. Карпенко Г. В. Груднева сесія Академії наук УРСР // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 1. – С. 58–63.

3050. Карпенко Г. В. У Президії Академії наук УРСР // Там само. – № 5. – С. 76.
3051. Касаткин Б. С. Опыт выплавки стали для сварных мостов // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1949. – Сб. № 6. – С. 8–15.
3052. Касименко О. К. Значення праць Й. В. Сталіна у створенні марксистсько-ленінської історії України // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 12. – С. 35–47.
3053. Касьяненко В. Г. Про особливості будови та функції стопи *Duplicidentata* // Труды Ин-ту зоології. – 1949. – Т. 2. – С. 58–69. – Резюме рос.
3054. Катков Ф. А. Опыт приготовления счетчиков потерь // Сб. трудов Ин-та электротехники. – 1949. – Вып. 4. – С. 194–199.
3055. Килимник О. В. Андрій Головка: Лекція для студентів-заочників. – К.: Радян. школа, 1949. – 43 с.
3056. Килимник О. В. Володимир Сосюра: Лекція для студентів-заочників. – К.: Радян. школа, 1949. – 36 с.
3057. Килимник О. В. Збулися вікові сподівання українського народу // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 10. – С. 36–51.
3058. Килимник О. В. Романи Андрія Головка // Радян. літературознавство. – 1949. – № 11. – С. 36–56.
3059. Киприанов А. И. Электронная теория в органической химии / Отв. ред. Е. А. Шилов; Ин-т органической химии АН УССР. – К.: Изд-во АН УРСР, 1949. – 172 с.
3060. Киприанов А. И., Тимошенко Е. С. Влияние нейтральных растворителей на цвет органических красителей // Тезисы докладов на Украинской конференции по органической химии 12-15 октября 1949 г. – К., 1949. – С. 17–18.
3061. Кіпріанов А. І., Оксенгендлер Г. М. «Азастирили» бензтіазольного ряду // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1949. – Т. 8, вип. 2. – С. 27–34. – Резюме рос.: табл., графіки.
3062. Кіпріанов А. І., Пазенко З. М. Синтез четвертинних солей бензо-1,4-тіазину // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 3. – С. 9–14. – Резюме рос.
3063. Кіпріанов А. І., Пазенко З. М. Ціанінові барвники і стирили ряду бензо-1,4-тіазину // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 3. – С. 15–21. – Резюме рос.
3064. Кіпріанов А. І., Ушенко І. К. Бісціаніни // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1949. – Т. 8, вип. 2. – С. 35–42. – Резюме рос.: табл.
3065. Кирдбая Ю. К. К вопросу об оптимальной нагрузке трактора // Труды Киевского ордена Трудового Красного Знамени сель.-хоз. ин-та. – 1949. – Т. 5. – С. 209–215.
3066. Кирдо И. В. Исследование содержания газов в сварных швах // Сб. по автоматической сварке под флюсом. – 1949. – № 8. – С. 65–87.
3067. Кирдо И. В., Подгаецкий В. В. О влиянии флюсов на пористость автоматного шва, вызванную ржавчиной // Там само. – № 6. – С. 36–62.
3068. Кирилюк Є. П. Великий письменник // Вітчизна. – 1949. – № 5. – С. 140–152.
3069. Кирилюк Є. П. Іван Франко: Лекція для студентів-заочників ф-тів мови і літератури педагогічних і вчительських ін-тів. – К.: Радян. школа, 1949. – 40 с.
3070. Кирилюк Є. П. Народність Шевченка // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 3. – С. 9–24.

3071. Кирилюк С. П. Панас Мирний // Україна. – 1949. – № 5. – С. 30.
3072. Кирилюк С. П. Пушкін і Шевченко // Радян. літературознавство. – 1949. – № 12. – С. 23–30.
3073. Кирилюк С. П. Співець єдності слов'янських народів: До 135-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка // Сучасне і майбутнє. – 1949. – № 3. – С. 10–17.
3074. Кирилюк С. П. Український народ шанує пам'ять великого Пушкіна: До 150-річчя з дня народження поета // Там само. – № 6. – С. 8–13.
3075. Кирилюк С. П. Шевченко в боротьбі за високу ідейність української літератури // Радян. Львів. – 1949. – № 4. – С. 47–53.
3076. Кирилюк С. П. Шевченко і Велика жовтнева соціалістична революція // Там само. – № 11. – С. 57–78.
3077. Кириченко І. М. Орфографічний словник: Для школи. – К.: Радян. школа, 1949. – 256 с.
3078. Кирсанов А. В. Об имидосульфате // Тезисы докладов на Украинской конференции по органической химии 12–15 октября 1949 г. – К., 1949. – С. 5–6.
3079. Кисель И. М. Расчет на косо́й продольный изгиб за пределами упругости связями // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 11. – С. 43–72.
3080. Кисильов О. І. Павло Грабовський: Лекція для студентів-заочників. – К.: Радян. школа, 1949. – 42 с.
3081. Кисильов О. І. Поезія П. Грабовського останніх років життя // Радян. літературознавство. – 1949. – № 10. – С. 63–70.
3082. Кисильов О. І. Поезія Т. Шевченка в перекладі П. Грабовського // Там само. – № 10. – С. 71–82.
3083. Кістяківський О. Б. Про біологічне значення шлюбного поліморфізму турухтана *Philomachus pugnax* L. // Труды Ин-ту зоології. – 1949. – Т. 2. – С. 48–57. – Резюме рос.
3084. Клейн Б. І., Лінник П. П. Дослідження бруцельозного ендотоксину. Повідомл. 2. Імунізуючі властивості бруцельозного ендотоксину // Мікробіол. журн. – 1949. – Т. 11, вип. 1. – С. 63–72. – Резюме рос.: табл.
3085. Климовицька З. М. Динаміка вуглеводів, накопчення білка під впливом системи живлення рослин травопільної бурякової сівозміни // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 3. – С. 59–67. – Резюме рос.
3086. Клоков М. В. Новый багаторічний вид роду *Onosma* L. з флори крейдяних відсолонень // Ботан. журн. – 1949. – Т. 6, № 3. – С. 72–75. – Резюме рос.
3087. Ковалевский С. А. Перспективы нефтеносности и газоносности Буковины и задачи геологических исследований // Труды научно-геологического совещания по нефти, озокериту и горючим газам УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 343–358.
3088. Коваленко А. Д. Расчет колес турбомашин по моментной теории оболочек // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 10. – С. 134–151.
3089. Коваленко А. Д. Симметричная деформация круглой пластинки в случае, когда модуль упругости изменяется по радиусу // Там само. – Т. 13. – С. 44–50.
3090. Коваленко А. Д. Таблицы и формулы для расчета на изгиб круглых пластинок с толщиной, изменяющейся по линейному закону // Информ. материалы / Ин-т строит. механики АН УССР. – 1949. – № 3. – С. 11–26.

3091. Коваленко Л. А. Историчні погляди О. М. Радіщева // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 9. – С. 57–67.
3092. Коваль П. Й. Про розв'язання граничної просторової задачі з осьовою симетрією теорії потенціалу методом електромодельовання // Наук. зап. / Київський держ. пед. ін-т ім. О. М. Горького. Фіз.-мат. серія. – 1949. – Т. 9, № 4. – С. 93–98. – Резюме рос.
3093. Коленчук К. И. Определение процентного содержания поздней ткани в древесине // Информ. материалы / Ин-т строит. механики АН УССР. – 1949. – № 1. – С. 46–49.
3094. Коленчук К. И. Определение точки насыщения волокон способом дисков // Там само. – № 3. – С. 66–70.
3095. Коленчук К. И. Текстура древесины как показатель ее прочности // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 10. – С. 98–106.
3096. Коллоиды в пищевой промышленности. Сб. 2 / Научный комитет коллоидной химии при ВНИТО; Ред. А. В. Думанский. – М.: Пищепромиздат, 1949. – 248 с.
3097. Коломійченко М. А., Гулий М. Ф., Дубравіна Г. І. Новий шлях перетворення азоту аміаку в аміноазот в тканинах тварин // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 2. – С. 175–184. – Резюме рос.
3098. Колпаков Є. В. Порівняльне дослідження м'язових шлюзів печінкових вен // Мед. журн. – 1949. – Т. 19, вип. 2. – С. 14–30. – Резюме рос.: мал.
3099. Кондратюк Е. Н. Материали к познанию сорной растительности в полесских районах Житомирщины // Труды Житомирского сель.-хоз. ин-та. – 1949. – Т. 10. – С. 71–78.
3100. Кондратюк Є. М. Дубильна сировина Житомирського Полісся та перспективи її використання // Ботан. журн. – 1949. – Т. 6, № 3. – С. 76–81. – Резюме рос.
3101. Кондрачук В. Ю. Республіканська нарада з питань роботи геологічної служби УРСР // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 2. – С. 66–67.
3102. Кондруцька Н. В. До методу визначення вітаміну С в рослинних об'єктах // Ботан. журн. – 1949. – Т. 6, № 1. – С. 87–93. – Резюме рос.
3103. Кононенко В. О. До питання про несиметричні цикли навантаження при випробуваннях на витривалість // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 3. – С. 25–38. – Резюме рос.
3104. Консевич А. І. Про стан роботи по підготовці кадрів Академії наук УРСР // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 5. – С. 55–58.
3105. Копилов Ф. Б. Посульська експедиція 1945–1946 рр. // Археологічні пам'ятки УРСР. Т. 1. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 246–283.
3106. Корецкий В. М. Первая сессия Комиссии международного права // Советское государство и право. – 1949. – № 8. – С. 12–29.
3107. Корнеев Г. В. Контактные приборы для исследования повторяемости напряжений в металлических конструкциях // Информ. материалы / Ин-т строит. механики АН УССР. – 1949. – № 4. – С. 25–35.
3108. Корнейчук А. Е. Великий поэт-демократ // Тарас Шевченко. Собрание сочинений в пяти томах. Т. 1: Стихотворения и поэмы. – М.: ОГИЗ, 1949. – С. 5–11.

3109. Корнійчук О. Є. В єдиній великій радянській сім'ї // В єдиній великій радянській сім'ї: Літературно-художній альманах. – К.: Радян. письменник, 1949. – С. 13–15.
3110. Корнійчук О. Є. Правда: П'єса на 3 дії // Українська радянська п'єса. Т. 1. – К., 1949. – С. 3–48.
3111. Корнійчук О. Є. Приїздить у Дзвонкове: Уривок з п'єси // В єдиній великій радянській сім'ї: Літературно-художній альманах. – К.: Радян. письменник, 1949. – С. 268–278.
3112. Корнійчук О. Є. П'єси. – К.: Держлітвидав України, 1949. – 437 с.: ілюстр.
3113. Корнійчук О. Є. Тарас Григорович Шевченко: Критико-біографічний нарис // Тарас Шевченко. Повна збірка творів в 3-х томах. Т. 1: Поезії. – К.: Держлітвидав України, 1949. – С. 5–19.
3114. Корнійчук О. Є. Театр-прапорносець // МХАТ і українська театральна культура: Статті і матеріали. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 137–142.
3115. Корнійчук О., Бажан М., Рильський М., Тичина П., Гончар О., Дмитренко Л., Скляренко С., Смолич Ю., Рибак Н. Сталінською дружбою ми здружені навіки // Білоруські оповідання. – К.: Держлітвидав України, 1949. – С. 5–6.
3116. Корноухов Н. В. Интерполяционно-итерационный метод решения дифференциальных уравнений прочности и устойчивости непрямоугольных стержней // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 11. – С. 3–18.
3117. Корноухов Н. В. Объединенный расчет прочности и устойчивости пространственных шарнирно-стержневых ферм // Там само. – Т. 10. – С. 22–32.
3118. Корноухов Н. В. Сжато-изогнутый призматический стержень на упругом основании // Информ. материалы / Ин-т строит. механики АН УССР. – 1949. – № 2. – С. 3–18.
3119. Корноухов Н. В. Составление приближенных развернутых решений для сжатоизогнутых рам на основе их точного расчета // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 10. – С. 33–46.
3120. Корноухов Н. В. Экспериментальное определение критической нагрузки упругих рамных систем без доведения испытуемой конструкции до потери устойчивости // Там само. – Т. 10. – С. 47–55.
3121. Короткевич Г. Г. Монографія про коропа // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 6. – С. 76–79.
3122. Короткий астрономічний календар на 1949 рік / Відп. ред. О. Я. Орлов. – К., 1949. – 28 с.
3123. Короткий астрономічний календар на 1950 рік / Відп. ред. О. Я. Орлов. – К., 1949. – 28 с.
3124. Короткоручко В. П. Дані про перетворення дегідроаскорбінової кислоти в дикетогулонову в тваринних тканинах // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 3. – С. 205–217. – Резюме рос.
3125. Короткоручко В. П. Конференція з питань біохімії в харчовій промисловості // Там само. – Т. 21, № 4. – С. 395–402. – Резюме рос.
3126. Косарик Д. М. В сім'ї вольній, новій / Україна. – 1949. – № 3. – С. 11–12.

3127. Косарик Д. М. По сталінських місцях: Трудящі України з любов'ю оберігають місця, де перебував товариш Сталін в роки Громадянської війни // Культурно-освітня робота. – 1949. – № 12. – С. 19–21.
3128. Косарик Д. М. Пушкин и украинский народ. Кн. 2 // Советская Украина. – 1949. – С. 80–90.
3129. Косарик Д. М. Пушкін на Україні. – К.: Т-во для поширення політичних та наукових знань УРСР, 1949. – 40 с.
3130. Косарик Д. М. Сонце російської поезії // Україна. – 1949. – № 6. – С. 16–17.
3131. Косарик Д. М. Шевченко-юнак в Петербурзі: Біографічні розшуки // Вітчизна. – 1949. – № 3. – С. 171–179.
3132. Косець М. І. Нарис рослинності гірської частини Закарпатської області УРСР // Ботан. журн. – 1949. – Т. 6, № 1. – С. 42–57. – Резюме рос.
3133. Костенко Н. К. Розвиток торгівлі і зміцнення фінансової системи. Підрозділ розд. 4: Народне господарство України у відбудовний період (1921–1925 рр.) // Нариси розвитку народного господарства України. Розд. 4. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 212–230.
3134. Костромін М. І. Газові опалювальні прилади // Будівельна техніка. – К., 1949. – С. 75–90.
3135. Костромін М. І. Збірний вогневий калорифер для повітряного поквартирного опалення в малоповерхових жилих будинках // Там само. – С. 181–206.
3136. Костюк Г. С. Учення І. П. Павлова про вищу нервову діяльність і психологія // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 9. – С. 21–34.
3137. Костюк Ю. Г. Твори Олександра Корнійчука на Мхатівській сцені // МХАТ і українська театральна культура: Статті і матеріали. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 79–106.
3138. Котельников А. К. Распространение радиоволн в среде с переменными диэлектрической и магнитной проницаемостями в случае, когда отношение последних постоянно // Сб. трудов Ин-та электротехники. – 1949. – Вып. 4. – С. 180–182.
3139. Котельников А. К. Распространение электромагнитных волн вдоль проводов и в неограниченном диэлектрике с непрерывно изменяющимися параметрами // Там само. – Вып. 4. – С. 183–185.
3140. Котов В. Н. Отечественная история в освещении В. Г. Белинского // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Істор. зб. № 2. – 1949. – Т. 8, вип. 1. – С. 45–74.
3141. Котов В. Н. Пушкін про героїчне минуле нашої країни // Дніпро. – 1949. – № 7. – С. 102–112.
3142. Котов М. І. Адвентивні рослини в УРСР // Ботан. журн. – 1949. – Т. 6, № 1. – С. 74–78. – Резюме рос.
3143. Кошик А. К. Инвентарная реформа 1847–1848 гг. и крестьянское движение на Правобережной Украине // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Істор. зб. № 2. – 1949. – Т. 8, вип. 1. – С. 97–122.
3144. Кравчук Б. Шляхи свободи: Продовження // Вітчизна. – 1949. – № 2. – С. 153–165.
3145. Крамаренко Л. П. Централізована підготовка кормів // Соц. тваринництво. – 1949. – № 1. – С. 24–30.

3146. Красносельский М. А. О самосопряженных расширениях эрмитовых операторов // Укр. математ. журн. – 1949. – № 1. – С. 21–38.
3147. Красносельский М. А. Об эрмитовых операторах, не допускающих замыкания // Сб. трудов Ин-та математики. – № 12. – С. 93–101.
3148. Красносельский М. А., Крейн С. Г. Об одном доказательстве теоремы о категории проективного пространства // Укр. математ. журн. – № 2. – С. 99–102.
3149. Кратінова Е. Р. Влияние недостатка белка в пище на возрастные изменения в содержании аскорбиновой кислоты в животных тканях // Тезисы конференции по возрастным изменениям обмена веществ и реактивности организма. – К., 1949. – С. 34.
3150. Кратінова К. Р. Окислення аскорбінової кислоти та відновлення дегідроаскорбінової кислоти тканинами тварин різного віку // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 1. – С. 77–84. – Резюме рос.
3151. Крашенинникова О. В. Некоторые данные по микропетрографической корреляции кайнозойских отложений Днепровско-Донецкой впадины и смежных районов // Труды научно-геологического совещания по нефти, озокериту и горючим газам УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 201–207.
3152. Краюхін Б. В. Залежність біомаси бентосу від хімічного складу донних відкладів // Труды Ин-ту гідробіології. – 1949. – № 24. – С. 3–11. – Резюме рос.: табл.
3153. Крейн М. Г. Основные положения теории представления эрмитовых операторов с индексом дефекта (m, m) // Укр. матем. журн. – 1949. – № 2. – С. 3–66.
3154. Крейн М. Г. Эрмитово-положительные ядра на однородных пространствах. Ч. 1 // Там само. – № 4. – С. 64–98.
3155. Кремнев О. А. Метод расчета двухкамерных топков с жидким шлакоудалением // Труды Ин-та теплоэнергетики. – 1949. – Сб. № 1. – С. 128–142.
3156. Крижанівський О. М. Про наближене розв'язування числових алгебраїчних рівнянь // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 6. – С. 16–19. – Резюме рос.
3157. Крижанівський С. А. Архип Тесленко: Лекція для студентів-заочників. – К.: Радян. школа, 1949. – 23 с.
3158. Крижанівський С. А. Микола Бажан // Вітчизна. – 1949. – № 5. – С. 162–178.
3159. Крижанівський С. А. Микола Бажан: Лекція для студентів-заочників. – К.: Радян. школа, 1949. – 34 с.
3160. Криниченко А. Молодь країн нової демократії в боротьбі за мир // Дніпро. – 1949. – № 7. – С. 113–119.
3161. Кришталь О. П. Багатоніжки (Mugilopoda) Канівського біогеографічного заповідника // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1949. – Т. 8, вип. 6. – С. 13–26.
3162. Криштофович А. М. Третинний ліс України у Ботанічному саду Академії наук УРСР // Труды Ботанічного саду. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – Т. 1. – С. 39–48.
3163. Криштофович А. Н. Несколько пермских растений из Актюбинской области // Ботан. журн. – 1949. – Т. 34, № 6. – С. 629–631.: табл.
3164. Кроткевич П. Г. Вплив усунення бруньок на якість та приріст осового пагона сосни // Праці Ін-ту лісівництва. – 1949. – Т. 1. – С. 162–180. – Резюме рос.

3165. Кроткевич П. Г. Организация постоянных древесно-кустарниковых семенных хозяйств в колхозах Украины // Труды Киевского ордена Трудового Красного Знамени сель.-хоз. ин-та. – 1949. – Т. 5. – С. 259–269.
3166. Кроткевич П. Г. Организация постоянных лесосеменных хозяйств // Сборник по обмену опытом в лесной пром-сти и лесном хоз-ве. – 1949. – № 1. – С. 55–64.
3167. Кроткевич П. Г. Хвойные породы в сталинском плане преобразования природы // Там само. – № 3/4. – С. 98–105.
3168. Кружанов С. С. Изучение влияния глубины и способов внесения суперфосфата, в зависимости от обработки почвы, на урожай яровой пшеницы // Науч. труды / Укр. НИИ овощеводства. – 1949. – Т. 1. – С. 5–21.
3169. Крутікова Н. Є. Могутній голос радянського народу: До Всесоюзної конференції прихильників миру // Сучасне і майбутнє. – 1949. – № 9. – С. 6–9.
3170. Крутікова Н. Є. Образ Пушкіна в російській радянській прозі // Радян. літературознавство. – 1949. – № 12. – С. 31–42.
3171. Крутікова Н. Є. Творчість Гоголя та її значення для української літератури: Стеногр. лекції. – К.: Т-во для поширення політичних та наукових знань УРСР, 1949. – 27 с.
3172. Куделя Е. С. Синтетические эталоны для спектрального анализа // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1949. – Сб. № 6. – С. 98–108.
3173. Кудра О. К. Вторые катодные потенциалы при высоких плотностях тока // Труды Второй Всесоюзной конференции по теоретической и прикладной электрохимии. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 47–62.
3174. Кудра О. К., Гитман Е. Б. Условие выделения плотных и рыхлых катодных осадков // Там само. – С. 170–185.
3175. Кудра О. К., Сегаль Ф. И. Извлечение меди из окислительных руд растворами железных солей // Известия Киевск. орд. Ленина политехн. ин-та. – 1949. – Т. 8. – С. 132–139.
3176. Кудра О. К., Сегаль Ф. И. Опыты экстрагирования медистых песчаников аммиачными растворами // Там само. – Т. 8. – С. 123–131.
3177. Кудра О. К., Терновая Н. И. Потенциалы при электролитическом выделении сурьмы // Там само. – Т. 9. – С. 174–181.
3178. Кудра О. К., Четвериков А. В. О влиянии чужеионных электролитов на электроосаждение металлов // Укр. хим. журн. – 1949. – Т. 14, вып. 2. – С. 53–68.
3179. Кузнецов В. И. Зависимость минерального состава руд от вмещающих пород в одном ртутном месторождении // Минералог. сборник. – 1949. – № 3. – С. 63–74.
3180. Кузнецов В. И. К методике наблюдения жидких включений в прозрачных минералах с помощью иммерсионных жидкостей // Там само. – № 3. – С. 201–203.
3181. Кузнецов В. И. Комплексное использование бурых углей УССР. Сообщ. 1 // Укр. хим. журн. – 1949. – Т. 15, вып. 1. – С. 3–10.
3182. Кузнецов В. И., Говорова Р. П., Шилов С. В. Комплексное использование бурых углей УССР. Сообщ. 2 // Там само. – Т. 15, вып. 1. – С. 11–24.

3183. Кузьминский В. Г. Температурный режим системы охлаждения авто-тракторных двигателей с принудительной циркуляцией воды // Труды Киевского ордена Трудового Красного Знамени сель.-хоз. ин-та. – 1949. – Т. 5. – С. 201–208.
3184. Кузьмич Е. Ф. Сортирование семян кок-сагыза по удельному весу // Науч. труды / Укр. НИИ овощеводства. – 1949. – Т. 1. – С. 93–102.
3185. Куксін М. В. Насінництво багаторічних злакових трав // Соц. тваринництво. – 1949. – № 1. – С. 19–23.
3186. Кульский Л. А., Гороновский И. Т. Применение триангулярных диаграмм при исследовании процесса очистки воды коагуляцией // Укр. хим. журн. – 1949. – Т. 15, вып. 1. – С. 83–96.
3187. Кульский Л. А., Гороновский И. Т. Применение триангулярных диаграмм при исследовании очистки воды коагуляцией. 2. Влияние анионного состава воды // Там само. – Т. 15, вып. 4. – С. 419–431.
3188. Кульский Л. А., Когановский А. М., Гороновский И. Т. Исследование очистки вод разного состава смешанными коагулянтами и влияние на этот процесс электрического тока // Там само. – Т. 15, вып. 4. – С. 432–441.
3189. Кульский Л. А., Когановский А. М., Стемпковская Л. А. К изучению электро-катадинового процесса // Там само. – Т. 15, вып. 1. – С. 66–82.
3190. Кульский Л. А., Когановский А. М., Стемпковская Л. А. К изучению электро-катадинового процесса. 2. Анодное растворение меди в разбавленных растворах электролитов // Там само. – Т. 15, вып. 2. – С. 203–210.
3191. Кульский Л. А., Шевченко М. А., Когановский А. М. Влияние некоторых анионов на скорость хлопьеобразования в золе гидроокиси железа // Там само. – Т. 15, вып. 2. – С. 211–220.
3192. Кундіренко Е. Ф. Мічурінська школа в колгоспі: На допомогу агротехнаванню // Сільське госп-во України. – 1949. – № 2. – С. 62–64.
3193. Курдюмов Г. В., Козирський Г. Я. Вплив хрому, вольфраму, молібдену і кремнію на кінетику першої стадії розпаду мартенситу // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 6. – С. 32–35. – Резюме рос.
3194. Курдюмов Г. В., Грозін Б. Д., Лисак Л. І. Вплив деформації на розпад мартенситу загартованої сталі // Там само. – № 1. – С. 17–21. – Резюме рос.
3195. Куриленко Й. М. Наукова сесія, присвячена 100-річчю з дня народження класика української літератури Панаса Мирного // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 5. – С. 69–72.
3196. Кухтенко А. И. Конференции, посвященные памяти основателя Института горной механики АН УССР М. М. Федорова // Зап. Ин-та горной механики. – 1949. – № 7. – С. 78–87.
3197. Кухтенко И. И. Водородная перегруппировка в фенолах // Тезисы докладов на Украинской конференции по органической химии 12-15 октября 1949 г. – К., 1949. – С. 9.
3198. Куцин Е. А. До питання про зміну мікроструктури сталі, обробленої електроіскровим методом // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 1. – С. 41–47. – Резюме рос.
3199. Куцин Э. А. Электроискровой способ обработки поверхностей тел вращения // Сб. трудов Лаборатории быстроходных машин и механизмов. – 1949. – Вып. 1. – С. 38–52.

3200. Лавриненко Д. Д. Введення модрини в культури на Україні як засіб підвищення продуктивності лісу // Праці Ін-ту лісівництва. – 1949. – Т. 1. – С. 77–143. – Резюме рос.
3201. Лавров П. А. Разрушение сельского хозяйства и ограбление крестьянства Украины германскими оккупантами в 1918 году // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Істор. зб. № 2. – 1949. – Т. 8, вип. 1. – С. 181–203.
3202. Лавров Ф. І. Народна творчість возз'єднання радянської України // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 10. – С. 52–65.
3203. Лавров Ф. І. Пам'ятка юного збирача-фольклориста. – К.: Радян. школа, 1949. – 36 с.
3204. Лавров Ф. І. Фольклор возз'єднаної України // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 10. – С. 14.
3205. Лагодовська О. Ф. Кам'яні закладки Надпоріжжя: За матеріалами досліджень 1945–1946 рр. // Археологічні пам'ятки УРСР. Т. 2. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 159–179. – Резюме рос.
3206. Лагодовська О. Ф. Усатівська експедиція 1946 р. // Там само. Т. 2. – С. 201–204. – Резюме рос.
3207. Ладыженский Н. Р. Геологическое строение предгорья Восточных Карпат и перспективы его газо-нефтеносности // Труды научно-геологического совещания по нефти, озокериту и горючим газам УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 323–330.
3208. Лазаренко Е. К. О гидрослюдах глинистых образований // Минералог. сборник. – 1949. – № 3. – С. 41–52.
3209. Ларін Б. О. Про методологію радянської лінгвістичної географії // Діалектологічний бюлетень. – 1949. – Вип. 1. – С. 6–14.
3210. Латишева К. Я. Алгоритм знаходження асимптотичних розв'язків лінійних диференціальних рівнянь для досить великих значень незалежного змінного // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1949. – Т. 8, вип. 4. – С. 79–93.
3211. Латишева К. Я. Об общем решении в конечной форме линейных дифференциальных уравнений // Укр. матем. журн. – 1949. – № 3. – С. 81–100.
3212. Латишева К. Я. Про збіжність асимптотичних рядів // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 4. – С. 55–58. – Резюме рос.
3213. Латишева К. Я. Про умови регулярності особливої точки лінійного диференціального рівняння // Там само. – № 4. – С. 51–54. – Резюме рос.
3214. Лауер Н. В. Про стійкість дихального центра до аноксії в онтогенезі // Мед. журн. – 1949. – Т. 19, вип. 1. – С. 48–61. – Резюме рос.: табл.
3215. Ле І. Господар заводу: Дніпродзержинський завод ім. Дзержинського під час німецької окупації // В єдиній великій радянській сім'ї: Літературно-художній альманах. – К.: Радян. письменник, 1949. – С. 192–202.
3216. Лебедев В. К. О моделировании электрических аппаратов переменного тока для дуговой сварки // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1949. – Сб. № 8. – С. 88–92.
3217. Лебедев В. К. О трансформаторе с подвижной обмоткой // Там само. – 1949. – № 5. – С. 72–83.

3218. Лебедев С. А., Дашевский Л. Н. Влияние сухого трения на изменение скорости при синусоидальном приложенном моменте // Сб. трудов Ин-та электротехники. – 1949. – Вып. 4. – С. 18–24.
3219. Лебедев С. І. Каротиноїди генеративної системи рослин та їх значення при заплідненні // Ботан. журн. – 1949. – Т. 6, № 3. – С. 19–33. – Резюме рос.
3220. Левин Б. Я. О почти периодических функциях Левитана // Укр. матем. журн. – 1949. – № 1. – С. 49–101.
3221. Левицький І. Ф. Розкопки палеолітичної стоянки на Балці Осокорівій в 1946 р. // Археологічні пам'ятки УРСР. Т. 2. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 289–291. – Резюме рос.
3222. Левін О. М. Рівняння плоского пограничного шару для потоків з вільною поверхнею // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 6. – С. 43–50. – Резюме рос.
3223. Левченко С. П. Словник-показчик: Рецензія на: Горецький П., Кириченко І. Словник-показчик до «Українського правопису». – К.; Л.: Радян. школа, 1947 // Мовознавство. – 1949. – Т. 7. – С. 94–95.
3224. Левянт М. І., Малкиман Й. І., Каменецька Б. Й. Зміни вмісту в корі головного мозку аденозинтрифосфорної кислоти і фосфорокреатину після судорог, які викликані коразолом // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 4. – С. 363–367. – Резюме рос.
3225. Линник Ф. А. Материалы по изучению стахиботриотоксикоза у лошадей и людей // Новое грибковое заболевание лошадей и людей (стахиботриотоксикоз). – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 27–33.: табл.
3226. Лінник П. П. Мінливість ферментативних властивостей мікробів тифозно-паратифозної групи під впливом різних факторів. Повідомл. 2. Мінливість під впливом бактеріофага // Мікробіол. журн. – 1949. – Т. 11, вип. 2. – С. 57–62.: табл.
3227. Лінник П. П. Те саме. Повідомл. 1. Мінливість під впливом пасажів in vivo // Там само. – Т. 11, вип. 1. – С. 73–81.: табл.
3228. Лінник П. П. Те саме. Повідомл. 3. Мінливість під впливом тривалого культивування в ґрунтах та у воді // Там само. – Т. 11, вип. 3. – С. 87–97.: табл.
3229. Липа О. Л. Аптекарьські, ботанічні й акліматизаційні сади як інтродукційні осередки // Труды Ботаничного саду. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – Т. 1. – С. 49–65.: табл.
3230. Лисак Л. І. Зміна сталих решітки мартенситу в процесі його розпаду // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 5. – С. 44–52. – Резюме рос.
3231. Лисенко П. С. Зміни в лексиці сучасного колгоспного села // Діалектологічний бюлетень. – 1949. – Вип. 1. – С. 44–58.
3232. Лисенко Т. Д. Агробіологія: Роботи з питань генетики, селекції та насінництва. – К.; Х.: Держлісгоспвидав України, 1949. – 496 с.
3233. Лисенко Т. Д. Мічурінську теорію – в основу насінництва. – К.; Х.: Держлісгоспвидав України, 1949. – 27 с.
3234. Лисенко Т. Д. Організм і середовище. – К.; Х.: Держлісгоспвидав України, 1949. – 28 с.
3235. Лисенко Т. Д. Причини виродження садивного матеріалу картоплі на півдні // Сад та город. – 1949. – № 2. – С. 4–7.

3236. Лисенко Т. Д. Трирічний план розвитку громадського колгоспного і радгоспного продуктивного тваринництва та завдання сільськогосподарської науки: Доповідь на сесії ВАСГНІЛ. – К.; Х.: Держлісгоспвидав України, 1949. – 28 с.
3237. Лисенко Т. Д. Трирічний план розвитку громадського колгоспного і радгоспного продуктивного тваринництва та завдання сільськогосподарської науки // Соц. тваринництво. – 1949. – № 6. – С. 3–18.
3238. Лисін Б. С., Дашук К. В. Вивчення властивостей берегівського каоліну // Будівельні матеріали. – К., 1949. – С. 3–10.
3239. Лысин Б. С., Дашук К. В. Высококачественный фарфор из украинского сырья // Известия Киевск. орд. Ленина политехн. ин-та. – 1949. – Т. 8. – С. 292–298.
3240. Лысин Б. С., Корнилович Ю. Е. Раман-цемент из киевской спондиловой глины // Там само. – Т. 8. – С. 289–292.
3241. Литвин К. З. Бібліотека – важливий центр культури // Культурно-освітня робота. – 1949. – № 1. – С. 6–9.
3242. Лихвар Д. Ф., Ракітська М. Г. Академік Т. Д. Лисенко: Бібліографічний довідник / Відп. ред. П. А. Власюк; Рада наук.-техн. пропаганди АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 101 с.
3243. Ліберман Л. Данило Кирилович Заболотний: До 20-річчя з дня смерті // Мікробіол. журн. – 1949. – Т. 11, вип. 4. – С. 5–14.
3244. Ліпшиць В. В. Вирощування на поживних середовищах прогрітих клітин *Clostridium Welchii* Holland (*C. perfringens*) // Мікробіол. журн. – 1949. – Т. 11, вип. 2. – С. 72–78. – Резюме рос.: табл.
3245. Логінов Б. Й. Про ширину позахисних лісових смуг в умовах Української РСР // Праці Ін-ту лісівництва. – 1949. – Т. 1. – С. 200–213.
3246. Лось Ф. Є. Україна у буржуазно-демократичній революції 1905–1907 рр.: Лекція для студентів-заочників педвишів. – К.: Радян. школа, 1949. – 52 с.
3247. Лось Ф. Є. Формування робітничого класу на Україні. – К.: Т-во для поширення політичних та наукових знань УРСР, 1949. – 27 с.
3248. Луговцов М. В. Вогні України // Україна. – 1949. – № 5. – С. 10–11.
3249. Луговцов М. В. Вогні України: Розвиток металургійної промисловості // В єдиній великій радянській сім'ї: Літературно-художній альманах. – К.: Радян. письменник, 1949. – С. 355–358.
3250. Луговцов М. В., Воронова Н. А. Износоустойчивые чугунные мельничные шары // Труды Ин-та черной металлургии. – 1949. – Т. 3. – С. 50–61.
3251. Луговцов М. В., Сигов А. И., Котов И. К. Получение агломерата с марганцевой рудой и доменная плавка на нем // Там само. – Т. 3. – С. 3–24.
3252. Лур'є О. Ю. Про розширення показань до внутрішнього акушерського дослідження // Педіатрія, акушерство і гінекологія. – 1949. – № 3. – С. 19–22.
3253. Лучинская З. И. Исследование кольцевой линии // Сб. трудов Ин-та электротехники. – 1949. – Вып. 4. – С. 186–193.
3254. Лучицкий В. И., Бабинец А. Е. Константин Иванович Маков: Некролог // Труды лаборатории гидролог. пробл. им. акад. Саваренского. – 1949. – Т. 6. – С. 207–211.
3255. Лучицкий В. И. Петрография. Т. 2. 6-е изд., перераб. – М.; Л.: Госгеолиздат, 1949. – 437 с.: табл.

3256. Ляшенко Ф. Б. Про прилов молоді оселедця ставними неводами в придунайському морському районі // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 5. – С. 59–62.
3257. Ляшенко О. Ф. Риби нижньої течії р. Прип'яті // Труды Ин-ту гідробіології. – 1949. – № 23. – С. 55–74. – Резюме рос.: табл.
3258. Майданський М. Н. Класифікація означень при подвійному виразі ознаки // Мовознавство. – 1949. – Т. 7. – С. 47–59. – Резюме рос.
3259. Малашенко С. В. К вопросу о системе линейного виброметра с пониженным порогом чувствительности // Информ. материалы / Ин-т строит. механики АН УССР. – 1949. – № 2. – С. 39–44.
3260. Малашенко С. В. Контактные приборы для измерения деформаций // Там само. – № 4. – С. 16–24.
3261. Малашенко С. В. Магнитный метод контроля количества кремния в ферросимиде // Там само. – № 3. – С. 71–77.
3262. Малашенко С. В. Система регулювання виброустановок на широкую полосу частот // Там само. – № 4. – С. 36–41.
3263. Малашенко С. В. Установка для дослідження міцності при складному навантаженні // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 4. – С. 63–68. – Резюме рос.
3264. Малашенко С. В. Установка для испытаний на усталость и затухание // Информ. материалы / Ин-т строит. механики АН УССР. – 1949. – № 4. – С. 11–15.
3265. Малиновський К. А. Каштан тегівний (*Castanea sativa* Mill.) на Закарпатті та можливість його поширення // Ботан. журн. – 1949. – Т. 6, № 2. – С. 51–55. – Резюме рос.
3266. Мамонтова В. О. Попелиці (Aphidodea) Канівського біогеографічного заповідника // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1949. – Т. 8, вип. 6. – С. 87–116.
3267. Мандельберг С. Л. Автоматическая сварка под флюсом на наклонной плоскости // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1949. – Сб. № 6. – С. 91–97.
3268. Маркевич О. П. Гельмінтофауна риб р. Дніпра в районі м. Канева // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1949. – Т. 8, вип. 6. – С. 1–12.
3269. Маркелов Г. І. Біологічне значення оптико-вегетативної системи // Мед. журн. – 1949. – Т. 19, вип. 3. – С. 20–25. – Резюме рос.
3270. Марковский Ф. Т. Энергетические характеристики малых рек УССР // Труды Ин-та теплоэнергетики. – 1949. – Сб. № 1. – С. 80–96.
3271. Марковский Ф. Т., Уласик В. Л. Общая характеристика гидроэнергетических ресурсов УССР // Известия Киевск. орд. Ленина политехн. ин-та. – 1949. – Т. 8. – С. 7–14.
3272. Марковский Ю. М. Районування р. Дніпра за складом його зоопланктону // Труды Ин-ту гідробіології. – 1949. – № 23. – С. 15–35. – Резюме рос.: діагр., табл.
3273. Марусенко Т. А. Профілактична дія специфічного бактеріофага на експериментальний паратиф В у лабораторних тварин // Мікробіол. журн. – 1949. – Т. 11, вип. 2. – С. 47–56. – Резюме рос.: табл.
3274. Марусенко Т. А. Профілактична дія тифозного бактеріофага на піддослідних тварин // Там само. – Т. 11, вип. 1. – С. 91–96. – Резюме рос.: табл.

3275. Марчук П. Д. Про підсумки вивчення і застосування антиретикулярної цитотоксичної сироватки (АЦС) за останні три роки // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 7. – С. 35–41.
3276. Маслов С. І. Початковий період в історії українського книгодрукування (1574–1800 рр.) // Там само. – № 7. – С. 58–63.
3277. Матвеев А. Л. Энергетические характеристики станочных работ // Сб. научно-техн. статей / Ин-т электротехники АН УССР. – 1949. – Вып. 3. – С. 173–189.
3278. Матвійчук М. Ф. Пісні возз'єднаного народу // Радян. Львів. – 1949. – № 9. – С. 60–63.
3279. Матвійчук М. Ф. Творча дружба // Там само. – № 7. – С. 57–60.
3280. Махно Є. В. Дві пам'ятки бронзової доби в басейні р. Тетерева // Археологічні пам'ятки УРСР. Т. 2. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 205–211. – Резюме рос.
3281. Махно Є. В. Поселення культури «полів поховань» на північно-західному Правобережжі // Там само. Т. 1. – С. 153–176. – Резюме рос.
3282. Медведева Н. Б. О возрастных изменениях активности соединительной ткани и автокаталитической регуляции ее // Тезисы конференции по возрастным изменениям обмена веществ и реактивности организма. – К., 1949. – С. 37.
3283. Медведева Н. Б. Вплив залоз внутрішньої секреції на кількість органічних ефірів фосфорної кислоти в тканинах // Мед. журн. – 1949. – Т. 19, вип. 1. – С. 22–30. – Резюме рос.: табл.
3284. Медичний журнал. Т. 18, вип. 2 / Ін-т клінічної фізіології АН УРСР; Відп. ред. Р. Є. Кавецький. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 135 с.– Резюме рос.: табл.
3285. Те саме. Т. 19, вип. 1. – 97 с. – Резюме рос.: табл.
3286. Те саме. Т. 19, вип. 2. – 96 с.– Резюме рос.: табл.
3287. Те саме. Т. 19, вип. 3. – 96 с.– Резюме рос.: табл.
3288. Медовар Б. И. Некоторые особенности взаимодействия металла и шлака при автоматической сварке на больших скоростях // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1949. – Сб. № 8. – С. 21–33.
3289. Медовар Б. И. О дальнейшем повышении производительности автоматической сварки под флюсом // Там само. – № 4. – С. 3–21.
3290. Медовар Б. И., Аснис А. Е. Влияние примеси меди на склонность сварных швов к старению // Там само. – № 7. – С. 30–37.
3291. Медовар Б. И., Аснис А. Е. Оценка качества автоматных швов нержавеющей стали на основании их микротвердости // Там само. – № 5. – С. 84–94.
3292. Меженко Ю. А. Материалы по истории института [«Известия-труды» Ленинградского политехнического института]: Указатель статей. – Л., 1949. – 93 с.
3293. Меженко Ю. А. Предисловие // Предварительный список периодических изданий России 1901–1916 годов. – Л., 1949. – С. 5–8.
3294. Мельниченко В. Д. Патоморфология и патогенез стахиботриотоксикоза // Новое грибковое заболевание лошадей и людей (стахиботриотоксикоз). – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 48–72.: фото.
3295. Мельничук О. С. Реакційна суть буржуазної фонології // Мовознавство. – 1949. – Т. 8. – С. 87–99.

3296. Миклухин Г. П. Применение дейтерия к исследованию механизмов реакций органических соединений // Успехи химии. – 1949. – Т. 18, вып. 2. – С. 237–260.
3297. Миклухин Г. П. Реакционность атомов водорода в солях уксусной кислоты // Тезисы докладов на Украинской конференции по органической химии 12-15 октября 1949 г. – К., 1949. – С. 7–8.
3298. Микола Щорс: До 30-річчя з дня загибелі: Бібліогр. та методичні матеріали для бібліотек / Державна публ. б-ка АН УРСР; Уклад.: В. В. Павлова, Я. Н. Прайсман; Ред. І. Д. Золотоверхий. – К., 1949. – 36 с.: портр.
3299. Миккульський А. А., Максимович А. С. Приманні препарати для боротьби з буряковим довгоносоком, виготовлені з відходів бурякових культур // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 1. – С. 3–14. – Резюме рос.
3300. Милья А. Н. Закон сохранения и превращения количества движения в электротехнике // Сб. трудов Ин-та электротехники. – 1949. – Вып. 4. – С. 3–17.
3301. Милья А. Н. Основы теории машин с электромагнитным полем, вращающимся в трех измерениях // Сб. научно-техн. статей / Ин-т электротехники АН УССР. – 1949. – Вып. 3. – С. 32–42.
3302. Милья О. М. Сесія Відділу технічних наук АН УРСР у м. Сталіно // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 10. – С. 88–94.
3303. Минаков А. Г., Энгвер Е. А. Пламенные печи для плавки флюса // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1949. – Сб. № 4. – С. 56–62.
3304. Митропольский Ю. А. Исследование колебаний в нелинейных системах со многими степенями свободы и медленно меняющимися параметрами // Укр. матем. журн. – 1949. – № 2. – С. 85–98.
3305. Митропольский Ю. А. Исследование собственных колебаний нелинейной системы, близкой к точно интегрирующейся, при наличии медленно меняющихся параметров // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 11. – С. 99–106.
3306. Митропольский Ю. А. Применение символических методов к исследованию нелинейных систем с медленно меняющимися параметрами // Там само. – Т. 13. – С. 99–111.
3307. Митропольский Ю. А. Собственные колебания нелинейной системы с медленно меняющимися параметрами // Там само. – Т. 11. – С. 107–114.
3308. Михайловнина А. А., Савинов Б. Г. Устойчивость каротина в органических растворителях // Укр. хим. журн. – 1949. – Т. 14, вып. 2. – С. 93–100.
3309. Мишко Д. І. Вічна дружба російського і українського народів // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 10. – С. 66–74.
3310. Мікробіологічний журнал. Т. 11, вип. 1 / Ін-т мікробіології ім. акад. Д. К. Заболотного АН УРСР; Відп. ред. В. Г. Дроботько. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 97 с. – Резюме рос.: мал., табл.
3311. Те саме. Т. 11, вип. 2. – 100 с. – Резюме рос.: табл., фото.
3312. Те саме. Т. 11, вип. 3. – 100 с. – Резюме рос.: табл.
3313. Те саме. Т. 11, вип. 4. – 93 с. – Резюме рос.: табл.
3314. Мінаєв П. Ф. Вплив аденозинтрифосфату, який введено до шлуночків мозку на виснажені нервові центри // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 4. – С. 368–373. – Резюме рос.

3315. Мінаєв П. Ф., Курохтіна Т. П. Зміни вмісту фосфокреатину та аденозинтрифосфату в корі великих півкуль після судорог, які викликані електричним струмом // Там само. – Т. 21, № 4. – С. 359–362. – Резюме рос.
3316. Мовознавство. Т. 7 / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Голов. ред. Л. А. Булаховський. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 104 с.
3317. Те саме. Т. 8. – 127 с.
3318. Мовчан В. А. Мічурінські методи у створенні нових порід коропа // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 11. – С. 38–46.
3319. Мовчан В. А. Перетворення природи: Розвиток ставового рибного господарства в колгоспах УРСР // Там само. – № 8. – С. 24–31.
3320. Мовчан В. А. Ставки – джерело колгоспного багатства // Мічурінець. – 1949. – № 2. – С. 9–10.
3321. Мовчан В. А. Створення нових порід коропа // Соц. тваринництво. – 1949. – № 10. – С. 22–25.
3322. Модилевський Я. С. Сучасний стан питання про запліднення у покритонасінних рослин // Ботан. журн. – 1949. – Т. 6, № 3. – С. 3–18. – Резюме рос.
3323. Мойсеєнко М. В. Загальні збори Відділу суспільних наук, присвячені 40-річчю твору В. І. Леніна «Матеріалізм і емпіріокритицизм» // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 7. – С. 49–52.
3324. Моргун Е. Г. Формирование комплемента в процессе онтогенетического развития позвоночных животных // Тезисы конференции по возрастным изменениям обмена веществ и реактивности организма. – К., 1949. – С. 38.
3325. Моргун Л. І. До питання про комплемент у безхребетних тварин // Мікробіол. журн. – 1949. – Т. 11, вип. 4. – С. 43–50. – Резюме рос.: табл.
3326. Мордохай-Болтовської Д. Д. Про випадки центрального руху, розв'язувані в елементарних трансцендентних і в еліптичних інтегралах // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 3. – С. 3–8. – Резюме рос.
3327. Мороз З. П. Панас Мирний: До 100-річчя з дня народження // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 5. – С. 6–16.
3328. Морочковський С. Ф. Плямистість листя шовковиці // Ботан. журн. – 1949. – Т. 6, № 3. – С. 63–66. – Резюме рос.
3329. Мукомель І. Ф. Розміщення сільського господарства // Нариси економічної географії УРСР. Т. 1, ч. 2: Населення, культура, основні галузі народного господарства і їх розміщення. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 403–504.
3330. Муромцев А. С. Карпатские нефтяные месторождения и задачи разведочных работ на нефть в Западной Украине // Труды научно-геологического совещания по нефти, озокериту и горючим газам УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 390–400.
3331. МХАТ і українська театральна культура: Статті і матеріали / Інститут мистецтвознавства, фольклору і етнографії; Упоряд. Ю. Г. Костюк; Ред. М. Т. Рильський. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 249 с.: ілюстр., портр.
3332. Нариси економічної географії УРСР. Т. 1 / Ін-т економічної географії АН УРСР; Відп. ред. Я. Г. Фейгін. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 536 с.
3333. Нариси розвитку народного господарства Української РСР / Ін-т економіки АН УРСР; Відп. ред. Д. Ф. Вірник – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 579 с.

3334. Натансон Э. М. Взаимодействие двухлористой меди с дисперсированным цинком в неводных растворителях // Коллоидный журн. – 1949. – Т. 11, № 2. – С. 84–93.
3335. Натансон Э. М. Органозоли вольфрама, молибдена и циркония в кислоте // Там само. – Т. 11, № 5. – С. 336–345.
3336. Натансон Э. М. Флотационный метод получения органозолей металлов в углеводородных средах // Докл. АН СССР. – 1949. – Т. 64, № 6. – С. 831–833.
3337. Нейман Й. М. Вплив антиретиккулярної цитотоксичної сироватки на фізіологічну систему сполучної тканини хворих на рак // Мед. журн. – 1949. – Т. 19, вип. 1. – С. 39–47. – Резюме рос.
3338. Неймарк И. Е., Хацет Ф. И. Влияние поверхностного натяжения коагулятора на формирование внутренней структуры силикагеля // Коллоидный журн. – 1949. – Т. 9, № 4. – С. 289–296.
3339. Неймарк И. Е., Шейнфайн Р. Ю. Влияние характера пористости силикагеля-катализатора на процесс парофазного гидролиза хлорбензола // Журн. физ. химии. – 1949. – Т. 23, вып. 5. – С. 595–604.
3340. Неймарк И. Е., Шейнфайн Р. Ю. О механизме термической дезактивации силикагеля // Укр. хим. журн. – 1949. – Т. 14, вып. 2. – С. 24–32.
3341. Неймарк И. О., Хацет Ф. И. Про роль структуры адсорбента в молекулярній хроматографії парів // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 2. – С. 24–29. – Резюме рос.
3342. Неймарк И. О., Фрейдлін Л. Х., Фридман Г. А., Шейнфайн Р. Ю. Зміна структури силікагелевого катализатору при його отруєнні // Там само. – № 5. – С. 27–32. – Резюме рос.
3343. Неймарк И. О., Фрейдлін Л. Х., Фридман Г. А., Хацет Ф. И., Шейнфайн Р. Ю. Пористість катализатора і умови оптимального використання його поверхні // Там само. – № 6. – С. 27–31. – Резюме рос.
3344. Непомняща М. Л., Ліберман Л. А., Медвинська Л. Ю. Шкідлива роль бактеріофага у молочній промисловості / Відп. ред. В. Г. Дроботько; Ін-т мікробіології АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 64 с.: ілюстр.
3345. Нестеренко А. Д. О защите точных электроизмерительных приборов от влияния внешних магнитных полей // Известия Киевск. орд. Ленина политехн. ин-та. – 1949. – Т. 9. – С. 59–65.
3346. Нестеров П. П. Методология расчета шахтных подъемных канатов на усталостную прочность // Зап. Ин-та горной механики им. М. М. Федорова АН УССР. – 1949. – № 7. – С. 3–52.
3347. Нестеров П. П. Основы конструирования шахтных подъемных канатов. – М.; Л.: Углетехиздат, 1949. – 211 с.: ил.
3348. Нестеров П. П., Йозеф Г. І. Деякі питання теорії конструювання круглих пасм канатів з дротинами однакового перерізу в усіх рядах // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 4. – С. 28–33. – Резюме рос.
3349. Нечипоренко З. Ю., Погребинська Є. Н. Про дезамінування аденілової кислоти в серцевому мускулі // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 2. – С. 150–161. – Резюме рос.
3350. Нічик М. С. На захист пріоритету відкриття рівняння розчинення російським ученим О. М. Щукарєвим // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 4. – С. 58–59.

3351. Новик Е. О. Каменноугольные отложения и пестроцветы Днепроовско-Донецкой впадины // Труды научно-геологического совещания по нефти, озокериту и горючим газам УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 250–268.
3352. Новиков Б. Г. Регіональна чутливість оперення до гормонів та її експериментальний аналіз // Труды Ин-ту зоології. – 1949. – Т. 2. – С. 3–17. – Резюме рос., мал.
3353. Новиков М. І. Атеїзм Т. Г. Шевченка та його філософські погляди // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 3. – С. 25–37.
3354. Новиков М. І. Світогляд Миколи Гавриловича Чернишевського / Ін-т філософії АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 96 с.
3355. Новиченко Л. М. Безсмертя Кобзаря // Вітчизна. – 1949. – № 3. – С. 165–170.
3356. Новиченко Л. М. Павло Тичина: Лекція для студентів-заочників. – К.: Радян. школа, 1949. – 41 с.
3357. Новиченко Л. М. Творчість Павла Тичини. – К.: Т-во для поширення політичних та наукових знань УРСР, 1949. – 43 с.
3358. Новікова Н. С. Бактеріальні хвороби кок-сагізу. Повідомл. 2. Етіологія в'янення цвітоносів кок-сагізу // Мікробіол. журн. – 1949. – Т. 11, вип. 3. – С. 18–22. – Резюме рос.
3359. Новікова О. Д. Матеріали до бібліографії перекладів О. С. Пушкіна на українську мову // Радян. літературознавство. – 1949. – № 12. – С. 76–94.
3360. Новое грибковое заболевание лошадей и людей (стахиботриотоксикоз) / Ин-т микробиологии АН УССР; Отв. ред. В. Г. Дроботько. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – 115 с.
3361. Общий курс технологии силикатов: Учеб. для студентов вузов по специальности «Технология силикатов». Ч. 3, и 4 / Ред. П. П. Будников. – М.: Промстройиздат, 1949. – 480 с.: рис., черт.
3362. Овандер М. Е. Великий російський письменник-революціонер: До 200-річчя з дня народження О. М. Радіщева // Вітчизна. – 1949. – № 9. – С. 164–178.
3363. Овандер М. Е. Книга В. І. Леніна «Матеріалізм і емпіріокритицизм» – зразок більшовицької партійності у філософії // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 7. – С. 8–22.
3364. Огиевский А. В. Гидрология и ее задачи / Совет науч.-техн. пропаганды АН УССР. – К., 1949. – 72 с.: ил.
3365. Огиевский А. В. Новые нормы гидрологических расчетов для проектировок по осушению в условиях УССР // Сб. науч. работ / Киевский гидромелиоративный ин-т. – 1949. – Вып. 2. – С. 5–54.
3366. Огоновський В. П. Розквіт народного господарства західних областей УРСР // Радян. Львів. – 1949. – № 11. – С. 60–64.
3367. Окс Б. И. Линии равных касательных напряжений кривого стержня, ось которого описана по дуге круга // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 13. – С. 91–98.
3368. Окс Б. И. Определение знаков главных напряжений при помощи вращения анализатора // Информ. материалы / Ин-т строит. механики АН УССР. – 1949. – № 3. – С. 63–65.

3369. Окс Б. И. Определение порядка полос при фотоупругом методе исследования напряжений // Там само. – № 3. – С. 61–62.
3370. Оксіюк П. Ф. Про аномальні мітози в *Echium Italicum L.* у зв'язку з критикою вчення про індивідуальність хромосом // Ботан. журн. – 1949. – Т. 6, № 4. – С. 32–39. – Резюме рос.
3371. Окснер А. М. Нові види лишайників флори Української РСР // Там само. – Т. 6, № 4. – С. 59–63. – Резюме рос.
3372. Оліварі Г. А. До характеристики донної фауни додаткової системи Середнього Дніпра // Труды Ін-ту гідробіології. – 1949. – № 24. – С. 12–31. – Резюме рос.: табл., мал.
3373. Омаровський О. Г. Відбудова й розвиток машинобудівної промисловості України // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 6. – С. 53–65.
3374. Омеляновський М. Е. Безсмертна праця: До 40-ліття виходу в світ книги Леніна «Матеріалізм і емпіріокритицизм» // Там само. – № 1. – С. 15–23.
3375. Омеляновський М. Е. В. І. Ленін і боротьба проти ідеалізму в сучасній фізиці: Стеногр. публ. лекції, прочит. 4 січня 1949 р. – К., 1949. – 27 с.
3376. Омеляновський М. Е. Ленін і боротьба проти ідеалізму в сучасній фізиці // Вітчизна. – 1949. – № 9. – С. 152–163.
3377. Островская С. А. Выбор технологии автоматической сварки угловых швов элементов опытного моста // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1949. – Сб. № 7. – С. 13–29.
3378. Острянин Д. Ф. Великий корифей науки // Врачебное дело. – 1949. – № 12. – С. 1051–1062.
3379. Острянин Д. Ф. Світогляд О. М. Радіщева: До 200-річчя з дня народження // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 8. – С. 7–23.
3380. Павленко А. М. Київський спосіб вимірювання критичних температур // Там само. – № 5. – С. 63–68.
3381. Павленко А. М. Розвиток у нашій країні вчення про будову твердого тіла // Там само. – № 3. – С. 73–85.
3382. Павлій П. Д. Зразки народної творчості про Сталіна // Там само. – № 12. – С. 8–9.
3383. Павлій П. Д. Зразки радянської народної творчості західних областей УРСР // Україна. – 1949. – № 8. – С. 2.
3384. Павлов І. П. Вибрані твори / Ред. і біограф. нарис Є. Б. Бабський; Перекл. за ред. Р. В. Чаговця; АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 403 с.: ілюстр.
3385. Павлюк П. І., Ярошенко А. Документи історичної ваги // Сучасне і майбутнє. – 1949. – № 10. – С. 43–45.
3386. Пазенко З. Н. Исследования в области 1,4-бензтиазина // Тезисы докладов на Украинской конференции по органической химии 12-15 октября 1949 г. – К., 1949. – С. 36–37.
3387. Пак В. С. Гидравлический преобразователь момента для мощных центробежных вентиляторов, приводимых электродвигателями переменного тока (методика расчета) // Труды Донецкого индустр. ин-та им. Н. С. Хрущева. – 1949. – Вып. 3. – С. 60–86.

3388. Палладин А. В. Начальные этапы и ферменты углеводного обмена головного мозга // Сессия, посвященная 100-летию со дня рождения академика И. П. Павлова: Тезисы докладов. – К., 1949. – С. 61–66.
3389. Палладин А. В. Синтез и распад полисахаридов в головном мозгу // Физиолог. журн. СССР им. Сеченова. – 1949. – Т. 35, № 5. – С. 596–603.
3390. Палладин А. В. Торжество сталинских идей: Роль И. В. Сталина в социалистическом строительстве Украинской ССР // Вестник АН СССР. – 1949. – № 12. – С. 89–100.
3391. Палладин А. В. Углеводный обмен в головном мозгу и его ферменты // Юбилейная научная сессия, посвященная 100-летию со дня рождения академика И. П. Павлова: Тезисы докладов. – М.; Л.: Изд-во АН СССР, 1949. – С. 91–93.
3392. Палладін О. В. Біохімія: Підруч. для студентів. 6-е вид., перероб. і доп. – К.: Держмедвидав УРСР, 1949. – 452 с.
3393. Палладін О. В. Великий російський національний поет: До 150-річчя з дня народження О. С. Пушкіна // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 6. – С. 66–68.
3394. Палладін О. В. Володимир Ілліч Ленін – творець партії більшовиків та радянської держави // Там само. – № 2. – С. 25–32.
3395. Палладін О. В. Вступне слово президента АН УРСР академіка О. В. Палладіна на сесії АН УРСР, присвяченій десятиріччю возз'єднання українського народу в єдиній Українській радянській державі // Там само. – № 10. – С. 3–6.
3396. Палладін О. В. Завдання Академії наук УРСР в галузі наукової роботи і впровадження наслідків її в народне господарство // Там само. – № 6. – С. 8–18.
3397. Палладін О. В. Іван Петрович Павлов – великий російський природознавець-матеріаліст // Там само. – № 9. – С. 1–7.
3398. Палладін О. В. Патріотична праця учених соціалістичної України // Вітчизна. – 1949. – № 11. – С. 155–164.
3399. Палладін О. В. Промова на Всесвітньому конгресі прихильників миру в Празі 22 квітня 1949 р. // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 5. – С. 3–6.
3400. Палладін О. В. Справа миру переможе: Нотатки учасника Всесвітнього конгресу прихильників миру // Вітчизна. – 1949. – № 6. – С. 111–120.
3401. Палладін О. В., Полякова Н. М. Альдоза мозку // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 4. – С. 341–349. – Резюме рос.
3402. Палладін О. В. Manual de chimie biologica. – Edit. de stat. Liter. medicala, 1949. – 642 s. – ISBN. – Мова румунська.
3403. Панас Мирний. 1849–1949: Пам'ятка до 100-річчя з дня народження / Державна публічна бібліотека АН УРСР; Уклад. М. В. Булавицька; Відп. ред. І. Д. Золотоверхий; – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 47 с.
3404. Панащенко І. П. Народне господарство України в період боротьби за соціалістичну індустріалізацію країни (1926–1929 рр.) // Нариси розвитку народного господарства України. Розд. 5. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 247–306.
3405. Панащенко І. П. Перемога ленінсько-сталінського плану індустріалізації на Україні // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 5. – С. 38–51.
3406. Парасюк О. С., Мейзлер Д. Г., Рвачева Е. Л. О многомерной локальной предельной теореме теории вероятностей // Укр. матем. журн. – 1949. – № 1. – С. 9–20.

3407. Пархоменко М. М. Пушкін і Західна Україна // О. С. Пушкін: До 150-річчя з дня народження. – Л.: Вільна Україна, 1949. – С. 59–167.
3408. Паршин А. Н. До питання про найбільш зручний спосіб одержання β-аланіну // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 2. – С. 103–106. – Резюме рос.
3409. Пасечник А. М. Реактивность гладкой мускулатуры к бактериальным токсическим продуктам в онтогенезе // Тезисы конференции по возрастным изменениям обмена веществ и реактивности организма. – К., 1949. – С. 49–50.
3410. Пасічник А. М. Реакція гладкої мускулатури на бактеріальні ендотоксини. Повідомл. 2. Реакція гладкої мускулатури імунізованих морських свинок на бруцельозний і черевнотифозний ендотоксини // Там само. – Т. 11, вип. 3. – С. 40–48. – Резюме рос.: мал.
3411. Пасічник А. М. Те саме. Повідомл. 1. Реакція гладкої мускулатури кишечника ембріонів та новонароджених тварин на бруцельозний і черевнотифозний ендотоксини // Мікробіол. журн. – 1949. – Т. 11, вип. 2. – С. 63–71. – Резюме рос.: мал.
3412. Патон Б. Е. Дроссель насыщения в сварочной цепи // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1949. – Сб. № 5. – С. 53–71.
3413. Патон Б. Е. Процесс плавления электрода при автоматической сварке под флюсом // Там само. – № 4. – С. 22–38.
3414. Патон Б. Е., Дудко Д. А., Рублевский И. Н. Шланговая полуавтоматическая сварка под флюсом // Там само. – № 8. – С. 11–20.
3415. Патон В. Е. Сварочный трактор ТС-17 // Там само. – № 5. – С. 20–30.
3416. Патон Е. О., Аснис А. Е. О применении стали, успокоенной алюминием, для сварных паровозных котлов // Там само. – № 8. – С. 3–10.
3417. Патон Е. О., Шеверницкий В. В. Два мнения о сварных мостах // Там само. – № 5. – С. 3–10.
3418. Патон Е. О., Шеверницкий В. В. Сталь для сварных мостах // Там само. – № 6. – С. 3–7.
3419. Патон Є. О. Зварний шов // Україна. – 1949. – № 1. – С. 22–23.
3420. Пеньков А. М. Определение критических скоростей центрифуг подвешенного типа // Труды технол. ин-та пищевой промышленности им. А. И. Микояна. – 1949. – № 8. – С. 3–12.
3421. Пеньков А. М., Бондарчук А. С. Экспериментальное исследование динамических напряжений в стальных канатах // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 13. – С. 116–137.
3422. Пеньков А. М., Бондарчук А. С., Кролевец М. С. Экспериментальное определение динамических напряжений в шахтных подъемных канатах // Зап. Ин-та горной механики им. М. М. Федорова АН УССР. – 1949. – № 7. – С. 53–77.
3423. Першин П. М. Ленінське вчення про націоналізацію землі і його здійснення // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 2. – С. 33–43.
3424. Першин П. М. Нова сторінка з історії соціалістичного землеробства // Більшовик України. – 1949. – № 3. – С. 67–80.
3425. Першин П. М. Передмова // Нариси розвитку народного господарства України. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 3–4.
3426. Першин П. М. Передмова // Чайковський А. Ф. Організація кормової бази для тваринництва в колгоспах Полісся УРСР. – К., 1949. – С. 3–5.

3427. Першин П. М. Й. В. Сталін і соціалістичні перетворення сільського господарства // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 12. – С. 20–34.
3428. Першин П. Н. Землепользование // Колхозная производственная энциклопедия. Т. 1. – К., 1949. – С. 268–271.
3429. Першин П. Н. Наступление на засуху. – Воронеж: Обл. кн. изд-во, 1949. – 32 с.
3430. Першин П. Н., Назаретов М. И. Программа по планировке и благоустройству сельских населенных мест: Для землеустроит. ф-тов сель.-хоз. вузов. – М., 1949. – 5 с.
3431. Першин П. Н., Мацкевич А. П., Снегирев М. А. Программа по истории земельных отношений и землеустройства: Для землеустроит. ф-тов сель.-хоз. вузов. – М., 1949. – 6 с.
3432. Пивоваров М. П. За високу ідейність радянської літературної науки // Вітчизна. – 1949. – № 11. – С. 165–171.
3433. Пивоваров М. П. Панас Мирний і російська література // Вітчизна. – 1949. – № 5. – С. 153–161.
3434. Пивоваров М. П. Співіць гуцульської бідноти // Юрій Федькович: Вибрані твори. – К.: Держлітвидав України, 1949. – С. 3–16.
3435. Пидопличко Н. М. Некоторые данные о Stachybotrys Alternans Bonorden // Новое грибковое заболевание лошадей и людей (стахиботриотоксикоз). – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 111–114.: рис.
3436. Пидопличко І. Г. Тваринний світ // Нариси економічної географії УРСР. Т. 1, ч. 1: Природні умови. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 175–189.
3437. Писаренко Г. С. Вынужденные колебания упругой системы с одной степенью свободы с учетом рассеяния энергии в материале // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 10. – С. 152–174.
3438. Писаренко Г. С. Вынужденные поперечные колебания стержней переменного сечения с учетом рассеяния энергии в материале // Там само. – Т. 11. – С. 128–143.
3439. Писаренко Г. С. Исследование жесткости и прочности пружины упругой муфты мотора // Информ. материалы / Ин-т строит. механики АН УССР. – 1949. – № 3. – С. 39–50.
3440. Писаренко Г. С. Исследование напряжений упругой шестерни мотора // Там само. – № 3. – С. 27–38.
3441. Писаренко Г. С. Поперечные колебания лопаток турбин с учетом рассеяния энергии в материале // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 13. – С. 51–69.
3442. Писаренко Г. С. Экспериментальное определение постоянных материала, характеризующих рассеяние энергии при колебаниях // Информ. материалы / Ин-т строит. механики АН УССР. – 1949. – № 1. – С. 50–54.
3443. Пишкін Б. А. Методика розрахунку кріплення напірного укусу земляної греблі // Вісті Ін-ту гідрології і гідротехніки. – 1949. – Т. 5. – С. 42–68. – Резюме рос.
3444. Пышкин Б. А. Конструкция и расчет крепления напорного откоса земляных плотин колхозных прудов // Сб. науч. работ / Киевский гидромелиоративный ин-т. – 1949. – Вып. 2. – С. 55–65.

3445. Пільгук І. І. Космополітичне паплюження класичної спадщини // Дніпро. – 1949. – № 5. – С. 120–123.
3446. Плеский Г. М. Как оформить выдачу и прием книг по заочному абонементу: Консультация // Библиотекарь. – 1949. – № 9. – С. 42.
3447. Плотников В. А., Каплан М. Л. Уравнение удельной электропроводности для неводных растворов // Укр. хим. журн. – 1949. – Т. 15, вып. 2. – С. 159–175.
3448. Погребняк П. С. Вступна промова віце-президента Академії наук Української РСР, дійсного члена Академії наук Української РСР П. С. Погребняка на Загальних зборах Ювілейної сесії АН УРСР // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 12. – С. 4–7.
3449. Погребняк П. С. Дослідження ґрунтів і кореневих систем у дібровах (1928–1938) // Праці Ін-ту лісівництва. – 1949. – Т. 1. – С. 10–67. – Резюме рос.
3450. Погребняк П. С. Змінюється карта країни // Україна. – 1949. – № 1. – С. 16–17.
3451. Погребняк П. С. Про великий сталінський план перетворення природи // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 1. – С. 32–37.
3452. Погребняк П. С. Результати вегетаційних дослідів з мінерального живлення деревних порід // Праці Ін-ту лісівництва. – 1949. – Т. 1. – С. 68–76.
3453. Погребняк П. С. Ставайте в лави перетворювачів природи // Україна. – 1949. – № 6. – С. 24.
3454. Погребняк П. С. Створення ценозів та ценогруп у ботанічному саду Академії наук УРСР // Труды Ботаничного саду. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – Т. 1. – С. 22–28.: табл.
3455. Подгаецкий В. В. О влиянии флюса на скорость плавления электродной проволоки // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1949. – Сб. № 5. – С. 95–99.
3456. Подгаецкий В. В., Лейначук Е. И. К вопросу о горячих трещинах при автоматической сварке под флюсом малоуглеродистой стали // Там само. – Сб. № 7. – С. 55–60.
3457. Покровська Є. Ф. Розкопки коло с. Макіївки // Археологічні пам'ятки УРСР. Т. 2. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 130–138. – Резюме рос.
3458. Поліщук Й. А. Капілярна резистентність в клініці психічних захворювань // Мед. журн. – 1949. – Т. 18, вип. 2. – С. 116–124. – Резюме рос.: мал.
3459. Поліщук Й. А. Проміжний обмін вуглеводів і жирів при маніакально-депресивному психозі // Там само. – Т. 18, вип. 2. – С. 76–91. – Резюме рос.: мал., табл.
3460. Половко І. К., Гук М. І. Клімат // Нариси економічної географії УРСР. Т. 1, ч. 1: Природні умови. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 108–129.
3461. Половко Н. І. Прояви динамометаморфізму в Східному Приазов'ї // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 1. – С. 22–26. – Резюме рос.
3462. Полосухин Н. А. Испытание на загиб образцов газопрессовой сварки // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 13. – С. 138–142.
3463. Польський Н. Й. Про збіжність методу Б. Г. Гальоркіна // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 6. – С. 7–12. – Резюме рос.

3464. Поляков М. В. К вопросу об экспериментальном обосновании теории гетерогенно-гомогенного катализа // Проблемы кинетики и катализа. Т. 6. – М., 1949. – С. 320–331.
3465. Поляков М. В. О влиянии стенок сосудов на химические реакции // Докл. АН СССР. – 1949. – Т. 69, № 2. – С. 217–218.
3466. Поляков Н. С. Результаты работ по механизации навалки угля на конвейер // Зап. Ин-та горной механики им. М. М. Федорова АН УССР. – 1949. – № 8. – С. 3–32.
3467. Попков В. Г. Изгиб дисков постоянной толщины при совместном действии поперечных и радикальных сил // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 10. – С. 193–207.
3468. Попков В. Г. Напряжения во вращающихся дисках при высоких температурах // Там само. – Т. 11. – С. 144–157.
3469. Попков В. Г. Напряжения во вращающихся дисках с учетом влияния температуры // Информ. материалы / Ин-т строит. механики АН УССР. – 1949. – № 3. – С. 51–60.
3470. Попков В. Г. Об устойчивости круглых пластинок при нагреве // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 11. – С. 158–169.
3471. Попов В. П. Прилад для спостереження над випаровуванням // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Труды НДІ географії. № 3. – 1949. – Т. 8, вип. 8. – С. 5–8. – Резюме рос.: мал., табл.
3472. Попов В. П. Соляні траншеї для цитрусових культур // Сад та город. – 1949. – № 5. – С. 11–13.
3473. Попов С. Н. О процессах олитизации и хлоритизации в железных рудах осадочного происхождения // Минералог. сборник. – 1949. – № 3. – С. 87–98.
3474. Поручький Г. В. Зміни якості і формування крохмалю в зв'язку з способами вічкування (різання) бульби картоплі // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 3. – С. 44–50. – Резюме рос.
3475. Порфирьев В. Б. К вопросу о генезисе озокеритовых месторождений // Труды научно-геологического совещания по нефти, озокериту и горючим газам УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 126–138.
3476. Порфирьев В. Б. К вопросу о природе «жильных углей» и асфальтов // Науч. зап. Львов. политехн. ин-та: Сб. нефтяного ин-та. – 1949. – Вып. 9, № 3. – С. 3–23.
3477. Порфирьев В. Б., Гринберг И. В. К вопросу о природе генезиса «газового конденсата» // Там само. – Вып. 9, № 3. – С. 41–44.
3478. Порфирьев В. Б., Гринберг И. В. К вопросу об образовании карпатской нефти в геосинклинальных условиях // Труды научно-геологического совещания по нефти, озокериту и горючим газам УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 95–125.
3479. Порфирьев В. Б., Гринберг И. В., Иванова Л. И. К вопросу о природе и генезисе производных фенола и нафтола нефтей и нефтяных вод // Науч. зап. Львов. политехн. ин-та: Сб. нефтяного ин-та. – 1949. – Вып. 9, № 3. – С. 25–39.
3480. Праці Інституту лісівництва. Т. 1 / АН УРСР; Відп. ред. П. С. Погребняк. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 214 с.: ілюстр.

3481. Примак В. М. Особливості шкірних реакцій у гіпертоніків і гіпотоніків // Мед. журн. – 1949. – Т. 19, вип. 1. – С. 90–96. – Резюме рос.: табл.
3482. Примак Ф. Я. Стан капілярного кровообігу артеріального та венозного тиску і утилізація кисню при гіпертонічній хворобі // Мед. журн. – 1949. – Т. 19, вип. 1. – С. 79–89.: табл.
3483. Програма для збирання матеріалів до Діалектологічного атласа української мови. 2-е вид. / Ін-т мовознавства АН УРСР; Відп. ред. В. С. Ільїн. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 119 с.
3484. Проскура Г. Ф. Осевые компрессоры газовых турбин // Сб. трудов Лаборатории быстроходных машин и механизмов. – 1949. – Вып. 1. – С. 53–74.
3485. Протопопов В. П. На шляхах до вивчення патогенезу маніакально-депресивного психозу // Мед. журн. – 1949. – Т. 18, вип. 2. – С. 16–25. – Мова укр., рос.
3486. Протопопов В. П. Процессы отвлечения и обобщения (абстракции) у животных и человека // Врачебное дело. – 1949. – № 12. – С. 1081–1090.
3487. Пузанов М. А. К вопросу о методике испытания на износ на машине Амслера // Информ. материалы / Ин-т строит. механики АН УССР. – 1949. – № 2. – С. 45–50.
3488. Пустоход П. І. Розвиток культури радянської України // Нариси економічної географії УРСР. Т. 1, ч. 2: Населення, культура, основні галузі народного господарства і їх розміщення. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 245–260.
3489. Пустоход П. І. Розміщення населення // Там само. – С. 229–244.
3490. Пушкін і Україна: До 150-річчя з дня народження великого російського поета О. С. Пушкіна. 1799–1949: Короткий бібліографічний покажчик / Державна публічна бібліотека УРСР; Упоряд. Бойко І. З., Гімельфарб Г. М. Відп. ред. І. Д. Золотоверхий. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 55 с.
3491. Пфейффер Ю. В. Взаємовідношення між інтегруваннями лінійного в якобіанах рівняння, що задовольняє умовам М. Гамбургера та відповідного йому символічного рівняння // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1949. – Т. 8, вип. 4. – С. 9–12.
3492. Пфейффер Ю. В. Інтегрування найпростішим способом узагальненої задачі Пфайффа: лінійних в якобіанах рівнянь, що задовольняють умовам М. Гамбургера, систем лінійних в якобіанах рівнянь, що задовольняють узагальненим умовам М. Гамбургера // Там само. – Т. 8, вип. 4. – С. 13–17.
3493. Пфейффер Ю. В. Про інтеграли символічних рівнянь, зв'язаних з лінійними в якобіанах рівняннями, що задовольняють умовам М. Гамбургера // Там само. – Т. 8, вип. 4. – С. 5–7.
3494. Пяртлі К. П. Розміщення чорної металургії // Нариси економічної географії УРСР. Т. 1, ч. 2: Населення, культура, основні галузі народного господарства і їх розміщення. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 314–328.
3495. Рабинович М. И. О к.п.д. газотурбинных установок // Известия Киевск. орд. Ленина политехн. ин-та. – 1949. – Т. 8. – С. 97–101.
3496. Рабкин Д. М. Определение окисленности флюсов // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1949. – Сб. № 7. – С. 38–46.
3497. Рабкин Д. М. Потеря фтора при плавке автосварочных флюсов // Там само. – № 8. – С. 55–64.

3498. Радченко А. Я. О взаимосвязи между МТС и колхозами // Труды Киевского ордена Трудового Красного Знамени сель.-хоз. ин-та. – 1949. – Т. 5. – С. 250–258.
3499. Радченко А. Я. МТС у боротьбі за підвищення ефективності соціалістичного землеробства: До 20-річчя масового будівництва і діяльності МТС // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 6. – С. 42–52.
3500. Радченко А. Я. Народне господарство УРСР в роки третьої п'ятирічки (1938–1941 рр.) // Нариси розвитку народного господарства України. Розд. 8. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 416–464.
3501. Радянське літературознавство. № 10 / Ін-т літератури АН УРСР; Голов. ред. О. І. Білецький. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 88 с.
3502. Те саме. № 11. – 119 с.
3503. Те саме. № 12. – 101 с.
3504. Раевский Г. В. К вопросу об изготовлении конструкций из плоских сварных полотнищ // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1949. – Сб. № 8. – С. 41–54.
3505. Раевский Г. В. Проверка плотности сварных швов при помощи вакуум-камеры // Там само. – Сб. № 7. – С. 61–63.
3506. Раевский Г. В., Рублевский И. Н. Односторонняя сварка стыковых швов на флюсомедной подкладке // Там само. – 1949. – Сб. № 5. – С. 31–47.
3507. Рапопорт Г. Н. К вопросу о распространении волн в неоднородных волноводах с медленно изменяющимися параметрами // Сб. трудов Ин-та электротехники. – 1949. – Вып. 4. – С. 172–179.
3508. Рапопорт И. М. О некоторых «парных» интегральных и интегродифференциальных уравнениях // Сб. трудов Ин-та математики. – 1949. – № 12. – С. 102–118.
3509. Рапопорт Г. Н. Об устойчивости режимов синхронных колебаний слабосвязанных автогенераторов сравнимой мощности // Сб. науч.-техн. статей / Ин-т электротехники АН УССР. – 1949. – Вып. 3. – С. 11–31.
3510. Расін С. Д. Дані динаміки азотистого обміну у маніакально-депресивних хворих // Мед. журн. – 1949. – Т. 18, вип. 2. – С. 70–75. – Резюме рос.: табл.
3511. Расін С. Д. Проба з бензойноокислим натрієм при деяких психічних захворюваннях // Там само. – Т. 18, вип. 2. – С. 106–115. – Резюме рос.: табл.
3512. Расін С. Д. Функціональний стан печінки при шизофренії // Там само. – Т. 18, вип. 2. – С. 125–134. – Резюме рос.
3513. Расін С. Д. Характеристика глікемічних кривих при маніакально-депресивному психозі // Там само. – Т. 18, вип. 2. – С. 48–63. – Резюме рос.: криві, табл.
3514. Рашба О. Я. Перетворення декстринів у тканині мозку // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 3. – С. 247–256. – Резюме рос.
3515. Рашба О. Я., Готовцева О. П. Продукти гідролітичного розщеплення полісахаридів в мозку // Там само. – Т. 21, № 1. – С. 56–72. – Резюме рос.
3516. Редикорцев В. В. Асцидии Чорного моря // Труды Карадагской биологической станции. – 1949. – Вып. 7. – С. 51–75.: табл., рис.

3517. Ремез Є. Я. Деякі оцінки порядку наближень, що доставляються сингулярними інтегралами // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 5. – С. 3–9. – Резюме рос.
3518. Ремез Є. Я. Про концепцію системи сумісних наближень та про трактування основних питань математичного аналізу // Наук. зап. / Київський держ. пед. ін-т ім. О. М. Горького. Фіз.-мат. серія. – 1949. – Т. 9, № 4. – С. 3–14. – Резюме рос.
3519. Ремез Є. Я., Маєргойз Д. М. Логарифми та зв'язані з ними питання шкільної математики. – К.: Радян. школа, 1949. – 188 с.
3520. Рибак Н. С. Великий реаліст: До 150-річчя з дня народження Оноре де Бальзака // Вітчизна. – 1949. – № 7. – С. 155–162.
3521. Рильський М. Т. Адам Міцкевич і його «Пан Тадеуш» // Міцкевич А. Пан Тадеуш, або останній наїзд на Литві: Шляхетська історія 1811 і 1812 рр. – К., 1949. – С. 5–21.
3522. Рильський М. Т. Московський художній // МХАТ і українська театральна культура: Статті і матеріали. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 143–148.
3523. Рильський М. Т. Поезії в 3-х томах. Т. 3: Переклади. – К.: Держлітвидав України, 1949. – 324 с.
3524. Рильський М. Т. Пушкін і Шевченко // Вітчизна. – 1949. – № 6. – С. 49–158.
3525. Рильський М. Ф. Избранное. Пер. с укр. – М., 1949. – 224 с.: портр.
3526. Розов Л. Д. Корисні копалини // Нариси економічної географії УРСР. Т. 1, ч. 1: Природні умови. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 60–85.
3527. Розов Л. Д. О сводном плане геологоразведочных и научно-исследовательских работ на пятилетие 1946–1950 гг. по нефти, озокериту и природным газам // Труды научно-геологического совещания по нефти, озокериту и горючим газам УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 63–67.
3528. Розовський І. Л. До питання про рух води на повороті русла // Вісті Ін-ту гідрології і гідротехніки. – 1949. – Т. 5. – С. 13–23. – Резюме рос.
3529. Ройтер В. А., Гаухман С. С. Вплив макрокінетичних факторів на селективність каталітичних процесів // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 2. – С. 34–36. – Резюме рос.
3530. Ройтер В. А., Корнійчук Г. П., Леперсон М. Г. та ін. Метод діафрагм для дослідження пористих каталізаторів і кінетики реакцій на них // Там само. – № 2. – С. 41–47. – Резюме рос.
3531. Ролл Я. В. Досягнення гідробіології на Україні за 30 років радянської влади // Труды Ін-ту гідробіології. – 1949. – № 23. – С. 3–14.
3532. Ролл Я. В. Народа з питань гідробіологічних досліджень підвищення рибопродукції ставів і водойм степової зони УРСР // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 5. – С. 73–74.
3533. Романенко І. Н. Колгоспи України – великі соціалістичні підприємства // Нариси економічної географії УРСР. Т. 1, ч. 2: Населення, культура, основні галузі народного господарства і їх розміщення. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 505–518.
3534. Романенко І. Н. Народне господарство України в період підготовки й проведення Жовтневої соціалістичної революції. 1917–1918 рр. // Нариси розвитку народного господарства України. Розд. 2. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 118–164.

3535. Романенко І. Н. Розвиток громадського тваринництва в колгоспах – центральне на сучасному етапі завдання колгоспного будівництва // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 3. – С. 44–55.
3536. Романенко І. Н. Сталінський план перетворення природи // Нариси економічної географії УРСР. Т. 1, ч. 1: Природні умови. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 207–226.
3537. Романенко І. Н. Центральне завдання в розвитку сільського господарства: До постанови Ради міністрів СРСР і ЦК ВКП(б) «Про трирічний план розвитку громадського колгоспного і радгоспного продуктивного тваринництва 1949–1951 рр. // Більшовик України. – 1949. – № 6. – С. 64–75.
3538. Романкевич М. Я., Таирова Т. К. Исследование процесса очистки соков топинамбура катионо-обменниками // Укр. хим. журн. – 1949. – Т. 15, вып. 2. – С. 258–265.
3539. Роминский И. Р., Рапп Л. Б. К вопросу о типологической характеристике бурых углей УССР // Там само. – Т. 15, вып. 1. – С. 25–28.
3540. Роминский И. Р., Рапп Л. Б. Об исследовании органического вещества некоторых типовых бурых углей Александровского месторождения УССР // Там само. – Т. 15, вып. 1. – С. 29–35.
3541. Роминский И. Р., Рапп Л. Б. Об исследовании органического вещества некоторых типовых бурых углей Юрковского месторождения УССР // Укр. хим. журн. – 1949. – Т. 15, вып. 1. – С. 36–40.
3542. Ромицин А. А. Хвилюючі твори кіномистецтва // Вітчизна. – 1949. – № 12. – С. 142–153.
3543. Рубаник М. Я., Снігуровська Ю. О., Піонтковська М. А. Кінетика окислення етилену до окису етилену на срібному каталізаторі // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 2. – С. 37–40. – Резюме рос.
3544. Рубенчик Л. Й., Бершова О. І., Зинов'єва Х. Г. Взаємовідношення між азотобактером і деякими ґрунтовими бактеріями // Мікробіол. журн. – 1949. – Т. 11, вып. 1. – С. 8–18. – Резюме рос.: табл.
3545. Рубенчик Л. Й., Смалій В. Т., Зинов'єва Х. Г., Бершова О. І. Спроби застосування азотогену в Українській РСР за післявоєнний час // Там само. – Т. 11, вып. 4. – С. 15–24. – Резюме рос.: табл.
3546. Рубцов Л. І. Ландшафтна композиція та рослинність Тростянецького дендропарку // Труды Ботаничного саду. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – Т. 1. – С. 66–77.: мал., табл.
3547. Рудинський М. Я. Мачухська експедиція Інституту археології (1946 р.) // Археологічні пам'ятки УРСР. Т. 2. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 53–79. – Резюме рос.
3548. Рудинський М. Я. Стоянки з мікролітичним інвентарем на острові Кізелевому // Там само. – С. 264–274. – Резюме рос.
3549. Рудковський Г. П. Виявляймо цінні місцеві сорти плодкових культур // Мічурінець. – 1949. – № 1. – С. 25–26.
3550. Рудковський Г. П. Розвиток культури цитрусових рослин в південних областях УРСР // Сад та город. – 1949. – № 1. – С. 6–8.
3551. Рудковський Г. П. Субтропіки на Україні // Україна. – 1949. – № 4. – С. 24–25.

3552. Русская советская поэзия: Сборник / Сост. О. К. Бабышкин. – К.: Молодь, 1949. – 540 с.
3553. Рутман М. А. Об одном результате Н. Боголюбова и С. Крейна // Сб. трудов Ин-та математики. – 1949. – № 12. – С. 119–126.
3554. Ручковский Б. С. Изменения реактивности организма кур на введение опухолеродного вируса в онтогенезе // Тезисы конференции по возрастным изменениям обмена веществ и реактивности организма. – К., 1949. – С. 57–58.
3555. Ручковский Б. С. М. Руднев и М. Новинский – основоположники экспериментальной онкологии // Врачебное дело. – 1949. – № 6. – С. 481–484.
3556. Сабалдир А. Г. Вивчення комплексоутворення міозину з аденозинтрифосфорною та з аденозиндифосфорною кислотами // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 4. – С. 317–325. – Резюме рос.
3557. Савин Г. Н. Динамическая теория расчета шахтных подъемных канатов / Отв. ред. П. С. Кучеров; Ин-т горной механики АН УССР. – К., 1949. – 104 с.: ил.
3558. Савін Г. М., Гнип П. І. Російська техніка // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 8. – С. 72–78.
3559. Савін Г. М., Парасюк О. С. Пластичні зони довкола кругового отвору в плоскому нерівномірно напруженому полі // Наук. зап. / Львів. держ. ун-ту. ім. І. Франка. Сер. фіз.-мат. – 1949. – Т. 12, вип. 3. – С. 5–20. – Резюме рос.
3560. Савін Г. М., Флейшман Н. П. Згин трикутної тонкої плити з підкріпленням круговим отвором // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 1. – С. 3–10. – Резюме рос.
3561. Савинов Б. Г., Вернер Д. А. Применение препаратов пектиназы при выделении пигментов хромопластов // Укр. хим. журн. – 1949. – Т. 14, вып. 2. – С. 101–106.
3562. Савинов Б. Г., Гринберг Ф. Л. Подбор и активация адсорбентов для хроматографического разделения изомеров каротина и продуктов его окисления // Там само. – Т. 15, вып. 1. – С. 41–52.
3563. Савінов Б. Г. Республіканська конференція з органічної хімії // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 11. – С. 52–55.
3564. Савінов Б. Г. Сесія Відділу фізико-математичних та хімічних наук // Там само. – № 7. – С. 53–57.
3565. Самцевич С. А. Влияние азотофиксирующих бактерий на урожай овощных культур // Сб. науч. трудов / Уманский сель.-хоз. ин-т. – 1949. – Вып. 10. – С. 177–180.
3566. Самцевич С. А. Влияние густоты посадки на рост однолетних сеянцев яблони // Там само. – Вып. 10. – С. 130–132.
3567. Самцевич С. А. Влияние клубеньковых бактерий на рост и урожай фасоли // Там само. – Вып. 10. – С. 169–176.
3568. Самцевич С. А. До питання про вплив посухи на деревні рослини // Праці Ін-ту лісівництва. – 1949. – Т. 1. – С. 181–191. – Резюме рос.
3569. Самцевич С. А. Ріст коріння яблуні в умовах південного лісостепу // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 1. – С. 56–63. – Резюме рос.
3570. Самцевич С. А., Корецька З. М., Візір А. П. Вплив лісових рослин на мікрофлору чорноземів // Праці Ін-ту лісівництва. – 1949. – Т. 1. – С. 152–161. – Резюме рос.

3571. Сахненко В. Л. Деформации и остаточные напряжения при пластическом изгибе // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 10. – С. 107–116.
3572. Сахновский М. М. Изготовление опытного сварного пролетного строения // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1949. – Сб. № 6. – С. 16–35.
3573. Сборник научно-технических статей. Вып. 3 / Ин-т электротехники АН УССР; Отв. ред. С. А. Лебедев. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – 192 с.
3574. Сборник научных работ по вязущим материалам: Посвящается проф. В. Н. Юнгу в связи с 40-летием научно-технической деятельности и 65-летием со дня рождения / Ред. Будников П. П. – М.: Промстройиздат, 1949. – 284 с.: ил., табл.
3575. Сборник трудов Института математики. № 12 / АН УССР; Отв. ред. М. А. Лаврентьев. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – 144 с.
3576. Сборник трудов Института строительной механики. № 11 / АН УССР; Отв. ред. Ф. П. Белянкин. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – 172 с.: ил.
3577. Сборник трудов Института электротехники. Вып. 4 / АН УССР; Отв. ред. С. А. Лебедев. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – 227 с.
3578. Сборник трудов Лаборатории проблем быстроходных машин и механизмов. Вып. 1 / АН УССР; Отв. ред. Г. Ф. Проскура. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – 104 с.: ил.
3579. Свечников В. Н., Алферов Н. С., Соيفер Р. Л. К вопросу о качестве и периодической структуре стальных труб, отлитых центробежным способом // Труды Ин-та черной металлургии. – 1949. – Т. 3. – С. 62–76.
3580. Свенціцький І. С. Мова галицько-волинського літопису // Вопросы славянского языкознания. Кн. 2. – Л.: Изд-во Львов. гос. ун-та им. И. Франка, 1949. – С. 123–135.
3581. Свенціцький І. С. Питання про автентичність договорів Русі з Греками в Х віці // Вопросы славянского языкознания. Кн. 2. – Л.: Изд-во Львов. гос. ун-та им. И. Франка, 1949. – С. 103–122.
3582. Свириденко П. О. Перший етап перебудови інститутів Відділу біологічних наук // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 1. – С. 53–57.
3583. Свириденко П. О. Про поширення, розмноження і загибель польової миші *Arodemus agrarius* Pall // Труды Ин-ту зоології. – 1949. – Т. 2. – С. 18–47. – Резюме рос.
3584. Свинцов А. В. Про передбачення весняного стоку на малих річках Донбасу та Криворіжжя // Вісті Ін-ту гідрології і гідротехніки. – 1949. – Т. 5. – С. 69–81. – Резюме рос.
3585. Севбо П. И. Автосварочные установки и приспособления: Материалы для проектирования / Ред. Е. О. Патон; Ин-т электросварки АН УССР. – К.; М.: Машгиз, 1949. – 146 с.: чертежи.
3586. Севбо П. И., Лашкевич Р. И. Вальцесварочные станки // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1949. – Сб. № 5. – С. 11–19.
3587. Селихов Д. С. Пути энергетического использования отходов обогащения донецких углей // Труды Ин-та теплоэнергетики. – 1949. – Сб. № 1. – С. 97–113.
3588. Сельский В. А. Очерк геологического строения Северной Буковины // Труды научно-геологического совещания по нефти, озокериту и горючим газам УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 331–342.

3589. Сельский В. А. Перспективы развития нефтяной промышленности на Украине // Там само. – С. 25–39.
3590. Сельский В. А. Происходили ли движения помоса // Науч. зап. Львов. политехн. ин-та: Сб. нефтяного ф-та. – 1949. – Вып. 9, № 3. – С. 159–171.
3591. Семененко М. П. Про діяльність АН УРСР за 1948 р. // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 6. – С. 19–27.
3592. Семененко М. П. Й. В. Сталін і радянська наука // Там само. – № 12. – С. 8–19.
3593. Семененко Н. П. Структура кристаллического массива Среднего Приднепровья / Ин-т геологических наук АН УССР. – К., 1949. – 111 с.
3594. Семенов-Зусер С. А. Розкопки коло с. Верхнього Солтова 1946 р. // Археологічні пам'ятки УРСР. Т. 1. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 112–137.
3595. Семенов-Зусер С. А. Стародавня історія. Вип. 1. – К.: Радян. школа, 1949. – 147 с.
3596. Сергеев А. Д., Моляк Г. И. Геологическое строение и газоносность Причерноморской впадины и задачи дальнейших геологических исследований // Труды научно-геологического совещания по нефти, озокериту и горючим газам УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 271–279.
3597. Серебряная С. Г. О действии токсинов плесневого грибка *Stachybotrys Alternans* на изолированное сердце лягушки, сосуды уха кролика и о биологических способах определения токсичности штаммов этого грибка // Новое грибковое заболевание лошадей и людей (стахиботриотоксикоз). – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 100–105.: рис.
3598. Серебрянский С. Б., Чернецкий В. П. Новые производные феназина // Тезисы докладов на Украинской конференции по органической химии 12-15 октября 1949 г. – К., 1949. – С. 40–41.
3599. Середенко М. М. Відбудова і розвиток народного господарства України (1946–1950 рр.) // Нариси розвитку народного господарства України. Розд. 10. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 508–577.
3600. Серенсен С. В. Усталость металлов. – М.: Машгиз, 1949. – 43 с.
3601. Серенсен С. В., Балашов Б. Ф. Испытание коленчатых валов на усталость // Сборник статей. № 3: Динамика и прочность авиадвигателей / Ред. С. В. Серенсен. – М., 1949. – С. 54–84.
3602. Серенсен С. В., Лейкин А. С. Исследование распределения напряжений в коленчатых валах авиационных двигателей // Там само. – М., 1949. – С. 3–53.
3603. Серенсен С. В., Тетельбаум И. М., Лейкин А. С., Максименков И. В. Статические индукционные тензометры и их применение. – М., 1949. – 32 с.
3604. Сессия, посвященная 100-летию со дня рождения академика И. П. Павлова: Тезисы докладов / Отв. ред. Б. В. Краюхин; Отделение биологических наук АН УССР, Укр. О-во физиологов, биохимиков и фармакологов. – К., 1949. – С. 121.
3605. Силакова Г. І. Вивчення аденілової кислоти в тканинах. 2. Вміст та перетворення аденозинтрифосфорної кислоти в печінці // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 2. – С. 162–174. – Резюме рос.
3606. Силакова Г. І. Вивчення аденілової кислоти в тканинах. 3. Перетворення аденозинтрифосфорної кислоти в серцевому м'язі // Там само. – Т. 21, № 3. – С. 257–268. – Резюме рос.

3607. Синьов М. В. Транспорт і його розміщення // Нариси економічної географії УРСР. Т. 1, ч. 2: Населення, культура, основні галузі народного господарства і їх розміщення. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 519–535.
3608. Сирота И. М. Динамические характеристики асинхронной нагрузки // Сб. трудов Ин-та электротехники. – 1949. – Вып. 4. – С. 117–140.
3609. Сирота И. М. Чувствительная защита генераторов от замыкания на землю // Сб. научно-техн. статей / Ин-т электротехники АН УССР. – 1949. – Вып. 3. – С. 138–161.
3610. Сиротинин Н. Н. Александр Богданович Фохт // Врачебное дело. – 1949. – № 8. – С. 739–742.
3611. Сиротинин Н. Н. Влияние состояния макроорганизма на характер инфекционного процесса // Там само. – № 12. – С. 1089–1094.
3612. Сиротинин Н. Н. Гипоксия. Конференция по проблеме кислородной недостаточности организма // Там само. – № 3. – С. 273–274.
3613. Сиротинин Н. Н. Иммунитет с точки зрения общей и сравнительной патологии // Там само. – 1949. – № 4. – С. 291–298.
3614. Сиротинин Н. Н. О взаимоотношении различных видов реактивности и течения инфекций в разные возрастные периоды // Тезисы конференции по возрастным изменениям обмена веществ и реактивности организма. – К., 1949. – С. 64–65.
3615. Сиротинин М. М. Конференція з проблеми кисневої недостатності // Мед. журн. – 1949. – Т. 19, вип. 2. – С. 94–95.
3616. Сиротинин М. М. Про взаємовідношення первісної реактивності та імунітету при токсичних впливах і інфекції у новонароджених. Повідомл. 1. Відношення новонароджених кроликів до дифтерійного і дизентерійного токсинів // Мікробіол. журн. – 1949. – Т. 11, вип. 1. – С. 48–57. – Резюме рос.: мал., табл.
3617. Сиротинин М. М. Про взаємовідношення первісної реактивності та імунітету при токсичних впливах і інфекції у новонароджених. Повідомл. 2. Відношення новонароджених кроликів до стафілококової інфекції // Там само. – Т. 11, вип. 1. – С. 58–62. – Резюме рос.: табл.
3618. Сініцин М. С. Дослідження скіфо-сарматських пам'яток під Одесою в 1946 р. // Археологічні пам'ятки УРСР. Т. 2. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 149–156. – Резюме рос.
3619. *Сквирська Е. Б. Обмін ацетілхоліну у нервовій системі // Біол. збірн. КДУ. – 1949. – № 4.
3620. Сквирська Е. Б., Рибіна А. О. Фермаза фосфопіровиноградної кислоти в головному мозку // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 2. – С. 141–149. – Резюме рос.
3621. Славін Л. М. Розкопки Ольвії в 1946 р. // Археологічні пам'ятки УРСР. Т. 2. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 7–30. – Резюме рос.
3622. Слензак И. Е. Изменение фаций в области солянокупольных структур Днепровско-Донецкой впадины // Труды научно-геологического совещания по нефти, озокериту и горючим газам УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 208–218.
3623. Слободян Р. Т. Основні питання проектування низьконапірних земляних гребель // Вісті Ін-ту гідрології і гідротехніки. – 1949. – Т. 5. – С. 24–41. – Резюме рос.

3624. Слуцкая Т. М. Хрупкость зоны термического влияния при сварке малоуглеродной стали // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1949. – Сб. № 7. – С. 3–12.
3625. Смалій В. Т. Окислення сполук аміаку нітрифікуючими бактеріями // Мікробіол. журн. – 1949. – Т. 11, вип. 4. – С. 25–33. – Резюме рос.: табл.
3626. Смирнова-Замкова А. И. Морфология и значение основного аргирофильного вещества при физиологических и патологических процессах // Врачебное дело. – 1949. – № 3. – С. 203–208.
3627. Смішко М. Ю. Верхньодністрянська розвідкова експедиція 1946 р. // Археологічні пам'ятки УРСР. Т. 1. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 254–256. – Резюме рос.
3628. Смішко М. Ю. Звіт про дослідження селища періоду «полів поховань» в Неслухові в 1946 р. // Там само. Т. 1. – С. 189–205. – Резюме рос.
3629. Соболев В. С. О структуре боратов // Минералог. сборник. – 1949. – № 3. – С. 227–234.
3630. Соболев В. С. О структуре эпидота и других работах Ито по структуре силикатов // Там само. – № 3. – С. 3–12.
3631. Соболев В. С. Принципы и попытка построения рациональной классификации минералов. Ч. 2 // Там само. – № 3. – С. 217–218.
3632. Соколов А. П. Газогенератор малой мощности для газификации местных топлив // Труды Ин-та теплоэнергетики. – 1949. – Сб. № 1. – С. 114–117.
3633. Соколов И. Г. Приближение функций с данным модулем непрерывности полиномами Бернштейна // Наук. зап. / Львів. держ. ун-т ім. І. Франка. Сер. фіз.-мат. – 1949. – Т. 12, вип. 3. – С. 45–52.
3634. Соколов Ю. Д. О движении системы трех материальных точек по одной прямой // Укр. матем. журн. – 1949. – № 3. – С. 3–40.
3635. Соколов Ю. Д. О некоторых случаях пространственного движения в обобщенной задаче η тел // Сб. трудов Ин-та математики. – 1949. – № 12. – С. 12–21.
3636. Соколов Ю. Д. Про симетричний випадок в задачі трьох тіл, які взаємно притягуються обернено пропорціонально кубам віддалень // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1949. – Т. 8, вип. 4. – С. 25–46.
3637. Соколов Ю. Д. Про форми розкладів функцій, що характеризують рух в узагальненій задачі трьох тіл, в околиці особливої точки // Там само. – Т. 8, вип. 4. – С. 47–67.
3638. Соколовський О. І. Боротьба з гірчаком у південних районах УРСР // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 4. – С. 18–27.
3639. Соколовський О. І. Про організацію «системи вищих рослин» Ботанічного саду Академії наук УРСР // Труды Ботанічного саду. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – Т. 1. – С. 29–38.: схеми.
3640. Соколовський О. І., Соколовська К. В. Спостереження над сперматогенезом *Cistanche salsa* (C.A. Mey) G. Beck., *Okobanche aegyptiaca* Pers. і *Eremucus inderiensis* (M. B.) Rgl // Там само. – Т. 1. – С. 149–160.: табл.
3641. Сокур І. Т. Нові матеріали до фауни ссавців Закарпатської області // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 5. – С. 83–91. – Резюме рос.

3642. Сорени Э. Т., Дворникова П. Д., Дегтяр Р. Г. Изолирование в кристаллическом виде и описание некоторых свойств фермента аденозинтрифосфат-аргенинофосфоферазы // Докл. АН СССР. – 1949. – Т. 67, вып. 2. – С. 341–344.
3643. Сорени Е. Т., Дворникова П. Д., Дегтяр Р. Г. Ізолювання в кристалічній формі та вивчення деяких властивостей ферменту аденозинтрифосфат-аргінінфери / / Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 2. – С. 107–120.
3644. Сотченко О. М. Моря і внутрішні води // Нариси економічної географії УРСР. Т. 1, ч. 1: Природні умови. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 86–107.
3645. Спасокукоцкий Ю. А., Янковская А. С., Шурьян И. М. Функциональное состояние физиологической системы соединительной ткани и морфология крови в старческом возрасте, изменение их под влиянием переливания крови и применения АЦС // Тезисы конференции по возрастным изменениям обмена веществ и реактивности организма. – К., 1949. – С. 68–69.
3646. Список нової літератури з питань бібліотекознавства, історії і методики бібліографії та книгознавства. № 1: Липень-вересень 1949 р. / Уклад. Г. М. Плеський, Я. Н. Прайсман, Л. І. Вовченко. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 23 с.
3647. Список нової літератури з питань бібліотекознавства, історії і методики бібліографії та книгознавства. № 2: Жовтень-грудень 1949 р. / Уклад. Г. М. Плеський, Я. Н. Прайсман, Л. І. Вовченко. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 23 с.
3648. Ставраки Л. Н. Дифференциальные уравнения устойчивости тонкостенного стержня открытого профиля при упругих защемлениях по концам // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 10. – С. 56–67.
3649. Старчук І. Д. Розкопки на городищі Пліснесько // Археологічні пам'ятки УРСР. Т. 1. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 76–85. – Резюме рос.
3650. Стеценко М. Т. Правильне поєднання сільськогосподарських галузей у бурякосійних колгоспах // Сільське госп-во України. – 1949. – № 4. – С. 24–37.
3651. Стеценко Н. Т. План использования земли в колхозах Жашковского района Киевской области Украинской ССР в связи с внедрением травопольной системы земледелия // Уч. записки / Киевский финансово-экономический ин-т. – 1949. – С. 51–83.
3652. Стецюк К. І. Віковична дружба // Вітчизна. – 1949. – № 10. – С. 129–144.
3653. Стефаник В. Повне зібрання творів. В 3-х томах. Т. 1: Новели / Відп. ред. О. І.; Ін-т укр. літератури АН УРСР. – К., 1949. – 374 с.: ілюстр., портр.
3654. Стражеско Д. Н., Бронштейн В. Н. К вопросу о специфической адсорбции катионов тяжелых металлов // Укр. хим. журн. – 1949. – Т. 15, вып. 1. – С. 53–65.
3655. Стражеско М. Д. Спогади про час, проведений в лабораторії Івана Петровича Павлова // Мед. журн. – 1949. – Т. 19, вип. 3. – С. 12–19. – Мова укр., рос.
3656. Стражеско Н. Д. Василий Парменович Образцов: К столетию со дня рождения // Клиническая медицина. – 1949. – Т. 27, № 11. – С. 8–15.
3657. Стражеско Н. Д. Василий Парменович Образцов: К столетию со дня рождения // Врачебное дело. – 1949. – № 11. – С. 967–974.
3658. Стражеско Н. Д. Об аускультации сердца при различных формах и локализациях инфаркта миокарда // Там само. – № 12. – С. 1109–1122.

3659. Стрельбицкая А. И. Некоторые зависимости между силовыми факторами в предельном состоянии тонкостенного профиля // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 10. – С. 90–97.
3660. Стрельбицкая А. И. О зависимости между силами и моментами в предельном состоянии пластинки // Там само. – Т. 13. – С. 25–32.
3661. Стрельникова М. М. Про метод масового добору високогутоносних кушів бересклета // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 1. – С. 48–55. – Резюме рос.
3662. Студзинский Н. М., Семирог-Орлик В. Н. Приспособление для уменьшения давления каретки на образцы при испытании на истирание на машине Амслера // Информ. материалы / Ин-т строит. механики АН УССР. – 1949. – № 2. – С. 51–53.
3663. Субботин С. И. Геологическая интерпретация данных геофизических исследований в западных областях УССР // Труды научно-геологического совещания по нефти, озокериту и горючим газам УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 370–389.
3664. Супруненко М. І. Святкування перших роковин Великого Жовтня на Україні // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 11. – С. 18–26.
3665. Сухомел Г. И. Вопросы гидравлики открытых русел и сооружений / Отв. ред. Б. А. Пышкин; Ин-т гидрологии и гидротехники АН УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – 187 с.: ил.
3666. Сухомел Г. И. О двух возможных формах движения сверхзвукового потока в трубе за соплом Лавала // Известия Киевск. орд. Ленина политехн. ин-та. – 1949. – Т. 8. – С. 103–106.
3667. Сухомел Г. И., Розовский И. Л., Дидковский М. М. и др. Водослив с широким порогом / Отв. ред. Б. А. Пышкин; Ин-т гидрологии и гидротехники АН УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – 76 с.: табл.
3668. Сухомел Г. Й., Цветков П. К. Результати експериментального дослідження бурхливої течії води в широкому нижньому б'єфі // Вісті Ін-ту гідрології і гідротехніки. – 1949. – Т. 5. – С. 3–12. – Резюме рос.
3669. Сытый Н. М., Константинов М. Н., Петров С. П. Использование пороховых отходов на земляных работах / Ин-т математики АН УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – 27 с.
3670. Сыч Е. Д. Аминопроизводные тиацианиновых красителей // Укр. хим. журн. – 1949. – Т. 14, вып. 2. – С. 45–49.
3671. Сыч Е. Д. Те саме // Там само. – Т. 14, вып. 2. – С. 107–121.
3672. Сябряй В. Т. Володимир Іванович Лучицький // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 11. – С. 60.
3673. Таранов Б. П. Методика исследования облопачивания ступени Кертиса // Известия Киевск. орд. Ленина политехн. ин-та. – 1949. – Т. 8. – С. 69–81.
3674. Таранов Б. П. О показателях регенеративного цикла // Труды Ин-та теплоэнергетики. – 1949. – Сб. № 1. – С. 125–127.
3675. Татаринев Є. О. До питання про значення вегетативної нервової системи в імунотенезі // Мед. журн. – 1949. – Т. 19, вип. 3. – С. 33–48. – Резюме рос.: мал., табл.

3676. Татомир К. І. Встановлення числа виїмкових ділянок в межах крила шахтного поля або його частини // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 4. – С. 23–27. – Резюме рос.
3677. Татомир К. І. Метод визначення відстаней між ділянковими квершлагами і планування розміщення проміжних квершлагів у межах ділянки // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 4. – С. 15–22. – Резюме рос.
3678. Татомир К. І. Метод визначення відстаней між ділянковими квершлагами і планування розміщення проміжних квершлагів у межах ділянки // Там само. – № 5. – С. 75–82. – Резюме рос.
3679. *Тезисы докладов на Украинской конференции по органической химии 12-15 октября 1949 г. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – 41 с.
3680. *Тезисы конференции по возрастным изменениям обмена веществ и реактивности организма / Ин-т клинической физиологии им. акад. А. А. Богомольца АН УССР. – К., 1949. – 86 с.
3681. Теленга Н. А., Щепетильникова В. А. Руководство по размножению и применению трихограммы для борьбы с вредителями сельскохозяйственных культур / Отв. ред. В. А. Мовчан; Совет науч.-техн. пропаганды АН УССР. – К., 1949. – 99 с.: ил.
3682. Терещенко І. П. У Президії Академії наук УРСР // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 9. – С. 70.
3683. Тетельбаум С. И. О методе получения постоянного сдвига фаз в заданном диапазоне частот // Сб. научно-техн. статей / Ин-т электротехники АН УССР. – 1949. – Вып. 3. – С. 4–10.
3684. Тетельбаум С. И. О схеме использования стабилизатора // Известия Киевск. орд. Ленина политехн. ин-та. – 1949. – Т. 8. – С. 61–68.
3685. Тетельбаум С. И. Энергетический обмен между сферическими синфазными антеннами // Там само. – Т. 9. – С. 245–253.
3686. Тетельбаум С. И., Рапопорт Г. Н. Оценка влияния атмосферных условий на к. п. д. беспроводной передачи энергии // Сб. трудов Ин-та электротехники. – 1949. – Вып. 4. – С. 141–171.
3687. Тимофеевский А. Д. Значение тканевых культур в онкологии // Врачебное дело. – 1949. – № 12. – С. 1065–1068.
3688. Тимофесівський О. Д., Беневоленська С. В. Явища анаплазії і диференціювання в експлантатах пухлин тварин // Мед. журн. – 1949. – Т. 19, вип. 1. – С. 3–21. – Резюме рос.: мал.
3689. Тичина І. Т. Перемога сталінської політики технічного переозброєння народного господарства // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 12. – С. 120–141.
3690. Тичина П. Г. Живи, живи, красуйся! – К.: Держлітвидав України, 1949. – 22 с.
3691. Тичина П. Г. І рости і діяти. – К.: Держлітвидав України, 1949. – 198 с.
3692. Тичина П. Г. Образ Й. В. Сталіна в українській поезії // Вітчизна. – 1949. – № 12. – С. 120–141.
3693. Тичина П. Г. Олександр Пушкіну // О. С. Пушкін в Одесі. – Одеса: Одеське обл. вид-во, 1949. – С. 5–6.
3694. Тычина П. Г. О людях, воспитанных Сталиным // Новые успехи советский литературы: Сб. статей. – М., 1949. – С. 237–243.

3695. Товбін М. В. Про температуру на поверхні розділу водойма-повітря // Труды Ин-ту гідробіології. – 1949. – № 24. – С. 73–79. – Резюме рос.: табл.
3696. Товбін М. В., Алмазов О. М. Про вплив зоопланктону на електропровідність природних вод // Там само. – № 24. – С. 63–68. – Резюме рос.: табл.
3697. Товбін М. В., Майстренко Ю. Г. К методике определения окисляемости природных вод // Укр. хим. журн. – 1949. – Т. 15, вып. 1. – С. 97–103.
3698. Товбін М. В., Хотін М. І. До методики об'ємного визначення галогенідів // Там само. – № 24. – С. 69–72. – Резюме рос.: табл.
3699. Трипільський А. В. Космополітична писанина нікчеми Адельгейма // Дніпро. – 1949. – № 4. – С. 116–121.
3700. Трипільський А. В. На чужих позиціях // Вітчизна. – 1949. – № 3. – С. 180–192.
3701. Трипільський А. В. Про основні риси радянської літератури // Дніпро. – 1949. – № 11. – С. 92–103.
3702. Троценко І. В. Водяний салат (*Nasturtium Aquaticum*) // Сад та город. – 1949. – № 9. – С. 31.
3703. Труды Ботаничного саду. Т. 1. / АН УРСР; Відп. ред. М. М. Гришко. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 169 с.
3704. Труды Института гідробіології. № 23 / АН УРСР; Відп. ред. Я. В. Ролл. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 75 с.
3705. Те саме. № 24. – 80 с.
3706. Труды Института зоології. Т. 2 / АН УРСР; Відп. ред. О. П. Маркевич. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 108 с.: мал., схеми.
3707. Труды Второй Всесоюзной конференции по теоретической и прикладной электрохимии / Ин-т общей и неорганической химии АН УССР; Редкол.: А. В. Думанский, Н. А. Изгарышев, О. К. Кудра и др. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – 416 с.: ил., табл.
3708. Труды Института гидробиологии № 25: В. И. Владимиров. Тюлька бассейна р. Днестра / АН УССР; Отв. ред. Я. В. Ролл. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – 62 с.
3709. Труды Института теплоэнергетики. Сб. № 1 / Отд-ние технических наук АН УССР; Отв. ред. И. Т. Швец. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – 152 с.
3710. Труды Института черной металлургии. Т. 3 / АН УССР; Отв. ред. М. В. Луговцов. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – 148 с.
3711. Труды Карадагской биологической станции. Вып. 7 / АН УССР; Отв. ред. К. А. Виноградов. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – 107 с.
3712. Те саме. Вып. 8. – 84 с.
3713. Труды научно-геологического совещания по нефти, озокериту и горючим газам УССР / Ин-т геологических наук АН УССР, Мин-ство нефтяной промышленности южных и западных областей СССР и др.; Отв. ред. В. Г. Бондарчук. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – 403 с.
3714. Труды по автоматической сварке под флюсом. Сб. № 4 / Ин-т электросварки им. Е. О. Патона АН УССР; Отв. ред. Е. О. Патон. – 1949. – 80 с.
3715. Те саме. Сб. № 5. – 100 с.
3716. Те саме. Сб. № 6. – 104 с.
3717. Те саме. Сб. № 7. – 64 с.
3718. Те саме. Сб. № 8. – 95 с.

3719. Туркевич Н. М. Растворимые соединения висмута. 1. Цитрат висмута, его аквасоединения и аммиакат // Укр. хим. журн. – 1949. – Т. 15, вып. 2. – С. 243–247.
3720. Туркевич Н. М. Растворимые соединения висмута. 2. Комплексные соединения цитрата с аммиаком // Там само. – Т. 15, вып. 2. – С. 248–252.
3721. Туркевич Н. М. Растворимые соединения висмута. 3. Комплексные соединения висмута с цитратами // Там само. – Т. 15, вып. 2. – С. 253–257.
3722. Туркевич Н. М., Кузьмак И. М. Замещение в азолидиновом кольце // Там само. – Т. 14, вып. 2. – С. 122–125.
3723. Туркевич Н. М., Ушенко Н. К., Кузьмак И. М. Замещение в азолидиновом кольце // Там само. – Т. 14, вып. 2. – С. 126–130.
3724. Тюленев М. О. Травопільна система землеробства в умовах торфових ґрунтів // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 3. – С. 38–43.
3725. Украинский математический журнал. № 1 / Ин-т математики АН УССР; Отв. ред. А. Ю. Ишлинский. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – 103 с.
3726. Те саме. № 2. – 103 с.
3727. Те саме. № 3. – 101 с.
3728. Те саме. № 4. – 101 с.
3729. Украинский химический журнал. Т. 14, вып. 2 / АН УССР; Ред. А. И. Бродский. К.: Изд-во АН УССР, 1949. – 135 с.
3730. Те саме. Т. 15, вып. 1. – 159 с.
3731. Те саме. Т. 15, вып. 2. – С. 159–266. (125 с.)
3732. Український біохімічний журнал. Т. 21, № 1 / Ін-т біохімії АН УРСР; Ред. О. В. Палладін. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 88 с.
3733. Те саме. Т. 21, № 2. – С. 85–195.
3734. Те саме. Т. 21, № 3. – С. 195–315.
3735. Те саме. Т. 21, № 4. – С. 317–410.
3736. Уразовский С. С., Коробков В. И. О химической активности полиморфных модификаций монохлоруксусной кислоты // Труды Харьк. химико-технолог. ин-та им. С. М. Кирова. – 1949. – Вып. 7. – С. 23–29.
3737. Уразовский С. С., Обухова Е. М. О кинетике растворения полиморфных веществ // Там само. – Вып. 7. – С. 31–36.
3738. Уразовский С. С., Четаев П. М. Об аномалиях в температурной зависимости поверхностного натяжения // Там само. – Вып. 7. – С. 17–21.
3739. Утевский А. М. Роль биохимических факторов в патогенезе гипертонии // Врачебное дело. – 1949. – № 5. – С. 391–400.
3740. Утевский А. М. Учение Павлова о трофической иннервации и некоторые вопросы биологической химии // Там само. – № 10. – С. 911–918.
3741. Фабриціус І. В. Тясминська експедиція // Археологічні пам'ятки УРСР. Т. 2. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 80–111.
3742. Федоров Е. П., Попов Н. А., Евтушенко Е. И. Шкальная пара для определения цены оборота винта окулярного микрометра переносных инструментов / Полтавская гравиметрическая обсерватория АН УССР. – К., 1949. – 16 с.
3743. Фельдман А. А. Вплив пружності закріплення краю на стійкість стиснутої круглої пластинки // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 4. – С. 34–38. – Резюме рос.

3744. Фельдман М. Б. Визначення йоду в природних водах // Труды Ин-ту гідробіології. – 1949. – № 24. – С. 52–62. – Резюме рос.: мал., табл.
3745. Фельдман М. Б. О деполяриметрическом методе количественного определения окислителей // Укр. хим. журн. – 1949. – Т. 15, вып. 2. – С. 234–242.
3746. Фельдман М. Б. Про вплив процесів фотосинтезу на електропровідність природних вод // Труды Ин-ту гідробіології. – 1949. – № 24. – С. 41–51. – Резюме рос.: табл.
3747. Фердман Д. Л. О механизме окислительных процессов // Гипоксия: Труды конференции по проблеме кислородной недостаточности организма. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 5–10.
3748. Фердман Д. Л. Про наслідки вивчення мускульних білків в Інституті біохімії АН УРСР // Йосифу Віссаріоновичу Сталіну Академія наук Української РСР: Зб. праць. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 415–424.
3749. Фердман Д. Л., Нечипоренко З. Ю. Спектрографічні дослідження міозину серцевого та скелетних мускулів // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 4. – С. 374–383. – Резюме рос.
3750. Феценко С. Ф. До теорії інтегрального рівняння з симетричним ядром, що залежить від параметра // Наук. зап. / Київський держ. пед. ін-т ім. О. М. Горького. Фіз.-мат. серія. – 1949. – Т. 9, № 4. – С. 156–163. – Резюме рос.
3751. Феценко С. Ф. Малі коливання системи із скінченим числом ступенів вільності. Повідомл. 1 і 2 // Там само. – Т. 9, № 4. – С. 99–155. – Резюме рос.
3752. Феценко С. Ф. Про асимптотичне зведення інтегралів лінійних звичайних диференціальних рівнянь, що мають параметр // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 1. – С. 11–16. – Резюме рос.
3753. Фиалков Я. А., Абарбарчук И. Л. Физико-химическое исследование систем: галогениды сурьмы-галогениды йода. 1. Системы $SbCl_3-JCl$ и $SbBr_3-JBr_2$ // Укр. хим. журн. – 1949. – Т. 15, вып. 1. – С. 116–135.
3754. Фиалков Я. А., Абарбарчук И. Л. Физико-химическое исследование систем: галогениды сурьмы-галогениды йода. 2. Системы $SbCl_3-JCl$ // Там само. – Т. 15, вып. 2. – С. 176–193.
3755. Фиалков Я. А., Абарбарчук И. Л. Физико-химическое исследование систем: галогениды сурьмы-галогениды йода. 3. Системы $SbCl_3-JCl$ и $SbBr_3-JBr$ в нитробензоловых растворах // Там само. – Т. 15, вып. 2. – С. 194–202.
3756. Фиалков Я. А., Серебряный С. Б. Выделение токсических веществ из культуры грибов *Stachybotrys Alternans* и исследование их химической природы // Новое грибковое заболевание лошадей и людей (стахиботриотоксикоз). – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 73–99.: табл.
3757. Фиалков Я. А. Про електропровідність системи $TiCl_4-Br_2$ і $TiCl_4-ICl$ // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1949. – Т. 8, вип. 2. – С. 23–26.: табл.
3758. Фиделев А. С. Применение отвальных мостов и многочерпаковых экскаваторов в буроугольной промышленности / Отв. ред. П. С. Кучеров; Совет науч.-техн. пропаганды АН УССР. – К., 1949. – 43 с.: ил.
3759. Фиделев А. С. Строительство угольных карьеров: проходка горноподготовительных выработок / Отв. ред. П. С. Кучеров; Совет науч.-техн. пропаганды АН УССР. – К., 1949. – 35 с.: ил.

3760. Филатов В. П. Страницы воспоминаний // Советская Украина. Кн. 3. – 1949. – С. 106–119.
3761. Филатов В. П., Бибер В. А. Препараты из консервированной плаценты // Врачебное дело. – 1949. – № 10. – С. 949–952.
3762. Филатов В. П., Розовская С. Б. Лечение глаукомы отгоном лиманской грязи // Офтальмологический журнал. – 1949. – № 1. – С. 33–37.
3763. Филатов В. П. Пересадка роговки при бельмах: Доповнена стенограма публ. лекції. – К.: Т-во для поширення політичних та наукових знань УРСР, 1949. – 72 с.
3764. Филатов В. П. Тканинна терапія / Рада наук.-техн. пропаганди АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 39 с.: ілюстр.
3765. Филиппов А. П. Напряжения во вращающихся дисках турбомашин при учете ползучести // Сб. трудов Лаборатории быстроходных машин и механизмов. – 1949. – Вып. 1. – С. 75–103.
3766. Флейшман Н. П. Наближене розв'язання однієї контактної, в розумінні Г. М. Савіна, задачі теорії пружності // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 2. – С. 12–16. – Резюме рос.
3767. Фольборт Г. В. Великий радянський вчений Іван Петрович Павлов // Мед. журн. – 1949. – Т. 19, вип. 3. – С. 5–11.
3768. Фольборт Г. В. Геніальний вчений: До століття з дня народження І. П. Павлова // Україна. – 1949. – № 10. – С. 35–36.
3769. Фольборт Г. В. До століття з дня народження Івана Петровича Павлова // Педіатрія, акушерство і гінекологія. – 1949. – № 5. – С. 3–6.
3770. Фольборт Г. В. Изменение работоспособности органов в разные сроки после их травматизма // Врачебное дело. – 1949. – № 10. – С. 909–912.
3771. Фольборт Г. В. К столетию со дня рождения академика И. П. Павлова // Там само. – № 10. – С. 857–862.
3772. Фольборт Г. В. Розвиток спадщини І. П. Павлова на Україні // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 9. – С. 35–42.
3773. Фортунатов Н. С., Михайловская В. И. Определение потенциалов электрода в процессе электролиза // Труды Второй Всесоюзной конференции по теоретической и прикладной электрохимии. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – С. 154–161.
3774. Францевич И. Н. К электрохимической теории жароупорности // Там само. – С. 392–403.
3775. Францевич И. Н., Борушко М. С. Механические свойства низколегированных сталей при высоких температурах и рекристаллизация их при горячей обработке // Труды Ин-та черной металлургии. – 1949. – Т. 3. – С. 126–138.
3776. Францевич И. Н., Борушко М. С. Рекристаллизация судостроительной стали при деформации в области высоких температур // Там само. – Т. 3. – С. 106–114.
3777. Францевич И. Н., Францевич-Заблудовская Т. Ф. Сравнительные исследования коррозионной активности почв // Укр. хим. журн. – 1949. – Т. 14, вып. 2. – С. 15–23.
3778. Францевич И. Н., Борушко М. С., Барков В. Н. Механические свойства малоуглеродистой и низколегированной сталей при глубоком охлаждении // Труды Ин-та черной металлургии. – 1949. – Т. 3. – С. 115–123.

3779. Францевич И. Н., Хрущева Е. В., Францевич-Заблудовская Т. Ф. Катодная защита магистральных газопроводов: Физико-химические параметры к проектированию / Отв. ред. М. В. Луговцов; Ин-т черной металлургии АН УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1949. – 80 с.: ил.
3780. Францевич И. М., Умрихina С. Н., Курицька Л. Н. та ін. Пігінгова корозія у випадку водневої деполаризації // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1949. – Т. 8, вип. 2. – С. 67–74. – Резюме рос.: фіг.
3781. Френкель Г. М., Ліпшиць В. В., Карпенко М. К. Умови вирощування клітин *Ci. welechii*, що зазнали дії граміцидину С // Мікробіол. журн. – 1949. – Т. 11, вип. 3. – С. 23–39. – Резюме рос.: мал., табл.
3782. Фрумін І. І. О воздушной грануляции флюса для автоматической сварки // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1949. – Сб. № 5. – С. 48–52.
3783. Фрумін І. І. Производство пемзовидного флюса для автоматической сварки // Там само. – Сб. № 4. – С. 39–55.
3784. Фрумкін Я. П., Мизрухін І. А. Матеріали к клиническим исследованиям психики у стариков // Тезисы конференции по возрастным изменениям обмена веществ и реактивности организма. – К., 1949. – С. 71.
3785. Хайкіна Б. Й., Гончарова К. О. Дані про ферментативний синтез полісахаридів в мозку // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 3. – С. 239–246. – Резюме рос.
3786. Харкевич А. А. Параметры «перегиба» несимметричного четырехплюсника // Труды Одесского электротехнич. ин-та связи. – 1947. – Сб. № 2. – С. 28–36.
3787. Харкевич А. А., Максимович Н. Т. Некоторые замечания об автоколебательных системах // Науч. зап. Львов. политехнич. ин-та: Сер. электротехнич. – 1949. – Вып. 5, № 2. – С. 49–66.
3788. Хинкулов Л. Ф. Формалистические изощрения литературоведов-космополитов // Знамя. – 1949. – № 1. – С. 174–181.
3789. Холмский В. Г. К вопросу об экономии металла при сооружении разомкнутых электрических сетей // Известия Киевск. орд. Ленина политехн. ин-та. – 1949. – Т. 8. – С. 15–18.
3790. Холодный Н. Г. Среди природы и в лаборатории. – М.: Изд-во Моск. о-ва любителей природы, 1949. – 174 с.
3791. Хотимченко М. М. Народне господарство України в період іноземної інтервенції і громадянської війни (1918–1920 рр.) // Нариси розвитку народного господарства України. Розд. 3. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 165–194.
3792. Хотяинцев Н. П. Измерительный генератор ультразвуковых и звуковых частот // Информ. материалы / Ин-т строит. механики АН УССР. – 1949. – № 4. – С. 49–61.
3793. Хотяинцев Н. П. Измерительный усилитель напряжения // Там само. – № 4. – С. 42–48.
3794. Храмов О. О. Природні багатства Радянської України та їх використання. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – 24 с.
3795. Хренов К. К. Новости сварочной техники / Отв. ред. Н. Н. Доброхотов; Совет науч.-техн. пропаганды АН УССР. – К., 1949. – 87 с.: ил.

3796. Хренов К. К. Электрическая сварочная дуга. – К.; М.: Машгиз, 1949. – 204 с.
3797. Хренов К. К., Назаров С. Т. Автоматическая дуговая электросварка. – К.; М.: Машгиз, 1949. – 274 с.
3798. Хренов К. К. Торцеве газопресове зварювання // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 2. – С. 53–55. – Резюме рос.
3799. Хрестоматія давньої української літератури: Для 8 кл. серед. шк. / Упоряд. О. І. Білецький, П. К. Волинський. – К.: Радян. школа, 1949. – 316 с.
3800. Хрестоматія давньої української літератури: Доба феодалізму / Упоряд. О. І. Білецький. – К.: Радян. школа, 1949. – 556 с.
3801. Хржановський В. Г. Нові матеріали до флори України: Шипшини секції *Galliana DC.* // Ботан. журн. – 1949. – Т. 6, № 4. – С. 77–96. – Резюме рос.
3802. Хржановський В. Г. Шипшини Закарпатської області УРСР // Там само. – Т. 6, № 4. – С. 58–73. – Резюме рос.
3803. Хромов П. О. Цінна праця з історії народного господарства СРСР // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 7. – С. 64–78.
3804. Хруцова К. В. До 100-річчя з дня народження відомого російського винахідника Василя Федоровича Дідріхсона // Там само. – № 4. – С. 60–63.
3805. Хруцова К. В. Впровадження нової техніки за розробками Інституту електротехніки АН УРСР // Там само. – № 5. – С. 75.
3806. Худяк М. І. До питання про утворення алейронових зерен в насінні льону та рицини // Ботан. журн. – 1949. – Т. 6, № 2. – С. 32–38. – Резюме рос.
3807. Царовский И. Д. О барите из северо-восточной части Приазовья // Минералог. сборник. – 1949. – № 3. – С. 214–216.
3808. Целуйко К. К. До вивчення топономіки радянської України // Діалектологічний бюлетень. – 1949. – Вип. 1. – С. 15–31.
3809. Целуйко К. К. Основні питання розвитку українського правопису в ХІХ столітті: Автореферат // Мовознавство. – 1949. – Т. 7. – С. 98–100.
3810. Целуйко К. К. Про завдання радянської мовознавчої науки на Україні // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 2. – С. 44–53.
3811. Цесевич В. П. Астрономия и ее практическое значение. – Одесса, 1949. – 32 с.: ил.
3812. Цесевич В. П. Наблюдения ЕЕ и ЕР Herculis // Известия астрономической обсерватории / Одесский гос. ун-т им. И. И. Мечникова. – 1949. – Т. 1, вып. 2. – С. 34–36.
3813. Цесевич В. П. О периоде TW Garicorni // Там само. – Т. 1, вып. 2. – С. 40–45.
3814. Цесевич В. П. Переменные звезды и их значение для изучения Вселенной / Отв. ред. А. Ф. Богородский; Совет науч.-техн. пропаганды АН УССР. – К., 1949. – 109 с.: ил.
3815. Цесевич В. П. Пленум Комісії для вивчення перемінних зірок Астрономічної ради АН СРСР // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 8. – С. 56–57.
3816. Цесевич В. П., Пелишенко И. Е. Исследование переменной SVS Scuti // Известия Астрономической обсерватории / Одесский гос. ун-т им. И. И. Мечникова. – 1949. – Т. 1, вып. 2. – С. 40–45.
3817. Цесевич В. П. AA Aquilae // Там само. – Т. 1, вып. 2. – С. 3–12.

3818. Цесевич В. П. AD Virginis // Известия Астрономической обсерватории / Одесский гос. ун-т им. И. И. Мечникова. – 1949. – Т. 1, вып. 2. – С. 21–24.
3819. Цесевич В. П. BV Virginis // Там само. – Т. 1, вып. 2. – С. 13–14.
3820. Цесевич В. П. CY Aquarii // Там само. – Т. 1, вып. 2. – С. 15–17.
3821. Цесевич В. П. RX Eridani // Там само. – Т. 1, вып. 2. – С. 31–33.
3822. Цесевич В. П. U Leporis // Там само. – Т. 1, вып. 2. – С. 18–20.
3823. Цесевич В. П. UV Bootis // Там само. – Т. 1, вып. 2. – С. 25–26.
3824. Цесевич В. П. VL Herculis // Там само. – Т. 1, вып. 2. – С. 46–56.
3825. Цесевич В. П. W Crateris // Там само. – Т. 1, вып. 2. – С. 27–30.
3826. Цесевич В. П. 5 1935 Leonis // Там само. – Т. 1, вып. 2. – С. 57–60.
3827. Цесевич В. П. 38 1935 Serpentes // Там само. – Т. 1, вып. 2. – С. 37–39.
3828. Циперович А. С. Гидратация и электрическая симметрия молекул денатурированного и нативного яичного альбумина // Докл. АН СССР. – 1949. – Т. 68, № 2. – С. 349–352.
3829. Циперович О. С. Про механізм денатурації білків. 3. Стрибокподібний характер теплової денатурації сироваткового та яєчного альбумінів // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 1. – С. 44–55. – Резюме рос.
3830. Ціпіс Б. З. Дія денатуруючих агентів на дифтерійний антитоксин // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 3. – С. 280–295. – Резюме рос.
3831. Цукерник Л. В. Схемы компаундирования синхронных генераторов и электромеханический вибрационный корректор напряжения // Сб. научно-техн. статей / Ин-т электротехники АН УССР. – 1949. – Вып. 3. – С. 117–125.
3832. Цукерник Л. В., Крутикова В. Е. Примерный расчет компаундирования с электромеханическим корректором напряжения и сравнение с результатами промышленных испытаний // Там само. – Вып. 3. – С. 126–137.
3833. Чайковский А. Ф. Піднесення громадського тваринництва на основі травопільної системи землеробства в колгоспах Полісся УРСР // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 4. – С. 28–38.
3834. Чалий Д. В. Белінський – теоретик натуральної школи // Радян. літературознавство. – 1949. – № 11. – С. 79–99.
3835. Чалий Д. В. До питання про естетичні принципи поеми «Кому на Руси жить хорошо» // Там само. – № 10. – С. 45–62.
3836. Чалий Д. В. О. С. Пушкін – великий російський патріот: До 150-річчя з дня народження // Дніпро. – 1949. – № 5. – С. 98–104.
3837. Чалий Д. В. Пушкін в боротьбі за реалізм // Радян. літературознавство. – 1949. – № 12. – С. 50–75.
3838. Чалий Д. В. Пушкін і наша сучасність // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 5. – С. 29–37.
3839. Чалий Д. В. Салтиков-Щедрін – борець проти космополітизму // Вітчизна. – 1949. – № 6. – С. 163–167.
3840. Чепінога О. П., Гросблат Р. Ш. Характеристика солеподібних сполук дезоксирибонуклеїнової кислоти з білками // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 2. – С. 121–140. – Резюме рос.
3841. Черкасова Л. С., Мережинський М. Ф. Дефіцит та добова потреба в аскорбіновій кислоті у людей, хворих на травматичний остеомієліт // Там само. – Т. 21, № 3. – С. 199–204. – Резюме рос.

3842. Черкес В. А. Охранительное торможение в рефлекторных центрах спинного мозга // Сессия, посвященная 100-летию со дня рождения академика И. П. Павлова: Тезисы докладов. – К., 1949. – С. 112–115.
3843. Черниш О. П. Пізньопалеолітична стоянка коло с. Володимирівка // Археологічні пам'ятки УРСР. Т. 2. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 284–288. – Резюме рос.
3844. Чернобыльский И. И., Щеголев Г. М. Опыт исследования теплопередачи от конденсирующегося пара к жидкости при вращении теплообменной поверхности // Труды Ин-та теплоэнергетики. – 1949. – Сб. № 1. – С. 118–124.
3845. Черняк М. І. До 70-річчя Миколи Миколайовича Давиденкова // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 5. – С. 52–54.
3846. Черняк Н. И. О зависимости предела текучести мягкой стали от скорости растяжения // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1949. – Т. 10. – С. 117–120.
3847. Чудновский В. Г. Расчет частот свободных крутильных колебаний валов силовых установок по методу деформаций // Информ. материалы / Ин-т строит. механики АН УССР. – 1949. – № 1. – С. 5–45.
3848. Чудновський В. Г. Змушені коливання стержнів балок та рам при наявності пружного гістерезису // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 5. – С. 68–74. – Резюме рос.
3849. Шаргородский С. Д., Фиалков Я. А. Изучение термического разложения сульфатов металлов второй группы периодической системы // Укр. хим. журн. – 1949. – Т. 15, вып. 1. – С. 104–115.
3850. Шаховський С. М. Хрестоматія критичних матеріалів. Т. 3. – К.: Радян. школа, 1949. – 399 с.
3851. Швайгер М. О. Дія стрептоміцину, грамміцину С та пеніциліну на коклюшну паличку // Мікробіол. журн. – 1949. – Т. 11, вип. 4. – С. 51–61. – Резюме рос.: табл.
3852. Швець І. Т. Енергетичне господарство УРСР // Нариси економічної географії УРСР. Т. 1, ч. 2: Населення, культура, основні галузі народного господарства і їх розміщення. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 274–289.
3853. Швець І. Т. Перемога сталінської політики технічного переозброєння народного господарства // Вісник АН УРСР. – 1949. – № 12. – С. 60–74.
3854. Швець І. Т. Проблема комплексного використання природних і промислових газів у народному господарстві УРСР // Там само. – 1949. – № 1. – С. 64–68.
3855. Шеверницький В. В., Мамонов Р. В., Макара А. М. К вопросу о выборе рационального типа фасонки в сварных фермах // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1949. – Сб. № 8. – С. 34–40.
3856. Шевес Г. С. Властивості та методи дослідження тканинних протеїназ // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 4. – С. 384–394. – Резюме рос.
3857. Шевченко А. Ю. Народне господарство України в період боротьби за завершення соціалістичного суспільства і проведення сталінської конституції (1935–1937 рр.) // Нариси розвитку народного господарства України. Розд. 7. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 369–415.
3858. Шевченко А. Ю. Розміщення промисловості: Загальний огляд // Нариси економічної географії УРСР. Т. 1, ч. 2: Населення, культура, основні галузі народного господарства і їх розміщення. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 261–273.

3859. Шевченко Тарас Григорович: Повна збірка творів. В 3-х томах. Т. 1: Поезії / Ін-т української літератури АН УРСР; Гол. ред. О. Є. Корнійчук; Ред. тому Д. Д. Копиця. – К.: Держлітвидав України, 1949. – 649 с.: портр.
3860. Шевченко Тарас Григорович: Повна збірка творів. В 3-х томах. Т. 2: Повісті / Ін-т української літератури АН УРСР; Гол. ред. О. Є. Корнійчук; Ред. тому О. І. Білецький. – К.: Держлітвидав України, 1949. – 643 с.: портр.
3861. Шевченко Тарас Григорович: Повне зібрання творів. В 10-ти томах: До 125-ліття з дня народження. Т. 4: Повісті 1855–1858 / Ін-т української літератури АН УРСР; Редкол.: О. І. Білецький та ін. – К., 1949. – 475 с.: ілюстр.
3862. Шевченко Тарас Григорьевич: Собрание сочинений. В 5-ти томах. Т. 1: Стихотворения и поэмы / Ред. М. Рьльский, Н. Ушакова. – М.: ОГИЗ, 1949. – 475 с.: портр.
3863. Шевчук В. А. О технологии изготовления и техники контроля образца для испытания на усталость // Информ. материалы / Ин-т строит. механики АН УССР. – 1949. – № 3. – С. 82–87.
3864. Шереметьев М. П. Влияние упругого кольца, впаянного в криволинейное отверстие на однородно напряженное плоское поле // Укр. матем. журн. – 1949. – № 3. – С. 68–80.
3865. Шереметьев М. П. Растяжение бесконечной пластинки с впаянным кольцом, область которого вместе с областью пластинки отображается на круг при помощи рациональной функции // Наук. зап. Львів. держ. ун-ту. ім. І. Франка. Сер. фіз.-мат. – 1949. – Т. 12, вип. 3. – С. 105–130.
3866. Шереметьев М. П. Згин тонких плит, ослаблених криволінійним отвором, край якого підкріплений пружним кільцем // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 4. – С. 3–10. – Резюме рос.
3867. Шилов Е. А., Ясников А. Л. Механизмы окислительного действия активного хлора на органические соединения // Тезисы докладов на Украинской конференции по органической химии 12-15 октября 1949 г. – К., 1949. – С. 10–11.
3868. Шкабара Е. А. Определение максимальной степени устойчивости систем авторегулирования // Сб. трудов Ин-та электротехники. – 1949. – Вып. 4. – С. 98–116.
3869. Шмаргонь Є. М. Діагностика нерозтріскування коробочок рицини *Ricinus communis* L. на підставі морфології бутонів // Доп. АН УРСР. – 1949. – № 1. – С. 64–66. – Резюме рос.
3870. Шмаргонь Є. М. Про біологію плодоутворення в арахісу (*Arachis hypogaea* L.) // Ботан. журн. – 1949. – Т. 6, № 3. – С. 34–40. – Резюме рос.
3871. Шмидт О. Ю. Четыре лекции о теории происхождения Земли. – М; Л.: Изд-во АН СССР, 1949. – 70 с.
3872. Штепанек С. І. Гідравлічні способи аерації води в рибоводних ставах // Вісті Ін-ту гідрології і гідротехніки. – 1949. – Т. 5. – С. 82–89. – Резюме рос.
3873. Штокало И. З. К вопросу об обобщении основной формулы символического метода // Укр. матем. журн. – 1949. – № 3. – С. 51–59.
3874. Штокало И. З. Об уравнениях электрической цепи, содержащей дросель насыщения // Труды технол. ин-та пищевой промышленности. им. А. И. Микояна. – 1949. – № 8. – С. 27–30.

3875. Штокало Й. З. Узагальнюючі дослідження в галузі загальної теорії диференціальних рівнянь в частинних похідних: Наукові праці, педагогічна діяльність та життєвий шлях Ю. В. Пфейффера (1872–1946) // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1949. – Т. 8, вип. 4. – С. 19–24. – Резюме рос.: табл., мал.
3876. Штокман И. Г. Основы теории ленточного конвейера с упругой лентой // Зап. Ин-та горной механики. – 1949. – № 8. – С. 33–53.
3877. Штокман И. Г. Расчет устойчивости вагонетки // Там само. – № 8. – С. 54–76.
3878. Штутман Ц. М. Активність аденозинтрифосфатази в мозку кроликів різного віку та в різних відділах мозку // Укр. біохім. журн. – 1949. – Т. 21, № 1. – С. 73–76. – Резюме рос.
3879. Шур-Шульц В. М. Вплив бактеріофага на виділення каталази та ферментацію вуглеводів деякими бактеріями // Мікробіол. журн. – 1949. – Т. 11, вип. 4. – С. 62–73. – Резюме рос.: табл.
3880. Шутенко Д. П. Основні етапи ідейно-творчого шляху МХАТ СРСР ім. М. Горького // МХАТ і українська театральна культура: Статті і матеріали. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 19–40.
3881. Щербина Й. Т. Комсомол – застрільник соціалістичного змагання // Дніпро. – 1949. – № 4. – С. 109–115.
3882. Юдина Н. Д. О кроветворной функции в связи с возрастом // Тезисы конференции по возрастным изменениям обмена веществ и реактивности организма. – К., 1949. – С. 81.
3883. Юдіна Н. Д. Лейкоцитарні асиметрії в крові кроликів після односторонньої шийної симпатектомії // Мед. журн. – 1949. – Т. 19, вип. 3. – С. 60–71. – Резюме рос.: табл.
3884. Юрк Ю. Ю. Сульфиды в гранитных породах Тикича и Уманки // Минералог. сборник. – 1949. – № 3. – С. 151–157.
3885. Юркіна В. І. Матеріали до екології *Pulex irritans* // Труды Ин-ту зоологии. – 1949. – Т. 2. – С. 94–108. – Резюме рос.
3886. Якубсон С. И., Абрамова М. А. Электропроводность и вязкость бромных растворов ацетамида и пятихлористого фосфора // Укр. хим. журн. – 1949. – Т. 15, вып. 1. – С. 136–148.
3887. Яновський Ю. І. Василь Палійчук, гуцул. – Іван. – На зеленій Буковині // В єдиній великій радянській сім'ї: Літературно-художній альманах. – К.: Радян. письменник, 1949. – С. 59–66.
3888. Яснопольський Л. М. Розміщення вугільної промисловості // Нариси економічної географії УРСР. Т. 1, ч. 2: Населення, культура, основні галузі народного господарства і їх розміщення. – К.: Вид-во АН УРСР, 1949. – С. 290–305.
3889. Яснопольський Л. М. Розміщення залізорудної і марганцеворудної промисловості // Там само. – С. 306–313.
3890. Ящук А. П. Селекція і насінництво картоплі на Київській дослідній станції (Немішаєво) // Сад та город. – 1949. – № 6. – С. 29–32.

3891. Агроклиматические условия степи Украинской ССР и пути их улучшения: Труды конференции по проблеме борьбы с засухой в южных районах УССР. Т. 1 / Отв. ред. П. А. Власюк. – К., 1950. – 163 с.: ил.
3892. Айзенберг Д. С. Кам'яновугільні відклади району р. Вовчої // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 1. – С. 27–51. – Резюме рос.
3893. Аксельруд Н. В., Фиалков Я. Н. Классификация труднорастворимых гидроокисей металлов // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 2. – С. 296–309.
3894. Аксельруд Н. В., Фиалков Я. Н. Производство растворимости гидроокисей металлов // Там само. – Т. 16, вып. 2. – С. 283–295.
3895. Аксентьев А. А., Блох Т. А. Рапная окись магния как составная часть резиновых смесей // Там само. – Т. 16, вып. 3. – С. 406–413.
3896. Алексапольский Д. Я. Влияние промежуточного охлаждения на экономичность работы центробежных и осевых компрессоров // Науч. зап. / Харьк. механ.-машиностроит. ин-т. – 1950. – Т. 9, вып. 2. – С. 15–24.
3897. Алексапольский Д. Я. Сравнительные величины поверхностей теплообменных устройств для открытого и замкнутого циклов газовых турбин // Сб. трудов Лаборатории проблем быстроходных машин и механизмов. – 1950. – Вып. 2. – С. 5–33.
3898. Алентьев О. О. Порівняльні дані теплот розчинення ропного оксиду магнію та саткінського магнетиту // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 1. – С. 15–22. – Резюме рос.
3899. Альперн Д. Е. Учение И. П. Павлова как основа нового этапа в развитии патологии // Врачебное дело. – 1950. – № 10. – С. 887–894.
3900. Археологія. Т. 3 / Ін-т археології АН УРСР; Відп. ред. П. П. Єфіменко. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 190 с.: ілюстр.
3901. Те саме. Т. 4 / Ін-т археології АН УРСР; Відп. ред. П. П. Єфіменко. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 207 с.: ілюстр.
3902. Аснис А. Е., Гутман Л. М. Новые меры борьбы с порами при наплавке под флюсом // Автоматическая сварка. – 1950. – № 4. – С. 72–78.
3903. Аснис А. Е., Медовар Б. И. Полуавтоматическая сварка под флюсом нержавеющей сталей тонкой электродной проволокой // Там само. – 1950. – № 4. – С. 82–84.
3904. Афанасьев Д. Я. Заплавні луки Середнього Дніпра та заходи їх поліпшення / Рада наук.-техн. пропаганди АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 64 с.: ілюстр.
3905. Афанасьев Д. Я. Основні типи лук заплави середнього лісостепового Дніпра // Ботан. журн. – 1950. – Т. 7, № 3. – С. 80–94. – Резюме рос.
3906. Бабинець А. Є. Питання генезису мінеральних джерел району Сойми-Келечень // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 2. – С. 91–95. – Резюме рос.
3907. Бабинець А. Є., Радько Н. Й. Мінеральні води курорту Немирів // Там само. – Т. 10, вип. 1. – С. 113–117. – Резюме рос.
3908. Бабичев Ф. С. Синтез стирилов и цианиновых красителей ряда нафто-1,4-тиазина // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 2. – С. 188–198.

3909. Бабичев Ф. С., Кравченко Л. И. Взаимодействие метиленовых оснований ряда бензтиазола с галоидопроизводными // Там само. – Т. 16, вып. 2. – С. 199–205.
3910. Бабишкін О. К. Ольга Коцюбинська: Життя і творчість: Стеногр. публ. лекції. – К.: Т-во для поширення політичних та наукових знань УРСР, 1950. – 36 с.
3911. Бабко В. Я. До 45-річчя жовтневого і грудневого страйків залізничників Конотопа // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 12. – С. 26–32.
3912. Бабский Е. Б. Функциональная роль аденозинтрифосфорной кислоты в деятельности скелетной мускулатуры // Врачебное дело. – 1950. – № 3. – С. 215–222.
3913. Балицький К. П. Вплив «фактора розповсюдження» і імунної «проти-факторної» сироватки на ріст аденокарциноми миші // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 2. – С. 53–62. – Резюме рос.: табл.
3914. Балицький К. П. До питання про «протифакторну» активність сироватки крові // Там само. – Т. 20, вип. 5. – С. 65–72. – Резюме рос.: табл.
3915. Балицький К. П. Нервова система і злоякісні новотвори: Літературний огляд // Там само. – Т. 20, вип. 4. – С. 75–84.
3916. Балуховський М. П. Про роботу В. В. Белоусова «Загальна геотектоніка» // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 4. – С. 78–81. – Резюме рос.
3917. Балуховський М. П., Шульга П. Л. Про вік кам'яновугільних відкладів району Петрівського куполу // Там само. – Т. 10, вип. 1. – С. 104–108. – Резюме рос.
3918. Барабашов М. П. До питання про подовшення рогів серпа Венери // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 3. – С. 213–216. – Резюме рос.
3919. Барабашов М. П. Про хмари, тумани і опади на Марсі // Там само. – № 3. – С. 209–212. – Резюме рос.
3920. Барабашов М. П. Хвостаті світила-комети і падаючі зірки-метеори: Стеногр. лекції з природничо-наукової серії. – К.: Т-во для поширення політичних та наукових знань УРСР, 1950. – 27 с.
3921. Барабашов М. П. Чи можливе життя на інших планетах. – К.: Т-во для поширення політичних та наукових знань УРСР, 1950. – 10 с.
3922. Барабашов Н. П. К вопросу о разности диаметров фотографического изображения Марса в синих и красных лучах // Циркуляр Астрономической обсерватории / Харьк. гос. ун-т. – Х., 1950. – № 6. – С. 1–3.
3923. Барабашов Н. П., Езерский В. И. Фотометрия Венеры // Известия АН Казах. ССР. Сер. астроботанич. – 1950. – № 90, вып. 1/2. – С. 36–52.
3924. Баранова Н. М. До питання про літологію майкопських відкладів Причорноморської западини // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 4. – С. 72–77. – Резюме рос.
3925. Баранова Н. М. Про мінералогічний склад пісків Канівського ярусу // Там само. – Т. 10, вип. 2. – С. 54–62. – Резюме рос.
3926. Барбарич А. І., Кречетович В. І. Родина Ситникові – *Juncassae Vent* // Флора УРСР. Т. 3. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – С. 21–61.
3927. Баталин Г. И. Водород в стали // Труды Ин-та черной металлургии. – 1950. – Т. 4. – С. 80–100.
3928. Безпалый І. Г. Про мінливість діагностичних ознак *Chilodonella cyprini* Moroff, 1902 // Труды Ин-ту зоології. – 1950. – Т. 4. – С. 108–111. – Резюме рос.

3929. Белицер В. А. Денатурация и связанные с ней изменения белков // Успехи биологич. химии. – 1950. – Т. 1. – С. 53–70.
3930. Белицер В. О., Ходорова Є. Л. До методики визначення осмотичного тиску білкових розчинів // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 3. – С. 265–272. – Резюме рос.
3931. Белицер В. О., Ходорова Є. Л. До питання про механізм дії ферментів: Критика гіпотези П. В. Афанасьєва // Там само. – Т. 22, № 1. – С. 101–110. – Резюме рос.
3932. Белоусов С. Н. Воссоединение украинского народа в едином Украинском советском государстве: Стеногр. публ. лекции, прочитанной в центр. лектории Всесоюз. об-ва по распространению полит. и научных знаний в Москве. – М.: [Правда], 1950. – 31 с.
3933. Белоусов С. М. Вчення Леніна-Сталіна про націю і національне питання. – К.: Держполітвидав УРСР, 1950. – 48 с.
3934. Белоусов С. М. Про промову В. І. Леніна на III з'їзді РКСМ «Завдання спілок молоді»: Стеногр. лекції. – К.: Т-во для поширення політичних та наукових знань УРСР, 1950. – 27 с.
3935. Бельтюкова К. Г. Бактеріальні хвороби, що уражають зернобобові культури в умовах УРСР. Повідомл. 3. Бактеріоз гороху // Мікробіол. журн. – 1950. – Т. 12, вип. 2. – С. 47–58. – Резюме рос.: табл.
3936. Бельтюкова К. Г. Про наслідки вивчення штамів *Bact. vesicatorium*, виділених в Українській РСР // Там само. – Т. 12, вип. 1. – С. 11–16. – Резюме рос.: табл.
3937. Бельтюкова К. Г., Бакалінська Є. А. Наслідки вивчення бактеріозів, які уражають зернові культури на території Української РСР. Повідомл. 2. Бактеріальна плямистість сорго // Там само. – Т. 12, вип. 1. – С. 3–10. – Резюме рос.: табл.
3938. Бельтюкова К. Г., Кисіль П. Г. Наслідки дослідження дії деяких антибіотичних речовин на збудників бактеріозів рослин. Повідомл. 1. Вивчення дії водних дистилатів сон-трави і протоанемоніну на збудників бактеріозів рослин *in vitro* // Там само. – Т. 12, вип. 1. – С. 83–91. – Резюме рос.: табл.
3939. Бернштейн М. Д. Літературно-естетичні погляди Панаса Мирного: До вивчення проблеми // Радян. літературознавство. – 1950. – № 14. – С. 31–39.
3940. Бернштейн С. Н. О некоторых новых достижениях теории приближения функций действительной переменной // Acta Scient. Mathem., Szeged. – 1950. – Т. 12. – С. 161–169.
3941. Бернштейн С. Н. О некоторых свойствах циклически монотонных функций // Изв. АН СССР. Сер. матем. – 1950. – Т. 14. – С. 381–404.
3942. Бернштейн С. Н. О новых исследованиях, относящихся к наилучшему приближению непрерывных функций многочленами // Успехи математических наук. – 1950. – Т. 5, вып. 4. – С. 121–131.
3943. Бернштейн С. Н. Об изгибании поверхностей // Успехи математических наук. – 1950. – Т. 5, вып. 4. – С. 132–133.
3944. Бершова О. І. Мікробіологічне дослідження середнього Дніпра. Повідомл. 1 // Мікробіол. журн. – 1950. – Т. 12, вип. 2. – С. 3–15. – Резюме рос.: табл.
3945. Бершова О. І. Мікробіологічне дослідження середнього Дніпра. Повідомл. 2 // Там само. – Т. 12, вип. 3. – С. 3–29. – Резюме рос.: табл.

3946. Бершова О. І. Мікробіологічне дослідження середнього Дніпра. Повідомл. 3 // Там само. – Т. 12, вип. 4. – С. 3–38. – Резюме рос.: табл.
3947. Беспалый И. И. Жаберная гниль карпа и меры борьбы с ней / Отв. ред. А. Г. Маркевич; Ин-т зоологии АН УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 43 с.: ил.
3948. Белоус О. Г. Всепереможна сила ідей лєнінізму // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 4. – С. 11–19.
3949. Бибер В. А., Скородинская В. В. Влияние консервации на азотистый обмен в ткани хрусталика и на биологическую активность изготовленных из него экстрактов // Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения Героя Социалистического Труда, действительного члена Академии наук УССР и Академии медицинских наук СССР Владимира Петровича Филатова. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 123–131.
3950. Бибер В. А., Фарбман И. М. Биогенные стимуляторы незеленых тканей растений // Там само. – С. 77–92.
3951. Бибер В. А., Скородинская В. В., Фарбман И. М. Об изменениях состава и биологической активности экстрактов и отгонов консервированных на холоде дрожжей и о применении дрожжевого дистиллята в лечебной практике // Там само. – С. 133–149.
3952. Бібер В. А., Адаманіс Л. І. Біологічна активність екстрактів і відгонів з консервованої на холоді плаценти // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 3. – С. 63–74. – Резюме рос.: табл., мал.
3953. Білановський І. Д. Двокрилі вороги тваринництва і засоби боротьби з ними / Рада наук.-техн. пропаганди АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 32 с.: ілюстр.
3954. Білановський І. Д. Історія біологічного методу боротьби з шкідниками сільського господарства і наслідки його застосування на практиці // Труды Ін-ту зоології. – 1950. – Т. 4. – С. 126–140. – Резюме рос.
3955. Білецький О. І. Видатний майстер критичного реалізму // Радян. літературознавство. – 1950. – № 14. – С. 5–12.
3956. Білецький О. І. Світове значення літератури народів СРСР // Доповіді наукової сесії Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка АН УРСР, 17–22 червня 1950 р. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – С. 26–41.
3957. Білецький О. І., Волинський П. К. Українська література: Підруч. для 8 кл. серед. школи / Ред. О. І. Білецький. – К.: Радян. школа, 1950. – 311 с.
3958. Білий М. Д. Загальні закономірності росту риб / Відп. ред. Я. В. Ролл; Ін-т гідробіології АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 148 с.
3959. Білик Г. І. Нова адвентивна рослина для флори Української РСР – гринделія розчепірена *Grindelia Squarrosa* (Pursh Dunal.) // Ботан. журн. – 1950. – Т. 7, № 2. – С. 76–79. – Резюме рос.
3960. Білик Г. І. Сіножаті та пасовища Закарпатської області й заходи до їх поліпшення і раціонального використання // Там само. – Т. 7, № 1. – С. 19–33. – Резюме рос.
3961. Білодід І. К. Завдання вивчення мови радянських письменників у світлі нового вчення про мову // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 3. – С. 49–62.
3962. Білодід І. К. (Без назви): у рубриці «Я голосую за мир!» // Україна. – 1950. – № 8. – С. 36.

3963. Біляшевський М. М. Основні положення проектування поліпшених типів водозливних гребель із кам'яної накидки // Вісті Ін-ту гідрології і гідротехніки. – 1950. – Т. 6. – С. 69–88. – Резюме рос.
3964. Бірюкович П. В., Расін С. Д. Творчий шлях В. П. Протопопова // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 5. – С. 3–8.
3965. Благовещенский Ю. В. О некоторых приближенных методах конформного преобразования // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1950. – Т. 14. – С. 145–153.
3966. Благовещенский Ю. В., Вайнберг Д. В. К задаче о действии удара на балку // Там само. – Т. 12. – С. 220–227.
3967. Бліфельд Д. І. Висла печатка з Білгородки // Археологія. – 1950. – Т. 3. – С. 102–110. – Резюме рос.
3968. Бліфельд Д. І. До питання про Боричів узвіз стародавнього Києва // Там само. – Т. 2. – С. 130–144. – Резюме рос.
3969. Блок І. Б. До вивчення патогенезу поліедрової хвороби у гусені шовковичного шовкопряда. Повідомл. 1. Вивчення впливу деяких факторів на виникнення поліедрової хвороби у гусені шовковичного шовкопряда // Мікробіол. журн. – 1950. – Т. 12, вип. 1. – С. 25–30. – Резюме рос.: табл.
3970. Блох В. І., Асс І. М. Метод використання аналогії між плоскою задачею теорії пружності і задачею вигину тонких пластин // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 3. – С. 229–234. – Резюме рос.
3971. Боголюбов М. М. Синхронізація релаксаційних коливань // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Мат. зб. № 4. – 1950. – Т. 9, вип. 9. – С. 5–28.
3972. Боголюбов Н. Н. Колебания // Механика в СССР за тридцать лет. 1917–1947. – М.; Л.: Гостехиздат, 1950. – С. 99–114.
3973. Боголюбов Н. Н. Николай Митрофанович Крылов: К семидесятилетию со дня рождения // Укр. матем. журн. – 1950. – Т. 2, № 3. – С. 3–6.: портр.
3974. Боголюбов Н. Н. Николай Митрофанович Крылов: К семидесятилетию со дня рождения // Успехи матем. наук. – Т. 5, № 1. – С. 230–233.: портр.
3975. Боголюбов Н. Н. Об одной новой форме адиабатической теории возмущений в задаче о взаимодействии частицы с квантовым полем // Там само. – Т. 2, № 2. – С. 3–24.
3976. Боголюбов Н. Н. Теория возмущений в нелинейной механике // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1950. – Т. 14. – С. 9–34.
3977. Боголюбов Н. Н., Бонч-Бруевич В. Л., Медведев Б. В. К инвариантному построению квантовой теории поля // Докл. АН СССР. – 1950. – Т. 74, № 4. – С. 681–684.
3978. Богомоллов В. А., Бенин В. Л. К расчету измерительных мостовых схем магнитных усилителей // Сб. трудов Ин-та электротехники. – 1950. – Вып. 5. – С. 84–102.
3979. Богомоллов В. А., Бенин В. Л. Регулятор скорости гидротурбин малой мощности // Там само. – Вып. 5. – С. 103–116.
3980. Богомоллов В. О. Завдання автоматизації потужних гідроелектростанцій у зв'язку з великими будовами комунізму // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 11. – С. 41–48.

3981. Богопольський М. Д. Дослідження бактеріостатичних властивостей ґрунту щодо колі-параколі-бактерій // Мікробіол. журн. – 1950. – Т. 12, вип. 4. – С. 39–66. – Резюме рос.: мал., табл.
3982. Богусевич В. А. Древнейшее славянское поселение на Пилипенковой горе // Труды Канівського біогеографічного заповідника. – 1950. – № 8. – С. 5–10.: мал.
3983. Бодрова Н. В. К эволюции нервного аппарата сердечнососудистой системы ланцетника и низших позвоночных // Труды Карадагской биологической станции. – 1950. – Вып. 10. – С. 66–77.
3984. Бодрова Н. В. Матеріали з експериментальної морфології нервового апарату серця риб і рептилій // Труды Ин-ту зоології. – 1950. – Т. 3. – С. 128–153. – Резюме рос.
3985. Бодрова Н. В., Краюхін Б. В. Видатний радянський фізіолог О. В. Леонтович / Відп. ред. Г. В. Фольборт; Рада наук.-техн. пропаганди АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 45 с.: ілюстр.
3986. Бойко І. Д. Переяславська Рада – важлива віха в історії українського народу: 8 січня 1654 р. – К.: Держполітвидав УРСР, 1950. – 44 с.
3987. Бондарчук В. Г. Геологічна структура Причорноморської низовини // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 1. – С. 23–26. – Резюме рос.
3988. Бордзиловський Є. І. Родина Зозулинцеві – Orchidaceae Lindl. // Флора УРСР. Т. 3. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – С. 312–401.
3989. Бордзиловський Є. І. Родина Лілійні – Liliaceae Hall. // Там само. – С. 61–266.
3990. Бордзиловський Є. І., Фомін О. В. Родина Амарилісові – Amaryllidaceae Lindl. // Там само. – С. 266–276.
3991. Бордзиловський Є. І., Фомін О. В. Родина Півникові – Fridaceae Lindl. // Там само. – С. 276–312.
3992. Борисенко А. И. Распространение теории тонкого профиля на плоскую бесконечную решетку // Сб. трудов Лаборатории проблем быстроходных машин и механизмов. – 1950. – Вып. 2. – С. 73–96.
3993. Борисковський П. Й. Деякі доповнення до археологічної карти Середньої Наддністрянщини // Археологія. – 1950. – Т. 4. – С. 117–131. – Резюме рос.
3994. Борисов Н. Д., Фефер А. М. К вопросу изучения структуры электронных уровней кристаллического твердого тела // Труды Ин-та черной металлургии. – 1950. – Т. 4. – С. 3–21.
3995. Ботанічний журнал. Т. 7, № 1 / Відп. ред. Д. К. Зеров. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 95 с.
3996. Те саме. Т. 7, № 2. – 84 с.
3997. Те саме. Т. 7, № 3. – 98 с.
3998. Те саме. Т. 7, № 4. – 114 с.
3999. Брадїс Є. М. Родина Вербових // Визначник рослин УРСР / Ред. М. В. Клоков. – К.: Сільгоспвидав, 1950. – С. 715–726.
4000. Брадїс Є. М., Запятава О. О. Високогірна рослинність Закарпатської області // Ботан. журн. – 1950. – Т. 7, № 1. – С. 3–18. – Резюме рос.

4001. Бражникова Н. С. До стратиграфії кам'яновугільних відкладів західної та північної окраїн Донбасу за фауною форамініфер // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 1. – С. 52–66. – Резюме рос.
4002. Бражникова Н. С., Потієвська П. Д. До вивчення зміни фауни форамініфер в залежності від фаціальних умов // Там само. – Т. 10, вип. 2. – С. 47–53. – Резюме рос.
4003. Брайчевський М. Ю. Археологічні матеріали до вивчення культури східнослов'янських племен VI–VIII ст. // Археологія. – 1950. – Т. 4. – С. 27–55. – Резюме рос.
4004. Брайчевський М. Ю. Знахідки римських монет на території УРСР // Там само. – Т. 3. – С. 93–101. – Резюме рос.
4005. Брайчевський М. Ю. Про датування шиферних пряслиць // Там само. – Т. 4. – С. 91–98. – Резюме рос.
4006. Браунштейн А. С. Деякі підсумки вивчення процесів обміну амінокислот, їх механізму та взаємозв'язків // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 3. – С. 273–295. – Резюме рос.
4007. Бреус К. А. Потенциальное поле наэлектризованной сферы с двумя отверстиями // Укр. матем. журн. – 1950. – Т. 2, № 1. – С. 86–106.
4008. Брискина М. М. Материалы по биологии развития и размножения некоторых морских и солоноватоводных амфипод // Труды Карадагской биологической станции. – 1950. – Вып. 10. – С. 3–37.: табл.
4009. Брискман Л. Л. Выражение для величины активной и реактивной составляющих тока статора асинхронного генератора // Труды Ин-та теплоэнергетики. – 1950. – Сб. № 3. – С. 76–79.
4010. Бродский А. И. 20 лет Института физической химии АН УССР им. Л. В. Писаржевского // XX лет Института физической химии им. Л. В. Писаржевского АН УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 40–66.
4011. Бродский А. И. Л. В. Писаржевский и проблема катализа: Вступительное слово // Катализ: Труды Всесоюзного совещания по катализу, посвященного памяти им. Л. В. Писаржевского. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 5–8.
4012. Бродский А. И. Работы по электрохимии и термодинамике растворов // XX лет Института физической химии им. Л. В. Писаржевского АН УССР. – С. 118–133.
4013. Бродский А. И., Сулима Л. В. Замедленный обмен водорода в растворах солей аммония // Докл. АН СССР. – 1950. – Т. 74, № 3. – С. 513–515.
4014. Бродский А. И., Хаскин И. Т. Изотопный обмен водорода в связях с кремнием // Там само. – Т. 74, № 2. – С. 299–301.
4015. Бродский А. И., Стражеско Д. Н., Червцова Л. Л. Обмен изотопов фосфора в системах H_3PO_2 – H_3PO_3 и KH_2PO_3 и таутомерия фосфорноватистой кислоты // Там само. – № 6. – С. 823–825.
4016. Бродский А. И., Червцова Л. Л., Миклухин Т. И. Водородные обменные реакции производных толуола // Журн. физич. химии. – 1950. – Т. 24, вып. 8. – С. 968–980.
4017. Бродський О. І., Кухтенко І. І. Кінетика водневого перегрупування фенолу // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 4. – С. 279–282. – Резюме рос.

4018. Будников П. П. Работы в области химии силикатов // XX лет Института физической химии им. Л. В. Писаржевского АН УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 158–181.
4019. Будников П. П. Про рекристалізацію окису магнію та його хімічну активність // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 5. – С. 339–344. – Резюме рос.
4020. Будников П. П., Бережний А. С. Про реакцію окису хрому з форстеритом у твердій фазі // Там само. – № 5. – С. 345–350. – Резюме рос.
4021. Буланкін І. М., Паріна Є. В., Шерешевська Ц. М. Матеріали про оборотність кислотно-лужної денатурації глобулярних білків // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 3. – С. 296–306. – Резюме рос.
4022. Булаховский Л. А. Акцентологический комментарий к польскому языку. – К.: Изд-во КГУ им. Т. Г. Шевченко, 1950. – 82 с.
4023. Булаховский Л. А. Вопросы исторического развития языка в свете работ И. В. Сталина по языкознанию // Вопросы языкознания в свете трудов И. В. Сталина. – М.: Изд-во МГУ им. М. В. Ломоносова, 1950. – С. 129–144.
4024. Булаховский Л. А. Вопросы исторического развития языка в свете работ И. В. Сталина по языкознанию // Русский язык в школе. – 1950. – С. 1–9.
4025. Булаховский Л. А. Исторический комментарий к русскому литературному языку: Уч. пособие для студентов филол. ф-тов ун-тов и ф-тов языка и лит-ры пед. ин-тов УССР. 3-е изд., испр. и доп. – К.: Радян. школа, 1950. – 412 с.
4026. Булаховский Л. А. О некоторых вопросах и задачах сравнительно-исторического изучения славянских языков // Изв. АН СССР. Отд-ние лит-ры и языка. – 1950. – Т. 9, вып. 2. – С. 99–107.
4027. Булаховский Л. А. О статьях И. В. Сталина по языкознанию // Там само. – Т. 9, вып. 2. – С. 69–71.
4028. Булаховский Л. А. «Слово о полку Игореве» как памятник древнерусского языка // Сборник исследований и статей Ин-та лит-ры и языка АН СССР. – Л., 1950. – С. 130–163.
4029. Булаховський Л. А. Вчення Й. В. Сталіна про мову і завдання радянського мовознавства на Україні // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 8. – С. 19–28.
4030. Булаховський Л. А. Вчення Й. В. Сталіна про мову і завдання радянського мовознавства // Дніпро. – 1950. – № 11. – С. 105–111.
4031. Булаховський Л. А. Вчення Й. В. Сталіна про мову і завдання радянського мовознавства: Доповідь на науковій сесії АН УРСР з участю викладачів мови вузів та вчителів середніх шкіл, присвяченої питанням мовознавства, 30 листопада – 2 грудня 1950 р. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 23 с.
4032. Булаховський Л. А. Роботи Й. В. Сталіна і завдання радянського мовознавства // Вітчизна. – 1950. – № 11. – С. 121–130.
4033. Бунін К. П., Данильченко Н. М. Про графітизацію залізовуглецевих сплавів // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 2. – С. 153–158. – Резюме рос.
4034. Бунін К. П., Данильченко Н. М. Про форму включень вуглецю відпалу // Там само. – № 4. – С. 311–316. – Резюме рос.
4035. Бунін К. П., Долінська Л. А. Про евтектичну кристалізацію в сірих чавунах // Там само. – № 6. – С. 457–464. – Резюме рос.
4036. Бунін К. П., Криштал М. А. Про вплив кремнію на графітизацію чавуну // Там само. – № 3. – С. 235–238. – Резюме рос.

4037. Бурксер Е. С., Федорова Н. Е. Опыт исследования малых составных частей воды «Нафтуса» // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 2. – С. 219–224.
4038. Бурксер Е. С. Падіння метеоритів на Україні // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 1. – С. 62–69.
4039. Буслова С. Д. Значення світла для розвитку плодів та насіння у вищих рослин // Ботан. журн. – 1950. – Т. 7, № 3. – С. 44–51. – Резюме рос.
4040. Вайнштейн Ф. М., Туровский Т. Я. Изучение механизма окисления СО на MnO₂ изотопным методом // Докл. АН СССР. – 1950. – Т. 72, № 2. – С. 297–299.
4041. Вальчук В. Н. Про зрушення в білковому обміні у хворих при паренхіматозних захворюваннях печінки під час захворювання і при клінічному вичуджанні // Мед. журн. – 1950. – Т. 19, вип. 4. – С. 58–75. – Резюме рос.: мал., табл.
4042. Варавя К. М. До питання про обводненість Бучацько-Канівських відкладів у межах Чернігівської області // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 3. – С. 47–52. – Резюме рос.
4043. Варвак П. М. Расчет балок-стенок трапецеидального профиля // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1950. – Т. 12. – С. 96–101.
4044. Варвак П. М. Стійкість пластинок під дією зосереджених сил // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 6. – С. 443–446. – Резюме рос.
4045. Василенко А. А., Григорьев И. С. Инструктивные и методические указания по технологии получения чугуна с глобулярным графитом (сверхпрочный чугун) / Отв. ред. В. Н. Тхоржевский; Лаборатория машиностроения и проблем с/х механики. – К., 1950. – 41 с.
4046. Василенко А. А., Григорьев И. С. Инструктивные и методические указания по технологическому процессу получения модифицированного чугуна / Отв. ред. В. Н. Тхоржевский; Лаборатория машиностроения и проблем с/х механики. – К., 1950. – 29 с.: ил.
4047. Василенко А. О. Вплив елементів робочих органів машин на деформацію ґрунту // Труды Лабораторії машинобудування та проблем с/г механіки. – 1950. – Т. 1. – С. 51–63. – Резюме рос.
4048. Василенко А. О. До теорії сільськогосподарських котків // Там само. – Т. 1. – С. 64–99. – Резюме рос.
4049. Василенко А. О. Модифіковані і надміцні чавуни в машинобудуванні // Механізація сільського господарства. – 1950. – № 6. – С. 21–23.
4050. Василенко А. О. Наслідки впровадження високоякісного модифікованого чавуну в машинобудування // Труды Лабораторії машинобудування та проблем с/г механіки. – 1950. – Т. 1. – С. 100–142. – Резюме рос.
4051. Василенко А. О. Перша республіканська науково-технічна конференція з високоякісних чавунів // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 7. – С. 63–69.
4052. Василенко А. О. Прилади та метод визначення зовнішніх сил, діючих у ґрунтообробних машинах // Труды Лабораторії машинобудування та проблем с/г механіки. – 1950. – Т. 1. – С. 194–200. – Резюме рос.
4053. Василенко А. О. Провідна роль радянських вчених у розвитку сільськогосподарської механіки // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 2. – С. 22–30.
4054. Василенко А. О. П'ять років роботи Лабораторії машинобудування і проблем сільськогосподарської механіки Академії наук Української РСР // Труды

Лабораторії машинобудування та проблем с/г механіки. – 1950. – Т. 1. – С. 3–22. – Резюме рос.

4055. Василенко А. О. Удосконалення робочих органів знарядь поверхневого обробітку ґрунту // Там само. – Т. 1. – С. 143–150. – Резюме рос.

4056. Василенко А. О. Ширше розгорнути допомогу вчених великим новобудовам // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 10. – С. 18–23.

4057. Василенко А. О. Шляхи створення радянського бурякозбирального комбайна // Наукові праці Інституту машинознавства і сільськогосподарської механіки. – 1950. – Т. 2. – С. 5–54.

4058. Василенко Г. А. Дослідження деформування ґрунту сільськогосподарськими котками // Там само. – Т. 2. – С. 78–90.

4059. Василенко Г. А. Силовий аналіз котка // Там само. – Т. 1. – С. 186–193. – Резюме рос.

4060. Василенко П. М. До теорії відцентрового розсіву // Там само. – Т. 2. – С. 55–59.

4061. Василенко П. М. Половозбирач АН-К для роздільного збирання половини за комбайном // Там само. – Т. 2. – С. 91–99.

4062. Василенко П. М. Про рух матеріальних часток по ротаційних площинах // Там само. – Т. 1. – С. 23–37. – Резюме рос.

4063. Василенко П. М. Удосконалення робочих органів знарядь поверхневого обробітку ґрунту // Там само. – Т. 1. – С. 143–150. – Резюме рос.

4064. Венгеров Л. М. Творчий шлях Ванди Василевської // Радян. літературознавство. – 1950. – № 13. – С. 5–30.

4065. Вендт В. П. Портативний газоаналізатор для окиси вуглерода // Завод. лабораторія. – 1950. – № 9. – С. 1125.

4066. Вендт В. П., Дрокова І. Г. Визначення вітаміну D₂ за наявності стеролів та продуктів фотохімічного перетворення ергостеролу // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 2. – С. 160–165. – Резюме рос.

4067. Вендт В. П., Кузнецова Л. М. Дослідження неомілюваних речовин деяких безхребетних. I. Провітаміни групи D в чорноморських мідіях // Там само. – Т. 22, № 2. – С. 144–153. – Резюме рос.

4068. Вендт В. П., Циперович А. С. Спектрографічне дослідження зміни реактивності тирозинових груп у сироватковому та яєчному альбумінах при денатурації // Там само. – Т. 22, № 1. – С. 63–68. – Резюме рос.

4069. Вервес Г. Д. Зв'язки польських прогресивних письменників з російською і українською літературами // Доповіді наукової сесії Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка АН УРСР, 17–22 червня 1950 р. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – С. 87–106.

4070. Вивалько І. Г. До питання про обмін вуглеводів у кок-сагізі // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 1. – С. 81–85. – Резюме рос.

4071. Визирь П. Е. Бактериальная флора гнойных процессов, леченных микроцидом у амбулаторных больных // Лечебный препарат микроцид и его применение. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 86–90.: табл.

4072. Візір П. Є. Боротьба з ідеалізмом в мікробіології / Відп. ред. В. Г. Дроботько; АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 41 с.

4073. Визначник рослин УРСР: Учбовий посібник / Ред. М. В. Клоков. – К; Х.: Держсільгоспвидав УРСР, 1950. – 929 с.
4074. Виноградов К. А., Ткачева К. С. Материали по плодовитости рыб Черного моря // Труды Карадагской биологической станции. – 1950. – Вып. 9. – С. 3–63.: табл.
4075. Виноградова З. А. Материали по биологии моллюсков Черного моря // Там само. – Вып. 9. – С. 100–159.: рис., табл.
4076. Виноградова З. А. О плодовитости травяного краба *Carcinides* (*Carcinus*) *maenas* L. в Черном море // Там само. – Вып. 9. – С. 95–99.: рис., табл.
4077. Виноградова З. А. О явлении линьки у некоторых рыб Черного моря // Там само. – Вып. 9. – С. 70–80.: рис., табл.
4078. Винокуров С. І., Гураль Л. Л., Лозовський Д. В. Біохімічна характеристика протистотидної дії деяких фітонцидів // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 3. – С. 307–314. – Резюме рос.
4079. Вісник Академії наук УРСР. № 1 (158) / Відп. ред. О. В. Палладін. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 80 с.
4080. Те саме. № 2 (159). – 65 с.
4081. Те саме. № 3 (160). – 80 с.
4082. Те саме. № 4 (161). – 76 с.
4083. Те саме. № 5 (162). – 84 с.
4084. Те саме. № 6 (163). – 81 с.
4085. Те саме. № 7 (164). – 80 с.
4086. Те саме. № 8 (165). – 81 с.
4087. Те саме. № 9 (166). – 81 с.
4088. Те саме. № 10 (167). – 88 с.
4089. Те саме. № 11 (168). – 81 с.
4090. Те саме. № 12 (169). – 81 с.
4091. Вісті Інституту гідрології і гідротехніки. Т. 6 (XIII) / Інститут гідрології і гідротехніки АН УРСР; Відп. ред. Г. Й. Сухомел. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 96 с. – Резюме рос.
4092. Вісюліна О. Д. Відшукування і вивчення дикорослих корисних рослин. – К.: Радян. школа, 1950. – 132 с.
4093. Вісюліна О. Д. Родина Клішинцеві – *Agaceae* Neck // Флора УРСР. Т. 3. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – С. 5–14.
4094. Вісюліна О. Д. Родина Коммелінові – *Commelinaceae* Rchb. // Там само. – С. 19–20.
4095. Вісюліна О. Д. Родина Ряскові – *Lemnaceae* Dumort // Там само. – С. 15–19.
4096. Владимиров В. И. Тюлька бассейна р. Днестра // Труды Ин-та гидробиологии. – 1950. – № 25. – С. 7–63.: рис., табл.
4097. Владимиров Г. Є., Пелишенко І. Д., Урінсон А. П. Обновлювання дифосфогліцеринової кислоти в еритроцитах людини та в гемолізатах з них // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 3. – С. 315–323. – Резюме рос.
4098. Власюк П. А. Агрофизиологические основы питания сахарной свеклы / Отв. ред. П. Ф. Плессецкий; Лаборатория физиологии питания растений Ин-та физиологии растений и агрохимии; Лаборатория агрохимии Всесоюз. ин-та сахарной свеклы. – К., 1950. – 256 с.

4099. Власюк П. А. Великий перетворювач природи Іван Володимирович Мічурін та його вчення // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 6. – С. 11–26.
4100. Власюк П. А. Великий перетворювач природи Іван Володимирович Мічурін та його вчення // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Труды біолого-грунтознавчого ф-ту. № 9. – 1950. – Т. 9, вип. 8. – С. 5–20.
4101. Власюк П. А. Грануляція як засіб підвищення ефективності органічних та мінеральних добрив // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 3. – С. 22–40.
4102. Власюк П. А. Климент Аркадійович Тимірязев та його вчення: До 30-х роковин з дня смерті // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Труды біолого-грунтознавчого ф-ту. № 5. – 1950. – Т. 9, вип. 7. – С. 5–12.
4103. Власюк П. А. Климентий Аркадьевич Тимирязев и земледелие // Там само. – Т. 9, вип. 7. – С. 27–44.
4104. Власюк П. А. Система удобрення – найважливіша передумова дальшого піднесення врожаю і якості каучуконосів // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 8. – С. 54–59.
4105. Власюк П. А. Хімізація – важливіший засіб піднесення культури соціалістичного землеробства: Доп. стеногр. публ. лекції. – К.: Т-во для поширення політичних та наукових знань УРСР, 1950. – 63 с.
4106. Власюк П. А., Бернштейн І. М. Вплив системи живлення на прискорення росту і дозрівання бавовнику // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 1. – С. 73–80. – Резюме рос.
4107. Власюк П. А., Ленденская Л. Д. Инструкция по использованию отходов марганцеворудной промышленности на удобрения в колхозах и совхозах Украинской ССР / Ин-т физиологии растений и агрохимии АН УССР; Мин-во сельского хоз-ва УССР. – К., 1950. – 10 с.
4108. Власюк П. А., Ленденська Л. Д. Вміст рухомих форм марганцю в різновидностях ґрунтів Української РСР // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 4. – С. 28–41.
4109. Власюк П. А., Хоменко О. Д. Вплив адсорбентів на ранні фази росту сільськогосподарських рослин // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 3. – С. 255–260. – Резюме рос.
4110. Власюк П. А., Хоменко А. Д. Инструкция по использованию отходов бурогоугольной промышленности под сахарную свеклу совместно с минеральными удобрениями / Ин-т физиологии растений и агрохимии АН УССР; Мин-во сельского хоз-ва УССР. – К., 1950. – 11 с.
4111. Власюк П. А., Василенко А., Дервянко С. Эффективность удобрений на урожае яровой пшеницы // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Труды біолого-грунтознавчого ф-ту. № 6. – 1950. – Т. 9, вип. 8. – С. 109–114.: табл.
4112. Власюк П. А., Добротворская К. М., Горная В. А. Эффективность удобрений на урожае озимой пшеницы в условиях черного пара // Там само. № 5. – 1950. – Т. 9, вип. 7. – С. 57–63.: табл.
4113. Власюк П. А., Добротворська К. М., Горна В. Я. Вплив добрив на врожай ярої пшениці // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 2. – С. 159–166. – Резюме рос.
4114. Вовк С. І. Матеріали до вивчення впливу пеніциліну на реактивність організму // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 4. – С. 13–28. – Резюме рос.: мал., табл.

4115. Войнар О. Й. Вікові зміни білків сироватки крові // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 3. – С. 324–335. – Резюме рос.
4116. Войно-Ясенецкий В. В. Гистоморфологические изменения в роговице консервированных на холоде глаз теплокровных животных // Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения Героя Социалистического Труда, действительного члена Академии наук УССР и Академии медицинских наук СССР Владимира Петровича Филатова. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 107–122.
4117. Войцеховский Р. В. Криоскопический метод определения связанной воды // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 1. – С. 99–106.
4118. Волощенко П. І. Патріотизм декабристів // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 12. – С. 33–41.
4119. Вукс М. Ф. Рассеяние света и строение твердых и жидких тел // XX лет Института физической химии АН УССР им. Л. В. Писаржевского / Отв. ред. А. И. Бродский. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 149–157.
4120. Вялов О. С. Краткий обзор особенностей орографии и гидрографии Джунгарии // Пограничная Джунгария. Т. 3, вып. 3: Географическое и геологическое описание. – М.: Изд-во АН СССР, 1950. – С. 74–80.: рис.
4121. Вялов О. С. Морская пермь в Джунгарии // Там само. – С. 65–68.
4122. Вялов О. С. О четвертичных отложениях Джунгарии // Там само. – С. 69–73.
4123. Вялов О. С. Перелет через Джунгарию // Там само. – С. 87–99.: рис.
4124. Вялов О. С. Пересечение Восточной Джунгарии // Там само. – С. 81–86.: рис.
4125. Вялов О. С. Час утворення флішевого трогу Карпат і характер порід його фундаменту // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 6. – С. 411–416. – Резюме рос.
4126. Вялов О. С., Солун В. И. Гастроподы палеогена Ферганы // Вопросы палеонтологии / Ленинград. гос. ун-т; НИИ земной коры, Палеонтолог. лаборатория. – 1950. – Т. 1 – С. 103–123.: рис., табл.
4127. Гак О. В. Від плану ГОЕЛРО – до величних сталінських будов комунізму. – К.: Держполітвидав УРСР, 1950. – 72 с.
4128. Геллер Б. А. Контактные манометры для автоматической регулировки вакуума // Завод. лаборатория. – 1950. – Т. 6, № 2. – С. 246.
4129. Гельман В.М. До підсумків експлуатації машинно-тракторного парку МТС УРСР в 1949 році // Механізація сільського господарства. – 1950. – № 1. – С. 9–11.
4130. Гельман В. М. За високу продуктивність орних агрегатів // Там само. – 1950. – № 7. – С. 12–13.
4131. Гельман В. М. Ширше механізувати обробіток просапних культур // Там само. – № 4. – С. 11–13.
4132. Генералова В. Н. Водоросли Черного моря района Карадагской биологической станции // Труды Карадагской биологической станции. – 1950. – Вып. 10. – С. 106–148.: рис., табл.
4133. Геологічний журнал. Т. 10, вип. 1 / Ін-т геологічних наук АН УРСР; Відп. ред. С. П. Родіонов. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 120 с.
4134. Те саме. Т. 10, вип. 2. – 101 с.
4135. Те саме. Т. 10, вип. 3. – 98 с.
4136. Те саме. Т. 10, вип. 4. – 94 с.

4137. Герцрикен С. Д., Дехтяр И. Я. Влияние примесей на процесс диффузии в металлических сплавах // Сб науч. работ Лаборатории металлофизики: Вопросы физики металлов и металловедения. – 1950. – № 2. – С. 108–128.
4138. Герцрикен С. Д., Дехтяр И. Я. К вопросу о самодиффузии и диффузии в металлах // Там само. – № 2. – С. 129–113.
4139. Герцрикен С. Д., Буцик М. Г., Альберт М. Д. Дослідження коефіцієнтів дифузії ртуті в сплаві ртуть-кадмій в інтервалі температур 90-180⁰С // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1950. – Т. 9, вип. 2. – С. 49–52.
4140. Герцрикен С. Д., Дехтяр И. Я., Гдалевська Ц. М. Дослідження малих коефіцієнтів дифузії в сплаві Ag-Cd в інтервалі температур 275-450⁰С // Там само. – Т. 9, вип. 2. – С. 41–48.
4141. Гершенович З. С., Кричевська А. А. Тканинне дихання мозку за підвищеного тиску кисню // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 3. – С. 336–343. – Резюме рос.
4142. Гихман И. И. К теории дифференциальных уравнений случайных процессов // Укр. матем. журн. – 1950. – Т. 2, № 4. – С. 37–63.
4143. Гихман И. И. О некоторых дифференциальных уравнениях со случайными функциями // Там само. – Т. 2, № 3. – С. 45–69.
4144. Гнеденко Б. В. Курс теории вероятностей: Учебник для ун-тов. – М.; Л.: Гостехиздат, 1950. – 387 с.
4145. Гнеденко Б. В., Королюк В. С. Декілька зауважень до теорії областей притягання стійких розподілів // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 4. – С. 275–278. – Резюме рос.
4146. Гнип П. І. Вклад вітчизняних новаторів у газогенераторну техніку // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 9. – С. 61–67.
4147. Гнип П. І. Геніальний російський винахідник І. П. Кулібін // Там само. – № 5. – С. 63–71.
4148. Голік О. З., Равікович С. Д. Будова та в'язкість бінарних розчинів та сумішей // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 2. – С. 101–108. – Резюме рос.
4149. Головин П. В., Фильчаков П. Ф. Номограмма по кристаллизации сахара // Труды Киевского технол. ин-та пищевой промышленности им. А. И. Микояна. – 1950. – № 9. – С. 3–7.
4150. Головин П. В. Вуглеводи в житті і промисловості / Рада наук.-техн. пропаганди АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 49 с.
4151. Головин Г. Я. Про величину сили внутрішнього тертя // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 2. – С. 91–94. – Резюме рос.
4152. Голубинський І. М. Вплив летючих виділень квітки на проростання пилкових зерен у покритонасінних рослин // Ботан. журн. – 1950. – Т. 7, № 4. – С. 61–66. – Резюме рос.
4153. Голубинський І. М. Характер проростання пилку залежно від місцезнаходження квітки // Там само. – Т. 7, № 3. – С. 38–43. – Резюме рос.
4154. Голубинський І. М. Явище неоднорідності тканин у хмелю // Там само. – Т. 7, № 2. – С. 55–64. – Резюме рос.
4155. Голубицька Р. І., Нагорний О. В. Вікові зміни калорійності тіла тварин // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 3. – С. 344–348. – Резюме рос.

4156. Гольдштейн Б. И. Химическая структура миозина и природа мускульного сокращения // Там само. – Т. 22, № 3. – С. 349–360. – Резюме рос.
4157. Гончаренко М. В. Эстетичные взгляды И. Я. Франка // Вестник АН УРСР. – 1950. – № 10. – С. 37–47.
4158. Гончаров В. К. Древний Колодяжин // Там само. – № 6. – С. 58–65.
4159. Гончаров В. К. Райковецкое городище / Отв. ред. П. П. Ефименко; Ин-т археологии АН УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 218 с.: ил.
4160. Горак С. В. Про деяких остракод з нижнього карбону Донецького басейну і Уралу // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 3. – С. 30–38. – Резюме рос.
4161. Горак С. В. Про ципридини (Cypridina) з середнього карбону Донецького басейну // Там само. – Т. 10, вип. 4. – С. 56–59. – Резюме рос.
4162. Горделадзе Ш. Г. Про роботу секції астрономії // Вестник АН УРСР. – 1950. – № 5. – С. 73.
4163. Горделадзе Ш. Г. Як люди встановили календар і навчились обчислювати час. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 24 с.
4164. Горенбейн Е. Я. Теория аномальной молекулярной электропроводности в связи с комплексобразованием // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 1. – С. 107–115.
4165. Горенбейн Е. Я., Смоленцев П. И. Исследования комплексобразования в растворах тройных систем методами физико-химического анализа // Там само. – Т. 16, вып. 5. – С. 518–529.
4166. Грагеров И. П., Миклухин Г. П. Водородная связь в бензохимидроне и его строение // Журн. физ. химии. – 1950. – Т. 24, вып. 5. – С. 582–583.
4167. Грагерова Р. Б. До питання про механізм захисних властивостей шкіри при внутрішньошкірній імплантації пухлин // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 4. – С. 50–59. – Резюме рос.: мал., табл.
4168. Гребельник П. Г., Хомусько Ф. А. Двудуговая сварка тонкой электродной проволокой // Автоматическая сварка. – 1950. – № 4. – С. 79–81.
4169. Гринь Ф. О. Нарис лісової рослинності Тернопільської області // Ботан. журн. – 1950. – Т. 7, № 1. – С. 34–51. – Резюме рос.
4170. Гринь Ф. О. «Флора УРСР» // Вестник АН УРСР. – 1950. – № 10. – С. 77–79.
4171. Гринь Ф. О., Клоков М. В. Новый вид мерингии з гранітів р. Південного Бугу // Ботан. журн. – 1950. – Т. 7, № 4. – С. 55–60. – Резюме рос.
4172. Гришко М. М., Соколовський О. І. Ботанічний сад Академії наук Української РСР і його колекції / Відп. ред. П. С. Погребняк. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 115 с.: ілюстр., схеми.
4173. Грінченко О. М. Методика визначення потреби підзолистих і солонцевих ґрунтів у кальції // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 3. – С. 261–267. – Резюме рос.
4174. Грозин Б. Д., Костецкий Б. И. Микроструктура поверхностей трения // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1950. – Т. 12. – С. 155–168.
4175. Грошев М. В. Бесфакельное сжигание природного газа / Ред. И. И. Чернобыльский; Ин-т теплоэнергетики. – К.; М., 1950. – 112 с.: ил.
4176. Грошев М. В. Форсунки высокого давления с паровым и воздушным распылением // Известия Киевск. орд. Ленина политехн. ин-та. – 1950. – Т. 10. – С. 34–51.

4177. Грудницька М. С. Невідома літературна спадщина Степана Васильченка // Степан Васильченко: Статті та матеріали. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – С. 103–195.
4178. Грудницька М. С. Серед рукописів Т. Г. Шевченка // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 4. – С. 45–53.
4179. Губергриц М. М. О дифференциальной диагностике язвенной болезни // Врачебное дело. – 1950. – № 2. – С. 119–126.
4180. Гудзій М. К. Завдання боротьби проти буржуазно-націоналістичних перекручень в історії української літератури // Доповіді наукової сесії Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка АН УРСР, 17–22 червня 1950 р. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – С. 74–86.
4181. Гудзій М. К. Л. М. Толстой – великий письменник російського народу: Стеногр. публ. лекції. – К.: Т-во для поширення політичних та наукових знань УРСР, 1950. – 50 с.
4182. Гудзій М. К. Л. М. Толстой – великий письменник російського народу: Стеногр. публ. лекції, прочит. в Центр. лекторії Т-ва в Москві. – К., 1950. – 28 с.
4183. Гудзій М. К. Лев Толстой: Нарис про життя і творчість. – К.: Держполітвидав УРСР, 1950. – 98 с.: ілюстр.
4184. Гудзий Н. К. Великий русский писатель Л. Н. Толстой. – М.: Госкультпросветиздат, 1950. – 72 с.
4185. Гудзий Н. К. История древней русской литературы: Учеб. для студентов филол. ф-тов ун-тов и студентов ф-тов рус. языка и лит-ры пед. ин-тов. 4-е изд., перераб. – М.: Учпедгиз, 1950. – 492 с.
4186. Гудина А. М. и др. Дрожжевой метод для измерения активности веществ, стимулирующих рост тканей // Врачебное дело. – 1950. – № 3. – С. 227–228.
4187. Гулий М. Ф., Короткоручко В. П. Синтез пуринів у печінкових гомогенатах кролів здорових та хворих на карциному // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 3. – С. 361–371. – Резюме рос.
4188. Гуревич С. М. Вычисление максимальной твердости в зоне термического влияния при сварке низколегированных сталей // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1950. – Сб. № 9. – С. 57–65.
4189. Гурецька Ф. С. Про зміну морфології ядерець при старінні клітин листків огірка – *Cucumis sativus* L. // Ботан. журн. – 1950. – Т. 7, № 4. – С. 67–73. – Резюме рос.
4190. Гуржій І. О. Народний герой Устим Кармалюк. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 24 с.
4191. Гуржій І. О. Повстання селян в Турбаях (1789–1793) / Відп. ред. О. К. Касименко; Ін-т історії України. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 143 с.
4192. Гуржій І. О., Щербина Й. Т. Наукова сесія Інституту історії України Академії наук Української РСР у Львові // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 7. – С. 70–78.
4193. Гуслистий К. Г. Київська Русь – колыска трьох братніх народів – російського, українського і білоруського: Стеногр. публ. лекції. – К.: Т-во для поширення політичних та наукових знань УРСР, 1950. – 39 с.
4194. Гутман Л. М. Применение тонкой электродной проволоки для наплавочных работ // Автоматическая сварка. – 1950. – № 4. – С. 43–44.

4195. Давидов Г. М. Конференція з питань водного господарства Української РСР // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 6. – С. 69–77.
4196. Давидов Г. М. У Раді по вивченню продуктивних сил Української РСР при Академії наук Української РСР // Там само. – № 5. – С. 72.
4197. Дайн Б. Я. Элементарные процессы окисления-восстановления в растворах электролитов // XX лет Института физической химии им. Л. В. Писаржевского АН УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 102–117.
4198. Далецкий Ю. Л., Крейн С. Г. О дифференциальных уравнениях в гильбертовом пространстве // Укр. матем. журн. – 1950. – Т. 2, № 4. – С. 71–91.
4199. Далецкий Ю. Л., Крейн С. Г. Деякі властивості операторів, що залежать від параметра // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 6. – С. 433–436. – Резюме рос.
4200. Данилевський В. В., Повх І. Л. Леонід Іванович Лутугін – дослідник Донбасу. – К.: Держтехвидав України, 1950. – 102 с.: портр.
4201. Даниленко В. М. До питання про ранній неоліт Південної Наддніпрянщини // Археологія. – 1950. – Т. 3. – С. 119–149. – Резюме рос.
4202. Даниленко В. М. Нижньопалеолітичне стійбище Круглик як історичне джерело // Там само. – Т. 4. – С. 173–176.
4203. Даниленко В. М. Про наскальні зображення кам'яної могили // Там само. – Т. 4. – С. 78–90. – Резюме рос.
4204. Данилов В. И., Овсиенко Д. Е. О кристаллизации переохлажденного парадихлорбензола // Сб. науч. работ Лаборатории металлофизики: Вопросы физики металлов и металловедения. – 1950. – № 2. – С. 96–107.
4205. Данилов В. И., Помогайбо А. Г. Зарождение центров кристаллизации в переохлажденных натрии и калии // Там само. – № 2. – С. 85–95.
4206. Данилов В. И., Лесник А. Г., Шнайден Б. Возникновение центров кристаллизации L-салюла на частицах каменной соли // Там само. – № 2. – С. 65–79.
4207. Данилов В. И. Роботи Г. В. Курдюмова по дослідженню мартенситних перетворень // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 5. – С. 74–78.
4208. Данилов В. И., Овсиенко Д. Е. Про кристалізацію гідроксиду на монокристалах кальциту // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 3. – С. 205–208. – Резюме рос.
4209. XX лет Института физической химии им. Л. В. Писаржевского АН УССР / Отв. ред. А. И. Бродский. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 183 с.
4210. Дейген М. Ф. Поглощение света поляронами и центрами окраски // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1950. – Т. 9, вип. 2. – С. 21–39.
4211. Делимарский Ю. К. Электрохимические ряды металлов в расплавленных солях // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 3. – С. 414–437.
4212. Делимарский Ю. К., Колотти А. А. Обратимый стеклянно-оловянно-натриевый электрод сравнения в расплавленных солях // Там само. – Т. 16, вып. 3. – С. 438–446.
4213. Делимарский Ю. К., Колотти А. А. Электродный потенциал алюминия в расплавленных галогенидах // Там само. – Т. 16, вып. 1. – С. 119–127.
4214. Делимарский Ю. К., Беренблюм Л. С., Шейко И. Н. Потенциалы разложения хлоридов металлов расплавленной системе $AlCl_3-NaCl$ как растворителе // Там само. – Т. 16, вып. 2. – С. 254–263.

4215. Дехтяр И. Я. Диффузия и связь в металлических сплавах // Сб. науч. работ Лаборатории металлофизики: Вопросы физики металлов и металловедения. – 1950. – № 2. – С. 158–174.
4216. Дехтяр И. Я. О механизме диффузии и ползучести в металлах // Там само. – № 2. – С. 144–157.
4217. Дзюбенко Л. К. Спроби по ембріонально-вегетативним щепленням кукурудзи // Ботан. журн. – 1950. – Т. 7, № 3. – С. 12–23. – Резюме рос.
4218. Діалектологічний бюлетень. Вип. 2 / Ін-т мовознавства АН УРСР; Гол. ред. В. І. Ільїн. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 103 с.
4219. Дідковський В. Я. Про мікрофауну неогенових відкладів деяких районів Молдавської РСР // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 2. – С. 113–118. – Резюме рос.
4220. Дмитренко П. О., Гуртовенко О. Г. Вплив електролітів на вбирання фосфорної кислоти ґрунтом // Там само. – № 5. – С. 387–392. – Резюме рос.
4221. Дмитров Л. Д. Археологічне вивчення Нікопольщини в 1935–1936 рр. // Археологія. – 1950. – Т. 3. – С. 151–166. – Резюме рос.
4222. До виборів у Верховну Раду УРСР: Матеріали до книжкової виставки та для голосних читань / Укладачі: Л. І. Вовченко, Г. М. Гімельфарб, І. З. Бойко; Відп. ред. К. М. Грибівська; Держ. публ. б-ка АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 31 с.
4223. Добровольський А. В. Бериславський скарб бронзової доби // Археологія. – 1950. – Т. 2. – С. 152–163. – Резюме рос.
4224. Добровольський А. В. Землеробське поселення перших століть нашої ери на р. Інгульці // Там само. – Т. 3. – С. 167–176. – Резюме рос.
4225. Добровольський А. В. Печера коло с. Іллінки Одеської області // Там само. – Т. 4. – С. 152–154. – Резюме рос.
4226. Добровольський А. В. Талькові ливарні матриці бронзової доби з Херсонщини // Там само. – Т. 4. – С. 163–170. – Резюме рос.
4227. Доброхотов М. М. Євген Оскарович Патон // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 3. – С. 17–21.
4228. Доброхотов Н. Н. К теории раскисления стали // Труды I Всесоюзной конференции по физико-химическим основам производства стали. – М., 1950. – С. 17–21.
4229. Доброхотов Н. Н. По поводу статей о теории растрескивания керамических изделий в процессе сушки // Стекло и керамика. – 1950. – № 4. – С. 21–23.
4230. Доброхотов Н. Н., Чижский А. П. Способ ускорения сушки черепицы и тому подобных изделий // Открытия. Изобретения. – 1950. – № 2. – С. 128.
4231. Довгалюк П. М. Твори про робітничу молодь // Дніпро. – 1950. – № 8. – С. 110–114.
4232. Довженко В. Д. В боротьбі за перебудову музичної творчості // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 3. – С. 63–73.
4233. Довженко В. Й. Військова справа в Київській Русі: Наук.-попул. нарис / Відп. ред. П. П. Єфіменко. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 87 с.
4234. Довженко В. Й. До питання про техніку орного землеробства на півдні древньої Русі // Археологія. – 1950. – Т. 4. – С. 9–26. – Резюме рос.
4235. Довженко В. Й. Огляд археологічного вивчення древнього Вишгорода за 1934–1937 рр. // Там само. – Т. 3. – С. 64–92. – Резюме рос.

4236. Доповіді Академії наук УРСР. № 1 / Відп. ред. А. І. Кіпріанов. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 88 с.
4237. Те саме. № 2. – С. 91–176.
4238. Те саме. № 3. – С. 179–271.
4239. Те саме. № 4. – С. 273–337.
4240. Те саме. № 5. – С. 337–406.
4241. Те саме. № 6. – С. 409–490.
4242. Доповіді наукової сесії Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка Академії наук УРСР, 17–22 червня 1950 р. / Відп. ред. О. І. Білецький. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 171 с.
4243. Дорошенко К. П. Т. Г. Шевченко – борець за свободу та єдність слов'янських народів: Стеногр. публ. лекції. – К.: Т-во для поширення політичних та наукових знань УРСР, 1950. – 28 с.
4244. Доценко П. П. До питання про мову і стиль молодих прозаїків // Дніпро. – 1950. – № 10. – С. 102–108.
4245. Драйгор Д. А. Физическое состояние поверхности стали и прочность при повторно-переменных нагрузках // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1950. – Т. 12. – С. 169–184.
4246. Драйгор Д. А. Фізичний стан поверхні при обточуванні загартованої сталі // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 3. – С. 225–228. – Резюме рос.
4247. Дрозд Н. И. Эрозия почв и борьба с нею / Ин-т гидрологии и гидротехники АН УССР. – К., 1950. – 38 с.
4248. Дроздов С. В. Определение склонений слабых зенитных звезд с помощью зениттелескопа // Труды Полтав. гравиметрич. обсерватории. – 1950. – Т. 3. – С. 121–125.
4249. Дудко Д. А. Сварка кольцевых швов малого диаметра шланговым полуавтоматом // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1950. – Сб. № 9. – С. 71–76.
4250. Дудко Д. А. Шланговые полуавтоматы для сварки малокалиберных угловых швов // Автоматическая сварка. – 1950. – № 4. – С. 94–98.
4251. Думанский А. В. Влияние коллоидов на процессы сахароварения. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 68 с.
4252. Думанский А. В. Гидрофильность дисперсных систем // Тезисы докладов на Всесоюзной конференции по коллоидной химии 13-18 июня 1950 г. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 12–13.
4253. Думанский А. В. Развитие коллоидной химии в России в дореволюционный период // Сборник материалов по истории отечественной химии / АН СССР. – М., 1950. – С. 70–82.
4254. Думанский А. В. Теплоты смачивания глуховецкого каолина и часоверской глины // Коллоидный журн. – 1950. – Т. 12, № 5. – С. 331–337.: ил., табл.
4255. Думанский А. В. Теплоты смачивания и гидрофильность дисперсных систем // Там само. – Т. 12, № 5. – С. 319–325.: ил., табл.
4256. Думанский А. В., Куриленко О. Д. О зависимости диэлектрической постоянной дисперсной системы от поверхностных явлений // Там само. – Т. 12, № 5. – С. 326–330.: ил.

4257. Думанский А. В., Овчаренко Ф. Д. О зависимости диэлектрической постоянной дисперсной системы от поверхностных явлений // Там само. – Т. 12, № 5. – С. 326–330.: ил.
4258. Думанский А. В., Харин С. Е. Влияние коллоидов на процессы сахароварения / Отв. ред. О. Д. Куриленко; Совет науч.-техн. пропаганды АН УССР. – К., 1950. – 69 с.
4259. Думанский А. В., Натансон Э. М., Некряч Е. П. Вторая Всесоюзная конференция по коллоидной химии в г. Киеве 13–18 июня 1950 г. Проблемы структурообразования и сольватации: Обзор работы // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 6. – С. 703–723.
4260. Думанський А. В. (Без назви): у рубриці «Я голосую за мир!» // Україна. – 1950. – № 8. – С. 23.
4261. Думанский О. А., Чайка В. М. Метод электропроводности при контроле уваривания утфеля // Труды Киевского технол. ин-та пищевой промышл. им. А. И. Микояна. – 1950. – № 9. – С. 97–101.
4262. Душечкін О. І. Завдання науково-дослідної роботи в галузі сільського господарства в зв'язку з гідробудівництвом на півдні України // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 11. – С. 34–40.
4263. Дядиченко В. А. Розгром шведських загарбників на початку XVIII ст. – К.: Держполітвидав УРСР, 1950. – 38 с.
4264. Дядюша Г. Ф. Вплив ракового процесу і радіокаталізаторів фізіологічної системи сполучної тканини на картину ранового ексудату // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 2. – С. 44–52. – Резюме рос.: табл.
4265. Дядюша Г. Ф., Туркевич Н. М. Перещеплюваність пухлин у зв'язку з віком і станом фізіологічної системи сполучної тканини // Там само. – Т. 20, вип. 4. – С. 38–49. – Резюме рос.: мал., табл.
4266. Дятловицький Л. І., Благовещенський Ю. В. До питання про визначення швидкостей в потоці, що обтікає півзагату // Вісті Ін-ту гідрології і гідротехніки. – 1950. – Т. 6. – С. 21–36. – Резюме рос.
4267. Дяченко С. С. Динаміка утворення Vi- і O-аглютинів в процесі добування античеревнотифозної Vi-сироватки. Повідомл. 1. Vi- і O-аглютиніни в сироватках, добутих імунізацією живою Vi-культурою гладкої форми // Мікробіол. журн. – 1950. – Т. 12, вип. 1. – С. 79–82. – Резюме рос.: мал.
4268. Еременко В. Н., Жельвис Е. Ф. Диаграмма состояния системы марганец-молибден // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 4. – С. 370–383.
4269. Еременко В. Н., Крушина Г. И. Коррозия сплавов никеля с сурьмой // Труды Ин-та черной металлургии. – 1950. – Т. 4. – С. 118–121.
4270. Ермаков Н. П. Метод растрескивания в минералогической термометрии // Минералог. сборник. – 1950. – № 4. – С. 125–132.
4271. Ермаков Н. П. Методика термометрического анализа минералов из гидротермальных месторождений // Там само. – № 4. – С. 45–70.
4272. Ершов В. Н. К вопросу определения рабочей характеристики газотурбинной установки // Сб. трудов Лаборатории проблем быстроходных машин и механизмов. – 1950. – Вып. 2. – С. 34–49.
4273. Ершов В. Н. О сверхзвуковом движении газа в диффузорных устройствах центробежного компрессора // Там само. – Вып. 2. – С. 97–110.

4274. Свтухова М. Л. До питання про зв'язок функцій печінки зі станом вегетативної нервової системи // Мед. журн. – 1950. – Т. 19, вип. 4. – С. 36–57. – Резюме рос.: мал., табл.
4275. Єлісеєва Г. Д. Флуориметричний метод визначення вітаміну В₂ в сечі // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 2. – С. 154–159. – Резюме рос.
4276. Єфіменко П. П. До питання про джерела культури пізньої бронзи на території Волго-Кам'я // Археологія. – 1950. – Т. 2. – С. 3–43. – Резюме рос.
4277. Єфіменко П. П. Підсумки польових досліджень Інституту археології Академії наук Української РСР 1949 р. // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 2. – С. 13–21.
4278. Єфіменко П. П. Сучасний стан радянської науки про викопну людину // Там само. – № 1. – С. 46–54.
4279. Жебокрицький В. А. Великий російський полководець // Там само. – № 5. – С. 35–43.
4280. Жебокрицький В. А. Імперіалісти США наступають на Латинську Америку // Сучасне і майбутнє. – 1950. – № 9. – С. 42–46.
4281. Жебокрицький В. А. Під знаком дружби і творчого співробітництва: До підсумків наради радянських і польських істориків у Москві // Там само. – № 12. – С. 27–29.
4282. Жебокрицький В. А. Сун Ят-Сен: До 25-річчя з дня смерті // Там само. – № 3. – С. 35–38.
4283. Жилко Ф. Т. За високохудожню мову дитячої книги // Дніпро. – 1950. – № 3. – С. 95–101.
4284. Жилко Ф. Т. Сучасні зміни в говірках Козелецького й Остерського районів Чернігівської області // Діалектологічний бюлетень. – 1950. – Вип. 2. – С. 14–30.
4285. Жудин Н. Д. Испытание моделей колонн Дворца Советов СССР. Колонны со стыками // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1950. – Т. 12. – С. 3–54.
4286. Жудин Н. Д. Несущая способность стальных балок при повторной нагрузке // Там само. – Т. 14. – С. 46–67.
4287. Жуковський Л. І. Олександр Якович Данилевський та його роль в розвитку сучасної біохімії // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 2. – С. 224–228. – Резюме рос.
4288. Задирака К. В., Погребиський Й. Б. Про застосування методу С. О. Чаплигіна наближеного інтегрування звичайних диференціальних рівнянь до крайових задач // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 2. – С. 95–100. – Резюме рос.
4289. Закордонець А. І. До питання культури наперстянки червоної // Ботан. журн. – 1950. – Т. 7, № 4. – С. 84–89. – Резюме рос.
4290. Залевська Н. М. Матеріали до пізнання *Trypanosomidae* риб Дніпра // Труды Ін-ту зоології. – 1950. – Т. 4. – С. 120–125. – Резюме рос.
4291. Заморій П. К. Рухи земної кори та четвертинного періоду на території УРСР // Наук. зап. / КДУ: Труды географ. ф-ту. № 1. – 1950. – Т. 9, вип. 3. – С. 17–65.: мал.
4292. Заморій П. К., Ромоданова А. П. Геоморфологія межиріччя Дніпро-Південний Буг в межах Причорноморської западини // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 3. – С. 39–46. – Резюме рос.
4293. Запятава О. О. Полонини Перечинського округу Закарпатської області // Ботан. журн. – 1950. – Т. 7, № 4. – С. 26–38. – Резюме рос.

4294. Заремба В. П. Вплив нітрагіну на врожай бобових культур // Соц. тваринництво. – 1950. – № 3. – С. 20–23.
4295. Заремба В. П., Синявська Л. А. Про підвищення ефективності дії нітрагіну // Мікробіол. журн. – 1950. – Т. 12, вип. 1. – С. 17–24. – Резюме рос.: табл.
4296. Заруба И. И. Минимальное напряжение холостого хода генераторов постоянного тока для автоматической сварки под флюсом // Автоматическая сварка. – 1950. – № 4. – С. 34–39.
4297. Заруба И. И. Некоторые особенности автоматической сварки под флюсом постоянным током // Там само. – № 1. – С. 82–91.
4298. Заруба И. И. Сварка постоянным током тонкой электродной проволокой стали толщиной 1-4 мм // Там само. – № 4. – С. 15–19.
4299. Затенацький Я. П. Образи В. І. Леніна і Й. В. Сталіна в творчості художників Радянської України // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 4. – С. 20–27.
4300. Затуловський Б. Г. Анбіотичні речовини лишайників // Мікробіол. журн. – 1950. – Т. 12, вип. 4. – С. 113–119.
4301. Збарский Б. И., Эльпинер И. Е. Коагуляционная способность белков крови и диагностика рака // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 4. – С. 375–383. – Резюме рос.
4302. Зведенюк П. Х. Бавовництво на Україні // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 7. – С. 39–46.
4303. Зеленський М. В. До розробки загальнодоступного методу кількісного й якісного аналізу білкових тіл сироватки крові // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 3. – С. 46–62. – Резюме рос.: мал., табл.
4304. Зелігман С. Б. До питання про розділення зернових сумішей за питомою вагою // Наукові праці Інституту машинознавства і сільськогосподарської механіки. – 1950. – Т. 2. – С. 60–77.
4305. Зеров Д. К. Основные черты послеледниковой истории растительности на территории Украинской ССР // Труды конференции по споро-пыльцевому анализу в 1948 г. – М., 1950. – С. 43–61.
4306. Зерова М. Я. Микоризные грибы некоторых древесных пород Каневского заповедника // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Труды Канівського біогеографічного заповідника. № 8. – 1950. – Т. 9, вип. 5. – С. 55–64.: мал.
4307. Зерова М. Я. *Scleroderma vtrucosum* (Waill.) Pers. – один із мікоризних грибів деревних порід в умовах степу Української РСР // Ботан. журн. – 1950. – Т. 7, № 4. – С. 90–95. – Резюме рос.
4308. Зерова М. Я., Воробйов Д. В. Ектотрофна мікориза на деревних та чагарникових породах в умовах степу Української РСР // Там само. – Т. 7, № 1. – С. 67–81. – Резюме рос.
4309. Зерова М. Я., Ромашко Я. Д. Серцевинна гниль, як одна з причин передчасного опадання плодів яблуні // Там само. – Т. 7, № 3. – С. 52–65. – Резюме рос.
4310. Зінов'єва Х. Г. Вплив ризосфери деяких сільськогосподарських рослин на азотобактер. Повідомл. 1 // Мікробіол. журн. – 1950. – Т. 12, вип. 4. – С. 67–81. – Резюме рос.: мал., табл.
4311. Золотоверхий І. Д. Українська радянська книга 1949 року // Вітчизна. – 1950. – № 5. – С. 173–178.

4312. Зражевський А. І. Значення ґрунтових факторів у розмноженні бурякового довгоносіка // *Наук. праці Ін-ту ентомології та фітопатології* – 1950. – Т. 1. – С. 96–100. – Резюме рос.
4313. Зубарева В. І. Викопні птахи з четвертинних відкладів УРСР // *Труди Ін-ту зоології*. – 1950. – Т. 4. – С. 78–99. – Резюме рос.
4314. Зубенко П. М., Плахотішина Є. Т. Активність ферментів денервованих м'язів, стимульованих електричним струмом // *Укр. біохім. журн.* – 1950. – Т. 22, № 4. – С. 384–392. – Резюме рос.
4315. Ивахненко А. Г. Автоматические измерительные компенсаторы пропорционального действия. Исследование схем с точки зрения устойчивости и добротности // *Сб. трудов Ин-та электротехники*. – 1950. – Вып. 5. – С. 178–202.
4316. Ивахненко А. Г., Парра И. К. Методика расчета электронных стабилизаторов напряжения с учетом нелинейности характеристик // *Там само*. – Вып. 5. – С. 203–217.
4317. Из истории отечественной техники: Исследования и материалы / Ред. Данилевский В. В. – Л., 1950. – 248 с.
4318. Иносов В. Л. Расчет устойчивости работы электромагнитного корректора напряжения // *Сб. трудов Ин-та электротехники*. – 1950. – Вып. 5. – С. 29–38.
4319. Информационные материалы. № 5 / Ин-т строительной механики АН УССР; Отв. ред. Ф. П. Белякин. – К., 1950. – 68 с.
4320. Ишлинский А. Ю. К теории динамического испытания грунта ударником ДОРНИИ // *Труды совещания по проходимости колесных и гусеничных машин по целине и грунтовым дорогам*. Москва, 25–29 мая 1948 г. – М.: Изд-во АН СССР, 1950. – С. 56–61.
4321. Ишлинский А. Ю. О задачах советской науки в области теории прочности и эластичности: Выступление на дискуссии // *Изв. АН СССР. Отд-ние техн. наук*. – 1950. – № 9. – С. 1406–1407.
4322. Ишлинский А. Ю. О качении жестких и пневматических колес по деформируемому грунту // *Труды совещания по проходимости колесных и гусеничных машин по целине и грунтовым дорогам*. Москва, 25–29 мая 1948 г. – М.: Изд-во АН СССР, 1950. – С. 68–88.
4323. Ишлинский А. Ю. Пластичность // *Механика в СССР за 30 лет (1917–1947): Сб. статей*. – М.: ГИТТЛ, 1950. – С. 240–253.
4324. Иванов І. І. Деякі дані про енергетику скорочення та розслаблення відмитого м'язового волокна // *Укр. біохім. журн.* – 1950. – Т. 22, № 4. – С. 393–399. – Резюме рос.
4325. Иващенко М. І. Ремонт неметалевих деталей електрообладнання // *Механізація сільського господарства*. – 1950. – № 4. – С. 19–21.
4326. Іжакевич Г. П. Про особливості говірок Броварського району Київської області // *Діалектологічний бюлетень*. – 1950. – Вип. 2. – С. 31–46.
4327. Ільїнська В. А. Пам'ятки скіфського часу на Посуллі // *Археологія*. – 1950. – Т. 4. – С. 184–191.
4328. Історія української літератури. Т. 2: Українська радянська література / Відп. ред. О. І. Білецький. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 604 с.: портр.

4329. Іщенко А. М. Про застосування мікроспорового аналізу для стратиграфічної кореляції вугільних шарів у Донецькому басейні // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 2. – С. 38–46. – Резюме рос.
4330. Іщенко І. М. Микола Іванович Пирогов // Україна. – 1950. – № 12. – С. 38–39.
4331. Йоффе А. Ф. Електричні властивості твердих тіл // Досягнення радянських фізиків. – К., 1950. – С. 49–69.
4332. Йоффе А. Ф. Розвиток радянської фізики // Там само. – С. 24–37.
4333. Кавецкий Р. Е., Пучковская Н. А. Творческий путь Героя Социалистического Труда действительного члена АН УССР и АМН СССР В. П. Филатова // Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения Героя Социалистического Труда, действительного члена Академии наук УССР и Академии медицинских наук СССР Владимира Петровича Филатова. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 3–12.
4334. Кавецкий Р. Е. Вчення І. П. Павлова – основа радянської медицини: До підсумків наукової сесії Академії наук Української РСР // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 11. – С. 69–74.
4335. Кавецкий Р. Е. Організм і пухлина // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 2. – С. 7–17.
4336. Кавецкий Р. Е. Про павловський напрям у медицині // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 8. – С. 29–34.
4337. Кавецкий Р. Е., Міхньов А. Л. До п'ятдесятиліття лікувальної, педагогічної, наукової і громадської діяльності академіка М. Д. Стражеска // Мед. журн. – 1950. – Т. 19, вип. 4. – С. 97–104.
4338. Казимиров А. А., Иванан М. П., Дубовецкий В. Я. Автоматическая сварка малокалиберных угловых швов тонкой электродной проволокой // Автоматическая сварка. – 1950. – № 4. – С. 23–29.
4339. Казимиров А. А., Дубовецкий В. Я. Сварка под флюсом точечных угловых швов шланговым полуавтоматом // Там само. – № 4. – С. 30–35.
4340. Калачиков О. Т. Вплив бору і марганцю на динаміку легкорухомих форм азоту і фосфору в ґрунті та врожай сільськогосподарських культур // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 3. – С. 41–48.
4341. Калінін Ф. Л. До методики культивування незрілих зародків рослин // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 4. – С. 325–330. – Резюме рос.
4342. Капланський С. Я., Хесін Р. М., Замяткіна О. Обмін фосфорних сполук печінки білих щурів за недостачі білка в харчуванні // Там само. – Т. 22, № 4. – С. 400–409. – Резюме рос.
4343. Каптаренко-Черноусова О. К. Про коливання дна Київського моря // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 2. – С. 75–90. – Резюме рос.
4344. Каргер М. К. Археологическое исследование древнего Киева: Отчеты и материалы (1938–1947 гг.) / Отв. ред. П. П. Ефименко. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 252 с.
4345. Карлаш К. В. Вплив корму на динамометричні властивості шовковини коконів дубового шовкопряду // Наук. праці Ін-ту ентомології та фітопатології. – 1950. – Т. 1. – С. 79–86. – Резюме рос.

4346. Карлаш К. В., Сиротіна М. І., Захарченко Н. Л. Вигодівля дубового шовкопряда в колгоспах // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 9. – С. 49–57.
4347. Карпенко В. В. Влияние содержания балласта в бурьих углях УССР на процесс горения // Труды Ин-та теплоэнергетики. – 1950. – Сб. № 2. – С. 47–56.
4348. Карпенко Г. В. Свято радянської науки і техніки // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 9. – С. 58–59.
4349. Карпенко Г. В. У Президії АН Української РСР // Там само. – № 1. – С. 76.
4350. Карпенко М. К. Дегідрування деяких органічних сполук факультативним анаеробом *Streptococcus lactis* // Мікробіол. журн. – 1950. – Т. 12, вип. 2. – С. 59–76. – Резюме рос.: табл.
4351. Касименко О. К. Значення праць Й. В. Сталіна для створення марксистсько-ленінської історії України: Стеногр. публ. лекції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 21 с.
4352. Касименко О. К. Розробка і висвітлення основних етапів історії України // Наук. зап. Ін-ту історії України. – 1950. – Т. 3. – С. 63–77.
4353. Касьяненко В. Г. До порівняльної анатомії і функції стопи ссавців // Труды Ін-ту зоології. – 1950. – Т. 3. – С. 61–95. – Резюме рос.
4354. Касьяненко В. Г. Петр Францевич Лесгафт / Совет науч.-техн. пропаганды АН УССР. – К., 1950. – 40 с.
4355. Катализ: Труды Всесоюзного совещания по катализу, посвященного памяти им. Л. В. Писаржевского / Отв. ред. А. И. Бродский. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 232 с.
4356. Квасницький О. В. Нове у фізіології розмноження тварин: Пересаджування яйцеклітин. – К.; Х.: Держсільгоспвидав УРСР, 1950. – 100 с.
4357. Килимник О. В. Збірник статей про творчість Панаса Мирного // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 10. – С. 71–76.
4358. Киприанов А. И., Оксенгендлер Т. М. Синтез красителей из кетона Михлера и гетероционов, содержащих активную метильную или метиленовую группу // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 3. – С. 383–393.
4359. Кирдо И. В. О составе газов, окружающих дугу при сварке под флюсом // Автоматическая сварка. – 1950. – № 1. – С. 50–59.
4360. Кирилюк Є. П. Іван Франко – великий український письменник: Стеногр. лекції. – К.: Т-во для поширення політичних та наукових знань УРСР, 1950. – 32 с.
4361. Кирилюк Є. П. Реалізм Панаса Мирного // Радян. літературознавство. – 1950. – № 14. – С. 13–30.
4362. Кирилюк Є. П. Тарас Григорович Шевченко: Лекція для студентів-заочників. – К.: Радян. школа, 1950. – 48 с.
4363. Кириченко І. М. Коментарі // Гай Юлій Цезар. Записки про галльську війну. Кн. 4. – К.: Вид-во КДУ ім. Т. Г. Шевченка, 1950. – С. 23–47.
4364. Кириченко І. М. Коментарі // Там само. – С. 25–52.
4365. Кириченко І. М. Орфографічний словник для середньої школи. 2-е вид. – К.: Радян. школа, 1950. – 243 с.
4366. Киричинська І. М., Сиротинін М. М. До питання про імуногенез при злоякісних новотворах // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 2. – С. 71–76. – Резюме рос.: табл.

4367. Кисельов О. І. Виїзна наукова сесія Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка Академії наук УРСР // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 8. – С. 69–77.
4368. Кисельов О. І. Панас Мирний і українська народна творчість // Радян. літературознавство. – 1950. – № 14. – С. 74–83.
4369. Кистяковський А. Б. Матеріали по зоогеографії Памира // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Труды зоолог. музею. № 2. – 1950. – Т. 9, вип. 6. – С. 5–58.
4370. Кістяківський О. Б. Птахи Закарпатської області // Труды Ін-ту зоології. – 1950. – Т. 4. – С. 3–77. – Резюме рос.
4371. Кितिцин Є. М. Новий спосіб застосування гексахлорану в боротьбі з буряковим довгоносоком та шкідниками зернових культур // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 2. – С. 31–40.
4372. Кितिцин Є. М. Патокова барда як стимулятор росту цукрових буряків // Там само. – № 6. – С. 52–57.
4373. Кінько А. М. Народна пісня у творчості М. Л. Кропивницького // Марко Лукич Кропивницький: Зб. статей, спогадів, матеріалів. – К.: Мистецтво, 1950. – С. 130–144.
4374. Климаць М. А. Франко и Чернышевский: Общее в их мировоззрении, эстетических взглядах, литературно-критической деятельности и художественном творчестве / Ин-т литературы АН УССР. – К., 1950. – 20 с.
4375. Клименко В. Г. Азотовмісні речовини різних сортів сої // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 1. – С. 11–19. – Резюме рос.
4376. Клименко В. Г. Азотовмісні речовини жолудів різних варіацій дуба // Там само. – Т. 22, № 2. – С. 188–196. – Резюме рос.
4377. Клименко В. Г. Амінокислотний склад білків із насіння різних сортів квасолі // Там само. – Т. 22, № 1. – С. 20–27. – Резюме рос.
4378. Клименко В. І. Розповіді про переможців // Дніпро. – 1950. – № 7. – С. 123–126.
4379. Клименко В. Я. Нові дані про тектонічну будову Дніпровсько-Донецької западини // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 4. – С. 36–48. – Резюме рос.
4380. Клименко В. Я., Лебединский В. И. Пренит в диабазах Днепровско-Донецкой впадины // Минералог. сборник. – 1950. – № 4. – С. 293–296.
4381. Клоков М. В. Діагнози нових видів рослин, описаних у III томі «Флори УРСР» // Флора УРСР. Т. 3. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – С. 405–408.
4382. Клоков М. В. Рід *Quercus* CASS. та його значення в історії розвитку флори Української РСР // Ботан. журн. – 1950. – Т. 7, № 4. – С. 39–54. – Резюме рос.
4383. Ключников М. М. Палеогенові відклади околиць м. Коростишева // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 1. – С. 88–98. – Резюме рос.
4384. Ключников М. М. Про вік нижньотретинних відкладів ур. Білі Кручі біля с. Пологів на р. Конці // Там само. – Т. 10, вип. 4. – С. 60–66. – Резюме рос.
4385. Ковалевский А. К. О мероприятиях по выращиванию быстрорастущих и ценных пород и по восстановлению дубовых насаждений на Украине // Сборник по обмену опытом в лесной пром-сти и лесном хоз-ве. – 1950. – С. 23–33.
4386. Коваленко А. Д. О гипергеометрических функциях второго рода в связи с некоторыми задачами теории упругости // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1950. – Т. 12. – С. 185–205.

4387. Коваленко А. Д. Теория расчета на прочность колес турбомашин / Ин-т строительной механики АН УССР. № 48. – К., 1950. – 124 с.: ил.
4388. Коваль В. П. Новый вид Allocreadium (дигенетичні трематоди) з риб р. Дніпра // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 5. – С. 359–362. – Резюме рос.
4389. Козирський Г. Я., Лесник А. Г. Про затухання процесу розпаду маргенситу на першій стадії // Там само. – № 4. – С. 287–292. – Резюме рос.
4390. Коленчук К. И. Образование структурных трещин в бревнах и брусках // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1950. – Т. 14. – С. 35–45.
4391. Коленчук К. И. Поперечное коробление древесины // Там само. – Т. 12. – С. 55–74.
4392. Коленчук К. И. Распределение влажности по поперечному сечению ствола в свежесрубленном состоянии // Там само. – Т. 12. – С. 75–89.
4393. Колобова А. Н. Тимофіївковий довгоносик // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 3. – С. 247–254. – Резюме рос.
4394. Кометіані П. А., Клейн Є. Е. Дослідження активності ферментів у різних відділах головного мозку // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 4. – С. 410–419. – Резюме рос.
4395. Комиссаренко В. П. Введение в клинику заболеваний желез внутренней секреции. – К.: Госмедиздат УССР, 1950. – 174 с.
4396. Комиссаренко В. П. Роль коры надпочечников в регуляции функций сердечно-сосудистой системы // Врачебное дело. – 1950. – № 3. – С. 221–226.
4397. Комиссаренко В. П., Черногорова З. Л. Некоторые вопросы механизма действия инсулина на сердечно-сосудистую систему // Там само. – № 7. – С. 591–600.
4398. Комісаренко В. П., Маєвська І. П. Про дію адреналіну на рівень цукру і молочної кислоти в крові гіперінсулінізованих кроликів // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 3. – С. 34–38. – Резюме рос.: мал.
4399. Комісаренко В. П., Черногорова З. Л. Деякі питання механізму дії інсуліну на серцево-судинну систему // Там само. – Т. 20, вип. 3. – С. 21–33. – Резюме рос.: мал.
4400. Комісаренко В. П., Черногорова З. Л. Про вплив активних речовин кори надниркових залоз на кровообіг // Там само. – Т. 19, вип. 4. – С. 5–14. – Резюме рос.: мал.
4401. Компанієць І. І. Боротьба за радянську владу на Буковині. – К.: Держполітвидав УРСР, 1950. – 62 с.
4402. Компанієць І. І. Десятиріччя возз'єднання Північної Буковини з Радянською Україною // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 6. – С. 41–51.
4403. Кондратюк Є. М. Новый вид сосны з Житомирського Полісся // Ботан. журн. – 1950. – Т. 7, № 1. – С. 52–59. – Резюме рос.
4404. Кондрачук В. Ю. До характеристики кіммерійських залізистих пісковиків західної частини Приазов'я // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 2. – С. 63–74. – Резюме рос.
4405. Кондрачук В. Ю. Епігенетичні утворення в мідистих пісковиках Донбасу // Там само. – Т. 10, вип. 3. – С. 68–70. – Резюме рос.
4406. Конікова Г. С. Про холестеролбілкові комплекси головного мозку // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 1. – С. 3–10. – Резюме рос.

4407. Конікова Г. С., Давидова С. Я. Дослідження з допомогою ізотопної мітки обміну білків нормальних щурів та щурів, вражених пухлиною // Там само. – Т. 22, № 4. – С. 420–424. – Резюме рос.
4408. Консевич А. І. Новий загін лауреатів Сталінський премій // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 3. – С. 14–16.
4409. Конференция по кислородной терапии и кислородной недостаточности: Тезисы докладов / Отв. ред. Ф. Я. Примак. – К.: Изд-во АН УРСР, 1950. – 80 с.
4410. Коренева-Зубкова О. П., Грагерова Р. Б. Вплив тестикулярного екстракту на ріст перещепленої карциноми у кролика при внутрішньошкірному введенні // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 5. – С. 82–85. – Резюме рос.: мал.
4411. Корецкий В. М. Новое в разделе «открытого моря»: Вопрос о континентальном шельфе // Советское государство и право. – 1950. – № 8. – С. 54–61.
4412. *Корецкий В. М. Первая сессия Комиссии международного права // Советское государство и право. – 1950. – № 8.
4413. Корнейчук А. Е. Калиновая роща: Комедия в 4-х д.: Сокр. вариант. – М.: Госкультпросветиздат, 1950. – 95 с.: ил.
4414. Корнейчук А. Е. Пьесы. – М.: Гослитздат, 1950. – 452 с.: портр.
4415. Корнейчук А. Е. Пьесы. – М.: Советский писатель, 1950. – 456 с.
4416. Корнійчук О. С. Вибрані твори. В 2-х томах. Т. 1. – К.: Радян. письменник, 1950. – 303 с.
4417. Корнійчук О. С. Вибрані твори. В 2-х томах. Т. 2: П'єси. – К.: Радян. письменник, 1950. – 344 с.
4418. Корнійчук О. С. Калиновый гай: Комедія на 4 д., 5 картин. – К.: Мистецтво, 1950. – 112 с.
4419. Корнійчук О. С. Разом із життям: Публіцистика. – К.: Радян. письменник, 1950. – 187 с.
4420. Король А. К. Движение полюса Земли с 1915.8 по 1929.0 // Труды Полтав. гравиметрич. обсерватории АН УССР. – 1950. – Т. 3. – С. 162–241.
4421. Короткевич Г. Г. Науково-дослідна експериментальна база ставового рибного господарства // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 1. – С. 70–73.
4422. Короткоручко В. П. Вивчення характеру активуючої дії деяких речовин на ферментативне перетворення дегідроаскорбінової кислоти (ДАК) в дикетоглонолу (ДКГ) // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 1. – С. 28–36. – Резюме рос.
4423. Косарик Дмитро. Давид Гурамішвілі: Нарис про життя і творчість. – К.: Держлітвидав України, 1950. – 40 с.
4424. Костецкий Б. І. Дослідження тертя та опірності зносу деталей машин // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 4. – С. 331–336. – Резюме рос.
4425. Кострюкова К. Ю. Вчення про клітину в світлі мічурінської біології // Ботан. журн. – 1950. – Т. 7, № 2. – С. 20–31. – Резюме рос.
4426. Костюк Ю. Г. Марко Лукич Кропивницький (1840–1910) // Україна. – 1950. – № 5. – С. 35.
4427. Коцарь Г. Ф. Зеленокаменные породы Западного Приазовья УССР как антифракционный материал // Известия Киевск. орд. Ленина политехн. ин-та. – 1950. – Т. 10. – С. 249–264.

4428. Кравченко В. М. Прогноз и термодинамический расчет семикомпонентной системы: бензол-толуол-этилбензол-ортоксилол-литоксилол-параксилол-нафталин // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 1. – С. 10–42.
4429. Красносельский М. А. О некоторых типах расширений эрмитовых операторов // Укр. матем. журн. – 1950. – Т. 2, № 2. – С. 74–83.
4430. Красносельский М. А. Признаки непрерывности некоторых нелинейных операторов // Там само. – Т. 2, № 3. – С. 70–86.
4431. Кратінова К. Р. Вплив харчування на вміст аскорбінової кислоти в тканинах тварин різного віку // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 4. – С. 425–429. – Резюме рос.
4432. Краткий астрономический календарь на 1951 год / Отв. ред. В. П. Цесевич. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 44 с.
4433. Краухин Б. В., Литвинова М. А. О роли нервной системы в механизме влияния электрического тока на рыб // Труды Карадагской биологической станции. – 1950. – Вып. 9. – С. 64–69.
4434. Крейн М. Г. Эрмитово-положительные ядра на однородных пространствах // Укр. матем. журн. – 1950. – Т. 2, № 1. – С. 10–59.
4435. Крейн С. Г., Погребиський Й. Б. Софія Василівна Ковалевська // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 2. – С. 48–53.
4436. Крижанівський С. А. Нариси на теми зарубіжного життя // Дніпро. – 1950. – № 12. – С. 98–106.
4437. Крижанівський С. А. Образ Й. В. Сталіна в українській радянській літературі // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 1. – С. 32–45.
4438. Крижанівський С. А. Розробка і висвітлення основних проблем історії української радянської літератури в курсі «Історії української літератури» // Доповіді наукової сесії Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка АН УРСР, 17–22 червня 1950 р. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – С. 155–169.
4439. Крижановський О. М. Про наближене визначення найменших за модулем коренів числових трансцендентних рівнянь // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 1. – С. 11–14. – Резюме рос.
4440. Крип'якевич І. П. Підкарпатське село в XVI столітті // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 12. – С. 42–49.
4441. Крицман М. Г., Лебедева М. Б. Розділення ферментів на колонці з фільтрувального паперу // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 4. – С. 430–434. – Резюме рос.
4442. Кроткевич П. Г. Природні гібриди горіхів // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 6. – С. 473–482. – Резюме рос.
4443. Кроткевич П. Г. Про можливість вирощування пекана на Україні // Там само. – № 5. – С. 381–386. – Резюме рос.
4444. Кроткевич П. Г. Стимуляція росту й поліпшення якості стовбура горіхів видаленням бруньок // Там само. – № 3. – С. 239–246. – Резюме рос.
4445. Крутикова В. Е. Расчет магнитного усилителя для электромагнитного корректора напряжения // Сб. трудов Ин-та электротехники. – 1950. – Вып. 5. – С. 39–51.
4446. Крутікова Н. Є. Демократична федерація жінок у боротьбі за мир // Сучасне і майбутнє. – 1950. – № 3. – С. 7–11.

4447. Крутікова Н. Є. Російсько-українські літературні зв'язки та їх значення для української літератури XIX століття // Доповіді наукової сесії Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка АН УРСР, 17–22 червня 1950 р. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – С. 107–126.
4448. Кубышин Б.Е. О расчете трехфазных магнитных умножителей частоты // Сб. трудов Ин-та электротехники. – 1950. – Вып. 5. – С. 64–83.
4449. Кугукало І. А. Непереборний рух сучасності // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 8. – С. 35–42.
4450. Куделя Е. С. Спектральное определение малых количеств алюминия в сталях // Автоматическая сварка. – 1950. – № 1. – С. 92–98.
4451. Куделя Е. С. Спектральный анализ сварных швов на малоуглеродистых и низколегированных сталях // Там само. – № 1. – С. 99–102.
4452. Кудзін Ю. К., Шустова Є. М. Вміст марганцю в ґрунті і рослинах при тривалому застосуванні добрив // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 2. – С. 167–173. – Резюме рос.
4453. Кудра О. К., Гитман Е. Б. Вторые потенциалы разложения в расплавленных солях // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 1. – С. 128–136.
4454. Кудра О. К., Гитман Е. Б. Определение вторых катодных потенциалов прямым методом // Там само. – Т. 16, вып. 5. – С. 471–476.
4455. Кудра О. К. Городыский о зависимости ассоциации от концентрации // Известия Киевск. орд. Ленина политехн. ин-та. – 1950. – Т. 10. – С. 213–217.
4456. Кудра О. К., Лернер М. Е. Потенциалы разложения ацетоновых растворов хлористого лития // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 1. – С. 137–148.
4457. Кудра О. К., Лернер М. Е. Потенциалы разложения пиридиновых растворов хлористого лития // Там само. – Т. 16, вып. 1. – С. 162–172.
4458. Кудра О. К., Лернер М. Е. Потенциалы разложения хлористого лития в изобутиловом и изоамиловом спиртах // Там само. – Т. 16, вып. 1. – С. 149–161.
4459. Кудра О. К., Терновая Н. И. Потенциалы разложения растворов треххлористой сурьмы в нитробензоле // Известия Киевск. орд. Ленина политехн. ин-та. – 1950. – Т. 10. – С. 205–212.
4460. Кудра О. К., Терновая Н. И. Потенциалы разложения растворов треххлористой сурьмы в укусном ангидриде // Там само. – Т. 10. – С. 198–204.
4461. Кудра О. К., Туров П. П. О выделении рыхлых катодных осадков кобальта из ацетоновых растворов. Сообщ. 1 // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 2. – С. 230–241.
4462. Кудра О. К., Туров П. П. Об установлении зависимости сила тока-время в ацетоновых и водных растворах. Сообщ. 2 // Там само. – Т. 16, вып. 2. – С. 242–253.
4463. Кудра О. К., Гитман Е. Б., Шилак Н. С. Зависимость между концентрацией, плотностью тока и временем при электроосаждении кобальта // Там само. – Т. 16, вып. 5. – С. 484–491.
4464. Кудра О. К., Гитман Е. Б., Шилак Н. С. Зависимость между плотностью тока, временем и концентрацией при электроосаждении свинца // Там само. – Т. 16, вып. 5. – С. 477–483.
4465. Кудрявцева Г. І., Кудрявцева Н. Г. До біохімії мозку при експериментальній епілепсії. 1. Вплив експериментальної епілепсії на окисно-відновні процеси в мозку // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 4. – С. 435–441. – Резюме рос.

4466. Кузнецов В. И., Бледных А. Г., Боброва А. А. Комплексное использование бурых углей Украинской ССР // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 1. – С. 43–56.
4467. Кульский Л. А., Гороновский И. Т., Когановская М. И. Применение триангулярных диаграмм при исследовании очистки воды коагуляцией // Там само. – Т. 16, вып. 3. – С. 470–477.
4468. Кульский Л. А., Когановский А. М., Гороновский И. Т. Физико-химические основы очистки воды коагуляцией. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 108 с.
4469. Кульский Л. А., Когановский А. М., Шевченко М. А. Влияние анионов, содержащихся в природных водах, на скорость коагуляции золя гидроокиси алюминия // Укр. хим. журн. – Т. 16, вып. 1. – С. 64–74.
4470. Кульский Л. А., Стемпковская Л. А., Петренко В. Г. Влияние методов хлорирования на окислительно-восстановительный потенциал питьевой воды // Там само. – Т. 16, вып. 1. – С. 206–218.
4471. Куп'яньський Й. Я. Український народ шанує пам'ять Панаса Мирного // Радян. літературознавство. – 1950. – № 14. – С. 131–138.
4472. Курашова В. С. Степан Васильченко // Степан Васильченко: Статті та матеріали. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – С. 9–47.
4473. Курашова В. С. Степан Васильченко і радянська дійсність // Там само. – С. 48–80.
4474. Курашова В. С. Степан Васильченко і російська література // Там само. – С. 81–102.
4475. Курдюмов Г. В. Применение методов рентгеноструктурного анализа для исследования отпуска закаленной стали // Сб. науч. работ Лаборатории металлофизики: Вопросы физики металлов и металловедения. – 1950. – № 2. – С. 3–37.
4476. Курдюмов Г. В., Козырский Г. Я. Влияние хрома, вольфрама, молибдена и кремния на кинетику первой стадии распада мартенсита // Там само. – № 2. – С. 38–43.
4477. Курдюмов Г. В., Хандрос Л. Г. Об упругих кристаллах мартенситной фазы в сплавах медь-алюминий-никель // Там само. – № 2. – С. 56–64.
4478. Курдюмов Г. В., Хандрос Л. Г. Про «пружні» кристали мартенситної фази у сплавах мідь-алюміній-нікель // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 1. – С. 27–34. – Резюме рос.
4479. Курдюмов Г. В., Грозин Б. Д., Лысак Л. И. Влияние деформации на распад мартенсита закаленной стали // Сб. науч. работ Лаборатории металлофизики: Вопросы физики металлов и металловедения. – 1950. – № 2. – С. 43–47.
4480. Куриленко Й. М. Драматургія Панаса Мирного // Радян. літературознавство. – 1950. – № 14. – С. 63–73.
4481. Куриленко О. Д. Исследование дисперсных систем по методу измерения диэлектрических постоянных // Тезисы докладов на Всесоюзной конференции по коллоидной химии 13-18 июня 1950 г. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 22–23.
4482. Куриленко О. Д. О диэлектрических постоянных смешанных систем // Труды Киевского технол. ин-та пищевой промышл. им. А. И. Микояна. – 1950. – Вып. 10. – С. 269–272.

4483. Куриленко О. Д. О дипольном моменте коллоидных частиц // Там само. – Вып. 10. – С. 259–267.
4484. Куриленко О. Д. О методике вычисления количества связанной воды по измерениям электрической постоянной // Там само. – Вып. 10. – С. 255–258.
4485. Куриленко О. Д. О плотности гидрофильных зольей // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 6. – С. 662–666.
4486. Куриленко О. Д., Пичкова Е. Т. О зависимости диэлектрических постоянных коллоидных растворов от электрокинетического потенциала // Там само. – Т. 16, вып. 5. – С. 501–507.
4487. Куриленко О. Д., Циперович А. С. Дисперсия диэлектрической постоянной в растворах денатурированного и нативного яичного альбумина // Там само. – Т. 16, вып. 2. – С. 264–275.
4488. Курохтіна Т. П., Малкіман І. І., Парфенова О. І. Зміни вмісту в корі головного мозку фосфокреатину та аденозинотрифосфорної кислоти за аноксії // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 1. – С. 85–91. – Резюме рос.
4489. Кухаренко Н. І., Медянівська О. І. Вплив гранульованого суперфосфату на врожай деяких сільськогосподарських культур // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 2. – С. 141–146. – Резюме рос.
4490. Кухтенко А. И. Автоматизация угольной промышленности / Отв. ред. П. С. Кучеров; Совет науч.-техн. пропаганды АН УССР. – К., 1950. – 56 с.
4491. Кучеров П. С. Прогрес радянської техніки вугледобутку // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 7. – С. 21–30.
4492. Кучеров П. С., Шойхет Л. А. До питання про автоматичне регулювання роботи врубової машини і вугільного комбайну залежно від нагріву двигуна // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 1. – С. 43–48. – Резюме рос.
4493. Лаврентьева Е. В. Наблюдения зенитных звезд α Persei и η Ursae majoris в 1940–1941 гг. // Труды Полтав. гравиметрич. обсерватории. – 1950. – Т. 3. – С. 75–120.
4494. Лавриненко Д. Д. Быстрорастущие лесные культуры // Сборник по обмену опытом в лесной промышленности и лесном хозяйстве. – 1950. – № 6/7. – С. 64–69.
4495. Лавриненко Д. Д. Лесоводственная типология и ее применение в полезащитном лесоразведении // Там само. – № 7. – С. 8–22.
4496. Лавриненко Д. Д., Флоровский А. М., Ковалевский А. К. Типы лесных культур для площадей Гослесфонда УССР / Ред. П. С. Погребняк; Ин-т лесоводства АН УССР. – К.; Х., 1950. – 124 с.: ил.
4497. Лавров Ф. І. Народний співець колгоспного життя // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 9. – С. 42–48.
4498. Лагодовська О. Ф. Войцехівський могильник бронзової доби на Волині // Археологія. – 1950. – Т. 3. – С. 62–78. – Резюме рос.
4499. Лазаренко Е. К. Литература по минералогии Украины за 1949 год // Минералог. сборник. – 1950. – № 4. – С. 325–328.
4500. Лазаренко Е. К. Памяти В. И. Лучицкого // Там само. – № 4. – С. 329–330.
4501. Лазаренко Е. К. Силикаты из кварцево-карбонатных жил Нагольного кряжа // Там само. – № 4. – С. 95–114.

4502. Лангер Н. А. Прибор для выявления склонности сварных швов к межкристаллитной коррозии // Автоматическая сварка. – 1950. – № 1. – С. 103–105.
4503. Лапчик Т. Ю. Про кварцитовидні пісковики серед гранітів коростенського типу // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 3. – С. 64–67. – Резюме рос.
4504. Ларіонов Д. К. Шерстяк волосистий або плоскушка *Erichloa Villosa* (Thbq.) Kunth як каратинний бур'ян // Ботан. журн. – 1950. – Т. 7, № 4. – С. 96–98.
4505. Лауреаты Сталинских премий в области науки, изобретений и коренных усовершенствований методов производственной работы за годы 1933–1949 по Украинской ССР / Сост.: А. Д. Ульянова, М. Б. Лиммер. – К., 1950. – 28 с.
4506. Лашкарьов В. Є. Досягнення Інституту фізики академії наук УРСР в галузі електронних напівпровідників // Досягнення радянських фізиків. – К., 1950. – С. 70–81.
4507. Лашков А. Д. Кондуктор с пневматическими прижимами для сборки элементов двутаврового сечения // Автоматическая сварка. – 1950. – № 3. – С. 75–78.
4508. Лебедев В. К. К вопросу о сварке аккумулярованной магнитной энергии // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1950. – Сб. № 9. – С. 3–9.
4509. Лебедев В. К., Сидоренко М. Н. Расчет индуктивности рассеяния сварочных трансформаторов с ярмовым магнитным рассеянием // Автоматическая сварка. – 1950. – № 2. – С. 90–100.
4510. Лейначук Е. И. Влияние легко ионизируемых элементов на стабилизирующие свойства флюсов // Там само. – № 1. – С. 78–81.
4511. Лейначук Е. И. Использование шлаковых корок флюса АН-348 // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1950. – Сб. № 9. – С. 66–70.
4512. Лейначук Е. И. Расход флюса при автосварке в зависимости от его марки и гранулометрического состава // Автоматическая сварка. – 1950. – № 3. – С. 28–33.
4513. Леонов М. Я. Критика і самокритика – особлива закономірність і рушійна сила розвитку радянського суспільства // Більшовик України. – 1950. – № 1. – С. 36–50.
4514. Лесник А. Г. К вопросу о природе фаз внедрения // Сб. науч. работ Лаборатории металлофизики: Вопросы физики металлов и металловедения. – 1950. – № 2. – С. 184–193.
4515. Лесник А. Г. О направленных связях в металлах // Там само. – № 2. – С. 175–183.
4516. Лесник А. Г., Данилов В. И. Исследование кристаллизации в модификации салола на частицах каменной соли // Там само. – № 2. – С. 80–84.
4517. Леутський К. М., Бруславець А. І. Вплив вітаміну А на обмін речовин. Повідомл. 2. Вплив недостачі вітаміну А на фосфороліз у печінці // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 4. – С. 442–444. – Резюме рос.
4518. Лечебный препарат микроцид и его применение / Отв. Ред. В. Г. Дроботько. – К., 1950. – 93 с.: ил.
4519. Лисак Л. І. Про швидкість утворення зародків карбиду під час відпуску загартованої вуглецевої сталі // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 4. – С. 297–304. – Резюме рос.

4520. Лисак Л. І., Козирський Г. Я. Вплив кремнію, цирконію, кобальту і хрому на кінетику другої стадії розпаду мартенситу // Там само. – № 4. – С. 293–296. – Резюме рос.
4521. Лысак Л. И. Изменение постоянных решетки мартенсита в процессе его распада // Сб. науч. работ Лаборатории металлофизики: Вопросы физики металлов и металловедения. – 1950. – № 2. – С. 48–55.
4522. Лисенко П. С. Говірка с. Михайло-Коцюбинського Чернігівської області: Фонетичний нарис // Діалектологічний бюлетень. – 1950. – Вип. 2. – С. 61–83.
4523. Лисенко Т. Д. Вплив термічного фактора на тривалість фаз розвитку рослин: Дослід із злаками і бавовником. – К.; Х.: Держсільгоспвидав УРСР, 1950. – 211 с.
4524. Лисенко Т. Д. Нові досягнення в управлінні природою рослин. – К.; Х.: Держсільгоспвидав УРСР, 1950. – 28 с.
4525. Лисенко Т. Д. Природний добір і внутрішньовидова конкуренція: Лекція, прочит. 5 листоп. 1945 р. на курсах підвищення кваліф. працівників Держселекстанції Наркомзему СРСР. – К.; Х.: Держсільгоспвидав УРСР, 1950. – 39 с.
4526. Лисенко Т. Д. Про агрономічне вчення В. Р. Вільямса. – К.; Х.: Держсільгоспвидав УРСР, 1950. – 31 с.
4527. Лисенко Т. Д. Про спадковість та її мінливість. – К.; Х.: Держсільгоспвидав УРСР, 1950. – 83 с.
4528. Лихницкий Ю. С. Об определении объема ресивера к поршневному компрессору по заданной неравномерности давления // Сб. трудов Лаборатории проблем быстроходных машин и механизмов. – 1950. – Вып. 2. – С. 134–148.
4529. Ліберман Л. А. Кислототворююча здатність культур *Str. lactis* на пастеризованому та стерильному молоці // Мікробіол. журн. – 1950. – Т. 12, вип. 3. – С. 45–52. – Резюме рос.: табл.
4530. Ліберман Л. А. Явище бактеріофагії у сироварстві // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 1. – С. 55–61.
4531. Ліберман-Стадниченко Л. А. Д. К. Заболотний – основоположник вітчизняної епідеміології // Там само. – № 10. – С. 59–70.
4532. Лінник П. П. Вплив граміцидину С і специфічного бактеріофага на окисно-відновні реакції у стафілококів // Мікробіол. журн. – 1950. – Т. 12, вип. 1. – С. 92–103. – Резюме рос.: табл.
4533. Лінник П. П. Мінливість ферментативних властивостей мікробів тифозно-паратифозної групи під впливом різних факторів. Повідомл. 1. Мінливість під впливом старіння культур і тривалого культивування на поживних середовищах з підвищеною концентрацією кухонної солі та цукру // Там само. – Т. 12, вип. 1. – С. 34–52. – Резюме рос.: табл.
4534. Ліпшиць В. В. Значення окисно-відновного потенціалу поживних середовищ для вирощування пошкоджених прогріванням клітин *Cl. welchii* Holland (*B. perfringens*) // Там само. – Т. 12, вип. 1. – С. 104–116. – Резюме рос.: табл.
4535. Лобко А. Е. Газокомпрессорный тепловоз // Труды Ин-та теплоэнергетики. – 1950. – Сб. № 2. – С. 75–84.
4536. Лопатинский Я. Б. Об одном обобщении понятия аналитической функции // Укр. матем. журн. – 1950. – Т. 2, № 2. – С. 56–73.

4537. Лось Ф. С. Буржуазно-демократична революція 1905–1907 рр. на Україні: Стеногр. публ. лекції. – К.: Т-во для поширення політичних та наукових знань УРСР, 1950. – 46 с.
4538. Лось Ф. С. Керівна роль робітничого класу у визвольній боротьбі українського народу проти царизму і поміщицько-капіталістичного гноблення. – К.: Держполітвидав УРСР, 1950. – 47 с.
4539. Лукавченко И. Г. Методика расчета шихты основных мартеновских печей // Труды Ин-та черной металлургии. – 1950. – Т. 4. – С. 101–117.
4540. Лурье А. Ю. Основные направления развития врачебного дела на Украине // Врачебное дело. – 1950. – № 6. – С. 545–546.
4541. Лучицкий В. И. Ассимиляция и гибридизация на территории Украинского кристаллического массива // Труды Ин-та геол. наук АН СССР. Петрограф. сер. № 31. – 1950. – Вып. 107. – С. 3–13.
4542. Лучицкий В. И. Основные черты вулканизма Восточного Забайкалья. – М.; Л.: Изд-во АН СССР, 1950. – 171 с.: ил., карты.
4543. Лыпа А. Л. Озеленение шахтных поселков Донбасса, строящихся точно-скоростными методами // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Труды біолого-грунтознавчого ф-ту. № 6. – 1950. – Т. 9, вип. 8. – С. 115–126.
4544. Лыпа А. Л. Основной порайонный ассортимент древесно-кустарниковых пород для озеленения населенных мест Украинской ССР // Там само. № 6. – 1950. – Т. 9, вип. 8. – С. 127–144.
4545. Лыпа А. Л. Парковые фонды Украинской ССР и их использование // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Труды Канівського біогеографічного заповідника. № 8. – 1950. – Т. 9, вип. 5. – С. 65–93.: табл.
4546. Лысин Б. С., Дашук К. В. К вопросу об использовании Береговского каолина // Известия Киевск. орд. Ленина политехн. ин-та. – 1950. – Т. 10. – С. 277–282.
4547. Любинський М. А. Великий вчений-революціонер, класик агробіології і фізіології рослин К. А. Тімірязев // Ботан. журн. – 1950. – Т. 7, № 2. – С. 3–19.
4548. Любинський М. А. К. А. Тімірязев і його вчення // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 4. – С. 61–67.
4549. Ляшенко В. И., Павленко А. М. Вибрационный измеритель контактной разности потенциалов // Катализ: Труды Всесоюзного совещания по катализу, посвященного памяти им. Л. В. Писаржевского / Отв. ред. А. И. Бродский. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 73–77.
4550. Ляшенко В. И., Скубенко А. Ф. Вимір ефекту Холла при температурі рідкого кисню // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Труды фіз. ф-ту. № 5. – 1950. – Т. 9, вип. 2. – С. 17–20.: мал.
4551. Майтак Г. П. Электродные процессы при больших плотностях тока // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вип. 1. – С. 116–118.
4552. Макара А. М., Касаткин Б. С. Испытание сварных соединений на загиб // Автоматическая сварка. – 1950. – № 1. – С. 3–29.
4553. Макара А. М., Слуцкая Т. М., Новиков И. В. Автоматическая сварка двумя тонкими электродами как способ повышения пластичности сварных соединений из толстой малоуглеродистой стали // Там само. – № 4. – С. 49–59.

4554. Макаревич-Гальперіна Л. М., Босіс Р. Б. Вплив антималярійних речовин на денатурацію білків. Повідомл. 1 // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 4. – С. 445–454. – Резюме рос.
4555. Макаревич М. Ф. Нові і цікаві для Української РСР лишайники, зібрані в Закарпатській області // Ботан. журн. – 1950. – Т. 7, № 1. – С. 82–92. – Резюме рос.
4556. Манзій С. Ф. Загальні принципи будови і функції кисті деяких комахоїдних, гризунів та хижих // Труды Ін-ту зоології. – 1950. – Т. 3. – С. 97–114. – Резюме рос.
4557. Манзій С. Ф. Центральна кістка як важливий функціональний компонент зап'ястка у сучасних ссавців // Там само. – Т. 3. – С. 115–127. – Резюме рос.
4558. Мануїльський Д. З. Ленін і Сталін про завдання вивчення історії радянського суспільства // Наук. зап. Ін-ту історії України. – 1950. – Т. 3. – С. 5–17.
4559. Маркевич О. П. Сталінський план перетворення природи і завдання зоологів // Труды Ін-ту зоології. – 1950. – Т. 3. – С. 3–15.
4560. Маркевич О. П., Бауер О. Н. Паразитичні веслоногі ракоподібні (*Soropoda parasitica*) прісноводних риб Сибіру // Там само. – Т. 4. – С. 112–119. – Резюме рос.
4561. Марков Б. Ф. Электролитическая поляризация при низких плотностях тока // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 3. – С. 447–456.
4562. Марковский Ф. Т., Ландсман С. У. Ветроэнергетические ресурсы Украинской ССР // Труды Ин-та теплоэнергетики. – 1950. – Сб. № 3. – С. 5–14.
4563. Марковский Ф. Т., Очеретенко Д. И. Энергетические характеристики некоторых створов Карпатских рек Украинской ССР // Там само. – Сб. № 3. – С. 36–41.
4564. Марковский Ф. Т., Петров А. И., Ландсман С. У., Брисман Л. Л. Вопросы энергоснабжения артезианских скважин южных районов Украинской ССР // Там само. – Сб. № 3. – С. 15–26.
4565. Марчук П. Д. Вчений-новатор // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 9. – С. 38–41.
4566. Марчук П. Д. Застосування антиретиккулярної цитотоксичної сироватки (АЦС) у ветеринарній практиці й тваринництві // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 3. – С. 107–110.
4567. Марчук П. Д. Про розроблення наукової спадщини акад. О. О. Богомольця: До четвертих роковин з дня смерті О. О. Богомольця // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 7. – С. 51–57.
4568. Марчук П. Д. 15-річчя Інституту клінічної фізіології ім. акад. О. О. Богомольця АН УРСР // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 1. – С. 52–58.
4569. Марчук П. Д. Сесія Академії наук УРСР, присвячена питанням розвитку на Україні фізіологічного вчення акад. І. П. Павлова // Педіатрія, акушерство і гінекологія. – 1950. – № 6. – С. 3–12.
4570. Матвійчук М. Ф. Учитель радянських літераторів // Радян. Львів. – 1950. – № 7. – С. 65–69.
4571. Махно Є. В. Пам'ятки культури полів заховань Черняхівського типу // Археологія. – 1950. – Т. 4. – С. 56–77. – Резюме рос.
4572. Медведева Н. Б., Ермаков Н. В. Влияние тканевых экстрактов на реактивность кишечника к вегетотропным веществам // Сборник, посвященный 75-

летию со дня рождения Героя Социалистического Труда, действительного члена Академии наук УССР и Академии медицинских наук СССР Владимира Петровича Филатова. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 25–47.

4573. Медведова Н. Б. О. О. Богомолец – видатний радянський вчений: Стеногр. лекції. – К.: Т-во для поширення політичних та наукових знань УРСР, 1950. – 32 с.

4574. Медведова Н. Б. Про вікові зміни активності фізіологічної системи сполучної тканини та її автокаталітичну регуляцію // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 4. – С. 9–12. – Резюме рос.: табл.

4575. Медведова Н. Б. Учення Олександра Олександровича Богомольця про надниркові залози // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 1. – С. 21–30.

4576. Медведов В. С. Фабрика звучних кристалів // Досягнення радянських фізиків. – К., 1950. – С. 82–86.

4577. Медичний журнал. Т. 19, вип. 4 / Інститут клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця АН УРСР; Відп. ред. Р. Є. Кавецький. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 114 с.

4578. Те саме. Т. 20, вип. 1. – 74 с.

4579. Те саме. Т. 20, вип. 2. – 100 с.

4580. Те саме. Т. 20, вип. 3. – 111 с.

4581. Те саме. Т. 20, вип. 4. – 95 с.

4582. Те саме. Т. 20, вип. 5. – 100 с. – Резюме рос.: мал., табл.

4583. Медовар Б. И., Аснис А. Е. К вопросу о влиянии скорости сварки на хладноломкость сварного соединения // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1950. – Сб. № 9. – С. 54–56.

4584. Медовар Б. И., Аснис А. Е. О сварке малоуглеродистой стали на морозе // Автоматическая сварка. – 1950. – Вып. 2. – С. 60–77.

4585. Мейзлер Д. Г. Про граничний розподіл максимального члена варіаційного ряду // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 1. – С. 3–10. – Резюме рос.

4586. Мельниченко Г. В. Зміни основної аргірофільної речовини під впливом туберкуліну // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 3. – С. 39–45. – Резюме рос.: мал.

4587. Мельничук П. П. До системи живлення овочевих культур // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 6. – С. 483–488. – Резюме рос.

4588. Местечкіна А. Я. Дані по вивченню експериментальної мускульної дистрофії. Повідомл. 2. Вміст креатину і карнозину та активність аденозинтрифосфатази і фосфоферази в мускулах кроликів // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 2. – С. 166–175. – Резюме рос.

4589. Миклухин Г. П. Новые реакции уксусного свинца // ДАН СССР. – 1950. – Т. 73. – № 1. – С. 117–120.

4590. Милях А. Н. Применение закона изменения момента количества движения для анализа электродинамических систем // Сб. трудов Ин-та электротехники. – 1950. – Вып. 5. – С. 142–151.

4591. Милях А. Н. Электродинамическое количество движения // Там само. – Вып. 5. – С. 130–141.

4592. Милях А. Н. Электромагнитный гироскопический эффект // Там само. – Вып. 5. – С. 152–164.

4593. Мілях О. М. В Інституті будівельної механіки // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 1. – С. 74–75.
4594. Митропольский Ю. А. Исследование колебаний нелинейной системы с медленно меняющимися параметрами // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1950. – Т. 14. – С. 134–144.
4595. Митропольский Ю. А. О стационарных колебаниях в нелинейных системах со многими степенями свободы // Там само. – Т. 12. – С. 228–233.
4596. Михайловнина А. А., Савинов Б. Г. Растворимость каротина в растительных маслах // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 2. – С. 183–187.
4597. Михайловський М. К. Сувора пересторога паляям нової війни // Сучасне і майбутнє. – 1950. – № 1. – С. 18–20.
4598. Мікробіологічний журнал. Т. 12, вип. 1 / Ін-т мікробіології ім. акад. Д. К. Заболотного АН УРСР; Відп. ред. В. Г. Дроботько. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 118 с.
4599. Те саме. Т. 12, вип. 2. – 100 с. – Резюме рос.: мал., табл.
4600. Те саме. Т. 12, вип. 3. – 98 с. – Резюме рос.: мал., табл.
4601. Те саме. Т. 12, вип. 4. – 123 с. – Резюме рос.: мал., табл.
4602. Мінчин Б. М. Наукова сесія, присвячена пам'яті В. В. Маяковського // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 4. – С. 68–71.
4603. Мовчан В. А. Дніпро і його заплавні водойми – велика база для продукування риби // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 5. – С. 49–56.
4604. Мовчан В. А. Загальні закономірності росту риб Там само. – № 12. – С. 67–70.
4605. Мовчан В. А. Каховське гідробудівництво і питання рибного господарства // Там само. – № 10. – С. 24–31.
4606. Мокляк В. І. Спрощений спосіб визначення втрат на випаровування з поверхні ставів і водойм // Вісті Ін-ту гідрології і гідротехніки. – 1950. – Т. 6. – С. 89–95. – Резюме рос.
4607. Моляк Г. І. Куяльницькі відклади півдня УРСР // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 1. – С. 99–103. – Резюме рос.
4608. Моргулис Н. Д., Карханина Н. Я. Некоторые оптические особенности сурьяно-цезиевых фотокатодов // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Труды фіз. ф-ту. № 5. – 1950. – Т. 9, вип. 2. – С. 5–15.: мал.
4609. Моргун Є. Г. Формування комплекменту в процесі онтогенетичного розвитку хребетних тварин // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 4. – С. 67–74. – Резюме рос.: табл.
4610. Мороз З. П. Розробка і висвітлення основних проблем історії дожовтневої української літератури в курсі «Історії української літератури» // Доповіді наукової сесії Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка, 17–22 червня 1950 р. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – С. 127–154.
4611. Мороз З. П. Українська драматургія і театр другої половини ХХ ст.: Посібник для студентів-заочників. – К.: Радян. школа, 1950. – 78 с.
4612. Морочковський С. Ф., Радзівський Г. Г. Досвід одержання мікоризи білого гриба на сянцях дуба в штучних умовах // Ботан. журн. – 1950. – Т. 7, № 1. – С. 60–66. – Резюме рос.

4613. Музыка И. Д. Исследование системы бензамид-бромистый йод // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 2. – С. 331–336.
4614. Натансон Е. М. Антон Володимирович Думанський: До 70-річчя з дня народження // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 6. – С. 66–68.
4615. Натансон Э. М. Адсорбция поверхностно-активных веществ на поверхности коллоидных частиц вольфрама, молибдена и циркония в углеводородных средах // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 5. – С. 508–517.
4616. Натансон Э. М. О механизме защиты лиофильных зелей посредством высокомолекулярных соединений // Докл. АН СССР. Нов. сер. – 1950. – Т. 74, № 3. – С. 517–519.
4617. Натансон Э. М. Стабилизация органоzeлей металлов в углеводородных средах и механизм защитного действия лиофильных коллоидов // Тезисы докладов на Всесоюзной конференции по коллоидной химии 13-18 июня 1950 г. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 52–54.
4618. Наукові записки Інституту історії України. Т. 3 / АН УРСР; Ред. О. К. Касименко. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 112 с.
4619. Наукові праці Інституту ентомології та фітопатології. Т. 1 / Відп. ред. Є. В. Зверезомб-Зубовський. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 127 с.: ілюстр.
4620. Наукові праці Інституту машинознавства і сільськогосподарської механіки. Т. 2 / Відп. ред. А. О. Василенко. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 173 с.: ілюстр.
4621. Научные труды Института энтомологии и фитопатологии. Т. 2 / Отв. ред. Е. В. Зверезомб-Зубовський. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 356 с.: ил.
4622. Невкрита О. М. Процес запилювання гарбузів та ефективність роботи на них різних комах-запилювачів // Наук. праці Ін-ту ентомології та фітопатології. – 1950. – Т. 1. – С. 101–122.
4623. Неймарк И. Е. Зависимость адсорбционных и каталитических свойств силикагелей от характера их структуры // Катализ: Труды Всесоюзного совещания по катализу, посвященного памяти им. Л. В. Писаржевского. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 178–196.
4624. Неймарк И. Е., Хацет Ф. И. О фазовом состоянии веществ в адсорбционном слое // Докл. АН СССР. – 1950. – Т. 74, № 4. – С. 751–754.
4625. Некрич М. І. Десульфуратія сульфідів // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 3. – С. 195–200. – Резюме рос.
4626. Некряч Е. Ф. Теплоты смачивания и гидрофильность муки // Тезисы докладов на Всесоюзной конференции по коллоидной химии 13-18 июня 1950 г. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 122–123.
4627. Непомняща М. Л. Синтез вітамінів кишковою мікрофлорою: Літературний огляд // Мікробіол. журн. – 1950. – Т. 12, вип. 2. – С. 92–99.
4628. Непомняща М. Л., Медвинська Л. Ю. Методика вирощування чистої культури оцтовокислих бактерій і методика закладки окислювачів на цих культурах // Там само. – Т. 12, вип. 3. – С. 95–97.
4629. Непомняща М. Л., Медвинська Л. Ю., Новикова С. І. Накоплення бактеріофага молочнокислих стрептококів на сир-маслозаводах // Там само. – Т. 12, вип. 2. – С. 77–83. – Резюме рос.

4630. Несвітський Я. І. Дослідження роботи дизеля КД-35 НАТІ на суміші газового і дизельного палива // Наукові праці Інституту машинознавства і сільськогосподарської механіки. – 1950. – Т. 2. – С. 131–145.
4631. Несвітський Я. І. Особливості будови двигуна трактора ДТ54 // Механізація сільського господарства. – 1950. – № 4. – С. 3–4.
4632. Нестеров П. П., Федорова З. М. М. Федоров та його наукова школа гірничих механіків / Відп. ред. П. С. Кучеров; Рада наук.-техн. пропаганди АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 59 с.: ілюстр.
4633. Нечаев Г. К. Термистор в цепях переменного тока // Сб. трудов Ин-та электротехники. – 1950. – Вып. 5. – С. 218–229.
4634. Новик К. О. Борис Исидорович Чернишов // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вып. 4. – С. 82–86. – Резюме рос.
4635. Новик К. О. Розвиток і умови існування кам'яновугільних птеридоспермів у Донецькому басейні // Там само. – Т. 10, вып. 1. – С. 15–26. – Резюме рос.
4636. Новиков Б. Г., Благодатская Г. И. Развитие сезонных нарядов у полярных животных // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Труды биолого-грунтознавчого ф-ту. № 5. – 1950. – Т. 9, вып. 7. – С. 147–168.: мал., табл.
4637. Новикова Н. С. Чи є насіння кок-сагізу джерелом інфекції при бактеріальному в'яненні квітконосів кок-сагізу? // Мікробіол. журн. – 1950. – Т. 12, вып. 4. – С. 99–104. – Резюме рос.
4638. Новиченко Л. М. Павло Тичина // Радян. Львів. – 1950. – № 2. – С. 61–70.
4639. Новиченко Л. М. Українська класична література в боротьбі проти українського буржуазного націоналізму // Доповіді наукової сесії Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка АН УРСР, 17–22 червня 1950 р. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – С. 42–73.
4640. Нудельман Я. Л. Визначення критичних сил методом послідовного знімання зв'язків // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 3. – С. 191–194. – Резюме рос.
4641. Овчаренко Ф. Д. Гидрофильность глин Украины // Тезисы докладов на Всесоюзной конференции по коллоидной химии 13-18 июня 1950 г. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 56–57.
4642. Овчаренко Ф. Д., Куриленко О. Д. Антон Владимирович Думанский: К 70-летию со дня рождения // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 1. – С. 3–9.
4643. Оканенко А. С., Берштейн Б. И. Особливості окисно-відновних процесів у кок-сагізу при живленні різними джерелами азоту // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 4. – С. 317–324. – Резюме рос.
4644. Окс Б. И. Эквивалентные нагрузки плоских рам // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1950. – Т. 14. – С. 121–133.
4645. Окунев Н. В. Нові дані про ліпопротеїди крові та органів // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 2. – С. 215–223. – Резюме рос.
4646. Омеляновский М. Э. Развитие В. И. Сталиным учения исторического материализма о базисе и надстройке: Доклад на научной сессии Академии наук УССР с участием преподавателей языка высших учебных заведений и учителей средних школ, посвященной вопросам языкознания, 30 ноября–2 декабря 1950 г. – К., 1950. – 35 с.
4647. Омеляновський М. Е. Боротьба за діалектичний матеріалізм у сучасній фізиці // Більшовик України. – 1950. – № 4. – С. 48–65.

4648. Орехович В. Н. Нові дані про сполучнотканинні білки // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 4. – С. 455–461. – Резюме рос.
4649. Орлов А. Я. Полтавская гравиметрическая обсерватории Академии наук УССР // Труды Полтав. гравиметрич. обсерватории. – 1950. – Т. 3. – С. 3–12.
4650. Орнатский А. П. Влияние скорости жидкости на величину максимальной тепловой нагрузки при вынужденном потоке кипящей жидкости // Труды Ин-та теплоэнергетики. – 1950. – Сб. № 2. – С. 30–36.
4651. Остапенко Н. Г. Экспериментальное исследование сварочной дуги, горящей под флюсом // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1950. – Сб. № 9. – С. 29–53.
4652. Островская С. А. Сварка стыковых швов без разделки кромок с обязательным зазором // Автоматическая сварка. – 1950. – № 2. – С. 78–84.
4653. Охрименко І. П. До біохімії молочної залози. Повідомл. 1. Про хімічний склад молочної залози корови // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 1. – С. 53–62. – Резюме рос.
4654. Охрименко І. П. До біохімії молочної залози. Повідомл. 2. Про активність ферментів молочної залози корови // Там само. – Т. 22, № 2. – С. 205–214. – Резюме рос.
4655. Павленко А. М. Великий російський учений М. В. Ломоносов // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 4. – С. 54–60.
4656. Павленко А. М. Висвітлення ролі вітчизняних вчених в курсах фізики // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка. – 1950. – Т. 9, вип. 2. – С. 101–118.
4657. Павленко А. М. Теорія подібності, її розвиток та застосування в роботах вітчизняних вчених // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 2. – С. 54–61.
4658. Павленко Г. Л. Дослідження стійкості параболічних арок із затяжкою // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 2. – С. 147–152. – Резюме рос.
4659. Павленко Г. Л. Стійкість кругової арки з затяжкою, навантаженої вертикальним, рівномірно розподіленим по довжині прогону навантаженням // Там само. – № 1. – С. 49–52. – Резюме рос.
4660. Павленко Г. Л. Стійкість кругової арки з затяжкою, навантаженої радіальним навантаженням // Там само. – № 1. – С. 53–56. – Резюме рос.
4661. Павлович Н. В. О сжигании земляных бурых углей в топке с кипящим слоем // Труды Ин-та теплоэнергетики. – 1950. – Сб. № 2. – С. 57–74.
4662. Палладин А. В. Итоги научной сессии Академии наук СССР и Академии медицинских наук СССР, посвященной проблемам физиологического учения академика И. П. Павлова: Доклад на научной сессии АН УССР 1–3 ноября 1950 г. / Отв. ред. Р. Е. Кавецкий. – К., 1950. – 29 с.
4663. Палладин А. В. Мир победит войну!: О массовом движении за мир во всем мире // Славяне. – 1950. – № 11. – С. 16–17.
4664. Палладин А. В. Наука Советской Украины // Техника – молодежи. – 1950. – № 1. – С. 2–3.
4665. Палладин А. В. Речь при открытии первой сессии Верховного Совета СССР 12 июня 1950 г. // Заседания Верховного Совета СССР. 12–19 июня 1950: Стеногр. отчет. – М.: Изд-во ВС СССР, 1950. – С. 3–6.
4666. Палладин А. В., Белицер В. А. Белки // БСЭ. 2-е изд. – Т. 4. – М.: ОГИЗ, 1950. – С. 437–445.

4667. Палладин А. В., Белицер В. А. Брожение // Там само. – Т. 6. – М.: ОГИЗ, 1950. – С. 126–130.
4668. Палладін О. В. Дев'ять днів на голландській землі // Україна. – 1950. – № 3. – С. 30–31.
4669. Палладін О. В. Мир переможе війну // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 11. – С. 20–24.
4670. Палладін О. В. Нездоланний рух сучасності: До другого Всесвітнього конгресу прихильників миру // Сучасне і майбутнє. – 1950. – № 11. – С. 7–8.
4671. Палладін О. В. Основні підсумки науково-дослідної роботи Академії наук УРСР за 1949 р.: Доповідь президента АН УРСР акад. О. В. Палладіна // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 5. – С. 10–25.
4672. Палладін О. В. Під знаком миру і прогресу: Святкування 250-річчя Німецької Академії наук // Сучасне і майбутнє. – 1950. – № 8. – С. 20–23.
4673. Палладін О. В. Промова на Сьомій сесії Верховної Ради УРСР // Засідання Верховної Ради Української РСР: Сьома сесія 3–5 липня 1950 р. Стеногр. звіт. – К.: Держполітвидав УРСР, 1950. – С. 67–70.
4674. Палладін О. В., Хайкіна Б. Й. Глікоген у головному мозку тварин // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 4. – С. 462–470. – Резюме рос.
4675. Палладина Л. И., Гудина А. М. Дрожжевой метод для измерения активности веществ, стимулирующий рост тканей // Врачебное дело. – 1950. – № 3. – С. 227–228.
4676. Палладіна Л. І., Гудіна А. М. Дріжджовий метод для вимірювання активності речовин, які стимулюють ріст тканин // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 1. – С. 37–40. – Резюме рос.
4677. Пархоменко М. М. Боротьба за мир // Радян. Львів. – 1950. – № 6. – С. 63–69.
4678. Пархоменко М. М. «Калиновий гай» Олександра Корнійчука // Там само. – № 9. – С. 61–66.
4679. Пархоменко М. М. Проза молодих // Там само. – № 3. – С. 63–70.
4680. Патон Б. Е. О напряжении холостого хода трансформаторов для электродуговой сварки // Автоматическая сварка. – 1950. – № 1. – С. 60–77.
4681. Патон Б. Е. Об оценке стабилизирующих свойств флюса для для автоматической сварки // Там само. – Вып. 2. – С. 85–89.
4682. Патон Б. Е. Особенности работы электрооборудования при сварке неплавящимся электродом // Труды по автоматической сварке под флюсом. – 1950. – Сб. № 9. – С. 10–28.
4683. Пеньков А. М., Вopilкин А. А. Расчет опорных целиков при добыче каменной соли / Отв. ред. П. С. Кучеров; Ин-т горной механики АН УССР. – К., 1950. – 59 с.: ил.
4684. Першин П. Н. Предисловие: Агроклиматические условия степи Украинской ССР и пути их улучшения // Труды конференции по проблеме борьбы с засухой в южных районах УССР. Т. 1. – К., 1950. – С. 3–5.
4685. Петров А. И. Некоторые характеристики феррорезонансного контура при одновременном изменении напряжения и частоты // Труды Ин-та теплоэнергетики. – 1950. – Сб. № 3. – С. 51–61.

4686. Петров А. И. Новая схема автоматического управления асинхронными двигателями с кольцами // Там само. – Сб. № 3. – С. 62–66.
4687. Пивоваров М. П. Літературний рух у Галичині в 30–40-х роках ХІХ століття: Лекція для студентів-заочників. – К.: Радян. школа, 1950. – 47 с.
4688. Пивоваров М. П. Панас Мирний – великий письменник-реаліст: Стеногр. лекції. – К.: Радян. школа, 1950. – 40 с.
4689. Пивоваров М. П. Панас Мирний і російська література // Радян. літературознавство. – 1950. – № 14. – С. 40–62.
4690. Підопличко Н. М., Білай В. Й. О лечебном антибиотическом препарате микроцид // Лечебный препарат микроцид и его применение. – К.: Изд-во АН УРСР, 1950. – С. 5–11.: табл.
4691. Підопличко М. М. Нові види грибів на грубих кормах. Повідомл. 2 // Мікробіол. журн. – 1950. – Т. 12, вип. 2. – С. 34–41. – Резюме рос.: мал.
4692. Підопличко М. М., Білай В. Й. Мікроцид і його застосування в медичній практиці // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 9. – С. 27–37.
4693. Пиротти Л. А. Исследование камер сгорания газовых турбин // Сб. трудов Лаборатории быстроходных машин и механизмов. – 1950. – Вып. 2. – С. 50–59.
4694. Писаренко Г. С. Вынужденные поперечные колебания стержня при действии продольной растягивающей силы с учетом рассеяния энергии в материале // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1950. – Т. 12. – С. 206–219.
4695. Підопличко І. Г. З приводу роботи А. П. Васьковського і А. П. Окладникова про знахідку дерева, обробленого палеолітичною людиною // Археологія. – 1950. – Т. 3. – С. 185–189. – Резюме рос.
4696. Підопличко І. Г. Наука про походження Землі: Матеріали для лекції // Культурно-освітня робота. – 1950. – № 8. – С. 15–22.
4697. Підопличко І. Г. Походження людини. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 31с.
4698. Плеский Г. М. Заочный абонемент // Библиотекарь. – 1950. – № 10. – С. 32–33.
4699. Поварницин В. О. Ліси Закарпаття // Ботан. журн. – 1950. – Т. 7, № 3. – С. 66–79. – Резюме рос.
4700. *Повышение эффективности скрещиваний у культурных растений / Ин-т генетики и селекции АН УССР. – Х., 1950. – 10 с.
4701. Подгаецкий В. В., Лейначук Е. И. О рациональных размерах плавильного пространства электропечи для плавки флюса // Автоматическая сварка. – 1950. – № 2. – С. 101–106.
4702. Половінкіна Ю. І. Про характер залишкової кристалізації деяких гранітних магм Українського кристалічного масиву // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 4. – С. 27–35. – Резюме рос.
4703. Положий Г. Н. Применение граничных задач теории функций к решению третьей задачи плоской теории упругости для бесконечной плоскости с треугольным и правильным многоугольным отверстиями // Укр. матем. журн. – 1950. – Т. 2, № 3. – С. 115–124.
4704. Поляков И. М. Действие перекрестного опыления и самоопыления в растительном мире: Примечания к работе Ч. Дарвина // Дарвин Ч. Собрание сочинений в 12-ти т-х. Т. 6. – М., 1950. – С. 665–684.

4705. Поляков И. М. Примечания к статьям и заметкам Ч. Дарвина (1855–1882) по вопросам опыления растений // Там само. Т. 6. – С. 685–687.
4706. Поляков И. М. Примечания к статьям Ч. Дарвина о половом отборе // Там само. Т. 5. – С. 1031–1033.
4707. Поляков И. М. Проблема оплодотворения растений в ее историческом развитии // Там само. Т. 6. – С. 17–68.
4708. Поляков И. М. Различные приспособления, при помощи которых орхидеи опыляются насекомыми: Примечания к работе Ч. Дарвина // Там само. Т. 10. – С. 657–665.
4709. Поляков М. В. Гетерогенно-гомогенные реакции // XX лет Института физической химии им. Л. В. Писаржевского АН УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 86–101.
4710. Поляков М. В. Механизм гетерогенно-гомогенного катализа // Катализ: Труды Всесоюзного совещания по катализу, посвященного памяти им. Л. В. Писаржевского. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 84–96.
4711. Поляков М. В., Павлушина А. Я. Влияние поверхности на полимеризацию винилацетана // Там само. – С. 97–128.
4712. Поляков М. В., Шаль В. В. К вопросу о механизме медленного окисления углеводов // Докл. АН СССР. – 1950. – Т. 73, № 5. – С. 979–982.
4713. Поляков М. В., Шигаило Я. В. К вопросу о механизме взрывного горения газовых смесей // Там само. – Т. 73, № 6. – С. 1229–1230.
4714. Поляков П. С. Стійкість просторових шарнірно-стержньових ферм з круговою симетрією // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 6. – С. 447–456. – Резюме рос.
4715. Попов В. П. До питання про конденсацію і пересування води в ґрунті // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Труды НДІ географії. № 4. – 1950. – Т. 9, вип. 1. – С. 5–18.: мал., табл.
4716. Попов М. А., Євтушенко К. І. Про необхідність введення поправок за рух полюса при точних астрономо-геодезичних роботах // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 1. – С. 35–42. – Резюме рос.
4717. Попов Н. А. Большой полтавский зениттелескоп и наблюдения на нем в 1939–1940 гг. // Труды Полтав. гравиметрич. обсерватории. – 1950. – Т. 3. – С. 13–74.
4718. Попов П. М. Новознайдени тексти Г. С. Сковороди // Радян. літературознавство. – 1950. – № 13. – С. 50–69.
4719. Попов П. М., Сухобрус Г. С., Сидоренко Г. К. Програма з української усної народної творчості: Для факультетів мови і літератури педагогічних інститутів. – К.: Радян. школа, 1950. – 19 с.
4720. Порфир'єв В. Б. Про методи підходу до проблеми метаморфізму вкопного вугілля // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 3. – С. 79–85. – Резюме рос.
4721. Потієвська П. Д. До вивчення фауни форамініфер низів середнього карбону Донецького басейну (Чистяківський район) // Там само. – Т. 10, вип. 1. – С. 67–87. – Резюме рос.
4722. Прайсман Я. Н. Учет и охрана библиотечных фондов: Аннотированный указатель основной литературы / Отв. ред. И. Д. Золотоверхий; Гос. публ. б-ка АН УССР. – К., 1950. – 44 с.

4723. Примак Ф. Я. Влияние кислородной терапии на основные проявления кислородного голодания при гипертонической болезни // Конференция по кислородной терапии и кислородной недостаточности: Тезисы докладов / Отв. ред. Ф. Я. Примак. – К.: Изд-во АН УРСР, 1950. – С. 57–59.
4724. Прихотько А. Ф. Погода та її передбачення: Стеногр. лекції з природн.-наук. серії. – К.: Т-во для поширення політичних та наукових знань УРСР, 1950. – 36 с.
4725. Проскура Г. Ф. Теоретическое обоснование расчета центробежных компрессоров // Науч. зап. / Харьк. механ. машиностроит. ин-т. –1950. – Т. 9, вып. 2.– С. 9–14.
4726. Протопопов В. П. Батько російської фізіології І. М. Сеченова і його світогляд // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 3. – С. 75–88.
4727. Протопопов В. П. Батько вітчизняної фізіології І. М. Сеченов та його світогляд: Стеногр. публ. лекції. – К.: Т-во для поширення політичних та наукових знань УРСР, 1950. – 24 с.: портр.
4728. Протопопов В. П. Відповідь на «критику» вчення І. П. Павлова про вищу нервову діяльність // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 1. – С. 31–42.
4729. Протопопов В. П. Исследование высшей нервной деятельности в естественном эксперименте (При участии М. И. Лихтерева, А. Е. Хильченко, П. В. Бирюковича и др.). – К.: Госмедиздат УССР, 1950. – 392 с.
4730. Протопопов В. П. Основоположник отечественной физиологии И. М. Сеченов и его мировоззрение. – К.: О-во по распростр. полит. и науч. знаний УССР, 1950. – 26 с.
4731. Протопопов В. П. Состояние и пути дальнейшего развития на Украине учения И. П. Павлова о физиологии и патологии высшей нервной деятельности: Доклад на научной сессии АН УССР, посвященной вопросам физиологического учения И. П. Павлова, 1–3 ноября 1950 г. / Отв. ред. Р. Е. Кавецкий. – К., 1950. – 36 с.
4732. Протопопов В. П., Бірюкович П. В., Расін С. Д. Лікування маніакально-депресивних хворих поперековою новокаїноюв блокадею // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 5. – С. 9–18. – Резюме рос.: табл.
4733. Рабинович М. И. Аналитический метод исследования предварения впуска в паровых машинах // Труды Ин-та теплоэнергетики. – 1950. – Сб. № 2. – С. 85–94.
4734. Рабкин Д. М., Фрумин И. И. Причины образования горячих трещин в сварных швах // Автоматическая сварка. – 1950. – № 2. – С. 3–43.
4735. Рабкин Д. М., Медовар Б. И., Аснис А. Е. О влиянии окисленности флюса на его сварочные свойства // Там само. – № 1. – С. 30–39.
4736. Радянське літературознавство. № 13 / Ін-т літератури АН УРСР; Гол. ред. О. І. Білецький. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 121 с.
4737. Те саме. № 14. – 143 с.: ілюстр.
4738. Рапопорт Г. Н. Условие конгруэнтности потенциального поля с симметрией вращения и плоского поля // Сб. трудов Ин-та электротехники. – 1950. – Вып. 5. – С. 176–177.
4739. Рапопорт И. М. О плоском струйном обтекании твердого тела идеальной жидкостью // Укр. матем. журн. – 1950. – Т. 2, № 1. – С. 107–117.

4740. Рапопорт И. М. Об одной задаче теории потенциала // Там само. – Т. 2, № 2. – С. 48–55.
4741. Рвачова К. Л. Багатомірна локальна теорема для граничних стійких розподілів // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 3. – С. 183–190. – Резюме рос.
4742. Рвачова К. Л. Области притягання багатомірних стійких розподілів // Там само. – № 3. – С. 179–182. – Резюме рос.
4743. Рильський М. Т. Братерство: Поезії. – К.: Радян. письменник, 1950. – 111 с.
4744. Рильський М. Т. Дружба і братерство: До п'ятих роковин Польсько-радянського договору про дружбу, взаємодопомогу і післявоєнне співробітництво // Сучасне і майбутнє. – 1950. – № 4. – С. 9–11.
4745. Рильський М. Т. За мир! // Там само. – № 7. – С. 4–6.
4746. Рильський М. Т. Поезії (1910–1950). – К.: Держлітвидав УРСР, 1950. – 423 с.: портр.
4747. Рильський М. Т. Урожай: Вибрані поезії для дітей. – К.: Молодь, 1950. – 146 с.
4748. Родіонов С. П. Пам'яті П. М. Каніболоцького // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 4. – С. 87–89. – Резюме рос.
4749. Рогинский С. З., Волькенштейн Ф. Ф. Электронная природа контактных явлений // Катализ: Труды Всесоюзного совещания по катализу, посвященного памяти им. Л. В. Писаржевского. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 9–39.
4750. Розенберг М. А. Научное творчество Л. В. Писаржевского // XX лет Института физической химии им. Л. В. Писаржевского АН УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 7–39.
4751. Розовський І. Л. Визначення поперечних швидкостей на повороті русла // Вісті Ін-ту гідрології і гідротехніки. – 1950. – Т. 6. – С. 3–20. – Резюме рос.
4752. Ройзман І. С., Бурштейн Є. Г. До питання про вплив нікотинової кислоти на глікемічну криву у здорових людей і у деяких хворих // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 2. – С. 197–204. – Резюме рос.
4753. Ройтер В. А. Исследование роли явлений переноса в катализе на пористых контактах // Изв. АН СССР. Отд-ние хим. наук. – 1950. – № 6. – С. 576–581.
4754. Ройтер В. А. Микро- и макроявления при электрокристаллизации металлов // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 2. – С. 225–229.
4755. Ройтер В. А. Развитие теории гетерогенного катализа // XX лет Института физической химии им. Л. В. Писаржевского АН УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 67–85.
4756. Ройтер В. А., Гаухман С. С. Влияние макрокинетических факторов на селективность каталитических процессов // Катализ: Труды Всесоюзного совещания по катализу, посвященного памяти им. Л. В. Писаржевского / Отв. ред. А. И. Бродский. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 161–163.
4757. Ройтер В. А., Юза В. А. Механизм процессов на металлических электродах // XX лет Института физической химии им. Л. В. Писаржевского АН УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 134–148.
4758. Ройтер В. А., Корнейчук Г. П., Леперсон М. Г. и др. Метод диафрагм для исследования пористых катализаторов и кинетики реакций на них // Катализ:

Труды Всесоюзного совещания по катализу, посвященного памяти им. Л. В. Писаржевского / Отв. ред. А. И. Бродский. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 143–160.

4759. Ройтер В. А., Корнейчук Г. П., Леперсон М. Г. и др. Экспериментальное исследование макрокинетических явлений на пористых катализаторах // Журн. физич. химии. – 1950. – Т. 24, вып. 4. – С. 459–467.

4760. Ролл Я. В. Фитопланктон р. Роси и оценка ее санитарного состояния // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Труды біолого-грунтознавчого ф-ту. № 5. – 1950. – Т. 9, вип. 7. – С. 97–112.: табл.

4761. Ростовцев Л. И. Об изменении технологии выплавки спокойных сортов стали в мартеновских печах // Труды Ин-та черной металлургии. – 1950. – Т. 4. – С. 44–60.

4762. Ротман Р. О. До питання про спорово-пилковий склад вуглистих порід Нікопольського району // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 4. – С. 49–55. – Резюме рос.

4763. Рубач М. А. Борьба за здійснення ленінського декрету про землю на Україні (листопад 1917 р.) // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 11. – С. 49–62.

4764. Рубенчик Л. И. Микроорганизмы как фактор коррозии бетонов и металлов / Отв. ред. В. Г. Дроботко; Ин-т микробиологии АН УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 64 с.: табл.

4765. Руднев Д. Ф. Наш досвід застосування ДДТ і ГХЦГ у боротьбі проти соснового пильщика // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 4. – С. 42–44.

4766. Руднев Д. Ф. Обпилювання коренів деревних саджанців дустом ДДТ або ГХЦГ як метод захисту від пошкоджень личинками хрущів. Поперед. повідомл. // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 1. – С. 57–66. – Резюме рос.

4767. Румянцев О. М. Сталінський закон розвитку соціалістичного суспільства // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 8. – С. 43–53.

4768. Русов М. Т., Стрельцов О. А., Певзнер Ц. В. Кинетика синтеза аммиака на грануле катализатора // Катализ: Труды Всесоюзного совещания по катализу, посвященного памяти им. Л. В. Писаржевского / Отв. ред. А. И. Бродский. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 164–177.

4769. Ручковский Б. С. Роль В. В. Подвысоцкого в развитии экспериментальной онкологии // Врачебное дело. – 1950. – № 5. – С. 467–470.

4770. Ручковский Б. С. Про культивування курячої саркоми на запліднених яйцях // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 2. – С. 34–43. – Резюме рос.: табл.

4771. Рябоконт С. М. Дайкові породи Володарськ-Волинського району // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 2. – С. 9–17. – Резюме рос.

4772. Ряппо А. Й. Карело-фінський народний епос «Калевала» // Радян. літературознавство. – 1950. – № 13. – С. 31–49.

4773. Савин Г. Н. Динамическая теория расчета шахтных подъемных канатов. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 104 с.

4774. Савин Г. Н., Бессонов В. Г. Скорость распространения упругой волны в стальных проволочных канатах // Укр. матем. журн. – 1950. – Т. 2, № 1. – С. 118–126.

4775. Савин Г. Н., Парасюк О. С. Некоторые упруго-пластические задачи с линейным упрочнением // Там само. – Т. 2, № 1. – С. 60–69.

4776. Савинов Б. Г. Киевское отделение Всесоюзного химического общества имени Д. И. Менделеева // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 5. – С. 591–592.
4777. Савинов Б. Г., Гринберг Ф. Л. Хроматографическое исследование первичных продуктов каталитического окисления и изомеризации каротина // Там само. – Т. 16, вып. 3. – С. 358–369.
4778. Савинов Б. Г., Луцеская Г. М. О методике определения витамина Е в зеленых органах растений // Там само. – Т. 16, вып. 3. – С. 370–382.
4779. Савинов Б. Г., Свищук А. А. Каталитическое влияние металлов на окисление каротина в растворах // Там само. – Т. 16, вып. 1. – С. 57–63.
4780. Саліон В. Ю. Динамічна стійкість плоскої форми згину двотаврових балок // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 5. – С. 375–380. – Резюме рос.
4781. Саліон В. Ю. Стійкість плоского вигину штаб, підсилених струнами // Там само. – № 2. – С. 127–134. – Резюме рос.
4782. Саллі І. В. Коалесценція дрібнороздроблених фаз // Там само. – № 6. – С. 465–472. – Резюме рос.
4783. Самойловський І. М. Скарб часів Київської Русі // Україна. – 1950. – № 1. – С. 35.
4784. Самойловський І. М. Скарб часів Київської Русі // Археологія. – 1950. – Т. 2. – С. 192–198. – Резюме рос.
4785. Самойловський І. М. Слов'янський могильник у Києві над Дніпром // Там само. – Т. 3. – С. 179–184. – Резюме рос.
4786. Сборник научных работ Лаборатории металлофизики: Вопросы физики металлов и металловедения. № 2 / АН УССР; Отв. ред. Г. В. Курдюмов. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 195 с.: ил.
4787. Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения Героя Социалистического Труда, действительного члена Академии наук УССР и Академии медицинских наук СССР Владимира Петровича Филатова / Ин-т клинической физиологии им. акад. А. А. Богомольца; Отв. ред. Р. Е. Кавецкий. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 336 с.: ил., портр.
4788. Сборник трудов Института строительной механики. № 12 / АН УССР; Отв. ред. Ф. П. Белякин. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 234 с.: ил.
4789. Те саме. № 13. – 144 с.: ил.
4790. Те саме. № 14. – 156 с.: ил.
4791. Сборник научных работ Лаборатории металлофизики. № 2 / Отв. ред. Г. В. Курдюмов. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 195 с.
4792. Сборник трудов Института электротехники. Вып. 5 / АН УССР; Отв. ред. С. А. Лебедев. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 232 с.
4793. Сборник трудов Лаборатории проблем быстроходных машин и механизмов. Вып. 2 / АН УССР; Отв. ред. Г. Ф. Проскура. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 148 с.: ил.
4794. Свечников В. Н., Панченко З. Д. Влияние марганца на структуру серого чугуна // Известия Киевск. орд. Ленина политехн. ин-та. – 1950. – Т. 10. – С. 61–72.
4795. Светайло М. В. Німецькій Академії наук у Берліні 250 років // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 8. – С. 66–68.

4796. Свириденко П. А. Вредная деятельность мышевидных грызунов и способы их уничтожения / Отв. ред. Е. В. Зверезомб-Зубовский. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 96 с.: ил.
4797. Свириденко П. А. Динамика численности мышевидных грызунов вокруг населенного пункта // Труды Ин-ту зоології. – 1950. – Т. 3. – С. 16–34. – Резюме рос.
4798. Свириденко П. О. Новий метод захисту розсадників і лісових смуг від мишовидних гризунів // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 7. – С. 31–38.
4799. Семененко М. П. Великі сталінські новобудови і завдання вчених України // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 9. – С. 3–7.
4800. Семененко М. П. Про джерела метаморфізму // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 4. – С. 3–26. – Резюме рос.
4801. Семененко М. П. Про підсумки роботи Другої Всесоюзної конференції прихильників миру // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 11. – С. 25–28.
4802. Семененко М. П. Сталінська будова на Дніпрі // Україна. – 1950. – № 10. – С. 8.
4803. Середенко Б. М. Агрегат відмінної якості // Механізація сільського господарства. – 1950. – № 4. – С. 7–8.
4804. Середенко Б. М. Основи проектування зачіплювальної частини гусеничних тракторів // Труды Лабораторії машинобудування та проблем с/г механіки. – 1950. – Т. 1. – С. 38–50. – Резюме рос.
4805. Середенко Б. М. Про напружений стан та зносостійкість гусеничних ланцюгів сільськогосподарських тракторів // Наукові праці Інституту машинознавства і сільськогосподарської механіки. – 1950. – Т. 2. – С. 100–130.
4806. Середенко Б. М., Кукуєвицький В. О. Колінчасті вали двигуна з модифікованого чавуну // Механізація сільського господарства. – 1950. – № 6. – С. 24.
4807. Секарева К. М. Рукописи І. П. Котляревського // Радян. літературознавство. – 1950. – № 13. – С. 70–71.
4808. Симонова Г. Т. Панас Мирний: Бібліографія творів, статей та матеріалів за 1949 р. // Там само. – № 14. – С. 139–142.
4809. Сирота Н. П. Показчик українських назв // Флора УРСР. Т. 3. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – С. 423–425.
4810. Сиротинин Н. Н. Влияние гипероксии на животный организм // Конференция по кислородной терапии и кислородной недостаточности: Тезисы докладов / Отв. ред. Ф. Я. Примак. – К.: Изд-во АН УРСР, 1950. – С. 67–68.
4811. Сиротинін М. М. Видатний діяч передової радянської науки: До 4-х роковин з дня смерті акад. О. О. Богомольця // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 4. – С. 85–94.
4812. Сиротинін М. М. Конференція з вікових змін обміну речовин і реактивності організму // Там само. – Т. 20, вип. 1. – С. 67–70.
4813. Сиротинін М. М. Стан вищої нервової діяльності при гіпоксії // Там само. – Т. 20, вип. 1. – С. 14–20. – Резюме рос.
4814. Сиротина М. І. Виробничий досвід відбору здорової грени для колгоспних вигодівель дубового шовкопряду // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 5. – С. 57–62.

4815. Сисакян Н. М., Васильева Н. А. Про природу дії амінокислот на синтез сахарози в живій рослинній клітині // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 4. – С. 471–480. – Резюме рос.
4816. Сібільов М. В. Археологічні пам'ятки на Дінці в зв'язку з походами Володимира Мономаха та Ігоря Сіверського // Археологія. – 1950. – Т. 4. – С. 99–113. – Резюме рос.
4817. Сіваченко М. С. Юнацькі щоденники Панаса Мирного // Радян. літературознавство. – 1950. – № 14. – С. 98–104.
4818. Сіроштан Р. І. Кристалічні вапняки Побужжя // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 2. – С. 18–27. – Резюме рос.
4819. Скаржинський В. І. Новий вихід основної породи по б. Дем'яновій у Приазов'ї // Там само. – Т. 10, вип. 2. – С. 28–37. – Резюме рос.
4820. Скородинская В. В., Хорошина А. Г. Эффективность тканевой терапии при дисковидном кератите // Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения Героя Социалистического Труда, действительного члена Академии наук УССР и Академии медицинских наук СССР Владимира Петровича Филатова. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 233–238.
4821. Скородинская В. В., Шпак Н. И. Тканевая терапия бронхиальной астмы // Там само. – С. 229–232.
4822. Славін Л. М. Археологічні пам'ятки, їх вивчення й охорона. – К.: Радян. школа, 1950. – 31 с.
4823. Слензак И. Е. Инженерно-геологические условия строительства на участках, прилегающих к оползневым склонам // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Геолог. зб. № 3. – 1950. – Т. 9, вип. 10. – С. 107–121.
4824. Слензак І. Є. Про одну із схем геологічного районування УРСР // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 3. – С. 86–91. – Резюме рос.
4825. Слободян Р. Т. Про ущільнення ґрунтів у тілі земляних гребель // Вісті Ін-ту гідрології і гідротехніки. – 1950. – Т. 6. – С. 55–68. – Резюме рос.
4826. Слуцкая Т. М. Влияние микроскопических шлаковых включений на свойства металла шва // Автоматическая сварка. – 1950. – № 1. – С. 40–49.
4827. Слуцька О. Б., Крамаренко О. Ю. Визначення деформацій та переміщень колінчастих валів тракторних двигунів за методом початкових параметрів // Наукові праці Інституту машинознавства і сільськогосподарської механіки. – 1950. – Т. 2. – С. 146–172.
4828. Слуцька О. Б., Крамаренко О. Ю. Міцність колінчастих валів тракторних двигунів у зв'язку з опорними умовами // Труды Лаборатории машинобудування та проблем с/г механіки. – 1950. – Т. 1. – С. 151–185. – Резюме рос.
4829. Смирнов А. А. Визначення рівноважної кількості дірок у кристалічній решітці сплаву, що впорядковується // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 5. – С. 351–358. – Резюме рос.
4830. Смыслов В. В. Дослідження руху води через споруду з урахуваннями кривизни та похилу вільної поверхні // Вісті Ін-ту гідрології і гідротехніки. – 1950. – Т. 6. – С. 37–54. – Резюме рос.
4831. Смирнова-Замкова О. І. Деякі дані функціональної морфології аргірофільної системи тваринного організму // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 5. – С. 30–37. – Резюме рос.: мал.

4832. Смішко М. Ю. Доба полів поховань в західних областях УРСР // Археологія. – 1950. – Т. 2. – С. 98–129. – Резюме рос.
4833. Соболев В. С. Генетическое значение понятий структуры и текстуры // Минералог. сборник. – 1950. – № 4. – С. 291–293.
4834. Соболев В. С. Значение железистости фемических минералов и вспомогательные диаграммы для определения состава биотитов, роговых обманок и ромбических пироксенов // Там само. – № 4. – С. 3–19.
4835. Соколов Н. Д. Механизм кислотного катализа и водородная связь // Катализ: Труды Всесоюзного совещания по катализу, посвященного памяти им. Л. В. Писаржевского. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 62–77.
4836. Соколов Ю. Д. О движении по одной прямой системы трех материальных точек, взаимодействующих с силами, пропорциональными логарифмам взаимных расстояний // Укр. матем. журн. – 1950. – Т. 2, № 4. – С. 25–36.
4837. Соколов Ю. Д. О прямолинейном движении с общим соударением системы трех материальных точек, взаимно притягивающихся по экспоненциальному закону // Там само. – Т. 2, № 4. – С. 18–24.
4838. Соколов Ю. Д. Об общем случае симметрического движения с системы трех материальных точек // Там само. – Т. 2, № 3. – С. 7–44.
4839. Соколов Ю. Д. Про інтегрування в еліптичних функціях рівнянь прямолінійного руху трьох рівних мас, що взаємодіють з силами, пропорційними кубам віддалей // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 6. – С. 423–432. – Резюме рос.
4840. Соколовський І. Л. Про сільськогосподарське використання зсувних схилів Закарпаття // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 7. – С. 47–50.
4841. Сокур І. Т. Вплив молодих полезахисних лісосмуг на кількість і поведінку полівки степової (*Microtus socialis* Pall.) у прилеглих полях // Труды Ін-ту зоології. – 1950. – Т. 3. – С. 35–60. – Резюме рос.
4842. Сокур І. Т. Нові дані про фауну дрібних ссавців Західного Полісся УРСР // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 4. – С. 305–310. – Резюме рос.
4843. Солодюк Н. Ф. О механизме действия водных экстрактов, приготовленных по методу В. П. Филатова, из различных тканей // Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения Героя Социалистического Труда, действительного члена Академии наук УССР и Академии медицинских наук СССР Владимира Петровича Филатова. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 49–68.
4844. Сопін Є. Ф. Вміст тіаміну та дифосфотіаміну у тварин при різних формах голодування // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 1. – С. 78–84. – Резюме рос.
4845. Сорені Е. Т., Дворнікова П. Д. Виділення двох нових кристалічних білкових фракцій із плазми мускулів кролика // Там само. – Т. 22, № 2. – С. 127–134. – Резюме рос.
4846. Сорені Е. Т., Дегтяр Р. Г. Взаємовідношення актину з аденозинтрифосфат-креатин-феразою // Там само. – Т. 22, № 2. – С. 135–143. – Резюме рос.
4847. Сосис П. М. Расчет рам методом разгонки узловых деформаций // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 5. – С. 369–374.
4848. Спасокукоцький Ю. О., Яхін Н. Б. Визначення титру гетерофільних аглютининів як метод функціонального дослідження ФССТ // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 1. – С. 61–66.

4849. Список нової літератури з питань бібліотекознавства, історії і методики бібліографії та книгознавства. № 3: Січень-березень 1950 р. / Уклад. Г. М. Плеський, Я. Н. Прайсман, Л. І. Вовченко. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 30 с.
4850. Те саме. № 4: Квітень-червень 1950 р. – 60 с.
4851. Те саме. № 5: Липень-вересень 1950 р. – 39 с.
4852. Те саме. № 6: Жовтень-грудень 1950 р. – 46 с.
4853. Ставраки Л. Н. Устойчивость пространственных каркасов из тонкостенных симметричных профилей // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1950. – Т. 12. – С. 102–154.
4854. Стадник П. М. До питання про хімічну природу процесів у дифузійному полум'ї // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 3. – С. 201–204. – Резюме рос.
4855. Степанець В. Д. До питання про походження зелено-камя'них порід с. Чистопілля (р. Солона) // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 3. – С. 71–74. – Резюме рос.
4856. Стеценко Н. Т. Преимущество многоотраслевого производства // Уч. записки / Киевск. фин.-экон. ин-т. – 1950. – Вып. 2. – С. 39–60.
4857. Стецюк К. І. Віковічна дружба українського і російського народів: Стеногр. лекції. – К.: Т-во для поширення політичних та наукових знань УРСР, 1950. – 32 с.
4858. Стоян П. К. Й. В. Сталін – творець найдемократичнішої в світі Конституції: Стеногр. публ. лекції. – К.: Т-во для поширення політичних та наукових знань УРСР, 1950. – 28 с.
4859. Стражеско Д. М., Глазман В. М. Про залежність між величиною адсорбції іонів-коагуляторів та їх концентрацією в розчині // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 4. – С. 283–286. – Резюме рос.
4860. Стражеско Д. М., Тартаковська Б. Є. До питання про електростатичну адсорбцію іонів з неводних розчинів // Там само. – № 2. – С. 109–112. – Резюме рос.
4861. Стражеско Д. Н. Исследование коагуляции лиофобных зольей электролитами методом меченых атомов. Адсорбция одноименно заряженных ионов // Докл. АН СССР. – 1950. – Т. 75, № 3. – С. 411–413.
4862. Стражеско М. Д. Від приємків до світла // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 1. – С. 3–13.
4863. Стражеско Н. Д. Даниил Кириллович Заболотный: Воспоминания // Врачебное дело. – 1950. – № 1. – С. 712.
4864. Стражеско Н. Д. Непосредственное выслушивание сердца и сосудов с целью диагностики изменений в них: Речь на торжественном заседании 19 декабря 1949 г. Ученого совета Киевского медицинского ордена Трудового Красного Знамени им. академика А. А. Богомольца института в честь семидесятилетия со дня рождения И. В. Сталина. – К.: Госмедиздат УССР, 1950. – 19 с.: граф.
4865. Стражеско Н. Д. От сумерек к свету: Воспоминания о пройденном пути // Врачебное дело. – 1950. – № 2. – С. 101–108.
4866. Стражеско Н. Д. Предисловие // Михнев А. Л. Опыт клинического изучения нарушений обмена при заболеваниях печени / Ред. Н. Д. Стражеско. – К.: Госмедиздат УССР, 1950. – С. 5–8.
4867. Стражеско Н. Д. Ревматизм и его отношение к стрептококковой инфекции – К.: Госмедиздат УССР, 1950. – 39 с.

4868. Стражеско Н. Д., Кашук М. Э. Академик Владимир Петрович Филатов: Жизненный путь и творчество. Офтальмолог. К 75-летию со дня рождения // Клиническая медицина. – 1950. – № 3. – С. 5–9.
4869. Страшников И. Б. О механизме роста шамотной футеровки в доменных печах, проплавливающих цинкосодержащие руды // Труды Ин-та черной металлургии. – 1950. – Т. 4. – С. 22–43.
4870. Стрельбицкая А. И. Влияние поперечной силы на величину предельной нагрузки при изгибе стальных балок // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1950. – Т. 12. – С. 84–95.
4871. Стрельбицкая А. И. Предельное состояние двутаврового профиля при стесненном кручении // Там само. – № 14. – С. 68–73.
4872. Стройкина В. Г. Фитопланктон Черного моря в районе Карадага и его сезонная динамика // Труды Карадагской биологической станции. – 1950. – Вып. 10. – С. 38–52.: рис., табл.
4873. Субботін С. І. Гравітаційні аномалії України та їх інтерпретація // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 3. – С. 53–63. – Резюме рос.
4874. Сухомел Г. Й. Великі будови комунізму // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 10. – С. 12–17.
4875. Сябряй В. Т. Нафта, її властивості і походження / Відп. ред. Б. І. Чернишов; Рада наук.-техн. пропаганди АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 31 с.
4876. Тарануха М. Д. Досвід застосування препарату динітроортокрезолу «деталь» у боротьбі з шкідливою черепашкою // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 8. – С. 60–65.
4877. Татаринев Є. О. Иван Петрович Павлов і патологічна фізіологія // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 1. – С. 43–51.
4878. Татомир К. И. Вскрытие и разработка каменноугольных месторождений с расположением главных выработок в устойчивых породах / Отв. ред. П.С. Кучеров; Ин-т горной механики АН УССР. – К., 1950. – 138 с.
4879. Тезиси докладов на Всесоюзной конференции по коллоидной химии 13-18 июня 1950 г. / Отв. ред. Э. М. Натансон. – К., 1950. – 145с.
4880. Теплицький В. П. Зростання сільськогосподарської техніки і розвиток колгоспного виробництва // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 9. – С. 17–26.
4881. Терещенко І. П. В Президії Академії наук УРСР // Там само. – № 7. – С. 79–80.
4882. Терещенко І. П. В установах Академії наук УРСР // Там само. – № 11. – С. 7–8.
4883. Тетельбаум С. И. Еще раз об оптимальной амплитудно-фазовой модуляции // Сб. трудов Ин-та электротехники. – 1950. – Вып. 5. – С. 165–175.
4884. Тетельбаум С. И., Холмский В. Г. К вопросу о выборе рационального типа приемного контура для экипажей бесконтактного индукционного высокочастотного транспорта // Известия Киевск. орд. Ленина политехн. ин-та. – 1950. – Т. 10. – С. 265–271.
4885. *Тетельбаум С. И. О. С. Попов – винахідник радіо // Вісник АН УРСР. – 1950. – С. 44–48.

4886. Тимофеевський О. Д., Беневоленська С. В. Досліди малігнізації сполучної тканини в експлантатах // Мед. журн. – 1950. – Т. 20, вип. 2. – С. 18–23. – Резюме рос.: табл.
4887. Тихвинська В. Д. Взаємовплив підщепи і прищепи в тютюнів // Ботан. журн. – 1950. – Т. 7, № 3. – С. 24–37. – Резюме рос.
4888. Тихомиров М. М. Київська Русь // Наук. зап. Ін-ту історії України. – 1950. – Т. 3. – С. 18–35.
4889. Тичина П. Г. Вірші й поеми. – К.: Радян. письменник, 1950. – 460 с.
4890. Тичина П. Г. За високу поетичну майстерність // Дніпро. – 1950. – № 7. – С. 106–118.
4891. Тичина П. Г. Михайло Михайлович Коцюбинський: Вступна стаття // Коцюбинський М. М. Вибрані твори. В 2-х томах. Т. 1. – К.: Держлітвидав України, 1950. – С. 7–11.
4892. Тичина П. Г. Образ Й. В. Сталіна в українській радянській поезії. – К.: Т-во для поширення політичних та наукових знань УРСР. – К., 1950. – 32 с.
4893. Тичина П. Г. Сьогодні в Англії // Україна. – 1950. – № 3. – С. 32–33.
4894. Тичина П. Г. Высьем Сталина портрет. – К.: Молодь, 1950. – 20 с.
4895. Тичина П. Г. Дударик. – К.: Молодь, 1950. – 20 с.
4896. Тичина П. Г. Жить, трудиться и расти. – М.: Гослитиздат, 1950. – 340 с.: портр.
4897. Ткачева К. С. К биологии атерин Черного моря (Pisces, Atherinidae) // Труды Карадагской биологической станции. – 1950. – Вып. 9. – С. 81–94.: табл.
4898. Ткаченко Я. Е. Опытное исследование турбомашин // Сб. трудов Лаборатории быстроходных машин и механизмов. – 1950. – Вып. 2. – С. 60–72.
4899. Ткачук Л. Г. Нові дані про ефузивні породи Кіровоградської області Української РСР // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 2. – С. 3–8. – Резюме рос.
4900. Толубинский В. И. Теплоотдача при кипении в условиях свободной конвекции // Труды Ин-та теплоэнергетики. – 1950. – Сб. № 2. – С. 19–29.
4901. Топачевський О. В. До питання про сучасний систематичний поділ діатомових водоростей // Ботан. журн. – 1950. – Т. 7, № 3. – С. 95–98. – Резюме рос.
4902. Топеха П. К. Зносостійкість металів при різних швидкостях ковзання // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 5. – С. 363–368. – Резюме рос.
4903. Травопільна система землеробства – запорука високих і сталих урожаїв: Анотац. покажчик літератури / Уклад. Т. М. Щербина. – 1950. – 71 с.
4904. Трипільський А. В. Велич і краса радянської людини // Вітчизна. – 1950. – № 3. – С. 101–105.
4905. Трипільський А. В. Запорука миру // Сучасне і майбутнє. – 1950. – № 11. – С. 42–45.
4906. Тростянецький А. А. Володимир Маяковський: Лекція. – К.; Л.: Радян. школа, 1950. – 68 с.
4907. Троценко І. В. Скумпія – цінна деревна порода // Мічурінець. – 1950. – № 1. – С. 11–12.
4908. Труды Института зоологии. Т. 3: Екологія. Морфологія / АН УРСР; Відп. ред. В. П. Маркевич. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 154 с.: мал., схеми.
4909. Те саме. Т. 4: Фауна. Паразитологія / АН УРСР; Відп. ред. В. Г. Касьяненко. – 142 с.: мал., схеми.

4910. Труды Лаборатории машиностроения та проблем сільськогосподарської механіки. Т. 1 / АН УРСР; Відп. ред. А. О. Василенко. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 201 с.: ілюстр.
4911. Труды Второй Всесоюзной широтной конференции. Москва, 16-17 ноября 1949 г. / Ред. А. Я. Орлов. – К., 1950. – 95 с.
4912. Труды Института гидробиологии. № 25 / АН УССР; Отв. ред. Я. В. Ролл. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 64 с.
4913. Труды Института теплоэнергетики. Сб. № 2 / Отд-ние технических наук АН УРСР; Отв. ред. И. Т. Швец. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 119 с.
4914. Те саме. Сб. № 3. – 80 с.
4915. Труды Института черной металлургии. Т. 4 / АН УРСР; Отв. ред. М. В. Луговцов. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 122 с.: ил.
4916. Труды Карадагской биологической станции. Вып. 9 / АН УССР; Отв. ред. К. А. Виноградов. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 160 с.
4917. Те саме. Вып. 10. – 149 с.
4918. Труды по автоматической сварке под флюсом. Сб. № 9 / Институт электросварки им. Е. О. Патона АН УССР; Отв. ред. Е. О. Патон. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 78 с.
4919. Труды Полтавской гравиметрической обсерватории. Т. 3 / Отв. ред. А. Я. Орлов. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 244 с.
4920. Тульчинская В. П. Бруцеллез сельскохозяйственных животных и меры борьбы с ним / Совет науч.-техн. пропаганды. – К., 1950. – 36 с.
4921. Тюленев М. О. Вирощування технічних культур на осушених торфових грунтах Української РСР / Рада наук.-техн. пропаганди АН УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 80 с.: ілюстр.
4922. Тюленев М. О. Роль вентиляційного кротового дренажу в умовах торфових ґрунтів // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 2. – С. 41–47.
4923. Украинский математический журнал. Т. 2, № 1 / Ин-т математики АН УССР; Отв. ред. А. Ю. Ишлинский. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 127 с.
4924. Те саме. Т. 2, № 2. – 117 с.
4925. Те саме. Т. 2, № 3. – 139 с.
4926. Те саме. Т. 2, № 4. – 112 с.
4927. Украинский химический журнал. Т. 16, вып. 1 / АН УССР; Редкол.: А. И. Бродский, Е. С. Бурксер, Н. А. Василенко и др. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 177 с.
4928. Те саме. Т. 16, вып. 2. – С. 183–346.
4929. Те саме. Т. 16, вып. 3. – С. 351–479.
4930. Те саме. Т. 16, вып. 4. – 104 с.
4931. Те саме. Т. 16, вып. 5. – 122 с.
4932. Український біохімічний журнал. Т. 22, № 1 / Ін-т біохімії АН УРСР; Ред. О. В. Палладін. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – С. 1–116.
4933. Те саме. Т. 22, № 2. – С. 117–240.
4934. Те саме. Т. 22, № 3. – С. 241–373.
4935. Те саме. Т. 22, № 4. – С. 373–500.

4936. Уразовский С. С. О молекулярной полиморфии: К построению новой теории полиморфизма / Отв. ред. Я. А. Фиалков; Отд-ние физ.-мат. и хим. наук АН УССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – 71 с.: ил.
4937. Утевский А. М. Некоторые задачи биологической химии в свете учения И. П. Павлова // Врачебное дело. – 1950. – № 10. – С. 895–902.
4938. Ушенко И. К. α , β -полиметил-энтиокарбоцианины. Сообщ. 2 // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 4. – С. 450–453.
4939. Ушенко И. К., Сердюк М. Д. Строение некоторых мезозамещенных тиокарбоцианинов // Там само. – Т. 16, вып. 4. – С. 446–449.
4940. Ушенко И. К., Усенко Н. Н. Конденсация четвертичных солей гетероциклических оснований с ароматическими кетонами // Там само. – Т. 16, вып. 4. – С. 441–445.
4941. Файдыш А. Н. Определение оптических диаметров методом резонансного фильтра // Известия Киевск. орд. Ленина политехн. ин-та. – 1950. – Т. 10. – С. 167–170.
4942. Файдыш А. Н., Богданович А. С. Применение электролитической схемы усиления для измерения малых фототоков. Предварит. сообщ. // Там само. – Т. 10. – С. 162–165.
4943. Фаловський О. О. Про деякі особливості структури буровугільних покладів // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 3. – С. 75–78. – Резюме рос.
4944. Фаловський О. О. Про порівняльну оцінку обводненості буровугільних родовищ Дніпровського басейну // Там само. – Т. 10, вип. 2. – С. 96–99. – Резюме рос.
4945. Фаловський О. О. Типізація обводненості буровугільних родовищ Дніпровського буровугільного басейну // Там само. – Т. 10, вип. 1. – С. 109–112. – Резюме рос.
4946. Федоров Е. П. О причинах изменений наклоности оси и азимута меридианных инструментов // Труды Полтав. гравиметрич. обсерватории. – 1950. – Т. 3. – С. 126–148.
4947. Фердман Д. Л. Данные по изучению биохимии мышечных заболеваний // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Труды біолого-грунтознавчого ф-ту. № 6. – 1950. – Т. 9, вип. 7. – С. 87–98.
4948. Фердман Д. Л. О процессах образования и устранения аммиака в животном организме // Успехи биологич. химии. – 1950. – Т. 1. – С. 216–241.
4949. Фердман Д. Л., Григорьева В. А. Дані по вивченню біохімії експериментальної мускульної дистрофії кроликів. Повідомл. 1. Вплив аденозинтрифосфornoї кислоти на перебіг дистрофічного процесу в м'язах // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 1. – С. 41–52. – Резюме рос.
4950. Фердман Д. Л., Епштейн С. Ф. Про усунення аміаку, введенного в організм // Там само. – Т. 22, № 4. – С. 481–490.
4951. Фердман Д. Л., Местечкина А. Я., Семенов М. В. О влиянии аденинтрифосфорной кислоты на течение атрофического процесса в мышцах // Докл. АН СССР. – 1950. – Т. 75, № 4/6. – С. 757.
4952. Фиалков Я. Н., Аксельруд Н. В. Изучение равновесий в системах: соли металлов-окиси металлов-вода // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 1. – С. 75–82.

4953. Фиалков Я. Н., Вайсман Г. А., Дастров А. М. О лекарственных формах микроцида // Лечебный препарат микроцид и его применение. – К.: Изд-во АН УРСР, 1950. – С. 91–92.
4954. Фіалков Я. Н., Назаренко Ю. П. Про рівноцінність зв'язків в аніонах комплексних бромідів та в бромідах багатовалентних елементів. II // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 6. – С. 417–422. – Резюме рос.
4955. Фиделев А. С. Оконтуривание месторождений для комплексно-механизированных карьеров / Отв. ред. П. С. Кучеров; Ин-т горной механики АН УССР. – К., 1950. – 97 с.: ил.
4956. Физико-химические основы очистки воды коагуляцией / Отв. ред. А. В. Думанский / Ин-т общей и неорганич. химии АН УССР. – К., 1950. – 108 с.
4957. Филатов В. П. Основные вопросы тканевой терапии: Лечение биогенными стимуляторами // Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения Героя Социалистического Труда, действительного члена Академии наук УССР и Академии медицинских наук СССР Владимира Петровича Филатова. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 13–23.
4958. Филатов В. П., Бушмин Д. Г. Вклад окулистов Украины в дело борьбы с трахомой // Офтальмологический журнал. – 1950. – № 1. – С. 5–8.
4959. Филатов В. П., Рукин В. А. Борьба за открытие медицинского факультета в Одессе во второй половине XIX века // Врачебное дело. – 1950. – № 7. – С. 649–652.
4960. Филатов В. П., Сысоев А. Ф. О биологической активности гиалуроновой кислоты из стекловидного тела глаза // Там само. – № 3. – С. 197–204.
4961. Филатов В. П., Шевалев В. Е. Пластическое восстановление слезного мешка слизистой оболочки губы // Офтальмологический журнал. – 1950. – № 1. – С. 41–44.
4962. Филатов В. П., Бибер В. А., Боголюбова Н. С. Отгоны и экстракты из торфа, их химическая характеристика и биологическая активность Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения Героя Социалистического Труда, действительного члена Академии наук УССР и Академии медицинских наук СССР Владимира Петровича Филатова. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 69–76.
4963. Філатов В. П. За мир, проти війни! // Сучасне і майбутнє. – 1950. – № 10. – С. 23–24.
4964. Філатов В. П., Бібер В. А. Препарати з консервованої плаценти // Мед. журн. – 1950. – Т. 19, вип. 4. – С. 79–83.
4965. Філатов В. П., Сисоев Л. Ф. Про біологічну активність гіалуронової кислоти із скловидного тіла ока // Там само. – Т. 20, вип. 5. – С. 19–29. – Резюме рос.: мал., табл.
4966. Фильчаков П. Ф. Гидродинамический расчет плотины при наличии двух шпунтов неравной длины // Укр. матем. журн. – 1950. – Т. 2, № 4. – С. 92–109.
4967. Флора УРСР. Т. 3 / Ред. Д. К. Зеров, М. І. Котов, А. І. Барбарич. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 425 с.
4968. Флоровский А. М. Повышение производительности и водоохранных свойств нижнеднепровских плавней // Сборник по обмену опытом в лесной промышленности и лесном хоз-ве. – 1950. – № 6/7. – С. 57–63.

4969. Флоровський А. М. Плавневі ліси Нижнього Дніпра / Ін-т лісівництва АН УРСР. – К., 1950. – 75 с.
4970. Фольборт Г. В. Завдання розвитку павловської спадщини на Україні // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 10. – С. 32–36.
4971. Фольборт Г. В. Состояние и задачи развития на Украине научного наследия И. П. Павлова: Доклад на научной сессии АН УССР 1–3 ноября 1950 г. – К., 1950. – 44 с.
4972. Фоменко А. С., Садовникова Е. А. Изучение механизма перегруппировки Клайзена // Журн. общей химии. – 1950. – Т. 20, вып. 10. – С. 1898–1908.
4973. Францевич И. Н., Ветизон С. И., Спектор Б. В. и др. Газовые карбюраторы на основе природных газов Украинской ССР // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 4. – С. 351–369.
4974. Фридман С. Г. Аминоалкильные фриры тиазолкарбоновых кислот // Там само. – Т. 16, вып. 3. – С. 394–400.
4975. Хайкіна Б. Й., Гончарова К. О. Фосфорилаза мозку при інсуліновій інтоксикації // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 1. – С. 92–100. – Резюме рос.
4976. Халабуда Т. В. До питання про вивчення фітопатогенності грибів з роду *Penicillium* Link // Мікробіол. журн. – 1950. – Т. 12, вип. 2. – С. 16–33. – Резюме рос.: табл.
4977. Хацет Ф. И. К теории уравнения состояния реальных газов // Наук. зап. / Житомирський держ. ін-т ім. І. Франка. – 1950. – № 1. – С. 119–144.
4978. Ходорова Є. Л. Про фізико-хімічні властивості фібриногену та фібрину // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 2. – С. 176–187. – Резюме рос.
4979. Холмский В. Г. Определение экономической мощности подстанции при питании рассредоточенной нагрузки // Труды Ин-та теплоэнергетики. – 1950. – Сб. № 2. – С. 95–118.
4980. Холмский В. Г., Брискман И. Л. Оптимальная точка питания η -лучевой звезды // Там само. – Сб. № 3. – С. 67–75.
4981. Холмский В. Г., Пучковский А. В. Технично-економическіе предпосылки использования отпаяек от линий высокого напряжения для питания подстанций местного значения // Там само. – Сб. № 3. – С. 27–35.
4982. Холмский В. Г., Винославский В. Н., Фиш М. Л. Экономический интервал мощностей при передаче по линии с проводами определенной марки // Труды Ин-та теплоэнергетики. – 1950. – Сб. № 3. – С. 42–50.
4983. Хоменко О. Д. Умови живлення цукрових буряків при застосуванні гранульованих мінеральних добрив // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 5. – С. 393–398. – Резюме рос.
4984. Хржановський В. Г. До історії розвитку та систематики підсекції *Rubiginosae* роду *Rosa* // Там само. – № 2. – С. 119–126. – Резюме рос.
4985. Хржановський В. Г. Новини з ендемічної флори півдня України: Новий вид шипшини секції *Caninae* Grer. // Ботан. журн. – 1950. – Т. 7, № 2. – С. 70–75. – Резюме рос.
4986. Хрестоматія з української літератури: Для 8 кл. серед. школи / Упоряд. О. І. Білецький, П. К. Волинський. – К.: Радян. школа, 1950. – 343 с.
4987. Хрущова Н. В. Ферромагнитные регистраторы для записи токов короткого замыкания // Сб. трудов Ин-та электротехники. – 1950. – Вып. 5. – С. 117–129.

4988. Целле М. О. Хвороби шовковиці і заходи боротьби з ними / Відп. ред. Є. В. Зверезомб-Зубовський; Ін-т ентомології та фітопатології АН УРСР. – К., 1950. – 20 с.: ілюстр.
4989. Целуйко К. К. Классики марксизма-ленинизма о происхождении и развитии языка: Лекция для студентов-заочников пед. ин-тов. – К.: Радян. школа, 1950. – 44 с.
4990. Цілуйко К. К. До правопису власних імен // Радян. школа. – 1950. – № 4. – С. 39–43.
4991. Цілуйко К. К. Коротка програма для збирання матеріалів по топоніміці Української РСР (з інструкцією). – К.: Вид-во КДУ ім. Т. Г. Шевченка, 1950. – 26 с.
4992. Цілуйко К. К. Програма для збирання матеріалів по топоніміці Радянської України // Діалектологічний бюлетень. – 1950. – Вип. 2. – С. 3–13.
4993. Цесевич В. П. Великие русские астрономы Ф. А. Бредихин и А. А. Белопольский. – К., 1950. – 12 с.
4994. Цукерник Л. В. Методика расчета режимов компаундирования и электромагнитного корректора напряжения синхронных генераторов // Сб. трудов Ин-та электротехники. – 1950. – Вып. 5. – С. 7–28.
4995. Цукерник Л. В., Иносов В. Л., Крутикова В. Е. Промышленные испытания электромагнитного корректора напряжения // Там само. – Вып. 5. – С. 52–63.
4996. Чайнова Л. А. Размножение и развитие пелагических Сорерода Черного моря // Труды Карадагской биологической станции. – 1950. – Вып. 10. – С. 78–105.: табл.
4997. Чеботарьев Р. С. Матеріали до вивчення параскаридозу коней // Труды Ин-ту зоологии. – 1950. – Т. 4. – С. 100–107. – Резюме рос.
4998. Чепінога О. П., Костлан Н. В. Про взаємне перетворення дезоксирибонуклеїнової та рибонуклеїнової кислот в тканинах тваринного організму // Укр. біохім. журн. – 1950. – Т. 22, № 1. – С. 69–77. – Резюме рос.
4999. Чернобыльский И. И., Романюк Л. И. Результаты исследования теплоотдачи и аэродинамического сопротивления трубчато-пластинчатых радиаторных пучков // Труды Ин-та теплоэнергетики. – 1950. – Сб. № 2. – С. 3–18.
5000. Черныш А. П. Редкая находка палеолитического наконечника на Среднем Днестре // КСИИМК. – 1950. – Вып. 35. – С. 129–131.
5001. Чернышев Б. И. О подводном скольжении в толще свиты С 1/3 Донецкого бассейна // Наук. зап. / КДУ ім. Т. Г. Шевченка: Геол. зб. № 3. – 1950. – Т. 9, вип. 10. – С. 77–82.: фіг.
5002. Чернышев Б. И. Об остатках артропод и их сохранении // Там само. – Т. 9, вип. 10. – С. 69–76.: мал.
5003. Чудновский В. Г. Колебания и устойчивость стержней и рам, находящихся в упругой среде // Сб. трудов Ин-та строит. механики. – 1950. – № 14. – С. 107–120.
5004. Шалит М. С. Про підземну частину рослинності різнотравно-дерновинно-злакового степу // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 2. – С. 135–140. – Резюме рос.
5005. Шалит М. С., Костомаров В. М. Дослідне озеленення териконів Донбасу // Там само. – № 5. – С. 399–404. – Резюме рос.

5006. Шаль В. В., Пионтковская М. А., Поляков М. В. К вопросу о механизме «мягкого» катализа // Докл. АН СССР. – 1950. – Т. 74, № 6. – С. 1113–1115.
5007. Шапошников В. Г. О гистерезисе в сорбционных явлениях у природных волокнистых веществ // Тезисы докладов на Всесоюзной конференции по коллоидной химии 13-18 июня 1950 г. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 124.
5008. Шапошников В. Г. Обратимость влажных состояний предельных волокон // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 2. – С. 276–282.
5009. Шаргородский С. Д. Изучение термического разложения сульфатов металлов II группы периодической системы // Там само. – Т. 16, вып. 2. – С. 310–319.
5010. Шаргородский С. Д., Шор О. И. Изучение термического разложения нитратов и карбонатов магния, цинка, кадмия // Там само. – Т. 16, вып. 4. – С. 426–433.
5011. Шаховский С. М. История украинской литературы: Критический очерк. Вып. 1. – К.: Радян. школа, 1950. – 142 с.
5012. Швець І. Т. Вчені України – на допомогу великим будовам комунізму // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 11. – С. 29–33.
5013. Шевалев В. Е. Метод определения динамики миопии // Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения Героя Социалистического Труда, действительного члена Академии наук УССР и Академии медицинских наук СССР Владимира Петровича Филатова. – К.: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 245–264.
5014. Шеверницький В. В., Новиков В. И. Некоторые данные о совместной работе металла шва, зоны термического влияния и основного металла в сварном соединении // Автоматическая сварка. – 1950. – № 2. – С. 44–59.
5015. Шевляков Ю. А. Про напруження при розтягу кругового кільця // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 3. – С. 217–220. – Резюме рос.
5016. Шевляков Ю. А. Про напруження у кругових кільцях // Там само. – № 3. – С. 221–224. – Резюме рос.
5017. Шевченко Ф. П. Боротьба за Радянську владу на Закарпатській Україні. – К.: Держполітвидав УРСР, 1950. – 93 с.
5018. Шевченко Ф. П. Историчне значення віковичної дружби українського і російського народів // Наук. зап. Ін-ту історії України. – 1950. – Т. 3. – С. 78–95.
5019. Шевченко Ф. П. Питання теорії літератури // Радян. Львів. – 1950. – № 12. – С. 72–74.
5020. Шевченко Ф. П. П'ять років возз'єднання Закарпаття Українською РСР // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 6. – С. 27–40.
5021. Шека З. А., Шека И. А., Печеная Э. И. Перенос ионов в растворах бромистых алюминия и натрия в бромистом этиле // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16, вып. 2. – С. 337–347.
5022. Шека И. А., Гольдинов А. Л. Исследование тройных систем: $MnSO_4$ $(NH_4)_2SO_4$ и $MnCl_2 - NH_4 - H_2O$ // Там само. – Т. 16, вып. 1. – С. 83–98.
5023. Шереметьев М. П. Згин анізотропних і ізотропних плит, ослаблених отвором, край якого підкріплений пружним тонким кільцем // Доп. АН УРСР. – 1950. – № 6. – С. 437–442. – Резюме рос.
5024. Шестопад М. М. Буржуазна фольклористика США на службі реакції // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 10. – С. 48–58.
5025. Шило С. Й. Боротьба Й. В. Сталіна за теоретичні основи марксистської партії в 1906–1907 рр. // Там само. – № 1. – С. 20–31.

5026. Шило С. Й. Перемога соціалізму в СРСР і розквіт дружби радянських народів // Там само. – № 9. – С. 8–16.
5027. Шмидт О. Ю. Четыре лекции о теории происхождения Земли. – М.; Л.: Изд-во АН СССР, 1950. – 94 с.
5028. Шмугляков Л. С. Коэффициент кавитации гидромашин в зависимости от быстроходности // Сб. трудов Лаборатории быстроходных машин и механизмов. – 1950. – Вып. 2. – С. 111–127.
5029. Шнайдер Б. И. Трагедия «Савва Чалый» Карпенко-Карого (Тобилевича) и ее место в украинской исторической драматургии / Ин-т украинской литературы АН УССР. – К., 1950. – 16 с.
5030. Шовкопляс І. Г. Наукове життя Інституту археології у 1949 р. // Археологія. – 1950. – Т. 4. – С. 195–201. – Резюме рос.
5031. Шовкопляс І. Г. Супонівська палеолітична стоянка // Там само. – Т. 4. – С. 177–183. – Резюме рос.
5032. Шур-Шульц В. Н., Марусенко Т. А. Изменение микрофлоры гнойных ран в процессе лечения микроцидом // Лечебный препарат микроцид и его применение. – К.: Изд-во АН УРСР, 1950. – С. 82–85.: табл.
5033. Шур-Шульц В. Н., Марусенко Т. А. Об антибактериальном спектре действия микроцида // Там само. – С. 12–16.: мал., табл.
5034. Щеголев Г. М. Циркуляционный обогрев контактных аппаратов // Труды Ин-та теплоэнергетики. – 1950. – Сб. № 2. – С. 37–46.
5035. Щербаков Д. М. До 50-річчя створення В. І. Леніним газети «Искра» // Вісник АН УРСР. – 1950. – № 12. – С. 15–25.
5036. Щербань А. Н. Исследование атмосферных условий в шахтах Донбасса / Отв. ред. П. С. Кучеров; Ин-т горной механики. – К., 1950. – 140 с.
5037. Щербань А. Н. Тепловыделения в горных выработках шахт Донбасса / Отв. ред. П. С. Кучеров; Совет науч.-техн. пропаганды АН УРСР. – К., 1950. – 39 с.
5038. Щербина Й. Т. Легендарний герой громадянської війни Г. І. Котовський. – К.: Вид-во Акад. архітектури, 1950. – 24 с.
5039. Щербіна Т. М. Травопільна система землеробства – запорука високих і сталих урожаїв: Анотований покажчик літератури / Відп. ред. П. А. Власюк; Держ. публ. б-ка АН УРСР. – К., 1950. – 71 с.
5040. Юрк Ю. Ю. До характеристики Уманського гранітного плутону // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 3. – С. 3–21. – Резюме рос.
5041. Юрк Ю. Ю. О метасоматическом замещении ильменита рутилом и гематитом // Минералог. сборник. – 1950. – № 4. – С. 121–124.
5042. Юрк Ю. Ю., Рябоконт С. М. Об источниках рутила в аллювиальных отложениях. – М.: АН СССР, 1950. – С. 595–598.
5043. Ямниченко І. М. Вік наймолодших морських юрських відкладів у Дніпровсько-Донецькій западині // Геол. журн. – 1950. – Т. 10, вип. 4. – С. 67–71. – Резюме рос.
5044. Ярцева М. В. До стратиграфії середньоміоценових відкладів Нікопольського району // Там само. – Т. 10, вип. 3. – С. 22–29. – Резюме рос.
5045. Ястребов Ф. О. Повстання декабристів 1825 року: Стеногр. лекції. – К.: Т-во для поширення політичних та наукових знань УРСР, 1950. – 26 с.
5046. Ящук А. П. За суцільні посіви ракоствійких сортів картоплі // Мічурінець. – 1950. – № 2. – С. 26.

СПИСОК УСТАНОВ, ЩО ДІЯЛИ У СКЛАДІ АН УРСР (1946–1950)

Установи при Президії АН УРСР

Рада науково-технічної пропаганди АН УРСР (Бюро науково-технічної пропаганди АН УРСР). 7 квітня 1944 р. за рішенням Президії АН Постійне бюро наукової пропаганди та впровадження винаходів і раціоналізаторських пропозицій перейменовано в Бюро науково-технічної пропаганди АН УРСР з виконанням таких функцій: здійснення обліку та відбору господарсько-ефективних винаходів і рацпропозицій в установах АН; популяризація та пошуки швидкого їх впровадження у народне господарство.

За постановою Президії АН УРСР від 20 лютого 1948 р., з метою ширшого розгортання робіт, Бюро реорганізовано в Раду науково-технічної пропаганди АН. До складу Ради увійшли: акад. А. В. Думанський, члени-кореспонденти: Б. Д. Грозін, Л. М. Славін, І. М. Францевич, М. М. Боголюбов, П. С. Погребняк, Р. С. Кавецький, В. Г. Дроботько, П. О. Свириденко, доктори наук: В. А. Мовчан, С. П. Родіонов, А. В. Огієвський та Й. З. Штокало, кандидати наук: Д. Ф. Вірник, А. М. Павленко. Раду зобов'язали координувати свою роботу з Радою науково-технічної пропаганди АН СРСР і Товариством поширення політичних та наукових знань УРСР.

Головою Ради з 1944 р. до 1948 р. був акад. О. М. Динник; у 1948–1950 рр. – д.б.н. В. А. Мовчан; з 1950 р. Раду очолював акад. В. М. Корецький.

Рада по вивченню продуктивних сил УРСР АН УРСР (Рада по вивченню виробничих сил УРСР АН УРСР) відновила діяльність за постановою Президії АН УРСР від 12 грудня 1947 р. Головним завданням Ради у 1946–1950 рр. було координування науково-дослідних робіт з дослідження великих комплексних проблем в установах АН, галузевих науково-дослідних установах та відповідних кафедрах вузів УРСР. Досліджувались такі комплексні проблеми як розвиток продуктивних сил Полісся, Чернівецької, Закарпатської, Кримської областей; боротьба з посухою у південних районах України та розвиток сільського господарства в зоні зрошення. Для виконання наукових завдань Рада утворювала комісії, зокрема: з проблем боротьби з посухою у південних районах України, комплексного використання бурого вугілля, комплексного використання природних і промислових газів, освоєння малих річок, використання місцевих джерел добрив.

Головою Ради у 1947 р. було призначено віце-президента АН акад. А. І. Кіпріанова. З 1948 р. Раду очолював віце-президент АН акад. П. С. Погребняк.

Комісія з історії науки і техніки АН УРСР утворена за постановою Президії АН УРСР від 19 березня 1948 р. з метою керівництва роботою установ відділів АН зі збирання інформації з історії вітчизняної науки і техніки. Основними науковими завданнями Комісії були визначені: дослідження історії техніки та технічних наук з давніх часів, у першу чергу історії вітчизняної техніки; дослідження історії технічної освіти, літератури, термінології.

Головою комісії призначили акад. А. В. Думанського, заступником – директором Інституту історії України О. К. Касименка, вченим секретарем – к.е.н. І. Н. Романенка, членами Комісії – акад. О. І. Душечкіна, членів-кореспондентів Ф. П. Белянкіна, Б. В. Гнеденка, М. П. Семененка, Д. Л. Фердмана, Р. Є Кавецького, д.б.н. В. А. Мовчана, від Львівських відділів установ АН – к.т.н. П. І. Гнипа.

На пропозицію Відділу технічних наук, зокрема акад. Є. О. Патона, постановою Президії АН УРСР від 11 березня 1949 р. Комісію переведено до складу Відділу технічних наук АН.

Науково-методична рада по охороні пам'яток культури АН УРСР (Рада по охороні пам'яток культури АН УРСР). За постановою РМ УРСР від 30 грудня 1948 р. та постановою Президії АН УРСР від 2 червня 1949 р. утворена Рада по охороні пам'яток культури АН. Головним завданням Ради визначили здійснення обліку, науково-методичного керівництва справою охорони і вивчення пам'яток культури; вдосконалення наукових методів реставраційних робіт та встановлення наукової класифікації пам'яток на всій території УРСР. Восени 1949 р. Раду реорганізовано в Науково-методичну раду по охороні пам'яток культури АН.

До складу Ради увійшли: акад. П. П. Єфіменко – голова, акад. М. В. Птуха, чл.-кор. Л. М. Славін (заступник), доктори наук: В. О. Голобуцький, кандидати наук – К. Г. Гуслистий, М. Я. Рудинський, Б. С. Бутник-Сіверський, а також представники Академії архітектури УРСР, Управління в справах архітектури при РМ УРСР, Комітету в справах мистецтва РМ УРСР, Комітету в справах культурно-освітніх установ РМ УРСР.

Комітет сприяння будівництву Каховської ГЕС, Куйбишевської та Сталинградської ГЕС, Південноукраїнського, Північнокримського та головного Туркменського каналів АН УРСР (Комісія сприяння будівництву гідроелектростанцій та головного Туркменського каналу АН УРСР). За постановою Президії АН УРСР від 15 вересня 1950 р. утворена Комісія сприяння будівництву гідроелектростанцій та головного Туркменського каналу АН у такому складі: академіки – О. В. Палладін, П. С. Погребняк, М. М. Доброхотов, А. І. Кіпріанов, П. А. Власюк, С. О. Лебедев, чл.-кор. Б. Д. Грозін, к.т.н. Р. Т. Слободян (секретар). 22 вересня 1950 р. рішенням Президії АН УРСР замість Комісії створено Комітет зі збереженням попереднього складу.

Головними завданнями Комітету визначені: сприяння та координація науково-дослідної роботи інститутів АН УРСР, відомчих науково-дослідних установ та вузів України, пов'язаної з будівництвом гідроелектростанцій та каналів на Волзі, Аму-Дар'ї та Дніпрі, а також зрошенням Півдня УРСР, Заволжя та Кара-Кумів. Комітет поділявся на секції: гідротехнічних споруд; енергетики; механізації земляних робіт; сільського господарства; економіки; геології.

Комітет очолював Президент АН акад. О. В. Палладін.

Експериментальна сільськогосподарська база АН УРСР «Феофанія» передана до АН УРСР рішенням РНК УРСР від 23 березня 1944 р. з метою організації дослідної сільськогосподарської бази АН. У 1949 р. за рішенням Президії Базу реорганізовано в наукову. Основними завданнями Базу було експериментальне

вивчення хвороб картоплі, паразитів-комах, трихограми бактеріозів культурних рослин, умов формування і зав'язування плодів дерев, умов формування ґрунтових вод у четвертинних відкладеннях, залежності розвитку сільськогосподарських птахів від зовнішніх факторів. Загальне керівництво Базою здійснювало Управління справами АН; у науковому відношенні вона підпорядковувалась Відділу біологічних наук (акад. П. О. Свириденко) та Відділу сільськогосподарських наук (акад. П. А. Власюк). На території Базі розміщувалась спецлабораторія для виконання завдань Міністерства збройних сил СРСР та Артилерійської академії; Астрономічна обсерваторія АН УРСР; лабораторія Інституту зоології для розведення дубового шовкопряда; Гідрогеологічна станція; тваринницька ферма.

Голосіївська сільськогосподарська база АН УРСР за постановою Президії АН УРСР від 6 травня 1949 р. отримала статус науково-допоміжного підрозділу. Основним завданням її визначили: проведення експериментальних робіт з розробки комплексу Докучаєва–Костичева–Вільямса та впровадження травопільної системи землеробства; дослідження системи живлення цукрового буряка, каучуконосів, багаторічних трав та інших культур.

Територіально База включала Оріховатську дільницю (7 га лісу) та Голосіївську дільницю (81,7 га лісу), які були закріплені за Інститутом лісівництва АН для проведення науково-експериментальних досліджень з інтродукції нових деревесних порід й проблем полезахисних лісових смуг. У науковому відношенні Базу підпорядкували Відділу біологічних наук та Відділу сільськогосподарських наук АН УРСР.

Державний заповідник ім. першодрукаря Івана Федорова АН УРСР у м. Львів утворено за постановою Президії АН УРСР від 11 березня 1949 р. з метою увічнення пам'яті першодрукаря Івана Федорова. За АН закріпили садибу колишнього монастиря св. Онуфрія, де в 1573 р. Іван Федоров заснував першу українську друкарню.

Український філіал Всесоюзного гідробіологічного товариства при АН УРСР утворений за постановою Президії АН УРСР від 13 липня 1948 р. Основними науковими завданнями Товариства були: дослідження режиму нових водойм, що будувалися на річках УРСР (Дніпро, Дністер); оцінка екологічних наслідків міжбасейного перерозподілу водного стоку; вивчення питань підвищення продуктивності озер, що використовувались для розведення риби; проблеми акліматизації риб; розробка теорії продуктивності ставків та ін.

Товариство очолив чл.-кор. Я. В. Ролл.

Українське ентомологічне товариство при АН УРСР утворене за постановою АН УРСР від 2 червня 1949 р. Основними науковими завданнями Товариства були: сприяння розвитку всіх галузей ентомології, зокрема, вивчення фауни та біології комах, розробка засобів боротьби з комахами-шкідниками й заходів з охорони їх корисних видів; надання членами Товариства допомоги у підвищенні кваліфікації ентомологів, у викладанні ентомології в середній та вищій школах;

популяризація й пропаганда знання в галузі ентомології; сприяння розвитку наукових зв'язків з закордонними вченими.

Головою Товариства призначили чл.-кор. С. В. Зверезомб-Зубовського.

Архітектурно-будівельна рада АН УРСР утворена за постановою Президії АН УРСР від 28 лютого 1947 р. під головуванням акад. Є. О. Патона у складі: акад. М. М. Гришка, керсправами АН І. І. Сільвестрова, двох дійсних членів Академії архітектури УРСР, представника Техноекспертної ради Київського міськвиконкому та начальника відділу капітального будівництва АН. На Раду поклали такі обов'язки: а) представництво в уряді УРСР з питань будівництва АН; б) встановлення черговості будівництва в АН; в) розгляд річних планів будівництва об'єктів; г) розподіл асигнованих на будівництво АН коштів; д) затвердження проектно-кошторисної документації; е) затвердження завдань на проектування в межах асигнованих сум; є) контроль за використанням асигнованих на будівництво коштів; ж) розгляд та затвердження заходів, спрямованих на забезпечення будівельних процесів.

Бібліотечна комісія АН УРСР утворена за постановою Президії АН УРСР від 16 вересня 1949 р. з метою посилення впливу учених на розвиток бібліотечної справи в установах АН.

Комісію очолював акад. О. І. Білецький.

Редакційно-видавнича рада АН УРСР у 1946–1950 рр. координувала діяльність Видавництва АН з видавничими планами установ Академії та їх співробітників.

В зазначений період Раду очолювали акад. Г. В. Курдюмов (1946–1947) та акад. О. В. Палладін (1947–1950).

Видавництво АН УРСР протягом 1946–1950 рр. працювало під керівництвом Редакційно-видавничої ради.

Постановою Президії АН УРСР від 9 вересня 1949 р. у Видавництві створено 5 спеціалізованих редакцій з відповідальними редакторами для робіт по всіх Відділах АН. 5 травня 1950 р. Президія АН ухвалила рішення про організацію в структурі Видавництва редакції для періодичних видань – загально-редакторського апарату та апарату для обслуговування журналів.

Видавництво очолював В. Г. Ткаченко, а з 1 січня 1949 р. – С. В. Завірюха.

Друкарня АН УРСР у 1946–1950 рр. відновила роботу на повну потужність. За постановою Президії АН від 9 вересня 1949 р. при Друкарні створено цех для друку спеціальних робіт.

Друкарню очолював І. М. Титов.

Львівська філія Друкарні АН УРСР у 1946–1950 рр. відновила діяльність на повну потужність.

Львівську філію Друкарні АН очолював І. Д. Найда.

Відділ фізико-хімічних та математичних наук

Інститут математики АН УРСР у 1946–1950 рр. продовжував дослідження в галузі функціонального аналізу і алгебри; механіки; прикладної математики; геометрії; нелінійної механіки; асимптотичних методів і статистичної механіки. Відповідно до наукових завдань Інститут у 1946–1948 рр. складався з таких структурних підрозділів: відділ аналізу, відділ теорії функцій комплексної змінної, відділ алгебри та функціонального аналізу, відділ механіки, відділ прикладної математики, відділ геометрії, відділ асимптотичних методів і статистичної механіки та Львівський відділ.

За постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. структуру Інституту було частково змінено на таку: 1) відділ теорії функцій комплексної змінної та її застосування; 2) відділ алгебри і функціонального аналізу; 3) відділ прикладної математики; 4) відділ асимптотичних методів і теорії ймовірностей; 5) відділ механіки; 6) спецлабораторія.

За постановою РМ УРСР від 7 лютого 1950 р. в Інституті утворили рахунково-обчислювальну лабораторію.

Інститут очолювали: акад. М. О. Лаврентьєв (1944–1949), з 1949 р. – акад. О. Ю. Ішлінський.

Львівський відділ Інституту математики АН УРСР у 1946–1950 рр. досліджував проблеми функціонального аналізу і мав таку структуру: 1) відділ теорії математики; 2) відділ математичної теорії пружності.

За постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. Львівський відділ працював як відділ математичної теорії пружності Інституту математики АН УРСР.

Очолював відділ чл.-кор. Й. З. Штокало (у той час уповноважений Президії АН УРСР по Львівських відділах установ АН).

Інститут фізики АН УРСР у 1946–1950 рр. здійснював дослідження в галузі ядерної фізики; фізики напівпровідників; фізики електронних процесів; спектральні дослідження; дослідження в галузі теоретичної фізики. У 1946–1948 рр. відповідно до наукових завдань Інститут складався з таких відділів: ядерної фізики; напівпровідників; фізики електронних процесів; спектрального аналізу; теоретичної фізики; експериментально-виробничих лабораторій; відділу № 7 під керівництвом д. ф.-м. н. А. А. Смирнова та майстерні. 5 листопада 1948 р. за постановою Президії АН УРСР було утворено лабораторію технічної фізики, яку очолив чл.-кор. О. О. Харкевич (припинила діяльність у 1952 р. у зв'язку з переводом О. О. Харкевича до АН СРСР).

За постановою Президії АН УРСР від 3 лютого 1950 р. та постановою РМ УРСР від 7 лютого 1950 р. з Інституту було переведено відділ № 7 до Лабораторії металофізики АН; організовано відділ математичної фізики під керівництвом чл.-кор. М. М. Боголюбова. У цей період Інститут розпочав дослідження в галузі машинної математики, в галузі великих швидкостей та тисків (вибухів), а також було поновлено роботи в напрямку алгебри. У 1946–1950 рр. в Інституті працювали такі видатні вчені: Н. Д. Моргуліс, О. І. Лейпунсь-

кий, С. І. Пекар, В. Є. Лашкарьов, А. Ф. Прихотько, А. А. Смирнов. При Інституті працювала наукова бібліотека.

Інститут очолювали акад. О. І. Лейпунський (1944–1948), з 1949 р. – к.ф.-м.н. М. В. Пасічник.

Лабораторія металофізики АН УРСР утворена за ініціативи акад. Г. В. Курдюмова відповідно до постанови РНК УРСР від 3 серпня 1945 р. До складу Лабораторії увійшли структурні підрозділи таких установ: відділ металофізики Інституту чорної металургії АН, відділ дифузійних процесів Інституту фізики АН та лабораторія кристалізації Дніпропетровського фізико-технічного інституту. Лабораторія отримала статус самостійної науково-дослідної установи і розташовувалась у приміщенні Інституту фізики АН. Основні наукові завдання Лабораторії – дослідження проблем фізичних явищ при гартуванні та відпуску сталі, при дифузії і кристалізації металів і сплавів; кінетика зародження центрів кристалізації на твердій поверхні й в переохолоджених розчинах.

Лабораторія складалася з трьох відділів: фазових перетворень, кристалізації та дифузії. За постановою Президії АН УРСР від 3 лютого 1950 р. до Лабораторії передано з Інституту фізики АН відділ № 7 під керівництвом д. ф.-м. н. А. А. Смирнова.

Лабораторію металофізики очолював акад. Г. В. Курдюмов.

Інститут загальної та неорганічної хімії АН УРСР у 1946–1950 рр. здійснював дослідження проблем комплексних сполук; неводних розчинів та електронних процесів, проблем аналітичної хімії і відповідно до цього складався з таких відділів: електрохімії, аналітичної хімії, загальної хімії. З поверненням в Україну акад. В. О. Плотникова в Інституті було відкрито лабораторію неводних розчинів. 20 лютого 1948 р. за постановою Президії АН УРСР в Інституті утворено лабораторію корозії металів та спеціальну лабораторію.

В зв'язку з урядовими завданнями в галузі хімії було розширено коло наукових проблем і, відповідно, розширено структуру Інституту, зокрема, за рішеннями Президії АН УРСР 25 лютого та 2 березня 1949 р. відділи реорганізовано в такі лабораторії: 1) колоїдної хімії; 2) комплексних сполук; 3) рідкісних елементів; 4) очищення води; 5) неводних розчинів; 6) розплавлених солей; 7) електродних процесів; 8) аналітичної хімії.

За постановою Президії АН УРСР від 3 лютого 1950 р. лабораторію неводних розчинів об'єднали з лабораторією електрохімії розплавлених солей та лабораторією неводних розчинів. При Інституті працювала бібліотека.

З 1 жовтня 1945 р. Інститут очолював акад. А. В. Думанський.

Інститут органічної хімії АН УРСР у 1946–1950 рр. працював над дослідженнями проблем органічного синтезу та технології вітамінів і цукристих речовин, проблем місцевих видів палива та, відповідно до наукових завдань, складався з таких відділів: органічного синтезу; харчового; паливного; лабораторії місцевих видів палива. В кінці 1945 р. в Інституті було організовано відділ природних фізіологічно активних речовин (д.х.н. Б. Г. Савінов), де виконувались роботи з синтетичних аналогів вітамінів, наслідком яких стала організація виробництва вітаміну

Е на Київському вітамінному заводі. В 1947 р. утворено лабораторію механізмів органічних реакцій (проф. С. О. Шилов), де проводились фундаментальні дослідження кінетики і механізмів реакцій приєднання та заміщення.

В зв'язку з урядовими завданнями в галузі хімії за постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. було розширено коло наукових проблем, що досліджувались в Інституті і, відповідно, змінено його структуру – відділи реорганізовано в такі лабораторії: 1) органічного синтезу; 2) механізму органічних реакцій; 3) хімічних вітамінів; 4) цукристих речовин; 5) хімічного використання бурого вугілля; 6) спеціального призначення.

Інститут очолював акад. А. І. Кіпріанов.

Інститут фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського АН УРСР у 1946–1950 рр. здійснював дослідження проблем хімії ізотопів; кінетики та каталізу; фотохімії й оптичних методів аналізу. Відповідно до наукових завдань Інститут мав таку структуру: відділ хімії ізотопів; відділ кінетики та каталізу; відділ ланцюгових реакцій і фотохімії; лабораторія спеціальних робіт; лабораторія фізико-хімії силікатів. У 1946 та 1947 рр. було утворено відповідно лабораторію фотоколориметрії та лабораторію спектрального аналізу, які за постановою Президії АН УРСР від 20 лютого 1948 р. були об'єднані в лабораторію оптичних методів аналізу. В цей період акад. П. П. Будников очолював тут відділ фізичної хімії та силікатів, а проф. В. А. Ройтер (один із засновників макрокінетики) здійснював дослідження в галузі гетерогенного каталізу.

В зв'язку з урядовими завданнями в галузі хімії за постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. структуру Інституту було переглянуто і встановлено такі підрозділи: 1) відділ хімії ізотопів; 2) відділ фотохімії та фотоколориметрії; 3) відділ каталізу; 4) відділ ланцюгових реакцій; 5) спецлабораторія; 6) лабораторія будови рідин. У зв'язку зі скороченням штатів установ АН за постановою Президії АН УРСР від 3 лютого 1950 р. та РМ УРСР від 7 лютого 1950 р. було об'єднано спектральну та колориметричну лабораторії з відділом фотохімії і фотоколориметрії; ліквідовано адсорбційну лабораторію, а її функції передано до відділу хімії ізотопів.

Інститут очолював акад. О. І. Бродський.

Інститут геологічних наук АН УРСР у 1946–1950 рр. досліджував проблеми стратиграфії і тектоніки докембрію України; осадовий комплекс УРСР, зосереджуючись на палеонтології Донбасу; генезис і поширення корисних копалин; геотектоніку УРСР; умови формування підземних вод; геохімічні питання поширення рідкісних металів на території України. У 1946–1947 рр. поділявся на відділи загальної геології та палеології; палеозою, кайнозою, тектоніки та геоморфології; нафти та газів; загальної петрографії; петрографії рудних родовищ; геохімії; осувних процесів; геофізики; регіонально-гідрологічний відділ з лабораторією гідрогеології. З уточненням кола наукових завдань за рішенням Президії АН УРСР від 20 лютого 1948 р. було ліквідовано відділ осувних процесів; лабораторію силікатів перейменовано в науково-допоміжну хіміко-аналітичну лабораторію; шліфувальну лабораторію – в шліфувальну майстерню та утворено такі структурні підрозділи: відділ спеціальних робіт, мінералогічну

лабораторію, гідрологічну станцію в Феофанії та відділ регіональної геології у Львівській філії Інституту; згодом (4 червня 1948 р.) фізичну лабораторію, на правах групи, включили до відділу спецробіт.

В зв'язку з урядовими завданнями в галузі геології за постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. було розширено коло наукових проблем і, відповідно, частково змінено структуру Інституту, а саме: 1) відділ загальної петрографії і мінералогії; 2) спектральна лабораторія; 3) шліфувальна майстерня; 4) відділ рудних родовищ з підпорядкуванням йому лабораторії осадових руд та мінералогічної лабораторії; 5) відділ стратиграфії і літології палеозойських відкладів з підпорядкуванням йому лабораторії; 6) відділ стратиграфії і літології мезо-кайнозойських відкладів з підпорядкуванням йому лабораторії мікрофауни; 7) відділ геотектоніки та геоморфології з підпорядкуванням йому лабораторії структурної геології нафтових районів; 8) відділ гідрології з підпорядкуванням йому гідрологічної лабораторії та польової експериментальної гідрологічної лабораторії в Феофанії; 9) лабораторія № 1; 10) відділ геохімії; 11) науково-допоміжна хіміко-аналітична лабораторія; 12) Геологічний музей; 13) наукова бібліотека; 14) мікрофотолабораторія; 15) картографічне бюро. На підставі постанови РМ УРСР від 7 лютого 1950 р. щодо скорочення штатів АН Президія прийняла постанову про об'єднання таких структурних підрозділів Інституту: лабораторії синтезу гірських порід – з відділом загальної петрографії; гідрологічної лабораторії у «Феофанії» з гідрологічною лабораторією в Києві; мінералогічної та спектральної лабораторії в одну спецлабораторію.

З 1946 р. Інститут очолював акад. В. І. Луцицький, з 1949 р. – чл.-кор. А. Є. Бабинець.

Львівський сектор нафти і газу Інституту геологічних наук АН УРСР (Львівський відділ геології Інституту геологічних наук АН УРСР; Львівська філія геології Інституту геологічних наук АН УРСР) утворено за постановою РНК УРСР від 2 липня 1945 р. та постановою Президії АН УРСР від 6 липня 1945 р. як Львівський відділ геології. Робота відділу спрямовувалась на вивчення нафтоносності та газоносності Карпатської зони і Подільської плити. Відповідно до цих завдань при відділі організували постійно діючу комплексну експедицію з вивчення нафтогазоносності Карпатської зони під керівництвом акад. О. С. Вялова. Постановою РМ УРСР (березень 1949 р.) відділ реорганізовано у філію Інституту геологічних наук АН УРСР, згодом, за постановою Президії АН УРСР від 6 березня 1950 р. філію реорганізували в Сектор нафти і газу з такою структурою: відділ геології нафти і газу; лабораторія паливних копалин; відділ тектоніки та палеографії нафтових районів; лабораторія прикладної геофізики, відділ осадової петрографії, лабораторія нафтової гідрології, відділ нафтової геофізики, загальний відділ.

Сектор припинив діяльність за постановою РМ УРСР від 24 березня 1951 р. у зв'язку з утворенням Інституту геології корисних копалин АН у Львові.

Фізико-технічний інститут АН УРСР у Харкові у 1946–1950 рр. мав чотири основні напрями діяльності: роботи в галузі ядерних перетворень, фізики низьких

температур, ультракоротких радіохвиль і фізики твердого тіла. До складу Інституту входили відділи – фізики ядра й електроніки, фізики високих частот, фізики кристалів і низьких температур, теоретичної фізики; лабораторії – кристалів, № 1, № 2, низьких температур, електростатичних генераторів, молекулярних пучків: центральна експериментальна майстерня. За постановою Президії АН УРСР від 20 лютого 1948 р. у Фізико-технічному інституті лабораторію «А» поділили на 2 лабораторії – «А» та «В».

Інститут очолював акад. К. Д. Синельников.

Головна астрономічна обсерваторія АН УРСР проводила дослідження з астрометрії (створення каталогу слабких зірок, визначення точних положень небесних тіл) та вивчення обертання Землі (обчислення координат полюса). В зв'язку з повільними темпами капітального будівництва робочих приміщень Обсерваторія не мала структурного поділу.

З 1944 до 1948 рр. Обсерваторію очолював акад. О. Я. Орлов; з 1948 до 1951 – чл.-кор. В. П. Цесевич.

Полтавська гравіметрична обсерваторія АН УРСР у 1946–1950 рр. основним напрямом наукових робіт мала вивчення гравітаційного поля, обертального руху Землі, варіацій географічних широт. Обсерваторія працювала без структурного поділу. В цей період тут працювали відомі астрономи: З. М. Аксентьєва, М. А. Попов, Є. В. Лаврентьєва та інші.

Обсерваторію очолював акад. О. Я. Орлов.

Українське республіканське хімічне товариство ім. Д. І. Менделєєва при АН УРСР утворене за постановою Президії АН УРСР від 13 липня 1948 р. як республіканська філія Всесоюзного хімічного товариства ім. Д. І. Менделєєва. Основними науковими завданнями Товариства були: вивчення проблем хімізації народного господарства, безпосередньо пов'язаних з важливими питаннями соціалістичного будівництва в СРСР; сприяння планомірному використанню досягнень хімічної науки для потреб соціалістичного будівництва та зміцнення обороноздатності країни. Діяльністю Товариства керував оргкомітет у такому складі: акад. О. І. Бродський (голова), акад. Є. С. Бурксер (заступник), к.х.н. І. О. Неймарк (секретар), академіки: А. І. Кіпріанов, А. В. Думанський, О. І. Душечкін, члени-кореспонденти: А. К. Бабко, Я. А. Фіалков, Є. О. Шилов, професори: М. А. Валяшко, В. Т. Атрощенко, А. С. Брук, Г. Г. Рождественський, В. О. Кузьмін, к.т.н. О. О. Алентьєв.

Відділ технічних наук

Інститут електрозварювання ім. акад. Є. О. Патона АН УРСР у 1946–1950 рр. основними науковими завданнями мав такі: дослідження проблем автоматичного електродугового зварювання під шаром флюсу; питання механізації та автоматизації процесів складання та зварювання. Відповідно до наукових завдань Інститут складався з таких відділів: науково-дослідний; проектний; технічний; виробничо-експериментальний. З розширенням наукових завдань, пов'язаних з

відбудовою народного господарства, за постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. структуру Інституту було частково змінено на таку: 1) відділ технології зварювання; 2) відділ електротехнічний; 3) лабораторія металургії зварювання; 4) лабораторія міцності зварних конструкцій; 5) лабораторія суднобудівництва; 6) лабораторія раціоналізації зварних конструкцій; 7) хімічна та корозійна лабораторія; 8) відділ впровадження; 9) проєктна лабораторія; 10) бібліотека. В цей період в Інституті на посаді заступника директора працював акад. К. К. Хренов.

Інститут очолював акад. Є. О. Патон.

Інститут енергетики АН УРСР у 1946–1947 рр. основними науковими завданнями мав наступні: вивчення проблем енергетичної системи та енергетичного обладнання (електротехніка, теплотехніка, гідромеханіка); вивчення місцевих енергетичних ресурсів УРСР і їх використання. Відповідно до наукових завдань Інститут складався з таких відділів: гідромеханічний; електростанцій та енергосистем; автоматики та електроапаратури; теплових двигунів та установок; паливних та котлових установок; промислової теплотехніки; теоретичної теплотехніки; загальних проблем енергетики; спецвідділ та відділ реактивного руху. Інститут мав дві філії – у Харкові (утворена за постановою Президії від 3 березня 1944 р. під керівництвом В. В. Карпенка) та Львові (утворена в серпні 1945 р.). У 1947 році на базі Інституту енергетики було створено два інститути: Інститут електротехніки (на базі електротехнічного відділу) та Інститут теплоенергетики (на базі теплотехнічного відділу, відділу загальних проблем енергетики та Харківської філії).

Інститут очолювали проф. І. Т. Швець.

Львівська філія Інституту енергетики АН УРСР утворена за рішенням Президії АН у серпні 1945 р. За постановою РМ УРСР від 5 травня 1947 р. та рішенням Президії АН від 16 травня 1947 р. філію було реорганізовано у Львівську філію Інституту теплоенергетики АН УРСР.

Харківська філія Інституту енергетики АН УРСР утворена у 1945 р. за рішенням Президії АН. За постановою РМ УРСР від 5 травня 1947 р. та рішенням Президії АН від 16 травня 1947 р. філію було підпорядковано Інституту теплоенергетики. З філії перевели до Інституту електротехніки електротехнічну групу.

Інститут використання газу в комунальному господарстві та промисловості АН УРСР утворено за рішеннями Президії АН УРСР від 29 грудня 1948 р. та постановою РМ УРСР і ЦК КП(б)У від 11 липня 1949 р. Основним завданням Інституту було визначено: дослідження проблем використання газу в народному господарстві УРСР. Інститут складався з таких підрозділів: 1) відділ хімічних досліджень і переробки газів з лабораторіями: фізико-хімії природних газів; скраплення газів; хімічної переробки природних газів; використання продуктів згорання; 2) відділ горіння і газифікації палива з лабораторіями: згорання; газифікації палива; 3) відділ газового обладнання з лабораторіями: газових печей; газових котлів та апаратів; газових двигунів; 4) відділ транспорту газу; 5) відділ розробки

і експлуатації газових місцезнаходжень з лабораторіями: буріння; експлуатації газових місцезнаходжень; 6) відділ економіки використання газу; 7) майстерня; 8) бібліотека.

Інститут очолював акад. М. М. Доброхотов.

Львівський відділ газу Інституту використання газу в комунальному господарстві та промисловості АН УРСР утворено за постановою Президії АН УРСР від 28 жовтня 1949 р. для вирішення питань загальної енергетики західних областей УРСР. За постановою Президії АН УРСР від 6 березня 1950 р. відділ газу реорганізували в групу під керівництвом с.н.с. Б. П. Доценка.

Інститут теплоенергетики АН УРСР утворено за постановою Президії АН УРСР від 24 березня 1947 р. та постановою РМ УРСР від 5 травня 1947 р. на базі Інституту енергетики АН УРСР. Основними науковими завданнями Інституту було встановлено такі: розв'язання основних проблем комплексного використання енергоресурсів України; інтенсифікація процесів теплоенергетики; парові і газові турбіни та реактивні двигуни. Відповідно до наукових завдань Інститут складався з лабораторії газових турбін; лабораторії теплових двигунів та установок; лабораторії палива та промислової теплотехніки; лабораторії теоретичної теплотехніки; лабораторії № 1; відділу загальних проблем енергетики; спецвідділу; теплоенергетичної майстерні і бібліотеки. За постановою Президії АН УРСР від 4 червня 1948 р. в Інституті ліквідували лабораторію газових турбін в зв'язку з переїздом до Харкова завідувача лабораторії акад. Г. Ф. Проскури.

За постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. структуру Інституту було частково змінено, у його складі працювали: 1) лабораторія теплових двигунів та установок; 2) лабораторія газодинаміки; 3) лабораторія промислової теплотехніки та паливоспалювання; 4) лабораторія теоретичної теплотехніки; 5) відділ загальних проблем енергетики; 6) лабораторія систематики; 7) теплотехнічна майстерня.

За постановою Президії АН УРСР від 11 листопада 1949 р. в Інституті з 1 січня 1950 р. утворили відділ енергохімічного використання бурого вугілля і перевели до нього співробітників лабораторії хімічної переробки палива, а з 15 листопада – співробітників з Львівського відділу Інституту. Керівником відділу призначили к.т.н. В. І. Толубинського.

За постановою Президії АН УРСР від 8 грудня 1950 р. в Інституті організовано фотолабораторію.

Першим директором Інституту став проф. І. Т. Швець (академік АН УРСР з листопада 1950 р.).

Харківська філія Інституту теплоенергетики АН УРСР утворена на базі Харківської філії Інституту енергетики за постановою Президії від 16 травня 1947 р. За рішенням Президії АН від 12 грудня 1947 р. філія об'єднувалась з Лабораторією проблем швидкісних машин та механізмів АН. Остаточно припинила своє існування, коли за рішенням Президії АН УРСР від 4 червня 1948 р. лабораторії філії були переведені до Інституту електротехніки.

Філію очолював чл.-кор. А. П. Філіппов.

Інститут електротехніки АН УРСР утворено за постановою Президії АН УРСР від 24 березня 1947 р. та постановою РМ УРСР від 5 травня 1947 р. на базі Інституту енергетики АН УРСР. Основними науковими завданнями Інституту були встановлені такі: підвищення ефективності і надійності роботи електричних систем; електроавтоматизація народного господарства та військової техніки; високочастотна техніка. Відповідно до наукових завдань було встановлено структуру Інституту: лабораторія акад. С. О. Лебедева; лабораторія електростанцій та енергосистем; лабораторія автоматики та електроапаратури; лабораторія високочастотної техніки; лабораторія електровимірювань; електротехнічна майстерня; бібліотека.

За постановою Президії АН УРСР від 25 лютого–2 березня 1949 р. було затверджено нову структуру Інституту, а саме: 1) лабораторія акад. С. О. Лебедева в складі груп: автоматики і апаратури, групи спецмоделювання та полігон-лабораторії; 2) лабораторія електростанцій та енергосистем; 3) лабораторія електровимірювання; 4) лабораторія високочастотної техніки; 5) Харківська електролабораторія; 6) електромеханічна майстерня; 7) бібліотека.

За постановою Президії АН УРСР від 6 травня 1949 р. лабораторію акад. С. О. Лебедева розділили на 2 лабораторії: 1) лабораторію автоматики і апаратури (утворили з групи автоматики та апаратури) під керівництвом к.т.н. О. М. Міляха; 2) лабораторію регулювання та моделювання (утворили з групи спецмоделювання та полігон-лабораторії) під керівництвом акад. С. О. Лебедева.

Першим директором Інституту електротехніки 16 травня 1947 р. Президія призначила акад. С. О. Лебедева.

Інститут будівельної механіки АН УРСР у 1946 – 1950 рр. продовжував досліджувати проблеми стійкості конструкцій, міцності та динаміки деталей машин, віброміцності, ударної міцності. Відповідно до основних завдань Інститут складався з таких відділів: проблем міцності конструкцій; сталості конструкцій; відновлених споруд; міцності та динаміки деталей машин; динамічної міцності, низки лабораторій – сільськогосподарського машинобудування, механічної, інженерної, фізико-технічної, металографічної, динаміки, а також кафедри проблем міцності. За постановою Президії АН УРСР від 4 червня 1948 р. було об'єднано оптичну лабораторію з відділом теорії пружності.

З розширенням наукових завдань, пов'язаних з відбудовою народного господарства, за постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. структуру Інституту було частково змінено на таку: 1) відділ міцності конструкцій; 2) відділ тривалості конструкцій; 3) відділ димічної тривалості; 4) відділ тривалості та динаміки деталей машин; 5) відділ контентної тривалості; 6) відділ теорії пружності; 7) механічна лабораторія; 8) металографічна лабораторія; 9) фізико-технічна лабораторія; 10) динамічна лабораторія; 11) канатно-механічна лабораторія; 12) лабораторія електротермії; 13) конструкторське бюро; 14) механічна майстерня; 15) бібліотека. В цей період в Інституті працювали видатні вчені – чл.-кор. Г. Й. Сухомел, чл.-кор. М. В. Корноухов.

Інститут очолював чл.-кор. Ф. П. Белянкін.

Інститут гідрології та гідротехніки АН УРСР у 1946–1950 рр. досліджував проблеми: водних ресурсів річкових басейнів УРСР та їх узагальнені характеристики; процесів стоку на річкових басейнах УРСР; руху рідини у відкритих руслах та спорудах із врахуванням просторового характеру цього руху; гідротехнічних споруд та заходів щодо комплексного використання річок УРСР. Інститут складався з таких відділів: гідрології; гідравліки; гідротехнічних споруд. При Інституті працювала гідравлічна лабораторія, науково-дослідна гідрологічна станція в Богуславі (Київська обл.). У зв'язку з урядовими завданнями щодо відбудови народного господарства та гідробудівництва в УРСР за постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. було проведено зміни в структурі Інституту і він почав працювати у складі таких підрозділів: 1) відділ гідравліки; 2) відділ гідротехніки; 3) відділ гідрології; 4) гідравліко-гідротехнічна лабораторія; 5) Богуславська гідрологічна станція; 6) бібліотека. 17 листопада 1950 р. Президія АН прийняла рішення про утворення у відділі гідротехніки групи гідрологічних і водогосподарських розрахунків, а також групи гідрологічних прогнозів.

Інститут очолював чл.-кор. Г. Й. Сухомел.

Інститут гірничої механіки ім. М. М. Федорова АН УРСР у 1946–1950 рр. основними науковими завданнями мав дослідження питань стійкості пружних систем; міцності в гірничій промисловості; розвитку механізації в гірничій промисловості УРСР; розвитку гірничої техніки в буровугільній промисловості; здійснення розробок, пов'язаних з відбудовою вугільної промисловості УРСР. Відповідно до наукових завдань Інститут складався з таких відділів: гірничих машин, буро-вугільного, теорії пружності, механіки гірничих порід.

У зв'язку з розширенням наукових завдань, за постановами Президії АН УРСР від 14 січня, 25 лютого та 2 березня 1949 р. було затверджено нову структуру та штати Інституту, який почав працювати у такому складі: 1) відділ гірських машин та механізмів; 2) гірський відділ; 3) відділ проблем глибоких шахт (м. Сталіно); 4) лабораторія рудничного транспорту (м. Дніпропетровськ); 5) лабораторія автоматики гірничих машин; 6) лабораторія рудничного підйому; 7) майстерня; 8) бібліотека.

За рішеннями Президії АН УРСР від 22 вересня та 6 жовтня 1950 р. було реорганізовано Інститут гірничої механіки АН УРСР в Інститут гірничої справи АН УРСР з філією у м. Сталіно.

Інститутом керував чл.-кор. П. С. Кучеров.

Львівський відділ Інституту гірничої механіки ім. М. М. Федорова АН УРСР утворено за рішенням Президії АН УРСР у 1945 р. До відділу було передано відділ теорії пружності з механічною лабораторією під керівництвом акад. О. М. Динника. З 1 червня 1948 р. за постановою Президії АН Львівський відділ теорії пружності перевели до Львівського відділу Інституту математики, перейменувавши у відділ математичної теорії пружності.

Відділом керував акад. О. М. Динник.

Інститут гірничої справи АН УРСР утворено за постановою Президії АН УРСР від 6 жовтня 1950 р. на базі реорганізованого Інституту гірничої механіки у складі 5 лабораторій та 7 відділів та відділу пружності з контактано-механічною лабораторією під керівництвом д. т. н. Г. С. Писаренка Інституту будівельної механіки.

Директором Інституту призначили чл.-кор. П. С. Кучерова.

Інститут чорної металургії АН УРСР у 1946–1950 рр. основні наукові завдання пов'язував з відбудовою зруйнованої промисловості, розв'язанням проблем чорної металургії та металознавства, спрямованих на інтенсифікацію металургійних процесів виплавки чавуну й сталі та на пошук нових видів сталі і сплавів, придатних для роботи в широкому діапазоні температур. Відповідно до наукових завдань Інститут складався з таких відділів: доменний, загальної металургії, сталеплавильний, механізації металевих процесів, прокатний, металознавства, фізико-хімічних процесів у металургії, металофізики, лабораторії контрольних вимірів і лабораторії порошкової металургії та спецсплавів. За постановою Президії АН УРСР від 4 червня 1948 р. було об'єднано лабораторію високоякісних чавунів з відділом загальної металургії під керівництвом чл.-кор. В. Ю. Васильєва.

З 13 липня 1948 р. у Дніпропетровську під керівництвом акад. О. П. Чекмарьова розпочало роботу відділення Інституту в складі відділу прокату, групи металознавства (чл.-кор. К. П. Бунін) та групи термічної обробки металів (чл.-кор. К. Ф. Стародубов).

З розширенням наукових завдань, пов'язаних з відбудовою народного господарства, за постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. структуру Інституту було частково змінено, зокрема працювали такі підрозділи: 1) доменний відділ; 2) сталеплавильний відділ; 3) прокатний відділ, у складі якого термічна лабораторія та металографічна лабораторія; 4) відділ спеціальних сплавів, у складі якого лабораторія порошкової металургії та рентгеноспектральна лабораторія; 5) відділ високоякісних чавунів; 6) відділ металознавства з високочастотною лабораторією; 7) хіміко-аналітична лабораторія; 8) експериментально-технічна майстерня з технічним та хімічним секторами.

За постановою Президії АН УРСР від 3 лютого 1950 р. та постановою РМ УРСР від 7 лютого 1950 р. внесено зміни у структуру Інституту – об'єднано високочастотну лабораторію з відділом металофізики.

Інститут очолював акад. М. В. Луговцов.

Дніпропетровська філія Інституту чорної металургії АН УРСР (Дніпропетровський відділ Інституту чорної металургії АН УРСР) розпочала роботу з 13 липня 1948 р. за постановою Президії АН УРСР як відділ Інституту у Дніпропетровську у складі відділу прокату, групи металознавства (чл.-кор. К. П. Бунін) та групи термічної обробки металів (чл.-кор. К. Ф. Стародубов).

6 травня 1949 р. Президія АН УРСР прийняла рішення про утворення Дніпропетровської філії Інституту на базі відділення у такому складі: прокатний відділ, лабораторія термічної обробки та металографії. За постановою Президії

АН УРСР від 17 березня 1950 р. було додатково утворено відділи термічної та електроіскрової обробки металів.

Відділення, а потім Філію, очолював чл.-кор. О. П. Чекмарьов.

Лабораторія проблем швидкісних машин та механізмів АН УРСР. За постановою Президії від 9 січня 1948 р., на розвиток постанови Президії АН УРСР від 12 грудня 1947 р., Лабораторію було переведено з Києва до Харкова та приєднано до неї Філію Інституту теплоенергетики АН УРСР. Науковий склад, майно та бюджет Київської лабораторії передано до Харкова. Тимчасово, до закінчення наукових робіт у 1948 р., у Києві залишили групу гідропередачі та лабораторію електротехніки, які приєднали, у науковому відношенні, до Інституту електротехніки АН УРСР.

За постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. Лабораторія мала таку структуру: 1) відділ парогазодинаміки робочих процесів турбомашин; 2) відділ динаміки та міцності деталей турбомашин; 3) бібліотека.

Лабораторію очолював акад. Г. Ф. Проскура.

Комісія з історії науки і техніки АН УРСР за постановою Президії АН УРСР від 11 березня 1949 р. була виведена з підпорядкування Президії й переведена до Відділу технічних наук АН та затверджена у такому складі: академіки – В. В. Данилевський, М. М. Доброхотов, М. В. Луговцов, К. К. Хренов, О. М. Фролов, М. М. Давиденков, М. Е. Омеляновський, Ф. П. Белянкін, П. П. Будников, С. О. Лебедев, Г. Ф. Проскура, В. М. Корецький, А. О. Василенко, В. М. Свечников; члени-кореспонденти – П. С. Кучеров, Г. Й. Сухомел, В. Ю. Васильєв, проф. І. Т. Швець, с.н.с. Г. В. Карпенко; М. М. Хотимченко, І. Л. Повх, М. Я. Рудинський та П. І. Гнип. Планувалося відразу перетворити Комісію в інститут, проте, за браком коштів наміри не були реалізовані.

25 січня 1950 р. Президія АН УРСР затвердила новий склад Комісії: акад. В. В. Данилевський (голова), акад. В. М. Корецький, д.т.н. І. Т. Швець (заст. голови), к.і.н. О. К. Касименко (заст. голови), к.т.н. П. І. Гнип (вчений секретар) та 5 представників від бюро Відділів АН. Комісію в означений період по черзі очолювали: акад. В. М. Корецький та акад. В. В. Данилевський.

15 грудня 1950 р. Президія звернулася до РМ УРСР з проханням дозволити утворити на базі Комісії Сектор історії вітчизняної науки і техніки у складі Відділу технічних наук АН УРСР як самостійну установу з такою структурою: відділ історії і техніки; відділ історичної технології з лабораторією історико-технологічних досліджень.

Відділ біологічних наук

Інститут клінічної фізіології ім. О. О. Богомольця АН УРСР у 1946–1950 рр. основними науковими завданнями мав такі: дослідження проблем нормальної та патологічної фізіології сполучної тканини; проблем будови та функцій вегетативної нервової системи; проблем терапевтичного застосування фізіологічних стимуляторів; адаптації організму до гіпоксії. Відповідно до наукових завдань Інститут складався з таких відділів: патофізіології; патоанатомії;

клінічної медицини; психоневрології; експериментальної офтальмології, а також двох лабораторій: 1) експлантації, 2) вивчення впливу пониженого атмосферного тиску на організм.

Після серпневої 1948 р. сесії ВАСГНІЛ за постановами Президії АН УРСР від 13 листопада 1948 р., 25 лютого та 2 березня 1949 р. було встановлено нову структуру, а саме: 1) відділ клінічної медицини; 2) відділ патологічної анатомії; 3) відділ патофізіології; 4) лабораторія по вивченню реактивності організму; 5) відділ психоневрології; 6) відділ загальної фізіології; 7) відділ харчування і трофічних функцій; 8) відділ вищої нервової діяльності; 9) відділ біофізики; 10) відділ експлантації тканин; 11) відділ експериментальної офтальмології; 12) відділ порівняльної фізіології і патології; 13) лабораторія реактивів; 14) науково-експериментальна база; 15) бібліотека.

5 травня 1950 р. з метою реалізації завдань серпневої сесії 1948 р. ВАСГНІЛ та відповідно постанови Президії АН від 13 листопада 1948 р. щодо розроблення спадщини вітчизняних фізіологів, було утворено 2 відділи нормальної фізіології (керівники – чл.-кор. Г. В. Фольборг та акад. Є. Б. Бабський), але вже 21 липня 1950 р. за постановою Президії АН УРСР відділ загальної фізіології (акад. Є. Б. Бабський) та відділ фізіології травлення та трофічних функцій об'єднано у відділ нормальної фізіології під керівництвом чл.-кор. Г. В. Фольборга.

29 грудня 1950 р. Президія АН прийняла рішення про проведення структурних змін: а) відділ психіатрії реорганізовано у відділ фізіології та патології вищої нервової діяльності з лабораторією для вивчення вищої нервової діяльності людини і тварини та психіатричною клінікою; б) при відділі ненормальної фізіології утворено лабораторії: фізіології травлення, трофічних функцій, фізіології сільськогосподарських тварин; в) при відділі патофізіології утворено лабораторію кортико-вісцеральної патології; г) утворено спецлабораторію.

Після смерті акад. О. О. Богомольця (1946 р.) Інститут працював під керівництвом чл.-кор. Р. Є. Кавецького (академік з 1951 р.).

Інститут біохімії АН УРСР у 1946–1950 рр. основними завданнями наукових досліджень мав проблеми біохімії нервової та м'язової діяльності. Складався з відділів: біохімії нервово-м'язової діяльності; порівняльної біохімії; ензимології. При Інституті працювало кілька лабораторій: біохімії нервової діяльності; біохімії м'язової діяльності; окислювальних процесів; ферментів; вітамінів та бібліотека.

За постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. встановлено нову структуру Інституту: 1) лабораторія біохімії нервової тканини; 2) лабораторія біохімії м'язової тканини; 3) лабораторія тканинних білків; 4) лабораторія ферментів; 5) лабораторія вітамінів; 6) фізіологічна лабораторія; 7) група біогенних стимуляторів; 8) фізико-хімічна група.

За постановами Президії АН УРСР від 3 лютого 1950 р. в Інституті ліквідували фізіологічну лабораторію, а її функції передали до відділу нормальної фізіології Інституту клінічної фізіології.

Інститут очолював акад. О. В. Палладін.

Інститут ботаніки АН УРСР у 1946–1950 рр. основними науковими завданнями мав такі: дослідження флори і рослинності УРСР, еволюції рослинних

форм, вивчення історії розвитку ботанічної науки в УРСР, фізіологічне обґрунтування системи живлення сільськогосподарських рослин та вивчення ефективності органічних і мінеральних добрив на підвищення врожайності. За постановою Президії АН УРСР від 4 червня 1948 р. ліквідовано відділ палеоботаніки, співробітників переведено до відділу біології, а 13 листопада 1948 р. ліквідовано відділ палеоботаніки та групу відділу фізіології рослин у м. Сочі; утворено відділ споривих рослин.

За постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. було встановлено нову структуру Інституту, а саме: 1) відділ систематики квіткових рослин; 2) відділ геоботаніки; 3) відділ мікології; 4) відділ споривих рослин; 5) відділ цитології і ембріології; 6) відділ фізіології та екології рослин; 7) польова експериментальна лабораторія; 8) ботанічний музей; 9) бібліотека.

За постановою Президії АН УРСР від 3 лютого 1950 р. та постановою РМ УРСР від 7 лютого 1950 р. Ботанічний музей передано до складу відділу систематики квіткових рослин (геоботаніки).

Інститут очолював акад. М. М. Гришко, з кінця 1948 р. – акад. Д. К. Зеров.

Львівський відділ Інституту ботаніки АН УРСР утворено в 1945 р. як відділ географії вищих споривих рослин. За рішенням Президії у жовтні 1948 р. відділ було передано Науково-природничому музею АН УРСР у м. Львів. 1 квітня 1949 р. за постановою РМ УРСР відділ ліквідовано.

Львівський науково-природничий музей АН УРСР (Науково-природничий музей АН УРСР у Львові) у 1946–1950 рр. складався з відділів: наукових фондів, експозицій, лабораторій зоології й ботаніки, а також спеціалізованої бібліотеки. За постановою Президії АН УРСР від 25 лютого – 2 березня 1949 р. реорганізований у філіал Інституту ботаніки з 1 квітня 1949 р. став самостійною установою Відділу біологічних наук АН.

Директором Музею в цей період був Г. В. Козій.

Голосіївська база Інституту ботаніки АН УРСР за постановою Президії АН УРСР від 6 травня 1949 р. отримала статус науково-допоміжного підрозділу. Основним завданням її визначили: обслуговування експериментальних робіт усіх відділів Інституту, в першу чергу з ембріології, цитології, фізіології та окультурення диких рослин. Голосіївську базу було об'єднано з Експериментальною сільськогосподарською базою «Феофанія». У науковому відношенні базу підпорядкували Відділу біологічних наук АН.

Інститут зоології АН УРСР у 1946–1950 рр. основними науковими завданнями мав такі: дослідження проблем фауни УРСР та суміжних з нею районів СРСР; закономірностей динаміки популяцій у комах; закономірностей еволюційного процесу; ролі генетичних факторів у еволюції. Інститут складався з таких відділів: зоології хребетних; зоології безхребетних; паразитології; патології комах; генетики; екології; еволюційної морфології; паразитів та шкідників сільськогосподарських рослин; зоологічний музей; бібліотека.

Після серпневої 1948 р. сесії ВАСГНІЛ за постановою Президії АН УРСР від 13 листопада 1948 р. було реорганізовано підрозділи Інституту, а саме: відділ експериментальної зоології і лабораторію експериментальної морфології перетворили на відділ експериментальної зоології; відділи хребетних і безхребетних реорганізували у відділ фауни та приєднали до нього Зоологічний музей як окрему структурну одиницю; лабораторію порівняльної анатомії і фізіології перетворили у відділ порівняльної морфології; лабораторію екології гризунів перетворили у відділ екології тварин; організували новий відділ акліматизації і селекції тварин. За постановою Президії АН УРСР від 5 листопада 1948 р. лабораторію екології риб на чолі з проф. В. А. Мовчаном перевели до Інституту гідробіології.

За постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. структуру Інституту було черговий раз змінено й встановлено таку: 1) відділ фауни з зоологічним музеєм; 2) відділ екології тварин; 3) відділ паразитології) 4) відділ акліматизації та селекції; 5) відділ порівняльної морфології; 6) відділ палеозоології; 7) відділ експериментальної зоології; 8) експериментальна база «Теремки»; 9) бібліотека.

За постановою РМ УРСР від 13 червня 1949 р. про 3-річний план розвитку тваринництва в УРСР та постановою Президії АН УРСР від 5 серпня 1949 р. на базі відділу акліматизації та селекції тварин з 1 серпня 1949 р. утворили відділ тваринництва з експериментальною базою в Феюфанії, керівником відділу призначили акад. Л. К. Гребеня.

За постановою Президії АН УРСР від 3 лютого 1950 р. та постановою РМ УРСР від 7 лютого 1950 р. лабораторію експериментальної зоології об'єднали з відділом експериментальної зоології.

Інститут очолювали: акад. Д. К. Третьяков; з серпня 1948 р. – чл.-кор. О. П. Маркевич; з 3 лютого 1950 р. – д.б.н. В. Г. Касьяненко.

Інститут мікробіології ім. Д. К. Заболотного АН УРСР у 1946–1950 рр. основними науковими завданнями мав дослідження в таких галузях: сільськогосподарській, промисловій та медичній мікробіології; екології корисних та шкідливих мікроорганізмів. Відповідно до наукових завдань Інститут поділявся на відділи: ґрунтової мікробіології; бактеріозів рослин; мікології; промислової мікробіології; анаеробів; загальної мікробіології; імунології; біохімії. При Інституті працювали віварій, лабораторія поживних середовищ та бібліотека.

За постановою Президії АН УРСР від 4 червня 1948 р. ліквідували відділ загальної мікробіології, а натомість утворили однойменну групу під керівництвом акад. Б. Л. Ісаченка.

11 грудня 1948 р. за постановою Президії АН УРСР ліквідували відділ бактеріофагії та відділ імунології; об'єднали відділ загальної мікробіології та відділ ґрунтової мікробіології у відділ загальної мікробіології; змінили напрям роботи відділу анаеробних мікроорганізмів у бік вивчення питань загальної і промислової мікробіології.

За постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. структуру Інституту змінено на таку: 1) відділ загальної мікробіології; 2) відділ бактеріозів рослин; 3) відділ мікології; 4) відділ промислової мікробіології;

5) відділ анаеробів; 6) відділ патогенних мікроорганізмів; 7) відділ біохімії мікроорганізмів; 8) віварій; 9) лабораторія поживних середовищ; 10) бібліотека.

Протягом 1948–1950 рр. з 10 відділів, що функціонували в Інституті у 1947 р., залишено 6 відділів. За такої ситуації виникла необхідність у розвитку робіт в галузі загальної мікробіології за рахунок звуження робіт з медичної мікробіології, де працювали галузеві науково-дослідні інститути. Тому, за постановою Президії АН УРСР від 17 листопада 1950 р. відновлено відділ біохімії мікроорганізмів та організовано відділ вірусології.

Інститут очолював акад. В. Г. Дроботько.

Інститут гідробіології АН УРСР у 1946–1950 рр. основними науковими завданнями мав: дослідження регіональних водоймищ України (Дунайських лиманів, Дніпра і Дністра) та біологічних особливостей промислових риб України. Роботи проводились на науково-дослідній базі, розташованій на р. Дніпро в с. Бучаки Канівського району (тепер Черкаська обл.) та на базі в м. Вилково.

За постановою Президії АН УРСР від 5 листопада 1948 р. з Інституту зоології перевели лабораторію екології риб на чолі з проф. В. А. Мовчаном. Бюро Відділу доручили розглянути питання про переведення з Інституту зоології відділу паразитології риб. За постановою Президії АН УРСР від 19 листопада 1948 р. базу в м. Вилково реорганізували в Лабораторію приморських водойм.

Чергові зміни в структурі Інституту були проведені за постановою Президії АН УРСР від 11 грудня 1948 р.: лабораторію росту і розвитку риб об'єднали з відділом іхтіології; лабораторію гідрохімії реорганізували у відділ гідрохімії, а лабораторію екології риб – у відділ експериментальної екології риб; ліквідували відділ гірських водойм Інституту у Львові.

За постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. було встановлено таку структуру Інституту: 1) відділ загальної гідробіології; 2) відділ гідрохімії; 3) відділ іхтіології; 4) відділ експериментальної екології риб; 5) лабораторія фізіології водяних організмів; 6) лабораторія приморських водойм; 7) експериментальна база в Бучаках; 8) музей; 9) бібліотека.

Інститут очолював чл.-кор. Я. В. Ролл.

Львівський відділ Інституту гідробіології АН УРСР утворено в 1944 р. Відділ займався проблемами гірських водойм. Відділ ліквідували за постановою Президії АН УРСР від 11 грудня 1948 р.

Лабораторія приморських водойм Інституту гідробіології АН УРСР (Вилківська наукова база Інституту гідробіології АН УРСР). За рішенням Президії АН УРСР від 19 листопада 1948 р. Вилківська наукова база була реорганізована в Лабораторію приморських водойм Інституту гідробіології АН УРСР. Основним завданням її визначили: вивчення приморських водойм з метою підвищення продуктивності рибного господарства УРСР.

Бучаківська база Інституту гідробіології АН УРСР провадила вивчення рибного господарства Дніпра та його пойменних водойм з метою підвищення продуктивності рибного промислу.

Старосільська біологічна станція (заповідник) АН УРСР передана до АН у 1945 р. 16 серпня 1946 р. рішенням Президії АН у Заповіднику організовано біологічну станцію, основним завданням якої визначено вивчення її природних умов. За постановою Президії АН УРСР від 6 травня 1949 р. Станція отримала статус науково-допоміжного підрозділу як експериментальної бази для дослідження антибіотичних якостей мохів і лишайників Інститутом мікробіології та хвороб дубового шовкопряду Інститутом ентомології та фітопатології. У науковому відношенні Станцію підпорядкували Відділу біологічних наук АН.

Станцію очолював М. М. Антонов.

Карадазька біологічна станція АН УРСР у 1946–1950 рр. працювала над дослідженням проблем біологічної продуктивності Чорного моря. Відповідно до наукових завдань Станція мала таку структуру: лабораторія гідробіології та іхтіології, лабораторія порівняльної біохімії та фізіології морських організмів та бібліотека.

За постановою Президії АН УРСР від 29 грудня 1948 р. утворено вчену раду Станції під головуванням д. б. н. К. О. Виноградова.

Для корінного поліпшення роботи Станції за постановою Президії АН УРСР від 25 травня 1950 р. її підпорядкували Інституту гідробіології АН (загальне керівництво; розробка і затвердження проблематики, заслуховування звітів та планів; кадрові питання, підготовка аспірантів), але залишили її як окрему структурну одиницю Відділу біологічних наук АН з власним бюджетом, штатним розписом та друкованим органом.

Станцію очолював д.б.н. К. О. Виноградов.

Центральний республіканський ботанічний сад АН УРСР у 1946–1950 рр. вирішував проблему будівництва та організації Ботанічного саду АН. Основними науковими завданнями мав дослідження теоретичних основ акліматизації та інтродукції нових для України культур та вивчення природи статі у вищих квіткових рослин і виведення їх нових форм. Відповідно до наукових завдань Ботсад складався з таких відділів: декоративного садівництва; дендрології; екології, генетики та селекції; біології культурних рослин; фізіології та біохімії, а також насінневої лабораторії, метеорологічної станції та бібліотеки. За рішенням Президії АН від 24 серпня 1945 р. Сад було переведено з Відділу біологічних наук до новоутвореного Відділу сільськогосподарських наук АН, а за постановою РМ УРСР від 8 лютого 1949 р. та Президії АН УРСР від 22 лютого 1949 р. Ботсад знову переведено до Відділу біологічних наук АН.

За постановою Президії АН УРСР від 12 листопада 1948 р. ліквідовано відділ генетики і селекції; відділ фізіології і біохімії рослин Ботсаду АН, натомість створено відділ біології рослин; відділ нових плодючих і субтропічних культур; лабораторію захисту рослин та карантину.

Відповідно до постанови РМ УРСР та ЦК КП(б)У від 20 січня 1949 р. про розвиток цитрусових культур та тропічних культур в південних районах УРСР за постановою Президії АН УРСР від 11 лютого 1949 р. організовано відділ цитрусових та субтропічних культур з експериментальною базою в заповіднику «Олександрія».

25 лютого та 2 березня 1949 р. рішеннями Президії АН було встановлено нову структуру Ботсаду, а саме: 1) відділ флори та рослинності СРСР; 2) відділ дендрології; 3) відділ квітникарства та оранжерейних рослин; 4) відділ нових сільськогосподарських рослин; 5) відділ біології рослин; 6) насіннева лабораторія; 7) метеорологічна станція; 8) Музей; 9) відділ захисту рослин та карантину; 10) відділ цитрусових та субтропічних і нових плодкових культур; 11) відділ садово-паркового господарства; 12) Лук'янівська експериментальна база; 13) бібліотека.

За постановою Президії АН УРСР від 25 листопада 1949 р. з метою подальшого розгортання робіт з розповсюдження цитрусових культур відділ субтропічних і нових плодкових культур поділили на 2 відділи: відділ субтропічних і цитрусових культур та відділ нових плодкових культур, яким доручили проведення спільних наукових робіт з Інститутом ботаніки АН СРСР, Всесоюзним інститутом субтропічних культур, ботанічними садами та колгоспами і радгоспами УРСР.

Ботанічний сад очолював акад. М. М. Гришко.

Заповідник «Олександрія» АН УРСР постановами РМ СРСР від 10 квітня та 8 серпня 1946 р. було переведено у відання АН УРСР. За постановою Президії АН УРСР від 20 лютого 1948 р. Заповідник перетворено на науково-дослідну базу для інститутів Відділу сільськогосподарських наук та деяких установ Відділу біологічних наук. Тут були утворені: гідрологічний пункт на р. Рось, дослідний пункт з вивчення росту та динаміки популяції коропа, лабораторії екології риб Інституту зоології АН та ін. 2 березня 1949 р. на території Заповідника створено лабораторію паркорозведення.

За постановою Президії АН УРСР від 3 лютого 1950 р. Заповідник передано до Відділу біологічних наук та вирішено організувати на його території санаторій для вчених АН.

Заповідник очолював к.б.н. Г. В. Дубінін.

Відділ сільськогосподарських наук

Інститут фізіології сільськогосподарських рослин та агрохімії АН УРСР утворено за постановою Президії АН від 24 серпня 1945 р. на базі відділу фізіології сільськогосподарських рослин та агрохімії Інституту ботаніки АН.

Головними науковими завданнями Інституту були такі: розробка проблем агрофізіології та агрохімії, зокрема проблеми розвитку і росту сільськогосподарських рослин, їх стійкості проти несприятливих природних умов, особливості їх живлення та обміну речовин. Інститут мав обґрунтувати теоретичні засади для побудови найефективнішої системи рільництва, а також для розв'язання актуальних проблем удобрення ґрунтів, відновлення їх родючості, підвищення якості сільськогосподарської продукції та агрохімічної меліорації окремих типів ґрунтів. Відповідно до завдань Інститут складався з таких підрозділів: лабораторія фізіології росту і розвитку сільськогосподарських рослин; лабораторія стійкості сільськогосподарських рослин; лабораторія мінерального живлення; лабораторія біохімії сільськогосподарських рослин; лабораторія мікробіології ґрунтів; лабораторія агрохімії.

Після серпневої 1948 р. сесії ВАСГНІЛ у структурі Інституту були проведені певні зміни. Так за постановою Президії АН УРСР від 12 листопада 1948 р. ліквідовано лабораторію фізіології розвитку та росту й утворено лабораторію фізіології обміну речовин; за постановами від 25 лютого та 2 березня 1949 р. було затверджено нову структуру Інституту у складі таких підрозділів: 1) лабораторія фізіології обміну речовин; 2) лабораторія фізіології живлення рослин; 3) лабораторія фізіології стійкості рослин; 4) лабораторія агрохімії; 5) лабораторія біохімії рослин; 6) лабораторія сільськогосподарської мікробіології; 7) лабораторія ґрунтознавства; 8) науково-експериментальна сільськогосподарська база.

23 червня 1950 р. за рішенням Президії АН у складі Інституту утворили лабораторію агро меліорації під керівництвом чл.-кор. М. О. Тюленєва.

Інститут очолював акад. О. І. Душечкін.

Інститут генетики і селекції АН УРСР створено за постановою Президії АН від 24 серпня 1945 р. на базі відділів генетики і селекції Інституту зоології АН та Інституту ботаніки АН. Інститут мав розробляти теоретичні засади нових методів селекції сільськогосподарських рослин і тварин, а також основи для раціоналізації системи насінництва сільськогосподарських рослин і племінної справи в тваринництві УРСР. Відповідно основними науковими завданнями Інституту були: цитогенетичне і фізіологічне вивчення питань мінливості і спадковості у окремих рослин, тварин і корисних комах; встановлення на принципах дарвінізму загальних закономірностей еволюції живих організмів та вивчення їх механізмів, а також розробка і вивчення нових методів селекції. Для виконання поставлених завдань в Інституті було утворено такі лабораторії: загальної генетики; цитології; генетики і методики селекції сільськогосподарських рослин; генетики і методики селекції сільськогосподарських тварин; генетики і методики селекції корисних комах та дві допоміжні лабораторії – хімічну і біометричну.

27 грудня 1946 р. Президія переглянула коло проблем, яке мав розв'язувати Інститут; було вирішено, що Інститут не може розв'язати поставлені завдання через брак наукових кадрів, наукового обладнання та спеціальних наукових баз, наприклад – тваринницьких. В зв'язку з цим було направлено клопотання до РМ УРСР з проханням звузити коло досліджень Інституту, зосередивши їх на вивченні мінливості і спадковості тільки сільськогосподарських рослин. Відповідно до цього сформувавши структуру Інституту у складі таких підрозділів: 4 основні лабораторії – генетики, цитогенетики, морфогенеза ім. А. О. Сапегіна; методики селекції; 3 допоміжні лабораторії – фізіології, біохімії, фітопатології; 1 експериментальна база на 100 га орної землі.

Після серпневої 1948 р. сесії ВАСГНІЛ у структурі Інституту були проведені зміни, зокрема, за постановами Президії АН від 25 лютого та 2 березня 1949 р. утворено лабораторію екології та лабораторію каучуконосів; за постановою Президії АН УРСР від 4–6 жовтня 1949 р. ліквідовано лабораторію цитогенетики під керівництвом Л. М. Делоне і закрито цей напрям робіт в АН. Лабораторію каучуконосів реорганізовано у відділ. За постановою Президії АН УРСР від 10 лютого 1949 р. та постановою РМ УРСР від 7 лютого 1950 р. лабораторію селекції об'єднано з відділом каучуконосів.

Протягом 1946–1950 рр. Інститут очолював акад. В. Я. Юр'єв.

Науково-експериментальна база «Флоринка» Інституту генетики і селекції АН УРСР у Харківській обл. передана АН у 1947 р. За постановою Президії АН УРСР від 6 травня 1949 р. отримала статус науково-допоміжної установи. Основним науковим завданням її визначили: експериментальні дослідження з проблем керування розвитком сільськогосподарських рослин для підвищення їх продуктивності та підвищення стійкості проти несприятливих погодних умов, впровадження травопільної системи землеробства. У науковому відношенні Базу підпорядкували Відділу сільськогосподарських наук АН.

Інститут ентомології і фітопатології АН УРСР утворено за постановою РНК УРСР від 20 вересня 1945 р. на базі відповідних відділів Інституту зоології АН та Інституту ботаніки АН. Основним науковим завданням Інституту було вивчення загальних закономірностей біології комах; їх біоцеологія; біологія збудників хвороб; анатомія і фізіологія хворих рослин; проблеми паразитології, токсикології та імунітету. Відповідно до наукових завдань було сформовано структуру Інституту з 8 лабораторій: загальної ентомології; екології комах; патології комах; паразитів та хижих комах; токсикологічна; фітопатології; анатомії і фізіології хворих рослин; імунітету.

Після серпневої 1948 р. сесії ВАСГНІЛ у структурі Інституту були проведені структурні зміни. Так, за постановою Президії АН УРСР від 12 листопада 1948 р. ліквідовано лабораторію імунітету. Постановами 25 лютого та 2 березня 1949 р. було встановлено нову структуру Інституту: 1) лабораторія екології комах; 2) лабораторія патології комах; 3) лабораторія ентомофагів; 4) лабораторія токсикології та фізіології комах; 5) лабораторія фітопатології; 6) науково-експериментальна база; 7) бібліотека.

Першим директором Інституту був акад. В. П. Поспелов (з 1945 р. до 11 лютого 1949 р.). У зв'язку зі смертю акад. В. П. Поспелова директором тимчасово призначили чл.-кор. С. В. Зверезомб-Зубовського. З 1950 р. Інститут очолив проф. В. П. Муравйов.

Інститут лісівництва АН УРСР утворено за постановою РНК УРСР від 20 вересня 1945 р. на базі відділу екології рослин Ботанічного саду АН УРСР та Дослідного лісівництва АН УРСР. Інститут мав своїм завданням розробляти проблеми лісової екології, фізіології деревних рослин, лісового ґрунтознавства; розробляти теоретичні засади лісових культур, а також проблеми інтродукції, селекції й культури нових швидкорослих деревних порід. Крім того, перед Інститутом було поставлено завдання підвести підсумки 100-річного досвіду розведення лісокультур в Україні. Відповідно до завдань Інститут мав таку структуру: лабораторія лісової екології; лабораторія фізіології деревних рослин; лабораторія лісового ґрунтознавства; лабораторія лісових культур; лабораторія швидкорослих деревних порід. За постановою Президії АН УРСР від 4 червня 1948 р. в Інституті ліквідували лабораторію швидкорослих деревних порід.

Після серпневої 1948 р. сесії ВАСГНІЛ за постановою Президії АН УРСР від 12 листопада 1948 р. у структурі Інституту були проведені відповідні зміни: ліквідовано лабораторію лісових культур, утворено лабораторію агролісомеліорації для надання наукової допомоги степовому лісонасажденню;

ліквідовано відділ Інституту у Львові та утворено три опорних пункти в різних ґрунтово-кліматичних умовах степової смуги УРСР (Володимирський у Миколаївській обл., Кодимський в Одеській обл., Чорноліський у Кіровоградській обл.).

За постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. було сформовано нову структуру Інституту, а саме: 1) лабораторія лісової екології; 2) лабораторія лісового ґрунтознавства; 3) лабораторія фізіології лісових рослин та ґрунтової мікробіології; 4) Кодимський опорний пункт; 5) Володимирський опорний пункт; 6) Чорноліський опорний пункт; 7) експериментальна база в Голосієво; 8) бібліотека.

Весь період існування Інституту (1945–1956 рр.) його директором був акад. П. С. Погребняк.

Львівський відділ Інституту лісівництва АН УРСР утворено за рішенням Президії у 1946 р. За постановою Президії АН УРСР від 4 червня 1948 р. у відділі було створено групу з дослідження швидкорослих рослин. За постановою Президії АН УРСР від 12 листопада 1948 р. відділ ліквідовано.

Інститут машинознавства та сільськогосподарської механіки АН УРСР (Лабораторія машинобудування та проблем сільськогосподарської механіки АН УРСР). У 1946–1950 рр. Лабораторія основними науковими завданнями мала такі: вирішення проблем сільськогосподарського машинобудування і тракторобудування; розробка теоретичних проблем будування сільськогосподарських машин і технологічних процесів сільськогосподарського виробництва; проблеми міцності конструкцій; розробка процесів газифікації сільського господарства. Структура Лабораторії відповідно до наукових завдань складалася з таких відділів: сільськогосподарського машинобудування; тракторобудування; динаміки та міцності деталей сільськогосподарських машин і тракторів; газифікації. Постановою Президії АН від 4 червня 1948 р. було об'єднано відділ тракторизації та відділ газифікації у відділ тракторобудування.

За постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. структуру Лабораторії було частково змінено; вона працювала у складі: 1) відділу сільськогосподарського машинобудування; 2) відділу тракторобудування; 3) відділу випробування машин; 4) відділу міцності деталей; 5) технологічної групи; 6) технічного бюро; 7) експериментальної майстерні; 8) бібліотеки.

Постановами РМ УРСР від 31 січня 1950 р. та Президії АН УРСР від 10 лютого 1950 р. Лабораторію реорганізовано в Інститут машинознавства та сільськогосподарської механіки АН УРСР і затверджено таку його структуру: відділ сільськогосподарського машинобудування; відділ теорії сільськогосподарських машин; тракторно-енергетичний відділ; технологічний відділ; відділ конструктивної міцності сільгоспмашин; відділ конструювання нових машин; сектор впровадження; бібліотека; науково-експериментальна майстерня.

Інститут, як і Лабораторію, очолював акад. А. О. Василенко.

Лабораторія ґрунтознавства АН УРСР у жовтні 1945 р., у зв'язку з рішенням Президії АН щодо організації у структурі Академії Відділу сільськогосподарських наук, була віднесена до установ новоутвореного Відділу. Досліджувала лесові породи України, проблеми середнього Наддніпров'я; колоїдні ґрунти та їх сільськогосподарське і технічне використання.

На протязі 1946–1947 рр. керівництво Відділу сільськогосподарських наук АН здійснювало спроби реорганізувати Лабораторію в Інститут ґрунтознавства. Однак, рішенням Президії АН УРСР від 14 листопада 1947 р. клопотання Відділу були відхилені (Інститут ґрунтознавства утворено в Харкові у 1956 р.).

Весь період існування Лабораторію очолював акад. О. Н. Соколовський.

Комісія з рослинництва АН УРСР утворена за постановами Президії АН УРСР від 7 травня, 15 жовтня 1948 р. та постановою РМ УРСР від 29 грудня 1948 р. Основним науковим завданням Комісії було координування науково-дослідної роботи у галузі рослинництва в УРСР установ Академії наук, галузевих науково-дослідних установ та відповідних кафедр вузів. Окрім того, Комісія виконувала роль методичного центру з впровадження в УРСР травопільної системи. До складу Комісії увійшли: академіки – М. А. Ольшанський, І. Д. Колесник, А. О. Василенко, директор Українського науково-дослідного Інституту маслинових культур П. Ф. Плесецький, директор Інституту зернового господарства А. І. Задонцев, директор Інституту агролісомеліорації Б. М. Логінов, директор Житомирського сільськогосподарського інституту А. С. Молостов, заступник директора філії Інституту кормів В. М. Рабинович, завідувач сортоуправління Міністерства сільського господарства УРСР І. К. Ільченко, с.н.с. УНДІСОЗ Ф. А. Попов, заввідділу сільського господарства Управління метеорологічної служби УРСР В. П. Попов, с.н.с. ВНІВ М. А. Греков, с. н. с. Лабораторії ґрунтознавства О. М. Гранченко, проф. Одеського сільськогосподарського інституту П. Д. Кудінов, голова колгоспу «Пролетарський» С. А. Кузнець, Герой Соціалістичної Праці П. Н. Ангеліна, передовик виробництва М. Є. Озерний. Комісія припинила діяльність у січні 1951 р.

Протягом всього періоду діяльності Комісію очолював акад. П. А. Власюк.

Комісія з тваринництва АН УРСР утворена за постановами Президії АН УРСР від 7 травня, 15 жовтня 1948 р. та постановою РМ УРСР від 29 грудня 1949 р. Основним науковим завданням Комісії було координування науково-дослідної роботи в УРСР у галузі тваринництва установ Академії наук, галузевих науково-дослідних установ та відповідних кафедр вузів. Окрім того, Комісія виконувала роль методичного центру з підвищення продуктивності тваринництва. Постановою РМ УРСР було затверджено такий склад Комісії: с.н.с. Інституту економіки І. Н. Романенко (вчений секретар Комісії), к. зоотех. н. Інституту тваринництва Мінсільгоспу УРСР Є. Г. Шматок, чл.-кор. В. П. Тульчинська, заступник міністра сільського господарства В. В. Мацкевич; заступник директора Інституту тваринництва Мінсільгоспу УРСР О. Є. Яценко; професор Інституту тваринництва Мінсільгоспу УРСР П. Д. Пшеничний; директор Лебединського племінного розплідника Г. А. Купченко, Герой Соціалістичної Праці М. Х. Савченко. Комісія припинила діяльність у січні 1951 р.

Протягом всього періоду діяльності Комісію очолював акад. Л. К. Гребень.

Відділ суспільних наук

Інститут філософії АН УРСР (Філософська комісія АН УРСР) утворено за постановою Президії АН УРСР від 7 червня 1946 р. та постановою РМ УРСР від 3 липня 1946 р. як Філософську комісію, а за постановою Президії АН УРСР від 23 жовтня 1946 р. та постановою РМ УРСР від 6 листопада 1946 р. реорганізовано її в Інститут. Основним науковим завданням Інституту визначили розробку проблем філософії. Відповідно до наукових завдань встановили структуру Інституту у складі 5 відділів: 1) відділ діалектичного матеріалізму; 2) відділ історичного матеріалізму; 3) відділ історії філософської і суспільної думки України; 4) відділ філософії природознавства; 5) відділ психології та бібліотека.

За постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. ліквідовано відділ психології.

Інститут очолив акад. М. Е. Омеляновський.

Інститут економіки АН УРСР у 1946–1950 рр. проводив дослідження спрямовані на: а) відбудову народного господарства УРСР, зруйнованого за період окупації; б) вивчення історії народного господарства України та історії світової економічної думки. Відповідно до наукових завдань у структурі Інституту були такі відділи: економіки промисловості; економіки сільського господарства; економічної географії; статистики; історії народного господарства України та Львівський відділ.

За постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. було встановлено нову структуру Інституту: 1) відділ економіки промисловості; 2) відділ економіки сільського господарства; 3) відділ економічної географії; 4) відділ статистики; 5) відділ історії народного господарства; 6) відділ політекономії; 7) відділ по вивченню зарубіжних країн; 8) бібліотека.

За постановою Президії АН УРСР від 13 жовтня 1950 р. структуру Інституту реорганізовано і встановлено такі підрозділи: 1) відділ політичної економії з секцією політичної економії соціалізму та країн народної демократії і секцією політекономії капіталізму (замість ліквідованого відділу економіки зарубіжних країн); 2) відділ економіки промисловості з трьома секціями: великої промисловості; легкої та харчової промисловості; економіки транспорту; 3) відділ економіки сільського господарства з трьома секціями: колгоспів; МТС; радгоспів; 4) відділ розміщення продуктивних сил (реорганізований відділ економічної географії); 5) відділ історії народного господарства з двома секціями: історії народного господарства та історії економічної думки; 6) відділ статистики; 7) відділ економіки водного господарства та зрошення; 8) спецчастина; 9) архів; 10) бібліотека; відновили відділ народного господарства.

Інститут очолювали акад. К. Г. Воблий (1946–1947 рр.), акад. П. М. Першин (1948–1950 рр.), к.е.н. О. М. Румянцев (1950–1952 рр.).

Львівський відділ Інституту економіки АН УРСР відновив діяльність як структурний підрозділ Інституту економіки АН за постановою Львівського обкому КП(б)У від 23 серпня 1944 р. та постановою Президії АН УРСР від 8 вересня 1944 р.

Відділ розробляв проблеми відбудови та розвитку народного господарства Західної України. За постановою Президії АН УРСР від 28 жовтня 1946 р. відділ ліквідовано.

Весь період діяльності відділ працював під керівництвом проф. В. П. Огоновського.

Інститут історії України АН УРСР у 1946–1950 рр. мав такі наукові завдання: вивчення історії України та підготовка підручників для вищих учбових закладів. Відповідно до наукових завдань Інститут складався з відділів: історії феодалізму; історії капіталізму; радянського періоду; археографії та Львівського відділу.

За постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. структуру Інституту було частково змінено на таку: 1) відділ історії капіталізму; 2) відділ радянського періоду; 3) відділ історії СРСР; 4) відділ загальної історії та історії слов'ян; 5) відділ археографії. В 1950 р., після переведення до складу Інституту Комісії по історії Вітчизняної війни, в установі діяло 8 відділів: історії феодалізму; історії капіталізму; історії радянського суспільства; воєнно-історичний; історії країн народної демократії; історіографії й фондів; всесвітньої історії і міжнародних відносин; археографії.

Інститут очолювали: у 1946–1947 рр. – чл.-кор. М. Н. Петровський, з жовтня 1947 р. – к.і.н. О. К. Касименко.

Львівський відділ Інституту історії України АН УРСР відновив діяльність як структурний підрозділ Інституту історії України АН за постановою Львівського обкому КП(б)У від 23 серпня 1944 р. та постановою Президії АН УРСР від 8 вересня 1944 р. Науковим завданням Відділу було дослідження історії Західної України.

За постановою РМ УРСР від 28 жовтня 1946 р. відділ ліквідовано, частину співробітників переведено до Києва.

Протягом всього періоду існування Відділу його роботою керував проф. І. П. Крип'якевич.

Інститут української літератури ім. Т. Г. Шевченка АН УРСР у 1946–1950 рр. досліджував проблеми синтетичної побудови історії української літератури, здійснював наукове видання пам'яток української літератури, вивчав творчість окремих письменників та явища української і російської літератури, класичну спадщину Заходу. Відповідно до наукових завдань Інститут мав таку структуру: відділ старої української літератури; відділ української літератури XIX ст.; відділ української літератури XX ст.; відділ шевченкознавства; відділ української літератури; відділ російської літератури та народів СРСР; відділ західноєвропейської літератури; відділ рукописів; відділ бібліографії; редакція наукових записок «Радянське літературознавство»; Львівський відділ та Державний літературно-художній музей ім. Т. Г. Шевченка. При Інституті працювала бібліотека.

За постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. структуру Інституту було змінено на таку: 1) відділ української стародавньої літератури;

2) відділ української літератури XIX та XX ст.; 3) відділ шевченкознавства; 4) відділ української літератури; 5) відділ російської та слов'янської літератури; 6) відділ рукописів; 7) відділ бібліографії; 8) бібліотека.

За постановою Президії АН УРСР від 3 лютого 1950 р. та постановою РМ УРСР від 7 лютого 1950 р. об'єднано відділ стародавньої літератури з відділом нової української літератури дожовтневого періоду у відділ української літератури.

Інститут очолював акад. О. І. Білецький.

Львівський відділ Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка АН УРСР відновив діяльність як структурний підрозділ Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка АН за постановою Львівського обкому КП(б)У від 23 серпня 1944 р. та постановою Президії АН УРСР від 8 вересня 1944 р.

Відділ досліджував: творчість І. Франка, Лесі Українки, М. Драгоманова, П. Куліша, В. Стефаника; історію західноукраїнської преси та готував до друку академічні видання творів І. Франка (36 томів).

За постановою РМ УРСР від 28 жовтня 1946 р. відділ ліквідовано, частину співробітників переведено до Києва.

Весь період діяльності відділ працював під керівництвом акад. М. С. Возняка.

Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР у 1946–1950 рр. досліджував проблеми української та російської лексикографії та лексикографії національних меншин, які проживали на території України, зокрема, питання українсько-польської лексикографії. Відповідно до наукових завдань мав таку структуру: відділ української мови і діалектології; відділ словників; відділ російської і інших слов'янських мов; відділ загального мовознавства та романогерманських мов; бібліотека; Львівський відділ.

За постановою Президії АН УРСР від 11 серпня 1950 р. в Інституті утворено три нові відділи – діалектології; історичного та етимологічного словника; експериментальної фонетики.

За постановою Президії АН УРСР від 6 жовтня 1950 р. було проведено чергові зміни структури та утворено такі підрозділи: відділ української мови; відділ діалектології; відділ етимологічного та історичного словників; кабінет експериментальної фонетики; відділ слов'янського мовознавства та інших слов'янських народів; відділ загального мовознавства; романських та германських мов; бібліотека.

Інститут очолював акад. Л. А. Булаховський.

Львівський відділ Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР відновив діяльність згідно з постановою Львівського обкому КП(б)У від 23 серпня 1944 р. та постановою Президії АН УРСР від 8 вересня 1944 р.

Відділ досліджував питання діалектології та історії літературної мови. У відділі активно працював сектор словників, який займався підготовкою до видань словників: польсько-українського, українського та ін.

За постановою Президії АН УРСР від 6 березня 1950 р. сектор словників скасовано.

До березня 1950 р. відділ очолював проф. І. С. Свенціцький, а з 3 березня 1950 р. – тимчасово проф. В. І. Борковський.

Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР у 1946–1950 рр. основними науковими завданням мав дослідження проблем українського образотворчого мистецтва; української музики та театру; збирання і вивчення українського фольклору, історії української етнографії, міського побуту. Відповідно до наукових завдань Інститут складався з таких підрозділів: відділ образотворчого мистецтва; відділ словесного фольклору; відділ музичного фольклору; відділ етнографії; відділ музики й театру; відділ рукописних фондів; Лабораторія звукозапису; Львівський відділ; бібліотека.

За постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. структуру Інституту було змінено на таку: 1) відділ образотворчого мистецтва; 2) відділ музики та музичного фольклору; 3) відділ театру та кіно; 4) відділ словесного фольклору; 5) відділ етнографії; 6) відділ рукописних фондів; 7) лабораторія звукозапису; 8) бібліотека.

Інститут очолював акад. М. Т. Рильський.

Львівський відділ Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР відновив діяльність за постановою Львівського обкому КП(б)У від 23 серпня 1944 р. та постановою Президії АН УРСР від 8 вересня 1944 р.

Відділ розробляв наукові проблеми в галузі мистецтвознавства, фольклору та етнографії Західної України. Відповідно до наукових завдань складався з: а) сектору словесного фольклору, б) сектору музичного фольклору, в) сектору етнографії.

За постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. структуру відділу було змінено на таку: 1) відділ етнографії; 2) відділ фольклору; 3) відділ експозицій музею; 4) відділ музейних фондів. 1 квітня 1949 р. за постановою РМ УРСР відділ ліквідовано.

Відділ у 1946 р. очолював акад. Ф. М. Колесса, з 1948 р. – М. Ф. Матвійчук.

Інститут археології АН УРСР у 1946–1950 рр. досліджував проблеми поселень на території України і мав таку структуру: відділ археології первіснообщинної епохи; відділ археології скіфо-сарматських племен; відділ слов'янських племен і міст Київської Русі; Львівський відділ та Ольвійський історико-археологічний заповідник.

За постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. структуру Інституту було частково змінено на таку: 1) відділ археології первісного суспільства; 2) відділ скіфо-античної археології; 3) відділ слов'янської археології.

Інститут очолював акад. П.П. Єфіменко.

Львівський відділ Інституту археології АН УРСР відновив діяльність відповідно до постанови Львівського обкому КП(б)У від 23 серпня 1944 р. та за постановою Президії АН УРСР від 8 вересня 1944 р. Основним науковим завданням Відділу було археологічне дослідження Галичини та складання археологічної

карти Західної України. Відділ працював без структурних підрозділів. За постановою Президії АН УРСР від 6 березня 1950 р. відділ реорганізували в групу.

Відділом, а згодом групою, керував проф. М. Ю. Смішко.

Ольвійський історико-археологічний заповідник у 1946–1950 рр. працював у складі Інституту археології.

За постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. Заповідник почав працювати як самостійна установа Відділу суспільних наук.

Заповідник очолював чл.-кор. Л. М. Славін.

Комісія по історії Вітчизняної війни на Україні АН УРСР переведена до складу Відділу суспільних наук у 1946 р. Протягом 1946–1950 рр. до наукових завдань Комісії належали дослідження проблем Великої Вітчизняної війни в Україні, що проводились у таких відділах: військово-партизанський; окупаційного режиму; економіки військового періоду; персоналій героїв; хроніки і бібліографії, архівних фондів. При Комісії працювала бібліотека.

За постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. структуру Комісії було розширено і вона працювала у складі таких підрозділів: 1) військово-партизанський відділ з трьома секторами: військовим, партизанським та персоналій героїв; 2) відділ вивчення окупаційного режиму; 3) відділ хроніки та бібліографії; 4) відділ фондів; 5) бібліотека.

16 червня 1950 р. за рішенням Президії АН УРСР та постановою РМ УРСР від 4 жовтня 1950 р. Комісію реорганізовано у воєнно-історичний відділ Інституту історії України АН УРСР.

Роботою Комісії керували чл.-кор. М. Н. Петровський, к.і.н. М. М. Ткаченко, к.і.н. М. І. Супруненко, К. З. Литвин, потім Герой Радянського Союзу к.і.н. В. І. Клоков.

Сектор держави і права АН УРСР (Кабінет держави і права АН УРСР) За постановами Президії АН УРСР від 29 жовтня 1948 р. та 9 листопада 1948 р., а також постановою РМ УРСР від 14 грудня 1948 р. утворено Кабінет держави і права АН УРСР. Головним науковим завданням Кабінету встановили дослідження таких проблем: а) історія держави і права; б) міжнародне право в частині, пов'язаній з УРСР; в) основні питання держави і права країн соціалістичної співдружності. За розпорядженням РМ СРСР від 21 квітня 1949 р. та постановою РМ УРСР від 6 травня 1949 р. та постановою Президії АН УРСР від 13 травня 1949 р. Кабінет реорганізовано у Сектор держави і права. Основним науковим завданням Сектору було визначено: всебічний розвиток правової науки в УРСР і теоретичне узагальнення діяльності державних органів республіки. До наукового дослідження включалися такі проблеми: історія держави і права Української РСР; міжнародне право, насамперед проблеми, пов'язані з діяльністю УРСР як країни-члена ООН і суб'єкта міжнародного права; питання державного права країн народної демократії.

Кабінет, а згодом Сектор, очолював акад. В. М. Корецький.

Кабінет по вивченню єврейської мови, літератури та фольклору АН УРСР (**Кабінет по вивченню єврейської радянської літератури, мови та фольклору**) у 1946–1949 рр. досліджував проблеми граматики, лексикографії та історії єврейської мови, а також єврейський фольклор. Відповідно до наукових завдань мав таку структуру: відділ мовознавства (керівник чл.-кор. Е. Г. Співак), відділ літературознавства (керівник М. С. Альтман), відділ фольклору та бібліотека (керівник М. Я. Береговський). 26 січня 1949 р. Президія АН прийняла рішення про закриття Кабінету.

Кабінет очолював чл.-кор. Е. Г. Співак.

Інститут суспільних наук АН УРСР у Львові. 10 жовтня 1950 р. Президія АН УРСР прийняла рішення про утворення на базі Львівських відділів гуманітарних установ АН Інституту суспільних наук. Основними завданнями Інституту були встановлені: вивчення економіки УРСР (західні області) у зв'язку з економікою народів СРСР; вивчення нових проблем в галузі українського мовознавства; вивчення історії літератури українського народу; дослідження нових процесів матеріальної та духовної культури в Західній Україні. Відповідно до наукових завдань встановили структуру Інституту в складі 4 відділів, а саме: 1) відділ економіки; 2) відділ мовознавства; 3) відділ історії України, археології та етнографії; 4) відділ української літератури та словесної народної творчості. Фактично Інститут суспільних наук розпочав діяльність за постановою РМ УРСР від 21 лютого 1951 р.

Інститут очолив проф. І. П. Крип'якевич.

Державна публічна бібліотека УРСР (Бібліотека АН УРСР). Протягом 1946–1950 рр. основним завданням БАН мала такі: проведення перевіряння фондів; встановлення завданих збитків; комплектування новими надходженнями; вивчення проблем бібліотекознавства, бібліографії, книгознавства. За дорученням Президії та на замовлення установ АН складала бібліографічні покажчики і довідники. Бібліотека мала дві філії у Києві – Софіївську та Подільську; філію у Львові.

За постановою РМ УРСР від 7 серпня 1948 р. та постановами Президії АН УРСР від 25 лютого та 2 березня 1949 р. структуру Бібліотеки було переглянуто та змінено назву на Державну публічну бібліотеку УРСР. 16 вересня 1949 р. утворено вчену раду Бібліотеки.

З метою розгортання робіт Бібліотеки за постановою Президії АН УРСР від 25 листопада 1949 р., з 1 травня 1950 р. відкрились нові читальні зали у Софіївській філії; впорядковувались сховища Подільської філії; створювався алфавітний каталог на нові надходження літератури (за 1940–1950 рр.). Для розгортання наукової роботи в галузі бібліотекознавства, книгознавства і бібліографознавства утворили додатково науково-методичний відділ та відділ рекомендаційної бібліографії.

Бібліотеку очолював Ю. О. Меженко, з 1949 р. – І. Д. Золотоверхий.

Львівська бібліотека АН УРСР (Львівська філія Бібліотеки АН УРСР). У 1945–1948 рр. колектив Бібліотеки працював над поверненням вивезених фондів та впорядкуванням наявних, складанням каталогів.

Після ревізії стану Бібліотеки, Президія АН УРСР 25 лютого та 2 березня 1949 р. прийняла рішення про затвердження такої структури: 1) відділ комплектування; 2) відділ обробки; 3) відділ газетно-журнальний; 4) відділ обміну та концентрації; 5) відділ обслуговування читачів; 6) відділ бібліографії; 7) відділ стародруків; 8) відділ рукописів; 9) відділ мистецтв; 10) відділ спецфондів; 11) кабінет філософії; 12) кабінет ім. І. Франка; 13) кабінет технічної інформації; 14) картосховище. Проте, вже 3 березня 1950 р. Президія АН постановила особисто бібліотеку І. Франка перевезти до Інституту української літератури ім. Т.Г. Шевченка АН. За постановою Президії від 6 березня 1950 р. було об'єднано кабінет технічної інформації з відділом фондів; відділ мистецтва перейменовано в Кабінет мистецтвознавства; відділ стародруків – у кабінет рідкісної книги; при відділі опрацювання фондів утворено сектор каталогів.

До 1947 р. Бібліотеку очолював акад. В. Г. Щурат, а з початку 1948 р. – А. З. Одуха.

Львівський етнографічний музей АН УРСР. 8 вересня 1944 р. Президія АН УРСР прийняла рішення про звернення до РМ УРСР щодо передачі у структуру АН Державного етнографічного музею УРСР як бази для науково-дослідної роботи в галузі етнографії та необхідністю об'єднання провідних наукових сил етнографів УРСР. У 1945 р. Музей передали у відання АН УРСР. За постановою Президії АН УРСР від 10 жовтня 1950 р. визнали за доцільне на базі Львівського етнографічного музею АН УРСР та Державного музею художньої промисловості Комітету у справах мистецтв при РМ УРСР утворити Державний музей етнографії та художнього промислу АН УРСР, передбачивши штати Музею в кількості 28 чол. Фактично Державний музей етнографії та художнього промислу АН УРСР було утворено за постановою ЦК КП(б)У і РМ УРСР від 11 серпня 1951 р.

З 1940 р. Музей очолював акад. Ф. М. Колесса, згодом – к. філол. н. М. Ф. Матвійчук.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- А**
Аблямітова (Виноградова) З. А. – 136
Аверін В. Г. – 33, 72, 101, 107
Авраменко С. О. – 136
Адаменко А. Г. – 154
Аксентьєва З. М. – 142
Александров А. В. – 209
Алексапольський Д. Я. – 135
Алексєвський Є. Є. – 221
Алєтєв О. О. – 92, 218
Алішер Навої – 86
Альперн Д. О. – 200
Ангеліна П. М. – 96
Антонов М. М. – 23
Аранович М. С. – 50
Аронов І. З. – 202
Артоболевський В. М. – 52
Асніс А. Ю. – 185
Атрощенко В. І. – 92
Афанасьєв Д. Я. – 20, 103
Ахієзер Н. І. – 32, 43
Ахієзер О. І. – 129, 154
Ашкіназі М. С. – 129
- Б**
Бабинєць А. Є. – 97, 167, 180, 230
Бабко А. К. – 83, 92, 114, 179, 189, 232
Бабкова В. С. – 167
Бабський Є. Б. – 103, 129, 149, 154, 155, 166, 199, 206
Бабук В. Г. – 101
Бажан М. П. – 15, 116, 150
Базилевич К. В. – 110
Балабай П. П. – 23, 189
Балабушевич А. І. – 167
Балковий П. М. – 140
Барабашов М. П. – 131
Баранівський О. М. – 149
Барбарич А. І. – 131
Бахрушин С. В. – 110
Бачуріна Г. Ф. – 20, 30, 105, 114
Баштик У. Д. – 189
Безпалій І. Г. – 72, 82, 103, 104
- Бейліс (Бейліс-Вирова) Р. А. – 189
Бельтюкова К. Г. – 103
Берг Л. С. – 15
Берлянт К. Ю. – 196
Бернштейн М. Д. – 161
Бернштейн С. Н. – 32
Белінський В. Г. – 85, 90
Беліцер В. О. – 52, 103, 104, 149, 193
Белоус О. Г. – 136, 185, 197, 241
Белоусов С. М. – 183, 225
Белянкін Ф. П. – 14, 68, 69, 75, 83, 86, 99, 111, 113, 124, 126, 151, 160, 161, 164, 165, 188, 191, 192, 198, 203, 206, 215, 216, 218, 219, 221, 222, 224, 229, 230, 242
Бистряков О. В. – 154
Білановський І. Д. – 25, 52, 101, 103
Білецький О. І. – 14, 17, 24, 29, 33, 34, 41, 42, 50–52, 58, 60, 61, 63, 66, 69, 73, 74, 76, 85, 88, 91, 95, 97, 108, 111, 113, 117, 126, 129–131, 134, 138, 144, 154, 160, 167, 174, 192, 193, 208, 210, 234, 241, 242
Білий М. Д. – 52, 86, 103
Білик Г. І. – 48, 103, 163
Білодід І. К. – 68, 138, 149, 241
Білявський О. Я. – 144
Бірюк Я. Д. – 154
Бірюкович П. В. – 118
Бобкова В. С. – 143
Боголюбов М. М. – 14, 32, 34, 56, 77, 86, 99, 132, 136, 178, 185
Богомолець Олег О. – 22
Богомолець О. О. – 8, 10, 14, 19, 22, 23, 34, 48, 51, 55, 61, 104, 141, 143, 156
Богусевич В. А. – 145
Бойко І. З. – 154
Бойко І. Д. – 69
Бондарський Б. С. – 86
Бондарчук В. Г. – 207

- Борзиловський Є. І. – 20
 Бордонос В. С. – 46
 Борзаковський Є. І. – 202
 Борисенко О. С. – 202, 209
 Борисенко Ю. О. – 32
 Борисов В. П. – 19
 Борисяк О. О. – 41
 Борковський В. І. – 186
 Брадїс Є. М. – 202
 Брауде С. Я. – 129
 Бреус К. А. – 132
 Бречкевич М. В. – 60
 Бризгалов Є. О. – 90, 101
 Бродський О. І. – 48, 56, 92, 127, 129,
 137, 179, 189, 210, 218, 232
 Брук А. С. – 92
 Будников П. П. – 61, 89, 93, 126, 129
 Буланкін І. М. – 52, 96, 193
 Булаховський Л. А. – 9, 14, 22, 25, 34,
 37, 42, 50, 63, 82, 86, 88, 91, 114,
 123, 138, 206, 210, 226, 241
 Бунін К. П. – 92
 Бурачинський О. М. – 101
 Бурвіков І. І. – 11, 26
 Бурксер Є. С. – 8, 13, 29, 34, 48, 55, 56,
 61, 71, 92, 127, 131, 169, 232
 Бутковський Й. М. – 182
 Бутник-Сіверський Б. С. – 29, 70, 140
 Бухало С. М. – 216, 219
 Буцик А. К. – 140
- В**авілов С. І. – 40, 45, 86, 93, 164
 Ваксман З. – 20
 Валуєв В. М. – 127
 Валяшко М. А. – 48, 92
 Вальтер А. К. – 127, 129
 Варвак П. М. – 99, 111, 169
 Варецький В. Л. – 219
 Василенко А. О. – 27, 28, 36, 48, 60, 71,
 75, 77, 88, 96, 98, 101, 102, 110, 114,
 118, 119, 126, 127, 177, 190, 202,
 215, 238
 Василенко П. М. – 17, 27, 28, 36, 101,
 102, 202
 Васильченко С. В. – 234
 Васильєв В. П. – 72
- Васильєв В. Ю. – 50, 89, 100, 119, 126,
 218
 Ващенко К. І. – 119
 Введенський А. О. – 17
 Вдовенко В. Г. – 124
 Вельс С. В. – 26
 Венгржанівська Н. С. – 154
 Вендт В. П. – 193
 Вервес Г. Д. – 131, 148, 161
 Виноградов К. О. – 20, 24, 42, 59, 112,
 127, 136
 Винокуров С. І. – 52
 Вишневський І. Ф. – 240
 Вігдорчик Й. М. – 129
 Візір П. Є. – 103, 104, 169
 Вільчинський М. М. – 239
 Вільчинський Т. Ф. – 23
 Вільямс В. Р. – 95, 161
 Вірник Д. Ф. – 77, 89, 156, 194
 Вісюліна О. Д. – 131, 144
 Владимиров В. І. – 52, 86, 104
 Власенко О. В. – 102, 114
 Власов О. В. – 46, 47, 55, 72
 Власюк П. А. – 18, 20, 21, 27, 30, 34,
 35, 38, 41, 59, 69, 71, 94, 96, 97,
 100–103, 110, 113–115, 118, 120,
 127, 132, 137, 139, 141, 143, 165,
 169, 175, 182, 186, 192, 195, 202,
 205, 209, 213, 216, 219, 231, 232,
 242
 Воблий К. Г. – 16, 17, 20, 23, 31, 38,
 42, 60, 63
 Вовчок І. Г. – 129
 Возняк М. С. – 32
 Воїстенський Н. М. – 48
 Вопілкін О. О. – 115, 157, 230
 Воробей М. І. – 186
 Воробйов Д. В. – 168
 Вороний Г. Ф. – 63, 82, 203, 238, 244
 Воронцов Д. С. – 149
 Вул Б. М. – 184
 Вялов О. С. – 187
- Г**абович М. Д. – 189
 Гаєвський Г. В. – 186
 Гак Д. В. – 17, 140

- Гапочка П. М. – 98, 154
 Гарбер Р. Й. – 113, 129
 Гарбузов В. Ф. – 89, 156
 Геккер М. А. – 129
 Герман В. Л. – 129
 Герцрікен С. Д. – 52, 229
 Гершензон С. М. – 34, 52, 83, 94
 Гетманчук П. С. – 114
 Глувчинський В. К. – 167
 Гнеденко Б. В. – 83, 116, 132, 178, 188, 203, 218, 229
 Гнип П. І. – 83, 126, 173, 209
 Голік О. З. – 22, 71, 129, 165, 216
 Голубуцький В. О. – 131, 140, 156
 Голов'янюк З. С. – 25, 35, 39
 Головін П. В. – 34, 88, 142, 180
 Головня В. А. – 189
 Горделадзе Ш. Г. – 16, 26, 131
 Горелік Л. Е. – 89
 Горєв М. М. – 104, 185
 Городецький В. М. – 209
 Городній П. Т. – 42, 44, 60, 62, 63, 69, 76, 110, 114, 140, 149, 154
 Горячкін В. П. – 226
 Готліб А. Д. – 50
 Готт В. С. – 98
 Грабовський П. А. – 234
 Граціанський М. М. – 7, 30, 180
 Гребельник П. Г. – 186
 Гребень Й. І. – 107, 157
 Гребень Л. К. – 96, 102, 114, 139, 147, 151
 Греков Б. Д. – 110
 Греков М. А. – 96, 114
 Грибівська К. М. – 154
 Григор'єв І. С. – 75, 77, 114, 238
 Гримальський В. Л. – 48
 Гринь Г. С. – 101, 241
 Гришко М. М. – 11, 18, 27, 28, 34, 35, 42, 47, 59, 62–64, 69, 72, 75, 82, 88, 90, 93, 94, 100, 101, 105, 106, 116, 144, 150, 162, 203, 205, 214, 221, 222, 229
 Гришкова Н. П. – 99
 Грінберг О. А. – 189
 Грінченко О. М. – 96, 101, 102, 114, 241
 Грозін Б. Д. – 9, 12, 17, 68, 77, 79, 91, 99, 107, 114, 157, 218, 219, 222
 Грудницька М. С. – 130, 160
 Гродський К. М. – 160
 Грунський М. К. – 36
 Губерґріц М. М. – 104, 200
 Гудзенко П. П. – 17, 140, 210, 234, 241, 245
 Гудзій М. К. – 14, 51, 60, 130, 160
 Гулий М. Ф. – 52, 97, 103, 104, 105, 114, 127, 149, 193, 209, 221
 Гуржій І. О. – 170
 Гурильова М. А. – 20, 164
 Гуртовий М. Є. – 136,
 Гуслистий К. Г. – 36, 69, 99, 140
 Давиденков М. М. – 124, 126
 Давидов Г. М. – 169
 Давидов О. С. – 184, 229
 Дайн Б. Я. – 129, 179
 Данилевський В. В. – 111, 126, 127, 136, 148, 149, 173, 209, 229, 236
 Даниленко В. М. – 145
 Данилов В. І. – 52, 108
 Дараган С. В. – 154
 Дашкевич В. Я. – 30, 97
 Делімарський Ю. К. – 8, 56, 180
 Делоне Л. М. – 33, 94, 130
 Демиденко С. Г. – 129
 Демиденко Т. Т. – 27, 35, 101
 Денисенко В. С. – 24
 Денисьєвський Б. С. – 72, 101
 Деркач В. С. – 46
 Дехтяр І. Я. – 52
 Джабаєв Джамбул – 17
 Джуваго В. П. – 209
 Динник О. М. – 10, 12, 13, 14, 23, 34, 50, 62, 67, 77, 86, 99, 222, 240
 Дідковський М. М. – 112
 Дідусь В. І. – 33, 101
 Дмитров Л. Д. – 140, 209
 Добрецов Л. М. – 189
 Добровольський А. В. – 204

- Доброхотов М. М. – 50, 114, 115, 125–127, 145, 152, 157–159, 168–170, 187, 192, 202, 205, 209, 218, 219, 229, 236, 238, 242
- Докучаєв В. В. – 95
- Дорошкевич О. К. – 19
- Дорошкевич О. О. – 19
- Доценко Б. П. – 189
- Драйгор Д. А. – 99, 169
- Дроботько В. Г. – 20, 34, 39, 60, 66, 77, 103–105, 114, 144, 193
- Дрожжин І. М. – 101
- Дроздов С. В. – 142
- Думанський А. В. – 48, 60, 71, 76–78, 83, 88, 92, 112, 114, 142, 160, 163, 179, 184, 189, 232, 242
- Душечкін О. І. – 18, 27, 35, 60, 68, 70, 76, 83, 86, 88, 92, 100–102, 113, 114, 121, 127, 168, 169, 186, 202, 218, 233, 242
- Дядиченко В. А. – 36, 99
- Дяченко В. Є. – 136
- Дяченко М. І. – 131
- Дьяченко С. С. – 46
- Е**йтинген Г. Р. – 101
- Є**втушенко І. Є. – 112, 136
- Єгорова К. О. – 230
- Єлін М. Д. – 115
- Ємельяненко П. Т. – 68
- Ємчук Є. М. – 43, 68, 103
- Єневич Ф. Ф. – 17
- Єременко-Швець О. С. – 135, 136, 140, 209
- Єрмаков М. В. – 25, 52, 59, 86, 101
- Єрмолаєв К. О. – 219
- Єршов В. М. – 135
- Єфіменко (Єфименко) П. П. – 12, 23, 30, 36, 60, 67, 97, 107, 140, 145, 165, 187, 210, 235, 242
- Єфремов Г. Д. – 127
- Ж**адін Б. Ф. – 112, 136
- Железняк Й. А. – 211
- Жербін М. М. – 157
- Жернов І. Є. – 180
- Жилко Ф. Т. – 138, 207
- Жудін М. Д. – 14, 99
- Жузе В. П. – 184
- Журавель П. А. – 86
- Журбін О. І. – 18, 35, 70
- З**аболотний В. Г. – 125
- Заболотний Д. К. – 160, 161, 169
- Завірюха С. В. – 116, 165, 167, 168, 185, 212
- Заднин В. Ф. – 127
- Задонцев А. І. – 96, 114
- Зайцев Я. А. – 154
- Заньковецька М. – 195
- Засс В. М. – 112
- Засядько А. Ф. – 15
- Захариков М. А. – 209
- Захарчук Ю. М. – 187
- Захваткін В. О. – 23
- Зведенюк П. Х. – 156
- Зверезомб-Зубовський Є. В. – 18, 25, 39, 72, 101, 118, 121, 140, 141, 144, 149
- Зейдліц П. М. – 129
- Зеленко І. Н. – 218
- Зелігман С. Б. – 101
- Зеров Д. К. – 8, 19, 20, 21, 48, 60, 68, 71, 97, 98, 103, 105, 114, 127, 128, 131, 141, 144, 169, 202, 241
- Зеров К. К. – 55
- Зименко П. М. – 209
- Зленко А. М. – 17
- Зозуля М. В. – 209
- Золотоверхий І. Д. – 115, 149, 153, 162, 167, 196, 210, 219
- Зосимович Д. П. – 124, 142
- Зражевський А. І. – 18, 70, 101, 186
- І**ванов Л. М. – 36, 42, 55, 64
- Івлєв В. С. – 23, 86
- Ільїн В. С. – 140
- Ільченко І. К. – 96, 114
- Юфанов Д. М. – 154

Ісакович В. М. – 51, 83, 99, 145, 165
 Ісаченко Б. Л. – 34, 89, 103, 106, 111, 144
 Ішлінський О. Ю. – 111, 132, 136, 144, 167, 178, 188, 240
 Іщенко І. М. – 20, 104, 200
Й
 Йоффе А. Ф. – 184
К
 Кавецький Р. Є. – 12, 23, 40, 46, 51, 77, 83, 88, 99, 104, 114, 127, 128, 185, 200, 203, 206, 209, 217, 235, 246
 Каганович Л. М. – 59
 Казимиров О. А. – 186
 Калачиков А. І. – 127, 202
 Калашніков С. Г. – 184
 Калина З. Е. – 70
 Калинович М. Я. – 60, 82, 114
 Кальченко Н. Т. – 221
 Карпенко В. В. – 107, 204, 209, 237
 Карпенко Г. В. – 7, 13, 25, 29, 34, 36, 39, 61, 62, 64, 73, 75, 76, 83, 99, 111, 126, 140, 143, 145, 153, 165, 168, 198, 207, 213, 218, 225
 Карпухін П. П. – 19, 36, 88
 Кар Тіг Лукрецій – 9
 Касименко О. К. – 69, 83, 99, 110, 114, 131, 137, 140, 173, 210, 242
 Касьян В. І. – 22
 Касьяненко В. Г. – 52, 92, 103, 104, 167, 176, 203, 234, 242
 Катонін Є. І. – 140
 Кащенко М. Ф. – 221
 Квітницька І. С. – 48
 Кедров Б. М. – 58
 Кирилук Є. П. – 14, 24, 52, 130, 156
 Кисельов О. І. – 24
 Кисіль І. М. – 14
 Кичигін М. О. – 107, 209
 Кільчевський М. О. – 43
 Кінкулькін Б. О. – 38
 Кіпарисова В. В. – 196
 Кіпріанов А. І. – 8, 15, 17, 19, 20, 31, 33, 34, 38, 41, 42, 44, 47–50, 52, 56, 59, 64, 67, 68, 71, 75, 83–88, 92, 109–111, 114, 117, 124, 127, 129, 132, 158, 169, 178, 180, 181, 186, 192, 219, 232, 242
 Клейн Б. І. – 103, 144
 Клецький Л. М. – 155
 Клименко В. Я. – 167
 Клоков В. І. – 17, 140
 Клоков М. В. – 20, 103, 131
 Ковалевська П. Я. – 107
 Ковалевський А. К. – 101, 167
 Коваленко А. Д. – 14, 135, 213, 219, 230, 231, 242
 Коваль А. – 135
 Кодимський І. П. – 23
 Козакевич Т. А. – 177
 Козицький П. О. – 29, 143
 Козій Г. В. – 85, 187, 189
 Козлов В. М. – 115
 Коленчук К. І. – 14, 99
 Колесник І. Д. – 96, 114
 Колесса Ф. М. – 9, 19, 29, 143
 Комар А. П. – 111, 127, 136, 229
 Комарницький О. М. – 208
 Комісаренко В. П. – 7, 104, 184
 Кондак М. А. – 107, 209
 Кондратюк Є. М. – 163
 Кононов – 55
 Консевич А. І. – 39, 50, 66, 75, 150, 191, 215
 Копилович Ю. А. – 129
 Копитов В. Ф. – 209
 Копиця Д. Д. – 17
 Корецький В. М. – 113, 118, 126, 148, 151, 164, 165, 173, 177, 184, 192, 205, 206, 210, 215, 217, 229, 242
 Корнев К. А. – 30
 Корнійчук О. Є. – 10, 14, 24, 35, 88, 91, 130, 160
 Корноухов М. В. – 68, 99, 218
 Коробко М. І. – 209
 Короткоручко В. П. – 128, 186, 193
 Корсунський М. І. – 129
 Корф А. Г. – 124
 Корчак-Чепурківський О. В. – 42
 Косарик Д. М. – 140, 170
 Костецький Б. І. – 99
 Костромін М. І. – 168

- Кострюкова К. Ю. – 103
Котельников О. К. – 10, 27, 107
Котіков М. А. – 127
Коткова К. І. – 193
Котляревський І. П. – 98, 234
Котов М. В. – 218
Котов М. І. – 20, 34, 90, 103, 112, 131
Коцюбинський М. М. – 234
Кочерга М. А. – 211
Кочерженко О. Н. – 204
Кравець В. І. – 157
Крамаренко Л. П. – 101, 195
Краюхін Б. В. – 42, 52, 86, 103, 104
Крейн М. Г. – 32, 178, 203
Кржижановський Г. М. – 37
Крижанівський С. А. – 130, 160
Крилов М. М. – 63, 64, 111, 146
Крип'якевич І. П. – 32, 36, 51, 52, 55
Криштофович А. М. – 62
Крупський М. К. – 101, 102
Крутікова Н. Є. – 161, 207
Кудінов М. П. – 96
Кудінов П. Д. – 114
Кузнєцов В. І. – 159, 209
Кузнєцов О. М. – 23
Кузнець С. А. – 96
Кузьмін В. А. – 92
Кулешов М. М. – 33, 96, 100, 101, 201
Куликовський В. П. – 28
Кульський Л. А. – 180
Купченко Г. А. – 96
Куп'янський Й. Я. – 14
Курдюмов Г. В. – 13, 21, 24, 28, 33, 34, 39, 49, 50, 52, 67, 69, 75, 111, 127, 179
Кухтенко О. І. – 115, 157, 214
Кучеров П. С. – 9, 17, 23, 37, 68, 69, 71, 75, 77, 78, 88, 96, 97, 105, 114, 115, 126, 127, 138, 148, 150, 152, 157, 214, 219, 225, 226, 232, 236, 242
Кучумов П. В. – 33, 101
- Лаврентьев М. О. – 8, 12, 25, 32–34, 38, 41, 48, 56, 59, 63, 69, 82, 85, 88, 90, 111, 132, 136, 178
Лаврентьева Є. В. – 142
- Лавріненко Д. Д. – 35, 36, 70, 88, 101, 127, 138, 167, 186
Лавров П. А. – 69, 99
Лавров Ф. І. – 24, 30, 34, 39, 67, 69, 75
Лаврова О. З. – 196
Лазаренко А. С. – 23, 189, 230, 231
Лазурський О. В. – 118, 182, 202
Лапін – 118
Ларін Б. О. – 36, 211
Ларіонов Д. К. – 98
Лашкар'юв В. Є. – 14, 34, 52, 68, 69, 88, 110, 111, 113, 126, 127, 130, 136, 139, 141, 143, 161, 178, 184, 192, 197, 232, 236
Лебедев В. К. – 186
Лебедев С. І. – 90, 101, 128, 144, 163
Лебедев С. О. – 20, 41, 53, 54, 60, 61, 67, 69, 71, 74, 76, 82, 85, 87–89, 97, 100, 107, 110, 114, 124, 126, 135, 144, 161, 209, 218, 219
Лебединський В. В. – 189
Леве Н. Ф. – 50
Лейвіков Й. Ю. – 240, 242
Лейпунський О. І. – 43, 47, 56, 116, 127, 136
Ленін В. І. – 37, 115, 138
Леонов М. І. – 150
Леонтович О. В. – 23, 51, 199
Липа О. Л. – 9
Лисенко Т. Д. – 41, 93, 95, 102, 113, 114
Лисін Б. С. – 43
Литвин К. З. – 17, 29, 30
Литвиненко Г. Т. – 214
Лихварь Д. Ф. – 34, 90, 101, 118
Ліфшиць І. М. – 113, 129
Лобко А. О. – 135
Логінов Б. Й. – 101, 186, 202
Логінов Б. М. – 96, 114
Лось Ф. Є. – 8, 36, 65, 99
Луговцов М. В. – 40, 50, 88, 91, 113, 126, 136, 140, 161, 190, 214, 218, 229, 238
Лукін Є. І. – 86
Лукірьський П. І. – 189
Лур'є О. Ю. – 104, 200

- Лучицький В. І. – 8, 21, 29, 34, 44, 56, 60, 72, 77, 88, 113, 114, 156
 Ляндраес Д. М. – 135
 Ляшенко В. І. – 184
 Лященко П. І. – 32, 38, 77, 114, 146, 155
- М**айданов О. П. – 129
 Макара А. М. – 186
 Макаревич В. А. – 101
 Макєва В. К. – 20
 Маков К. І. – 61, 71, 77, 113
 Маковлєв В. П. – 204
 Максимчук К. В. – 143
 Малашенко Г. Д. – 18
 Малашенко С. В. – 9, 14, 68, 99, 207
 Малина М. К. – 230
 Манжура І. І. – 234
 Манзій С. Ф. – 165, 210
 Мануїльський Д. З. – 17, 36, 60, 97, 99
 Мануйлов С. Ф. – 112, 136
 Маньковський Б. М. – 209
 Маркевич О. П. – 48, 52, 72, 82, 86, 103, 104, 112, 127, 144, 176
 Маркелов Г. І. – 200
 Марковський П. Т. – 39, 107, 209, 218
 Марковський Ю. М. – 48, 52, 86, 103, 104
 Марчук П. Д. – 104, 144, 185, 210
 Маслов С. І. – 14, 24, 51, 60, 86, 130, 160
 Матвієнко О. М. – 154
 Матвійчук М. Ф. – 187
 Матюха В. І. – 242
 Матях О. М. – 167, 207
 Мацкевич В. В. – 96, 102, 114
 Мацков Ф. П. – 33, 96, 100, 101
 Медведєва Н. Б. – 34, 46, 51, 55, 185, 200
 Медведєва Нат. Б. – 25, 101
 Медовар Б. І. – 33, 37, 186, 192, 195
 Меженко (Іванов-Меженко) Ю. О. – 9, 11, 13, 19, 37, 46, 51, 53, 62–64
 Мейтін М. С. – 167
 Мельник – 50
 Мельников Г. Б. – 86
 Менделєєв Д. І. – 41, 129
- Мирний Панас – 140, 234
 Мирюта Ю. П. – 94
 Митропольський Ю. О. – 169
 Михайлов А. Г. – 157
 Михайловський А. Г. – 27
 Мишко Д. І. – 140
 Мігаль Н. К. – 142
 Мікоян А. І. – 30, 39
 Мілях О. М. – 13, 83, 107, 114, 135
 Мінервін С. М. – 46
 Мінц І. І. – 110
 Мінчин Б. М. – 131, 161
 Міселюк О. Г. – 184, 229
 Міцкевич Адам – 111
 Мічурін І. В. – 95, 203
 Мішенєв В. Г. – 30
 Младенцев А. М. – 46
 Мовчан В. А. – 12, 52, 77, 83, 86, 99, 103, 144, 185
 Могила М. Т. – 104
 Модилєвський Я. С. – 20, 27, 48, 103
 Можейко О. М. – 101, 241
 Мокляк В. І. – 202
 Молоденський М. С. – 142
 Молостов А. С. – 96, 114
 Монтейль – 30
 Моргуліс Н. Д. – 129, 136, 178, 184, 189
 Мороз З. П. – 161
 Морочковський І. І. – 218
 Морочковський С. Ф. – 8, 20, 25, 90, 101, 103
 Муравйов В. П. – 18, 25, 27, 39, 100, 101, 138
 Мурашко М. П. – 101
 Мустяца П. С. – 114
- Н**авашенко М. С. – 106
 Нагорний В. Н. – 27, 28, 59, 200
 Нагорний О. В. – 149, 154
 Назаренко І. Д. – 17, 30
 Назимко М. Я. – 26, 47
 Наследов Д. М. – 184
 Натансон Е. М. – 180
 Недужий І. П. – 209
 Нейман Й. М. – 34, 55

- Неймарк І. О. – 92
 Непомняца М. Л. – 103
 Несвітський Я. І. – 59, 101, 102
 Нестеренко А. Д. – 107
 Нестеров П. П. – 115, 117, 131, 157, 214, 225
 Нестеров П. М. – 149
 Нефедов П. М. – 209
 Нечипоренко С. П. – 218
 Нікітін В. М. – 48, 196
 Нікітіна Є. П. – 196
 Ніколаєвська О. Й. – 48
 Новиков Б. Г. – 52, 82, 103
 Новиков М. І. – 98
 Новиченко Л. М. – 135
 Норець О. П. – 48
- О**вандер М. Е. – 29, 69, 98, 115, 136, 185
 Овечкін С. К. – 33, 101
 Огієвський А. В. – 77, 112
 Огоновський В. П. – 32
 Одуха А. З. – 188
 Озерний М. Є. – 96
 Оканенко А. С. – 27, 34, 35, 101
 Оксіук П. Ф. – 20, 103
 Окснер А. М. – 20, 101, 103
 Омеляненко М. Е. – 116, 210
 Ольшанський М. А. – 96, 114
 Омеляновський М. Е. – 29, 42, 60, 68, 69, 83, 97, 107, 114, 116, 126, 185, 207, 209, 212, 234, 235, 237, 241, 242, 244
 Орлов О. Я. – 11, 16, 78, 131, 142, 181, 203
 Орловський А. В. – 20
 Осадчий Ф. П. – 103
 Островерх М. Х. – 156, 225
 Островська Л. К. – 101
 Остроградський М. В. – 203
- П**авленко А. М. – 77, 136
 Павленко І. Г. – 129, 130
 Павлій П. Д. – 24
 Павлов І. П. – 11, 129, 141, 145, 154, 155, 182, 206, 217, 235, 246
- Павлов П. Й. – 48
 Павлович М. В. – 209
 Павлушина Г. Я. – 209
 Падалко А. С. – 144, 234
 Пак В. С. – 115, 117, 157, 225
 Палладін О. В. – 7, 10, 12, 14, 18, 20, 22, 23–25, 29, 30, 33, 34, 39, 40, 42, 44, 45, 49, 51, 52, 59, 61, 64, 65, 67–69, 71, 72, 74, 77, 78, 83–85, 87, 88, 90, 93, 97, 103, 104, 110–112, 115, 125, 129, 131, 139, 141, 143, 148, 149, 152, 154, 176, 182, 190–193, 201, 206, 210, 219, 226, 229, 242, 243
 Панащенко І. П. – 89
 Панкратова Г. М. – 110
 Пасічник М. В. – 71, 116, 132, 136, 184, 189, 243
 Пастернак С. І. – 189
 Патон Б. Є. – 37, 115, 185, 192, 218
 Патон В. Є. – 13
 Патон Є. О. – 26, 29–31, 33, 38, 45, 47, 64, 68, 72, 74, 85, 88, 89, 112, 113, 124, 125, 130, 156, 158, 161, 166, 167, 185, 190–192, 198, 219, 232
 Пекар С. І. – 89, 113, 116, 136, 179, 184, 214
 Пелькіс П. С. – 64
 Пеньков О. М. – 13, 99, 115, 131, 157, 230
 Перков В. Т. – 159
 Першин П. М. – 87, 89, 114, 115, 127, 137, 148, 152, 155, 169, 194, 201, 202, 222, 224, 243
 Петерс А. О. – 124
 Петренко І. Г. – 154
 Петров О. І. – 89, 155
 Петров О. Й. – 209, 222
 Петров С. Й. – 154
 Петровський В. Є. – 156
 Петровський М. Н. – 8, 17, 36, 42, 52, 55, 60, 65, 69, 99, 140
 Петрушевський Ю. К. – 48
 Пивовар М. П. – 234
 Пивоваров М. П. – 149, 160, 241
 Пимоненко М. К. – 229

- Писаренко Г. С. – 30, 38, 64, 75, 99, 226
Писаржевський Л. В. – 232
Пишкін Б. А. – 112, 202, 229
Підоплічко І. Г. – 63, 75, 103, 238
Підоплічко М. М. – 34, 103
Підтиченко М. М. – 98
Пільгук І. І. – 52
Пількевич С. Д. – 140
Пінес Б. Я. – 129
Плесецький П. Ф. – 96, 114
Плеський Г. М. – 154
Плетньов А. – 106
Поварницін В. О. – 103
Повх І. Л. – 126
Погребняк П. С. – 12, 17, 18, 23, 27, 28,
34, 35, 60, 70, 73, 77, 86, 90, 97, 99–
102, 112, 117, 121, 127, 128, 136,
144, 145, 148, 151, 167–169, 173,
182, 186, 188, 190–192, 197, 199,
201–203, 214, 216, 219, 222, 225,
228, 232, 237, 242
Подчасов П. Г. – 14
Поляков І. М. – 33, 94, 130, 135, 205,
209
Поляков М. В. – 129
Поляков М. С. – 115, 117, 157, 225
Поляков П. С. – 75, 99, 111
Попов В. П. – 18, 26–28, 30, 35, 96, 100,
101, 114, 202
Попов М. А. – 142
Попов М. Г. – 23, 70, 74
Попов П. М. – 14, 24, 29, 51, 60, 130,
143, 160
Попов Ф. А. – 96, 114, 241
Порфир'єв В. Б. – 23, 113, 187, 230, 231
Порядко А. М. – 157
Поспелов В. П. – 23, 25, 39, 72, 88, 98,
101, 118
Похитон П. П. – 168
Прендель А. Р. – 86
Примак Ф. Я. – 104
Прихотько А. Ф. – 136, 179
Проскура Г. Ф. – 8, 10, 16, 20, 25, 34,
37, 42, 52, 59, 73, 89, 107, 126, 135,
218
Протопопов В. П. – 46, 104, 154, 203,
206, 238, 239
Прядко О. М. – 115
Птуха М. В. – 11, 17, 19, 21–23, 34, 37,
59, 60, 65–67, 78, 81, 82, 88–90,
107, 109, 111, 112, 114, 140, 154–
156, 160, 164, 169, 170, 177, 182,
184, 192
Пузанов І. І. – 112, 136
Пустоход П. І. – 89, 140, 156
Пушкін О. С. – 125, 129, 140
Пфейффер Г. В. – 26
Пшеничний П. Д. – 96
П'ятигорський Л. М. – 129
Рабінович В. М. – 96, 114
Радзіковський Б. Є. – 89
Радищев О. М. – 150
Радутман І. І. – 146
Радченко А. Я. – 156, 197, 225
Расвський Г. В. – 192
Райсман Я. Н. – 154
Рапопорт І. М. – 136
Ревуцький Л. М. – 29
Ремез Є. Я. – 32, 136, 178, 203
Рибкін О. Д. – 115, 157
Рильський М. Т. – 17, 24, 29, 42, 60,
64, 70, 91, 114, 143, 160, 166, 193,
210, 234, 245
Родін В. М. – 127
Родіонов С. П. – 77, 127, 202, 218
Рождественський Г. Г. – 92
Розенберг М. А. – 77
Рознатовський В. Д. – 167
Розов Л. Д. – 127, 169
Розовський І. Л. – 112
Ройтер В. А. – 22, 129, 179, 350
Ролл Я. В. – 20, 22, 23, 34, 35, 41, 48,
52, 59, 60, 68–70, 80, 86, 87, 92,
103–105, 112, 127
Романенко І. Н. – 13, 24, 83, 89, 96,
118, 156, 194
Роміцин А. А. – 167, 234, 242
Рубач М. А. – 36, 60, 69, 89, 99, 155
Рубашевський А. А. – 156

- Рубенчик Л. Й. – 52, 68, 86, 103, 104, 114, 144
Рубінштейн А. М. – 189
Рубцов Л. І. – 90, 101
Руда Б. З. – 209
Рудинівський Г. П. – 101
Рудинський М. Я. – 126, 140
Рудковський Г. П. – 208
Руднєв В. В. – 17, 55, 140
Руднєв Д. Ф. – 8, 18, 25, 39, 101
Рудь М. П. – 154
Румянцев О. М. – 194, 201, 210, 214, 217, 219, 229, 236
Русов М. Т. – 129
Рякін – 92
Рясной А. А. – 50
- Савицький М. І. – 28
Савін Г. М. – 17, 32, 39, 58, 78, 84, 85, 144, 147, 178, 231, 240
Савінов Б. Г. – 138
Савулеску Троян – 201
Савченко М. Х. – 96
Савчук М. П. – 98, 103, 104, 163
Самілов М. І. – 101
Самцевич С. А. – 70, 101, 186
Санков М. Н. – 17
Свенціцький І. С. – 186
Свєчников В. М. – 50, 60, 126, 190
Свинцов А. В. – 239
Свириденко П. О. – 25, 52, 72, 73, 77, 82, 94, 96, 97, 101, 103–106, 114, 132, 138, 144, 162, 164, 173, 176, 192, 195, 199, 205, 208, 238, 242
Севбо П. І. – 8, 13, 186
Сельський В. О. – 28, 53, 142, 187
Семененко М. П. – 56, 77, 83, 91, 97, 99, 105, 112, 113, 117, 118, 128, 142, 152, 155–158, 161, 166, 167, 180, 190–192, 194, 196, 197, 207, 210, 214–216, 219, 222, 224, 225, 231, 242
Середенко Б. М. – 27, 28, 50, 63, 101, 102
Середенко М. М. – 43, 63, 89, 127, 156, 194
- Серенсен С. В. – 27, 28, 53, 99, 101, 102
Серіков П. М. – 90, 101
Силакова Г. І. – 104
Симоненко І. Ф. – 170
Синельников К. Д. – 11, 56, 129, 130, 184, 192, 208, 221
Синицький М. М. – 103, 144
Синиця М. С. – 209
Синцов Д. М. – 8
Сиротинін М. М. – 46, 104, 185
Сисоєв А. М. – 129
Ситий М. М. – 113, 136
Сігов О. О. – 50
Сільвестров І. І. – 17, 28, 32, 47, 82, 91, 124, 144, 167, 212, 230
Скепнер А. А. – 218
Скориков Ф. В. – 18
Скугаревська Н. Н. – 130
Славін Л. М. – 34, 36, 60, 77, 99, 100, 140, 145, 167, 225
Славянов М. Г. – 168
Слинько І. І. – 140
Слободян Р. Т. – 112, 219
Слуцкін А. О. – 129
Смирнов А. А. – 136, 175
Смирнова-Замкова О. І. – 104
Смішко М. Ю. – 189
Совінський В. В. – 8, 52
Сокирко Л. Г. – 14
Соколов Ю. Д. – 32, 131, 136, 178, 203
Соколовський І. В. – 23
Соколовський О. І. – 90, 98, 101
Соколовський О. Н. – 9, 36, 68, 98, 100–102, 114, 125, 202, 241
Сокур І. Т. – 75, 103
Солдатов О. Г. – 164, 186
Сорені Е. Т. – 52, 103, 144
Сосновський І. О. – 98
Спасокукоцький Ю. О. – 104
Співак Е. Г. – 30, 60
Сталін Й. В. – 37, 64, 139, 144, 152, 164, 206, 207, 212, 215
Старинкевич Є. І. – 126
Стародубов К. Ф. – 92
Старченко В. Ф. – 27, 55

- Стебун І. І. – 126
 Степанів О. І. – 32
 Стефанік В. С. – 234
 Стецюк К. І. – 99
 Стражеско М. Д. – 20, 34, 37, 42, 46, 104
 Страутман Ф. Й. – 189
 Страхов Т. Д. – 33, 96, 101
 Стрельнікова М. М. – 33, 101
 Строкач Т. А. – 142
 Субботін С. І. – 53
 Суворов О. В. – 201
 Супруненко М. І. – 147, 186
 Суслопаров М. З. – 51
 Сухомел Г. Й. – 7, 13, 34, 71, 99, 112, 114, 126, 127, 137, 167, 202, 218, 236

Табулевич Й. Т. – 26
 Тамарченко Д. О. – 14, 51
 Танцюра Г. Т. – 225
 Таранов Б. П. – 107, 140, 237
 Таранов В. І. – 135
 Таранов О. Я. – 129
 Таращанська З. П. – 218
 Тарнавський М. Д. – 52, 72
 Татаринов Є. О. – 34, 51, 55, 83, 104
 Татаринов К. А. – 189
 Татомир К. І. – 36, 115, 117, 157, 225
 Теленга М. А. – 25, 52, 101, 114, 118, 140, 144
 Теплицький В. П. – 43, 48, 63, 89
 Тереножкін О. І. – 145
 Терещенко І. П. – 50, 82, 177
 Терпугов М. В. – 111
 Тетельбаум С. І. – 107
 Тимофєєв П. В. – 189
 Тимофєєвський О. Д. – 77, 104
 Тихомиров М. М. – 110
 Тихонов В. Н. – 112, 136
 Тичина П. Г. – 14, 24, 51, 60, 91, 114, 130, 160
 Тімірязєв К. А. – 95
 Ткаченко В. Г. – 9, 34, 69, 116
 Ткаченко М. М. – 140
 Ткачук В. Г. – 77
 Ткачук Л. Г. – 189

 Товбін М. В. – 52, 55, 86, 104
 Толмачов І. М. – 100
 Толошок Х. Г. – 155
 Толубинський В. І. – 107, 140, 159, 202, 204, 209, 246
 Торштейн Г. А. – 154
 Третяков Г. І. – 209
 Третяков Д. К. – 8, 9, 12–14, 16, 22, 23, 34, 41, 42, 48, 51, 52, 59, 65–67, 76, 80, 82, 86, 88, 93, 94, 103
 Трутень І. Д. – 129
 Тульчинська В. П. – 96, 103
 Тутковський П. А. – 207, 222
 Тхоржевський В. М. – 101
 Тюленєв М. О. – 96, 101, 114, 131, 182, 205, 225
 Тюлін О. Ф. – 27

Українка Леся – 234
 Ульянова А. Д. – 154
 Усенко І. С. – 77, 218
 Усенко О. В. – 154
 Усиков О. Я. – 129
 Утєвський А. М. – 52, 96, 103, 193

Фаловський О. О. – 180
 Федоров Є. П. – 131, 142, 181
 Федоров Іван – 127
 Федоров М. М. – 13, 25, 34, 50, 144, 185
 Федотов – 26
 Фейгін Я. Г. – 51, 53, 60, 65, 68, 88, 89, 99, 116
 Фердман Д. Л. – 34, 52, 69, 83, 86, 103, 104, 127, 193
 Фесенюк О. М. – 202
 Фіалков Я. Н. – 9, 12, 34, 60, 92, 114, 127, 129, 179, 189, 244
 Фіалковська О. О. – 107
 Фідельов О. С. – 115, 157, 159
 Філатов В. П. – 20, 46, 88, 104, 132, 144, 146, 209, 239
 Філіппов А. П. – 73, 135
 Флоровський А. М. – 118
 Фольборт Г. В. – 52, 97, 104, 149, 154, 193, 199, 200, 206, 216

- Фоменко Г. С. – 127, 129
 Франко І. Я. – 8, 188, 234
 Францевич І. М. – 40, 48, 50, 59, 64, 77, 115, 127, 129, 135
 Френкель Г. М. – 34, 103, 104
 Фролов О. М. – 126
 Фрумін І. І. – 186, 192
- Х**алепо Т. І. – 140
 Хандога Т. П. – 209
 Харкевич О. О. – 99, 114, 116, 136, 179
 Холодний М. Г. – 20, 23, 27, 34, 35, 48, 56, 67, 68, 69, 94, 136, 144
 Холмський В. Г. – 140
 Хомчук О. Я. – 52, 104
 Хорошило Г. І. – 209
 Хотимченко М. М. – 126, 181, 201
 Хренов К. К. – 8, 9, 11, 14, 24, 26, 30, 32, 33, 38, 60, 93, 99, 114, 124, 126, 236
 Хржановський В. Г. – 189, 209
 Хрущов М. С. – 24, 31, 147
 Хрущова (Хрущова-Карпенко) К. В. – 64, 107
- Ц**ветков П. К. – 211
 Цілуйко К. К. – 68, 138, 167
 Цесевич В. П. – 106, 131, 177, 193, 195, 210, 225
 Цукерник Л. В. – 7, 64, 107, 218
- Ч**абан П. С. – 90
 Чавдаров С. Х. – 241
 Чаговець В. Ю. – 51, 129
 Чаговець Р. В. – 52, 103, 149, 193
 Чайковський А. Ф. – 202, 221
 Чалий В. П. – 77, 232
 Чалий Д. В. – 130
 Чекмарьов О. П. – 92
 Чепінога О. П. – 52, 103, 128
 Черкес О. І. – 46, 149
 Чернець А. Н. – 154
 Черниш К. К. – 187
 Черниш О. П. – 187
 Чернишов Б. І. – 72, 88, 103, 147, 180, 189, 214
- Чернишова Н. Ф. – 214
 Чернобильський Й. І. – 107, 115, 157, 209
 Чернояров М. В. – 101, 116
 Черняк М. І. – 28, 99, 235
 Чипінг Г. О. – 211
 Чудновський В. Г. – 14, 99
- Ш**алит М. С. – 70, 101, 186
 Шамрай А. П. – 14, 51, 126, 161
 Шамурін С. І. – 86
 Шанін В. П. – 209
 Шапа П. К. – 140
 Шаргородський С. Д. – 169, 180
 Шателен М. А. – 10
 Шаховський С. М. – 52
 Швецов П. Д. – 107, 209
 Швець Г. І. – 112
 Швець І. Т. – 15, 20, 39, 42, 47, 54, 71, 76, 107, 126–129, 135, 158, 159, 169, 173, 202, 204, 207, 209, 213–216, 219, 224, 226, 228, 231, 232, 238, 242, 243, 246
 Шевельов І. Н. – 98
 Шеверницький В. В. – 186, 192
 Шевченко А. Ю. – 156
 Шевченко Т. Г. – 24, 89, 134, 234
 Шевченко Ф. П. – 17, 36, 83, 99, 140, 170, 213, 219, 234, 235
 Шевченко Я. О. – 159
 Шека З. А. – 180, 189
 Шека І. А. – 169
 Шефер Т. В. – 154
 Шило С. Й. – 98
 Шилов Є. О. – 64, 74, 92, 127, 232
 Шинкарьов О. Ф. – 218
 Шкорбатов Л. А. – 86
 Шлепаков М. С. – 29, 124
 Шмальгаузен І. І. – 52, 77, 94
 Шмаргонь Є. М. – 101
 Шматок Є. Г. – 96
 Шовкопляс І. Г. – 170, 222, 235
 Шокол О. А. – 169
 Шоломій Ю. М. – 156, 197
 Штаєрман І. Я. – 40
 Штепанек С. І. – 112

Штокало Й. З. – 32, 77, 99, 114, 136,
158, 178, 185, 188, 226, 231

Щербань О. Н. – 115, 157

Щербин М. Я. – 98

Щорс М. О. – 145

Щурат В. Г. – 21, 84, 85

Щурат С. В. – 32

Юр'єв В. Я. – 33, 60, 68, 88, 100, 101,
117, 138

Юрк Ю. Ю. – 116, 214

Юрченко П. Г. – 29

Юшков С. В. – 36, 110

Якимчук П. Г. – 101

Ямницький А. Н. – 129

Ярема Я. Я. – 32

Ярін В. М. – 14

Яровий В. І. – 114

Яснопольський Л. М. – 89, 127, 155, 169

Ястребов Ф. О. – 36, 55, 99

Яценко О. Є. – 96

СПИСОК АБРЕВІАТУР ТА СКОРОЧЕНЬ*

агітрейси	– агітаційні рейси
акад.	– академік
академпроект	– академічний проект
альпінарій	– кам'яна гірка з низькорослими рослинами
АН	– Академія наук
арк.	– аркуш
АРСР	– Азейбарджанська Радянська Соціалістична Республіка
АТФ	– аденозинтрифосфат
АЦС	– антиретиккулярна цитотоксична сиворотка
б.	– бульвар
БИН АН СССР	– Ботанический институт АН СССР
біофлора	– біологічна рекультивация земель
Ботсад	– ботанічний сад
БРСР	– Білоруська Радянська Соціалістична Республіка
буд.	– будинок
в.о.	– виконуючий обов'язки
в т. ч.	– в тому числі
ВАСГНІЛ, ВАСХНІЛ	– Всесоюзна академія сільськогосподарських наук ім. В.І. Леніна
ВК ВМС	– Военный комиссариат Военно-морских сил
ВКП (б)	– Всесоюзна комуністична партія більшовиків
ВЛКСМ	– Всесоюзный Ленинский Коммунистический Союз Молодежи
ВМС	– Военно-морские силы
ВНИРО	– Всероссийский научно-исследовательский Институт Рыбного хозяйства и океанографии
ВНИС	– Всесоюзная научно-исследовательская станция
ВНИТОМаш	– Всесоюзное научное инженерно-техническое общест- во машиностроителей
военкомат	– военный комиссариат
ВРТ ім. О. С. Попова	– Всесоюзне радіотехнічне товариство імені О. С. По- пова
ВТИ	– Всероссийский теплотехнический институт
ВТИЗ	– Всесоюзный государственный трест строительно- технических изысканий

* До «Списку» не включено найпоширеніші загальноприйняті скорочення та окремі скорочення, що розкриті безпосередньо в документах.

втуз	– высшее техническое учебное заведение
ВУАН	– Всеукраїнська академія наук
вуз	– вищий учбовий заклад
ВУЦВК	– Всеукраїнський Центральний Виконавчий Комітет
ВХТ ім. Д. І. Менделєєва	– Всесоюзне хімічне товариство ім. Д. І. Менделєєва
ВЦРПС	– Всесоюзна Центральна Рада Професійних Спілок
ВЭИ	– Всероссийский электротехнический институт
ГЭС	– гідроелектростанція
ГИКЮжруде	– Государственная инспекция по качеству южных железных руд
Гипронефтемашвосток	– Государственный научно-исследовательский институт нефтяного машиностроения Восточных районов
Гипроуглемаш	– Проектно-конструкторский и экспериментальный институт угольного машиностроения
Главгастроном	– Главное управление показательных магазинов по торговле продуктами товарами
Главводхоз	– Главное управление водного хозяйства
Главлит СССР	– Главное управление по делам литературы и издательств СССР
Главмостострой	– Главное управление по строительству мостов в городе Москве
Главунивермаг	– Главное управление показательных магазинов по торговле промышленными товарами
год.	– година
Горком	– городской комитет
Горсовет	– городской совет
Госиздат	– государственное издательство
Гослесфонд	– государственное управление лесными фондами
Госплан	– Государственная плановая комиссия
Госпрозрахунок	– планове керування будівельним виробництвом
ГОСТ	– государственный стандарт
Гостехника	– Государственный комитет Совета Министров СССР по внедрению передовой техники в народное хозяйство
ГРС	– газораспределительная станция
ГУМП	– Главное управление металлургической промышленности
д.б.н.	– доктор біологічних наук
д.геол.н.	– доктор геологічних наук
д.і.н.	– доктор історичних наук
д.мед.н.	– доктор медичних наук
д.с-г.н.	– доктор сільськогосподарських наук
д.філос.н.	– доктор філософських наук
д.ф-м.н.	– доктор фізико-математичних наук
д.х.н.	– доктор хімічних наук
ДВС	– Днепровская водопроводная станция
Дендропарк	– дендрологічний парк
Дердлітвидав	– Державне літературне видавництво

Держплан	– Державна планова комісія
Держполітвидав	– Державне видавництво політичної літератури
Держсортовипробування див.	– Державна служба охорони прав на сорти рослин
Днепрогэс	– дивись
док.	– Днепровская гидроэлектростанция
друк. арк.	– документ
екз.	– друкований аркуш
экз.	– екземпляр
зав.	– екземпляр
заввідділом	– завідувач
заст.	– завідуючий відділом
зв.	– заступник
др.	– зворот
ИГМ	– другие
иноязики	– Інститут гидромеханики
исполком	– иностранные языки
виконком	– исполнительный комитет
ІА НБУВ	– виконавчий комітет
ІМФЕ	– Інститут архівознавства Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського
К.	– Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії
к.арх.н.	– Київ
к.б.н., к.біол.н.	– кандидат археологічних наук
к.е.н.	– кандидат біологічних наук
к.зоотех.н.	– кандидат економічних наук
к.і.н.	– кандидат зоотехнічних наук
к.мед.н.	– кандидат історичних наук
к.с-г.н.	– кандидат медичних наук
к.т.н.	– кандидат сільськогосподарських наук
к.філол.н.	– кандидат технічних наук
к.філос.н.	– кандидат філологічних наук
к.ф-м.н.	– кандидат філософських наук
к.хім.н.	– кандидат фізико-математичних наук
КазРСР	– кандидат хімічних наук
КБ	– Казахська Радянська Соціалістична Республіка
кв. м.	– конструкторське бюро
керсправами	– квадратний метр
КМИ	– керуючий справами
КОГИЗ	– Киевский медицинский институт
коп.	– Книготорговое объединение государственных издательств
КП(б)У	– копія
крб.	– Комуністичної партії (більшовиків) України
Лісгосп	– карбованець
	– лісове господарство

м.н.с.	– молодший науковий співробітник
МВД	– Министерство внутренних дел
МВС	– Міністерство внутрішніх справ
МВО	– Министерство высшего образования
МЗС	– Міністерство закордонних справ
Мининдел	– Министерство иностранных дел
Минсудпром	– Министерство судостроительной промышленности
Мінбудматеріалів	– Міністерство будівельних матеріалів
Мінзбройних сил	– Міністерство збройних сил
Мінлісгосп	– Міністерство лісового господарства
Міносвіти	– Міністерство освіти
Мінсільгосп	– Міністерство сільського господарства
Минсельхоз	– Министерство сельского хозяйства
Мінфін	– Міністерство фінансів
Мінхарчопром	– Міністерство харчової промисловості
Мінчормет	– Міністерство чорної металургії
Минчермет	– Министерство черной промышленности
МКС	– міжнародна космічна станція
МОГИЗ	– Московское отделение Объединения государственных издательств
МОЗ	– Міністерство охорони здоров'я
МПП	– Министерство пищевой промышленности
МРСР	– Молдавська Радянська Соціалістична Республіка
МСХ	– Министерство сельского хозяйства
МТС	– машинно-тракторна станція
МУП СССР	– Министерство угольной промышленности СССР
н.с.	– науковий співробітник
НАН України	– Національна Академія наук України
Наркомзем	– Народний комісаріат земельних справ
Наркомздорів'я, НКОЗ	– Народний комісаріат охорони здоров'я
Наркомпрос	– Народний комісаріат просвіти
Наркомторг	– Народний комісаріат торгівлі
Наркомфін	– Народний комісаріат фінансів
НБ	– Национальная библиотека
НДІ	– науково-дослідний інститут
НИИ ВВС	– Научно-исследовательский институт Военно-воздушных сил
НИТО	– Научно-исследовательское техническое общество
НК	– Народний комісаріат
НКВС	– Народний комісаріат внутрішніх справ
НКК	– Навчально-курсний комбінат
НККГ	– Народний комісаріат комунального господарства
НКО, Наркомосвіти, Наркомос	– Народний комісаріат освіти
НТШ	– Наукове товариство ім. Т. Шевченка

облисполком	– обласной исполнительный комитет
ОГИЗ	– Объединение государственных издательств
ООН	– Організація Об'єднаних Націй
оп.	– опис
Оргбюро	– Організаційне бюро
ОТН	– Отделение технических наук
п/п	– полевая почта
партбюро	– партійне бюро
парторг	– партійний організатор
печ. листы	– печатные листы
політбюро	– політичне бюро
пр.	– прочее
пров.	– провулок
прот.	– протокол
проф.	– профессор
райисполком	– районный исполнительный комитет
РАН	– Російська академія наук
РВР	– Редакційно-видавнична рада
РККА	– Рабоче-крестьянская Красная Армия
РМ	– Рада Міністрів
СМ	– Совет Министров
р-н	– район
РНК, Раднарком	– Рада Народних Комісарів
СНК	– Совет Народных Комиссаров
РРФСР	– Російська Радянська Федеративна Соціалістична Республіка
РСФСР	– Российская Советская Федеративная Социалистическая Республіка
руб.	– рубль
Рыбсовхоз	– рыбное советское хозяйство
с. г.	– сего года
сmt.	– селище міського типу
с.н.с.	– старший науковий співробітник
сахзавод	– сахарный завод
СВАГ	– Советская военная администрация в Германии
Сельхозиздат	– Издательство сельскохозяйственной литературы
Сельхозмашиностроений	– Управление по строительству сельскохозяйственных машин
Сельэлектро	– Управление по электрофикации сел
сл.	– слобода
см.	– смотри
Совнарком	– Совет народных комиссаров
Совхоз	– советское хозяйство
СОПС	– Совет по изучению производительных сил

Союзводпроект	– Инженерный научно-производственный центр по проектированию водного хозяйства, мелиорации и экологии
Союзгранит	– Главное управление по снабжению и сбыту гранита
Союздорпроект	– Генеральная проектная организация по реконструкции автомобильных дорог
спр.	– справа
СРСР	– Союз Радянських Соціалістичних Республік
СССР	– Союз Советских Социалистических Республик
Станкозавод	– завод по изготовлению станков
Судоверфь	– судноремонтное-доковое производство
США	– Сполучені Штати Америки
т. к.	– так как
т. ч.	– теперішній час
т.е.	– то есть
т., т.т., тов.	– товариш, товариші
т/га	– тонн з гектара
ін.	– інші
темплан	– тематичний план
ТЕЦ	– теплова електроцентраль
УААН	– Українська академія аграрних наук
Укркнигокультторг	– Объединение книжной торговли Государственного комитета УССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли
УкрНДІ	– Український науково-дослідний інститут
УкрНИИГМ	– Украинский научно-исследовательский институт горной механики
УМС	– Управление мелиоративного строительства
УРСР	– Українська Радянська Соціалістична Республіка
УС	– управління справами
УССР	– Украинская Социалистическая Советская Республика
УШПД	– Украинский штаб партизанского движения
ф.	– фонд
ФЗН	– фабрично-заводське навчання
ХТГЗ	– Харківський турбінногенераторний завод
ХЭМЗ	– Харьковский электромеханический завод
ЦВК	– Центральний виконавчий комітет
ц.р.	– цього року
ц/га	– центнер з гектара
ЦДАВО України	– Центральний державний архів вищих органів влади та управління України
ЦДАГО України	– Центральний державний архів громадських об'єднань України
ЦК	– Центральний комітет
ЦКБ	– Центральне конструкторське бюро

ЦНИИАТ	– Центральный научно-исследовательский институт автомобильного транспорта
ч., част.	– часть
чел.	– человек
чл.-кор.	– член-корреспондент
чол.	– чоловік
ЮНРРА (UNRRA)	– Адміністрація допомоги і відродження Організації Об'єднаних Націй (United Nations Relief and Rehabilitation Administration)

ЗМІСТ

**Регести протоколів засідань Президії Академії наук УРСР
(1946–1950)**

7

**Список дійсних членів та членів-кореспондентів АН УРСР,
обраних у 1948–1950 рр.**

247

Список наукових співробітників АН УРСР (1946–1950)

263

**Список видань і наукових праць співробітників АН УРСР
(1946–1950)**

399

Список установ, що діяли у складі АН УРСР (1946–1950)

661

Іменний покажчик

693

Список аббревіатур та скорочень

706

ДЛЯ ПОДАТОК

ДЛЯ ПОДАТОК

Наукове видання

ІСТОРІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

1946–1950

ЧАСТИНА 2

ДОДАТКИ

Упорядники

Яременко Лідія Миколаївна
Старовойт Світлана Володимирівна
Березовський Олег Миколайович
Кучмаренко Валентина Аркадіївна

Комп'ютерна верстка *О. М. Березовський*

Підп. до друку 22.12.08. Формат 70x100/16

Друк офс. Ум. друк. арк. 48,3

Наклад 600 примірників. Зам. 3.

Видруковано у Науково-видавничому центрі НБУВ
03039 Київ-39, просп. 40-річчя Жовтня, 3.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 1390 від 11.06.2003 р.